

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
ktž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kózde číslo płaci
6 np. Štvortlētna předpla-
ta pola wudawarja 66 np
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Słownianszy hosczo w Ruskej. — Ze Serbow: S Budyschina.
S Létonja. S Kleinoho. — Hans Depla a Metz Tunka. — Cyrlinske powjeſcie. — Nawěštnik.

K nawiedzenju.

Ezi žami česčjeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, fotſiz chzedža
sa nje na přenje ſchtwórtlēto 1868 do předka placicž, njech nětko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Ezi, fotſiz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjeſcz dawaſa, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkaſacž. Ma pruſſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſzenje do domu placzi ſo ſakſſkim poſtam ſchtwórtlētnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Pjenežna płaćizna.

W Lipſtu, 2. januara, 1 Louisd'or 5 tolér 17 nſl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý czerwony ſloty abo dukat 3 tl.
6 nſl. $5\frac{1}{2}$ np.; wiſte bankowki $83\frac{1}{2}$ (16 nſl. 7 np.).

Gzabi ſakſkoſchlesyjskeje želesniſy ſ Budyschina.

Do Dražbjan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połdnja 9 h. 11 m.; pſchipołnu 1 h. 3 m.*; popołnu 3 h.
33 m.*; wjecžor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnu 11 h.
40 m.*; popołnu 3 h. 25 m.†; wjecžor 6 h. 52 m.*; wjecžor
9 h. 22 m.; w nežy 1 h. 2 m.

* Pſchijanknenje wot a ſe Žitawy a Žiberza (Reichenberga)

† Pſchijanknenje do Žitawy.

Płaćizna žitow a produktow w Budysinje.

28. decembra 1867.

D owoz:	Płaćizna w přerézku			
	na wikach,	na bursy,		
wyša.	niža.	najwyša	najniž	
Pſcheinza . .	7 15 —	7 —	7 25 —	7 15 —
Rožla . .	5 17 5	5 15 —	5 22 5	5 20 —
Decimjen . .	4 —	3 25 —	4 —	— —
Wobſ . .	2 15 —	2 7 5	2 17 5	2 15 —
Hrož . .	6 5 —	— —	— —	— —
Wola . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	— —	— —
Fahly . .	7 20 —	— —	— —	— —
Hejdusčka . .	5 25 —	— —	— —	— —
Kana butry . .	— 16 —	— 15 —	— —	— —
Kopaſkomy . .	— —	— —	— —	— —
Zent. žyna . .	— 25 —	— 20 —	— —	— —
Laue žymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaćeſe wčera w Barlinje.

20 tl. 5 nſl. a 19 tl. 25 nſl.

pſcheinza 80—101 tl., rožla 60—73 tl.,
(to ie: ſa 25 pruſſich tolér.)

répiłowý woli (nječiſceny) 10 tl. 5 nſl. —
(Ežiſceny, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa-
ſtajnie něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſchi.)

Win, 1. januara. Minister wójny general John
čze dla wobtwerdzenje Wina a dla pſchihotowanja
nowych tſelbow 30 millionow ſchěſnakow požcjeſz.

Paris, 31. decembra. Pruſſki poſlanz na
franzowſkim dworje, hrabja Golz, je dženſa pola
khežora Napoléona audienu měl, w kontrejj jemu
woſjewi, ſo je ſa poſlanza połnižnoněmſkeho ſwja-
ſka pomjenowaný. (To žamo je ſo tež družbje
wot pruſſich poſlanzow ſtało.)

S a k s k a. Budyski šudniški hant wosjewjuje, so maja gmejnizh prjódstejerjo pschi smienjenju 1tolerškeje schtraf hacz do 15. januara t. l. sapisz wobydlerjow, dla katastra rjemjechniskeho a parshonskiskego dawka nusne, na hamce wotedacj. Pschistajicj maja so tež sapisz khudnych a imena wježnych devutirtow.

Kraloſta holpschedawačnja w Budyschinje wosjewja, so budje wona tež dale soł pschedawacj a to zentnar ludzazeje hele sa 2 tl. 20 ngl., zentnar skótnieje ſele pał sa 13 ngl.

W Knautnaundorfje bě psched několym čaſom jedyn ſkaženj (ſežeky) pož 25 wozow ſkuſak. Wot tutych je hacz dotal 19 na ſkaženoscž tónz wſalo.

Na poſtach ſu něko nowe frankomarki ſawiedzene, kotrež maja napišmo „Norddeutscher Postbezirk“. Schtóż ma hiſcheze stare ſatſte frankomarki, tón može ſebi je ſ nowymi hacz do 1. wérza t. l. na poſtſtich expedizijsach wuměnicj. Na poſtach je ſo wot 1. januara tež to pschemenjenje ſtało, so ſu jich expediziije něko rano wot 8 hodzinow hacz do 1 hodziny pſchipołdnju, a popołnju wot 2 hodzinow hacz do 8 hodzinow wježor wotewrjene. (We wulſkich měſtach ſu taſte expediziije złyž džen wotewrjene.)

Po poſlenim ludzicenju je ſo poſasko, so maja Draždany něko 155,971 wobydlerjow, po tajkim 11,941 wjazh, dyžli psched tijomi létami.

P r u ſ y. W Berlinje wumrie 29. decembra kommandant města, general kavallerije ſ Alvensleben, 70 lét starý. — Minister wójny, general Roon, kotrež je ſo ſwojeje khorowatoscze dla do pokonieſcieje Franzowſkeje podał, tam něhdžje tsi měšažy wostanje.

Wot přenjeho januara poſty wſchitlích trajow, kotrež do poknóznoněmjského ſwiaſka ſkuſcheja, wjazh pruſke, ſakſke a t. d. poſty njeſhu, ale ſu poſta poknóznoněmjského ſwiaſka. Wone ſmědža ſo drje tež dale pruſke, ſakſke a t. d. poſty mjenowacj, ale po prawym ſu wone jenož poknóznoněmſte poſty, dotelž wſchitlkie pjenieſy, kotrež wone ſaſkuža, do kažy poknóznoněmſteho ſwiaſka pſchipindu', a wſchitlkie wudarwi ſa poſty, iatio ſda ja poſtſtich ſaſtoñikow a teho runja, ſo i kažy poknóznoněmjského ſwiaſka plácaža. Teho dla tež na frankomarkach wot 1. januara wjazh žane wobraſy jenotliwych wježhow njeſhu, ale wone maja napišmo „Norddeutscher Postbezirk“. Wſchitke liſty, kotrež ſu jenož 1 lut čežke a ſo do jeneho traja poknóznoněmjského kraja a awſtriskeho khžorſtwia poſcęku, njech je to tati daleko hacz dže, nětto jenož 1 ngl. khoschtuja, to rěka, hdyž ſo franiiruja. Sa tóždny tajki njeſfrantirowany liſt držbi pał tón, tiz jón doſtanje, 2 ngl. 3 np. ſaptačicj. Duži je t rodzenju, ſo by tóždny, tiz hadyn liſt wonežile, tutón tež franiirowat.

A w ſ t r i a. Awſtriske khžorſtvo je něko w ſwojich najwojnih ſaſtoñiſtach do porędka ſtajene. Wone ma dwie ministerſtvo, jene ſa wuhersku poſoju a druhe

ſa němſko-ſklowjansku poſoju. Wuherske (peſchtſke) ministerſtvo je hžom dawno pomjenowane, ale ministerſtvo ſa němſko-ſklowjansku poſoju khžorſtwa (winſke) ie hale w tyhle dnjach poſtajene. Wone wobſteji ſe ſkładowazých mužow: wjerež Auersperg je minister pschedbyda, baron Beust minister ſtronkorownych naležnosćow, hrabja Taaffe naměſtnik minister pschedbyda a minister poliſije, dotalny rycznik Gisler minister ſnutſtownych naležnosćow, dotalny profesor Herbst minister prawdy, Breſtl minister finanzy, Haſner minister kultuſa a ſjawneho wučenſtwa, dotalny rycznik Berger minister-pomožnik, hrabja Potozki minister ratarſtwa a Blener minister pschedkupſtwa. Hervak je baron Becke ſa ministra finanzy zykleho thězorſtwa a baron John ſa ministra zykleho awſtriskeho wojska pomjenowan. Wyshe wobeju ministerſtow — wuherskeho a němſko-ſklowjanskeho — ſteji pał barón Beust jako khžorſki lanzer a možetej ſo wobej ministerſtwie jenož psches njeho na khžora wobročicj.

Nač něko awſtriski krajny wós poběhnje abo wjele wjazh, tak budje awſtriska krajna maſchina po tajkim ſrijadowanju dželacj, to pschichod poſaže. Nam ſo ſda, ſo ma wona trochu wjele koſekow a ſo ſměje teho dla baron Beust wjele ſa tym hladacj, ſo by kóžde koſek ſóždny ežaz ſwoje dželco čjiniło.

Awſtriský ſeklowjenjo ſu ſ tajkim ſrijadowanjom jara njeſpoſojni; pschetož wěſte je, ſo budžet jich wobej ministerſtwe — peſchtſke a winſke — w naležnosćach jich narodnosće na wſche mōžne wafchnje podczesicžowacj. Duž tež ſo, po naſchim měnjenju, taſte ſrijadowanje njebudje wjele lét ſdžerječz hodičz.

F r a n z o w ſ k a. Po dohlih jednanjach je frankowſta druha komora ſkónečnje nowy wojerſki ſakon ſa dobrý ſpônuaka. Tutón nowy ſakon je ſa Franzowſku ſ wulſtimi wobčežnoſcemi ſjenocjeny, pschetož město 400,000 muži ſměje frankowſke wojsko něko nimale 800,000 woſakow. A čemu Napoleon tak wulſke wojsko na nohi ſtaja, njeje ſnate; někotři praſa, dokež ſo psched Pruskej boji, druzi pał wobtwerdzuju, dokež čze Pruskej w ſwojim čaſu wójnu pſchipowjedziež.

N u ſ o w ſ k a. Khžor je dwanacjom generalam wſchelake ſuklo w Polſkej darik.

Ruſke knježerſtvo je, kaž ſo ſda, teho měnjenja, ſo ſnadž w pſchichodnym ſežu hjes někajteho wójnskeho ropota njeſteondž, a wone ſo teho dla tež na wſche mōžne wafchuje k wójne pſchihotuje. Čežho dla je ruſke knježerſtvo tajkeho měnjenja, njehodži ſo praſiež, a je lohko mōžno, ſo ſo wone moli, a ſo tola hiſcheze mēr woſkhowam. — Wjele ludzi pał měni, ſo by najlepje bylo, hdyž by ſterje ſlepje wójna pſchisčka, dokež bychmy potom tola twjerdze wjedzeli, na čim w politiſkim naſtupanju ſmí, a dokež bych ſo wójne pſchekupſtvo a wili tež ſlepje ſchle.

Słowiański hospicjum w Rosji

w siedzibie małej hali do siedziby junii 1867.
(Wot J. E. Smolerja.)

Miły tydzień na to spominki, so bym ho, jako do Zarządu Soska psychiatricznego, najpriorytety do groduńskiego zarządu lekarza podali. Iako bieżące Boża Szkoła niewiele skonczena, psychiatrie ceremoniałski miszter wierch Lieven a wiedziesche naś do audiencji sale. Tam ho my po jego rospokasaniu siedziby a to do rynku, kij taż poł kola woniela dasze. Iako bieżące kwiaciarnie poczynały, dha kieżor Aleksander se swojej mandżelskiej a se swoimi dzierżawami psychiatrie, psychiatrie mot wilejsko a psychiatrie psychiatrie dworskich kniesow a knieniom.

Najpriorytety stejachu Serbii se Sosbie a k tuthym ho won najpriorytety wobroci. Najpriorijski, i katem zbyt wón ryczesche, bieżące herbki ministerialny radziel Petronievic. K temu rycznemu won, so jego hizom snaje, (psychiatrie Petronievic bę w należnosciach herbkoj wiercha psychiatrie pieczęci lata w Petersburgu pobyt), a jako bę potom hiszczesze kwiaciarni i nim porządkat, wobroci ho k herbskemu ministerialnemu sekretarzowi Wiličewiczej a proszecieho ho jeho bies druhim, kde je ruski rycz narukniet, na czoł tón wotmolwi, so je ho to doma w Belgradzie stało. Psihi dalszym roszczowanju wobroniesche ho kieżor tez, kdy je ho Wiličewiczej na pucz podał, a jako bę tón prajik, so je ho to kóz haperleje stała, rycznemu kieżor, so ku po tajkim tehdzy Turkojo hizom i belgradskie twierdzisny won byli, a psychiatrie te słowa: „To je pełnje, so je tutu należnosć někto skonczena.“ Belgradskiego profesorja Schafarika ho won proszecieho: „Kiedyż je Wy tez russki?“ na czoł tón wotmolwi: „Haj, Wasza kieżorska majestosć, ale ja druhdy smolki czinu.“ Kieżor na to wotmolwi. „To nieżo njewadzi, my źebi psihi wschem tym tola sroshimy.“

Tudz mamy hiszczesze na to spominki, so bę won hizom przedy rycznem, so i nami jako se Soskowianami hina kryczeć njebudże, hali w Soskowsko-ruskiej ryczi. A to bę derje; psychiatoż hewak budżetu pak nemske a druhe zuje nowin w jazie umietać miete, so bym i kieżoram franzowczy abo nemszy ryczeć dyrbjeli. Tak pak ku pełnje mjełczecz dyrbjale, dokąd bym ho i ruskiej ryczu we wschem derje doroszimili a njeższy żanu zużbu trzebali.

Kieżor i kóz hizom wobezbie ryczesche, ale my wo prawdze wiaz njeżem, skto je i kóz hizom ryczał a móžem teho dla jensz na někotrych spominkach.

Iako won i Czecząm psychiatrii, wobroci ho won najpriorytety i Palazkemu a i Ricerej a prajik: „To je mi wobezbie spodobne, Wasz tudy widzecz!“ Psihi tym staj i won na Palazkemu to praschenie: „Njeższy moj ho mój

hizom w Prasz widzikoj?“ na czoł tón wotmolwi: „Né, Wasza majestosć, ale ja mniejach to sboże, Wasz w swoim czażu w Romie widzecz.“ K temu psychiatrii kieżor, jo ho won na to tez hiszczesze derje dopomni.

K Krowatam a austriackim Serbam psychiatrii, ryczesche won najdalej i Dr. Politom a mniejsche, so drje tón tez russi ryczi, na czoł tón wotmolwi, so ho temu tak ma. K redaktorzei Smolerjei, wo katem zbyt kieżor wiedziesche, so je tón hizom w Ruzowskiej pobyt, prajik won: „Wy Ruzowsku węsze hizom derje snajecze? Kielcze tu někto wschho namakali?“ Smoler na to wotmolwi! „Psihi wschesze wotczakowanie derje, Wasza majestosć!“

Każ kieżor, tak tez kieżorka i kóz hizom kóz hizom wobezbie ryczesche. Iako ho i Palazkemu roszczowasze, rycznemu wona, so Czeczojo żane zuje słowa w swojej ryczi njeżerpi a so woni derje na tym czinie. S dobom psychiopomni pak wona, so je to k wobezowanju, so wschitzy Soskowienjo ani jedyn a tón żamę prawopis, ani jene a to żamo piżmo nima. Redaktora Smolerja proszecieho ho wona, kiel dołho won hizom swoje nowiny wudawa, na czoł tón wotmolwi, sktoż bieżesze w tajkim nastepaniu wotmolwic trzeba.

Wot kieżorskich dzierżai tez wulkonjas Wladimir Alexandrowicz i někotrymi bies nami ryczesche.

Iako bieżesze kieżor se wschitkimi porządkat, wobroci ho won hiszczesze jedyn ras i Serbii se Sosbie, psihi kotrejz skladnosci jemu profesor Schafarik kledawaze słowa prajik: „Kieżorska majestosć, najmłodziszy knieże!“ My ho Wasznej majestosći najpotorniszo dżakujemy, so scie nam pohlad na Waszne nadobne wobleczo spożegili. Tuta najwyšza mikołaj napjelna i radosciu wutrobu Soskowianow a wobezbie našich krajanow, — wobydlerow Sosbije, kotsz ho stajnie se śwérnej psychiwiżnosciu i swojemu dobrotliwemu sekretarzowi, wychokemu knieżerzej wschesze Ruzowskiej, dżerżaku. My Boża proshymy, so by won Wasznej majestosći dolhe a sbożomne žiwienje a knieżenje wobradzik, niz jenoż i lepszemu wilejskoj rusej luda, kij pod Wasznej majestosći wodzeniom i habsburskimi kroczelemi na puczu roszwelenja a derjemecza potraczuj, ale tez i wjezelu a i kroczelie wschickich Soskowskich narodow.“

Kieżor rycznemu na to: Miejsce dżak sa Waszne dobre psychiatrii. My źem Sosbow stajnie jako swoich rodnych bratrow sposnawali, a ja mam tu nadziju, so jim Bóh w krótkim czażu lepszy psychiatrie psychiatrie. Bóh daj, so bych ho wschitke Waszne psychiatrie bórsa dopojelne!“

Psihi audiency biehu wschesze kieżora a kieżorki hiszczesze: wulkonjas Wladimir, Sergij a Paweł, wulkonjezna Maria a wulkonjas Nikołaj Nikołajewicz starski, a wjeli dworskich kniežich a knieni w uajwietsczej pschi. Wulkonjas nasklepnik Aleksander a jeho mandżelska psychiatrie njeběsztaj, dokąd bieżstaj na wopytanju pola danskiego krala (nana knienje mandżelskie naňslednika).

Prjódstajenie sobustawow deputazije sta so psches wýchého žeremoniarskeho miestra wježcha Lievena a psches ministra kultusa hrabu Tolsteho.

Mn w pošlenskim čízle na to spomnichmy, so chýnchu tež czi słowjanszy hósczo, kiz k deputaziji nježkušachmu, khézora rad widzecz a so bě khézor do teho swolik. Duž so wón po audiencz se swojej swójbú do tak mienowaneye sloczaneje sale poda, hdzecz jeho słowjanszy hósczo s hrimotazej skawu postrowiczu. So k nimi wobročiosthi, rjekn khézor s hnuthym, ale jažnym hlosom: „Witoježe k nam, moji knieža! Ja so wježelu, Waž rodnych słowjanskich bratrow w našchim słowjanskim kraju widzecz. Ja so nadžiam, so bndzecze niz jenož s thym, kaž su Waž tudy pschieli, derje społojni, ale so budze so Wam znadz w Moskwoje híscze lepje spodobacz. Na sažowidženie!“ Słowjanszy hósczo jemu sažo je bylnet skawu wotmolwiczu, na czož wón jim khézorku a swojež dobrociwje prjódstaji.

Bjes tym ſebi my sobustawu deputazije hród wobhladowachmy a džéhmy potom k (druhemu) znédanju, na kotrež naš wježch Lieven w khézorowym mjenje psche proſy. So bě tajke znédanje krafne, to měže ſebi kóždy myžlicz, a bu pschi nim tójskto skawow na khézora, na jeho swójbú a na wschelakich wýchókich ſastojnikow wuſneženych. — Czi družy Słowjenjo wježelu so s khézorskeho hrodu do Alekandrowskeho hrodu, hdzecz bě jim znédanie pschihotowane, — a jako běhmy ſebi khézorski park khwilu wobhladali, bynchmy so do dwórskich khórejtow a podachmy so na dwórnischézo, wot tam paž po železnizh do Petersburga. — Wschitz běchu wježeli, so běſeſe so wšcho tak derje radžilo, najbóle wježelachu so paž nad tym, so bě khézor swoju pschezelniwoſcz k Słowjanstu ſjawnie wuſnał a naš w tajkim nastupanju tež swojich rodnych bratrow, to je bratrow po narodze a narodnosći mjenowak.

Na železnizh pschiindže rufi general Nostitz s jenym druhim generalom ke mni, prajizy, so čhe teho dla so mnu porhęcęz, dokež bym ja s Lujizy, hdzecz ma wón bliſke pschezelſtwo, bjes druhim tež w Budyschinje, hdzecz ma wuja, mjenujz k. krajskeho direktaria s Nostitz-Wallwitz (nětříſtſeho ſaſſeho ministra ſnuteckomych naležnosćow w Draždjanach.) Wón mi poruczil, so bych tuteho wot njeho pschi ſkladnoſci poſtrowił, a ja bym potom s nim a s tym druhim generalom, kiz Besak rěkaſche, wo wschelakich wězach ryežal, hacz w Petersburgu s wosa wuſtupičmy. To bě něhdze w piatej hodzinie popołdnju, a my dženka w našchim hósczeniu wobjedowachmy, s wuſacjom duchownych, kotsiz běchu wſhitz, njež běchu wěruwusnacza lajkehož chýnchu, k protojerej (wýchemu duchownemu) Janyschewu na wobjed pschepróſcheni.

(Poſtracjowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Druhi bataillon pruskeho, hacz dotal tudy stejazeho wójska, je naſche město ſaňdženu nježdu rano wopuſtſcik. Najwyschi vruski offzicer džeržesche psched ſhamym wotkodom ſjawnu rycz, w kotrež so budyskim měſčanam ſa wſchu pschezelniwoſcz a dobrociwoſcz džakowaſche, kotsuz ſu woni pruskim wojaſam wopofasali. Skoncžne wón kralj Janej ſkawu wuſnež, kotrež wojaž ſe bylnym tſirkóznym „hurra!“ pschihloſzowachu. Někotſi wojaž běchu pschi wotmarſchirowanju tak hnuczí, ſo ſo jím byly po ſizomaj dele ſulachu.

Wotſak je tu jenož jedyn pruski leutnant ſ někotrymi mužemi, ſo by ſmachi, regimentej ſkuschaze, po železnizh do Kuftrina wobſtarak. Wón měni, ſo drje budze ſe wſchém hacz do 6. januara hotowu a potom wón ſe ſwojimi mužemi tež wotmarſchiruje.

Wot ſakſkeho wójska je 28. decembra kommando wot 38 muži ſem pschiſhko, kotsiz maja straž w kaserne a na hrodywskim dworze wobſtaracz. — Dalsche ſakſke wójsko drje halle w ſapocžatku abo w prěnej po kožy februara doſtanjem, mjenujz taj bataillonu, kotorž w Polčinu, w Kinsbörku a w Biskopizach ſtejtoj. (Šakſke wójsko, kotrež w Kamjentzu ſtej, tam tež dale wostanje.)

S Budyschina. Wot kónza ſaňdženeho lěta mamy pěkný ſněh, tak ſo někto wšho ſ wjeticha ſe ſjanemi jězdí. Šyma je tež khétro bylna a měſčanym wčera něhdze 15 gradow ſym.

S Budyschina. Hacz do noweho lěta pôst bjes Budyschinom a Wojerezami wſchědne dwózny jězdžesche. Wot 1. januara ſo paž to kóždy džen jenož jedyn króz stanje a wotjedze pôst ſ Budyschyna wježor w 10 hodzin.

So je budyska pôftka expedizja někto wſchědne rano wot 8 hodzinow hacz do 1 hodziny pschiſpołdnju a popołdnju wot 2 hodzinow hacz do 8 hodzinow wježor wotewrjena, bym hízom pod „chwětnymi podawkami“ ſpomnilsi. Tudy paž híscze pschiſpominamy, ſo je wona nježdu jenož rano wot 8 hacz do 9 hodzinow a popołdnju wot 5 hacz do 8 hodzinow wotewrjena.

S Lětonja. Tudy wudri pôndželu 30. decembra wježor bórsu po džewjeſzích hodzinach wohén a pschewobrociſi domiske ſublerja P. Ponicha do procha a popjeſta. Dokež wohén jara ruce wokoło ſo hrabasche, dha je ſo jemu malo wutorhnyč hodžiko.

S Klětnoho. Nježdu 29. decembra t. l. popołdnju bu na tudomným pohrjebnischemu Michal Hoſchak ſ Zamnoho, kotorž je w lécze 1813 ſobu na wójne był, ſ wojerſkimi čeſczejmi pohrjebanym. Někotři wuževzeni wojaž běchu ſe swojej khorhoju na jeho pschewodženje pschiſhli a tſi króz píches jeho row tſelichu.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

rozom

wótritaj

a

ludzi pódla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Ja ſebi kħwalu fjawnoſč a ertnoſč, to je najfrótschi prozeß.

Mots Tunka. Kaf dha tħi to mēniſč, Hanžo?

H. D. Pocžakaj, ja qazu tebi to se blēdowazhom pſchidrom rosjažnicż.

Wónzano pſchijedieku tsi żónske pſched jenu wjeſhnu körčmu, hđeż pohonż ſaſta, so by ſebi zigarru ſażehlič a fa ſwoje pažažirki ſchleñzu zokorojteho piwa ſkaſak. Körčmarka tež tuto piwo bōrſy uſchinjeſe, ale jako jej jena wot tħix puçjowarkow rjeſtny, so by iei wotpika,

rjeſtny wona: „Nē, s Wami ja žane piwo njeſpiju, Waſche dla je mie moj muž ſwarjeł.“ Tamna wotmolwi: „Moje dla Waž Waſch muž węſče ſwarjeł njeje, pſchetoz ja ieho k ničemu ſkemu ſawjedka njeſbym.“

M. T. Kaf dha ta węz dale džeſče?

H. D. Kaf džeſče? Nō wona tak džeſče, ſo ſebi wobej kħwili porjadu wěrnoſč prajeſchtej, hacż pohonež japraſta a do Budžħina wotjedże.

M. T. Ach tak, tole tħi fjawnoſč a ertnoſč mjenujeſch?

H. D. Haj bratſko!

Cyrkwijske powieſć.

Werowanaj:

Michałska chrkej: Jan Merit Hennig, wobydler pod hrodom, s Wilhelminu Augustu Winklerem tam.

Krēeni:

Michałska chrkej: Hana Augusta, n. dž. s Börku. — Klara Emma, Michałka Schubertka, gendarma na ġidowje,

dž. — Hana Amalia, Jana Augusta Nowaka, wobydlerja na ġidowje, dž., —

Zemrje ċi:

Djen 18. decembra: Marja, wobydlerja Wanaka s Džiwočiż, mandželska, 56 l. — 10., Hana rođ. Feliz, Handrija Barta, měſčejana a kħejerja, mandželska, 59 l. 10 m. — 25., Peřt, Peřtra Valtena, wobydlerja, 5., 1 l. 10 m.

Katholiski Posok čjo. 1 je wuſchoł.

W kniharni Smolerja a Pječha w Budžħinje je doſtač:

Preñja cjtanta za serbske katholische Schule w Hornjej Lužicy. Fibel und erstes Lesebuch für wendisch-katholische Schulen in der Oberlausitz. — 4½ nſl.

Živjenja Swjatych. Po rjedje chrkwijskich stawiznow spisał Handrij Dučman. Zeſiwick IV. — 6 nſl.

Predpismia. Serbske a němske pismiki. 6 np.

Peřjus naſch wuczel, ſchlit a troscht w smjereži. Pređowanjo džeržane pjatu njedželu poſta w léeče 1778 za bratrow a ſotry bratrſta „wot Khrystuſhowej smjerte neje ſtyſknosće za mręjachč a wotemvjetħč“ w Rabworju wot P. Peřtra Dučmana. — 1½ nſl.

Wosjewjenje autzije hrabinsko-Ginsiedelskeho hajniſkeho ſa- rijadniſtwa w Minakale.

W ležowym reviru Minakale w tak mjenovaných Černiſchach budże bo bližiſhi pjati dopołonju w 10 hodži- now jako 10. januara t. l. 52 ložow ſtejazeho liſczejoweho drjewa, w kotrym je bjes druhim tež 30 wobiebnych brēſowych wužiſtowych ſerdżow a něſčto jenotliwych ſylnych ſchmréčow hacž do 24 zolow w pſcherfu, pod wuměnje- niemi, w termiſi wosjewjennym, ſa hotowe pjeniſej na pſchedażowanje pſchedawacž. „Ležowý pjeniſej bo nje- placži.“

W Drobach, 2. januara 1868.

Hugo Siegert, wyski hajnik.

Magdeburgske wóhén sawěscjaze towarzstwo se składnym kapitalom wot pięciu millionow tolesk prusk. kouranta

w 5000 akcijach po 1000 tl., kotrejž su do spolnje wudate,
pschijima po tunich, twierdyh prämijach sawěsczenja psche wohnjowu schodu tak derje w městach kaž na wach,
na hibite pschedmiejty.

W tuniosci kwojich prämijowych postajenjow wone niże żaneho drugiego sprawneho towarzstwa nijesteji,
też posicja wone pschi sawěsczenju na dlešti čas hōdny dobytk.

Pschi ratarstich sawěsczenjach so sawěsczenym tōjschtu k lepschemu pchiswoli.

Schłodowanje psches wurażenie gosa so tak faruna, kaž wohnjowe schłodowanje.

Sawěsczenijske formularz, kaž tež exemplarz powschitkomnych sawěsczenijskich wuměnjenjow móža so pola
podpisaneho agenta kózdy czas darmo dostacj, kótrž budze pschi napisanju sawěsczenja stajne k pomozh hotowh a
budze wschitke požadane wułożenia dawacj.

W Budyschinje, na hornczerskej haſy.

Heinr. Meisel, öf. inspektor,
agent magdeburgskiego wóhén sawěscjazego towarzstwa.

Powschitkoma aſſekuranza w Trieſcje (Assicurazioni Generali)

nawěsczuje pschi rukowanym fonda wot:

23 millionow 632 th̄az 866 schēznakow.

- a) tworj, mobilije, žinjenske płydy a t. d., psche wohnjowu schodu;
- b) lubla na drogach psche transportnu schodu;
- c) posicjuje sawěsczenja na žielenje człowiekow na najwschelassche waschnie sa najtunishe twjerde
prämije a wuſtaja polich po pruskim kourance.

Towarstwo wuſtacj w lécje 1865 sa 13,197 schłodowanjow summu wot 4 millionow 150 th̄az
630 schēznakow a 68 krajzerow.

W sojdemu wuksanju a k wobstaranju sawěsczenjow poruczeja so jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

w Lubiju: W. Rothe,

we Wösporku: Berth. Hilbenz,

we Wjeleczinje: Moritz Wenzel.

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschinje na hlownym torhōſčju.

W nětčischemu symnemu czasu porucjam swoj wubjernje srjadowany sklad

muzskeje drasty:

jakó žukne s doubletoſſa, tajle s jernorisich wutkow, lētne žukne, kholowy, lažy w žomocze, židje, wotmje ic. s prōſtu
dobrocziwje na to kēžbowacj, so su wschē drasczenja mój hamžny niz pak barlinski fabrilat, so so wone jenož wo
dobrych tworow dżekaja a we wulkim wubjerku sa kupowarjow pschihotowane leża. S dobrej tworu a s najtunishim
pkacisnami móžu kózdu konkurrenzu pschewinycj.

C. W. Bitzka.

Kölnjanski Magenbitter

pomjenowany człowski pscheczel

wopokaſuje woſebnu pomož pschi bolesćach w żoldku a czerwach a ma jón na pschedan w bleschach po 6, 12 a
20 nsl.

Heinr. Jul. Linck, podla tachantstwa w Budyschinje.

Hollandski mlókowy pólver.

Tuton, se starodawnych czasow dopokasany, s naj-
lepszych selow a korjeniow pschihotowaných pólver, po jenej
abo po dwemaj kijomaj wschēdnie kruwom abo wos-
zam na přenju pizu našípaný, pschisporja wobżerności,
płodzi wjeli mloka a sadżewa jeho woliſnjenje. Pakcik
placj 4 nsl. a je k dostacj w

hrodowskej haptyny w Budyschinje.

Polskurske lublo čzo. 28 w Khróſcziach, 13 afrow
ležomnoſcie wopſchijaze a s 250 dawſkimi jenosćemi
napołożene, je se wschēm inventarom hnydom na pschedan
a móže po dobroſdaczū połoža kupynych pjenjies na nim
stejo wostacj.

Jena holza, njech je ſerbſka abo němska, so do
jeneje kuchnie w Budyschinje pyta a móže hnydom ſastu-
picj. Wscho dalsche je ſhonicj we wudawarni Serb. Now.

Wystajenja bibliiskich widow.

(Bethlehem.)

S tutym najpodwolnisczo i nawiedzenju dawam, so je moja wystajenja na tudomnej kupnizy kózdy dzeni hacž do 17. t. m., niewdzelu a kójath dzeni popolnju wet 4 hodžinow hacž wjeczor do 10 hodžinow, džekawh dzeni pak jenož wjeczor wet 6 hacž do 8 hodžinow i dobrocziwemu wobhlađanju wotewrjena. Sastup 2 nſl., džeczi 1 nſl.

Prawje bohaty wopht wotczakuje

R. Jäger.

Wosjewjenje etablišementu.

Czescenym Serbam Budyschini a wokolnoſcje i tutym najpodwolnisczo i nawiedzenju dawam, so kym so tuty jako drjewowh a rohovh draschler sahyslik a proschu pschi ſlubjenju sprawneho poſluženja wo dobrocziwemu wobledzbowanie. S dobowm ja wosjewjam, so ja pschedeſchczinski i kije najtunischo porjedzam.

J. Lorenz, draschler.

 Moje wobydlenje je na ſerbſkej haſh pola knjeſa pschekupza Niedicha.

Bjes Smochcizami a Luhowom buſchtej ſauđenu ſobotu dwē hlewojz namakanej a možetej so jaſo dostacj pola Jana Schözy w Saręžu.

Wiczowe a rheumatismuſowe wotwodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcziwile wotwodžuja wſchitko, ſchtož wicz ſałozuje, i thoreho cjeło won, a ſkuža jako wěſty hojazh frédk psche wicz a rheumatismuſ wſchitſich družinow, jako psche wobleczo-, ſchiju-, brōſt-, a ſubybo- lenje, psche hlowjazu, rucznu a nohowu wicz, psche falanje w buku, psche drjenje w ſtaſach, w kribječe a w bjerach, psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedan

po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Dokelj je mi

G. A. W. Maherowh broſthrop i Wrótklawje, kotrež moj syn pola knjeſa Curta Albanusa w Dražjanach kupi, wobhebje dobru ſkužbu pschi mojim dohólečnym czerpjenju na broſceje wopofasat, dha ja kózdemu tajkemu thoremu jenož G. A. W. Maherowh broſthrop psche- poruczam.

Zauckerode pola Dražjan.

Sophia Heßowa.

Jenož woprawdžith ma G. A. W. Maherowh broſthrop i Wrótklawje, kotrež na parifej ſwetnej wustajenzy čeſcjomne ſpomnjenje doſta, w bleſchach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. na pschedon:

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje,
Joseph Löbmann w Scherachowje,
Bernhard Hilbenz we Wóiportu,
C. Meißner w Biskopizach,
J. A. Paulisch w Rakęzach,
B. N. Scholka we Wotromje,
Jul. Wehnert w Lubiju.

Hiſcheze žadyn frédf

nijeje ſo psche khorocje dykazych organow jako psche ſaſhel, psche wobczęznoſcze brōſta, ſchije a pluzow tak wulzyſcne jara hojazh wopofasat, taž běly brōſthrop G. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Tón ſamym ma w bleſchach po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pschedan

A. B. Pannach w Budyschinje.

Drjewowa aukcja.

Schtwórk 9. januara t. l. ma ſo w Brémjenju dželba ſtejazeho thójnoveho ſchomoweho drjewa, kjes kotrymž je twarſte a ryhelowu drjewo a wužitkowe ſerže, w 90 ložach pod wuměnjeniem, psched aukcjiu wosjewomnymi, na pschedadzowanje pschedawacj.

Šchromadzina rano w 9 hodžinach w Zimmermannez ſorcjmie w Brémjenju.

Pschedadzwanje ſahrodniskeje žiwnoſcze.

Sahrodniska žiwnoſeſ cjo. 10 w Zatsjobju, 15 akrow 229 kwadratnych prutow ležomnoſczech wopſchijaza a 121, os dawſkimi jenoſcemi napolozena, budze ſo 7. januara pschipoſdnju w 12 hodžinach na žiwnoſci ſamej ſe wſchem ſiřym a morwym inventarom pod wuměnjeniom wubjerańia bjes ſupowarjemi na pschedadzowanje pschedawacj.

Wuměnjenja budze psched termiju wosjewene.

Herbj tam.

RUDOLF MOSSE,

Zeitungs-Annoncen-Expedition.

Berlin, Friedrichſtraſe 60.

Enjeſej Michalej Dödej w połonskej Australiſi.

Sa to rjane Bože džecjo, kotrež my 1. ſwjetzeni hodow piches ſ. a ſch., wot Wasz poſlane, doſtachmy, ſo wutrobnje džakujem. Boh njebeſki wóćez njech to Wam a Waszej lubej ſwójkje ſaplači. Ře nowemu lětu pichejem Wam Bože zahnowanje a wſcho ſtrowie.

W Nejehornju, 1. januara 1868.

Pch. Alb. I. II. Hc. Nd. Md. St. Sk. Schnd.
R. Scht. Psch. Pch. L. Wch. R. St. L. Sch.

H. We Wózryne: Wch. R.

Wasche pschedelſtwo ſo tež ſa Bože džecjo džakujie. Wot njebo a wote mnje Wy a Waschi bratſja bóry liſtih doſtanjeſcie.

ſ.

Niedzelu 5. januara reje w Gsworjezaſ, na kotrež najpodwolnisczo pschedroſhuje A. Kmoč.

Katholicki Posł

Wukhadźa prěnju a třeću
sobotu w měsacu.

Cykolētna płaciźna na pósce
a w knihařni 15 nsl.

Chrkwinski časopis,

wudawany wot towařstwa S. S. Cyrilla a Methoda w Budyschinje.

Redaktor: Michał Hórník.

Tutón časopis nastupuje nětko swój schesty lětnik. Wón podawa wschelake nastawki, cyrkej a jeje žiwjenje nastupace; dale ma stajne rubriki: Z nasheje diöcesy. Z dreždanskoje diöcesy. Z pruskeje Lužic. Chrkwiske nowinki a powiescie z cuzych krajom a t. d. Schtóż tónle časopis jako sobustaw spomnjenoho towařstwa njewotebjera, móže jón w knihařni kl. Smolerja a Piecha dostacj, cyklu lětnik za 15 nsl.

Z nakladom towařstwa S. S. Cyrilla a Methoda w Budyschinje je wuscha a pschedawa so w knihkuſtwie Smolerja a Piecha kaž pschez expediciju Katholického Posla za tsi nowe slěborne:

Katholicka protýfa za Hornju Lužicu M. Hórník, sekretar towařstwa.

Sa tých, kijž ſu na woczi bědni! S najwyšzej konzeſji wuhotowaną kwětosnata wopravdita

Dr. Whitowa wodžicžka ja woczi
so à ſacon 10 nsl. stanje czerwina ſeželes psches jenicžkeho
fabrikanta Traug. Ehhardta w Grožbreitenbachu w Thüringſkej, a kym ja knieſej
Em. Menznerę w hrodowskej haptyni w Budyschinje
porucil, ju ja mije pschedawacj.

Tyžaz hwalbu danzych liſtom a wopisnom se wschitkich
ſtronow ſweta pschipowiedują jeje wožebje ſbožomne ſtukowanje.

Dział! Dział!

Tyžaz ras hjak dželarzej Whitowej wodžicžki, knieſej
Ehhardtej w Grožbreitenbachu w Thüringſkej. Dział Wam,
ſi kotrehož pomozu psches nałożenie Z bleschow Washeje
traſneje wodžicžki ja woczi mi moje polne widženje ſo
ſaſo doſta. Psches 140 ſchěznakow kym ſwudawał a
njemžach wjazy ſwoje džecži ſpoſinacj, hdej ja nětko po
wutrjebanju Z bleschow ſaſo najdrobnitsche dželo dželam,
czohož dla ja wſchitkim na woczonu j bědnym tutu traſnu
wodžicžki nanajlepje poruczecj móžu. Tež jenemu džecžu
mojeho jeneho pschecžela je wona najlepšchu klužbu činiła.

Gammertingen.

Anton Barth,
draschlarſki miſchtr.

W mlynje w Nadžanezech ſo jena džowka ſ dobrymi
wopisnami pyta a móže boryš do klužby ſtupicj.

W Budyschinje, 2. januara 1868.

August Urban.

Lužičan

dženja ſa tyžen ſwoj džewjath lětnik nastupi, pschetož
tehdy wuřidže, da-li Boh, 1. čížlo ſa tuto lěto. W běhu
lěta 1868 pschinjehe Lužičan wschelake ſajimawę powje-
dancža, kaž n. psch. Lenka, ſnamjo kſchecžanskoje žónskeje;
jéda po pósce; Mária ſ Drénova, a druhe; dale wſchelake
wobraſh ſe klowjanſkih ſtamisnow a ſe ſemjopiſa;
teho runja jara powucžaze wubžekli ſ pschirodopſta,
n. psch. wožebne roſwucžowanja ſ chemije, nastawki wo
žornowzu, wo milinje, wo blyſku, wo telegraſu a t. d.
Wysche teho budje Lužičan, kaž dotal, tež dale podawacj:
pětne ſpěw, powiescie wo klowjanſkim piſmowſtwie, wo
mjeſtſtwie a naukach, drobnostki, pschijkowa; powiescie
ſ Budyschina a ſ Lužicj, ſe ſerbſkeho luda atd. atd.

Duž, lubi Sserbio, ſlavajcje ſebi ſkerje a ſlepje
Lužičana pak na pósce, pak w knihařni Smolerja a
Piecha! Jehe płaciźna wuczinja jeno $7\frac{1}{2}$ nsl. na zpět
po lěta.

W knihařni Smolerja a Piecha je nětko ſaſo doſtač.

Sahroka kwětſkojta, I. a II. po 1 nsl.

Čjorný koh a dróſna, I., II. a III po 1 nsl.

Čjmjelj a wožb, I., II. po 1 nsl.

Bohemil, $2\frac{1}{2}$ rbl.

Gustav Adolf, 6 nsl.

Bertha Albinec,
Khrystian Honko, wučeř,
ſlubjenaj.

W Goronowje a Miłorazu 26. decembra 1867.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawani
Serb. Nowin. při bohatych
wratach wotedać, płaći so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kózde číslo płaći
6 np. Štwórlétna przedpla-
ta pola wudawaria 66 np
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowisze. — Swęte podawki. — Ze Serbow: W Semizach. S Budyschina. S Jamnoho. Se
Spal. S Delineje Woleschnizy. — Szłowjanszy hospcio w Ruskej. — Pschilopf. — — Hans Depla a Mots Tunka.
— Czarkwinske powjesze. — Nawěšnik.

R nawiedżenju.

Gzi žami czesczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, fotšíz chzedża
sa nje na přenje schtwórléto 1868 do předka płacicž, njech netko 66 np. w
wudawani Serbskich Nowinow wotedadža. Gzi, fotšíz ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkafacž. Na pruskich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeſpaczha hacž $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſzenje do domu płaczi ſo ſakſkim poſtam schtwórlétnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płaćizna žitow a produktow w Budysinie.

4. januara 1868.

D owoz:	Płaćizna w p̄ererezku na wikach, na bursy,			
, 6068 kórcow.	wyska.	nižsza.	najwyšsa	najniž
Pſcheniza . .	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.	tl. nſl. np.
Rožka . .	7 25 —	7 15 —	8 —	—
Ječmjen . .	5 20 —	5 15 —	5 25 —	—
Wowa . .	3 25 —	3 15 —	4 —	—
Hroč . .	2 15 —	2 10 —	2 15 —	—
Woka . .	6 5 —	—	—	—
Raps . .	— —	—	—	—
Zahly . .	7 20 —	—	—	—
Hejduschka . .	5 25 —	—	—	—
Kana butry . .	16 —	15 —	—	—
Kopasłomy . .	— —	—	—	—
Zent. kyna . .	— 25 —	—	—	—
Lane kymjo . .	— —	—	—	—

Spiritus płaćeſe wčera w Barlinje.

19 tl. 25 nſl. a 19 tl. 20 nſl.

pſcheniza 80 — 103 tl., rožka 60 — 76 tl.,
(to je: ſa 25 pruskich ſcorow.)

rēpikowy wolij (nječiſczeny) 10 tl. 5 nſl. —
(Cz iſczeny, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſtajne něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drožſchi.)

Pjenježna płaćizna.

W Lipſku, 9. januara, 1 Pouisd'or 5 toler 17 nſl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazh czerwienj ſłoty abo dułat 3 tl
6 nſl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 84 (16 nſl. 8 np.).

Czahi ſakſkoſchlesynſkeje želeſnizy i Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*, do-
połonja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjecior 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.; wjecior 6 h. 52 m.*; wjecior
9 h. 22 m.; w nez̄y 1 h. 2 m.

*) Pschisankjenje wot a je ſitawh a ſiberza (Reichenberga)
†) Pschisankjenje do ſitawy.

Najnowishe.

Londón, 7. januara. Turkowski poſlanz na
wienskim dworje je ſem pſchijet, ſo by ſo wob-
honjał, kaž čze ſo Jendželska ſabjerzecz, hdy by
Rukowſka turkowskim kſchesczianam pomhala.

Londón, 8. januara. Jendželska ťodž „Sa-
turn“ je ſo njedalo ſo Montevideo w satraſčnym
wichoru roſraſhy. Wot 400 člowjekow, kiž na njej
běchu, wostachu jenož 14 pſchi žimjenju, fotšíz buchu
wot ludzi jeneje druheje ťodže ſ wody wuczehnjeni.

Saksa. Někotre nowiny powiedaja, so je hrabja Usedom, pruski pôszlanc na kralowskim italskim dworze, porucznoscj dostał, so tam wobhoniec, hacj rumunski wjerch Kœrla njeby prynzebsynu Margarethu sa mandzel-sku dostał mohé. (Prynzebsyna Margaretha je dziorka njebo genuesiskeho wójwody, bratra krala Viktora Emanuela, a jej macz je prynzebsyna dziorka krala Jana. Rumunski wjerch je pak s pszechelskwa pruskeje kralowskje swójszy a jeho nan, wjerch Hohenzollern, je psched dawnymi létami swój kraju pruskemu kralej wotstupił.)

Dzien 1. januara bě na kralowskim hrodze w Draž-dzianach nowoletne swojskie, kaž druhé léta, a na asembleji, kotaž so tam wjedzor teho sameho dnia wotdjerža, běsche so psches 800 kniežich a knieni wobdzeličo.

Na universitecie w Lipsku je w tu chwilu 1190 studentow sapiszanych, mjenujz 723 Saksow a 367 ukrai-nanow. Tak wjiele studentow tam hiszce ženie bylo njeje.

Se satlich rüdnich horow (Erzgebirge) pišaja, so maja tam tak wulki hněh, kaž jón wjiele lét měli njejsz, a so wón jěsdzenje jara sadzēwa, tak so pôstny jara nje-porjadnje jěsdza.

W drugiej komorje jednachu po hodzoch wo wustawki, kotrej bě prénja komora pschi nowym sakonu sa zyrtwiniske priódstejerstwo a synodalny porjad hinał wurdzika, džzli druha; ale tuta s wjedzcha pschi swojich wobsank-nienach wosta, tak so budżet komisja s wobeju komorow hiszce jedny ras tu węz do ruky wsacz dyrbjec, so by ju wuruwała. Najwjetshi postok je to, so prjenja komora praji: „synoda ma s 28 duchownych a s 28 swětnych wobstacj”, druha komora pak žada, so ma s 18 duchownych a se 36 swětnych kobustarow wobstacj.

Tón thđzeni jednacze so w drugiej komorje wo wsche-lake schulskie naležnosće a ryczesche bjes druhimi sapošlan-zami tež wožebe sapošlanc Fahnauer sa to, so by so tak mjenowana minimalna (najnijsza) wuczerſka sda powyszka.

Prénjeho januara pschijedzie jena kompangia 72. infanterieregimenta, w Torgawie stejazeho, a poda so na twierdzisnu Königstein, so by tam na město dotalneje pruskeje wobzadki ſlužbu wobstaraka.

W naranskich Prusach dyrbjia tamnišchi wobzadlerjo wulku nusu čerpic, dokelž su tam psche wschu měru hubjene žně měli. Duž so sa nich tež w Sakskej ſmilne dary hromadzują.

Ministerstwo snutskownych naležnosćow wosjewjuje, so žmiedža so nětko, hdźj je skótny mór w Hornej Schlesyjskiej zhyle ſastak, sažo howjada a howjase wupłody s pruskeje Lužicy do Sakskeje pschedawacj.

Wot budyskoho wokrjezneho žuda bu wěste C. G. Pietsch s Nowych Demjan teho dla, dokelž bě wschelaku draſtu, wotročikam kublerja krala w Préczezach ſkuſchazu, kranek, i ſmečatzenemu jaſtu wotjudzeny.

W Kainsdorſje pola Zwicawa je žona rěnika Leon-hardta 1. januara swojej dwě džesči, polkralstnu holczku a nowonarodzene džeczo, a potom ſebe ſamu ſkónzowala. Wona je to pſecza dla njejednoth w mandzelſtwje czinika a bě hakle poſſecza lěta woženjena.

Nowa žitacisko-wulkoſhunovska železniza bu 2. januara swjedzienzy wotewrjena.

Preny. General Vogel s Falkenstein je rycjer-kubko Dolſ (Döllig) pola Žemra (Sommerfeld) w Delnej Lužicy ſkuſchec hec hacj dotal herbſtemu augustenburgſtemu wjerchej. — Někotre nowiny powiedaja, so čze tutón wsche swoje prawa, kotrej po swojim měnjenju na Schleswig-Holsteinje ma, pruskemu kralej sa dobrý pjenjes pschedacj.

Hrabja Goltz, pruski pôszlanc na franzowſkim dworze, je wondamo na někotre dny do Varlina pschijet, so by so tam swojich holazych wočzi dla wo lekarstu pomoz wobhonjal. Wón je so pak hizom ſažo do Pariza wrózil.

S Khoczebusa nam thđzenja powiedachu, so je so tam lehdy, jako tam prěni bataillon dotalneho pruskeho wójnika s Budyskina pschimarschirowa, njebože ſtało. Jedny wojsk so mjenujz na hladkim puczu wobzuny a ſnak padze, ale tak straschnje, so jeneho wojska, kiz sa nim džesče, s bajonettom psches ſchiu ſkó, so bajonet s thka wone težesche. Hacj je tón wojsk wumrjecz dyrbjak, njeje nam ſnate.

Awstria. Rak budža tudomni nowi němszy ministerstwo i lepschemu khzejorſtwu ſkuſkowacj, njehoodži so w tu chwilu hiszce projicj, najſterje pak budža jich ſkuſki tajke, so ſmeja jenož awstrijszy Němzy s nich swój dobytk, ale tamnišchi ſklowjenjo budža hiszce bôle podcziszcenowani, hacj dotal.

Tak powieda so, so budżet baron Kellersperg, khzejorowy nameſtnik w Čechach, kotaž Čechow hacj dotal na wsche waschnje pscheszeczhasche, se ſkužby puscheczeny, dokelž pschi tym doſez „wustojnje” ſkuſkowal njeje. Duž najſterje někajki Němz na jeho město pschitdje, kiz hiszce lepje wě Čechow podkoczowacj, džzli baron Kellersperg.

Wolby sa khrowatski ſejm ſu ſkónzene a ſu tak wupanhk, kaž ſebi madzarske ministerſtvo žadajše. Tuto čze mjenujz jenož tajlich sapošlancow na khrowatskum ſejmje měč, kiz budža ſa to hkoſowacj, so by so khrowatska moži wuherskoho ministerſtwa zhyle poddala. Duž bě ministerſtwo wschitkim ſastojnikam pschilaſeo, so dyrbjia pschi ſchtrasje wotžadzenja jenož tajlich mužow wuswolicj, kajkež ſebi wone žada. A dokelž bě wjiele ſastojnikow, kiz bydu ſo najradſho wscheho wuswolenja ſminyli, dha ſo jim to wot ministerſtwa dowoliko njeje, woni dyrbjachu ſo na wolbach wobdzelič, jeli nožyžku swoje město ſhubicj. Duž žadyn džiwo njeje, so ſu najbóle jenož njeſcheczeljo khrowatskeje ſamostatnosće wuswoleni.

Wuherske nowiny pschezo bôle a bôle žadaja, so by

Wuherska swoje hamzne wójsko dostata a so žari wuherszny wojaž njebychu s wonka Wuherskeje stali.

Franzowska. Bes Franzowsami ho to ménjenje dale bôle rosscherjuje, so ho thêzor na někajtu wójnu méri, dokelž chze wójsko po nowym wojerskim ťakonu nimale wo potožzu powjetšicę. — So maja franzowszy pjenieżnizy tež mało dowery f mèrei, je s teho widzejz, so w tu thwilu w franzowskich bankach psches 1000 millionow nôrtow (frankow) pjenies leži. Banki jenož mało daň dawaja a lôždy pjenieżniſ tolá najradjho wñžoku daň wosmje. Tu móže pak jenož deſtacj, hdyž swoje pjeniesy pschi wikowanju a pschekupstwo nałoži. Ale wikowanje a pschekupstwo we wójniskim čagu rad schkoduje a duž pjenieżnizy swoje pjeniesy do wikowanja njetyku, hdyž so wójny boja, — a po tajskim ma ho to sa snamio njewesteho mera, hdyž so pjeniesy wot pjenieżnikow jenož do bankow dawaja.

S Algierskeje su powjesze pschischté, so tam bjes ludom wulti hłód knieži, dokelž su tam jara hubjene žnē mësi. Wjele ludzi je tam hižom heoda wumrjeko.

Jendželska. Irlandszy sběžkarjo — feniарjo pomenowani — Jendželčanow hischeze pshezo na wschelake waschnje traſcha, pak wojerske straže nadpadujo, pak pôver a brén rubjo.

Wot jendželskeho wójiska w Abesiniji su powjesze pschischté, so drje wone pshezo dale do kraje nuts czechnie, ale so hischeze nihdje njeje na wojakow tamnischeho krala Theodora trjechito.

Itali a. Na mësto rospuszczenego ministerstwa je někto sažo nowe postajene, a ſda ho, so drje to wjele hinasche njeje, kaž prjedawsche běſche.

Ružowſka. S Nikolajewſka nad rěku Amurom je powjesz pschischté, so su w semi bližko Madirovstoka rjse ſkoto namakali. Tamnischi russia admiral piſche, so je wón pschihladowat, kaž je so na jenym měječe ſa poč hodžiny 5 puntow čisteho ſkota namakalo.

Turkowſka. Sultan swoje wójsko po mójnoſczi f mójnje hotuje, dokelž so w bližším naleču wulkeje revoluzije bjes zwojimi kſcheczijanskimi poddanami boji. Turkowſhy kſcheczijenjo su mjenujz tak jara pscheczehani, so budža dyrbječ revoluziju ſapoczec, dokelž sultan žanej jich ſtržbe njewotpomha, ale jim čim wjazý wobeženosezow naſkaduje.

Ze Serbow.

H. W Semizach, 4. januara 1868. Na narodnym dnju naſchcho česčenego a lubowaneho krala dosta naſcha wuečeřnia nowy, do ſchležny ſaſadženy wobras, kralowſku ſwójbu wopſchijazy a bu tón ſamý pschi ſwjetzenju tuteho dnja na ſzenu poſtnem. Džen pak ſwjetſe ſe ſo psches wuspěwanje němſkeje kherliſcha: 634 a

herbſkeje a němſkeje arije: Tho krala žohnui Vôh a t. d. a. ſ. ryču, koſruj wuečeř djerzeſche. — Knies partikulier Pselaup, a jeho knjeni mandželska w Drežjanach, koſrajj tudomnu herbſku grchtu wobſedzitaj, ſtaj lěža 20 toleř do Šmilnej ſa khudých, a 20 tol. do Semiz ſa khudých a ſa khude ſchulte džeczi f bozem u džeczu a hewak hischeze wñchelke dary a vjenieżnu podpjeru ſa někotre taſte ſwójby, koſrež ſu psches hlowjazu khorosz naſrudniſcho domaphtane, f nam poſlakoſ. Knies ryčtař Frenzel tudy dosta tu porucnoſc f roſdžlenju tutych darow pola naſ, f zyrlwinſki wuečeř Zybla pak we Šmilnej. Knies Frenzel pschepoda 10 toleř tutych pjenies tudomnemu wuečeřej a dosta wot thô ſamych psches 20 khudých džeczi pschi ſkladnoſci we ſchuli ſwjetzeneho božeho wječora pjeniesy, ſchulte nufne knihi a druhe wužitne ſchulte potriebhy. Vé to wulka radoſc ſhotowana. Vôh žohnui ſubeju darczelow a ſdžerž ſej ſa ſbožu čerpiazeho člo- wjetwa a khudziny hischeze pschi dohlim žitjenju. — Tež ſchulte džeczi wobradzachu wuečeřej a wón džeczom.

We ſandženym ſeče je na 140 džeczi pola naſ do ſchule khodžilo, tola je we běhu lěta psches 20 wuſtupilo, tak ſo woſta jich pschi kón, u lěta niz zile 120. Lěto prjedn bě jich 150 ſapihaných, tola we běhu lěta ſta ſo tež psches 20 wuſtupjenjow. Tajſe ſa a wuſtup ſriedž lěta njepſchinjeſu ſchuli wužitſta. Wina na tym bě pschičah ludzi do ſchleñczernje, koſraž pak někto na thwilu zile prósna ſteji.

W Šmilnej narodži ſo we ſ. l. 74 džeczi, bjes nimi 16 njemandželskich a por dwójnikow, 53 wožobow je wumrjeko, w Semizach 9. Najstarſha wožeba bě 86 l. 24 dn. (ſe Šmilneje wudowa Gnaufowa), pschi-powjedaných bu 28 porow, werowaných pak 15. A božemu blidu ſu byli 1515, bjes nimi 139 ſerbow, 29 dostaču doma Bože wotkaſanje.

S Budýſhina. W tudomnej pětrowskej wožadze bě ſandžene lěto 4399 ſpowjednych, 294 kſcheczených (167 hólzow a 127 holzow), pschipowjedaných porow 161, werowaných pak 82 porow, ſemrjeth 327 wožobow. — W michaſkej wožadze bě 8837 ſpowjednych, 143 kſcheczených (82 hólzow a 61 holzow), pschipowjedaných 113 porow, werowaných pak 66 porow, ſemrjeth 133 wožobow. — W katholſkej wožadze bě 4250 ſpowjednych, 78 kſcheczených (41 hólzow a 37 holzow), pschipowjedaných porow 70, werowaných porow pak 24, ſemrjeth 73 wožobow.

W pschirunaju ſ lětu 1866 bě loni 126 pschipowjedanowych a 96 werowanowych wjazh; ſpowjednych pak 494, narodžených 99 a ſemrjeth 349 mjenje.

S Budýſhina. S Waldheima piſzaja: „Snath rubježny mordař ſacketa ſ Ostriža, kiz je we waldheimſkej khostařni jath, bě ſo na tamnischeho katcheta ſ. Kochtu roſhněwak, dokelž běhu jemu jeho ſkowa do

swędomja schke. Wón bě teho dla w swojej skoſeji a roſſlobjenosceji prajit, so wjazh k mſchi hicz nočze a, jeli jeho k temu nusuo, so chze krucifix (Božu matru) s wołtarja torhnyč a k. katecheta sarasycz. Bjes tym bě ſo wón na nim hizom w jeho zelli pſchepſchimyč, jako jeho k. katechet wophta, a bě teho dla k ſchrafie na kath dyrbjak. Wón chyzsche potom hodowniczkę swoje wjeczenie wuwjescz. Mjenujz hedy bě rano Boža ſkuſba a bě k. katechet jathm k wjehelu jedyn ſchomit ſaſhwęczik. Wón bě teho dla tež předny do zyrkwe pſchischoł a porjedzſche runje jenu lampu, kotaž ſo kurjesché, jako ſo jeczi durjam bližachu a Sacketa, kij bě ſo po czmje pſches nich pſchecjischčak, do zyrkwe pſchilecza a ſo na k. Kočtu wali. Wón jeho najprjódzy s piastcu tsi krócz do hlowy praſny, so k. katechet nimale bjes myſlow i ſemi padže. Tam vytasche jeho tón mordař ſadajech a hrabasche jemu do huby a do woblecza, so ſu jeho paſory hischče nětko widzecz.

Bjes tym běchu tež czi druſy jeczi khostanzy do zyrkwe pſchischi a ſo dohladawſchi, ſchta Sacketa cini, pſchimnyſchtaj jeho najprjódzy dwaj, potom paſ ſo wſchitzn na njeho walichu a budzichu jeho roſtorhali, hdy budzichu jeho wojazh khetſje rucze do arresta njewotwjedli. Tara hnuaſe bě na to, tak czi druſy khostanzy swoje wutrobne dželbranje pſchecjivo k. katechetei na ſubosne waschnje wopofasowachu, jeho majlachu a pſched nim pſtachu. Jako bě ſo wón trochu ſhabak, djerzſche wón Boža ſkuſbu, hac̄ runje pod wuſkimi bołosczemi a czi jeczi běchu tak hnuczi, ſo ſpěwacj njemóžachu a dyrbjachu byrgle kherluſč tsi krócz ſapoczecz.

Pſchipołdnju teho sameho dnia doſta k. Kočta ſymu a dyrbjesché ſo lehnyč, tak ſo ſo ſelač bojesche, ſo ſu hnadž moſy hnute, ale potom naſta ſ teho gaſtriſta a ſkócnzne hlowjaza khorſc̄. Nětko je, taž ſo ſda, najhorsche pſchetrat a k. katechet Kočta, dali Bóh, swoje khere ſo bórſy wopuſtci, hac̄ paſ budze swoje ſaſtojnſtwo hnydom ſaſo wobſtaracj móz, to njewém̄y. My paſ ſo hylne nadžiamy, ſo jemu Bóh luby knies ſtora ſaſo połnu ſtrowoſcz ſpožecz.

S I a m n o h o. Dzien 26. decembra ſwjeczſche tudn kheznik Michal Nowak ſe swojej mandzelskej ſkoty kwas w tudomnej starolutherskej zyrkwi. Wón doſta pſchi tutej ſkładnoſczi krafniſe ſwjasanu bibliju wot pruskeho kraſla. Kheznik je mjenujz starz invalida ſ Napoleonowych wojnow.

S E p a l. Požlenjeho decembra konſchego lata běſche tudomny khezkar Hans Kowar pomjenowaný Ćeſchka na hońtwje na roholanstim reviru. Majskeje je tam jara ſymu pſchermek, ſo je ſ teho ſkhorſek. Duž ſu jeho na karu położili a 1. januara rano domsí pſchivjefli, hdyž je bórſy wumrjek.

S D e l n e j e W o l e ſ c h u i z y. Wón danjo mějachymy tudn žadnyč, hac̄ runje niž radu widzenych hosc̄i.

Běchu mjenujz ſyganjo ſe 6 wosami a 13 konjemi ſem pſchijeli a pſchede wſu pſchi wſchej wulkej ſymje ſehwo natwarili, hdyž 3 dny a 3 nozy pſchebychu, hac̄ ſkócnzne 2 wosaj do Rychwałda a 4 wosy do Wujesda wotjedzachu.

Mužojo pſtachu ſebi ſ platanjom warjeniſkego ſudobja, jónſte paſ ſ wſchęzeniom a proſcheniom něckto ſaſkuſc̄.

S W o j e r e z. Maſch pōſt jědze nětko w nozy w 2 hodzinomaj do Budžichina a popołdnju w 4 hodzinach do Dražožan, do Hródka paſ w 2 hodzinomaj 55 minutow w nozy, 8 hodž. 45 min. rano a 4 hodž. 30 min. popołdnju.

Budyski pōſt w 2 hodzinomaj 35 minutow ſem pſchijědze, draždžanski w 8 hodzinach 10 minutow rano, hródkaſki w 1 hodzinje 30 minutow w nozy, w 11 hodzinach dopołdnja a w 3 hodzinach 30 minutow popołdnju.

Škowjanszky hosc̄i

w R u ſ ſ e j
wot ſtředziny maja hac̄ do ſtředziny juniu 1867.

(Wot J. E. Smolerja.)

My ſym w předawſchim čiſle Serbſkých Nowinow powiedali, tak je ſo na audiencji pola khezora Alexandra mělo a hdy ſym ſo ſ Zarſkeho ſsela do Petersburga wróćzili. To bě nědjelu a naſajtra chyzhymy do Moſkwy wotjēc̄. Štuthe města běchu nam teho dla dweju kniesow poſkali, mjenujz tajneho radžicjela ſ Samarina (Самарина) a profesora Popowa (Попова).

Předny hac̄ paſ wotjedzachu, běchu hischče wſchelake naležnoſcze wopomnicz a to běchu naležnoſcze, kotrež pjeneyz naſinpačmy. My mějachymy, tak ſym hizom ſpomniš, tak derje w hosc̄enzu, hdyž bydlachymy, a hewaſ pſchi wſchēch druhich naležnoſczech wſchō darmo, ale hdyž chyzhymy wotjēc̄, dha ſo tola ſkuſchesche, ſo bychymy ſkuſbonikam w hosc̄enzu wěſte myto abo nahradu (награду), po němsku „Trinkgeld“ dali. Ta běch, taž ſym tež hizom ſpomniš, wot wubjerkia ſkowjanskich hosc̄i ja pſchedbydu wuſwoleny a duž ta staroscž na mni ležesche, ſo bych ſkowjanskich hosc̄i tež we wſchém naſtupanju derje ſaſtupil. Duž ja nědjelu wjekor (pſchetož pónđzelu mějachymy ſ Petersburga wotjēc̄) wſchēch wubjernikow w hromadu wopofach, ſo bych ſ nimi wuradžit, ſchto bychymy w Petersburgu hischče pſkaczic̄ měli, ale jenož dwaj pſchindžefchaj, wſchitzn druſy běchu ſo roſproſchili, jedhn, ſo by teho, druhí, ſo by druhého ſnateho hischče wophtaſ. Taj dwaj paſ běſtaj: ſublet Prudek ſ Morawy a doktorand prawa Hudec ſ Krajnij.

My tjo po taſkim radu ſkładowachymy a woblicjachymy, tak wjele ma kózdy ſkowjanskii hosc̄ ſ nusnym wudarſtam dac̄ a wobsankachymy ſkócnzne, ſo na kózdeho ſ najmjeniſcha 4 ruble (něhdze 4 tolerje) pſchindze. Ta teho

dla pišmo we wschelakich słowjanskich ryczach napišach a kniesaj Prudek a Hudec dyrbieshtaj njedželu hač do noz̄y a pónodželu dopołdnja pola wschelich naſčich ludzi wołoko thodžic̄ a postajene pjeniesy sberac̄. Bonaj tež naſbē raschtaj, ſtož bē trjeba, a ja móžach potom ſkužobniſtwu w hósczeniu wudželic̄ 200 rublow, domowniſej 20 rublow, poħonečam, kij běchu naſ wosli, 50 rublow, jónskim, kij běchu ſchaty dlokaſe, 20 rublow, a tſiom polizajam 18 rublow, tak ſo hiſčce nečkto wñſche wosta.

Naſci čjeſčeni cſitarjo budža ſnadž ſo džiwac̄, czeho dla ſmy tež polizajam myto dali. Ale to ſu woni derje ſaſkužili, dokelž my jich tež derje trjebachmy. Pschetož psched hósczenom, hđež my bydlaſchmy, bē ſtajne teſko ludzi ſhromadžených, ſo bē nam, hđyž domoj pſchijedžechmy abo hđyž ſ hósczena motjedžechmy, khétre wobčežne, ſo pſches tutych ludzi pſchecžiſtečez, a duž bē nam petersburgski měſčjanosta tſiž polizajow požkaſ, ſo bydu nam eži ſtajne cjiſtu ſhčežku ſ hósczena a do hósczena djerželi. A to dyrbimy prajic̄, ſo běchu to jara pěkní mužojo, tak derje pſchecžimo nam, kaž tež pſchecžimo ruſkim ludžom, tak ſo ſo w tajkim naſtupanju tež ani najmjeňſha njeļuboſnoſć ſtača njeje.

Moje pſchedžydſtwo bē we wějthm naſtupanju khétre wobčežne, w druhim naſtupanju mi pał tež tójskto wažnoſće dawaſche. Wobčežne bē wone tak daloko, ſo kóždy ſłowjanſki hóſc, hđyž ſebi někaf radzieč njevebjeſče, ke mni pſchindže, ſo bych jemu potřebnu radu daſ, a w tajkim navohladu bē ſtajne nečkto trjeba, tak ſo druhdy w ſamej noz̄y abo ſahe rano ke mni wo radu pſchindžechu. Wěstu wažnoſć pak mi w tym naſtupanju dawaſche, dokelž dyrbiaſhu wſchitzy knježa, kij mějachu někaju naležnoſć ſe ſłowjanſkimi hóſcemi, ke mni pſchindže, ſo bych ja tutu naležnoſć wobſtaral. A dokelž bē na pſchedſali hóſceni na papiera pſchibita, ſo ma Smolec̄ a tež Prudek ſłowjanſkich hóſc ſaſtupic̄, dha ſo tež kóždy na naju wobroči, abo wjele wjaz̄ na mnje ſameho, dokelž Prudek ruſſi ryczec̄ njemóžeſče. Tak je minister kultuſha a ſjaroneho wučenſtwa hrabja Tokſtoj (Tolſtoj) dwójzy pſchi mni požkaſ, ſo by ſwoju viſitku (Viſitenkarte) ſa ſłowjanſkich hóſciorw pola mje wotedaſ, dokelž běch ja jemu pſches l. Prudka tež ičh ſhartki požkaſ. To ſamo ſta ſo tež wot hrabje Kuschelewa-Bjesborodka a wot wjele druhich wobſebnich knježich a někotrych knjenjom.

Ia to tudy njepišam, ſo bych ſebi ſ tym někaju čjeſčę pſchibic̄ čžyk, pſchetož ſchtóž mje ſnaje, tón tež wě, ſo ja na tajke wěz̄ žanu wažnoſć njeſkadu, ale ja jenož teho dla na to ſpominam, ſo bych dopołaſaſ, ſo Sſerb, kij ſo ſa Sſerbstwo ſwěru ſtara, tež pola węžoſkich knježich pſchipoſnacze naſala. Duž ſměny ſo tež jenož temu ſmječ, hđyž čžyk nam nečkto naſče Sſerbstwo ſanicęč abo hanic̄ a radžimy teho dla kóždemu Sſerbej, ſo by ſo po ſwojim ſerbiſtwje pěknje

horjebaſ, pſchetož njeſwérnho ſſerba tež zuſnik ſkónčnje wužměwa.

Přílopk.

* Město Budyschin ma po požlenim ſudliczenju 12,623 wobydlerjom, hdyž ſo prufe wóifto (1060 muži) ſobu liči. Po wěruwſnaczu je bjes tutymi wobydlerjemi 11,419 lutherſkich, 1153 katholickich, 29 reformirtſkich, 7 němſkokatholickich, 5 anglikanskich, 1 grichiskokatholicki a 9 židow. ſſerbów bē ſo 2579 ſapišako, tola praji ſo w roſprawje, kotruž ſu ſ radneje khěze do budyských němſkich nowinow dali, ſo je w Budyschinje ſ najmjeňſha 3000 ſſerbów, dokelž je wjele tych ſamnych tu rubriku, hđež mějachu ſo ſapišac̄, ſ njekežbnoſeče pſchepažlo. Po tajkim by w Budyschinje nimale ſchtwórczina wobydlerjom ſherbska byla abo kóždy ſchtwórtý budyski wobydler je ſſerb. W lécze 1835 bē kóždy ſydomnaty wobydler Budyschina ſſerb a je ſo w běhu tutych lét budyske ſſerbstwo wo teſko pſchisporilo.

Hewak naſicži ſo: 278 koni, 181 hovjadow, 224 ſwini, 1 wožoł, 188 wozow, 143 koſow a 80 kočzow.

W lécze 1864 mějſche Budyschin (ſ wóifſom) 12,358 wobydlerjom a bjes nimi bē 2565 ſſerbów.

* W Miſch nu bu 7. januara wěſty Wulffen, 28 lét starý, wot tamniſcheho wokrjeſneho ſuda ſ ſmjerči wotkudžený, dokelž bē pſched někotrym čaſom wěſteho ſkotčjerjerja Lukáša ſ Muhlanda ſarashk. Wulffen bē ſ zwidkaſkeje khostarnje cjeſkyk a ſebi ſa ſchýri nježele něhdže 500 toleř naſtrahk. S tutymi pjeniesami běſhe ſo do Draždjan podaſ a bē tam, jako bē te pjeniesy hač do 7 tl. pſchecžinik, ſpomnjeneho Lukáša nadeſchoł, kotruž bē wudawaſ, ſo je dweju bykow ſa 300 tl. pſchedaſ a ſo ma tute pjeniesy pſchi ſebi. Duž bē ſo Wulffen ſ nim na puc̄ do Muhlanda podaſ, prajiz̄, ſo tež tam dje, ale ſ tym wotmýžlenjom, jeho ſlónzowac̄ a wurubic̄. Wón bē jeho potom tež wo prawdze w lěſu pola Kraužnič ſ jenym ſamjenjom ſarashk, ale Lukas njebež ſaných pjenies měk a duž bē ſo tón mordar jenož ſ jeho ſkórnjemi ſpoſojoči dyrbjak. Wón běſhe potom do bližſcheje wby ſchół, hđež běchu jeho naſajtra ſajeli a wón bē ſo hnydom wuſnaſ.

* W nowſkim čaſu ſo petroleum (ſemſli woli) jako dobrý ſredk ſ ſahojenju ſwosabjených ſtaſow wukaſuje a ma ſo wón na to waſchnje naſožec̄, ſo ſo tajſe ſtaſy wſchědne někotry króč ſ nim pomafaja.

* S Hirſberg a w Schlesynſkej piſzaja, ſo maja tam tež žaſožne wulke ſměhi, tak ſo tež jelenje w lěſach ničjo wjaz̄ ſ jědži njenamakaja. Duž woni počinaja ſ lěſow won thodžic̄ a je jedyn hajník ſa jedyn džen ſ jeleniow tſeſk.

ak

rozom

Hans Depla

w o t r i t a j

a

a

Mots Tunka

luži pódla

* * *

š k r ě j e t a j .

* * *

Hans Depla. Ja bych rad jedyn króćz na Bethlehem do Budyschina schół.

sapscheinjene a wjeſele jědjeſche ſo po minakafſej dróſy do Budyschina.

Mots Tunka. To trjebaſch ſo jenož na burskich hólzow w R — — ej wobrocžie, czi tam tebje dowjesu. Wſchak mjeſeſtej wónanjo dwé holcžy tameje woſknoszeje to požadanje, Bethlehem woſladacz, a hnydom běchu konje

H. D. Tak tam vóndu. Traſch mje tam tež dowjesu.

M. T. Spytaj; jenož ſo ſo tebi njeſenidže, kaž tamnej džowžy, kiz dyrbjeſche drjewo a ſklanie na karje do moj ſwoſhý, bjes tym ſo konje prósne w hrodzi ſteſachu.

Cyrkwienske powjeſče.

Wérowanaj:

Katholska chrkej: Koſta Moritz Wendſchuh, barbař, ſ Matji Emiliu Salme ſe Židowa,

Zemrjeći:

Díjen 20. decembra: Pětr Pawoł, Miklawſcha Eusejanſleho, woſbydlerja, ſ., 1 l. 9 m. — 24., Marja, Jakuba Augusta Wjeraba, murjerja, dž., 15 n. — Johanna Wilhelmina, Jurja Simona, mkyntla-najenka w Džěžnifezach, 1 l. 18 d. — 28., Jan August, Michała Jofuſa, woſbydlerja, ſ., 2 l. 6 m. — 30., Marja Emma, Pětra Měrczinka, woſbydlerja, dž., 1 l. 19 dn. — Karolina Laura rob. Spannež, roſwérowaná Händelbethowa, njebo Jana Bohuwěra Bertholda, w ſwojim čaſhu duchovného w Palowje, ſawestajena wudowa, 58 l. 10 m.

Křéeni:

Pětrowska chrkej: Marja Martha, Handrija Nowaka, woſbydlerja, dž.

Michałska chrkej: Handrij Ernst; Jana Bohuwěra Wiežasa, wulkosahrodnika w Khejnje, ſ.

Schlesyňſte woheńſawěſczaze towarzſtwo we Wrótſławju.

Rukowazý kapital wot 3 millionow toler prusſ. fouranta.

Tuto towarzſtwo ſawěſczenja psche wohnjowe ſchłowowanje w měſtach a na wſach na hibite wěžy horjebjerje a to po wſchomóžno tunich prämijach, hdež ſo žane doplačowanje njeſtanje. Pschi ſawěſczenju na wjazore lěta ſo mulke dobytli ſličza.

Prospekty a ſawěſczenſſe formularzy ſu pola podpiſaneho agenta kóždý cjaſ darmo dostacž a budje wón kóždemu wſcho wukasowacž, ſchtož je pschi ſawěſczenju trjeba.

W Maleſch; ač 1868.

Jan Wehla, agent.

Kölnjanski Magenbitter

pomjenovaný cílowiski pscheczel

wopokazuje woſebnu pomoz pschi boſoſezach w žołdku a cjrjewach a ma jón na pschedan w bleſčach po 6, 12 a 20 nſl.

Heinr. Jul. Linck, podla tačantſtwa w Budyschinje.

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschinje na hłownym torhoscheju.

¶ něcžischemu šmennemu časzu poruczam swój wubjernje sřadowany sklad

muzskeje drasy:

jako ſuknie ſ doubleſtoſſa, tajſe ſ jednorichich wutkow, lētne ſuknie, kholowý, lažy w ſomocje, židze, wołmje ic. ſ preſtwu dobrociwje na to ledzbowac̄, ſo ſu wſchē draczenja mój kamžny, niz pak barliaski ſadriſat, ſo ſo wone jenož wo dobroich tworow džekaja a we wuſkim wubjerku ſa kupowarjom pſchitowane leža. S dobrej tworu a ſ najtunischiem placzisnami móžu kóždu konkurrenzu pſchewinyc̄.

C. W. Biſka.

¶ Jenož woprawdžith ma G. A. W. Maherowý broſtſhrop ſ Wrótkawje, kotrž na parifej ſwētnej wustajenyz ejeſezomne ſpomijenje doſta, w bleschach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. na pſchedan:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
Joseph Löbmann w Scherachowje,
Bernhard Hilbenz we Wóſporku,
C. Meißner w Biskopizach,
J. A. Paulisch w Rakezach,
B. N. Scholka we Wotrowje,
Jul. Wehner w Lubiju.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodżerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcziwile wotwodžuja wſchitko, ſchtož wicz ſaložuje, ſ thoreho cžela won, a ſluža jako wſth hojazh ſredk psche wicz a rheumatismu wſchitich družinow, jako psche woblečjo-, ſchijus-, bröst- a ſubhybolenje, psche kholwazu, rucznu a nohewu wicz, psche kaſanje w bofu, psche drjenje w ſtawach, w kribjecje a w bjeđrach, psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedan

po 15 nſl.

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje.

Hischce žadyn ſredſ

njeſe ſo psche khorosce dyčazych organow jako psche laſchel, psche wobčežnosce brosta, ſchije a plezow tak wulzyhnu jara hojazh wovoſaſ, kaj větly bróstſhrop H. Leopolda a Co. we Wrótkawju. Tón ſamy ma w bleschach po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pſchedan

A. B. Pannoch w Budyschinje.

Wosjewjenje etabliſmenta.

Ejeſenym ſſerbam Budyschina a wokolnoſcie ſi tutym najpodwoſniſho k navjedzenju dawam, ſo ſzym ſo tudy jako drjewowý a rohový drachler ſaſydlil a proſchu pschi ſlužbenju ſprawnego poſluženja wo dobrociwje wotledžbowanie. S doborom ja wosjewjam, ſo ja pſche deſčižnik i a kije najtunischiem porjedzam.

J. Lorenz, drachler.

Moje wobhdenje je na herbskej haſh pola knieſa pſchekupza Niedscha.

Hölchez, kotryž che ſtarſtvo nowuknyc̄, móže hñdom do ſlužby stupic̄. Hđze? to je ſhonicz we wudawańi Serb. Nowinow.

¶ woſebnemu wotledžbowaniu ſaſajſich, ſiž na ſlemk (Bruch) ejeſpja.

Sekawný ſlemko w h balsam, kotrehož wýſoka hódnosc̄ bu w ſamym Parisu pſchipojnata, a kij bu wot mnogich medicinſkich autoritátow pruhowan, kotruž tež wjele thvaz ſroč ſbožomne wuhoſi, móže ſo kóždu čaſz direktne pſches liſt wot podpiſaneho thvza po 2 tl. doſtac̄. Sa niz starý ſlemk jeno thvza doſzaha.

J. J. Kr. Eisenhut in Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Sfotný pólver ſ czerſtwych ſelow,
Korneuburgſki ſfotný pólver,
Pólver pſche kólfu,
Pólver pſche pripotawu proſhatow,
Lockwiſſki balsam,
Bischankowy ſałſowy pólver
porucza

Hrodowska haptika
w Budyschinje.

Wosjewjenje aufzije

hrabinskeho Ginsiedelskeho hajniſkeho ſarjadniſtwa w Minakale.

W leſhowym reviru Khróſcie, we wotdželenju: pſchi Khróſcjan polu, budże ſo bližſiſchtwórk, dopołnja wet 10 hodžinow, jako 16. januara t. I., 86 ložow ſtejazych kóžinow ſ wjele cjeńkimi a to ſchimi w užitkovym i ſerdžemi a ſtomikami, ſa hotowe pjeniſy pod wuměnjenjemi, w termiſi wosjewiomnymi, na pſchecadžowanje pſchedawac̄.

„Leſhowy pjeniſ ſo žadyn njeplac̄ji.“

W Drobach, 10. januara 1868.

Hugo Siegert, wyschi hajnik.

W leſhowym reviru w Schenzenzh pola Rakez je 60 leſtrow $\frac{1}{4}$ doſkheho kholinoweho ſchjeƿoweho drjewa, kloſtr po 4 tl. $2\frac{1}{2}$ nſl. (incl. leſhoweho pjeniſa) ſa hotowe pjeniſy w jenotliwym abo w zylym na pſchedan.

Tſchacher, hajnik.

W kniharni Smolerja a Pjecha je nětko ſaſo doſtac̄. Šahroda l'wetkoſta, I. a II. po 1 nſl.
Ejorný kóž a dróſna, I., II. a III po 1 nſl.
Ejmjelk a woſh, I., II. po 1 nſl.
Bohumík, $2\frac{1}{2}$ nſl.
Gustav Adolf, 6 nſl.

W tudemnej pschedawacni, na mjašowym torhoschczu w radnej kheži, ſo wot dženſniſcheho dnja centnar warjenskeje abo jedźneje ſele ſa 2 tl. 20 nſl. pschedawa.

W Budyschinje, 11. januara 1868.

Ernst Semig.

Pschedawanje ſele.

Wot tuteho tydzenja pschedawam ja jedźnu ſol w zylym a po puntach najtunischo.

W Budyschinje.

Carl Noack,
na ſwonknej lawſkej haſhy.

Powschitkomna aſekuranza (Assicuracioni Generali) w Triescze.

Rukowaz̄y fond: 22 millionow 2 ſeji tyſaz ſchēſnakow.

Žiwjenje ſawěſczaſe wotdželenje.

Šhromadna ſawěſcena ſumma kón 1864 Šchēſnakow: 33,398,422 14 fr.

Rawdatych prāmijow w lécie 1864 1,279,303 70 fr.

Wosicewynych ſchłodowanijow w lécie 1864 657,086 77 fr.

Powschitkomna aſekuranza w Triescze bjerje ſawěſcjenja horje na žiwjenje c̄lowiekow na najwſchelakſche waschnje ja najtunischo a twerde prāmije a to:

w kapitalowych ſawěſcjenjach ſ dobytkom a bjes dobytka ſa ſawěſcjenego; wotdželenje ſ dobytkom poſicja awěſcjenym woſebny wužitk;

potom we wſchitkach družinach rentowych, wěnowowych a tantiemowych ſawěſcjenjow.

W wſchitkemu wukasowanju a ſ wobstaranju ſawěſcjeniom poruczeja ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,
we Wopſorku: Bernh. Hilbenz,
we Wjelečinje: Moritz Wenzel.

Gſłoma na pschedan̄.

Ržane, pschedic̄ne a wówzne woklepje, kaž tež jecźne wakh leža na ſwobodnym kuble w Jeschizach pola Delneje Hórfi na pschedan̄.

Lohy po 15 nſl. i wuſtajenžy pjeriny w Draždzanach

ſu na pschedan̄ pola knjeſa Th. Schulza, klempnarskeho miſchtra a pola knjeſa Thurma, jehtarskeho miſchtra.

Ezehnjenje 2. klaſh 73. krajneje lotterije ſměje ſo bližſhu pondželu 13. januara rano wot 7 hodzinow hac̄ do 11 hodzinow dopołdnju a popołdnju wot 2 hac̄ do 4 hodzinow. A temu ſo ſ kupaňmi lohami najpodwoſniſcho poruczeja

W Budyschinje, 10. januara 1868.

C. F. Jäger sen.
na ſwonknej lawſkej haſhy čzo. 801.

Džiwocžanske herbske ev. luth. miſjonske towarzſtvo ſměje jutſje 12. januara popołdnju w 2 hodzinomaj ſhrodiſnamu.

Petr Mlonk.

1000 centnarjow wotrubow
leži we wulfich mlynach w Budyschinje
na pschedan̄.

Ssuchi tórf, 1000 ſchtuk ſa 1 tl. (lodowanski pienięſ podla njeje) je na pschedan̄ na ryčerſkuble w Psowjach. **M. Pötki.**

Łužičan čo. 1 je wuſchol

a wopſchija: 1) Ssyrotzna hodowna proſtwa. Spěw wot H. Seilerja. 2) Lenka, ſnamjo kſchęſcianſkeje žonſteje. Šabawne a powučzaſe powiedanczko wot R. Kultana. 3) Kruta ſyma. Spěw wot Warfa. 4) Něſchto ſ chemiſe. Wot M. Rossiaka. 5) Čjaſh ſrudne, čjaſh ſławne. Spěw wot J. Líheza. 6) Sornowz. Wot J. B. Mučinika. 7) Hornz pienięſ. Baſfa ſ ludu. 8) Dželit H. Jordani. 9) S Budyschina a ſ Łužiz. Wot redaktora. 10) Čibka a Mudroni. 11) Gſlowjanski roſhlaſ. Wot redaktora. —

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kózde číslo płacić
6 np. Štwórlétña przedpta-
ta pola wudawarja 66 np
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřije ēe: Najnowische. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S Budyščina. S Horneje Šužiž. — Příhlopk.
— Hans Depla a Mots Tunfa. — Nawěštnik.

Plaćizna žitow a produktow w Budyšinje.

11. januara 1868.

D owoz:	Płaćizna w přerězku				Płaćizna na bursy,			
	wyšsa.	nizša.	najwyšsa	najniż	ti.	np.	ti.	np.
Pscheńza . .	7 27	5	7 10	—	8	2	5	7 25
Rožka . .	5 25	—	5 20	—	6	—	—	—
Ječmjen . .	4	—	3 25	—	4	5	—	4
Bowž . .	2 20	—	2 15	—	2 25	—	—	—
Hrôch . .	6	5	—	—	—	—	—	—
Woka . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Jahłz . .	7 20	—	—	—	—	—	—	—
Hejdusčka . .	5 25	—	—	—	—	—	—	—
Kana butry . .	—	16	—	15	—	—	—	—
Kopasłomž . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Zent. ſyna . .	—	25	—	—	—	—	—	—
Lane ſymjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—

Spiritus płaćeše wčera w Barlinje.

19 tl. 25 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

pscheńza 80—104 tl., rožka 60—76 tl.,

(to je: za 25 pruskih krzow.)

rēpikowy wolič (nječiſčeny) 10 tl. 5 ngl. —
(Cžiſčeny, kaž so w Budyščinje pschedawa
stańnie něhdje $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Czahi saffoschlesynskeje železnicy ſ Budyščina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w nož 1 h. 2 m.

* Pschisanknjenje wot a se Žitawy a Liberža (Reichenberga)

† Pschisanknjenje do Žitawy.

Pjeuježna płaćizna.

W Lipſku, 16. januara, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažny čerwieny šloty abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; winste bankowk 85 (17 ngl.)

Najnowische.

Lipſk, 17. januara. Wotdželenje sakſkich tsél-
zow je wcžera k nam pschimarschiwołto a tudy
wostanje. Wojazg buchn pscheczelniweje powitan i
popołdnju bě sa nich pschyna hoſežina, na kotrejž
wonii wschitzh se kwojimi wschimi a 40 muži ſ
Krimmiſchawa a Wurzena džel bjerjechu. Wysche
jedze dosta kóždy jenu bleschu winu. Po hoſežinje
běſche bal.

Win, 15. januara. Prjedawſhi pruski poſ-
tanž w Mexikanskej, knies Magnus, kij je k poħrjebej
njebo mexikanskeho khězora ſzem pschijet, je pschij-
neſter jara pscheczelniweho lista wot pruskeho krala
k awstrijskemu khězorej.

S Florenža (italskeho hlowneho města) ſu
jedyn general a tſjo wyschi w mjenje italskeho krala
na poħrjeb ſzem pschijeli.

Peterburg, 14. januara. Tudemne morske
nowiny ſu list ſ franzowskeho města Bordeauza
wotciszczęce, w kotrymž řeča, ſo niz jeno Fran-
zowska, ale tež Žendželska w pschistawach ſrijedno-
ſemiskeho morja wójnske lóđe a ſame pschistaw
jara wójnszy wuhotuje.

Werowanje prynza Alexandra Oldenburgskeho
ſ prynzežynu Eugeniju Leuchtenbergsko-Romanownej
ſměje ſo 2. februara.

New York, 15. jan. Wobej komorje ſejma
amerikanskeje unije ſtej ſakon, po kotrymž by ſo
wot bawnych dale žadny dawacž njetrjebał, ſa-
cjiſnyloj.

Sakška. Ministerstwo snutskowych należnosćow wosjewuje, so pschi sapoczątku měsiąca februara krajne hengsty General, Marsz, Orion a Banskred do Kukowa, Fidelio, Monarch, Neptun a Quintus do Konieje pola Porszisz, a Iokus a Starosta do Małej Gwóździec pchindu, a so budże frébzam, wot krajnych hengstow plashowanym, 9. měrza w Kukowie, 10. měrza w Koniezech a 11. měrza w Małej Gwóździec snamjo wupalene.

To żamo ministerstwo dale wosjewuje, so schwazburg-słonbergowskie jenotolerskie papierjane pjenieshy wot 25. oktobra 1859 hacž do 31. meje teho lata a tamnišche dżebacjolerskie papierjane pjenieshy wot 20. decembra 1855 jenož hacž do 1. měrza t. l. płatcja a so po tuym časzu nieżo wjazy hódne njejszu.

W Zasónzy je so 10. januara wjeczor tamnišcha fara wotpalička, tola buchu zyrtwienske knihi a wjetshi dżel fararjowych smachow plomienjam wutorhnjene.

W Riesy sta so 10. januara śrudny podawł; mje- nujż 7 lętny syn pschekupza Thiele cijniesche żebi s tym wjekle, so se hanfami s wykoleho brjoha na lód rčli Kobja dele jēdżesche, ale jedyn ras żebi won tak pschehlada, so hanfi tak doloko sajēdżechu, hdjeż hē rčla lodu prósna, a so tam s tym hólczezom podnurichu. Dokelž jeho woda bōrsh pod lód żobu torhny, dha tež oni jeho cżeko namakacż a won wuczahnyż nijemóżacu.

Krónprynz Albert a prynz Jurij staj so 12. januara na królowství revir bliško Lipska na hóntwu podakoj. Král Jan dżysche tež żobu jēc, ale dyrbjesche lohleho sajymienja dla doma wostacj. Město Lipsk bē jeho tež k swiedżenskemu wotworzenju tamnišcheho nowego theatra pscheoprophylo.

Jendżelske ministerstwo bē psched někotrym časom swojego pożlanza s Draždjan wotwołalo a powiedasche so, so tam żadny wjazy njejszihulidze, dokelž to po srjadowaniu połnożnoniemskiego swjaska dale trjeba njebudze. Ale dokelž w Draždjanach wjele Jendżeljanow bydlili, dha su żebi w Londonie tu węž hinał pschemysili a sało nowego jendżelskiego pożlanza do Draždjan pożkali. Won rčla Josef Hume Burnley.

Král Jan je kommandanta divisijsie jēdnych, general-majora Senffl s Pilisach, sa generalleutnanta pomjenowan a kniżemu pohonczej J. G. Thieli w Gröbje złebornu, i albrechtskemu rjadej złuszhazu medaillu spożcik.

Nekotry dżen sakszq tszly do Lipska pschiczhunu, hiszczęce zyle měste njeje, dokelž tam hiszczęce se wschelakini nisnimi twarzbami hotowi njejszu. Wot teju wobeju bataillonow 5 kompanijow (něhdże 625 muži) w hrodze Pleißenburgu a 3 kompanijow (něhdże 375 muži) we wschelakich domach, sa wójsko wotnajath, kwartiru dostanje.

Na saßkobajerskej żelezničnej je so 12. januara pschi jenym pschespuczu żona wobledżbowarja Schladitz, jako dżysche pschi pschiblizenu jeneho czaha schlagu pschiczhunu,

někak wużunyła a tał panika, so ju maszyna dożahny a na měscze slónzowa.

W Draždjanach budże wot 6. hacž do 10. februara wustajenja holbjow, kur a t. d. wotdżerżana, na fotrejż změđa so holbjerjo wschęch krajow wobdzelicz. Wuloszowanie natupjeneje pjerim (lóž khoschtuje 15 nbl. a su ložy tež w Budyschinje dostacj) směje so 10. februara. Wustajerjo najrjenišich holbjow a kur dostanu złeborne abo bronzowe medaille abo cżeskne wopisza jako myto.

Wyskocze wosjewujuja, so żebi po §. 8 a 9 połnóżnoniemskiego zakona, zwobodne pscheczahowanie nastupazeho, żana gmejna wot ludzi, kiż so do njeje pscheshyla, wjazy żane „Einzugsgelder“ żadacż njejsmē.

W Kamieniach Wolbramożach su so 11. januara domske khęzkarja G. Pečha wotpaliče.

Wot wotkryzneho žuda w Mittweidze bu 11. januara 31-lętny dżelacżer Beißler i Eilenburga i zmierzci wotkudżent, dokelž je 1. novembra konstheho lata Schettlerę mandżelskeju se żeketu farash.

Na pohrjeb njebo merkantelskeho khęzora Mača je so prynz Jurij do Wina podał.

Pruski. Hłod a nusa w naranskich Prusach je żakośnie wulka a je tam hizom tójszto lubji hłodu wumrjeko. Taikta nusa je tam s teho naftaka, dokelž tam loni stajneje mokroty dla ani żitnych ani żynowych žinjow měli njejszu a tež żanu wotawu domkhowacj nijemóżacu. Wyskhe teho dyrbja tam tež jara synu mręcz; pschetoż tamnišchi wobydlerjo s wjetsha s tórfom tępja, ale dokelž je tam konische lato luti mokry čaż był, dha so njeje żadny tórf dżelacż móhł. Nětko, hdjeż so ja tamnišchi pomeży potrjebnych wschudże pjenieshy shromadżuju, budże drje pomaku lepje, ale předtý hacž tam pomoz pschiindże, budże drje hiszczęce někotryjuliz konz wjacż dyrbjeż. W Barlinje su hizom psches 50,000 tolej nawdali a tam te pjenieshy tež s wjetsha pożkali, ale schto je to bjes tejko ludzi, pschetoż wschitkikh pomozh potrjebnych je psches 1 million!

W drugiej komorje pruskeho żejma su sapożkanzy budżet ministerstwa prawdy wujednali a pjenieshy Łwetscha tał pschiswili, kaž je minister żadasche; w tu khwili woni budżet ministerstwa snutskowych należnosćow wurdajuja.

W někotrych nowinach piżaja, so staj żebi pruski král a franzowski khęzor jara lubosné sbożopschecja i nowemu lętu pożkaloj.

Krónprynzeżny Victoria je żamodruha a je teho dla porucżene, sa rju w zyrtwiach prophylo.

Na pohrjebej njebo khęzora Mača je so deputazia nowomarskelskeho tragunarelskeho regimenta No. 3, kotrejż cżesny chef (praj: şef) woni bětše, do Wina podała. — Teho runja je dotalny prusti pożkanz w Mexiku, i. Magnus, w taſlim wotmyślenju do Wina wotjek.

Sa kommandanta města Barlina je generalleutnant hrabja Bismarck-Bohlen pomjenowany.

S Barlina pišoja, so ho tam to měnjenja dale a bôle rospščescjeracj pocjina, so lětka žanu wójnu nješmějemy; ale pschi wsděm tajkim dobroměnjenju so psche-kupstwo a wiki pschezo híscje k lepschemu wobročicj nochzedža.

Austria. Admiral Tegethoff je s cílem njebo mexikanského khězora Mača do Triesta píšijet a staj so tam dwaj arzivojwodje podakoj, so býchtai s nim do Wina jěkoj, hdyž budje khowane.

W bližšich dnjach matej tež tak mjenowanej delegaci w hromadu stupicj, so býchtej te wěž wuradžowakej, kotrež z yk e awstrijske khězorstwo nastupaja; pschetož te, kotrež jenu abo druhu po k o j z u khězorstwa nastupaja, ma jene abo druhe ministerstwo se swojim řežmom wujednacj.

Muž kmž řebi nowu awstrijsku konstituziju abo te sakladne řafony, po kotrejž je awstrijske khězorstwo nowosřadowane, w saňžených dnjach zwěru pschehladali a dyrbimy prajicj, so je wona jara zwobodna, haj zwobodniša, dyžli wskē druhe evropske konstituzije. A tola awstrijsy Šskowjenjo s njej spokojni nježku! A cíeho dla to niz? Dokelž je wona w skutku jenož zwobodna so Němzow a Madžarow, njezwobodna pak ja awstrijskich Šskowjanow. Ale kaf je to tola mžno? budža našci cíescjeni cíitarjo prajicj. To je sara derje mžno; pschetož hdyž so jedyn awstrijski Šskowjan swojje Šskowjanskeje rycje njeotrijekne, dha wón žanu kraju řežbu njeđostanje. Škto pomha jemu teho dla, hdyž w konstituziji steji, so mo kóždy Awstrijak prawo na kraje řežby, hdyž němske a madžarske ministerstwo krajne řastojnictwa jenož s Němzami abo Madžarami wobšadža? — Škto pomha Šskowjanam, hdyž w konstituziji steji, so je cíjský zwobodny a so kmě kóždy w nowinach věrnostej prajicj; hdyž římdu řežba na Šskowjanow řvaricj, kaž so jim chze, a nictón jim to njeſataže, jeli pak so žadyn Šskowjan řwaji, so psches ſwoje nowiny wobracj, dha jemu statny rycznik wěcje hnydom prozeš na řeži wojšenje. A tak je we wském. Duž so mu njeđiwamy, so Němži awstrijsku konstituziju hajz do njebež poſbehuju; pschetož wona jenož jí im wuzitk a zwobodu pschinješe, sa awstrijskich Šskowjanow je wona malo lepscha, dyžli kruch morveje papjery.

Khrowatski řejm je wotwryjeny; na nim je jenož 17 řapořlanzow, kotsiž ſe ſwojim krajom a ſe ſwojej narodnosću derje měnja, cíi druhu ſu wsko řastojniz abo wulzy knježa, kij wsko wobſankaja, ſtož řebi madžarske ministerstwo žada. Cíi řydomacjo chžedža teho dla w mjenje khrowatskeho luda protest pschečiwo řutkowanju a wobſankanju nětčíšcheho řejma řapořicj a potom řejm wopuſticej.

We Winje budže w lěcje wulke němske řeřelenje wot-

džeržane a dostanu tam wſchitzj, kij na nje pschindu a ſu ſobustawu nělajſkeho němskeho řeřelejskeho towařstwa, darmo kwartriru a jědž, a je ministerstwo k temu tež tójskto pjenjes pschipoſasak. (Wjetſhi džel tutych pjenjes je wěſeze ſe Škowjanskeje ruki pschetož Šskowjanow je w Awstriji ſe najmjeňsha tsi króz wjaz, dyžli Němzow.)

Franzowſka. Khězor, kaž ſo ſda, w Parizu wjazh tak w cíescji njeſteji, pschetož na bal, kotrejž bu wondanjo w salach khězorskeho hrodu wotdžeržanu, bě něhdž 4000 hoscji pschepröſchenych, ale ſedom 2000 bě jich tam pschiscklo.

So by ſo franzowske wójsko ſe romskeho kraja řaž domoj wročicj měto, wo tym njež wjazh řežbej ſteji, a duž ſo ſda, ſo drje naležnosć bjes romskim bamžom a italskim kralom tak boryš wučinjena njebudž. Spomnjene wójsko híscje pschezo w Civitta-Venciji ſteji, tola je w nowisckim cíazu dželba teho řameho do města Biterba pschepočožena.

Jendželska. Š Abeginijs píšaja, ſo tamniſche jendželske wójsko drje pschezo dale do tuteho kraja nutr cíehnje, ſo pak híscje na wójsko abeginskeho krala Theodora trjechiko ſteji. Kraj je tam píecja plodny, tak ſo wojazh žaneje nusy cíepicj njetrjebaja; jenicžla njeļubosnoſć běſke ſe wopřečka ta, ſo mule a řamele, kotrež běchu jendželsky wjazh ſobu pschiwjedli, tamniſchu pízu snjeſč nježoža, tak ſo ſu jich tam někotre ſta ſpadake.

Wobydlerio Abeginijs maja wěru, kotrež je na řežiſcijskem ſtvo podobna, tola ſda ſo tež, ſo je ſe džela tež ſe ſidovostwom a muhamedanstwom naměšhana. — Kral Theodor je teho měnjenja, ſo je wón potomnik krala Davita a kralowej ſe Šaby. Wón je jara řurowy knjes a je psched někotrym čaſom na jedyn ras 600 ſwojich wojakow řkonzowacj dat, dokelž bě ſo na nich rošhněval.

Italia. Nowy italski ministerpschedžyda ma, kaž kmž hížom w předawſkich cíijskach ſpomnili, nježno Menabrea. Wón je wulki njeſticezel předawſkeho ministerpschedžydu Ratazzija a je teho dla wſchelake depeſhe wotcjiſchejcz dat, ſe kotrejž je widžecj, ſo je Ratazzi ſtradžu Garibaldijowe řutkowanje pschečiwo Romej podpjerak a ſtaranje pschečiwo Garibaldijej ryczał a jeho halek potom ſajecj dat, hdyž je franzowske wójsko do Italie pschečahnyko a řamemu italskemu kraju ſe wójnu hrosyto.

W naſtrpanju Garibaldija je w tu řeži ſe cíicho a wón na ſwojej kupje w dobrém měre ředži.

Ruſo wſka. Ruſke nowiny njeſtadža tak prawje do wobſtacja měra wěrič a praja, ſo měrne rycje franzowskich nowinow tež nikoho njeſticeſwědčja, ſo chze Napoleon měr džerječ.

W Ružovskéj ſe pschezo híscje pienjesh ſa kretſkých řežesčianow ſhromadžuju a je tam jenož redakcia

mostowſkich nowinow psches 26,000 toleř ſa nich nahromadžila a jim poſkala.

Ruſki khejzor je neſčto wýſhich ſe ſwojeho wójska i poſtrzej njebo khejzora Mlaza do Wina poſkala.

Turkowſka. Revoluzia na kupje Krecze nowe možy dobywa a kſcheszijenjo ſu Turkow w nowiſhim čaſhu několry króć ſibili. — Poſkierz turkowſkeho ſultan je jim teho dla ſtubík, ſo dyrbja woni na ſwojej kupje něko rune prawa ſ Turklami měč, jenož ſo ſo ſultanej ſaſo podcziznu, tola woni nochzedža ničjo wo tym wjedzej, ale praſa, ſo přjedy wojowacj njeſtaſtu, hacj iſh ſultan ſe ſwojeje možy njeputſhcz.

W Sſerbiſi tamniſchi wjerch ſwoje wójsko a ſwój lud dale a bôle wojerszhy muhotuje a wſho toč pſchihotuje, jeko by mózniſje ſobu ſtuklowacj chzkt, hdyž by ſnadj w Turkowſkej njeſpoloj wudyrít abo ſ Turkowſkej wójna naſtala.

Ze Serbow.

S Budyschina. Tudomne němſke nowinow poſjedaja, ſo ma wot 5. braniborskeho regimenta №. 48, kotrež hacj do konza decembra 1867 tudy ſtejſche, regimentowſt ſtab, kaž tež 1. a 2. bataillon w Küſtrinje, bataillon ſüſilierow paſ w Goldinje kwartiru.

S Horneje Euzižy. Syma, kotrež hýzom doſc̄i dohki čzaſ paſ wjetſchu paſ mjeniſchu mějachmy, je ſandženu ſrjedu tač womjalku, ſo deſhcz hýz pocza a ſnich ſ mozu tajesche, tač ſo je wulki džel polow ſwoj běh kryw ſhubil. S tym je džiwinje a džiwej pjerinje ſaſo pomhane a poſzlencha, kotrež dyrbjeſche ſebi w měſtach a wſach ſwoju zyrobu phtacj, može ju něko ſaſo na polach namakacj. Dokelž w nožy najbóle mjerſnje, dha wot tacej žana wulka woda naſtala njeje.

S Budyschina. Tudy ſo ſylnje poſjeda, ſo to ſakſke wójſko (ſ Viſkopiz, Poſeknitz a Kinsbörka), kotrež budje pſchichodnje poſla naž ſtejcz, najskeſje 1. februara ſem pſchiczeſnie. Tež je ſkyſhcej, ſo džedža je po móznoſci pſchynje poſitacj.

S Budyschina. W ſpočatku teho měſaza bu referendar Ryktař ſ tudomneho woſtrjeſneho ſuda jako auditor do tudomneho appellaſiſteho ſuda pſchegadzeny. Na jeho dotalne město je ſ. referendař Mörbič pſchischoł. — Tež bu ſ. referendař Chrig (rodzeny ſ Budyschina) ſe ſudniſkeho hamta w Stołpnju do ſudniſkeho hamta w Lubiju pſchegadzeny.

Prihopk.

* S Mjesyrcza piſaja: Wón danjo daſchtej ſo dwe holzy, jena wot 24 a druha wot 12 lét, na jenych ſan-kaſh na lodze reſi Obry wot jeneho hornczereſkeho woshej.

Pſchi tym ſo tón podtknu a wobſuny, tač ſo ſ tymi ſankami do wotewrjeneje reſi ſajedže. ſſanki ſ tymaj holzomaj podnuricu ſo pod lód, tón hornczereſki val tola ſ wulkej próz u ſaſo won wulſe. Egèle ſatepjeneju hcl-zow hiſhczje namakanej njeſtej.

* W Finnlande je žakoſnje wulki hclod knieži a ludjo pytaſa ſo tam ſ korenjem, ſe ſchomajzej ſkoru, ſ mochom a teho runja węzami žiwič, kotrežmiž neſčto wówſneje mulki pſchimēſcheja.

* W ſehlowſtej w Czechach, kotrež ſe 7 wſow wobſteji, njeje w ſandženym ſeſce ſ wuwſacjom dweju zuſniliw ſadny cžlowejk wumrjek.

* Na ſa pje dobreje nadžije ſu po nowiſhich powjeſczech wulke mětry měli, kotrež ſu tam žakoſnje wjele ſchledy načzinili. Schlodu na twarjenjach a puczach na 200,000 toleř wobliczeja, a ſchto ſu tam na žnjaſ ſchlo-dowali, to ſo hiſhczje praſicj njeſhodži, dokelž ſu žně nimale zygle ſkaſene.

* Na tač mjenowanym ſibirsli mór je w ſandženym ſeſce w Ruſijskej 363 cžlowejkow, 34,676 koni, 6810 kruwów a 6055 mlodych horjadow wumrjek.

* We Weißenfelſu je Fähnrich Hiller ſ Gärtingen jeneho krawza ſakſok, kotrež bě jemu w jeho pjanoczi do pucza pſchischoł. Wón bu potom na twjer-dziſnu Erfurt wotwiedzeny.

* Kaž druhdže, tač ſu tež w Korutanskej (Kärnthen) jara wulke ſněhi měli. W měſcze Bleiburgu běhū haſy hacj do přenjeho poſthoda abo ſchoſa ſe ſněhom ſaſypane, tač ſo dyrbjaču ludjo niz jenož we delnych ſtwach, ale tež w přenim poſthodje wo dnu ſwěčku ſwěčjeſ. Wjele těchow je ſo wot czejkoty ſněha ſlemiko.

* W illyrſkej Vyſtrizy porodži žona jeneho džekacerja i nowemu létu ſchtrjioch hacj dotal ſtrowych a cjerſtowych džeczi, tſjoch hólzow a jenu holzn.

* W měſcze Schleswigu je ſo 7. januara twarjenje, w kotrežm je generalkommando, ſ wulkeho džela wotpaliko. Mobilisej, kotrež do tuteho twarjenja ſkuſcheja, buchu ſ wjetſcha plomjenjam wutorhnjene, ale general Münſtein a jeho ſkužobnizy ſu nimale wſchitko pſches woheň ſhubili. — Wohén je, kaž ſo ſda, ſaloženy.

* Na bajeſſej želesnižy bu jedyn želesnižat 31. decembra konſchego léta wot ſněhýparja, kž je ſ lokomo-tivje pſchiczinjeny, ſa ſchtoru doſahnjeny a tač ſydom hodzinow pucza hacj do Haspelmoora ſobu wleſeny, hdyž jeho jako dživony kruh ſněha a ſodu nadendjechu. Tač běhū jeho roſtali, ſhraba ſo wón ſaſo bóry ſač doſoko, ſo mózſeſche ryczecj. Spodzivno je, ſo ma jenož jenu ranu na hlowje a ſo je hewal jenož tu a tam na cjele wobodrjeny. Wón je ſkoro ſaſy zygle ſtrowy.

Hans Depla

a

Mots Tunka

* * *

rozom

wóritaj

a

ludzi pódla

škréjetaj.

* * *

Mots Tunka. Nô, Hanžo, njeostanu niežo hermanla?

Hans Depla. Njebudž džiwny! Psihi tej drohoce ſebi na drugich ludzi myſtlicz niemóžu, fo bych kroſčki na koho wažil.

M. T. Dha mi s najmjenšha neſkto powiedaj!

H. D. Moje dla, duž poſkuhaj! Jedyn mandželski pſchinidže k lekarnej a prascheske bo psche wocžibolenie ſwojeje žony wo radu. Lekar rjekn jemu, fo by ſebi

wona wseži s čistym palenzom myka. Po několrym čaſu trzechichtaj fo lekar a mandželski na haſhy a přenſchi woprascha fo poſlenſcheho: „Je wascha žona po mojej radze činika?“ — Ach knije, wotmolwi tón mandželski, wona je ſebi w taifim naſtupanju wſchu prózu dawała, ale wona niemóžesche ſchleinczu ženje wysche, hacž k hubje pſchinijesčj.

M. T. Haj wſchak haj, s tym ſchęzipakom je wſchak luba hara.

Nawěſtnik.

**Na pſchedan we hłownej straži (Hauptwache).
!! Woprawdžita a spodžiwnje tunja generalna wupſchedan !!
dla dospołnego ſkonečenja wifowanja.**

Ja proſchu, fo by fo tale wupſchedan s tak mjenowanymi jebazhmi wupſchedawaniami do jeneho rjadu njeſtajka a ſchtōž te spodžiwnie tunje placzisny naſtupa, dha budże kóždy widzeč, fo niežo pſchēnate njeje. Tutaj wupſchedan stanje fo dla wotemrječa mojego nana a dla regulirowanja herbſta.

Płaczisny. 2000 wołmjanych muskich jecžkow, ſchuka wot 20 nſl. ſapocžeo; žonske jecžki wot 15 nſl. s., džecžaze jecžki wot $7\frac{1}{2}$ nſl., wołmjane ſpōdne kholowý, wołmjane ſpōdne ſuknie spodžiwnje tunje; 400 tuzentow buſſkinowých rukajzow, por wot $2\frac{1}{2}$ nſl.; 12000 ſanchonow wot $2\frac{1}{2}$ nſl., wołmjane žonske khornarje, ſawalki, hólczaze měžy, ſměchtunje; haklowane rubiſchki wot $12\frac{1}{2}$ nſl.; 2500 wołmjanych rukawowých rubiſchkiow, wot 2 nſl., wołmjane džecžaze ſchtrymphy, por wot 2 nſl.; futrowane ſtronotne ſchtrymphy, por wot $7\frac{1}{2}$ nſl.; pěkne wołmjane žonske ſchawle, wot $2\frac{1}{2}$ nſl.; 390 tuzentow elegantnych gamaschow, por wot 5 nſl.; mužaze gummiowe ſtupnje, por wot $12\frac{1}{2}$ nſl.; 4000 porow elegantnych čiſtow wołmjanych žonskich ſpodnych rukawow, hdzej por 15 nſl. płaczi, por jenož wot 5 nſl.; wołmjane žonske khornarje, wot 1 nſl.; ſmerowaze měžy, wot $2\frac{1}{2}$ nſl.; pulswohrewarje, por wot 2 nſl. — Nječ tola kóždy dla ſwojego ſamžneho wujitka tule fo ženje wjazh nje poſlikjazu ſkladnoſeč wujije.

Na pſchedan we hłownej straži (Hauptwache)!

Schlesynske woheń sawescjaze towarzstwo we Wrótkawju.

Rukowazh capital wot 3 millionow toler pruss. fouranta.

Tuto towarzstwo sawesczenia psche wohnjowe schkodowanje w mestach a na wshach na hibite weshy horjebjerje a to po wschomozno tunich pramiiach, hdzejz so jene doplaczowanje niesstanje. Pschi sawesczenju na wiazore lata so wulke dobytki sličja.

Prospelk a sawescjenske formularz su pola podpisaneho agenta kogdž czaš darmo dostacj a budje won foždemu wjeho wulkaſowacj, schtož je pschi sawesczenju trjeba.

W Malesche; ach 1868.

Jan Wehla, agent.

Powschitkomna aſſekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali), ſaložena w lęcze 1831.

Wobſanknjenje ſlicbowanja na lęto 1866 dopokaſuje, ſo Powschitkomna Aſſekuranza ſ rukowaznym kapitalom wot:

25 millionow 939 th̄az 831 ſchēznakow 44 krajzorow

džeka. Tuton kapital wobsteji w

ſchēznakach	4,200,000 ſakladneho kapitala
=	13,655,576 53 krajzorow wſchelakich reservow,
=	8,084,254 91 - pramijow a kapitalskeje danje

Šchēznakow 25,939,831 44 krajzorow ſa.

Na horka ſpomnjene brutto-dohody na pramijach a kapitalskej dani wot 8 millionow 84 th̄az 254 ſchēznakow 91 krajzorow bu w lęcze 1866 wjeho do hromady 12,448 wohnjowych ſchkodowanjow ſe ſuamjenitej ſumma wot 4 millionow 351 th̄az 497 ſchēznakow 3 krajzorow ſarunanych. Pola kogdeho agenta leži cijichcianh ſapiš wſchitkich ſchkodowanjow ſe nawjedzenju. Wot wobſtacj towarzſta bu ſ zyla wulkaſna ſumma wot 63 millionow 247 th̄az 595 ſchēznakow a 50 krajzorow ſa ſchkodowanja wuplaſczena.

Powschitkomna Aſſekuranza ſawescjuje:

- a) twory, mobilije, injenske plody a t. d., kaž tež, hdzejz to krajowe ſalonh dowoluja, twarjenja wſchelakich družinow psche wohnjowej ſchkodu;
- b) lubka na drohach psche transportnu ſchkodu;
- c) poſticipuje ſawesczenia na živjenje člowejſow na najwſchelatſche waschnje ſa najtunische twjerde pramije a wustaja polich po pruſkim kourancie

Na foždemu wulkaſanju a ſe wobſtaranju ſawesczenjow poruczeja ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

we Wöſporku: G. A. Kilian.

we Wjeleczinje: Moritz Wenzel.

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschinje na hłownym torhōſcieju.

Na nětčiſhemu ſymlenu ciaſzu pornczam ſwoj wubjernie ſradowany ſkład

mujskeje drasty:

jaſo ſuſknie ſ doubleſtoſſa, tajle ſ jednorichich wutkow, lētne ſuſknie, kholowy, lažy w ſhomocje, ſidje, wołmje ic. ſ pŕſtowu dobrociſwie na to ledžbowacj, ſo ſu wſchel draczenja moj ſamhny niz pak barlinski fabrikat, ſo ſo wone jenož wo dobroych tworow džekaja a we wulkim wubjerku ſa kupowarjow pschihotowane leža. S dobrej tworu a ſ uſtunischem placiſnami možu kogdu konkurrenzu pschewinyci.

C. W. Biſla.

Zadhy nilotin wjazh!!! Dobre wunamakanje ſa tobakkurjerjow.

Borōſne wuhlo ma, kaž je ſnate, tu ſamownoscj, ſo gash a njelubosnu won absorbituje. Wſchitkim kurjerjam teho dla tobakowe trubki ſ plastiko-porōſneho wuhla tu ſpodochnoscj poſticipuju, ſa hroſnje ſkodzaze a jēdowate wutki, jaſo juſčku, ammoniak, nilotin a t. d. absorbiruju a teho dla ſ tobakkurjenja woprawdzie wofſchewjenje ſcīnia.

Skład tutych artiklow ma ſtajnje w najbohatſchim wubjerku

Carl Roscher

w Budyschinje w poprjanzowej haſzj.

1000 centnarjow wotrubow

leži we wulkich mlynach w Budyschinje
na pschedan.

W lēhowym reviru w Schęzenzh vola Rakez je 60 kleſtrow $\frac{1}{4}$ dolheho khōjnoweho ſchęzepoweho drjewa, kleſtrow po 4 tl. $22\frac{1}{2}$ nſl. (inel. lēhoweho pjenjela) ſa hotowe pjenjel ſe ſenotliwym abo w zjelym na pschedan.

Tſchacher, hajnič.

Lekarske poruczenje.

Broßsyrop knjesa G. A. W. Maheru we Wrótkawju je pschi katarrhach dychazych organow (schije, dychawoh a jeje wotnožlow) a pschi loskotazym kashelu, s tym sjenoczenym, w tuthch dżelach dobrę spokojaży średź, tiz tež hiszczę pschi festarzenych sahalkich katarrhach dobru skuzbu czini. Ale tež ludzo, kaž:

lamjenjerubarjo,	młynkojo,
rësbarjo,	świnski molerjo,
pjelarjo,	murerjo a t. d.,

kotrych dżelo je tajte, so wschelake zuse, sa dychanje nzelubosne węzy, jako drobný pěš a t. d., do ho średbacz dyrbja, psches czož pak sažo pak poszyszho na schiji abo broseje khorjecz pocznu, tež tuczi budža G. A. W. Maherowu hroßsyrop, w prawym czaszu nałożenih, s wuzitom trjebac̄ móz.

Oschaž (w sakskim kralestwie).

Med. Dr. C. Gerstäcker,
praktiski lekar a śudniški ranskar.

— Jenož wopravdzhith ma G. A. W. Maherowu broßsyrop i Wrótkawje, kotryž na pariskej zwetnej wustajeniy czesczomne spomnjenje dosta, w bleschach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. na pschedan:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
Joseph Löbmann w Schérachowje,
Bernhard Hilbenz we Wosporku,
C. Meißner w Biskopizach,
J. A. Paulisch w Rakezach,
B. N. Scholta we Wotrowje,
Jul. Wehner w Lubiju.

Psche kózdy festarzeny kashel, psche dybawoscz, sažwanje, bolenje na broscie, psche schijubolenje a wótrh kashel, je jenož psches swoje wutki, kotrež żadny drugi syrop nima, ton najlepši średź

Plaćisna:
½ tl. 1 tl.
½ tl. 15nſl.
½ tl. 7½nſl.

beły selowy bróßsyrop
wot

Plaćisna:
½ tl. 1 tl.
½ tl. 15nſl.
½ tl. 7½nſl.

Dr. med. Hoffmanna.

Na pschedan maja ion stajnje prawdziwych
Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukschu,
Ferd. Pech w Schérachowje,
G. H. Dobrik w Rakezach,
F. H. Mücke w Lubiju,
J. G. Poehschka we Wosporku,
Hermann Küstner w Kamienju.

Łosy po 15 nſl.
z wustajeniy pjeriny
w Draždjanach

su na pschedan pola knjesa Th. Schulza, klempnariskeho mischtra a pola knjesa Thurma, jehłarskeho mischtra.

Dr. Kochowe

krystallisiowane selobonoh wopokaſujo ho jako polóżaze, smerowaze a wobębie derječinjaze a ma je w originalnych tyſkach po 5 a 10 nſl. stajnje prawdziwe na pschedan:

w Budyschinje měschčanski haptikar D. Schimmel,
w Bjernaczicach H. Einert,
w Kamienju Fr. Vogel,
w Lubiju Carl Dümmler a w Ostritzu tamniſcha haptika.

Hiszczę żadny średź

njeje ho psche khorosze dychazych organow jako psche kashel, psche wobczęznoſeje brósta, schije a plezow tak wilzschne jara hojazy wopokaſa, kaž běly bróßsyrop H. Leopolda a Co. we Wrótkawju. Ton hamy ma w bleschach po 6, 11 a 20 nſl. sažo na pschedan

A. B. Pannoch w Budyschinje.

Wosjewjenje etabliſementa.

Czesczonym Sserbam Budyschina a wokolnoſcje s tutym najpodwolnisczo i narzedzenju dawam, so hym ho tudh jako drjewowu a rohowu draschler sahylsik a proschu pschi ſlubjenju sprawnego poſluženja wo dobrocjive wobedzbowanie. S dobowm ja wosjewjam, so ja pschedeſczeni i a kije najtunischo porjedzam.

J. Lorenz, draschler.

Moje wobydlenje je na herbskej hachy pola knjesa pschekupza Niedicha.

Hólczej, kotryž čze kowarſtvo nowuknycz, može hnydom město dostac̄. Hdze? to je shonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Pschedawanje wuzitkowego drjewa.

Dzień 27. januara 1868 dopołnja wot 10 hodzinow buźe ho na lešowym reviru w Drežzach něhdze 150 deskowych klozow we wschelakich dołhoszczach a tolstoszczach ja hotowe pjeniesh na pschedadzowanje pschedawac̄.

Kapler.

Z nakładem towarzystwa ss. Chrilla a Methoda w Budyschinje je wuscha a pschedawa ſo w knihkupstwie Smolerja a Piecha kaž psches expedizioni Katholiskoſo Póſla za tsi nowe ſlěborne:

Katholicka protyka
za Hornju Lužicu
M. Hórník, sekretar towarzystwa.

Tak mjenowanž:

Familien-Kalender,

kotrehož kupowarjo móža, jeli maja swoje, pjeniesh abo wobrash dobyc̄, je wuschoł a može ho we kniharni Smolerja a Piecha ſa 5 nſl. dostac̄.

W měschčanskej náutowarci a požčerni ſo dla ſliczbowanja danje wot wutorý, 21. januara, hacž ſobu pjatf, 7. februara t. l., ſtukowacž ujebudze.
W Budyschinje, 2. januara 1868.

Náutowarnja a požčernja. Dom ſch.

Tědžnu ſol
naſlēpscheje dobroſcze dosta a porucza ju naſtuňiſho
August Pötschka
podla miſionowych hělkow.

Schlesynſte woheń ſawěſcīaze towarſtwo we Wrótslawju,
kotrež w měſtach a na wſach ſawěſcīenja na hibite węžy wſchitkých družinow, jako na móble, hewajſche žiwienske potřebý, kaž tež na artikle luxuſa a wumjokſta, na tworbi, maſchinb, ratarſke wuploidy a ratarſki grat, ſkóti a t. d. po twierdyc, w ſchom ožno tunich prämijach horjebjerje, ſawěſcīenym pſchi wjazolétnym ſawěſcīenju tež wýſche teho hiſčicze woſebne dobytki poſticia, ſwojeho nižepodpiſaneho hłowneho agenta na najlěpje porucza.

Commisar v. Herrmann w Budyschinje.

Woſjewjenje
aufzije drjewa po loſach
hrabinskeho Einsiedelskeho hajniſkeho ſarjadniſtwia
w Minakale.

1) W ležowym reviru Hatku, we wotdželenju: Popolu, budze ſo bližiſhu pónđelu, dopołnja wot 10 hodžinow, jako 21. januara t. l.

50 loſow ſtejazeho lisczoweho drjewa, w koſtrymž je wýſche druhého twjerdeho wužitko- weho drjewa 45 wužitkowych žerdžow, a

2) w ležowym reviru Minakale, we wotdželenju: w Czerniſčiach, bližiſhu ſrjedu, dopołnja wot 10 hodžinow, jako 22. januara t. l.

51 loſow ſtejazeho lisczoweho drjewa, w koſtrymž ſu wýſche 30 brēſowých wužitkowych žerdžow a wſchelakeho druhého twjerdeho wužitkowego drjewa někotre ſqmreki hacž do 24 zolow delneje tolſtoscze, pod wuměnjenjemi, w termiſi woſjewiomnymi, ſa hotowe pjeniſy ſtawne na pſchedadžowanje pſchedawacž.

"Ležowý pjenes ſo žadny niſplacž."

W Drobach, 16. januara 1868.

Hugo Siegert, wýſhi hajniſ.

Zena wudowa bjes džecži čze dweju ſchulerjow do wobhdlenja wſacž a móžetaj wonaj pola njeje tež jědž doſtač. Na wulkej bratrowskej haſh czo. 204, po 1 ſchobze.

W tychle dnjach ſu nam ujeſfranirowane liſty poſtlali, ale my ſmy je ſaſo wróczili a tu hiſčicze jedyn ras f nawjedženju dwamih, ſo jenož frankirowane liſty horjebjeremy.

Redakzia Serb. Nowinow.
Knihařnja Smolerja a Pjecha.

Drjewowa aukzia.

Serjedu 22. januara dopołnja w 9 hodžinach budze ſo na ryčerſkuble Nowej Wýhy nad Sprewju dželba hójnowych dolních hromadow (wulčowané drjewo) na pſchedadžowanje pſchedawacž.

Šromadzisna w korcžmje w Nowej Wýhy.

Suſche droždze

ſ fabrikſi F. L. Bramſcha, hewaf W. W. Durſhoffa, porucja wſchědnie cjeritve Rudolph Hölzer na róžlu ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſh.

Džaf.

Dokelž ſym nětko po wóhnjowym ſchadlowanju, kotrež je mie potřebohlo, moje nowe wobhdlenje wobčahnyka, džakuju ſo wſchitkim, kotsiž ſu mie pſchi nowotwarbie pſchedzelnivje podpiſali, najwutrobnischo, pſchede wſchitkim vraju pak knjeſej ryčerſkublerzej Steigerej nad Małym Budyschincom, ſiž je mi twarſtu potřebu jeneho zykleho twarjenja darit, ſwoj najnaležniſchi a najpodwolniſchi džaf, ſi tej proſtu f Bohu, wón čžyk jemu a wſhem mojim dobroczelam bohaty ſarunar bhež.

W Pſchiwczija, 15. januara 1868.

Maria ſwidowjena Schneiderowa.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiz maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétne předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7 $\frac{1}{2}$ np.

W opřijeće: Rajnowsche. — Swétnie podawki. — Spěwý. — Ze Serbow: S Budyschyna. — Chrkwinske powjescje.
— Hans Depla a Mots Tunka. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
18. januara 1868.

D o w o z:	Płacizna w pŕerězku				
	na wikač, na bursy,	wyša.	niža.	najwyšsa	najniż
7744 kórcow.	tl. np. tl. np. tl. np. tl. np. tl. np.	8 — 7 10 — 8 10 — 7 27 5	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Rožla . .	5 27 5 5 20 — 6 — 5 27 5	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Ječmjen . .	4 — 3 25 — 4 5 — 4 — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Wowř . .	2 22 5 2 17 5 2 25 — 2 22 5	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Hróč . .	6 5 — — — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Wola . .	— — — — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Raps . .	— — — — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Zahň . .	7 20 — — — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Hedvyschka . .	5 25 — — — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Kana butry . .	15 — 14 — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Kopasłomny . .	— — — — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Zent. žyna . .	25 — 20 — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —
Lane žymjo . .	— — — — — — — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —

Spiritus placzesche weżera w Barlinje.

19 tl. 25 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

ps̄cheniza 80—106 tl., rožla 60—78 tl.,

(to je: za 25 pruska forzow.)

repikowy wosik (nječiſčeny) 10 tl. 10 ngl. —
(Egiſeženy, kaž so w Budyschinje ps̄chedawa
stajnje něhdze 1 $\frac{1}{8}$ tl. dróžski.)

Ezabi ſakſkoſchlesyňſkeje želesniſy ſ Budyschyna.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; ps̄hipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

*) Ps̄ihanknenje wot a se Žitawy a Žiberza (Reichenberga)

†) Ps̄ihanknenje do Žitawy.

Pjenježna płaczisna.

W Lipſku, 23. januara, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazy čerwienj słotu abo dułat 3 tl
6 ngl. 5 $\frac{1}{8}$ np.; minskie bankowki 85 $\frac{2}{3}$ (17 ngl. $\frac{3}{4}$ np.)

Rajnowsche.

Lipſk, 22. januara. Nashe nowe džiwadło
budže, jeli so žane ps̄heměnjenje njestanje, wtornu
28. januara wotewrjene. Kral je ps̄heprošchenje
k temu ps̄chijat. Tež kralowski dwór a ministrijo
džedža ps̄chi tutym wotewrjenju ps̄chitomni bycz.

London, 22. januara. Endželisste nowiny
powjedaja, so so tam jena nowa pruska želesna abo
je želesom wobbita wojniška lódź twari, kotraž budže
„kral Wylem“ rěkacž. Wona je najwjetscha tajfa
lódź, kotraž je so hacž dotal twarila. Zeleſo, ſ ko-
krymž ma so wobbitz, je 8 zolow tolste, batteria
ma scheschadwazecji 300punktowskich kanonow, a lódź
kama je 365 stopow dolha a 60 stopow scheroſa.
Wona budže lohko dozej hizom w měhazu mērzu
hotowa.

Petersburg, 21. januara. Ruske nowiny
„invalida“ žadaja, so bychu so kscheschijanszy wje-
chojo po turkowskich kscheschijanach horjebrali. Jeli
woni to nječinja, dha tamnišchi kscheschijenje hinač
njemičja, hacž ps̄heczivo turkowskemu sultanej poſta-
nyč, dokelž je jich hubjenſtwo a ps̄heczhanje tak
wulke, so so dale ſuſejcž ujeniože.

Praga, 22. januara. Ps̄ci tej harje, kotruž
tudy weżera wječor mějachmy, bu 16 parſchonow,
bjes nimi tijo studentojo, wot polizije ſajathch.

Jako minister Herbſt ſ hoſezinu dowoj jědžesche,
bu jeho wós wot wojałow ps̄hewodzeny. Tež
stejeſche kommando wojałow zylu nót ps̄ched jeho
wobydlenjom.

Sakſka. Princ Jurij je ſo s Wina, hdež je na pohrjebe njebo mexikanskeho khezora pobyl, ſažo do Draždjan vróčil. — Princ Wafa, nan knjenje krónprynzebny Karole, je ſo nětko zyle do Draždjan pſchelydlit, a bydl tam w jenym kralowstlim hrodze. — Altenburgski wójwoda je na kralowstki fakti dwór na wopýtanje pſchiſe.

We woběmaj komoromaj je nětko fakti ſa zhr̄twiniske ſastupjerſto a ſa synodalny porjad ſkócnje wujednamy. Synoda budže ſ 33 duchownych a ſe 40 nijeduchownych mobstac̄.

Vod rěti Žohja je bjes dalscheje ſchłodby wotefchoł a woda' jara wulka njebejše. — Blisko Draždjan bu 21. januara jedyn faktot c̄lswojek namakan. Dokelž mjeſeſche c̄zaſniſ a pjenyesh hiſcheje pſchi ſebi, dha ſo ſda, ſo je ſo ſam faktot. — W Draždjanach w tu khwili jara na džele a ſaſkužbje pobrachuje, tak ſo dyrbi wjele ludzi po proſcheniu khezic̄. (Družba je runje tak.)

Kral Jan je pſcheproſchenje lipſkeje radý t wotewrjenju tamniſcheho noweho džiwadka (theatru) miloſci- wje pſchijak.

W Harthu pola Döbelna bu wobydlenje Voigtländerez kwójby wot žudniſtwa wotewrjene, dokelž běchu wosjewili, ſo Voigtländerez někotre dnj se iſtry won pſchischtli njeſzu. Žako bě ſamkař durje wotčinit, wuhlaſachu Voigtlendera njeſalo ko khaſlow morweho ležo, teho runja běſhtaj tež Voigtlenderowa a jene džeczo, kotrež we kožu ležeschtaj, morwej. Větařſke pſchepytanja je dopoſaslo, ſo ſu ſo wot dyna ſadužhi.

Do Lipſka pſchivjedzeſchtaj wondano dwaj vruſkaj wojaſak ſ Erfurta jeneho ſakſkeho deſerteura. Bě to jedyn mlody bubnař 6. infanterieregimenta, kij bě pſched někotrymi njezelemi ſe ſakſkeho města Blauen, hdež pſchi wójſku ſtejeſche, c̄eknýl a tež ſbožomnie hacž do Franzowſkeje pſchischoł, hdež bě do franzowſkeho wójſka ſtupił, ale bóry ſ njeho deſerteuroval a do pruskeje twjerdiſtny Saarlouis pſchischoł, hdež běchu jeho arretirovali a potom do ſakſkeje domoj poſkali.

W Mittweidze wudhri 17. januara rano w 1 hodžiſne w Haſchildez pſchadnej fabrižy wohen, kij tak ſylnuje wokoło ſo hrabasche, ſo ſo zyla fabrika ſe wſchěmi maſchinami a ſkadamli wotpali.

Na dwórníſcheju w Podmoſkach (Bodenbach) bu 16. januara jedyn fourier, kij běſche dzen předy ſ 300 tole- rjemi wojerſkých pjenyesh c̄eknýl, wot tamniſcheho žandarma dožahnjeny, jako c̄hysche ſebi billet kupic̄, ſo by po želesniſu do Wina wotjel. Wón mjeſeſche hiſcheje 225 toleř pſchi ſebi a bě tón ſbyt, kotež pobrachowasche, na nowu draſtu pſchekupit. Dokelž běchu ſo tam, ſwotkař bě wón c̄eknýl, bóry na to dohlaſali, dha běchu hnydom do Podmoſkow telegraſtrowali a jeho parſchonu derje doſez wopofali, tak ſo jeho na mjeſce ſpōſnachu, jako tam wón pſchindže.

Pruſh. W druhéj komorje jednaſche ſo w poſleniſkých dnjach wo potreby ministerſtwa ſnuteſkomnych naležnoſc̄ow a buchu pjenyesh ſ wjetſcha tak pſchiswole, kaj je minister žadaſche. Nětko wuradžuje ſo budžet ministerſtwa duchownych a ſchulſtich naležnoſc̄ow.

No nowy tydieni ſměja ſe wſchěch krajow poknózno- němſkeho ſwiaſta ſastupjerjo wſchich ſchulow w Barlinje konferenzy. Se ſakſkeje je knies zhr̄twiniski a ſchulſki radžic̄el Dr. Gilbert na nju powołany.

Pruſi ſejm je miniftri finanzen požc̄ontu mot 40 millionow toleř t twarjenju nowych želesniſow pſchiswole. Tute pjenyesh budža pač hakte w 6 abo 7 lětach pſchetrriebane a njebudža teho dla na jedyn ras poženc̄.

K dopomjenju na ſaſoženje pruskeho kraleftwa ſo na prusſim kralowſtlim dworje kózde lěto wožebný ſwiedzen wotdžerži a kral na tym ſamym wjele rjadow (ordenow) wudželi. Letža ſo taſti ſwiedzen 19. januara ſwječeſe, ale ſo by žadyn rjad do wojerowſkeho abo roſborſkeho woſtrježa pſchischoł, to njevěmy. Jenož kralowſki ſyfkuž Dr. Žetka w Hrótku bě rjad c̄erwjenego hodlerja ſchtrvóreje rjadowne dostał. Tón ſamý rjad, ale druheje rjadowne, je kral tež poſkownicej (oberſtej) ſ Diringſhofen ſpožc̄il, kij pruske, w Budyschinje ſtejaze wójsko kommandirowasche.

W naranskih Pruzach je nuſa tol wulka, ſo budžet ſo 15 woſtrježam ſ najmjeniſha 6 měſazow a 20 woſtrježam ſ najmjeniſha 3 měſazhy pomož dawac̄ dyrbječ.

— Tež w Pomorſtej ſu ſchtrv̄i woſtrježu na ſyňach jara ſchkodowali. Na polach 197 wſhow ſu mjeniujy ſtrup wſcho ſbile a běrny njeſzu žane domthowac̄ móhli, kotrež ſu mokroty dla wſchitke ſhniče. Ale dokelž ſu tam burjo khezro ſamózic̄i, dha móža taſtu ſchłodu ſterje ſnjeſez, hacž ratarjo w naranskih Pruzach.

W Hornej Schlesynſtej je w jenej wžy ſlony mór ſ nowa w jenym burſtlim dworje wudhrik. Wot 8 ho- wjadow, kotrež mjeſeſche bur w hródzi ſtejo, je 5 panýko a 3 buchu ſaraženi. Byla wjež je nětko ſ wojaſami wobdata, teho runja tež tón burſki dwór.

Auſtria. We Winje ſtej tak mjenowanej delega- ziji, to je něčto ſapozklanzow wuherſkeho a wiſteſkeho ſejma w thchle dnjach w hromadu ſtupičko, ſo by ſtate te naležnoſc̄e wuradžile, kotrež woběmaj poſkowam awoſtrſkeho khezorſtwa w hromadze ſtuschatę.

W ſandzenykh dnjach ſu w Praſy khezru haru hnali. Mjeniujy prazſti profesor Herbſt, wulli njeſcheczel Čechow, je wot khezora ſa ministra rrawdy pomjenowan. Wón bě w poſleniſkim c̄zahu jako ſapozklanz wiſteſkeho ſejma we Winje a c̄hysche do Prahi po ſwoju ſwójbu pſchitč, ſo by ſo ſ njej wot tam do Wina pſchelydlit. To bě w Praſy ſnate a tamniſki němſky ſtudentojo c̄hyschmu tule ſkadnoſc̄e wužic̄, ſo buchu jemu jako Němzej někařu c̄jeſc̄e wopofali, woprebje c̄hyschmu jemu t c̄jeſc̄e faktowý c̄zah ſradowac̄. Woni ſo teho dla, ſo buchu

tu węz wuradżili, w jenę sali pražského universiteta shromadžíchu. Něčto nředžel předný pak běhu ſo čeſký ſtudentovo podobneje naležnoſće dla tež w universitete ihromadžic̄ čhyli, ale to jim rektor nřebě pſchijwolik, dokelž je tajte ſhromadžowanje po někajm novym ſakonu ſakafane. A němſkim ſtudentam bě to nětko dowolene! To čeſkých ſtudentow jara mjeruſaſche a wyšče teho běhu woni tež teho dla njeſpojoni, dokelž mějeſche ſo miniftrę Herbſtei, tutemu wulkemu njeſpchečezej Čechom někajka čeſez doſtač. Woni ſo teho dla tež na ſhromadžiſnje němſkich ſtudentow wobdželiču a tam tutym tak na pſche-čiwo ryčaču, ſo ſ zykleho wuradžowanja ničo njebu. Potom tež čeſke nowiny němſkich ſtudentow pſched tajkim faktowanjom warnorachu a ſyka bě bjes pražſlimi Čechami tajka njeſpojnoſće widzeč, ſo khejorſki naměſtnik ſa nusne džerjeſche, teho dla do Wina piſač. Duž wot tam wot miniftra Herbſta liſt na němſkich ſtudentow pſchindže, w kotrymž won wot to proſchesche, ſo býchu, hdyž won do Prahi pſchindže, tola wot faktoweho čaha wothladiſi. Němſkých ſtudentovo teho dla wobjankejch, po jeho prôſtvoje cíničez.

Herbſt bě bjes tym do Prahi pſchijet a naſajtra wjeczor bě ſo něſak ta powjeſč wunjeſčka, ſo čzedja němſkých ſtudentej tola tón faktowý čah ſradowac̄ a to wot tam, hdyž ma němſke towarſtwa, „kaſino“ pomjenone, ſwoj pſchebyt. Duž ſo tam po krótkim čaſu wjele ludži nahna, kij poczaču; pereat*) Beuſt, pereat Herbſt, pereat dualismu a t. d. wokac̄ a wulku haru hnac̄.

Poliſiſtojo njemózachu ludži roſehnac̄, hac̄ měſchca- noſta (burgemeſtr) Klaudj, kij je ſam Čech, pſchindže a ludži ſi dobrymi ſkowami k temu ſamó, ſo ſwoju ſtronu čeſnjechu a jako běchu khwilu po měſče močko čahali, ſo ſkonečnje roſendzechu.

Wjeczor 21. meje čhyčku pražſzy Němſkých miniftrę Herbſtej w kaſinu čeſhnu hoscžinu wuhotowac̄. Pſche-čiwo temu Čechi ničo njemájchu a budžiſche tež na- jſterje wſchitlo ſi měrom woběžala. Ale hýrom dopočidna ſo powjeſč roſenjeſche, ſo je artilleria, w Prahy ſtejaza, porucžnoſće doſtača, ſwoje kanony pſchihotowac̄, a ſo je huſaram, pěškam a druhemu wójsku pſchikafane, ſo žadny muž ſi kaſerny njezmě, a ſo ſu wſchitzu kuli a druhu wójnku potřebu doſtači. Duž bě w měſče wulke praschenje, ſhoto ma ſo to tola ſtač a bóry na tu myſlilic̄ti pſchindzechu, ſo drje je to wſho Herbſtověje čeſneje hoscžin dla pſchihotowane a ſo drje ſo pola němſkého kaſina něčto ſtanje. Ale ſhoto? to nichtón njevjeđeſche a čhyčke tola kóždy wjedzeč. Teho dla žadny džim njeby, ſo ſo tam wjeczor wulke hromadny ſuda čeřiačku, kotryž tak pſchibjerasche, ſo bě měſtno, hdyž je kaſino, bóry pſchepelnjene a teho runja tež pód-

lanſke haſy. To bě něhdze w ſi hodjinach wjeczor. Wočko kaſina pak a w jeho bliſkoſći bě wjele pěſhich a jěſdnich poliziſtow.

Jako prěnje wosy ſi hoſežemi vſchijedzechu, buču wot ſhromadžemých ludži ſi hwisdanjom, ſkeženjom a ſi wo- ſanjom: pereat Beuſt, pereat Herbſt! poſtroveni. Duž poczaču poliziſtojo ſtuktowac̄ a phtachu, kaf býchu lud wuhnali. Ale to ſo na žane waſhne njeradži, hac̄ měſchca noſta-naměſtnik Huleſh pſchindže a ludžom tak dočho k dobremu ryjeſche, ſo cíji prajachu, ſo čzedja domoj hic̄, jeli poliziſtojo bajonetu ſe ſwojich tſelbow wofmu. Tačko ſo to ſta, poczaču ludžo zofac̄ a po někotrym čaſu bě tak imenowana ſcheročka haſa, hdyž němſki kaſino ſteji, nimale zyłe prōſna.

Đha ſo na jedyn ras ſe wſchelakich ſtronow bubno- wanje ſkyscheč da a ſe wſchěch ſtronow ſo wojaž, in- fanteria a kavaleria, bližaču, kotyž ſcheročku haſu a wo- kolnoſće wobhadjichu a potom ludži, kij běchu ſažo pſchiběželi abo ſo nimi pſchicžahnly, roſehnac̄ phtachu. To ſo tež bje wſcheje wulkeje prózy radži a ludžo roſdjeliču ſo na někotre, wjele tybaž muži khyne hromady a ča- hachu ſpěwajo a wokajo po měſče a wojaž ſa nimi, hac̄ ſo wočko 10 hodzinow wſho roſběža. — Kom- mandant pražſkého wójska bě pak w 7 hodjinach měj- čanske wrota ſantkyč dač, dokelž ſo bojeſche, ſo móhli ſe wſhov měſchca ſi pomožu pſchinc̄.

Pſchi tej zykej harje ſo pak dale žana ſchfoda ſtača njeje, hac̄ ſo buſhlej w němſkim theatrje dwě ſchleuzy jeneho wokna roſraženej. Hewak bu jedyn jěſdnih poliziſt, kij bě jeneho mřodženja do ruti rubnyk, ranjeny. Kanonirojo pak hac̄ do počnožu pſchi ſwojich kanonach ſtejachu, hotovi k třelenju.

Na khrumatſkim ſejmje ſu cíji ſydominac̄ ſapo- ſtanjojo, kotyž ſhérku k ſwojemu ludej džerža, protest pſchečiwo ſtuktowanju nětčiſchego ſejma, jako njeſakonzy powołaneho, ſapoložili a potom ſejm wopuschczili.

Franz o w ſka. Bamž Pius je khejorej Napoleonej ſyječený klobuk a ſyječený teſhak poſtak. Mějenujz to je stare waſhne, ſo ſo tajki dar tajkim wjeřham doſtanje, kij bu wo bamjistwo a katholſku wěru někajtu ſažkužbu dobyli.

Na nowym wojerſki ſakon pocžinaja Franzowſhy dale a bôle ſwarzec̄, dokelž jim wójsko wo počoju powjetſki a po tajkim tež nimale wo počoju wjaz wojerſkých kħo- ſtow načzini. — Š zyka pocžina w Franzowſkej njeſpo- kojnoſće pſchibywac̄, k čemuž drje tež to wjele pomha, ſo je tam konfliktu hubjených žnjow dla nufy doſez.

Š Algiera piſača, ſo je tam wěſče 60,000 člo- wjekow ſkoda dla wumrječo. — Tež w ſužednym tuniſiſkim kraju žafožny hčod knježi a w měſče Tunisu je na jenym jeniczkim dnju, 7. januara, 220 člowjekow ſkoda dla wumrječo.

*) To je ſačjanſke ſkewo a rěka: ſo bý kónz wſat!

Khejzor a jeho woj, prynz Napoleon, staj so pak sažo jedny ras swadžikoj. Prynz Napoleon chyžke mjeniżzy pišmo cijichęcę dacz, w kotrymž bě na to żwarzene, so je franzowske wojsko pchęcjiwo Garibaldistam skutkowało. Dale bě prajene, so ma so Franzosam wjach żwobodły dacz abo so by so Ružowskiej wójna pchępnieńjaka a so nowe żwobodne polske królestwo sałozjło. Khejzor da prynzej prajicę, so budże wón, jeli wón tajke pišmo woda, sakon dacz, po kotrymž budże wón wot franzowskeho throna wusanknjeny. Mjeniżzu hacż dotal je postajenj, so khejzorowu woj prynz Napoleon khejzorstwo dostanie, jeli żnadż khejzorowu syn wumrjo.

Na runinje Sartory so nowe wobtwerdżene wojskowe lěhwo i wobwarnowanju miasta Parisa twari. Někotre nowiny měnia, so je so to lěhwo drje najsskerje jenož i wobwarnowanju khejzora sałozjło, hdh by żnadż někajla revoluzja w Parisu wudhyika.

Jendželska. Szud je pak sažo jeneho feniaria i kumjercji wotkudžil. — S Abeżinijsie żane ważne powięscie pchęske njeżju. Wójnske podawki so tam hiszczęste jenož i wobtwerdżene lěhwo i wobwarnowanju khejzora sałozjło, hdh by żnadż někajla revoluzja w Parisu wudhyika.

Italia. Minister finanžow je żejmej wosjewiķ, so pjenjesy sa krajne wudawki nihdże njezdohuhaja, hacż runje žu zyrtwjam, faram a kloshtram tubka wjate a so i lepskemu kraju pchędawaja. Wón měni tcho dla, so żana druha pomoz njebudż, hacż iner dżerzej a wojsko pomjeñszej.

S Roma piżaja, so so tamniſche město żylne wobtwerdżuje.

Garibaldiskoj hiszczęze pchęzo i měrom nježedža, pchętoż wóndonju je sažo čırjoda tych żamnych romske mjeſh pchętrocziķa a so i romsksimi wojskami bika.

Ružowśka. Na město njebo moskowskeho mitropolita (arzbiskopa) Filareta je dotalny kamczatksi biskop Inokentij (Innocens) powołany. Wón je woszbieje pchęs to snati, so je wjese pohanow i kihesčijanstuwo wobrociķ.

Gričijska. Młoda królowa je taikim, kij žu i kupy kretę cękli, i nowemu lětu 15,000 nortow darika. Mjeniżzu se spomnijeneje kupy so wschyty starı ludžo a a džeczi, kij mjeżż nožnej njezdža, prjeż seżeku, teho runja tēż żony, a woża je woszbieje ruske kódże do Gričiskeje. Dokelż je jich tam hžiom pchęs 60,000, dha je wschak wjese pjenjes trjeba, so bħaqi woni żwój wschednykh kħleb dostali.

Turko wſka Kretszh scheschijenjo so pchęzo hiszczęze mužżjy dżerja a njezdž tam turkowske wojsko nieżo imane wuskułkowacż.

Cjornehorški wjeħi je na żwoje požadanie wot turkowskeho sultana pchętaw (Hasen) Schipz doštał.

Amerika. W učotnych krajinach amerikanskeje unije žu loni też jara hubjene żnē měli a duż je tam i džela też wulka nuſa. — To je też hacż żem do Europę cżuej, pchętoż Amerikanszy i nasħidh krajow wjele mjenje kupyja, džiġi prijed, a to naſħim pchelupzam a fabrikan-tam wjele schodq cżini.

S p ē w y. Próstwa Serba.

Kneže Božo, škituj nas,
Serbam zbożowny daj čas!
Twoja miłość nas je zdzerżata,
Nas też nětko hiše wobdawa.

Zbudżuj w Serbach bratrowstwo,
Podpjeraj tu wótčinstwo.
Liwke wutroby jow zahorzej,
Z lubosću je k Serbstwu napjelnjej.
Žahub' wšo, štoż cišči nas,
Wobradż Serbam kmany čas;
Žohnuj, Kneže, nam naš serbski kraj,
Tyce k dželu wótčinskemu daj.

Wudowjeāc.

Ze Serbow.

S Buduſčina. Wyżske kralowske ministerstwo kultuha a sjanoneho wucjeniſta je po żadaniu wyżskeje budyskeje kralowskeje krajiskeje direkțiije postajiķo, so ma ná město i fararja rycerja Möhna, kij so emeritirovacz da, i fararjej Imiščej w Hodžiju wodżenje żerbiskich kemschenjow w Dreždžanach so pchepodacż. Wóh Knejs chyžl so nad tutym postajenjom se żwojim bohatym miloċciwym żohnowanjom pchętrafniowacż Jesom Chrysta dla!

S Buduſčina. Czi sałszu wojszy, kotsiz w Polkżniżu a w Kinsbörku steja, tutej měsće 31. januara wopusħeja a budża w Panciżach, Kukowje, Jaworje, Khanegħi, Swinarniach, w Małym Wożku, w Nieradezach, Semizach, Tumizach, Wjelkowach, Pocżaplizach, Ĉerwienjach, Noħbiżiach, Panegħi, Spħteżiach a Lutnjeżiach nozowacż a so naſajtra, żebotu 1. februara, pchępoldnu se sałkum wojiskom, hacż dotal w Bisskopizach steżażi, bliżko Ħisjok Hwēsdow sjenocża, a i tħim nihdże povołdnju w 2 hodzinomaj do Buduſčina pchęcjaħnu.

S Buduſčina. Franko sa liši, kotrej so wot pożtoru budyskeho pōfiskeho hamta na wħi wosħstarra, placi jenoż 5 np. Taikie wħi žu: Wurizy, Bosan-kiż, Bosħeżi, Bēlżeż, Sahor, Bónieżi, Brēsow, Bobolżi s Nowymi Bobolzami, Birk, Brēsħnka, Konjeżi,

Kóšky, Dalizy, Toronzy, Dženikezy, Dobruscha, Dobraszezy, Delany, Ssokolza, Kschiva Vorichez, Hnaschezy, Wulka Debzezy, Wulka Dubrawa, Wulta Khójniza, Budestez, Hrubocjiz, Hrubjelcijiz, Hajnizy, Jenkezy, Jeschizy, Jaženja, Mały Budyschin, Małe Bobolzy, Małe Debzezy, Mała Dubrawka, Mała Khójniczka, Kralowý Mlyn, Krakezy, Kubiszizy, Kumiszizy, Lejno, Léton, Libochow, Lubas, Lutobez, Małżezy s Nowymi Małżezami, Margarethenhütte, Lubjezy, Měrkow, Myšcezy, Mnichonzy, Nadžanezy, Delna Hórlka, Delna Rína, Němbezy, Horna Hórlka, Horna Rína, Horniow, Spiósz, Plužníkizezy, Psiwiocjizy, Psihičez, Porszizy s Nowymi Porszizami, Khwacjizy, Nabezy, Naschow, Natarjezy, Gręschin, Szklonezy, Smolizy, Czorne Koſlizy, Židow, Dženikezy, Sczilezy, Tšelany, Džehorczy, Czichonzy s Nowymi Czichonzami, Wyżoka, Zbjezy.

Cyrkwiinske powiesće.

Werowanaj:

Katholska chrkej: Hendrij Dijnar s Natarjez s Mariju Subiz s Prawocjiz.

Krčení:

Michalska chrkej: Augusta Josefina Emma, Jakuba Wjedricha Wylemia s Heyden, rycerzkublerja nad Wulkim Wielkowom, dž. — Jan Ernst, Korle Augusta Wenzela, khězerja na Židowje, ž. — Augusta Selma, n. dž.

Katholska chrkej: Jan Ernst, Jana Schewza, kublerja w Budestzech, ž. — Ernst Jurij, Jakuba Pietrjenza, wobydlerja, ž. — Jan Jurij Michał, Michala Žura, měščanana a khězerja, ž.

Zemrječí:

Djen 2. januara: Jan Bohuměr, Jana Bohuměra Mehle, khězerja a murjerja na Židowje, ž., 1 m. 25 d. — 4., Korla Hendrich, Jana Nowaka, murjerja w Budyschin, ž., 1 l. 6 m. 20 d. — Korla Ota, Jana Bohumíka Kulki, kramza pod hrodem, ž., 3 m. 6 d. — 8., Louisa, Klemensa Gruberta, wobydlerja pod hrodem, mandželska, 36 l. — Jan Ernst, Jana Mlynka, wieczegzneho kublerja w Tšelanach, ž., 19 l. 9 m. — 9., Jan Jurij, Handrija Ramscha, měščanana, khězerja a kramza, ž., 1 l. 3 m. 5 d. — 13., Augusta Hajza, njebo Jana Kramza, měščanana a restaurateura, sawoſtajena dž. 7 l. 9 m. 2 d. — 14., Ernst Jakub, Jakuba Pietrjenza, wobydlerja, ž. 1½ hodziny. — 15., Jan August, Jana Budarja, khězerja na Židowje, ž., 2 l. 10 m. — Maria, n. Ryčtarja, wobydlerja na Židowje, dž., 6 m. 25 d.

Kak

I o z o m

Hans Depla

w ó t r i t a j

a

a

Mots Tunka

Iudži pódla

š k r e j e t a j .

* * *

* * *

Hans Depla. Dobry trosčt je tola něčhto rjane.
Mots Tunka. Kak to?

H. D. Hlaj hólęz jeneho žida hwojemu nanej s placzitnymaj wocjomaj powjedaſtche, so je jeho jedyn hólz jara bít. „To nižo njewadži“ wotmolwi tón nan, „wschak ho pjenieshy tež bija.“

M. T. Młody człowiek pſchiindže ſtanej, kž mějeshę dwě holzy, a čzysče młodſchu ſa žonu měč. Alle nan rjetny, ſo čze tu starschu ſotru najprjódzy woženicę. „Ach,“ rjetny ta młodſcha ſotra, kž bě to ſchyschala, „k čomu dyrbiala ja čzakacj, wschak starschi heval mjenſche džeczi tola tež najprjedy do ſoža wobstaraja.

Na drósh wot Njeſhwacjida do Noweje Wsy bu pónđzelu 13. januara jedny wosowy črij (Hemmischuh) s rječasom namakaný a móže ho pſchi ſarunaniu wuſožkow ſažo dostačz pola Mułanskeho w Njeſhwacjidle.

Přirodospytny wotrjad M. S. změje džensa za tydzeň, 1. februara, popołdnju w 2 hodz. w bydle k. Dr. Dučmana posedzenje.

Fiedler, pismawjedzter.

Powschitkoma asekuranza w Triece

(Assicurazioni Generali),

sawescjuje pschi rukowanckim fondsu wot:

25 millionow 939 tyaz 831 schesnakow 44 frajzarow

Powschitkoma Asekuranza sawescjuje:

- a) twory, mobilije, zinjeniske ploidy a t. d., kaž tež, hdž to krajowe salony dovoluja, twarjenja wszech druzinow psche wohnjowu schodu;
- b) kubla na drogach psche transportnu schodu;
- c) poslicjuje sawesczenia na živjenje čłowjekow na najwszechelsche waschnje sa najtunishe twjerde pramije a wujtaja polich po pruskim kurancie

Towarstwo wuplaczji w lécie 1866 sa 12,448 schodowanju w sumu wot 4 millionow 351 tyaz 497 schesnakow a 3 frajzarow.

¶ Kózdemu wukasjanu a k wobstaranju sawesczeniom poruczeja so jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

we Wosporku: G. A. Kilian.

we Wjelczežinje: Moriz Wenzel.

Schlesynske wohén sawesczaze towarstwo we Wróthlawju,

kotrež w mestach a na wžach sawesczenia na hibite wžych wschitkich druzinow, jako na mōble, hemijsche žinjeniske potreby, kaž tež na artike luxuša a wumjostwa, na twory, maschiny, ratariske wupkody a ratarski grat, skot a t. d. po twierdych, w schomōžno tunich pramijach horjebjere, sawesczenym pschi wjazolētnym sawesczenju tež wysche teho hiszceje wožebne dobytki poslicza, swojego nizepodpižaneho hlowueho agenta na najlepiej porucza.

Commissar v. Herrmann w Budyschinje.

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschinje na hlownym torhosczežu.

¶ Nětčijšemu šynnemu czasu poruczam swoj wubjernje sradowany skad

mūjskeje drasty:

jako ūknie s doubletoſſa, tajke s jez norisckich wutkow, lētne ūknie, tholowy, lazy w ūmocze, židže, wetnje ic. s preſtwu dobrocziwje na to ſedzbowacj, so ſu wžeh drascenja moj ſamžny niz pak barlinski fabrikat, so ſe wone jenož we dobrych tworow džekaja a we wulkim wubjerku sa ſupowarjow pschihotowane leža. S dobrej tworu a s najtuniskim pkačzisnami moju kózdu konkurrenzu pschewinyc.

G. W. Biſka.

Tědžn u ſol

najlepscheje dobroſeje dosta a porucza ju najtunischo

August Pötschka

pôda miastowych hékow.

Wosjewjenje etabliſementa.

Czesczenym Serbam Budyschina a wokolnosceje s tutym najpodwolnisczo k nawiedzenju dawam, so ſym ſo tudy jako drzewowych a rohowych draschler ſakſydlit a proſchu pschi ſlužbenju sprawneho poſluženja wo dobrocziwje wobledzbowanie. S doborom ja wosjewjam, so ja pschedeſchcziki a kje najtunischo porjedzam.

J. Lorenz, draschler.

 Moje wobydlenje je na ſerbſkej haſy pola knjesa pschekupza Niedſcha.

Ložn po 15 n̄sl. k wustajenžy pjerinh w Draždjanach

ſu na pschedau pola knjesa Th. Schulza, Klempnarskeho miſchtra a pola knjesa Thurma, jehtarskeho miſchtra.

Drjewowa aukzia.

Dželba ſtejazeho twarskeho a žerdzoweho drjewa budze ſo ſrjedu 29. januara w Mieschizač na pschedzbowanie pschedawacj. — Sapocžatk aukzije dopolnija w 10 hodzinach.

Korla August Ponich.

Drjewowa aukzia.

Šrjedu 29. januara t. l. budze ſo na luhowſkim reviru 50 hremadow hlojnoweho wulekowanego drjewa, w lotvym ſu tež rjane žerdze, na pschedzbowanie pschedawacj. Šupowarjo njech ſo na ſpomijenym dnu ranu w 9 hodzinach na hajowej ſuzi w nowym hacze ſhromadža.

W Ahaſowje 18. januara 1868.

Behrens.

Delnoživotnu slemkownu žalbu nastupaze.

Lěkařské wopisímo.

Cžesčený knježe, ja proštu Vař s tuthm, mi sa
pazijentow s nowa 7 hornyczkow washeje wožebje dobreje
slemkoweje žalby požlacz, a to wot ſlabſcheje družiny
2 hornyczkaj, a wot ſylniſcheje 5 hornyczkow. Porzije,
wot Vař hact dotal doſtate, ſu nojſbožowniſche ſtuk-
wale, a je ſo po tajkim cžerpjatemu člowjestrwu psches
Vař ſrđk doſtał, kotrež wſchě wucžb yſchepstu, ale
tež tajlich, kiz ſu na ſleňk thori, k najwjetſchemu džakej
k Vam wubudži.

Steuditz-Riegenſdorf hahnaſkeho wokrježa
w pruskej Schleſyjskej, 31. jul. 1867. Dr. Kraudt.

Spomnena žalba je tak derje direktnje wot wuna-
makařa Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Canton
Appenzell (Schweiz) doſtač, kaj tež pola knjeſow Spalte-
holz & Blehl w Draždjanach a pola f. A. Günthera w
lawſkej haptihy w Barlinje, Jeruſalemer Straße 16.

Ptacíſna ſa hornyczk 1 tl. 20 nžl. ſ pschipožlanjom
pjenjes. Sahojenje, bjes sahorjenja, najbóle kózdy ras
wěste. Rospoſkaſanje, kaf ma ſo trjebac, a wopisma
darmo. Bohath ſklad ſlemkowých paſow (Bruchbänder)

Sa tych, kiz ſu na woži bědni!

S najwyšzej konzeſjiu wuhotowaną
ſwětovnata woprawdžita

Dr. Whitowa wodžic̄ka ja woži
wo ſotrejz wožebnym ſtukewanju ſu ſo hizom wot lěta
1822 pschewwědžili, ſo à flacon 10 nžl. ſtajnje cžerſtwia
ſceje psches jenického ſabritanta Traug. Ehrhardta w
Großbreitenbachu w Thüringſkej a ſym ja knjeſej
Em. Menznerej w hrodowskej haptihy w Budyschinje
poručil, ju ſa minie pschedawac.

Tyžižy hwalbu dawazých liſtow a wopisow ſe wſchitkých
ſtronow ſwěta pschipowieduju jeje wožebje ſložomne ſtukewanie.

Jenož ſamonałoženje da hódnosej ſpóſnacj.

Ja ſym ſebi psches knjeſa E. W. Kocha w Heil-
bornje konsche lěto ſchleňu woprawdžite Dr. Whiteweje
wodžic̄ki ſa woži wot Traug. Ehrhardta pschijinjeſc
dał a ſym psches nałoženje poſložy tež ſameje ſaſakle
wožibolenje ſa 14 dnjow wotbył, tón ſbył daž
jenemu ſnatemu, kotrejuž je ta wodžic̄ka, w zyle malej
měre nałožena, tež w zyle třikim cžaſhu pomaha. Ja
wobhwědžam to po prawdze a ſ džakomnej wutrobu.

Mudelſheim pola Heilborna, w juliju 1867.
Ludwig Klein, kowarſki miſchte.

Wiczowe a rheumatiſmuſowe wo- wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcživile wotwodžuja
wſchitko, ſchtož wicz ſaložuje, ſ thoreho čzela won, a ſluža
jako wěſtih hojazh ſrđk psche wicz a rheumatiſmuſowym wſchitkých
družinow, jako psche wobleczo-, ſchiju-, brſt- a ſubhy-
benje, psche hlowjazu, rucjnu a nohowu wicz, psche ſakanie
w boku, psche drjenje w ſtawach, w khribjecje a w bjeſdrach,
psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedan
po 15 nžl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Wotſtronjenje bróſtbolenja psches G. A. W. Mayerowý broſthrop.

Psche mój dotalny kaſchel a bróſtbolenje bu mi wot
jeneho pschecjela ſwětovnath G. A. W. Mayerowý broſ-
throp ſ Wrotſławia poručeny, kotrež bě jemu pschi jeho
boſeſci dobru ſlužbu wopokaſal; teho dla kupich ſebi
někotre bleſche a ſym po jich nałożenju wot mojeho cžer-
pjenja zyle wumóžený. Ja móžu G. A. W. Mayerowý
broſthrop koždemu na bróſče cžerpjazemu nanaſlepje
poručic̄.

W Draždjanach.

F. M. Hascher.

■ Jenož woprawdžith ma G. A. W. Mayerowý
broſthrop ſ Wrotſławje, kotrež na parifskéj ſwětnej
wustajený cžesčiomne ſpomnjenje doſta, w bleſchach po
8 nžl., 15 nžl. a 1 tl. na pschedan:

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje,
Joseph Löbmann w Scherachowje,
Bernhard Hilbenz we Wosporku,
C. Meißner w Biskopizach,
J. A. Paulisch w Rakezach,
B. N. Scholta we Wotrowje,
Jul. Wehner w Lubiju.

■ Prawdziwe, po kompoſiſji **karla** karla Dr. Albers'a w Bonnje **dželane**, jako
wožebje ſtukewaze a doposnate **rheiniſke bróſt-**
paramelle maja w ſaſhglowaných róžučer-
wienych titach po 5 nžl. — na kotrež pređnjej
ſtronje je wobras „wóz Rhein a Mosela“ — ſtajnje
na pschedan: w Budyschinje měſtečanskí hapt-
hykar O. Schimmel, w Kamjenzu Ad.
Baumert a w Lubiju **W. Rotha.**

Dickowa konceſionirovana daloko-
muwolana ſpodžiwnje hojaza žalba,
kotraž je ſo najbóle kózdy ras jako dobra wopokaſal
poruča ſo w ſerdach po 3 nžl. a po 12 np.,
wot **hrodowskej haptihy**
w Budyschinje.

Wotu psche wicz a ſmolomuſku ſnateje do-
broſče poruča

hrodowska haptihka.

Hispheze žadhy ſrđk

njeje ſo psche hkorocze dyhazých organow jało psche
kaſchel, psche wobčežnoſcze bróſta, ſchije a plezow tak
wulzyſhne jara hojazh wopokaſal, kaj věž bróſthrop
H. Leopolda a Co. we Wrotſlawju. Tón ſamy
ma w bleſchach po 6, 11 a 20 nžl. ſaſo na pschedan
A. B. Pannach w Budyschinje.

Moja w Nowych Kunewizach pola Wosporka w bli-
ſkoſci knježeho dwora ležaza kowarnja, k kotrejž něhde
8 körzow ležomnoſcjom ſlužba a na kotrež je jenož 1 tl.
8 np. lětneje renty napołożeneje, je pschemenjenja dla ſe
ſwobodneje ruky na pschedan.

Pschedawanie wuzitkowego drjewo.

Djeni 27. januara 1868 dopolnja wot 10 hodzinow budje so na leżowym reviru w Drewnach něhdje 150 deskowych klozow we wschelakich dołhoszczach a tołtoszczach sa hotowe pjenesy na pschedawacj.

Kapler.

Drjewowe aufzije

na lichańskiim reviru.

Wutoru, 28. januara t. l. khójnowe a twjerde wuzowane dolhe hromady w boroszczach a w malej holi.

Sapoczątk dopolnja w 10 hodzinach w boroszczach a w 12 hodzinach w malej holi na lemiszowsko-kłetnianiskim puczu.

Ssrjedu, 29. januara t. l., dopolnja wot 10 hodzinow khójnowe schtomowe drjewo a teho runja wuzitkowe żerdze, pschi kobielnianskim tchizu.

Schtwórtk, 30. januara t. l., stejaze wolschowe drjewo na salhowskich haczenjach, a bręsowe drjewo k wurodowaniu pschi lichańskie starej woczerui.

Sapoczątk rano w 9 hodzinach pschi tak mjenowanej hwěsnej haleji.

Wuměnjenja budje na aufzionstich dnjach wosjewjene.

Schöna.

Drjewowa aukzia.

Psichodny schtwórtk, 30. januara t. l. dopolnja w 9 hodzinach budje so w Drobach pola Minakala

60 lošow stejazche khójnowego drjewa na pschedawacj.

Shromadzisna w tamniſtej korcimie, hdzej budja wuměnjenja wosjewjene.

Jan Wanz.

Drjewowa aukzia

na delnohórczańskiim reviru.

Pondzelu 3. februara t. l. rano w 9 hodzinach budje so pschi delnohórczaństej zghelnicji bjes Czelchowom a Wulcej Dubrawie khójnowa a bręsowa walczina w dolhich hromadach pod wuměnjenjiem w termiji wosjewjomnymi, na pschedawacj. Shromadzisna w delnohórczaństej zghelnicji.

We Wulcej Dubrawje, 21. januara 1868.

Schönig, hajnik.

Drjewowa aukzia.

Ssrjedu 5. februara budje so na czechonjauskim a libochowiskim hajnickim reviru 46 lošow drjewa, w kotrych je tež 46 bręsowych žymjetzow, na pschedawacj. Sapoczątk rano $\frac{1}{2}$ 10 hodzinow pod Libochowom pola živoucze Hajnika pomjenowanego Helsa, hdzej budja wuměnjenja wosjewjene.

W leżowym reviru w Schejzenzh pola Rakez je 60 kleśtrów $\frac{1}{4}$ dolheho khójnowego schęzepowego drjewa, kleśtr po 4 tl. $22\frac{1}{2}$ nsl. (incl. leżowego pjenesa) sa hotowe pjenesy w jenotliwym abo w għlym na pschedan.

Tschacher, hajnik.

Wosjewjenje

aufzije drjewa po lošach
hrabinstskeho Einsiedelskeho hajnskebo farjadnistwa
w Minakale.

W leżowym reviru Lupej, we wotdzelenju: holcji hat, budje so blízshi schtwórtk jako 30. januara dopolnja wot 9 hodzinow

něhdje 125 lošow stejazche khójnowego drjewa, jadroste wuzitkowe a palne drjewa wo-pschi iazyč,

pod wuměnjenjiem, w termiji wosjewjomnymi, sjanje na pschedawacj.

W Drobach, 23. januara 1868.

Hugo Siegert, wyschi hajnik.

Aukzia.

Bliżschi srjedu jako 29. januara 1868 budje so na dobroroszanskim reviru bjes Dobroszizami a Koźlowom wulka dżelba khójnowych klozow a twarstich schtomaw na pschedawacj.

Sapoczątk rano w 9 hodzinach. Shromadzisna tam, hdzej so aukzia wotdżerzi.

Müller.

Mojim Lubym Sserbam

porucżam so s mojim
składom czasznikow (se-
gerjow) wschitkich dru-
żinow w najrejskim
a najbohatskim wu-
bjerku, wobebje na blę-
borne cylindrowe a antrowe czaszniki fedżbne
cžinju a kym je runy pucz se Schwaizarskeje dostat.
Też so wschitke mögħne poriedjenja czasznikow a hubżbnych
hrajidów wobebje derje a tunjo pod 11-letnym rukowa-
njem wobstaraju.

Też pschispominam hisħċże, so kym ja sser-
iske je ryże runje tak mōz, każ nēmkeje

W Budyschinje **J. G. Schneider**,
na bohatnej haši njeħadolko pōsta. czasznikar.

We Wetrowie je khęża czo. 5 se zwobodneje ruti na
pschedan a mózha kuponarjo wħċċo dalshe pola Jana
Hanska tam żhonicż.

Poriedjenje.

W czo. 52 Serr. Nowinow wot konċheho lěto na str.
410 je prajene, so je harx a pschedawacj dla wěsth Krančer
i 6 njeħelstemu jaſtar wotħudżen bħi. To je pat smolka;
pschedoż wón je sa skorżbż zwobodneho (njiexinowateho)
spōsnath a je taſſe khostanje jenemu druhemu pschiżlu-
djene bylo.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétne předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pôsće
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Szłowiański hosczo w Ruskej. — Ze Serbow: S Budyščina. S Nadwojra. S Wołeschniży pola Lubija. S Věteje Hory. — Čyrkwińskie powięscze — Hans Depla a Mois Tunka. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
25. januara 1868.

D o w o z:	Płacizna w přerézku			
	na wikačach,	na bursy,	wysza.	nizša.
8021			ti. nř. np.	ti. nř. np.
kórcow.			ti. nř. np.	ti. nř. np.
Pscheńza . .	8 5 —	7 20 —	8 15 —	— —
Rožta . .	6 4 —	5 27 5	6 10 —	— —
Iecjmien . .	4 — —	3 25 —	4 5 —	— —
Wowž . .	2 25 —	2 17 5	2 25 —	— —
Oróč . .	6 7 5 —	— — —	— — —	— — —
Woka . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zahň . .	7 20 —	— — —	— — —	— — —
Hejdusčka . .	5 25 —	— — —	— — —	— — —
Kana butry . .	17 —	— 15 —	— — —	— — —
Kopaklomý . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hyna . .	— 25 —	— 20 —	— — —	— — —
Lane hymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus placzesche wczera w Barlinje.

19 tl. 25 nřl. a 19 tl. 20 nřl.

pscheńza 80—108 tl., rožta 60—78 tl.,

(to je: sa 25 prujitib kórcow.)

cēpikowý wolič (nječiſčený) 10 tl. 10 nřl. —
(Ežiſčený, kaž so w Budyščinje pschedawa
stajnične něhdje $1\frac{1}{2}$ tl. drožſki.)

Ezáhi saffoschlesyńskeje železnicy
ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 h. 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nozy 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w nozy 1 h. 2 m.

* Pschisanknjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)
† Pschisanknjenje do Žitawy.

Vjenjezna płaczisna.

W Lipsku, 30. januara, 1 Louisd'or 5 toler 17 nřl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazh czerwienj skoth abe dukat 3 tl.
6 nřl. 5 $\frac{1}{8}$ np.; winke bankowi 85 (17 nřl. — np.)

Najnowsche.

Florenz, 28. jan. Italſki krónprynz Humbert a prynzeſhyna Margaretha, knježna džowka genuesiſkeje wójwodki (kotraž je prynzeſhyna džowka sakſkeho krala Jana) staj so sjanuje šlubitoj. (Prynzeſhyna Margaretha je so 20. oktobra 1851 narodžila.) — Wobydlerijo italſkeho kraleſtwia ſi tajkim šlubom derje społojni a tamniſche nowiny so wo nim jara spodobnje wupraja.

Warschawa, 29. januara. Dženža bu na tudomnym universiteče w pschitomnoſci wſchelaſich khějorſkých ſaſtojnifikow přeni pschednosk w ruſowſkej ryczi wotdzeržany. Po čzaſu maja so wſchitke kollegia w ruſowſkej ryczi džeržecj.

Newyork, 28. januara. Pater Fischer, spo-
wiedny wóz njebo meříkanského khějora Marx, je
so do Europy na pucz podať.

Win, 29. januara. W dženžniſkém poſzedzenju
wuherskeje delegazije praschesche so Ghiczy, čoho
dla so „ſhromadne“ ministerſtwo tak njenijenuje
a tak móže so minister wójny jako sa zyle khějorſtwo
mjenowacj. (Wuherszy chzedža mjenujzy Wuhersku
zyle wot Awstrije wottorhnyč a teho dla žane aw-
striſke khějorſtwo wjazy pschitomniacj nochzedža.)

Dale rjekny Ghiczy, so wón a jeho politiszy
pscheczeljo so na wurdżowanju budžeta, kotrež ma
so sa juſſiſkim sapocjecj, předhy wobdželicj njemoža,
hač budze jim na jich praschenja k społojnoſci
wotmolwjene.

Konstantinopol, 27. jan. Ruski poſlanz
general Ignatjew so sa 4 njedzele ſaſo ſem wróci.

S a l s k a. W wotewrjenju nowego lipczańskiego theatra ſu ſo tam kral a kralowa, prynzeſyna Amalia, krón-prynz a krónprynzeſyna 28. januara podali.

W Oberkunnersdorfje ſu ſo 24. januara wjeczor Hummelez domske, bróžen a kólnja wotpaliſe a je ſo Hummelezem ſ wuwac̄zom jeneho požleſečza wſchitko ſpalilo.

W druhéj komorje ſo nětko krajomý budžet — do-
khod a wudawki — wuradzuje. — Někotre nowiny
powiedaja, ſo w februaru lęta 1869 kraj albertisku žele-
ſnizu do ſwojego wobžedzeniſta woſmije.

Na pôſce ſo Lipsku bē jedny ſaſtoñnik blaſhovny kaſchcik, w kotrymž běchu ſiſy ſe 7000 tolerjemi pjenes, pôdla pôſtſkeho woſa ſtají, tij mějſche ſ pôſtſkimi wězami na želſnižu jēč, a běſhe ſo ſam do pôſta wrócił, ſo by tam po něchtu doſchoł. Taſo wón ſaſo won pſchiindže, bē wós prjecz, ale tež kaſchcik. Wón teho dla ſa woſom bějſeſhe, nječinieſhe paſ ſebi žadny ſtrach, dokoſ měnjeſhe, ſo je poſtillon tón kaſchcik do woſa ſtají. Ale taſ ſo wón ſtróži, jako ſhoni, ſo ſo to ſtaſo njeje. Wón ſebi teho dla myſleshe, jo je kranjeny. Ale temu taſ njebe. Jedny thſcherſki, tij bē jón ſtejo wiđzał, bē jón jako ſubko, kotrež žanemu ſujſej njeſluſcha, ſzbu domoj woſak a potom na roliſju donieſeł, hdzej bē ta wěz hízom woſiemjena a hdzej wón 20 toleř myta doſta.

Tažy mlođi ludžo, kotiž ſhzedža ſo ſi jenolětnej dobrowolnej wojerſkej ſtužbje pſchipowiedziecz, maja to w tudomnej woſkownoſeſi hač do 21. februara t. l. na budyskej krajſkej direkziſi ſežinic a potrjebne wopisma pſchi-
pozoſic.

W kraloſkim hrodze bu 22. druhi ſetuſki dwórſki bal wotdžeržany a bē na tón ſamym něhdje 500 ludži pſheproſchenych.

P r u ſ y. W poſleniſkich dnjach ſo w pruſſej druhéj komorje budžet ministerſta ſkuſka a ſiaſneho wučen-
ſta wuradzowashe a bu wſchitko ſ wjetſha taſ pſchi-
ſwolene, taž ſebi to minister žadaſhe.

Wojerſka deputazia, kotraž bē ſo na pſchewodzenje njebo mezikanskeho khežora Maſa do Wina podala, je ſo wot tam ſaſo domoj wróciłka. Awſtriszy wſchii ſu ſi njej jara pſcheczelniſje wobkhadželi a khežor je ſóžemu ſobuſtaſej teje ſameje jedny awſtrifti riad (orden) ſpožiſil.

Wulkej nuſy, kotraž je w naranskich Pruzach wu-
dyrita, pyta ſo taſ derje wot knježerſta, taž tež wot krojanow a wukrajanow po móžnoſci wotpomhač, pſche-
ož wſchudžom ſo ſa tamniſkich wobhydlerjow pjenes hromadžuja. Někotrym dželaczerjam je pſches to pom-
hane, ſo ſu jich do Horneje Schleſyjskej poſkali, hdzej ſu w tamniſkich ſamienitowuhlowych podkrofach dželo namakali. Hač dotal je jich tam něhdje 400 pſchijelo.

A w ſtri a. Na poſrjeb njebo mezikanskeho khežora njeje ruſki khežor žanu deputaziju poſkla, ſ czehož ludžo ſudža, ſo w Ruſowſkej pſchecziwo awſtriftemu knježerſtu

runje jara pſcheczelniſje ſmyſleni njeſſu. Wſchitke ruſke nowiny paſ tež wſchědne na awſtriftke ministerſtvo a wuherſke ministerſtvo ſwarzja, dokoſ tutej awſtriftich ſko-
wjanow na wſche móžne waſchnje podejſiſhczuſetej, a praja, ſo Ruſowſka předy pſcheczelniſje na Awſtriftu hladacj njebudže, hač awſtrifti ſeklowjenje ſwoje poſne prawo njeđofstanu.

A w pſchewděczenju, ſo ſnadž toſa předy abo po-
ſdžiſho wójna wudhri, na kotrež ſmeje ſo tež Ruſowſka wobdzělič, ruſke nowiny ruſke knježerſtvo ſi wulkej horli-
woſeſu napominaja, ſo by wone te awſtriftke kraje, hdzej Ruſojo bydla, wot awſtriftkeho khežorſtra ſobuſtaſe ſi wot awſtriftkeho podejſiſhczowanja wumohlo. Taſke kraje ſu paſ něhdje potoža Galizije, Buſkowina a kruch horneje Wuherſkeje.

Džiwnje je, ſo baron Beuſt runje taj ſudaj woſebje podpiera, kotraž naſbóle na roſpanjenje awſtriftkeho khe-
žorſtra dželataj; pſchetož kóždy awſtrifti Němz ſiaſnje praji, ſo by wón najradſho ſobuſtaſ ſotnóznoněmſkeho ſwiaſta był, a wot Mađarjom móže jedny kóždy džen ſhyshečz, ſo by jinu naſluſtbo bylo, hdzej by awſtriftke khežorſtvo ſkerje a ſlepje roſpanylo, dokoſ by potom Wuherſka móžne krajeſtvo bylo.

W Awſtriji maja nětko 21 ministrow. To je trochu wjèle, a boja ſo teho dla ludžo, ſo budžet wobjed ſka-
ženy, hdzej je taſ wjèle kucharjow. A mało woni runje tež njeſluſtua. Taſ doſtanje baron Beuſt 48,000 ſchěznakow lětneje ſdy a 33,600 ſchěznakow wſchelakeho pſchi-
daſka, to je na lěto 81,600 ſchěznakow abo 54,400 toleř.

W Praſy je ſaſo wſchitko cžiho, taſ bóryh hač je minister Herbſt do Wina wujěł. Majprijodžy winſte nowiny jara na prazſlič Czechow ſwarzjaču, dokoſ ſu pſchecziwo Němzej Herbſtej taſku haru hnali, ale poſdžiſho ſu počake hinaſhe bycz a tóſſto wot nich měni, ſo je njeprawje, hdzej je wón jako minister do Prahi jěł, hač runje je wiđiſil, ſo budžet tam něchtu ſydač. Ta wěz paſ je tale. Herbſt je jara cžescje ſakomny a njeſpoſchath. Nětk běchu paſ ministrefi Viſkrie, tij bē předy w Brünne (Brnje) měſchczanosta był, tam pſched jeho pſcheydlenjom do Wina pſchitnu hoscžinu dali a wulkoſte rycze džerželi. To bē wſch w nowinach daloko a ſcheroſo wopihane. Herbſt myſleshe ſebi na to, ſhotož je ſo Viſkrie doſtaſo, to dyrbju ja tež měč, — a doho njeſrajeſhe, dha re-
kaſhe, ſo budžet ministrefi Herbſtej w Praſy tež pſchitna hoscžina muhotowana, — ale taſ je wupanyla, to kóždy wě, a wo thm, ſhotož je ſo tam ryczałko, je ſwět mało doſež ſhoniſ.

F r a n z o w ſ k a. Franzowſki ministerpſchedyda ſo w jenym viſmje na měſchczanostow a gmejnſtich přjodl-
ſtejerjow na to wobejzejuje, ſo ludžo ſkowam khežora Napoleona, kotrež lutg měr a poſoj lubja, wěrič no-
hledža, ſi czehož pſchijndže, ſo wikowanje a pſchekupſtvo

ſ kózdym dnjom hubjenſho dže a ſo tež ſ kózdym dnjom wjetſche hubjenſtro po kraju roſpſcheczeru. Wón jich teho dla napomina, ſo býchu ludži wo tym pſcheczwédcili, ſo Napoleon prawdu ryczi a jo mér wostanje. A měſtečjanost a gmejnſzy pſjodſtejerjo ſebi wſchu prozu dawaja, tajkej porucznoscji doſez činicj, — ale ludžo tola jich ſkowam njewěrja, dokelž ſkuſki hinač ryczi. A tajki hinač ryczazy ſkuſki je tón, ſo Napoleon na jedyn ras 700 millionow frankow ſa wójſto trjeba: 300 millionow budžet ſ druhich kaſow wſathch a 400 millionow požczenych. K čemu dha tak wjele pienjes ſa wójſto? ſo ludžo prasheja. Nô, k čemu dha hewak, hacž k wójnje! je potom wotmołwjenje.

Bóh čhyk dacž, ſo býchu ſo ludžo w tym molili, ale czeſko je do mera wericj, hdý ſo wſchudžom tak ſylnje na wójnu hotuja.

Několiki měnja, ſo by ſnadž móžno bylo, ſo wójny ſminycz, hdý by w Franzowſkej revoluzia wudyríka a hdý býchu khězora Napoleona wuhnali. Ale, hdý by ſo tež ſtalo, dha my w tym tola žanu wěſtoſci mera njewidžimy; pſchetož kózdy, kotrež by potom w Franzowſkej kniežiſt, by wěſce nekaſtu ſwonkomu wójnu ſapoczaſ, ſo by ſnutſkomnych njeměrnikow wotbył.

Sdzerzenje mera móže ſo po naſchim měnjenju jenož pſches to ſtacj, ſo khězor Napoleon žaneho pomognika nje- doſtanje abo hdý w Němzech tak wulke wójſto na nohi ſtaja, ſo ſebi Napoleon ſwajicj njemöže, pruskeho krala nadpanycz. Ale wone ſo prascha, hacž ſnadž lepje bylo njebý, hdý by ſo pſches nekaſtu wójnu twerdy mér dobył, hacž ſo ſo wot jeneho lěta do druhého wójny bojimy, we wifewaniu mało ſaſkuſimy a wſchě pienjesy na wojaſow wajicj dyrbimy. Wójna je ſka, žadkawa wěz, ale nětečiſchi mér tež žana wulka kraſnoſcz njeje.

W Franzowſkej poczinaja ſo ſběžkarjo hibač a wondanjo jenu nôz běchu w Parizu wojazy najwažniſche torhoſcheja wobhazdžili, dokelž rěkaſte, ſo ma nekaſti ſběžk wudyrícy. Ale wone nječo njebú.

Zendželska. Pſched nekotrymi dnjami ſu na morju straſhne wětry byli a wjele kózdom ſtaſhli.

S Abefiniſe wot tamniſcheho jendželskeho wójſka žane wažne powjeſce pſchisckie njejſu.

Žitne placzisny ſo po wſchej Zendželskej hiſtce wſzoko džerža. Barma je wo maliczkosej dróžſcha, dokelž ſu ſ Ameriki wěſte powjeſce pſchisckie, ſo ſu tam jara hubjene barwimjane žně měli. Vaue pſchedzeno je ſo teho dla tež trochu w placzisne porjedžiko. Hacž to dale wudjerži, njehodži ſo hiſtce ſ wěſtoſcu prasjcz, dokelž je ſ priedawſchich lět hiſtce jara wjele barwy na ſklađe, — je pak barma tunja, dha je lane pſchedzeno tež tunje.

Ružowſka. Ružowſke nowiny piſaſa, ſo njeje wěrno, jako by ruſſe kniežerſtwo ſ nekiſ wójnu ſapoczeſcz čzyklo. To móhlo ſo jenož pod tym wuměnjenjom ſtacj,

jeli by Austria turkowſkemu khězorej pſcheczivo turkowſkim kſcheczijanam pomhacž čhykla, pſchetož to Ružowſka na žane waſhne czerpiez njebudže.

Turkowſka. Revoluzia na kupy krecze hiſtce pſchego kſcheczijanam a hdý tež tamniſchi kſcheczijenjo Turkow tak ſbicž njemöža, ſo býchu jich ſ Kreth wuczisheczeli, dha pak tež Turkojo pſcheczivo tamniſchim kſcheczijanam nježo kmaueho pſchihotowacž njemöža.

Słowjanszky hoscžo

w Ruſſeſ

wot hrjedziny maja hacž do hrjedziny junija 1867.

(Wot J. E. Smolerja.)

Pónđelu 27. meje bě ſkónčnje tón džen ſaſhwitaſ, na kotrež mějachmy ſo ſ Petersburga do Moſkwy na pucž podacj. Wobjed bě teho dla ſažo pſchihotowaný, hacž hewak, a ſo na nim tež wjele ruſſich kniežich wobdželi. Pſchi wobjedze ſo wſchelake rycze džeržachu a rjekn hjes druhim general Ivanizkij, ſo by derje bylo, hdý býchu ſo tajke ſłowjanské ſjěſhy wopſjetowali a ſo na nich jenož w jenej ſłowjanské ryczi ryczalo. Prajiſy, ſo ſu ſo w Ružowſkej hacž dotal woſebje Němzhy jako wuczjerjo wyscheje ſdžělanosće pſchicjilſhczowali, ale Ružam w taſkim naſtupanju žaſožnje mało wujitka pſchicjilſhcz, dokelž žanu ſłowjanské wutrobu njemějachu, dha by naſlepje bylo, hdý býchu na wježorni Šklowjenjo, woſebje Čeſchojo, na město Němzow ſtupili a w ſjenočenſtvo ſ Ružami w Ružowſkej ſdžělanosćz a wuczeſoſcz roſpſcheczerali.

Wěſth Terentjev měnjeſche, ſo ſu Šklowjenjo w naſwejzornej a poſodniſchej Europje teho dla podcziſhczeni, dokelž ſu w jich roſdrjebjenosći ſlabi, hacž runje je jich tam 20 millionow, a pſchiftaji, ſo je ſo Ružam runje tak ſhko, jako běchu tuczi hiſtce do wſchelakich dželov roſdželeni. Duž žadym džitw njebě, ſo Tatarjo pſchindjechu a ſebi Ružow podcziſhnyhu; jako běchu pak ſo egi ſjednoczili, dha dokho njetrajeſche, ſo woni Tatarow ſbicžu, — a tuczi ſu ſe ſwojeje wýzkoſcje tak poníženi, ſo ſo w Ružowſkej nětke ſ tym žiwa, ſo ſe starej draſtu wikuja.

Zako popołdnju w piatej hodžinje na dwórniſchejo pſchijedžechym, buchmy wot wjele thſaz ludži ſe ſławu- a hurawołanjom poſtrowjeni a jako běchmy ſo do woſow ſeſhydoli, ſo býchmy woſeli, nam ſnaczi a njeſnaczi, muſzhy a žónſke, ſchědžiwzy a džeczi nanaipſcheczelniſchi ſkuſku dawachu a nam na pucž ſbožo pſcheczaku. Pſchi woſejſdze naſchego extracjaha ſanjeſe ſo wot nich hrimotoſtaze ſławuwołanie a tak daloko, hacž naſ ſidžachu, ſ rubiſhklami a klobukami ſa nami ſiwačhu.

Prěnja ſtazia, na kotrež hiſtijedžechym, bě Kołpino. Tam běſhe wjele buſkiſch ludži ſhromadžených, kij naſ

se škawuwołanjom postrowicu a što tak jara, hac̄ bē mózno, k wosam c̄jichęzachu, so bych u nam ruku dali. Tak bęsche na wszech stazijach. A na dwórnijcęz w Lubanju wotczakowaſche na naš voſelſtvo, kotrej bē ſe staroſławneho města Wulkeho Nowgoroda, 16 mil wot tam ſdaleneho, pſchijeko, so by naš poſtrowito a nam khléb-hol podnijesko.

Na tutej deputaziji ſkuſčachu ſlédowazh knieža: vice-gubernator Ott, ſemjanſki marſhal Koſowzew, ſemjan Koſlaninow, duchowny Bogoſkowſki, nowgorodſti měſchęzanaſta Fedorov a tamniſki měſchęzansh ſaſtupierjo a měſchęzenjo: Voronow, Lichacew, Alpatow, Kurow, Czupajew, Baſarow a Lewoſki, a wjele drugich, fiz bęchu ſo deputaziji pſchijankhi.

Jako bęchmy ſ wosow wostupili, pſchitupi nowgorodſti měſchęzanaſta ſ nam a rjeku: „My witamy Waſ na Waſchim puežu, lubowani hofcjo a bratsja! My ſamy Wam požehnowanie ſwiatej Sofii, poſtrowjenie Wulkeho Nowgoroda*) a naši khléb-hol ſ tej wutrobnoſežu a sprawnoſežu pſchinježli, kotrejz móžachu ſo naši wótzojo ſtajnje khwalicz. Wśmiecze tute dary jako wopokaſma luboſče a dajež ſebi je lubicž, hdźż tež ſu malicze. Lubſko wſchał by nam bylo, Waſ, naſiſtch bratrow, w murjach nowgorodſkeho krjenila, w starej zyrlwi ſwiatej Sofije poſtrowicž. — Wy byſchęze tam pomniti ſe ſławnych čaſhōw jeneje ſ najprénjich bjes ſkowjanſki miętami widzeli a Wy byſchęze ſo pokorili w zyrlwi ſwiatej Sofije, pod kotrejz ſakitowanjom Ružowſka pſchibjeraſche a wulku móz dobu. Wy byſchęze tež widzeli, tak starý Nowgorod ſaſo womkodži a ſo je wón, hdźż dyrbi tež nětko prajicž: „Młaki ſzym ja bjes mojimi bratrami”, tola ſylny na ſkowjanſkim duchu. Dajež ſebi naſhe bratrowſke poſtrowjenie ſpodbacž a pſchinjeſeze je najchim daſokim bratram. Prajež jím, ſo je Ružowſka ſylna a mózna a ſo je ſe ſwiaſkami krejneho pſcheczelſta ſ nimi ſwiaſana. Prajež jím, ſo naſha bratrowſka luboſč ženie wotebjerač njebudže a ſo ſamy itajne hotowi, wſchē naſhe wjeſela ſ nimi dželicž. Prajež jím, ſo žana móz na ſwęcze njeje, kotaž by ſwiaſk naſchego pſcheczelſta a naſheje bratrowſkeje luboſče roſwiaſacž móhka!”

Pod ſkawuwołanjom ſ naſheje stronu pſchepoda nam wón potom khléb a hol, někotſi měſchęzenjo paſk pječ kafčejow nowgorodſkich, po wſchej Ružowſkej wurowanych ſlódkoſcziow a někotre knihi, město Nowgorod naſtupež. Na tej poſtrucze khléba bē to napiſmo: „Swojim drohim hofcjam a bratram Nowgorodſzy!”

Skowjanſki hofcž Pawlowicž ſe Lvowa rjeku na to,

*) Wulki Nowgorod bē w starym čaſhu najwjetſche a najmózniſche ruſowſke město, haj, tak mózne, ſo bē tehdom pſchigłowo: „Schio móže pſchecjiwo Bohu a Nowgorodej?!” — Poſdžiſho ſtupi Moſkwa na jeho město a Nowgorod ſwoju wažnoſć ſhubi.

ſo ſamy wſchitzh ſobuſtawy ſkowjanſkeje ſwójby a ſo ſamy Nowgorod pſchego jakſ jene ſ preñich ſkowjanſkih městow c̄jeſzili — a potom na nje ſkawu wunjeſe. Dr. Brauner wobkruſi, ſo ſklowjenjo ženie na Wulki Nowgorod ſabyli njeſzu a ſo je jeho mieno tež w najdalskich kónzach ſkowjanſtwa derje ſnate.

Jako bęchmy thej (čaj) wupili, wjeſchmy ſo dale a zyka nowgorodſka deputazia ſ nami. Hdźż bęchmy do Ćjudowa pſchijeli, hdźż jenož tak doho ſtejo wostachmy, hac̄ bē potrjebne drjewo i ſtepienju lokomotivu na wós ſklađene, wobda naš wjele luda a czudowſki gmejnſki prijódſtejer (starſchiua) nam ſ pětňmi ſkowami khléb-hol ſ poſtrowjeniom wot wobhdylerjow wych Ćjudowa podnijeshe a nam herak hiſhče tójskto makých pſchecznych tykancow, taſkež tam pječu, w mjenje někotrych tamniſkih hoſpoſow pſchepoda. Sſerbiſki duchowny Begowicž ſo potom ſa wſcho to wutrobnje džałowasche, na čož tajke ſkowuwołanie naſta, ſo ropač wotjedžazheho čaha ſkyschęc njeſe. — Kąž předj nowgorodſke ſlódkoſcze, tak buchu nětko tež czudowſke tykanci bjes ſkowjanſkih hofcjom roſdželene.

Na staziji we Wołchowje měſeſhe nam nowgorodſka deputazia božemje prajicž. W dopomnjenju na mudre ſkovo wulkeho ruſkeho wjercha Wladimira, „ſo ſo bjes wina wjeſelicž nimam” pſchinjeſechu nowgorodſhy knieža tejk ſhampanſkeho wina na ſwěklo, ſo móžachu naš a ſebje ſ nim wobdželicž. Pſchi tym wunjeſe ſpomnjeny ſerbſki duchowny Begowicž ſlawu na khejora a nowgorodſki duchowny Bogoſkowſki wotmolwi ſe ſkawu na ſbože a derjeſicze wſchitliſ ſeklowjanow, ſ wonka ruſkeho khejorſtwa bydložyč. Sſerbiſki protopreſbyter Milutinovicž pſcheczelſhe potom ruſkemu ludej Bože najrjeſiſhe žohnowanje a napoſledku rjeku duchowny Bogoſkowſki ſlédowaze ſkowa: „Bratsja, njech tutón džen ſtajnje w dopomnjenju ſiwyh wostianje a njeh ſózdy ſwojim džeczem wot nim powjeda, ſo by ſo wot naroda do naroda dopomnjenje na to ſdžeržako, tak ſu ſo na mjeſach nowgorodſkeho kraja wſchitzh ſklowjenjo jako ſtawh jeneje ſwójby poſtrowili!”

Ja dowolam ſebi tudy pſchispomnicž, ſo je tehdj jena ſſerbowka, wěſta Eifertez ſe Židowa, w Nowgorodje byla. Wona je tam někotre lěta bydlila, tam zyle derje ruſku rycz nauwka a ſo w ſańdženym lěcze ſaſo na čaſh do ſerbſkeho kraja wrózejka. Pſchi tutej ſklađnosći imje wona wophta, powjedaſo, kajke rycze ſu tehdj ſkowjanſhy hofcž w Nowgorodze načzinili a ſo ſu ſo tam njemaklo džiwali, jako bē wona powjedaſa, ſo wona naju dweju kužiſtoſerbſkeju hofcjom derje ſnaje. (Poſtraczewanje)

Ze Serbow.

S Buduſčinu. Čudomny kapłan pſchi ſerbſkej katholſkej zyrlwi, l. Hórnik, je pſched někotrym čaſhom

ſ Roma list doſtał, w kotrymž ſo jemu bamž Pius IX. pſches jeneho ſwojich ſekretarow ſa pſchepodacze horno-kuſiſko-herbſteho pſchelofka bulle „Ineffabilis“ džakuje. Spomnjeny pſchelofk, ſ kacjanſko-herbſtim piſmom rjenie cijichanym a do běleje židu ſwiaſzany, mějſeſte ſlědowazh kacjanſki tutul: „Bulla Ineffabilis“ S. P. Pii P. IX. In linguam Soraborum Lusatiae Superioris vertit Michael Hornik, presbyter dioecesis Bndiſſensis.

S Radwora. W naſhej woſadze je ſo ſań-
dzené léto 62 džecji narodžilo; 53 tuthyj je w naſhej
farſtej zyrkwi, 3 w budyskej michaſkej zyrkwi a 5 w
Minakale kſchczenym, 1 bě morwonarodžene. Wysche teho
bu pola naſ 5 džecji ſ kluſchanskeje a 2 ſ nježwacžil-
ſkeje kſchczenym: po tajſim roſčech do hromady 60. Wot
nih bě 40 katholſkych a 20 lutheriſkych.

W umrjeko je w naſhej woſadze 45 woſobow, ſ
kotryhž bu 39 pola naſ, 5 do Wulkeho Wjelkowa a
1 do Kamejneho pohrjebanym. Wysche teho bu pola naſ
ſ kluſchanskeje a 3 ſ nježwacžilſkeje woſadny hřebanym.
Wot tuthyj bě 36 katholſkego a 11 lutheriſkego wěruvſnacza.

Pſchi pōwiedało je ſo 26 porow, ſ kotryhž bu
12 porow pola naſ wěrowanym. Wot nich bě 8 kathol-
ſkych a 4 měſchane vo wěruvſnaczju mandželſtwa.

S powiednycy ludzi běſhe 1625 tudý a 25 w
ſderjanſkej khapañy.

K.

S Budyschiina. Sa ſakſke wójſko, kotrež bženſa
do naſheho města pſchiczeňje, ſu bjes měſchzanami pje-
njenyj ſhromadžowali, ſa bychu woſakam na nowy tydžen
hoſcjinu a bal wuhotowali. Dokelž pak tu něhdje žana
tak wulka ſala njeje a ſnadž tež rejwarki doſhahale nje-
bychu, dha budje ſo tajſa hoſcina a bal po wěſtych
wotdželenjach na wſchelakich dnjach wotdžerječ dyrbjecž.
Na nowy tydžen ſměje jón přenje wotdželenje. Kaž ſo
ſda, dha pſchi hoſcijnje ſoždy woſak tež poč bleſčhe
wina doſtanje.

Wot tudomneho wotkřeſneho ſuda buchn ſlužobne
djowki Maria Hurbanez ſ Holeschovſkeje Dubrawki, Anna
Lehmannez ſ Varta a Madlena Falkez ſ Pſchiczež, prěnſcha
a druhá k 16 měſazam a tſecza k 8 měſazam dželańje
padučiſtwa dla woſudzene. Wone mjenujyj pola ſkulerja
Jana Wiczasa w Pſchiczezach ſlužachu, kotryž bě ſo
14. decembra wotpalik, pſchi cijimž njebe mόžno bylo,
něhdje 200 toler w ſlěboru a nělotre ſkote pjerſhčenje
a t. d. pkomjenjam wutorhnyč. Wiczas teho dla w ro-
padankach ſa thymi pjeniesami phtasche a běſhe tež něchtoto
thym ſamym hizom namakal, ale ſo potom nusnym najež-
noſejow dla do města podacž dyrbjac. Bjes tym běchu
pak te djowki ſa thymi pjeniesami phtasche a wſho, ſchtož
běchu namakale, ſožda do ſwojeſe kſchinje ſamkyne. Zako
Wiczas poſdžiſho ſažo phtacž počza, phtym wón, ſo je tam
hizom něchtón pobyl. Bóry ſo na te djowki tukasche

a jako bu pola nich wuphtowane, dha ſo tež wſho w
jich kſchinjach namaka.

S Wolſchnižy pola Lubija. Wutoru 21. janu-
ara popołdnju bu na tudomnych ležomnoſejach bliſko lewaſ-
ſkich mjeſow wuhnierski Koſl ſ Lubija mormy namakaný.
Wen bě ſo, kaž ſo ſda, ſabkudžik a potom ſmierſnyt.

S Běleje Hor. Rano 21. januara bu wěſty
Jan Duejman ſ Rakojd, kotryž bě žito do tudomneho
mlyna pſchiczeſt, ſmierſnjeny namakaný.

Přílopk.

* W Regnje (w ſedmihrôdſtej) ſta ſo wóndanjo
to žaložne njeſbože, ſo bu na hafu jedyn pjezleſtny hólcež
mot jeneho ſwinjeca nadpanjeny, kotrež jemu brjich roſ-
kuſny a jeho zyku hafu ſobu wlečeſche. Tón wbohi
hólz bě na měſce mormy.

* W Peſcheze we Wuherſkej je ſo kufotwar (Kuppel)
tannischeje leopoldſteje zyrkwe ſaſypnyt a pſches to zyku
wulku a rjani zyrkej, na kotrež hizom pſches 20 řet
twarjachu, roſraſytl a ſkaſytl.

* Kendželska kralowa Viktoria je wóndanjo ſwoj
dnjownit (Tagebuch) cijichczej daſa a hizom pſches 150,000
exemplarow teho ſameho pſchedača, ſ czechos ma wona
něhdje 70,000 toleř cijisteho dobytka.

* W Ramjenjowje pola Viſkopiz je ſo pſched něko-
trymi dnjami w ſahrodze drachlerja Haufy jena ſorna
na to waſhne popanyka, ſo by bjes kolikomaj jeneho
ſadoweho ſchoma tak twjerdze tčžaza woſtała, ſo ſo
ſama wjazg wumóz njeſožeshe. Haufa ju tam rano
w tajſim njelubným poſtajenju namaka, ſadzerny jej
ſchtryk woſoko ſchije a dowiedze ju k knježemu hajnilej.

* Žene franzowske nowiny ſu wulciſile, tak wjele
wojakow w Europje je, mjenujy 7 millionow 500,000,
kotrež ſa ſe 7200 millionow frankow (nórtow) kſhosťtuja.

* W lécje 1840 bě w ſakſtej 2521 ſtatnych wučeſ-
ſkich městow, w lécje 1865 pak 3316.

Cyrkwiſke powjesče.

Wěrowani:

Pětrowska chrkej: Jurij Šekdenk, wobydleč, ſ Hanu
Kořez. — Žafub Kubjela, poſonč, ſ Hanu Mariju Pjetashez.

Michaſka chrkej: Julius Adolf Kötba, wobydleč pod
hrodom, ſ Karolinu Louiſu Johannu Marzez tam. — Gustav
Adolf Thiela, ſergeant 8. kompanije 2. grenadierregimenta
w Dražbjanach, ſ Mariju Madlenu Sterzelez ſ podhroda.

Křečeny:

Michaſka chrkej: Kera ſa, Handrija Hojbjana, woby-
dlerja w Rabozach, ſ.

Kak

to zom

Hans Depla

w o t r i t a j

a

a

Mots Tunka

ludzi p o d l a

* * *

s k r e j e t a j

* * *

Hans Depla. Kózda spekulazia so tež njeradzi, kaž móndanjo býschač.

Mots Tunka. Kajka wéz dha to býsche?

H. D. Jedyn muž, kotrež bě so s Barlina domoj vróčik, powiedaše, so je tam korečnička, w kotrež kózdy, kiz je tsi schleńčki palenzo wupil a sapkačik, schtwórtu schleńčku darmo dostanie. Duž pschindze tam junu jedyn člowjek a rjekn: „Budżecze wschak tak dobry a dajče mi hnydom schtwórtu schleńčku!“

M. T. Šeu dha jemu ju dali?

H. D. Woni so jemu wohladachu.

M. T. Dha čzu czi ja wéz powiedacj, pschi kotrež je so pak spekulazia radžika.

H. D. Dha powiedaj!

M. T. Jedyn syn swojich starskich, kotrež bě nje- poftuschny był, ton i schtraſie pschi wobjedze, hdz̄ drusy miažo jédzichu, jenož suhi chléb doſta. Jene pschipočdne, iako drusy zwijazu vječen jédzichu, dha dyrbiesche wón tež saho pschisladowacj, rjekn nan, so dyrbia jemu i temu miažu tež hiscezen bele dacj. Iako bě ſebi wón ſol waſl, rjekn tež ton hólčez, so bychu jemu tež bele dali. „K čemu chcesť ty ſol mēcť?“ woprascha ſo ieho nan.

— Nô, ja ſebi myſlu, motmolwi ieho synk, — hdz̄ jenož mam ſol, so potom tež miažo doſtanu.

H. D. A kaf dha ta wéz wupant?

M. T. Temu nanej čyjsche ſo ſmiecj a wón jemu kusk miaža da.

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschinje na hkoronym torhochcju.
w nětcejšhemu ſhmennemu časzu poruczam ſwoj wubjernje ſrjadowany ſkad

mužſkeje draſty:

jako ſuknie ſ doubleſtoffa, tajle ſ jeznorischich wulkow, leine ſuknie, tholowy, lažy w ſomocze, židže, wotmje ic. ſ proſtrwu dobrociwje na to keržowacj, ſo ſu wsche drasczenja moj ſamžny niz pak barlinski fabrikat, ſo ſo wone jenož wo dobroch tworow džekaja a we wulkim wubjerku ſa kupowarjom pschihotowane leža. S dobrej tworu a ſ ujstunischiem placzisnami možu kózdu konkurenzu pschewinycj.

C. W. Bitzka.

Jena hosposa, něhdje 40 hacj 50 lét ſtara, ale bjes džeczi, móže w jenym hofczeñzu na wshy hnydom do ſtužby ſtupicj. Wſcho dalsche je ſhonicz we wubaworni Serb. Nowinow.

Sisheze žadhn brédf

nije ſo psche thoroſcie dyčazych organow jako psche kaſchel, psche wobcežnoſcze brósta, ſchije a pluzow tak wulzischiene jara hojazy wovoſaſl, kaž běly bróſtſyrop H. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Ton ſamy ma w bleſchač po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pschedan

A. B. Ponnach w Budyschinje.

W Bréſhniye pola Huczinę je jena nowa maſzyna kheža ſ rjanej ſzadowej a ſolotowiej ſahrodu ſe ſwobodneje ruſi na pschedan, a móže ſo wscho dalsche pola wjezneho rycktarja tam ſhonicz.

Najlepsche wopokaſmo

ſa dobroſej G. A. W. Maheroweho brōſtſyropa.

Woprawdžith bělý brōſtſyrop knjefa G. A. W. Maherera, na forbarfkej haſh 1c, ſým ja we wſchelakich pruhowanach ſwérnemu chemifkemu, tak derje qualitativenem ſaž quantitativenemu pſchephtanju w mojim chemifkim laboratoriju podejšnýl, a móžu ja w ſpjetow anemu w obſhwedčenju ſanitatneho radžicjela Dr. Klosy, w jedženfemu roſkudženju kral. polažaſkeho ſluha a medicinalneho radžicjela Dr. Wendta, taž tež w opifmu praktiskeho lékarja Dr. Schwanda, kofisž wſchizy wobkrueje, ſo ſu wobſtatne wulki G. A. W. Maheroweho brōſtſyropa w zokoru roſpushejene, hladkowaze, vegetabiliske ſubtanzy, pſchiſlokovalac, ſhotož ſi tutym po prawdze wobſhwedčem.

Wrótſlaw, 1867. Dr. Werner,
direktor polytechniskeho bureawa.

■ Zenož woprawdžith ma G. A. W. Maheroweho brōſtſyrop ſi Wrótſlawje, kofrž na parifej ſwétnei wuſtajenzy čeſčjomne ſpomijenje dosta, w bleschach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. na pſchedan:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
Joseph Löbmann w Scherachowje,
Bernhard Hilbenz we Wóſportku,
C. Meißner w Biskopizach,
J. A. Panisch w Rakezach,
B. N. Scholka we Wotrowje,
Jul. Wehner w Lubiju.

Najnnowſche porucjenje Dr. med. Hoffmannoweho
běleho ſeloweſho brōſtſyropa.
Dr. med. Hoffmannoweho ſelowy ſyrop ſi kſlamow
knjefa Alberta Müllera na butrowym torhoshezu
w „czerwonym raku“ je mi pſche kaſchel, kiz mje
hizom 30 lét wobčejuje, woſebnu hlužu wopokaſat, ſak ſo hinač njemožu, hacž jeho wunamkarjej
ſjawnje ſwoj džak prajež a jón podobnje czerpja
zhy nanaſlepje parucicž.

W Świdnižy, 6. haperleje 1866.
A. Kurnel, krawski miſchtr.

Na pſchedan maja jón ſtajne prawdziwych
Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Kluschu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobrik w Rakezach,
F. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poetſchla we Wóſportku,
Hermann Käſner w Kamienzu.

Loſh po 15 nſl. ſi wuſtajenzy pjeriny w Draždjanach

ſu na pſchedan pola knjefa Th. Schulza, klempnarſkeho
miſchtra a pola knjefa Thurma, jehlarſkeho miſchtra.

Wiczowe a rheumatismusowe wot- vodžerje

wot arkanifa Sonntagha w Uſcžwile motwodžuju
wſchitko, ſhotož wicz ſaložuje, ſi thoreho czela won, a hluža
jako wěſih hojazh ſredk pſche wicz a rheumatismu wſchitlich
držinow, ſo pſche woblečzo-, ſchijn-, brōſi- a ſubhoden-
lenje, pſche hlužazu, rucznu a nohou wicz, pſche kaſanje
w buku, pſche drjenje w ſtawach, w kribjecze a w bjebrach,
pſche drjenje we wuſchomaj a t. d. a ma je na pſchedan
po 15 nſl.

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje.

Hermanku ſobotu bu w Budyschinje wot kaſernow
nimbo bohatych wrotow jedyn 10tolerſki papierſany pjenies
ſhubjeny. Sprawny namakai čyžl jón ſa 2 tolerej mhta
we wudawarni Serb. Nowinow wotedacj.

Wosjewjenje etabliſementa.

Cjeſčenym ſſerbam Budyschina a wofolnoſce ſi
tuthym najpodwołniſcho ſi nawiedzenju dawam, ſo ſyhm ſo
tudy jako drjewowych a rohowych draschler ſaſhylit a proſchu
pſchi ſhubjenju sprawneho poſluženja wo dobrociſte wob-
keſbowanie. S doboru ja wosjewjam, ſo ja pſchedeſchac-
niſki a ſije najtunischo porjedzam.

J. Lorenz, draschler.

■ Moje wobhdenie je na ſerbſkej haſh pola
knjefa pſchekupza Niedſcha.

Drjewowa aukzia.

na delnohórčanſki u reviru.

Pondželu 3. februara t. l. rano w 9 hodžinach budže
ſo pſchi delnohórčanskej zyhelnicji bjes Čeſchowom a
Wulkej Dubrawje ſhójnowa a brēſowa waležina w dolhich
hromadach pod wuměnjenjemi w termiji wosjewjomyimi,
na pſchedzowanje pſchedawacj. Šchromadzina w delno-
hórčanskej zyhelnicji.

We Wulkej Dubrawje, 21. januara 1868.

Schönig, hajnik.

Šwoj ſſlad

ſchles. fruchateho, róžkateho a drob-
neho ſamjenteho wuhla
taž tež rad kupowanego worjeschkoſteho
kowarskeho wuhla;
gogolinſki a druhe kaſki;
chamotſke a murjerſke zyhle
najpodwołniſcho porucza

II. Grieshammer.

Sklad na dworniſcej, ſi napschecja kublokuje, komptoir
tež tam a na ſtronkej lawſkej haſh čo. 819.

Niedželu 2. februara
budže pola podpiſaneho bal wotdžerjanj.

M. Rostok w Jenkezach.

Wosjewjenje aufzije drjewa po ložach

hrabinskeho Einsiedelskeho hajniskeho farjadništwa w Minakale.

W ležowym reviru w Drobach, we wodzelenju: kaponiza, budže ho pschichodny schwórtk, dopoldňa wot 10 hodzinow, jako 6. februara t. l.

55 ložow stejazeho khójnoweho drjewa

pod wuměnjenjemi, w termiji wosjewownymi, sjanje sa hotowe pjenesy na pschedawane pshedawacj.
"Cébowy pjenes ho njeplaci."

W Drobach, 31. januara 1868.

Hugo Siegert, wyschi hajnik.

Wopravdžite wosjewjenje

sa wschitkich kurjerow poslizjeja tobakove hloječki, cigarowe trubki a cigarowe žyzki s plastiskoporósnego wuhla pola

Carl Rošer w Budyschinje.

Placíshy su pschi wschém elegantnym wudzelenju jara tunje a ho tute requisity k kurjenju sődemu na naj-naležnischó poruczeja.

F. & R.

Khěža na pschedaní.

Khěža čzo. 75 w Rakezach, 2 schózaj wysoka a ho w dobrém porjedze mějaza, se fabrodu, s 2 körzomaj pola a s 1 körzam luki je se swobodneje ruki hnydom na pschedan. Něčto kupnych pjenes može na niej stejo wstacj.

Wschó dalsche je shonicz pola konikupza Gustava Säuberlicha w Rakezach.

Pschedawanje řeče

w swojich shlamach porucja

Rudolph Hölder

na róžku herbskeje a schuleriskeje haſhy.

Wschitke družiný valenza,

najlepšchu tworu porucja po najtunisich placišnach

Rudolph Hölder

na róžku herbskeje a schuleriskeje haſhy.

Campinos - khosej,

kotryž derje šlodzi, punt po 8 nřl. porucza

Hermann Seibt

na jerjowej haſhy.

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je sa 6 nřl. dostacj:

Wo słowjanskich městnych mjenach w Hornej Lužicy a wo jich wuznamje. Swjedženske pismo k tristalétnemu jubileju budyskeho gymnasija. Spisał J. E. Smoler.

(Tuto pišmo je w ſerbſtej a němskej ryczi pišane a rěka jeho němske napišmo: "Die slavischen Ortsnamen in der Oberlausitz und ihre Bedeutung.")

W kniharni Smolerja a Pjecha su sa 8 nřl. dostacj:
Ruske pschedipišy (Vorschriften). 1. ſeſtiwl.

Tuta protyka je sa 3 nřl. w kniharni Smolerja a Pjecha na pschedaní. Sažopschedawarjo, kotřiž wjaz exemplarow na jene dobo kupja, dostanu rabat.

Katholicki Posol čzo. 3 je wuschol.

W kniharni Smolerja a Pjecha je wuschla a je tam sa 20 nřl. dostacj:

Saunt- und Formenlehre der oberl.-wendischen Sprache.

Mit besonderer Rücksicht auf das Altslavische verfaßt von Professor Dr. C. T. Pfuhl, Tertiarius am Bischumischen Gymnasium in Dresden, Ritter des königl. preußischen Kronen-Ordens 4. Klasse.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawań

J. E. Smoler.

Kózde číslo płaci
6 np. Štwórlétne předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósé
7½ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Szłowjanszg hoscjo w Ruskej. — Ze Serbow: S Budyschina.
S Wóblinska. S Minakata. S Porščic. S Budyschina. — Hans Depla a Metz Tunka. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.

1. februara 1868.

Dowoz: 8169 kórcow.	Płacizna w přerezku na wikach, na bursy,			
	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	8 10	—	7 25	—
Rožka . .	6 7	5	6	—
Seczmejn . .	4 5	—	3 27	5
Bowš . .	2 20	—	2 15	—
Šród . .	6	—	—	—
Woka . .	—	—	—	—
Klaps . .	—	—	—	—
Zahy . .	7 20	—	—	—
Hejdusčka . .	5 25	—	—	—
Kana butry . .	—	17	—	15
Kopasztom . .	—	—	—	—
Gent. žyna . .	—	25	—	20
Lane žymjo . .	—	—	—	—

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

19 tl. 25 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheniza 80—106 tl., rožka 60—78 tl.,
(te je: so 25 prustich kerzow.)

čepikowy woli (njecziszczeny) 10 tl. 10 ngl. —
(Cziszczeny, kaž zo w Budyschinje pschedawa
stajnie něhdze 1 1/8 tl. dróžši.)

Czahi saſſkoſchlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodjinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pschi połnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nozy 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w nozy 1 h. 2 m.

*) Pschisanknjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)
†) Pschisanknjenje do Žitawy.

Wjenjezna placisna.

W Lipsku, 6. februara, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl
2 1/2 np., 1 połnowazazy czermjeny štoln abo dułat 3 tl
6 ngl. 5 1/8 np.; wienske bankowi 85 7/8 (17 ngl. 1 3/4 np.)

Najnowsche.

Budyschin. Tudomua kralowska krajska direk-
zia woſſewjuje, so maja starschi abo formindzi, kotsiž
czędu hólzow na tudomnu seminarzu präparandu
dacz, s nimi prihovranja dla dzeń po pokutnym
pjatku, to je ſobotu 14. měrza we 8 hodzinach de
seminara pſchicnej a s dobom domowinske a kſchcjenſke
piſmo, kaž tež ſchulſke a poczinkowe wopisimo ſob u
pſchijesčz.

Win, 4. februara. S Rumunskeje piſaja, so
ſu tam hromady wot 3000—4000 wobbronjenych
Boharow (Bulgarow), kiž ſo na to hotuja, pſci
sapoczątku naſęčza turkowske mjesy pſchekrocžicž a
Turkow wójszy nadpamyčz, pódla pač tež revolu-
zji w Boħarskej ſałozicž.

Konstantinopol, 3. februara. Turkowski
ſultan je porucžil, so by ſo jedyn wyschi ſastojuňk
do Belgrada podał a ſo tam wobhanjal, czeho dla
ſo herbiſki wjerch a lud tak ſyliuje broní.

W ſužodnej Božniji a Herzegowinje ſo wulke
turkowske wojsko w hromadu czehnje a budże naj-
ſterje Omer-paſcha jeho kommandant.

Londón, 4. februara. Se wſchech stronow
jendželskeho kraja powjescze pſchihadzeja, so je tam
wulki wětr ſurowe ſahadžal. Wulke kruchi kraja
pod wodu ſteja a zyle ſtabla wozow ſu ſo tepile.
Tójskto ludži bu ſarazenyh wot tſechow, dele
cziszczenych.

Paris, 5. februara. Moniteur woſſewjuje,
so je franzowſki poſtlanz w Barlinje tež jako poſtlanz
pſci połnoznonemſkim ſwiaſtu poſtajenym.

S a f s k a. Ministerstwo je ſejmiej ſalon i wujednanju prijódkozožlo, w kotymž je wuprajene, ſo ho pschichodnie žadny pſchepupnik wjazg ſe ſimjerzcu thoſtacj nima.

Konscha wuſtajenja w Chemniču je tutemu městu tejko khóſtow načinika, ſo ma na 300,000 toleř ſchody. Wone je ſo teho dla na ſejm ſ tej proſtu wobrogožlo, ſo by ſo jemu tuta ſchoda ſ krajneje kažy ſarunała a druha komora dže tež pječza 20,000 toleř pſchijwolicž.

Wónandanjo bu pola pruskeho poſkranza w Draždjanach pſchyn bal wotdzeržany, na kotymž ſo tež krón-prynz Albert, krónprynzežyna Karola a prynz Jurij wobdjeliču.

S rudnych horow pižaja, ſo ſu tam 1. a 2. februara žakoſnje wulke wětry měli a ſo je tam tejko ſněha naſchło, ſo tam nichtón njeje khodžicž a jěſdžicž móhl. — W Voigtländze je ſněh tež tak jara ſchoł, ſa je tam želesnízu ſawěł, tak ſo ujeſzu někotre dny po njej jěſdžicž móhli.

Vítkopſka rada je w nowinach ſakſkemu wójſtu, kotrež bu wot tam do Budyschina pſchepadžene, wutrobne božemje praſka, ſ tej khwalbu, ſo ſu ho tam tak derje wýſčzy kaž tež wojazj itajne pěknje ſadzerželi. — Město Lipſk ma někto tež ſwoje połne wójſto. Mjenuižn pſched někotrym czaſom bě tam hížom jena dželba pſchicžahnka a ſbyt je tam 1. februara pſchimarschirował.

S Mylawa pižaja: Ma naſchim ſchuſzeju jědzechu 31. januara ſanje, na kotymž knies a poſorež ſedzeſchtaj. Wětr woſmje kniesei mězu a njeſe ju na bliſke polo, kotrež je ſe ſněhom pſchikrnte. Pohoncz ſe ſanjom wuleſe a běži ſa mězu, w tej ſamej minucje pſchicžeri wětr wulku ſepr ſněha a poſrjeba jeho w njej. Zako to knies widži, wróciž ſo wón khětsje rucze do města, hdzej ſebi ludži naja, ſ kotrymž by ſwojego poſonča pytał. Ale ani tón ſamy džen ani naſajtra jeho namakali njeſzu.

Zwickauſki wotkřeſny ſud je 29. januara 19 lětného mürjerskeho Křežchmara i 8lētnej thoſtarńi (Zachthaus) wotjudžit, dokelž bě ton 27. novembra 1867 ſwoju lubku, wětu Schlegelez w Blankenhainje na to waschnje ſkonzowacž džyžk, ſo bě jej ſchryk wokoło ſchije ſdžernyk a ju ſ nožom do ſchije ſkok.

W Niederhermsdorſje pola Draždjan pſchindje 31. januara ſtudnjerjer ſiſcher ſ Gorbitza, 36 lět starý, pſchi wuporjedzenju jeneje ſtudnje na to waschnje wo žiwijenje, ſo ſo rěbl, na kotymž ſtejſeſche, ſlama, a wón 36 koheži do hlučiny paný, hdzej běſke hnydom morwy.

W Draždjanach mějachu w nožy i 30. januara czežke njeſejdro, pſchi kotrymž ſo ſylnie, blyſkaſche a hrimaſche. — W Verdagwe je ſo 29. januara Oberländerez fabrika nimale zyle wotpaliwa. — W Kleindittmannsdorſje je ſo 28. januara ſubler ſibel wobježnyk. Wón běſke hewał w dobrých wobſtejenjach, bě ſebi paſ ſ

někotreho czaſa ſem do hlučny ſtajík, ſo jemu doſahacž njebudže, a ſebi tajkeho ſtracha dla žiwijenje wſał. Wón bě 56 lět starý a ſawostaji ſonu a ſchthri džecži.

P r u ſ y. Město Barlin poczina tež ſa tamniſkých wobydlerjow jara drohe byč; pſchetož hacž runje ſu tam měſczejanske dawki jara powyſhene, dha budje městu na lěto 1868 tola hížcze 580,000 toleř pobrachowacž.

Zako ſebi kralowa Augusta Ioni wuſtajenju w Parízu wobhladowaſche, ſo jej dwě vafy ſ hčejorskeje porzellano-weje fabriki jara ſi. odobaschtej. To je Napoleon poſdžiſho ſhonit a tej ſamej pſched někotrymi dnjami kralowej do Barlina jako dar poſztał.

S Hannoverſkeje pižaja, ſo tam pſchego hížcze měodži, i wojerſtwu ſmani ludžo czejkaj a i tym ludžom du, kotyž ſu předy hížom do Schwajcarſkeje abo Franzowſkeje czeckli a kotymž předawſki hannoverſki kral živi. Wón ſe ſwojej ſwojbu w tu khwilu w Hížingu pola Wina bydli. — Dokelž budje wón lětža ſwoj 25lětun mandželski jubileum ſwjecziež, dha wjele jeho předawſkich poddanow pjeney ſkladuje, ſo bydli jemu někajki dar ſupili, a je hížom wjele thžaz (tamſhyt) toleř naſdathch.

Sa pomožn potřebných w naranských Prusach ſo po zlyhym pruskim kraleſtwje a ſ wonka teho ſameho hížcze pſchego bohaté dary dawaja, tola ſo pſchepadžene tamniſkých džeracžerjow do Hornej Schlejynſkeje radžiko njeje. Woni džyžku tam mjenuižn w kamjeñtowuſlowych podkopkach dželacž, ale tajke dželko je ſa nich czejké, ſo je ſnjeſez ujemozá a wýſce teho woni tež wjele mjenje pſchijotuja, džyžli hornoschlejnských džeracžerjo, kotyž tajke dželko hížom wot ſwojeje měodoſeže ſnaja.

Sobuſtaſny ſchulſkeje komiſiije połnóznonemſkeho ſwajaſla, kotyž w tutych dnjach w Barlinje dla wýſhelačkich naležnoſćow wýſkich ſchulow radu ſkadowaſhu, mějachu 2. februara audiencu pola krala.

A w ſ t r i a. Khějor ſo na někotre dny do wuherſkeho hlučoneho města Peſchta poda, khějorka paſ, kotrež je ſamodruha na khějorskí hród Gödöllő we Wuherſkej, ſo by tam pořodžilo.

W Praſh je ſa wýſho czejho, jenož polizia ma husto doſež nuſne a to nějeho dla; pſchetož wona doſtawa ſtoro wýſhedenje liſty, w kotymž jej ſtradžu powiedaja, ſo paſ tu paſ tam w měſeče hara wudhri, a hdzej tam polizijo potom pſchindu, dha nějžo njeje.

Franzowſka. Nový wojerſki ſalon, kotryž je ſedom wuradženn, je hížom wot khějora wojewoſenj a je po taſtím hížom do žiwijenja ſtupit.

F e n d z e l ſ k a. S Abežinije dale žane powyſeſje pſchichle njeſzu, hacž ſo je jendželske wójſto ſwoj puež tak do ſradu ſtajito, ſo móža kanony bjes ſadžewka po nim jěſdžicž.

R u ſ o w ſ k a. S Wina wónandanjo telegraſirowaſhu, ſe je ruſki minister wjerſk Gorčakov na ruſkých poſkla-

zow we wukraju zirkular poštał, w kotrymž wón praji, so wón s polisiskim panslavismom nieżo činię měcz njecha. Na tym pak żane ſłowo werno njeje; pſchetož we Winje ſebi to żadaja, a duž bychu rad čhyli, so by tak bylo. (Politischi panslavismus je něhdże tak wjele jato: żadanie ſekowjanow, so bychu někak politiszy ſjenoczeni byli. S wonka Ružowskeje někto najbóle tak mjenowaný rycený panslavismus bjes namjedzithmi ſekowjanami knježi, mjenujž to prózowanje, so by jena ſekowjanska rycz bjes ſekowjanami tak ſnata była, so bychu pſchi ſwojich ſchadzowankach w tutej — wſhem derje ſnatej — ryci rycieč mohli. A ja tajku rycz ſu ſebi ſekowjenjo ruſtu rycz wuſwolili.)

Turkovska. Š kupy Kreth piſaja: 11. januara je bliſko Kizamosa w noz̄y bitwa byla. Kſcheszijenjo mjenujž turkowske lehwo nadpanychu, wjele Turkow ſabichu a bohaty dobytki wſchelakeje brónje motvjezechu.

Šekowjansky hosczo

w Ruskej

wot ſrjeđiny maja hacž do ſrjeđiny jumija 1867.

(Wot J. E. Smolerja.)

Na ſtaziji w Małym Wiſcherſku ſhonichym, so dybvi tam naſch čzah lhwili wostacz, dokelž ſu s čzahom, kotrž je priedy naſz jēl, s kolije wujeli a so ma ſo teho dla wobſkodzona kolija ſaſo do rjodu ſtajic. Dokelž ſo tajka ſkomda runje w noz̄nym čzaſu ſta, dha běchmy ſkonečne ſi njeſ ſpokojni; pſchetož tak móžachym ſo tola jedyn ras derje wuſpac, ſi čzemuž ſu tež ruſke wosy přeňeje a druheje rjadowinne kraſnje pſchivramjene. My dyrbachym tam džewieč hodzinow čzakac.

W Spirowie čzakache deputazia města Twjerje na naſ, so by naſ na hosczinu pſcheproſyła, kotrž čzysche nam tuto město w ſali tamniſcheho dworacisheja wuhoto-wac. Hacž runje pſches to ſaſo někotre hodzinu ſhubichym, dha ſo tola hinač činię njechdžeſche, džili pſcheproſchenje ſi džakom pſchijec. Do Twjerje pſchijewſki buchmy ſi hudžbu poſtrowjeni a ſe ſpěwom tamniſkich ſeminarſkich ſpěwarjow powitani; hudžnicy a ſpěwarji tež ſa čzaſ hosczinu po rjodu ſkutkowachu, tak wjele hacž to te wſchelake rycze domolichu.

Na ſtaziji njedaloko městaſchka Klina čzakache tamniſki měchčianosta ſi měchčianski ſastupjerjemi, so by naſ w mjenje ſwojego města poſtrowil a nam lhléb a ſol podnjeſte. S zyku běchu wſchudzom, hdež njeđaloko mjeniſkich abo wjetſkich wžow jědječymy, hromady ludzi, kotrž naſ ſe ſławuwołanjom ſtrowjacu.

Dokelž běchym ſo na puſcu tak doho ſadjerželi, dha ſo do Moſtow, hdež budžichym po prawym hizom pſchipołdnju pſchijec měli, halle wječor w 10 hodzinach pſchijewſechymy. Tam bě w dwórnisheju a pſched nim wſho

ſ ludom pſchepjelnjene, kiž naſ ſ pohluſčazym ſławu- a hurawołanjom ſtrowjeſche. Taſo běchym ſ wosow wuſtupili a ſo někak ſradowali, powita naſ ſ moſtowſki wſchi měchčianosta wjeſtch Scherbatow (Шербатовъ) w mjenje města Moſtow a podnjeſte nam lhléb a ſol. (Šekonka bě ſloczana). Čzelski ſtarisnač Paſožki, kotrž běch ſtawisnač Paſožki, kotrž naſtarski bjes nam, wotmoſtvi jemu na to: „Ja ſo jara nad tym wjeſelu, ſo je ſo mi pſchi mojej wſchotke ſtarobje to ſbože doſtała, Moſtow wohladac, a ja praju ſa tu ſhwernu a bratruſku luboſc, kotrž ſu nam naſchi ruſzy bratſja w ſwojim ſtaroſławnym hlownym měſce wſchē ſekowjanſkih hosczi mój wutrobniski džak.

Potom podachym ſo překl do dwora, ſo bychym ſo tam do wosow, ſa naſ ſihihotowaných, ſhylni a do naſchego hosczena dojeli. Ale priedy hacž wſchitz do dwora dokročiſtym, pſchekóči ſo lud pſches wobaj rynkaj poliſtow, nam puſč próſny džeržazých, a pſches to naſta tajka čzishečezena, ſo bě, móh ryez, wo žiwenje ſtrach. Tež ja buſh do tuteje čzishečezeny ſobu torhneny, a hdyž mějach hizom na runym a próſnym puſču doſcž hubjene hice, dokelž ſi jenej ruku ſwoj čzelski pjeſz a ſi druhej ſkobuk w futeralu njeſte, dha bě to w tajke měchcený hizhče wjele hubjencho ſa mnje. Pſchi tym pomyslič ſebi bórsh, ſo drje paduſchi, kotrž maja w Moſtowje jara wuſhiknych, tajtule ſkadnoſež wujija, ale wſho tajke pomyslenje mi niežo njeponhasche. Mjenujž hacž runje ſo wſhomóžne wobrach, ſo by mi nichtón bliſko nje-pſchischoł, do mje tola někotſi wobrach, prajich, ſo čzedža mi pſches čzishečezenu pſchepomhac. Haj, woni mi tež wo prawdze pſches nju pſchepomhachu, ale jako běchu mje wopuſchczili, dha bě mje tež moja liſtownia (Briefasche) wopuſchczila, to reča, woni běchu mi ju wſali. W njej mějach pak 19 rublow, dwaj ſakſkaj a jedyn pruſki toſer, a tóſſtco fotografijow a viſitních lhartkow.

Hewak na zyku puſču běch pjeniſy derje ſkhowane měl, ale dokelž běch jako pſchedbyda wubjerka ſekowjanſkich hosczi ſchafnerjam, kiž běchu naſ ſi Petersburga hacž do Moſtow dowiesli, na moſtowſkim dwórnisheju 20 rublow myta wuplačiſt, dha lhwila njebe, pjeniſy ſi nowa tak ſkhowac, kaž běch je priedy ſkhowane měl, a ja tyknich je do ſnufkomneho dybſaka mojeje ſuſnje. Derje bě, ſo běch ſebi puſčowanſki paſz a druhe papier wobje tykniſt.

Tón ſam ſe wječor hizhče pſchitidze mi Morawan Kohaczejk prajich, ſo ſu jemu 50 awſtriskich ſchěbnakow wſali, a hewak běchu někotſi ſchawle a tajke wěžy motbyli. My ſebi wſchitz myſlachym, ſo je to wſho ſa naſ ſhubjene, ale we tym ſo my molichym. Pſchetož pſchipołdnju pſchitidze wſchi měchčianosta wjeſtch Scherbatow ke mni a žadasche, ſo bych jemu naſche ſchodo-wanje wobličiſt. Za to ſejnich, na czož wón portemon-

naie wuczeje, a mi połnu summu pjenjes wupłacići, prajizn, dokelž Waż Mostwa węzera dość wobarnowala njeje, dha ma Wam wona Ważska szkodu sarunacj a Waż wyšče teho hiſčeje wo wodacze prož.

Jako běch ja pjenjesy wsał a ja nje džakujo sliczbowanie kwitirowal, wotendže lnies měschejanosta, ja pak dach wjehiſtich schłodowarow te mni powołacj. Čzi ho njemačo džiwachu, jako jim te pjenjesy wupłaciži, prajizn, jo drje ho tajke sarunanje hiſčeje nihdze na zyklum ſwěcze ſtało njeje.

Tola ja hiſčeje powiedał njeſzty, kaf ſmy do Mostwy nits pschiſchli. Hažn, po fotrychž my jědzechmy (a to nimale hodžinu trajeſche), běchu illuminirowane (poſhwěczené) a po zyklum naſhym puczu lud ſ czrjódami ſtejeſche a naž ſe ſławuwołanjom witaſche. Něhdje w 11 hodžinach pschiſedzechmy do hoſćeniza Koſorjewa, hdež mějachmy bydliz. To je hoſćeniz, wjerſchi, dňoli něotryžkuſi kralowſki hród. Ja chzu jón pschi ſtaknoſci drobnischo wopisacj a dženža jenož na to ſpomnicj, ſo je jeho twarba nihdze 4 millionow toler ſhoshtowala.

W hoſćenizu ho najpriódzy wuměchmy a pschiwoblečechmy a potom ſo ſa blido k wječeri ſhynchmy. Pschi wječeri akademikar M. P. Bogodin (Погодинъ) najpriódzy poſtaže a rjetny bjes drugimi: „Škénčenje, droſh bratsja, mōžemъ Waž w Moskwe witacj. S Mostwy je Ružowſka naroula; w Moskwe je myšliscia ſłowjanſkeho ſjednoczenia móz dobyła; w Moskwe wſa dželbranje na czerpienjach ſłowjanſtwia ſwoj ſapocžat — a něko wotewrja Mostwa ſwojej ruzi, ſo by jaſtupjerow ſłowjanſkich narodow wobjimala. Spodživne, njedocžanane ſlukti ſo ſčaſzami ſtanu a tola je tež jedyn tajki ſlukti!

Trjeba drje tež njeje, Wam prajicj, ſ kajkej radoſcu my Waž tudi widžimy. Ale Wy ſeje nam hiſčeje druha ſkódu radoſci pſhinejeli, mjenujž radoſej nad duchapołnym witanju, kotrež ſo Wam na Wažkim zyklum puczu, we wſchěch měſtach a na wſchěch dróhach doſta, a kotrež je naž pschiſwědcíto, ſo je ſo naſhe ſłowjanſke ſmyſlenje po wſhzej Ružowſkej roſiſhérilo.

Wy ſami, jako ſwoj dom wopuſtejſiſcie, ſeje tež jenož na ſamu Mostwu myſlili, ale něko ſeje ſo pschiſwědcíli, ſo we Warszawie a Wilnie, w Pišovje a Oſtrowje, w Gacjinje a Petersburgu, w Nowgorodze a Twjeri te ſamžne myſle a czuca knježa, wot naſtheho ſubowanego thěžora a jeho ministrów hacj ſ najmjeñſhemu burej delej, — a my Moskowſy, kotsiž běchmy w tajkim naſtupanju najprěnſhi, ſmy něko najpoſleniſhi. Ale my čzem̄ wſchaf rad najpoſleniſhi bycj, hdyž jenož widžimy, kaf ſo wſchudžom luboſej ſ ſłowjanſkim bratram we wutrobie hori.

Po nim ryjeſche khromatiſki ſſerb Dr. Subboticj a rektor moſkowſkeho univerſiteta Dr. Barjew (Баревъ). Wón praji bjes drugim, ſo ſu naž tež ſobuſtaru noj-

starſkeho ruſkeho univerſiteta ſ njeſcjerpliwoſeju wotčalovali, ſo budje nam k čeſcej wofebny wuczeny aktus wotdjeržan, a ſo ſmje Mostwa na tajke waſhniſe to ſbože, preñju ſhromadžiſnu ſłowjanſkich wuczenych w ſwojich murjach widžecj. „A tuta njebudje najpoſlenja. My naſch duchowny ſwiaſk twjerdze ſdjeržimy. Wón njebudje jenož ſa wědomnoſcie, ale tež w drugim naſtupanju wužitny. Schto njemoh̄ wulfotny ſłowjanſki lud, psches duchowne ſwiaſki twjerdze ſjenoczeny, dokonczej! Horh dyrbja ſo pschiſhadičiſ dacj, hdyž my wiſhity ruku pschiſložimy.“

Hewak ryjeſachu hiſčeje Ružovo Ščejurowſki (Шуровский), Koſchelew (Кошелевъ), Aksator (Аксаковъ) a Čečhaj Rieger a Palazki.

W tceſcej hodžinje my ſpacj džechmy.
(Pofračowanje.)

NB. Wot redakcji. W předawſkim čiſle bě na wěſtu Eisertez ſpomnjene, wona rěka pak Eignerez.

Ze Serbow.

S Buduſčina. Sańdženu ſobotu je ſakſte wójſko, kotrež ma tudy pschiſhyacj, pschiſpolnju w 1 hodžinje k nam pschičzahylo. Hažn, po fotrychž mějachu wojaž marſchirowacj, běchu ſ plětwami, wěnzami a khorhoſemi rjenje wupřichene a pschi ſwonkomnych lawſkih wrotach běchu rjane čeſzne wrota natwarjene. S wokolnoſcie Buduſchina bě ſo wjèle ludži k nam do města ſeſchlo, ſo bychu naſhe ſakſte wójſko do města nits czaſhnyči widželi a bě wožebje na ſwonkomnej ſarofej hažn a potom poła kaſerny čiſtach, kajkž tu hižom dawno měli njeſzty. Psiched kaſernu měſchczanſka deputažia, kotrež běchu ſo wſchelazy kralowſzy ſaſtojnigh pichisanſkyli, na mójſko čkaſiſche a k. měſchczanſki radžicel Hefler je ſ rjanej ryči powita a ju ſe ſławu na krala Jana a na krónprynza Alberta ſkónczi, kotrež ſhromadžený lud ſylnje pschiſhložowacj. Na tajtu ryči wotmoſwi knjeg general Nehrhoff ſ Holderberg ſ iara pětňmi ſłowami a wupraji tu nadžiju, ſo budža měſchczienjo a wojaž wěſcej w najrjenſhei pschiſjenoscji živi.

Pschiſpomnič mam ſiſcie, ſo je tón džel wójſka, kotrež je psches Hodžiſ ſhromadžen, tam pětne ſhnedanje doſtał. Hač je ſo tam hewal ſchto ſtało, wo tym ničo ſhonili njeſzty.

S Wóſlinfa. Sańdženu ſobotu 1. februara mějſchtaj tudomny 85 lětny wumjenkař a tkalz Anton Jonas a jeho mandželska Franziska to rědke ſbože, ſwoj 60letny mandželski jubileum ſwječiſ. Dokelž běſchtaj psched 10 lětami ſwoj ſkoth knjež ſjawnje ſwječiſko, dha wobjeſdjeſchtaj tutón džen čjelneje ſkabosče dla we wſchej čjichoſci jenož ſe ſwojimi džežimi a džežidježimi, voſtrowienaj wot knjeſa duchowneho ſe ſbožopſhacjom a ryču, a wot

snathch a pschejzelow wobdarjenaj. Zeho majestoscz kral Jan bē jeju s pjeniežnym darow wobhnadžil.

S Minakat a, 31. januara. K nam bēchu někotři wojersz̄y konjolečarjo pschischli, so býchu pola našeho t. **Schimanka** jendzelske konjekowanje narukli. Tich pruhowanje sta šo 31. januara a bē teho dla k nam pschijet: generalleutnant Senfft s Vilach, general hrabja Lippe, adjutant s Könneritz a wýschi konjolečar Jacob. Tamni ſu pruhowanje derje wobstali a wschitz̄y pschitomni knježa jara wobžarovachu, so knjes hrabja Einsiedel pódla býči njemóžesche, dokelž wón se pwojim khorym býnom někto w Nizzy pschebywa.

S Vorskiž. Sandženeho 28. januara mějeshé 17létňy wotroček Jan Rycíčka pomjenovaný Hecz to njebože, so bu wot woja, s kotrehož bē panýk, pschejedžený a tak straſčuje wobjekodženy, so dýrbiesche po krótkim časlu wumrjeež.

S Budyschina. S tich pjenies, kotrez ſu ſo tudy k temu narvate, budze pschichodnu pónđelu jenež počožy tudomneho satšeho wójka a ſchtwórk druhéj počožy hoscjina a bal wuhotowaný a to kóždy ras w Čsioch Lipach a na tsclerni. Pschi hoscjinje dostanje kóždy wojak tež poč bléšchi wina a pschi bale tsi karanczki ležaka (Lagerbier).

Kak

Ludzum

Hans Depla

w ótritaj

a

a

Mots Tunika

ludzi pódia

* * *

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Wyschnosz tola tež ſwinjo ſareſacž njemóže.

M. T. Žony dýrbja ſo tola tež druhdy na mužow jara hněwaczž!

Mots Tunika. Mjerycz tola tajke džiwne wěžy!

H. D. Hdje dha to?

H. D. To ničo džiwne njeje, ale wérne.

M. T. Kak dha to?

M. T. Nô hlaj, w Čzerni bēchu wóndanjo reje a hólz a holž věknje rejwachu. Ale na jedyn ras pschindzechu woženjeni mužojo a hólzow wotčiſčejachu, dokelž herzam wjazh ūkacjachu, a hólz dýrbjachu pschihladowacž, tak woni s hólzami rejwacu.

H. D. Hjebě dha tam žana wyschnosz, so by na prawdu hladaka?

M. T. O haj, wyschnosz derje tam bē, to rěka, rychtař a gmejnski přjódſtejer, ale taj džě tež ſobu rejwashtaj.

H. D. Ale kaf ſu dha jich žony s tym spokojom?

M. T. Hacž ſu s tym spokojom, to ja njevém ale do Serbskich Nowinow ſu jich ſtajicž dale, kaž tudy wiđiſh.

M. T. Brerr!

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschiniu na hewonym terhejciu.
K něcijšemu symemu časzu poruczam swej wubjernje sřadowany sklad

muzskeje draſtu:

jakó ſuknje i doubletoſſa, taſke i je-norichich muſkow, ſtne ſuknje, kholow, lazy w ſemecje, žide, wotmje ic. i přefru debrocziuwe na to ſeſbowacj, ſe ſu wſchē draſczenja moj ſamjny niz pak barlinski fabrilat, ſo ſo wone jenož we dobrých tworow děkaja a we muſkim wubjerku ſa kupowarjow pſchihetowane leža. S dobrę tworu a i najtunischim pſacjismi možu ſkdu konkurrenzu pſchewinc.

C. W. Bitzki.

Hiszcze žadyn předſ

njeje ſo pſche khorosze dyhazych organow jako pſche kaſchel, pſche wobcežnoſe bróſta, ſchije a pluzow tak wulzyschiue jara hojazn wovokaſal, taž běh bróſthrop H. Leopolda a Co. we Wróthlawju. Tón ſamý ma w bleſchach po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pſchedan

A. V. Pannach w Budyschinie.

Sjawne pſchipoſnac̄e

G. A. W. Maheroweho broſthropu.

So je mje jenož G. A. W. Maheroweho broſthrop ſ Wróthlawju wot ſylneho ſažwanja a kaſchela wumohk, dawam i tuthym i ſawnemu naujedzenju a poruczam jón taſkim, ſiž ſu na bróſce khor.

W Draždjanach, 15. oktobra 1866.

Eduard Eckersberg,
organist pſchi zyrlki ſw. Trojizy
w Draždjanach.

Ienož wopravdžith ma G. A. W. Maheroweho broſthrop ſ Wróthlawje, kothž na parifské ſwětnej wustajenzy ežeſezomne ſpomnjenje doſta, w bleſchach po 8 nſl., 15 nſl. a 1 tl. na pſchedan:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinie,
Joseph Löbmann w Scherachowje,
Bernhard Hilbenz we Wóſportu,
C. Meißner w Biſkopizach,
J. A. Pauliſch w Rakezach,
B. N. Scholka we Wotrowje,
Jul. Wehner w Lubiu.

Wiczowe a rheumatismusowe motwodzerje

wot arkanista Sonntagha w Uſczwile motwodžuju wſchitko, ſtož wicz ſaložuje, i thoreho ežela won, a ſluža jako wěſth hojazn ſrědk pſche wicz a rheumatismu wſchitich družinow, jako pſche wobležo-, ſchiju-, bróſ- a ſubhybolenje, pſche kholojazu, rucžnu a nohownu wicz, pſche kaſanje w boku, pſche drjenje w ſtawach, w kribrecje a w bředrach, pſche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedan

po 15 nſl.

Heinr. Jul. Linck w Budyschinie.

Pſchedawanie ſele

w ſwojich khamach poruczam

Rudolph Hölder
na róžku herbskeje a schulerſkeje haſy.

Wſchitfe družinu palenza,

najlepšemu tworu porucza po najtunischim placjismach

Rudolph Hölder

na róžku herbskeje a schulerſkeje haſy.

Campinos-thoſej,

kothž derje ſloži, punt po 8 nſl. porucza

Hermann Seibt

na jerjowej haſy.

Delnoživotnu

flemkowu žalbu na ſtupaze.

Šekarſke wopifme.

Ja dowolam ſebi i tuthym wo jedyn hornhejč Wazſehe wubjernje flemkoweje žalby prožyci, dokelž ſym hižom jeje ſpořivne ſtuktovanje wobledzbowal, a ju teho dla jako jeniceku pomož cjerpjazeho člowjeczeńſtwu ſ prawdu poruczam. Tuto moje ſekarſke pſchipoſnac̄e chyli ſy po dobroſdacju wofſewicj.

W Pawlowicach w Morawje, 20. augusta 1867.

Med. Dr. Franz Przivanel.

Spomnjenia žalba je tak derje direktnje wet wunamakarja Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Canton Appenzell (Schweiz) doſtač, taž tež pola kniesow Spalteholz & Blehl w Draždjanach a pola f. A. Günthera w lawſkei haptzy in Barlinje, Jerusalemer Straße 16.

Pſcipiſna ſa horucž 1 tl. 20 nſl. i pſchipoſtlanjom pjenjes. Šahojenje, bjes ſahorjenja, najbóle ſeždy raswěſte. Reſpektaſanje, taž ma ſo trjebač, a wopifma darmo. Bohath ſklad flemkowých paſow (Bruchbänder).

Dickowa konceſhonirowana daloko

wuwołana ſvodžiwinje hojaza žalba, kothž je ſe najbóle ſeždy ras jako dobra wopetakaſa poruczam ſe w ſerdkaſ po 3 nſl. a po 12 np.,

wot hródowſke haptykí

w Budyschinie.

Wosjewjenje etabliſhementa.

Czeſčenym ſerbam Budyschina a wobtunoscze ſ tuthym najpodwoſniſcho i naujedzenju dawam, ſe ſym ſo tuth jako drjewowh a rohovh draſchler ſaſydlit a preſchu pſchi ſluženju ſprawnego poſluženja wo dobročiue wobkeržbowanie. S doboru ja wosjewjam, ſe ja pſchedeſchę ni i ki a ſje najtunischim porjedzam.

J. Lorenz, draſchler.

Moje wobydlenje je na herbskej haſy pola kniesa pſchekupza Nieſcha.

Chefs-D'Oevre de Toilette !

Dr. Hartungowy chinaskorowý welij, k konserwirowanju a porjenschenju włosow; (w fasygloewanych a w schleńz schtemplowanych bleschach po 10 nſl.)

Dr. Borchardtowe aromatissie selomhydło, k porjenschenju a porjedzenju teinta a wpruwewane psche w schitke nječzistoscze na fezi; (w fasygl. originalnych paketikach po 6 nſl.)

Profeſzera **Dr. Linde** vegetabilisca žerdłowa pomada, powyjschi blysciež a elastizitu włosow a hodži ſo ſobu k dżerzenju bławienja; (w originalnych fruchach po 7½ nſl.) Haptykarja **Sperati'a** italske miedomhydło, wumokane psches swoje wožiwaje a fdżerzoze skutkowanje na ſhibicznosci a mjeħfoci kóže; (w paketikach po 2 j a 5 nſl.)

Dr. Hartunga ſelowa pomada, k wub udženu a wožiwienju włosoweho roſcjenja; (w fasygloewanych a w schleńz schtemplowanych thylach po 10 nſl.)

Dr. Suin de Boutemardowa aromat. ſubowa pasta, najuniverſalſki a dopokansche ſdżerżowazh a cziszczaž ſredk ſa ſuby a dżafna; (w ¼ a ½ paketikach po 12 a 6 nſl.)

Prawdziwe moja horejſche, psches jich dopoznanu ſafanu ſolidnosć a wujitnosć tež w tudomnej stronje lubowane artifle ſtajnje jenož ſami na pschedan: w Budyschinje: měschczanski haptykar D. Schimmel, w Bjernacjizach: H. Einert, w Kameńzu: Fr. Vogel, w Lubiju: Carl Dümmler, w Ostriku w hapthž.

Natarſke towarzſtwo

w Małym Wjelfowje

witeru 11. februara, wjeczor w 6 hodžinach.

I. Wolba pschedzyſtwa. — II. Pschijecze ſafanow runkliżoweho ſymjenja a rainita (kalija).

Pschedzyda.

Sahrodniska žiwnosć czo. 6 w Koſłowie, 12½ körzow pola, 4 körz̄ ſukow a 4 körz̄ hele wopſchijaza, bjes wumjenka, je ſe ſwobodneje ruki na pschedan. Wſcho dalsche je ſhonicz pola wobſedzerja tam.

Sedyn młody człowiek, užbđe 17 lét starý abo tež hisczeje starschi, kotryž chze wojnarſtwu naukuńcę, móže pola mie hnydom město doſtač. — Tež phtam jenu hospoſu, 30—40 lét staru.

W Radworiu.

S. Rostok, wojnorſki miſchr.

Skótuv pólver i czerſtwych ſelów,

Korneuburgſki ſkótuv pólver,

Pólver psche fólkı,

Pólver psche pripotawu proſzatow,

Lockwižſki balsam,

Ziſchanſkowý ſalfowý pólver

porucza

Grodowska haptyka

w Budyschinje.

Dziwočański herbſke ev. luth. miſionske towarzſtwo ſměje jutſje — 9. februara — popołnu w dwieinaſ ſhromadžisnu.

Petr Młouk, piſmawjedzer.

Dwaj kmanaj piſnaj konjazaj wotrocžkaj móžetaſ na Inježim dworje w Bolborzach hnydom do ſlužby ſtipicž.

Pschedzenaf wet lěta 1866 ſo w kniharni Smolerja a Piecha kipuje.

W kniharni Smolerja a Piecha je hisczeje doſtač:

Pschedzenaf. Prothka ſa Serbow. 2½ nſl.

Christlicher illuſtrirter Volkskalender. 6 nſl.

Landwirthſchaftlicher Kalender. 5 nſl.

Dokelž hny něſhto exemplarow tuteje prothki jažo doſtali, dha pschedawamy je nětko tuniſho, mjeniſzy ſa 2½ nſl.

Kniharnia Smolerja a Piecha.

W loni je ſledowazaja knižka ſ naſludem Maczizh Serbſkeje wuſhla a w kniharni Smolerja a Piecha ſa 6 nſl. doſtač:

Rajwuzitniſki pscherzeljo ratařtwa a hajniſtwa bjes ſwérjatami, jako wot pschirov poſtajeni ſalhowarjo a woſowarjo pschecžiwo wobſchtorzenju psches njerodž a myſče. A powuczenju ſa wježných a jich wuczerjow. Wot Dr. Glogera. Do herbſkeje rycze pscheložit M. Rostok.

NB. Tuta kniha je ſa ſobuſtanu Maczizh Serbſkeje pola k. maczicneho knihiſkladnika darmo doſtač.

Deſnołužiſke knihi.

W kniharni Smolerja a Piecha je doſtač: Šerſliſſajbel ſa němſko-herbſke ſchule, ſ jadnym predgronom, tak we tomžamem ſe dej huzbſch.

Toule „ſajbel“ je na pschikauju kr. wyschnoscze w Frankfurtze n. O. wobdzělanh a wudath. Won je nětko k doſtaču.

Šerſle arije ſa naſchu lubu mložinu. Šesbérane a wendane wot Chr. Schwela. 1. ſeſchyw. 2 nſl.

Bamborski herſli zažnik 1867. Kózdy tydžen 1 cjiſzlo.

Schtwórlētna placzisna 7½ nſl.:

Wosjewjenje aufzije hrabinskeho Einsiedelskeho hajniskeho farjadništwa w Minakale.

W leżowym reviru w Lipiczu we wotdzjeleniu: w pěskowych horach a na hermanczanskich mjeſach budże ſo bližſchi ſchwartl jako 13. februara t. l. dokończa wot 9 hodzinow něhdze 75 ložom ſtejazeho thójnoveho drjewa, 5 kloſtrów ſucheho thójnoveho pjenkowego drjewa, $7\frac{1}{4}$ kop thójnowych ſbětlowych walczkow a 25 hremadów thójnoweje walcziny pod wuměnjeniem, w termiji wosjewomnymi, ſa hotowe pjenyſh fſawnje na pschedadzowanje pschedawac̄.

„Ležowy pjenyes ſo njeplac̄.”
W Drobach, 7. februara 1868.

Hugo Siegert, wjichí hajnik.

Aufzia wuzitkoweho a palneho drjewa.

Serjedu 12. februara t. l. budže ſo na njeſwac̄iſkim reviru dželba theinových twarskich ſchtemow a kloſow, kož tež mjeňſche wuzitkowe kruchi na pschedadzowanje pschedawac̄. Schromadzisna je dokońcja w 10 hodzinach w ſykoriz thójnach pichi jenischczanskim puczu.

Schwartzl 13. februara rano w 9 hodzinach brěſowe wuzitkowe kruchi, brěſowe a thójnowe dolhe hremady a žerdze. Schromadzisna $\frac{1}{2}9$ hodzinow w khaſowni pichi hermanczanskim puczu.

Wuměnjenja budža psched aufziju wosjewjene.
W Njeſwac̄idle 7. februara 1868.

B. U n g e r,
wjichí hajnik.

25 kózow čiſteho drjewoweho popjela ſo kupy na farje w Porschizach.

Butrowy polver Tomlisona a Co.

Najlepší ſrědk, ſo by ſo dobra cjerſtwa butra w kózdom lětnym časzu nadželaſta.

W tyſkach po 10 nřl. a 18 nřl. pschedawa jón

Otto Wollmann,
žitowe a produktore thlamy.

Lužičan čo. 2 je wuschoł

a wopſchija: 1) Karaneſk ſyllowy. (Lužiſka powjeſc ſi ſlubu.) Špěw wot Warka. 2) Lenka, ſnamjo ſcheschzanſteje žonſteje. Šabawne a powuežaze powjedanczko, ſpišane wot Kulmana. (Poſkracžowanje.) 3) Něſcht o ſ chemije. Wot M. Rostoka. (Poſkracžowanje.) 4) Sornowz. Wot Mucžinka. (Skončenje.) 5) Š Budyschiua a ſ Lužiſy. 6) Šleſwianski roſhlad. 7) Lijstewanje.

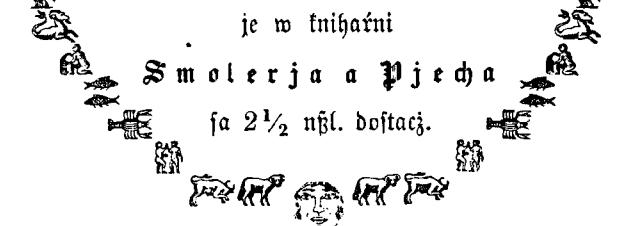
Wučomnik potann.

Sa jene materialne twory ſo ſ jutram ſyn sprawnych starſchich ſ trébnymi ſchulſtymi wědomnoſćem, tij je ſerbiskeje rycze mózgu, jaſo wučomnik pyta. Wjich dalsiche je ſhonicz we wudawatni Serb. Nowinow.

Prothfa ſa Serbow

na lěto 1868

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je dostac̄:

Neuer russiſcher Dolmetscher zur leichten und ſchnellen Erlernung der russiſchen Sprache. Herausgegeben von Iwan Alexander Petroff. 25 nřl.

Theoretisch-praktisches Lehrbuch zur Erlernung der ſerbiſchen Sprache. Von Stanoje Boſko-wič. 28 nřl.

Grammatik der ſlovakischen Sprache. Zum Schul- und Selbſtunterrichte bearbeitet, mit Uebungsaufgaben, Gesprächen, einem ausführlichen Wörterverzeichniſſe und einer populären Chrestomathie verſehen von Jozef Viktorin. 1 toler.

Schule der böhmischen Sprache für Deutsche. Von Jozef Sokol. Erſter Theil. 8 nřl. — Zweiter Theil. 15 nřl.

Böhmiſch-deutsches und deutsch-böhmiſches Wörterverzeichniſſ zum 1. und 2. Theile zu Jozef Sokol's „Schule der böhmischen Sprache für Deutsche“. Zusammengestellt von Fr. A. Urbánek. 8 nřl.

Conversationsbuch der böhmischen und deutſchen Sprache. Von K. A. Madiera. 18 nřl.

Společenský zpěvník česky. (Towarſchň cjerſki ſpěvnit.) Wudat wot Dr. J. Boj. Pichla a Jos. Leop. Zvonařa. 1 toler — Je to wobſchěrna ſběrka cjerſkých ſpěwov, kotrej ſu po jich ſłowach a po jich hloſach najrijeſtſe. Koždemu ſpěwei je jeho hloſ pschedivdat.

W kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſa 8 nřl. dostac̄:

Ruſke pschedpiſy (Vorschriften). 1. ſechiwt.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétta předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěw. — Ze Serbow: S Budyschyna. S Koršymja. S
Zolowa. — Pschilopf. — Čechwinſte powięscje. — Hans Depla a Mots Tunta. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.

8. februara 1868.

D owoz:	Płacizna w přerězku na wikach, na bursy,			
	wyšša.	nižša.	najwyšša	najniż
Pscheńza . .	8 5 —	7 25 —	8 10 —	8 —
Rožla . .	6 10 —	6 5 —	6 12 5	6 10 —
Ječjmjen . .	4 7 5	3 27 5	4 15 —	— —
Wosz . .	2 20 —	2 15 —	2 25 —	2 23 —
Hroš . .	6 2 5 —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahł . .	7 20 —	— — —	— — —	— — —
Hejdušchla . .	5 25 —	— — —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 16 —	— 15 —	— — —	— — —
Kopastkomy . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hýna . .	— 25 —	— 20 —	— — —	— — —
Lane hýmjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus placzesche wcžera w Barlinje.

19 tl. 25 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheńza 80—108 tl., rožka 60—79 $\frac{1}{2}$ tl.,
(to je: so 25 prusiski körzow.)

rēpikowy woli (nječiſćený) 10 tl. 10 nsl. —
(Ejiſćený, taž so w Budyschinje pschedawa
stajnje něhdže 1 $\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Gzabi sakſkoſchlesyňskeje želeſnicy ſ Budyschyna.

Do Draždjan: ranu 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połdnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wječor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: ranu 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.*; wječor 6 h. 52 m.*; wječor
9 h. 22 m.; w noz̄y 1 h. 2 m.

* Pschisanknjenje wot a se Žitawę a Liberzą (Reichenberga)
† Pschisanknjenje do Žitawy.

Wjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 13. februara, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazy czerwonym šloth abo dułat 3 tl.
6 nsl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; winske bankowki 87 $\frac{1}{4}$ (17 nsl. 4 $\frac{1}{2}$ np.)

Najnowsche.

Win, 12. februara. Dokelž bě votalny na-
městnik w Throli pobožny muž, dha je jeho mini-
sterstwo wotřadžila a wěsteho Laxera sa naměstnika
(bohota) postajiło.

Bescht, 11. februara. Madžarske nowiny
„Honvéd“ žadaja dženža se wszech možu, so by
Wuherska tež wuherske wójsko měla, prajíz, so
so jenož thranske kniežerstwo s zuszym wójskom
podpýra.

Florenz, 12. februara. Deputazia druheje
komory je so do Turina podala, so by krónprynzej
a jeho ujewjescje Margarecje w mjenje kraja sbožo
pschala.

Paris, 11. februara. Se Sserbije žu po-
wjeſcje pschischle, kotrež na to pokazuja, so znadž
serbski wječich najškerje w bližším nalečzu s tur-
kowstím sultani wójnu sapocziſje. Franzowſta a
Awstrija jemu jara wotradžujetej, ale wón, taž so
sda, jenož na ruskeho khězora poſlučha. (— Schto
dha to s zylá Franzowſku a Awstriji stará; njeh
wonej jenož pěkuje doma wscho wobstaratej, taž je
trjeba).

Paris, 11. februara. Feduanja dla revisiſe
konkordata bjes awstriskim khězoram a ronskym bam-
žom maja wulke sadžewki, dokelž čhe baron Beust
nakhwilne horjeběhnjenje teho ſameho a bamž pak
žada, so ma so konkordat jenož we wěstym nastu-
panju pscheměnicz.

Barlin, 12. februara. Minister Bismark so
pschizo hischicje ſjednacj nochze.

Saksa. W Tasoniu tēpi ſo 4. februara wjeczor wěſtih Pietsch i Pozłowow w tudomnej rēčzy, do kotrejēz bē i pschehladanja panh. — W Tūrchwje je ſo 2. februar 17leinh, pola kublerja Schmidia w ſlužbje ſtejozy wotroczk wobwěſnyt. Čežo dla je to ſcžinik, njeje ſnate. —

W Draždananach bē 5. februara pýſchny bal w krón-prynzowym hrodze a bē na tym ſamym tež kral a prynz Jurij pſchitomny a wýſche teho pſches 400 hosczi. — Wot druheje komory bu ſańdžený tħdżeń etat doſhodow a wudawkow ministerſta kultuřa a ſjawnego wučeñſta wurađenj.

Sakſy telegraſiſy ſaſtojnizy ſmědja nětko jaſo ſakſku ſokardu noſhęz, dokelž je telegraſiſto pſched někotrym čaſom i pruskeje ruky na poknóznoněmſki ſwiaſt pſcheschlo. — Sakſy podwyszy a wojažy doſtachu, hdźż běchu 24 lět bjes poruka ſlužili, hač dotal ſlēbernu, a hdźż běchu 15 lět ſlužili, bronzowu medaillu. Wot nětk doſtanje paſ tón, kiz je 15 lět ſlužil, ſlēbernu, a kiz je 10 lět we wojerskej ſlužbje był, bronzowu medaillu.

Sa hłódcerpiązych wobydlerjow w naranskich Pruzbach je ſo w Sakſkej hač do poſljenego januara něhdże 11,000 toleř nahromadžilo. — W Ehrenfriedersdorfje je ſo w nožy 6. februara Bauerez pſchadowňa wotpa-lik a je pſches to wjèle ludzi džělo a ſaſtužbu ſhubito. — Tón ſamý wjeczor bu 50leńny wotroczk neugersdorf-ſkeho korezmarja Bahra, kotryž i dwajpſhejnym wosom drzewo a torf domoj wjescie, njedaloko Małych Radmériz morw namakany. Wón bē ſo najkerje pſchi ſeſenju na móz wužunył a i nohomaj někak wižajo woſtał, pſchetož hłowa bē ſo po ſemi wlektu.

W Draždananach je 8. februara mandjelska franzowſkeho poſklańca barona Forth-Rouen, wumrejka.

S pſchiswoleñjom ſejma a po porucznoſci ministerſta finanžow ſo nětko ſa 18 millionow toleř papjerjaných pjenies w Lipſku džěla. Wulki džěl tých ſamých je hžom hotowy. Wone ſu pječza pěknje džělane a moja na módr barbu.

Sakſki ſejm bē w ſwojim čaſku pſchiswolik, ſo ſmě ſo 12 millionow toleř wulka 5 prozentſka požęonka ſeji-nič, nětko je paſ wobſanknjene, ſo ma ſo wona jenož na 6 millionow toleř wobmjeſowacj, a ſo ſmě ministerſtwo 8 millionow toleř po 4 prozentſkej dani požęicj a na to dožne liſty wudaej. — (To je kħwalobne, pſchetož Sakſka ma tak dobre mjenno, ſo tež ſa 4 prozentow doſez pjenies požęených doſtanje. Wulki džěl tuthy pjenies budje paſ na twarjenje a kupjenje želesnizow nałoženj.)

Pruſy. Krónprynzehu Viktoria je 10. februara ſtroweho a czerſtweho prynza porodžila.

W druhjej komorje jednaſche ſo ſańdžený tħdżeń wo- to, hač ma Hannoverska hwoj dotalny provinzialny fonds — to je: kapital, tójskto millionow wulki —

wobſhōwacj. S danje tuteho kapitala ſu tam mjenujy hač dotal ſchuſeje, dróhi a puče twarili a ju hewak na wſchelake, ſa kraj wužitne naležnoſceje nałoželi. Mi-niſterſpoſhedszhda hrabja Bismarck bē ſa to, ſo by ſo Hannoverskej tutón kapital tež dale woftajik, ale ſapo-ſklańcy, kiz konservatiſne ſtronje ſlužbeja a hewak Bismarcka we wſchém naſtupanju podpieraja, nochyžhu ničo wo tym wiedziej, ale žadachu, ſo bydu ſo tajke pjeniesy do powſchitkomneje pruskeje krajneje kaſy dali. Konservatiſna ſtrona je paſ na ſejmje najwyhliſcha a dokelž běchu jej tež tak mjenowaní doſredlarjo (Fortschritlepartei) pſchi-panhli, dha ſo ſdasche, ſo dyrbti Bismarck pſchēracj. Duž wuſtupi jedyn ſapoſklańc a ſtaji tón namjet, ſo by ſo drje tón kapital do krajneje kaſy wſał, ſa to paſ Hannoverska kóžde lěto 500,000 toleř doſtaka. Ale tež to nochyžche hiſhče tak prawje čaſhnye, tak ſo Bismarck rjekn, ſo budje wón, jeli jemu k woli njebudža, zyle konſtituſionalne ſlutkowacj, to rěka: ſo wón paſ ſam ſe ſlužby ſtupi abo po porucznoſci krala družu komoru roſpuſhči a ſebi mužow ſ liberalneje ſtronu ſa miniftrow wuſwoli. Liberalna ſtrona mjenujy, hač runje hewak Bismarck napſhęcziwna, jemu w tej hannoverskej naležnoſci pomhaſche.

Tajke Bismarkowe hroženje trochu pomhaſche, ale toſa niž doſez, pſchetož hdź budžiſche liberalneje ſtronje pôliſka ſtrona njeſchiphanyka a wýſche njeje někotſi do- preſdarjo, q hdź budžiſche hewak někotřžkuliž konservatiſnum do wothkloſowanja ſalu njeopuschčiſk, dha budžiſche tež tón ſpomnjeny, 500,000 toleř naſtupañy namjet panh; pſchetož jako k wothkloſowanju pſchindje, běſche 197 ſa- poſklańcow ſa namjet a 192 pſhęcziwno njemu, tak ſo ſo wón jenož ſ wjetſchinu 5 hłoſow pſhęcziſcheja.

Bismarck bē ſo po tajkim jeho wola ſtaka, ale dokelž běſche jenož 5 hłoſow wjazy, dha bē wón jara mjerſazh, tak ſo je ſebi wot krala na njevejty čaſh dowolenoſej (Urlaub) wuproſył a ſo w tu kħwilu ſ boča wſchěch wurađowanjow druhzej komorj džerži.

Nafajtra běſche bal w kralowſkim hrodze a běſche hžom prjedy něhdże 200 ſapoſklańcow a to ſ wjetſcha ſ konservatiſneje ſtronu na njón pſcheproſchenykh. Bismarck tam tež pſchindje a bē ſjawnje widziej, ſo jemu zyla kralowſka hwojba wſchu móžnu čeſej wopokaſuje. A poſdžiſko počza kral po ſali wokoło hħodziej a paſ ſ tym paſ ſ tamnym konservatiſnum ſo roſryczęwacj a jum porokowacj, čjoho dla tola Bismarck wolu nječini. So je ſo to někotremužkuliž maſko lubiko, to móže ſebi kóždy myħliz. To hħodjeſche ſo tež widziej, jaſo ſo hannoverskej naležnoſceje dla druhje wothkloſowanje ſta; pſchetož tehdj bē 200 hłoſow ſa nju a 168 pſhęcziwno njej.

Sa pomozpotrjebnych wobydlerjow w naranskich Pruzbach je ſo hač dotal w Barlinje pſches 400,000 toleř nahromadžilo. — W kralowſkim hrodze ſu w tajkim naſtu-

panju wózhebni knieža hermanek sridowali a tenu wjèle krajských tworow a wézow nawdali a naproszli; wózhebne knjenje je raf pschedawachu, — a jich wikowanje je sa nekotre dny 52,000 tolef munješko. Král ham bě sa 3500 tolef wézow kupil.

Najprjódzny rěkashé, so hrabja Bismarck na někotry čas do Pomorskeje na swoje tubko pojedze, ale hač dotal je wón hischeze w Varlinje wostał, do druheje komory pak wjazy pschišchot njeje.

Dokhody (nutspchiňdženja) a wudawki pruskeho králestwa su sa lěto 1868 na 159,680,885 tolef wobliczene. Král dostanje sa kubje a swoju kwojbu 4,073,098 tolef. — Krajněho dolha ma pruske králestwo 486 millionow tolef, sa to pak 706 millionow tolef aktívneho samóženja, tak so je pschezo hischeze 220 millionow tolef bohate.

Meklenburgska ē 1. juliya t. l. do tak mjenowaneho němského zkonstěho swajaſta stupi, tak so budža tehdy wózhe Němžy w nim, s wuwacjom tych, kotsiž su w Awstriji.

Awstria. Rischska rada (Reichsrath), kaj so shromadny ſejm tych awstrískich krajow mjenuje, kij s Wuherſkej ſjenoczenie njeſtu, je jara pětne, na wulkej swojodze wotpočowaze ſakonj wuradžika, ale hač runje so nowi ministrjo hizom krétru khwili w klužbje, dha woni tutym nowym ſakonom tola hischeze njeſtu do živjenja a do ſkutka stupicž dali, ale wózho so pschezo hischeze po starých ſchpatnych ſakonach wjedze.

Honvedojo rěkachu we Wuherſkej czi ſami, kij w tamníšej revoluziji w lěce 1849 pscheziwo awstrískemu wózsku wojovalchu a awstríského krézora ſ kraja wuczishezech pytachu. Woni běchu teho dla ſběžkarjo a buchu, jako bě jich ſběžk poraženy, jako ſběžkarjo wobhladani. — Wuherſzy Štowjenjo pod banom Felicjēzom njedachu so pak wot Mladzarow ſawjeſč, ale wostachu swojemu krézorej ſwěrni a czechnjechu na madžarských honvedow a pomhaču jich ſbicž, tak so je w tutej wójni 100,000 Štowjanow panýlo a něhdje 40,000 wudowow ſawostajiko.

Po poraženej wuherſkej revoluziji měnjaču Štowjenjo, so sa swoju ſwěru nekajti džak dostanu. Ale krézor postaji ſebi němskich ministrów, kotsiž Mladzarow a Štowjanow, ſwěrnyh a njeſwěrnyh, jenak vodečishezechowachu. Duž pschiňdže lěto 1859, hdjež bjes Awstriju a Italijsku (s Franzovskoj) wójna wudhri, katraž pokasa, so su spomnjeni ministrjo pschi swojim prízowaniu jenož na podcziſchczowanje myſlili a pschi tym zyke krézorstwo tak sanjerodžili, so dyrbjeshé krézor po krótkim času mér cžinicž a Italijsi wulki kraj wotstupicž. Ale podcziſchczowanje Štowjanow a Mladzarow hischeze dale trajeshe a tak daloko džeshe, so, na pschikkad, Czechojo tež ani jene nowiny měč njeſmědžitu.

A dokelž pschi wózhem tym Awstria s kóždym dnjom do wjetſcheho njeprjódka ſapadowashe, dha postaji krézor

nowych ministrów, so bychu ſ pomožu ſwobodny kraj a krajne naležnoſće wodžili. A tuči ministrjo běchu ſ nowa Němžy. A woni rjetnchu: „My čzemy po krézorowej woli ſkutkowacž, ale jenož k lepschemu Němzow.“ A woni dachu Němzam wſchu ſwobodu a wſchě najlepſche města a ſaſtojniſta w kraju, Štowjanow a Mladzarow pak dale podcziſchczowachu. Tola dowolichu jim nowiny wudawacž, ale to bě jara straſhne dowolenje, pschetož redaktorjo dyrbjachu wjèle tyſaz (tawſhyt) ſchraſhy placieciž a ſkoro ſtajnje w jaſtwje ſebječ, tak so jim jich nowinacſtvo žaneho wjehela njeſchinjeſe, dokelž běſhe najwozbeniſche prózowanje ministrów to, tak bychu Štowjanow a Mladzarow podcziſchczowali, Němzam pak wózho dobre pschiwobrocželi. Na to pak, tak bychu naležnoſće a wobſtejenja krézorstwa polepschili, woni zyše ſabychu.

A jako w lěce 1866 wójna bjes Awstriju a Pruskej wudhri, dha bu krézor po krótkim čazu tak jara ſbiti, ſo dyrbjeshé mér cžinicž a ſo ſ Němzow won wuczishezech dacz. A wón ſpóſna, tak hubjenje ſu dotalni Němž ſa kraj ſkutkowali. Duž powoła wón jeneho zuſnika a ſezini jeho ſa swojeho wjeho ministrja; ale to bě ſaſo Němz a mjenuje ſo baron Beust.

A tón pomyſli ſebi: „Je ſamymi awstrískimi Němzami njeſožesč kraj do porjadka ſtajicž, duž čzesci ſebi Mladzarow k pomožu wſacž. Woni ſu ſběžkarjo a krézorej njeſwěrni, woni myſla tež jenož na swoje lepſhe a ſabywaja krézorove lepſhe. Ale ja čzu tola Mladzarow k pomožu wſacž, pschetož ja Štowjanow ſnjesci njeſožu, hač runje ſu krézorej ſtajnje ſwěrni byli a ſa jeho lepſhe ſkutkowali, hdjež ſu jenož móhli.“

A baron Beust wobroči ſo na Mladzarow a prahesché ſo jich, hač ſhedaž ſo ſ nim ſjednočicž. A woni prajachu: „Lubje radž, pschetož my ſmy tež wulžy njeſcheceljo Štowjanſtwa.“ Ale woni njeprajachu jemu, ſo tež Němzow hidža a ſo nočzedaž nicž ſ nimi cžinicž měč. — A Mladzarjo ſtajachu swoje wuměnjenja a baron Beust jene po druhim pschiwoleſhe, tak ſo mějachu woni bóřy ſwoje ſaméne muherſke králeſtwo, ſwoje ſaméne dawki a král dyrbjeshé ſo tež ſa wuherſkeho krala krónowacž dacz. A to ſo jemu jara čzysche, ale jako to wuherſke ministerſtwo pytny, praji wone: „Haj, tajke kronowanje ma ſo ſtacž, ale předy teho ma naſi kral wſchitkim tym ſběžkarjam, kotsiž ſu w lěce 1849 pscheziwo nježmu wojovali, wodacž.“ A krézor Franz Fozeſ wuda jako wuherſki kral piſmo, ſo je kóždý Wuherſki, kij je pscheziwo nježmu wojoval, wobhnadžený a ſo ſmě ſo, jeli we wukraju, do Wuherſkeje domoj wročiž. A czi ſběžkarjo ſo ſ cžrjódami domoi wročzachu a dokelž běchu wožebni ſemjenjo, dha bóřy rjane ſkužby dostaču.

Duž rjetnuy wuherſke ministerſtwo: „Tych wožebných ſběžkarjow ſmy ſastarali, a by pětneje bylo, hdjež byhmy

też tym wojałam, kotsiąż so honvedojo mjenowacu, někajše myto dacz móhli. Ale ſwoje ſamžne pjeniſy jím tola dacz njemóžemy." A woni džéchu i baronej Beuſtej a prajaču jemu, so dyrbí i khézorej hicz a wot njeho 600,000 ſtěžnakow ſa honvedow wuproſyč. A woni i njemu džesche; ale khézor rjekný: „Shto? Wſchak ſym tych ludzi wobhnadzik a někto dyrbjak jím hiſhce ſa jich njeſhwěrnoſc pjeniſy placzic!" Baron Beuſt pak rjekný, so hewal i krónowanjom niežo njebudze, a duž khézor wſcho pſchiswoli.

Kóždy čłowjek dyrbjak ſebi tola někto myſlacz, ſo dyrbjeli Wlađarjo někto ſpokojni bycz. Ale temu tak njeje; pſchetož woni chzedža někto tež ſwoje woſebne wuherſte wójsko mēcz, tak ſo by khézorej jenož to woſtało, kotrež won ſe ſwojich druhich krajuſow rekrutiruje. Khézor ſo ſapjera pſcheczimo tajſemu roſdželenju wójska, dokež cajuje, ſo drje potom daloko wot roſpadnjenja Awſtrije bylo njeby.

Tak měnja tež jeho wyschi generalojo. Jako teho dla wóndanjo jena deputazia i generalej Neippergej pſchindže, kotrž we Wuherskej khézorcwe wójsko kommandiruje, ſo by jeho na honvedski bal pſcheproſyka, dha tón woſmolwi: ſo ani won ani žadny druhí wyschi na taſki bal njeſpſcińde, kotrž ſo i lěpſhemu pomnika taſkich ludzi da, kotsiąž ſu něhdyn pſcheczimo ſwojemu kraju a khézorej woſowali. Mjeniujž pjeniſy i tuteho bala dyrbjachu ſo na pomnik tych honvedow nakožic, kiz ſu 1849 panhli.

Někto ſu Wlađarjo jara hněwni na Neipperga a žadaja wot barona Beuſta, ſo by jeho tón woſzadžicž dał. A je pſchego móžno, ſo won to ſejini; pſchetož hacž dotal jím niežo ſapowiedžik njeje: dokež jemu tola tak pěknje ſeklowjanow podcziczhowac̄ pomhaja.

Riſhſka rada je w tyčle dnjach ſaſo we Winnje w hromadu ſtupika a wjeřich Auersberg w ſwojej ryci bjes druhim praſi, ſo ſo tým ſlē pónđe, kotsiąž wſcho ſa dobre njeſpōſnaja, ſhtož ministerſtvo wuſkutkuje. (To bě Čecham ſe ſochorom ſiwnijene, ſo dyrbja ſebi tola Bože dla wſcho ſubiež dacj.)

Khézor je ſo 10. februara i Peſchta ſaſo do Wina wróćzit.

Franzowſka. Khézor je dweju wysholeju ſaſtojnikow do Algerskeje poſzkał, i poſnomozu, ſo ſmětaj wſcho cžinicz, ſhtož by i pomjeniſchenju tamneje nuſy ſkuzicž móhks. W ſpomnjenym kraju mjeniujž žakožný hčod kruži.

Jene franzowſke towarſtvo je luxemburgſku želeſnižu ſtupiko.

Jendželſka. Š Abežiniſe ſu powjescze pſchisckie, ſo wyschi kommandant tamniſcheho jendželskeho wójska, general Napier, pſchego hiſhce pſcheczimo kraju Theodorej wójnsz̄ ſakrocžit njeje, dokež hiſhce doſcž zyrobu naſromadženeje nima.

Ruſowſka. Niž jenož w tał mjenowanym balti-

ſkich provinzech je hčod a muſa, ale tež w někotrych druhich gubernijsach poſzina žito poſrachowac̄, tak ſo je khézor poruczík, ſo ma ſo pod pſchedkydſtrow wulkowjerčha naſlědnika wubjerk po móžnoſći i wotſtronjenju tajſeje nuſy ſtarac̄. Won ma i temu te pjeniſy na kožic, kotrež ſu teho dla i krajneje kaſhy pſchipofaſane abo ſo wot ſmilnych ludzi naſdadža.

W Moſtowje bě tamny thdžen ſyma na 38 gradow ſtupika, tak ſo ptac̄ki morwe dele padachu a ſwérina na poſach a w ležach kónz bjerjeſche. Tež je tójskto ludzi ſmiersko a ſchtóž ſo tež jenož na krótki čaſ ſon ſwaži, je ſebi to abo wona woſabil. Tež we woſu jeneho čaha, kiz i Petersburga pſchijedže, jeneho ſmiersnijeneho puczowarja namakachu.

Turko wſka. Se wſchěch ſtronow Turkowſkeje wo wulkim njepoſoku piſzaja, tak ſo drje naſeto bjes tamniſchimi kſheszijanami wulka revoluſija wudhri.

S p ě W y.

Serbske zynki.

Hdzež serbski lud ſo wita
Mi w wóčku radosé ſwita;
Mje serbske zynki krewja,
Mi Serbow lubosé zjewja.

Tu serbski jazyk ſpěwa,
Štož serbski wótčinc džěla
Za narod serbski wbohi,
Za lud, kiz jemu drobi.

Bóh ſkituj serbske zynki,
Te wokřewjace klinki!
Njech won Boha khwala,
Jom' džakny wopor pala.

Duž serbske zynki klinčeé
A k Božej ſlawje brinčeé,
Tak dołho hač na ſwěci
Tu bydla čłowske džěci,

Wudo wjeńc.

Ze Serbow.

S Buduſčina. W nož 12. februara mějachmū tudy ſylne njewjedro, kotrež je naž njemalo naſtrožilo, ale tola, džakowano Bohu, žaneje ſkłodži njenacžničko. Ludžo wſcheczachu, ſo po nim ſymna pſchindže; a temu bě tež tak a je ſo nam wysche teho tójskto ſněha naſawaliko.

S Korſymja. Tudy je ſo 8. februara 18ſtRNA Karolinu Ryc̄tarjez wobwěſnyka. Kaž ſo ſda, dha je wona to teho dla ſejnika, dokež běſche ſpóchi khora.

S Zolowia. Tudy je ſo 5. februara w džewjatej hodžinje wježor brožen kataſtra č. 12 woſpalika. Kaž je woheň wuſhok je njeſnate.

S Buduſčina. Pſchi woſtajenž pjeriny w Draždjanach je bjes druhimi i. paſař Zeitmann tudy ſlēbornu medaillu a i. Klempnař Schulz bronzowu medaillu doſtał.

S Buduſčina. W nož wot ſańdzeneje wu-

toři k hředje mějačmy tudy khetro bylne njewjedro s blyšlanjom a hrimanjom, a nasařtra byně džesche, schwórt rano pak bě khetro miersko, ale pjak bě sařo mjehele wjedro. Wjedro je s zyka jara pjschemenjate, ale byně pak ho tola hiččeze zylo shubicž nochze.

S Budý řchina. Saňdženu pónđzeli a schwórt bu naschemu řafkemu wójsku, kotrež je 1. februara k nam pſchicžahnyko, na tudomnej tselerni pſchyna hofcina wuhotowana a po njej bě bal. Jedyn wjecžor ho jedyn a druhí wjecžor tón druhí bataillon na tym wobdzeli.

Přílopk.

* Pruska kralowa je někotrych mužow do naransh ī Brušow poškala, so býchu ho tam wobhonyeli, tak s tamnišej nusa je. Tucži pišaja: My bym we wſchelačich wſach wobydlenja kudých ludži wopytowali a nadefchli, so tam džeeži najbóle nahe na ſhniké ſlomje leža a ani poſlezhezow ani krywadłow nimaja, ale ſu husto jenož s někajkimi starhimi roſtorhanymi drastami wodžete. Džecži běchu wſchudžom hižom khetro ſuche a wokaču na žakožne waschnie wo jědž. Wo jſtwach ho najbóle nihdže wjazy njetepjeſche a bě w nich straſhnie ſyma. Husto nadefidzechy džecži, kotrež běchu wot ſwojich starſich wopuſtezene, a nictón njewjedzech, hdje ſu wſtali. W jenym domje namakaču woni, so muž khoru ležesche, žona mleodsche, runje mrějaze džecžo w rukomaj džerjeſche, a cželo starscheho džecža, kotrež bě runje wumrjeko, na kawje ležesche, tsi druhe pak w khorosceji a bolesci tak ſtonachu, so njebe móžno, ſe starſhimi wjese ryczež.

* W Mertižu pola Vomacža wudýri 8. februara w noži w bróžni Starkež ſubka wohén a pſchewobroczi tule, kaž tež te druhé twarjenja tuteho ſubka do procha a popjela. W plomjenjach dyrbjachu ho tež 80 wozow a tójskto prokatorow ſpalicž. Hoſpodarja, kotrež je khoru, ſedom na jenym poſlezhezu wón wunjeſechu.

* Vjes Ruhvortom a Vaarom jědzeché wondanjo 14lětny hólcež jeneho rěſnika s wosyčkom domoj, do ſotrehož bě pož ſapſcheynjeny. Njejapzy jemu dwaj mužei vuz ſaſtupiſchtaj, pjenyſh wot njeho žadajo. Iako wón nježo njeda, wuceže jedyn nōž a ſko ſa hólzom. Tón drje na bok ſlocži, bu pak tola khetro do ruki ranjeny. Iako to pož wuhlada, dha ſo wón wot wosyčka wottorhnje, ſlocži na teho rubježníka a ſuha jeho do woblecža. To pomhaſche. Wobaž ſiſtinlaſ cžekſchtaj, ſhtož móžeschtaj.

* Š Paſerm a (w Italijsi) pišaja, ſo je tam tež wulka nusa wudýrika, tak ſo je hižom tójskto ludži kłodu wumrjeko.

* Wot wyscheho appellazionskeho ſuda w Draždjanach bu 12. februara wěſty Rudolph ſ Cibawa, kotrehož

bě budyški wotkřejny ſud hižom k ſimjerci wotkudžit, dokelž bě wón pſched 20 lětami ſwojemu džescžu ſ jědom ſawdał, druhí króž ſudzeny a ſ nowa k ſimjerci wuſudzeny.

* **S** Tu niſa ſu powjeſcze pſchishe, ſo w tamniſhim kraju nusa ſ tóždym dnjom pſchibjera. Na haſach w měſce, na polu a na puežach jedyn cžeka taſtik na deňdze, tiz ſu kłodu wumrjeli a w ſamym měſce Tu niſu wumrje wſchědnie 100 člowiekow, dokelž nicio jěſcji nimaja.

Cyrkwińskie powjeſcze.

Werowaní:

Mihaela chrlej: Jan August Kobanja, cžekla na Židowje, ſ Hamu Chrystianu Haſkež ſ Lejna. — Ernst Wohuſer Pöhlig, wobylter w Dženikezach, ſ Mariju Schellingež ſ Małeję Woſechnicžki. — Jan Mikel, ſubler w Porschizach, ſ Chrystianu Kaplerjež ſ Jeńkež.

Podjanska chrlej: Handrij Haſcha, žiwnoſcjer w Sajdowje, ſ Mariju Pěrkęž ſ Hrubječiž.

Pětrowska chrlej: Jan Hendrich Pawoł Mickan, měſčjan a ſamkař, ſ Johannu Chrystianu Lehmannež. —

Krčeni:

Mihaela chrlej: Johanna Hilžbjetä, Korle Augusta Ernsta Tannebergera, wobylter na Židowje, dž. — Maria, Pětra Wobsta, žiwnoſcjerja we Wulkim Bjellowje, dž. — Wilem Theodor, Augusta Wiedricha Kühlera, wobylterja na Židowje, ſ. — Jan Ernst, Dana Korle Löhnerta, wětrničarja we Wulkim Bjellowje, ſ.

Pětrowska chrlej: Korla August, Mihaela Tacžinla, měſčjan a ſchewza, ſ. —

Zemrjeći:

Djen 24. januara: Korla August, Korle Ernsta Neu manna, ſtejerja na Židowje, ſ. 4 m. 3 n. — 28., Mihael, Jakuba Něſka, ſublerja w Bělczech, ſ. 4 m. — 29., Jan Disnač, wumjenskař w Katarjezach, 75 l. — 30., Hanu rodž. Pjehež, njebo Bohuwéra Šchołt̄, w ſwojim čaſu piwarza, ſawostajena wudowa na Židowje, 55 l. 3 m. 14 d. — 3. februara: Julius Herman Řubel, registrator na kraj ſtej direktiji, 54 l. 11 m. — Emma Augusta, njebo Hanbrija Pylka, piwarſkeho pomožnika, ſawostajena džowka, 20 l. 11 m.

Šuče droždže

s fabrikou Ž. L. Bramscha předy A. W. Dursthoffa vſchedawa wſchědnie čerſtive

Rudolph Hölder

na róžku ſerbſteje a ſchulerſteje haſh.

We wulkich mlynach

je rjana mula tſecjeje rjadowne, ſ kotrejež ſo dobry kłeb pječež, na pſchedan.

Kak

Hans Dapl a

a

Mots Tunka

* * *

LOZAB

w o t r i t a j

a

ludzi p o d l a

s k r e j e t a j .

* * *

Hans Dapl a. Snajesch ty turkowskeho hejzora?

Mots Tunka. To je sultan Abul Aziz, skto dha s tym je?

H. D. Zako ja na wulkej wustajenzy w Parisu s nim hromadu pschinidzech, proschach jeho, so by wón

zwojim Turkam sakasak, so njebychu kscheszjanam psh rekali.

M. T. Skto dha wón prajesche?

H. D. Wón prajesche, so bych ja zwojim kscheszjanam sakasak, so njebychu tola zwojim pšam Sultan rekali.

M. T. Na dha je to s tutym sakasane.

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschinje na hownym torchosceju.
K něczišchemu symnemu czažu poruczam zwoj wubjernje frjadowany sklad
muzskeje drasty:

jało žuknie s doublestoſſa, taſke s jeznorischich wulkow, lētne žuknie, tholowy, lažy w žomecje, židze, wołmje ic. s proſtu dobrociźmje na to kędżbowac̄, so ſu wóchē draczenja mój ſamſu niz pak barlinski fabrikat, so go wone jenož wo dobrzych tworow dżekaja a we wulkim wubjerku ſa kupowarjow pschitowane leża. S dobrey tworu a s najtunischiem placzisnami možu ſózdu konkurrenzu pschewinyc̄.

G. W. Biſka.

Wosjewjenje etabliſementa.

Czesczenym Serbam Budyschina a wosolnoscje s tutym najpodwolniſcho k nawiedzenju dawam, so ſym ſo tudy jako drzewowry a rohovym drastler ſashbil a proschu pschi ſlutjenju sprawnego poſluženja wo dobrociźwe wobkeďbowanie. S dobom ja wosjewjam, so ja pſchedeſchcžniki a ſiſe najtunischiho porjedzam.

J. Lorenz, drastler.

Moje wobhydlenje je na ſerbſtej haſy pola knieſa pſchekupza Nieſſcha.

Dwaj kmanaj piſnaj koniaſai wotrociskaj možetaj na knježim dworje w Bolborzach hnydom do ſlužby ſtupic̄.

Pſchedzenat wot ſeta 1866 ſo w knihařni Smolerja a Pjecha kupuje.

Katholſki Posol čzo. 3 je wuschoł.

Wosjewjenje.

Pondzeli 17. februara t. l. budże ſo na ſerjanskim reviru něhde 40 dolhich hromadow, kaž tež 10 kloſtrow mjezhkého kulečkateho drjewa a 20 kop brēſovych walczkow ſa hotowe pjenyſh na pſchesadžowanje pſchedawac̄.

Šromadžinsa dopołnia w 9 hodzinach na starym wowczim wuhonje w kerkaſ pod wětrniſkom.

Hajniſiwo w Šveri, 8. februara 1868.

G. Petrenz.

Campinos - thosej,

kotryž derje ſłodzi, punt po 8 nſl. porucza Hermann Seibt na ſerjowej haſy.

Jedyn krawski
može trajaze dželo dostac̄ pola Ližnarja w Khaſowje.

Dřewowa aukcia.

Pondělu 17 t. m. dopołnja w 9 hodzinach budże ſo na ſezowym reviru we Wulkej Subrnicy pschi barſtſich mjesach tóſcito hromadow lischoweho dřewa na pscheba- dzowanje pschedawacj.

W Delnym Objelsku, 8. februara 1868.

Wilhelm, hajnit.

Hisheze žadny před!

njeje ſo psche khorosze dyhazých organow jato psche laſchel, psche wobežnosze brósta, ſchije a pluzow tak wulzyschnie jara hojaz wovolasač, kaž běly bróſhrop H. Leopolda a Co. we Wroclawju. Tón ſamý ma w bleschach po 6, 11 a 20 nſl. ſažo na pschedan

A. B. Pannach w Budyschinje.

Pondělu 17. februara budže ſo w Radworju ežo. 4 něhde 4 kop ſchpejchoweho dřewa, něchto ſylných bréſow, hotove ſopacie, něchto hejow a ſekerowych toporow, kaž tež něchto stareho wojskſeho gratu ſa hotowe pjeniſhy na pschebažowanje pschedawacj.

S. Rostok, wojskſki miſchr.

Jena nowodejaza fruwa,
pod kotrejž cjeło ſteji, ſo na ſwobodnym kuble w Děſti-
zach kupy.

Dokelž ſmy něchto exemplarow tuteje protyki ſažo doſtali, dha pschedawamy je netko tunischo, mijenujzy ſa $2\frac{1}{2}$ nſl.

Kniharnja Smolerja a Pjecha.

W kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſa 8 nſl. doſtacj:
Ruske pschedpiſy (Vorschriften). 1. ſeſhiwl.

Pschedzenak

abo

Prothka ſa Sſerbow

na leto 1868

je w kniharni

Smolerja a Pjecha

ſa $2\frac{1}{2}$ nſl. doſtacj.

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je doſtacj:

Neuer russiſcher Dolmetscher zur leichten und ſchnellen Erlernung der russiſchen Sprache. Herausgegeben von Iwan Alexander Petroff. 25 nſl.

Theoretisch-praktisches Lehrbuch zur Erlernung der ſerbiſchen Sprache. Von Stanoje Boskowitsch. 28 nſl.

Grammatik der ſlovakiſchen Sprache. Zum Schul- und Selbſtunterrichte bearbeitet, mit Uebungsaufgaben, Gesprächen, einem ausführlichen Wörterverzeichniſſe und einer populären Chreſtioſathie verſehen von Josef Viktorin. 1 toler.

Schule der böhmischen Sprache für Deutsche. Von Josef Sokol. Erſter Theil. 8 nſl. — Zweiter Theil. 15 nſl.

Böhmisch-deutsches und deutsch-böhmisches Wörterverzeichniſſ zum 1. und 2. Theile zu Josef Sokol's „Schule der böhmischen Sprache für Deutsche“. Zusammengestellt von Fr. A. Urbánek. 8 nſl.

Conversationsbuch der böhmischen und deutschen Sprache. Von K. A. Madiera. 18 nſl.

Společenský zpěvník český. (Towarzíchný čeſſki zpěvník.) Wudath wot Dr. J. Boj. Pichla a Jos. Leop. Zvonařa. 1 toler — Je to wobſchěrna ſbírka čeſſich ſpěwov, kotrejž ſu po jich ſlowach a po jich hloſach naříenſche. Koždemu ſpěvěj je jeho hloſ pschividath.

Wloni je ſledowaza knižka ſ naſladowom Maczižy Serbſkeje wuſcha a w kniharni Smolerja a Pjecha ſa 6 nſl. doſtacj:

Rajwuzitniſchi pschedzeljo ratarſwa a hajniſtwa bjes ſwérjatami, jako wot pschirodych poſtajeni ſathwarjo a wojowarz pschedzivo wobſchidzenju psches njerodž a myſche. A powuzenju ſa wjeſných a jich wuczerjow. Wot Dr. Glogera. Do ſerbſkeje rycze pschelozit M. Rostok.

NB. Tuta kniha je ſa ſobuſtawu Maczižy Serbſkeje poſla k. maczižneho knihiskladnika dar in o doſtacj.

Drzewowa aukzia.

Wtorek 18. februara 1868 rano w 9 hodzinach budźa
śo na letoniańskim reuiru bręsowe a wolschowe dolne
hromady na pszechadżowanie pschedawacj. Wuměnjenja
śo na dnju termije wosjewja.

Shromadzisna je w korejmje tam.

A. Mieth.

Drzewowa aukzia.

Srzedu 19. februara budźe śo na njechorińskim, wor-
zynskim a bělohorianskim reuiru wulka dželba twierdzych
dolnych hromadów a stejaznych lošen na pszechadżowanie
pschedawacj. Schtwórh džel kupyńcich pjenjes a lěšowých
pjenjes ma śo ho hnýdom pschi kupyjenju sapłacjicj. Shroma-
dzisna dopolnja w 9 hodzinach pola Schütz w Njechorinju.

Egi ſami, kiz maja hiſteče ſ lěta 1866 a 67 pla-
ćicj, njemoga, jeli běrsh njeſaplačza, ſ nowa ſupowacj.
Tež budźa woni, taž tež egi ſ rodzečansko reuiru, wſchich
knjesej Martiuskej pschedopodacj.

Na Vělej Horje, 12. februara 1868.

Budowenz.

Drzewowa aukzia.

Wtorek 18. februara t. l. dopolnja we 10 hodzinach
budźa śo na hermancjanskim reuiru bręsowe wuzitkowe
kruchi, bręsowe a wolschowe dolne hromady, popolnju wot
dwieju hodzinow kójnowe dolne hromady a kloſtry ſ dubo-
wych halosow na pszechadżowanie pschedawacj.

Shromadzisna je ½10 hodž. dop. na knjedim dworje
w Hermancjach, kójež budźa tež wuměnjenja wosjewjene.

W Njeħwacjidle, 13. februara 1868.

B. Unger, wyski hajnik.

**Wosjewjeje aukzije drzewa po lošach
hrabinskeho Ginsiedelskeho hajniſkeho ſa-
rjadniſtwa w Minakale.**

W lězowym reuiru w Lupej, we wotdželenju: w
ſwinicjach jamach, budźe śo bližschn wtorek dopolnja wot
9 hodzinow jako 18. februara t. l.

něhdje 90 lošow stejaznych kójnow, woſebje twarske
a wuzitkowe drzewo woskiſiſajcich
ſa hotowe pjenjesy, pod wuměnjenjemi, w termiji wosje-
wjomnimi, ſjawnje na pszechadżowanie pschedawacj.

Lězowý pjenje ſo nieplacj."

W Drobach, 13. januara 1868.

Hugo Siegert, wyski hajnik.

**Wotu psche wič a ſmolomyslo ſnateje do-
broſeče porucža**

brodowaska haptynka.

Varjenſku a ſkótnu ſol
porucža najtunischo P. Mickel w Kettlizach.

Psche kózdy ſestarjeny kafel, psche džbawoscj, ſażwanje, boleńje na broſeče, psche ſchijubolenje a wótrh kafel, je jenož psches swoje wutki, kotrež žadyn druhi syrop nima, tón najlepši ſredk	Plaćisna: 1 bl. 1 tl. ½ bl. 15 nbl. ¼ bl. 7 ½ nbl.	Plaćisna: 1 bl. 1 tl. ½ bl. 15 nbl. ¼ bl. 7 ½ nbl.
selowny bróſtſyrop wot	Dr. med. Hoffmann	

Na pschedau maja jen ſtajnie prawdziwy
Wilhelm Jacob w Budyšinje,
Ernst Postel w Klufschu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobrik w Rakezach,
F. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poetſchka we Wosportku,
Hermann Käſtner w Kamjentzu.

Bara derje ſłodžazy kóſej
punt po 7, 8, 9 a 10 nbl.
najpěknitschi jaſnijewczejazy petroleum
punt po 30 np.,
najrjeñſchi jaſkny ſolarwolij
punt po 24 np.,
najlepſchu warnu ſol
hachtel (mérzu) po 63 np.,
punt po . . . 9 -
wſchitke družiny palenza
cjiſteho a ſłodkeho
pschedawa w zyłym a w jenotliwym

Carl Noack

na ſwonsnej lawſſej hajniſ.

Dwaj ſchulerjej, kotrež chzetaj po jutraci jenu tudomnu
ſchulu wophtacj, možetaj wobydlenje, ſ jědu abo bjes
jědze, na mjaſowym torhochceju czo. 145 po 2 ſchodo-
maj dostačj.

Starschi, kotsiž chzeda ſynow na tudomnu wulku abo
měſchczanskmu ſchulu dacj, dostań ſa nich pola pod-
pihanje dobre ſastaranje. Wſcho bližsche na požadanje
dobrocjivje wosjewataj: k. redaktor Smoler a ſemi-
naristi wucjer ſiedler tud.

Hanža Lubjenska,
džowka njebo k. past. prim. Lubjenskeho
w Budyšinje.

Młodži ludjo, kotsiž chzeda tudomny gýmnasium
abo jenu drugu ſchulu wophtacj, moža wobydlenje
ſ jědu abo bjes jědze dostačj. Hde? to je ſhonicj we
wudawarni Serb. Nowinow.

Jedyn hólcjez ſprawnych starskich, kiz chze pjekar-
ſtwo naukuńczej; može pola podpihaného mięſto dostačj.
Pjekarſki miſchr Tannert
w Kettlizach pola Lubija.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiz maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoleń.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortiētna przedpłata
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W oprijeće: Rajnowsche. — Swetne podawki. — Spewy. — Ze Serbow: S Budyschyna. S Weteńz. — Pschilopf. — Čyrwinske powjescze. — Hans Depla a Mels Tunka. — Nawěšnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
15. februara 1868.

Dowoz:	Płacizna w prerezku			
8209	na wikach,	na bursy,		
kórcow.	wysza.	niżsa.	najwyssza	najniż
Pscheniza . .	11 10 np.	7 20 np.	8 15 np.	8 5
Różka . .	6 12 5	6 2 5	6 15	—
Ieczimien . .	4 12 5	4 5	4 15	—
Bowż . .	2 22 5	2 15	2 25	2
Dróch . .	6 2 5	—	—	—
Woka . .	—	—	—	—
Maps . .	—	—	—	—
Jahły . .	7 20	—	—	—
Hejdusichla . .	5 25	—	—	—
Kana butry . .	16	15	—	—
Kopakłomny . .	—	—	—	—
Zent. hyna . .	25	20	—	—
Gane hymjo . .	—	—	—	—

Spiritus płaczescze wczera w Barlinje.

19 tl. 25 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

pscheniza 80—108 tl., różka 60—79½ tl.,
(to je: ja 25 prusiusk forzow.)

repikowy wolič (nječiſćenj) 10 tl. 10 ngl. —
(Ej i se ženy, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajnje něhdže 1½ tl. dróžschi.)

Gjahi sakſkoschlesynſfeje želesnizy
ſ Budyschyna.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do połdnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h. 33 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

Do Šchorjelza: rano 7 h. 51 m.*; popołnja 11 h. 40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor 9 h. 22 m.; w noz̄y 1 h. 2 m.

* Pschedanknjenje wot a se Žitawy a Žiberja (Reichenberga)

† Pschedanknjenje do Žitawy.

Pjenjezna płaczisna.

W Lipſtu, 20. februara, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2½ np., 1 połnowažany czerwieny stoty abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5½ np.; winke bankowi 87½ (17 ngl. 4½ np.)

Rajnowsche.

Paris, 19. februara. Po powjesczach s Konstantinopla su tamničhi poſłanzy zuſzych wjerchow domoj piſali, so revoluzia na kupje krecze hisčicze pschedzo w mozy steji, a so ma ſo teho dla nětka ſe wſchej piſnoſćju na to dželac̄, kaž by ſo tuta naležnoſć tak wobročic̄ möhla, so by kſchesczijanam k lepschemu wupanyła.

Konstantinopol, 18. februara. Wulkovezir ho tón tydzeni s kupu krecy domoj wrózzi. — Turkijske kniežerſtvo je wobsanknyło, wſche piſma, kotrež su ſo kretiske naležnoſće dla piſate, ſterje ſepje woſjewicz.

Praga, 18. februara. Tudý ſo powjeda, ſo ſo jow ſa předawſcheho hannoverskeho krala wobycelenje pyta.

Win, 19. februara. Dla ſław, kotrež je předawſchi hannoverski kral Jurij pschi ſwojim 25 létnym mandželskim jubileju w nastupanju ſwojego wrózjenja do Hannoverskeje wunjeſł, je ſo pruski poſłanz pola khezora wobczęzował.

Win, 18. februara. Dženſha ſo jednanja přeujeje komory ſaſo ſapocžachu a běchu tež ſ wjetſcha wſche aržywódy do ſhromadzishy pschischli. Pschedzhyda wjerch Colloredo nowych ministrow poſtrowi a ministerpschedzhyda wjerch Auersperg proſchesche wo to, ſo by přenja komora jemu stajnje ſa podpjeru býčz chyła.

Bukareſcht, 18. februara. Tudomne nowiny powjedaſa, ſo čze rumunski wjerch ſ Rukowſkej vjerzec̄, dokež ta ſ Rumuniiju najlepje měni.

Sakſka. Budyska kralowska krajsta direkcia wóswierryje, so smieja ſo tež, kaž druhe lěta, tak tež lěta ſchtyri Bože ſtužby w draždanskej kſchiznej zyrtwi ſa ev. lutherskich ſſerbow w Draždansach a w tamniſchej wokolnoſci a to: njedzeli Vätere, 22. mérza; 2. njedzeli po ſzw. Trojizy, 21. junija; 15. njedzeli po ſzw. Trojizy, 20. ſeptembra; 2. njedzeli adventa, 6. decembra. — **Sakſholskich ſſerbow** ſo tež kóžde lěto ſchtyri króč ſerbske pređowanje w katholskej dwórskej zyrtwi dizerji, tola njeiſzu nam te njedzeli, na kotrýh ſo to stanje, w tu khwilu hiſteče ſnate.

Ralečjanſti ſudniſti hant je wuſas dał, ſo w jeho woſtejeſu pſy 12 njedzeli ſwobodnie wokoło běhacj nje- ſumiedza, khiba ſo maja pranž natrknjeny. W Dobro- ſchizach ſu mjeniujy jeneho ſtaženeho pſa ſarafyli a duž móhlo bycz, ſo je ſnadž tón druhe pſy ſtužat, tak ſo moža ſo tute tež ſtaſez.

W kralowſkim hredze mjeſeche ſo 12. februara le- tuſhi tſeczi dwórfki bal, kotrýh bě tež jara wopſtany.

— W druhéj komorje bu w ſańdzených dnjach etat mi- niſterſtwa ſnutſkomnych naležneſcjom nimale zyłych wuje- dnany. Pſci tutych jednanjach ryečeſhe ſo tež wo to, ſo by ſo tež ſ bórkowſkich ſtronow pſches Małeſchey a t. d. ſchuſej natwarił a je druga komora miſterſtu poruczíla, ſo by wone tónle ſchuſej, tak ruceje hacj móžno, twaricj datò.

Wot paketow, kotrež ſo ujeſrankirowane na poſt dadža, njetrjeba ſo žana ſchtrafa placiſi, kóždy ujeſrankirowany liſt pak 1 nſl. wiaz khoschtuje, hacj frankirowany. — Na budyskim poſcze ſo někto ſaſo rano wot 7—12 hodzinow a popołdnju wot 2—7 hodž. expediruje.

Gardistaj Jurij Pehra ſi Zatſobja a Miltawſki Bitka ſi Böſchiz ſtaj 28. oktobra w nožy krawskeho Scheffela w Draždansach wurubikoj. Po wuſkudenju wojskeho žuda buſchtai wonaj teho dla ſ wójska wuſtorcenaj a bu Pehra k 7 lětnej khostarni (Buchthaus) a Bitka k 5 lětam 8 měſazam a 14 dnjam teje ſameje ſchraſy wot- žudzeny.

W měſazu haperleji budże wot kóždeho ſakſkeho re- gimenta jedhn podwyskſk (toprola) na tſi měſazu na turniku ſhulu w Berlinje poſkłanu, ſo by tam turno- wanje naukuňk a potom to ſamo pola ſakſkeho wójska wučiſl.

Stabſtrompetar Wagner pſchi regimencje ſakſkich garde- jenskich je wot ruskeho khězora miloſciwn liſt a drohi pjerſchcjen ſa to doſtał, ſe je w Petersburgu pſchi kon- zercze k lepschemu ruskich invalidow ſobu ſtukowak a ruskemu wójsku wſchelake marshe poſtvejeczik.

Wſchelake nowiny powiedaja, ſo awſtriske knježerſtwu hiſtce 600,000 toleř ſa ſastaranje ſakſkeho rójska ſ zy- robu a kwartirami w lěće 1866 žada. Hacj ſo ta wěz wo prawdje tak ſadžerži, njeje nam ſnate. Jene

winske nowiny měnja, ſo to wérne bycz njemože, ale te ſakſte nowiny, kotrež možke to wjedzecj, w tajkim naſtu- panju hacj dotal ani „haj“ ani „ně“ prajike njeiſzu.

W naſtupanju liſtow, kotrež ſo woſalam poſkno- němſkeho ſwajaſla poſcječu, po tajkim tež ſakſlim, pruſkim a t. d. je poſtajene: 1) ſa liſty, hacj do 4 lutow cjeſte, njetrjeba ſo žadyn porto placiſi; 2) ſa „Post-Anmei- ſungi“ hacj do 5 toleř ma ſo 1 nſl. wot teho ſaplačicj, kiz vjenjeſy wotſcezele; 3) ſa valcikſi, hacj 6 puntow cjeſte, ſo 2 nſl. ſaplačiſi. Na adresach dyrbja pak kóždy ras ſlědowaze ſkowa napižane bycz: „Soldaten-Brief. Eigene Angelegenheit des Empfängers.“

Wot pruſkeho krala ſu ſlědowazy ſakſojo rjadu doſtali a to: měſchjanſti radziezel Lang a Lubiju rjad cjerwjeneho hodlerja 4. rjadomnje; krajſki direktar baron ſ Gutschmid w Budyschinje, medicinalſti radziezel Weinlig tam a knježerſki radziezel ſ Kiesewetter tam, wſchizn tſjo krónſti rjad 3. rjadomnje; ſekarjo Dr. Just ſen. w Žitawje, Dr. Schröter w Lubiju a Dr. Lehmann w Hohnsteinje krónſti rjad 4. rjadomnje.

Pruſhy. Miſterpſchedzyda hrabja Bismarck drje hiſtce pſchezo w Berlinje pſchebywa, ale ani do wura- dzowanjom druheje ani do jednanjow prěnjeje komorje njehodži. S teho je ſpóſnač, ſo je wón pſchezo hiſtce na konſervativnu ſtronu hněwony, dokež jeho wona pſci jeho wotmyžlenjach wjazy tak njepodpjera, kaž prjedy.

Tako ſo w tychle dnjach w prěnjeje komorje wo pſchi- ſwolenje tych pjenjes jednaſte, kotrež ſmeje prijedawſki hannoverski kral Jurij wot pruſkeho knježerſtwa doſtač, nočzchku je někotſi ſapoſčanzy pſchiſwolicj, prajizy, ſo hannoverski kral tute pjenjes jenož wužiwa, ſo by ſi jich pomožu njepſcheczelſtvo w Hannoverskej pſchecziwo pru- ſkemu kraju ſakozowak a we wulkaju njeļuboſnoſci pſche- cziwo Prusſej wužywak. (Prusſki kral je mjeniujy pri- jedawſhemu hannoverskemu 16 millionow toleř pſchiſwolik a duž ma tutón kóžde lěto dan wot tutych pjenjes do- ſtač.) Duž rječny minister Heydt w prěnjeje komorje, ſo kral Jurij tež ani jeneho tolerja wuplačeneho njedo- doſtanje, jeli ſo pſchecziwo Prusſej njeſadžerži, kaž ſo ſkluſha. S tajkim wuprajenjom běchu ſapoſčanzy spo- kojni a pſchiſwolichu te pjeniesy.

Prusſi ſejm budže najſkerje w tychle dnjach ſkónčený.

A wiſri a. General Neipperg, kotrýh awſtriske wój- ſko we Wuherſkej kommandiruje, budže najſkerje wot tam do Morawſkeje (Mähren) pſchebadženy. Wón běſhe ſo tam — kaž tħdzenja vižachmy — pſchecziwo wuſhw- lenju honvedow lěta 1849 a pſchecziwo ſakozenu wuſeb- neho wuherſkeho wójska wuprajiſ a to ſu jemu Mađarjo jara ſa ſko wſali. A dokež woni w tu khwilu pola miniftra barona Beusta wſchitko ſamóža, dha drje jim tón tež tu ſpodobnoſci wopolaže, ſo Neipperga ſi Wuher- ſkeje wotwoła.

Hac̄ runje knjes minister Beust w požlenškim časzu husto dość wudawaſche, so s Pruskej jara pſcheczelniwe měni, dha tola w Berlinje jeho ſlowam prawie wericz nochzedža a to c̄im mjenje, dokelz je pſched někotrym čaſom ſtuk ſčinik, kij na žane waſchnie ſa pſcheczelniwoſci njehwedeži. Mjeniuiž ſ Hannoverſteje je tōjskto wojaſow a ſ wojerſtou ſmaných ludži c̄eklo a ſo najprjódžy do Hollandſteje a potom ſ wjetſcha (400) do Schwajcarſteje a něhdže 100 do Awſtrije podato. Tuthym 500 Hannoverſkim je awſtriske knježeſtvo pucjowanſte paſhy dało, hac̄ runje bē ſnate, ſo džze předawſchi hannoverſki kral tuthych ludži, jeli možno, jako wojaſow pſchecziwo pruſkemu kraju na kožicž, a ſo jich wón ſejiwia. Tuciž ludžo ſu ſo nětko ſ Awſtrije a Schwajcarſteje do Franzowſteje pſcheydliſi a maja ſwojich offizierow a ſwoje wojerſke ſtrajdowanie. Pſihi tuthym pſcheydlenju je na ſwětlo pſchisčko, ſwotkal maja ſwoje pucjowanſte paſhy a je ſo na to pruske knježeſtvo na barona Beusta wobročiko, ſ praschenjom, ſhto to rěka, ſo ſo Hannoverſhy tak w Awſtriji podpjeraja. Wón je ſo wuryhečz pýtał, kaž je móhč, ale ſo ſo jemu tak prawje radžito njeje, to je ſe wſcheho widžicž.

Předawſchi hannoverſki kral je w tyhle dnjach ſwój 25letny mandželski jubileum w Hizingu pola Wina ſwječil. K tutemu ſwiedzenju je pſches 3000 ludži ſ Hannoverſteje ſ niemu pſchijelo a wjele darow w ſkocje a ſlěboru ſobu pſchinječko. W ryci, kotrūž kral Vurij ſ ſwojim předawſkim poddanam džeržesče, rjeknū wón bjes druhim: „Fa ſym pſchewdeženj, ſo ſo jako ſwobodny kral bórsy ſaſo do Hannoverſteje wróčju. Tež moji wojojo ſu ſwój kraju wopuſchicž dyrbjeli a ſu ſo tola ſaſo wróčili a wjetſche krajeſtvo dostali, hac̄ předn mějachu.“ Wón ſtönci ſwoju ryci ſe ſławu „na ſbožomne a bórsy prijódſtejaze wróčenie do Hannoverſteje!“ — (Tuta ryci móže jemu lohko doſež wjele ſchody načinicž.)

B a j e r ſ k a. Djed nětčiſčeho bayerskeho kraja, něhduski bayerski kral Ludwīg, je w Italii jara ſhorjet. Wón je hizom khetro starý.

Franzowſka. W Algierskej je hac̄ dotal něhdže 80,000 ludži hłodu wumrjelo abo na khorosče, kotrež ſu tam hubjeneje zyrobý dla naſtale.

We wojerſkim nastupanju w Franzowſtej najwjetſha džekawoſc̄ knježi a boja ſo teho dla ludžo, ſo Napoleon na wójnu myhli. — Marschal Bazaine wobhladuje w tu khwili franzowſke twjerdžiſny njeſaloſko pruſkich mjesow a pſchepytuje, hac̄ je w nich wſho w dobrym porjadku.

Jendžel ſka. Š Abekiniše hiſčic̄e pſchezo žana powjeſc̄ pſchisčko njeje, ſo je ſo tam jendželske mójſto ſ tamniſčim kralom Theodorom biło.

Ruſowſka. Dokelz je Midhat-paſha, turkowſki gouverneur w Bulgarskej, tamniſčemu ruſowſkemu konſulej kſhiwdu c̄init, dha ſebi ruſowſke ministerſtvo jeho

wotkadjenje žada. Midhat-paſha budže teho dla najſterje wotwočan̄ a pſchiudže Kipriſli-paſha na jeho město. (Zenho tyranna ſultan wotwoča a druheho tam poſežele. To je turkowſke waſchnje).

W polſkih ſchulach ſo nětko ruſowſka ryci pſchezo bôle a bôle wucži a žadyn Polak abo Němz njemž w ruſowſkej Polſkej wjazh krajny ſaſtojnik bycž, hdyž ruſzy ryczečz a pižacž njeroshmi.

Ruſki poſkaz w Konſtantinopla, kotryž w tu khwili w Petersburgu pſcheywa, ſo ſa někotry čaſ ſaſo do Konſtantinopla wróči.

Jendželske nowiny wudawachu, ſo je ſo ruſki general Černajew do Sſerbiye podał, ſo by tamniſche wójniſke pſchihoty rjadował, ale to wérno njeje, pſchetož wón je ſtajnje pak w Petersburgu pak w Moſkwoje bydlit.

T u r k o w ſ k a. Na kupje Krecze ſo kſcheczjenjo hiſčic̄e pſchezo ſ turkowſkim mójſkom bija. — W Volharskej (Bulgarskej) najſterje tež bórsy revoluzia pſchecziwo Turkam wudhri.

S p ě w y.

Biblija jaſo kwaſny dar.

U tak dha žohnuj Bóh knjes Waj,
Waj lubaj nowaj mandželskaj
Tu ſe wſchém ſbožom na ſwěczi
Na c̄eli a tež na duſči.

U wſmitaj horje ſ luboſcžu
Tu Božu ſwiatu bibliju,
Kij ſ luboſcžu a radž Wam
Ja jako krafñy dar nětk dam.

Nječ pſchezo tuta biblija
We domje cjeſcž a prawo ma,
Ač njewostajcze ženje ju
Wſchak ležo w proſhnym kucžiku.

Tež proſchu Waju wutrobnje,
Nječ žadyn džen wſchak njeſauđe,
So njebjehcze w tej bibliji
S najmjensha něſchtlo cžitali.

Wam praji tuta biblija,
Kak ſ blidu a tež ſot blida,
Hdyž kſcheczjenjo bycž ſechzecze,
Wu macže ſpěwacž pacjerje.

Haj rano a tež ſ wjecžora
Nječ Waju horza modlitwa
Sso ſ Božom' thronej pſchibliži,
Kaž wucži Jefus w bibliji.

So matej: — wucži biblija
Tež na kwaſ proſhcy Jefuſa,
Ton, — hdyž tež kwaſ ſo minut je,
Nječ Waju domje wostanje.

Kaž kruče pak ta biblija
Wſchě hréſhne wjeſle ſaſa,

Tam hdjež je hréšne wježele,
Tam Ježus dolho njebudže.
Ta biblija, — hdjež wježele
Bóh Wamaž tudy posczele,
Waj warnuje psched hordosczu
A dawa myſl ponižnu.

A hdjež Bóh frudnoscz posczele,
Kiz Waj tež wěcze nješminje,
Dha tuta ſwjata biblija
Wam troscht a poſylnjenje da.
Haj hdjež Wy hnano khorí ſeže
A lěkarja tež trjebacze,
Dha pokaze ta biblija
Wam teho pramoh' lěkarja.

Tež hdjež hnadž hněw Waj' pschekhwata
Dha praji tuta biblija,
So dyrbitaj ſej na měsczi
Wicho ſažo wodacž w luboſczi.
Hdjež ſapleczenie podacze
Waj na Waj pucžu podenidže,
Hlaj tuta ſwjata biblija
Wam ſvětko, troscht a radu da.
Duž, lubaj nowaj mandželskai,
Někt wſchitko Bohu porucžtaj
A džitaj Waj pucž troschtiniwe
Psches ſrudobu a wježele.

A wſchudžom ſjawnje, hdjež Woj staj,
Wſchak ſ wježeloscžu ſpoſnajtaj,
So Wamaž žana hanba njej',
Sso ſhwēru džerječ ſ Jeſuſej.
Hlaj, kohož je ſchčež haniba,
Tu wſchudžom ſpoſnacž Jeſuſa,
Ach teho wón tež ſawěſce
Na ſudnym dnju ſnacž njebudže.
Wſchak njej' ſo nihdh nichoton kał,
Kiz Jeſuſa je lubowal,
Hdjež runje ſu tež na ſwěczi
Sli ludžo ſo jom' wuſmeli.
A tak njech tuta biblija
Psches ſjawnje Waj' pschewodža,
Njech wježde Waj' psches ſmjerča a row
Do Božich kraſnych njebjehow.

Petr Mlonk.

Ze Serbow.

S Buduſčina. Nasch ſerbſki kollekteur na Židowje, t. Hennig, je pschi ſtečim czechnienu 73. krajnje ſatſkeje lotterije ſažo to woſebne ſvože měl, ſo je najwjetſhi dobytk, kotrež je ſem pschischoł, mjenuižy 8000 toleř na čjo. 36,699 do jeho kollektije panh. S teho je widječ, ſo czi, kiz pola njeho hraja, tež ſ wulkim ſbožom hraja, a hodži ſo nadječ, ſo ſvože pschi dalskim czechnienu hifcheze dale bóle pschibjera.

S Wěteńz. Wondanjo jako 13. februara wróci ſo 24letny piękarſki a wojerſki reservist Petr Kral po-

mjenowanym Sarjeň ſ Dražđan ſ nam domoj a ſatſeli ſo tudy ſady jeneje bróžnje ſ pistoliu, předh hac̄ vě jeho ſchtó předh wohladak. Wón mějeſte hifcheze jenu druhu nabitu pistoliu w dybſaku. Spomnjený Kral vě hewač czecheho waſchnia a mějeſte wſchudže dobru kwalbu.

Priłopk.

* W Králowzu (Königsberg) bu wóhnjowym direktař Schönbeck ſe žonu a ſ pjezimi džeczimi w jeho wbydlenju morwych namakany. Wſchitke tute parſchony ſu psches jěd wo ſjawnje pschischoł, jenož najmłodsche, 5/4 lěta stare, džeczo bu ſjive a čerſtwe namakane. Schönbeck mějeſte 1. hapečeje t. l. ſe ſkúzby ſtupicž a to je jeho a jeho ludži naſkerje tak do stracha ſtajiko, ſo ſu wobſankli, ſebi w hromadže ſjawnje wſacž. To je ſ listow widječ, kotrež ſu ſawostajili, a te džeczi w ſwojich liſtach piſhaja, ſo chzedja wone tež tam bycž, hdjež luby nan budže.

* W jenej kopenhagenskej želeſolierni wondanjo stare kanony we wóhnju roſdželachu. Pschi tmy ſo ſta, ſo jena wutſeli a woſom dželaczerow czechko wobſchloži. Wona běſhe mjenuižy hifcheze ſ polverom a kultu nabita.

* W Parisu je ſo w noz̄ 12. februara wulka czechcjiernia wěſteho Migne, w kotrejž psches 200 ludži dželacze, nimale zyla motpalita. Schkoda ſo na ſhesc̄ millionow nortow (frankow) woblicja.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Mihaelska chrkej: Jan Dubski, wobydler na Židowje, ſ Mariju Hanžu Sauerez tam. — Petr Libšcha, ſorman na Židowje, ſ Hanu ſwidowjenej Vjenadovej tam.

Katholska chrkej: Petr Horjeňk, murjer, ſ Mariju Amaliu Salmez ſe Židowa.

Krčeni:

Mihaelska chrkej: Hana Maria, Korle Augusta Wernerja, wobydlerja nu Židowje, dž. — Gustav Adolf, Jana Adolfa Dürčimanna, czechle na Židowje, ſ. — Jan August, Michal Urbana, pohonča pod hrodom, ſ. — Jan Hendrich, Jana Dubskeho, khežkarja we Wulkim Wjelkowje, ſ. — Johanna Wilhelmina, Gustava Adolfa Deutscher, krawza we Dobruschi, dž. — Alma Theresia, kublerja Rycktarja w Sczijezach, dž. — Jan Ernst Wylem, Handrija Burgla, kublerja w Skonej Vorſchceji, ſ.

Katholska chrkej: Jakub, Jana Rycktarja, khežkarja w Nowych Bobolzach, ſ.

Zemarječi:

Dženj 11. februara: Madlena rodž. Domšchez, njebo Jurja Schotky, ſiwnoſejerja w Matkzezach, ſawostajana w Vorſchceji, 74 l. — 12., Korla Wernerja, wobydlerja we Židowje, ſ. 3 l. 9 m.

Hans Depla a Mots Tnuka.

Hans Depla. Lubo Motko, nježny dha pak nihdže na pschafy pobyl?

Mots Tnuka. O haj, ja běch wóndanjo w

Holčez spravných starších, kij čze schewzowstwo naukňací, móže do wucžby stupicž pola schewského mischtra Moriša Langi na swonkej lawskéj haſhy čzo. 744 na róžku Haſchiz haſhy.

Jena sahrońska živnoſć se 4 okrami 38 prutami pola a kuli, s rjanej ſádowej ſahrodu, je na pschedan abo na pschenajecje a je vicho dalsche ſhonicž na swonkej lawskéj haſhy čzo. 824 w korečmje tam.

Drjewowa aukzia.

Na reviru w Konjezach pola Poſchiz budje ho pónđelu 24. februara dopolnja w 9 hodžinach 98 wolschowých a bréſowých dolních hromadow a dwé hromadje wurodoných pjenkow na pschedadžowanje pschedawacj.

Wuměnjenja ho psched aukziju woſſewja.
Šromadžisna w „fuchsheineru“.

J. Wehla a J. Halka.

Drjewowa aukzia.

Na strójanském reviru, pschi tak mjenovanym nowym kraju, vndje ho na kledowazých dñiach na pschedadžowanje pschedawacj a to

þrijedu jako 26. februara 1868
wulke dželba bréſowých a khónowych dolních hromadow, kaž tež dželba kovanſkeho ſlania;

schtwórtk 27. februara t. l.
něhdže 300 deſtových flozow a twarskich ſchomow, a

pjatf 28. februara t. l.

wſchelake bréſowje gratowje drjewo.

Sopocjatf kóždý džen rano w 9 hodžinach. Šromadžisna na drjewniſčeju.

Müller a Cons.

Drjewowa aukzia.

Na ležowym reviru w Schenzeny budje ho blížšu wntoru jako 25. februara t. l. dopolnja w 9 hodžinach psches 100 bréſowých a khónowych dolních hromadow, w kótrých je kóyne twarske a kloſtrowe drjewo, na pschedadžowanje pschedawacj. — Šromadžisna na kuzh w rucžjy.

Tschöcher, hajn.

Drjewowa aukzia.

Poſtnisku þrijedu 26. februara rano wot 9 hodžinow budje ho w drjewniſčeju, pschi ſchufetu pola Spytz ležazym, 70 kop khónowych valcžkow na pschedadžowanje pschedawacj. Wuměnjenja ho psched aukziju woſſewja.

W Spytzach, 17. februara 1868.

Michał Schueider. Jan Nitscha.

Dornych Woſlizach a tam mi někotre rjane holčeti ſlořazhu, so hólzy tak vorečko na pschafu pschihadžea.

H. D. Ale, ſchto dha je na tym wina?

M. T. Dokelž ho wſchaf tajše ſherjenje we wokolnoſci a na czeſak klinčenje kóždomu njeſpodobasche.

H. D. Schkoda, ale ſchkoda wo e rjane holčeti tolal!

Drjewowa aukzia.

Pónđelu 24. februara t. l. dopolnja w 10 hodžinach budje ho

54 kóynejkh khónowych dolních hromadow na bartſkim reviru pschi puczu, s Dubrawki do Duboho wjedžazym, na pschedadžowanje pschedawacj.

W Barcje 16. februara 1868.

Grabinſke Lippſke hajniſke ſarjada niſt w o. Wiedemanu.

Dr. Kochowe krystallisowane ſelobon- bony wopofaſuſa ho jako polozaze, ſměrowaze a wo- ſebje derječinaze a ma je w originalnych tyſtach po 5 a 10 nřl. ſtaſnie prawdziwe na pschedan

w Budyschinje měſcežanski hapthkar D. Schimmel, w Bjernacjizach H. Einert, w Kamjenizu Fr. Vogel, w Lubiju Carl Dümmler a w Ostrižu tamniſcha hapthka.

Hiſčeze žadhn ſredſ

njeje ho psche khorosče džazých organow jaſo psche ſchmel, psche wobcežnoſće brósta, ſchije a pluzow tak wulžschnje jara hojaz wopofaſa, kaž běly bróſtſyrop H. Leopolda a Co. we Wratislawju. Tón ſamý ma w bleschach po 6, 11 a 20 nřl. ſaſo na pschedan

A. B. Pannach w Budyschinje.

Campinos - thoeſej.

kótrý derje ſtodi, punt po 8 nřl. poruča Hermann Seibt na ſerjowej haſhy.

Pschedzenaf

wet lěta 1866 ho w kniharni Smolerja a Pjecha kupuje.

W noju kniharni je ſa 10 dostacj:
Svijath poſt. Khrystuſzowe cjerpenje, we wſchich dñiach po ſte ne ho cžaſha ſchlerluschemi, wopomnenem i a modlitwami ſwecjene. Na ſerbſti pschedozene wot M. Domachki, fararja w Nožacjizach." To ſu woprawdze woſebne, krafne knihy. Ich ſwérne wužiwanje nje- može bjes wulkeho žohnowanja ſa duchu wostacj. Wot tutých knihow je hízom psches 2400 efemplarow bjes naſchim lubym ſerbſkim ludom wupſchecjeraných. Pschi bliženju ſwiateho poſtnego cžaſha ſebi dowolamoj je tym poſkiežicj, kij je hiſčeze njevoſheda.

Smoler a Pjech.

Krajnostawski bank.

Š psciwołosjenjom kralowskeho knjesa komisara šo po § 6 statutow krajnostawskiego banka kralowskego sakskiego hornolužiskiego markhrabinstwa wot 16. junija 1857 wobsankaza bilanza spomnjenego banka ſ lěto 1867, ſ wuměnjenjom justifikacije ſlicžbowanja, na bližším provinzialnym ſejmje wukonajemym, ſ tutym ſ jawnemu namjedzenju dawa.
W Budyschinje, 4. februara 1868.

Postajeny krajny starski kral. saksk. hornolužiskiego markhrabinstwa.

ſ Thielau.

B i l a n z a .

Activa.

Ultimo decembra 1867.

Passiva.

	tolef.	ſl.	np.		tolef.	ſl.	np.
Hypothecké konto (kapital).				Per fundazijski kapital-konto.			
Saldo ult. dec. 1866 4,686085 tl.				Ša sakladny kapital banka		550000	—
Štemu pscihičje w lěcje 1867 357835 =							
5,043920 tl.				Per ſastawskich listow kreazijski konto.			
Wobytſk 86555 =				Wunoſek tych hacj ult. dec. 1866 kourſirowazých ſastaw. listow 2,084650 tl.			
				W lěcje 1867 bu kreirowaných 225000 =			
Hypothecké žadanki ult. decembra 1867 4,957365 —						2,309650 tl.	
				Šaniczených bu 258050 =		2,051600	—
Hypothecké konto (daň).							
per měsaz december 1867 ſlicžbowajomna, ult. meje 1868 płaczomna daň a resty	31656	22	6	Per banknotow kreazijski konto B.			
				Šoursirowaze bankowki Lit. G. à 5 tl.		500000	—
Šwonekne hypoth. konto (kapital).				Per banknotow kreazijske konto C.			
Saldo ult. december 1866 262200 tl.				Šoursirowaze bankowki Lit. H. à 10 tl.		500000	—
Pſchibytſk w lěcje 1867 50000 =							
				Per kapital-kreditorſke konto.			
312200 tl.				Saldo ult. dec. 1866 287301 tl. 8. 4.			
Wobytſk 3050 =	309150	—		Pſchibytſk w lěcje 1867 38084 = 9. 2.			
						325385 tl. 17. 6.	
Konto ſastawskich listow.				Wobytſk 15500 = 20. 7.		309884	26
Wobytſk w ſastawskich listach ult. decembra 1866 95300 tl.						9	
Pſchibytſk w lěcje 1867 483050 =							
				Per konto nalutowarnje.			
578350 tl.				Škadiſt ult. dec. 1866 3,360515 tl. 4. 4.			
Wobytſk 510850 =	67500	—		Leho runja w l. 1867 611265 = 29. 1.			
				Daň, ke kapitalej dyrjena 77597 = 28. 1.			
Konto effektow.						4,049379 tl. 1. 6.	
Wobytſk papjerow au porteur ult. decembra 1866 882186 tl. 7. 9.				Na to bu wuptaczenie 676903 = 20. 3.		3,372475	11
Pſchibytſk w lěcje 1867 23783 = 6. 5.						3	
905969 tl. 14. 4.				Per ſastawnych listow daňwukupne konto.			
Wobytſk 92745 = 24. 5.	813223	19	9	Ša njepłacjene koupony wot:			
				21. I. ſlicžb. 1865 122 tru. 138 tl. 3. 3.			
Konto kapital-debitorow.				22. I. = 1866 272 = 569 = 2. 1.			
Saldo ult. dec. 1866 447186 tl. 19. 3.				23. I. = 1867 9120 = 31031 = 24. 8.		31739	—
Pſchihod w lěcje 1867 14144 = —. 4.							
461330 tl. 19. 7.				Per konto fauciow.			
Wobihod 283315 = 19. 7.	178015	—		Šbytkne faucije w hotowym pjenjeſad ult. decembra 1866 390 tl. —.			
				Pſchibytſk w l. 1867 pſches deponirowane pjenj. papjeru 16270 = —.			
Konto torrentne konto.						16660	—
Saldo ult. dec. 1866 257116 tl. 24. 2.							
Pſchibytſk w lěcje 1867 726570 = 14. 3.							
983687 tl. 8. 5.							
Wobytſk w lěcje 1867 756651 = 13. 7.	227035	24	8				
Transport 6,583946 7 3				Transport 8,333359 8 4			

B i l a n g a.

Activa.

Ultimo decembra 1867.

Passiva.

	tolef.	bil.	np.		tolef.	bil.	np.
Transport	6,583946	7	3	Transport	7,333359	8	4
Konto pożyczne.				Per Conto à Nuovo.			
Saldo ult. dec. 1866 308264 tl. — . -				Dajomna p'schichodna dañ 30752 tl. — . -			
P'schibytk w lęcze 1867 200970 = — . -				Ta hama k dostaczu . 5268 = 5. 9			
509234 tl. — . -					25483	24	1
Wotbytk w lęcze 1867 222457 = — . -	286777	—					
Leżomnośne konto.				Per reserve-fondiske-konto.			
Wunosch ult. dec. 1866 129400 tl. — . -				Wobstatk ult. december			
P'schibytk w lęcze 1867 4050 = — . -	133450	—		1866 234788 tl. 16. 4.			
Licitalnypjenjes-depozitske konto.				Dobytka d'jelba wot			
Wobstatk ult. dec. 1866 4768 tl. 21. 7.				1867 15211 = 13. 6.	250000	—	—
Wotbytk w lęcze 1867 1302 = 26. 1.	3465	25	6				
Kaucje depozitske konto.							
Ca pjenjejne papjery jalo kaucja położene	16270	—					
Kassa-konto.							
Hotowe pjenjejny ult.							
deceembra 1866 . 468900 tl. 28. 1.							
P'schikhod w l. 1867 2,483998 = 10. 8.							
2,952899 tl. 8. 9.							
Wułhod . . . 2,368965 = 9. 3.	583933	29	6				
	7,607843	2	5		7,607843	2	5

C. W. Bitzki drastowy magazin,

w Budyschinje na hłownym torhoszczu.
K nęczijschemu shymnemu czašu poruczam swoj wubjernie srijadowany sklad

muzskeje drasty:

jakó szuknie s doublestoſſa, tajke s jeznorishich wulkow, lętne szuknie, chłowhy, lažy w szomocje, židze, wołmje ic. s przewsu dobrociwje na to ledzbowacj, so zu wsche draſczenja mój hamschij niz pak barlinski fabrikat, so ho wone jenož wo dobrzych tworow d'jekaja a we wulkim wubjerku sa kupywarjow p'schihotowane leża. S dobrej tworu a s najtunischem p'sacjiznami móžu kózdu konkurrenzu p'schewinieč.

C. W. Bitzki.

Wosjewjenje etabliſementa.

Cęſczenym Serbam Budyschinia a wołnoscie ſi tutym najpoddwołniſcho k nawjeſzenju dawam, so zhym bo tudy jako drzewowy a rohowy draschler ſachydlik a proſchu p'schi ſłubjenju sprawnego poſłużenja wo dobrociwje wobledzbowanie. S dobowm ja wosjewjam, so ja p'schedeſt'cjaniki a kje najtunischo porjeđjam.

J. Lorenz, draschler.

Moje wobhdlenje je na serbskej habsy pola k'jiesa p'scheturza Nielscha.

Starſhi, kotsiz chzedža h'yonow na tudomnu wulku abo m'eschčansku ſchulu dacj, doſtanu ſa nich pola podpiſaneje dobre ſastaranie. Wscho bližsche na požabanje dobrociwje wosjewjataj: kſ. redaktor Smoler a ſemi-narski wucjer Fiedler tudy.

Hanža Lubjenska,
d'jomla njebo k. past. prim. Lubjenskeho
w Budyschinje.

Drzewowa aukzia.

Bližsnu wtoru jako 25. februara t. l. budże ſo na droždžijskim reviru
129 kop twierdzych $\frac{1}{4}$ kołczowskich walczłow,
30 dolhich hromadow a
28 stejazzych ložow

pod wuměnienjenimi, předp wosjewiomnimi, na p'schebdjowanje p'schedawacj.
Sapocžak rano we 8 hodzinach p'schi tak mjenowanej dubowej horje.

W Droždžiju, 18. februara 1868.

Menschka, hajnik.

Sahrodniska žiwnoscj czo. 12 we Łahowje ſ 8 akrami 185 prutami dobrzych polow a łukow a ſ rjanej ſadowej sahrodu, h'jek wumjeńka, je ſe ſwobodneje rufi na p'schedau. Wscho dalsche je ſhonicz pola wobh'ebjerja tam, kaž tež pola kublerja Schmole w Leſchawje.

Přiblíženíje tvarstvěho a živného čápa dava mi skladnost, mje pschi potřebje **hor-noschlesyńskeho kalka** i gogolinsko-goradzskich podkopkow nanajlepje poruczej. Tutoň kalk, kotrýž ja hížom něhdže 3 lěta pschedawam, wopšija po pscheptytanju kralovské ratar-skeje akademije w Prosklowje

98,60 % kalkoweje semje, faktrofski kalk pak jenož 92,68 %, a může bo teho dla najlepší wschitkých kalkow mijenowacž.

Ja bym tež když cjaž hotový, wysche tuteho kalka, tež híčceje **ludwigsdorfski, ostrawski a mischonksi** po jara spodobných placzisnach wobstaracž.

H. Grieshammer,

se skladom na dwornischczu s' napschecza kubotubje, komtoir tež tam a na swoiknej lawskéj haſy čzo. 819.

Wot wiele medicinskich autoritátow pschipósnata a psches kraſne wo-piſma dopokasana

Slemkowa žalba psche delnoživotnyj slemk

wot Gottl. Sturzenegger w Herisau, Canton Appenzell (Schweiz), ma won stajnje cjerstwu a prawdziwu už pschedan, kaj tež

kneſej Spalteholz & Bleh w Dražjanach a k. A. Günther w Lawskéj haſy w Berlinje,

Jerusalemer Str. 16. Placzina ja hornež 1 tl. 20 nsl.

Sahojenie, bjes sahorjenja, najbóle když ras wěste. Rospokasanie, kaf ma bo trjebacž, a wopiſma dar mo. Bohath sklad slemkowych paſow. (Bruchbänder.)

Czischczane Turino

ł draczenjam, % scheroke kohcž po 25 np., kij pschi plokanju njeſchecza, porucža

Na ſerbſkej haſy

s napschecza k. pschekupza Nieckſcha.

Reinhold Hartmann jun.,

ſobotu w budže, na firmje ſnajomny.

Sa tych, kij ſu na woezi bědni!

S najwyšzej konzeſji wnhotowaną
ſwetoſnata wopravdžita

Dr. Whitowa wodzicžka ja woczi
wo kotrej wchębnym ſtukowanju ſu bo hížom wot lěta
1822 pschehwědczili, bo à flacon 10 nsl. stajnje cjerstwa
ſczele psches jeniczeho fabrikanta Traug. Chrhardta w
Großbreitenbachu w Thüringſkej a bym ja kneſej
Em. Menznerej w hrodowskej haſy w Budyschinje
porucík, ju ja mne pschedawacž.

Tyhož kwalbu dawazyh listow a wopiſmow se wschitkých
ſtronow ſweta pschipoweduja jeje woebeje ſbožomne ſtukowanje.

Po 10letnym wocžibolenju pomoz.

Po nałożenju niz zhe jeneje bleſche Dr. Whitowej
prawdziwej wodzicžki ja woczi, mi wot kneſa Bretschneidera we Woleschnizh wobstaraneje, buch wot ſwojeho ſteho
10letneho wocžibolenja wumóžený a je bo psches to moje
widzenie jara polepschilo, ſchtož po prawdze wobſhwědczam.

Buſelwitz pola Woleschnizh, w septembru 1866.

Christian Gitschel, faktrofski mischtr.

Dvaj ſchulerjej mžetaj tunjo wobydlenje a zbrobu
doſtacž pola kowarskeho mischtra Janascha na swoiknej
lawskéj haſy.

Czerstwe ſwinjaze pleza,

niz psches 15 puntow czeſke, kupuje J. Wanack
na ſchulerſkej haſy.

Beňtwa.

Zedny muž, tudh w Budyschinje bydlazh, 34 lět starý,
měščjan (běrgar) a mischtr jeneho stajnje dobreho rjemjeſla, žada ſebi mandželsku ſe wkhov, pyta teho dla na
tuthm puczu holzu abo wudern, tola niz staršchu hacž
won je, kotaž je dobreje wutrobh, ſa žonu. Ta ſama
dyrbaſala pac 600 hacž 1000 toler pjenjes, kotaž býhu
bo na kupjenje jeneje thěje nałożili, ſobu pschinjeſcž. Sa
najwyjetſche ſamjelčenje bo rufuje.

Wſcho dalsche je ſhonicž we wudawarni Serb. Now.

Starſhi, kotsiž ſu ſmyſleni, ſwoje džecži do Budys-
chyna na ſchulu dacž, móža ſa nie wobydlenje a jědž
doſtacž w jerjowej haſy čzo. 267 po dwěmaj ſhodomaj.

Rhěza čzo. 7 w Pžewojoch ſ polkörzom pola a ūki
je hnydom ſe ſwobodnje ruki na pschedan a wſcho dalsche
je pola wobſhwěderja tam ſhonicž.

Pótnsku wutoru reje w Ssowrjezaſh.

H. Kmočh.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortletna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

Wopřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Dopiš. — Ze Serbow: S Budyščina. S Varta. Se
Židowa. Se Ščuščez. Se Spytez. — Psicholpt. — Hans Depla a Mots Tunča. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
21. februara 1868.

D o w o z :	Płacizna w pŕerézku			
	na wíkach,	na bursy,	wysza.	niżsa.
	ii. np.	ii. np.	ii. np.	ii. np.
Pscheńza . .	8 5 —	7 15 —	8 10 —	8 —
Rožla . .	6 7 5	6 —	6 10 —	— —
Decimien . .	4 12 5	4 10 —	4 13 8	— —
Wobz . .	2 22 5	2 17 5	2 27 5	— —
Hróč	6 2 5	— —	— —	— —
Wola	— —	— —	— —	— —
Raps	— —	— —	— —	— —
Jahy	7 20	— —	— —	— —
Hejdusčka . .	5 25	— —	— —	— —
Kana butry	— 16	— 15	— —	— —
Kopackomy	— —	— —	— —	— —
Zent. žyna . .	— 22 5	— —	— —	— —
Łane žymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

19 tl. 25 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pschenza 80—108 tl., rožka 60—79 $\frac{1}{2}$ tl.,

(to je: za 25 prusicki fórmow.)

rēpikowy wolič (nječiſčený) 10 tl. 10 nsl. —
(Ežiſeženy, faž so w Budyščinje pschedawa-
stajniye něhđe $1\frac{1}{8}$ tl. dróžski.)

Ezabi sakſoschlesyňskeje želeſnicy
w Budyščina.

Do Dražđan: ranou 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjecžor 8 h. 21 m.*; w nožu 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: ranou 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.; wjecžor 6 h. 52 m.*; wjecžor
9 h. 22 m.; w nožu 1 h. 2 m.

* Pschisanknjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)

† Pschisanknjenje do Žitawy.

Pjenjezna płaczisna.

W Lipſtu, 20. februara, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazy čerwony štok abo dukat 3 tl.
6 nsl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wińskie bankowki 87 $\frac{1}{4}$ (17 nsl. 4 $\frac{1}{2}$ np.)

Najnowsche.

Win, 26. februara. Omer-paſčha je wot tur-
kowskeho sultana poručnoſež dostal, so by ho jako
kommandant turkowskeho wojska do bliſkoſeže rěki
Donawh podal. (Won je mijenujzy najlepſchi tur-
kowski general, ale hdøy na kupje ſķecze nicžo pschi-
hotował njeje, dha tež pschecžiwo Volharam a Šser-
bam nicžo kmane njedokvja.)

Paris, 25. februara. Čudomne nowiny po-
wjedaja, so stej Pruska a Russka twjerdy swiaſk
bjes ſobu ſčiniłej.

London, 25. februara. Dotalny minister-
pschedzyda lord Derby je wulkeje khorofscje dla
ſwoje ſastoſtſtvo ſložil. Duž je nowe ministerſtvo
wot kraloveje Viktorije poſtajene a je lord Disraeli
ſa prěnſkeho ministra poſtajeny.

Dražđany, 27. februara. Ministerſtvo
6prozentne rucžne pož-
čonku wupowjedziło a budža tajke pjeney ſkon-
septembra naſpjet płaczene. Schťož ſebi pjeney
prjedy wupłacžicž da, doſtanje wěſte ſarunanie.

Win, 27. februara. Čudomne nowiny po-
wjedaja, so je pruski minister hrabja Bismark ſe
ſamolwjenjom barona Bensta w naſtupanju prjeda-
wskeho hannoverskeho krala ſpokojeny.

London, 27. februara. Dotalny ministerpsched-
zyda lord Derby je khorofscje dla ſe ſkulzbh ſtupiſ.

Sakška. Druga komora je w tyčle dnjach nowy dawł wujednaka, mjenuiżu tajki dawł, so dyrbi ho sa wudacze kózdeho „wechsela“ něčto saplaczic a to tak, so ho wot wechsela hacž do 100 tl.: 1 nžl. schtempla saplaczji, a potom wot kózdeho sta wjazh tež 1 nžl. wjazh, po tajkim 10 nžl. wot 1000 tuleriskeho wechsela.

Požleni bal w kralowiskim hrodze bu wotprajeny, dokelž bě powojesč pschischka, so je předawški starý bayerski kral Ludwig straschnje a, móhč rjez, na žmijercž thory.

Lubijiske hamtske hetmanstwo je 388,649 toler̄ sarunanja sa wójnske škodowanja dostało a to bjernaciszki žudniški hamt 26,433 tl., eversbachski žudniški hamt 9545, großjhönauski 13,406 tl., herrnhutski 19,476 tl., město Lubij 37,892 tl., lubijski žudniški hamt 41,017, reichenauski 24,228 tl., město Wospork 2621 tl., wosporski hamt 13,382 tl., žitawski 62,409 tt. a město Žitawa 96,852 tl. — Prjedy bě ho hížom sa trjebane konje 10,804 tl. w zjékym hamtskim hetmanstwo sarunalo a město Žitawa bě tež hížom 6125 tl. dostało.

W Neudnižu pola Lipška pschindje wóndanje jene počdralétné džeczo na žakožne waschnje wo živjenje. Pěstnica bě je mjenuižu na kromu wóhnischca žadžika, hdzejz ho fotok wodh warjesche. Tako bě džeczo někak na kottkove wělo saléško, dha ho tuto wělo pschecizben a to džeczo do warjazeho khropa panj. Wone bu drje hischeze žive s kottka wuezechnjene, dyrbiesche pak pod žakožnymi bolesčemi sa 4 hodžinu wumrječ.

W Draždjanach je ſebi 24. februara jena 20létnej holza, fotraž pola jeneho pjetarja ſkujeſche, ſama s jědom sawdaka, tak so je wumrječ dyrbjala. Wona bě hischeze wjecžor předn na rejach pobyla.

SDraždjan pišaja, so to wérno njeje, so ſebi awstrijske knježerſtvo ſa ſastaranje ſakſkeho wójnska s zhrobu (we wójni lěta 1866) 400,000 toler̄ žada, ně, wone žada ſebi hischeze 2 millionow ſtěžnakow, to je něhdje 1 million 333,333 toler̄, — a je tež pjetra hje-wscheho sapjeranje dostenje.

W Chemnižu ſu ho 20. februara někotre twarjenja wotpališe.

Pružn. Ministerpschedbýda hrabja Bismark njeje wot teho čaſha, hdzejz bě ſo ſ konserватivnej stronu swadžik, ani do druheje ani do prěnjeje komory na wurdzowanja pschischek.

SHannoverskeje bu 16. februara 17 jatych do Barlina pschimwesených a do jeneho tamníscheho jaſtwa wotpjedznych. Woni ſu pjetra rekrutow ſ desertirowanju wabili.

Każ hannoverski kral, tak tež hešenski khurwječk měni, so ho bórsh ſaſo do ſwojeho kraja wróci, fotryž něko ſ Pruskej ſkuſha. Mjenuižu někotre hešenske knjenje běchu jemu na hody rjanh teppich poſkake. Wón je jim na to džalne pižmo poſkak, w kotrymž je bjes druhim prajene, „so dželenje wot jeho domowinu a wot jeho

suda dołho tracž njebudže, ſo čaſh pruhowanja ſkoro ſwoj lónz dobudže a hešenski ſchlit a wopon ſaſo wyhoko poſtajený budže.“

Pruski kral je předawšemu hannoverskemu kralej Jurje ſa to, ſo je ho Hannoverska ſ Pruskej pschidželka, 16 millionow toler̄ ſhubit a wobej pruskej komorje ſtej tajše pjeniſh tež pschiswolicej, hacž runje jara njerad a po dołhim mótrym wurdzowanjom, dokelž Bismark prajesche, ſo ho hinač njeſodži. Ale tajke pschiswolenje je ſo ſkónczneje ſevo ſ tym wuměnjenjom ſtało, ſo hannoverski kral tón zjely kapital wot 16 millionow toler̄ do ruky njeſostanje, ale jenož ſetnu dan wot 800,000 toler̄. Vjes tým je na ſwětlo pschischt, ſo kral Jurij mchodýč, ſo wojerſtwu ſkmaných ludži ſ cíčkanju do wukraja wabi, hdzejz ſu woni jako jeho pschichodni wojazh na jeho khóšty živi. Vjes tým ſu dale w Barlinje ſhonili, ſo je kral Jurij pschi ſklađnosći ſwojeho 25létneho mandželskeho jubileja, hdzejz bě jeho na 3000 Hannoverskich w Hikingu pola Wina wopýtało, rječ džeržak, w kotrejž bjes druhim rječn, ſo ho najkerje bórsh ſaſo jako ſwobodny kral do ſwojeho předawſcheho kraleſtwa wróci. Duž ſta ſo wóndanje w pruskej druhej komorje praschenje na ministerſtwo, fakt che ſo pruske knježerſtvo pschi tajkim ryženju a ſtukowanju předawſcheho hannoverskeho krala pschecizmo njeemu ſadžeržec. Na to wotmolwi minister Heydt, ſo kral Jurij, jeli dale pschi ſwojim njeſchczelskim ſmyſlenju pschecizmo Pruskej wostanje, tež ani tolerja wot pruskeho knježerſtwa njeſostanje, ale ſo tuto pjeniſh, jemu wustajene, na wobaranje pschecizmo njeemu načoži.

Pruski požlanz na franzowiskim khézorſkim dworje, hrabja Goltz, je wóndano, jako běſche na někotre dan do Barlina pschijet, pjetra ſ pruskemu kralej prajil: „Ja ſzym teho twjerdeho pschewmědzenja, ſo che franzowiski khézor wójnu ſ Pruskej wjescz a to wójnu na živjenje a žmijerec.“ Tajkim ſłowam tež w Barlinje wérja a ſo teho dla ſe wſchej mozu na wobaranje hotuja a powiedaja, ſo je Napoleon ſ tajkej wójni hížom twjerdy ſwiaſt ſ awstrijskim khézoram (abo wjèle wjazh ſ baronem Beustom) ſejnici a ſo ſebi někto wobaj wſchu prózu dawataj, ſo býſhtaj tež hischeze italskeho krala na ſwoju stronu dostało. Wone ſu dale powieda, ſo pak ſtej bjes radžiczelemi italskeho krala dwě stronje: jena radži ſ temu, ſo by ſo Italia ſ Franzowskej a Awstriji ſjenocžka, dokelž by ſa to Rom a romſki kraj jako myto dostało, ale druga strona praji, ſo drje budže Napoleon tajše myto ſubieč, ſo pak wón, dokelž je we wſchech wězach ſelharny, ſwoje ſhubjenje džeržec njebudže, ale ſo budže potom, hdzejz je dobyt, Italiju hischeze wjèle bôle podczishezowacj. Někt ſo prascha, kotrej stronje italski kral pschipanje, jeli prěnſchej, dha budže najkerje bórsh wójna, jeli pak požleniſchej, dha njebudže Napoleon tak rucje wójnu ſapocječ móz, dokelž by potom Italia na pruskej stronje ſtała. Vjes tým pak

so Napoleon na wsche waschnje broni a chze tak rucze
hacj mōjno s najmjenšha wójsko wot 800,000 muži do
rjodu stajicj.

Badenski wulkowjech je jeneho pruskeho wyschego sa
swojeho ministra wójny postajit.

Pruski minister finanzow wosjewjuje, so budze k wot-
stronjenju nush w naranskich Brušach sa 1,228,000 toler
tak mjenowanach „Darlehnscassenscheine“ wot leta 1866
s nowa wudathch a so ho tute papjerjane pjenesy sažo
wot wschitkich kralowskich kažow bjeru.

Pruski sejm ho najsskerje w tutych dnjach skonči a
tak mjenowany němski žłonski parlament (Zollparlament)
so něhdje hrjedz mērza w Berlinie zapoczni.

Kral Jurij je hannoverskim khudym 10,000 toler darit.

A w s t r i a. Pruske kniježerstwo je ho pola awstrijskeho
napraschowalo, hacj chze wone dale cjerpicz, so předadawski
hannoverski kral Jurij pod jeho sakitanjom dalshe nje-
pschczelstwo pscheczimo Pruskej plecje, ale kajke je wot-
wjenje dostalo, njeje snate. W awstrijskej druhzej komorje
so teho dla tež napraschowanje na barona Beusta sta,
ale won phtasche w swoim wotmolwjenju wschu winu
wot ho wotwobrocicj.

Khjor je ho na někotre dni do Peschta podat a je
tam bjes druhim tež bal tamníscheho měschezanstwa wo-
pytal. — Wuheriske nowiny dale bôle na to cjiszcza,
so by Wuheriska swoje ſamzne wójsko dostala.

Wot tych nowych ſwobodnych ſakonow, kotrež ſu we
Winje psched někotrym časom waradžili, pscheczo hishcze
žadn do živjenja stupil njeje.

Winske nowiny powiedaja, so je kvidžen, kotrž je
predadawski hannoverski kral pschi ſkladnosći ſwojego
25lētnego mandželskeho jubileja wotdzerjal, jeho na 200,000
toler kholostowal. S wjetsha wschitzu jeho hannoversky
hoſejo dostachu pjenesy sa pschewjenje do Wina wot
njeho ſarunane.

Franzowſka. Franzowske nowiny khetu khwilu
wudawachu, so ho w Rumunſkej a w Sserbiji črjodh
ludži ſhromadžuju, kiz ho na to hotuja, w nalečju do
Bulgarije (Volharsteje) pschecupicz a tam revoluziju ſa-
kojicz, a so ho tute črjodh tež wot Ruzowſkej podpie-
raja. Na to je ho jim se wschich ſtronow wotmolwito,
so to wérno njeje, ale wone tola wot tajlich swojich
ryčow puschecicz nochzedja, tola s tym wumſacjom, so
někto Ruzowſkej dale žanu winu njedawaja.

W Parisu poczinaja někto ludžo pschi tej abo druhzej
ſkladnosći haru hnacj a ſda ho, so pak bychu Franzow-
ſkoj ſterje lepje kuſ revoluzije ſčinili. Duž ſebi Napoleon
tež teho dla na wójnu myſli, w tej nadžiji, so budža
Franzowſkoj doma s měrom, hdyž ſmeja někajteje ſtron-
neje wójny dla staroſej na ſchiji.

W Algierskej hčod a nusa hishcze pscheczo pschestała njeje,

dha poczina ho jeje placzisna trochu sběhacj. To ſtu-
fuje pak tež kózdy ras na placzisnu laneho pschedzena a
teho dla poczina to tež dróžsche byz

S Abežiniije ſu powjescze pchisckie, so jendželski
general Napier někto dale do kraja nutſezhni, ale k
žane bitwie s kralom Theodorom hishcze pscheczo pschi-
ſcko njeje.

Ru ſo w ſka. Wschelake nowiny powiedaja, so je
ruſowſke kniježerſtwo na turkowſte to požadanje stajilo, ſo
bu Turkowſta kupu ſcretu grichikemu kraleſtwu wotſtrupila,
dokelž ſebi ju tola wjazy podcziſhycz njemóže, hacj runje
tam turkowſte wójsko hžom psches lěto pscheczivo horsczej
kſhczecijanow wojuje.

Wirske nowiny powiedaja, so je ruſke kniježerſtwo
ſwotjim konsulam: w turkowſkich krajach poružiko, tam-
niſkich kſhczecijanow k měrej napominacj, dokelž jich Ru-
ſowſka na žane waschnje podpieracj nochze. (So taſka
powjescz wérna njeje, móže ſebi kózdy roshladny člowojek
myſlicz, a wona je jenož teho dla do ſweta puſhczena,
so bychu ho turkowſy kſhczecijenjo na Ruzowſku hněwali.)

Turkow ſka. Ali-paſcha, kotrž bě na kupu ſcretu
poſlany, ſo by ſ tamniſchimi kſhczecijanami měr wujednał,
je ho wot tam do Konstantinopla wrócił, dokelž ſcre-
czenjo wo žanym měrje s Turkami ničo wjedzeč nochzedja.

Rumunſki wjetch ſterla chze ho pjetza ſ ienej ruſkej
prynzeſhnu woženicz. Tež powieda ho, ſo chze ho won
wot turkowſkeho khžora zbole njeotwiſnega ſčinicz.

Sserbſki wjetch je ſwojeho předadawſcheho ministra
Risticza do Cetinja poſlak, ſo by tón ſa njeho pschi-
dzowycz čornohóřſkeho wjetcha ſmotſík.

D o p i s y .

Se Žitawę, 24. februara. Někotiſi wuczerjo na-
ſchich gymnasija w tutej ſymje psched wulkej ſicbu wu-
čených mužow a wožebných knjenjow naſchego města
pschednosčki džeržach a nam ſe wſchelakich wědomnoſezow
poručaze a ſabawjaze wězny ſobudželiču. Wcžera bu
tajki pschednosčki wot f. wjſchſcheho wuczerja R. Imiſha
wo „narodnym ſerbſkim ſpěvje“ džeržany W rjanej a
horliwej ryči f. Imiſh najprjodžy Sserbow ſtěcenje a
waschnja wopisowacze, wo kotrži tajzy Němzy, kotsiž
Sserbow njeſnaja, husto tak njeromomje baja; potom
pak wſchelakosč a wožebitu rjanosč ſerbſkeho narodneho
ſpěva rofestajo, won wſchelake tajke ſpěwy w němskej a
ſerbſkej ryči ſobudželſe a ſebi ſ tym wot ſhroma-
dzených požlučarjow wulku khwalbu a wožebne ſpodo-
banje dobu.

Haj, Sserb, w kotrymž je ſuboſč ſ swojej narod-
nosći ſiwa, tež bjes Němzami na Sserbow njeſapomni,
ale wjete bôle ſobu ſtutuje k temu, ſo bychu Sserbo
wſchudze ſwoju khwalbu a cjeſcz namakali.

Ze Serbow.

S Budyschina. Někotří našich lubých čítarjow, kteříž ſu viděli, ſo my Serbske Noviny po poſće do zuſby ſejelemy, ſu hýrom druhým to proſtřenje na naš ſtajiſi, hdyž maja naſche Noviny (a Lusatian) ſ wonka hornolužiſtich Sserbow woteberjarjow a my čhremy jim teho dla w ſlědomožnym tajſe měſta mjenovac̄. Měſta ſ wonka hornolužiſtich Sserbow, hdyž ſo Serb. Noviny čítaja, ſu tele: Barlin, Biskopiz, Cöln nad Rheinom, Schözebus, Crimmitzchau, Draždany, Erfurt, Egen pola Dříželdorfa, Gohlis, Großenhain, Herrnhut, Johanngeorgenstadt, Lipšt, Niſka, Nürnberg, Oschatz, Ostriž, Praha, Riesa, Schrägendorf, Schönfeld, Schwarzenberg, Šká Komorow, Win, Žitava, Altona, Šhorjelz, Belgrad w Sserbiji, Žatec (Satz) w Čechach, Hrôdč, Moſtwa, Gorika (Görk), Warschawa a Chemnitz.

S Varta. Saňdženu ſrijedu 26. februara ſwječeſche naſch lubý ſ. farař Ráda ſwój 25letny ſaſtojnſki jubileum. Wón doſta pschi tutej ſklađnoſeſi wýſhe wjele ſvožopſcherzow tež wſchelake pocžecžowaniſia. Taſk psche-poda jemu deputazia duchownſkeje konferenzy w delním dole řeky Sprewie w mjenje jeje ſobuſtawow kaž tež w mjenje někotrych druhich duchownych pěkn, do kraňneho ſwjaſta ſwjaſaneho ſpěv a rjany čhronometer a dwaj vulkaj ſwěčnikaj, deputazia klukšanskeho ratarſkeho towarzſta rjany ſlěborny pokal (cheluch), a poželſtvo ſ wubjerk Maćicy Serbskeje pýſčnu votivnu taſlu, ſotraž ſlědomaze ſkowa wopſhija: „Wysokodostojnemu knjezej, knjezej fararjej Robertej Rádze w Barće, derjezaſlužbnemu duchownemu, pilnemu džělaerjej w pismowſtwje za serbski lud, k jeho 25letnemu zastojnskemu jubileju 26. februara 1868 najwutrobiňo zbožo přeje wubjerk Maćicy Serbskeje w Budysinje.“

Bóh lubý knjeg čhyž měkſčinje ſpožčic̄, ſo by knjeg farař Ráda tež w ſwojim čažu ſwój 50letny ſaſtojnſki jubileum pschi dobré ſtrouſeſi ſwječic̄ móhle.

S e Židow a. Saňdženu ſrijedu rano ſahe, jak ſe hýſeče čzma, ſklyſhachu někotří ludžo tudy někakje wołanje, njemyſlachu ſebi paſ na ničo ſtraſhne, dokelž měnjaču, ſo koſbaňiž ſ poſtniſteje hary domoj džeja a teho dla tež halekuja. Někotrym džělacjerjam paſ, kteříž w gaſowej fabriky džělaja, ſdashe ſo po chwili tajſe wołanje žakoſzaze byz a woni džěchu teho dla na Fischerez moſt bliſto gaſowej fabrik požluhac̄. Tam pýthnici woni, ſo najſkerje nechtón wýſhe wara we wodje teži, ſotraž bě tehdom runje jara vulka, a vežachu na město, kotrež „pola kolpy“ rěka. To je mjenují ſtača, pschi kotrejž je Sprewja khetro hľubočka. Tam pschiſchedski hladachu woni ſ najwjetſchej ledžbnoſeſu do modř a wuſladaču, ſo tam něchtoto plowa. Na wołanje tež cílowſki hľob wotmolwi, ale jako čhyžtu teho, kteříž ſo do wodř panýk, někak ſa ruku wucžahnyc̄, da ſo to njehodžeſche, dokelž

tón žeaneje možy njemějeſche, ruku poſkicžic̄. Woni teho dla hýtſje ruce po žerdž a rěbl do bliſtcheho dwora ſkočiſtu a teho, kteříž ſo we wodje ſe ſhmjerzu bědžeſche, ſvožomnje won wucžahnyc̄.

Bě paſ to wěſtň Nowak ſ Hövnjowa, kteříž w Budyschinje ſkuži. Wón bě poſtiných doma pobyl a rano ſahe do měſta ſhwatač a ſo po Fischerez moſcie psches rělu podač čhyž. Pschi tym bě paſ po čzme ſmolik a do teje hafki wýſhe Kaplerjez mýhna trjechil, ſotraž, hdyž jedyn runje do prědka dže, do rěki wiedze, dokelž tam žeane wobkoženje njeje.

Nowak je něhdže poč hodžinu we wodje tčač a ma ſo wožebje ſwojemu pýlej džakowac̄, ſo ſo bóřy ſepiš njeje; pschetoz pýlej bě ſo na wodje tak roſchéril, ſo je ſo Nowak někak ſtač džerječ móhle.

Taj muzej, ſotraž ſtaj najprjodž ſa nim ſlědičkoj, rěčataj Freund a — ? — a tón, kteříž je jimaſ potom pomhač, mjenuje ſo Idias.

S e Sulſch e z. Saňdženu ſobotu 22. februara bu čečlo 70letneho wumjenkarja Jana Šcholty w rězny Čzorniž namakane. Wón je najſkerje na dompuču ſ džěla ſchěježku ſminyk a psches to do wodř panýk a ſo ſepiš. Wón bě wudowz a ſawostaji 4 džecži.

S Budyschina. Saňdženu pónđelu 24. februara bu džělacjer Jan Broda ſ Brēſowa na jenym polu pschi tudomným ſchpitalſkim hacze bliſko jeneje hnójneje hromady morový namakaný. Najſkerje bě wón ſ Brēſowa do Budyschini hice čhyž, ale wot ſhlyneho wětra mučný, bě ſo ſa hnójnu hromadu ſhnyk, ſo budžiſche wotpočnýk, a bě pschi tym wuſnýk a ſkonečnje wumrejč. Wón ſawostaji 3 džecži.

S e Spyt e z. Tudy wuňdže njedželu 23. februara woheń a pýchewobrocji domiſke Jana Hela ſa do procha a popjela.

Přílopk.

* Jak ſaňdženy pýatř wěſtň Petermann ſe Žarowa ſ jenym jenopſchežným wosom njedaločo tannischeho dwor-niſhčja psches želesnižu jědžeſche, dha runje jedyn čzma pschiſhodže, wos roſrafy, konja mori a Petermann ſa ſo ſchepuč psches želesnižu bě ſaſchlahowaný byl, ale Petermann bě jón ſam wotſchlahowaný.

* W antwerpenſkim pýchistarwje je ſo 15. februara jena lódž, na kotrejž je 200 žudow petroleja, paſic̄ počata. Dve druhé lódži ſo wot njeje ſapalitſtej a druhé ſedý ſapalenju wucžeknyc̄.

* Woheńpluwaža hora Besuv je ſažo počata wjele kura wuſtorkowac̄ a ſda ſo, ſo budje ſkoro ſažo ſavu wumjetowac̄.

Hans Depla a Mots Tunka.

Mots Tunka. Hanžo powjedaj něčto nowe?

Hanž Depla. Noweho nicjo něměm, něčto stare. W jenym času, jako ho bjes Sserbami hischeze tajzj namyšlachu, kiz ho swojeho Sserbowstwa hanibowachu, běše jedyn tajki pscheněmczenj nan smjertne řhorik; duž sawoča wón swojeho jeničkeho syna k ſebi, napominasche jeho a dawasche jemu němſki dobre wucžby a džesche: Moj syno! hduž ja wumru, dha staraj ſo, ſo by ſebi wobhdenje kupil a potom hladaj ſa vobožnej a džekawej žonskej a wiſmi ju ſebi ſa žonu a potom proſtaj Voha hromadze wo džecatko a tak dale.

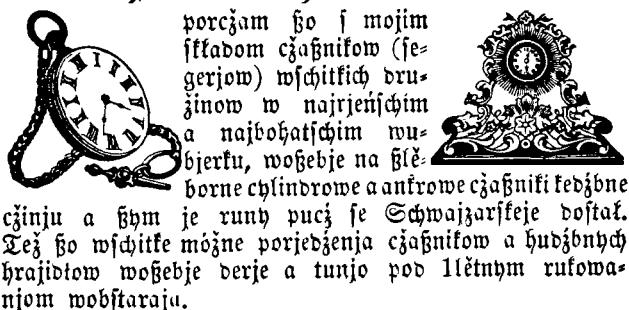
M. T. To ſu rjane a dobre wucžby; ale poſku-
che dha tón ſyn swojeho nana?

H. D. Haj tón ſyn poſkuhaſche ieho; ale wón jemu tola ſak prawje dorosymlk njebeſche, pſchetož wón ſapocža wot wopacžneho kónza. Wón mějeſche najprejdy ſ jenej holzu džecjo, po dleſchim čazu wsa wón ſebi tutu holzu ſa žonu a napoſledk kupiſtaj ſebi tež jene bydlenje.

M. T. Dha budžiſche tola ſlepje bylo, hdy by jemu předy wſho ſerbſki prajík.

H. D. Haj, to bych ja tež měnik!

Mojim Lubym Sserbam

porcjam ſo ſ mojim ſkladom čaſníkow (ſe-gerjow) wſchitlích družinow w najrjenskim a najbohatſkim wubjerku, woſebje na ſlě. borne cylindrowe a ankrone čaſníki ſedžbne činju a ſym je runy pucž ſe Schwaſzarskeje doſtał. Tež ſo wſchitke móžne porjedzenja čaſníkow a hudžbnych hraſidlow woſebje derje a tunjo pod Ilétnym rukowanjom woſtaraja.

Tež pſchispominam hischeze, ſo ſym ja ſerbskeje rycze runje tak móžny, kaž němſkeje.

W Budýſchinje J. G. Schneider,
na bohatej hofy niedaloko poſta. čaſníkar.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 3. měrza budža ſo na hermančanskim reviru woſchowé wužitkowe fruchi a tajke dolhe hromadž na pſchedažowanje pſchedawac̄. Šromadžiſna dopolnja w 10 hodžinach na knježim dworje tam.

Schtwórk 5. měrza na nježwacžiſkim reviru khójnowe klož a wužitkowe fruchi, ſchzépy, pjenki a ſhytkowe hromadž. Šromadžiſna dopolnja w 9 hodžinach na hermančanskim pucžu.

Wuměnjenja ſo kóžy ras pſched aufziju woſjewja.
W Nježwacžidle 28. februara 1868.

B. Unger,
woſchi hajnik.

Pſchedawanje ſele w Budýſchinje

na mjažowym torhoſčizu w radnej khězi.
Warna ſol, centnař po . . 2 tl. 20 nřl.,
ſkótka ſol, = = = = 13 =
kamjenje k lišanju, truh po . = = 2 =

Ernst Semig.

Pſchedzenaf wet lěta 1866 ſo w kniharni Smolerja a Pječha kupuje.

Drjewowa aukzia na maleschežanſkim reviru.

Vjat 6. měrza t. I. budža ſo drjewa ſetža ſbiteho niſkeho leža w ruſlach, dubinskim hacze a w hlinjanſkej holi, woſtejaze ſ walčiňh a ſ dolních hromadow pod nekotrymi, pſched ſapocžatkom ſicitacie woſjewomnými wuměnjenjemi na pſchedažowanje pſchedawac̄ a ſo pła-
czenja móžni kupž ſ tutym pſcheproſchuja, ſo rano we 8 hodžinach w ruſlach ſhromadžic̄.

Grabinſke Šhall-Miaucourſke hajniſke ſarjadniſtwo w Maleſchezach 27. februara 1868.

Sachſa.

Saňdženu ſobotu jako 22. februara je ſo na pucžu ſe Šmočiž do Kočkowa jedyn jenodomski tombaſowý čaſník (Taschenühr) ſhubil. Ton, kotryž jón we wudawarni ſerb. Nowinow woteda, doſtanje 15 nřl. myta.

Derje a pěknje ſlōdžaze

Hoſeje

tunjo, punt po 7, 8, 9 a 10 nřl., pſči 5 puntach tuniſcho, najlepſchi waruu ſol, hac̄tl (měrzu) po 63 np., punt po 9 np., ſamany rajz punt po 22 np., najlepſchi petroleum punt po 30 np.

= ſolarwolij = = 24 =
wſchitke družiny čiſteho a ſlōdkeho palenza poruča najtuniſcho po ſhanach a ejmarjach

Carl Roack

na ſtronknej lawſej haf̄.

W kniharni Smolerja a Pječha je njejasaný ſa 4 tl., ſwjasaň pak ſa 4 tl. 20 nřl. doſtaž:

Luziſki ſerbski ſlovnik. Spisał a pod sobu-
ſkutkowanjom fararja Seilerja a vikara Hórnika
wudał professor Dr. Pfui w Draždānach. —
Pſchiwdath je tež woſcherný pokáč němſkich ſlōwov,
ſo móže jedyn ſ jeho pomožu lohko namakac̄, ſak potřebne
ſerbske ſlōwo rěka.

Krajnostawski bank.

Dobytkowe a schkodowaze konta.

Triadwacyte zličbowanske lělo wot 1. januara hač do utl. decembra 1867.

D e b e t.	toler.	fl.	np.	C r e d i t.	toler.	fl.	np.
Sa dań sa składki w nalutowańi . . .	121933	17	3	Sa dań wot hypothekſich žadankow . . .	200512	10	5
Sa teho runja na wudate fastawne listy .	83387	2	1	Sa nju wot wobstatkow fast. listow w banku .	7551	2	9
Sa farjadowanie w 23. sličzb. lěče . . .	15924	5	7	Sa nju wot effettow	43348	22	—
Cžistý, w přjódſtejazej bilanžy hižom repar- tirowanych dobytk	56527	17	1	Sa myto ſapijanja a wukonjenja	1348	20	9
				Sa proviſiu	825	23	1
				Sa ſaletnjene koupeny fastawniſich listow .	29	14	3
				Sa dań wot wobstatkow atd. 46574 tl. 14. 8.			
				Sa dań pſchi požežerni	15973	= 22. 9.	
					62548 tl.	7. 7.	
				Wot teho sa dań ſakladneho kapitala, laužiow a fa- pital-freditorow	38391	= 29. 2.	
					24156	8	5
					277772	12	2

Direktorium krajnostawſkeho banka kral. ſakſt. hornolužiſkeho markhrabinstwa.
ſ Thielau. ſ Löben. J. Schilling. Chrig.

V ſ c h e h l a d

hypothekſkeho ſtukowanja krajnostawſkeho banka ſakſt. hornolužiſkeho markhrabinstwa.

	H o r n e L u ž i z y .		H e r b ſ k e t r a j e .		S u m m a	
	Licžba hypothekſich kontow.	Wuſtak wupožežonkow Toler.	Licžba hypothekſich kontow.	Wuſtak wupožežonkow Toler.	hypothek- ſich kontow.	wu- požežonkow Toler.
Wobstatk ult. decembra 1866 . . .	1591	2,099210	935	2,586875	2526	4,686085
Wuſhedsje w lěce 1867 . . .	45	170460	43	187375	88	357835
Naspjetpřacžene w lěce 1867 . . .	1636	2,269670	978	2,774250	2614	5,043920
	54	43275	13	43280	67	86555
Wobstatk ult. decembra 1867 . . .	1582	2,226395	965	2,730970	2547	4,957365
Po pſchiliczenju naspjetpřacženjow, w lětech 1846—1867 ſcžinjených . . .	—	—	—	—	1733	2,482295
Totalny wuſtak ſcžinjených wu- požežonkow	—	—	—	—	4280	7,439660

Wot 357835 tolerow, w lěce 1867 wupožežených,
rozděli ſo 180110 toler na horka pſchiliczenje 88 nowe hypothekſke konty a
177725 toler no 81 tajke hižom wobſtejaze,

a je ſo po tajkim w lěce 1867 wſho do hromadě
169 wupožežonkow

wobſankuſle.

Hewaf ſo 208 w tym ſamym lěce ſcžinjených požeženſkich žadanjow w hromadje 974080 toler wobſank-
uſle nije.

H i ſ c h e Ŝ e Ŝ a d h n Š r ě d ſ
nije ſo pſche khorosze dykaznych organow jako pſche
kaſchel, pſche wobčeznoſcze bróſta, ſchije a pkužow tak
wulzyschnje jara hojazy wopokaſač, kaž běly bróſtſyrop
G. Leopolda a Co. we Wróthławju. Tón ſamym
ma w bleskach po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pſchedan

Dvaj ſchulerzej möžetaj tunjo wobhodenje a zyrobu
doſtacj pola kowarskeha miſchtra Janascha na ſwonknej
lawſkej haſh.

S tutym warnuju ja kóždeho, mojemu ſynei Han-
drijej Lehmannnej ſ Džéchorez něcht požežicí abo drastu
a druhé mězy jako ſaplačzenje wjac, dokelž ſa njeho nježo
njeſaplačju a kóždy ſastajených frnch darmo ſaſo žadam.

A. B. Pannach w Budyschinje.

W Džéchorez a

Juriij Lehmann.

Krajnostawski bank.

Krajnostawskiej nalutowarnej

po dla wobliczenja danje

wot 11. hacz po bu 31. mierza t. I.

skutkowacj uje budze

Druhe dzela banka psches to zaneho sadzewka njezherpja.

Wypłaczenje nalutowarneje danje stanje po wot 1. hacz po bu 30. haperleje t. I.

W Budyschinje 25. februara 1868.

Krajnostawski bank kralowskeho sakiskeho hornolužiskeho markhrabinstwa.

S h i e l a n.

Sjawnij dżak.

Mój syn Julius, 10 lat starý, czerpiescze doški czas na satraschny kaschel, psches czos pocza kózdy dzen hubieni chi bycz. Za kúpich po wschelskich naložených ředkach něstote blesce Dr. med. Hoffmannoweho běleho seloweho brotshropa pola knieza Ludwiga Kocha na hrodowskej hafzy čjo. 27 a mózu s radoscju wobswědcic, so je mój syn po wuziwanju teho zameho tón kaschel zlyte wotbhl a ho nětko derje ma.

Tuto je po wěrnoſći.

W Draždjanach.

C. Julius Burkhardt.
Johann Wittigseje kapelle.

Na pschedaní maja jón stanje prawdziwy
Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukschu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobris w Rakezach,
F. H. Mücke w Lubiju,
J. G. Poetyska we Wosportu,
Hermann Kästner w Kamjenzu.

Dickowa koncepcioniwana daloko
wuwolana spodzivnje hojaza žalba,
kotraž je ho najbóle kózdy ras jako dobra wopokasaka
porucza po w ſerdach po 3 užl. a po 12 np.,
wot hrodowskeje baptyki
w Budyschinje.

Zedyn hólcejz sprawnych starszych, fiz chze pjeſkarſtvo
nawuſnyc, móže pola podpiſaneho méto dostacj.

Pjeſkarſki mischt Tannert
w Kettlizach pola Lubija.

Zena ſtwa je na pschenajcze w Schiwej Vorſtcej
čjo. 6 a móže ho hnydom wobzahnyc.

Wosiewjenje etabliſementa.

Czesczennym Sserbam Budyschin a wosolnoscje ſtuthym najpodwołniſcho ſtawmiedzenju dawam, so bym po tudy jako drzewowy a rohowy draschler ſazhdlik a proſku pschi ſlubjenju sprawneho poſzluženja wo dobrocziwe wobledzbowanie. S dobowm ja wosiewjam, so ja pschedeſchczniſi a tjeſe najtunischo porjedzam.

J. Lorenz, draschler.

Moje wobhdenje je na ſerbſkej hafzy pola knieza pschetupza Niekicha.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodzerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcziwile wotwodzująca wſchitko, ſtchotz wicz ſalojuje, ſtoreho czela won, a ſluža jako wěſih hojazh ſredk psche wicz a rheumatismu wſchitkich družinow, jako psche wobleczo-, ſchiju-, bröst- a ſubhoblenje, psche hlowazju, rucznu a nohou wicz, psche kałanje w hoku, psche drjenje w ſtaſach, w thribjecze a w hjerdrach, psche drjenje we wuſchomaj a t. d. a ma je na pschedaní w paſczikach ſtukafanjom, ſak maja ho trjebacj, po 15 užl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Skotni ſol a ſelowe famjenje

ma ſaſo na pschedaní

J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej hafzy 22.

Campinos - khosej,

kotryž derje ſkodži, punt po 8 užl. porucza

Hermann Seibt
na jerjowej hafzy.

Zena dželacjerska familia abo dwě doſtanjetej pschi traſazym a derje placzennym džele ſa jara tuni pjenjes wobhdenje na rhejerkuſle w ſsmo chejzach a njech ho teho dla na ſchoſarja Jmisch a tam wobrocja.

Privatna schula we Wojerezach.

Czesczenym Serbam s tutym wosjewjam, so zo po jutrah nowy kursus konzezjonowaneje mesczanskeje privatnej schule we Wojerezach sapocznie. Wotylneny konz, k kotremuž zo schulerjo w tej samej dowiedza, je ton, so moža do sekundych wyschzych schulow nastupic̄ abo so maja kmanosc̄ k nastupej do wójska połnoznonemskiego swiaska. Na požadanje rozwucza zo tež w herbskiej a jendzelskiej ryczi.

Napraschowanja a samolwjenja njech zo podpiszaneemu pschiposezlu.
W Wojerezach, w malym róžku 1868.

W. Kriebel, prjodkſtejic̄er.

Pschedawanie kalka.

S tutym dowola ſebi podpiszany, hwojim czesczenym wotebjerarjam w Budyschinje a wokolnosci najpodwolnitscho k nawiedzenju dac̄, so je wot dzenza ſažo w jeho nowozałożonym kalkowym ſkładzie na budyskim dworniszu wſchędne nowopaleny twarski a hnójny kalk s jeho kalkpalernjom w Cunnersdorffie pola Chorzelza, kaž tež s Krajkawa a Heinersdorfa pola Liberza w Czechach po ſledowazych placziniach jako

twarski kalk konz po 20 nbl.,
hnójny kalk = = 17 =

na pschedan.

Dokelž zo tež ſtasania zyłych wosow wot 40 a 50 körzow kalka horjebieru, a zo najſwernitscho wobstaraja, dha podpiszany w tajkim nastupanju pschipomina, so je pschi tajkich wulcich ſtasaniach placzina tunſcha.

Sso stajnje prozowajo, hwojich wotebjerarjow we wſchem ſpoſkojic̄, podpiszany dobroczjive wotſupowanje a czesczomne ſtaſowanje najpodwolnitscho wotczakuje.

Zitava a Budyschin.

Drjemowa aukzia.

Pondzelu 2. měrza t. l. dopolnja wot 2 hodzinow budze zo na dubjaniskim reviru něhde
60 kloſtrów brēſoweho ſchęzepjaneho drjewa,
80 top brēſowych walczkow,
50 twjerdych dolich hromadow

na pschedadzowanje pschedawac̄.

Chromadzinsa w hosczeniu w Dubom.

Piatk 6. měrza t. l. dopolnja wot 10 hodzinow budza zo na bartskim reviru

brēſowe a wolschowe dolhe hromady

na pschedadzowanje pschedawac̄.

Chromadzinsa na rafordzanskim hrodziszcze.

W Barce 24. februara 1868.

Hrabiske Lippiske hajniſke ſarjadniſtvo.

Wiedemann.

Na woszbenemu wobfedzbowaniu ſaſtajkich, ſiž na ſlemk (Bruch) cjerpja.

Skławnym ſlemk w h balsam, kotrehož wypoſa hōdnoſc̄ bu w ſamym Parizu pschiposnata, a ſiž bu wot mnogich medicinſkich autoritätow pruhowaný, kotrež tež wjele tħażx króz ſbożomnje wuhojil, móže zo kózdy čaž direktnje psches liſt wot podpiszaneho tħiska po 2 tl. doſtač. Sa niz starý ſlemk jena tħiska doſħaha.

J. J. Kr. Eisenhut in Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Jená maživna kħeja w snutkomnym mēſeje se 4 ſtwami je ſe fwobodneje ruki na pschedan. Wulki džel knyñych pjenjes móže ſtejo wostac̄. Wscho dalsche je ſhonic̄ we wudawarni Serb. Now.

Aukzia wuzitkoweho a palueho drjewa.

Wutoru 3. měrza t. l. budze zo w huſcjaniskim ryczerkublerſkim lěžu a to w ležowych městnach: na nowym ferchowje, w huſcjaniskim drjewje, w parku, w ſkale a w jēſoru wot ſtaſianych ūchich drjewow a ſpovalanych ſchtomow

4½ kloſtra	%	lohezowiskich mjechikich ſchęzepow,
12½	=	twjerdych kliplow,
21½	=	mjechikich kliplow,
8 top	=	twjerdych walczkow,
56	=	mjechikich walczkow,

a w drjewniſczeju pschi ſlēbrowej kuzi w huſcjaniskim drjewje
290 ſchmrekwych a kħojnowych flozow

pod wuměnjenjom naſtađenja a ſa hotove pjenesy na

pschedadzowanje pschedawac̄.

Aukzia ſapoczne zo rano w 9 hodzinach w ležowym městnje „nowy ferchow“ pschi nowowieczaniskim puczu.

Hrabiske Schall-Riaucourſe hajniſke ſarjadniſtvo

w Huſz, 29. februara 1868.

Hugo Opelt.

Nowe woprawdžite wulkoſtubowe ſaklowe hymjo (Strunkkrautsamen) je ſažo doſtač pola Zana Schmole w Leſchawje.

Wužomniſ phtanji.

Młody eżlowjef, kotrež chze ſahrodnistwo naukuńczej móže pod tunimi wuměnjenjemi k 1. haperleje abo k 1. meje t. l. město doſtač w knyžim ſahrodnistwie w Čichonizach pola Budyschina.

A. Grollmus, hrodowski ſahrodnik.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kž maja so w wudawaru
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortletna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ np.

Wopřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S Budyschyna. S Hliny. S Tureja. Se
Židova. — Psichopl. — Hans Depla a Mots Tunfa. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
29. februara 1868.

D owoz:	Płacizna w pŕerézku na wikach, na bursy,			
	wyšsa.	nižša.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	tl. nfp. np	tl. nfp. np	tl. nfp. np	tl. nfp. np
Rožla . .	8 — —	7 10 —	8 5 —	8 — —
Ječmjen . .	6 2 5	5 15 —	6 7 5	6 — —
Wóws . .	4 10 —	3 27 5	4 12 5	— — —
Dróh . .	2 25 —	2 20 —	2 25 —	— — —
Wóka . .	6 2 5	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahły . .	7 20 —	7 15 —	— — —	— — —
Hejbuschka . .	5 25 —	5 20 —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 16 —	— 15 —	— — —	— — —
Kopasłomy . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. žyna . .	— 22 5	— 20 —	— — —	— — —
Lane žymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus płaczescze wczera w Barlinje.

19 tl. 25 npł. a 19 tl. 20 npł.

pscheniza 80—108 tl., rožla 60—80 $\frac{1}{2}$ tl.,

(to je: ja 25 prusick torzow.)

répikowy woli (nječiſceny) 10 tl. 15 npł. —
(Czísežen y, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajne nehđe $1\frac{1}{8}$ tl. dróžschi.)

Czabi sakſkoſchlesynſkeje želeſnizy ſ Budyschyna.

Do Dražbjan: Rano 7 hōdžinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wſecjor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

To Shorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wſecjor 6 h. 52 m.*; wſecjor
9 h. 22 m.; w noz̄y 1 h. 2 m.

* Pschisanknenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)

† Pschisanknenje do Žitawy.

Bienieżna płacizna.

W Lipstu, 5. měrza, 1 Louisd'or 5 toler 17 npł.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazy čerwjeny šloty abo dukat 3 tl.
6 npł. 5 $\frac{1}{8}$ np.; winske bankowki 87 $\frac{1}{4}$ (17 npł. 4 $\frac{1}{2}$ np.)

Najnowsche.

Hamburg, 4. měrza. Po jenym telegrammie,
ſ Wina ſem poſzlanym, že přynz Napoleon tež
miesto Win a awstriſkeho khezora wopptac̄. To ſo
najſkerje potom stanje, když je předy w Barlinje
pobyl.

Mnichow (München), 4. měrza. Mlody kral
Ludwig, kotryž bě khetro ſkhorjel, je ſakho ſtrowy.

Win, 3. měrza. Na miesto arzvójwody Leo-
polda je admiral Tegethoff ſa kommandanta awstri-
ſkeho wojskſkeho lódźtwa pomjenowaný.

Barlin, 4. měrza. Sa wotpalenych ſakſkeho
miesta Johanngeorgenstadta je ſo w Pruskej hac̄
dotal 48,117 toler na hromadžilo.

Barlin, 4. měrza. Krajinu starschi pruskeje
Horneje Lužicy, hrabja Löben, je 60,000 tolej jako
wustajenie ſa kudyh ſemjanskich džeczi wotkaſat.

Barlin, 4. měrza. Braunschweigſki wójwoda
je testament ſčinit, w kotrymž je poſtaſil, ſo ma
po jeho ſmjerči předawſchi hannoverski kral Jurij
abo jeho syn braunschweigſki kraj doſtačz.

Mnichow, 5. měrza. Bohrjeb njebo stareho
bajerskeho krala Ludwiga I. ſo tu 9. měrza ſměje.

Budyschin, 5. měrza. Wot 6. měrza poſt ſ
Budyschyna do Sohlanda wjeczor w 7 hōdžinach
30 minutach wotjedže.

Win, 4. měrza. Minister finanzow že daw̄k
wot couponow (to je: wot danje ſa krajne požčonki)
wo 10 procentow powysic̄ a nowy polprocentski
daw̄k wot kapitalow wupiſac̄. — Wuherſka dele-
gazia ſa Beustovoj orientalſkej poliſtiku ſpolojna njeje.

Sakſka. W Lipsku tamniſchi koſbañiſz (Fastnachtsnarren) někotre dny ſo ſobu ſwoje pôſtniſz džeržachu a na jara pſchne waſchnie po haſach wokoło czahaču. Pſchi tutej ſtadnoſczi bu ſa lipſczejansku khubžinu pſches 2000 toleř nahromadzených; pſchetož ſ druhich měſtow bě tam něhdje 40,000 pſchihla dowarjow pſchijelo.

Sańdzenu póndzelu mějaču reftarjo wſchitkých ſakſkých gymnaſijow ſhromadžiſnu w Draždanzač a jednaču wo to; ſo bych u ſo tež na ſakſkých gymnaſijach jenolétnie kurſy ſawjedke, tak ſo bych u na to waſchnie mlodži ludžo ručiſho ſ jenolétnej dobrowolnej wojerskej ſtužbje ſtmani byli. Na pruſkých gymnaſijach dožahnu to hžom w 6. leče ſwojeje gymnaſialneje wucžby, bjes tym ſo bě jím to na ſakſkých gymnaſijach haſle w 7. leče možno. Pſchetož jenož tón gymnaſiaſt ma prawo ſ jenolétnej dobrowolnej wojerskej ſtužbje, kotryž je ſ najmjeiſcha poleta w ſekundze (2. klasu) pobyle.

Wot 1. měra ſbes Budyschinom a Rakezami wſchēdneje tež pôſtſki poſelniſk khodži a to ſ Budyschina rano $\frac{3}{4}$ 9 hodžinow, ſ Rakez pač $\frac{1}{2}$ 4 hodžinow popoſdnju. — Budysko-rakezanski jeſdny pôſt ſ Budyschina wſchēdneje w 10 hodžinach, ſ Rakez pač $\frac{1}{2}$ 4 hodžinow wotjedje.

Zato ſakſz poſnomozni pſchi poſnōznonémſkej radže a pſchi němſtim ſkonſkim parlamente ſuču wot krala Zana pomjenovaní: ſ Friesen, minister finanzow a ſwontownych naſeſnoſcziow, tajny radžicel Dr. Weinlig, tajny radžicel ſ Thümmel a oberſt ſ Brandenſtein.

Na kralowſkim ſakſki dworje je dla wotemrječa prjedawſcheho bayerskeho krala Ludwiga I. 6niedželske žeſlenje poſtajene.

Wſchelake nowinų poſvedachu, ſo ma ſakſka awſtriskemu knježerſtwu hiſtice ſuču ſummu pjenies placicž. Ta wěz ma pač ſo po wučenju ſakſkeho ministerſtwa talki: Zato ſakſke wójsko w leče 1866 w Awſtrii pſchebýwaſche, doſtaſaſche wone wučki džel ſwojeje zbroby ſ awſtriskich magazinow. W tu khwili ma ſo ſtönečne ſlicžbowanie w tajkum naſtupanju ſtač a je teho dla jedyn wyschi awſtriski ſaſtojniſk do Draždzan pſchijel. Duž ſo wo žane nove awſtriske žadanje njeſedna, ale wo ſtönčenje jeneho stareho ſakſkeho dočha, kotryž je wysche teho hžom ſ wjetſcha ſaplačenym.

Pſched někotrymi dnjami mejeſchtaj dwaj poſtaſi ſemjanai, kotrajž w Draždanzač bydlitaj, duell a bu tón jedyn (hrabja Žakuſki) tak njebožomnie do kolenja tſeleny, ſo ſu jemu nohu wotřeſacž dyrbjeli. Wina duella je ta, ſo běſchtaj ſo na jenym balu někajſeje maſicžkoſcze dla ſwadžikoſ.

Chemnička rada wosjewuje, ſo budža ſo na město dotalnych chemničſkých bankonotow nowe wudacž a ſo teho dla stare jenož hač do 20. oktobra t. l. placja.

Sakſka krajna lotteria budža ſažo wo 5000 ložow po wjetſchena, dokelž ſo jich tež wjele do wukraja pſchedawa.

W Chemniču mějaču 2. měra ſylnie njeſejdro a w nož ſněh džesche.

Pruſh. Pſches kralowſki wukas wot 2. měra je wſho ſamōzenje prjedawſcheho hannoverskeho krala Jurja, kotrež wón w Pruskej wobſedzi, pod ſekwester wſate, t. r. pruſke knježerſtwu tuto jeho ſamōzenje ſarjaduje a wón hač na dalsiſe ani wot tyh 16 millionow toleř, kotrež je jemu pruſki kral pſchijwolik, žaneje danje (lětnje 800,000 toleř) njeđoſtanje ani wet ſwojich kubkow a hrodow w Hannoverskej žaneho wunoschka nima, dokelž je to wſho pruſke knježerſtwu do ruki wſato. A wone je to teho dla činičko, „dokelž kral Jurij wot ſwojeho njeſtcheczelſtwa pſchecziwo Pruskej puſtcej a ſwojich, w tu khwili w Franzowſkej pſchebýwajch wojakow roſpuſtcejicž nočze — a pſches tajte ſtuklowanie dopočaze, ſo čhe ſa tajkeho ſpóſnaty bycž, tij ſ pruſkim kralom wójnu wjedje. Ř tajkej wójni pak jemu pruſke knježerſtwu pjeniesh dawacž njeſož.“ Hewak budže pruſke knježerſtwu ſ tutych pjenies tejko bracž, hač budže ſ wotwobroczenju ſtradžneho a ſiamneho wojoوانja krala Jurja trjebacž.

So pruſke knježerſtwu tak ſtukluje, to ſo jemu runje jara njeđiwanym. Ale kral Jurij pſchi wſchém tym hiſtice bohaty doſč wčstanje, pſchetož wón ma w ſendželskej pſches 6 millionow toleř wupožejených.

Kral je ſańdzenu ſobotu pruſki ſejm wobſankuſ. W ſwojej ryczi džakowasche ſo wón ſapoſkanzam ſa jich ſobuſkuſowanje pſchi wurađowanju wſchelakich nowych ſaſonow a ſa nowopſchijwolenje dotalnych dawkow a měnjeſche bjes druhim tež, ſo ſo wón dobreho dalscheho měra nadžija.

Ministerpſchedkuda hrabja Bismark na wobſanknenje ſejma pſchijet njebe, hač runje w Varlinje pſchebýwa a w ſwojim hrodze piſnje džeka.

W tyhle dnjach pječza prynz Napoleon, wuj franzowſkeho khežora, ſ Pariza do Varlinna pſchijedje. Škto wón tam čhe, njeje ſnate, tola poſvedaja wſchelake nowinų, ſo budže wón po poručnoſczi khežora Napoleona žadacž, ſo by pſchi wójni, kotryž čhetet ſranzowſka, Awſtria a Turkowſka pſchecziwo Ružowſkej wjeſcž, pruſki kral neutralsky wostał, to rěka, ſo ſ zyla do tuteje wězhy njeſeſhač. So budže prynz Napoleon wſchelake ſubjenja činicž, jako to, ſo dyrbja na pruſke požadanie Bayerska, Württembergſka a t. d. tež do poſnōznonémſkeho ſwiaſka ſtupicž a teho runja wězhy, to je wěſte. Ale tak wjele je tež wěſte, ſo je Pruska ſhubjena, hdyž ſ ružowſkim khežoram twjerde pſcheczelſtwo njeđerži; pſchetož w tu khwili pruſki kral tola žaneho jenického pſcheczela na zyklum ſwěče njenamača, khiba ružowſkeho khežora, a dyrbjak Bismark tola jara ſlabeho roſoma bycž, hdyž by ſebi tajkeho mózneho ſužoda roſhněwacž čhyk. Wón to derje wě, ſo čzedža horka ſpoſineni ſjenoczeni njeſtcheczelſo teho dla najvprjodžy na Ružowſku čzahnyč, ſo bych u potom, hdyž ſu tutu

sbili, Prusku czim lóžo rosrashli. Bismark ho teho dla jara na kędzbu bjerje, so ſebi njeby někak pola ruſowſteho khęzora pscheladał. Pschetož jaſe na poſlenium ſejmije jedny ſapoſtanſ tón namjet ſtati, so by ho Bismark po ruſowſtich Němzach horjebrał, tak ſo njebych u nufowanii byli, ruſzy wuſnycz, wotmolwi wón, ſo wón w taſlim naſtupanju ničo czinicz njeſmōže, dokež dyrbi ruſowſki khęzor tola ſam naſlepje wjedzecz, ſhto k lepschemu jeho kraja ſluži.

Hac̄ budje ho zlonſki parlament do jutrow ſapocžecz móz, to je hiſcze njeveſte, dokež ſu we Würtembergſkej a Hęzendantadtſkej wólbnej jara poſdze wupiſane. (W krajac poknóznonémſteho ſwiaſta ho žane wólbnej k zlonſkemu parlamentej ſtale njeſzu, dokež je kóžy, kotryž je tam ſa ſapoſtanſ na poknóznonémſki parlament wuſwoleny, tež ſ dobow ſapoſtanſ ſa němſki zlonſki parlament.) Na zlonſkim parlamente budža naſbole jenož wéžy wuradzowane, kotrež pschekupſtwo a wili zykeho němſkeho kraja naſtupaja.

Minister wójny knies ſ Noon, kotryž ſwojeje hubjeſneje ſtrwoſcze dla hizom někotry čaſz w połodniſcej Franzowſkej pschewywa, chze ho někto do Italije podac̄ a tam khwilu wostac̄.

Bajerska. Bajerski předadawſki kral Ludwig I. je 29. februara rano w Nizzę (w franzowſkej Italiji) wumrjeł. Wón je ho 25. augusta 1786 narodžił, bu po kmierzi ſwojego nana 13. oktobra 1825 ſ bajerskim kralom a wotriekny ho k lepschemu ſwojego naſtarſcheho byna 20. mérza 1848 bajerskeho throna. Tutón jeho byn Właz je hizom psched někotrymi létami wumrjeł a wot teho čaſza je teho byn Ludwig ſ bajerskim kralom.

W Bajerskej wólbnej ſu ſa zlonſki parlament naſbole na taſkich ludzi panyle, kotſiž pschecžiwo Pruskej pschecželninje ſuňhleni njeſzu. So je ho tak ſtało, to žadyn džiwo njeje, pschetož rycze, kotrež buchu pschi taſkich wólbach dżerzane, ſchumjacu wot naſhórscheho njeſchecželtwa pschecžiwo Pruskej. Tak rjekny farar Dr. Pfahler — kaž němſke nowiny powiedaja — vſhi wólbnej ſhromadziszu w Plattlingu bjes druhim tele ſkowa: „Hdyž tež naſch měky kral taſki njeje, kaſkiž by bycz dyrbjal, dha chzemu jemu ſhwerni wostac̄; Pruska je wulſi zlonſki ſwiaſt roſwjasata, ſo by maty ſ njeho ſzinika; ja pak bym twerdze pschewwedežen, ſo zlonſki parlament ani do ſiwienna njeſtu, dokež předyh wójna wudri, kotraž tón proſchekſki prusti kraj na male ſuſki roſtorha. Tónle ſaklaty kraj chze nam 9 millionow piworeho dawka naſoſožic̄, — ſol je 1 tl. dróžſha, dyžli předy, — kaſk zoſora w ſhalzy khofeja budje tež dróžſhi, haj tu trubku tobaka, kotruž bur tola tak rady ſuri, chze nam tónle rubježny kraj dróžſhu ſzinič a t. d.”

Hac̄ runje je němſki zlonſki ſwiaſt někto wjetſhi, dyžli hdy předy, a hac̄ runje ſol žadyn pjenježk dróžſha

njeje, dha burjo tola knieſej fararjej wérjachu a pschi wobſje ſwoje hloſy ſa muža wotedachu, kotryž je pschecžiwo Pruskej njeſchecželjy ſmyžleny.

W ſtria. Arznywójwoda Hendrich je ſebi jenu młodu holzu, kotraž bě ſpewarka w džiwadle (theatre) jencho mjeniſcheho města, ſa żonu wſak. Khęzor to pschiwdač nočyjsche, ale Hendrich pschi ſwojim wotmęſleñju wosta.

S wrenjeje komory je ſydom woſebnych čeſtich ſemjanow wuſtupiło, praſižy, ſo je wona pod zyłe hinaſčimi ſakonami do ſiwienna ſtupila, hac̄ někto placiža.

Druha komora je ſalon wujednaka, ſo ſmě ho w Awſtrii pschichodne tón civilne wérowac̄ dac̄, hdyž duchowne wérowanje doſtač njeſmōže, to je, ſo to, hdyž jeho rychtat wo wžy abo měſchzanosta w měſce ſ njewjelu w hromadu da, potom runje tak wjele placiži, kaj wérowanje w zretwi. Hac̄ pak tutón ſalon tež w wrenjeje komorje wjetſchinu doſtanje, to ho hiſcze praſcha.

Wſchelake madžarske a němſke nowiny wudawachu, ſo ho bjes wuherſki ſtowakami panſlavistiſkeho ſběžkaſtwa počasuja a ſo je wuherſke ministerſtwo teho dla wulke a krute pschephtowanje ſapočko. Ale kaž je ho bóřy počasko, dha běchu vomeſcie wo ſběžkaſtwe luta ſja, pschetož zyka wěž by ta, ſo bě 21 ſtowakſkih gmejnów petižiju podpižko, w kotrež wuherſki ſejm wo to proſchahu, ſo by ho ſtowakſka rycz na tamniſchich wyschisich ſchulach bóle wuežila.

Wſchelake nowiny powiedaja, ſo chze Awſtria Božniju a Herzegowinu ſ wójſkom wobſadzic̄, jeli by ho Ruſowſka do turkowſtich naſeſnoſcziw wójnszy měſchecz chyžka.

W pjenježnyh naſeſnoſcziw ſo w Awſtrii pschedo hiſcze tak prawje radzic̄ nočze, hac̄ runje maja tam tſjoch finanžministrów. Tak bě wondanjo wuherſki finanžminister požeczonku wupižak, ſo by pětne železnizh twaric̄ móhć, ale ani tukrajni ani wukrajni pjenježnizh žane pjenjež podpižac̄ nočyžku. — Rajwjetſche ſbože ſa Awſtriju je teho dla to, ſo ſu tam ſoni jara bohate žne měli a do wukraja wjele ſita ſa drohi pjenjež pschedac̄ móhli.

Franzowſka. Franzowſke a po nich tež němſke nowiny khwilu wudawachu, ſo ho herbſki a rumunſki wjerch na wójnu pschecžiwo Turkoſkej hotujetaj. Někto pak přensche pižaja, ſo tak ſlē njeje, ale ſo wjelo wjazný Turcojo w bliſkoſci ſerbiſe a Rumunſkeje wulke wójſko w hromadu čahnu.

Franzowſkim nowinam ſu jara ſpodoba, ſo je pruſſi kral pschi wobſanknjenju ſejma nadžiū na dalshe wobſtacze měra wuprajik, ale khęzor Napoleon pschi wſchém tym tola ſwoje wójſko powjetſchuje a je nanajlepje wojerſzy wuhotowac̄ pyta.

Endželska. S Abežinije ſu pomjeſcie pschijſte, ſo tamniſche ſendželske wójſko pilniſe dale marſchiruje a

so drje w krótkim czašu s wójskom abežiniiskeho krala Theodora w hromadu pražnje.

Ministerstwo je pschitakata, so maja so jendzelske wójnske kódze pola Gibraltara shromadzic. Jendzelsse nowiny wulkaduja to s tym, so so ministerstwo wójny boji a so chze teho dla na kódy pad pschihotowane bycz.

Jendzelsse nowiny tež powiedaja, so chze ſebi Pruska, Rukowſka a amerikanska unia na wsche waschnie pom- hačz, jeli někajſa wójna wudhri, na kotrejž bychu so wone wobdzelic mèle.

I t a l i a. Romski bamž je mřejazemu předawſhemu bajeskemu kraju Ludwigej I. ſwoje požehnanje poſkla.

Lamarmora, general italskeho krala, ſebi wjese prož dawa, so by ſažo do ministerſtwa ſtupic móh. Wón je mjenujz pschecziwo Pruskej ſmyſleny a ſteji na fran- zowskej stronje. Kral Viktor Emanuel pak chze hiſheče ſwoje dotalne, k Pruskej pscheczelne ministerſtwo dale wobkhowac.

R u ſ o w ſ k a. S Petersburga je do Warszawy poruczońſcę pschitaką, so ma so hrod Lazienki do rjada ſtajic, dokelž wýzozy hosczo ſ Petersburga do Warszawy pschijedu. Schtó pak to budje, to nieje hiſheče ſnate.

Winnſke nowiny khwili wudawachu, so je wulke ruſowſke wójsko na rumunſke mjeſy pschicjahnýlo, někto pak ſažo powiedaja, so tam Ruſojo wjazh wojaſow nimaja, hacž hdý předy.

Někotre nowiny powiedaja, so na mjeſto dotalneho ruſkeho ministra wójny general Potapow pschitindže. (Wón je ſlowjanizm ſmyſleny muž a žmy jeho w Petersburgu na ſwidżenju pola hrabje Kuſchelawa-Bjesborodka widzeli. Ned.)

T u r k o w ſ k a. Dokelž turkowſke wójsko na kupje Krecze ničo kmaneho pschihotowacj niemiče a dokelž ſułtan ſwoje wójsko w Bulgariji a Božniji a t. d. trjebac myſli, dha chze wón pječa ſ kretikimi kſchecjisanami mér ſežinicz a jím jeneho kſchecjijana ſa wjerča dacž.

A m e r i k a. W amerikanskej uniji bjes pschedzhydu Johnsonom a tamniſkim ſejmom wulki njepokoj knježi a je někto tak daloko pschitak, so chze ſejm Johnsona ſudzic dacž, prajizy, so wón ſwoje ſastojnſtvo k ſchłodze kraja wjedże.

A u ſ t r a l i a. S południſcheje Australijskiej piſzaja, so ſu ſo tam nětčiſche pschecjzne žne jara hubjenje wupanhyk.

Ze Serbow.

S Budyschina. W běhu poſledních tſioch mředzeli wobſtaču na tudomnym krajnostaſkim ſeminaru dwazyczo kandidatojo wučeſtwa pruhovnanje wólbokmanoscje. Mjes nimi běhu tſio ſerbo, mjenujz: K. Ženko, pomožny wučeſt na Židowje; k. Hilbrig, pomožny wučeſt.

w Barče, a k. Hofer, ſchulski vikar w Małeczizach. A čzile Němzy: K. Richter, pom. wučeſt w Ramjenowje; Leuner, pom. wučeſt w Žitawje; Schaffrath, pom. wučeſt w Lichtenbergu pola Połcznizy; Hennig, pom. wučeſt we Weigsdorffje pola Žitawy; Harnapp, pom. wučeſt w Połcznizy; Wolf, pom. wučeſt w Obersteinie; Schmidt, vikar w Telenjowje pola Ramjenza; Schönbach, pom. wučeſt w Altgerſdorfje; Gruner, pom. wučeſt w Połcznizy; Lehmann, pom. wučeſt w Žitawje; Ludwig, pom. wučeſt w Žitawje; Schäfer, pom. wučeſt w Žitawje; Jungänel, pom. wučeſt w Kroſtarwie; Probst, vikar w Grobzröhſdorfje; Wobſt, pom. wučeſt w Biſkopizach; Junga, pom. wučeſt w Biſkopizach, a Zimmer, pomožny wučeſt w Jasozinu.

F.

S Hliny. Sañdženu nředzelu 1. měrza ſu ſo domiske a pôdlaſke twarjenja tudomneho wetrnikarja Šymanta wotpalite.

S Budyschina. Sañdženu ſobotu mějſche tudy jena ſkužobna holza, kotaž w jenej khži na ſnutſtomnej lawſkej haſh wolna cijſceſche, to njeſbože, ſo ſ preñeho poſthoda na pleſtr dele panu a ſo cježy wobſchłodži.

S Tureja w Delnych Kuzizach piſche herbski bramborski zažnik: Pondoželu 24. februara djeſche tudomny třiſter Tok ſe ſwojimaj ſynomaj do kralowskeje hole ſchitak ſtorhac̄ a ſberac̄. Tón mlódschi 4lētny ſyn wot nana a bratra někaf wotemž a k nimaj ſažo njeſchindž. Wonaj běſtaj teje nadžije, ſo drje je puež domoj namakał. Ale tak ſo ſtróžiſchtaj, jako domoj pschitindžeschtaj a nichoton wo tym hólzu ničo njevjeſdžesche. Wón bu teho dla pondoželu hacž do nožy na poli a w holi a teho runja wutoru rano a dopołdnja phtany. Ale nihdze jeho njenamakachu a někotryžkuliž wo wžy hižom ſdychovalo rjeſtň, ſo drje je wón w nožy, hłodný a w tym wulkim deſhczu a wětru ſałkoſnje wumrječ dyrbaſ.

Ale hlaſ! kajke wjeſele, jako jedyn ſ wupožlaných phtarjow wutoru popołdnju ſ tej wjeſolej powieſcju do Tureja pschitindž, ſa je tón hólz namakaný a živý.

Mředaloko tak mjenowaně ſakſkeje wowčernje, dwě hodzinje wot Tureja, w luboraſkej holi bu wón namaſtaný. Wowček honi wutoru rano wozh won; woſko djeſhac̄ich jeho pſaj na jenym měſcje w holi njeſchewajz ſkawataj; wón dže a chze wohladac̄, ſchto taj pſaj mataj, a namaka teho hólza ſkrženeho a poł ſmierſnjenego pod khózou, woſmje jeho na ſwojet ruzh a njeſe jeho do wowčernje, hdzej jeho ſuwohrjewaja, naſhczia a wot njeho ſhonja, cježi wón ſ Tureja je a tak je jow pschitak. — Hiſheče tón ſamy wjeſor wjeſoħ nan ſwojeho namakaneho ſyna ſ latarnju do Tureja domoj pschitwiedze.

S e Žido w a. W powieſcji, kotaž běhmy tħdženja w Serb. Now. wotčiſhczecj dali, bě to wopati, ſo tón, kotaž bě do wody panek, Jan Nowak ſ Hownjowa

být njeje, ale so je to wěsty J. K. ſ Bobolz být. Smółka je ſ teho nastala, so staj wobaj jara na ſo podobnaj.

Přílopk.

* W Hali je ſo 24. februara tannischi čažničar

Gentšch, muž dobrejeh kħwalby a khetro wulkeho samōženja, wobwěžnyk. Iako to jeho syn, tež čažničar a 26 lét starý, šhoni, džesche wón na kubju a ſo tam teho runja wobwěžny.

Kak

to zem

Hans Depla

w ořitnij

a

u

Mots Tunka

ludzi pódla

* * *

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Théh lubyh holýkow dla tola
husto doſc̄j swada naſtanje.

Mots Tunka. Je dha pak wo tajke jandželski
něhdje wójna naſtaka?

H. D. Haj, w Małezach ſu tak duſhne holý, ſo
ſo holý wo nje pjeru.

M. T. Aj aj, tola!

H. D. A jena je bjes nimi, kij mało ſkyschi a
ſo ſ macjerku druhy napije.

M. T. Nô, wo tajku ja tola wójnu wjedl njebhých!

H. D. A potom hiſhče, kajke ma wona nohi!
Brrr!

Skotni ſol a ſelowe ſamjenje ma ſaſo na pſchedan

J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej haſy $\frac{8}{24}$.

Dla pſheměnjenja wobydlenja pſchedawam wjazore
fruchi wołmjeniſhczow ſ ſutnjam po poníženej placiſiſne.

J. G. Dieka, tlaſki miſchr
pſchi mjaſhowych hětkach.

Sena ſahrodiſka žiwnoſć ſe 4 akrami 18 prutami pola
za ſuk, kaž tež ſ rjanej ſadowej ſahrodu je na pſchedan
obo na pſchenajecze. Wſcho dalshe je ſhonicz čzo. 1
w ſahorju.

Nowopalem gogolinski a ſhorjelski kalk,
wopravdžity peruſki guano,

drobnje tolcenju koſežinu

pr. netto centnař $2\frac{1}{2}$ toleř,

zunje ſtudzenu koſežinu (Knochenmehl),

ſuperphosphate ſ koſežinu

ſ naletným ſywam jara rucže ſlutkowazý hnójny ſredl,
centnař něhdje $2\frac{1}{2}$ tl.

ſtaſfurtſke kaliſzele

mam ja ſtajne we wulkej měrje w mojim ſklađe w
Budyschinje a Pomorezach na pſchedan.

J. Lorenza wudowa.

W ſahorju je jena žiwnoſć ſ 12 akrami 207
prutami pola a ſuk, kaž tež ſ jara rjanej ſadowej ſahrodu
na pſchenajecze. Wſcho dalshe je tam čzo. 1 ſhonicz.

F. A. Böhm
reſbač

na ſwonknej lawſkej haſy čzo. 754
perucza ſo ſ wudželjanju rowowych pomnikow ſ
marmora a pěſkowza, kaž tež ſ porjedzenju a wob-
nowjenju starých pomnikow.

Šynd,

zentnar po 15 nbl., je na ſwobodnym kuble w Jeschicach
na pſchedan.

Krajnostawski bank.

W

Krajnostawskiej nalutowarnej

po dla wobliczenja danje

wot 11. hacz pochu 31. märza t. l.

skutkowacj uje budze

Druhe dzela banka psches to żaneho sadżewka njezypja.

W upłaczenje nalutowarskieje danje stanje po wot 1. hacz pochu
30. haperleje t. l.

W Budyschinje 25. februara 1868.

Krajnostawski bank kralowskeho sakskeho hornolužiskeho
markhrabinstwa.

S. Kriebel

Privatna schula we Wojerezach.

Czeſczenym Sserbam s tutym wosjewjam, so po jutrah nowy kursns konzeſionowaneje měſcjanſkeje
privatneje ſchule we Wojerezach ſapocžnje. Wotyknjeny konz, k kotremuž po ſchulerjo w tej ſamej dowiedza, je tón,
so móža do sekundy wychſich ſchulow ſastupicj abo so maja kmanoscj k ſastupej do wójska poknóznonemſkeho
ſwioska. Na požavanje rozwieža po tež w ſerbſkej a jendželskej ryczi.

Napraschowanja a ſamokwojenja njech po podpiſanemu pschi poſczelu.

W Wojerezach, w małym róžku 1868.

W. Kriebel, prjódſtejſicjer.

Pschedawanje kalka.

S tutym dowola ſebi podpiſany, ſwojim czeſczenym wotebjerarjam w Budyschinje a wokolnoſci najpod-
wolniſcho k naſiedzenju dacj, so je wot dženba ſaſo w jeho nowoſaloženym kalkowym ſkładze na budyskim dwórn-
ſcheju wſchědnie nowopaleny twarski a hnójny kalk s jeho kalkpalernjow w Cunnersdorfje pola Šhorjelza, taž tež s
Kraſawa a Heinersdorfa pola Liberza w Čechach po ſledowazch placiſinach jako

twarski kalk körz po 20 nžl.,

hnójny kalk = = 17 =

na pschedan.

Dokelž po tež ſkasania žylých wosow wot 40 a 50 körzow kalka horjebjeru, a po najswérniſcho wobſtaraja,
dha podpiſany w taſkim naſtupanju pschiſpomina, so je pschi taſkich wulſich ſkasaniach placiſna tunſcha.

Šso ſtajne prozowajo, ſwojich wotebjerarjow we wſchem ſpoſoſicj, podpiſanym dobrociwe wotkupowaniſe a
czeſczenne ſkasowanje najpodwolniſcho wotčaſu.

Zitawa a Budyschin.

C. A. Lorenz.

Wosjewjenje etabliſementa.

Czeſczenym Sserbam Budyschina a wokolnoſci s
tutym najpodwolniſcho k naſiedzenju datam, so tym po
tudy jako drjewowy a rohowy draschler ſaſydlil a proſchu-
pschi ſluženju sprawnego poſkuſenja wo dobrociwe wob-
ležbowanie. S dobom ja wosjewjam, so ja pschedeſči-
ni iki a tije najtunischo porježjam.

J. Lorenz, draschler.

Moje wobhdlenje je na ſerbſkej haſy pola
kniesa pschedupza Niedſcha.

Pschedzenaf wet lēta 1866 po w kniharni
Smolerja a Pjecha kupuje.

Hiſheze žadyn ſredſ

njeje po psche khorosze dyhazych organow jako psche
kaſtel, psche wobčežnoſcie bróſta, ſchije a pluzow tak
wulſyſhne jara hojaž wopokaſak, taž běh bróſtſyrop
H. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Tón ſamý
ma w bleſchach po 6, 11 a 20 nžl. ſaſo na vſchedan

A. B. Pannach w Budyschinje.

Campinos - thoeſi,

kotryž derje ſkodži, punt po 8 nžl. porucza
Hermann Seibt
na jerjowej haſy.

Powschitkoma ařekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali),

sawěſcjuje pschi rukowanſkim fôndsu wot:

25 millionow 93⁹ týžaz 831 ſchěſnakow 44 krajzarijow

Powschitkoma Ařekuranza sawěſcjuje:

- a) tworh, mobilije, znijenſke plodh a t. d., kaž tež, hdž to krajowe ſalonh dowoluja, twarjenja wſchěh druzinow psche wohnjowu ſchodu;
- b) ſubka na drohach psche transportnu ſchodu;
- c) poſticijuje ſawěſczenja na živjenje čłowjekow na najwſchelaffſche waschnje ſa najtunisſche twjerde prämiye a wuſtaja polich po pruſkim kouranze

Towarſtvo wuplačzi w lécze 1866 ſa 12,448 ſchfodowanjo w ſummu wot 4 millionow 351 týžaz 497 ſchěſnakow a 3 krajzarijow.

K řeđemu wukafanju a k wobſtaranju ſawěſczenjom poruczeja ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altman,

we Wósporku: C. A. Kilian.

we Wieleczinje: Moriz Wenzel.

Delnoživotnu ſlemkowu žalbu naſtupeſe.

Lékarske wopismo.

Ja dowoſam ſebi ſ tutym wo jedyn hornyczk Waſcheje wubjernieje ſlemkowej žalby prožycej, dokež bym hižom jeje ſpodžiwnie ſluklowanie wobledžbował, a ju teho dla jako jeniczku pomoz čerpyazeho čłowjeczeńſtwu ſ prawdu poruczam. Tuto moje lékarske pſchipoſnacze čyhli Wy po dobroſvaczu wojſkowicž.

W Pawlowicach w Morawje, 20. augusta 1867.
Med. Dr. Franz Przivanić.

Spomnijena žalba je tak derje direktnje wot wunamakarja Gottlieb Sturzenegger in Harrisau, Canton Appenzell (Schweiz) doſtač, kaž tež pola knjegow Spalteholz & Bleyl w Draždjanach, pola knjega Kirchbaumu w Lipku a pola knjega A Günthera w lawſkej haptzych w Berlinje, Jerusalemer Straße 16.

Plaćiſna ſa hornyczk 1 tl. 20 nřl. ſ pſchipoſklanjom pjenjes. Sahojenje, bjes sahorjenja, naſbóle kóždy raswěſte. Roſpekaſanje, tak ma ſo trjebacž, a wopisma darmo. Bohath ſkład ſlemkowych paſhow (Bruchbänder).

Wicžowe a rheumatismusowe wot-

wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcžwihle wotwodžuju wſchitko, ſchtož wicž ſaloſuje, ſ thoreho čžela won, a ſluža jako wěſth hojazy ſrědk psche wicž a rheumatismu wſchitkých druzinow, jako psche wobleczio-, ſchij-, broſt- a ſubhybolenje, psche hlowiazu, rucžnu a nohownu wicž, psche ſalonje w boku, psche drjenje w ſtawach, w kribsecze a w bjevrach, psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedan w paſežiſtach ſ wukafanjom, tak maja ſo trjebacž, po 15 nřl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Dwaj ſchulerzej móžetoſt tunjo wobhodenje a zprobu doſtač pola ſkwarzefeho miſchtra Janascha na ſwórknej lawſkej haſh.

Zena dželacžerska familia doſtanje pſchi trajazym a derje plaćenym džele ſa jara tuni pjenjes wobhodenje na rhčerkuſle w Smochęžiſach a nječ ſo teho dla na ſchožarja Imiſcha tam wobroči.

Belgiſki woſowni mas

woſebneje dobroſcje

porucza knjegam ratarjam w 2 puntovſtich liſtach a 1/4 centnarſtich čžwicžkach k dobročinemu wobledžbowaniu

Moriz Lehmann

na bohatej haſh.

Někotre ſta kózow

trjebaneho poviſela (ſoty)

k hnojenju, kaž tež něhdje 30 kózow zhele čžiſteho

drjewowweho poviſela

ſu hſchcje na pſchedan w mydłarni Moriza Lehmanna na bohatej haſh.

Aktowu papjelu

porucza

Moriz Lehmann

na bohatej haſh.

Wulke woliſjowe čžwicži ſeža na pſchedan w mydłarni Moriza Lehmanna na bohatej haſh.

Schtwórtk 11. měrza 1868 budu ja w knjegim běloho ſkračanskim drjewinſcjeju pola Nydeje 500 twarſtich ſchtomow a 200 klozow najlepſeje dobroſcie jenotliwie na pſchepadžowanje pſchedawacž. — Chromadžina pola k. ſorčímarja Franza w Nydej dopolňja 1/9 hodžinow.

Tez leži pola mje we Wulkich Sdžarach 24 ſop dobrých latow ſa zyhlowanu ſežu na pſchedan.

G. Buhl.

Žentwa.

Jedyn muž, tudh w Budyschinje bydlazh, 34 lét starý, měſčjan (běrgar) a miſchtr jeneho ſtajnje dobreho rjemjeſta, žada ſebi mandželsku ſe wžow, pyta teho dla na tutym pučju holzu abo wudowu, tola niz ſtarſču haſh won je, kotraž je dobreje wutroby, ſa žonu. Ta žama dyrbiſka paſ 600 hačz 1000 toler pjenjes, kotraž bydu ſo na kupjenje jeneje ſkheje nałożili, ſobu pſchinjeſc. Sa najwjetſtce ſamjelczenje ſo rukuje.

Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Now.

Aukzia wužitkowego a palnego drzewa.

Soboty 12. marca t. l. budże so w ryżerkuśler-
skim leżu w Miedżoju s' pszihotowanej suchego a spowal-
lonego drzewa a w dwóch niskoleżowymaj drzewniach ziomaj
48 mjechkich kłozow,
3½ kłoftra ¼ kołczowistich mjechkich schęzepow,
1 kłoftr = = twierdych kłiplow,
23½ kłoftra = = mjechkich kłiplow,
47 top = = twierdych walczkow a
44 = = mjechkich walczkow
pod wuměnjenjom nadzirania a sa hotowe pjeniesy na
pschedawacj.

Aukzia sapocznje so rano w 9 hodzinach pschi mje-
dzejsko-spyteczanskim puczu w leżowym měscie „kubla
(die Güter)“.

Hrabinske Schall-Riaucouriske hajnische farjadniſtvo
w Huz̄y, 5. marca 1868.

Hugo Opelt.

Drzewowa aukzia.

Na strójanskim reuiru, pschi tak mjenowanym
nowiszczech (Neuland) budże so

sobtorki 19. marca 1868

wulka dżelsba brzesowych dolnych gromadow na pschedaw-
wanje pschedawacj.

Sapocznje rano w 9 hodzinach.

Gromadzina na měscie pschedawania.

Müller.

**Wosjewjenje aukzije
hrabinskeho Einsiedelskeho hajnischeho
sahrjadniſtwa w Minakale.**

W leżowym reuiru w Minakale, we wotdzienju:
w czernieczach budże so bliższy pjatk jako 13. marca t. l.
dopólnia wot 10 hodzinow 32 dubow t' běleniu se skoro-
wym wužitkom pod wuměnjeniem, w termiji wosjewiom-
nymi, sa hotowe pjeniesy na pschedawacj.

„Leżowy pjenies so njeplacj.“

w Drobach, 7. marca 1868.

Hugo Siegert, wyski hajn.

Szymietne lane symjo
memelste, schlesuske, kaž tež jedyn ras s tuny ſyte, budże
so w nalečju pola mje w domje, kaž tež ſobotu na wos-
znych wifach w Budyschinje po wschomogno tunej pl-
acjnej pschedawacj.

J. August Lelanz we Wadezach.

Nowe symietne lane symjo
rigaske (w tunach) a memeliske so tak derje pola mje w
domje, kaž tež wschedenie w mojim ſtadze pola t. körz-
marja Herzoga na žitnych wifach w Budyschinje najtunischi
pschedawa.

Korla Libscha w Trzebienzach.

Carl Forner

Knih w jas a e na bohatej haſy bliſko plumpę
porucza ſwoi ſkład herbſtich ſpewarskich knih w jednorym
a kraſnym ſwiaſtu po pschimērjenej tunej placjnej s thym
pschisomnenjem, so so ton ſkocz teho dla, dokelz ſu
ſpewarske ſ drobnym piſmom roſpſchedate, taſte ſ wulkim
piſmom ſa tu ſamu placjnu, kaž hewak tamne, psche-
dacija. — ſsomoczany ſwiaſt ſ wobbitkami 2 tl.

Empelz khězniſka žiwnoſez w Nowych Porschizach,
pschi droſy, wot Budyschina do Wosporka wiedźzej, budże
so ſ 2 körzomaj pola, ſ kwetkowej, ſolotowej a ſadowej
ſahrodu **ſrzedu, 18. marca t. l.**

dopólnia w 10 hodzinach
psches podpiſaneho pschedawacj; na kupjenje ſmýſleni
džyli ſo w ſpomienonym čaſu w pomienowanej žiwnoſezi
ſhromadzicj. Twarjenia ſu moſtivne, w najlepſich twar-
ſtym riedze a hodža ſo woſebje ſa rjemiſnifow.

w Budyschinje, 28. februara 1868.

Wobhodny agent **Franz.**

Jedyn wulki wotročk doſtanje ſ 1. haperleje abo
1. meje t. l. ſlužbu na ſwobodnym kuble w Gschizach.

W jutrownemu ſwiedzenju

lubym ſserbam ſwoi ſkład ſpewarskich knih w kra-
ſnym a jednorym ſwiaſtu najpodwołniſchi porucza

Mr. Weiser

pschi mjaſowych hětkach.

Džiwoczanske herbſke ev. luth. miſionske towarzſto
ſměje jutſje popołnju w dwěmaj ſhromadziszu.

Petr Mionk.

Zena dwaischoſna khěža ſ 2 körzami pola a ſ wulkej
ſadowej ſahrodu je w Dobraschezach pola Delneje Hörki
ſe ſwobodneje rufi na pschedan. Wſcho dalsche je pola
podpiſaneje wobhodzerki ſhonicj.

Gana ſwudowjena Pietschowa.

Džerzazh wos

kiž je w dobrym riedze, je na pschedan. Pola ſoho? to
je ſhonicj we wudawarni Serb. Nowinow.

Dzak.

Knjesam Freundej, Renczej a Idiaſej na Ži-
dowje, kotsig ſu mje ſrzedu 26. februara ſe ſymietneho
ſtracha wumohli, praju ſ tutym ſwoi najwutrobiſchi džak.

J. K.,

wopacznje Jan Nowak pomjenowany.

Wot redakcji.

Aukzije, kotrež maja
ſo njedzelu wotdz-
ječ, my bjes pschiswolenja ſudniſkeho hamta w
Serb. Nowinach wosjewiecj njeſzmiemu, teho dla
njeſzmy tež tu drzewowu aukziju, kotař je ſa bliž-
ſchu njedzelu w T. poſtajena, wosjewicj móhli.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedač, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štörtlenna předpla-
ta pola wudawařja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opříječe: Majnowsche. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S Delneho Wujesda. S Bacjonja. Z Kulowa.
— Čerbske temštenje w Dražđanach. — Pschilopf. — Hans Depla a Mots Tunka. — Čerkwinske powjeſcie. —
Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
7. měrza 1868.

Dowoz:	Płacizna w přerézku			
	na wikač,	na bursy,	wysza.	nižsa.
	tl.	np.	tl.	np.
Pscheniza . .	8	—	7 10	—
Rožla . .	5 25	—	5 15	—
Feejmjen . .	4 12	5	4 5	—
Wowh . .	2 25	—	2 20	—
Hroč . .	6 2	5	—	—
Wola . .	—	—	—	—
Naps . .	—	—	—	—
Jahly . .	7 20	—	7 15	—
Hejdusčla . .	5 25	—	5 20	—
Kana butry . .	—	16	—	15
Kopaklomý . .	—	—	—	—
Zent. hyna . .	—	22	5	—
Lane hynjo . .	—	—	—	20
			najwyšsa	najniż
	tl.	np.	tl.	np.
	7	—	8	10
	22	5	5	—

Spiritus płaczesche wcžera w Barlinje.

19 tl. 25 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheniza 80 — 108 tl., rožla 60 — 80 tl.,
(to je: sa 25 prutis körzow.)

čepikowy wolij (nječišćeny) 10 tl. 20 nsl. —
(Čišenij, kaž so w Budyschinje pschedawa-
stajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. držiši.)

Gzabi sakſoschlesynſkeje železnicy ſi Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 26 m.

Do Schorjelža: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 22 m.; w nož 1 h. 2 m.

* Pschisanknenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
† Pschisanknenje do Žitawy.

Vjenjezna płacisna.

W Lipsku, 12. měrza, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowerazany čermjenni škot abo dukat 3 tl.
6 nsl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; winiske bankowki 88 $\frac{1}{2}$ (17 nsl. 6 $\frac{1}{2}$ np.)

Majnowsche.

Barlin, 11. měrza. Złonska rada je namjet
stajila, so by so zlo na njeſchedžčanu tobak na
6 tl. a na zigarry na 25 tl. sa centrał powyschilo
a so by so w krajach němſkeho złonskeho swjaſka
wot 3 kwadratnych prutow pola, i tobakom wob-
ſadžaneho, 6 nsl. dawka dało.

Rom, 10. měrza. Poſlenja divisia franzow-
ſkeho wójſka w bližšim časzu romski kraj wopusčę.
Vjcs tym budže hamžowe wójſko na 22,000 muži
pschisporjene.

Petersburg, 9. měrza. Tudy so powjeda,
so franzowski khějor Napoleon w měsazu juniju do
Petersburga pschijědze. Pschne kwydženje a ma-
növer se 100,000 muži wójſka so tehdy směja.

Barlin, 8. měrza. Brusſi kral je porucil,
so ma so połnožnoněmſki parlament 23. měrza w
Barlinje ſhromadžic̄. — Złonski parlament budže
poſdžischo wotbjeržany.

Dražđany, 12. měrza. Druha komora je
dženſka wobsankhyta, sa lěto 1868 a 1869 po kojzu
dotalneho pschirazka i gruntskemu a rjemjeſniſkemu
dawkej pschiswolicz.

Dražđany, 11. měrza. Tudy njewerja, so
pryz Napoleon ſem pschijědze.

S Wujesda pola Ŝetliz. Tudy wudvri 10.
měrza wjeczor w 9 hodžinach w bržni ſublerja
Handrija Mitafša woheň a pschewobroczi wſchifte
twarjenja tuteho ſubla do procha a popjela.
Wjele žita je so ſpalito. Woheň je drje ſaloženy.

Sakska. Krónpřynz Albert je ho do Mnichowa podal, so by ho tam pši pohřebje krála Ludvíka I. wobdželil. (Přebo král Ludvík I. bě bratr německého, kaj tež swudowjene sakskeje králoweje.)

Saksi sejm ma někto planý wschelatich železnizow pšcheladowacj, kotrež chzadja pak tu pak tam w Sakskej tvaricj.

Po požlenim ludicjenju wot 3. decembra 1867 ma Sakska někto 2 millionaj 483,000 wobydlerow.

W Griesenje pola Rybacha (w Voigtslandze) je 8. měrza býsk do domstich tannischeho kublerja Winklerja dyrik a tute kaj tež wschitke druhé pödlanske twarjenja do procha a popjeka pshewobrocíj.

W Karlsbrunne wudri wječor w 9 hodžinach w bržni kublerja Beckela woheň a je tutu, kaj tež domske spalik.

Někotre nowiny powiedachu, so saksi minister wojny I. s Fabrice do pruskeje šlužby stupi a so Oberst s Brandenstein na jeho město pshiužde. — To pak nicžo věrno njeje.

Pola Kořweina sakhadzesche 2. měrza satraschný wetr, kij je tam wjele schodů nacjini. Někotri dželaczerjo na železniz blisko Gleisberga buchu wot vichora nadvanieni a tak na řemu cíjenni, so buchu khetro jara wobschodženi. Tež buchu wschelake lowrije s kolije wuběhnjene a powalene.

Rěka Lobjo mějesche w prěnich dnjach tuteho týdzenja wjele wody a bě wona 8 kohcji wyschcha, dyžli w janženym lécju.

Předawšche frankomarki a frankokouverth změdža ho jenož hacj do požleneho měrza s nowymi na vostach wuměnici.

Budysse hamitske hetmanstwo wosjemuje, so maja knjeſtwa a gmejný někto pěknje sa pucjemi hladacj a je po možnosći porjedecj a w porjadku djeržecj. Tego runja porucža ho fórmamam, so njevhdu pši německim mjehtim wjedrje swoje wosy tak wobcežowati, kaj ho to pši suhocze stanje.

Kommendant žitavškeho landwehrskeho wokrježa wosjemuje, so maja ho wschitz řaffaj reservistojo, kaj tež tajzy řaffaj wojazy, kotsiz ſu po dispoziciji abo na ordre na čas domoj puščenji a tež wschitz pruszy reservistojo, kotsiz we wokrježu scherachowskeho žudniſkeho hamta pshewyaja, 28. měrza rano w 9 hodžinach w Scheračowje předkrajicj. Štotož njepršíndže, budje khostany.

S Delsniža pížaja, so ſu tam 8. měrza popočnju tež ſylne njevjedro měli a so je nafajtra težko ſněha napadačo, so wón ſkócnjne $\frac{1}{4}$ kohcja wysoko ležejche. Wot wětra bu třeča jeneho noweho twarjenja nimale zyle wctmijesena.

Wot řaffskich gymnasialnych rektarjow, kotsiz vechu 2. měrza w Draždananach ſhromadženi, bu pod pshedbydſtrom ministra s Falkensteina wobsančenje, so ſměje ho na řaffskich gymnasijach tež jenolétny kursus, kaj na pruskich,

tak ſo budje bjes druhim gymnasialnym maturitátnym examen tak derje w řaffskoj taž w Pruskej pšczicj.

Prusy. W hrodje w Herrenhausenje, kotrež předawšemu hannoverskemu krále ſluscha, a w jeho hrodje w měsće Hannoverje bu 6. měrza wschitke jeho wobhezdenstwo wot pruskeje wyschnosče ſashglowanie.

W naranskich Prusach je nufa hřichče pshezo wulka doſez a je ſo tam teho dla w řabiarje a Juwendtu lud ſbezak a žito, k rosdželenju bies khudných poškane, ſ gwaltov ſebrač, prajzy, ſo je jim tuto žito wot krála poškaný. — Hewak ſo tam tež typhus (hromjaza khorosč) dale bôle roſčerja. Kaj wjele ludži je tam na tule khorosč wumrjeko, njeje ſnate, ale ſo iich mało bylo njeje, móžem ſ teho ſudzieč, hdyž vrajimy, ſo je tam hřivm wjazy hacj 12 lékarjow na tyfus wumrjeko.

Bjes Austríji a Pruskej (w mjenje zkonſkého ſwiaſka) je nowy pshukupſki traktat wobsančenj, po kotrejž budje ſlo na wschelake twory ponížene.

Přynz Napoleon, (wuj německého franzowskeho khěžora) je 4. měrza wječor do Barlina pshijet a tuto město naſkerje halle dženža wopuščej. Na potsdamskim dwórniſčejn franzowskym poškanz knes Benedetti na njeho časach, ſ kotrejž ſo do hoscženja hotel rohal dowjese, hdyž bóry wječerjeſche. Nasajtra wopryta jeho pruski krónpřynz, bóry potom wjeſeſche ſo pak wón ſam k králej, kotrež poſdžiſho tež na khwilku k njemu pshijedze. Tón ſamy džen bě král přynz Napoleon k čescej pshchnu hoscžinu w kralovskim hrodje wuhotowacj dał a bě na nju wokoło 200 wobzowow psheproſchenych. Bjes nimi běchu někotri vryndojo, hrabja Bismarck a druzi ministri a wschelaz woběnni knježa ſe ſwojimi knjenjami a knježnami. — Tego runje bě k jeho čescej 9. měrza hoscžina pola franzowskeho poškanza, na kotrejž bě tež hrabja Bismarck, general Moltka a t. d. a nafajtra bě přynz Napoleon k přynz Karlí na hoscžinu psheproſcheny.

Wón je ſebi bjes tym w Barlinje a Potsdamje wjeho wobhadować, ſhtož je tam wobhadowanja hōdne. Tež je wón i kralom a i Bismarkom někotre rasy někaje jednanja měl, ale wo cjo je ſo jednačo, to ſnate njeje. Tola ſmě drje jedyn na to hladacj, ſo ſu to naſkerje wažne politiske naſejnosče bylo. Pshetož naſpred řekacj, ſo přynz Napoleon i Barlina hřichče do Draždjan a Wina poſedže, někto pak ſo ſ wěſtoscju powieda, ſo wón runy pucj do Paríja wróci.

Austria. General Elam-Gallas, kotrejuž winu dawaja, ſo bu wobzbie pshes jeho njerodnosć ſrakověj-hradecka bitva ſhubena, je někto ſkócnjne ſe ſlužby ſtupiš, dokes ſyly čas tola khetro řaffiwe na njeho hladachu. — Dokes minister finanzow nihdže žane pjenjeſy požejene njedostanje, dha je wón někto wobydlerjam kraja tak wulke dawki napočoſik, ſo dyrbi kóždy wot wunoſčkow

szwojego wobszedzenistwa nimale położna na krajne dawki wotedacz. Ludżo fu tam teho dla jara njespojoni; pshetoż schtóż ma lětnje 400 schégnakow dochodow (nutspachindzenja), dyrbi něhdże 200 schégnakow na krajne dawki wotedacz.

Njedaloło Eużan, tsi mile wot Czernowic, je zo wóndanjo na tamniſcej želeſnicy wulke njesbožo stało. Taſo tam mjenujzy czah pshes rěku Prut jědzesche, kotryž něhdże 400 howjadow wjesesche, saſhypny zo móst a wschón tutón skót dyrbjesche zo teptic. Czlowjekoo, kotsiž pôdla běchu, s wjetſcha ſmicerji čeſtynychu.

S Wina piſaja, so je ministerſtwo s franzowſkim khězorom jara njespojone, doſelž zo ſda, so chze wón s ruſowſtim khězorom dobre pshczelſtwo djerzec.

Madzaryo (we Wuherſkej) pshezo bôle na to cziszcju, so bychu ſwoje ſamſne wójsko doſtali. Woni njechaja tež wjazy czerpic, so by zo Wuherſka jaſo džel awſtriskeho khězorſta pomjenowala, ale žadaja, so by Awſtria rečala: wuherſke kraleſtwo a te druhe kraje jeho majeſtoſcje khězora Franza Josefa. — Spodživno zo ſda, so ſebi baron Beust taſke njelepoſcje lubicž da, ale wón zo, kaž zo ſda, pſched Madzarami boji a duž jim wschitko pſchiswoli, so by jenož s nimi hiſhce ſhwili Štowjanow podcziſcejowacj móhle.

W tu ſhwili fu awſtriske wýſchnoscje khětro jara katholſkich duchownych na krótschi abo dlęſchi čaž do jaſtwa ſudzicž dake, doſelž fu tuči ſa ſtaré prawo ſwoje ſyrkowe ryczeli. Hac̄ je to k lépſchemu kraja, hdň zo duchownſtwo (njech je teho abo druheho wěruwusnacj) pſcheczeha, to je tola jara njevěſte.

Khězor a prynz Rudolf ſtaj zo s Peſchta do Wina wróczkoj. — Na wienskim ſejmje nowy ſchulſki ſakon wurađuju, na to njeđiwaſo, iſto je pshes konfordat w tajkim naſtupanju poſtajene. — Bamž Pius, kaž zo ſda, wulku ſwolniwoſcž k temu njeponaſuje, so by zo awſtriski konfordat pſheměniſt abo zyle wotſtronik. (Awſtriski konfordat je něhdže tak mojele, kaž poſtajenie, kotrež je zo bjes bamžom a awſtriskim khězoram k temu wujeſdno, kajke wobſtejenje a ſajku móz dyrbi katholſka žyrkej a katholſka ſchula w awſtriskich krajacj mécz. Móz žyrkwe je po tuthym konfordacze khětro wulka a duž chze jón ta ſirona, kotraž w tu ſhwili w Awſtriji knjeſtvo njeđe, ſkerje a lépje wotſtronic.)

Bajerska. Njebo kral Ludwig I. bu 9. měrza w bajerſkim kłowonym měſče Mnichowje s kralowſkej pſchu khowany. — Nětčiſhi kral Ludwig II. chze pječza kralowſki thrón wopuſhczicž a jón ſwojemu bratrej wotſtupicž. Žemu ſo mjenujzy kralowanje njeſubi, ale wón chze radſcho w mérje a poſku živoj bycž a pſhi tym bjes ſtronknych ſadžerow ſwojim poſhilenjam ſkužicž.

Franzofſka. Na franzowſkim ſejmje s wojerskim, kaž tež s cziszczejowym ſakonom hiſhce pshezo zyle hotowi

njeſju a hac̄ runje ſebi oppoſizja wſchu prózu dawa, najwjetſche njeļuboſnoſcje tuteju ſakonow wotſtronicž, dha ſo jej to tola ženje njeradži, doſelž je wulka wjetſchina hkoſow ſtajne na ſtronje knjeſtvo. Po nowym wojerſkim ſakonu budze mjenujzy franzowſke wójsko 800,000 muži ſylné, tak ſo minister wójny w tuthym lěcze 100,000 rekrutor ſada, a nowy cziszczejow ſakon budze tajſi, ſo budža wudawarjo nowinow lědy hdny kufk wěroſcje w politiſkim naſtupanju vracicž ſmečz.

Kaſ ſlē w cziszczejowych naležnoſczech w Franzowſkej je, móže jedny ſjawnje ſ tehovidzeč, kaſ je zo tam wóndanjo wěstemu Greppu ſechto. Tón bě tam ſ Belgiję pſchijet a jako jeho wěžn na žloniſtvo pſcheladachu, namakaču jene nowiny, do kotrychž bě ſebi Greppo ſwoje ſchórnje ſawalik. Tute nowiny fu pak w Franzowſkej ſakasane a duž dyrbjesche wón 100 nörtow ſchtrafy dac̄ a wýſche teho hiſhce 1 měſaz w jaſtvoje ſedzicž.

Jendzelſka. S Abežiniſie je wot 21. februara powjescz pſchisčka, ſo zo jendzelſke wójsko městu Utigratę bliži a ſo chyſche tam jendzelſki general Mapier ſ tigerſtim wjerchom roſryčowanje abo jednanje djerzec. — Schoaſki kral, kotryž je ſ abežinskim kralom Theodorom we wójny, je na marſchu do bliſkoſcje abežinskeje twjerdiſnih Magdale, tola ſda zo, ſo tam kral Theodor je ſwojim wójskom pſched nim pſchindze. Wokolo tuteje twjerdiſnih drje k bitwie bjes jendzelſkim a Theodorowym wójskom pſchitidze.

Italia. S Belgiskeje, Hollandskeje, ſ Němzow a Schpaniskeje hac̄ dotal woſebje ludžo do Roma pſchihadzachu, ſo bychu do bamžoweho wójska ſaſtupili, ale nětko je jich tam na jedny ras tež 134 muži ſ Kanady (w Ameriqy) pſchijet. — Franzowſzy wojazy, kotsiž w Romje ſtejo, tuto město na wſche mózne waſchnje wobtwjerdiſuju.

Kwaſ italskeho krónprynza Humberta ſ prynzeſhnu Margarethu budze 22. haperleje w Turinje wotdjeržanu a budze kwaſne wjeſele hac̄ do 26. haperleje tracž.

Ruſowſka. Wſchelazh woſebni polžy ſemienjo fu ſo pſched někotrym čažom do Petersburga podali a maja pječza to wotpohladanje, někajki pucž wunamačiž, na kotrymž bychu ſo Polazh ſ ruſowſtim knjeſtvoſtom ſjednacj móhli.

Krajny budžet ruſkeho khězorſta na lěto 1868 je nětlo poſtajeny a ſměje Ruſowſta w tuthym lěcze něhdże 480 millionow rublow dochodow a 475 millionow wudawok. 35 millionow je na twarjenje nowych želeſnizow wuſtajených.

Turkowſka. Jendzelſki kódžny kapitan Hobart je do turkowſkej ſkužby ſtupiſ, ſo by turkowſke wójnske kódžſtvo do dobreho porjadka ſtajicž pomhat.

Na kupje Kandiji wójna hiſhce dale traje a tamniſchi kſhcescijenjo njechaja předy wojovacj ſaſtacj, hac̄

jič turkowſki ſultan ſe ſwojeho knjeſtwa puſchezi a jím pſchiwoli, ſo hmedža ſo ſ grichiflím kralſtwom ſjenocjicž.

W naſtupanju bulgarſkih kſhercijianow ſo tež powieda, ſo hmedža woni w naſeczu pſchecživo Turam poſtanycž.

Hac̄ je wěrno, ſo dže rumunſki wjetč ſmōj kraj zygle wot turkowſkeho wytſeheho knjeſtwa wuſtobodžicž, to ſo hiſhce ſ wěſtoſcu prajicž njeſhodiſi.

Amerika. Prozeſ pſchecživo Johnſonej, pſched-ſyndze amerikanſkeje unije je ſo po tych punktach, kotrychž dla je jeho ſenat wobſkoržit, nětko ſapoczał. Wón je woſebje pſchekcža dla wobſkoržene a potom teho dla, ſo njeje krajne ſakony džeržak a na tajke waſhne krajnu konſtituſiju pſchecžupit.

Ze Serbow.

S Delneho Wujeſda. Wutoru 25. februara wjedzor w 10 hodzinach wudýri w brózni tudomniſcheho poſlenka H andrija Bartscha woheň a pſchewobrociſi ju do procha a popjela. Bartschej je ſo w ujei tójschtu hiſhce njemločenego žita ſpalíco, kaž tež dwaj woſaj.

S Bacžonja. Kaf wulka nětko w někotrych lu-đioch njeſmanoſeč je, je ſ teho widžecž, ſo bu želesna a poſtočena Boža matra (crucifix), wot tudomneho kublerja R. na křoſcjanſkim puczu ſtajena, w noz̄ 1. měrza woſlamana a kranjena. (B. C.)

Z Kulow a. Z naſcheje woſady ſu ſo zaſy nětore knjeſny do maczeñoho doma we Niſſy (Neiſſe) podale, zo bychu zaſtupile do rjadu mikloſciwych ſotrow. Tich mjenia ſu: Marija Schömmelec z Kulowa, Khatá Serbinet z Kocžiny a Hana Pawlikec z Nowej Wsy. Marija Schömmelec a Khatá Serbinet ſcetej ſo hako wučerých za holeče ſchule wudospołnicž. Potajſim je nětko pječ knjeſnow z kulowſteje woſady we maczeňnym domje w Niſſy: Hana Wjefelic z Kocžiny, Madlena Grofici z Kocžiny, Khatá Serbinet z Kocžiny, H. Pawlikec z Nowej Wsy a M. Schömmelec z Kulowa. W lécze 1866 ſtej tam wumrjeſkoj Křiſtostoma Wjelſec a Madlena Hahneč z Kulowa. Powołanie mikloſciweje ſotry je jara czežke, pſchetož wona dyrbi ſo wſchoho wotrjec a ſo chle Bohu a czeſtpachym cikowjeſam woprowacž, ale tele powołanie je tež krasne a zaſlužne pſched Bohom a ſwětom. Wſchak praji naſch zbožník: „Għotżiuli moje dla wopuſteži dom abo bratrow abo ſotry abo nana abo macž abo žonu abo džecži abo pola, tón doſtanje je ſtočrōcž zaſy a změje węčnje žiwojenjo.

(Kath. Poſoč.)

Serbske ſemſchenje w Draždjanach.

Njedželu Vätere 22. měrza budje ſo, dali Boh, 77. ſerbske ſemſchenje w kſhižnej žyrwi w Draždjanach džer-

žecž, pſchi cžimž ſměje ī. farař Domaſčka ſ Nožacjiz ſpomjedž a ī. farař Imiſč ſ Hodiſija pređowanje.

Priłopk.

* Bjes ſapowizami a ſkotnikom (w pruskej Poſlcej) bu wondanjo inſpektorat Libſch ſriedž polow na ſwojim woſu ſaraženj namakany. Ssud je jeho pſchichodneho ſyna ſadžicž dač, dolež ſo ſda, ſo je jeho tón ſkonzowak.

* Na ſchleſynſku želesnizu bjes Hirschbergom a Reibnižom ſo wondanjo wulka ſkata dele vali a to pſched ſamym czahom; tola njebu ničtón wobſkodženj.

* S Prahi piſhaj wot 5. měrza: „W jenych tudomnych pjetarſkih kſlamach ſkužesche hžiom pſches 21 let nětko 65 let ſtara Hana Styškal jako pſchedawarka. Weſzera wjedzor w 9 hodzinach džesche wona, kaž hewak kóždy džen, jako bě kſlamy ſanknuka, do hoſcjenza „i čornemu ſonjej“, ſo by tam ſwoje drobne pjenjeſy do bankowkov pſhemenička. Wot tam poda ſo wona do „Café Français“ a činjeſche tam to ſamo. Po pſheměnjenju ſwojich drobnych pjenjeſ (45 ſchēznakow) ſo wona ſažo do kſlamov wrocži. Tačo wona w 10 hodzinach do wobhdenja ſwojeho hoſpodařa domoj njeſchiñdže, dha tón dwě ſkužobnej holžy po nja poſka. Tačo tutej te kſlamy po ſdačju ſanknjenie namakaftej, džeschtej ju w ſpomnjenym hoſcjenzu a t. d. pytač, ale tam jimaž prajachu, ſo je tam wona hžiom pobyla. Duž ſo wonaj ī kſlamam wrocžiſtej a pytnyſtej, ſo kſlamy ſanknjenie njeſbu. W bojoſczi pſched někajſej njeļuboſnoſćju proſcheschtej wonaj dweju knjeſow, kiž runje nimo džeschtej, ſo byſhtaj wonaj ſ nimaj do tych kſlamow ſaſtupilo. To ſo tež ſta. Wſchitlo bě tam w najwjetſhim njeporjadku, kaſčejcik bě won wutorhneny, wſchelake pjetarſke korbiti roſimjetane a ta pſchedawarka hiſhce po koſzu jeneje bankowki wot 5 ſchēznakow w ružy džeržesche. Wona je hiſhce živa, ale rječecž njemože.

* We Lvowje (Lörenberg) ſta ſo 7. měrza wulke njeſvoze. Pſchekupz S. mjenujž petroleum ſ jeneje čwizy čeràſche, pſchi cžimž jemu jeho 21lētnemu domaga džowka pomhaſche. Hac̄ je wón ſe ſwězu ī petroleju nětak bliſko pſchiſhok abo něſtoto druhé wina bylo: — čwiza na jene dobo ſe ſatrashnym wřeſnjenjom roſlečja a jena želesna woſruč tu holečku tak ſtrashnje trjechi, ſo wona pod jenym jenickim ſakſhiezenjom morwa ī ſemi padže. Deje nan je ſo tač wopalik, ſo je njewěſte, hac̄ pſchi žiwojenju woſtanje.

* W Draždjanach je knjeni mandželska ī. konſiſtorialneho radziečela Dr. Rülinga 10. měrza na woſypizi (masery) wumrječka.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

w o t r i t a j

"

ludzi p o d l a

š k r e j e t a j .

* * *

Hans Depla. Póstnizh chyzk ja tež ryhtar abo starški muž w jenej holanskej wbyh bnež.

Mots Tunka. Ale, čjoho dla dha to?

H. D. Nô, to bých so jedyn ras tak prawje jeji najesč mohél, wožebje hdy by so mi tak radžíko, kaž wondanjo ryhtarzej w Riboj.

M. T. Shto dha paš je so temu doczahnyko?

H. D. Hlaj, jako tam wježne grychtin póstnizh po domach wokoło khodžachu, so býchu sa tym hladáke, hac̄h ſu pjež, kachle, wuhnje a haſchenſki grat wschudze w dobrym rjedze, dha běchu wot tyh lubyh hospojow tejko iejow dostale, so staršzy mužojo měnjačhu, je na dwaj rafaj spjez a ſjescz.

M. T. To budžich ja tež měnil.

H. D. Ale knies ryhtar měnjesche hinač a rjekn, ſo moja ſo tute jeja hnydom a na jedyn ras ſjescz.

M. T. Shto dha staršzy mužojo na to čjinichu?

H. D. Woni džechu ſwoju ſtronu, w tym měnjeſnu, ſo někto ryhtar ſ tymi jejemi tola ſam njež ſa-

pocžecž njeſmje. Ale staršzy mužojo měnjačhu a wježny ryhtar ežinjeſche.

M. T. A ſhto to?

H. D. Wón ſawoka nôzneho stražnika abo wajchtařa a pschitasa jemu te jeja ſpjez, a jako bě ſo to ſtačo, kaſasche wón jemu, ſo ſa blido ſyňhež a ſobu jěſcž.

M. T. To drje je ſo temu wajchtařej jara ſpobobato?

H. D. To ſo wě, ale wón tak we nich ſakhađeſche, ſo bě ſo nimale wohjeděl.

M. T. Ale ſchodziſko jemu to tola nježo njeje?

H. D. Ně, to niz, pſchetož wón wjedzesche ſebi pomhacž.

M. T. A na kajke waſhniče to?

H. D. Nô, wón da ſo wot ſwojeje žony po wbyh wokoło wodžic a jako běſhtaj potom w hromadze „čjocž“ porejvaloſi, běchu ſo jemu jeja w pſchepjelniſenym žoldku tak ſadžile, ſo ſo wjazh puknjenja bojež njetrjebaſe.

M. T. Nô, na tón „čjocž“ budžich ja tež pſagi-hladowacž chyzk. Hahahaha!

Michałska chrkej: Hermann Richard, Körle Augusta Petermannia, wobydlerja pod hredem, ſ. — Ernst August, n. ſ. ſ Bréſowa.

Zemrjeći:

Džen 14. februara: Jurij Max, Körle Augusta Dietricha, ſchewza na Židowje, ſ. — 25., Jan Broda, wobydler w Bréſowje, 52 l. — 1. měrza: Gustav Moritz, n. ſ. na Židowje, 4 m. 12 d. — 2., Maria rodž. Mětowska, njebo Mikławſha Hetasdia, měſchčana a frawskeho miſchtra, ſa-woſtajena wudawa, 68 l. 11 m. — 4., Maria rodž. Scholcigz njebo Körle Busche, wobydlerja na Židowje, ſawoſtajena wudawa, 61 l. —

Cyrkwinske powjesće.

Weroiani:

Michałska chrkej: Körle Hermann Seifert, wobydler w Draždjanach, ſ Hanu Khriftiam Henriettu Pietschkej ſe Židowa. — Petr Wiejas, ſchewz na Židowje, ſ Hanu Khrifti anu Schmidtež tam.

Krčení:

Petrowska chrkej: Ernst August, Körle Augusta Wobſta, wobydlerja w Budyschinje, ſ. — Hana Helena, Jana Schneidera, zyhelniskeho miſchtra w radžinej zyhelnicej, dž. — Ernst Emil, Jakuba Kubiza, wobydlerja w Budyschinje, ſ.

Privatna schula we Wojerezach.

Czeſczenym Sserbam s tutym wosiemjam, so ho po jutraty nowy kursus konzeſionowaneje męſzczanſteje privatnej ſchule we Wojerezach započnje. Wotyknjeny konz, k kotremuž ſo ſchulerjo w tej ſamej dowjerza, je tón, ſo moža do ſekundy wychſich ſchulow ſaſtupicž abo ſo maja kmanoſč ſo ſaſtupej do wojska połnoznonemſkeho ſwiaſta. Na požadanie roſwucza ſo tež w herbſkej a jendzelskej ryczi.

Napraſhowanja a ſamolwjenja njech ſo podpiſanemu pſchipoſcielu.

W Wojerezach, w małym rózku 1868.

W. Kriebel, prjódſtejiczer.

Sa thch, tiž ſu na woczi bědni!

S najwyschej konzeſiju wuhotowana
ſwetoſnata woprawdžita

Dr. Whitowa wodziečka ja woczi
wo kotrejz wobeznym ſtukowanju ſu ſo hižom wot ſéta 1822 pſcheswědcili, ſo à flacon 10 nſl. ſtajne czerſtwa ſczele pſches jenického fabrikanta Traug. Eberhardta w Groſſbreitenbachu w Thüringſkej a ſym ja knieſei Em. Menznerej w hrodowskej haptyni w Budyschinje poruczili, ju ſa minje pſchedawacž.

Tyſazy thwalbu dawazhých liſtom a wopiszmow se wſchitlích ſtronow ſweta pſchipowſeduja jeje wobezbie ſbozomne ſtukowanje.

Spodžiwe, ale wérne!

Mój ſyn Hermann wobſlepi 14 dnjom po narodzeſta, ſo ſo na ſerniczuļu prawego woczi kažka ſeſini. Koždy može ſiebi drje myſlīcž, ſo ja wſchitl ſredki nałožach, jemu jeho widzenie ſaſo dobycz, ale podarimo, hač w jeho 16. lěče ſo k Dr. Whitowej wodziečzy wot Traug. Eberhardta w Groſſbreitenbachu wobrocjich a ju wěſth čaſz nałožowach, pſches čož ſo to kožka po čaſku ſhubi a won ſwoje połne widzenie ſaſo doſta. To klinečti ſpodžiwe, ale je wérne! a dyrbjal ſchtó nad tym dwělowacž, tón može ſo pſches poſladanie na mojego ſyna pſcheswědcicž. Ja ſo nadžijam, ſo wſchitz na woczi ſhor, tiž tule wodziečku nałoža, tón ſamý wuzitk dobuđa, a ja dželarzej tuteje wodziečki ſ tutym hiſhce wulki džak praju.

W Berlinje w novembra.

W. Behnka,
Prinzenstraße No. 1.

Hiſhce žadny ſredſ

njeje ſo pſche khoroscje dyhazhých organow jako pſche kaſchel, pſche wobcežnoſcie bróſta, ſchije a pluzow tak wulzyschinje jara hojazy wopokaſač, kaž běly bróſtſyrop H. Leopolda a Co. we Wróthlawju. Tón ſamý ma w bleschach po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pſchedanji

A. B. Pannach w Budyschinje.

Carl Forner

Enihiw jaſ ar na bohatej haſy bliſto plumpy porucza ſwoi ſkład herbſkich ſpewarskich knihi w jednorym a kraſnym ſwiaſtu po pſchipomrjenej tunjej płaczliwie ſ tym pſchipomrjeniom, ſo ſo tón ſrótč teho dla, dokež ſu ſpewarske ſ drobnym piſzom roſpſchedate, taſte ſ wulkim piſzom ſa tu ſamu płaczliwu, kaž hewak tamne, pſchedacža. — ſomoczanu ſwiaſt ſ wobbitkami 2 il.

Pſche koždy ſeſtarjeny kaſchel, pſche dybawoſč, ſazwanje, boleſje na bróſce, pſche ſchijubolenje a wótrh kaſchel, je jenož pſches ſwoje wulki, kotrež žadny drugi ſyrop num, tón **najlepši ſredſ**

Pſacina:

½ tl.	1 tl.
½ tl. 15 nſl.	½ tl. 15 nſl.
½ tl. 7 ½ nſl.	

běly ſelowy bróſtſyrop

Pſacina:

½ tl.	1 tl.
½ tl. 15 nſl.	½ tl. 15 nſl.
½ tl. 7 ½ nſl.	

wot

Dr. med. Hoffmanna.
Na pſchedanji maja jón ſtajne prawdziwih
Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukſchu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobritz w Rakezach,
F. H. Mücke w Lubiju,
J. G. Poetſchla we Woporku,
Hermann Käſner w Kamienzu.

Wiczowe a rheumatismowe wot-wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcziwile wotwodžuju wſchitko, ſchtó wič ſaložuje, ſ kthoreho cžela won, a ſluža jako wěſth hojazb ſredſ pſche wič a rheumatismu wſchitlích družinow, jako pſche woblecžo, ſchiju, bróſt, a ſubyboſlenje, pſche hlowjazu, rucznu a nohowu wič, pſche kaſanje w boku, pſche drjenje w ſtawach, w kribjecze a w biedrach, pſche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedanji w **pakſikach** ſ ukaſanjom, kaž maja ſo trjebacž.

po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Wosjewjenje etabliſementa.

Czeſczenym Sserbam Budyschina a wokolnoſcie ſ tutym naſpodwolniſcio k nawiedzenju dawam, ſo ſym ſo tudy jako drjewowh a rohovh draschler ſaſydlil a proſchu pſchi ſlubienju sprawneho poſkuženja wo dobrociwe wobſedžbowanie. S doborom ja wosjewjam, ſo ja pſchedeſchę niki a kije naſtunischo porjeđam.

J. Lorenz, draschler.

Moje wobhdenje je na herbſkej haſy pola kniesa pſchelupza Niedſcha.

Campinos - thosej,

kotryž derje ſłodži, punt po 8 nſl. porucza
Hermann Seibt
na jerjowej haſy.

Drzewowa aukzia.

Na kubie č. 17 w Dzěžnikezach budże so
śrzedu 18. měrza dopołnia w 10 hodzinach
dżelba stejazeho khōjnoveho drzewa, do 80 lošow ro-
dzelenia, kaž tež dżelba dubow, lipow a brězow s pjenkem
na pschedzowanje pschedawacj, k czemuž so na turjenje
smyslenni s tutym pscheproschuja.

August Lehmann.

Drzewowa aukzia.

Wutorn 17. t. l. dopołnia w 10 hodzinach budże so
na reviru we Wulkej Subruzy w tak mjenewanych
„werlach” nijedoloko bružowistich brunizowych podkopów
něhdze 50 hacj 60 hromadow khōjnowych wulězwaných
žerdzow na pschedzowanje pschedawacj.

W Delnym Hjelstu, 7. měrza 1868.

Wilhelm, hajnik.

Drzewowa aukzia.

Wutoru 17. měrza t. l. dopołnia wot 10 hodzinow
budże so na nowomjesczaniskim reviru

70 brězowych dolních hromadów
na pschedzowanje pschedawacj. — Shromadzisna pschi
hajnickowej khēdi tam.

W Barcze, 9. měrza 1868.

Hrabińskie Lippiske hajnickie farjadništvo.
Wiedemann.

Drzewowa aukzia.

Na reviru w Ströji pola Małez pschi tak mjenewaných nowischczach (Neuland) budże so

schtwortk 19. měrza 1868

wulka dżelba brězowych dolních hromadow na pschedzowanje pschedawacj.

Sapoczątk rano w 9 hodzinach.

Shromadzisna na měsće pschedawania.

Müller.

Nowopalemy gogolinski a ſhorjelski kalk,
wopravdžity peruski guano,
drobne tolczeniu koſcziunu

pr. netto centnar 2½ tolér,

zunje studzenu koſcziunu (Knochenmehl),

superphosphat i koſcziunu

i naletnym ſzymam jara rucze ſtuklowazy hnójny ſredź,
centnar něhdze 2½ tl.

ſtaſfurtſke kaliſele

mam ja stajnje we wulkej měrje w mojim ſkładze w
Budyšchinje a Pomorezach na pschedau.

J. Lorenza wudowa.

Dwaj ſchulerzej möjetaj tunjo wobhdenje a zyrobu
dostacj pola kowarskeho miſchtra Janascha na ſwonkej
lawſkej haſy.

Šymjentne lane ſymjo

memelske, ſchlesyjske, kaž tež jedyn ras s tuny ſyte, budże
so w nalečzu pola mje w domje, kaž tež ſobotu na mó-
wyznych wifach w Budyšchinje po wſchomozno tunjeſ ſla-
cziſnje pschedawacj.

J. August Leelan w Wadzech.

Nowe ſymjentne lane ſymjo

rigaſke (w tunach) a memelske so tak derje pola mje w
domje, kaž tež wſchendje w mojim ſkładze pola k. korež-
marja Herzoga na žitnych wifach w Budyšchinje naſumisno
pschedawa.

Korla Libscha w Trzebjeſzach.

Jena dželacjerska familia doſtanje pschi trajazym a
derje placzenym džele ſa jara tuni pjenjes wobhdenje
na rycerſkuble w Smochicach a njech so teho dla
na ſchoſarja Imiſcha tam wobrocji.

Pschichodnu nijedzlu budże miſioniska hodžina
pola rycartaria Alberta w Mjeſchizach wobjeržana. Wſchich
pschedzeljo miſioniftwa so na tu ſamu najpodwołniſho
pscheproschuja.

Ziwnoſez na pschedau.

Jena ſahrodniska ziwnoſez ſ 11 körzami pola, ſ 3
körzami ūkow a ſ dobrymi rumnimi twarjeniami je psches
podpiſane na pschedau.

Hajnictwo w Huz̄y, 10. měrza 1868.

Hugo Opelt.

Skotni ſol a ſelome ſamjenje

ma ſaſo na pschedau

J. G. Klingſ Nachfolger
na bohatej haſy 22.

Hempelz khēzniſta ziwnoſez w Nowych Porſchizach
je pschedata, a je teho dla pschedawanka termia, na 18.
t. m. poſtagena, ſ tutym horjeſbhnjena.

W Budyšchinje, 10. měrza 1868.

Wobhodny agent Franz.

Serbiſkim ſmotram, kiž chedža ſwojim lubym
herbiſkim mótam rjany a wuzitny dar ſa duschu ſeſe-
nemu ſchtwörtke darcz, možemy jako taki dar
Woltersdorſowych Leczazh list, na herbſki pscheloženje psches
k. fararja Imiſcha w Hodžiu, naležnje poruczicj. Tute
woſebne knihy ſu ſa 10 nſl. pola naſ dostacj.

Kniharnia Smolerja a Piecha.

W tej hamei kniharni je ſa 10 nſl. doſtacj:

Šwiatly poſt. Khrystuſhowe czerpenje, we wſchich
dnjach pōſte ho cžaſa ſhjerluchemi, wopomnenemi a
modlitwami ſwecjene. Na herbſki pscheložene wot M.

Domaschki, fararja w Noſacjizach.” To ſu wopraw-
dze woſebne, kraſne knihy. Zich ſwérne wuziwanje nje-
može bjes wulkeho žohnowania ſa duschu wostacj. Wot
tutych knihow je hižom psches 2400 eſtemplarow bjes
naſchim lubym herbiſkim ludom wupſcheczeranych. Pschi
blizenju ſwiateho pōſteho cžaſa ſebi dowolamoj je tym
poſcieſicj, kiž je hižcje njeſobheda.

Dar poſlenego ſeleneho ſchtwörtka ſa lube ſherbiſſe
mótki, kiž ſwoj ſcheczeński ſlub wobnowija, wot Pietra
Mlonka w Dzivocjizach. — ſa 1 nſl.

Ratarske towarzstwo w Matym Wielkowje.

Wutoru 17. märza, wjeczor w 6 hodzinach. — Pschednosch wot knjesa Dr. Heidena, dirigenta sphtowanskeje stazije w Pomorezach: wo wutrjebanju a saranjanju rostlinskich žiwjažich wutkow w semi.

Pschedsyda.

Jedyn kowarski, tiz je wuwuskyl, ſebi mischtra pyta, pola kotrehož by móhl do džela stupicž. Wſcho dalshe je ſhonicž we wudawarni Serb. Nowinow.

Byhelniski mischtr.

Emanh a porjadny žyhelniski mischtr pola podpiſanego město dostanie.

W Měrkowje.

G. L. Müller.

Jedyn hólczež, kotrež chze krawſto nauknyč, móže hnydom abo jutry město dostac̄. Hđe? to je ſhonicž we wudawarni Serb. Nowinow.

Jedyn hólczež, kotrež chze krawſto nauknyč, móže pola podpiſanego do wucžby stupicž. — Tež móže tam jedyn krawſki dželo dostac̄.

Hantij Mattes, krawſki mischtr na ſchulerſkej haſh čo. 3.

Sena ſahrodnitska žiwnoſež je 4 akrami 38 prutami pola a ūki, kaž tež ſ rjanej ſadowej ſahrodu je na pschedan abo na pschenajecze. Wſcho dalshe je ſhonicž na ſwonownej lawſtej haſh čo. 824.

Skótny pólver i czerstwych ſelow,
Korneuburgski skótny pólver,
Pólver psche ſólkı,
Pólver psche pripotawu proſatow,
Lockwiſski balsam,
Ziſchankowy ſalſowy pólver

porucza **Grodowska haptika**
w Budyschinje.

Sa pruske ſchule!

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje ſu ſa 7½ nſl. doſtač:

Bibliſke ſtawisny abo biblijſke hiſtorije stareho a noweho teſtamenta, po ſchulſkih regulatiwach sprawjene, imjenižy: ſe ſłówami ſhwjatoho piſma powiedane a ſe ſchruchim a ſ hérliſchowymy ſchtuczkami wuklajene, ſa ſaule a ſa domy w horniolužiſkej ſerbſkej ryczi wudate ſi wjazy hac̄ ſto bibliſki mi wobraſami. — Galož wupperhalſkeho towarzſta ſ roſpſcheczeranju nabojných piſmow.

Tute bibliſke ſta wiſny ſu wot kralowſkeho knježerſtwa w Liegnizy ſa pruske ſchule, do kotrechž ſerbſke džeciž khdza, poruczene a maja ſo ſchulerſio a ſchulerſki tajſkih ſchulow ſi nimi ſkerje a lepje ſastarac̄. Ta kniha je pěknje ſwasana a ſi wulſkej ſytu rjanyh wobraſow (bildow) kraſnje wuphſchena.

Warjenſtu a ſkótnu ſol

porucza nojtunischo

P. Midel w Ketzlach.

Khofej

punt po 66, 70, 80, 90, 95, 100 np. a t. d.,

z o f o r

zvly a drobny

punt po 48, 52, 56, 60 np.,

cigarr̄y

a wſchitke družin ſalenza

Rudolph Hölder

na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſh.

Czijcze a derje ſłodžazh

k h o f e j .

punt po 7, 8, 9, 10 a 11 nſl.,

pschi wotkuſjenja 5 puntow na jedyn ras hiſcze tunischo;

czisty amerikanski petroleum,

punt po 30 np., a pschi wjetſkih kujpach tunischo,

wodojaſny ſolarwolij,

punt po 24 up. a pschi wjetſkih kujpach tunischo;

Emanh rajß,

wulkoſernath, punt po 22 np.;

derje wotležane javazigarry,

100 ſchtuk 20 nſl., 25 ſchtuk 5 nſl.;

derje wotležane pfalzſke zigarry,

100 ſchtuk 15 nſl., 25 ſchtuk 4 nſl.;

wſchitke družiny czistych a ſłodkich

ſalenzow

najtunischo,

nowe ſuſhene turkowske ſlowki,

punt po 36 np.

poruczeja

kolonialtworowe a spirituosowe khlamy

Carl Noack

na ſwonownej lawſtej haſh w Budyschinje.

Maćica Serbska.

Dokelž ſo zapisk sobustawow zańdzenych 10 lēt do jutrow wuda, prosymy česéne sobustawy, zo cheyli hač do 1. haperleje t. l. swoje přinoški hač na lēto 1867 inclusive zaplaćie.

Wubjerk.

W póndzelu 9. měrca wječor $\frac{3}{4}$ na 12 hodzinow zwjeseli naju Bóh luby kujez přez narodženje stroweho synka.

Tuto dowolataj ſebi přečelam a znatum wozjewić
Wańko, wučer w Dźevinje
a mandželska.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kózde číslo płaci
6 np. Štvorlétne předpla-
ta pola wudawařja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S Budyschina. Se Židowa. S Kołwasj. — Pschilopf. — Hans Depla a Metz Tunfa. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyschinje.

14. měrza 1868.

D owoz:	Płacizna w pŕerézku			
	na wikach,	na bursy,	wyša.	niža.
		najwyšsa	najniż	
Pscheniza . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožta . .	5 22 5	5 15 —	6 2 5	— —
Ječmjen . .	4 10 —	3 27 5	4 15 —	— —
Bowš . .	2 25 —	2 20 —	2 25 —	— —
Dróžd	6 2 5	— —	— —	— —
Wola . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	7 —	— —
Jahly . .	7 20 —	7 15 —	— —	— —
Hejbuschla . .	5 25 —	5 20 —	— —	— —
Kana butry . .	— 18 —	— 16 —	— —	— —
Kopasłomny . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	— 25 —	— 20 —	— —	— —
Lane hymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje.

19 tl. 25 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

pscheniza 80 — 108 tl., rožta 60 — 78 tl.,

(to je: ja 25 prusitsk forzow.)

cěpíkový wolič (nječiſčený) 10 tl. 20 ngl. —
(Cžiſčený, kaž so w Budyschinje pschedawa-
stajnie něhdje $1\frac{1}{8}$ tl. dróžschi.)

Czabi sakſkoſchlesyňskeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Draždjan: rano 7 hodjinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 26 m.

Do Štorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.*; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 22 m.; w noz̄ 1 h. 2 m.

*) Pschisančenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga).
†) Pschisančenje do Žitawy.

Přenježna płacisna.

W Lipsku, 19. měrza, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý čierwonym slov' abo dušat 3 tl.
6 ngl. 5 $\frac{1}{8}$ np.; wienske bankowki 88 $\frac{1}{8}$ (17 ngl. 6 $\frac{1}{4}$ np.).

Najnowsche.

Barlin, 18. měrza. A kralowemu narodnemu
dnju a k křečeři krónprynzoweho syna wyshe
druhich wołebnych křeječich ſiem pschind: rufi wulko-
wječh-nazlédnič Alexander, ſaffski krónprynz Albert,
weimarski wjelwójwoda, ſchwerinski wjelwójwoda,
hohenzollernski wjerch, flandrijski hrabja ſ mandzel-
ſkej a t. d.

Win, 18. měrza. W jenej ſhromadzisni, na
kotrejž ſo něhdje 80 ſobustawow přenjeje komory
wobdzeli, bu wot nich wobſanknjene, ſo ma ſo nowy
ſakon, kotrejž tež civilne mandzelſtwo pschipuſči, ſa
dobry ſpōſnacj.

Paris, 18. měrza. Manövry w chalonſkim
lēhwe ſo lētſa 1. meje ſapocznou. Tež budže ſo
přeča něchtó wójska wokoło Toulouse w hromadu
ſečaňhycz.

Draždjan, 19. měrza. Nowy wolsny ſa-
kon budže w tychle dnjach do wuradzowanja wſate.

Barlin, 19. měrza. Na nowy týdzen budža
tudy wotpoſlani wſchelakich murjerſkých a czechliſkých
jednotow radu ſkadowacj, ſak by ſo pschi nowym
římejneſníſkim ſakonu, kotrejž ſo ſa połnoznonemſke
kraje na parlameńce wuradži, jich lepſhe na kędzbu
wſacj hodžito.

Pecht, 19. měrza. Dokhody wuherskich kra-
jow wopschijej ſa tuto lěto 101 million, wot ko-
trychž dyrbi ſo 56 millionow ſa ſhromadne nalež-
noſcze, 15 millionow na dan wotedacj, wſho druhe
ſa Wuhersku wostanje.

Sakſka. Dokelž je ſkótny mór w Schlesyňſkej zyle ſaſtał, dha ſmě ſo wot tam ſaſo hovjaſh ſkót, kože, tój a t. d. do Sakſkeje pſchedawac̄.

Jako krónprynz Albert ſchtrwórk tydženja popołdnju we wulſej ſahrodze w Dražđanach jéchaſche, jemu nje- jazpzy mſody cžlowiek napſhečiwo ſtupi, tij ſo ſ pistoliu na njego měrjeſche, ale nijemutſeli. Krónprynz jéchaſche dale a ſetka dweju wojerſkeju wñſchlow, kotrejmaſ tón podawſ ſi nawiedzenju da. Tutaſ teho mſodeho cžlowieka tej nadieńdzeſchtaj a jeho, jako běſchtaj jemu pistoliu wſatoj, na poliziju dowiedzeſchtaj. Tam ſo naſhoni, ſo wón Siegert rěka a pſchedeſtečniki džěla, ſo paſ ſo jako niemandzelske džec̄o po ſwojim namu, tij je wojerſki wñſchhi był a hízom dawnno wumrjeł, ſi Wittern injenuje. Jego macz je hiſheče živa a wón je ſebi, dokelž je jeho nan ſemjan był, do hłowny ſtaſik, ſo je ſi něczemu lepſhemu powołany, hac̄ ſo by dyrbjal jenož pſchedeſtečniki džělac̄. Tuto jeho měnjenje je ſo ſkonczenje do blájnoscze a wrótnoscze pſchemeniko, tak ſo je na tu bļudnu myſl pſchiſhoł, ſo krónprynz Albert žaneho prawa na ſatſki kralowſki hrón nima, ale ſo tutón po prawym jemu (Siegertej) ſluſha. Duž je wón hízem ſchtrri krócz we wulſej ſahrodze pobyl a tam na krónprynza ſakał, ſo by jeho ſatſelił. Piftolia, kotrej pſchi nim namakahu, bě ſylnje nabita (lodowana), tež mějeſche wón měſch polvera a fuſlow, hewał paſ hiſheče dokhi wótry nōj pſchi ſebi. Lékarja ſo teho měnjenja, ſo je wón w myſlach bļudny.

Prynz Napoleon, wo kotrejmiž najprjedy rěkaſche, ſo do Dražđan njeſtiendze, je tam tola pobyl. Wón tam 14. mérza pſchiſpołdnju pſchiſiendze a bu na dwórnjichzu wot franzowſkeho generalkonſula a někotrych wñſchlow kralowſkich ſatſkich ſaſtoñnikow a wñſchlow powitam. S dwórnjichzu jědjeſche wón do hoſejenza „Belle Vue“ a wot tam bóřy do kralowſkeho hrodu, ſo by krala poſtrowil. Poſdjiſio bu wón wot krala a wobęju prynzow w hoſejenzu wopýtanu a wot krala ſi wobjedej pſchedroſheny, na kotrejmiž ſo wón tež wobdzeli. Wjeczor bě wón ſi krónprynzom Albertom w džiwadle a wunjeſeču ludžo, tij běchu w džiwadle, krónprynzej Albertej tſikrójznu ſławu, ſo bychu jemu ſwoju wjeſo!oſcž nad wukhowanjom pſched mordarskej ruku wopokaſali. Naſajtra 15. mérza rano wotjedze prynz Napoleon do Lipska. W jeho pſchewodženſtwje bě hrabja Meudon, poſtowitaj Ferri-Bijani a Ragon, a lěkar Béranger-Ferand. Na dwórnjichzu powita jeho kraliſti direktař ſi Burgsdorff a franzowſki generalkonſul Dervieu, ſi kotrejmiž poſleñſkim ſo wón do hoſejenza „hotel de Bavière“ poda. Na wobjedze bě wón pola ſpomnijeneho knjeſa a bě tam tež ſi Burgsdorff a měſtečzanosta Dr. Koch pſchedroſheny. Na wjeczor běſchtaj taſ ſamaj knjeſaj pſchedroſhenaj. Wo dnjo wobhladowaſthe ſebi wón kruh lipſchjanzkeho bit-

wiſhečza, někotre knihičiſtečejenje a t. d. a bě wjeczor thwilu w theatre. Naſajtra dopołdnja je ſo wón do Weimara podał.

W jenjih zwidlaſtich ſamjeñtowuſlowych podkopkach je ſo 14. mérza ſky powětr ſapalik a je pſches to 31 hewjerjow ſi njesbožu pſchiſhlo. Džewjeczo běchu na měſcze morvi a džesaczo druhý ſu naſajtra wumrjeli. Dwaj budžetaj drje hiſheče žiwenje pſcheciez dyrbječ.

S Petersburga, Brüſhela, Wina, Varliwa a wot wñſchlaſtich drugich wjetchow je krónprynz Albert ſbožo pſchecia ſi ſwojemu wobarnowanju pſched mordarskej ruku doſtar.

Wot 14 młodych ludži, tij běchu ſo w tydzie dnjach w Budyschinje ſi pruhowanju dla jenolētneje wojerſkeje ſtužby pſchiſpojedzili, ſu 10 tuto pruhowanje wobſtali.

W jenej pěſtowej jamje pola tſelečnje w Biskopizach buſtzej 16. mérza dwě žonje ſaſypnijenej. Jenu žiwi wuzcahanhcu, druha paſ bě ſo ſaduſhka. Wona ſawoſtaji 6 džec̄i.

W Dražđanach běſche jena 4lētna holežka, kotař bě ſama, thachlam, w kotrejž ſo tepiſeče, tak bliſko pſchiſhla, ſo bě ſo jeje draſta někak ſaſehlita a potom ſapaſlita. Prjedy hac̄ něchtón ſi pomožy pſchiſtudze, bě ſo ta holežka tak wopalika, ſo dyrbječe naſajtra pod wulſki boſoſzem wumrječ.

Sapocžatf kollegijow na lipſchjanzkym univerſitetu ſo 15. hapeleje stanje.

W Friedrichsgrünu pola Falkensteina mějachu 8. mérza tak wulſi wetr, ſo bu Weidlichez thěžka wot njeho powalena a zyle roſmjetana. Wona bě wot hliny a mějeſche jenož jenu ſtu, w kotrejž bě wožom cžlowiekow, tola bu pſchi powalenju jenož jena žona trochu wobſtodižena.

Jako 14. mérza wjeczor czah na želeſnizu ſi Lipska do Chemniča jědjeſche, pſchiſtudze ſchaffnař Gittner bliſto Meeranu pſches to wo žiwenje, ſo wot ſwojeho ſydkla na wosu horka poſtanu, jako czah runje pod jedyn móſt pſchiſtudze. Wón bu tak ſylnje pſchiſprahneny, ſo bě na měſcze morwy.

W Hartmannsdorfje běchu něhdze pſched dwěmaj njeđzelomaj ſapalny list namakali, ſo budże Bettermannez a Kühnez kubko wjeczenja dla ſapalene. Hac̄ runje ſe wſhei ſwěrnoſeču wachowachu, dha tola doſež dowachowac̄ njemóžachu, pſhetoz 12. mérza popołdnju w 3 hóžinach poča ſo na Bettermannez dworje palic̄ a ſo tsi pödlanske twarjenja ſpalichu a to bjes nimi jene, w kotrejmiž dwě ſwójbje bydleschtej.

Na želeſnizu bjes Grimmu a Leisnigom je 11 mérza czah ſi kolije dele wujek, pſches čož ſo jedyn wós ſwroczi a druhe jedyn do druheho ſajedzecu. Pſchi tym bu wñſchi wobhladowař Herrmann ſaraženy a wñſche teho buſhataj paſtmischkr Lásch a bremſar Koſelmann wobſtodiženaj. Pučzowarjam ſo nicžo ſtało njeje.

Prušy. Połnóżnoněmski parlament pónđelu 23. mérza w Barlinje sažo swoje jednanja sapocznie.

Baron s Bedlik, hač dotal pschedkyda kniejerstwa w Schleswigu, je jako pschedkyda kniejerstwa w Lignitz pomijenowan.

K kralowemu narodnemu dniu (niedżelu 22. mérza) pieczę tež sakski krónprynz Albert s wulkim pschedwodzenstwom do Barlina pschijedże, so by kralej w mjenje saksteje kralowskiej swójbý sbože pschal. — Na tym samym dniu budże tež najmłódší syn pruskeho krónprynza kschejent.

Przedawski hannoverski minister hrabia Blaten, kontyž w tu khwili pola przedawskiego hannoveriskego krala w Hitzingu w Awstriji pschebýwa, je wobskorženy, so dže Hannoversku wot Pruskeje wottorhnyč a barlinski žudžada teho dla wot njego, so by wón do Barlina pschijet a ho tam w termiji, k 27. meje postajenej, pschedzywo tajfemu wobskorženju samowiąk. Jeli wón njeprschindże, dha budże 8. julija žud nad nim wotdzeržan. (— Wón drje najskerje njeprschindże, pschetož žane wobszedzenstwo wón w Hannoverskej nima, duž jemu ničo wsaž njemóža a awstrijske kniejerstwo jeho tola tež derje s kraja wupokasacz njemóže).

Shto je prynz Napoleon w Barlinje chýk abo wočo je s kralom a s hrabju Bismarkom jednał, híšczeje pschego snate njeje.

S Petersburgu je powięscz pschischa, so wulkowierchnaślednik Aleksander Allegandrowicz k kralowemu narodnemu dniu do Barlina pschijedże a ho wot tam do Rizy podda, hdjež budże khasaka, k dopomjenjenju na jeho tam semrjeteho bratra natwarjena, pochwyczena.

S Kasselą fu redakcora Traberta a jeho pomožnika Blauta do barlinskeho jaſtwa pschivedli, dokelž jimaž winu dawaja, so staj pižmo rosschérkoj, w kotrymž ho hezensi lud k revoluziji pschedzywo pruskemu kralej napomina.

W Hródku je 9. mérza tamniški měschézanosta Peschka wumrjeł.

W naranskich Prusach nusa a khorosz híšczeje pschego knieži. Hač do 9. mérza bu bjes tamniškich pomožy potrjebnych psches 300,000 toler rosdželenych. Woni najskerje tež žito k wuszymej dostanu, tola budża tam jenož jerzu wuszymacj móž, dokelž je tam sanđzenu nashmu tak mokro było, so njeje nichtón ničo wusycz móhle, hdj budžishe tež k temu sympio mē.

Awstrja. We wuradżowanjach tak mjenowaneju delegazijow pschindże wóndanjo tež rycz na wudawki, sa wójsko trébne, a pschi tutej skladnosci mōžesche kóždy jasni spósnacj, so wuherska delegazia na to dzela, so by Wuherska skerje lepje swoje hamzne, wot druheho awstrijskeho wójska zyle wotdželenie wójsko dostala. Pschi tutých wuradżowanjach mjeſeche general Grivičewicz ministra wójny fastupicj, dokelž tón ham pschincj njemóžesche.

Kóždy rosoñny čłowiek wé, so budże s Awstriju

kónz, tak bórsh hač Wuherska swoje hamzne wójsko doſtanje; pschetož jeli khézor Wuherskim we wchém wolu njeſcini, dha jeho wěscze hnydom wotkazda, a hdj ſebi wón to lubicj njeda, dha s wójskom na njeho póndu. Tak fu 1849 cžinili, jako běžu ſebi pola tehdomniſcheho khézora swoje hamzne wuherske wójsko wunisowali, a tak woni wěscze ſažy ſčinja, tak bórsh, hač ſměja móž re ružy. To general Grivičewicz tež derje wé a duž wón pschi spomnjenym wuradżowanju pschedzywo tajfemu požadaniu wuherskeje delegazije wustupi. Ale to bě do možo- weho hněda trjechik, pschetož wuherska delegazia hnydom rjekn, so wjazyj jednaž nočze, ale so domoj pónđe. Tato baron Beust to ſhoni, powoka wón ministrow k wuradżowanju, a bu wobsanknjenie, so ma minister wójny John wuherskej delegaziji projicj, so general Grivičewicz zyle po jeho myžli ryczak njeje, so je wón (John) drje tež teho měnjenja, so dyrbí jenozej wójsko wostacj, ale so móže pschi tajtej jenozej tola tež woſebne wuherske wójsko być a t. d. Wuherska delegazia bě s tajfim samowje- ujom s pokojom a wuradżowanja džehu dale, pschi kotrymž spomnjenia delegazia to wobsanknjenje wudobh, so dyrbja wojaž, kotsiž ho s Wuherskeje rekrutiruju, psichodnje k regimentam pschincj, ſiž we Wuherskej ſteja, a so maja ho wuherske regimenty, s wonka Wuherskeje ſtejaze, po čazbu do Wuherskeje pschedzadžicj. To bu wuherskej delegaziji wósho dowolene, a hač runje ho pschi tym nje- wuprasi, so Wuherska psches to swoje hamzne wójsko doſtanje, dha tole w ſtutku tola hinač njeje. Pschetož tak rucze hač budža wšitke wuherske regimenty we Wuherskej, dha ho žamo wot ſebje rychni, so jimi nichtón druhí njebudże roſkasowacj móž a ſměč, dyžli wuherske ministerstwo.

Wschelazh ludjo wopschijecj njemóža, so je baron Beust Wuherskim tež tole dowolik, pschetož tym je tola čiſceje wósho jene, ſhto ho s druhimi awstrijskimi krajemi stanje, jenož so Wuherska Wuherska wostanie. Ale w na- pohladu na Wuherskich je baron Beust kaž ſaſlepenn, tym wón wósho da, ſhtož ſebi woni žadaja, byrnje tež to žłoszczji awstrijskeho khézorſta na najbóle ſchłodźiko. Haj, jeho ſkujobnosz pschedzywo nim dže tak dalofo, so je khézor swoju knjeni mandžefku do Wuherskeje pôžkacj dyrbjal, so by wona tam porodžika, — dokelž je to Wuherskim tak spodobne.

General Grivičewicz je na tsi měſazh dowolenosz (Urlaub) doſtał, so by ho swojeje hubjeneje ſtrowoſcje dla do Schwaſzarskeje podał. (— Jego ſtrowoſcje je drje dobra, ale dokelž je Wuherskim wěrnoſcž prajik, dha da jemu baron Beust to někto psches dleſče pschebýwanje w zusbjie wotpotuſcicj.)

Baron Beust je hrabju Bickthuma s Eckstädt, pře- dadawſcheho sakſkeho poſkazanu na jendželskim kralowſkim dworje, do awstrijskeje ſkujby powołał. Spomnjeny hrabja

bě w lécje 1866 knížku wudał, w kotrejž bě na Prusku jara hwarjene a wón dyrbjesche potom, jako běchu Pruszy wójnu dobyli, se škúzby stupicž.

Schtož jednanja a waradžowanja w ríšskej radze (Reichsrath) nastupa, dha tam w tu khwili mandželski sakon wurdžuju a sda so, so budže wón, taž předby w druhé, tak tež nětko w přínej komorje, sa dobrý spósnatý. Mjenujž tón sakon je tajki, so dořaha, hdnž so jedny wot swojeho měščjanosty abo wot swojeho ryčtarja wérowanč da a so změ so jedny po tajkim s zyka wóshého zyrtwinskiho wérowanja šminyčž.

Spodžiwno je, so w Awstriji ludžom tajke wězny podawaja, so kotrejž nichčo nježada, a so jim sa to taž wjèle dawkow načluduja, taž hiščeče ženje bylo nješe. A hdnž budžichu tam loni tajke psches měru dobre žně njemeli, dha by w Awstriji hžom lětža krajny bankerot był, kotrehož so tola skónczne šminyž njemóža; pschetož schtož tam nětko ludžom dawkow načluduja, to so jenož hiščeče maču khwili snjescz hodži.

Franzowska. Dokelž franzowske wójsko nětko tež swoju „landwehr“ dostanje, dha dyrbjaču so w janžených dnjach mužojo wěsteje starobr f temu sapišacj dacž. Dokelž pak so tónle nowy sakon Franzowsam mało lubi, dha so tu a tam pschecživo tajtemu sapišowanju sapjerachu, haj w měsće Toulouze tajku haru hnachu, so dyrbjesche so wójsko na nich pošlacz. Nětko je pak tam sažo čjicho.

Rhězor Napoleon dawa knížku cíjschejcž, w kotrejž Franzowsam wukluduje, tajku dobrotu je wón a Napoleon I. Franzowsam wopokaſak. — (Ale wone so prascha, hacž budža Franzowskoj jeho šlowam jara wericž.)

Jendželska. S Abežinije su wojesce pchiscké, so je tamniše jendželske wójsko w dobrým porjadku, ale f žanej bitvoj s abefinskim krasom hiščeče pschetož pschiscké nješe. Jendželčenjo poczinaja s tym khetro nje-spokojni bycž, pschetož jich ta wójna, taž wóndanjo minister Disraeli w jendželskim parlamente f namjedženju da, hžo něhdje 27 millionow tolet khoschtuje.

Italia. Bamž Pius je s pschecžlstra franzowskeho rhězora Napoleona duchowneho Bonapartu, kij je potomník snateho Luciana Bonapartu sa kardinala pojmenovał. Kardinalso su mjenujž w katolickim duchownstwie najwozbenički a najwoztschki knježa a duž hodži so na to hudač, so budže kardinal Bonaparta něhdyn sa bamža wuswołený.

W Turinu, hdjež so italski krónprynz se swojej njewjestu, prynzebnyu Margarethu wérowanč dacž, f temu wulke pchihoth cžinja, so by ieju kwaž po móžnoſći pschijn był.

Něktore nowiny nowjedaja, so je bohaty žid Rothſchild italske zyrtwinski a farſte ležomnoſcie ſa tuni pjenjes kupil.

Rom, 18. měrza. Tudomne nowiny nowjedaja, so chze so předawski hannoverski kral ſem pchiscky.

Hamburg. Na hamburgskich kódžach so wjèle wucžahowarjo do Ameriki pchewjeſe. Konſehe lěto pak je so ſtačo, so je na kódžach, na kotrejž so wucžahowarjo do Ameriki wjesechu, žakoſnje mało porjadka bylo, taž so je jím husto doſč wody a kmaneje jēdje pobrachowalo. A jako bě na jenej tajke kódži cholera wudýrika, dha so ſta, so je tam na nju na 180 ludži wumrječo, dokelž bě kódž taž pchepjelnena, so dyrbjesche tójskto pucžowarjow w najzákladním njerjedze kónz wſacj. To pak je wſho na ſwětlo pchiscko a duž je hrabja Bismarck pchikasak, so moja ſo wſchitke kódž, kotrej wucžahowarjow do Ameriki woža, pchec wotjedom ſwěru pchepytacj, hacž je wſchitko w tajkim porjadku, taž so ſkúzha.

Ružov wſka. Rhězor je porucík, so ma ſo krajna železniza bjes Petersburgom a Moskwu pchedadacj, dokelž pod nětzjichim ſariadowanjom mało njeſe a dokelž ſu ſtajnje ſkóržby, so jeje ſastojnizy swoju pchisckuſtvoſce hubjenje wobstaraja. Tuta železniza je něhdje 100 mil dolha a je po tajkim droha doſč, ale pcheczo ſu ſo w Ružovskiej tajzy ludžo namakali, kij ſu ju kupicž mohli.

Turkow ſka. Sultan ſe wſchej mozu wójnske pchihoth cžini, dokelž je do předka wibječ, so ſebi jeho kſcheczijansz poddanjo žakoſne turkowske podcziszczenje a kjudowanje njebudža wjazh lubicž dacž. Mjenujž w Turkowskej je ſa kſcheczijanow jara hubjenje, hacž runje je jich w europiskim džele turkowskeho rhězorstwa něhdje 6 króč wjaz, džíli Turkom. Ale Turkojo ſu jim wſhu brón wſali a duž je cžeklo pchecživo nim pchisckomu revoluziju ſaſočicž.

Amerika. Škóržba pchecživo pchedbydje amerikaniskej unije, kij ſo Johnson mjenuje, je ſačožena, taž my hžom thdzenja vřaždmy, a tež nětko dale dže, ale taž budže wupanycž, to ſo w tu khwili hiščeče prajicž njeħodži.

Ze Serbow.

Budžina. Dženža pchec wthdzenjom, džen 14. měrza, bu po wobſtathym pruhovaniu 27 mědženzow do präparandſkeho wuſtawa tudomneho evangelskeho seminara pchijathch. Mjes nimi ſu cžile tſjo ſerbo: Gustav Kapler ſ Bohowa, Ernst Mierwa ſ Hrodžiščeza a August Krecžmar ſ Barta. F.

Se Židowa. Nasch pomozny wucžet knjeg Ženko ſo w bližjich cžaſu do Dražđan pchiscky, hdjež je wucžerſke město pchci jehm instituce pchijak.

Kočmaſy. Šandženj ſchvortk rano je ſo tudomny Mitaschez mlyň wotpalik. Kak je wohén wuſhok, njeſe nam hiščeče ſnate.

Přílopk.

* W Budyschinje wotdzerža 8. februara t. l. towarzstwo SS. Cyrilla a Methoda zwoju létušču hłownu shromadžisnu. Po sličbowanju, kotrež l. schulski direktar Scholka jako połkadrnik pschedpołoži, wucžinjachu aktiva 302 tl. 28 nžl. 8 np., wudanki pak 185 tl. 2 nžl. 5 np., tak so ma towarzstwo w tu chwilu 117 tl. 26 np. 3 np. samóženja. — Na to bu wobšantnjene, so ma so pschede wschém 6. seščiwku „Zimjenja Swjatych“ na lěto 1868 wudacz. Tež chze towarzstwo katholiku protky na lěto 1969 sahe doſez pschihotowacj, a kóžde lěto na dniu SS. Cyrilla a Methoda (9. mérza) Božu mſchu sa wotemrjete hobiſtarow džerzej dacz. Dale bu wobšantnjene, so dýrbi so roſprawa wo pſeczletnym ſtukowanju towarzstwa ſestajecj a cziszczejecj. Stónečnje poda l. kapłan Dučzman ſ Radworja pschehlad, tak je towarzstwo a pódla

čitarſtvo R. Pózla wot prěnjeho lěta hac̄ dotal ſtajneje pschibjeračo.

* We Weſlaru ſo 26. februara w noži jena ſtara khěza ſaſypny. W njej bydlachu tsi khude familije, wobſtejaze ſe 14 woſzowow, ſ totrychž bu jedyn 9lětny hólczez morwy ſ roſpadankow wucžehnjeny, druzh ſu pak, hac̄ runje ſ džela czejkó ranjeni, pschi žiwojenju woftali.

* W Friedbergu pola Augſburga je ſo 2. mérza tórm (wěža) tamniſcheje zýrkwe ſaſypnyk, tola njeje žadhyn čłowojek pschi tym wo žiwojenje pschisjkoč.

* W Barlinje w tu chwilu woſzbeſje pola tyscherjow džeka njenidu. Bot tých 8000 tyscherſkich, tiž w Barlinje bydla, ma někto jenož lědom poſkoža džekoč.

* S Barlinia piſoja, ſo je tam přynz Napoleon ſa czaſ ſwojeho pschebýwanja psches 200 proscherſkich liſtow doſtač.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

to zom

w ořit a j

a

ludži pódla

škréjet a j.

* * *

Hans Depla. Lubh Mlotko, ja ſym ſo drje trochu ſakomdžik, ale něčto noweho ſym tola bjes tym naſhonil.

Mots Tunka. Što pak to je?

H. D. Hlaj, jačo ja wóniano delnjočužiſkich na mjeſach puczowach, dha pschindzech do jeneje wšy, tiž je kaž město, a jako ſo ſa jeje mjenom napraſhovach, da rěkaſche wona B...l.

M. T. A ſhoto tam Tebi noweho powjedachu?

H. D. Woni tam hiſčeje na pôzniſzy ſpominachu a ryczachu wo jenym starym generalu a jeho adjutantu, kotraž ſtaj tež pôzniſzy ſobu ſwjeczikoč, ale pschi rejach ſtaj jara ſawiftnaj byloj a njeſtaj mužam rejwacj dakoč.

M. T. Ale je dha wo prawdze w B...lu general?

H. D. Haj, a wón hižom dolhe ſtata tamniſhemu

wójſtu roſkaſuje a chze hewak, ſo by wſcho po jeho woli ſhkoč.

M. T. Nō, to tola wěſh, ſo ma kóždy general roſkaſowacj.

H. D. To drje maſh práwie, ale pschi rejach wón runje tak wjele pkačji, kaž žadyn druhi, a to je wón tež ſe ſwojim adjutantom czaſ, a duž ſtaj wobraj czelekoč.

M. T. Je dha ſo to ſe ſkoſcju ſtalo abo njeſtaj tam dlěhe woſtacj chžkoč?

H. D. Ach, woſtakoj tam drje budžiſchtaj, ale jačo dyrbjeſchtaj vjenjesh ſkadowacj, dha rjeknyschtaj, ſo móžeſtaj ſebi ſa nje ſchórzuchi ſupicj.

M. T. Ach, hallo někto wěm, kaſkeho generała měniſh. Awi jaw jaw tola!

Kalk na pschedan.

Pschi thę wschelatich kalkowych wosjewienjach dżerži podpihanh tola tež sa swoju pschibłuschnoscj, swoim česczenym wobjerarjam w dalokoscji a bliskoſci najpodwołnischego i nawiedzeniu dacž, so bu nětko tež wschitke pjez w jeho wobemaj kalkowniomaj w Niſtej a Cunnersdorffie do polnego skutkowanja stajene a moža ho nětko saho wscheſtasanja psches lowryje po ſtelesnih na kódej stazii taž dotal po požadaniu fwéru wobstaracj abo pschi niz jara wulkej dalokoscji na ſamſnych wosach domjescj. Tež je w Niſtej, kaž tež w Cunnersdorffie ſa ſenje, kotrež tam wobſedjerio poſczelu, ſa cjoſku hródz a hewak ſa wſchu spodobnoſcji na najlepje starane.

Sa sprawne poſluzenje w kózdyh naſtupanju ſo rukuje a ſo teho dla wo bohate ſtasania proſy.

Niſka a Cunnersdorf, 18. mérza 1868.

H. W. Siebörger, wobſedjer kalkownior.

Hisheče žadyn předf

njeje ſo psche khorocje dychazhých organow jako psche ſaschel, psche wobjeźnoſcze brósta, ſchije a pkužow tak wulzyschnje jara hojazh wopokaſal, kaž běh bróstyrop H. Leopolda a Co. we Wrótslawiu. Tón ſamý ma w bleſchach po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pschedan

A. B. Pannach w Budyschinje.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodjerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcziwile wotwodžuju wſchitko, ſtož wicž ſaložuje, ſ khoreho cjeſla won, a ſluža jako wěſty hojazh ſredk psche wicž a rheumatismu wſchitich družinow, jako psche woblečjo-, ſchiju-, broſt- a ſubhybolenje, psche hlowyazu, rucžnu a nohowu wicž, psche kaſanje w botu, psche drjenje w ſtarach, w kribjecje a w bjebrach, psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedan w pakſetikach ſ wuſhanjom, tak maja ſo trjebač, po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Dr. Kochowe krystallisirowane ſelobon-
bonj wopokaſuj ſo jak-
poſložaze, ſměrowaze a wo-
ſebje derječinjaze a ma je w originalnych tyſkach po 5
a 10 nſl. ſtajnie prawdziwe na pschedan
w Budyschinje měſčanski haptylar D. Schimmel,
w Bjernacžizach H. Einert,
w Kamjentzu Fr. Bogel,
w Lubiju Carl Dümmler a
w Oſtrizu tamniſcha haptyla.

Jedyn kruwjazh wos a por brónow je na pschedan
pola G. Freunda w Delnych Filozach. G. Pallmer.

Zeneho rjaneho cjerwjeneho brabantskeho honacjaz
kupi T. h. Schulz,
klemptnarſti miſchr na bohatej haſh.

Rheza na pschedan.

Zena nowonatwarjena rheza ſ dworom a ſahrodou
na jenej jara ſiwej haſh w Budyschinje je pod spodob-
nymi wuměnjenjemi na pschedan. Wſcho dalsche je ſhonicz
na ſiťnej haſh cjo. 57 po 1 ſchodze.

Srjedu jako 25. mérza popołnju w 3 hodzinach
budže ſo pola podpihanego w Toronizach wulka dželba
ſtareho brěſoweho drjewa w hromadach na pschedz-
wanje pschedawacj.

Jan Pötschka.

K woſebnemu wobkežbowanju ſa- taſlich, ſiž na ſlemk (Bruch) cjerpja.

Gſławny ſlemko w h balsam, kotrehož wýſoka
hödnoſcji bu w ſamym Parizu pschipofnata, a ſiž bu wot
mnohich medicinskich autoritatow pruhovaný, kotrež tež
wjele tyſaz kóz ſbožomne wuhoji, može ſo kózdy czaſ
direktnje psches liſt wot podpihanego tyſka po 2 tl. doſtacj.
Sa niz starý ſlemk jena tyſta doſzaha.

J. J. Kr. Eisehut iu Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Šymjentne lane ſymjo.

Zyle wopravdžite rigaske lane ſymjo ſ tuny, kaž
tež lane ſymjo w meňach, konſche ſeto ſ tuny ſyte, psched-
owa w Maſeſchezach, ſobotu pak tež w Budyschinje
w hoſczenzu ſ ſkotej hweſidze

V. Taſka.

Šymjentne lane ſymjo

rigaske (w tunach), memelske, ſchleſyſke, kaž tež jedyn
ras ſ tuny ſyte, ſ warjenju hróch, wota ſ ſyčju a ržane
wotrubý pschedawaj ſo ſtajnie pola mje w domje, kaž
tež ſobotu na wosknych wifach w Budyschinje po wſcho-
možno tuniej placidſne.

J. August Lelanz we Wadezach.

Ratarſte towarzſtwo w Klufſchu

je jeneho byla (cjeſla) hollandskeje raſh, poſkra
lěta stareho, kupilo, ſo by jeho na pschedzbowanie psched-
dawalo. Wobdzelenje na pschedzbowanju ſo ſ pschispo-
rjenju dobrých howjadow we wokrjeſu klufſchanského
ratarſkeho towarzſtwo niz jeno ſobuſtawam towarzſtwo
dowoli, ale tež kublerjam a ſiwnoſcjerjam, ſiž ſobuſtaw
njeſju, kaž tež gmejnjam, ſiž cjeſedža ſebi byla dobreje
raſh džerječ, a ſo ſupjerzej hōdna vjenježna pod-
pjeraj ſ pjenjes towarzſwa pod wěſtymi wuměnje-
nimi pschibla.

Egi, kotsiž wo to rodža, woſebje pak gmejnſzhy prjodk-
ſtejerio klufſchanského wokrjeſa, ſu ſ tutym pschedzbowenij, ſo pschedzbowanja dla

prjedu 25. mérza t. l.

popołnju w 5 hodzinach

w hoſczenzu w Huczinje, hōdž budże ſpomnjeny byl wu-
ſtajenj a wſcho druhe wosjewjene, ſhromadzicj.

Direktorium.

W. Möbius w Klufſchu, pschedzbyda.

Katholſki Poſol cjo. 6 je wuſchoł.

Dobrowolna subhastazia.

Schtwórk 26. mérza t. l. budže so burske restkublo čzo. 3 w Lemischowje, k fotremuž 69 akrow leżominoſcjom hluſcha a na fotrez je 370 dawskich jenoſcjom napołożenych, se ſlotom, ſ inventarom a iſkladami pod wuměnjeniem, předy wosjewiomnymi, pschedawacj. — Tež budže tón ſamý dzeń jena ſhēja ſe ſahrodu a polem — 1 aker 13 kwadratnych prutow ležominoſce a ſ 20,48 dawskimi jenoſciami napołożena — pschedawana. Na kupjenje ſmyſleni maja ſo na ſpomnjenym dnju na horka pomjedowanym kuble ſhromadzicj.

Palne drjewo na pschedaní.

W mojim drjewniſczej pola Lemischora n jedaloſko wozwózeho moſta ſieji wot netř 150 kop % kohciomſkich ſhójnowych walczkow, teho runja ſchęzepowe, pjenkowe a tſchekowe ſloſtry woſebneje dobroſće po pschimérjenych tunich placzisnach na pschedaní. Kupowario čhyli ſo dobročijje na Petra Garbarja w Niſligh abo na podpiſaneho wobrocjicj.

W Budyschinje, 20. mérza 1868.

C. G. Fröda, czeblisli miſchtr.

Nowe ſymjentne lane ſymjo

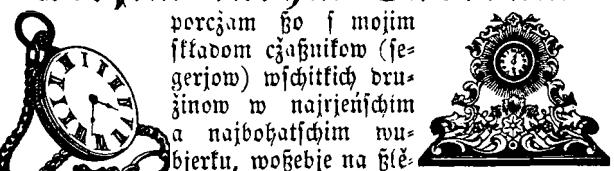
rigafe (w tunach) a memelsſe ſo tak derje pola inje w domje, kaž tež wſchēdne w mojim ſkladje pola f. korezmarja Herzoga na zitnych vlfach w Budyschinje najtunischo pschedawa.

Korla Libscha w Trjebenjach.

Šlotnu ſol a ſelowe ſamjenje ma ſažo na pschedaní

J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej haſy 22.

Mojim lubym ſſerbam

 porębam ſo ſ mojim ſkladom čzaſnikow (ſegerjow) wſchitkich družinow w najrjeſiſkim a najbohatskim wſbjerku, woſebje na ſlēborne cylindrowe a antrowe čzaſnikii ſeſznečeſzinu a ſyml je runh pucz ſe Schwajzarskeje doſtaſ. Tež ſo wſchitke mózne porędzenja čzaſnikow a hudźbnych hrajidlow woſebje derje a tunjo pod llétnym rukowaniem woſtaraju.

Tež pschispominam hiſcheje, ſo ſyml ja ſerbſkeje rycze runje tak mózny, kaž némſkeje.

W Budyschinje J. G. Schneider,
na bohatej haſy n jedaloſko poſta. čzaſnikar.

F. A. Böhm rēſbor

na ſwonkej lawſkej haſy čzo. 754
perucza ſo k wudželanju rowownych pomnikow ſ marmora a pěſkowza, kaž tež k porędzenju a wobnowjenju starých pomnikow.

Carl Vogel

m o l e ř

w Budyschinje na rěniſkej haſy čzo. 322 perucza ſo k molowanju a tapezirowanju ſtrow, k molowanju na drjewje, k woliſtemu barbjenju, kaž tež k wobelenju domow a t. d.

Wosjewjenje etabliſementa.

Gjeſcjenym ſſerbam Budyschina a woſolnoſce ſ tutym najpodwołniſcho k nawiedzenju dawam, ſo ſyml ſo tudy jako drjewow a rohovych draschler ſaſydlit a proſchu pschi ſluſbenju ſprawnego poſkuſenja wo dobrociſte woſedzbowanie. S doboſem ja woſjewjam, ſo ja pſchedeſchcziniſki a kije najtunischo porędžam.

J. Lorenz, draschler.

 Moje wobydlenje je na ſerbſkej haſy poſla kniesa pſchelupza Niedicha.

Carl Forner

Knihwjas a ſtudia na bohatej haſy bliſko plumpy perucza ſwój ſklad ſherbſkich ſpewarskich knih w jednorym a krafthym ſwiaſku po pschimérjenej tunjeſ ſtym pschispominjeniom, ſo ſo tón ſrōz teho dla, dokelž ſu ſpewarske ſ drobnym piſmom roſpchedate, tuſle ſ wulfim piſmom ſa tu ſamu ſtym, kaž hewak tamne, pſchedacj. — ſſomocjanu ſwiaſku ſ wobbitkami 2 tl.

Khofej

punt po 66, 70, 80, 90, 95, 100 np. a t. d.,

z o f o r

zvly a drobny

punt po 48, 52, 56, 60 np.,

cigarry

a wſchitke družiny valenza

Rudolph Hölzer

na róžku ſherbſkeje a ſchulerskeje haſy.

Maćica Serbska.

Dokelž ſo zapisk sobustawow zańdzenych 10 lat do jutrow wuda, prosymy česćene sobustawy, zo chelyli hač do 1. haperleje t. l. swoje priноſki hač na lěto 1867 inclusive zaplaćić.

Wubjerk.

Lužičan čo. 3 je wuschol

a wopſchija: 1) ſſerbskej Vježadje. Spěw wot F. 2) Lenta, ſnamjo kſchecjanskeje žónſkeje. Powjedanczko wot R. Kullmanna. (Vokraczowanje.) 3) Rada. Spěw wot Čeſkile. 4) Alexander Cesarewicz, ruſki wulfowjerch-nashlédnik. Wot Friedler ja. 5) Něſchto ſhemije. Wot Rostoka. (Vokraczowanje.) 6) Schibjenicjna hora pola Khróscjiz. Wot J. Krala. 7) Pschiſkowne hróčka. Podal H. S. 8) S Budyschina a ſ Lužicy. 9) Štěwjanſki roſhlad.

75 mille¹/₄ zolste drainowe roly

mam ja, so bých je wurumowat, jara tunjo na pschedan.

H. Grieshammer w Budyschinje,
se skladom na dwornischju s napshecja kubotubje.

Teho runja ja swój
gogolinski a druhí falk, guano, super-
phosphat a foszénu
pschi potriebje najpodwołnisco porucjam. **H. G.**

Campinos - Phosej.

Iotryž derje słodzi, punt po 8 nñl. porucja
Hermann Seibt
na jerjomaj hach.

2 kopje dobreho lenu je po zlym abo po jenotliwym
tunjo na pschedan. Hdje? to je shonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Jene wulke khachle k warjenju s koprowej pónwju
a želensnej roku su na pschedan
na hornežerskej hachy čzo. 542.

Holzy, kotsiz chzedja jenu s tudomnich schulow wophtowacj, moža bydlenje a jedz pschipolasanu dostacj na mjašowym torhoschju čzo. 145 po 2 skhodomaj.

W kniharni Smolerja a Pjecha su sa 8 nñl. dostacj:
Ruske pschedpijñ (Vorschriften). 1. sešiwk.

W kniharni Smolerja a Pjecha je hiscze
dostacj:

Pschedzenal. Prothka sa Serbow. 2½ nñl.
Christlicher illustrirter Volkskalender. 6 nñl.
Landwirthschaftlicher Kalender. 5 nñl.

S serbskim kmotram, kiz chzedja swojim lubym
serbskim mótam rjanym a wujitny dar sa duschu k se le-
nemu skhwtortkej daricj, možemy jako tajki dar
Woltersdorffow Yerzagh lish, na serbski pschelozeny psches
k. fararja Imisch a w Hodžiu, naležnie porucicj. Tute
wożebne knihy su sa 10 nñl. pola nasz dostacj.

Kniharnja Smolerja a Pjecha.

W tej samej kniharni je sa 10 nñl. dostacj:

Svjath post. Chrystuskove czerpenje, we wschjich
dnjach po si ne ho cza s a skierluschemi, wopomnenemi a
modlitwami swieczenie. Na serbski pschelozene wot M.
Domaski, fararja w Nofacjizach. To su woprav-
dje wożebne, krasne knihy. Ich swérne wujwanje nie-
może bjes wulkego żohnowanja sa duschu wostacj. Wot
tutych knihow je hijom psches 2400 eksemplarow bjes
naszym lubym serbskim ludom wupscheczeranym. Pschi
blizienju swjateho poštneho czasa ſebi dowolamoj je tym
poſkicicj, kiz je hiscze niewobżedza.

Dar poſklenego selenego skhwtorka sa lube serbske
mótki, kiz swój kieczenski klub wobnowia, wot Pjetra
Mlónka w Dziwočizach. — Sa 1 nñl.

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje
e dostacj:

**Prenja cijanka za serbske katholske schule w Hornjej
Luziž. Bibel und erstes Lesebuch für wendisch-katholische
Schulen in der Oberlausitz.** — 4 nñl.

Žiwjenja Svjathych. Po riedze chrkwiſkich stawiznow
spisał Handrij Dućman. Zeſiwick V. — 6 nñl.

Predpisma. Serbske a nëmske pismiki. 6 np.
Jezus nasz wuciek, sklit a troškt w smjercji. Pre-
dowanojo djerzane piatu njedzelu posta w lécje 1778 za
bratrom a sotry bratrstwa „wot Chrystuskoje smiert-
neje stysknoscje za mrežachy a wotemrjetachy“ w Nad-
woriu wot P. Pjetra Duczmanana. — 1½ nñl.

W kniharni Smolerja a Pjecha je nětko sašo dostacj.

Sahrodka kwetkojta. I. a II. po 1 nñl.

Čjorny kóz a drózna. I., II. a III po 1 nñl.

Čjmjely a wožy. I., II. po 1 nñl.

Bohumil. 2½ nñl.

Gustav Adolf. 6 nñl.

Listarnja.

L—li w Sl. — Ja sym derje domoj přišol. My
smy wšitec strovi.

Na wjedzenju.

Egi ſami cjeszjeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiz chzedja
sa nje na druhé skhwtortleto 1868 do předka placzicj, njech nětko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Egi, kotsiz ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnia, ſebi je tam sa 7½ nñl.
ſkasacz. Na prusckich poſtach Serbske Nowiny tež wjazh njeplacza hacj 7½ nñl.
— Sa pschinjescz do domu placzi ſo ſakkim poſtam skhwtortletnje jenož
1 nñl.

Redakcia.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoler.

Kózde číslo płaci
6 np. Štvortlētna předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřjeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Boža služba w Drežđanach. — Ze Serbow: S Budyschima.
Se Židowa. — Spěv. — Psichopl. — Chr̄twinſke powieſce. — Hans Depla a Mlets Tunla. — Nawěstnik.

R nawjedzenju.

Gzi žami czesczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedża
sa nje na druhé schtwortléto 1868 do předka płaczicž, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Gzi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam sa $7\frac{1}{2}$ nsl.
ſkasacž. Na prusſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nsl.
— Sa pschinjeſenje do domu płaczi ſo ſakſkim poſtam schtwortletniſe jenož
1 nsl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
21. měrza 1868.

Dowoz: 7512 koreow.	Płacizna w přerézku			
	na wikach,		na bursy,	
	wysza.	nizša.	najwyšša	najniž
Pscheniza . .	7 25	—	7 5	—
Rožla . .	5 22	5	5 10	—
Ječmjen . .	4 10	—	4	—
Wows . .	2 25	—	2 20	—
Hrôch . .	6	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—
Kaps . .	—	—	—	—
Zahly . .	7 20	—	7 15	—
Hejduschka .	5 25	—	5 20	—
Kana butry .	— 18	—	— 16	—
Kopasłomny .	—	—	—	—
Bent. žyna .	— 22	5	— 20	—
Lane žymja .	—	—	—	—

Spiritus płaczescze wczera w Barlinje.

19 tl. 25 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheniza 80—106 tl., rožla 60—78 tl.,
(to je: sa 25 prusſis körzow.)

répikow wosij (nječiſczeny) 10 tl. 20 nsl. —
(Cžiſeženy, faž ſo w Budyschinje pschedawa-
ſtajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſchi.)

Bjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 26. měrza, 1 Louisd'or 5 teſer 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 poñeważany czerwony ſloth abo dukat 3 tl.
6 nsl. 5 $\frac{1}{8}$ np.; wiñske bankowki 88 $\frac{5}{8}$ (17 nsl. 7 $\frac{1}{4}$ np.)

Czahi ſakſkoschlesynſeje želesnizy w Budyschima.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połonja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjecžor 8 h. 21 m.*; w nežy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.*; wjecžor 6 h. 52 m.*; wjecžor
9 h. 22 m.; w nežy 1 h. 2 m.

*) Pschisantjenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga).

f) Pschisankjenje do Žitawy.

Najnowsche.

W in, 24. měrza. Minister finanžow praji w
komorje, ſo budže ſo dochodam zylého khezorstwa ſa
blízſche tsi lěta hýſečeze 150 millionow ſchěſnakow
pobrachowacž a ſo dyrbí ſo taſki njedostatk, dokelž
ſo wjazy krajneho dolha czinicž njeſobži, psches
nowe dawki wurunacž.

Paris, 24. měrza. Nowiny „Debats“ wu-
dawaja, ſo pryz Napoleon po jutrach do Wina
pojedże.

S a k s k a. Krónprynz Albert a jeho knjeni mandželska staj ho sajō s Barlina do Draždjan wróčzilkoj. Jako knjeni krónprynzežyna 20. mérza do Barlina pschijéjde, ju na dwórnischcju pruski kral a pruska kralowa witaſtaj a wona ſo ſ nimaj do kralowſkeho hrodu wjesesche. (Krónprynz Albert bě mijenujz̄ dwaj dnjej předy do Barlina pschijéł.) Wobaj, krónprynz a krónprynzežyna w kralowſkim hrodze bydleschtaj a bu jímaj wot kralowſkeje ſwójb̄ wſcha móžna čeſcz̄ wopokaſana.

Kral Jan je aſiſtenzſkeho lekarja Michalka ſa ſtabo-weho lekarja (Stabsarzt) pomjenowan. — Na město ſemrjeteho ĺ. Götha je ĺ. Leuthold (dotal w Lubiju) ſa wſchego inspektorja w krajnich woheňawęſczazch naležnoſczech (Brandverſicherungs-Oberinspector) pomjenowan a ſo ĺ. 1. meje do Budyschyna pschijéhli.

Sańdzenu ſobotu je wot tſelzow, w Lipsku ſtejazch, 177 muji wot tam wotjelo a ſu tueži bjes wójsko, w Budyschinje, Lubiju a Žitawje ſtejaze, roſdželeni.

P r u ſ y. Sańdzenu njedželu bu narodny džen̄ pruskeho kraſa kaž po zykej Pruskej, tak tež woſebie w Barlinje ſwiedženjy wobjeñdzen. (Sakſke wójsko jemu ſ čeſcz̄ tutón džen̄ na to waschnje ſwjeczſe, ſo bě wudraſczen, kaž ho to pschi paradze stanje.) — Popołdnju bu najmłodschi ſynek pruskeho krónprynza ſcheczeny a doſta imeno: Woldemar. Wysche wſchelaſkých druhich prynzow a wjeſtchow tež sakſki krónprynz Albert a jeho knjeni mandželska ſmótſiſtaj.

Sańdzenu póndželu bu połnožnoněmſki parlament w Barlinje wot kraſa ſ dleſčej ryczu wotewrjeny, w kotrejž wón te wſchelaſke ſakony naſpomni, kotrež budja parlamentej ĺ wurađowanju prijódkpoſkožene, a ſkóčenje tež pschiftaj, ſo ſmědža ho ludžo dobreho měra nadzecž.

Sa pschedzhydu parlamenta je ſaſo Dr. Simſon wuſwoleny.

A w ſ r i a. Nowy mandželski ſalon je tež wot pre-ujeje komory ſ wulkej wjetſchinu hkožow ſa dobrý ſpó-ſnath. Jako biskopojo, kotsiž pscheczivo niemu ryczachu, ſpóſnachu, ſo jich rycze niežo njeponhaja, dha woni wjazy do jednanjow komory njeſchindzechu. Najwažniſhaj wuſtawkaj tuteho ſalona staj drje taj, ſo mandželske naležnoſcze wjazy pod duchownski ſud njeſkuſcheja a ſo ſmě ſo kóždy wot ſwojeho měſchczanosty (bürgermeiſtra) abo ryhtarja werovalc̄ dacž, hdž ſnadž zhrkwinske wero-wanje doſtačz̄ njemóže.

Wobej delegaciji ſtej sańdzeny tydžen̄ ſwoje wura-đowanje ſkónežilej. W naſtupanju wójska bu wučinjene, ſo ma ſo wone pschichodnie do tſioch dželow dželicž, mijenujz̄, něhdze kaž w Pruskej, do linije, landwehru a landſchurma. Nad liniju (abo ſtejazym wójskom) ſměje ſhromadny minister wójny roſkaſowacž, nad landwehru a landſchurmom paſt krajnaj ministrat ſóždy w ſwojej

poſkožy khežorſtwia. (Na tajke waschnje Wuherſka ſwoju ſamſnu landwehra doſtanje.)

Jako ſo wo nowy mandželski ſalon w prenjej ko- morje woſkoſowaſche, běſche ſo wjèle ludzi psched ſej-mowni ſhromadžiko, tiz potom, hdž bě wěz ſkóčenja a ſapoflanzy ſ ministrami ſo do ſwojich wobydlenjom do-moj podachu, ministrow a někotrych ſapoflanzow ſe ſka-wuwołanjom ſtrowjachu. Tež běchu wſchelaſke domy rjenje poſhweczene abo illuminirowane.

Rhežor je ſo do Peſchta podaſt a je tam tež knjeni mandželska předawſcheho neapelskeho kraſla pschijéla, ſo by pschi khežorzy, ſwoczej ſotrie, byla, hdž ta porodži.

F r a n z o w ſ k a. Rhežor Napoleon je w tuthy dnjach knižku wudal, w kotrejž Franzowſam dopofaſacž pyta, ſo je Napoleonska ſwójb̄ Franzowſkej wulke ſbožo pschi-njeſla; toſa džiwnje doſcž, do tajkeho ſboža tam ničion wěrič nočze.

Nowego wojerſteho ſakona dla ſu we wſchelaſkých franzowſkich městach ſaſo wjetſche abo mjeñſche ſběžki byſe.

Prynz Napoleon je ſo ſ Němzow do Pariza wró-čik, ale ſhoto je tam a woſebie w Barlinje džigl, wo tmy tež ani najmjenſche ſkýſhcež njeje.

T e n d ſ e l ſ k a. S Abežiniſe ſu powjescze pschischi, ſo tamniſche jendželske wójsko pschego dale bôle do předka ryczniſe, ale ſo kraſla Theodora a jeho wójsko hiſhcež doſcžahnhko njeje. Wón piceža pschi ſwojej twjerdiſiſuje Maſgaldi na jendželske wójsko wotčakuje.

R u ſ o w ſ k a. Poſka nětko, kaž ho ſda, we woczo-maj ružowſkeho khežora wjazh kraleſtwo njeje; viſhetož wſchitke poſke ſtrajne naležnoſcze ſo nětko w ružowſkim hlowonym měſicje Petersburgu wobſtaraja.

S ružowſkich nominow ſo hiſhcež na žane waschnje ſpoſnacž njeſhodži, hacž džiže ruſi khežor w tuthy leče wójnu ſ turkowſkim ſultanom ſapocžecž. Němſke nowiny drje ſtajnje něſhoto tajke wěſhczia, ale wěſte w tajſim naſtupanju naſſkerje hiſhcež ničjo njeje.

T u r k o w ſ k a. S tuteho kraja piſajia, ſo ſo tur-kowſki ſultan je wſchej možu na wójnu hotuſe. Možno paſt tež je, ſo ſwoje wójska teho dla taſt staroſciwje do rjada ſtaja, dokež ho boji, ſo jeho kſhēſcijansz̄ pod-dani pscheczivo niemu revoluziju ſaloža.

Sydomaſydomdjeſata ſerbſka Voja ſlužba w Dreždjanach.

Pschi rjanym naſetnym wjedrje běſche ſo njedžele Lätere, 22. mérza bohata ſyka ſerbſkých ſemſcherjow w tſchiznej ſwiatniſy ſhromadžika, bjes kothymž tež wjèle wojeſtſkich inkodženzow widžachym.

Předowanje po ſcjenju ſwiateho Lukascha 23, 1—2 ſkyſhachym wot knjefa duchowneho Imiſcha ſ Hodžija, kothyz bě ſa podkož ſak: „Teſuš psched ſwětnym

szudom", a kotryž naš na to pokasowaſe, 1) „kaž ta hrosna čjłowaſka ſtōscz a njeprawdoſej ps̄hcęciwo njemu wustupuje", a 2) „kaž tón knies Jeſuſ jako Bože jehnjo ſe ſcjerpliwoſeſzu oſchitku tu kſchiwdu tam naſche dla noſy". — Spowiednych ludzi bě w hromadze 374. Tym ſamym djerzesche knies duchowny Domachka ſ Roſacjiz dwē spowiednej ryci.

Jako herbſki ſp̄ewař běſche ſo knies kantor Pjekar ſ Budyschina ſem podač. — Kherluscze běchu, kaž heval ſe „ſp̄ewařſkih" woſebje wotecjiſczeſane. Šp̄ewaſhu pak ſo tele čiſkla: do epiftole 89, ſcht. 1—6, do předowanja 88, do teſta 94, ſcht. 1, po předowanju 79, ps̄chi Bozej wjeczeri 183.

Sjawnia Boja ſlužba ſapocža ſo w jědnaci a běſche w dwemaj hodžinomaj ſkönčena. Blíſſche herbſke kemſchenje ſměje, ſo da-li Bóh, druhu njedzelu po ſwjatej Troiſi, 21. junija.

Dokelž je wyſkole ministerſtwo wodženje Dreždanskih herbſkih kemſhov kniesej duchownemu ſmiſkej ps̄chipoſkaſko, dha budže tón ſamy, da-li Bóh na kózdej tajſej njedzeli w Dreždananach, ſo by pak předowanje pak ſp̄iednu ryci na ſo wſaſ.

Pſchi tej ſlaknoſeſzi prajimy luboſny džak prjeda-woſhemu kniesej wodžerzej tudyskich herbſkih kemſchenjom a wſchitkim kniesam duchownym, kotsiž ſu pak nětko pak prjedy hdy ſ luboſeſzu pola naſ kemſche djerzeli. Njech woni tež dale ſ luboſeſzu na naſ ſpominaju!

Ze Serbow.

S Budyschin a. Šandženu wutoru, džen 24. měrza, bu po wobſtathym aspirantſkim pruhowanju 18 mloženjow do tudomneho krajnostaſteho ſeminara ps̄chijatych. Wjek nimi ſtaj tež dwaj ſſerbi, mjenujz: Groſa ſ Budyschina a Kapler ſ Horwajowa. F.

S Budyschin a. W bliſſich dnjach 18 ſemina-riſtow tudomneho krajnostaſteho ſeminara ſwoje matariatne pruhowanje wotpozoji a bjes nimi čjile ſſerbia: 1) Handrij Bohuwér Bjensk ſ Jenkez, 2) Jan Ernst Rječ ſ Rakojd, 3) Jan August Měrczin ſ Rodez a 4) Jan Kubiza ſ Buſojn. — Pſchi pruhowanjach, kotrež ſo tutón thđen na ſpominjenym ſeminaru mějachu, bě tón króz tež ta nowoſcz, ſo buchu herbſky ſeminarijoſto ſjawnje w herbſkej ryci pruhowanı. Tajke pruhowanje je ſo, kaž klyſchachmy, jara derje radžilo a ſo tež němſkim ps̄chipoſlučharjam woſebje derje ſpodovalo.

S Budyschin a. Tudomny lotterijowý kollekteur f. C. Jäger ſen. je pak pſchi čjehnjenju 4. klasz 73. ſakſkeje krajneje lotterije woſebne ſbožo měl, dokelž je tež wulki džel 10,000tolerſteho dobytka na lóž ſ čiſklem 13,246 do jeho kollektije panýk.

Se Židow a. Naſch tudomny lotterijowý kollekteur

l. Hennig je pſchi čjehnjenju 4. klasz ſralowskeje ſakſ. lotterije woſebne ſbožo měl, pſchetož wot 10,000tolerſteho dobytka je na čiſku 13,246 wulki džel do jeho kollektije panýk. S teho je ſp̄oſnacj, ſo l. Hennigowa kollektia ſ woſebnym ſbožom hraje.

S Dubrawki. Tudy je ſo 21. měrza wjeczor we 8 hodžinach knieja, knieſej ſ Rabenau ſkuſhaza bróžen wotpalika. Woheň je, kaž ſo ſda, ſaložen.

S Létonja. Šandženu ſrjedu rano w ſchestej hodžinje wundže tudy woheň a wotpalichu ſo twarjenja kublerja Holbjana a bróžen kublerja Ponicha. Kaž je woheň wuſchoł, njeje nam ſnate.

S p ě w y.

Pſchikhad naſeža.

W hajach, polu, holi

W horach a po doli,

Hojež lód a hněh pſchěhrawa:

Lam ſo k býdku maja,

S nowa ſaspěwaja

S naſežom te ptacžata.

Schtoroncžk pólniſ preni

Huſler njeje leni

Tež pſchi žadnej žiwnoſeſzi,

Wón ſo jmuži ſahe,

Kaž ſu bróſdy nahe,

Holn, polo wožiwi.

Fijom — ſi — ſi ſp̄ewa

Schkorcž a hrónčko džela,

Mlachotajo ſ kſhidleschkom;

Zuſbu je wón pobyl,

Na wſyček ſtrachach dobyt,

Nětko starý wita dom.

Šyba, čjeta naſcha,

Džiw — džiw — džiw! ſo praſča:

Hoje je naſcha džowcžicžka?

Čjmi ſo abo ſwita,

Na ladach ſibita

Wachu djerži ſ kurwotu.

Schcžipala tež mróſh, —

Po wyſkole droſh

Pſchihadze baczon, klepota;

Sa nim čjehnje ſnata,

W dworje huſlowata,

Widly — widly! laſtoicžka.

Maſchli w duſchi ſrudžbu,

Oži a poſthaj huſžbu

Sp̄ewarjow we huſčini;

S mložym liſežom w haju

Eſolobik je w kraju

Hoſcž a herz naſſlawniſchi.

Droſh, cjorne koſh

Sahwidsaja hloſh,

Rjanu ſchiju ſputujz:

„Dobra nōz wſchei nufh"

Sp̄ewa ſknadž pſchi kuſh,

„Cjinczerlinčžin" ſradomny.

Hup, hup, hup! na dubi
Hupakoj so lubi,
Na kwaſ ſowu ſuknju ma.
„Hdze je moja žona?“
Kurcji holbič, ſtona;
„Eukuf!“ woka lokula.
Schěraczki na ſahrodži
Vleži, kaž ſo hodži,
Tak a himak ſanofcha;
Pozpulu do žita
Bur ſej rafſcho wita,
So jom' kruh njeſchlođa.
Ežihi Michal ſudži:
Shto je naš tu ludži
Wſchelakeho pjericža!
W lěžu ſchřek a wrjefot,
W hatach živh plesfot,
Bachtanje a piſchęzenia.

H. S.

Přílopk.

* Franzowske nowiny piſaſa, ſo je ſebi ſtary fran-
zowski wojaſ ſ mjenom Goubeauz, kotrejuž bu w ſečce
1815 we waterlooskej bitwie jena kulta do nohi tſelenia,

tutu kulta hakle 8. februara tuteho ſēta wucžahnyc̄ dač.
Wón bě ju hižom předy wjele ras wucžahnyc̄ dac̄
hdžk, ale to ſo ženje radžiko njebe.

Na kerkonoských horach (Miesengebirge), woſebje w
bliskoſci Pětrowej Budy, ležesche w thčle dnjach ſněh
hiſhče nehdze 5 kohezi wypoſo.

Cyrkwińskie powjesće.

Krčeni:

Pětrowska chrkej: Moriz Hermann, Michał Schnei-
dra, měſchczana a kowarſteho miſhtra, ſ.

Michałska chrkej: Hana Theresia, Jana Domicha,
žinovſerja we Wulim Wjelkowje, dž. — Handrij August,
Jana Hencža, kublerja w Borku, ſ. — Korla August, Jana
Korle Pietrascha, woſydljerja w Džěžnilezach, ſ. — Ernst
Moriz, Ferdinand Moriza Günthera, woſydljerja na Ži-
dowje, ſ.

Zemrje ēi:

Djen 5. měrza: Hana rodž. Kheřfez, Jakuba Haſche,
wumjeňlaria w Saſdowje, mandželska, 60 l. 3 m. — 9., Ferdinand Benjamin Schuba, ſkonom, Handrija Schuby žitokuſpa
w Budyschinje, ſ., 26 l. — 10., Maria Madlena rodž.
Šchotcijz, Pětra Dutſhmana, mlyniſteho miſhtra a pječarja
pod hrodom, mandželska, 59 l. 3 m. 4 d.

Mots Tunka. Hanžo, ja býh ſebi rad mězu
kupiſ, njevoſč, hdze ſu pravoje tunje?

Hanž Depla. To býh eži radžicž, do Dartu
hicz, tam je jedyn druhdy darmo doſtanje.

M. T. Ale na kojo dyrbí ſo to jedyn wobrocžicž.

H. D. Na tamniſche holčki.

M. T. Džěkaja dha wone mězy?

H. D. Ně, to níz, ale wone tu wěz tak ſwjerča,
ſo tón, kij ſ nim býs mězy pſchindže, ſo mězu domoj dže.

M. T. Kaf dha to?

H. D. Hlaj, wońdanjo běchu dartske holčki do
kukoſných ſchek a pſchiwiedzechu ſebi kukoſnianských hólzow
ſobu do Dartu, ale eži běchu býs mězy, jako pak domoj
hděchu, mjeſeſche kóždy mězu.

M. T. Kaf dha je ſo to čziriko?

H. D. Nó, woni běchu dartske hólzam mězy po-
brali, ſo dyrbja eži někto ſ nahej hlowu kchodžicž.

M. T. Uj aj aj, tola!

Vossjenje

na gmejny wježneho wołrješa.

Hac̄ runje podpišaną krajny staršči stowemu roſomej wobydlerow gmejnow wježneho wołrješa dowěrjenie mēcz ſmē, ſo prózowanja a agitazijske jeneje tak mjenowanej reformſkej partaje, kotrež ſu na powalenje kujſteſeje provinzialneje wuſtawę a na ſaniczenje žohnowanja połneho poſtajenja w nastupanju darow a dawanow f wježno-wołrjeſeje poſtaſniſy ſložene, žaneho pſchitupa njenamakaſa, hdyž chzedža gmejny ſlufki a džela dwajatſiſecji lēt-neho ſariadowanja f pſchiklodenjem i a inſtruazijskiemi a f lubjenjemi wiedjerow tamneje partaje ſkeru pſchi-runac̄, dha ſo jeho tola njeſe ſminycz mohlo, ſo je wulfemu dželaj nětciſeje generazijskej wjele naležnoſcziow a poſtajenow njeſnatych abo woteſnatych, a je ſo teho dla djenja na prjodſtejerow wſchitkich gmejnow wježneho wołrješa, kaž tež na wſchitkich rycerkuſlerow petizia tuteje reformſkej partaje a jene ſaſtojnſke wuſtadowanje naležnoſcziow a poſtajenow, wo kotrež ſo tudy praſcha, pſches poſt roſpoſtaſo, a hodi ſo wołczakac̄, ſo ſebi gmejny ſobudzeſenje tych ſamych wot ſwojich prjodſtejerow žadaja, a potom njech gmejny ſwojim ſaſtupjerjam porucza, hac̄ chzedža tucži dotalne poſtajenja w nastupanju dawanow f wježnowołrjeſeje ſamoženja horje ſběhnež a ſariadowanje ſamoženja, jenicžy gmejnam wježneho wołrješa ſluſhazeſo na ſaſtupowarow pſchenjeſc pſtač, kotrež býchu po žadanej reformje wuſtaw f wježscha f woſkowem wobſtejſe, fiz nježo k pſchisporjeniu ſamoženja, nježo k thostam ſariadowanja uſedawaſa a ženje zane prawo meli nježku ani mēcz njemoža, ſo býchu nad ſubſtanze abo nad naſozenjom wježnowołrjeſeje ſamoženja wuſtadowacz abo neſhto poſtaſiež mohli.

Kuržo ſu tak daloko ſyli, ſo ſu wobliczenja cžiniſi, ſak wiele renty ma ſo jenotliwym gmejnam wudželic̄, hdyž je pat wſchitko zble wopaki a bjes wſchitkeho prameho poſkožka.

Dawſte jenoſcje, kaž tež doſhodh ſe ſamoženja gmejnow ſu zble wopak naſtajene, dželba rycerſtwa na ſhromadnym ſamoženju wježneho wołrješa njeſe wobliczena, haj dan wobſebiteho ſamoženja rycerſtwa bu wježnemu gmejnam pſchipiſana a ſu ſo mjeležo ſariadowanske thosty, wotplačowanje a ſadanjenje doſha kriminalſkeje kaffy, bankej pſchizpike, a hewak tež pſchidawki, kotrež wón wježnowołrjeſej poſtaſnidž dawa, jako k roſdielenju bjes gwejnych ſmane, jenicžy ſa tele žadate, ſo býchu ſo na tajke waſhne gmejny ſa naſladu reformſkej partaje dobykle.

Tež ſu ſo na gmejny 9. wolbneho wołrješa anonymouske piſzma f tutym wobliczbowanymi w nastupanju tajſich gmejnow poſklate, a je napominale, ſo njeſtmidža ſwojego ſaſtuperja, knjeſa Bergera, na hejm poſkac̄, jeli wón ſluſbic̄ nochze, ſa namjetu reformſkej partaje hloſowac̄.

Stowemu roſomej wježnych wobydlerow ſo ſawostaj, ſhoto ſo wot partaje dočzakac̄ da, kotrež tajke ſredki k doſahnjenju ſwojich wotpoſhalow naſozenje.

Podpiſany krajny starſči ma knjeſam ſtawam ſe wžow a f měſtow ſawostajic̄, hac̄ chzedža woni ſa po wſchitkowne provinzialne naležnoſcie nowe ſaſtupjerſtvo ſaložic̄, hdyž je jenož hſic̄eje jena jenicžka naležnoſc po wſchitkomneho interesa, mjenuiſy žyrkiwiſki a synodalny porjadk wýſche, kij pak budže tež předy wučzinjena, hac̄ nowe ſaſtupjerſtvo do živjenja ſtupi.

S tutym praſcheniom pak ſaſtupjerſtvo wježneho wołrješa, w nastupanju ſariadowanja ſamoženja ani naſmjetu na reformu tych abo druhich poſtajenow ſariadowanja w ſwiaſku njeſteja.

Wobſebite ſaſtupjenje wježneho wołrješa, tak derje rycerſtwa kaž wježnowołrjeſeje gmejnow, njeſtviuje wot po wſchitkomneho ſaſtupjenja provinzh, a dýrbi ſtejo woſtac̄, jeli ſwoje ſamoženje na zhlu provinzu woſtupic̄ nochze.

Sariadowanje woſkaſanow njeſože do žanhych druhich rulow pſchenic̄, hac̄ do tých, kotrež je pſchi woſkaſanju dowěrjenie.

Namjetu na reformu ſariadowanja wježnowołrjeſeje ſamoženja njech ſo ſhwernemu pruhowanju wježnowołrjeſeje ſaſtupjerſtwa poſcizbnu, a je to cžim bôle trjeba, ſo býchu ſo gmejny w napohladze na ſubjenja, jim ſeſinjene, njeſtebaſe.

S horka ſpomnjeneho ſaſtojnſkeho wuſtadowanja dželow a poſtajenow njech gmejny naſladu krajneho starſčeho naſvedža a po jich naſvedženju roſhudož, hdyž chzedža ſwoje dowěrjenje wobročic̄.

W Budyschinje, 21. měrza 1868.

Krajinistarski.

Thielau.

Na knježim dworje w Delnej Kinje je neſhto trjeneho a njetrjeneho lenu na pſchedan.

W kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſa 8 nſl. doſtac̄:

Ruſke pſchedpiſy (Vorschriften). 1. ſeſhiw.

W kniharni Smolerja a Pjecha je nětko ſaſo doſtac̄.

Sahrodka kwetkoſta, I. a II. po 1 nſl.

Čžorny koſ a dróſna, I., II. a III po 1 nſl.

Čžmjeſy a woſy, I., II. po 1 nſl.

Bohumil, 2½. ſl.

Gustav Adolf, 6 nſl.

Jedyn wulki wotroček doſtanje k 1. haperleje abo 1. meje t. I. ſtužbu na ſwobodnym kuble w ſechizach.

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je doſtac̄:

Prenja eſitanla za serbske katoliske ſchule w Hornjej Lužiſh. Fibel und erſtes Lesebuch für wendisch-katolische Schulen in der Oberlausitz. — 4 nſl.

Živjenja Šwiatoh. Po rjeđe žyrkiwiſkih ſtawiznow ſpiſal Handrij Dučman. Zeſiwick V. — 6 nſl.

Predpisma. Serbske a němske pismiki. 6 np. Žeſus naſch wucež, ſchlit a troſt w ſmijereži. Prędowanož džeržane pſatu nježelu poſta w lécje 1778 za bratrow a fotry bratrstwa „wot Chrystuſowje ſmijerteſe ſtyſkoſcje za mřežach a wotemrjethach“ w Radworju wot P. Pětra Dučmana. — 1½ nſl.

Džafna palma

na row njebo

Pétra Benady i Wulskich Debřez
numrje 27. februara 1868.

Horžy džak budž wyske wjskeho
Njebo Pétrej Benadže,
Kaž tež lubowanej Jeho
Něk tak frudnej wudowje,
Džak budž tež najhorzyskji
Lubej džowzy Mariiji.

Pschede wschem pak Božo tebi
Mam ſo horzo džakovacj
Sa to, ſo ſu woni ſebi
Sa džeczo mje džyli wsaci,
So mje khubu hyrotu
Swolnje wsachu do domu.

We jich domje ſym tež byla
Wet toh' lěta ſebneho,
Žanej nush njeſzym měka,
Mějachu mje ſa džeczo,
Jěſcž a draſtu potřebnu
Wſho mi darmo davaču.

Wóhom lět mje woni dohho
Do ſduse tež ſcélidlu,
Mje tež doma Bože ſkovo
A wſho dobre wucjachu,
Sswjate dn̄ a nježelu
Mje tež ſe mſchi ſcélidlu.

Ach tež luboſce mi wiſheje,
Kíž ſym wužiwała tu,
Satunacj mi možno njeje,
Bož jož ſaplačz we njebu,
Schtož tak dohho woni mi
Dobreho ſu činili.

Níž pak jeno mi eži žami
Bjele dobrab' činjachu,
Druhe hyrotz tež ſ nami
Wo njoh' frudnje pſakaju,
Kotrez won tež tak faž mje
Swjezeleſche wobſtajuje.

Zohnui ſa to, luby Božo,
Bohacje dom Benadži,
Njeber wot nich ſwoje ſbožo,
Njeſchidaj tež ženje níž,
So kſiž, khorosz, frudoba
Saſo tón dom potřehja.

Pſchede wschem pak troſhtuj ſ hnabu
Burudjenu wudowu,
Spojež ji ſtrowoſcž, troſht a radu
We jej zylkym živjenju,
Sdžerž ju, luby Božo, ſam
Hjſchcje dohho, dohho nam.

A hdyž tež ſa dohhe lěta
Tej čaž zyle wuſhot je,
Wími ju čiſche ſ teho ſměta
Vje-wſchej' cježkej khorosze,
So tam ſaſo wjeſzele
Je ſ tym nanom w hromadže.

Luba džonka! Boh tež tebi
Chžk wſho hnadnje zohnowacj
Sa to, ſo ſy džyka ſebi
Mje ſa towarſhku ſej wsaci,
Haj Boh ſpojež tež ſa to eži
Wěcznu ſbožnoscž po ſmjerceži.

Ty pak ſpi něk w twojim rowje
Derje, nano Benada,
W Buděſtezach na kerchowje,
Hacj eje junu ſawofa
Boži hřb na ſudnym dnju
Horje k wěcznom' živjenju.

Tuto pſcheje ſ džaknej luboſcži
Hana Kruschwizez i Wulskich Debřez.

Palne drjewo na pſchedan.

W mojim drjewniſčžu pola Lemischowa njeſdaloko
wocjeho moſta ſteji wot něk 150 kop $\frac{1}{4}$ kohezovſtich
khojnowych walczkow, teho runja ſchczępoſe, pjenkowe a
tſchęſtowe kloſtry woſebneje dobroſce po pſchiměrjených
tunich placzisnach na pſchedan. Kupowarjo chžli ſo dobro-
ciwje na Pétra Garbarja w Kiflizh abo na podpiſaneho
wobrocjic.

W Budýſchinje, 20. měrza 1868.

G. G. Fröda, čepliſki miſtr.

Carl Forner

En i hi w ja ſ a ſ a na bohatej haſy bliſko plumpý
porueča ſwój ſklad herbſtich ſpěwarskich knih w jednorym
a kraſným ſwój ſtu po pſchiměrjenej tunzej placzisnje ſ tym
pſchisponinenjom, ſo ſo tón ſročz teho dla, dofek ſu
ſpěwarske ſ drobnym piſmom roſpſchedate, taſte ſ wulskim
piſmom ſa tu ſamu placzisnu, kaž hewak tamne, pſche-
vacža. — Šomoczany ſwiaſt ſ wobbitkami 2 tl.

Wicjowe a rheumatismowe wot- wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcžwile wotwodžuju
wſchitko, ſchtož wicj ſaložuje, ſ thoreho čela won, a ſluža
jaſo wěſt hojazh ſrěd pſche wicj a rheumatismu wſchitkich
družinow, jaſo pſche woblecžo-, ſchiju-, brōſt- a ſubhy-
benje, pſche hlowazju, rucznu a nohou wicj, pſche ſalanie
w boku, pſche drjenje w ſtawach, w kribjeczje a w bjevrach,
pſche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedan
w paſežiſtach ſ wukasajom, ſak maja ſo trjebacj,
po 15 nři.

Heinr. Jul. Linck w Budýſchinje.

W o p i ſ m o

Ša doſpolne wotſtronjenje mojeho wicjowegoho bolenja
we woběmaj rukomaj a w kribjeczje mam ſo ja Sonn-
tagowym wicjowym wotwodžerjam džakovacj, teho dla
poruečam ja wſchitkim, kotsiž ſu na wicj thori, tuton
hojazh domižazh ſrěd.

Goch, w dželدورſkim wotřeſu, 16. ſeptembra 1867.
W. Semme.

Bruske kropobieze sawesczaze afzisske towarstwo.

Sakladny kapital: 1 million toler.

Wone sawesczaju semske wupłody psche kropobieze po twierdych pramiach, na kotrež so nicžo dopłacjowac̄ njetrjeba, da pschi sawesczenju na wjach lęt pschimierjeny rabatt, psches czož budža pramiye niższe, dždzi pola wschtich druhich kropobieze sawesczazych towarstwów.

Sawesczenjska summa wunješe

w prěnim lęcze 1865: 8,536,400 toler

w drugim = 1866: 17,658,600 =

w tseczim = 1867: 30,071,700 =

Sawesczenja wobstaraja:

w Budyschinje: A. Siems, — C. A. Wehla, — w Tsjoch Hwěsdach pola Žiczenka: Theob. Queicher, — w Dürrenhennersdorfe: G. Fr. Jordan, — w Ebersbachu: G. Faška, — w Lubje: J. C. G. Schöntag, — w Lipej: W. Schuster, — w Marinej Hwědze; Nik. Deleńčka, — w Lubiju: Rudolph Kirchner, — w Kottmarsdorfe: C. G. Jenker, — w Scheracho we: Ludw. Wilh. Lippitsch.

Kalk na pschedan.

Pschi tych wschlakich kalkowych wosjewienjach djerži podpižany tola tež sa swoju pschizluschnoscž, swojim cjeſczenym wobekjerarjom w daloſćzi a bliskoſci napodwolnitscho f nowiedzenju daž, so ſu nětko tež wchitke pjez w jeho wobemaj kalkownjomaj w Niskej a Cunnersdorffje do połneho skutkowanja stajene a moža so nětko ſažo wschtislaſanja psches lowryje po želesních na kódej stazii kaž dotal po požadaniu ſwérę wobstaracz abo pschi niž jara wulkej daloſćzi na ſamſnych wosach domjeſcz. Tež je w Niskej, kaž tež w Cunnersdorffje ſa konje, kotrež tam wobſedzerio poſčelu, ſa czopku hródz a hewak ſa wschu spodobnoſcz na naſlěpie ſtarane.

Na sprawne poſluženje w foždym naſtupanju ſo rukuje a ſo teho dla wo bohate ſkasania proſy.

Niska a Cunnersdorf, 18. měrza 1868.

H. W. Siebörger, wobſedzer kalkownjow.

Hiſhče žadny ſredf

njeje ſo psche khorosze dyhazych organow jako psche kashel, psche wobczęznoſcze brósta, ſchije a pluzow tak wulzyschnje jara hojazy wopofaſač, kaž běly bróstsyrop. H. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Tón ſamy ma w bleschach po 6, 11 a 20 nſl. ſažo na pschedan.

A. B. Pannach w Budyschinje.

Prawdziwe, po kompoſiſji kralowſ. profes. Dr. Albers'a w Bonnje džekane, jako wobſebe ſtutkowaze a doponate rheiniſke bróſte. Paramelle maja w ſashglowaných róžuczernych titach po 5 nſl. — na kótrych pređnjej stronje je wobras „wóz Rhein a Mosela“ — ſtajnje na pschedan: w Budyschinje měchczanski haptkar O. Schimmel, w Kamjenczu Ad. Baumert a w Lubiju W. Rotha.

Szymjeutne lane ſymjo.

Zyle woprawdzie rigafse lane ſymjo ſ tunach, kaž tež lane ſymjo w mehach, konsche lěto ſ tuny ſyte, pschedawa w Maſeſchezach, kobotu pak tež w Budyschinje w hofczenju ſ ſtotej hweſdze

V. Faſka.

Nowe ſymjeutne lane ſymjo

rigafse (w tunach) a memelske a ſchleſhnske jedyn ras ſ tuny ſyte ſo tak derje pola mje w domje, kaž tež wschtidne w mojim ſkladze pola f. korezmarija Herzoga na ſitnych wifach w Budyschinje najtunischo pschedawa.

Korla Libscha w Trjebjeñzach.

Šheža na pschedan.

Zena nowonatwarzena ſheža ſ dworom a ſahrodu na jenej jara ſiwej haſh w Budyschinje je pod ſpodochnym wuměnjeniem na pschedan. Wſhō dalshe je ſhonicz na ſitnej haſh czo. 57 po 1 ſtchodze.

Cjiscze a derje ſłodžazh kheſej,
punt po 7, 7½, 8, 9, 10 a 11 nſl.;
pěkní pscheniczní ſchterku;
puſchene ſlowki;
bruſniſy

porucza najtunischo

G. A. Wehla
na mjaſowym torhochęzu 40.

Firniſ, bernsteinowy a kopallak, želesowy ſak, murjerske a tyczerske barby, ſerpentinowy wolij, flij, ſchablony (jednore a ſa dwě barby) porucza C. A. Wehla na mjaſowym torhochęzu 40.

Tſjo w lazach wotroczy dostanu pschi dobřej ſdže hnydom ſlužbu na ryceřſkuble Bréſhynje pola Hucinę.

Zena džekacjerska ſamilia ſo na ryceřſkublo w Hownjowje pyta.

W miłyne we Wukrauczizach je jedyn ſchrótowy miłyń na pschedan.

Swoj derje wuhotowaný skład
čašnikow (segerjow)
 jako dybsacze čašniki, schtuzy, regulatory, lufate
 a sczenowe čašniki, ~~z~~ jara tunje cylindrowe
 čašniki ja konfirmandy ~~z~~ poruczam ja naj-
 podwolniſcho.

August Schulz
 na žitných wilech s napsiecja pěstkovarnje.
~~z~~ Tež ho pola mje čašniki derje a tunjo
 poriedžeja.

Holczez, kotrž dže tylcerstwo naukuńcę, móže
 pola podpišaneho město dostacj.

G. Luh, tylcerksi mischtir
 na rožku ſukelniſkeje haſh.

Jeneho rjaneho cjerwjenego brabantskeho honacja
 kupi **E. Schulz,**
 Kemptnarsti mischtir na bohatej haſh.

50,000 1¼ zolowych rolow s drainirowanju,
 gogolinſki a ſhorjelski ſalk, wſchitke družiny hnójuhých
 předkow, kamjente wuholo a brunizu porucza

H. Grieshammer,
 se ſkladom na dwórniſčezu s napsiecja ſublokuſje.

Piwařnia w Bukowzu
 pola Horneho Wujesda a Wotrowa, hdež ſu wot dohich
 let jom hač dotal jara ſtulje piwo warili, je s torč-
 marſtom, s nej ſjednoczenym, pod jara tuimi wumě-
 njenjemi wot 1. meje t. l. na pſchenajecze. Wſcho dalishe
 je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow w Budyſchinje
 a pola restauratora Henniga w Pomorezach pola Bulez.

Centralpunkt?

Młody człowiek, kij dže molesťtwo naukuńcę, móže
 pola podpišaneho město dostacj.
Otto Millotta, moleř w Budyſchinje.

Jena kowarnja njedaloko města Budyſchinia se 6 kör-
 zami pola a s dwěmaj wobydlenjomaj je s pſchenajeczu.
 Hač? to je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Jedny krawſki móže hnýdom dželo dostacj
 pola krawza Schmidta w Ženkezach.

Dr. med. Hoffmannowý běly
selowy bröſtsyrop
 nastupaze.

Dr. med. Hoffmannowý selowy bröſtsyrop je
 mojej ſonje, kotrž mějeſte hížom dolhi čaſh kaſch el
 a bröſtboleňje, po krótkim čaſhu tak jara pom-
 hal, ſo móžu ja tutón ſredk wſchitkim taſkim khorym
 poruczicž.

Taucha pola Lipſka.

J. Chr. Kirchner, drjewokupz.
 Na pſchedaní maja jón ſtajnje prawdziwý
 Wilhelm Jacob w Budyſchinje,
 Ernst Postel w Klukſchu,
 Ferd. Peček w Scherachowje,
 G. H. Dobrič w Rakezach,
 F. H. Mücke w Lubiju,
 J. G. Poekſchla we Woporku,
 Hermann Käſtner w Kaujenzu.

Khěža čjo. 11 we Wuježku s 5 körzami pola je ſe
 ſwobodneje ruky na pſchedaní. Wſcho dalishe je pola wob-
 bedžerja tam ſhonicz.

Wulka murjerjow móže pola podpišaneho hný-
 ſky dom dželo dostacj.
August Marcha w Budyſchinje.

Tunje thoſeje,
 jara derje a cíjicze ſlodžaze,
 punt po 66, 70, 80, 90 a 100 np.,

z o t o r,
 punt wot 48 np. ſopoczejo a t. d.
prima amerikanski petroleum 30 np.,
 - běly ſolarwoli 24 np.,
 wſchitke družiny ſlodkich a cíjistych palenzow
 porucza po cíwizach a khanach najtuniſcho,

s o l,
 hachtel po 63 np., punt po 9 np.

Carl Noack
 na ſwoneknej lawſkej haſh.

Maćica Serbska.

Dokelž so zapisk sobustawow zańdzenych 10 lět
 do jutrow wuda, prosymy čeſcene sobustawy, zo cheyli
 hač do 1. baperleje t. l. swoje přinoški hač na lěto 1867
 inclusive zaplaćić.

Wubjerk.

Přirodospytny wotrjad M. S. zmieje džensa
 za tyděn, 4. bapr., popołdnju w 1 hodž. w bydle k.
 Dr. Dučmana posedzenja.

Fiedler, pismawjedžer.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaći so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaći
6 np. Štvortlētna předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opříje ēe: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěv. — Ze Serbow: S Droždžia. S poršijſſeje woſady.
S Budyschina. Se Židewa. — Pschilopf. — Cyrlinske powjesze. — Hans Depla a Metz Tunka. — Nawěštnik.

K nawjedzenju.

Egi ſami czechjeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsij chzedža
sa nje na druhé ſchtwörtlēto 1868 do předka placzic, njech nětko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Egi, kotsij ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ja $7\frac{1}{2}$ nsl.
ſkafacz. Na pruskich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacj $7\frac{1}{2}$ nsl.
— Sa pschinjesczenje do domu placzi ſo ſakſkim poſtam ſchtwörtlētnje jenož
1 nsl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
28. měrza 1868.

D o w o z :	Płacizna w přerezku na wikaech, na bursy,			
	wysza.	nižsza.	najwyšsa	najniż
Pſcheinza . .	tl. (ug) np.	tl. (ug) np.	tl. (ug) np.	tl. (ug) np.
Rožla . .	7 15 —	7 5 —	8 — —	7 22 5
Ječmjen . .	5 22 5	5 10 —	5 25 —	5 22 5
Borň . .	4 10 —	4 5 —	4 15 —	— — —
Hroč . .	2 22 5	2 15 —	2 25 —	2 22 5
Wola . .	6 2 5	— — —	— — —	— — —
Naps . .	4 5 —	— — —	— — —	— — —
Jahly . .	7 20 —	7 15 —	— — —	— — —
Hejduschla . .	5 25 —	5 20 —	— — —	— — —
Kana butry . .	18 —	17 —	— — —	— — —
Kopasłomny . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. ſyna . .	22 5 —	20 — —	— — —	— — —
Lane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus placzesche wcžera w Barlinje.

19 tl. 25 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pſcheinza 80—109 tl., rožla 60—78 tl.,
(to je: ſa 25 pružne ſoržow.)

rēpikowých wolisj (nječiſczeny) 10 tl. 20 nsl. — .
(Egi ſežen, ſaž ſo w Budyschinje pschedawa
ſtajnje nehdže $1\frac{1}{8}$ tl. drožſhi.)

Wjenježna placzisna.

W Lipſtu, 2. haperleje, 1 Pouſd'or 5 toler 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 poſtowažany čerwjeny ſloty abo dukat 3 tl.
6 nsl. 5 $\frac{1}{8}$ np.; wienske bankowki 88 $\frac{3}{4}$ (17 nsl. 6 $\frac{3}{4}$ np.).

Egali ſakſkoſchlejnskeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połdnja 9 h. 11 m.; pſchipotniu 1 h. 3 m.*; popołniu 3 h.
33 m.*; wjecžor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połdnja 11 h.
40 m.*; popołniu 3 h. 25 m.†; wjecžor 6 h. 52 m.*; wjecžor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

*) Pſchipotniuje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga)

†) Wjehipotniuje do Žitawy.

Najnowsche.

Win, 30. měrza. Baron Beauf je hrabju Beau-
forta ſtradiju k khezorej do Pſečta poſtał, ſ tej
porucžnosciu, ſa to ſtukowacz, ſo by khezor nowy
mandzelski ſalon woſtwjerdzil.

Win, 1. haperleje. Poſtska strona je tón na-
mjet ſtajita, ſo by Galizija kanzlerja doſtała; ale
ministerſtwo to njeſchiſwoli.

Sakſka. W Laubje ſu ſo 25. měrza rano w pjatej hodzinje domſke a pödlanske twarjenja ſahrodnika J. G. Michela wotpalike. Dokelž běſtaj Michel a jeho žona ſapucjowaloj, běſte jenož ſtarý nař a cžledz doma, kotsiž dyrbiachu cžekacž, fajznyž běchu, pſchetož woheň jara ſpěchne wokoło ſo hrabasche.

W Blauenje bu 25. měrza tamniſchi hamtski hetman Dr. Braun pohrjebaný. Wón je w lécje 1848 minister prawdy a ministerpſchedkýda byl.

Kral Jan je pruskemu ministerpſchedkýde hrabi Bižmarkej wýhodi rjad ruczaneje króny ſpožčik a je jón jemu krónprynz Albert pſchi ſkladnoſci ſwojego pſcheywanja w Barlinje ſam pſchepodaſ. Hrabia Bismark je ſo nad taſtim ſnamjenjom pſcheczelniwoſće jara ſradowanak a wožebje teho dla, dokelž wón hiſtice žaneho ſakſkeho rjada nima.

W Mittweidze bu 27. měrza 36letny wotrocžk Bay ſ Dürrehnnersdorfa, kotrýž běſte w ſeptembru konſcheho ſéta ſwoju předawſhu lubku, ſkužobnu džowku Amaliu Škołcziz ſkonzował, wot wotkrjeſneho ſuda ſ ſmjerzej wotkuſdzeny. Spominjena džowka, jako bě ſhonika, ſo je Bay wſchelakeho padučtiwa a jebanſtiwa dla w khostańi, džekańi a w druhich jaſtwach ſedzik, nočnyſche wo jeho luboſcjač ničjo wjazh wjedzecž, Bay pak bě teho dla na nju jara hněwny a běſte ju pod wudawanjom, ſo je jeje macz w Beerwaldze jara ſhorjeka, na pucž ſ njej nawabit a ju nadpanhywſchi ſadajik.

Na lubijsko-žitawſkej ſelesnižy je ſo 30. měrza wulke njeſbože ſtačo. Tačo bě mjeniſuči cžah po ſcheczich hodzinač rano ſ Herrnhuta do Oberkunnersdorfa pſchijet a pſchi tamniſchej ſtaſiſ ſtejeſche, ſta ſo, ſo ſa nim jena ſokomotiva žitawſko-wulkoſchunowſkeje krajneje ſelesnižy pſchijedze a ſ połnej mozu do teho cžaha ſtorczi, jenu ſlowrjiu kaž tež jedyn wós, w kotrymž běſte tſizecži cžlowjekow, na kruhi roſtołkajo. Pſchi tym bu tójskto ludzi mjenje abo bôle raujenych, požleniſchi ſu pak blédo-wazh: 1) rěſnik E. G. Lorenz ſ Hainewalda ma ſlemjenu lěwu nohu; 2) tkač E. F. Dietz ſ Oberkunnersdorfa ma ſlemjenu prawu rufu; 3) Hana ſwudowjena Thielowa ſ Oderwiža, cžeklo na bróſce a hłomje ranjena; 4) thſcherka L. Zachmannowa ſ Dittersbacha, ſnutſkomnie cžeklo wobſchodzena; 5) rěſnik E. Lehmann ſ Oderwiža, cžeklo ranjeny a ſnutſkomnie wobſchodzeny; 6) rěſnik F. T. Engelmann ſ Oberoderwiža, wobſchodzeny na wožomaj a nohomaj; 7) tkač E. A. Stolla wot tam, ranjeny na hłomje a nohomaj; 8) E. G. Wauer ſ Wulkoſchunowa je tſi přednje ſubn ſhabik a je do jaſyka ranjena; 9) Hoffmann ſ Ruppersdorfa pola Žarowa, je cžeklo na bróſce ranjeny; 10) E. Bartsch ſ Hainewalda, cžeklo wobſchodzeny na lěwej nosy; 11) Khrystiana Pallmannowa ſ Žitarow, do praweho líza ranjena; 12) thſcherki Gocht ſ Lubija, ranjeny do lěweho kolena; 13) hajnik Schuster

ſ Albrechtsdorfa pola Žarowa, cžeklo ranjeny; 14) ſchafnač Schob, cžeklo ranjeny.

Tucži wobſchodzeni puejowarjo buchu do domow w Oberkunnersdorſje roſnoſcheni a doſta ſo jim tež bórſki ſklařſka pomoz. — Lokomotivuwođer, kotrýž je do teho cžaha ſajél, je bjes wobſchodzenja wotefchoł a je někto w pſcheytanju. Někoiſi měnja, ſo wón wulkeje furjawy dla cžah widział njeje, wožebje dokelž je tón dléhe ſtejo woſtał, hacž je po prawym ſměl, pſchetož ſejele ludzi bě pſchischtlo, kicž čzyc̄hu na lubijski hermanik jecž. — Na tej lowriji, kotrąž bu roſtołczena, bě jena žona ſ kruwu; ta žona je cžeklo ranjena, ale ta kruwa je nimale zjèle bjes wobſchodzenja woſtała.

W Sprembergu pola Nowosalza mudry 31. měrza rano w druhej hodzinje w tamniſchej Mudloffez korcimje woheň a pſchewobrocži ju do procha a popjeka.

Pružny. Po poruczoſci wrotſławſkeho (Breslau) wjerchbiſkopa ſu ſo wondanjo w zyrlwach jeho biſkopſtwia dla něcziſcheho pſcheczehanja katholſkeje zyrlwie w Italii, Ruſiowſtej, Poſtej a Awiſtriji modili.

Minister wójny, knies ſ Kocon, kotrýž w tu khwili w Italii pſcheywa, je wo to prožyk, ſo by tam hiſtice wožom njeđel woſtač ſměl, dokelž je pſchetož hiſtice ſhorowat.

Po dokonjanym ſrjadowanju zykeho połnóznonemſkeho wójska budža kommandantojo wójskowych wotdželeniow po 2 armeekorpsomaj poſtajeni. Wyshe kommando 11. a 12. armeekorpsa doſtanje pječa ſakſki krónprynz Albert.

Ruſowſki generaladjutant Ignatjew, kotrýž je poſkaz pola turkowſkeho ſultana, je 28. měrza do Barlina pſchijet a mějeſte tón ſamý džen, kaž tež naſajtra 29. měrza dleſche roſryčowanja ſ kralom, kaž tež ſ ministrom Bismarkom.

Parlament ſańdzeny thđen tak prawje do ſkutkomanja pſchijet njeſožesche, dokelž hiſtice ſejele ſapožlanzow po-brachowasche, kotsiž běchu na krajnych abo na provinſialnych ſejmach. Wot 20 ſakſkich ſapožlanzow běchu pſchi ſapožčatu jenož tſio pſchischtli, dokelž nimale wſchizh druſy na ſejmje w Draždjanach ſobu wurađowanach. — Duž ſu w parlamente tón namjet ſtajili, ſo tehdyn žane krajne abo provinſialne ſejmy bycž njeſmiedža, hdyž je parlament ſ wurađowanju powołany.

Sapožlanzy na krajnych ſejmach najbóle na džen 3 tolerje ſarunaniu ſwojich wudawkow doſtawaja, ale ſapožlanzy na połnóznonemſkim ſejmje dyrbia w Barlinje zjèle na ſwoje ſamzne khosty živi bycž. To ſo někotremužkuſiž njeſlubi a wón teho dla tak poſdże do Barlina dže, kaž ſo to jenož někak hodži. S druhéje stronu ſo pak někotryžkuſiž mudry cžlowjek ſa ſapožlanza na parlament wuſwoliciž njeſa, dokelž kóde lěto 200—300 toleč na pſcheywanje w Barlinje wažicž njeſože. Duž je ſapožlanz Vasker tón namjet ſtajik, ſo bycž tež parla-

mentszgj zapožkanzy pšichodnje někajke vjenježne sarunanje dostali. Ale hacj jeho namjet pšchenidze, to ho wulžy pšascha, pšchetož hrobja Bismark je pšchecžiwo njemu smyžleny.

W naranshich Prusach je tójschto ludzi, kotsjž ho „menonitojo“ mjenuju a jim je po jich wěruwsczaju wojerstwo sakasana wěz. Po wüstwach poknóznoném-škeho swjassa je pak nětko koždý k wojerstwu kmanj muž tež nufowaný we wójsku ſkulicž. Menonitojo fu hacj dotal wojerstu ſkulicži a běchu ho teho dla na krala wobročili, so by jim to dale dowolene bylo. Ale kral je jim wotmolwít, so wón dale nicžo w taſkim nastupanju ſa nich czinicz njemóže, hacj to, so drje jako wojaž ſ třebu ſkulicž njetriebaja, ale so dyrbja ho ſa czaž jich wojerſkeje ſkulicž w lazarethach jako wothladowarjo khorych abo jako wojerjo wojerſkich wosow pšchecžebacž. Tola tež ſ tym menonitojo ſpoſojeni njeſhu a fu wobſankli, ho ſ Pruskeje do Ružowſkeje pšchecžilicž, ſwotkal fu woni něhdn wuczahnyli.

W ſtria. Dokelž buſhtaj wóndanjo dwaj ministrat k khězorej powołanaj, kž w tu khwili we woherſkim hěownym měſcje Peſcheze bydlí, dha bě ho powjescz roſnežla, ſo je ho to teho dla ſtaſo, dokelž khězor nowy mandželski ſakon konkordata dla ſa dobrý ſpóſnacž nočze. Ale temu pječža tak njeje; pšchetož wonaj po ſwojim wróćenju do Wina powjedashtaj, ſo čhe khězor tutón ſakon ſobu ſ nowym ſchulſlim ſakonom wobtwjerdzicž, tak bórſy hacj budže tutón wurađený. (— Jenož ſo ſo potom hſchče žane ſadžewi ujenamakaja; pšchetož w tu khwili bamž Pius wot poſtajenjom konkordata w nastupanju mandželskwa a ſchule puschecžicž nočze a duž móže ho ſtač, hdži awſtriski khězor konkordat jenož ſe ſwojeje ſamžneje možy wotſtroni, ſo jeho bamž potom do klatby (Bann) da.

Dokelž je wróćławski biskop, k fotrehož biskopſtu tež kruh awſtriskeho kraja ſtuzcha, w awſtriskej prěnjej koworje pšchecžiwo nowemu mandželskemu ſakonej hloho-vač, dha čhedaža jeho nětko ſa to na taſie waſčnje ſchraſowacž, ſo dyrbji wón tón awſtriski kruh wotbýč. Minister Hasner je ſ najmjeñšha namjet na to ſtajit.

W Prasj ſu pak ſažo jeneho redaktora k 10měſacž-nemu čežkemu jaſtru wotbýdzili, dokelž bě wón pšchecžiwo Veſtowej politizy a pšchecžiwo jeho podczíſhczowanju awſtriskich ſskowjanow piſal.

Bayer ſka. Dokelž je w Bayerskej nětko wojerstwo nimale na to ſamo waſčnje ſrjadowane, kaž w Pruskej, dha dyrbjeho nowa „landwehra“ w měſtašku Traunu ſwoju kontrollu ſhromadžiſnu měč. Ale jako wojsci pراجahu, ſo maya ho do rynka ſeſtupacž, dha landwehri ſtojo woſtachu, ſo to njeſčinja a ſo nočzedža pruszy pšchecžacž a teho runja druhe. A jako offizierojo kruje rycerž pocžachu, dha ho landwehrifojo ſibrachu a pšched

radnu khězu czechničku, do fotrejež ho walichu a wſcho roſzynowachu, ſtož jim do ruky padže. Duž bu wo wójſko telegraſirowane, fotrej tež bórſy pšchijedze a najhóřſkich harowarjow do jaſtru wotwiedze.

Belgiſka. W bliſkoſci městaſka Charleroi ſu podkopki, w fotrhých wjele hewjerjow džeka. Dokelž ho tam želeso a kamjentne wuhlo w tu khwili hubjenje pſchedawa, dha nočzychu wobſedzerjo wjazh tak wulku ſdu dawacž. Hewjerjo pak do teho ſwolcž nočzychu, ale ho wjele wjazh w hromadu ſbězachu a pocžachu twarjenja a maschinu wobſedzerjow demolirowacž. Duž cži po wojerstu pomoz telegraſirowachu, ale jačo polizajo a wojaž pšchecžahnýchu, dha ſbězkarjo tola zofatž nočzychu a jedyn hewjer třeli jeneho wjſtka ſ konja dele. Nětk wojaž tež třelichu a bě 12 morwych a 13 čežko ranjenych.

Franzow ſka. Franzowske nowiny powjedaja, ſo ſu powjescz ſ Roma pšchecžle, po fotrych je bamž pječža khětro khory. — Hacj runje je ho hízom wulka dželba franzowskeho wójſka ſ romiskeho kraja do Franzowskeje wróćnika, dha tam tola hſchče jene wotdželenje wostanie a woſebje tójschto ludzi mot korpſa inženérów, ſo byhu město Rom pěknje wojerſzy wobtwjerdzili.

Ružow ſka. Khězor je ministra Walujewa ſe ſkulicžný puſtečik a wěsteho Dmitrijewa na jeho město-powolak. Walujew bě minister ſnutſkomych naſežnoſcžow a hſchče tajſi knes ſe ſtaraje ſchule, fotremuž ho te wſchelake nowe ſwobodny mało ſpodobaču. Wón njemějeſte tež wjele poſhilnoſcje k ſkowjanſkej narodnoſći a teho dla jeho liberalna a woſebje ruſka ſtrona njelubowacše. Dokelž je pak nětko w ruſowſkim knjeſteſtu narodna ſtrona knjeſtvo dobyla, dha khězor ſkónczne hinač njemóžeſte, hacj muža na Walujewa město ſtajicž, kž je teho ſamžneho ſmyžlenja, kaž cži druhy ministrjo.

S p ě w y.

Na czidi pſiatk.

Hřož: Měj křeſcijano ſa mnú dži —

Štup duchá dženž na Golgatha,
To wéra, ſbóžnoſcž žaba.

Tam hlowa, ſmijerci podata,
Sa tobu ſtýſkne hlaſa.

Tam Khryſtus mrěje ſa tebje,
Tam Jefus ſpusheži ſiwiſenje.

Pomní jeho ſkowow na křižu,

Thch poſhlenych na křeži:

„Jim wóžje wodaſ winu wſchu,

Čzin ſbóžnych člowoſtich džecži!“

Tak rycerž Khryſtus ſa tebje,

Hdži ſpusheži ſwoje ſiwiſenje.

Do wóga rukow poruczi
Ssam ſo, hdjz wotſal džesche,
Hdjz kramnu hlowu poſhili,
Wſcho doſkonane bſche!
Khrystuſ je wumrjeſ ſa tebje:
O derje, netk mam živjenje!

H. J.

Ze Serbow.

S Droždžija. Psihipoſdnju 23. mérza je ſo ſ džela na droždžijskim ſ džela na bartſkim reviru poſa Dubrawki něhdje 9 körzow ležomnoſeže khójnoweho a bréſoweho leža wotpaliko. Kaf je wóhen naſtał, nijeſ ſnate.

S poſchiſte je woſa dy. Kaž ſtýchimy, je jedyn kowar někaſti protestation w naležnoſcach ſerbſkeje rycze ſeftajal. Ani wón, ani jeho měſčejanski naſjedowaſ woprawdze nimataj tu wědomnoſe, ſo móhlaſ roſhudžic, kaf ma ſo ſerbſka rycz naſložic, piſac a wucic. Psihi runajcze němſke piſma, tiž ſu ſo pſched ſto ſetami cjiſhcezaſe a netciſche, kaf wjele je ſo tam porjedzaſo. A naſha ſerbſka rycz dyrbjaſa k temu woſhudžena byc, ſo by ſo we njej ničo njeſporjedžito? Kadyn roſomny ſſerb njeſdaj ſo nařyczec, ſo by ſo na taſki protestation podpiſał.

Pſchiſpoſnjenje redakcije. To ſo wé, ſo móže jenož hluhy člowyſek abo žadkawu njeſpſcęſel ſſerbowſtwu ſwoje měno pod taſki protestation ſtajic. — A ſchtó dha je tam luboſny knies w měſcze, tiž w cjiemnoſeſi a ſtradžu ſchipu pſhczivo ſſerbowſtwu kowa a je — ſtemu kowarzej roſtſelec dawa. My jemu radžimy, ſo by wón, hdjz ſo ſe ſwojim ſluktom ſam na ſwělko njeſwazi, tola na djaboleſte waſhniſe njewučených ludzi njeſawjedowaſ, pſhetož to woprawdze žadyn khumſit njeje, taſkeho kowarja, tiž wo ſerbſkim prawopiszu tola runje tak wjele roſymi, kaž poſt wo mkočenju, pſhczivo lepſchej wědomnoſeji naſhczuwacj. My tuteho kowarja a jeho wědomnoſeje derje ſnajemy a móžemy wobſwědečic, ſo wón ſerbſki tež ani jedyn rycz k prawje napiſac njeſmôže. A taſki člowyſek chze wo ſerbſkim prawopiszu ſhudžic!! Njeje to najvojetſha njehanibicivoſeſz abo hroſna duchoſna hordocj abo ſnadž jenož luboſez k ſchkerjedzenju!? Jedyn móhla tola na měcze joſaci počez, hdjz jedyn wiđi, kaž ludžo, dokelj ičiž roſomicz k temu njeđoſahnje, ſo bydu ſo ſam i blota wudbyli, potom druhich do kuje ſamjeſc phtaja.

S Budyschina. Wóndanjo bu w jenym poſrjebiſeſju na tudomnym Tuchorju thſka namakaſa, w koſtrejz na ſynewym poſzleſchu a ſ bětym rubiſkom ſawodžete, morwe džeczatko ležeshe. Vóryſ wuſledzicu, ſo bě tole džeczo 30létne ſkužobna džowka ſublerja Alberta w Tsélanach porodžika a je ſo tež Albertez ſyń wuſnał, ſo je wón pſchi porodze byk. Wobaj ſtaj netk w pſche phtanju.

Se Židow a. Pohonč Jan Šchočta, na Židowje rođeny, kotryž poſa jeneho wulkeho pſchekupza w Draždjanach w ſkužbje ſtejſe, mějeſche tam ſchmörtk tydzenja ſa dželo, ſo wulke batmijane wały na wós kladjeſche. Iako bě ičiž hižom wuſoko naſkadk, ſta ſo pſchi tym, hdjz ludžo, tiž jemu pomhachu, rječas ſacžahnyču, ſo bu wón pſches to podtorhneny a ſnak i wuſkotoſeſe dele padje, pſchi cjiž ſebi rjap dwójzy ſlama a ſo hewal tak wobſhodži, ſo wjazh ryczecj njeſožeshe a po krótſim čaſu wumrje. Wón ſawoftaji jene džeczo a wuſkotoſamodruhu wudowu.

Dokelj mějeſche wón ſwojeje ſwěrnnoſeſe a džekawoſeſe dla dobre měno poſa ſwojeho knjeſtwa, dha je jeho tato tež cjiſzomnje khowacj dako.

Prihopk.

* W franzowſkim měſtaſku Marcilly ſta ſo wón danio wulke njeſbože. Něhdje dwě ſeſe woſow běſche mjenujzj na tamniſkich ſkótnych wifach ſhromadzených, hač ſo nekotre na jene dobo ſploſhachu a wottorhnyču. Sa krótſi čaſ ſo wſchitke druhe tež roſnjemdrichu a ſo wottorhnywſchi pſches měſtaſko cjerjachu. Psihes to bu pjiatnacze člowyſekom wot nich ſateptaných a něhdje tſizeci wodſhodzených.

Cyrkwiſke powjeſče.

Křečeni:

Pětrowska chrlej: Fanny Louisa Marja, Handrija Kočtu, cježle w Budyschinje, dž.

Michaelska chrlej: Hana Maria Bertha, Korle Augusta Wjeňta, khějerja na Židowje, dž. — Korla August, Handrija Rycerjerja, wobydlerja w Khełmje, ſ. — Marja, Handrija Websta, khějerja we Wulkim Bjellowje, dž. — Hana Theresia, Jana Augusta Nutnicjanſteho, rycerjekublerja w Žyjezach, dž. — August Richard, Jana Bohuwéra Kaschpra, wobydlerja na Židowje, ſ. — Maria Hana, Vjedricha Ernsta Boiza, khějerja a pjetlarja na Židowje, dž. — Gustav Jurij, Jana Bohuwéra Hilbenja, thſcherſkeho miſchtra, khějerja a polerja na Židowje, ſ. — Hana Maria, Korle Ernsta Augusta Kreczela, ſiwnoſerjerja we Wulkim Bjellowje, dž.

Katholska chrlej: Jakub Eduard, Michaela Sendl, měſčejana a khějerja, ſ. — Maria Augusta Margaretha, Korle Vitký, čaſniſkarja na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 9. mérza: Handrij Barsch, wobydler w Něwſezach, 34 l. 5 m. — 11., Wylem, Jana Proſki, knjeſtewo wobcyjerja w Něwſezach, ſ. 5½ l. — 12., August, njebo Jakuba Koſty, kramza na Židowje, ſ. 20 l. 2 m. 3 d. — Hana Marja, Korle Augusta Wernerka, wobydlerja na Židowje, dž. 1 m. 10 d. — 14., Marja rodž. Ramíšez, njebo Michaela Duczmann, khězkarja w Małym Bjellowje, wudowa, 78 l. 6 m. 9 d. — 17., Hanža rodž. Krawicz, njebo Handrija Šchočta, khějerja na Židowje, wudowa, 65 l. 6 d. — 23., Jan Schmidt, wumjenkar w Hruboſzizach, 71 l.

Kak

LOZ. III

Hans Depla

w o t r i t a j

a

Mots Tunka

l u d z i p o d l a

* * *

s k r e j e t a j .

* * *

Hans Depla. Hladacz ho hodzi, ale kulecz ho bruhdy sles radzi.

Mots Tunka. No, skto dha menisch? hde dha pak zu ho pschehladali?

H. D. Haj, w Ssoblyzach pozlenje wiecioru a nozny sweru wachowachu, dokle w tamnej wolnosci paduschi wokoło lazaku a przekli wurejowachu. Ve pak wo wzy wiezipny hospodař, kotry chyrsche rad wiedziecz, skto pola suhodow wiecior czinia, duž bę jeho waschnie, pod wolna

khodziecz a do jstwy nutes kufacj. To won wondanjo jedyn wiecior tez cjiniesche, hacj ho na jene dobo na njeho walichu a jemu koju założnje wuklepaczu.

M. T. Ale czecho dla dha to?

H. D. No, woni ſebi myſlachu, ſo je to někajki mijedowoh paduch.

M. T. Na tajte waschnje je kufanje ſchłodne bylo.

H. D. Haj, a pschehladali ho tez bęchu.

M. T. Zeno, ſo ho ſ dobrzej volu pschehladali njejſu.

Dla njeđoczankich woſebnych wobſtejenjow budze ho
Hempelz khezniſka živnoſcz
w Nowych Porschizach, pschi drósh, ſ Budyschina do Wosporka wiedziazei, ležaza, ſ 2 körzomaj pola, ſ njej ſluſchazymaj, ſ kwetkowej, ſ ołotowej a ſadowej ſahrodou, teho runja tez jena pola Nowych Porschiz ležaza walzowata parzella pola wot nehdze 3 körzow druhi ras

14. haperleje t. I. (3. dzen jutrow)

dopołduja w 10 hodzinach

psches podpihanego pschedawacj,

Twarzienia ſu maſzynne, w najlepſchim twarſkim rjeźbe, a hodza ho woſebje ſa jeneho ſekaria, (pschetož w Porschizach a wolnosci żadny njebydl,) abo ſa rjemjeſnikow.

Na kupjenje ſmyſlenni chyrsli w naſpomnjenym czaſu vo pomjenowaneje ležomnosci w Nowych Porschizach pschinicj.

W Budyschinje, 1. haperleje 1868.

Wobchodny agent Franz.

Csyno na pschedan.

Nehdze 30 centnarjow kucznego syna je hiszceje na ſwobodnym kuble w Jeschizach na pschedan.

Wulka hyla mirjerjow može pola podpihanego hnydom dželo doſtač.

August Marcha w Budyschinje.

Kmani
granit famjen jerubarjo
moža pola mje ſa dobru ſdu na trajaze akordowym
hnydom ſastupicj a dam ja pschi ſastupjenju do
džela extramyto wot 1 tolera.

Alwin Kuba, murjeſki miſtr.

Suſche droždje

najlepſcha ſylna twora, wſchēdnie czerſtwe,

Lamanh rajß,

E h o f e j e

jara cjiſte a derje ſłodzaze
punt po 66 np. a wſchē

porucza

Carl Noack

na ſwoknej lawſkei hafy.

Jena ſahrodnika živnoſcz ſ nowymi maſzynymi twarjenjemi a na najlepſchim blaku wo wzy mam ja ſe wſchēm inventarom w Höſnizy (Petershain) ſe ſwobodneje ruki n apſchedan. 2000 toler kupnych pjenjes može ſtejo wostacj.

Ivan Pollnić w Höſnizy.

Schlesynske wóhensaweszcjaze towarzstwo we Wrótsławiu.

Rukowazy kapital wot 3 millionow toler prusf. fouranta.

Tuto towarzstwo sawesczenja psche wóhniowe schkodowanje w mieście a na wsiach na hibite wózny horzebjerje a to po wschomozno tunich pramiliach, hdzej so żane dopłaczowanje niesstanje. Pschi sawesczenju na wiazore lata so wulce dobryki sticja.

Prospektu a sawesczenske formularzy su pola podpisaneho agenta kózdy czaś darmo dostacj a bubze won kózdemu wózho wukasowacj, sktoż je pschi sawesczenju trjeba.

W Malefach 1868.

Jan Webla, agent.

Wopravdžite woschewjenje

sa wschitlich kurjerjow vostkicjeja tobakowe hlojezki, cigarowe trubki a cigarowe zyzki i plastiskoporosneho wuhla pola

Carl Roscher w Budyschinje.

Placzisny su pschi wózhem elegantnym wudzelenju jara tunje a so tute requisith k kurjenju kózdemu na najnaleznischo poruczeja.

E. & R.

Chefs-D'Oevre de Toilette !

Dr. Hartungowy chinaskorowh molij, k konserwiowanju a porjenischenju wlożow; (w fasyglowanach a w schleńzh schtemplowanach bleſchach po 10 n̄zl.)

Dr. Borchardtowe aromatiskie selomhydlo, k porjenischenju a porzedzenju teinta a wupruhewane psche wschitke nječjistoscze na koži; (w fasygl. originalnych pakcizach po 6 n̄zl.)

Profesjora **Dr. Linde** vegetabiliska žerdkowa pomada, powyjschi blysciež a elastizitu wložow a hobiž so żobu k dżerzenju hladzenja; (w originalnych kruchach po 7½ n̄zl.)

Hapthyfarja Sperati a italske miedomhydlo, wuwolane psches swoje wožiwjaze a ſdžeržaze skutkowanje na shibicziwoſcze a mježkoſcze kože; (w pakcizach po 2½ a 5 n̄zl.)

Dr. Hartunga selowa pomada, k wubudzenju a wožiwjenju wložoweho rosczenja; (w fasyglowanach a w schleńzh schtemplowanach tyglach po 10 n̄zl.)

Dr. Suin de Boutemardowa aromat. subowa pasta, najuniwersaliski a dopokasansche ſdžeržowazh a czisczazh frēdk sa ſuby a džazna; (w ¼ a ½ pakcizach po 12 a 6 n̄zl.)

Pravdziwe maja horesche, psches jich doposfanu solidnoscz a wujitnoscz tež w tudomnej stronje lubowane artikle staninje jenož ham na pschedan: w Budyschinje: mježcjaniski hapthykar O. Schimmel, w Bjernacjizach: H. Einert, w Kamienzu: Fr. Bogel, w Lubiju: Carl Dümmler, w Ostrikzu w hapthy.

Nowe brunopiwowe droždże
pola A. Bähmanna na wulcej bratrowskej hafy.

Rudolf Mosse,

Zeitungs-Annonce-Expedition
Berlin, Friedrichstraße 60.

Central-Punkt

alter

inländischen und ausländischen Zeitungen.

Delnoživotnu

ſlemkowu žalbu naſtupaze.

Łekarske wopizmo.

Czesczeny knježe, ja proschu Waž s tutym, mi sa pazientow s nowa 7 hornyczkow washeje wožebje dobreje ſlemkowej žalby poſklacj, a to wot blabcheje družiny 2 hornyczkaj, a wot blynscheje 5 hornyczkow. Porzije, wot Waž hacj dotal doſtacj, su najſbožownische ſtukowale, a ie so po tajkim czerpiatemu człowjestwu psches Waž frēdk doſtal, ktryž wózne wuežby pschesupi, ale tež tajkich, kij su na ſlein ſhori, k najwjetſchemu džacej k Wam wubudzi.

Steuditz-Rieendorf hahnawskego wofrjeſa
w prusſej Schlesynskej, 31. jul. 1867. Dr. Kraudt.

Spomnijena žalba je tak derje direktnje wot wunamakarja Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Canton Appenzell (Schweiz) doſtacj, kaj tež pola knjesa Spaltehofz & Bleyl w Dražbzanach, pola knjesa Kirschbaum w Lipsku a pola knjesa A. Günthera w lawskie hapytzy w Berlinje, Jerusalemer Straße 16.

Placzisna sa horniczk 1 tl. 20 n̄zl. s pschipoſkłanjom pjenies. Sahojenje, bjes sahorjenja, najbole kózdy raswěſte. Rospolasanie, kaf ma so trjebacj, a wopizma darmo. Bohath ſkład ſlemkowych paſow (Bruchbänder).

W Pschiwczizach čzo. 22 je pola Jana Schneidera 16 centnarjow dobreho ſyna na pschedan.

Šymjentne lane ſymjo.

Zyle wopravdžite rigaske lane ſymjo w tunach, kaj tež lane ſymjo w mehach, konsche lěto s tuny ſyte, pschedawa w Malefachach, ſobotu pak tež w Budyschinje w hofczenzu k ſlotej hwěſze

P. Fasska.

Nowe ſymjentne lane ſymjo

rigaske (w tunach) a memeliske a schlesynske jedyn ras s tuny ſyte so tak derje pola mje w domje, kaj tež wſchědunje w mojim ſkladzie pola k. kerczmarja Herzoga na žitnych wilek w Budyschinje najtunischo pschedawa.

Korla Libscha w Trjebjentzach.

Katholicki Bosok čzo. 7 je wuſhol.

Hischere žadny před!

njeje so vše khorosze dychazných organow jako psche kachel, psche wobcežnoče brósta, schije a pluzom tak mulzyschnie jara hojazh wopofasał, taž běly bróstshrop H. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Tón žamý ma w blešchach po 6, 11 a 20 nřl. sažo na vſchedaní.

A. B. Pannach w Budyschinie.

Dickowa koncenzionirowaná daloko wuwołana spodžiwnie hojaza žalba, kotaž je so najbóle kóžy ras jako dobra wopofasała porucza so w žerdach po 3 nřl. a po 12 np.,
wot hrodowskeje baptysi
w Budyschinie.

Režja na pschedaní.

Jena nowonawojrena kóža s dworom a sahrodu na jenej jara živej hažy w Budyschinie je pod spodobnymi wuměnjenjemi na pschedaní. Wscho dalsche je shonicz na žitnej hažy čzo. 57 po 1 sfhodze.

Nowopaleny twarski falk, fórz po 20 nřl., je wſchednje w mojim falkowym ſkladje na budyskim dwórnischczu na pschedaní. **C. A. Lorenz.**

Firniš, bernsteinowy a kopallak, želzowy lak, murjerske a tycberske barby, serpentinowy woliš, flij, ſchablony
(jednore a ſa dwé barbje)

porucza **C. A. Wehla** na mjaſowym torhoschczu 40.

Cžisze a derje ſłodžazh kfozej,
punkt po 7, 7½, 8, 9, 10 a 11 nřl.;
pěkní pscheničnu ſchterku;
puſchene ſlowki;
brusnizy

porucza najtunischco

G. A. Wehla
na mjaſowym torhoschczu 40.

Tsjo wolazh wot ročzy dostanu
pschi dobrey ſdže hnydom ſlužbu na
ryczerkuble Bréſynje pola Hucziny.

Kedžbu!

S tutym dawam ſa na viedzenju, ſo ſhm dženja (ſobotu) ſi wulkej ſory

tocžnych fanjenjow

wſchelakeje wulkoſcie do Budyschina pschijek a je na ſnathym měſcze na žitnych wifach pschedawam. Saſopschedawario dostanu pschihodných rabatt.

Wilhelm Opis je Schandawy.

Carl Forner

Eni i hi wiſař na bohatej hažy bliſko plumpu porucza ſkó ſklad ſerbſkých ſpěwarſkých knih w jednorym a kraňném ſwiaſtu po pschimérjenej tunej placzilne ſi tym pschispolnjenjom, ſo ſo tón ſrdeč teho dla, dokelž ſu ſpěwarſke ſ drobnym pišmom roſpſchedate, taſke ſ wulkim pišmom ſa tu ſamu placzisnu, taž hewaſ tamne, pschedacza. — Šomocžany ſwioſt ſ wobbitkami 2 tl.

Wulki wukjerf

ž e c ž a z y ch w o ſ o w

po 4 toſerjach a dréžcho je pola podpiſaneho na pschedaní.
Na Židowje. **M. A. Bartusch,**

ſ napſchedca ſ. kollektora Henniga.

Žedny krawſki može pola podpiſaneho hnydom dželo doſtač. Krawz **Petasch** w Kadworju.

Holcžez ſprawných starſtich, kotryž chze krawſto naukuňhc, može na wžy do wuežb stupicž. Wscho dalsche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow a pola tycberskeho miſchtra J. Mlyna w Sarhežu.

W Starhj Böſchijach je jena kóža ſe ſwobodneje ruky na pschedan a je wscho dalsche pola tamniſcheho gmejnſkeho prijodkſtejerja ſhonicz. Poſoža ſupnych pjenes može ſtejo wostacž.

W mlynje we Wukrančizach je jedyn ſchrótowym mlyn na pschedaní.

Šymjentne lane ſhymjo

rigafse (w tunach), memelske, ſchleſynſke, taž tež jedyn ras ſ tñnh ſyte, ſ warjenju hróch, woka ſ ſyčzu a ržane wotrubý pschedawaja ſo ſtajnje pola mje w domje, taž tež ſobotu na wofskych wifach w Budyschinie po wſcho možno tunej placzisnu.

J. August Lelanz we Wadezach.

Piwarňa w Bukowzu

pola Horneho Wujesda a Wotrowa, hdyž ſu wot dolhich lét jow hacž dotal jara ſylnje piwo warili, je ſ korečmarjtwom, ſ njej ſjednocženym, pod jara tunimi wuměnjenjemi wot 1. meje t. l. na pschedenajecze. Wscho daliſche je ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow w Budyschinie a pola restaurateura Henniga w Pomorezach pola Bukez.

Wojſjewjenje.

Ojmočanske ſerbſke ev. luth. miſionske towarzſto ſměje pschihodných cžihi pjak — 10. haperleje — popočnju w tſioch ſhromadžiſnu. **Petr Mloni.**

Próstwa.

Dokelž bě w cžo. 51 Serb. Now ſaſdženeho ſčta ſ Bulez woſjewjene, ſo tam noweho kniſea duchowneho doſtanu, dha proſhy ſo naležnje, w Serb. Now. ſ navježdenju dacž, kaſku njedželu bubze nowy ſ. duchowny do ſwojeho faſtojnſta ſapofasaný, ſo byhu tež ſ druhich woſzadov na tutym rjanym ſwiedzenju džel wſacž mohli.

M. B. D.

Pruske krupobieże sawěsczaze akzijste towarzstwo.

Sakładny kapital: 1 million tolerów; emittowanych je 750,000 tolerów.

Wone sawěsczuje semiste wupłody psche krupobieże po twierdych prämijach, na kotrež so nicžo dopłaczowacj njetrjeba, da pschi sawěsczenju na wjach lét pshimérjeny rabatt, psches czož budža prämije nijsche, dželi pola wschitlich druhich krupobieże sawěsczazych towarzstw. — Schłodowanja so kaž w przedawnych latach koulantne a pod żobustkowanjom krajinnych deputirów reguliruja a ja měšaż po ich postojeniu potkuje w hotowych pjenjesach saplačza. Sawěsczenja na wjazh lét dostanu pshimérjeny prämijowy rabatt, kotrež so hnydom wot lětneje prämije wotczechnie.

S dobom mamy wot nasheho towarzstwa porucznoscj, wschitkim sjanym abo potajnym, konkurenzy dla czinjenym pshisłodzenjam pschećivo naschemu towarzstwu tuto wosjewicj:

so je **pruske krupobieże sawěsczaze akzijste towarzstwo** w saidzym lécji pschi prämijowych dochodach wot 291,345 toler na jarunanie 412,180 toler spěšnje a t spolojnoscj naszych kniesow sawěsczenych saplačilo a so je pschi wschem thym, so dybješte żamo schłodowanj, tola wjsche wscheho hyszcze w 31 padach jarunanie dało, hacz runje k temu žanu pshisłujscynej njemējescy.

Pschi wschej schłodze je so sakładny kapital wot kniesow akzionarow hnydom sažo wudospolni a njejsmy so akzijowych wechselow dōtnycz trjebali, tak so bu jeno schfoda wot 46,530 toler konstatrowana a su po taſtim wschitke fondsy s dzela w hotowych pjenjesach, s dzela w fredkach, wschodnie pshihotowanych a statutarishy sawěsczenych hotowe, wo czimz je so revisijska komisija hizem pscheświedczila a kaž je to kralowskemu salskemu kniežerstwu dopskane a so to tež kóždy czaž dopofasacz dybri.

po taſtim sajtu towarzstwo i dotalnym jaruczącym kapitalom pod wotczechnieniom spomnienych 46,530 toler do lětuscheho skutkowanja.

Sawěsczeniſka ſumma wunjeſe

w preñim lécje 1865:	8,536,400 toler
w drugim = 1866:	17,658,600 =
w tseczim = 1867:	30,071,700 =

Podpišani su k kóždemu wukasowanju a k wobstaranju sawěsczeniow stajniye hotowi a ratarstiu hospodarjam hornje towarzstwo naležnje poruczeja:

w Budyschinje: A. Siems, — C. A. Wehla, — w Tsjoch Hwěſdach pola Žiczenka: Theob. Querher, — w Dürrhennersdorfje: G. Fr. Jordan, — w Ebersbachu: G. Faſha, — w Leubje: J. C. G. Schöntag, — w Luepj: W. Schuster, — w Marijnej Hwěſdze: Nik. Deleńčka, — w Lubiju: Rudolph Kirchner, — w Kottmarsdorfje: C. G. Jenker, — w Scheračowje: Ludw. Wilh. Lippitsch.

Wiczowe a rheumatismowe wotwodżerje

wot arkanista Sonntaghā w Uscjwiſle wotwodżuju wjschitko, schtož wicz salozuje, s khoreho cęsla won, a bzuza jako wěsth hoſazy fredk psche wicz a rheumatism wjschitlich druzinow, jako psche wobleczo, schiju, bröst, a subybole, psche hlowazju, rucznu a nohowu wicz, psche kałanie w boku, psche drjenje w stanach, w khribjeczce a w bjerdrach, psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedan w pakęzjach s wukasanjom, tak maja so trjebacj,

po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

W o p i ſ u m o.

Na dospolne wetstronjenje mojego wiczowego holenja we wobmiej rukomaj a w khribjeczce mam so ja Sonntaghōwym wiczowym wotwodżerjam džakowacj, teho dla poruczam ja wschitkim, kotsig su na wicz khori, tuton hoſazy domjazh fredk.

Goch, w düsseldorfskim wokrjeſu, 16. septembra 1867.

W. Semme.

So ja nětko na hornym Židowje čo. 73 w domje murjeriskeho polira k. Rachlizy bydu, to ja s tutym najpodwolnitscho k nawjedzenju damam.

M. Dittrichowa, baba.

NB. S dobom pshisłominam, so ja tež konki stajam.

K e d į b u !

Dokelž bym ja dotalne Schwibſez korcžmarſtwo a hospicenjarſtwo na žitnych wifach a rožku rózowej haſhy kupil, dho dowolam ſebi, czeſczenych ſſerbow a czeſczen ſſerbowki Budyschina a wokolnoſce na to kędzbnych czi- ničz, so moža pola mie kóždy czaž cęople a symne jéđie a picja po najtuniszej placzisnej dostacj a možu ja ſlubicj, so budze kóždemu hospiczej rucje a sprawne poſłużene. Duż proſchu wo bohate wophtanje.

Ernst Pfuhl.

Pohleni dženj jutrow 14. haperleje popołnju budze so dželba brēſowych dołich bromadow na pshedawacj. — Schromadzisna pola želeſniczneho strażnika Žeibiga. Peter Lehmann, w Žeitezech čo. 7.

Zene wulſe kachle ſe želeſnej roku a ſ kopyowej pónwju su na pshedan na horniczerſkej haſhy čo. 542.

Maćica Serbska.

Sredu po jutrah, 15. t. m. budze bławona zbro- madzisna M. S. w hospicenu k złotej krönje.

Wubjerk.

Sobustawy Maćicy Serbskeje móža sehi pola knihi- ſkładnika a pokładniku M. S., k. pšekupca Jakuba wotewwać: Wěńčnarodnych Spěwów atd. wot Koora.

M. Hórnik, sekretar.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwórtlēta předpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $\frac{7}{2}$ nsł.

W opřijeće: Najnowsche. — Swetne podawki. — Spewy. — Ze Serbow: S Budyščina. S Njezwačidla. S
Hafka. Se Židowa. S michałskieje wožady. — Nawěštnik.

Skupina nowiedzenju.

Eži žami czesczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, fotšíž chzedža
sa nje na druhé schtwórtlēto 1868 do předka płaczicž, njech nětka 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, fotšíž ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaſa, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ja $7\frac{1}{2}$ nžl.
ſkaſacž. Na pruskich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hac̄ $7\frac{1}{2}$ nžl.
— Sa pſchinjeſenje do domu płaciſi ſo ſakſkim poſtam schtwórtlētnje jenoz
1 nžl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

4. haperleje 1868.

Dowoz: 8003 kóreow.	Płacizna w přerézku na wikač, na bursy,			
	wysza.	nižša.	najwyšša	najniž
pſcheinza . .	11. nžl. np.	7. 15 —	7. 5 —	8. 5 —
Rožla . .	5. 20 —	5. 10 —	5. 25 —	5. 22 5
Feejmjen . .	4. 10 —	4. 5 —	4. 15 —	— —
Bowk . .	2. 22 5	2. 15 —	2. 22 5	2. 20 —
Bročh . .	6. 2 —	5 —	— —	— —
Woka . .	4. 5 —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	7 —	— —
Zahy . .	7. 20 —	7. 15 —	— —	— —
Hejbuschla . .	5. 20 —	5. 20 —	— —	— —
Kana butry . .	— 19 —	— 17 —	— —	— —
Kopasłomh . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	— 22 5 —	— 20 —	— —	— —
Kane ſymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus pſaczſche wezera w Barlinje.

20 tl. — nžl. a 19 tl. 20 nžl.

pſcheinza 80 — 106 tl., rožla 60 — 76 tl.,
(to je: ſa 25 vruſtis ſirjow.)

rēpikowý woliſ (nječiſczeny) 10 tl. 10 nžl. —
(Eži ſe ženy, faž ſo w Budyščinje pſchedawaſ
ſtajnje něhdžje $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſci.)

Vjenjezna płaczisna.

W Lipſtu, 8. haperleje, 1 Louisd'or 5 toler 17 nžl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połownowazazý čerwjeny ſloty abo duſai 3 tl.
6 nžl. $5\frac{1}{8}$ np.; wiſte bankowki $88\frac{3}{4}$ (17 nžl. $6\frac{1}{2}$ np.)

Ežahi ſakſkoſchlesyſkeje želeſnizy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 h. 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pſchipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjecjor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wjecjor 6 h. 52 m.*; wjecjor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

*) Pſchisankjenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga)
†) Viſisankjenje do Žitawy.

Najnowsche.

Paris, 8. haperleje. Wtynz Napoleon, fotryž ſo do Turina na kwaž italského krónprynza Humberta poda, pojědže wot tam do Wina, Mnichowa a Stuttgartu.

Vasiſč, 7. haperleje. Ruski poſlanz general Ignatjew je do lódze ſtupit a do Konſtantinopla wotjét. Jedyn wotpoſlanz ſerbského wjercha běſhe ſem pſchijet a je tudy ſ nim roſryczowanje měl.

Sakſka. Druha komora je ſakon, ſo ho w Sakskej ſmijertna ſchtrafa wjazy na koſicę nima, wot ministerſta jej k wurađowaniu prjódkoſtoženju, ſi wjetſhini hloſow ſa dobrý ſpoſnata. Wona je tež jeno hloſnje wobſanku, na ministerſtvo namjet ſtaſicę, ſo by wone wubjerkej, tiz tige ſi Khočebuſa do Großenhaina želesni zu twaricę, k temu dowolnoſć dalo.

W Lipſku je ho 2. haperleje na tamniſkim draždjanſkim dwórnichcę 22 lětny člowiek dobrowolnje wot lokomotivu ſajecę dał. Hlówa tuteho njebožomnika běſche kaž wotřejnena.

Ministerſtvo je rycznika Heubnera do Barlina poſkalo, ſo by won pſchi wurađowaniu, dla hypothekich bankow ſo tam meļazh, Sakſku ſaſtupit. — (Heubner je, dokelz bě ſo na revoluziji lěta 1849 wobdzelič, dležiſti czaſ we Waldheimskim jaſtwie ſedžał, a je ſi teho, ſo je ministerſtvo runje jeho do Barlina poſkalo, ſjawnje widzeč, ſo dale na tehdominiske pſhestupjenja ſpominacę nočze.

Dokelz je budyski knies hamtski hetman ſe Salza a Lichtenau ſo jako ſapoſklañ počnōznonemſkeho parlamenta do Barlina podał, dha je knieſej kniejeſtſkemu radžiczelej Dertelej ſaſtupjenje jeho ſaſtojnſtwa pſchepodatę.

Kralowska krajſka direkcia wosjewujuje, ſo nježelu a ſwiaty dny pſchi pječzoleſtej ſchtrafe žane ſpěwarſte, tſelske a turnarske towarzſta wokoło czaħacž nježmiedza, tak dołho hac̄ Boža ſkúzba traje.

W Habracizach ſu njeboſalojo jene želesne wobkoženje na kerchowje wobſkodžili a je 50 toleř myta ſa teho wustajeneho, tiz tych wuſlēdzi, tiz ſu taſku nježwanoſć ſčinili.

Po poſlenim ludiczenju je ho wupofaſalo, ſo je w budyskim hamtskim hetmanſtvoje 159,329 a w lubijskim hamtskim hetmanſtvoje 163,198 wobydlerjow.

W Kemnitzu pola Bjernaciz wudri 3. haperleje wječor w 7 hodžinach wohen a ſu ho twarjenja burſkeho kublerja C. A. Rychtarja wotpaliſe. Zene ſwinjo a rječaſnik ſtaj ho ſpalitoj. Wohen je naſſerje ſaſkojeny.

Kral Jan je wſchomikoszjiwe pſchiwolit, ſo ſmě baron Oppen ſi Huldenberg ryczertiſki kſhiž ſhwatojanſkeho rjadu, jemu wot pruſkeho krala ſpožczeny, pſchiſtej a noſhoč.

Pſchi twarjenju želesni ſches triebiſhovſku dolinu je ho wondanjo wulke njebože ſtato. Mjeniuiž tam ſo jena tak mjenomana hlinjana ſežena ſaſhpny a 6 dželaczerjow počry. Jedyn wot nich, 18 lětny Poſak, bu na měſce morjeny, 2 buſhtaj czejkę a 2 lohko ranjenaj, a jedyn bje-wſcheje ſchody wotendže.

S Niederoderwiža piſzaja, ſo je tam 7. haperleje rano w 5 hodžinach wohen wudyrk a twarjenja mlynka Börniga, bura Härtelta, bróžen kublerja Israela a domske Rychtarja Zöllnera do procha a popjeſta pſhemobroczik.

Pruſy. Žlonski parlament, to je ſapoſklañ wſchit-

ſich němſkich krajow ſi wuſſacžom Awſtrije, hlož něhdže 8 ludow bydlí, ſo naſſerje 27. haperleje ſapocžne. Tučón parlament budže w tym naſtupanju jara wazny, dokelz budže w nim thero wjele ſapoſklañow ſi Bajerskeje a Württembergſkeje, tiz ſu njeſtſczejlo počnōznonemſkeho ſwiaſka.

Hac̄ runje je kral abo wjazy ministerſtvo a pruſki ſejm něhdže 3 milliony toleř ſa tych, tiz ſu w naranskih Pruſach ſtaſených ſnjow dla wulzy jara poſoz potriebni, pſchiwolit, dha je nětko pſchego hiſczeje jena deputacija ſi Kralowza do Barlina pſchiſčela, kotraž ſa 500,000 toleř žita (ježy, wowha a jeczmienja) a běrnow k wuſhywej a ſadženju žada.

Parlament je ſebi ſa jutrowny czaſ proſniny dovolik a ſapocžnu ſo ſ nowa poſedzenja hafle 16. haperleje.

Minister pſchekupſtwa je pſchiwolit, ſo ſmě ſo želesni ſiza wot Khočebuſa do Wojerez a wot tam dale hac̄ na ſakſke mjeſy twaricę. (W Sakſkej wona pſches Kamjenz na Radeberg poſidje a ſda ho, ſo my tež ſkónczni želesni ſiza wot Wojerez do Budyschina doſtanjemy.)

S naranskih Pruſow piſzaja, ſo je tam najhōrſhi hlož pſchetrath, dokelz ſu pruſke kniejeſtſtvo a dobrí ludzi wſchitkih krajow tak wjely nawdali, ſo ho tam nětko nictón wjazy boječ njeſtřeba, ſo by hlož wumrječ dyrbjač. Ale pſchi wſchém tym je w naranskih Pruſach pſchego hiſczeje hubjenſtwa doſč.

Awſtria. Tudy pſchego hiſczeje ničo wěſteho nježedža, hac̄ budže thězor nowy mandželski a ſchulſki ſakon wobtwerdžicę, dokelz ſtaj wonaj tola jara pſcheczino wuſtawlam konkordata, kotryž je thězor ſe ſwojej ſamnej ſuku podpiſał.

Dokelz w Awſtriji we wſchěch kutač pjeniſh ſa krajne naležnosće pobrachju, dha je minister pjeniſznych naležnosćow (finanzow) na někaſku myſliczku pſchiſčoč, kaž by ludzom hiſczeje pjeniſh wudrēč možł. Ale ſtož je ſebi won wumyſlit, to može jenož k temu wjeſč, ſo wſchicž awſtriszy poddani woſhudža a Awſtria tola ſkónczniše bankerot ſčini. Duž ſu w někotrych awſtriskich krajach wobſankli, ſo tajke nowe dawki dawacę njebudža, dokelz je lepje, ſo thězor bankerot ſčini, hac̄ ſo wſchitke jeho kraje woſhudža.

Rhězor a jeho mandželska hiſczeje pſchego we wuherſkim měſceje Pechče pſchebiyataj, dokelz je thězorka ſamodruha a ma po žadanju wuherſkeho ministerſtwa we Wuherſkej porodžicę. — (Wuherjo ſu mjeniuiž teho měnjenja, ſo awſtriske němſke krajje naſſerje Pruskej, a awſtriske ſlowjanſke krajje Ruſowſkej pſchipadnu a ſo budže potom awſtriski thězor jenož wuherſki kral a knieječ wſchěch pödlanskich krajow, tak ſo tež turkowſku Božniju a Herzegovinu wobknježi.)

Franzowſka. Rhězor a ministrjo pſchi ſózdej ſkladnoſci powiedaja, ſo měr wostanje a ſo žanemu

wjerechę do hłowny njepśiindże, něhdje wójnu sapocżecz.
— Minister wójny Niel je wóndanjo k nawiedzenju dał,
so budże franzowiske wójsko hacż do konza mēszaza septembra dospołnje po nowym waschnju do rjadu stajene.

S Roma piżaja, so se strowościu bamża sażo derje steji.

Tendželska. W Irlandskiej bě wot teho časa, hdźej je tutón s wjetšha katholski kraj pod jendželske kniejsztwo pschijsko, to njełubosne waschnje, so dyrbjachu tannishki katholszy też jendželske njełatholske duchowństwo żobu sdjerżecz. To je pak sa Irrow khétero droha węz, pschetoż jendželska zyrkej ma też biskopow, kiz wýżoku sdu dostawaja. Irlandszy su teho dla, dokelż su kaž w zyrtwiniskim, tak też w swétinym nastupanju wot Tendželčażanow pschego podcziszczeni byli, husto dość sbeżti scimili abo hinal haru hnali, ale su kózdy ras pschěhrali a jenoż do wjetšeheho hubienstwa sapanysli. Ale woni so tola njeſzu ženje wot swojego smyžlenja zyle wottraschicż dali a w nowiškim čazu su njeſpolojni Irlandszy, kiz so feniſerjo mijenuja, Tendželčażanam wobejzeńscze dość nacziniili. Duż su roſħladni Tendželčażenjo sa winu tajkeho njepſhestawazeho njeſpoloſtwa pytali a su namakali, so korejn wjetšeheho njeſpoloſta woſebje w tym teži, so je jendželska statna zyrkej katholſtim Irlandſtim na ſchiju walena. Po tutym spōnaczu je Tendželčażan Gladſtone w jendželskim ſejmje namjet stajik, so by jendželska statna zyrkej swoju móz a pwoje prawo nad katholſtimi Irrami ſhubika, a je tutón namjet w druhę komorę s wulkej wjetſchinu pſchijat.

Ruſowſta. S Wina piżaja, so je russi poſkaz na turkowſkim dworje, general Ignatjew, na ſwojim pucżu s Petersburga do Konstantinopla też někotre dny we Winje pſchebyl a tam s ministrom Beustom roſrycżowanje mēl. Wo iżo je so jednak, to njeſe ſnate, jenoż tak wjele so powieda, so je Ignatjew so jako tajki knies poſkaſt, kiz ma wulku wěru do dalsheho robstacza mera.

Na kupje Krecze wójna bjes kſchescijanami a turkowſkim wójskom hiſćeje pſchego dale traże.

S p ě W y.

Jutrowniczka.

Tak th džensz s twojoh' rowa džesche,
Mój pſchekraſnjeny Sbóžniko,
We kotrymž tsi dny leżak bęſche; —
Hdžż sahe rano ſwita so,
Dha jandžel Boži njebiſti
Ton ſamjeni s rowa wotwali.

Te žonsſe, kiz pod kſchijom bęſhu —
A bjes nimi tež twoja macz —
Te džensha rano k rowej džeschi
A chyžchi tebje żałbowacż;

A hłaj! o nowa ſrudoba!

Twój row so prósny namykta.

Duż myſla hej, so něchton kranh
Tam s nowa twoje częlo je;
O, nje! th wschaſk bě horjeſtanę,
Kaž th to priedy prajesche,
A na eżož jandžel njebiſti
Ne něko ſažo dopomni.

O ſbóžny džen, o krafne ranje!
Kak dženſ so wſchitko wjetſeli,
Dženſ, dženſ nasch Sbóžnik horjeſtanje
A ſiwy ſwoj row wopuszczi,
Kak dženſ wſchē Bože ſtworjenja
Su wjetſele, so ſraduja!

Duż ſraduj tež so moja duscha,
To je džen teho dobheča,
Hłaj tebi so najpriodzhy hłuscha,
S toh rowa witacž Sbóžnika.
Ton, kiz sa tebie wumrijet je,
Dženſ jažo ſiwy s rowa dže.

O so by ſkoro w zyłym ſweczi,
Tež we najhorſkim pohanſtwi,
Mój Jezu, czi we koždej ryczi
To Haleluja ſpewali;
Haj, roſnjeſzny ejeſci jehnjeſza
Hacż do najdaſchob' pohanſtwa.

A kaž th s twojoh' rowa. wundże,
Mój pſchekraſnjeny Sbóžniko,
Hłaj, tak tež moje częlo pčndże
Tam junu s rowa ſwojego,
Hdžż junu na tym ſudnym dnju
Th ſažo pſchindžesch k ſuđenju.

Duż, hdžż mje mój Bóh wotsal woſa,
Ja mam tu rjanu nadžiju,
So mje mój row tu njewobkhowa,
Pſches row du k węcznom' ſiwenju,
Pſches row dže mój pucż do njebla:
To, to je moja nadžija.

Petr Mlonk.

Ze Serbow.

S Budysčina. Na ſtýchchenje a ryczenje khor, k kotrymž tež czi ſtýchcheja, kotsiž na tak jara wobejzeńne ſchumenje abo ſyczęſcie we wſchomaj czerpja, dokelż je to najbole ſapocžatk ejeſkeho ſtýchchenja, móža w bližnim čazu kmaneho lekarja w tajkim nastupanju wo radu prashecz. Midizinalſki radziczel Dr. Schmalz, ſławny ſnaty ſtýchchenjow a rycnych lekar, mjuńnijzy bližſhu njeđelu Horne Luszycz wopulta a cze w Biskopizach njedżelu 19. haperleje, w Budysčinje 20. a 21. haperleje, w Lubiju pjak 24. haperleje pſchebywacż, so by tajsim khorym rada dawał a, jeli možno, pomoz abo tola poſłodenje poſtitelj, ale jenoż wot 9 do 1 hodziny. (Widż wosjewjenje ſadž!)

S Budysčina. Towarſtvo Mačižy Serbſteje, kotrež ſmęje ſrjedu po jutraci ſwoju lętuſchu hłownu ſhromadžiſnu, ma to wotpohlađanje, pſches dobre ſerbſte

knihy ſo ſa roſwuczenje a namjedzitoſcz ſerbſkeho luda po mōđnoſći staracj. Wone je hač dotal hīzom 47 tajſich knihy, 13 leñnikow ſerbſkeje protyki, 34 ſtaſtakow čažopija, wulki ſerbſko-němſki ſtawnik a wſchelaku druhe pižma wudačo a pišes to mēſeće ſa wědomnoſcz a ſa ſbože ſerbſkeho luda hōdnje ſtukowačo. Bjes jeho ſobuſtawami midzimy tež teho dla wſchitkých tych namjedzitych mužow, kotsi se ſerbiſtwom wo prawdje derje mēnja a ſo njerotlakuja, tež k ſepſhemu ſerbſkeho luda pje-nejzny wopor piſinjeſcz.

Kóždy ſmē jako ſobuſtaw do tuteho towařiſta ſaſtu-
pič, kij leñne 1 tl. 10 ngl. do jeho pokladničej ſapteci
a ſa to wón wſchitke, wot towařiſta wudowane knihy
darmo doſtanje.

Wot tajſich knihy je ſo hač dotal něhdje 19,000 exemplarow a wot protyki na 50,000 exemplarow bjes ſerbiſtami roſpſchedalo.

S Nježwacjida. Nasheho knijesa wučjerja a kantora Herzoga je wóndanjo wulka ſchoda potrebitka, piſhetož paduch je jemu 80 tolet pjenies a něhdje ſa 20 tl. ſlothy a ſlěborny wězow franyk. Wón je ſo, kaž nam powjedachu, najprjódzh do ſchulſteje ſtow nutſkamač, njeje pač ſ teje dale do khěze móhł, dokež ſu durje na druhéj ſtronje ſaſunjene byk. Duj je ſo wón ſaſo vróčit, rěbi wſak a jón do wótna hornjeho poſkhoda ſtajík a tam na piſchedſalu ſaléšk, hōdež je ſwězu w latarni, tam wižazej, ſaſwěčik a ſo do piſhelytka podač, hōdež k. kantor ſpasche. Tam je wón kluečik k ſekretarej wuſhnuſchlič, ſekretär wotanlyk a pjeniesy a drohe wěžy wſak a tež hiſhce ſulki piſel hrabnyk. Knijes kantor, kotryž bě drje wotu-
čit, ale ſebi myſlesche, ſo jeho ſyn tak ſahe ſtava, bě ſo ſkončnje tola dohladač, ſo je ta wěž drje njeprawa; wón bě teho dla ſtanjk, ſo by bliže ſtupiš. Ale bjes tym bě ſo paduch khěſſe rucje ſhubit, bě pač piſel na piſchedſali ſežo wotajecz dyrbjač, dokež bě jeho tutón w cječanju ſadžewač. Paducha pač dožahnyli njeiſu.

Spomnjene pjeniesy běchu ſa k. kantoroweho ſyna poſtajene, kij chze ſo w bližjim čažu do Lipska podač, ſo by tam ſtudowač.

S Hatka. Piſat 3. haperleje popołdnju w 1 ho-
džinje ſu ſo tudy domſke khěžnika Khežnika wotpalile.
Kak je woheti wuſhok, njeje ſnate.

Se Židow a. Šandženu wutoru dawashe tudomny pičkač k. Voik ſwojej njebo mandžuelskej wopomnik na jeje row ſtajecz a běſhe ſam pola tajſeho djela pomožny. Piſhi tym ſta ſo pač, ſo ſo jemu cježki kamjen na ruku wali a tu ſamu roſkama a, móhł rjez, zyle roſmjecze.

S mičaſke je woſadhy. W thchle dnjach je ſo w naſhej woſadze ta powjescz roſnjeſčka, ſo ſhzedža naſhe němſz abo němzowaz ſobuwoſhadničy kóždu ſchtwórtu nježelu dopołdnishe ſemſchenje w němſkej rycji djeržane mělž. Tajka powjescz je tak njelepa, ſo ſo nam jej

wěrič nočze; dyrbjačo pač tola něſhto wěrnoſcze we njei bycž, dha nadžijamy ſo, ſo budje naš naſhe dućhowniſtvo, naſhe měſchejanſke zyrkwinne knjeſtvo a woſadne ſaſtupjeſtvo piſhi naſhym ſtarym prawje ſakito-
wacž wjedžecž; piſhetož tajſe piſheměnjenje by niz jenož njeprawe, ale tež njetrěbne bylo: njeprawe teho dla, dokež Němz naſheje woſadhy ſnadž ſedn 80ty džel wu-
činjia a ſmeli teho dla jenož po prawym woſom dje-
ſatý džel ſemſchenjow žadacž, na žane waſhne pač ſchtwórt; njetrěbne pač teho dla, dokež može kóždy mičaſki Němz bje-wſcheko ſadžewka do měſchejanſkich něm-
ſkich zyrkwiow ke mičhi khodžicž.

Jeli ſebi tajſa hórfika Němzow w mičaſkej zyrkwi tejſo prawia žada, njeſmiedža ſebi ſ wjele wjetſkim pra-
wom budysy ſerbiſtia ſadacž, ſo by ſo jím kóždu ſchtwórtu nježelu w němſkej zyrkwi ſerbiſta Boža ſkuſba djeržala? piſhetož ſerbiſtia wo prawdje ſchtwórtu džel budyskeho woſydlerstha wučinjeja.

S Budyschin a. Tudomny Fiſcherez papjernik, kij je na wuſtajenju w Parisu wſchelaku papjera poſkač, je jako cježne myto wulku ſlěbornu medailu piſhizduženju doſtač. Na jenym boſu teje ſameje je Napoleonowym wobras ſ wobpižmom „Napoleon III. Empereur“ (to je M. III. khězor) na druhim boſu je ſrijedja to měno „Fiſcher“ a kolo wokolo ſkowa „Exposition universelle de 1867 à Paris“. to je: „Povſhikomna wuſtajenja wot 1867 w Parisu.“

S Budyschin a. Šandženu ſrijedu wječor w dwanatej hodžinje je ſo tón móst, kij ſ rybwoje haſh piſhes řefu na draždjanſtu dróhu wjedže, do rěki dele walik. Rajsſkerje je ſo wón najprjódzh w ſrijedzinje ſlemik a po tajſkim ſ wobeju boſow wſcho ſobu torhnyk. Wrjesslot bě tak wulki, ſo ludje myſlaci, ſo je ſo jena khěža ſaſhpnjka.

W Piſhivcziach je dwajſchowá khěža čzo. 36 ſe ſolotowej ſahrodu ſe ſwobodneje ruſi na piſhedaň. Wſcho dalsche je pola wobſedžerja tam ſhonicž.

W Myſchecziach je khěža čzo. 5 ſe ſwobodneje ruſi na piſhedaň a može ſo wſcho dalsche pola wobſedžerja tam ſhonicž.

Jedyn nowy ſchtyri- a ſchecjzberžny wofnaty wos-
ma na piſhedaň August Kapler,
wojnarski miſchr ſ napſhczja kaſerny.

Škótny pólver ſ czerſtwych ſelow,
Korneuburgski ſkótny pólver,
Pólver piſche ſólkı,
Pólver piſche pripoławu proſhatow,
Lockwižski baſsam,
Bischanckowy ſalſowy pólver
porucza Grodowska haptka
w Budyschinie.

Cirkus Klieber na žitných vifach.

Niedželu a pónedželu budzetej kóždy dñeň dwé wulkej prjódstajeni. Sapocžatk preňeje w 4 hodzinach, sapocžatk druhej w 8 hodzinach. Wotewrjenje každý hođinu prjedy.

NB. Kóžde prjódstajenie wobsteji s 12 jézdnich fušow. Psihi konzu niedželského prjódstajenia: Psichedstraže psched Sil istriju abo sažovidženie dweju pschedzeliow. Wulki heroissi podawali w bitwje, wuwjedžený wot wschitlich žobustavow a wschitlich koní.

Psihi konzu pónedželského prjódstajenia: Salaman der abo njespalný kon. Kražný fuš, kiz so hisčce wot žaneho družeho towarzstwa pokala njeje.

Wutoru tež dwé wulkej prjódstajeni. Psihi konzu: Larisa abo zyganka w čornoležu. Wulki pantomima s wuherskimi narodnymi rejemi.

Wo bohaty woplyt prožy

A. Klieber, direktár.

Swoj derje wuhotowany sklad

cžažničow (segerjow)

jakoby dypsačne cžažnički, schuzy, regulatory, kufate a scženowe cžažnički, kura tunje cylindrowe cžažnički sa konfirmandy kura porucžam ja naj-podwolniščo

August Schulza

na žitných vifach s napshecia pôsikovárnje.
Tež so pola mje cžažnički derje a tunjo porjedzeja.

Sprawný hólčez, kóryž chze cžažničkarstwo (Uhr-macherkunst) naukuńč, može pola podpišaneho pod spodobnymi wuměnjeniami město dostac̄.

August Schulza na žitných vifach.

Wulki wubjerk

Džecžazh woso w po 4 tolerjach a drožšcho je pola podpišaneho na pschedan. Na Židowje. M. A. Bartusch, s napshecia k. follesteura Henniga.

Belgijski woſowý mas

wóžebneje dobroſeže

porucža kniesam ratarjam w 2 puntovstich kifkach a ¼ centnarskich čiwickach k dobročinemu woſedžbowaniu

Moris Lehmann
na bohatej hažy.

Někotre sta körzow
trjebaneho popjela (soln)
k hnojenju, kaž tež něhdej 30 körzow zhye čiſteho
drjewoweho popjela
so hisčce na pschedan w mydlarni Moris Lehmannne na bohatej hažy.

Aktowu papjelu
Moris Lehmann
na bohatej hažy.

Wulke wolijsowe čižiž leža na pschedan w mydlarni Moris Lehmannna na bohatej hažy.

Zenički komisionski sklad extradobreho fožoweho masa sa Nježwa-čižlo a woſolnoſcž.

Tutón mas so woſebje sa wobucze a grat porucžieč hodi; wonej trjebatej so jenož čeňko namaſacž a wostanjetej pschedzo mjehej a wodu njeſchepuſchczatej. ½ buschkwicžli placži 5 nžl., ¼ buschkwicžli 28 np.

Ernst Hauffa.

Swoj sklad

schlesyuskeho fruchateho, foſtſtateho a myteho worjeſchfateho fowarskeho famjenteho wuhla, čeſkeje brunizy, hamottow, třeſchnych a murjerskich zp-hlow, cementa, peruguana, koſčiny, superphosphata s bakerskeho guana porucža

II. Grieshammer w Budyschinje, se skladom na dwornisčaju s napshecia kublokuje.

40 kop

dolhich twjerdyh waležkow budže so wutoru 14. haperleje na rodovskim reviru na pschedzowanje pschedawac̄. — Na kupjenje smyžleni čižli so we wolschawje psihi luſcjan-skich mjeſach popoldnu w 2 hodzinomaj ſhromadžic̄.

NB. Schtôž pak na stare ſaplačil njeje, ton nježmē ſobu s nowa kupowac̄.

J. Wudowenz, hajnik.

Carl Vogel

moleř

w Budyschinje na rěniſkej hažy čjo. 322 porucža so k molowanju a tapezirowanju ſtrow, k molowanju na drjewje, k wolijskemu barbjenju, kaž tež k wožlenju domow a t. d.

Jene blido k pječzenju a dwé džězi, wschitko w dobrém rjedje, ſu na pschedan pola pječarja Scholtz pod hrodom čjo. 9.

Hólčez se wžy, kóryž chze pječarstwo naukuńč, može pola pječarja Schiffnarja na rybowej hažy w Budyschinje do wucžbystupic̄.

W Starých Böschizach je jena kheža se ſwobodneje rufi na pschedan a je wſchó dalsche pola tamníſkeho gmejnſkeho prjódſtejerja ſhonic̄. Počoža ſupných pienjes može ſtejo woſtač̄.

Pruske krupobieże sawěsczaze akzijiske towarzstwo.

Sakladny kapital: 1 million toler; emittirowanych je 750,000 toler.

Wone sawěsczaje semske wupłodh psche krupobicze po twjerdzch prämijach, na kotrež so nicžo dopłaczowacj njetrjeba, da pschi sawěsczenju na wjazh lét pschimérjeny rabatt, psches czož budža prämije nijsche, džigli pola wschitlich druhich krupobicze sawěsczazch towarzstwom. — Schfodowanja so faž w předawšich létach koulantnje a pod żobuskułowanjom krajnych deputirtow reguliruju a sa měkaz po jich postajenju počne w hotowych pjeniesach saplačja. Sawěsczenja na wjazh lét dostanu pschimérjeny prämijowy rabatt, kotrež so hnydom wot lětneje prämije wotczechnje.

S doboru manž wot naszeho towarzstwa poruczeńscz, wschitkim sňawnym abo potojnym, konkurenž dla czinjenym pschisłodżenjam pscheczivo naszemu towarzstwu tuto wosjemicz:

so je pruske krupobieże sawěsczaze akzijiske towarzstwo w saidzenym lécii pschi prämijowych dochodach wot 291,345 toler na saranunaja 412,180 toler spěšnje a k spokojnosći naszich knjesow sawěsczenych saplačilo a so je pschi wschém tym, so dyrhescze žamo schfodowacj, tola wýsche wschego hyszcze w 31 padach saranunje dalo, hacž runje k temu žanu pschisłuschnoscž njemějescze.

Pschi wschēj schledie je so sakladny kapital wot knjesow akzionarow hnydom sažo wudospolník a njejsimy so akzijowych wechselow dölknejc trjebali, tak so bu jeno schfoda wot 46,530 toler konstatitrowana a su po tojim wschitke fondsh s djela w hotowych pjeniesach, s djela w frédkach, wschědnie pschihotowaných a statutariszch sawěsczenych hotow, wo czimž je so revisijska kommisija hizom pschewědczila a faž je to kralowskemu sakkemu kniežerstwu dopofasane a so to tež soždy czož dopofasacj dyrbi.

Po tajim sastupi towarzstwo s dotalnym saračazym kapitalom pod wotczechnjenjom spomnijenych 46,530 toler do lětuscheho skutkowanja.

Sawěsczena summa wunjeſe

w prěnim lécie 1865: 8,536,400 toler

w druhim = 1866: 17,658,600 =

w tseczim = 1867: 30,071,700 =

Podpisani su k kóždemu wukasowanju a k wobstaranju sawěsczeniom stajnje hotowi a ratarstiu hospodarjam hornje towarzstwo naležnje poruczeja:

w Budyschinje: A. Siems, — C. A. Wehla, — w Ejsoch Hwěsdach pola Žiczenka: Theob. Queiser, —

w Dürrehennersdorfie: G. Fr. Jordan, — w Ebersbachu: G. Faßka, — w Leubje: J. C. G.

Schöntag, — w Lupej: W. Schuster, — w Marinej Hwěsde: Nik. Delenička, — w Lubiju:

Rudolph Kirchner, — w Kottmarsdorfie: C. G. Jenker, — w Scheracho wje: Ludw. Wilh. Lippitsch.

Wiczowe a rheumatismowe wotwodžerje

wot arkanista Sonntaghā w Usczwiſle wotwodžuja wschitko, schtož wicz salozuje, s khoreho cžela won, a fluzu jako wěsth hojazh frédk psche wicz a rheumatismy wschitlich druzinow, jako psche wobleczo, schiju-, bröst- a subyboljenje, psche hłowjazu, rucznu a nohou wicz, psche kałanie w boku, psche drjenje w stawach, w khribjeczce a w bjerdrach, psche drjenje we wschomaj a t. d. a ma je na pschedan w pakcziſkach s wukasanjom, tak moja so trjebacj, po 15 uſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

W o p i ſ m o.

Na dospolne wotstronjenje mojego wiczowego bolesna we wobemaj rukomaj a w khribjeczce mam so ja Sonntaghowym wiczowym wotwodžerjam džakowacj, teho dla porucžam ja wschitkim, kotsiz su na wicz khori, tuton hojazh domjazh frédk.

Goch, w düsseldorfskim wotkreszu, 16. septembra 1867.

W. Semme.

Šymjentne lane šymjo.

Zyle woprawdžite rigaske lane šymjo w tunach, faž tež lane šymjo w měchach, konſche lěto s tuny šyte, pschedowa w Maleszechach, kobotu pak tež w Budyschinje w hospicju k slotej hweſde

V. Faſka.

Hischeje žadyn frédk

njeje so psche khorosče dychazch organow jako psche faſhel, psche wobezejnoscze brōsta, ſciije a pluzow tak wulzyjsnje jara hojazh wopokaſal, kaj běly brōſtſyrop H. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Tón hamy ma w bleſchach po 6, 11 a 20 uſl. sažo na pschedan **A. B. Pannach** w Budyschinje.

Nowe šymjentne lane šymjo

rigaske (w tunach) a memelske a schlesznske jedyn ras s tuny šyte so tak derje pola mje w domje, faž tež wschědnie w mojim skladje pola k. korczmarja Herzoga na žitnych wilech w Budyschinje najtunischo pschedawa.

Korla Libscha w Trjebenzech.

Ejso wolazy wotroczzy dostanu pschi dobřej ſdže hnydom fluzbu na ryczerſkuble Bréſynje pola Hucziny.

W Móglensach jedyn „Hinkender Bote“ se žerbſtmi huklemi khobi.

G. S.

W Pschivcžiſach je jena sahrodniska žiwnosć se 4 afraji 273 kwadratnimi prutami ležomnosće a se 126 dawkstimi jenosćemi napoložena, se ſſotom a gratom se ſwobodneje ruki na pschedan. Wscho dalshe je ſhonicz pola korczmarja Henniga tam.

Sa tych, fiz ſu na woczi bědni!

Na najwyšzej konferejci wohotowana
kwětostnata woprawdžita

Dr. Whitowa wodziczkę sa woczi
wo ſotrejz wohebnym ſtukowanju ſu ſo hízom wot ſeta
1822 pschedwědczili, ſo à flacon 10 nřl. ſtajnje czerſta
ſczele psches jeniczkeho fabrikanta Traug. Ehrhardta w
Großbreitenbachu w Thüringſkej a ſym ja knjeſej
Em. Menznerej w hrodowskej haptzy w Budyschinje
poruczil, ju ſa mniej pschedawac̄.

Tyžaz̄ kvalbu dawazých liſtow a wopisow se wohitkých
ſtronow kwěta pschedipowieduju jeſe woſebje ſbožomne ſtukowanje.

**Anneža M. & G. Hamm w Ciegenhofe w narau-
ſich Prusach kvalitaj w ſlědowazých rynckach wot 14.
auguſta 1866 Dr. Whitowu wodziczkę ſa woczi wot
Traug. Ehrhardta, prajz̄: W poſlenſkim čaſzu je ſtu-
kowanje Wascheje wodziczkli krafne bylo, n. p. jedyn kubler,
kotryž wot ſlawnych woczowych lekarjow ſ wulſkich měſtow
ſo ſahojic̄ njenomežesche, bu wot teje wodziczkli ſahojenj a
ju jara porucza.**

Pſche ſožd ſeſtarjenh laſchel, pſche dybawoſež, ſazwanje, bolenje na bróſeze, pſche ſchijubolenje a mótrh laſchel, je jenož pſches ſwoje wutſi, ſotrejz žadyn druhi ſyrop nima, tón najlepši ſrěd	
Plaćisna:	heły
½ bl. 1 fl.	2 fl.
½ bl. 15 nřl.	3 fl.
½ bl. 7½ nřl.	4 fl.
ſelowny bróſſyrop	
Plaćisna:	
½ bl. 1 fl.	
½ bl. 15 nřl.	
½ bl. 7½ nřl.	

wot

Dr. med. Hoffmann.

Na pschedanju moja jón ſtajnje prawdziwych
Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Poſtel w Klufchu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobriš w Rafezach,
G. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poetzhka we Woſportku,
Hermann Käſtner w Kamjeñu.

Dla njedocžankowych woſebnych wobſtejeniow budže ſo
Hempelz ſhezniska žiwnoſež
w Nowych Poſchizach, pſchi droſh, ſ Budyschina do Woſportka wjedzajez, ležaza, ſ 2 kózomaj pola, ſ njej ſlu-
ſchazymaj, ſ kwětowej, ſolotowej a ſadowej ſahrodu,
teho runja tež jena pola Nowych Poſchiz ležaza walzo-
wata parzella pola wot něhdze 3 kózom druhi ras

14. haperleje t. l. (3. dženjutrow)
dopołdnia w 10 hodžinach

pſches podpiſaneho pschedawac̄,

Twarjenja ſu maſivne, w najlepſkim twarskim riedze,
a hózja ſo woſebje ſa jeneho lekarja, (pſchetož w Poſchiz-
ach a woſolnoſci žadyn njebhdi,) abo ſa rjemjeſniow.

Na kupjenje ſmyžleni čhyli w naſpomnjenym čaſzu
do pomjenowaneje ležomnoſcie w Nowych Poſchizach
pſchinic̄.

W Budyschinje, 1. haperleje 1868.

Wobkhodny agent Franz.

Žiwnoſež na pschedanju.

Jena ſahrodniska žiwnoſež ſ 11 kózami pola, ſ 3
kózami kufow a ſ dobrymi rumnimi twarjenjemi je pſches
podpiſaneho na pschedanju.

Hajniſtvo w Husz̄y, 10. měrza 1868.

Hugo Opelt.

Aukzia waležkow.

Wutoru 14. haperleje jako tſecji dženjutrow t. l.
budže ſo dopołnja wot 10 hodžinow w hufčanſkim rycer-
tublerſkim lěſu na niſkoléſowym drjewniſchczu pſchi torfo-
wych jamach

29 kop ¼ kohęzowſkich bréſowych waležkow
pod wuměnjenjom naſoždenja ſa hotowe pieniſy na pschedawac̄.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadtſtvo
w Husz̄y, 8. haperleje 1868.

Hugo Opelt.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 14. haperleje t. l. dopołnja wot 10
hodžinow budže ſo

130 khojnowych dolních hromadow
na nowowječanſkim rebiru na pſchedawac̄.

W Barcze, 7. haperleje 1869.

Grabinſke Lipske hajniſke ſarjadtſtvo.
Wiedemann.

2 kolkzej, wobkadženaj a ſ zylymi žijemi,
ſtaj pola Hajn w Hornej Hörz̄y na pschedanju.

Nowopaleny twarski falk, kóz po
20 nřl., je wſchednje w mojim falko-
wym ſkladje na budyskim dwórnischczu
na pschedanju. **C. A. Lorenz.**

Kalkownja w Semizach.

So je wot dženjiſchego dnia ſaſo nowopaleny falk
pola naju doſtač, to moj ſ tutym ſ nawjedzenju dawa-
moj a ſ dobom woſſejwamoj, ſo kalkpaler Klos ſaſo pola
naju džela. Mlij nadzijamoj ſo, ſo budžemoj kózdeho ſpoko-
jic̄ móz a wo dobrocywne wotkupowanie naſpodwoſniſho
proſhymoj.

Frenzel a Harnopp.

Kmani
granitkamjenjerubarjo
moža pola mje ſa dobru ſdu na trajaze akorddzelo
hnydom ſaſtupic̄ a dam ja pſchi ſaſtupjenju do
džela extramyto wot 1 tolera.

Alwin Kuba, murjerſki miſhtr.

U n i o n,

powiścikomne němſke kroupobicze sawěscjaze towarzſtwo.

Sakladny kapital 3 milliony toler

wot kotrzych tl. 2,509,500 w akcijach wusdatych.

Reservy ult. 1867 = 165,726.

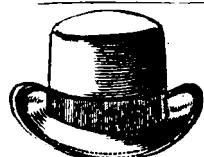
toler 2,675,226.

Tuto towarzſtwo sawěscjuje ſemſke wupkody wiſitklih druzinow psche kroupobicze po twierdzech prämijach bjes dopłaczowanja.

Kózde wukasanie ho da a sawěscjenja ho wobstaraja psches podpijaneho agenta, kotrž je ſ dobom agent Nachenskeho a Münchenskeho woheňawěscjazeho towarzſwa, kotrež ſ Uniju w najwuzšim ſwiaſku ſteji.

W Budyschinje w haperleji 1868.

M. A. Flanderka.

S f t a d
en gros a en detail

f a b r i k i filzowych klobukow
wot
Eduarda Ungerä.

Pschedawanske khlamy na róžku snutskomneje lawſkeje haſy nimale ſ napshecza lawſkeho torma.

Na ſtýſchenju a ryčenju khorym
kaž tež thym, ſiž na ſynczenje, bunczenje, ſpewa-
nje a ſynczenje a na teho runja njeļubosnoſce we
wuskomaj ſkorža, budže

medizinalſki radjicjel Dr. Schmalz
ſ Dražđan, kotrž hižom 38 lét tajke khorhoscje ſahanja,
njedzeli 19. haperleje w Biskopizach (w jandzlu), —
pondzelu a wutoru 20. a 21. haperleje w Budyschinje
(we winowej ſicji), — piatki 24. haperleje w Lubiju (we
wettinskim dworje) wot 9—1 hodžinu radu dawacj.

Wosjewjenje aufzije
hrabinskeho Ginfiedelskeho hajniskeho
farjadniſtwo w Minakale.

W leſowym reviru w Minakale, we wotdželenju:
w schjernſchezach a pschi wulkim hacze budže ho pschi-
chodnu wutoru 14. haperleje t. l. jako jako tſecjí djen
jutrow popolnju wot 2 hodžinow

13 ſtejazých dubow hacž do 1½ lohcja
w pschemerie a 1 ſtejazých ſhmrek wot ¼
lohcja w pschemerie, ſobu ſe ſkoru
pod wuměnenjem, w termiſji wosjewjomnymi, ſa hotowe
pjenjesh na pschedadzowanje pschedawacj.

W Drobach, 8. haperleje 1868.

Hugo Siegert, wychi hajnik.

Druhi džen jutrow budža reſe w Ssowrjezach.

Handrij Kmočh.

W mlynje we Wukranczizach je jedyn
ſchrótowy mlyn na pschedan.

Lužičan čo. 4 je wuschoł

a wopschija: 1) Šlowjanſtwa ranische ſeria. Sonett wot
Fiedlerja. 2) Leſtu, ſnamjo ſchęſcjanſkeje ſonſkeje.
Šabawne a powuczjaze powjedanczko wot K. Kulmana.
(Poſracyzwanje.) 3) Wojaka row. Spěw wot Ēžel. 4)
Jutrowne waschnja a pschiwérki pola Šcerbow. Spišák
Sorabus. 5) Gslubjena wójwody Schjépana. Južno-
berbska narodna pěšen Buſka Štef. Karadžicza. Pschelozik
M. Hörnik. 6) Hospodliwoſej. Boharika baſka. Podak
Fiedler. 7) Dopominej ho. Spěw, ſe ſlowatskeho psche-
kjenž wot Jar. Líža. 8) Něchto ſ chemije. Švrl
(Schwefel). Wot M. Rostoka. (Poſracyzwanje.) 9)
Hribow ſrost. Wot Muzžinka. 10) Koſciuszkoſky kón.
Wot H. Jordana. 11) Drobnostki. (Kolbaſhy ſtonanje.)
Podak Fiedler. 12) Š Budyschina a ſ Lužizh. Wot
redaktora. 13) Šlowjanſki roſhlad. Wot redaktora.
14) Poſracyzwanje.

Posedzenie přirodospytueho wotrjada M. S.,
zańdżenu sobotu zadźewane, zmjeje ſo srjedu, 15. t. m.,
dopołdnja w 10 hodž. w hosćeńcu złoteje króny.

Fiedler, sekretár.

Maćica Serbska.

Srjedu po jutrah, 15. t. m. budže hłowna zbro-
madzizna M. S. w hosćeńcu k złotej krónje.

Wubjerk.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawań
J. E. Smoleń.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlętna przedpła-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósće
 $\frac{7}{2}$ nsl.

W opřijecie: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Dopisy. — Ze Serbow: S Budyschyna. S Maleščez. S Bulež. S Bréshynki. S Radworja. — Psihiopl. — Hanß Depla a Mots Tunfa. — Čyrwinske powjescze. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
11. haperleje 1868.

D owoz: 7036 kórcow.	Płacizna w pŕerézku na wikač, na bursy,			
	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	tl. np. 7 10	np. 7	tl. np. 8	tl. np. 7 10
Rožka . .	5 22	5	5 10	5 25
Ječmjen . .	4 10		3 27	5 15
Bowž . .	2 22	5	2 20	2 20
Gróch			6	
Woka		6		
Waps			4	3 25
Zahly			7	
Hejduschla		7 20		
Rana butry		5 20		
Kopasłomny		20	19	
Zent. hyna				
Lane hymjo		22	5	

Pjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 16. haperleje, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl
2½ np., 1 połnoważazý czerwieni skoty abo dufat 3 tl.
6 nsl. 5 ½ np.; wińskie bankowki 87 ½ (17 nsl. 4 ½ np.)

Rajnowsche.

S Dražđan. Krónprynzeſhyna Karola je
teho dla, dokelž je ſo w poſljeniej wójni wo wot-
hlađanje ranjenich a khorých wojakow ſhwéri starala,
wot pruskeho krała Louiſhy rjad doftala.

Kralowz w naraufchich Prusach, 15. haperl.
W tychle dniach buču wulku dželby wuherskeho žita
psches naſche město k roſdželenju bjes pomožy po-
trjebnych wjeseſe.

Pefcht, 14. haperleje. W Teleghazy, hdyž
bu njeměrník Aſztalos wcžera ſajaty, naſta bjes
wojakami a ludom swada. Jedyn člowjek bu ſa-
tſeleny a tſjo buču ranjeni.

Rom, 14. haperleje. Bamž běſhe dženža na
Bozej mſchi w tak mjenowanej ſixtinſkej khabali.
Wón bě ſtrony.

Paris, 15. haperleje. Se Schpaniskeje je
powjescz pschischla, ſo je w Kataloniskej njeměrne
a ſo w někotrych wjetſchich městach dželaczerjo haru
cjerjachu, tak ſo dyrbjachu ſo wojažy na nich po-
ſtačz, kotsiz jich tež wſchudze roſehnachu.

Kalutta (w Indiji), 16. mérza. (Psihes póst.)
Poſkaz kabulſkeho emira je ſ ružowſkim generalom
w Samarkandze roſryczowanje měl, ſo by bjes emi-
rom a ružowſkim khezorom pscheczelſtwo knježilo.

Washington, 14. haperleje. Brozeſz psche-
cjiwo pschedsydze amerikanskeje unije ſo dale wjedze.
Hdy budže ſkončený, njehodži ſo hisčice prajicž.

Spiritus płaczesche wcžera w Barlinje.

20 tl. — nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheniza 80—106 tl., rožka 60—73 tl.,

(to je: ſa 25 prusick torzow.)

répikowy woliſ (njecziszczeny) 10 tl. 10 nsl. —
(Cžiſeženy, kaž ſo w Budyschinje pschedawā
ſtajnje něhdže 1 ½ tl. drôžſhi.)

Gzahi ſakſkoſchlesyňſkeje želeſnizy
ſ Budyschyna.

Do Dražđan: Nano 7 hodiñow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschiplenju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w nozy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 22 m.; w nozy 1 h. 2 m.

* Pschisanknenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga)
† Pschisanknenje do Žitawy.

S a k s k a. Wot budyskoho wokrjezneho žuda bu 27. mérza kublet Jan Schiman s Nowej Wyszy pola Malez k 4měsacznemu jaſtu wotkudžený, dokelž běſche pjaný na ralečanski žud pſchischoł, tam harn hnał a ſo wychnoſeji pſcheczivat.

W Žitawje ſu na wojsku ſtraž, kotraž tam pſchi polverovéj křežy ſteji, tſeſeli a ſamjenje do njeje mjetali, tak ſo nětko wojał, kij taiku ſtraž wobęzne, ſi nabitej tſelbu wachuje a ma wotpuczczene, na tých tſelicz, kotriž jeho žnadiž nadpadnu.

W Biskopizach ſhorci wondanjo nan ſ dwemaj džesjomaj, jako běgu kóždy kruch křebe ſjedli. Počruta bu teho dla pſchepytana a namakachu, ſo bě arſenik w njej. Řek je tutón jēd do křebe pſchischoł, drje halle ſud wunamača.

W kralowskim hrodze bu 13. haperleje konzert wotdžeržaný a běſche něhōže 400 knježic na njón wot krala pſcheproſchený. Byla kralowska ſwójba bě tež pſchitomna, jenož prýnž Jurij njeběſche pſchischoł, dokelž bě trochu khorowath.

Wobej komorje ſtej ſo po jutrah ſažo ſhromadžiloi a dale wuradžujetej.

Do Dražđan ſtaj wondanjo ſakkowieimarski wjewmójwoda a jeho knjenti mandželska pſchijeroj a w kralowſkim hrodze bydlenje wſaloj.

Se Žitawu píſzaja, ſo je pſchi njevodrje, kotrež ſu 8. haperleje w tamniſchej wokolnoſeji měli, blyſt do zyrkwe bliſkeje čeſkeje wby Pankraza dyrik a ju do procha a popjela pſchewobrocík. — Teho runja je tón ſamý džen blyſt do zyrkwe wby Buchi pola Dahleua dyrik a ju ſapalit.

W Gründu pola Koſchwitza je ſo 8. haperleje jena křeža wotpalika. Dželaczeř Angermanu je pſches to níz jenož wſhē ſwoje ſmaci, ale tež, Bohu žel! ſwoje tſiſlētne džeczo ſhubit; pſchetož dokež nichtón doma njebe, dha je ſo wone ſobu ſpalicž dyrbjało.

W Nadeburgu hrajkachcej wondanjo dwě malej džeseczi w hromadze a to ſi jenej ſekeru; pſchi čimž ſo ſta, ſo jene temu druhemu někotre porſty wotrubny.

Bjes ſakſkich pôſtſkich ſaſtojnikiſ ſu ſo jich ſhwérneje ſlužby dla pječza někotre tħbzah toleč čeſneho myta roſdželike.

W bliſkoſczi želesniſy je ſo wondanjo wulke njeſbože na tamniſchej želesniſy ſtačo. Tójſhoto wosor ſi ſuklami ſo mjenujzhy wot čaha wotwjaſa a dokež ma tam želesniſa wjele ſpada, dha tule wosy wróčo běžachu a na jedny druhí čah ſi taſtej možu praſhnyču, ſo buchu lokomotiva a někotre wosy roſražene a lokomotivu wjedżeſ ſaražený.

Pruſſia. Řekal je tak mjenowaný němſki ſkonſki parlament k wſchelakim wuradžowanjam do Barlina poſtok a budze ſo jeho jednanja 27. haperleje ſapoczinacz.

W Barlinje ſu ſa pomožy potriebných w naranskih Prusach hač dotal 630,000 tolef pač ſami nahromadžili abo wěſty džel ſe wſchelakich druhich měſtow k tajemu wotpohladzaniu pſchipoſkhaný doſtali.

Hač runje kralojo a wjerchojo, kaž tež jich miniftrio a radzieſeljo w tu křivoju pſchi kóždej ſklađnoſeji powiedaja, ſo ſo žaneje wójny bojež niſtrjebamý, dha tola ludžo tajkim ſkowam pſchego hiſhče tak prawje wěriež nochzedža, ale pſchi ſwojej myſli wostawaja, ſo mamý hdyň tež níz lětſa, dha tola pſchihodnje lěto wójnu doczaſacž. Duž pſchekupſtwo a wiſi tajkeho měnjenja dla hiſhče tak prawje do předka njeandu, pſchetož hdžez dowéra do měra twierda njeje, tam ſo jenož to najnuſniſche ſupi.

W ſhorjelskim a lubański wokrjezu bu wondanjo wěſty Dr. Müller ſi Barlina jako ſapoſkhan ſa poſknózno-němſki parlament wuſtoleny. Wón ſkuſha k liberalnej ſtronje.

Krónprynz a krónprynzeſyna ſtaj ſo do Gothy poſdakoj a krónprynz wot tam do Italijské pojedze, pſchetož wón je na italského krónprynza kwaſ, kij ſo w Turinje ſměje, pſcheproſchený. (Sakſki krónprynz Albert ſo tam tež poda.)

A wſtria. Wſchelaſe nowiny běhu wudawali, ſo je křežor wot bamža liſt doſtač, w kotrymž tón jeho napomina, ſo njeby nowý mandželski a ſchulski ſalon wobtwerdžil. To pač njeje nicžo wěrno, kaž nětko ſažo druhé nowiny powiedaja.

Hač budze minister finanzow ſwoje nowe dawki pſchecziszczeč, to je njevěste; pſchetož ſi wukraja ſu protesty pſcheczimo temu pſchischi, ſo čhe minister na dan ſa awſtriske ſtatne papjery dawki poſložič, hač runje na kóždej tajkej papjerie ſteji, ſo ſo ani wot danje ani wot kapitala ženje nicžo wotczahnuč njeſtmě. A w Awſtriji ſamej čhedaž ſo pſcheczimo temu nowemu dawkej, kotryž čhe minister na ſamoženje poſkočič, ſapjerač, a woběbiſ ſi Čech ſu hřizom ſe wſhēch ſtronow zyke wokrjež pſcheczimo tajemu dawkej protestirovali, praſiž, ſo by tónle dawki jenož k ſkaženju zykeho kraja wjedě. A jeli ſo budze tutón dawki tola napoſložený, dha nochzedža jón potom pſacjicž, křiba ſo jich ezeſtutor k temu nusnje.

Awſtriske minister finanzow je w hubenym poſtejenju: pſchetož Awſtria budze, jeli ſo jemu ſi jeho nowymi dawkami njeſchlachči, potom naſkerje bankerot ſežinicz dyrbječ.

Franzowſka. W Parisu ſo powieda, ſo ſo doſtalny ruſki poſkhan Budberg do Ruſkowskeje wróči. Šchtó na jeho město pſchiindže, njeje ſnate. Wón je ſo w týchle dnjach ſe ſwojim krajanom, baronom Mehendorfom, ſi kotrymž bě ſo wulzy jara ſwadžik, na pistoliſe duellirował a bu pſchi tutej ſklađnoſeji lohko ranjený.

A pruskemu poſkhanzej w Parisu pſchiindžeču w týchle dnjach někotiſi Hannoversch, kotsiſ k tým ludžom ſkuſheja,

potrychž ſebi předawſhi hannoverski kral džerži, ſo by i nimi wójnu abo revoluziju pſcheziwo pruſkemu kraju ſakozit, a proſchahu wo to, ſo bychu ho domoj wróćzicž ſmeli. Tutu dowolnoſcž ſa woni doſtali.

Jendželſka. S Abeſinije je powjedcz pſchiſčka, ſo tamniſche jendželſte wójsko drje pſchezo dale do kraja auts czeſhne, ſo pak i kralom Theodorom hiſcheze pſchezo žanu bitwu mělo njeje.

Dopisy.

* S wjeczorneje ſtronu Łužicow, 14. haperleje. W tutej wokolnoſci je ſo we krótkim čaſzu wſchelke podaſo. W Schönbornije jeno žona, wěſta Hachowa, ko- traž zyle czerſtwa ſwoje džako wobſtarasche, pſchi zyklum džele jara nahle wumrje tež we Wjelkowach wumrje 20 lét starý ſyn mlynka Radzy jara nahle. Wón běſhe wo dnjo hiſcheze chle czerſtwh ſwoje wſchēdnie džela wobſtarak a w noči wón wumrje. W biskopſkih nowinach pſchejeſche ſo jemu a jeho bratrej (běſtaj to dwójnikaj) i dwazýtemu narodnemu dnju ſbožo, wón pak njeje tuto pſcheze čitacj móhł, dokelž ležeſche hižom na marach, jako nowin wuندžechu. — — — We Semizach je ſo tež tójskto podaſo, ale niž dobre, pſhetosz niž mjenje hacj 4 njeſtmanoſcze ſu ſudniſtu pſchepodate, kotrež najkerſho w krótkim i wuſudzenju pſchiňdu. Je pak to jene pſcheſtupjenje pſcheziwo pozeciwoſci; — — paduſtwo w kowarni, hdež je ſo na 30 puntow čejka želeſna žerdž kranjka a pſchi čimž bu paduſh popanjeny; — puki w korezmje, pſchi čimž je najhórschi bičk a kaž ſo powjeda tón, kij je te zyke puki ſapoczał, i nožom ſo ſranit, — a njeſtuk pſches ſapalený tſhlerski próch. Sta pak ſo tón ſamh w ležnej kowarni na ſkalinach „Gródzki.“ Komarski towarzſh Hultsch bě ſo wopil a pſchi blidze ſedžo wužnyk. S hlowu bě ſo na ruzj lehnyk a tak ſpashe. Jego ſobutowarsk i Wojerez naſhypa tſéleſtſkeho prócha wokoło njeho a ſapali ton ſamh. H. bu khetro wobſkodženy a pod kawu čiſnjeny. Tola je hiſcheze ſbože pſchi tym, ſo njeje wocžomaj ſamymaj ſo ſchoda ſtaka, dokelž na nimaj ležeſche. Njeſraſnika ſu hnydom po njeſtuk do Biſkopiz do jaſtwa wotwiedli. Daliſche pſcheptanje depofaſa, hacj je tutón ſkuſ ſo w pjanosci abo wjeczenja a ſaſolkosci dla ſtak. W Smilnej ſtaj malo čaſha róſno dwě njeđelnicži wumrělę. — W Pölkowach je ſo 4 haperleje čejbla Werner wojběſhyk.

** Pſched někotrym čaſhom ſwjeczeſche i. wucžer Mucžink w Semizach w ſrijedzisn ſwojeje ſwojby a někotrym pſchezelow tón džen, na kotrymž běſhe ſo pſched 25 létami jeho přenje literariske dželo wotcjiſčko. Bě to mjeniſzy pſchezoſt ſpěva: „Gaudeamus igitur“, kotryž běſhe ſo w: Serbſkih Nowinach, tehdom wot i.

duchovného Seilerja redigowaných, wotcjiſčko. — 5 redaktorojo běchu jemu pſchi tej ſkładnoſci ſwoje photo- graphije a někotre druhe dary, kaž tež ſbožovpſchejaze liſty pſchi poſkali. W tuthy 25 létach je ſo wot jeho wjetſkih a mjeniſkih wudžekow něhdze 2000 wotcjiſčko. — Něhdze 230 ſpiſow je w S. Nowinach, 10,315 rynežekow,

= 40 w Semizach,	1,021
= 20 w Łužiczanu,	1,084

Dale ſu ſo wot njeho piſače knižki: 1) Ribowcjenjo, 2) Hrōd na Landſtroni 3) a 4) Boža kraſnoſcž we ſtarbi I a II džel. 5) Wencz ſiſalkow — tež na 10,000 rynežekow.

Ze Serbow.

S Buduſčina. Sańdzenu ſrijedu dopołdnja pſchi- rodospłytny wotrjad M. S. w tudomnym hoſczeniu ſkoteje króny poſzedzenje wotdžerja, w kotrymž i. wucžer Kr al ſ Radworja „wo ſchlenz“ pſchednoſtſeſche, i. wucžer Koſtoſ i Drječzina pak „wo wudobhywanju želesa we wýzokich pjezach, wo koſcziku (Phosphor) a woželiku (Chlor)“ ryczeſche.

F.

S Buduſčina. Tudomny ſeminařski wucžer i. Grufša je w thále dnjach wot wýzofeho kral. minifterſta powołanie na ſeminar w Blauenje doſtał, a tam w bližſhim čaſzu ſwoje ſaſtojnſtvo nastupi. F.

Z Buduſčina. Zańdzenu ſrijedu wotdžerja ſo hlowna zhrromadžyna towarzſwa Mačziczych Serbſkeje w hoſczeniu i złotej krónie. Dokelž běſhe pſchedſyda towarzſwa, i ryczník Rychtar do Lipska zapuczowat, wotewri a wjedzeſte tule zhrromadžynu i. měſtopſchedſyda Smoleń. Hac̄zrunie běſhe džen předy wotraſchace wjedro, zendže ſo tola 25 ſobuſtaſow towarzſwa ze ſaſkeje a pruſkeje Łužic, kaž tež 3 Draždjan. Dokelž je zhrromadžyna tehole towarzſwa kóždy raz wažna za naſhe Serbowſtwo, podawamy tudy wobſchěnru rozprawu naſhim čitarjam. Po powitanſkih ſłowach pſchez i. měſto- pſchedſydu wuprajenych, čitaſche najprjedy ſekretar towarzſwa, i kaplan Hórnik létnu rozprawu. Wón pra- jeshe bjez druhimi: „Hjżom 21. lěto je naſha luba Mačzica dokonjała a smě ſo wjefelicž teho, ſchtož je pſchez nju zhrromadnemu Serbowſtwo ſo doſtało. Njerzejú tudy wo tym duchovnym zwiazku, z kotrymž je wona serbske wutroby zienocžka; njeſpominam na tón powyſhenny ſkodžen, na kotryž je wona naſhmu mačzemu rycž pozběhnyka; nje- pſcheliſzu wſchitke wužitne ſkuſki a prćowana, kotrymž je wona naſtork dawała: ale praju jenož z krótkimi ſtowami, kaž je Mačzica ſwoj hlowny nadawł — wudawanje do- brých ludowých a naſułowých ſpiſow (t. r. za lud a za wužených) dotal docepwala. ſpiſow za lud budžiſche wot knižitupcow abo privatnych ludzi drje ſedmę poſloju teho wuſhka, ſchtož je ſo pſchez Mačzicu poſkiſiſko. Naſh

lud njeje ani tak mukti ani tak zahorjeny, zo by spekulacija sama k wudawanju serbskich spisow wabiła. Štož pak narukowe spisy nastupa, taž serbski słownik a wjetšina nastawkow Časopis atd., te budžetnyh bjez Mačičih hisće do koga parowacj dyrbjeli. Tola njeh liczbih rječja! W běhu svojich 21 let wuda Maczica za 50 čísto-wanych (numerirovaných) ludownych spisow a za někotre njecískowane (Słownik atd.) we wjazg dyžli 80,000 exemplarach nimale 6,000 tolerjow a za 36 zefitikow swojego Časopisa we 9,000 exemplarach pšežez 1,000 tolerjow, po-tajim z cyla 7,000 tolerjow..... W zařidzenym leče wudachm: 1) Časopisa we dwemaj zefitikomaj z wudělkami wot h. Ducižmana, R. A. Jenča, M. Koſtoča a h. Seilerja; 2) Pſchedženaf, protika za Serbow na l. 1868; 3) Wěnc narodnych spěwov [15] Hornjo- a Delnjo-kuzišlach Serbow z pſchewodom fortepiana wot R. A. Kočora. Iako nowe sobuštawo pſchitupichu loni: f. farač Jarsch z Hubertusburga f. P. Innocenc Jawork z klóschtra Marijneje Hwězdy, f. farač Kanig z Gablonca, f. Jakub Lukash z Budyschina a f. rězbar Petška z Budyschina. Wuhjerf je wſchitko poručene wuwjedět atd.“ Po skónčenju tejele rozpravu wotpoloži pokladník f. pſchekupc W. Jakub zlicžbowanie, po kotrémž bě koňsche léto 566 tol. 22 nsl. 9 np. do klobow a 439 tol. 26 nsl. 3 np. wudakow; z pſchilicenjom zbytku z teho wucžinu zamjenje Mačičih někto 392 tol. 19 nsl. 1 np. Za dobre hospodarjenje wunjese so ſkawa f. Jakubej.

(Pokračowanje.)

S Budyschina. Khejorske towarzystwo lubowarjow pſchirodostanja, anthropologije a ethnografije w Moskwoje (Императорское общество любителей естествознания и т. д.) je našeho krajanja J. C. Smolerja w poředzenju 29. februara sa ſwojego ſobuštava pomjenowało.

S Małejch ež. Sandženu ſobotu bu wěſta Han a Ssymanež, 37 let stara a w gmejnſkej kheji bydlaza, s rěčkoi Čertownje bjes Plužničezami a Małeschezami morwa won wucženjena. Hacž je wona do wody pomyka abo ho ſama tepika, njeje snate.

S Bułez. Kaž kmy někto s wěſtoscju ſhonili, budže našch nowy knjeg farač, dotalný diafonus Zahoda s Lubija, nježelju Jubilate w tudomným Božím domje na ſwiedzenske waſčnje do ſwojego noweho ſastojnſtwa ſapokaný a budže ho naſtekerje ſchtwórk předy tuteje nježele k nam do Bułez pſcheyhdlicz, pſki kotrež ſtadnoſci dže jeho naſcha woſhada, kaž khejšchim, na pſchne waſčnje witacj.

S Bręsyńki pola Delneje Hórk. Sařidzeny ſchtwórk 16. haperleje rano $\frac{1}{2}$ 8 hodžinow wudýri tudy wohén a pſchewobroci twarzjenja khejnika Matečka pomjenowanego Schramy do procha a popjela. Pſki tym je ho to ſrudne njeſbože ſtało, so je ho 60 let stara Khejſtinkowa ſobu ſpasila. Wona mijenujzy na kubi we kožu ležesche a njemóžesche plojenjam, kotrež jara

spěšnje woſoko ho hrabachu, wucžeknycz, dokelž běſche thora a kloba, doma pak dale ničtón njebeſche, hacž jedyn ſydomletny hólčez, a jako druhý ludžo pſchiběžachu, běſche hižom poſdje.

Hacž je tón ſpomnjeny hólčez tutón wohén někak ſamischtrik abo taž je wón hewal wuſchoł, to ho prajicž njehodži.

S Radworja. Něhdze pſched ſchyrjomi nježeli běſche wěſty Marcink pſchimjenowaný Mębias ſ Niekrwacjida k nam pſchicžahný. Dokelž na njeho tu-fachu, so je něhdze kranžk, dha bu ſandžený ſchtwórk pola njeho wupytowane a ho czi, kotſiž mějachu tole po ſwojim ſastojnſtwe cžinicž, njemalo džiwachu, jako pola njeho tu jeleſnu Božu matru (crucifix) namalachu, katraž bě woſoko poſtiniz na baczonjanskich ležomnoſcežach wotkama a kranjena, kaž běſche na to w Serb. Nowinach ſpomnjenie.

Pola Marcinka ſu tež wſchelake druhe zuse wěžy namalali a jeho bórsh ſanknjeneho na ſud do Budyschina domjedli.

Marcink je teho dla Mębias pſchimjenowaný, dokelž bě pſched wjese lětami, hđez hisće na Židowje bydlesche, ſebi tu bědu myſlīčku do klowy ſtají, so budže ſ njeho abo tola ſ jeho džěſča nowy měbias.

Do pjenježneje ſberki M. S.

ſu dale wſchelake stare pjenjeſy darili: 1) f. twarožkar Schönberg w Budyschinku, 2) f. twarožkar Schenk w Pſchitwicjach, 3) f. kaplan Ducižman w Radworju, 4) f. wucžer Kral w Radworju, 5) f. ſchočar Taubert w Lutobču, 6) f. gmejnſki prjódſtejer Medo w Jenkežach a 7) f. profežor Dr. Pſuhl w Draždjanach.

Na tajte dary praji ſwoj naſpodwolniſki džak wubjeri M. S.

Přílopk.

* W měſcie Čenje na drósh, katraž na dworniſchežo won wjedže, hubjenje wonhlađa. Tam ſu mijenujzy nowe twarjenja natwarjene, ale dokelž ſaklad nochwacj poczina, dha ſu tam hižom tſi wotnoſhež dyrbjeli a 33 je tež napuštaných.

W Landſbergu pola Hale ſta ho ſchtwórk tħdzenja popołdnju w 3 hodžinach wulke njeſbože. Mje-nujzy tam mějachu pſchekupz ſ wonka města tórmik, w kotrémž polver khowachu. Spomnjeny ſchtwórk ſamjenje-kamarjo w jenej ſtale polver k roſſelenju ſkaly trjebachu a jeneho dželacžerja po njón poſkachu. Duž džěſče jedyn pſchekupski wucžomnik ſ nim do teho tórmisa. Lědom běſhtai pak wonaj ſastupiloj, dha ſatraschnje ſatorjeſzny a tórmik na drobne kuzh roſlečja. Wot teju dweju,

kotraž běchtaj do njeho saſtupitkoj, jenož někotre kusti namałakhu. Niedaloko tormita běchu schyri džeczi hraj-lake, te běchu tež saražene a wýsche teho buchu hisčicze tſjo člowejekojo cježko ranjeni. — Tón džekaczej je pječza se žehliwej zigarru do tormita ſtupík a taž to njesbože ſawinował.

H. Rjane ſadowe ſchomu w rjanej ſahrodze abo pschi pučzach pscha wjež a wołownosć a woko ſraduje po na rjanym ſrostu runje taž derje, kaž poſdžiſho na lezenju a plodach. Někotre ſchomu pał nočedžda wjazy thęz a ſu zýle do mocha ſawrēte. Tutón moch ſezhnie naſlěpſhu čuhu na ſo a živi ſo wot bręžki ſchomow

a wuznruje najrjenſhe mozy. Teho dla dybci a ma ſo tajti moch ſahnacj. To pał ſtanje ſo najlepje psches dobry drjewowoj popjeł, tiz je ſo do wody naměščał. S hadreſczejom w tajkej wobu namaczanym dyrbja ſo potom ſchomu někotre króz ſmęz a moch bórsy ſahinje. Naſklerscho njemóže moch kali ſnjeſč, tiz ſo we popjełu namaka. Tež mochoſte kuli a ſahrody hodžu ſo psches popjeł wot njeho wumoz. —

* W Draždjanach bydlí 14,538 ludzi s zúſhých krajow, mjeniuž 7291 Pruskih, 2070 Australskih (bjes nimi wiele Čechow, tiz maja tam tež ſwoju Bježadu), 1059 Rusow, 540 Amerikanskih, 463 Endželčanow, 374 Polakow at. d.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

rozom

w ořitaj

a

ludži pódla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. W hromadze mlóčcicj, to njeh je, ale jedyn druheho mlóčcicj, to ſo mi njespodaſta.

Mots Tunka. Škto dha pał měniſh?

H. D. Hlaj, w Muſču kmótr a mótk w hromadze w brózni mlóčcjeſhtaj, jako tam jedyn měſčcjanſki rěſník pschiindje, ſ kótrymž kmótr do kórcym džesche, hdzej ſa ſchleučku ſedzo wosta. Mótk khwili ſam mlóčcjeſhe, ale po čaſu ſo jemu to wostudži a wón džesche do

kórcym a rječny kmótrej, ſo by tola ſaſo do brózne pschiindje.

M. T. Džesche dha wón ſaſo mlóčcicj?

H. D. Ně, ale wón poſtaže a w kórcymje ſwojeſho mótku pschemkoſi.

M. T. Tajkeho mlóčcjenja dyrbjak ſo tola paſci.

H. D. Haj, to ja tež praju.

Cyrkwinske powjeſće.

Krénici:

Pětrowska chrlej: Fannh Louisja Marja, Augusta Wylema Kochy, wobylnerja w Budyschinje, ſ. — Hana Wilhelma, Jana Bohumila Mički, pohoncza w Peſoldež želeſoliſerni, dž. — Kora Pětr Oſtar, Augusta Žura, cježle, ſ.

Michałska chrlej: Ernst Jurij, Jurja Schmidta, khežlarja w Nowych Małhezech, ſ. — Hana Maria, n. dž. na Raba-zach. — Marja Madlena, n. dž. na Židowje.

Zemrječi:

Džen 28. měrza: Jan Bohuměr Wiejas, invalid a cježla

na Židowje, 23 l. 9 m. 19 d. — Madlena rodž. Schotcijz, Jakuba Schotcera, měſčejana a khežlerja w Budyschinje, man-dželska, 55 l. — 29., Madlena rodž. Bjelſchkez, njebo Michała Schotky, pjetarja a khežlerja pod hrodom, wudowa, 59 l. — 30., Hana rodž. Ramschez, Augusta Klingsta, khežlerja na Židowje, man-dželska, 50 l. 8 m. — Marja, Handrija Wobsta, khežnika we Wulkim Wjelfowje, dž., 16 d. — Miltawſch, Michała Müllera, kublerja w Dalizach, ſ., 5 l. 14 d. — 31., Jan Müller, kubler w Čejmerizach, 66 l. 4 m. — Paulina Augusta, Jana Frenzela, poſtilena w Budyschinje, dž., 6 m. 5 d.

S tuthm dowolam ſebi najpodwoſniſho moſjewic̄, ſo ſzym na dženſniſkim dnju w domje knjeſa Gustava Möckela, na ſerbſkej haſh čo. 227 tudy pod ſirmu

A d. R ä m s c h

kolonialtworowe, cigarrowe a ſpirituoſowe khlamy

ſaložil.

Šwoje prijedlwsacie čeſczenym ſerbam k dobrociwemu wobledzbowanju poruczejo budu ſo ja ſtajne prozowac̄, dowrjenju, mi pſceczelnitwje ſpočzetenemu, kóždý čzaſ docz cžinic̄.

W Budyschinje, 9. haperleje 1868.

S poczeczowanjom

Hermann Adolph Rämsch.

Wožnofrajne kruſobicze ſawěſczaſe towarſtwo w Elberfeldze

ſawěſczaſe ſa tunje a twjerde prämije, pſchi kotrýž ſo ženje ničo doplaćowac̄ njetreba, ſemſte wupłodh, wołnowe ſchlležh a tſehi pſche kruſobicze.

Podpiſany ſaſtupnik towarſtwo je rad hotowh, wſchó nuſne wukasac̄ a pſchi ſawěſczenju wſchu móžnu poſođnoſc̄ poſkiczeſc̄.

W Budyschinje w meſzazu haperleji 1868.

M. P. Beyer

na hornczerskej haſh čo. 459.

Pruske kruſobicze ſawěſczaſe afzijske towarſtwo.

Sakkadny kapital: 1 million toler; emittirowanych je 750,000 toler.

Wone ſawěſczaſe ſemſte wupłodh pſche kruſobicze po twjerdyh prämijach, na kotrež ſo ničo doplaćowac̄ njetreba, da pſchi ſawěſczenju na wjazh lét pſchimérjeny rabatt, pſches čzož budža prämije nijsche, džiſli pola wſchitkich druhich kruſobicze ſawěſczaſzych towarſtwo. — Schkodowanja ſo kaž w předawſkich lětach kouſantuje a pod ſobuſkutowanjom krajnich deputirtow reguliruja a ſa měkaz po jich poſtojenju poſtnie w hotowych pjenjeſach ſaplačza. ſawěſczenja na wjazh lét doſtanu pſchimérjeny prämijowy rabatt, kotrýž ſo hnydom wot lětneje prämije wotczehnje. ſobom mamy wot naſchego towarſtwo poruczoſc̄, wſchitfum ſjawnym abo potajnym, konkurrenz̄ dla činjenym pſchizlodzenjam pſchecziwo naſchemu towarſtwo tuto moſjewic̄:

jo je pruske kruſobicze ſawěſczaſe afzijske towarſtwo w ſaſtjenym lěcji pſchi prämijowych dohodach wot 291,345 toler na ſarunania 412,180 toler ſpěchne a k ſpoloſnoſci naſchich knjeſow ſawěſczenych ſaplačzilo a ſo je pſchi wſchem tym, ſo dyrbjeſche ſamo ſchkodowac̄, tola wſchye wſchego hiſcheje w 31 padach ſarunanie daſo, hac̄ runje k temu žanu pſchizluknoſc̄ nijemieſche.

Pſchi wſchej ſchłodze je ſo ſakkadny kapital wot knjeſow akcjonarow hnydom ſaſo wudospołniſ a njeſkym ſo akcijowych wechselow dótkańc̄ trjebali, tak ſo bu jeno ſchłoda wot 46,530 toler konſtatirowana a ſu po taſkim wſchitkem fondsh ſ džela w hotowych pjenjeſach, ſ džela w ſrědkach, wſchědnie pſchihotowaných a ſtatutariszy ſawěſczenych hotowe, wo čjimž je ſo reviſijska komiſija hižom pſchewdzejila a kaž je to kralowskemu ſakſkemu knježerſtwu dopoſane a ſo to tež kóždý čzaſ dopokaſac̄ dyrbi.

Po taſkim ſaſtupi towarſtwo ſ dotalnym ſaruczaſym kapitalom pod wotczehnjenjom ſponuijenych 46,530 toler do ſetuscheho ſkutkowanja.

Sawěſczeniſka ſumma wunjeſe

w preñim lěcje 1865: 8,536,400 toler

w druhim = 1866: 17,658,600 =

w tsecjim = 1867: 30,071,700 =

Podpiſani ſu k kóždemu wukasowanju a k wobſtaranju ſawěſczenjow ſtajne hotowi a ratariskim hospodarjam hornje towarſtwo naležne poruczeja:

w Budyschinje: A. Siems, A. C. Wehla, — w Eſjoch Hwěſdach pola Žiczenka: Theob. Queißer, — w Dürrhennersdorfje: G. Fr. Jordan, — w Ebersbachu: G. Faſka, — w Luebje: J. C. G. Schöntag, — w Luepej: W. Schuster, — w Marijnej Hwěſdje: Nik. Peleńčka, — w Lubiju: Adolph Kirchner, — w Kottmarsdorfje: C. O. Benker, — w Scherachowje: Ludw. Wilh. Gippitsch.

Wulki wubjerk

Džēcžažyho woſow

po 4 tolerjach a drožſho je vola podpiſaneho na pſchedan.

Na Židowje.

M. A. Bartusch,

ſ napſchecja k. folletteura Henniga.

W mlynje we Wukrancžiza je jedyn ſchrótowy mlyn na pſchedan.

Carl Vogel

m o l e ţ

w Budyschinje na rěniſkej haſh čo. 322
porucja ſo k molowanju a tapezirowanju ſtowow, k molowanju na drjewje, k woliſtoſtemu barbjenju, kaž tež k woběſlenju domow a t. d.

Powſchitkomna aſſekuranza w Triescze

(Assicurazioni Generali),

sawěſcjuje pschi rukowanſkim fôndsu wot:

25 millionow 939 th̄az 831 ſchēſnakow 44 krajzarjow

Powſchitkomna Aſſekuranza sawěſcjuje:

- a) twory, mobilij, žinjelske płydy a t. d., kaž tež, hdž to krajowe ſakonj dowoluja, twarjenja wſchędnych druzinow psche wohnjown ſchodu;
- b) lubka na drogach psche transportnu ſchodu;
- c) poſticzju ſawěſcjenja na žiwenje čłowiekow na najwſchelafſche waschnje ſa najtunishe twjerde prämije a wustaja polich po pruſkim kourancje

Towarſtvo wuplacz w lécie 1866 ſa 12,448 ſchłowowanjow ſummu wot 4 millionow 351 th̄az 497 ſchēſnakow a 3 krajzarjow.

Na ſođemu wukasjanu a k wobstaranju ſawěſcjeniom poruczeja ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

we Wóſporku: G. A. Kilian.

we Wieleczinje: Moritz Wenzel.

Szymjentne lane ſymjo.

Zyłe woprawdžite rigaske lane ſymjo w tunach, kaž tež lane ſymjo w měchach, konſche lěto ſ tuny ſyte, pschedowa w Małeschezach, ſobotu paž tež w Budyschinje w hosczenzu k ſłotej hwěſdze

V. Haſka.

Nowe ſymjentne lane ſymjo

rigaske (w tunach) a memelske a ſchlesynſke jedny ras ſ tuny ſyte ſo tak derje pola mje w domje, kaž tež wſchědnie w mojim ſkładzie pola k. korečmarja Herzoga na žitnych wiſach w Budyschinje najtunischo pschedawa.

Korla Libſcha w Trzebienzach.

Nowopaleny twarski falk, fórz po 20 nýl., je wſchědnie w mojim falkowym ſkładzie na budyskim dwórnischem na pschedan. C. A. Lorenz.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcziwile wotwodžuju wſchitko, ſchtož wicz ſaložuje, ſ thoreho cžela won, a ſluža jako wěſty hojazh ſredk psche wicz a rheumatismu wſchitkich druzinow, jako psche wobleczo-, ſchiju-, bróſi, a ſubhybolenje, psche hlowjazu, ruczni a nohowu wicz, psche kaſanje w boku, psche drjenje w ſtaſach, w kribjecze a w bjeſdrach, psche drjenje we wſchomaj a t. d. a ma je na pschedan w pakſzifach ſ wukasjanom, tak maja ſo trjebac, po 15 nýl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

W o p i ſ m o.

Na doſpolne wotſtronjenje mojego wiczowegoho bolenja we woběmaj rukomaj a w kribjecze mam ſo ja Sonntaghovym wiczowym wotwodžerjam džałowac, teho dla poruczam ja wſchitkim, kotsiz ſu. na wicz thori, tuton hojazh domjazh ſredk.

Goch, w düsseldorfskim wotrjeſu, 16. septembra 1867.

W. Semme.

Hiſcheje žadny ſredf

njeje ſo psche khorosze dyčazhých organow jako psche kaſhel, psche wobcejnoſeje bróſa, ſchije a pluzow tak wulzyſhne jara hojazh wopokaſak, kaž běly bróſtſyrop H. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Tón ſamym ma w bleschach po 6, 11 a 20 nýl. ſažo na pschedan

A. V. Pannach w Budyschinje.

Na ſklyſchenju a ryczenju khorym kaž tež thym, kiz na ſyngenje, bunczenje, ſpěwanje a ſvyczenje a na teho runja njeſluſnoſeje we wſchomaj ſkorža, budže

medizinalski radjicjal Dr. Schmalz ſ Dražđan, kotryž hžom 38 lét taſke khorosze ſahania, njeđelu 19. haperleje w Biskopizach (w iambzelu), — pónđelu a wutoru 20. a 21. haperleje w Budyschinje (we winowej kicji), — piatki 24. haperleje w Lubiju (we wettinskim dworje) wot 9—1 hodžin radu dawac.

Tsjo w olažy wotroczby doſtanu pschi dobrej ſdže hnydom ſlužbu na rycerſkuble Bréſynje pola Hucziny.

Lotterija.

Pónđelu 27. haperleje ſapocžnje ſo cžehnjenje poſleſnjeje (5.) klasu nětčiſiſeje kralowſkeje ſakſeje krajneje lotterije a ſo ja cžesčenym ſſerbam k tej ſamej ſ rjahnym wubjerkom $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{1}$ ložow porucžam.

C. G. Jäger ſen.

na ſwoňkomnej lawſkej hafži čzo. 801.

W Pschiwczizach je jena ſahrodnisla žiwnoſć ſe 4 akrami 273 kwadratnymi prutami ležomnoſeje a ſe 126 dawffskimi jenoſežemi napołożena, ſe ſkotom a gratom ſe ſwobodneje rukſi na pschedan. Wſcho dalshe je ſhonięc pola korečmarja Henniga tam.

Šindzenu ſobotu 11. haperleje bu bjes Židowom a Čžichonžami jedny pschedeschežniſ ſtamakaň a móže ſo we wudawarni Serb. Nowinow ſažo doſtač.

Liqueury, dwojne a jednore palenzy,

fotrež jara derje škodža, po khauach a ejmarach najtunischo pschedawam.

August Bartko
na swoikownej lawskiej hašy.

Mojim Lubym Sserbam

porucžam ho s mojim
skladom čašnikom (se-
gerjow) wschilich dru-
zinow w najrejščim
a najbohatščim wu-
bjerku, woſebje na ſle-
borne cylindrowe a antrowe čaſniki ledžne
čzinju a kym je runy pucž se Schwajzarskeje doſtał.
Tež ho wſchitke mózne porjedzenja čaſnikow a hujžnih
hrajidlow woſebje derje a tunjo pod 116tym rukowa-
njom wobstaraja.

Tež pschispominam hiſčeje, ho kym ja ſerb-
ſke je rycze runje tak mózny, kaž němſkeje.

W Budyschinje **J. G. Schneider.**
na bohatej hašy njeſaloſko poſta. čaſnikar.

Dr. Kochowe

kryſtallizirowane ſelobon-
bony wopokaſuja ho jak-
połozaje, ſmierozaſe a wo-
ſebje derječinjaze a ma je w originalnych tyſkach po 5
a 10 nſl. ſtajnje prawdziwe na pschedau

w Budyschinje měſčjanſki haptkar D. Schimmel,
w Bjernacizach H. Einert,
w Kamjenicu Fr. Vogel,
w Lubiju Carl Dümmler a
w Oſtrizu tamniſcha haptka.

K woſebuemu wobkežbowanju ſa- taſlich, kiz na ſlemk (Bruch) cjerpya.

Sklawný ſlemko w h balsam, kotrehož wýſoka
hódnosc̄ bu w ſamym Parisu pschipoſnata, a kiz bu wot
mnogich medicinſkich autoritätow pruhowaný, kotrež tež
wjele tyſaz kročz ſbožomne wuhoſi, móže ho kózdy čaſ
direktnje psches liſt wot podpiſaneho tyſka po 2 tl. doſtač.
Sa niz starý ſlemk jena tyſka doſzaha.

D. J. Kr. Eisenhut in Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Aufzja.

Pschichodneho 28. haperleje (wutoru) rano wot 7
hodžinow budže ho w Hempeleſ ſahrodiſkej živnoſci w
Nowych Porſchizach wſchón wubjerk deſkow a wužitkowych
drjewow, tyſcherſkeho gratu, domjazeje nadobh a inoble,
kaž tež kočze, i italſkimi pečekami wobkežbowane, ſjawnje
na pschedadžowanje pschedawac̄. Vjes druhim je 5 kop
lipowych deſkow a pfostow, jedyn warſchat, 4 hobanki
a t. d. na pschedau.

K. Hempel, tyſcherſki miſchtr.

Na gmejnskim reviru w Drozdjiu ſtaj dwaj dubaj
na pschedau, ton jedyn ma 2 kočzej w pschemerje a je
ſdóñk 14 kočzj doſhi, ton drugi ma 1 kočzj 10 zolow
w pschemerje a ſdóñk je 7 kočzj doſhi.

Woſjewjenje aufzije

hrabinskeho Ginsiedelskeho hajniſkeho
ſariadniſtwia w Minakale.

Na kujpanskim ležowym reviru pschi kujpansko-
dubrawsko-njeſhwacziſkimi pucžu budže pschichodny ſchtwórk
dopołnia w 9 hodžinach jako 23. haperleje t. l.

7 kylñich dubow, kotrež wſchelake rune
w užitkowe fruchi a kylñu mlynsku walu
w opſchijea, kobi ſe ſkoru
pod wuměnjenjemi, w termiſi wosjewjoniſimi, ſjawnje ſa
hotowe pjenjeh na pschedadžowanje pschedawac̄.

W Drobach, 16. haperleje 1868.

Hugo Siegert, wýſchi hajnik.

Sandženu ſobotu je jedyn pschedeschejnif wot města
hač do Nowych Ejchoniz ſhubjeny. Sprawný namakat
chyl jón ſa pschisprawne myto pola korežmarja Voigta
w Ejchonizach wotedac̄.

Šſloma na pschedan.

40-50 ržaných woklepor wot pola podpiſaneho na
pschedan.

H. Wehla

w Konieczach pola Porſchij.

W Milkezach je khežniſka živnoſci čo. 10 ſe 7 kör-
zami ležomnoſeze pschemenjenja dla hnydom na pschedan.

Šmana džowka ſa ſkot móže pschi dobrę ſvje na knje-
žim dworje w Bréſnje hnydom do wužibh ſtupic̄.

Rola k lenkhezu je w Duschizach čo. 4 doſtač.

Delnoſtužiske knihy.

W kniharni Smolerja a Piecha je doſtač:
Sserſki ſajbel ſa němſko-herſke ſchule, ſjadnym předgronom,
kaž we tomſamem ſe dej huzibh.

Tónne „ſajbel“ je na pschikafnju kr. wýſchnoſci w
Frankfurce n. D. wobkeželaný a wudath. Won je netko
k doſtaču.

Sserſke arije ſa naſchu lubu mložinu. Šeſtevane a
wendane wot Chr. Schwela. 1. ſeſchýw. 2 nſl.

Bramborſki herſki zaſník 1868. Kózdy thđen 1 cjiſlo.
Šchtwórkletna placiſina 7½ nſl.:

Ratholſki Poſol čo. 8 je wuſhot.

Někajkeho přemjenjenja dla mam tež tón džel
mačičnych knibi, kiž běchu hač dotal hiſće w mojim
wobarnowanju, w bližim času wotedac̄. Duž proſu
naležne, mi wše, w tu khwilu wupožene mačične knihy
bórzy wrócie a — dokelž wjacy knihownik njej-
sym — dalše dary za knihownju přichodne k. Dr.
Dučmanej w Budyšinje dobroćiſe pósćelač.

K. A. Fiedler.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwortlētna předpłata
pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřiječe: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Spěw. — Ze Serbow: S Bułez. S Budyschyna. Se Semij. S Hodžija. S Khanez. S Lubija. — List na redaktora. — Pschilopf. — Hanž Depla a Mots Tunka. — České wienske powjescze. — Nawěstnik.

Płaćizna žitow a produktow w Budysinje.
18. haperleje 1868.

Dowoz:	Płaćizna w přerězku			
7036 kórcow.	na wikach,	na bursy,	wysša.	nízša.
			najwyšša	najniż
Pscheňza . .	tl. np.	tl. np.	tl. np.	tl. np.
Rožta . .	7 15 —	7 —	8 —	7 25 —
Ječmjen . .	5 22 5	5 10 —	5 25 —	5 22 5
Wowž . .	4 10 —	4 —	4 15 —	— —
Hroš . .	2 22 5	2 17 5	2 23 —	2 20 —
Woka . .	6 —	— —	6 —	— —
Raps . .	— —	— —	7 —	— —
Taht . .	7 20 —	— —	— —	— —
Hejduschla . .	5 20 —	— —	— —	— —
Kana butry . .	— 20 —	— 18 —	— —	— —
Kopaschlom . .	— — —	— — —	— —	— —
Zent. hyna . .	— 22 5	— 20 —	— —	— —
Lane hymjo . .	— — —	— — —	— —	— —

Spiritus placzesche wcżera w Barlinje.

20 tl. — nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheňza 80 — 106 tl., rožta 60 — 72 tl.,

(to je: sa 25 pruskih florow.)

repitowy wolič (nječišćeny) 10 tl. 10 nsl. —
(E j i c e n y, kaž so w Budyschinje pschedawala
stańje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. dróžschi.)

Gzabi fakſkoschlesyńskieje želeſničy ſ Budyschyna.

Do Dražđan: ranou 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w noči 2 h. 26 m.

Do Shorjelza: ranou 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w noči 1 h. 2 m.

*) Pschisanknjenje wot a se Žitawę a Liberzą (Reichenberga)

†) Pschisanknjenje do Žitawy.

Pjenjezna płacjzna.

W Lipsku, 23. haperleje, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowazazy čerwienj šloty abo dukat 3 tl.
6 nsl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 87 $\frac{1}{2}$ (17 nsl. 4 $\frac{1}{2}$ np.)

Rajnowsche.

Win, 21. haperleje. Jendželska kralowa je na
franzowskeho a awstrijskeho khězora, kaž tež na pru-
ského krala pišnjo posłala, so bydu tola swoje
wojsko pomjenischili a tak swětej wopokasali, so čzedža
mér džerzecz. Awstrijski minister baron Beust je pje-
ča temu pschihlošował.

Win, 22. haperleje. Ministerstwo je sapo-
řlanzam wienskeho sejmua k nawiedzenju dalo, so se
klužby stupi, jeli sejm nowy fakon, dawki se samó-
ženja nastupaz, sa dobrý njeſpōsuje.

Peschť, 22. haperleje. Khězorka a nowonaro-
dzený pryzn staj strovaj.

Belgrad, 21. haperleje. W Belgradze běše
hac̄ dotal awstrijski póst, kiz wschitke listy wobsta-
rasche. Minister Sukic̄, kotrehož běše herbski
wjerch Michal teho dla do Winia posłał, je tam to
wsłutkował, so budže wot nětk póst w Serbiji pod
herbskim kniejsztwom stejecz.

Drážďany, 22. haperleje. Prinz Jurij,
kotryž běše psched jutrami na symizu shkorjet, je
so nětko tak daloko polépschil, so budže najskerje
boryš saho zyle strovuj.

Barlin, 22. haperleje. Pola Sperenberga w
Pruskej su ſelowe podkopki namakali, s kotryž budža
jara wjele ſele wudobycz móz.

Belgrad, 22. haperleje. Wjerch Michal čje
nětko tež herbske pjenjeſy bic̄ dac̄ a to najprijodzy
we Winje, hdzej je w tajkim nastupanju hijom wscho
wujednane. — Wjerch Michal dawa nětko sa mu-
hamedanskich, w Belgradze živých Sserbow, moscheju
twaricž.

Saksla. Sakslske krajowe železnizy sú v mēsage februaru teho léta 632,000 toler wunježle, to je 114,000 toler wjazg, dyžli sóni v tym žamym mēsagu.

S Lipška pižaja, so budže tamnišča nětčijscha maša najskerje dobra, dokelž je tón ras wjazg kúporovarjom pschijíčko a to wjese sažo, dyžli přiedawšche léta.

W tak mjenowanej „Marienhécze“ pola Zwikawu bu 16. haperleje fruch želefa saty, kaž wulki a čežki v Sakslskej hisčce ženje late njeje. Je to mjenujz 2000 centnarjow čežki spodni džel podložka sa našomu, na ko- truž budže parowy hamor, 350 centuarjow čežki, bitz.

W Döbelnu je šo 15. haperleje jene twarjenje Beckez kožoweje fabriki wotpalile. Schkoda woblicža šo na 50,000 toler.

Prénja komora je nowy ſejmski wolbný ſalon sa dobrý ſpôsnača. Hac̄ dotal meješče v Sakslskej něhōže 50,000 muži právo, šo na wolbie ſapoflanzow wobdželicž, někto k temu hisčce něhōže 70,000 muži pschindže; pschetož po nowym wolbnym ſalonu može pschichodnie kóždy ſobu wuswoliciž, kótrž létne ſ najmjeňšha 1 tl. krajnych dawkow pláčzi.

P r u ſ y. Žlonki parlament, kótrž šo pschichodnu pónđelu v Barlinje ſapocžne, budže wot kraja ſameho wotverjen.

Ruſki požlans na pruſkim dworje, knies Ubrik, je šo ſ Paríſa, hdež bě šo na někotre dny podač, ſažo do Barlina wrócičk, a měješče bórš po ſwojim wrócenju ſ ministrom Bismarkom dleſe roſtryčzowanje.

Pruſki krónprynz je šo, kaž tñdzenja ſpomnichym, do Turina podač, so by tam hóſež na ſtažu italskeho krónprynza był. W Italiji ſu jeho na jeho puczu wſchudžom jara ſwiedzenizy a pschijnje witali. We Veronje jeho lud ſe ſławuwołanjom poſtrowi a wjecžor bě město illuminirowane (poſhwézene). Tačo wón do Brescije pschijéž, witaču jeho na tamniščim dwórnischczu wýſki ſaſtojnižy, měſčjanſka garda a wójsko. W Bergamje ſta ſo to ſamo a dyrbieſche wón tam pod wjelekróznym ſławuwołanjom luda pschinnu paradu tamniſcheho wójska a nazionalneje gardy wotdzerzecž. W Milanie jeho tež jara pschecžniwo poſtrowicžu a bu jemu ſ čeſcji ſ ſanonami třelane. To ſta ſo tež w Peſchierje a kódež na jéſoru Gardze běchu khorhowje wupojſnyše. Na ſtažiach železnizy bjes Milanom (Mailand) a Turinom jeho wſchudžom ſe ſławuwołanjom ſtrowjachu a bě tež husto: „*Evviva Prussia (ſlawia Pruskej)*“ ſkýchcečz.

Do Turina pschijewſchi bu wón wot italskeho krónprynza Humberta, jeho dweju bratrow a wſchelakich wſebných knježich na dwórnischczu poſtrowjeny, potom ſhyn ſo wón ſ nimi do jeneho kralovſkeho wosa a wjefeschke ſo na kralovſki dwór. Na dwórnischczu a na haſzach bě jara wjese lubži ſhromadžených, kótiž jemu ſhynje ſławu wołachu.

Ale, budže ſnadž někotryžkužiž prajicž, čjoho dla dha pruſkemu krónprynze w Italiji taſku čjeſež wopokaſuja? Wſchalo ſu ſ mérrom, hdyž tam prynz Napoleon pschijéž, a khežor Napoleon, jeho wuj, je ſa Italiju tola Lombardiju dobycž pomhač a ſa to ſobu ſtuklovač, ſo je italske kraleſtwo Veneziansku doſtačo. To je wſchitko prawje, ale to Italij ſež wjedža, ſo jím Napoleon tute kraje někto njepopscheje a jím Rom dacž nočze, a duž je jich wutroba w tu khwiliu pschecžiwo njemu ſ hórkosču napjeljnena. Woni pač tež derje wjedža, ſo italske kraleſtwo Veneziansku niždy doſtačo njebudžiſche, jeli by jemu Napoleon ſam ſ temu pomhač dyrbjač, ale ſo Italia tutón kraj psches to doſta, ſo bu Awſtria w lécje 1866 wot Pruskeje ſbita. A duž čžyžhu woni ſhnej teho kraja, kiz je italske kraleſtwo wo taſki rjany kraj pschisporik, ſwój džak ſjawnje pokafacž a to čzim bôle, dokelž je ſnate, ſo general Lamarmora a nědtsi druzh wýzvoz ſtaje na Napoleonowej stronje ſteja.

Wójsko połnóżnonémiskeho ſwiaſka wopſhija někto, hdyž na mérnej nosy ſteji, 13,000 wýſkow, 39,000 podwoſkow a 298,994 wojaſkow.

Danske knježerſtwo je ſ nowa na to čiſčiſcež počačo, ſo býchu ſo po poſtajenju praſſkeho měra te krajiny w Schleswigu, hdež ſudžo danſku rycz rycza, wot Pruskeje někto Danſkej wotſtupiſe, kaž bu to w lécje 1866 pschi wobſanknjenju ſpomnjeneho měra wot Pruskeje ſlubjene. Alle hrabja Bismark wo tym nižo wjedžecž nočze. Teho dla bě ſo danſki kral do Wina wobrocžik, ſo býchu wot tam Bismarka trochu naſominali. To tež baron Beust ſejzini, ale Bismark ſ hlowu tſchaſeſche. Duž poda ſo wóndanjo jedny danſki minister do Paríſa, ſo by Napoleona w tutej wěžy wo pomož proſyč, ale tón je jemu prajik, ſo w tutym naſtupanju hisčce práwy čjaž pschischtot njeje a ſo dyrbi danſki kral teho dla hisčce khwili ſejerpliwoſć měč. Danſke nowiny někto pižaja, ſo drje je Danſka naſowana, hisčce čkačacž, ale ſo wona wěſteje ſwój čjaž — to ſéka: wójnu Napoleona ſ Pruskej — docžaka.

A je lohko móžno, ſo ſo wſchón njemér nowſhēho čjaža tam ſlonečji, hdež je ſo ſapocžak, to je w Schleswigu abo tola Schleswiga dla. Tač bě tež ſ 30létnej wójnu, kóraž ſo w Prahy ſapocža a ſ poſlenium wójnſkim ſtukom w tej ſamej Prahy ſlonečji.

Pruſki kral běſe někotre dny khorowath, tač ſo ſe iſtwy won njeſmježiſche; někto je pač ſažo ſtrony.

A w ſi r i a. Tudy ſtej dwé wěžy, kótrež ſtej wſchū ſeſhliwoſć na ſo ſeſahnýkej, mjenujz tej dwé prascheni, 1) hac̄ khežor nowy mandželski a ſchulſki ſalon wobtwerdži a 2) hac̄ wiſki ſejm nowy dawč ſe ſamoženja ſa dobrý ſpôsnaje. Wobtwerdženje ſpomnjeneu ſalonow by w Awſtrii wulke pscheměnjenje ſa ſobu čahnýko, dokelž by móz katholſkeje zyrkwe we wěſtym naſtupanju jara pomjeňſhiko, a nowy dawč ſe ſamoženja by awſtriske

wobydlerstwo, móc rjez, wurubik. W Ciechach dyribi hizom nětka kózda parshona lětnje s najmjeńsha 11 schéznakow dawlow dacz (w Pruskej jenož 6) a hdy by so tón nowy dawek napołozit, dha by to nětak tak bylo, jalo by kózdy kózde sto schéznakow swojego samóženja abo wobbedzenstwa lětnje se 17 schéznakami sadanicz dyrbjak. Duż żadyn dzis njeje, so pscheziwo tajkemu salonej ludjo so hizom do przedka pscheziwia a so je so tež wubjerk winsleho hejma pscheziwo njemu wuprajit. Tutoń wubjerk a wożebje wubjerkowych pschedzyda, wętly Stene, je mjeniujy teho ménjenja, so by Awstriji lepie bylo, hdyż bankerot sczini, hacż so wobydlerjom psche wschu měru s dawlam i wobeżeżi.

My bydżemy widżecz, schto hejm i ménjenju wubjerkra praji a hacż tón nowy salon faciżnje a psches to i bankerotej radzi, abo hacż někajki drugi pucż wunamala, na kótrymž by so Awstriji pomhacż hodžilo.

Khejorka je 22. haperleje jenu prynzezhnu porodžika.

Franzowski. Minister wojny je Danskej 25,000 nowych rucjetſlazych tſelbowych pschedbač.

W franzowskich nominach móže jedyn w tu ihwilu węstu spolojnoscz nad tym phtnycz, so je Franzowska nětka tež po nowym waschnju wójnszy wuhotowana, a duż poczynaja tam sażo bôle na wójnu pscheziwo Pruskej trubiecz. Ale Napoleon, kaž hmy hizom prajili, derje wójnu sapocznječ njemóje, hdyż żaneho kmaneho pomožnika njedostanie. A dokełż jemu tón pobrakuje, dha drje tež dale mér wobkhowaný.

Jendželska. S Abeszinijsku powięscze pschiszcze, so bě 1. haperleje hlowna kwartira tamniſcheho jendželskeho wójska w Abdicacji, druga brigada stejescze na lewym brjohu reki Žimy, 30 jendželskich mil wot Magdale. Wojazh běchu strowi. Schpionojo běchu powięscz pschinjeſli, so abeszinski król Theodor s 10,000 mužemi pola Bahile steji a so chze so tam s Jendželjanami biež, hdyż na njeho pschiczaňu.

Rusowſka. Nažhorska nusa je nětka w thich russkich krajinach, hdyż dyrbjachu hubienych žnjow dla héd czerpicz, pschētrata, dokełż je so sa pomožy potrjebnych jara wjèle pjenjes a žita nahromadžito. W měscie Moskwe su sa jedyn thđenj psches 400,000 toler nawdali a su i temu žami pschekupzhy wopor wot 100,000 toler se swojeje kapſy pschinjeſli.

S p ě w y.

Proſcher w Drobach na dworje.

(S „casopisa“ 36. seſčiu.)

Hkód, lubſcha ſkota hetmanka,
Hkód honi mje — duż proſchu,
Mje nusa jima žałozna,
Kíz po domje tež noſchu;

Ach, njepusczeče mje próchnego,
Na ſedmich džecjoch ſimilce ſo
A žonje, kíz je hora —
K wam pſchińdu, i wam do dwora.

Tak něhdź w wulkej drohoci
Kíz psches kraj ſerbſki džesche,
S tej próſtuw na dwór drobjanski
Muž proſcher stupik běſche;
„Sey ty to?“ ſpłakny hetmanka
A swojoh' muža ſawoła:
„Pój! — něhdnschi ſrěnk tudy
Je pſchischof hkódný khuda.“

A hetman dondže, ménjesche:
Schto dyrbju, wbohi, i tobu?
Hroch jenož mam, na ſubi je,
Chzeſch teho, dha poj ſobn.
Wón i ménjenju ſo naſtoji,
Snak ſopatku pał wobroczi,
Duż hroſchatka na ſubi
Wón wſchě ſaſ dužy ſhubi.

Ach, luby starý hetmano,
Duż rjetný proſher placzko,
Tak wěricz hroch je podarmo,
Sso njepruzuječe rabscho. —
„Mój ſrěnko,“ hetman wotmolwi,
„To na čas ſiach eje dopomni,
Hdzej něhdź naſci hroch ſtódny
Czi i jedži njebě hódný.“

„Szy se ſchle do ſchle ſzizu tak
Czaj twojel' ſkulžby tudy,
Kaž ſopatku ja, wodzik ſnał,
Szmiercz hněwał ſy mje druhy;
So njetrasch proſny domoj hicž,
Hlaj, nět chzu ſopacž wobrocziez;
Maſch! so by žiwy wostak — —
Twój hrech je Bóh ſam khostak.

H. S.

Ze Serbow.

Bukęz. Thđenja piſachmy, so ſo naſch nowy knies duchowny, dotalny diakonus Zahoda s Lubija najſterje ſchtwórtk do njedžele ſubilate i nam do Bukez pschedzyli; kaž pał hmy nětka s wěſtoſežu ſhonili, ſo to hizom ſrjedu do teje ſameje njedžele stanje (po tajkim pschichodnu ſrjedu). A mitanju jeho pschiczeñjenja chze jemu, laž ſo powjeda, pschony czah mlođoſeże a ſchulſkich džeczi po lubijskej dróſy hacż i mjeſam naſheje woſady napſcheciwo czahneč. Pschichodnu njedželu budje potom ſwiedzeńske ſapokasanje i. Zahody w naſchim Božim domje do jeho noweho duchowneho ſastojnſtwa.

Budyski. (Skónčzenie.) Po rozprawje wo poſkádnich Maćzich Serbſteje rozpraji knihownis, i. Dr. med. Duczman, fajke dary ſu do knihownje pschiszcze. Do serbſkeho wotdželenja daricu z wjetſcha po někotrych čiſlach: i. Bróſl z Kschischowa, i. Duczman z Radworja, i. Fiedler z Budyschina, i. Hórnik z Budys-

schina, t. Jencz z Palowa, t. Klimant z Budyschina, t. Kral z Nadworusu, t. Kulman z Wojerec, t. stud. Kalich z Lipska, t. Dr. Lohre z Lipska, t. Dr. Pfeuhl z Drežjan, t. Smolek a Piech z Budyschina, t. Tešchnat z Niedy a t. Wjela z Budyschina; do drugorječnega a wosebje slovjanškega wotdjelenja pschindjechu dary ze zavostajenstva njeboh stud. E. Žulka z Budyschina, wot hrabje S. Haracha z Prahi a wot wschelakich wuczenych towarzstw Ratuskeje a Rusovskeje. Dokelž su dotal macicizne knihy w dwemaj privatnymaj vydlenjomaj, pschindje rječ na potrebnosć maciciznega domu, kažaz je so hižo wjachkróč u hłownych zhromadzijnach skysczej dała. Nahladne towarzstwo, kaž Macjica Serbska je, trjeba skončnje swoju wosebitu khéju, kaž to wschitke podobne towarzstwa maja. A nic jenož knihownja, ale tež starožitnostne a druge zberki pschindjesu hakle prawy wujiti, hdnj budža we wosebitej maciciznej khéji wustajene. Tež budža potom wsché našče zberki wjele bôle pschibyvacj a cile Serbowstvo w nahladnosći pschiberač! Duž so wot pschitomnyh z radošcu rón namjet pschija, zo ma wubjerk Macjiczh Serbskeje nětko pschihoth cimicj k hromadzenju vjenjež za maciciznhy dom. Hacjrunje zméje nětko wubjerk hakle na Serbow a jich pscheczelov proštu wot dary wozjewicj, posticjischaj hižo w tutej zhromadzijneje dwaj wótcjinscji zmyšlenaj muzej, jedyn 100 toler a drugi 50 toleri. Njech jeju pschikkad wschéh zamojitých Serbow zahori! Jako pokraczowanje w programme dawaku so nětko rozprawy wo wschéh schtyrjoch wotrjadach towarzstwa. Schtož namjetu nastupa, bêche najpriyedy wubjerk pschitomnym wozjewil, zo je wón wot wubjerk p postajenju pomnika na row serbskoho dobroczela J. M. Budarja w Budisiecah vjenježný zbyt posliczny doftal, zo by Macjica jako serbske towarzstwo, wot kotohož sobustawow je tamna džakowina myšlisczta wusčka a z wjetsho džela wuwjedzena byla, starosć za zdžerženje Budarjoveho wopomnika na so rezača. Hdnj bê so w tej naležnosći wschitko derje rozpomnito, zwoli Macjica do spomnjenoho posliczzenia a tež do pschewzacza pschiskuschnoscje. Tamnega zbytka pak bêche 12 tl. 20 nsl. 4 np.; pschetož dokhodow abo pschinosckow bê 219 tol. 26 nsl. 1 np. bylo a wudawkow 207 tol. 5 nsl. 7 np. Wschitko to budje „džakownym Serbam“, kotli su na tónle pomnik dary lubosće składowali we wosebitej knizych wo Budarju rozpowjedane; tam budža tež te tsi rječe, kotrež so pschi pojwjeczenju pomnika džeržachu, soba wotcjschjane. Dale bu namjet wubjerk pschitomnyh, zo dyrbí so pschichodnje, kaž to we wschéh towarzstwach dawno je, wot sobustawow kójdolétnym pschinosck pschez póstowke pschedzaplačenie (Postvorſchub) žadacj, jeli do 1. oktobra njezaplačza; tónle nowy porjadk budje hiscje wschitkim cjeſczenym sobustawam w pschichodnej knizych wozjewenyh. Dokelž kónsche lèto žadyn sobustaw druheje rjadowanje pschinosck placiš njeje a dokelž so ta sama kóžde lèto tak z knihami

społojicj njeħodži, kaž prénja, tij tež Časopis dostawa, dha bu druha rjadowanja towarzstwa wotstronjena, tak zo mòže nowy sobustaw jenož do prénjeje zaſtupicj a zo jenož dotalne nělotre sobustaw po spodabanju w druhej wostanu. Schtož wudajomne knihy nastupa, bu najpriyedy wobzanknjene, zo ma so spis t. wucjerja Krala ze Sokolnic wo zahrodnistwie cjsicjic. To budje najskerje prénje cjsisko serbskeje powucznej bibliotheki, kotruž Macjica wudawač pøečnje. Wona chce nětko, hdnj je swoje bycze wobkrucika, bôle systematischen zdžekanoſczej a wêdomnosćj bjež Serbami rozpřeſtrewanč. Jedyn sobustaw, t. wucjer Jordan z Hermanec, pschispomni, zo bychu pschi tajkim planje wudawanja powucznych knihow tež wschelake wsh jako sobustaw do Macjiczh zaſtupike, kaž wón wo Hermanecach to z wêstoſeju wé, a tak wjesne ludowe knihownje załožecj poczala. Farſke a schulske knihownje manj tež w Serbach, ale wjesne drje hiscje njeſwobsteja. Za spomnjenu bibliotheku slubichu popularne knihy pschihotowacj t. wucjer Rostok, t. kandidat Jakub a t. stud. theol. Kalich. Jedyn sobustaw namjetuje wudaceje serbskeho spěwnika z notami t. r. norčich spěwov po krasnych hłosach našich Serbow a druhich Slovjanow. Wêzo budje so tež serbska protyka pschichodnje dale wuſhadzecj. Dale pschizwoli jo vjenjež k dokupowaniu pobrachowachch serbskich knihow do centralneje abo z najmjeticha najwjetſcheje serbskeje knihownje naſchej Macjiczh. Tež bu towarzstwu serbskich studentow w Lipsku Časopis M. S. darmo pschizwoleny. Bjež druhim je tež hiscje to wazne, zo bu pschi Macjiczh pädagogiski abo wucjeriski wotrjad założony; jeho starschi budje t. farač Imissch a sekretar t. seminarski wucjer Fiedler, kotraj zméjetaj najpriyedy wustawki wudželacj. Hdnj bê zhromadzina nimale schtyri hodziny trača, wobzamkný so ze spěwom: Hišće Serbstwo njezhuſjene. Nascha Macjica je tola pschi wschitkli hubjenych cjasach pschech na močach pschiberača; duž nadzijamý so teho tež za pschichod. Jako zhromadno-serbske towarzstwo wé Macjica prawu pschezjenoscj zdžeržecj a wobkrucicj. W tym nastupanju ma wona drje wjele pschikkadow; najrijenisti pak bjež Slovakan, hdjež je w jich Macjiczh jedyn pschedsyda katholicki biskop a drugi pschedsyda ev. lutherski superintendent. Za Serbow wschak je hiscje wjele džerawoscje trébne, w kotrež móžetej a dyrbitej so wobě wêrywuznaczi podpjeracj. Duž tež pschichodnje ze zhromadnymi mocami do vredka! M. H.

H. Se Semiz. Pola naši su tu sumu pschi pučjach jara wjele kolikow wot žadowych schtomow wotkamali a najskersko k tepljenju pschetrjebali. Pschi tym je so tu a tam tež mledy žadowych schtomik wotkamik a skayt. Pschi pučju wot jow do Gsmilnej wodžazym, su na kruchu, něhdje 100 kóhcejow dokhim, 17 kolikow wotkamali. — Pschi djenzniſschej zhromadzijne tumicjanſkeho pszolanſkeho towarzstwa powjedasche so, so je nan

wschelich huzodnych wshach syma tójskto kocjow skasyka. Nekotri menjachu, so su zo te kocje najhubjenischo dzerzake, kotrež běchu hzodow syrop (Malzsyrop) i zyrobje doftale, dokelž su tón hamy lohy slasy, abo dokež jón žadny niz kózdy ežas dobrý njeđostanje. Porucjuje zo teho dla pschezo sašo s nowa dobrý mēd abo zolot, kiz ma zo pečolkam dawacj, hdvž mjeđu doſče we kocju nimaja. — 5 šobustawow čze spytacj, kajte budža te tak jara hwalene krajnisse pečolki, teho dla je pschedsyda poruežnosć doſtał, so by na barona Rothschüha we Weizelburku pola Lublanja (Lainbachu) pišal a 5 tajlich matkow tam skasal. — *

Proščerstwo je w najnowischem času hetro pschi-bjerako. Najwiazny běha rjemeñnikow abo tajkich, kiz zo sa nich wudawaja, wokoło. — Psched krotkim běchtej tu dwē zyganci, kotrež psches wěščenje, khorosje sapravjenje a t. d. ludjom pjenjesy wuryczowacj chzyschtej. Ale nach waſchtař wupokaſa wobeju, jako běchtej ledom do wshy stupilej. —

S H o d z i j a. Wyżole ministerstwa kultuza a sja-wneho wučenstwa je l. kandidata Grundmanna s Hozdija sa wychsego wučerja na realnu šchulu w Žitarce powołalo.

S K h a n e z. Dokelž je 18sletny syn nachscho wučerja l. Wujanza na člowiske jétra skhorjek, je wychsnoſć nachu šchulu hacj na dalshe sanktacj dała. Tež su pječa w Koblizači člowiske jétra wudyrile.

S H o d z i j a. W nožy sandzeneje njeđzele su paduschi pola tudomneho klamarja Mrósa zo nutsdobycj phtali, ale snutskomnyh wołenzow dla nježu nutspščinacj móhli. Wot tam su zo na šchulu podali, hdjež pak nježu niežo wotnjeſej móhli. Ale na kaplanstwie, hdjež su potom ſchli, su tójskto smachow kranjli. Schkoda zo na 30 toler woblicja.

Nasajtra w nožy su darinskemu woleńkarjej s wotcijenjeneho rěsala tójskto gratu wotnjeſli.

S L u b i j a. Kaz zo powjeda, dha l. Benada, kotrež bě hwojim času žandarm na Židowje a potom w salskich herbskich krajacj, sa wychsego žandarma ſem pschihiđe.

S W u d y ſ c h i n a. My dowoslam ſebi, na to spominacj, so je l. kandidat Guda hijom psched hodami swoje druhe duchowne pruhowanje hwalobnje wobſtał.

List na redaktora.

Cjesczeny knijež! Ja dowoslam ſebi, Wam t' najeđzenju dacj, so jedyn starý brodatý a hetro stulený člowjet, kiz je pječa se židowskoho ſplaha a zo ja knihirošnaſhowarja wudawa, wſchelako na Waſ a Wasche prözowanje hwarí a zo wobebje na tých mužow pschi-hzodja, kotsiž su nowishe herbske knihowstwo ſakozili.

Wobebje je jemu Wlačjiza čjerā we woku a wshē lepje a po nowischem waschnju pišane herbske knihy, a wón zo na nje njehornje huntori, hacj runje herbsti njemöže a wo herbstim pišnje mjenje rošnji, džali ſlepj. wo barbje. Najſkerje je wón wot teje čjmu lubowazeje a po čjme ſkutkowazeje strony, kotrež zo ſama na hwtko njewazj, naſchewazanym, s jědojthimi ryczem ſkutkowanje tých mužow, kotrež ma zo Sserbstwo ſa ſakczewanje hwojeho pišmowſta ſzakowacj, ponizicj a wuſměſhicj. My zo nadžisjamy, so temu ſlepzej nichtón jeho pschi-hzodzenja wericj njebudje, ale so jemu kózdy roſomny Sserb durje potaje, hdvž s tajkim ſwarjenjom ſapocźnie.

Njewsmicje mi sa ſko, hdvž Wam tajke wěžy piſchu, ale ja ſebi myſlach, so nicžo njewadži, hdvž tež tajke naležnosće ſhonicje a ſ Wami wſchitzh Sserbja, kotsiž ſe Sserbstwom derje měnja.

Nuſchlaſez Petr ſ Čukez.

Priopk.

* W Nummersdorfie pola Lambacha (w Austriji) běſche jena burowka rajz na warikla a potom ſ pschela-danja město zokora arſenik na njón naſypača. Šchdmjo člowjekojo, kiz běchu wot njeho jědli, hnydom ſkhorjehu a wot nich su pječo po krótkim času wumrjeli.

* W Lille pułný zo 14. haperleje jedyn parný ſtotok. Teho kruchi pscherashchu murju, a třeha twarjenja, hdjež ſtotok ſtejeſche, zo ſaſhypny. Někotre minuty po ſdzisjho powali zo tež wyžoki, t' fabrižy ſkuschazy wuhen. Wot tepjerja, kotrež mějeſche ſtotok wobstaracj, njeje zo žadny ſlēd namatał; pječ dželacjerow bě na měſcje morwych, ſchěſt wumrje po krótkim času a 15 člowjekow je mjenje abo bóle ranjenych.

* W Ves Nouiérēs (jenež malej franzowskej wshy) zo jutrowniczku w času Božeje ſkuzbny kruch zyrtwe ſaſhypny. Psches 100 člowjekow bu ranjenych, bies nimi 20 tak cježko, so je njewěſte, hacj ſe žiwenjenjom wotendu. Jena žona bu na měſcje ſaražena.

* W Boguhiſlo (we Wuherſkej) wuندje 6. haperleje psches male džecji, kotrež ſe ſchtrichowanczami hrajkachu, wohén, kiz 140 domſkich ſe wſchelakimi pôdlanslimi twarjenjem do procha a popjela pschewobroczi.

* S Petersburga pišaja, so je 21. haperleje lód ſ rěli Njewy wotſchok a ſo budža drje někto ſa krótki čas ſašo ſ morja ſodje jěſdzieč.

* W Lichtenfeldje pola Barlina hrajkachu wón-danjo někotri dželacjerjo kharty, piši čjimž zo 9 pjenježkow dla ſwadžiku a jeneho dželacjerja ſe Šchlesynſkeje tak pschebichu, so dyrbjeshce wón nasajtra wumrjecz.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

lozem

w ořitaj

a

ludži pödla

škřejetaj.

* * *

Mots Tunka. Ty, Hanso, ſu dha jutry nimo?

Hans Depla. Přej skorženo tola! na hlupeho člowjela, ſo njevě, hac̄ ſu jutry nimo; to tola kózde běčjo wě.

M. T. To drje ja tež wěm; ale dokelž holz̄ njejſu žane jutrowne khrlusche spěwate, dha ſebi ja myſlu, ſo budža halle tam jutry.

H. D. Dha drje tam tež žane pōſtne khrlusche spěwate njejſu.

M. T. Ně, žanu njeđelu, a tež niz cžichy pjetk.

H. D. Nô, tola! — Njejſu dha tam žane holz̄?

M. T. Ach, holzow je tam doſč, ale ſpěwate njejſu. To bě tak ſrudnje na taikim wježekym ſvjeđenju.

H. D. Cžeho dla dha njejſu ſpěwate?

M. T. To dyrbis̄ ſo jich ſam hic̄ wopraschec̄.

H. D. Do kotreje wžy da dyrbjal to hic̄? Ža tam póndu ſo jich wopraschec̄, a džu jich napominac̄, ſo njebychu ſacžiňke ſtare, pobožne ſerbſke waschnje.

Zemrječí:

Djen 3. haperleje: Theodor Korla Hennig nad Nadžan- nezami, 69 l. 9 m. 25 d. — 5., Jan Pietschka, měřicjan a ſbězér w Budyschinje, 53 l. 5 m. — 11., Jan Schuba, džitolupz w Budyschinje, 61 l. — Hana Maria, Handrija Wanaka, dželacjerja w Pezoldez ſelesliječni, dž., 1 l. 1 m. 1 d. — Wilhelmina rodž. Hausdorfez, Gustava Adolfa Deutschera, krawza w Dobruški, mandjelska, 29 l. 6 m. 2 d. — 13., Emil Jurij, Jana Augusta Bibaža, krawza w Budyschinje, ſ., 1 l. 8 m. 8 d. — Jan Ernst Pietschka, ſbězér na Židovje, 44 l. 3 m. 12 d. — 14., Handrij Schleučer, wumjenskar w Žyžez, 63 l. 5 m.

Cyrkwinske powjesće.

Křečni:

Michałska chrlej: Korla August, Jana Pětra Pietschki, ſahrodnika we Wulfim Wjelbowje, ſ. — Maria Augusta, G. E. Boda, ſtefničneho woledžbowarja pola Katarjez, dž. — Hana Helena, Michałka Frýtsche, ſahrodnika w Šekonej Borschci, dž. — Maria Theresa, Korla Augusta Kalaučka, řežklarja w Jeřelezach, dž. — Korla Wylen, n. ſ. pod hrodom. — Selma Hilžbjetka, Vjedricha Augusta Bartscha, wo- hydlerja pod hrodom, dž.

Liqueury, dwojne a jednoře palenzy,

kotrež jara derje ſkodža, po khanach a ejsmarach naſtunischo pſchedawam.

August Bartko
na ſwonkownej lawſkej haſy.

Szymjentne lane ſymjo.

Zyłe woprawdžite rigaske lane ſymjo w tunach, kaž tež lane ſymjo w meňach, konsche léto ſ tuny ſhyte, pſchedawa w Małeszechach, ſobotu pak tež w Budyschinje w hoſcjenju ſ ſtočej hveſdze

P. Faſka.

Nowe ſymjentne lane ſymjo

Rigaske (w tunach) a memelske a ſchleſynſke jedyn ras ſ tuny ſhyte ſo tak derje pola mje w domje, kaž tež wſchēdnie w mojim ſkladje pola l. kořzmarja Herzoga na žitných wifach w Budyschinje naſtunischo pſchedawa.

Korla Libscha w Trjebjeňzach.

Prawdziwe, po kompozycji ~~z~~ królowsk. profesjorja Dr. Albers'a w Bonnje ~~z~~ dylekane, jako wózneje skutkowane a doposnate **rheinische bröste**. Paramelle maja w sałtygowanych ręcznikach w jenych titach po 5 nñl. — na kotryż przedniej stronie je wobras „wóz Rhein a Mosela” — stajnie na pschedan: w Budyschin je mesczanski hauptkar **O. Schimmel**, w Kamieniu **Ad. Baumert** a w Lubiju **W. Rotha**.

Hiszczeje żadny przed

nijeje ho psche khorosze dykaznych organow jako psche laszle, psche wobycznoścze brósta, schijje a plezow tak wulzyschnie jara hojazh wopokała, kaž běly bröstszyrop **G. Leopolda** a **Co.** we Wrótklawju. Tón hamy ma w bleschach po 6, 11 a 20 nñl. sało na pschedan

A. B. Pannach w Budyschinie.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodżerje

wot arkanista Sonntagha w Uczwysile wotwodżuja wschitko, schtož wicz salożuje, s' khorohę czełka won, a kluža jako wěst̄y hojazh średk psche wicz a rheumatismu wschitich družinow, jako psche wobleczo, schiju, bröst. a subyblenie, psche hłowiązu, ruczniu a nohowni wicz, psche kałanie w boku, psche drjenie w stawach, w kribjecze a w bjebrach, psche drjenie we wuchomaj a t. d. a ma je na pschedan w **paſcejach** s' wukasjanom, tak maja ho trjebacj, po 15 nñl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinie.

Nowe

pschiwośnawaze ptzmo

Dr. med. Hoffmannoweho
běleho

seloweho bröstszyropa.

Dr. Hoffmannoweho selowy bröstszyrop je miej pschi wutriebanju $\frac{1}{2}$ blesche mot sażwanja a dybawoscje zyłe wuholit, prawdy dla to wobłwedejam.

W Szorzelzu. **Karolina Weise.**

Na pschedan maja jón stajnie prawdziwih **Wilhelm Jacob** w Budyschinie, **Ernst Postel** w Kluschu, **Ferd. Pech** w Scherachowje, **G. H. Dobris** w Ralezach, **F. H. Müde** w Lubiju, **J. G. Poetzschla** we Wosporku, **Hermann Kästner** w Kamieniu.

Tsjo wolazh wotroczzy dostanu pschi dobrij sfzje hnydom klužbu na ryczerkuble Bréšynje pola Hucziny.

Wažne ja ratařstwo.

Wyszoloczeszonym herbskim hosposam dawam t' nawiedzenju, so bym ja butrowy polver doſtał, psches kotryż ho dobra, twjerdza a derje ſłodząca butra w kózdyム lětnym čažni jara rucze nadžela a ho ujelubosne ſłodzenie po ręce, kopolku a nje-kičomnych ſelach wotstroni. S prostwu, so bych ſo czeszczone hosposy mo dobrosczi tuteho polvera pschezwedcicj chyłe, bym ja rad hotowy, je kózdej na požadanje najtunischo pschedacj.

C. A. Webla,
na miążowym torhosćezu.

Lotterija.

Pondzelu 27. haperleje sapocjne ſo czeñnjenje poſle-ſcje (5.) klasz nětcziszcze králoſkeje ſakſkeje krajneje lotterije a ſo ja czesczonym ſſerbam t' ſamej ſ rja-nym wubjerkom $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{1}$ lošow poruczam.

C. F. Jäger sen.

na ſwonkomnej lawſkej haſhy čj. 801.

Carl Vogel

m o l e ī

w Budyschinje na rěſniſkej haſhy čj. 322 porucza ſo t' molowanju a tapezirowanju ſtow, t' molowanju na drjewje, t' wolijsitemu barbijenju, kaž tež t' woblenju domow a t. d.

Nowopaleny twarski falk, fórz po 20 nñl., je wſchednje w mojim falkowym ſtadje na budyskim dworniszczu na pschedan. **C. A. Lorenz.**

W mlynje we Wukranczizach je jedyn ſchrótowy mlyn na pschedan.

Mufzia.

Pschichodneho 28. haperleje (wutoru) rano wot 7 hodzinow budże ſo w Hempelez ſahrodniskej žiwnoſci w Nowych Porschizach wſchon wubjerk deſkow a wujitkowych drjewow, tyczerskeho gratu, domjazeje nadobh a móble, kaž tež kołče, s' italskimi pcžokami wobſadżene, ſjawne na pschedzowanje pschedawacj. Vjes druhim je 5 ſop lipowych deſkow a psfostow, jedyn warschtat, 4 hobanki a t. d. na pschedan.

K. Hempel, tyczerski mischt.

Ssobotu 11. haperleje bu pola budyskeho Tuchorja jedyn mantel namakany a móže ſo ſa ſarunarie ſało doſtać w Zbjezach čj. 4.

Zutſje (niedzelu) popołnju budże w Mjesczizach pola ryhtarja Alberta miſjonska ſhromadzisna wotwodżerzana a ſu wſchitzu pschedzeljo miſjonsztwa ſ tutym na nju naj-podwolniſcho pschedroſcheni.

Powschitkowna asekuranza (Assicuracioni Generali) w Trieceze.

Rukowaz̄y fond: 22 millionow 2 sc̄gi tȳaz̄ schēsnakow.

Žiwenje sawescjaze wotdželenje.

Shromadna sawescjena summa kōn: 1864 Schēsnakow: 33,398,422 14 fr.

Nawdatych prāmijow w lēcje 1864 1,279,303 70 fr.

Wosiewnych schodowanjanow w lēcje 1864 657,086 77 fr.

Powschitkowna asekuranza w Trieceze bjerje sawescjenja horje na žiwenje čłowiekow na najwschelakſche waschnje ja najtunischi a twierde vrāmije a to:

w kapitalowych sawescjenjach s dobytkom a bjes dobytka sa sawescjeneho; wotdželenje s dobytkom poſicja sawescjennym woſebny wujut;

potom we wschitkach družinach rentowych, wěnownych a tantiemowych sawescjenjow.

K wschitkemu wukasowanju a t wobstaranju sawescjenjom porucjeja so jato agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

we Wosporku: Bernh. Hilbenz,

we Wieleczińje: Moritz Wenzel.

**Dickowa konceſſionirowana daloko
wuwołana spodžiwnje hojaza żalba,
ktoraž je so najbóle kózdy ras jako dobra wopokaſala
porucza so w žerdach po 3 nſl. a po 12 np.,
wot hrodowskeje haptysi
w Budyschinje.**

Hollandski mlókowy pólver.

Tutón, se starodawnych čaſow dopokasanych, s naj-
lepšich ſelów a kořenjov pschihotowaných pólver, po jenej
abo po dwemaj lžizomaj wchědnje kruwom abo woz-
zam na přenju pízu nažypany, pschisporja wobzernoſć,
plodži wjele mlóka a ſadžewa jeho wokljujenje. Pakcik
placži 4 nſl. a je t w dostačju w
hrodowskej haptyni w Budyschinje.

**Wopravdžite jendželske mydlo psche-
ſzónwy (Wanzenseife), najlepši ſredk t sahanjenju
tuteho njerjada, je (kruch po 3 nſl.) pola podpiſaneho
w Budyschinje dostačj.**

Heinr. Jul. Linck.

**Dobre a pěknje ſtódžaze kfoſeje
punkt po 66, 70, 80, 90, 96 np., 10, 11 a 12 nſl.
pschi wotkuſjenju 5 puntow tunischi,
wopravdžith homöopathiſki ſtrowotny kfoſej**

punt po 25 np.,

dobre ſava: a pfalzſke cigarry

pschi $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$ ſcje tunischi,

wulkoſornath ſamany rafš,

wulke ſtódke ſuszchene ſlowki,

wſchitke družiny

czistych a ſtódkich palenzow a liqueurow
porucza najtunischi

Carl Noack

na swojnej lawſkej haſy w Budyschinje.

Nakladnikaj: Smoler a Pjech. Ciſe L. A. Donnerhaka we Budyšinje.

August Läuter,

drachlerſki miſcht a fabrikant pschedeshezniſow
dawa cęſcjenym ſerbam s tutym t nowyedzenju, so je
ſtwoje thlamy, kotrež běchu hačz dotal na zitnej haſy,
na ſchuleſku haſu do domu knjeſa pschekupza Wannala
pschepoložil. Sa dotalne dowěrjenje so džakujo proſy
wón najpodwolniſcho, so běchu jemu je tež w nowym
pschebhſtu ſpozčili.

W Budyschinje w haperleje 1868.

Jena dželacjerska ſwójba so na ryčetkublo w
Hornjowje pyta.

Sańdżenu ſobotu bu jena liſtownja (Brieftasche) s
pjenjeſami w Budyschinje namakana a móže so we wudaw-
arni Serb. Nowinow ſažo dostačj.

Borjadny, picju niz poddaty, konjazh wotrocž mōže
na ryčetkublo w Bolborzach hnydom ſlužbu dostačj.

Šmania džowka ſa ſkot móže pschi dobrej ſdžě na knje-
žim dworje w Bréshnje hnydom do wuzbý ſtupicž.

3 kopy wówñich walow je pola podpiſaneho
na pschedanu. **Herzog w Škanezač.**

Kedžbu!

Zutſje nježelu ſulenje wo kofbaſy w Gsowrjezach.

Delnočužiske knihy.

W knihařni Smolerja a Pjecha je dostačj:
Gſerski ſajbel ſa němſko-herſke ſchule, ſ jadnym předgronom,
kak we tomžamem ſe dej huzylſch.

Tónle „ſajbel“ je na pschilaſnju kr. wſchinoſće w
Frankfurcie n. D. wobdzělanh a wudat. Wón je nětko
t dostačju.

Gſerske arije ſa naſchu lubu mložinu. Gſebérane a
wendane wot Chr. Schwela. 1. ſeſchyw. 2 nſl.

Bramborſki herſki záknik 1868. Kózdy thđen 1 čiſlo.
Schwörtlētna placisna $7\frac{1}{2}$ nſl.:

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaći so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaći
6 np. Štvortlétma predpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $\frac{7}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěhy. — Ze Serbow: S Kletnoho. S Bułęz. S Kobliż.
S Budyschyna. — Psicholop. — Hanß Depla a Mots Tunka. — Chrkwinske powjescze. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
25. haperleje 1868.

Dowoz:	Płacizna w perezku			
	na wikach,	na bursy,	wysza.	nizsa.
	tl.	np.	tl.	np.
Psicheniza . .	7	25	7	10
Rožka . .	5	22	5	10
Secymjen . .	4	10	3	27
Wowl . .	2	20	2	17
Horč . .	6	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—
Jahky . .	7	20	—	—
Hesbuschla . .	5	20	—	—
Kana butry . .	—	19	—	17
Kopaschlomy . .	—	—	—	—
Zent. syra . .	—	25	—	20
Kane syrno . .	—	—	—	—

Spiritus płaczescze wcżera w Barlinje.

20 tl. — ngl. a 19 tl. 20 ngl.

pscheniza 80—107 tl., rožka 60—68 tl.,

(to je: sa 25 pruskih forzow.)

rēpikowy woli (nječiſčeny) 10 tl. 10 ngl. —
(Cz i se žen y, kąž so w Budyschinje pschedawa
stajnie něhdze $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Czabi saffoschlesynskeje železnicy
ſ Budyschyna.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

Do Ghorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w noz̄y 1 h. 2 m.

*) Pschisanknjenje wot a se Žitawę a Liberzą (Reichenberga)
†) Pschisanknjenje do Žitawy.

Bienieżna płaczisna.

W Lipſtu, 30. haperleje, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowojazny czerwieni štott abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.; winske bankomti 87 $\frac{5}{8}$ (17 ngl. 5 $\frac{1}{2}$ np.)

Najnowsche.

* London, 25. haperleje. Kendzelski prynz
Alfred je do Australijsi sapucjował, so by ſebi tuton
kraj wobhladał. Wón bě, kaž je ſ Australijsi do
Londona powjescz pschischka, 12. měrza w měscze
Port-Jacksonje był, hdzež běchu jeho na hoscinu
pscheprofylki. Iako ſo wón tam wjesczhe, dha ſo
sta, ſo jeho wěsty D'Farell do kribjeta třeii. K
wulkemu ſbožu njebe wón žane strachne město trje-
chil a lěkar Challenger je tu kulku 14. měrza ſbožom-
nje wuczahnył a prynz Alfred budže ſa krótki čas
ſaſo ſtrony. Iako D'Farella jimachu, dha wón
hischče jedyn ras třeli a jeneho člowjeka do nohi
trjechi, ſi kotrejz bu pak ta kulta tež wuczehnjenia.

D'Farell je ſo wuſnał, ſo wón ſi ſeniarjam
(irlandskim ſběžkarjam) ſluscha. Duž ſu tež wſche-
lakich druhich ludži, kotrychž ſa ſeniarjom džerža, do
jastwa ſadžili a do pschepytanja wſali. — Po no-
wšej powjesczji ſ Australijsi wot 31. měrza je
tamniſki ſud D'Farella ſi ſmjerčzi na ſchibjenzy
wotſudžil.

* Par i s, 28. haperleje. Khězorowe nowiny
„moniteur“ praji pschi ſpominanju na rycz, kotruž
pruski kral pschi wotewrjenju złonskeho parlamenta
džerzesche, ſo wona ſtawnje na to poſkuſuje, ſo měr
woſtanje.

* Par i s, 27. haperleje. Franzowſkim nowi-
nam ſo lubicž nočze, ſo w Italiji pruskiemu pryn-
zej ſławu wołaja, prynzej Napoleonej pak taſku
čeſcz njeſwopokaſuja.

* Dražđan, 29. haperleje. Kral Jan je
ſo dženža ſaſo ſ Čech domoj wróčil.

Saksa. Král wiescze ſo na ſwojim puczu do Brandysa w Čechach 26. haperleje pſches budýſte dworniſchejo. Wón bě ſo tam k wopytanju toſlanskeho wjelwójskow podal.

W Žitavje ſwjeczeſche 24. haperleje direktar tamniſcheje měſtečkanskeje ſchule k. Bröſing 25lētny jubileum ſwojeho tamniſcheho ſaſtojnſtwa a dosta pſchi tutej ſklađnoſci wſchelake ſbožopſtceſa a wopokaſma luboſeſa a počeſcjovanja. Wón bě předy wucjer na budýſkim wučeřſkim ſeminaru.

We Wuhancižach je ſo 19. haperleje wjeczor Heinze bróžen wotpaliča.

Krónprynz Albert a krónprynzeſyna Karola ſtaj ſo 25. haperleje na ſwoju villa abo lētny hródk pola Strehlena pſcheſyholíkoj.

Š Zwickawa pižaja, ſo maja tam někto ſtaſy a druhý fabriký dželaczerjo teſto džélo, ſo ludjo njedofaſhaja. Tež w druhich rudnohóřskich měſtach ma ſo tak.

Pſched někotrym čzaſom bě fourier Aſbach, kiz pola ſakſkeho wójſka w Delsnitzu ſtejeſche, ſ 500 tolerjemi wojeriſtich pjenies cželný a hac̄ runje bory na wjche ſtronu ſa nim blédžihu, dha jeho tola dohañhyc njemóžaču. Poſdžiſho bě wón ſ Wina do Delsnitzu pižak, ſo do Turkowſkeje pónidže a duž ſ nowa ſ a uim telegraſiowachu, ale jeho nihdje njenadeňdžehu. W tyhle dnjach je wón někto ſam na ſud w Zwickawje pſchiſhok, hdzej ſu jeho ſadžili. Wón měſeſche hifcze 200 toler pſchi ſebi.

Ša evangelske mižionſtvo bjes Němzami w Paríſu je ſo w Sakskej 8413 tolér naſdak. K temu ſu naſche ſerbſke wožadu tež ſnamjenitu ſumma pſchinjeſke.

W někotrych nominac̄ wóndanjo wudawachu, ſo ſu w Lipſku falfchne nowe ſakſke jenotoleriſke papjerjane pjenies naſchli. Wysčinofež pak někto woſſewjuje, ſo na tym žane ſkoto wěrno njeje.

Druha komora je požconku wot 20 millionow tolér ſa twarjenje wſchelatich nowych ſakſkých želesnízow pſchiſwoliča.

W Lipſku na maſh ſu ſańdženu njedžela jenemu zuſetmu pſchekupzej 600 tolér kranzli.

Pruſh. Šańdženu pónidželu bu tak mjenovaný zkonſki parlament, po němſku „Zollparlament“ w Barlinje wotewrjeny. Ta wěz je mjenujy ta, ſo ſu w pſchekupſkich a wſchelatich dawkownich naležnoſczech wjche krajow počnóznoněmſkeho ſwiaſka tež Bajerska, Württembergſku, Badenska a Heſendarmstadtſka Pruskej pſchiſankuſke a ſo je teho dla ſhromadžiſna do Barlina powokana, kotaž ſo němſki zkonſki parlament mjenuje, dokež chzedža naſlepje wurađiſ, kaf bydu němſte pſchekupſtvo a wiłowanje podpjerali a pſches wyſoke a drohe žlo muſrajiných pſchekupzow a fabrikantow wot němſkich krajach wotſtronili.

Pſchi wotewrjenju zkonſkiho parlamenta rjeſny pruſki

král Wylem bjes druhim, ſo je ſo ſchyrzeczi lēt hižom minylo, hdjž je ſo tak mjenowane zkonſe ſjenoczenſtvo ſavocžalo, na kotaž ſu ſo tehdý jenož někotre kraje wobdzeliſe. Ale dokež je ta wěz tak jara wužitna byla a ſa te kraje, kiz w němſkim zkonſkim ſjenoczenſtve věchu, wjele pjenies wujiſta, dha ſu ſlónčinje wſchitke němſke kraje — ſ wuwſacjom Awiſtrije, kotaž tež po prawom do Němzow njekeſluſha — k tutemu ſjenoczenſtwu pſchiſtupili a ſwoj dobrý wužit ſ teho měli. Ale hac̄ dotal ſu jenož němſzy kralojo a wjehojo ſwojich mužow do tyh ſhromadžiſnow ſkali, hdzej ſu ſo pſchekupſte a wikowanſke naležnoſcze wurađowat, někto pak ſu mužojo ſe ſameho luda wuſwoleni, kiz ſmeja roſhudžic, ſchtó by němſkim krajam w tajkim naſtupanjom k naſlepſhemu ſkuſiſto. A duž ſebi wón — pruſki kral — myſli, ſo budže ta wěz hifcze wjele lépje wobstarana a ſo ſ Božim žohnowaniom ſo radži, ſo w němſkich krajach pſchekupſtvo a wki najwyſhi dobýtſ doſtanu a pſches to wobýdlerjo němſkich krajow pſchekupſte tworý wjele tunſho doſtanu, hac̄ je to hdje druhdje možno.

Ša pſchedbhydu zkonſkeho parlamenta ſu Dr. Simſona wuſwolili, kotaž běſche hac̄ dotal tež pſchedbhyda druheje pruſkeje komory, a ja vrenjeho měſtopſchedbhyda je bayerski ministerpſchedbhyda wjeho Hohenlohe a ſa druhého město- pſchedbhydu bu, džiwnje doſiž, jeho wuj, bohaty ſchleſyński kubler wuſwoleny. Tutón požlenjſti je mjenujy, hac̄ runje bohaty a woſebny knjes, tola jara ſwobodnje ſmyžleny — a duž je ſo džiwno doſiž trjeſhičo, ſo ſmejeſtaj dwaj wujej, hac̄ runje we wſchelatich krajach bydlitaj, w zkonſkim parlamente pſhezo po ſwojim powo- kanju we wſchelatim naſtupanju wulku móz.

A ſ ſkla, ſchtó budžiſte ſebi hdj myſlik, ſo budže nehdje jedyn bayerski ministerpſchedbhyda w Barlinje ſobu wurađowac̄, ſchtó k lepschemu zykeho němſkeho kraja tyje !! Naſhemu mědemu ſudej, kotaž ſtare wobſtejenja njeſnaja, ſo to jako jara jednora wěz ſda, ale my ſtari ſměm ſo ſ dobrým prawom džiwanč, kaf je ſo ſwét w běhu někotrych lēt pſheměniſ. Duž pak tež naſchim mědſchim k poſtorkej bycž njeſmě, hdjž ſo nam wjch te nowe kraſnoſcze tak rjane bycž njeſdadža, kaž ſebi je mědoſcž wumoluje, woſebje hdjž dyrbimy tak trochu wjele pjenies ſa nje placiſ, a wjche teho ſwioje džecži do wojeriſteje ſkuſby dač.

Barlinske nowinu powjedaja, ſo budže wot wójſka nehdje 13,000 muži dleſhi čzaſ domoj poſkanyh. To ſa Pruska runje jara wjele njeje, ale pſches to móže ſo ſa někotry čzaſ pſhezo něſhto millionow pjenies nalutowaſ.

Pruſkemu krónprynzej w Italiſi tež dale wſchim móžnu cjeſcž wopokaſuja. Wón je ſo 27. haperleje ſ Turina na puc do Florenza (nětžiſcheho italskeho hělowneho města) podal a chyjſte tam ſańdženu wutoru pſchiſej.

Kaž ſoni, tak tež mužſtwa ſ reservy a ſ landwehrę

lēta f žanym manövrom abo wojsklim skutkowanjam pschińcij njerjebaja.

Austria. We wienskim sejmie nětko wo to jednaja, kaf byku pjenjezne naležnosće austriiskeho khęzorstwa nětko do rjady stajicj mohli. Minister finanzow čze to psches nowe wypołozki dawki dozpicj, ale sapoškanzy praja, so ho to njeħodži, dokelž lud ani dotalne dawki wotwieszej nje-móže a teho dla w kózdyム mēscie a w kózdej wóz stajnje wojażu jako eżekutarjo wołoko khoda a husto dōszej tola ničjo wuczisħeczej njemόža. Duż fu někotsi tón namjet stajili, so dyrbi w tutym nastupanju wukraj pomhacj. Mjenujż wot pożejonkow, kotreż je Austria sc̄inika, je wjetshi dżel krajnych dolžnyh papjerow we wukraju rospśchedatħi a wukrajenjo też teho dla ja nje najwjetshi dżel danje dostawaja. Wot tuteje danje by ho pak wot austriiskeho knieżeſtwa p̄jatih abo s̄chtoworih dżel jako dawk wotċaħħny, tak so by tón, kif by 100 schéznałow danje dostacj mēl, jenoż 80 abo 75 schéznałow dostak. A dokelž ma Austria lētnje psches 100 millionow danje placicj, dha by na tajse waschnie sa lēto nēħdje 20 abo 25 millionow nadobħta.

Ale někotsi sapoškanzy mēnja, so to hisħceje f doħħanjenju lēpscheho porjadka njeħoħaha, a so by teho dla najlepje byko, hdj by Austria niz $\frac{1}{4}$, taż nětko, ale s najmienjsza $\frac{3}{4}$ abo też zylo bankrot sc̄inika, tak so by dolžny kapital 100 schéznałow na 25 schéznałow spanħe abo zylo ničjo njeplaqżit. Tak by Austria na jednu ras ġwój zylo dolg woiħħta, taż to tużi sapoškanzy praja. My p̄jimih pak, tajsi bankerot by wulki hrēħ byk, dokelž by wjele ludji, kif fu wulfeje danje dla, kotreż so sa austriiske pożejonki dawa, w̄ske ġwoje pjeniesħ do austriiskich dolžnyh papjerow tkli, zylo ġwoje samōženje shibili a do najwjetšehe hubienstwa sapanyli.

My njeħem, kaf ta wēz hisħceje wumanje, ale taq wjele my widżiġi, so tak derje we wukrajnyh, taż też w austriiskich nowinach dowērjenje do khumsichtow ministra barona Beusta pschezo bôle wotebjera a mēsto teho, so jemu prijed stajnje khwalobne spewi spewaħtu, dha nětko w nastupienju jeho skutkowanja zylo mjeleżja abo na njeħo bōrcieżi pocīnaja. — Po naschim sħadju też ani żadnij jandzel Austriji wojażu pomhacj njemόža: wona je na pueju f rospadnjenju, jeje nēmške kraje połnoznonēmisti swiask wosmje a te druhe ho s Wuherſtej sjenocja, khiba s wuwsaqżom Galizije, kotreż ho f Ruħowſtej pschidżeli, tak daloko haċċ je wot Ruħow wobħdlena. Wone je mōjno, so izzu ho w pohladanju na Wuherſtu trochu mōlīm, ale so izzedha ho austriiske nēmške kraja rad połnoznonēmisti swiaski pschisħanhyż, to mōže jedn kózdy djen w austriiskich nēmškej nowinach c̄itat, hai, to fu też hijom żami sapoškanzy na wienskim sejmie sħawnje dōszej wuprajili.

Franzowska. Tudy je pschezo hisħceje to pra-

schenje klyħsħecj: budżet wójna abo wostanje mēr? Tola njeħem ničton ničjo wésteho prajicj, haċċ runje ho w tu khwilu sda, so khétre do mēra mērja.

Jendželska. S Abeżinijsje je ta njeħotċakawana, tola pak rad klyħsħana powieszej pschiħħla, so je tamniżha wójna s kralom Theodorom skonċenja. Tale powieszej ma ho tak: Jendželski general Napier sbi 13. haperlej wójisko abeżiñskiego krala Theodora psched twjerdžijsnu Magħdalu, po c̄imż ho kral Theodor do twjerdžijsnej żamejje sejħażi. Wón potom jendželskli jathix won poħka, taż wschidli ludji, kotsiż t wójisku njeħeħusħaħu. Tola general Napier njeħeb s tħim spokojeni, ale żadashe wot Theodora, so by ho jemu se kwojim wójiskom bje-wiċċehe wumēnjenja poddak. Theodor, kotrjż ho na twjerdōszej Magħdale spuċċeżeshe, do teho njeħwoli. Duż Napier 14. haperlej sħtor mawasche a też Magħdalu dobū, pschi c̄imż Theodor wo żiwenje pschiħidżi.

Dalshe powieszej w tajxim nastupanju fu għledowaze: Bitwa psched Magħdalu je fa Abeżiñskih jara krawna byka. 14,000 muži ho poda. Jendželżenje mējaħu jenoż malo skidħowana; psħet ożi jenoż 1 wħiċċi a 14 mužojo bēħru ranjeni, morwji żadnij njeħeb. — Wsħiġi Europejsi, kotrjż bésse Theodor jathix dżerġak: mužojo, żonji a dżieżi, wschidli do hromadha 60, fu nětko na dompużju. — Theodor je ho p̄iecja s jenej pistoliu żam satsejlik.

My izzem iudhi hisħceje pschiħpmie, so je ta zykka wójna teho dla nastaka, dokelž kral Theodor wschidħali Jendželżanow, kif bēħru do Abeżinijsje pschiħħli, domoj psħeħeżiż nochżiżs, ale jidu hijom někotre lēta jathix dżerżeżs. A to bē wón saħo teho dla sc̄inik, dokelž ho imjeriżas, jo jeho jendželska swidowjena kralowa Viktorija njeħeb sa muža wsaċċi ċċa.

Nu żo w sħa. Dotalny russi pōžlanz na franzowskim dworje, hrabja Budberg, je se klużby puċċeżi, a pschiħidżi najixerje hrabja Stackelberg na jeho mēsto. Tu-tón je w tu khwilu russi pōžlanz na austriiskim dworje.

Dokelž s Ċeċej a Morawej, taż też s druhih austriiskich krajow wjele ludji do Ameriki wucħażu, hdjek tħalli jara njeħesta pschiħodnos ħażi, a dokelž byku żebi woni ja te pjeniesħ, kotreż dyrbja sa psħewiżenje s Europej do Ameriki sapakciżi, rjanu leżomnoxi w Ruħowſtej kipicj mohli, dha ho teħdi, jako „Sekowjanji hofċeo“ w Ruħowſtej psħeħbywachu, wot c̄ejfli hofċejw sa to ryċċeżs, so by někajki ruħowski wubjerk ho sa to starak, so byku zużi Sekowjenjo na lohha waschnie a sa tuni pjenies leżomnoxi kipicj mohli, dokelž tam wjele najplodniżi krajha pusti leżi. Wot teho ċċa fu tutejje należnosće dla w Ruħowſtej kweru radu skidħowali a je skonċiżne ratarxse towarstwo w Mostwje tu wēz do ruki waħdo. Wone dha mjenujż sa tajixi Sekowjanow, kif izzedha ho do Ruħowſtej psħeħydli, pod għideww għiġi wumēnjenjemi skutkowacj: 1) Kózdu Sekowjan, kif

tam pschiindje dostanje po swojej woli kruh kraja, sa kotrej ma w behu někotrych lēt tunju pklacjenu po wēstich dželbach saplaciez. 2) Tutoń kraj ma so wot wuczahowarjow abo jich połnomoznijeneho wobhlađacj, so by kózdy wjedzał, shto dostanje a hacj so jemu lubi. 3) Pschebzdenje stanje so na khóshy wuczahowarjow. Kraj sa nich smé jenož dobrý bycz a dyrbí blisko zelenizy abo blisko rěki bycz, po kotrej kózdy jeſdza. 4) Kózdy wuczahowarz dyrbí sa ſebje a swoju familiu 200 toler pjenies hobiu pschinjescz.

T u r k o w i s k a. Na herbiskich mjesach so nětko wulke turkowske wójsko w hromadu czehnie a ſda so, jako by wone na nadpad na Sserbiju myſliſto. Ale tam so njeboja, dokež ſu na wójnu derje pschinhotowani.

S p ě w y.

Kosy a holzy paženje.

(S „časopisa“ 36.)

Trýpti trapty běžachu Aj, ty ſtara maczeřila,
Schtýri košy na kuzku: Paž te twoje holčata,
Žaba na nje ſarjechta, Te tak njeſzu bojaſne,
Hop hop du ſaž do dwora. Hdyž hdže neſchto ſrjapoze.

Hdyž ſo na wýžy ſaspěwa,
Truna, piſhezel ſadžela:
Hladaj pěknje, hdže je maſč,
Žanu w dworje njeſkowasch.

H. S.

Ze Serbow.

S Klétnoho. Tudy wudýri ſaňdženu hobotu w nožy $\frac{1}{4}$ na jenu hodžinu w domskich khěznika Taubý woheň a pschewobrocji tute, kaž tež brožen do procha a popječa, teho runja domſke a bróžen khěznika Frýče a brožen khěznika Heringa. Poła Taubez běſtaj jenož dwaj holzaj doma, dokež běſtaj wobej ſtarſtej hízom někotre dný ſdalenaſ. Macz je ſo pječa ſažo wróčila, wo nanje pak njeſwiedja, hdže teži.

Taj holzaj budžiſtaj ſo ſpalicj dyrbjakoj, hdži budžiſtu jeju druhý ludžo wohnju njeſwutorhnyli.

S Bułez. Saňdženu ſriedu pſchiczeje naſch nowy t. duchomny, dotalny diakonus Chahoda ſ Lubija ſ nam a bu pschi tým wot naſheje woſady w jara pſchynym czaha, ſ wulkej čeſcę a luboſcę pſchi mjesach woſady witanu a do Bułez nuzwiedzeny. (Dalischu roſprawu podamý ſa thđzeni.)

S Kobliž pola Hodžija 29. haperleje. Pschi runanju pěſkoweweje hórkí ſmý tudy hlinjane ſudobie ſe ſtarym wójniskim gratom ſ pohanskich čaſow namakali, mijenujz 18 kruhów w 3 družinach, wot kopora (abo ſnadž wot bronzy) rjenje wudžekanh. Wone ſu w hromadze 9

puntow čežke a na poſladanje jako ſchipy ſi mjetanju. Blízku hobotu budža w kniharni t. Smolerja a Pjecha ſi poſladanju.

Větař.

S Buduſchi, 30. haperleje. My ſmý tu tónle tydženj njeſuboſny, močy a ſymny čaſ ſmeli. Woſebeje bě dženža wjedro ſpodiwne doſcz a mějachmy dwě njeſwiedrje ſ kruplami, pschi čimž ſo někotre rasy ſylnje ſahrima.

Přílopk.

* **S** jeneho města njeſalo ſo ſtadu Rheina piſaja: Jedyn bur bě w jenej tudomnej wýžy kruwu kupil a czérjeſche ju wjeſele domoj. Jako bě ju domoj pschihnał, vytal wón, ſo je wona počna wſchow. Duž ſo wón wo radu prasheſche, ſhto by w tojſtim naſtupanju činiež měl. Dobri pscheczeljo jemu radžachu, ſo by wón petroleum načožit, dokež tón wěſeje pomha. Wón kupi ſebi teho dla dwaj puntaj petroleja a ſ pomozu ſwojeje žony kruwu ſ nim namaſa. Wjeſor pschiindje ta žona ſe ſaſhwěčenej lampu do hródze, ſo by widžela, ſak ſ tej kruwu ſteji. A pschi tým ſo ſta, ſo ta kruwa ſ namaſanej wopuſku machnu a to ſ wulkemu njeſbožu do ſpomnjeneje ſaſhwěčeneje lampy. Duž poča ſo hnydom zka kruwa palicj. Ta žona ſ počnej ſchiju woſasche a bě wulke ſbože, ſo muž bóřšy dwaj bočaj wody pschinjeſe a kruwazy wohén poduſy.

* Njeſalo ſo Grimmy bu jedyn 20lētny wotročj, jako ſ ſóru bruniz ſ hórkí dele jědžesche, wot woſa podtorhniemy a pschecelženy, taž ſo jeho čežke moſchłodženego namakachu. Wós běžesche potom ſ konjomaj dale, hacj ſo na bok winy a ſo do hľubin, něhdje 12 kohcžow hľubokeje vali. Jedyn kón wosta na měſcie morwy, druhí bě ſebi pak jenu nohu ſlemiš, taž ſo dyrbjachu jeho ſaktocj.

* W Dahlen je ſo nowa tselerňa, kotaž híſhce ſyle dotwarjenia njebeſche, wondanjo ſaſhyph. To ſta ſo pak tola taž ſbožomje, ſo móžachu ludžo, kiz twarjachu bjes moſchłodženja wuleſc̄. Twarba bě hízom hacj do třechi horje ſmurjowaná a ſu murje pječa teho dla paňke, dokež je kaſkej jara wjele pěſlu pſchiměſhanego bylo, taž ſo wón potom doſcz džeržak njeje.

* W Nürnbergu walesche ſo 24. haperleje wulki kur psches město, dokež bě ſo wojerſki ſyntowých magazin ſapalik. Hacj runje bě woheň wulki, dha ſo tola žane pödlanske twarjenje wotpaliko njeje.

* W Philadelphií (w amerikanské uniji) je 6 knjenjow, kiz ſu lekarjo abo wjele wjazh lekarſi, pſchetoz w Amerizi je žonſkim tež wotpuſčené, lekarſtwo ſtudowacj.

* Wulki pomnik, kotrej ma ſo Dr. Lutherej we Wormsu ſtajicj, budže tam 24., 25. a 26. junija t. l. ſtwjedženjz wotkryt.

* We Wrótkawju (Breslau) ſu ſo paduſči w

nož 27. haperleje do tamniščeve bislopskeje polkadnižnute kamali a tam 4356 tolet frankli.

* Sandženu njedželu běchu so we Wrótkamju tjo Kohnez bratsja (pschekupz) do čočma žnyli, so bychu k žvojemu wježelu po rěži Odrje hacj do Žedliža jeli. Tačo běchu kruch jeli, padže pscheč, kotrehož mějaču šobu, do wody. So bychu jeho s wodý wucžahnili, so wschitzy tjo na jene dobo na jenu a tu žamu stronu psches kromu ſhilichu, psches čož so ſia, so ſo čočm pſchecijny a woni do torhažch žokmot paných. Młodschemu 22létneemu bratrej ſo poradži ſmjerzej wucžeknycz, taj dwaj družaj pak ſo boryš nurischtaj a njeſzu ani jeju čeče namakali.

* Njedželu 26. haperleje wočžachu ſo barbač Hajnk, pschekupz Louis Heidner, ſahrodnik Wiedemann a hiſhče jedyn muž, kotrehož imeno hiſhče ſnate njeje, w jenym čočmje na jenym jéſoru njedaloško Varlina. Čočm je ſo s nimi na njeſnate waschnje podnuril, a njeſzu jich čeče namakali.

* Schwedski dwórski marschal baron Höpner je ſlawneho franzowſkeho lelarja Relatona pſcheprožk, ſo by k njemu do Schwedſkeje pſchijek a jemu někajku ſacjekliſnu wureſak. Dr. Relaton je ſlubík, k njemu pſchinč, ale pod tym wuměnenjom, ſo 25,000 frankow (1 frank = 8 nř.) doftanje, jeli ſo ta operazia njeradzi, jeli pak ſo radzi, dha dyrbí jemu 100,000 frankow ſaplačicj.

* S Konstantinopla pižaja, ſo čze turkowſki ſultan Božaram (abo Bulgaram, kij ſu ſlowjanſki lud) nětka tež božarskeho arzbifkopa dacj. Pola Božarow běſche mjenujz tak, kaž to něhdje hiſhče w Delnych Žužizach wižimy, mjenujz delnočužiſkim herbſkim ſlowjanam po móžnoſci němſkih duchownych dawaja a turkowſkim božarskym ſlowjanam Grichow ſa duchownych na ſchiju ſczelech. Wot někotrych lét hem běchu ſo pak Božarjo ſryczęli, ſo k žwojim grichifkym duchownym nihdje wjazy ſe miſhi njehodžachu a jim tež ničjo njeplacjachu. Tačo bě jich turkowſte ſnjeſtvo teho dla někotry čjaſ pſchesje-

halo, dha woni tola ſkonečnje njeprawdu Grichow ſpōſna a woni dyrbjachu božarske duchowne ſte města wopushejicj. Ale wysche duchowniſto hiſhče grichifke moſta, něhdje tač kaž pola naſi němſle, hacj je nětka tač daloko pſchijek, ſo budže pſchichodnje tež božarske.

* Džera, r kotrejz pola Sperenberga (w Pruskej) na ſol wjercza, je nětka 384 kočej hukola a ſol (lamjenita ſol) leži tam w tolſtoſci 245 kočezow.

* Hrabja Crivelli, awſtriski poſkaz na bamjowym dworze w Romje, je ſo na khežora ſ proſtu wobrocík, ſo by jeho domoj powołak, dokelž won pola bamja konkordata dla ničjo wuſkutkowacj njemožje. Khežor je po jeho woli ejnik a barona Meyzenburga na jeho město požak.

* W jenej wžy wojerowſkeho wotrježa hrailaſtaj 2. kwiedžen jutrow dwaj 14létnej hólzaj ſ jenej starej pistoliu a nabiſchtaj ju ſe ſchrótom. Nějapz ſo wona wutſeli a kowarjowý ſyń bu tak ſtrachnje do delneho žiwota trjeheny, ſo dyrbjefche ſa krótki čjaſ wumrječj.

* W Liegnizy bu nowy pſchedžyda tamniſčeho kralomſkeho knježiſtwa baron Žedliž 15. haperleje do ſwojego ſaſtojnſtwa ſapokaſany.

* Bramborski herbſti zaſniſ, kotrejž kaž je ſnate, w Khocžebuža wukhadža, powjeda, ſo je ſo w Šywiiku pola Hródku 6. haperleje dopołnja Žankez burske ſubko wotpaliko.

* Poſt počnóznoněmſkeho ſwiaſta ſu w ſandženym lécje wobſtarale: 298 millionow liſtow, 31 millionow pačkijow bjes deklarazi, kotrej běchu 233 millionow puntow čeſke, 17 millionow pačkijow ſ deklarazi, kotrej běchu 16 millionow puntow čeſke, 4 milliony liſtow ſ tač mjenowanym poſtvorſchuſom a $6\frac{1}{2}$ miliona liſtow, pſci kotrejž ſo hotowe pjenjeſy placjachu. Pſches deklarowane liſty bu 2845 millionow tolet roſpoſkanych, poſtvorſhuſa bě 12 millionow toleč, pſacjenjow w hotowych pjenjeſach 80 millionow toleč. Poſtſkih ſaſtojnikiow je 13,969, nižjich poſtſkih ſaſtojnikiow 19,067, poſtillo- now 6881, poſtſkih koni 18,674.

Powschitkomna aſſeturanza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali),

sawěſcjuje pſci rukowſkim ſondsu wot:

25 millionow 939 tyžaz 831 ſchěſnakow 44 frajzarjow

Powschitkomna Aſſeturanza sawěſcjuje:

- a) twory, mobilije, žnejeſke płydy a t. d., kaž tež, když to krajowe ſafony domoluja, twarjenja wſchěch držinow pſce wohnjowu ſchłodu;
- b) ſubka na drogach pſce transportnu ſchłodu;
- c) poſtſiciuje ſawěſcjenja na žiwenje člowjelow na najwſchelakſche waschnje ſa nojtunisčhe twjerde prumiſje a wuſtaja polich po pruſkim kourancze

Towarſtvo wuplačzi w lécje 1866 ſa 12,448 ſchłodowanjo w ſummu wot 4 millionow 351 tyžaz 497 ſchěſnakow a 3 frajzarjow.

Š ſogdemu wukafanju a k wobſtaranju ſawěſcjenjow poruczeſja ſo jako agentojo:

w Budžchinje: Julius Ulmann,

we Woporku: G. A. Kilian.

we Wielecžinje: Moritz Wenzel.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

ro z om

w o t r i t a j

a

ludzi p o d l a

š k r e j e t a j .

* * *

Mots Tunka. Ja chęk jenož tola wjedzieć, shto ta žónska s tym kramzom tak helcji?

Hans Depla. Kajku žónsku dha ty měnijsi?

M. L. Nô tu s delneho kraja.

H. D. Shtó dha cje tale stara?

M. L. Wona drje mje nježo njestara, ale džiwnie

tola je, hdjž s nim hacj do Budyschina pschiindje, so bŷ-
shtai tam na karužela pojedzitoj.

H. D. Haj, to je džiwnie.

M. L. A wjśe teho je wona tola wjese mködjscha,
dyžli wón.

H. D. Hm, hm, tola!

Cyrkwinske powjesće.

Weroiani:

Michałska chrlej: Jan Schłenczer, thěžkar w Byže-
zach, s Madlenu rod. Böhmez swubowjenej Schubowej s pod-
hroda.

Krčeni:

Michałska chrlej: Korla Ota, n. ſ. s podhroda. —
Korla Bruno Jurij, Augusta Petška, rěšbarja na Židowje,

ſ. — Korla August, Khrystiana Hanel, thěžkarja w Hornej
Kinje, ſ. — Jan Bohumér, Jurja Wjenka, wobylterja w
Jeńczach, ſ.

Katholoska chrlej: Jan, Jana Rencja, thěžkarja w
Bělczechach, ſ.

Zemrjeći:

Džen 21. haperleje: Handrij August, Jana Rencja,
kublerja w Bótku, ſ., 7 n. 2 d. — Jan, Jana Rencja, thěž-
karja w Bělczechach, ſ., 5 hodžinow ſt.

Magdeburgske kroupobieže sawěsczaze towarzstwo,

Sakladny kapital: Čsi milliony toler,

w 6000 aktijach, s kotrych je hacj dotal 3001 wudatych,

sawěsczaje semske wupłodh wschitkich družinow psche kroupobieże po twjerdyh prämijach. Doplacżowanja żenie
żane nježju. Samanaja bo najposdjijscho sa měšaz po jich postajeniu polne wupłaczja; sa sprawne dopjeljenjenje
tuteje pschielskinoje bo psches wobchérne skutkovanie a psches sakladny kapital towarzstwa rukuje.

Wot jeho sčthrnaczelétnego wobstacza je towarzstwo 413,736 sawěsczenjow wobsonko a 4,814,203 toler
samunanjow sapłacjilo. Saměsczeniska summa w lěće 1867 wunjese 46,968,664 toler.

Podpisani agentojo sawěsczeniske namjetu rad horjebjeru a budža wſcho druhe wukasanje rad dawacj:

w Budyschinje: H. Meisel, ök. inspektor;

w Banczach: Bernh. Berger;

w Biskopizach: Carl Böhmer;

w Scherachowje: Ferdinand Pech;

w Lubiju: Ed. Kohlmann a G. Berthold & Co.;

w Nowosalzu: Ludwig Müller;

w Großschönawje: Joh. Fr. Wenzel.

Liqueury, dwojne a jednoore palenzy,

kotrež jara derje šloža, po khauach a ejsmarach najtunischo pschedawam.

August Bartko
na swoikownej lawskiej haſhy.

Delnoživotnu ſlemkowu žalbu naſtupaze.

Łekarske wopisimo.

Czesczeny knježe, ja proſchu Waſ ſi tuthm, mi ſa paſijentow ſi nowa 7 hornyczkow wascheje woſhebie dobreje ſlemkoweje žalby poſlacz, a to wot ſkabscheje družin 2 hornyczkaj, a wot ſylniſcheje 5 hornyczkow. Porzije, wot Waſ hacž dotal doſtate, ſu najbožowniſche ſtukowale, a je ſo po taſkim čerpjatemu cílowieſtrwu pſches Waſ ſredk doſtał, kotrež wſchě wucžby pſchedupi, ale tež taſkich, kiž ſu na ſlemk thori, i najwjetſchemu džakej i Wam wubudži.

Steudik Riegenſdorf hahnawſkeho weſteja
w pruskej Schleſynſkej, 31. jul. 1867. Dr. Kraudt.

Spomnjenia žalba je tak derje direkture wot wunamakarja Gottlieb Sturzenegger in Harisan, Canton Appenzell (Schweiz) doſtač, kož tež pola knjefow Spalteholz & Blehl w Draždjanach, pola knjefa Kirschbauma w Lipſku a pola knjefa A. Günthera w lawſkej haptzych w Berlinje, Jerusalemer Straße 16.

Plaćzina ſa hornyczk 1 tl. 20 nſl. i pſchipoſlaniom pjenjes. Sahojenje, bjes sahorjenja, najbole kóždy raswěſte. Rospoloſanje, kak ma ſo trjebacž, a wopisimo daſmo. Bohath ſkład ſlemkowych paſow (Bruchbänder).

Wicżowe a rheumatismowe wotwodžerje

wot arkanifa Sonntagha w Uſcžwile wotwodžuju wſchitko, ſtož wicž ſaložuje, ſi thoreho czela won, a ſluža jako wěſti hojazh ſredk pſche wicž a rheumatismu wſchitkich družinow, jako pſche wobleczo-, ſchiju-, bróst- a ſubybolene, pſche hłowjazu, rucžnu a nohowu wicž, pſche kaſanje w boku, pſche drjenje w ſtawach, w khribjecze a w bjevrach, pſche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedan w paſcejach i wukasenjom, kak maja ſo trjebacž,
po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Hiſcheje žadyn ſredk

njeje ſo pſche thoroſcje dyhažnych organow jako pſche laſchel, pſche wobčežnoſcje brósta, ſchije a pluzow tak wulzyſhne jara hojazh wopolaſak, kaž bělý bróſthrop H. Leopolda a Co. we Wratislawju. Tón hamy ma w bleſčach po 6, 11 a 20 nſl. ſažo na pſchedan
A. B. Pannach w Budyschinje.

Nowe ſymjentne lane ſymjio

rigaſke (w tunach) a memelske a ſchleſynſke jedyn ras ſi tuny byte ſo tak derje pola mje w domje, kaž tež wſchědnie w mojim ſkładzie pola f. krcžmarja Herzoga na zitnich wikaſ w Budyschinje najtunischo pſchedawa.

Korla Libſcha w Trjebeńzach.

Wosjewjenje.

Druhe ſkótne wifi we Wulſich Sdžarach ſo 5. meje t. l. wotwodžera.

We Wulſich Sdžarach, 25. haperl. 1868.

Gmeiñski prjódſtejer
Jurk.

Wosjewjenje.

Wóndzelu 4. meje t. l. budże ſo na ſderjanſkim reviru něhdźe 50 mjeſtich kložow, 25 kop twjerdyh a 50 kop mjeſtich walczkow ſa hotowe pjenjesh na pſchedažowanje pſchedawacž.

Šromadzisna dopołnja w 9 hodžinach w drjewniſcżu pſchi wulſim hacze.

Hajniſki dom w Sderju, 27. haperleje 1868.
G. Petrenz.

Wažne ſa ratařſtwo.

Wyſokoczeſčenym ſerbſkim hospoſam dawam i naſiedzenju, ſo bym ja butrowy olver doſtała, pſches kotrež ſo dobra, twjerda a derje ſłodžaza butra w kóždym lětnym čzaſu jara rucže nadzela a ſo njeļubofne ſłodženje po rěpje, kopołku a njeſknicžomnyh ſelach wotſtron. S proſtu, ſo bych ſo czesczeno hospoſy wo dobroſeži tuteho polvera pſchewwědczicž chytle, bym ja rad hotowy, je kóždej na požadanie najtunischo pſchedacž.

C. A. Webla,
na mjaſhowym torhōſcżu.

Carl Vogel

moſer

w Budyschinje na rěſniſkej haſhy čo. 322 porucža ſo i moſowanju a tapezirowanju ſtow, i moſowanju na drjewje, i woliſojtemu barbjenju, kaž tež i woběſenju domow a t. d.

Murjerjo a dželaczerjo

móže pola podpiſaneho hnydom do džela ſtupicž.

P. Wendler, murjerſki mischt.

Borjadnyh, piču niz poddaty, konjazh wotrocžl móže na ryčerſkuse w Bolborzach hnydom ſlužbu doſtač.

Sama džowka ſa ſkót móže pſchi dobrej ſože na knježim dworje w Bręſynje hnydom do wucžby ſtupicž.

Psches tunje nakupowanje na mašy w Lipsku je netko mój skład wjsche-
lakich draseženischczech s nowa najbohatšcho wubotowaný a jón ja wschitkim
najpodwolnišcho poruczam.

August Grützner.

Magdeburgske wohén sawěscjaze towarzstwo se składnym kapitalom wot pjecž millionow toleč prusk. Couranta

w 5000 aktzijach po 1000 tl., kotrež sú dospołne wudate,
pschijima po tunich, twierdych prämijach sawěscjenja psche wohnjowu schkodu tak derje w mestach kaž na wžach,
na hibite pschedmijet.

W tunjozeži swojich prämijowych postajenjow wone niže Janeho druhého sprawnego towarzstwa nijesteji,
tež posicja wone pschi sawěscjenju na dleski czas hódný dobyt.

Pschi ratarstich sawěscjenach so sawěsczenym tojschtu k lepschemu pichiswoli.

Schkodowanje psches wrażenie gaſa so tak faruna, kaž wohnjowe schkodowanje.

Sawěscjenske formularz, kaž tež exemplarz powschitkomnych sawěscjenistich wuměnjenjow moža so pola
podpišaneho agenta každy czas darino dostacž, kotrež budze pschi napišanju sawěscjenja stanje k pomozh hotowh a
budze wschitke požadane wuloženia dawacž.

B Budysinje, na hornczerskej haſy.

Khosej, punt po 60, 65, 70, 75, 80, 85,
90, 95, 100, 105, 110, 120 np.

Zofor, punt po 38, 40, 44, 48, 50, 52, 54,
56, 60 np.

Chrop, punt po 16, 18, 20, 24, 30, 36,
40 np.

raſinirowany petroleum, swěcenje, ci-
garry, palenž, tobak, laki, firniſy, barby
huche a we wolsiu, grotowe hosczie wot $1\frac{1}{2}$
haſz $4\frac{1}{2}$ zola, kaž tež wschitke kolonialne twory
w najlepszej dobroſci po najtuniszej płaczisnje
porucza

J. T. Schulza
na snutskomej lawſtej haſy.

Wost, twar a Łusčezinska

tupuje po najwyszej płaczisnje

mydlar Lehmann pôdla kaserny
a w swojich khamach na žitnej haſy.

Jena woskowa praſa

je pola podpišaneho na pschedaní.

Mydlar Lehmann na hornczerskej haſy.

Tón hamy, kž je w aukcji w Hempelez khejniskiej
žiwonoſci w Nowych Borszczach jene małe mahagonijowe
durczki (kotrež podpišanemu niesłuscheja) ſobu wſak, ſo
ſ tutym napomina, je hnydom ſaſo pschinjescz, dokelž budze
ta węz hewak ſudniſtu wosjewjena.

Korla Hempele.

Młody człowiek, kotrež čze towarzstwo naukuje, ſo
może hnydom do wuežby stupicž. Hdež? to je ſhonicz we
wudawarni Serb. Nowinow.

Niedzelu 3. meje kehele kulenje wo jara rjana buſ-
skinowe kholowh a potom reje w Sowrieżach.

H. Amoch.

Nakladnikaj: Smoler a Pjech. Cieš L. A. Donnerhaka we Budysinje.

Heinr. Meisel, öf. inspektor,
agent magdeburgskeho wohén sawěscjazeho towarzstwa.

 Jena dwajchobna kheja s brožnju, se kadowej
sahrodu a s kruchom luki je na pschedaní we Lufy
cjo. 34.

Na kniežim dworje w Lutobeczu ſteja proſata (jendzel-
ſteje rafy) na pschedaní.

Teſjo w olažy w otroczy dostanu
pschi dobrej ſdžie hnydom ſlužbu na
rycerſkble Brēſy nje pola Guczinu.

Na kniežim dworje w Pliszničach može jena
holza hnydom do ſlužby stupicž.

Nowopaleny twarski falk, kóz po
20 nžl., je wschednje w mojim falko-
wym ſtadje na budyskim dwórnischczech
na pschedaní. **C. A. Lorenz.**

 Jedyn dobry rječaſnik, — čorný pudel, —
1 lěto starý je w Bělčezach cjo. 21 na pschedaní.
Ně ſa l.

W loni je ſlěbowaza knižka s nakladom Maczizy
Serbskeje wuschla a w kniharni Smolerja a Pjecha
ſa 6 nžl. doſtacž:

Najwujtnejši pschedzjelo ratařstwa a hajniſtwa bjes
ſwěratami, jako wot pschirody postajen ſakhowarjo
a wojovarjo pschedzjivo wobſchodzienu psches njerodž
a myſče. K powuczenju ſa wježnych a jich wuejerjow.
Wot Dr. Glogera. Do ſerbskeje rječe pschedzjok
M. Rostot.

NB. Tuta kniha je ſa ſobustawu Maczizy Serbskeje
pola k. maczicznego knihiſtkaſnika d a r m o doſtacž.

W kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſa 8 nžl. doſtacž:
Ruske pschedpíſy (Borschriften). 1. ſeſtivit.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoleř.

Kózde číslo płacić
6 np. Stwórlétña przedpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W oprijeće: Najnowsche. — Swétnie podawki. — Spěw. ← Ze Serbow: S Bułez. S Budyschina. S Gjor-
nych Nožliż. S Lubija. S Minakata. — Hrožaja wulka schłoda psches mejsse brući. — Pschilopf. — Hanß
Depla a Mots Tunfa. — Čyrwinsle powjescje. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
2. meje 1868.

Dowosz: 7890 kóreow.	Płacizna w pterézku na wikač, na bursy,				wyša. niżsa. najwyša najniż		
	tl. np. tl. np. tl. np. tl. np.						
Pscheniza . .	7 27	5	7 15	—	8 7 5	7	5 5
Nožla . .	5 22	5	5 10	—	5 25	5	20 —
Iecjmjen . .	4 10	—	4	—	4 15	—	—
Wowž . .	2 25	—	2 20	—	2 24	2	22 5
Hročh . .	6	—	—	—	—	—	—
Woka . .	—	—	—	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—
Jahly . .	7 20	—	—	—	—	—	—
Hejduschla . .	5 20	—	—	—	—	—	—
Kana butry . .	— 18	—	— 16	—	—	—	—
Kopacklomh . .	—	—	—	—	—	—	—
Zent. hyna . .	— 25	—	— 20	—	—	—	—
Lane hymjo . .	—	—	—	—	—	—	—

Spiritus płaczescze wczera w Barlinje.

20 tl. — nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheniza 80—105 tl., rožla 60—64 tl.,

(to je: sa 25 prutów torzow.)

repikowy wolič (nječiſćenij) 10 tl. 10 nsl. —
(Ežiſenij, kaž ſo w Budyschinię pschedawa
ſtajnje něhdje 1 ½ tl. dróžſci.)

Gzahi ſakſtoschlesyňſteje želesnizy
ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.*; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

*) Pschedanjenje wot a se Žitawy a Liberža (Reichenberga)

†) Pschedanjenje do Žitawy.

Pjenjezna płaczisna.

W Lipstu, 7. meje, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2 ½ np., 1 połnoważazg czerwieni skoth abo dukat 3 tl.
6 ngl. 5 ½ np.; wińskie bankowki 87 ½ (17 ngl. 5 ¼ np.)

Drjewowe aukzije.

Twjerde a mješke palne drjewa, na tudomných knje-
žich revirach w tuthym lěče ſbite, budža ſo na ſkedo-
wzych dnjacach a leſowowych mjeſtnach na pschedawacj.

Pondzelu 18. meje rano wot 9 hodzinow
na trupianskim reviru pschi ejornych wolschach.
9 kloſtrów ¼ lohcž. brēſoweho ſchczęſjaneho drjewa
8 = ¼ = kłojnoweho
150 kop. ¼ = brēſoweho a wolschoweho walczkow
17 = ¼ = kłojnoweho

Wutoru 19. meje rano wot 9 hodzinow
na nowſchęzanskim reviru pschi żonjazym hacze
3 kloſtry ¼ lohcž. brēſoweho ſchzęſjaneho drjewa
100 kop. ¼ = brēſoweho a wolschoweho walczkow
12 = ¼ = kłojnoweho

Serjedu 20. meje rano wot 9 hodzinow
na jenſchęzanskim reviru pschi pſowej hrjebi
90 kloſtrów ¼ lohcž. kłojnoweho ſchzęſjaneho drjewa
200 kop. ¼ = kłojnoweho walczkow.

Šromadzisna w pomjenowanych drjewniſchęzach.
W Rakęzach, 8. meje 1868.

M. Pelz, wychi hajnik.

Swubjerane běrnj ſu hřečje na ſwobodnym kuble
w Žeschizach na pschedau.

W Šdjeri pola Klufcha je jena ſiwnoscj ſ 11 kř-
zami pola a ūki a ſ dobrymi twarjenjemi ſe ſwobodneje
rukí na pschedau a je wſcho dalsche ſhonicj pola ryčtarja
Schmole w Lichanju.

Ojivočanske ſerbſke ev. lutherske mihiionske towar-
ſtwo ſmaje jutſie po nyſčporje popołnju w tſioch ſhroma-
džiſnu.

Petr Mlonk.

W kniharni Smolerja a Pjeha ſu ſa 8 nsl. doſtač:
Ruske pschedpiſh (Vorschriften). 1. ſechiw.

Sakſka. Budyski ſudniſki hamt wosiewuje, ſo maja ſo po wojerſkim ſakonju wiſhitke konje, kotrej w jenej rwhi ſu, wot rychterjow napiſac̄ a tajti napiſ najpoſdžiſcho hac̄ do 11. meje pſchi 2toletiſkej ſchtraſſe na hancze wotedac̄. — W kralowſkej golpschedawarni na hrodze w Budyschinje netko centnaf ſtótneje ſele 2 tolernej placieſ.

Kralowſki dwór je ſo na hród Weſenſtein pſcheſydlie a tam tak doſho wostanje, hac̄ italſki trónprynz Humbert ſo ſwojej mandjeſſej na wopytanje pſchiſejde, ſhtož ſo najſterje kónz mēbaſa meje stanje. Tehdy ſo kralowſki dwór do Pilnič pſcheſezhnie a ſda ſo, ſo tam wyſoki italſki wopny khwili wostanje, dokež ſo tam ſa njón wobydlenje pſchihotuje.

Na lipſkim universiteče bē ſo hac̄ do 28. haperleje 279 nowych ſtudentow ſapiſac̄ dało. Wjes nimi je tež jedyn prynz Thurn-Taxis a jedyn młody Egipczan ſ imienom Ruzat Reza effendi.

Pſches Lipſk je w ſańdzenym mēbaſu 1150 ludzi pſchejčo, kotsiz ſo do Bremera wjeſchu, ſo bychu ſo wot tam do Ameriki pſcheſydlili. Běchu to najbóle Čechyjo.

Dokež je pſchiſaſane, ſo maja ſo w Sakſkej w tychle dniach konje ſapiſac̄, dha budże ſebi ꝑnadz kózdy myſſlicz, ſo ſo to hrožajeſe wójny dla stanje. Ale temu tak njeje; pſchetož to ſo jenož teho dla stanje, dokež ſebi wojerſki ſakon połnóznonémſkeho ſwiaſta kózde tſeeje leto tajti ſapiſ konjow žada. Konje, kotrej hſchičje ſi lěta stare njeſzu, ſo njeſapiſuſa.

Prénja komora je wucjerſki emeritſki ſakon ſa dobry ſpoſnaſa. Wón je nimale po tych ſamych ſakadach (prinzipijach) wubjelany, kaž emeritſki ſakon ſa duchownych.

W Draždjanach je wubjek ſa ſnuskomne mižionſtwo hoſpodu ſa ſkužobne džorovi ſakoyſk (na Holzhofgasse No. 8). Škužobne holzy, kotrej ſu w Draždjanach nělaſ ſe ſkužby pſchiſhle, doſtanu w tutej hoſpodze wobydlenje, dobre ſožo a dobru jéž a maja ſa to wiſhēdnie jenož 2 nſl. placieſ. Wn tule hoſpodu naſchim herbſkim krajanſtam pſchi potrjebnoſci poručzam y a to czim bólę, dokež móža tam w čaſku nufy tunjo ſiwe byč a ſo pſchi tym wiſhelaſkih ſwětnych ſyčzow a paſlow ſminyčz, kotrej ſo jim w drugich hoſpodačk husto doſež laſu a je do ſchody a haniby pſchiwiedu.

W Srđednim Sohlandje pola Lubija ſu paduſchi w noz̄y wot nježele i pónđeli dweju konjow kramli a tež ſ nimaj czeſkyli. Wonaj ſtaj pak 5. meje ſaſo ſamaj zylo pſchepočenaj domoj pſchiſežakoj.

Kralowa Marja je ſo na ſwoju winizu we Wachwižach pſcheſydlila a prynz Jurij ſ prynzeſhnu Jurjowej ſtaj ſo na ſwoju viſlu pola Hosterwitz pſcheſahnykoj.

G Lipſka piſhaja, ſo je tam ſańdzenu nježelu něhdje 15,000 ludzi na tamniſhu maſu pſchiſežko. So je bjes nimi někotryžkuſiž byč, kiz je jenož hladanja dla pſchiſet,

to drje je wěrno, ale to je tež wěſte, ſo wjele wot tych, kiz běchu pſchiſeli, to a druhe ſupichu. Š zyka ſo něcijſka maſa khwali, a hdny tež wiſhiſy ſ njeſ ſpoſoñni njeſzu, dha je wona tola tak dobra, kajtaž někotre lěta ſa ſobu byla njeje.

Pruſy. W tak imjenowanym zlonſkim parlamente w Varline jedna ſo netko wo to, hac̄ by parlament kralej na jeho ryc̄, ſ kotrej je wón parlament wotewrit, wotmowljenje dak abo, kaž ſo praji, jemu adresu poſkak, W tutym parlamente ſu imjenujy zyke Němcy, ſ wuwiſac̄om awstriſtich němiſkich krajow ſaſtuſjene, tak ſo ſu w nim tež ſapoſkanzu ſ krajow, kotrej do połnóznonémſkeho ſwiaſta njeſtuſcheja, kaž Bajerska, Württembergſka a t. d. ſapoſkanzu ſ tutych krajow ſu ſ wjetſha jara njerad na parlament pſchiſhli, dokež woni wo pruſkim knieſtvoje a kniejenju ničo wjedzec̄ nochzedja, woni ſu ſo pak tola i wurađowanjam do Varline podačy dyrbjeli, dokež by herwaſ jich kraj w pſchekupſtvoje a wicowanju wulku ſchodus czerpicz móhle. Duž drje woni, hac̄ runje ſ njeſuboſežu, w parlamente pſchekupſke naležnoſcie ſobu wurađuju, ale na wujednanju adresy ſo woni wobdželic̄ nochzedja, prajzy, ſo woni pruſlemu kralej ničo prajic̄ nima, dokež jim wón tež ničo prajic̄ nima. Po tajlim chzedja woni, jeli by wjetſhina parlamenta ſa wujednanje adresy byla, parlament tak doſho wopuſczejč, hac̄ budže tón ſ njeſ hotowy.

Pruſki trónprynz hſchičje někotry čaſ ſa Italiſt wostanje. — Minister Noon je kónz tuteho mēbaſa ſ połonſcheje Franzowſkeje do Varline wróci.

Franzowſka. Franzowſam ſo zlonſki parlament njeſubi, dokež je to we wěſtym naſtupanju ſjenoczenje zyloho Němzowſta. To pak woni njerad widža, dokež derje wjedža, ſo ſu ſjenoczenje Němcy wjele mózniſche.

Endželska. Endželske wójſko, kotrej w Abeznyjji wojowashe, je netko na dompučju a ſda ſo, ſo Endželska tutón kraj w ſwojej mozy wobkhowac̄ nochze. — Druha komora je ſo pſcheſzivo woli ministerſtwia ſa to wuprajiſa, ſo w Iranskej tamniſchi katholycz wobhlerijo dale evangeliſtich duchownych a evangeliſte zytkwje ſderžec̄ njeſtrjebaſa.

Ruſowſka. Hrabja Staclberg jako nowy ruſki poſkaz na franzowſkim dworje w ſpočatku juniua do Pariza pónđe.

S p ě w y.

Hanka Huliz a jejny faran.

(Serbska powjesć).

Boł ſo rosměril džen běſche,
Bołdno ſwoni ſ pola dom,
G dwora Hanka Huliz džesche
G hrabjemi a ſ karonom;

Setkachu ju Žđarowczenjo,
Dobri lubi ūzgodženjo:
Hanka, traſchnej' pschiopoldniž
Wulž bojimy ho wščitž,
Hanka, njebojisch̄ ho ty?
Woſlaj ūzno na luch!

Žaba předh̄ hrabjow ſkala,
Hanka ūzno wobrocja;
Sabi žitnich̄ murjow ſaka
Pſchiopoldniža naſtala;
Džehu nimo ſobjeljenjo,
Dobri lubi ūzgodženjo:
Hanka, traſchnej' pſchiopoldniž
Wulž bojimy ho wščitž,
Hanka, njebojisch̄ ho ty?
Pſcheſtan hrabac̄ na ūzž!

Hula praji: ſchto ho khowa
Splōſcheny džens̄ hoſki mój?
Šchto ho tam tak ſrudnje woſla!?
Djeſche mac̄, pój, poſ'hač̄ pój!
Eſkyſcha hloſ tež Lichančzenjo,
Dobri, lubi ūzgodženjo:
Wſchitko lečzi tam na ūki,
Wumoz Hanku fe ſlej ruki,
Mac̄ tam prenja dopadže,
Plačzo ruch ūmasche.

W ſkuſchu ſrudnje „jenu“ bije
Swon we dohlim brinczenju,
Mac̄jeri pſches duſchu dréje
Sso mjec̄ ſ horkej boſecju.
Jako rjeſchich̄ kvečkow jena
Hanka bě tež požhežena,
A ſwoj karan vjeržo w ružy
Jako běla ſilja ſpiuž
Na utrobje mac̄jeri
Wočko blěda ſandželi.

* * *

Pſchilecžihi na ūzku jandžela tſjo:
Preñi tu mac̄erku potroſčtuja,
Karan Hanžny drubi tam ſahreba,
Studnicžu „Selenku“) wudžela,
Tsecži ſe ſložmaj ſchidleschkomaj
Njeſeſe jej' duſchu dom w njebojſki kraj.

(S „časopisa“.)

Ze Serbow.

S Buſez. Buſecjanſka woſada je 29. haperleje džen ſwječihi, kothž w njei wěſče ſtajnje njeſapomnity woſtanje. Wěſche to džen, na kothži jenih̄ nowy f. duſhowny do njeje pſchičahny. Mjeñuiž dotalny, wo buſecjanſku woſadu wulž ſaſkužbny a teho dla ſtajnje w dobrym wopomnjenju woſtawaz̄ f. duſhowny rjeſer. Mōhn wěſche wýhokeje starobr dla pſchi ſapocžatku tu teho lěta ſtwoje ſtaſtojnſto ſložil a wýhoke doſtojnje bu-

* „Selenka“ je wuwołana ſiwa ſtudnicžka ſe ſtowej wodn, ſtež Žđarkow a Lichanja.

dyſke tačantſtwo bě jako kollaturſtwo naſcheje zyrkwe f. diakonuža Čahodu w Lubiju ſa naſcheho noweho duſhowneho wuſwoliko. Težo pſcheſhydlenje ſ nam dlijesche ſo pak dla poſtneho čjaza a ſ druhich pſchičinow hac̄ ſ priedy ſpominjenemu dnju.

Cjim bôle ſo pak tutón džen pſchiblijowasche, cjim bôle naſtawasche we woſadze wotmyſlenje, noweho f. duſhowneho na ſwiedzene ſ a doſtojne woſchnje mitac̄. Woſtrenjena mledoſcz wobſankh, pſchyn czah ſrijadowac̄ a ſchulſka mledožina ho tež ſ temu hotowasche. Bóry ſknežesche po woſčej woſadze wulka hibicživoſci, wſchudzom ſo wěnzy wijaču, nowe drac̄enja ſo ſchijac̄u, nowe khorhoje a kvečkate kótwizh ſo woſtarac̄u a stare khorhoje buču woſnowjene. W Buſezach a na ſubijskej dróſy počazac̄ ſo cjeſne wrota twaric̄ a tójſchtto woſadnyh ſo ſryc̄za, jako jěſdui nowemu f. duſhownemu napſchečiwo jěčac̄.

Seredu 29. haperleje dopołdnja ſhromadžowasche ſo mledoſcz w ſwojich wſach a cjeñniesche potom pſchiopoldnuž wote wſchittich boſow do Buſez, tam hlowny czah ſrijadowac̄; ſchulſke džecži ſchadžowatku ſo w ſwojich ſchulſkich ſtrwach; towarſtvo cjeſnje wužluženych woſakow bě ſo ſ wobdželenju pſchi czahu ſeſčlo a jěſdi běchu hžom priedy do Lubija wujěchali.

W preñej hodižinje ſrijadowa ſo nětko czah, a to czah, kaž w tajkej wulkoſći a pſchynosczi w buſicžanskej woſadze hiſcheje był njeje. Najpriedy djeſche towarſtvo cjeſnje wužluženych woſakow ſ hujdbu. Potom pſchiindjeſchtaj dwaj mledoženjaj ſ Buſez, katraž dwě zyrkwinſtej khorhoji njeſeſchtaj. Po tuthmaj ſkledowasche ſchulſka mledoſcz ſ buſicžanskej a rachlowſkej ſchule, ſ Čornowja a ſ Luſka, pod naſwedanjow f. wučerjow. Najpriedy džehu hoſz, ſ wjetſha zyle běke ſdrac̄enje, ſ rjanymi bantami we wſchelakich barbach, najbôle pak w ſelenej, tak ſo běſchtej ſaſkej barbje — běla a ſelena — rjenje ſaſtupjenej; někotre hoſcži pak, kotrež želac̄u, běchu ſo cjornoběle ſwobleka, ſchtož ſo tež derje ſpodaſasche. Ržda ſchulekta w ružy wěnzy njeſeſche, tola mějeſche jich tójſchtto rjane kótwizh abo anky.

Ša ſchulekami ſtupac̄u ſchulſh hólž w njeđelskej drac̄e, ſ rjanymi khorhojemi w ružy, — a ſchulſkich džecži běſche wſho do hromady pſches poſkſtowóta ſta. Ša ſchulſimi džecžimi pſchiindjeſtu potom gmejnzy prijodeſtejerjo a f. kantor Kirſchnař. Ša tuthmi ſapocža ſo potom czah woſtrenjene mledoſče a najpriedy ſaſo mledo hoſz džehu. Wone běchu ſ wjetſha tež w bělej drac̄e, ſerbſke w bělých ſicžatych klapach, němske pak ſ nahej hlowu, wſchitke ſ pſchynymi rjanymi bantami, někotre ſ zyle ſelenymi. Drac̄enje mledožich̄ hoſzow ſo tež wubjernje ſpodaſasche a kózdy je jara khwalesche. Mledo hoſz njeſeſhi tež tójſchtto rjaných kótwizow a běchu ſo wone tež bohacze ſ wěnzymi woſtarake. Ša mledožimi

holzami džéchu wotrosczeni młodżenzy w gwojej najlepšej draszcze a s wonjeschkami (richelemi) na bróscze. Nekotsi njezechu rjane khorhoje, najbole wot sameje židy džékanie, wotrosczeni młodosći tych wschelakich wżow bułicjanskiej wožady kłusħaze. Wotrosczena młodosć mějescie tež dwaj hujbnoj khoraj, katraż hłob kherluscha. „Ja s zynej dušku čęscę dam tebi“ dujeschtaj, shtoż jara rjenje klinczęsche.

Tak srijadowany tutón wulkotny čah s Bukez won po lubijskiej drósh i Lubijej čehnjesche, wšcho w hromadze nimale 1000 ludzi wopshijazy. Hromady pschihladowarjow jón pschewodżachu a bē to wo prawdzie kraſny na-pohlad, hdyz mōjescie woko na powyschenej drósh čah pschewidżec. Tak smahowachu żo pschne khorhoje wschelakeje wulkoscze a barby, tak lubosnje żo piżanjochu rjane kótwizy a wěnzy, kajfa pscha bēsche wschudżom widżec! To wostanie wěsje kózdemu njezapomnite.

Pschi hosczenzu i békemu kópkę abo schwonej w Nowych Koprzach běchu rjane čęsne wrota natwarzene, tehorunja tež w Blózach. Jako żo čah i mjesam bułicjanskiej wožady pola hosczenza „i wětrničej“, hdżez tež rjane čęsne wrota stejachu, pschiblizowasche, tam wjele stow ludzi — najbole s kłetlicjanskiej wožady — na njou čakaſche. Čah tudy jaſta a żo do dweju rjadow se-stupa; w prénim bē schulſta, w drugim wotrosczena młodosć; pôdla stejescie towarzstwo čęsne wusłuzených wojakow.

Tak siejo wotczakowasche wičkito na pschijed no-wego i. duchownego a wschęc wociž pohładowaschej i Lubiju, hacż żnadiż żo wón njeblizi.

(Bołacżowanje.)

S Budyschia. Na 1. teho měszaza je s tudy schého žudniſkeho hamta referendar Dr. Maher wustupił a na jeho město i. referendar Müller s Zwickerem žem pschischoł. — Teho runja bu psched někotrym čažom žudniſki radžiczel Lamm s wokrežnemu žuda do appellatiſkeho žuda pschewadżen. Na jeho město je předadwski ažezor Tröger sa radžiczel a pschischoł.

S Budyschia. Hornolužiſki ſejm je tón thđen pschiswolit, so ma żo sakſki nowy žyrkwinoprjódſtejerski a synodalny porjad tež w sakſkich Hornych Lužizach (s někotrymi małymi wuměnjenjemi) ſawjescz. — K wurdzenju pschemenjenja hornolužiſkej wustawy (Verfassung) bu wot ſejma deputazia wuswolena, kiz se 16 žobustawow rycerstwa a se 16 ſapoštanow wježnych gmeinow a małych městow wobsteji.

S Budyschia. Sañdżený ſchwórk ſažpnyh żo tudy jena murja w jenym dworje na ſadnej bohatej haſy a bu psches to dželacżer Mōser jara čęzko ranjeny.

S Budyschia. W Fabianez fabrizy mějescie fabrikska holza Marja Połenkez 6. mjeje to njeſbože, so buku jeje wloſty, katraż bē kładzenja dla rospuſtiszka, wot jeneje wale dožahnjene a s kožu s hlowy wottorhnjene.

S Gžornych Noſliż. Tudy je 5. mjeje 4lētna džowocjicka žiwnosczerja Kobanje do jenho wódneho kótska panyka a żo tam tepila.

S Lubija. Tudy směje żo 20. mjeje wustajenja ſrēzow se sakſkich Hornych Lužiz.

S Minakata. Pschi njewjedrje, katraż tudy 1. mjeje mějachmy, je tu błyſt do jenho ſchotoma a we Wullich Sdżarach do jenho doma dyrik, tola dalschu ſchodu njenaczinič.

Hrožaja wulka ſchoda psches mějske bruſi.

Na drohotu wschelakeje potrjebu žiwnoscje ludžo ſkorlo žgħde lèto ſtorża. Wožebje pschindże hubjenſtwo tehdyn bjes lud, hdyz żu żnano żo żnē njeradżile. Sa kħudschi lud tajfi čaž wjelle wobčežnoſcie nacjini, a wot wschēch ſtronow pōčnu potom wo pomoż wołaż. Pschindu i temu hiſħeje njemérne a njewieſte čažiż, dha ſkorlo na kħwilu wšho wikowanje ſastanje. Psches to ſhubi potom wjelle čłowiekow džēlo a msdu. Ale tež někotre, hubjene żnē sa żobu njemōżeja żo nam lubiż, dokelż potom tež powschitowne hubjenſtwo na naš pschindże. Kupowarjo dyrbja w drohim čažu wjelle pjenjes irudawacż; ale tež bur tehdyn wjekk blyż żnjemōże. Dokelż njeje wjelle domkhowač, dha tež wjelle na wiki nima. Mjejschemu žiwnosczerzej tehdyn lědom kħleb sa żamznu żw̄oju doħaha.

Mroży a hubjene wjedra żu husto doſči wina żnadhnych žnjow. S teje abo tammeje ſtrony val tež njeredko blyżiſsimi, so żu mħsiex a druha njerodż jara wulku ſchodu na żywach nacjini.

Pshe hubjene wjedro a kribobieże nimamji żadyn lepſhi hrędt, hacż ſo wšho do mięje ruki wschewhomōzneho Boha porucżinu, a jeho wo wotwobročenje nje-wjedra proſķym. Schodu val, kiz nam njerodż (Ungeziefer) na polach, lukach, fahrodach a w lěħaq nacjini, mōjemy psches ſańiżenje njeduſħnejne swerinx wo wjelle pomjeniſħież.

Dyrbji val żo tajfa proba derje ſapkažiż, dha dyrbja wobħdlerjo żukleho kraja w tym ſkutku psches jene blyż, so wschitħu ſchödnu swerinx a njerodż po mōjnoſci jaſhanjeja. Na město ſchödneje njerodż (Ungeziefer) dyrbjeli żo tajfe swerjatka hajċiż, kiz żo wot njerodżo žiwa.

Jeniciżi čłowiek ham val jenoż jara małko pschemiżiwo njerodži wudokonja, dha dyrbjalo żo wutupjenje njeduſħnejne ſwerinx i naležnoſci żukleho čłowieſtwa ſežiñiż. Duž by na čažu blyż, so blyħu wjekknoſcie hnydom ſakot wuſiżak w kótrym żo kruče żada, so dyrbja ludžo wschitku tajfu ſwérinx derje na keddju bracż, kiz żo wot wschelakeje njerodżo žimi. Dyrbji val njerodż s mogu wotbjeracż, dha njeje doſči, so żo spominjeni ſakot jenoż w jenym kraju, na pschitkad w Sakſej, porucżi; ale wjelle

bóle dyrbjake kniežestwa žyjeje Evropy i temu žwoje možy podacj. Męż chzemy żo nadzijecz, so budżeta něhdź sapožkhanz wschelakich krajow tež spomnjenu żadoscż do žwojego wuradżowanja wſacż a sa powiśklowym fakon poſběhnyč.

Po starej snajomnoſci pszechiszczeži żo kóžda dobra nowa węž jara po maku do luda. Duž je ſedź dočzaſacż, so budżeta wſchitke kniežestwa tak khetsje rucze wo tym wuradżowacż, kaž bych u wuzitnu swérinu najlepje do wožebiteho ſalitanja wſake. Mjes tym budże pał żo njerodź hischče dale a bóle žakoſnje pschisporiecż. W tu khwilu pał móže żo hijom kóžda wješ wo pschisporjenje wuzitneje swérinu staracj. Hospodarjo dyrbjeli żo bjes żobu ſryczeč, so nožedža nihdy wjazg dobre ſwérjatka pschiszczeħacż. Potom po dleſkim čažu wěſcze tak daloko pschindje, so żo žylneho wobſchłodjenja psches njerodź wjazg boječ njetriebam.

Hdy bych u ſerbzhy hospodarjo, kiz žu daloko a ſchērolo jało wuſtojni ratarjo ſnacj, tež w ſalitanju wuzitneje ſwérinu kroczel do předka ſchli, dha by to ſa nich cžim wjetſha čeſcž byka. Starſhi dyrbjeli wožebje hischče bóle pocžinkli žwojich džeczi wobledžbowacż. Ženje nježmeli jim pschidacż, so móhle přeňe lepsje ſwérjatko, kiz jim pod ruki pschindje, ſabicz. W naſhich stronach žu ſa ratarja najhórschi njepſcheczeljo poſne myſcie a meiſke bruči. Wožebje dyrbimy ſ meiſkimi bručami ſkoru kóžde lube ſéto wójnu wjeſcž. Duž chzemy nětko dospołniſho na nje ſpominacż.

Wjeleſtne naſhonjenje naſ ſwacži, so meiſke bruči wožebje kóžde pschecupne ſéto we wjetſchej poměrje naſche hona pschiszczeħaja. To ſ džela na tym ſeji, dokež meiſki bruč nimale ſchtyri ſéta k dorozſenju trjeba. Njelubosny hóſcž, meiſki bruč, wuléšy ſ wjetſha w měžazu meij ſe ſemje, a je potom nědže ſchtyri njedžele žity. Ale taſku ſchłodu wón tola ſa tutón kótki čaž ſačzini! Najlepje żo načzinjenia ſchłoda na ſchomach poſlaze, kiz maja po jeho měžacnym khłóſciezenju napohlad kaž ſtaré khochcia. Meiſkich bručow naplažuje żo ſ kóždym ſétom wjazg a wjazg a w Franzowſkej žu żo hijom wulka krajna čwila ſcžinike. Wina taſkeho njehódneho pschisporjenja ſažo je, ſo žu ludžo psches wopacžne hospodařtvo ſkoru wſchitku taſku ſwérinu ſanicžili, kiz żo hewak wot njedžuchnych bručow žimyſte a kiz bě wot pschirody dla pschiszczeħanja meiſkich bručow poſtajena.

Hdzej móže pschiroda (natura) hischče ſama ſtukowacż, tam ſo ženje žana njerodź pscheměrnje njepſchisporja. Njerodź ſo jenož tam wožebieče plahuje, hdzej je člowiel psches žwoju kulturu pschirodze ruzg ſwijaſč.

Pschisporjenje meiſkeho bruta je jara žylne, pschetož wón nalehnje nědže 50 jeſłów do ſemje. Šejkow wuléšu bórzy male wacžki, kiz potom tſi ſéta poſpochi w ſemi bydla. Taſke wacžki žu ratarzej jako „pólne ſun-

drožy“ derje ſnate, pschetož wón je husto doſež pschi wo- ranju nadendže. Dorozſený ſundrož ſaleſy w naſymje hischče hukbie do ſemje, hdzej ſebi lezne bydko wurojerči. W běhu pschichodnych tijoch měžazow ſtwjerdnje ſemu koža a wón pschewobroči ſo do meiſkeho bruča, kiz po- tom w načenju ſe ſemje wuléšy a naſhim ſrostlinam wjese ſchłodny načzini. Podzemſte dželo ſundroža je tež jara žadkawé, pschetož wón ſo nimale ſchtyri ſéta poſpochi wot ſrostlinskich ſorjenjow živi. W naſymje wobkuža wožebje rad berny. Zebo podzemſta žratwa je njerědko tak ſla byka, ſo žu ſkönčenje wſchě ſrostliny na polach wuſhnyka. Hejsoli pał jeho pschispor tež w naſhich ſtronach bjes wſchego ſadžewka dale poſtracžuje, dha tež budżeta něhdź naſche hona proſdne ležecž. Wón cžini nam runje tajtu njedžuchnoſci, kaž ſkóčki w naranshich ſtronach. Čzlowiſta ruka ſama je njedožažoza k ſani- czenju ſchłodneje njerodže. Ničtó pał pschi pschibljenju čwile ruzg do ſaka tyknęcž nježmě, ale dyrbí ſe wſchěni možami na jeje woſtronjenje ſtukowacj.

Budža ſudžo a pomožna ſwérina ſéta dočho ſundrožy a mjeiſke bruči pschiszczeħacż, dha budža potom naſche žně ſ kóždym ſétem krafniſte. (Poſtracžowanje.)

Přílopk.

* Vamžowý vatikanski hród w Romje je naj- wjetſhe wožbdenje. Wón ma 13,000 ſtroc, 20 dworow a 200 ſchłodow. Ión ſ ludžimi napjelinicž, by wo- bydlerjow jeneho ſrénjeho města trjeba bylo.

* W Rydgofſzu bu wóndanjo jena hroſna macž k hofstarni wožbdenja. Wona běſche mjenujžy 7. ſeptembra žwojego ſchthrlétnego žyna w jenym ſeji ſiwoho do ſemje ſahrjebacka, ſo pódla teje jamy ſpacž lehnyka a poſdžiſho, jako běſche woſuziła a bě tón hólz morwy, žwoju ſtronu ſchla.

* W drožynſkim wucžerſkim ſeminaru (w Delných Žužicach) bu psched jutrami pječzo delnjočiſzhy ſerbzhy ſeminariſtojo ſwoje pruhowanje khwalobnje wobſtali a ſchtyrio wot nich žu hnydom wucžerſke ſaſtojnſtwa bjes ſſerbami doftali.

* W Madridze (ſchpaniſkim hłownym měſcie) je wóndanjo marshal Narvaez wumrjeł. Wón je tójſtoto ſet ſchpaniſki ministerpschedbyda był.

* We Winje bu 25. ſapručeje wuherſka ſemjanka Eber- genyi k dwazečiſlennemu čežkemu jaſtowu wožbdenja, do- lež bě mandželsku hrabje Chorinskeho ſ jedom morita. To bě ſo ſ jeho wolu ſtačo a hrabja Chorinski teho dla tež hijom w jaſtroje ſedži a budže w ſwojim čažu wožbdenju.

* Wone ſo powjeda: „Wóndanjo honjaču ſkotolupzny ſót ſ gubinſkich wikow. Iako běhu do Sakrejza pschischi,

bě jena kruwa tak khroma, so dale njemože. Ton skotokupz chyžiše ju teho dla dacj do Wojerez wjesz a žadži jenemu wo wžy, kij ma konjow, sa tajte wjesenje 1 tl. 20 nžl. Ton chyžiše wjazy wčej, dokelž je wot Sakrejza hacj do Hrodka dwě hodzinje pěskověje drohi a wot tam

hishčeje poltsecja mil hacj do Wojerez. Ale předby byšli skotokupz wjazy žadži, posliczku ho schyrio, so chyžiše sa te pjeniše tu kruwu na wosu hacj do Wojerez žami dowjesz a to su tež sežinili. Nětko woni „dwěno-hate“ konje rěkaja.

Kak

lozom

Hans Depla

w ořitaj

a

Mots Tunka

a

ludži pödla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Nicžo noweho, luhb Motsko?
Mots Tunka. So bych njerjedžil, khiba so bym wondanjo list dostal.

cíjivo salonej a khescijsanstwu iſtukowaſ a ſo tola tež knježa ſchulzny inspektorjo ſa prawdu hladaja.

H. D. Duž cje wón, tak rjez, wotpolaſa. Ale, ſhoto budžesb nětko cžinic?

M. T. Ja budu temu muzej, kij je mi tón list požlaſ, pižacj, ſo dyrbí wón tu wěz, jest wona wěrna, w Šerb. Novinach wosjewicj a tajte wosjewjenje ſe ſwójim mjenom podpižacj.

H. D. Ale budže potom redaktor?

M. T. To potom redaktora nicžo njeſtaru, to je wěz teho, kij je wosjewjenje požlaſ.

H. D. Prawje maſč.

Ratholska chrlej: Iatub Jurij, Jana Pětra Měrczinka, kublerja w Hrubjeležicach, ſ.

Zemrječi:

Džen 12. haperleje: Helena Martha, Korle Augusta Dietricha, ſchewza na Židowje, dž., 2 l. 8 m. 27 d. — 22., Jan August n. ſ. ſe Židowa, 6 m. 22 d. — Moriz Wylem, Handrija Augusta Pětscha, rěſbarja na Židowje, ſ., 2 l. 1 m. 7 d. — Franz Clemens Fahnauer, řeſniſti ſ Bobolz, 17 l. 5 m. 12 d. — 27., Jan Kobel, živnoſejer-wumjeňkar w Brěſowje, 75 l. 11 d. — Hana Marja, Korle Ernstia Augusta Šretschela, živnoſejerja we Wulkim Bjelkowje, dž., 5 n. 4 d. — 28., Madlena rodž. Viſchnjez, Jurja Winklerja, khěžkarja w Daženž, mandželska, 64 l.

Cyrkwinske powjesče.

Werowaní:

Pětrowska chrlej: Gustav Emil Hofer, měſhčjan a ſchewz, ſ Hamu Mitashez.

Michaelska chrlej: Jan Kummer ſ Holeschowa ſ Marju Madlenu Měrachez ſe Židowa.

Kréeni:

Michaelska chrlej: Marja Hilžbjeta, Khryſtiana Bohumila Urbana, murjerja na Židowje, dž. — Bohuwér Moriz, Jana Augusta Lorenza, wobhylterja a pohoneža na Židowje, ſ. — Hana Augusta, n. dž. ſ Libochowa. — Amalia Laura, Handrija Pěchela, khěžerja na Židowje, dž. — Helena Ernestina, Michala Ponicha, wulksahrodnika w Žeňkezach, dž.

Liqueury, dwojne a jednorie palenzy,

lotrž jara derje šlovža, po khauach a ejmarach najtunischo pschedawam.

August Bartko
na swoikownej lawfsej haſy.

Wicżowe a rheumatismusowe wotwodžerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwiſle wotwodžuju wſchitko, schtož wicż ſaložuje, ſ khoreho cjeła won, a ſluža jako wěſtli hojazy ſredk psche wicż a rheumatismu wſchitkich družinow, jako psche woblecjo, ſtiju, bröst, a ſubyboleſe, psche hlowazju, rucznu a nohowu wicż, psche kaſanje w boku, psche drjenje w ſtawach, w khribrecje a w biedrach, psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedan w paſčikach ſ wukafanjom, ſak maja ſo trjebacj, po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Hischce žadyn ſredſ

nije ſo psche khoroscje dyhazych organow jako psche kaſhel, psche wobcežnosće brôsta, ſchije a pleuzow tak wulzyschnie jara hojazy wopokaſak, kaž běly brôſtſyrop H. Leopolda a Co. we Wrótklawju. Tón ſamy ma w bleschach po 6, 11 a 20 nſl. ſaſo na pschedan

A. B. Pannach w Budyschinje.

Khoſej, punt po 60, 65, 70, 75, 80, 85,
90, 95, 100, 105, 110, 120 np.

Zofor, punt po 38, 40, 44, 48, 50, 52, 54,
56, 60 np.

Syrop, punt po 16, 18, 20, 24, 30, 36,
40 np.

rassinirowany petroleum, ſweczenje, ci-garry, palenzy, tobak, laki, ſirniſy, barby ſuče a we woliu, grotowe hoſdje wot 1½ hacž 4½ zola, kaž tež wſchitke kolonialne twory w najlepſzej dobroſci po najtuniszej placzisnej porucza

J. T. Schulza
na ſnutekomnej lawfsej haſy.

Carl Vogel

m o l e r

w Budyschinje na rěniſkej haſy čzo. 322
porucza ſo k molowanju a tapezirowanju ſtow, k molowanju na drjewje, k wolijstemu barbjenju, kaž tež k wobelenju domow a t. d.

Murjerjo a dželaczerjo

móže pola podpiſaneho hnydom do džela ſtupicj.

P. Wendler, murjerſki miſčtr.

 Jena dwajſchoſna kheža ſ bróžnju, ſe ſadowej ſahrodu a ſ kruchom ūſi je na pschedan we Lusy čzo. 34.

Nowopaleny twarski ſalk, fórz po 20 nſl., je wſchednje w mojim ſalkowym ſkladje na budyskim dwórnischczu na pschedan. **C. A. Lorenz.**

Wosk, twar a Lufschczina
kuſuje po najwyšszej placzisnej
mydlar Lehmann pódla kaſerny
a w ſwojich khlamach na ſitnej haſy.

Jena woskowa praſka

je pola podpiſaneho na pschedan.
Mydlar Lehmann na horncžerskej haſy.

Psche ſózdh ſestarjeny kaſhel, psche dyhawoſcę, ſazwanje, boleſe na brōſcze, psche ſchijuboleſe a wotr̄ kaſhel, je jenož psches ſwoje wutki, lotrž žadyn druhi ſyrop nima, tón najlepſi ſredſ

Plaćisna:	 běly 	Plaćisna:
½ bl. 1 fl.		½ bl. 1 fl.
½ bl. 15 nſl.		½ bl. 15 nſl.
½ bl. 7 ½ nſl.	wot	½ bl. 7 ½ nſl.

Dr. med. Hoffmanna.

Na pschedan maja jón ſtajnje prawdziwih Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukſchu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobrič w Rakezach,
J. H. Mücke w Lubiju,
J. G. Poetſchla we Wosporku,
Hermann Käſner w Šamjencu.

Wopravdžity homöopathſki ſtrowotny kheſej
porucza najtunischo

August Lehmann na ſerbſkej haſy.
NB. Gajopſchedawarjo doſtanu pschimierjeny rabatt.

Wosjewjenje.

Bondželu 11. meje t. l. budže ſo na ſberjanskim reviru pschi pučju, ſ Brémjenju do Kupeje wjedžazym, w brēſowym drjewniſczu l. 1867 nehdze 8 akrow ležomnosće kopaſkého ſlana ſo loſach ſa hotowe pjeniſy na pschedawacj.

Šromadžina dopołnia w 9 hodzinach w starym brēſowym drjewniſczu.

Hajniſki dom w Sderju, 4. meje 1868.

G. Petrenz.

Łužičan čo. 5 je wuschoł

a wopschija: 1) Meja luboscje. Spěv wot Fiedlerja. 2) Lenka, suamo kſchesčanskeje žonſteje. Sabawne a powuczaze powiedanczko, spisane wot K. Kulmana. (Skončenje.) 3) Skoržba hanotneho. Spěv s ruskeho. Pschedozil Warlo. 4) Starožitnosće buſičanskeje zhr̄wje. Wot K. U. Jenča. 5) Jena wažna předvyrhcz. Kritizy roškudzena s jenym politiskim exkurzom. Spisak Sorabuš. 6) Wjeczorna. Spěv, s čeſkeho pschedozeny wot J. Čeſke. 7) Kornel Stankovicz. Podał Fiedler. 8) S Budyschina a s Łužiczy. 9) Ssłowjanſki roškud.

Drjewowa aukzia.

Schtwórt 14. meje t. l. budje ſo na hufčanskim rycerſtvele w drjewniſtceju pſchi blébrowej lužy rano wot 9 hodžinow

5 kloſkrow	$\frac{1}{4}$	kohę.	mjeſtich ſchęzepow,
2	-	-	twjerdhch kliplow,
12	-	-	mjeſtich
$\frac{3}{4}$	kop	-	twjerdhch walczkow,
21	-	-	mjeſtich

pod wuměnjenjom nařadzenja ſa hotove pjeniſty na pſchedzowanje pſchedzowanje.

Hrabinske Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadowanje w Hufčy 7. meje 1868.

Hugo Opelt.

Wóſt, twar a hufčanska kujuje po najwyſzej placziſnje

mydłarnja
Moriza Lehmanna
na bohatę haſhy.

Čeſczenym ſſerbam ſ tutym najpodwołniſcho k naředzenju dawam, ſo wot 1. meje t. l. wjazd w Čerwonej Wodze njeſkym, ale ſo nětko we Wujeri (němſki: Unwürde) býdli a proſchu teho dla, wſchitke ſa mnje poſtaſene liſty a poruczenja do Wujerje pola Lubija poſlacz. — S dobom jo tež pſchispominam, ſo ſhym ſwojo ſwartetu w Budyschinie ſ tamniſteho hofčeřiza k ſlotemu lawej do hofčeřiza k ſlotek hweſdze pſchedozil a ſo ſměju tam wot nětko ſoždu ſobotu konje na pſchedan.

Reinhold Hircha,
konſiurz w Wujeri.

Dječzaze wosy ſo pola podpiſaneho tunjo wuporjeđeja a stare tajke wosyčki ſo pſchi ſupjenju nowych ſobu horje bieru.

Na Židowje.

M. A. Bartusch,
ſ napſchecja k. folſteura Henniga.

W Bonjezach je živnoſć ($\frac{1}{4}$ Hufegut) čo. 2, 12 akrow 149 kwadratnych prutow ležomnoſćow wopschijaza a ſe 188,07 dawksimi jenozemmi napołożena, ſe ſwobodneje ruki na pſchedan a je wſcho dalsche pola wobſedzerja tam ſhonicz.

Jan Lehmann.

Rumna, maſtibna kheža w ſnutſkomnym měſeſje ſ 5 ſwami, kotrež ſo tepticž hodža, ſ rjanyymi ſučimi pinzami, ſ wulkej lubju a t. d., ſa jeneho ökonomia abo tež reſniſta ſo hodžaza, je pod ſpodočnými wuměnjenjem na pſchedan. ſ Samokupowarjo dalsche ſhonia na žitnej haſhy čo. 51.

Najlepſche wolveže nožiſh,

kaž tež ſperh a koſh w najlepšim fabrikacze, mam ja we wſchelatich dohſoczach a dobroſczech, kaž tež we wulkim wubjerku na pſchedan a poruczam je po wſchomžno tunich placziſnach.

Robert Jacob, gratoſkowar
na ſerbſkich hrjebjach ſ napſchecja měſtčanskeje ſhule.

Čeſczenym ſſerbam činju ja k wjedzenju, ſo ſhym ſo ja wot maſtih hětlow na hufčazu (žitnu) haſhy čo. 55 napſchecjiwo knjeſej Bahnej pſchedydlit; ja proſchu teho dla mojich čeſczenych kupzow mi w mojim nowym wobydlenju dotalne doverjenje wopokaſacj, — ja budu pſchedzo na dobru a tunju tworu djerzecj.

F. Gotthelf Dieka,
wolkjanofuknowy tkalz.

A h o f e j,

dobry a pěknje ſtodižazh
punkt po 66, 70, 80, 90, 95, 100 np. a t. d.

c i g a r r y

25 ſchtuk po 30, 40, 45, 50, 60 np. a t. d.,

p a l e n z

wſchitich družinow porucza po najtunischiſch placziſnach

Rudolph Hölder
na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſhy.

A h o f e j o w y ſ c h r ó t

najlepſche ſarunanje ſa hofejoſe buny
punkt po 30 np.

porucza

Rudolph Hölder.

$3\frac{1}{2}$ zola dolhe ſchtrichowancza
pakcjet (1000 ſchtuk) ſa 12 np.

porucza

Rudolph Hölder

na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſhy.

Spěwarski konzert w Budětezach.

Njedželu 10. meje wjeczor w 6 hodžinach wot ſchrechowſkeho mužozeho ſpěwarskeho towarzſwa. Po konzercze rejuwanske wjeſze a nowopječenje thlažazh.

Na to najpodwołniſcho pſchedproſchuje
Gruhl, hofčeřizat.

Kedžbu!

Zutſie njedželu kulenje wo ſolbaſh w ſubſchizach.

Liſt ſa naju podpiſaneju móža ſo nětko tež we wudawani ſſerb. Nowinow wotedacj.

Hans Depla a Mots Tunka.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
ktž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawań

J. E. Smoleń.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétnej předpla-
ta pola wudawań 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W opříjeće: Najnowsche. — Swétna podawki. — Spěv. — Ze Serbow: S Bulez. Se Stachowa. S Budyschina. — Hrožaža wulka škoda psches mejsse bruki. — Hanž Depla a Mois Tunka. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
9. meje 1868.

D owoz: 8041 kórcow.	Płacizna w pŕerězku na wikach, na bursy,			
	wyšsa.	nízsa.	najwyšsa	najniż
Bschenza . .	tl. nfp. np.	tl. nfp. np.	8 12 5	8 —
Koźla . .	7 25 —	7 — —	— — —	— — —
Ječmjenj . .	5 17 5	5 2 5	5 20 —	— — —
Wowl . .	4 10 —	4 — —	4 15 —	— — —
Hrož . .	2 20 —	2 15 —	2 22 5	2 20 —
Wola . .	6 — —	— — —	— — —	— — —
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Gahy . .	7 20 —	— — —	— — —	— — —
Hesbuschka . .	5 20 —	— — —	— — —	— — —
Kana dutn . .	— 19 —	— 18 —	— — —	— — —
Kopasłomj . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Bent. syna . .	— 22 5	— 20 —	— — —	— — —
Lane synjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Přenježna placisna.

W Lipsku, 13. meje, 1 Louisdor 5 toler 17 nfp.
2 ½ np., 1 połowniązny czerwieni skoth abo dukat 3 tl.
6 nfp. 8 ½ np.; winske bankowi 87 ½ (17 nfp. 5 np.)

Najnowsche.

St. Petersburg, 12. meje. Jego majestoscž hžejzor Alexander II. je nowy reglement sa fastaranie wojakow we wójskum času wobtwjerdzil.

Odessa, 11. meje. Po powjesczach s južneje Rusleje su wuhladý na tamnishe psichodne žne dobre. Duž tam placisna žita — wósebje rožki — spaduje.

Paris, 12. meje. Prinz Napoleon zo pječza w běhu tuteho tydženja do Wina poda.

Konstantinopol, 11. meje. Danski krón-prinz Vjedrich je žobotu, s Athena psichedski, na krótki wopyt do Konstantinopla psichodot.

Bukarecht, 13. meje. Miklawš Golešco

je sa conseilpräsidenta a ministra swonkownych naležnosći pomjenowany; John Bratianno paž bu sa ministra finanzow wuswoleny.

Barlin, 13. meje. W dženžniškim poředzenju swjaſkowej rady ſewjero-němskeho ſwjaſka bu načiſl ſakonja ſa krajny etat lěta 1869 pschedpoloženy. — Porjad ſa měru a wahu bu ſ wjetſcha po namjetach ſchtworeho wubjerka pschijaty. To ſamo ſta ſo tež ſ namjetom, ſo bych ſo ſewjeroněmske pschekupſke ſtode wot placzenia wſchelakich dawkow na krajnych konſulow w ſwjaſkowych pschiſtawach wužwobodžile.

Winn, 12. meje. Budžetowy wubjerk dženža we ſwojich wuradzowanach poſtraczeſche. Nimalo wſhitzu ministrjo běchu pschitomni. — Hžejzor Franz Josef ſo džen 21. meje do Prahi poda.

Dreždjan. Džen 9. meje t. l. mějachny wječzor wokolo ſcheczich w tudomnej annenchrkti cyrkwiſtu ſwjaſtoczoſć, kajkaž tu ſznao hisceže ženje byla ujeje. Jedyn 10-lětny mórski hólczež (Negerknabe) ſ nutskneje Afriki, kotrehož bě baron Otto ſ Tettau ſ Barlina na njewolniſkých wikach (Slavenmarkt) w Damasku psched dleſčim čažom wukupil, bu ſ dowolnosću najwyšszej cyrkwiſe wyschuoſe ſe psches duchowneho Böttgera kſečežen. Baron ſ Tettau ſe ſwojimaj starschimaj ſmótſeſch. Była ſwjaſtoczoſć na wſchěch pschitomnych hlubo ſo ſapſchijazh a huijazh ſacjifczej cžinjeſche. Po dokonjanym roſwuczowanju we wiczbach evangelsko-lutherskeje cyrkwi ſměje ſo tónle hólczež po několyc̄h lětach psches teho ſameho duchowneho w annenchrkti konfirmowac̄.

Budyſchin. Na dnju 10. meje bu 51-lětny dželacjer ſutſchka ſ Halbawa njedaloko Kumbalda w radžinym ležu pola Wuježka w obwiznjeny namakany. Majsterje ſu jeho cžežke myſle ſamo mordarſtwu cžerile. Won ſawostaji žonu a ſydom džeczi.

S a l s k a. Súžiske krajne stawy su sa wustajenju frébzow, kotaž ho 20. meje w Lubiju směje, 300 toleč na čežne myta pschiswolili. Wobdzelenje na tutej wustajenju budže, kaž ho sda, dosz wulke a čhe tež kinsbórski hrabja Wilding wjehé swoje frébzhy na nju pôklačz.

Kral Jan je pschiswolik, so sime lipscianski profesor theologie Dr. Friderika rjad čerwjeneho hodlerja 3. rjadomnje, jemu wot pruskeho krala spožený, pschijecz a nožycz.

We Weißigu pola Priestewitz su ho 6. meje někotre ūbka wotpaliče. Teho runja buchu 3. meje w Stützengrünje 4. khěze wot wohnja sanicjene a je pschi tym jena, 71 lét stará žona w pěromjenjach swoju žmijecz namařka. — W Rechenbergu dyri 4. meje wjeczor we 8 hodzinač blysk do jenyh domskich a pschewcbroči je do procha a popjela. — Tón samy djen dyri blysk do zlonitoweho domu w Oberholzhamje a faraž zlonika Bischofa. Wyšche teho rossashy wón 58 woknowych schlenzow, wschelake wobrashy a tójskto domjazeje nadobn. Bischof sawostaji wudowu a 4 džeczi.

Druha komora je pschiswolika, so sime ho ministerstwu wojny 1 million 400,000 toleč s krajnemho samozemjenja k twarjenju kasernow požcicz.

Kral Jan je žinertnu schtrafu rubježneho mordarja Enki do časžiwojeſſeje khostanje pschémeník.

Wěšty Wittern w Draždjanach, kotaž běšhe, kaž hmy w swojim časzu powiedali, na krónprynza Alberta třelicz čhyk, je wot lekarjow sa wrótneho spósnatý a teho dla bjes khostanja wotendze.

Předawski heženski khurvoječi je wóndanje do Draždjan pschijek a tam najskerje khwilu wostanje.

Sakſti ſejm budže najskerje kónz tuteho měřaza skončený.

W Mittweidze je 9. meje wohén wudýrik a je ſo 5 domskich a 14 pödlanskich twarjenjow wotpaličo.

P r u ſ y. Na němskim žloniskim ſejmje w Barlinje ſo w tu khwili wo pschekupſte a žonſte wustawjenje (Vertrag) bjes Aostriji a němskimi krajemi jednasche a bu nimale wschitko ſa dobre spósnate, ſchtož bě awstriſte a pruske kniežecſtvo w tajsim nastupanju hízom do předka wujednač.

Paducha, kotaž běšhe wóndanje na rycerſkuble w Šerjedním Sohlandje dwaju konjow kranč, kž běſtaj jemu čelkoj a ſa dwaj dneje ſamaj domoj pschisckoj, ſu wusledzili. Je to živnoscer Wolfermann we Wiesy pola Niſkeje. Wón je ſo swojeho paduchſtwa hízom wusnač.

W Barlinje směje ſo 18., 19. a 20. meje druha ſhromadzisna měnukow němskoho kraja a budža w njej wo wschelakich měnuskich naležnosczach, maschinach a t. d. rycerſez a radu ſkładowacj.

Pruski krónprynz je ſo ſ Italijske ſaſſe do Barlina

wrózjek. Wón bě 8. meje Florenz (italske hlowne město) wopuszczil. Tež na ſwojim dompuču bu wón wot Italianow we wschelakich městach jara pscheczelniwoje poſtrovenyj.

Sa wotpalených ſakſkeho města Johanngeorgenstadt je ſo w Pruskej nimale 60,000 toleč nahromadziko.

A u ſ t r i a. Na ſhromadnym ſejmje we Winijs pschego hischče wo to jednaja, kaž buchu ſo pjenježne naležnosceje awstriſkeho khězorstwa tak do rjazu ſtajíke, ſo khězorstwo njeby ſ kóždym lětom hľubje do doňha lěšto. Te dawanja a dawki, kotrež čhe finanzminister Breſil teho dla poddanam napočočiž, nochze ſejm ſa dobre ſpósnacj, dokelž buchu wobydlerjo psches nje do najwojetſcheho hubjeniſtwa pschischi. Wulka dželba ſapóklanzow je po tajsim teho měnjenja, ſo by najlepje bylo, kdy by Awſtria bankerot ſčinila a na tajke waſchnje wſchón ſwój doň na tunje waſchnje wothyla. Na tajke nječežne waſchnje ſebi pomhacj, to pak finanzminister a ſ nim dželba ſapóklanzow nochzedža, ale kaž ſ teho hubjeniſtwa na lěpsche waſchnje wuńc, to hischče pschego wunamakali njeſzu.

Wuherske ministerſtvo je khězora, kaž ſo ſda, zyle na ſwoju ſtronu ſčahnyk, pschetož wón je kanzlerej baronej Deufſej poruczík, ſo by tón ſakon wudželač, po kotrejž buchu pomožy potřebni wjehi wuherskeho wójſka ſ lěta 1848 a 1849 pjenježnu podpjeru dostali. To ſu pak wſchó wjehi, kotsiž pschi tehdomniſchej wuherskej revoluziji pschecziwo khězorej wojowachu a čhykhu khězorstwo powalicz. A czi dyrbja někto ſa to myto dostacj!

W Praſy je dženža woſebný ſvjetzen a to pschi ſkladnosci ſeſtej ſakſadneho ſamjenja tamniſcheho čeſkeho džiwadka. Na čazhu k twarſkemu městu wobdzela ſo tamniſche kralovſke a měſčjanſke ſaſtojnſtwa, pražſte ſjemjeſniſte jednoh (Innungen), ſtuđenſtvo, ſchule, depuťažije čeſkich a morawskich městow a něhdž 4000 burow, kž na konjach jehaja.

F r a n z o w ſ k a. Khězor a khězorka ſtaj wóndanje město Orleans wopſtačo. Na tu ryc, ſ kotrejž jeju tamniſchi měſčjanosta (bürgemeiſter) witasche, khězor tež ſ rycu wotmolwi, w kotrejž ſkonečnje to měnjenje wupraji, ſo je měr w bližším časzu wěſi.

S tunefiſkим wjehom abo bejom je franzowske ministerſtvo do ſwadu pschischi, dokelž je tón w Franzowſtej pjenježny požcowač a někto placičiž nochze. Duz čhe jemu franzowske ministerſtvo dwě wójſtej kóždi na ſchiju pöblacj, kž matej jeho k placzenju pschimisowacj.

T e n d į e l ſ k a. Hacj runje je druha komora w nastupanju irlandskej zyrkwe pschecziwo woli ministerſtwa hloſowaka, dha čhe ministerſtvo tola hischče dale w ſlužbje wostacj, dokelž čhe wotčalač, ſchto prenja komora k tutej wěžy praji. Kdy by tež tale po waſchnju druheje komory wothloſowaka, dha by potom ministerſtvo wěſeje wot-

stupic̄ abo druhu komoru rospuschejic̄ a nowe wólb̄y
wupišac̄ dyrbjačo.

Rušowſka. Schtō de Wina ſa rufkeho pōzlanza
pſchindje, njeje hiſcheze ſnate.

S p ē w y.

Króna węczneho žiwjenja.

Wumiožniko kſchijowanym,
Kij ſy mi pſches twoje ranh
Dobyt̄ krónu žiwjenja,
Kotruž ja mani ſ hradu doſtac̄,
Jeli chzu cji ſhwerny woſtac̄,
Hdyž nje ſmijerc̄ tu woſtoſta.

Kryſcheze, kij th horeſtany,
Th ſy nětko krónowanym
S krónn teje krafnoſeze,
Hdyž ſy th we ſmijerezi pobyt̄,
Ssy tež mi tu krónu dobyt̄,
Kij b'dje junu pſchic̄ mje.

O laſ hkyſchci tuta króna
Gso po Jechniec̄owoh' hróna,
Ja ju widžu naſdala
S wérh ja ju budu doſtac̄,
Bnduli ja ſhwerny woſtac̄,
S rukli mojoh' Šbóžnika.

Njedaj, Kryſcheze, mi ju ſhubic̄;
Hdyž chec̄ ejert mi rad ju rubic̄;
Daj mi nad nim dobyc̄ze;
Ale, laſ ſo hysto stanje,
So ju won tež ſ leſeſu tranie,
So jo člowyek ujeptniſe.

Duž mi njedaj byc̄ we ſpanju.
Olaj, pſchi ſhwérym woſowanju
Won ju kranyc̄ njemodže.
Ssmy ſich wjele abo ſami,
Wobroñny ſo ſ modlitwami,
Tajka brón joh' pſchewinje.

Jechnjo Bože ſareſane,
Na tym kſchizu woprowanc̄,
Sa naſ th ſo krawieshe.
Dobywarjo, Kenjeze Kryſcheze,
My tu weſujem̄ hiſcheze,
Daj nam doſtac̄ dobyc̄ze.

Hdyž my ſnadž tu woſkabnjenym̄,
Dha njeſ ſ njeſju ſhlađujemy
Na tu krónu dobyc̄ze.
Bratſjo! wſmimy ſo ſa ruzy,
Troſtijnym̄ thch kſlabych duzy,
Bóry ſmym̄ dom do njebjja.

Kak to tola budje rjenje,
Hdyž tež my tam ſjednoczeni
Wola hróna Jeheſeza
Wobhnadženi Kryſtinžowi
S rjanę krónu na tej htowi
Spewamy: Haleluja.

Duž ſo wjeſzel, Inba dnſcha,
Cji ſo hysto hladac̄ ſkuſcha
Wot toh' ſweta ſ njeſjeſam:
Hac̄ tu krónu doſtajenym̄,
Wo kotruž jow wojujemy,
S Božich hnadnych ſukow tam.

Petr Mloni.

Ze Serbow.

S Bukež. (Pokraczowanje). Wola čjeſhnych wrotow, na dróſy pola „wetnika“ ſtejazhch, běchu ſo gmejnſy prjódſtejerjo, f. kantor Kirſchnar, kaž tež druh ſ. wucherjo poſtajili, ſ powitanju wotčakowanego noweho f. dučomneho. Dolho tež njetrajeſche, da pſchijehachu jeſnizy, koſiſz běchu wot Lubija předy f. Zahodý jako čeſne pſchewodženſtwo jehali. Sa nimi pſchijedje f. Zahoda ſe ſwojej ſwójbu, we woſu f. ryčerkuſlerja ſ Kindt nad Bukezami a Koperzami. Prjedy njeho jezdíchu khejbētarjo, mjeseni wot gmejnſleho prjódſtejerja Keda ſ Bukež a ſa nim hiſcheze jedyn pōſtſki wós ſ lubiſkimi pſcheczelemi f. Zahodý. Pſchi čjeſhnych wrotach wós ſaſta a f. Zahoda, kaž tež khejbētarjo ſ woſow wuſtuſihu. Na to wuſpěwa ſo najprjódžy přenja ſchtucžla teho khejluscha: „Ja ſ zhej dufchu čeſc̄ dam tebi“, na čož f. Kirſchnar wuſtupi a ſ pſchisprawnymi ſłowami noweho f. dučomneho w herbskej ryči w mjenje woſhadu, ſhule a jako ſwojeho pſchecžela witaſche. Powitanje w mjenje woſhadu běſche hewak jedyn gmejnſki prjódſtejer na ſo woſak, běſche pak potom khorosze dla na tym ſadžewanym. F. Zahoda ſ rjanymi ſłowami w herbskej a němſkej ryči woſmolwi, praigz, jo je jara hnuti mjeſh bukežanskeje woſhadu pſchekrocžik, pſchetož jene dučomne polo je wopuſtčik, na koſtymž je pſches dwazyc̄i lět džekac̄ a do jeneho noweho je ſaſtupit. Won ſlubi, na tutym nowym jemu wot Boha pſchipolafanym dučomnym polu ſo jako piſny džekac̄e wopokaſac̄ a ſ Bozej pomozu ſwoj pastyrſti hamt w bukežanskej woſhadze ſe wſcej ſhwéryſcu wjeſez, cjiſte Bože ſkovo předowac̄ a wot teho kſchijowanego ſe wſcej ſwédomniwoſcju ſhwédeſie.

Jako běſche ſo won hiſcheze wutrobnje ſa wſchu, jemu wopokaſanu wulku čeſc̄ a luboſc̄ pſchi tutym jeho powitanju džakowač, ſo potom ſaſo cjaſh ſ wróćenju do Bukež ſrjadowa. Najprjódžy jehachu nětk jeſdniz pod namjedowanjom kublerjom Ponicha ſ Mjeſchiz a Wieža ſa ſ Okožan; běſche ſich něhdje tſizeſi. Won běchu na pſčenje wuhotowaných a wobgratowaných konjac̄ w najlepſhei drac̄ze, w ſlobučach a ſchórnach a kóždy mjeſeſhe na ramjenju rjanu běkoſelenu ſeklu ſ taſkim bantom. Wſhem ſo woni lubiaču a kóždy ſe ſpodobanom na nich pohladowasche; někotrehožkuſiž je potom mjeſalo, ſo njeje tu jow poſkičenu ſkadnoſež wužit a ſo njeje na jehanju ſobu woſdželit. Sa nimi ſlědowasche potom cjaſh, kaž běſche

prjedy i Bulez czechnyk (w siedzonym czechle nowinow wypisany). Wón czechniſche prjedy hīcze nimo nowego duchomneho k. Zahodny, psched kotrymž jemu k czechci i khorhojem i kōtwizam i machachu. Sa gmejniskimi prjodkstejeremi něko nowy duchomny k. Zahoda w swojej duchomnej dráscze prjedza dwieju khejbētarjow w ich khejbētarke dráscze dzēsche, kotsiž bēchu jemu hac̄ do Lubita na psherecziwo jeli a wot tam hac̄ ſem pshewodzeli. Gmejnzy prjodkstejerjo tež něk njenidzichu ſa ſchulſtej, ale halle ſa wotroſczeni mlodoſežu, teho runja bēſche pshci ſemczechnenju tež hīcze jedyn hūdzbnym khor ſobu pshicthoł, tak ſo bē thich něk tſi w hromadze a ſ hūdzbnym khorom czechne wuſkuſenych wojaſow ſchthri. Wjele ludzi bēſche ſo pola hōſczeniza „k wētrnike“ k czechaj pshicjanke, tak ſo zile czechdy thichbamych na wobemaj bokomaj dróhi pôdla czechha dzechu.

Hudzbné khory wotmēnijowachu ſo w piſkanju hloſa: „Ja ſ zykej duſchu czechcz dam tebi.“ Woſebje ſwyczechomne ſlinczechne, jało, hdyž ſo czech k Bulezam pshicblizowasche, ſo pocža w Bulezach ſe wſchēmi ſwonami ſwonicz a tak něko hūdzba a ſwon w rjānym ſiednoczeniſtwie ſ blijska a ſ daloka pshicpovjedachu, ſo do bukicžanskeje woſady jejny nowy duchowny paſtrí nutſczechne. Czechne wrota, pshes kotrej czech czechniſche, měachu wſchelake napismo; tak ſtejſche na thich, hdež bē ſo powitanje ſtało: „Duchomneho nutſtup žohnuj Bóh.“ W Błozanach namakaſche ſo w tudy ſtejaznych czechnych wrotach: „Saſiup žohnuj Bóh“. Na jenich, tiz pshci nutſhodze do Bulez na lubijskej dróſy ſtejachu, bēſche piſmo napisane: „Wutrobnje witani.“ W czechnych wrotach, pola klamarja Kschijana ſtejaznych, ſo hīzom naſdala wulſe „Witajcze“ poſkaſowasche a we tych, pola klamarja Alberta ſtejaznych, bēſche: „Nutſhod žohnuj Bóh“, na thich pshed faru ſtejaznymi namaka ſo paſ wopismo: „Wutrobnje witani.“ Wſchitke czechne wrota bēchu jara rjane. Skhodzeni, k farje wſedzaze, bēchu ſe ſchmrekami wobſadzene a wysche ſarſtich durjow ſo namaka pshichny wēn ſ jara rjānym ſerbstim napisnom: „Wasch nutſhod žohnuj Bóh“. Tola wroczeny ſo ſaſo k ſwyczechomnemu czechaj. Jało tón ſamý do Bulez ſtuſaſche, na wobemaj bokomaj dróhi czechne myſczele luda ſtejachu a w Bulezach ſamych ſo ſ wobadnymi a ſ zuſhymi ludzimi, tiz bēchu jako pshicbladwarjo a to ſ džela khetro daloko ſem pshicthli, wſho mjerwoſeſche a hibotaſche. Czech czechniſche po dróſy hac̄ k hōſczenizej, potom nimo klamarjow Kschijana a Alberta pôdla kerchowęje murje, nimo ſchule, hdež bēchu khoroye wuthknjene, do farſteho dwora. Iow poſtaj ſo towarziswo czechne wuſkuſenych wojaſow do dwieju rynkow, ſo bñchu pshci wulſi načiſche luda do farſteho domu wotdzeržowali a rum ſa czech woblhowali. Schulſta mlođzina czechniſche pshes dwór na kerchow, doklež w dworje ſa nju žadyn rum njebeſche, wotroſczena mlođoſež paſ ſo

w dworje ſetupa, a jēſdni poſtajichu ſo w farſtej ſa- dowej ſahrodze. Nowy k. duchomny, kotrehož bē lud wſchudzom pshci ſemczechnenju czechomnie poſtrowiał a wón ſo na wſchē boli psherecziwo džakował, něk pshewodzany wot khejbētarjow pomalku pshes dwór k farje kroczeſche. Iow klatný wón na prením ſkodzenku thich k farſtim durjam wſedzaznych tripienow, pornio njemu dwaj khejbētarjej, a ſejni jara hnuijazu, rjanu modlitwu. Něk wuspēwa ſo kherluſch „Njech Bohu džakuje“ a na to džakowaſche ſo nowy duchomny, k. Zahoda, wutrobnje ſa tutu jemu na dženſniſchim dnju wopokasanu wulſu czechz a ſuboſež. Na to ſaſtupi nowy k. duchomny do ſwojeſe noweje fary, hdež dotalny k. duchomny rycerž Mōhn jeho powita a wobaj pshereczeſej jara hnuij ſebi wokolo ſchije panyschtaj. (Skončenje).

Se Sta chow a. Pónđelu 4. meje popoſdnju bu tudy Aletna holſka wobydlerja Strehele morwa ſ wjeſneho hata wuczechnenja, do kotrehož bē panyska a ſo tam tepika.

S Bud yſch i n a. Pſchicħodnu pónđelu dopoſdnja budze tudomna nowa měſczechanska ſchula ſwyczechomne poſwyczena.

S Bud yſch i n a. Šanđzenu wutoru, džen 12. meje, dopoſdnja w džesacjich, tudy zyrlwin ſchulſki radiczel knies Dr. theol. K. A. Wildenhahn, rycerž kralowſteho ſakſteho Albrechtoweho rjada, po dlēſchei khorocſi czechne w tym kniesu wuſny. Džen 16. februara 1805 w Zwickawje rođeny, ſlutkowaſche wón po dokonjanych ſchudiſach najprjedy jako farař w Schönefeldze pola Lipſka, potom tudy w Budyschinje wot lēta 1841 jako pastor secundarius, wot lēta 1851 jako pastor primarius, a wot lēta 1855 jako zyrlwin ſchulſki radiczel ſakſteje Hornjo-Luziſky. Jego bohate a wulſe ſaſtuſby w naſpomnjenych powoſanach, taz tež woſebje w piſmonoſkim naſtrupanju, ſu hīzom dawno poſchitkownje pshicpoſnate a woblhowanu jemu trajaze a czechce poſne do- pomnjeſe. Wciera popoſdnju bu jeho wotemrejete czech ſa wulſej czechju na tudomny tuchor khowane, wo czech džen ſa tudy ſa wobſhernu roſprawu podamy.

F.

Hrožaza wulſa ſchłoda pshes mejſke bruſi. (Poſtracjowanje.)

Hīzom w lēcze 1864 prózowachu ſo ratarjo lipſczechanskeje wokloſcze w hromadzenju mejſkich bruſow. Hubje- neho wjedra dla nahromadzichu tehdj jenož 1450 kórzow. Budzichu paſ tele bruſi ſiwe wostale, dha by jich ſ tychle 1450 kórzow lētsa ſ najmjeniſha 145,000 kórzow nje- rodze wulſko! To drje je jara wulſa liczbā, ale tola hīcze dohli czech ſandze, prjedy hac̄ budze ſyka bruſow wotebjerač. Dic̄ je žadyn pshci wjele na ſemi. Hdyž

pał ho wone kózde lěto koja, dha tute jich sbożowne czaſy tež khetsiſčho pschiſtu.

W symnych a mokrych naſečiach bruki bôle njepo-
rjadnje wuletaja, a hromadženje je tehdy khetro wobužne.
Hejſoli ho wone 20 lét poſpochi se wſchej pilnoſćju ſa-
hanjeja, dha budže nětciſčha powſchitkowna c̄wila nimale
zyle pſcherata. Schtož někto naſchi ratarjo wudokonjeja,
ſa to budža jich jumu potomnikojo khwalic̄. Jenož
lénik a njerosomny člowej ma husto doſc̄ tu myſličku:
Ja ſym ho tu moje žiwe dny drék, njech ho moji po-
tomniſy tež c̄wiluſa." Schtož je na ſemi žiwym, tón tež
dyribi ſe wſchej prózu ſemju porjeſtičic̄ phtac̄, hewał
budže wona jama pſchibjerazeho hubjenſtwia.

Hromadženje mejskich brukow wuwiedże ho najlepje
woſoko pſchipoldnia abo na ranje. Wone tehdyn w c̄iſkim
měrje drémaja, a hdžy ho potom ſchtomik nahle ſatſchaſnje,
dha ſasparne bruc̄iſſo deſe padnje. Kury rad ſa bru-
kami blédža; hewał mózeja ho ſateptac̄. Wjazh prózy
načini nam hromadženje ſ wýſkolic̄ ſchtomow. Wſchudže
ho ludžo njenamakaja, kij buču rad na ſchtomu kaſyli.
Hejſo-li pał ho haſosy wýſkolic̄ ſchtomow ſ někajkej hoču
potſchaſu, dha tež pſches to mnoheſez brukow ſpada. W
lěſach pał je hromadženje druhdy khetro wobužne, doſelž
ho ſpadnjenie bruku rad do keřcimy a trawy roſlěſu.
Wupſchěſtrjene plachty buču derje hromadženje khetro po-
ložile, ale wone ho keřcimy dla wſchudžom naſožic̄ nje-
hodža. Duž budže ſ wopredka pſchego najlepje, hdžy
najpriyedy wſchitke niſke ſchtomy a nižſchu keřcimu wot
brukow wurjedžimy. Woſebje džeržmy ſebi ſadowymy čiſte.
Tola budže kojenje pſches to troſhku poſožene, ſo bruku
tu abo tamnu ſchtomowmu družinu radſho žeru, a ho
teho dla na woſebite ſchtomy huſcziſčho ſežydaja. Poſla
naſ ſeru najradſho dubowe, wjerjebinowe a kostanijowe
liſczo. Teho dla dyrbja ho tele ſchtomy najpriyedy wu-
rjedžic̄. Njenamakaja ſpomnjenych ſchtomow na doſc̄, dha ho tež wot druhich kormic̄ počiňeja. Liſczo ſado-
wymy blodži brukam woſebic̄e derje. Samo kojenje
pſchi žratwje njepſchepuſtčja.

Morjenje brukow načini nam njeređko tež wobužnoſc̄, pſchetož k temu hiſčeze žanu khmanu pſchiprawu nimamy. Poleče ſ horzym ſropom je drje pſchihodne, hejſo-li maſch hewał horzeje wody doſc̄. Dyribi pał ho we wjetſchej pomérje woda brukow dla woſebie hręz, dha je to droha węz. Najručiſčho morja ho pſches horzu paru, ale tu ſamu burjo nimaja. Duž hodži ho horza para jenož tam naſožic̄, hdžy ho někajka parna fabrika namaka. Najhubjenſčho ſanicža ho bruku pſches poſhypanje ſ pale-
nym kalkom, na kotržy ho potom hnójniza abo tež woda naliſe; ale wone tu njeređko hiſčeze hodžimy doſko žiwe woſtanu. Bole pſchisprawne je to waſchnje, hdžy ho po
mjeniſčich dželach w někaſlim ſudže roſmjeſca. Doſelž je dotal ſnate waſchnje ſanicženja pſchego jara hruby ſtuk,

dha by hódno byko, ſo by něchtó pſchihodnu maſchinu wunamakał, kij by bruki ſ rasom roſmjeſta.

Morwe bruki hodža ho jako hnój naſožic̄. Teho dla dyrbja ho do wjerſhcznych hromadow ſahrjebačz a hac̄ do pſchetrjeby ſalhovac̄. So njebičhu do c̄aſha wopleſhnik, dha mózeſch je troſhku ſ kalkom pſchemeſhcež. Sa tym hac̄ buču bruki morjene, ſa tym je ho tež hnójny wujſik jara wſchelako wopokaſał. Buču ſznamo w horzym ſropje morjene, dha je móžno, ſo wſchitke hnójne ſredki do wody ſacjahnū. Wuliſe ho potom tale woda něhdje do kuta, dha ſu hnójne wutki zyle ſhubjene. Wumokane powoſtanki niežo hódne njeſbu. W brukach težazý hnójny wutk wobſteji woſebje ſ daſyka (Stickſtoff).

Pſche doſko ho bruc̄an hnój khowac̄ njeſmē, pſche-
tož ſa lěto wjaz hódny njeje. Najeſtpe by bylo, hdžy buču ho mejske bruku bjes wſchego pſchiměſhka pſche-
trjebačz hodžike. Potom buču ho tež lepje roſmoſyž a wobkhowac̄ moħle. Nowiſte pſchepytanie je pokafalo, ſo ſu 3 zentnarje ſuchich mejskich brukow tač wjaz hódne, kaž poſkra zentnarja guana. W podobnej pomérje hodži ho teho dla ſ nimi tež hnojic̄, a wupkodow budže po-
tom njeređko wjaz, hac̄ pſchi drohim guanu.

S teho je widžic̄, ſo naſchi ratarjo njetrjebaſtſi pſche wjaz pjenjeſ do zuſych krajow ſa hnój ſczelu. Hejſo-li buču kuf wjazh prózy na kojenje naſožili, dha ſmeli ſebi tójſhco tolerjow w ſaku ſhovac̄. Dohladny ratař budže tež bórsy ſa tym blédžic̄, kofra ſrostlina na ſpomnjenym hnoju naſlēpje tyje. Skócnjenje njebudže tež wſchō jene, hac̄ ho bruk w naſeču, abo w naſymje, hčubje abo niſko ſavoraja.

Je-li ſo nam pſchichod hiſčeze bôle wujazni, hac̄ ho mejske bruku wo prawdze tež ſ dobrym wujſitkom ſ hnojenju hodža, dha ho bórsy ludžo namakaju, kij bu-
dzeja ho wot hromadženja brukow žiwič. S možu budže potom jich pſheměrva ſyka wotebjeračz.

Prjedy bě hízom na to ſpomnjenie, ſo člowiſka próza ſama njemože hódne pomjeſtſenje wſchelakeje njerođe wudokonječ. S tym pał nočzu prajic̄, ſo ho teho dla hakle ničtó na mejske bruku drapac̄ njetrjeba. Ně, ale ſe wſchitki ſredkami dyrbimy pſchecžiwo nim ſkutkowac̄.

Hólczež, kotržy čze ſedkarſtwo a rjemjenjerſtwo na-
wutnyc̄, móže poſla podpiſaneho do wuzbý ſtupic̄.

Friſſha, ſedkarſti a rjemjenjerſki miſčit
w Klukſhu.

Wſchē dražiny molerſkich a murjerſkich barbow, ſuchich a we woliu rybowanych, rjane, derje ſkutkiate lano-ſymjowe ſirniſh, bernſteinowe, kopal-, damar- a druhe ſaki, franz. a němſki terpentinowh woli, rhyloſe, laſirowe, woliſſowo-barbne a bělo-barbieze (Pinsel) we wſchelakich c̄iſlach poručza ſ najtuniſčim placiſnam.

J. G. F. Dieckſch.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Aj, aj, aj, aj, tola!

Mots Tunka. Shto dha tak džimne ryczisf?

H. D. To zebi ja tola njebudzic mhyzik!

M. T. Ale shto jenož masz?

H. D. Hlaj, to pschindje wczera sažo jedyn Sserb storzic, so ſo w jeho ſchuli, hacž runje tam ſerbſke hčecji poſoju ſchulerjow wuczinja, wot wuczerja žane ſlowečlo ſerbſki njewuzi, a ſo dyrbí wón teho dla ſwojemu hólzej extra ſerbſku wuczbu dawacž dač.

M. T. To pak tola tebje ničo njeſtara.

H. D. To wſchak ja tež temu muzej vrajač a jeho

teho dla na ſchulſkeho inspektora polasach, ale wón rječny, ſo je pola teho hijom pobyl.

M. T. A shto je jemu tón prajik?

H. D. Wón je jemu prajik, ſo dyrbí wón teho wuczerja wobſkorzic.

M. T. A čežo dla wón to nječini?

H. D. Wón ménjeſche, ſo drje jemu to wjele pomhač njebudže, hdyž ſchulſki inspektor ſam do teje wěžy lužacz nočze; pschetož na teho ta wěž tola najprjóbzy wot wýſhinoſce pſchindje.

M. T. Pi he ſuchota!

Drjewowe aukzije.

Twjerde a mjeħle palne drjewa, na tuđomnich knježich revirach w tutym lēcje ſbite, budja ſo na hledowazych dnjach a lēzowych městnach na pschedawacž.

Póndželu 18. meje rano wot 9 hodžinow na trupjanzkim reviru pſchi czornych wolschach.

9 kloſtrow $\frac{1}{2}$ lohcž. brēſoweho ſchęzepjanego drjewa
8 " $\frac{1}{4}$ = khōjnoveho
150 kop . $\frac{1}{2}$ = brēſoweho a wolschoweho walcžkow
17 = . $\frac{1}{4}$ = khōjnoveho =

Wutoru 19. meje rano wot 9 hodžinow na nowschęzanskim reviru pſchi żonjazym hacje
3 kloſtry $\frac{1}{2}$ lohcž. brēſoweho ſchęzepjanego drjewa
100 kop . $\frac{1}{4}$ = brēſoweho a wolschoweho walcžkow
12 " $\frac{1}{4}$ = khōjnoveho =

Ssředu 20. meje rano wot 9 hodžinow na jenſchęzanskim reviru pſchi pſkowej hrabi
90 kloſtrow $\frac{1}{2}$ lohcž. khōjnoveho ſchęzepjanego drjewa
200 kop . $\frac{1}{4}$ = khōjnoveho walcžkow.

Šromadžisna w pomjenowaných drjewnischcjach.
W Rakezach, 8. meje 1868.

N. Pelz, wýſchi hajnik.

Ahoſej, punt po 60, 65, 70, 75, 80, 85,
90, 95, 100, 105, 110, 120 np.
Zofor, punt po 38, 40, 44, 48, 50, 52, 54,
56, 60 np.
Chrop, punt po 16, 18, 20, 24, 30, 36,
40 np.

raffinirowany petroleum, ſwécjenje, ci-garry, palenz, tobak, laki, ſiruſhy, barby ſuhe a we woliſu, grotowe hoſdje wot $1\frac{1}{2}$ hacž $4\frac{1}{2}$ zola, kaž tež wſhitke kolonialne twory w najlepſzej dobroszczi po najtuniszej placzisnje porucza

J. T. Schulza
na ſmutskomnej lawſtej haſh.

Khějniska žiwnoscj cjo. 25 w Kortnizach je ſe zwobodneje ruki hnydom na pschedan a je wſcho dalshe tam ſhonicž.

Sa tých, kij ſu na wocži bědni!

S najwyšszej konfeſſiju wuhotowana
kwětosnata woprawdžita

Dr. Whitowa wodžicžka ſa wocži wo kotrejz wochebnym ſkutkowanju ſu ſo hijom wot lěta 1822 pschedewacžili, ſo à ſacon 10 nſl. ſtajne cjerſtwa ſcjele pſches jeniciskeho fabrikanta Traug. Ehrhardta w Grobbreitenbachu w Thüringſkej a ſyń ja knjeſej Em. Menznerej w hrodowskej haptlyz w Budyschinje poruczil, ju ſa minje pschedawacž.

Tyžazy kwalbu dawazych liſtow a wopisow se wſchitlich ſtronow kwěta pſchipoweduju jeje wohrebje ſbožonne ſkutkowanje.

Lépsche naſchich ſobuczlowſekow dyrbí drje foždemu na wutrobje lezecž,

kaž tež hledowaze pišmo ſi naujedzenju dawa:

Knjeſej Traug. Ehrhardtej w Grobbreitenbachu.

W naſtupanju Wascheje wodžicžki ſa wocži chzu ja Wasch nawěſcht wojewicž, dokelž je wo prawdje dobra a ju ſe wſchelich ſtronow kwalachu a njech ſo teho dla po móžnosći roſſerja.

Nowe Miasto pola Brodawia, w oktobru 1867.

Redakzia wotr. liſta.

Wiczowe a rheumatismuſowe wot-wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcjiwiſle wotwodžuju wſhitko, ſhtož wicz ſaſozuje, ſi khorcho cjeļa won, a ſkuja jako wěſtih hojazh brēdk pſche wicz a rheumatismuſow wſchitlich držinow, jako pſche woblicžo=, ſchiju=, brōſi=, a ſubyboleſenje, pſche hłotwazu, rucznu a nohnu wicz, pſche kaſanje w buku, pſche drjenje w ſtawach, w kribječe a w bjeſdrach, pſche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedan w paſcejikach ſi wuſkajom, kaž maja ſo trjebacž, po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

K wohrebnuemu wobfedžbowanju ſa taſkij, kij na ſlemk (Bruch) cjerſpja.

Sklawný ſlemko w h balſam, kotrejz wýſoka hónosć bu w ſamym Parizu pſchiponata, a kij bu wot mnogich medicinskich autoritátow pruhowaný, kotrejz tež wjele tyſaz króč ſbožonne wuhoji, može ſo foždy cjaž direktnje pſches liſt wot podpiſaneho tyſka po 2 tl. doſtarž. Sa níz starý ſlemk jena tyſka doſhaha.

J. J. Kr. Eiſenhut iu Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Nowotnez khežn iſſa žiwnoſcę čo. 3 w Czemyjerizach

połca Budyschina s 5 abo po dobrośdaczū s 8 körzami leżomnoſcę, budże ſo pſches podpiſaneho ſchtwórk, 21. meje t. I.

(Boże ſtipicje) popołnju w 2 hodzinomaj pſchedawacj. Też pſchindze na tym ſamym dnju něhdże 10 körzow poła a tuti pſchi ſmyččanſkej bróshy poła Wiwalzh po jenotliwym na pſchedan.

Na kupjenje ſmykleni čhyli ſo w ſpomnjenym časzu w Nowotnez žiwnoſcę w Czemyjerizach ſhromadzicj.

W Budyschinje, 8. meje 1868.

Wobkhodny agent Franz.

Jene rjane nowonatwarjene kublo bliſko poła Budyschina, 53 körzow leżomnoſcę wopſchijaze a s 546 dawkiſſimi jenoscjemi napolozene, hōspody, wumjenka a renty ſwobodne, s rjanymi maſionymi twarjenjemi, s rjanym ſkotom a inventarom a myſce teho ſe 44 körzami wotnajateho poła, je ſa 9500 toler ſ napłacjeniom 3 abo 4000 tl. na pſchedan. Wuszyte bu 40 körzow rožki a pſcheniz, 27 kor. woszja, 83 kor. bērnov je wuſadzanych, 7 kor. rjaneho džecjela a 2 kor. ſa kaf a runklizu. Balny material BN. brunizowe pažy doſaha ſa wjele hōspodarjow.

Wſcho dalsche wukaze Korsla August Wendt w Budyschinje pod hrodom čo. 14.

Kalkownia w Semizach.

So je wot dženſniſcheho dnja ſažo nowopaleneh kafk poła naju doſtač, to mój ſi tutym ſ nawiedzenju dawaſmoj a ſ dobowi wosſewiamoj, ſo kafpaler klos ſažo poła naju džela. Mój nadzijamoj ſo, ſo budzemoj kózdeho ſpokojiež mož a wo dobroćzwe wotkuſowanie noſpodwoſniſcho prožymoj.

Frenzel a Harnapp.

Frenzelez brunizowe podkopki „Trau auf Gott“ w Wulkej Dubrawje ſu ſažo w połnym dželaniu a pſchedawaja wot nětko ſažo zyle ſuchu brunizu, jako:

körz hrubeje brunizy	5 nſl.	ſuchu,
ſrenju brunizu I.	4 =	5 np., njeſuſchenu.
= = II.	3 =	
knorple . . .	2 =	
ſhypnu brunizu . .	1 =	5 np.

Wosſemjenje etabliſementa.

Czesczenym wobydlerjam Wosporka a wokloſnoſcę ſ tutym noſpodwoſniſcho ſ nawiedzenju dawam, ſo ſhym ſo tutym jako klempnar ſaſydiſk a ſo ſa wſchitke, do klempnarſtwia ſluſhaze džela, luž zinkowe, blachowe, moſzowe a czernoblachowe dželo, najlepje poruczam. Moje ſtajne prözowanje budže, wſchitkowe, ſiž mi dowérjenje ſpožęga, pſches sprawne a tunje poſtuženie ſpožoſcę.

W Wosporku, 11. meje 1868.

S pocjeſcjowanjom

Bernhard Weber na niſcjanſkej haſy.

Jena dželacjerska familia ſo na rycerkuſlo w Hownjowje pyta.

Hischeze žadyn ſrědſ

njeje ſo pſche khorocje dyghazych organow jaſo pſche kaſchel, pſche wobčeſnoſcę bróſta, ſchiſe a pkuſow tak wulzyschnje jara hojazy wopokaſač, ſaž běly bróſtſyrop G. Leopolda a Co. we Wróthławju. Tón ſamý ma w bleſchach po 6, 11 a 20 nſl. ſažo na pſchedan

A. B. Vannach w Budyschinje.

Wóſf, twar a Łuſcheziſna

kupuje po najwyſſzej placijſnje

m̄d kar n̄ja

Moriga Lehmannna
na bohatej haſy.

Wóſf, twar a Łuſcheziſna

kupuje po najwyſſej placijſnje

mydkač Lehmann pódla kaſerny
a w ſwojich khlamach na ſitnej haſy.

Khofej,

dobry a pěknje ſlodiſazh

punt po 66, 70, 80, 90, 95, 100 np. a t. d.

cigarry

25 ſchtuk po 30, 40, 45, 50, 60 np. a t. d.,

palenž

wſchitkach družinow porucza po najtunischiſch placijſnach

Rudolph Hölder

na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſy.

Khofejowy ſchrót

najlepſe ſarunanje ſa khofejowe buny

punt po 30 np.

porucza

Rudolph Hölder

na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſy.

3 1/2 zola dolhe ſchtreyhownečka

paſcik (1000 ſchtuk) ſa 12 np.

porucza

Rudolph Hölder

na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſy.

Džecjaze wosy ſo poła podpiſaneho tunjo wuporje-
dzeja a stare tajke woshečki ſo pſchi kupjenju nowych ſobu
horje bieru.

Na Židowje.

M. A. Bartusch,

s napshečja ſ. tolleſteura Henniga.

Miſjonska hodžina w Hnashezach.

Dziwocjanske ſerbſke ev. luth. miſjonske towarzſtoſ ſměje, dali Böh, na ſwiedzeni ſchrystuſzoweho ſ njeſu-
ſtipicja, — 21. meje — we ſchuli w Hnashezach miſjonsku
hodžinu. Teho dla ſo ſ tutym wſchitkem pſchedzeljo miſjoni-
ſtwu, woszbeſje pak wſchitke ſobuſtawu naſcheho towarzſto-
ſu ſubje proſča, ſo tam popołnju tjoſch nutenamakacj.

Petr Monk, piſmaſwiedžer.

Kedžbu!

Njeđelu 17. meje

fulenje wo cigarry

w ſſowrjezač. Kmoch.

Dobre a pěknje blodžaze khofeje,
punkt po 66, 70, 80, 90 np., 10, 11 a 12 nřl., pschi
wotewscju 5 puntow tunšcho;

z o t o r,
punkt po 50, 52, 56, 60 a 64 np., po klobukach tunšho;

wulke pječene blowki, 30 np.;

khofejowy schrot,
punkt po 30 np.; k 15 schalkam trjebasch wot teho jeno lut;

wulkosornaty lamany rajz,
punkt po 20 a 22 np.;

wotležane java-cigarry,
25 schtuk 5½—6 nřl.;

wotležane psalzse cigarry,
25 schtuk 4 a 4½ nřl.;

wschitke družiny blodkich pałenjow najtunischo
porucza

Carl Noack
na swonkne lawskie haſhy w Budyschinje.

Drjewowa aukzia.

Pondželu 25. meje t. l. dopołdnja wot
9 hodzinow budze ſo na dubjanskim
reviru, wokrjež „Schippy“ (Schuppen)

něhdje 70 floſtrow khójnoveho ſchczę-
poweho drjewa,

něhdje 80 floſtrow khójnoveho pjen-
toweho drjewa,

něhdje 60 kop khójnowych walczkow
na pschedzowanje pschedawacj. Shro-
madzjna na drjewniſcze. Pscheda-
wanſke wuměnjenja budza psched ſapo-
czatkom aufzije wosſewjene.

W Barcze, 13. meje 1868.
Ghabinske Lippſke hajniske ſarjadniſtwo.

Wiedemann.

Djeczel a trawa na pschedan.

Na zwobodnym kuble w Jeschizach pola Delneje
Hörki je djeczel po woſrjedkach, kaž tež trawa ſa ſhno
a wotawu, po parzellach ſa hotowe pjeniſeh na pschedajecje.

Khěžniſka živnoſcž čzo. 25 w Dubach je na pschedan
a je wſho dalsche ſhonicz pola wobſedjerja tam.

Khěžniſka živnoſcž čzo. 1 w Dubach je tunjo na
pschedan. Wſho dalsche je pola wobſedjerja tam ſhonicz.

Sahrodnitska živnoſcž čzo. 5 w Dubach ſ dobroymi
nowotwarjenymi khěžami je na pschedan. Wſho dalsche
je ſhonicz pola wobſedjerja tam.

Franzowske a ſtajerske koſhy a ſerpy,
čaſnikarski grat, ſ nowa ſrjadowany,
ſendželski grat, jało: heblowe ſeležka,
ſtechbeutele, ſchnyzarje, ſchnitt- a
wiegemeſſer, mjeđzowe a drjewowe piſy
porucja po wſchomōzno najtunischič ſlaciſnach

Chr. Holtsch Nachfolger
na mjaſzowym torhochcje.

Wosſewjenje.

Trawne koſhy a ſerpy w najlepſich fabrikatach, kž
ſu ſo hač dotal cjiňile a na kotrež buchu tež na pariskej
ſwētnej wuſtajenjy prěnje prāmije roſdželene, porucja w
doſažazym wubjerku po móžnoſci tunjo

Robert Jakob, gratołowar̄

na ſerbſkih hrjebjach ſ napſheča ſtaraje mjeſtčjanſke ſchule.

W pocjahu na horjeſiſe čaju ſo cjerjenj, w interesy
ſwojich kupowarjow hiſtce blodowaze pschisponnicz. Po
kewjero-němſkim ſarjadowanju pscheczahuju weſtſaliſzky haſi-
rario ſ koſhami a ſerpmi tež naſchu krajinu. Woni ſe
wſchěni měžnymi ſlubjenjemi, ſ cjiſhcejanymi rukowaznymi
woſiſzami, ſ kreditowaniem na wjazy ſet a pod pschilu-
bienjom wrózobranja njereſazych koſow, ſ weſtſaliſkich fabri-
kow ſ piſanje cjiſhcejanymi napiſzami: „Garantie Guſtahl,
feinſter Silberſtahl“ atd. wuhotowanych, kwoje koſhy wulhw-
luja a je taſkim ludzom ſa pschewyſoku placiſnu pschinuso-
wacj pytaju, koſiž to njerofymia. Sa tym hač kupowar-
jow nadendu, woni taſke koſhy hač na dwaj tolerzej droho
pschedawaju, runjež ſu te ſame ſa naſchu krajinu njeſchi-
hodniſche a tež hubjensho dječane, tak ſo ſu wot drugich
fabrikatorow daloko pscheczehene. Taſkemu jabanſtu napſhe-
cjiwo dawam ſwojim wotebjerarjam tu wěſtoſc, ſo budu ſo
ſtajne prozowacj, wſchě kwoje leta-dolhe naſhonjenja w tymle
naſtupaju k jich wuzitkej naſožicj a jim to na lepshe a
ſprawniſche waſčnje poſticej, dyžli to taſki weſtſaliſki ha-
ſirat čini.

Horjeſiſhi.

Kałowe, runklizowe, cjerwienorepoſe, ſeleri-
jowe, koſtblabijowe a ſolotowe ſadjenki (pſlanzy)
ſu wot nětk ſažo pola podpiſaneho doſtacj.

Jan Mikania, ſahrodnik
na ſamjeńtnej haſhy čzo. 580 w Budyschinje.

Někotſi murjerſz polirojo a khětro wjèle murjerjow
doſtanu hnydom derje placiſene djelo we ſužižh a w Budys-
chinje psches podpiſaneho.

P. Wendler,
murjerſki miſchtr w Budyschinje.

Rumna, maſiwna khěža w ſnutekomnym měſcze ſ 5
ſtwami, kotrež ſo tepticz hodža, ſ rjanymi ſuchimi pinzami,
ſ wulkej lubju a t. d., ſa jeneho ökonomia abo tež rěnika
ſo hodžaza, je pod ſpodobnymi wuměnjenjemi na pschedan.
Ssamokupowarjo dalsche ſhonica na žitnej haſhy čzo. 51.

Kedžbu!

Gutſje njedželu wukulenje koſbaſkow w Mjeſchizach.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Stwórlętna przedpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W opřijeće: Majnowsche. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S Pschiwejz. S Bułez. Z Kuluwa. — Hro-
žaza wulsa schoda psches meissle brući. — Hans Depla a Mots Tunka. — Čyrkwijske powięscze. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.

16. meje 1868.

D owoz:	Płacizna w p'rerèzku			
	na wikach,	na bursy,	wyšsa.	niz̄a.
	tl. npf np	tl. npf np	tl. npf np	tl. npf np
Pscheniza . .	7 20 —	7 —	8 10 —	8 —
Rožka . .	5 10 —	5 —	5 10 —	5 5 —
Ječmjen . .	4 10 —	4 —	4 12 5	— —
Wowk . .	2 20 —	2 15 —	2 20 —	2 17 5
Hróč . .	6 —	— —	— —	— —
Woka . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	— —	— —
Zahň . .	7 20 —	7 15 —	— —	— —
Hejbushčka . .	5 20 —	5 15 —	— —	— —
Rana butry . .	19 —	17 —	— —	— —
Kopatłomk . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	— 22 5	— 20 —	— —	— —
Lane hymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

20 tl. — nsl. a 19 tl. 20 npł.

pscheniza 80 — 105 tl., rožka 60 — 64 tl.,

(to je: sa 25 prustis fırzow.)

čepikowy wolič (nječiſćenj) 10 tl. 10 nsl. —
(Čiſćenj, kaž so w Budyschinje pschedawa-
stajnje něhdže 1 1/8 tl. drôžski.)

Čzahi ſakſkoſchlesyňſkeje želeſničy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjecjor 8 h. 21 m.*; w nozy 2 h. 26 m.

Do Shorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.*; wjecjor 6 h. 52 m.*; wjecjor
9 h. 22 m.; w nozy 1 h. 2 m.

*) Pschianknenje wot a se Žitawy a Liberza (Neidenberga)

†) Pschianknenje do Žitawy.

Bjenjezna płacisna.

W Lipſtu, 20. meje, 1 Louisd'or 5 toler 17 npł.
2 1/2 np., 1 połnowažazý czerwonych štokh abo dukat 3 tl.
6 npł. 8 5/8 np.; winſte bankowi 87 1/2 (17 npł. 5 np.)

Majnowsche.

Win, 19. meje. Wobtwjerdjenje a wosjewenje
noweho šhulſkeho a mandželskeho ſakona, kaž tež ſa-
kona, kiž pomery vjes wſchelakimi wěruwujacjemi
rjaduje, ſo jutſje abo ſo jutſiſkim wotčakuje.

Paris, 18. meje. Dla płaczenia dolska, kotryž
ja tuneſiſki wjerch načinik, je komiſzia poſtajena,
kiž ma wuadžicj, kaž by wón tuton dolsk najspes-
niſko ſaplaſcicj möhl. Wón je mijenujzy poſdanani
Pruskeje 9, Italſkeje 28, Fendželskeje 30 a Fran-
zowſkeje 77 millionow frankow (nortow) winoſty.

Londón, 19. meje, Kralowa je ſo ſ pryn-
zeſznomaj Louisu a Beatrixu a ſ prynzom Leopol-
dom do Schottlandſkeje poſata.

Win, 19. meje. Powjescz je pschiſhla, ſo ſu
wobydlerjo čyrkwiſkeho woſkrefa w Boſniji psche-
cziwo Turkam ſběž ſapocželi a budža drje Šcharan-
czenjo tež borsy po nich ežinicj. — Turkowſki sultau
je Boſharam (Bulgaram) pižmo poſklaſ, w kotrymž
jich ſchwěrnoſeji napomina a jím ſa to pomjeſčenje
dawkom lubi. Pschi tym pač pschego woſka
do Boſharskeje ſczele. Na rumunſkich a herbſkich
mjeſach ſteji něhdže 40,000 turkowſkeho woſka.

Hermañez, 21. meje. Djenſha rano wot-
pali ſo tudy wobydlenje bura Hufeler ja pomje-
nowaneho Hadama a wobydlenje čeželſkeho polira
Nowotnika. Prěnſhemu ſpalichu ſo 2 kruwje,
2 jalojzy, 20 kur, 20 huſ, wjele žita, lenu a druhich
wupłodow, kaž tež wſchon rólym grat a domjaza nadoba.

Londón, 20. meje. W ſkórzbe pscheciwo
Johnſonej, pschedbydze ameriſkeje unije, je wón w
najwažniſkich punktach ſa njewinowateho ſpoſnaty.

Sakſka. Dokelž pschedawanie ſebe na budyſkim hrodje poftanje, dha ſo tam nětko 1 centnar warneje ſebe ſa 2 tl. 18 nřl. a 1 centnar ſkóneje ſebe ſa 10 nřl. pschedawa.

Sakſki ſejm ſo 28. meje ſkóneji a budje 30. meje wot krala ſwiedzjený wobſanknjený.

Dokelž je jedny zuſy poſ, tif je najſkerje ſloženy byt, w Khełnje, Radworju a Ramjenej wſchelake pſy ſluſač, dha je budyſki ſudniſki hamt pſchitafač, jo dyrbja we wſach budyſkeho hamta, bjes budyſko-wojerowſkim a budyſkonieſčanskim ſchuſeju ležazých, pſy pač 12 njeđelj pſchiwiaſane byc̄ abo ſo ſhmeđa jenož ſ grotowym pran- zom na klamje ſhlobodnje wokoło běhač.

Lubijska rada je wobſanknka, ſa tifz meiſtich brukow, na lubijskich ležomnoſčach nałożených, 8 nřl. ſapla- cijec̄. Wona je tajte myto teho dla wuſtajko, ſe by ſo tam pſchisporjenje ſchódnich meiſtich brukow pomjenſhiko.

W Bretnigu pola Biſkopiz ſu ſo 13. meje w nozy w 11 hodžinach Schönez mlyn a rějač, kaž tež twarjenja kublerjow Bodena a Kočha do cijsta wotpalike.

Prěnja komora je ſakon, w naſtupanju twarby no- vych želesniſow druhé komorje přjódlokožený a wot tu- teje wujednaný, tež ſa dobrý ſpójnač.

Letujsche wołmjaže wili budje w Ryhbachu 8. junija, w Budyſchinje 12. junija, w Draždjanach 13. junija a w Lipku 15. a 16. junija.

Wot meiſaza junija t. l. budje placzina žita w Budyſchinje a Lubija po czežkoſći teho ſameho poſta- jena. Normalna waha měcha pſcheny je 170 puntow, měcha rožki 160 puntow, měcha jeczmienja 140 puntow a měcha woſha 100 puntow.

Krónprynz Albert je 18. meje ſakſke wójſko, w Ži- tamje a Lubiju ſtejaze a 19. meje ſakſke wójſko, kotrež w Budyſchinje ſteji, wobhladowač a jemu pſched ſobu exerzirowac̄ dač a ſo ſ Budyſchina do Ramjeneza podač.

Budyſki poſt je nětko rano wot 7 hodžin hac̄ pſchi- poſdnju do 1 hodžiny a popoſdnju wot 2 hac̄ do 8 hodžinow wotewrjeny. Po Wlchale ſo poſtſki čas pač halle rano we 8 hodžinach ſapocžnje.

Wondanjo běhu ſebi w Draždjanach ſchýrjo měodiži ludjo čočku požecžili a ſ nim po rěž ſobu wokoło jef- džachu. Ale tajke wjeſzele dohlo njetrajeſche, pſchetož jako wěſtý Krampa w čočku poftaný, dha wón, dokelž bě runowahu ſhubit, do rěki padje a ſo tepi.

W Lipku je ſańdženu maſu 23,179 zuſyč mjenje abo wjazy dnjow pſchibywačo.

Rakečanski hamt budje rjedzenja dla 22. a 23. meje ſacžinjeny.

Pruž. Někotre nowiny chzedža wjedzec̄, ſo w běhu tuteho leža ruſki a franzowſki khežor do Varliua na wopýtanje pſchijedžetaj.

W Schčeczinje (Stettin) ſu ſo 15. meje w nozy

někotre pałençpalerne, iena ſchula a někotre kheže wot- palike a je ſo na $1\frac{1}{2}$ milliona thau ſpirituſa ſpalito. Šchoda ſo na poč milliona tolef woblicža. Spiritus kaž pałaza rěka běžesche. Někotſi ludžo wo žiwenje pſchi- džechu a druži ſu straſchnje wopaleni.

Zlonki parlament wuradžowaſche w poſlenich dniač ſakon, po kotrejž ſo na tobak nělajki dawok poko- ţic̄ mēl.

Awſtria. Druha komora je wuradžila, ſo ma ſo tym, kotsiž ſu awſtriskemu khežorſtu pjeney ſožciili, ſchtwóry džel danje wotczahnyč. Awſtriji mjenujy ničtón wjazy žaných pjenyes nepožecži a duž che ſebi tamniſche khežerſtwo ſ tym někak pomhač, ſo po běrt- ſku bankerot ſčini, — pſchetož hinal ſo tajke jebanje mjenowac̄ njeſhodži, dokelž we wſchekh awſtriskich ſtatnych papjerach ſteji, ſo budje dan hje-wſchego wotczehnjena placzena.

Prjedawſki ſakſki poſlanz w Londonje, hrabja Viž- thum, je do awſtriskeje ſkužby ſtupiš a je jeho khežor ſa awſtriskeho poſlanza w Brüſzelu pomjenowal.

W Prahy mejachu ſańdžený tydžen pſchi ſklađnoſci počoženja ſakſadneho ſamjenja ſa tamniſche nowe čeſke džiwiadko pſchihy ſwiedzený. Běhu k temu mjenujy wſchitke čeſke (202) ſpěvarſke a turniſke (187) towarſtwa do Prahi pſchiscké, teho runja burjke deputažije na koniach ſe wſchekh krajinow čeſkikh a ſi džela tež morawſkikh, deputažije čeſkikh a morawſkikh městow a hoſežo ſe wſchit- ſich ſkowjanſkikh krajow. Čiž wſchitzy ſo na cíahu, tif ſo ſańdženu ſobotu pſches Prahu mejeſche, wobdželichu, teho runja tež pražſte rjemiſčniſke jednoth, towarſtwa, ſaſtojnſtwa a t. d., tak ſo cíahu, kotrež bě poſtečja hodžinu dokhi, něhdž 40,000 ludži wopſchijesche. Wſchitko w najlepſchim porjadku wotběža. (Zeli budje možno, chzemh najchim čeſcjenym čitarjam roſprawu wo tutym ſwje- dzenju dac̄, pſchetož w němiſkikh nowinach je w tajſim na- ſtupanju wjely ſekhanho a wopacžneho.)

Franzowſka. Franzowſke wójſko je nětko wſcho ſ nowymi ſčelbami wobſtarane a hewal je wſchitko tak pſchihotowane, ſo možka ſo kóždy džen wójna ſapocžec̄. Pſchi wſchém tym hodži ſo pač prajice, ſo hac̄ na dalshe mēr wostanje, dokelž ſe žaneje ſtronj ſkyſhceč njeje, ſo je Napoleon něhdž ſaneho pſchecžela a pomoznička nama- kač. Ssam pač wón žanu wójnu njeſapocžnje.

Khežor Napoleon běſche wondanjo trochu ſchorječ, nětko je pač ſ nim ſańo lepje.

Nu ſo w ſka. Mandjelska ruſkeho wulſknjasa na- ſlednika (krónprynza) Alexandra Alexandrowicža je wón- danjo prynza porodžika. Matž a džežatko ſtej ſtronje.

Ze Serbow.

S Pschiwcziz. Póndzeliu popołdnju mějaču tudy khétre šylnje niewiedro s dejčcjom a je blysk dwieju konjow najenkej, štusząceju sarash. Tón wotrocž, lotrež s nimaj na jenym polu bjes Hlinu a Huczinu dżekasche, je stroh a čerstwı mostak, tola dyrbjaču jemu cji druzh wotrocžy k pomožy pschińc a jeho wuczahmę, dokelž běchtaj konje na njeho pantkoj.

S Bułez. (Skóńczenje.) Khorhoje a kwětkate kótwiży buchu potom wot šhulskeje kaž tež wotrosczenje młodoscze do cyrkwe snoschene a ſu zo jow potom ſejatake. Woſoko woſarja wone ſteja, luboſny napohlad poſiczujo, wulke a male kwětkate kótwiży šhulsich a wotrosczenych holzow wot klétki k byrglam, kaž tež woſoko byrglow ſteja, pak khorhoje šhulskeje młodoscze ſu pod wječhom na ſtokpach do zyrtwe wupoſnijene, nětore thich ſamych běchu zo pak pschi ſhwedzenſkim czaħu wot wětra a deſhezka tak wobſkodžike, ſo zo njemózachu, kaž hewak ſobu wupoſnijec. Ssama na ſebi hiżom rjana bułicząnska cyrkwe ſo psches tute kwětkoje kótwiży a kraſne khorhoje rjenje debi a je kózdemu zuſemu jejui wopryt jara poruczicž.

Hudźbne khor wotrosczeney młodoscje běchu ſo potom w hoſczenzu ſhromadžili, hdež kherluszhowe hlebz piſtachu. Na faru běchu ſo pak smérzy (Friedensrichter) a knjeſtwa naſcheje woſadž podali, ſo bħdu nowemu k. duchownemu k ſastupjenju jeho nowego doſtojnſtwu ſbožo pscheli, ſhtož ſo tež wot gmeinſkih pródſtejerow a wuczerjow ſta. Woſoko wječzora podawasche ſo potom wotrosczena młodoscž ſ Bułez ſe wječek boſom do ſwojich wboru najbole pod ſpěwanjow kherluscha: „Miech Božu džakuje“. Miechis̄ka a rachłowska młodoscž ſpěwasche tež ariju: Kódž po morju jéđe naſcha, mózny kraj ſo píjhlibliži — ſhtož, kaž tež prijedawſki kherlusč, jara rjenje a luboſnie po wječornych honach klinčeſche.

Tež jéſni podawacu ſo ſ wječzora domoj. Kaž w ſpoječzenim czaħu, tak tež hiżom w Lubiju (tak daloko běchu woni k. Zahodze napſtecziwa jéħali) běſche ſo woſebna ſedzbiwoſcž na nich ſkožila. W Lubiju běchu ſo woni pola hoſczenča k „cžornemu jehnječu“ poſtajili, toj hiżom w prijedawſkim cžiżle ſpomnijenaj namjedowarjaj Wiczas ſ Blójan a Ponich ſ Miechis̄ podaſtaj ſo pak k wobydlenju k. Zahodn a pscheprohyschtaj jeho, jow ſo ſnim něk na pucz do bułicząnskeje woſady naſtajicž; cžrjoda ludzi běſche ſo mjes tym pola prijedh ſpomnijenego hoſczenča ſhromadžila a woſhlagħu ſebi ſe ſpokojoſcž a ſpodbaniom ſerbſkih jéſnikow, koſiż ſo jim jara derje lubjaču, woni ičch tež hiſčeje khétri truch psched město pschewodžachu. Pschi tutej ſkladnoſci, kaž tež prijedh hiżom, běſche w Lubiju a w woſolnoſci cžasto ſkysħecj, pak njeradny Lubijska woſada k. Zahodu ſhubi, koſiż běſche ſo jim

w czaħu ſwojeho tambyċja tak luby cžinič. Tak ſlónči ſo turón ſhwedžen k powiſtikomej ſpokojoſeji ſa kózdeho a dohlo, dohlo budże ſo hiſčeje w bułicząnskej woſadze poſyedacż wot teho kraſiūho czaħa a psichneho poſitanja noweho k. duchowneho. Hlaj, bułicząnska woſada je woſokaſala, ſo wona ſa nicžo ſnadne a mate, ale ſa něſhto wulke a ważne džerji, hdyž jedyn nowy duchowny paſtyst k ſwojej nowej woſadze pschińdže.

Přichodnu nědželu jubilate 3. meje, mějeſche ſo potom ſapokafanje k. Zahodn do jeho noweho duchomneho ſaſtojnſtwa. Wot wjħoſkeje krajſkeje direkzijs běſche ſo k tajlemu ſapokafanju k. duchomny Ryc̄tar̄ ſ Kotex powołat. Ssobotu prijedh ſo pschi wječornych durjach cyrkwe, hdež mějeſche nowy k. duchomny muſſaſtupicž, cžeſne wrota ſe herbistim napiżmom „Ejēč budž Božu we tej wjħoſkoſci“ twarjaču, tež běchu jene cžeſne wrota pola ſhule ſtajene. Nědželu rano ſhromadžiſu ſo w delnej ſhulskej ſtwe wuczerjo, gmeinſzy prijódſtejerjo a ryc̄tarjo a podachu ſo potom do farſkeho dwora. Jow bōrjy nowy k. duchomny w pschewodženſtwje k. duchomneho Ryc̄tarja ſ Kotex a k. konſiſorialneho aſeħora Jungi ſ Budvyschina, (poſlenschi ſaſtupje wjħoſkeho taħantſta w Budvyschinje jako kollaturſkeho knjeſtwa) ſ faru wuſtupi a bu něk wot prijedh mjenovaných ſhromadžených, kotrejž běchu ſo hiſčeje thejbetarjo pschidali, do zyrtwe pschewodžann. Czaħ džeſche nimo ſhule, po kerchowje k wěži (tormi) poſnjo voſoniſhemu boſu zyrtwe hacž k wječornym durjam pod ſwonjenjom ſwonow. Jow wón do zyrtwe ſaſtupi a ſo k woſtarjej poda, hdež nowy duchomny k. Zahoda a poſnjo njemu k. konſiſorial-afeħor Junga ſo na ſložu psched woſtarjom ſhnuſħta, cži druzh pak na pschihotowane ſawti woſoko woſtarja ſo ſeħħdaču. Zyrkej, w kotrež ſo tež wſchitke tii ſo tudy namakaze rjane kruſte ſwecžni ki ſwecžachu, bě pschepjelnjena wot woſadnych kaž tež zuſyħ.

Po wuſpěwanju ranischiho kherluscha: Božo knježje teho ſweta — wuſtupi k. duchomny Ryc̄tar na woſtar a džerjeſche k. Zahodze, jako nowemu duchomnemu w bułicząnskeje woſadze, jara rjana ſapokafansku ryc̄, na czož jemu k. konſiſorialafeħor Junga w němſkej rnci ſi pschiſprawe nhimi ſłówami voſazju w mjenje wjħoſkeho taħantſta jako kollaturſkeho knjeſtwa pschepoda. Zato běſche potom k. duchomny Ryc̄tar hiſčeje někotre ſłówia ryc̄ak, ſpocža ſo herbifka Boža ſkužba kaž hewak. Po wuſpěwanju kherluscha „Jesuž ja njeptuſčju“ džerjeſche něk nowy duchomny, k. Zahoda, ſwoje wopramdze wubjerne a kraſne, na ſcjenje ſhwjateho Jana, 12 ſtar, wot 24—26 ſchtucži ſlojenje pređowanje. Wón wukladowasche po tutym teſcje „,Jedyn duchov paſtyst dyrbi Khrystuſhový ſkužobník bjež“ k preñenemu: pak wón to je, a k druhemu: kajli wužitk wón ſi teho ma. Po wuſpěwanju kherluscha „Ač woſtan pschi naſ ſi hnadr“ ſlónči ſo herbifka Boža ſkužba.

Wono je wężece tuto przedowanie kózdeho nutrneho pożku-
charja hnuko, pshetož wono pshindże wot wutroby a
dżesche teho dla sažo k wutrobie, haj wjele wóczkow bě se
þyłsami napjelnjenych.

Po þerbiskej Bożej kružbje sta ſo potom sapotasanie
k. Cahody do þwojego tudomniſcheho duchomneho hamta
pshes k. duchomneho Rycztarja w némſkej ryczi, na czož
ſo potom némſka Boża kružba na to žamo waschnie
wotdjerža kaž prjedy þerbsta. A tak stónci ſo tak derje
þerbsta kaž némſta cyrkwiſka ſmijatočnoſć na powschit-
komne spoſojojaze waschnie.

Bułiczanſta wožada je pshes tute jow wopisane
þwiedżenie ſažo ſ nowa wobſwēdečila, ſo ſebi þwoje cyr-
winske a duchowne naležnoſće wýžoko waži a þwoj Boži
dom lubuje, wſchako je ſnate, ſo ſo þerbiske wožady
pshes luboſć k Božemu ſtowu wuſnamienjeja a þwoje
Bože domy w czeſci džerža.

Tón njebeſki paſthř ſpojež paſt naſhemu nowemu
duchomnemu ſtrowoſć a doſte žiwojenje, wožebje paſt þwoje
njebeſke žohnowanie, ſo by to ſymjo Božego ſtowa, fo-
trež budje wón tudi na þwojim nowym duchomnym poli
roskhywac̄, ſlhadzało, leželo a bohate plod̄y pſchinjeſeo ſa
czaſ a węčnoſć.

Z Kulowa. Na 12. meje popołdnju dwemaj wudyr
bóži wóhen w Sulshecah we domſkim kublerja Mati-
jeſchka a pſchewobrocji ſydom burſkih dworow a jenu
brąžnju do popjela. Wotpaleni rěkaja: Matijeſch, Hejduschka, Krawe, Ryczela, Miegel, Michałk, Bręz a Męſchłank. Dokelž tónsamón džen wulki wetr
dujeſche, pſhemócowac̄u plomjenja zdobom wýcho, hac̄
runje ſykaw ze Schunowa, ze Skaskowa a z Kulowa
najmocniſho dželachu, a ſkoda je jara wulka. Je ſo
ſpaliko wjele rožki, pſchenicy, wowsa, hejdusche, jahtow,
ſyna, ſkomy, hospodařſkeho gratu, ſchatow, draſty a t. d.,
tež 1 ſwinjo a 5 proſatow. Wina, ſak je wóhen wu-
ſchoł, njeje znata.

F. S.

Hrožaja wulka ſchoda pshes mejſke bruki.

(Poſtracžowanje.)

Nascha dalscha kędžbliwoſć dyrbi paſt tež na to ſlo-
žena bycz, ſo bychmy ſebi ſažo hódnú ſwérinu naſzah-
nyli, kiž by naſ w naſchim prózowanju pſchecziwo mejſkim
brukam podpjeraka. Luby pſcheczel, ja widzu, ſo ty k
temu ſ hlowi wijesch — tola njezmiej ſo do czaſa. W
prénim wokomikujeniu ſeſda ſo tele żadanie trochu džitwne,
a ty budžesč ſo pſchecz: nimam dha tajkeje ſwérinu
hižom doſte? Ně, my nimam wujitneje ſwérinu hiſčeje
doſte we wokolnoſći. Snadna ſyła naſchich dobrnych
pſcheczelow njemože doſpołnje nad njerodzu dobycz. Dje-
ſac̄ ſrót wjazy wujitnych ptacžkow a ſwérjatow dyr-

bili ſo w naſchich ſahonach ſadžeržec̄, dha njebychu wot
njerodze tak pſhemérne czeſpice.

Bóh je wócho jara mudrie ſtworik, a wón je tež
poſtaſik, ſo ſo nekaſta ſwérina ženie pſches mēru pſchi-
ſporjec̄ njemože. S wjetſha ma pſchego jedyn ſplah
nekaſki druhi ſa njeſhczela. Pola mejſkich brukow ſda
ſo ta wéz zyle na wopak bycz, dokež je jich wopravdze
pſhemérne wjele. W czaſu, hózej hiſčeje wulke ležy
naſchu ſemju pſchikrywac̄u, dha mējeſche bruk tež w nich
domjaze prawo; pſchetož wón kružesche ptacžkam jako għ-
roba a dyrbiesche tež pſchespēſhny ſchtomow ſrōt na-
ſemicz. Někto paſt je to zyle hinač. Čiłowek je ležy
do žitnych honow pſchewobrocziel. Pſches wotſtronjenje
tercziñ je paſt tež ſo ptacžina bóle a bóle ſ naſchich
ſtronow ſhubika, kiž hewak mejſke bruk ſaniczowasche.
Někto leži na ruzy, ſo mózeja ſo bruk teho dla pſche-
mérne pſchisporjec̄, dokež nikho njenamaka, kiž by je
powschitowne ſonozwač. Wýſche teho čiłowek hiſčeje
dženſha husto doſte ſ njerodom ſwojich najlepskich pſche-
czielow bjes ptacžkami a druhimi ſwérjatami ſahonja.
Njerodž paſt njeda ſo tak lohko ſahnac̄, dokež ſo lepje
ſahowa; abo móze ſchtó ſa kundroſzami pod ſemju ſaleſczi?

Schtó dyrbi ſ teho naſtač, hdyž ſebi kózdy hólczež
ſwazi, wbohe ptacžatka w prudlach koſic̄. Taſkeho ſoſteho
pačokka dyrbjeli nekotre dny do ſkódy ſſpinac̄, dha
by ſhonik, iſto je ſwoboda hóDNA. Kak wjele ſylobitow
nadeidze ſo hewak we Kužich, ale hózejha ſu někto wo-
ſtak? My ۀzemy wuſhnoſći jara džakowni ſa to bycz,
ſo je daliſhemu wutupjenju krafneho ſpēwarja pſches kruhy
ſakon wobarača.

Woſhebeje wjele wujitnych móležkich ptacžkow wulkoja
ſo w kózdyム ſečju w thüringſkich horach a na Harzu.
Wjele wjazy hac̄ 100,000 paſdu tam koſerjam do ruki.

My Sſerbio ſ zyka tak jara ſa ptacžkami njeſle-
džimy, ale wjezelimy ſo radſcho nad jich ſwobodnym
ſpēwanjom. My runam ſo w tym Kužam, kiž drje
ſu pódla Turkow tón lud w Europje, kiž najmienje
ptacžkow koſi.

Wujitna ptacžina je paſt ſo tež teho dla ſ naſchich
ſtronow ſhubika, dokež žane hmane bydlo dla pſcheno-
zowanja a lehnjenja wjazy njenamaka. Wona lehnje
najradſcho w liſčowych pſchedležach, hózej može ſo tež
hnydom pſched wjedrom wulhowac̄. Ale, bohužel ſečy
a kęcziſti mjes polemi namaka ſo pola naſ ſenož jara
porędko. Wjele bóle ſdręjeja naſchi ſhpođarjo kózdu
ſuchu hórkli horje, ſo bych ſtam ſkózniye ſenož hnói ro-
brciſli. Dęſhczowa woda cžini tajkim naſhym ſtakojthym
abo pěſtojthym polam ſtajnje wulki ſchodu, dokež węčnje
dobru ſemju do doła noſy. Duž by wjele lepje bylo,
ſo by ſo tajfa ležomnoſć ſ tercziunu poſadžaka, kiž by
dobru ſemju twjerdże džeržaka. Pódlia bych ſo tež ptacžatka
pſchihódnú měſtinnoſć ſ hneſdzenju doſtak. Wjele njer-

somniščo pač hiščče čzi žami hospodarjo salhadeja, kiž kójdu hubjenu štaloju hóru wot wišeho drjewa wožwobodža, hacž runjež maja tola hižom polow na doseg. Potom móže ſo jím radjež, ſo hnój nihdže wjazy nje-dohša, a ſo dyrbja pschewjele zuščih hnójnih ſredkov ſupowacž. To pač njeje dobre ratarſtwo, ale pjenješ rospórlanje.

Ssmý nětko naſche ſmôlki ſefnali, dha dyrbimy ſo ſ čažom ſažo na prawy vucž podacž. Heſſo-li budžem ſaſhimi ſubym ptacžam a druhej hódnjej ſwérinje pschi-hódnje bydka dawacž, dha ſebi psches to jara piſnih pomožnikow wocžehnjemy.

Wo wužitnej ſwérinje we wožbitoſči powuciž naſ Dr. Gloger w piſu: *Najwužitniſhi pscheceljo ratarſtwo a hajniſtwo bjes ſwératami, (kotriž piſ je na ſerbſki pschekojenj w kniharni ſsmolerja a Pieha w Budušchinje doſtač).*

My čhemy pač tón ras jenož na někotre taſke ſwérata ſpomnicž, kiž wožebje rad ſo wot meiſtich brukow živja. Wjeſes ptacžami živitaj ſo wožebje ſchórz a wrobl wot meiſtich brukow.

Wužitk ſchórz je nam hižom derje doſcž ſnath. My witamy jeho w naſeču jako poſka lepſcheho pschičoda. Rad napoſišhamy jemu pschiſprawne ſukaw, w kotryhž by ſwoje mkode wotkublač. Wón je njeprózniw ſanicjer meiſtich brukow a jich podſemſkih fundroſow. Poſteſte ſa bróſdu ſbéra, pač je tež ſam spody niſkih koſenjow wužjerci. Hacž runjež po pravym najradschu w ſtarých a džerawych ſhtomach hnëdži, dha pač je jeho naj-lubſche bydlo tola w bliſkoſci člowjeka. Taſkeho požiljenja dla hodži ſo ſchórz runje tak hylne plahowacž, kaž hoč. Dokelž pač ſo w naſchich krajinach jenož maſicžkoſči wužnithch, džerawych ſhtomow namaka, dha dyrbimy jemu město teho trawje wjele ſukawow napoſiſeež, w kotryhž by lahnjež moč. Mkode ſchórz nježmēre ſo ženje wuberacž, ale dyrbjaka kójdy ras wuletači ſmēcž. Sa jeho piſne prožowanje čhemy jemu rad někotre tſchëſchnje popſhescž, kotriž pschi ſkádnoscž tež radu woſnya.

Wjele mjenje luboſeze namaka pola naſ wrobl. Wbohe wroble ſu drje njerédko khetro woſtudli paſcho-lojo, a burik nočze radu ſabacž, ſo wone na pscheničnih žniſach wokaſa: bur ežert. Ale wěreže mi, to ſu jenož ſte kžé. Někotre ſrake tſchëſchnje móžemy jemu tež radu popſhescž, dokelž je na druhih boču piſny ſanicjer meiſtich brukow a druhih ſchódnih pschekanžow. Njebuſhna člowjka ſabakſocž pač to je, hdž ſo wbohemu wroblej jeho jednore hnëdo roſmjeta, abo ždny jeho mkode ſkónzuja. So by ſo w ſchórcihi ſukawach njeſahnëdži, dha natwar jemu pschi-hódnje mjeniſche bydlenižka. Wrobl je naſch ſwérny domjozy pschecel, pschetož ſkoro wſchitke druhe ptacžki wopuſiſčja naſ pschi ſaſtupjenju ſymy. Wroble pač wudjerža w najhrubiſtej ſymje, a woſmu

ſa lubo ſ někotrymi ſhubjenymi ſornjatkami psched hunom. Ale bohuſel, kak hrubje ſo tu huſto doſcž pscheceljhaſa! Tſchazý naſoja ſo psches lóſych ludži w ſymje do ſačkow abo pod tſchidu. Lepje ſo jemu tež njenendže, heſſo-li ſphtuje, hacž ſu tſchëſchnje a winowe jaſodki tež ſkódnje. Wón drje je w čažu, hdž ſchénza ſrawicž pôčnje, trochu wožužny hóſč, ale, jeli budje huſto doſcž moſtehnath, dha ſchokda ženje pschewulka njebudje. Hižon wot jaſtarſkeho čaža ſem je wón ſazpjeny paſchołk, ſhwjate piſmo hižon praji: Njebudžetaj dwaj wroblej ſo mačn pjenjeſ ſupje-naj? Wón wo prawdze žadyn dórk w mérje pojefcž njemóže, ale dyrbji pschezo w ſtraſche bycž, ſo pač něchtó na njeho ſ ſuta wupraſnje. Stajne pcheceljanje je wrobla troſtlu ležneho ſežniko, pschetož wón tola tež druhdny radu kranje abo ſo do zueſho hnëda dobywa. Teſho khrabkoſč pač dyrbimy khrwalicž, dokelž ſo tež huſto doſcž ſ wjele wjetſhimi njeſchecelom do wójny da. Wón njeſnaje ſkupocž, ale dowéri ſo ſtworicelej. Sa ſwoje mkode ſo wobaj ſtarſkej piſnje ſtarataj, a wón njeruna ſo w tym taſkim ſuđom, kiž ſwoje džecži po proſchenju ſeželu. Šteho je wižiž, ſo wrobl doſko tak ſky ſchibak njeje, kaž ſo to wo nim powjeda. W ſymje je jeho ſpokojoſči jara wulka, pschetož tucžne kufli wón pschi mjerſnjenju njenadendže. Teſho towarzhejo ſchórz a ſchokwronciči maja mjes tym lepſchu žratwu w po-konskich krajach.

Teſho wuberneho wužitka dla, kiž nam psches piſne ſanicjer meiſtich brukow wopokaſuje, dyrbimy ſo jemu bóle džakowni wopokaſacž, hacž je ſo to hacž dotal ſtako. W naſeču wobſteji jeho wobſtajna žyroba ſ meiſtich brukow. Poſdžiſho ſlēdži piſnje ſa hužbanzami a po-dobnici njerodžu. Duž popſhescži jemu jeho živjenje. Wysche wroblow a ſchórzow živi ſo hiſčče wſchelake druha ptacžina wot meiſtich brukow. Wjeſes druhihi ſu to wróny, hawrony, ſarvi a ſowwy. Šchtóz ſpomnjene ptacžata a hiſčče druhe pschekanžowkrački kónzuje, tón ſlutkuje pschecziwo ſhromadnemu lepſhemu.

Tež wſchelaka žyaza ſwérina pomha člowjekie w jeho wojowanju napſhescziwo njerodži. Taſke wužitne ſwérata ſu na pschiklač kufle njetopryh, troſki, iječe, tohlizy, knoth a ſwinzy. (Štončenje.)

Škótny pólver ſ czerſtwych ſelow,
Korneuburgski ſkótny pólver,
Pólver psche ſólkı,
Pólver psche pripotawu proſhatow,
Lodwijski balsam,
Ziſchankowy ſalfowy pólver
porucja
Grodowska haptka
w Budušchinje.

Kak

1000m

Hans Depla

wótritaj

a

Mots Tunka

ludži pódla

* * *

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Alle ſu to ſurowi ludžo w Barlinje!
Mots Dunka. Schto dha pak ſu tam wobeschli?

H. D. Haj, to běſche jedyn čłowjek w poſleniej wójnje, hdzej bě ſobu woſowat, w jenej bitwje prawu nohu ſhubil, a běchu jemu, jako bě ſo do Barlina domoi wrócił, kumſhtnu nohu wudžekali, tak ſo mózesche chle derje khodžicž. Alle dokelž běſche pſched někotrym čiaſom warba hubjena, dha njemózesche wón wobſedzerjej khěze

pjeniesy ſa ſwoje bydlenje ſaplačicž. A dokelž ſo wobſedzer khěze wýſche teho bojeſche, ſo móhlo jemu doſčnić ezechnej, jeho njeſaplačiwiſhi, dha jemu wón jeho khumſhtnu nohu wsa a tón wbohi čłowjek někto ſe jſtvy njemóže.

H. D. Alle, ale, to je wo prawdje ſurowa wěž.

M. T. Haj, jeli wěrna.

H. D. Nó, hdjž tež wěrna njeje, dha je tola pěſnie ſekzana.

Cyrkwińskie poujescé.

Wěrowani:

Pětrowska chrkej: Pětr Brěſan, měſchęzan, khějer a wojskſki miſtr, ſ Marju Matildu Trublęz.

Michałska chrkej: Jan Jurij Rencz, kubler w Burzach, ſ Marju Amaliju Bentkerez ſ Börku. — Michał Męrczin ſ Běleje Hory, ſ Hanu Deſez ſ Žekez.

Krěenī:

Michałska chrkej: Korla Jan, Jana Schmidta, wobylnerja w Małej Borsczeji, ſ. — Hana Helena, Augusta Małki, pohoncza w Čichonzach, dž. — Ernst Bohuwér, Handrija Ssvimanka, fahrodnika w Brěſowje, ſ. — Žda

Khěžniſka žiwnoſcž cjo. 25 w Dubom je na pſchedan a je wſcho dalsche ſhoniež pola wobſedzerja tam.

Khěžniſka žiwnoſcž cjo. 1 w Dubom je tunjo na pſchedan. Wſcho dalsche je pola wobſedzerja tam ſhoniež.

Sahrodniska žiwnoſcž cjo. 5 w Dubom ſ dobrymi nowotwarzenymi khěžami je na pſchedan. Wſcho dalsche je ſhoniež pola wobſedzerja tam.

Někotři murjerſzhy polirojo a khětro wjele murjerjow doſtanu hnydom derje placzené dželo we Łužiſh a w Budyschinje pſches podpižaneho.

P. Wendler,
murjerſki miſtr w Budyschinje.

Martha, Korle Augusta Žoluscha, wobylnerja pod hrodom, dž. — Ernst Albert, n. ſ. w Brěſowje. — Hana Helena, Handrija Žida, kublerja w Börku, dž. — Ernst Hermann, Jana Rabowſteho, wobylnerja w Něvſezach, ſ. — Korla August, Jana Bohuwéra Ernsta Scholti, wobylnerja na Židowje, ſ. — Jan Bohuwér, Handrija Schustera, wulkoſahrodnika w Howniowje, ſ. — Korla Hendrich, Korle Henricha Fähny, wobylnerja pod hrodom, ſ.

Zemrjetý:

Džen 4. meje: Jan Burgi, kubler-wumjenskar w Šskonej Borsczeji, 70 l. 1 m.

Jedyn tſeczi konjazh wotrocžl móže na knježim dworje w Bolborzach ſlužbu doſtačž.

W Njeſwacziidle pole Budyschina buchu po ſkotnych mikach, 6. meje wotdžeržanyh, někotre tolere pjenies namakane a móže je tón, kij je te ſame ſhubil, pſchi ſarunaju wudawkow ſa moſjewjenje, pola žiwnoſczerja J. Poſenka tam ſaſo doſtačž.

Jemu kowarju w jenej wulkej wſy ſe fahrodowej a ſolotowej fahrodu ma podpižan ſa pſchedan. Twjerda placzisna je 600 toler a maja ſo 300 toler kupnych pjenies hnydom ſaplačicž.

Rhdtar na Židowje cjo. 77.

Wojnowrajne kropobieżesawěscjaze towarzstwo w Elbersfeldze

se sałkdnym kapitalom wot 1 miliona toler a s reservnym kapitalom wot 22,600 toler sawěscjuje sa tunje a twierde prämije, pschi kotrychž zo ženje nieżo dopłacjowacž njetrieba, semske wupłody, wolnowe schleńz a tēchž psche kropobieże.

Nastata schłoda zo najposzcziszo sa mēaż po sličbowanju schłodh derje sapłaczi.

Bliższe wukasanje a sawěsczeniske formularzy dajba rad podpisani agentojo:

We Wojerezach knies wuczer Jurk,	= pschekupz Kahlert,
= Niedzichowje = rentier Bischling,	
= Hamorach = smērz Bieweg,	
= Klētnom = pschekupz Kahn,	
= Hjelssku = smērz Klempf,	
= Ruhlandze = krawski mischr Weber,	
= Kulowje = F. H. Wels,	
= Rēcžizach = rychtar Vanga,	

kaž tež hlowny agent Hendrich Cubeus w Schorjelu.

Powschitkomna ařekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali),

sawěscjuje pschi rukowansslim fōndsu wot:

25 millionow 939 tyżaz 831 schēšnakow 44 frajzarjow

Powschitkomna Ařekuranza sawěscjuje:

- a) twory, mobilije, žnjeński plodh a t. d., kaž tež, hdh to krajowe safony dowoluja, twarjenja wszych druzinow psche wohnjow schłodnu;
- b) kubla na drogach psche transportnu schłodu;
- c) poslicjuje sawěsczenja na žiwenje człowiekow na najwschelakſche waschnje sa najtunishe twierde prämije a wustaja polich po pruslim kourance

Towarstwo wupłaczi w lęcze 1866 sa 12,448 schłodowanjo w summu wot 4 millionow 351 tyżaz 497 schēšnakow a 3 frajzarjow.

Na bōžemu wukasanju a k wobstaranju sawěsczenijow poruczeja zo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Ullmann,

we Wōsporku: G. A. Kilian.

we Wielecžinje: Moritz Wenzel.

Khosej, punt po 60, 65, 70, 75, 80, 85,
90, 95, 100, 105, 110, 120 np.
Zokor, punt po 38, 40, 44, 48, 50, 52, 54,
56, 60 np.
Chrop, punt po 16, 18, 20, 24, 30, 36,
40 np.

raffinirowany petroleum, swieczenie, cigarzy, palenž, tobak, laki, firmisy, barby
szuhe a we wosiju, grotowe hoscje wot $1\frac{1}{2}$ hacz $4\frac{1}{2}$ zola, kaž tež wschitke kolonialne twory
w najlēpszej dobrosczi po najtuniszej placzisnje
porucza

J. T. Schulza
na snutskomnej lawskiej haſhy.

20 kip brēsowych a khōjnowych walcikow je na psche-
daiń pola Kortle Wicžejka w Pschiszechach.

Wōſſ, twar a Luschežisna

kupuje po najwyschej placzisnje

m y d l a r n j a

Moriza Lehmannia
na bohatej haſhy.

$3\frac{1}{2}$ zola dolhe schtrychowanc̄ka
pakcžik (1000 schtuk) sa 12 np.
porucza Rudolph Höller
na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſhy.

Wosjewjenje etabližementa.

Czesczenym wobydlerjam Wōsporka a wokolnosće s
tuthym najpodwolniſho k nawiedzenju datam, so ſzym zo
tudh jako klempnat ſaſhydlis a zo ſa wschitke, do klempnar-
ſtwa ſkuſchaze dzēla, kaž zinkowe, blachowe, moszowe a
czornoblachowe dzēlo, najlēpsje poruczam. Moje stojne
przozwanje budže, wschitlich, kiz mi dowērjenje ſpožęza,
psches sprawne a tunje požluženie ſpožoſię.

W Wōsporku, 11. meje 1868.

S poczeczeniom
Bernhard Weber na nisczanskiej haſhy.

Pschedawanie kopneho ſlanja.

W lēšowym reviru rycerſkubla Schczeńzha pola
Rakez budže zo ſriedu jako 3. junija t. l. wulka dzēlba
kopneho ſlanja sa hotowe pjenjesy na pschedawacž.

Chromadžisna w Rucžizb, rano w 9 hodzinach.
Eſchacher, hajnik.

Dickowa koncepcioniwana dalo ko
wuwolana spodzivnje hojaza żalba,
kotraż je bo najbole kózdy ras jako dobra wopokašala
porucza bo w żerkach po 3 nñl. a po 12 np.,
wot **hrodowskeje baptyki**
w Budyschinje.

Wóss, twar a Huschecisna

lupuje po najwyszej płacijsnej
mydlak Lehmann pódla kaserny
a w swojich kłamach na żitnej haſy.

Rumna, maſivna kłęza w snutskomym měscie ſ 5
ſtwami, kotrež bo tepeč hodža, ſe rjanymi kuchimi pinzami,
ſ wulkej lubju a t. d., ſa jeneho ökonomia abo tež ręſnika
bo hodžaza, je pod spodobnymi wuměnjenjemi na pſchedan.
Ssamokupowarjo dalsche ſhonja na žitnej haſy čzo. 51.

Dobre a pěknje ſłodžaze kloſeje,
punkt po 66, 70, 80, 90 np., 10, 11 a 12 nñl., pſchi
wotewſacju 5 punktow tuniſcho;

z o k o r,
punkt po 50, 52, 56, 60 a 64 np., po klobukach tuniſho;

wulfe pjetjene ſlowki, 30 np.;
kloſejowý ſchrót,

punkt po 30 np.; ſ 15 ſchalkam trjebasch wot teho jeno lut;
wulkoſornaty ſlamany rajß,
punkt po 20 a 22 np.;

wotležane java-cigarry,
25 ſchtuk 5½—6 nñl.;

wotležane pfalzſke cigarry,
25 ſchtuk 4 a 4½ nñl.;

wſchitke družiny ſłodkich palenjow taž tež

Suche droždze
najtuniſho porucza

Carl Noack

na ſwontnei lawſtej haſy w Budyschinje.

Wot blijscheje ſriedy ſměje

najuowſche brunopiwowe droždze
Herrmann Darſhau na ſchulerſtej haſy.

Nowe brunopiwowe droždze
pſchedawa wot blijscheje wutoro
David Berger na žitnej haſy.

Suche droždze
wſchēdnie cjerſtwe, porucza

Rudolph Hölder
na róžtu ſerbſteje a ſchulerſteje haſy.

Kedžbu!
Jutſje njedželu kulenje wo kolkach w Jeńkezach.

Nakladnikaj: Smoleř a Pjech. Cíř L. A. Donnerhaka we Budyschinje.

Suche droždze
derje ſnateje dobroſeje a wſchēdnie cjerſtwe porucza
J. G. F. Rieſſch na ſerbſtej haſy.

200 ſorcow dobrych bérnow, taž nijenowanych
zbyſlikow, je na rycerſtuble w Xusy na
pſchedan.

Wſchitkim zufym, kotuž ſu ſ hovliwej prózu
we wohnjowej nufy nam 21. meje pomhaſi, wupraję
wutrobny, ſjawny džak

Hermaneczańska gmejna.

Serbska předarska konferencia
změje ſo ſrijedu po ſwiatkach dopołdnia w 9 hodzinach
w hoſćeniu złoteje króny. **Předsydſtwo.**

Tych woli a podpismam napřečiwo, kiž ſu, kaž ſym
přewědčeny, z lubosée ſebi wotmyſili, wo moje po-
wołanie do wyſſeho zastójnſta proſyé, tu wuprajam,
zo ſo w ſwojim nětčiſim zastójnſtwje přez Božu miłość
tak żolnowany widźa a tak zbožomny začuwam, zo ſebi
z njeho na žane waſnje přieč nježadam, kaž tež wo-
ſehje, zo je wjèle mužow, kiž ſo za tamne zastójnſto
wjèle lepje hodža, dyžli ja. Duž proſu a žadam, zo
njehy ſo tamna prōftwa ani dale podpiſała, ani na žane
waſnje wotpóſlała.

W Hodžiju 21. meje 1868.

II. Imiš, farař.

W kniharni Smolerja a Pjeca w Budyschinje
je doſtač:

Prěnja ejtanika za ſerbske katholiske ſchule w Hornjej
Luziſh. Bibel und erſtes Leſebuch für wendisch-katholische
Schulen in der Oberlausitz. — 4 nñl.

Žiwenja Swjathyh. Po riedze čyrkwiſtich ſtaſiżnow
ſpíſał Handrij Dučman. Zeſiwick V. — 6 nñl.

Predpismia. Serbske a němske pismiki. 6 np.
Ježus naſch wuczek, ſchlit a troſcht w ſmijereži. Prě-
dowanoje vjeržane pſatu njedželu poſta w ſeče 1778 za
bratrow a ſotry bratrſtwa „wot Křyſtuſhoveje ſmijerte-
neje ſtysknosće za mręjachy a wotemrjethy“ w Rad-
worju wot P. Pětra Dučmana. — 1½ nñl.

Pela J. Kulmana we Wojerezach wuſidze a moje
bo w podpiſanej kniharni doſtač:

Starý Boh je hifchcje ſiwh!

Wobſchérne wopisjanje wuryča ſtudnje na farſkim dworje
w Ponikawje a ſajki džim je bo pſchi tým podał ſ Božim
dopuſtězenjem, kaž tež

prědowanoje
na džaknym ſwjetženju 4. njedželu adventa 1866 vjeržane
wot

O. Th. Auerswalda,
duch. w Ponikawje.

Ptacjisna 2½ nñl.

W Budyschinje. **Smoleř a Pjech.**

W kniharni Smolerja a Pjeca ſu ſa 8 nñl. doſtač:
Ruske pſchedpiſh (Vorſchriften). 1. ſeſhiwſ.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
woł rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleŕ.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétne předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opříječe: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěwý. — Ze Serbow: S Buſez. S Hermanez. S Łafa. S Kožarnje. S Čjorneho Kholmza. Se glepjanſkeje wožadly. S Budyschina. S Lubija. S Djěchorez. S Wusidje. S Khoczebusa. S Boschojz. — Hrojaza wulta schkoda psches mejsse bruči. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Ćyrwinje powjescze. — Nawěštnik.

Plaćizna žitow a produktow w Budyschinje.
23. meje 1868.

Dwoz:	Płaćizna w přerézku na wiktach, na bursy,			
9782 kórcow.	wyšsa.	nižša.	najwyšša	najniż
Pscheńza . .	tl. 100 np	tl. 725 —	tl. 7 —	tl. 725 —
Rožla . .	5 5 —	4 22 5	5 7 5	5 5 —
Ječimjen . .	4 7 5	3 27 5	4 10 —	4 2 5
Bowž . .	2 17 5	2 10 —	2 20 —	2 15 —
Dróč . .	6 —	— —	— —	— —
Woka . .	— —	— —	— —	— —
Maps . .	— —	— —	— —	— —
Zahy . .	7 20 —	7 15 —	— —	— —
Hejdusčla . .	5 20 —	5 15 —	— —	— —
Rana butry . .	19 —	— 17 —	— —	— —
Kopasłomę . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	— 25 —	— 20 —	— —	— —
Łame gzymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus placzesche wcžera w Barlinje.

18 tl. — nsl. a 18 tl. 15 nsl.

pscheńza 80—100 tl., rožla 50—56 tl.,
(to ie: ja 25 pruskih kórcow.)

répikowý wolič (ujecžiczeny) 10 tl. — nsl. —
(Ežiſeženy, kaž so w Budyschinje pschedawa
stańnie něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Gzabi sakſkoschlesynſkeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Drajdžan: ranō 7 h. dožinow 35 minutow*; do-
połdnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjecžor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 26 m.

Do Schorjelža: ranō 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wjecžor 6 h. 52 m.*; wjecžor
9 h. 22 m.; w nož 1 h. 2 m.

*) Pschedzankjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)

†) Pschedzankjenje do Žitawy.

Bjenježna płaczisna.

W Lipſku, 27. meje, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažażu čerwienj skoth abo dukat 3 tl.
6 nsl. $8\frac{5}{8}$ np.; wińske bankowki $87\frac{1}{2}$ (17 nsl. 5 np.)

Najnowsche.

Gum binen, 27. meje. Powjescze s polskich
mjesow powjedaja, so zo w bliskoſći galizyſkih
(awstriſkih) mjesow polske ſběžkarſte círjodý ſhromad-
žuju. Wone rekrutiruju zo najbóle s emigrantow
(czekanzow), kofiz hacz dotal w Franzowſkej a
Schwajzarſkej, kaž tež w druhič krajach pscheby-
wachu. Tež powjeda zo, so je Langewicz, wójnski
wodziczeř w požlenjej polskej revoluziji, do Galis-
zje pschijel.

Win, 27. meje. Kontrolna komisja wosje-
wuje, so krajny dołh awstriſkeho khězorstwa konz-
sandženeho lěta 3,025 millionow 315,896 ſchězna-
low wucžinjesche a so bě ſa tutón kapital w fa-
ndženym lěče ſe ſaplačzenju danje 127 millionow
718,147 ſchěznałow trjeba. — Krajny dołh běſche
zo wot decembra 1866 hacz do decembra 1867 wo
105 millionow ſchěznałow pschisporil.

Wescht, 26. meje. W tu khwilu zo wo to
jedna, so by zo tudy pruski konsulat ſaložil.

Paris, 26. meje. Čudomne nowiny powje-
daja, so zo prynz Napoleon (wuj khězora Napoleona)
w bližším měšazu do Konstantinopla a wot tam
do Rumunije poda.

Paris, 26. meje. Někotre nowiny čzeda-
wjedzecž, so je ſebi franzowska khězorka wotmyſliła,
w měšazu augustu kupu Island wopytacž, khězorski
prynz směje pak w bližším časzu Schwajzarſtu a
Němcy wopytacž.

Washington, 26. meje. Pschedzkyda John-
son bu ſažo w někotrych punktach ſa njewinowateho
ſpōſnaty.

Sakſka. Sa lěto 1868 a 1869 ſu ſakſke krajne dohody a wudawki na 13 millionow 269,720 toleř wobliczene, tak ſo na kózde lěto nimale 7 millionow pſchindže.

Wobej komorje w tu khwili pilnje džekatej, ſo byſtej ſwoje džeka ſkerje ſlepje dokonjałej. W prénjej komorje je ſo wjetſchina ſapoſkranzow ſa wobkhowanie ſmjernejne ſchraſy wuprajika, ale dokoł ſo dwě tſeczinje ſa to wuprajitej njeſtej, dha budze drje naſkerje wotſtronjenje tu teje ſchraſy ſalonzy wuprajene; pſchetož ministerſtwa a draha komora to chzetej. Krónprynz Albert tež ſa wotſtronjenje hkožowasche.

Šchanzy, kotrež buchu w lěče 1866 woſoko Draždjan ſakozene, budža několiko naſkerje ſažo podtorhane; ſ najmjenſcha ſu tu, kotrež njeſaločno ležneho hrožnika (Feldſchlöſchen) ſteji, w tyčle dnjach torhač poczeli.

W Draždjanach chyzsche wondanjo w nozý jedyn tamniſki měſčezan ſe iſtov wuńč, ale wón měſčeho to njeſbože, ſo ſ woſnom won padže, dokoł bě ſo jemu w jeho ſaparnoſczi ſeſdalo, ſo ſ durjemi wón dže. Wón bě dwaj poſkhodaj wužoko do dwora dele paňk a ſo pſchi tym cjezko wobſchodził.

W Lipſta buſhtaj Seeligez mandželskaj ſ 3 lětnej khostařni (Buchthaus) wotſudzenaj, dokoł bě ſtajtaj ſwoje jene džeczo tak bičo, ſo bě to wot taſkeho bicža wumrjeo.

W Halschtrowje je ſo 19. meje rano ſahe jedyn wětrník wotpališ, w kotrejmi ſo hijom dléſchi czaž wiažy džekalo njebeſche.

Prénja komora je nowy ſalon, po kotrejmi budža pſchichodnje pſchi wotſudzenju pſchelupjenjow pſchizajni abo pſchizahauzy (Geschworene) ſobu ſtukowacž, ſa dobrý ſpóſnaſta. To ſamo je ſo předy tež hijom wot druhej komory ſtało.

Pruska ſwidowjenia kralowa je na ſakſti kralowſki dwór na wopytanje pſchijela. Teho runje pſchijedze tam tež macž awſtriskeho khězora. Wobej ſtej ſotſje ſakſke kralowſe.

Na Božje ſtipieze bě ſo jedyn lež, komornikej Globigej ſkuſhazý a bjes Groženhaijnem a Strehlu ležazý, někak ſapališ a je ſo na 32 akrow khójnów ſpaliko.

We Wiesenje pola Kirchberga je zyhelnicja a pódla ſu hlinjane jamy. W jenej taſkej jamje bě džekacžek Lambser ſwoju kopacz ſtejo woſtajík a poſkla 12lětneho Hermanna Beſoldta po nju, ſo kotrejmi Lambserowym 4lětñym hólcež ſobu bězejſe. Ale ledy bě ſtajtaj wonaj do teje jamy jaſtupečo, dha ſo wona ſažypný a wobeju ſ pjerſchazu a hlinu pſchilry. Hacž runje buſhtaj wobaj bôrſy wurytaj, dha bě tón starschi hólz tola hijom morwý a tón mléodschi tež po krótkim czažu wumrje.

W Draždjan pižaja, ſo teho dla, dokoł mamý taſjara plódne wjedro a žita wſchudze derje ſteja, žitna placíſna ſ kózdnym dnjom ſpaduje. To ſamo pižaja tež ſ Varlina, ſ Hawburga, ſ Schęzeczina a ſ druhich městow,

hdež ſo we wjetſchich poměrah ſe žitom wikuje. — Tu a tam ſu kruhy tóſchto ſchlody načinili, ale kruhy, kaž ſo praji, ženje drohotu njeſchinja.

Na ſakſkočeſkej želeſnizu je jedyn wotrocžk ſ Neugersdorfa na to waſchnje ſ njeſbožu pſchischoč, ſo bě ſ jenym druhim wotrocžkom w pjanosezi, ſe Streſlena pſchischedſchi, na ſpominjenu želeſnizu trječile. Tón druhí wotrocžk bě ſ ſwojemu ſbožu do pódlaſkeje hrjebje paňk a tam wužnyk, tón prénjich ſak ſo pſches ſamu koliju lehnyk, ſo by ſo tam wuſpak. Ale hacž je wiaž wotuczif, to ſnate njeje, pſchetož nózny czaž bě jeho pſchejel a jeho cječo taſ roſzhynowač, ſo wón wiažy ſpóſnač njebe. Řewu nohu namakaſhu 25 kročel wot cječka ležo.

Na lipſkim univerſiteče je několiko 1303 ſtudentow. Bjes nimi je 528 wukrajanow.

W Czech ſu hijom ſrake wiſchnje a tſchěſchnje do Draždjan na pſchedan pſchivjeſſi.

Wot budýſteho woſkrieſneho ſuda bu 19. meje kowarſki Hultsch ſe Semiz teho dla ſ dwajměſacznemu jaſtrwu wotſudzeny, dokoł bě, kaž ſmu to w ſwojim czažu w Serb. Nowinach powiedali, w bliſkosteſi ſwojego ſobutowarscha, kowarſkeho Teutschha ſ Woſerez, horsku poſvera ſapališ a jeho pſches to wobſchodził.

Prusky. Žkonſki parlament bu ſańdzemu ſobotu wot krala Wylema ſ ryczu wobſanknjeny, w kotrejž wón na to ſpoinaſche, ſhoto je ſo w tutym parlamente wučinilo, a tu nadíjiju wuprají, ſo budze parlament w ſwojim czažu ſažo měrnje a pokojnje ſa pſchelupſtwa a wiſowanja němſkych krajow wuradzowacž móz.

Po ſkónčenju žkonſkeho parlamenta je město Varlin ſapoſkranzam pſchinnu hoſcijnu wuhotowalo, na kotrejž ſo tež hrabja Bismark a druhý wužki ſaſtojníz ſobdželičku, naſajtra běžu ſapoſkranzy ſ prusku ſkónprynzej do Potsdama pſcheproſheni, hdež bě park ſ jich cjeſeſi ſe 17,000 lampami poſhwěcený, a na tſeczi džen wjeſechu ſo do Kielu, ſo byſhu tam němſke kódžtvo (Flotte) wobhadowalſt. Na dompučju počeſci ſich město Hamburg ſ rjanej a bohatej hoſcijnu.

Minister wójny ſ. ſ. Roon je ſo w tyčle dnjach ſ zuſby ſažo do Varlina wročiſt. Wón bě ſo ſwojeje ſipreje ſtrowoſcje dla na ſymu do połodniſkých krajow poſkak a je několiko wot tam pſchi dobrej ſtrowoſcji ſažo domoj pſchijel.

Poſoža wuž Rogehnen w naranskich Pruzach je ſo 25. meje wotpaliſt. Schyri člowiekojo ſo pſchi tym ſpalichu, wjele druhich bu wobſchodziemých a je wſho do hromady 300 ludži, tiž ſu pſches wohu ſwoje wobhdenje ſhubili.

W ſtria. Khězor je ſkonečnje nowy ſalon wobtwerdžik, kotrež ſchulu ſ možy duchovnſtwa do možy ſwětnejne wužhnosće pſchekodža, kaž tež w mandželských naſežnosćzach ſwětnemu knjeſtiwu wjetſchú móz ſpojeſza a

tež tak mjenowane civilne mandželstwo pschišwola. Spomnijene sakony su tež híjom wosiewjene. — Khežor je jeneho požka se žamorucnym pišmom do Roma k bamžei požka. Naisskerje šo wón w tuthym pišmje psched bamžom teho dla samolwja, dokelž je psches spomnijene sakony wschelake postajenja tak mjenowanego konkordata pschedstupil.

Franzowski. Khežor Napoleon je franzowskemu ſejmei psches ſwojich ministrów wosjewiš, ſo pak dyrbi ſažo 440 millionow frankow (ſtož je něčto psches 100 millionow toler) požejicj a ſeim jemu, kaž ſo ſda, taſtu požejonku pschišwoli.

Muž ſuny w ſwojim čažu prajili, ſo ſo vrijedny žaneje wójny ſ Napoleonom bojež njerjebamy, hacž wón pjenjeſh požejowacj njebudže. A hdyž wón to někto čini, dha mu tola rječnycz nožemny, ſo by wójna híjom zyle wěſt a byla, ale tak wjele hodji ſo ſ tajkeho požejowania tola muhudacj, ſo čze Napoleon na kóždy pad ſ pjenjeſami derje ſastaranu bycž, hdy by někak wójna wudbyrita. Po tajkim je Napoleonowa požejonka kročel bliže k wójni, ale niz híšeče wójna ſama: pschedtož Napoleon pschi wſchěch pjenjeſach wójnu vrijedny ſapocječ njemóže, hacž dobreho pomognika nima, — a tón jemu w tu khwili híšeče ſ zyka pobrachuje.

Vendželska. Dželba jendželského wójska je híjom Abekhniju wopuſčejiko a je na dompučju do ſwojich vrijedawſkich kwartirów. — Abekhnika wójna, hacž runje bě króka a ſbožomna, je Vendželsku tola něhdje 56 millionow toleč khoshtowaka.

Ministerſtvo a wjetſchina druheje komory njeſtej w tu khwili psches jene a dyrbi teho dla ministerſtvo w bližišim čažu wotſtupicj abo druhu komoru roſpuſčejicj a nowe wobly wupiſacj.

S p ě w y.

S y m S e r b .

Syn serbskeho sym rodu,
Mam slowjansku krej młodu,
Njech příndu čežke padý,
Serb stajnje budu rady.

Hdyž Serbam zbožo kćeje,
So moja duša směje;
Mam dosć ja wjeselosće,
Zo Slowjanſtvo přec rosće.

Chcu swojich wóteow čeſcić
A Serbstwu mocy swjećić,
Tak doľho hač sym žiwy
A duch je z čéłom čily.

Daj twoje žohnowanje
Mi, Božo, kóžde ranje,
Za Serbstwo horcu lubosé
A nad Slowjanſtwom radosé.

Wudowjeńc.

Hrožaza wulka ſchłoda psches mejske bruſki.

(Skončenje.)

Knot je woprawdžith podſemski honitwač, kž čze pschezo něčto pod ſubami měž. Sa žratwu žada ſebi woſebje podſemſke kundrožy, hnójniki (wudženzy, rybaze wali) a druhu podſemſku njerodž. Groſtilinsku zyrobu ženje njerjeba, a teho dla tež ženje krojefſki nježerje, kaž to ludjo híšeče njerědo ſebi myſla. Najradſho pyta ſo ſa mejskimi kundrožami, dokelž je ſa ſkódnou žratwu džerži. Wón je jene wot tych jenicžtich ſwérjatow, kž ſpomnjenu njerodž híjom pod ſemju ſahubuje. Toho dla nježměk ſo nihdy wot člowjeka pschedzehacj. Tſi lěta wopſochi by ſo kundrož pod ſemju w čiſtinje kormicz móh, njebyt knot jeho ſatrashny njeſpřečezel. Dokelž je dobytk, tž nam pschinjež, ſ někotrymi ſnadnymi njeſpodobnoſćemi ſwjasany, dha jemu ratač njerědo ſa živjenjom ſteji. Pschi rycza ſa njerodžu drje tež druhdy ſnadne krojefſki roſtorha, hejſo-li ſo jich ſmíncz njemóže; ale to je je-nož jara ſnadna ſchłoda. Wjetſhich krojenjow ſo wón kóždy ras wobendže. Wěſcze by njerodž, hdy by wón ju njeſahubjal, bóry ſjele wjazy ſchłody načzinila, dželi ta je, kotrūž wón po ſdacju načzini. Věrno drje je, ſo psches jeho podrymanje njerědo w nalečzu na ūlach a na polach njenahladny njeporjad naſtanje, dokelž wón tu a tam kħodj narýje abo hromadki natocži. Njehod-hladny ratač jeho teho dla k žmierczi wotžudži. Matocži-li knot ſnano na kuzi hromadku pschi hromadžy, dha je to kóždy ras ſnamjo, ſo pod dornom žakoſtrje wjele njerodže bydli. By tale njerodž njeſpřečehana wostała, dha by ſkončnje wſchē krojenje podežrała. Je pak knot ſkončnje jenu měſtnoscž zyle wurjedži, dha ſo wón druhdje ſahydi, a měſtnoscž jeho vrijedawſhaje džekawoſcje ma potom na dothi čaž měr. Roshrabaja ſo knotwischja w nalečzu, dha pschikryje ſo psches wutocženu pjerſhcz mninoſcž trawných krojenjow, a trawa potom wjele lepje roſte. Knot nawoſy ratarjam pjerſhcz darmo na ūli. Jenicžki knot trjeba w běhu lěta někotre kozh wſchelakeje njerodž. Jeho nažranoscž je ſkoro njenahytna, a wón trjeba kóždy džen 3—4 kročz wjazy, hacž ſam čežki je. By tola njerodž žiwa wostała, dha by ſa jenicžle lěto wjele brěmjenjom krojenjow ſežrała. Tak pak budje mot knota w ſymje a leče pschedzehana, a psches to budje ſchłoda jara pomjenſhena.

Sahubjenje knotoň njeje ničo dale, hacž plahowanje njerodž. Knottafſtvo je teho dla zyle ſchłodne dželo, tž ma wjele podobnoſcje ſ proſdnym kholđenjom. Chzemysli

jeho na khwili s naschich sahrodkow wotbyc, dha trjebam y do jeho khodow tu abo tam někajki kylne wo-njozy abo zmjerdzath frédt satylnyc, taž jerejowe hlowy, kamjentowuhlowy mas a t. r. Wón na to khetsje czelne. Nekotra wujitna swérina je nimale zyle s naschich lëzow wutupiena, taž na pschiklad zwinz. Swinj je zyle czjicze swérjo, kiz so w pschedlëshach wot myschow, pschelašanow, meislich lundrošow a brukow žiti. Duž by tež na czaszu bylo, so by so skónzowanje zwinka salasko. Hajniz pak su w tym taž klepi, a woni so husto doſež s tym wulzy cijnia, so su hižom wulku syku zwinjom skónzowali. Tajska khvalba pak je jara zmjerdzata, dokelž je to zyle wopacze dželo bylo. Teho hadka dla woni tež morjeny byc, njetriebak, pschetož to bołosęž tež lepje njesahoji, hacj zwinjazh schmalz. Swinj je tajfe swérjo, kiz kwoju jéž w nozy pyta. Teho dla sañdze na pschilézne pola a kuli, so by tam sa njerodzu hledzik. W symje džerži dolke spanje w podsemiskim bydle. Dorosczeny zwinz je něhdze volksečja stopy dolki a połdra stopy rohžoli. Njech kebi spominjeny roszud kóždy hajnik do wutroby sapishe. Njech radšco kwoju tsélu pschedzivo ležnej liszghy složi, ale zwinka njech khroble na ledzbu hjerje.

Do druhich krajew dawaja kebi s wulkej prózu naschu wujitnu swérinu, wožebje ptaciki, kleczi, so by so tež tam njerodž pscheszehala. To pak je tež napominanje na naš, so bychmy tež my naschu wujitnu swérinu bôle w rospłahowanju podpjerali. Njeboj so nichto, so budże n. psch. knotow hdyn pschewiele, pschetož sa jich wutupienje starataj so baczon a kohliza. Ptacikam čzemy tu a tam hdmolu křížkom wožadzec, knoty pak na poloi woſtajic. Véžha čzemy wšitkim meislichm brukam wójnu pschipowojedzic, a čzemy je tak dolko traſhie, hacj budžemy wutupienje njerodze sažo pschirodze ſamej do rukow położic žmiec.

Ze Serbow.

S Bułez. W wopisanju zwiedżenja bułczanskiej wožady pschi hempschiczeñjeniu jejnego nowego f. duchomneho ma w sañdzenym cijzle Nomino w rěkac, so niz khoroje schulskeje, ale wotrosczenje młodoseče su na stolbach pod wjerchom do cyrkwe wupožnijene. Khorhoje schulskeje młodoseče steja pak wot křížki f. byrglam a wołko byrglow. — Tež ma so hižcze pschisponnic, so mjeſche pola jéſdných kublet Ponich s Męschiz, kiz bě jako přivedomski salsti jéſdor jéchanje pola zwiedzeneho cijaha ſrjadowač, wołko ruki běloſeleny bant. — Hemak je w S. N. spomnijene, so su jéſdni w „schörnjach“ byli. Nō, to so wě, so božy jéchali njejsu, ale so su taž prawi jéſdni tež wotrohi (schörnje, Sporn) meli.

S Hermanez. R roſprawje wo wóhnju, kotrež

symy tudy 21. meje meli, mamy hižcze pschisponnic, so je nam tehdz 7 sykawor se swojimi mužstwami i pomožy pschischko, mjenujz: lipičansta, bjurdrischanska, kaſowška, minałatška, raleczanska a dwie njeſzwacziſſej.

S Lafa. Dokelž ma so tudomuy, tak mjenowany kralez-hatny móst pschelwaric, dha so wot 2. hacž do 16. junija psches njón jéſdziej njemöže a maja so teho dla wosy, kiz wot wjeczorneje strony pschijedu, psches Nydej, te pak s połodniſcheje strony psches Greczin do Laja podacz.

S Kožarne. Sañdżenu šobotu 23. meje w nozy 3/4 12 hodžinow tudy wohén wudzyri a Psjetſchlez domske, bróžen a kólnju s wjetſchim dželom teho, schtož w tutych twarzeniac běſhe, do procha o popjela pschewobracji.

S Čzorneho ſcholma. Pschi ſkadnosći ſkoteho mandželskeho jubileja, kotrež tudomaj Pasoriz mandželskaj wóndanjo zwieczeshtaj, dostaſhtaj wonaj kralostki čeſzny dar, mjenujz kražnje zwjasanu bibliju a 10 toleč pjenjes.

S Szlepianſkeje wožadu. Kenje wužer Wažko we Wulkim Džewinje je sa seminariskeho wužerja do Kryčbacha pola Šhorjelza powołany. Wón budže bjes druhim Serbam, kiz na tamniſchim seminaru studuja, ſerbſke hodžiny dawacj.

S Budžchinia. My mamy tudy hižom dleſchi cjaſt stajne horze jaſne wjedro, tak so so tu ſklenjenja ſitow a travy bojachmy. To je pak někto ſažo trochu wolſtronjenie, dokelž symy tsi nozy abo wjely wjazy ranja njerodze ſamej, pschi kotrež so dwózhy tójskto deſčeja nadendze. Ale my mohli pschego hižcze wjazy deſčeja trjebacj.

S Budžchinia. Někto je wěſte so s 1. dnjom junija pschedawanie ſele na hrodze w Budžchinje zyle ſastanje.

S Lubija. Blížſhe tudomne ſkótne wili budža ſchwořki 11. junija t. l. wotdjeržane.

S Džehoręz. Tudomny žirnosćeř Matej Nōj, 63 lét starý, je so 26. meje ſam tepik. Cjezke myſle a khorosz su drje wina tajkeho ſutka.

S Budžchinia. Džen 15. meje, popołdnju wot schyrjoch hodžin, mějachmy tudy jara wulkoň wohreb, kajkž jón pola naš ſa dolki cjaſt wjazy meli njejzmy. A ſchtó běſhe tón, kotrež tehdz džakowna luboſež ſ wožebnej vychu a czescju ſ poſlednjemu měrej pschewodžeshe, psche kotrež ſmjerz roſlamane wutroby horze ſyly ronjacu, wo kotrež ſwonow zwjatozne ſyki pschipowojedachu, so je jemu wčzny ſabat ſefhadžak w njeſchwicim raju? — Bě to najwyhſhi duchowny pastyr nascheje Euzizy, knies Dr. theol. R. A. Wildenhahn, zyrlawski a schulski radžiczel, rycerz kral. salst. Albrechto-wego rjada a t. d., kiz bě (taž symy to hižom w 20. cijzle spomnili) 12. meje dopołdnja w 10. hodžinje po dleſciej

choroſeſi ſwoje czajne žiwjenje we ſwojim ſbóžniku czishe wobſantnyk. Woprawdze wulfotna bě pohrjebna ſwiatnoſc, pod kotrejz bu jeho wotemrjete czelo klinej khlodneje ſemje pſchepode. Najwyschſchi kralowſzy ſaſtojnizy, něhdze 50 duchownych a wulka ſyla wucherjow a drugich czescherjow njeboſicjekho ſa jeho kaſchczom djeſche. Pod ſpěwanjom a piſtanjom kherluſcha „Jeſuš, moja nadžija“ dónđe žarowanski czah hač do tuchorskeje chrkwe, hdejz bu kaſchcz ſtajenj. Po wuspěwanju ſmijertneho ſpěwa djerjeſche něko najprjedy l. past. prim. Ku h u cželne pređowanje, na czož hiſhče l. krajski direktor ſ Gutſchmied a l. ſeminařski director Leuner ryčeschtaj, prěnšti w mjenje wyschnoſcje, poſlenſti w mjenje kujiſkeho wucherſta. Na to poda ſo czah na pohrjebniſcjo ſame, hdejz pola rova l. past. prim. Dr. Klemm ſe Žitawu w mjenje kujiſkeje duchownej ſteje konferenzu ryčesche, na czož tudomny archidiakonus Karl ſwiatocznosć ſ modlitwu a požehnowanju ſtonci. — Tak dha ſpi derje we ſwojej komorje, wyschſchi duchowny paſthrje tež naſchego ſerbleho luda, doniž nam junu njeſwitai ſ njeſachodnym blyſhczom to ranje, hdejz naſ naſch njebejſki paſthrje ſaſo wubudži a naſ woblecze ſ kraſnoſcju węžneho žiwjenja!

F.

S W uſt i d ſ e (Weißfeſel) piſche „Sſerbſki bramborſki zaſník“, ſo je ſo w tamnej wokloñoſcji na Bože ſtipieſe kruch hole wotpaliſo.

S D e l n y h ſ u ſ i z piſche „zaſník“ a to:

S B ě k e j e pola Hrōdka. Sſobotu 16. meje wječor w 11. hodžinje wotpali ſo tudy ſcholka (rychtar) Pječh. Žena džovska ſe wſy je tón woheň ſaloſjka. Ta ſama běſche plat kranhla, kotrejz bu jej wot ſtarſlič mužow wotwath. Wona žadaſche ſebi tón plat ſaſo, ſcholka pak nočhysche ani njemóžeſche jej jón prjedy dacj, hač bě ſo wupolkaſo, je li kranjeny abo niz. Hač je ta džovska tón plat čhyka teho dla ſahubieč, abo hač je ſo wona čhyka wječic, to ſo hiſhče njeve: wona pak djeſche a ſapali Pječez dwór, ludžo ſu ju widzeli, jelo je tam ſchka. Teho dla bu wona ſajata a 20. meje do Hrōdka do jaſtwa poſlana. — Šcholka Pječh mjeſeſche tež hiſhče to njeſbože, ſo ſo pſchi tým wóhnju ſtrachnje wopalí.

Na Bože ſtipieſe wotpali ſo, kaž „zaſník“ dale piſche, w Małym Koſku jedyn kheſkar, w Tſchawniſy ſena ſiwnoſc, w deſchanskej burskej holi wotpali ſo wjaz, džili 40 jutrow leſha, pola Gliniſt bu jedyn na polo wutwarjeny dwór wot wóhnja wutupjeny a w Germersdorfje pola Gubina je ſo tón ſamón džen ſchula wotpaliſa.

S K ho c z e b u ſ a. W tudomnej Nommelowej fabriky bu 20. meje jedyn mlody člowojek, ſ mjenom Schloſſer, wot jeneje maſchinu tak do hlowy dyrjeny, ſo dyrbjeſche po někotrych hodžinach žaſožneje ſmijercje wumrjecz. Wón

běſche jenicki ſyň ſwojeje maczerje, kotrej je wudowa a tudy bydlí.
(Zaſník.)

S B o ſ ch o j z. Wondanje bu tudy w brunizowých podkopach jedyn džeracjer, nan někotrych džeracj, wot ſleho powětra ſaduſheny.

Přílopk.

* S Eitorfa vola Koſla piſaja wot 25. meje: „Strachne kropobieſje je naſche zyke žně ſlaſyko. Krupn, kaž piſacj wulke ſu wſchitke žita pobike, ſad ſ ſiſczom a haſožfami ſe ſchtomow wotbile a wjele woſknowych ſchleſzow roſbile. Zenož na tudomnym dwórnischem je 236 taſlič ſchleſzow roſbithy.“

* S Miſch na piſaja, ſo je tam 27. meje poczało wino ſeječ. (W Budyschinje wino tež hizom na murjach někotrych domow ſeječe.)

Lečarske měnjenje wo woſhebnosći Dr. med. Hoffmannoweho běleho ſeleweho brōſthropy.

Dr. med. Hoffmannoweho běle ſelowy brōſthropy wopſchija wutki, kotrej pſchi čerpjenju w ſtrku a dýchawje, pſchi chroniſkej dýbawoſcji ſara derje ſlutkuju a je wón pſchi taſlič a podobnych čerpjenjach k poruczenju.

Zaniemyſl w Poſnaſtej, 14. junija 1865.

Dr. Holzmann, praſt. lekar.

Na pſchedan maja jón ſtajneje prawdziwyh Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klufschu,
Ferd. Peč w Scherachowje,
G. H. Dobrik w Rafezech,
F. H. Mücke w Lubiju,
J. G. Poehſchla we Woſportku,
Hermann Käſtner w Ramjetzu.

Drjewowa aufzia.

Wutoru 3. džen ſwiatkow rano wot 9 hodžinow budz ſo dželba jadrojteho ſchepoweho drjewa a ſučlaných pjeňkow, kaž tež jadrojtych walcžkow na kujanskim knježim reviru pſchi hatach, pol hodžin wot Komorowa, wot podpiſaneho ſa hotowe pjenjeſh na pſchedadzowanje pſchedawacj.

W Czelchowje, 28. meje 1868.

Müller.

Do Draždjan ſo jedyn

běhar (Laufbursche)

pſta a je wſcho dalshe pola podpiſaneho ſhonič.

H. Meisel

na hörnczereſkej haſp.

W kniharni Smolerja a Pječha ſu ſa 8 nžl. doſtacj:

Ruske pſchedpiſy (Vorſchriften). 1. ſeſhiw.

Kak
Hans Depla
a
Mots Tunka

LOZOM

w o třít a j

a

ludži pódla
škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Wóndanjo ja džiwe warnowanje
býschač.

Mots Tunka. Hdyž dha to?

H. D. W jenej pruskej wóznej njedaloko satkých mjesow.
M. T. A shto tam mějachu?

H. D. Tam mjenujzj jedyn rjekuy: „Rjeg hó tola
ludžo pshed korčmarjemi na sedžbu bjeru, hdyž jim
rychtač pomha!”

M. T. Ale, kaf móžeshe wón tola něshco tajkeho
rjeknycz?!

H. D. To jemu ja tež vrajach, wulkadujo, so bým
ja býs korčmarjemi s wjetšha duschnych ludži namakač,
na czož mi wón wotmolwi, so wschač wón druhich korč-
marjow njeměni, ale swojeho wjezneho korčmarja, kiz
je wschelakim ludžom winoity a kotremuž nětko rychtač
bankerot cjinicz pomha, dokel korčmarž žam tak mudry
nije, so by to žam dokončat.

M. T. Haj tak, to je druha wěž.

H. D. To ja tež měnuj.

Cyrkwinske powjesče.

Kříčení:

Michalska chrkę: Gustav Adolf, n. ž. na Židowje.
— Koralia Jurij Oskar, Jana Koralie Ferdinandova Lorza, cježsle
na Židowje, ž. — Ernst Bernhard Max, Handrija Roberta
Ernsta Henniga, schewza na Židowje, ž. — Gustav Adolf,
Eduarda Lübeka, khezerja a žukelnika na Židowje, ž. —
Maria Amalia, Bohumíra Piecha, hetmana w Borku, dž.
— Hana Marja Hedwiga, Vojtěchova Adolfa Müllera, wo-
bydlerja pod hrodom, dž. — August Max, Koralie Augusta

Gräfy, wobydlerja w Sztoncej Vorščej, ž. — Hana Marja
Martha, n. dž. na Židowje.

Zemřečí:

Díen 14. meje: Emma Emilia, Mateja Schurka, woby-
dlerja na Židowje, dž., 2 l. 11 m. 5 d. — Hana Theresia,
Koralie Augusta Gläth, italza w Brēsowje, dž., 1 l. 3 m. —
15., Jakub Sarenk, tachantski žyhelniczsli mischt w Hrubjel-
czech, 69 l. 1 m. — 16., Madlena rodž. Nencžez, njebo
Petrá Sobč, wobydlerja w Budyschinje sawostajena wudowa,
79 l. 3 m.

Wosjewjenje etabližementa.

Cježschenym wobydlerjam Wósporka a wokolnoſcje s-
tutym najpodwolniſcho k navjedzenju dawam, so bým ho
tudy jaſo klempnar ſaſhydlík a ho ſa wſchitke, do klempnar-
ſtwa ſkluſhaze džela, kaž zinkowe, blaſhowe, moſasowe a
czornoblachowe dželo, noſlěpje porucžam. Moje ſtajne
prázovowanje budže, wſchitlich, kiz mi dowěrjenje ſpožeja,
pſches sprawne a tunje poſluženje ſpoſkojicž.

W Wósporku, 11. meje 1868.

S poczeſcowanjom
Bernhard Weber na niſcjanſkej haſh.

Wóſk, twar a kuſchežiſna
kuſuje po najwyhſcej placzliſnie
mydlat Lehmann pódla kaſerny
a w swojich klamach na žitnej haſh.

Wóſk, twar a kuſchežiſna
kuſuje po najwyhſcej placzliſnie
mydlat Lehmann
Moriza Lehmannu
na bohatej haſh.

Drzewowa aukzia.

Wutoru 2. junija popołdnju w 2 hodzinomaj budże
śo na rachowym reviru 6 klostrów duboweho schęz-
poweho a kuleczkateho drzewa, 5 tajkich wurodowanych
pjeńkow a 8 dubowych wuzitkowych klozow sa hotowe
pjeniesy na pschedawacj.

Chromadżisna w hośczeniu w Raichowie.

H. Dietrich.

Pschedawanie Kopneho źlanja.

W leżowym reviru rycerstwia Schęznej pola
Rakez budże śo średnio jako 3. junija t. l. wulka dzelba
kopneho źlanja sa hotowe pjeniesy na pschedawanie
pschedawacj.

Chromadżisna w Ruczisz, rano w 9 hodzinach.

Eschacher, hajnīt.

Jedyn krawski móže pola podpiżaneho hnydom
trajaze dželo dostacj.

Jan Khežnik, krawski mischr
w Tatsjobu.

Suđe drožđe

derje snateje dobroſeje a wschodnie czerstwe porucza
J. G. F. Niedsch na herbskiej haſy.

Na pučju s Kortnizh do Porschiz bu sañdżenu ſobotu
listownja (Briestasche) ſhubjena, w kontrejz běſche tōſčko
papjeraných pjenies. Sprawný namakač čyžl je sa dobre
myto we wudawarni Serb. Nowinow wotedacj.

Něſhto pjenies bu sañdżenu ſobotu na ſchulſkih
hrjebiach w Budyschinje namakaných a móža ſo pschi
ſarunanju wudawka ſa nawěſtka we wudawarni Serb.
Nowinow ſaſho dostacj.

Wopravdžite rigafke lane ſymjo w tunach, kaž tež
ſchleſyňſke lane ſymjo w měchach, fiz je najlepſeje
dobroſeje, po wschomózno najtuniscej placzisneje pschedawa
H. Weifel na horniczskej haſy.

Tena nowodejaza kruwa,
pod kontrejz hličče czeło ſteji, ſo na zwobodnym kuble
w Deschizach kupi.

Sañdżenu ſobotu bu wot Budyschinia hacj něhdje
do bliſkoſcie Borku na ſchuſju jedyn ſkónczniſ (Sonnen-
ſchirm) ſhubjenn a čyžl jón sprawný namakač ſa dobre
myto we wudawarni Serb. Nowinow wotedacj.

Džecjaze woſy ſo pola podpiżaneho tunjo wuporje-
dzeja a stare tajke woſyčki ſo pschi ſupjenju nowych ſobu
horje bjeru.

Na Židowje. M. A. Bartusch,
ſ napshecia ſ. kollektura Henniga.

W Bonjezach je žiwnoſeſ (½-Hufengut) čzo. 2, 12
akrow 149 kwadratnych prutow leżomnoſcjom wopſchijaza
a ſe 188,07 dawksimi jenofcjem napołożena, ſe zwobo-
dneje ruki na pschedań a je wscho dalsche pola wobſzedzerja
tam ſhonicz.

Jan Lehmann.

Drzewowa aukzia.

Schtwórtk 4. junija t. l. budże ſo w demjanskim a
druzječanskim rycerſtwinim ležu a to w ležowych
měſtnach: w kočjaniskim haju, we wocjerskich kerlach a
w družecjaniskej holi

2 kloſtraj ¼ lohcj. twierdych ſchęzepow,

12 kloſtrów = = mjeſkikh ſchęzepow,

19 = = ſlipow,

3 = = mjeſkikh pjeńkow,

27 ſop ¼ lohcj. twierdych walczkow,

71 = = mjeſkikh walczkow

pod wuměnjenjom naſazdenja ſa hotowe pjeniesy na pschedawacj.

Aukzia ſapocžne ſo dopołnia w 9 hodzinach w drzew-
niſčju w kočjaniskim haju pschi holečansko-bělonohſkisim
pučju.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadniſtwo
w Husz, 28. meje 1868.

Hugo Opelt.

Pežołarske towarzſtwo w delnym dole reki Sprjewje

ſmeje ſhromadžisnu
wutoru 2. junija po-
połdnju w 2 hodzino-
maj w Budyschinje w
Jonaſez restaurazije.

Wſchitke ſobotawych ſo naležne pschedeproſcheja,
ſo čyžte ſo, dokoł ſu ważne węzy witražicj, t
tutej ſhromadžisne nutſnamakacj.

Pschedyndſtwo.

Sa pruske ſchule!

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje ſu
ſa 7 ½ nſl. doſtacj:

Bibliſke ſta wiſny abo bibliſke historije stareho
a noweho testamanta, po ſchulſkih regulatiwach ſpra-
wjene, mjenujz: ſe ſłowami ſwiatego piſzma powje-
dane a ſe ſchpruchmi a ſ therluschowymi ſchuczkami
wukladzene, ſa ſaule a ſa domy w horniolužiſkej
herbskiej ryczi wudate ſ wjazy hacj ſto bibliſkih
wobrasami. — Saložk wupperthalſkeho towarzſtwo ſ
roſpſcheszerańju nabojných piſzow.

Tute bibliſke ſta wiſny ſu wot kralowskeho knježer-
ſtwo w Liegnizh ſa pruske ſchule, do kontrejz herbske
džecjaz kħodża, poruczene a maja ſo ſchulerjo a ſchulerki
tajkich ſchulow ſ nimi ſterje a ſlepje ſastaracj. Ta kniha
je pěknje ſwasana a ſ wulkej ſyku rjanich wobrasow
(biſlow) kraſnje wupſchena.

W kniharni Smolerja a Pjecha je nětko ſaſho doſtacj.
Sahrodka kwětka, I. a II. po 1 nſl.

Ęzorný kóz a dróſna, I., II. a III po 1 nſl.

Ęzmiežk a woſy, I., II. po 1 nſl.

Bohumil, 2 ½ · ſl.

Gustav Adolf, 6 nſl.

Schlesynske woheń sawesczaze towarzstwo we Wrótsławju.

Rukowazý kapital wot 3 millionow toler prusf. fouranta.

Toto towarzstwo sawesczenja psche wohnjowe schłodowanje w městach a na wžach na hibite wěz̄y horiebjerje a to po wschodnjo tunich prämijach, hdzež ſo žane dopłacjowanje njestanie. Pschi sawesczenju na wžazore lěta ſo wulke dobytki ſticja.

Prospekty a sawesczenske formularzy ſu pola podpiſaneho agenta kózdy čzaſ ſarmo doſtacz a budze wón kózdemu wſcho wulkasowacj, ſtož je pschi sawesczenju trjeba.

W Maleſcheinach 1868.

Jan Wehla, agent.

Mojim lubym Serbam

poruczam ſo ſ mojim ſkladom čzaſnikow (ſegerjow) wſchitkich družinow w najrjenſkim a najbohatſkim wubjerku, woſebje na flēborne cylindrowe a ankrone čzaſnikii ſedźbne čzinju a ſzym je runy pucz ſe Schwajzarſkeje doſtač. Tež ſo wſchitke móžne porjedzenja čzaſnikow a hubžbnych braſidlow woſebje derje a tunjo pod 11étnym rukowaznym wobstaraja.

Tež pſchispominam hſchęze, ſo ſym ja ſerbſkeje rycze runje tak mózny, kaž nemſkeje.

W Budyschinje J. G. Schneider,
na bohatej haſy njeſdaloſo poſta. čzaſnikar.

F. A. Böhm

rēſbar

na ſwonknej lawſkej haſy čzo. 754
porucza ſo ſ wudželaniu rowowych pomnikow ſ marmora a pěſkowza, kaž tež ſ porjedzenju a woſnowjenju starých pomnikow.

Gogolinski twarski kalk, nowopalený dosta a porucza

H. Grieshammer

ſe ſkladom na dwórnjčej ſ napschecja kubkoſubje.

Tež

weſtſalſke trawowe koſy
ſ dobreho wozela, rjane dželane a pſchihotowane, kaž tež lohke, porucza po tunich placzisnach

Robert Jacob, gratokawař ſ napschecja stareje měſciej. ſchule.

Dobry ežiſczený palenz,
jednore a dwojne palenz
woſebneje dobroſcze w ejmarjach a po khanach najtunischo porucza

Ad. Rämsch

na ſerbſkej haſy pódla kaſerny.

Nakładnikaj: Smoleř a Pjech. Ciſć L. A. Donnerhaka we Budyschinje.

Ahoſej

jara rjany a derje ſtodižazy
punkt po 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100,
105 np., 11 nſl., 12 nſl.,

zofor

punkt po 40, 44, 48, 50, 52, 56, 60 np.,

thofejowny ſchrót

punkt po 3 nſl.

porucza

August Pötschka
pódla mjaſzowych hětkow.

Woprawdžity

homöopathſki ſtrawotny thofej

porucza najtunischo

August Lehmann na ſerbſkej haſy.

NB. Saſhopſchedawario doſtanu pſchiměřenj rabatt.

Wulku dželbu

ežiſczezanego barchenta

ſ dragezenjam, kohež po $4\frac{1}{2}$ nſl., porucza

23. na ſerbſkej haſy 23.

Reinhold Hartmann jun.

NB. Šeobotu ma ſo pſchedawanie na hlownym torhochceju w platoſwym rjedze a po ſirmje ſnajomne.

Kowarnja ſe 6 akrami 62 kwadratnymi prutami pola a ūli je ſe ſwobodneje ruki na pſchedan w Novej Wžy pola Njeſhwaczička a je wſcho dalsche pola wobſedzerja tam ſhonicz.

Jena džęža a jene pječne bliđo je na pſchedan pod hrodom čzo. 60.

Druhi dženj ſwiatkow 1. junija ſulenje wo cigarř w ſsworjezech.

G. Knoch.

Serbska předarska konferenza.

Srijedu po ſwiatkach dopołnju w 9 hodzinach na znatym měſće.

Starožitnostny wotrjad M. S.

Srijedu po ſwiatkach popołdnju w 1 hodzinje na znatym měſće.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin, při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawań

J. E. Smoleŕ.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwtłetna przedpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Rajnowsche. — Swētne podawki. — Spewy. — Ze Serbow: S Hodžija. S Kettig. S Fablonja.
— Pschilopf. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Cyrtwinske powjeſcie. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.
30. meje 1868.

Dowoz: 7416 kórcow.	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,			
	wyša.	niža.	najwyša	najniż
Pscheniza . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rožla . .	7 25 —	7 5 —	8 5 —	7 15 —
Iecžmien . .	4 22 5	4 10 —	4 25 —	4 15 —
Wóz . .	4 2 5	3 27 5	4 5 —	— —
Gróch . .	2 20 —	2 10 —	2 20 —	2 16 —
Wóka . .	6 —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	— —	— —
Jahly . .	7 20 —	7 15 —	— —	— —
Hejdusčla . .	5 20 —	5 15 —	— —	— —
Kana butry . .	— 18 —	— 16 —	— —	— —
Kopasčlom . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	— 22 5	— 17 5	— —	— —
Lane hynjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaczescze wcžera w Barlinje.

17 tl. — ngl. a 17 tl. 15 ngl.

pscheniza 72—90 tl., rožla 50—51 tl.,

(to je: sa 25 pruskih forzow.)

repikowy wolič (nječežicený) 9 tl. 15 ngl. —
(Cžiſczeny, kaž so w Budyschinje pschedawa-
stajnje něhdže $1\frac{1}{2}$ tl. dróžſhi.)

Gzabi sakſkoschlesyńskeje železnicy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połonja 9 h. 11 m.; pschipołnu 1 h. 3 m.*; popołonju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołonja 11 h.
40 m.*; popołonju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

*) Pschisankjenje wot a se Žitawę a Liberža (Reichenberga)

†) Pschisankjenje do Žitawę.

Pjenježna płaczisna.

W Lipſku, 4. junija, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2 1/4 np., 1 połnoważazý čerwjený štolu abo dułat 3 tl.
6 ngl. 8 5/8 np.; wińskie bankowki 87 1/2 (17 ngl. 5 np.)

Rajnowsche.

Mannheim, 2. junija. Dženža rano na žele-
snicy bjes Mannheimom a Friedrichsfeldom dwaj
czahaj na zo prafnychtaj. Nekotri saſtojnizy buchu
wobſchłodženi, tola njeje nichoton wo živjenje pschischoł.

Stuttgart, 3. junija. Prinz Napoleon je
wcžera ſ Baden-Badena ſem pschijet a kralowsku
ſwójbu wopýtał a ſ njej wobjedował. Wón je ſo
wot jow do Mnichowa podał.

Win, 2. junija. Khežor je dženža ſ Pefčta
do Schönbrunna pschijet.

Win, 3. junija. Nowy wojski ſalon je wu-
radžený. Wojska ſlužba ſapocinje ſo ſ dwazym
létom a traże tsi léta, w reserve potom ſydom lét
a w Landwehrje hiſčeze dwě lécze. Wójsko budže
800,000 muži ſylnie a landwehra 200,000 muži.

Paris, 2. junija. Syndikus tuđomneje bōrſy
je na awstrijske knježerstwo protest poſłal, w kotrymž
je prajene, ſo na bōrſu w Parizu žane awstrijske
statne papjery w jazy pschipusčzene njebudža, jeli
awstrijski minister finanzow pschi tym wostanje, ſo
dyrbi ſo wot danje ſa tajke papjery někajki dzél
wotczahnyč. (Tajki protest ſu tež hollandszy pje-
nježnižy do Wina poſkali, tam pak na njón ſebž-
bowali njeſzu.)

Bukarest, 2. junija. Rumunski ſejm je to-
warſtu pjenježnikow, bjes kotrymž ſtaj woſebje
knjeſaj Offenheim a Strousberg mjenowanaj, pschi-
ſwolenje ſ konfeſiji ſ twarjenju železnicy w Ru-
munskej dat.

Sakſka. Ministerſtvo kultuza a ſtaroneho wuczenſta je generalny wukas na wſchē ſakſke zyrlwinſke inspekcjje wofſewiſko, po lotrymž maja ſo te ſa to ſtaracj, ſo bęću ſo po ſalonju wot 30. měrza 1868, porjad ſa czylwinſke prijödkſtejerſtvo a synadahný porjad naſtuſazym, nowi zyrlwinſzy prijödkſtejerjo, jeli möžno, hizom do žnów wuſtwolili.

Počnóznonemſki parlament je thdzenja ſalon wujednak, ſo ſo ničton wjozy teho dla do jaſtwa ſadzicj njezmě, ſo by ſo pſches to ſ sapkaczenju ſwojeho dohha nuſowat. Duž ſu we wſchēch krajach, ſ počnóznonemſkemu ſwiaſkej ſkuſhazych, wſchitlih tajſich, kiz bęću dohha dla jeczi, w tyčle dnjaſ ſ jaſtwa puſchecjil.

Maleńne wočmjaſe wili w Budyschinje ſo lětža pjakf 12. junija wotdžerža.

Kral Jan jej wuczerzej Nöbelej w Czakwizach ſlēbornu, ſ ſakſuzbennemu rjadej ſkuſhazu medailu ſpožejil.

W Mylawje je ſo 27. meje ſchēcž domſtich wotpaliko. Dokelž wočen runje tehdž wudhyri, jako ſylné njewjedro nad měſtom ſtejſche, dha ludžo měnja, ſo je wočen pſches dyrjenje blyſta naſtał.

W Otterschützu pola Kinsborka wudhyri 28. meje popočdnju wočen w jenej brózni a pſchewobrocji twarjenja 6 burskich kubkow do procha a popjela.

Pſched ſkōczenjom ſejma wulkadowalche minister finanzow knies ſ Friesen bjes druhim tež to, ſak wjele je Šakſla wot lěta 1830, hdyž ſo krajny doh ſapocža, požejka, mjenujz 87 millionow, 794,250 tolef. To ſda ſo jara wjele bycz, ale hdyž jedyn wopomni, ſo je 55 millionow tolef na twarjenje želeſnizom nałożených, dha ſmě jedyn tele milliony hnydom wotczahnyč, woſebje dokelž ſakſke krajne želeſnizy jara dobru daň nježu. Duž by hiſhce jenož něhdže 22 millionow dohha woftało. Ale wot tyč horeſſich 87 millionow je w běhu čaſa tak wjele wotpłaczene, ſo krajny doh w tu ſhwili jenož 77 millionow wuczinja. A dokelž wot tuteje ſummy krajna kaſha nimale 12 millionow wobſedži, dha ma Šakſla po prawym jenož 10 millionow tolef tajſich pjennej ſadanicej, lotrž buču ſa tajſe wotpohladu požejene, kiz ſu ſa kraj bjes wujitka, — a tute 10 millionow je lohlo ſadanicej, dokelž želeſnizy niz jenož ſwoju daň, ale tež daň ſa ſbytne 10 milliony runjeſu.

Czí ſami, lotrž čħedža jako jenožlēti dobrowoſniſy ſwój wojerſki čaſ ſotklužicj, maja ſo pſchi budyskej krajskiej direkcií boryš abo najpoſdžiſho do 3. julija ſe wſchēmi potrjebnymi piſmami pſchipomjeđicj.

Gandženu ſobotu bęſhe na kralowſkim dworje pſchenna hoſcžina, na lotruž běhu tež ſapožlanžy wobeju komorow pſcheproſcheni.

We wokolnoſci Rycbachtu w Voigtländze ſu 27. meje ſurowe krapobicje měli, lotrž je tam jara wjele ſchody načiniko. Bjes krapami běhu kruhi, kiz běhu 6—7 lutow ejeſte.

Gandženu ſobotu dyri bęſhe do domſtich ſwudowje- neje Wünschowej w Neugersdorſje a pſchewobrocji je do procha a popjela. — Teho runje je pſchi njewjedre, lotrž 1. junija bęſhe, bęſhe do wſchelakich twarjenjow w Gibawje dyrik a je mjenje abo bole wobſchkođik.

Se Ŝebniža piſhaja wot 2. junija: Dženža popočdnju je straſhne krapobicje, kajkehož tudž najstarſhi ludžo njepomnia, naſchim ratarjam nadžiju na žně zyłe ſlaſky. Kruph kaž holbaze jeja ſbichu niz jenož wſchē plody na polach a w ſahrodach, ale roſbiču tež wočna a zyhlo- wane tſechi. Woda ſo ſ tajſej mozu ſ horow a hórfow dele waleshe, ſo bě na torhochceju wulſi jefor, pſches lotrž dyrbjachu ludžo hacj do kolen brodziež. W bliſlej wſch Hertingſwaldje wali ſo woda njezapžy do domow a hródzow a je ſo w jenym ſhlewje jene ſwinjo ſatepiſo.

W Draždjanach džeschtaj wondanjo jedyn pſchekupz a jeho wucžomnik, kiz mějſe ſaſwēženu ſwēžu w ružy, do pſchebjka, hdyž bě toſſichto petroleja. Tačo tón wucžomnik nutſ ſaſtupi, dha ſo wſchō koło wočoko njeho ſapali a ſudobje, w lotrymž bě petrolejum, roſleža a wſchitko ſ pſkomjenjami poſypa, tak ſo ſo ſhlamy tež boryš paſicž počzachu. Wočen bu pač tola boryš wot haſhazeje kompanije ſaſaſheny, ale tón pſchekupz bě hětro jara wopalený, cžeko teho wucžomnika pač haſle poſdžiſho zyłe ſpalene a wočornjene w jenym kueže teho wjelba namalachu, hdyž bě ſo petroleum ſapaliſ.

W Lunzenauje mějachu w jenej ſwōjbje 1. junija žadny ſwjeđenj. Fabrikant Scharrer ſwjeđeſche mjenujz na tutym dnju ſe ſwojej mandželskej ſwōj ſloty kwaſ; jeho džorſka, lotrž je ſe žandarmom Winterom w Hainiche- nom ženjena, ſwjeđeſche ſe ſwojim mandželskim ſwōj ſlēborny kwaſ, a džorſka tuteje Winterowje bu na tym ſamym dnju werovana.

Želeſniza wot Döbelna do Leisniga bu 3. junija wotwierjena.

Sakſki ſejm bu ſobotu 30. meje pſchipočdnju wot krala ſameho wobſanſjeny. Wón ſpomni w ſwojej ryci bjes druhim na to, ſo bu tutón ſejm dwójz pſchetořhneny a ſo je ſo na nim dowuradžiło, ſak mějſe ſo Šakſla jačo džel počnóznonemſkemu ſwiaſla ſrijadowacj; -- ſo drje tutón ſwiaſt wot kraja wſchelake wudawki žada, ale ſo budža tute na tajſe waſčinje ſnježene, ſo ſo žadny wobhydeč kraja ſ dawłami pſches měru njewobceježi. Wón ſpomni dale na to, ſo je ſo na tutym ſejmje twarjenje wſchelakich želeſnizom wurađiſko, dale, ſo je ſo nowy zyrlwinh a synadahný porjad wujednak, teho runje tež ſalon dla emeritirowania wuczerjow, ſalon ſa hórfi porjad, ſalon, ſ lotrymž ſo w Šakſkej pſchipaſhanski ſud ſaloži a ſmierzna ſchraſa wotſtroni a ſo je ſo wobny ſalon hětro pſchéménit.

Tačo bě kral ſwoju ryci ſlōnežiſ, wón ſalu pod ſtafuwočanjom ſapožlanžow wopuſčejil a ſo do kralow-

steho hrodu poda, hdjež so, kaž smy hizom spomnili, hischeze se sapoškanzami pschi hoscinje widjeſehe.

P r u ſ y. Hrabja Bismarck je trochu ſhorječ a čže so teho dla, tak bôrſy hacž budje počnōznonemski parlament ſlónčeny, na ſwoje kubko w Pomorskej a wot tam do jenych kupjeſ podacj, so by hwiſu wotpocžnyc a ſo ſ nowa poſhlynicz moħe.

Hdje čže ſo kral lertsa do kupjeſ podacj, to hischeze ſnate njeje. Najſterje wón halle potom Varlin wo-puſhczi, hdjz je tam ruſki hēzor poħyt, kiž čže pruſku kralowſku ſwójbu ſe ſwojej mandjelskej wophtacj, hdjz ſ njej pſches Varlin do kupjeſ pojēdze.

A w ſ t r i a. Njedawno je ſo wot awſtriskeho minifterſta ſalon wudak, po kotrym ſmēđa ſo ludowe ſhromadžiſmy bjes ſadžewka džerječ. Ale kaž w druhim naſtupanju, tak ſo tež pſchi tutym ſalonu w Awſtriji wot wyſchnoſeze njeſakonſu ſlukuje; pſhetož jako čyžgu ludjo wondanjo njeſalaſo Daubh ſhromadžiſnu wotdjerječ, dha jum to wyſchnoſež njeſchiſwoli. Ščto dha po tajkim ſudžom w Awſtriji ſwobodne ſalonu pomhaja, hdjz je tola wužiwač njemoža.

Po nowym ſchulſtim ſalonu, kotrý je hēzor wón-danjo wobtwjerdzik, je ſchula zygle wot zyrlwje dželena a je po tajkim dućhownym ſchulſti inspektorat wsath.

W tutych dnjach budje na wiñſlim ſejmje wucžinjene, tak wjele budje tym ſamym, kiž ſu ſebi awſtriske ſtatne papjery kupili, na dani wotcjeſnjene. Sſejm čže, ſo by ſo kōždemu ſchtwórtu džel wotcjaħnyk, ministerſto pač čže ſo ſ piatym dželom ſpołoſicj. Njech ta węz wupanje, kaž čže, tak wjele je węste, ſo budža wericjeſlo (Gläubiger) Awſtrije ſ njej njeſpolojni.

F r a n z o w ſ k a. Hēzor a hēzorka ſtaj w tyčle dnjach město Rouen wophtakoj. Hēzor rjetu pſchi tutej ſklađnoſezi, ſo wobjaruje, ſo je tam w poſleňſkim čažu wiłowanje a pſheliupſtvo trochu hubjenje ſčko, ale ſo ma wón nadžiju, ſo ſažo ſlepje pónđe, dokež móžemy dobrý mér wotcjalowacj.

Prinz Napoleon je ſo do Wina na pužowanje podač a wón wot tam najſterje dale do Konſtantinopla pojēdze. Ščto tam čže, njeje ſnate, najſterje je pač wot hēzora poſkany, ſo by nekaſtu politiſtu naſežnoſež wujednač.

Nowy ruſki poſkany hrabja Stackelberg je do Pariza pſchijet. Wón bē hacž dotal poſkany we Winje.

Prinz Petr Bonaparte w bližiſkim čažu knižku wuda pod napiskom: „Węſtcezenje wójny pſchi Rheinje“. Hacž ſo tajte węſtcezenje dopjelni, to drje najbóle w ruž a možy hēzora Napoleona leži.

Žita w Franzowſkej wſchudze rjenje ſteja a bohate žne lubja. Žitna pkačiſna tam teho dla ſylnje ſpaduje.

I t a l i a. Bamž je trochu hōrowathy. — Franzowſy wyſhi ſu město Rom derje wobtwjerdzicj dali. — Kar-

dinal Andrea je po krótkej hōroſezi njenadžiž wumrjeſ. Wón bē ſo, dokež bēſehe ſe ſkukowanjom bamžowejce wyſchnoſeze njeſpoſkojny, hwiſu do Neapla pſcheyhdlič, ale ſo wot tam pſhed někotrym čažom ſažo do Roma wróćik a wot bamža wodacje doſtač.

I t a l i ſ k a. Italski krónprynz Humbert pieczę po někotrym čažu ſe ſwojej wlođej mandjelskej do Dražđan pſchijedze, ſo by ſakſku kralowſku ſwójbu wophtak. (Kral Jan je džed italskeje krónprynzeſhny.)

R u ſ h o w ſ k a. Někotre nowiny powiedaja, ſo je ružowſke wójſko nad buchariſkim emirom (wjerčhom) bitwu dobyho. Wone bēſehe na njeho wucžahnyk, dokež bē wón někotrych ruſtich kupzow ſajač a jich puſhczicj nočzysče.

Wulkonjas Wladimir Alexandrowicz je ſo na pučž do Sibiriſe podač, ſo by ſebi tónle kraj wobhlaðak.

Ruſke knižerſtvo je, kaž je ſnate, pſhed někotrym čažom tón kraj, kotrež wone w počnōznej Ameriži wob-ſebeſehe, amerikanskej uniji pſchedako. Amerikanski ſejm je někto tajku kup ſa dobru ſpōſnač.

T u r k o w ſ k a. Rſhesciſjenio na kupje Krecze ſu bjes ſobu 7 mužow jako ſapoſkany ſa grichiski ſejm wuſwolisi. Tucži ſu někto pižmo do Athena poſkali, w kotrym ſo to proſcha, ſo bydu tam na ſejm pſhincj moħli. To nočze pač tamniſchi turkowſki poſkany cjer-pičj, prajizj, ſo woni w grichiskim ſejmje niežo pytač nimaja, dokež ſu turkowſzy poddanjo.

A m e r i k a. Se ſkóřby, kotrūž ſu pſchedyndje amerikanskeje unije Johnſonej na ſchiju walili, prajizj ſo je wón ſwoje ſaſtojnſtwo hubjenje wjedk, tutón najſterje jako njewinowath wuندze.

S p ě w y.

P a ſ t y r ſ f i ſ p ě w.

Hdž ſjeń ſwita,
Eswój ſkót paſtř wita,
Rano ſapraſla;
Na paſtwiſhčjo měđne
Čžeri ſtadlu hłodne,
Wobži do pola.
Porňo ptacjlam,
Slětowacjlam
Spěwa do ſwěta.

Spěwa hrónčko:
Už ty Bože ſkónčko,
Kaſku rjanosči maſč!
Žita cjerjja w poli,
Na horach, po doli,
Hdž ty woħrjewaſč,
Travh žadne
Roſtu radne
Sa tón ſlocjik naſč.

Slotu, ludžom
Luba semja wschudžom
Dary pschinješ;
Mróczel hríma, ťapa,
Trasčne blyski ťapa,
Alle žohnuje.
Shotowane
Vlido rjane
Kožde hono je.

H. S.

Ze Serbow.

S Hodžija. Pschi njewjedrje, kotrež tudy druhi džen žmijatkov mějachu, dyri blysk do domskich pschekupza Mróza a nadžka w nich něščto schkody, njeje paš, džakowanu Bohu, tola nicžo sapališ.

S Ketliz. Sandženu šobotu 30. meje dyri blysk tudy pschi Želſez domje do wulkeje lipy a sapali ju, tola bu woheň wot ludži bôrshy hascheny.

S Gabronja w Delných Luižach písche „žažník“: Pjatl 29. meje popołdnju wołoko schtyroch hodžinow wunidže w bróžni bura Kołodžeja woheň, kotrež pschi tehdonnej žuchocze tak khétsje wołoko so hrabashe, so bôrshy schtyri dwory w pkomjenjach stejachu, mjenujzy Kołodžejez, Schłodarjez, Hanschilez a Zedlikez. Tak pscheskhnene wšečne twarjenja běchu, widzi so s teho, so wot wotpalenych bróžnjow jenož někotre kuski drjewa wysche wostachu. Hanschilej spali so 5 žwini a jena jakovza skoczi se stracha do studnje, hdjež ſebi ſchiju ſkama. Wona běšče tak wopalena, so dyrbjachu ju ſahrjebac̄. Wot domjazeje nadobn njemóžesche so pkomjenjam wjèle wutorhnyč a Kołodžejej je so wschitko do čista spaliko, dokelž nictón doma njebesche.

Tón žamy džen pocža so khocžebuſka hola njedalo ko Kokrowa paſic̄ a je so jeje něhdje 20 jutrow wotpališ.

Přílopk.

W Ruppertsdorfje pola Herrnhuta dyri blysk 26. meje ranu w 5 hodžinach do tamniščeje zyrkwe, njeje paš dale žaneje schkody načžnik, hac̄ so je tu a tam kalk ſ murje wotrasyl.

* **W Tauchu** u pola Lipſta dyri 26. meje blysk do jeneje khéje a ſarash tam jenu žona a džeczo. Teho runja dyri blysk w Stahmelne pola Vižšený do jeneje hródze, so so tuta a pôdlaſta bróžen wotpali. — Pschi tím žamym njewjedrje mějachu wołoko Gerſtungena ſylné kroupobicze a w Döhlenje pola Leisniga so jene burſke ūbku ſ blyskom wotpali.

* **W Altenburga** piſaja, so je tamnišha Neu-meherez polvernik popołdnju 26. meje roslečak. Tjio čłowjekojo psches to wo žiwjenje pschindzechu a dwaj džekacjerzej bushtaj woſchłodženaj.

* W Kölne nad Rheinom pschinjeſechu 27. meje preñje nowe bérny na wili a bu punt tých žamych sa 7 nžl. pschedath.

* W bliſkoſeži města Aſchaffenburgera mějachu 26. meje satraschne njewjedro a kroupobicze. W měſeče žamym njebe ſlē, ſa to ſakhadžesche njewjedro cim horje we wołolnych dolinach, woſebje w ležomnoſčach wžy Damma a Glattbacha, hdjež so psches nje žakoſne njeſbože ſta. Nje-wjedro nad tutymaj woſomaj něhdje žuku hodžinu ſtejſehe a padachu w tutym čiaſu kroupy, taž hoſbjoze jej wulke, bjes tym paš so deshcž ſijesche a male rěčki hnydom do torhazych rěkow pschewobrocji. Tak bě rěčka, kotrež ſ Kauhthala do Aſchaffy běži a ma hewak jenož kohcž wody, borsy woſom kohcži hukboka. S jeneho mlynna wja wona wulki mlynſki ſamjen ſobu. Hifczeje horje woda w glattbachskiej dolinje ſakhadžesche. Tam bě hnydom czo-wjekow psched njewjedrom do jeneje bróžnie czechu, ale ſchecjo wo žiwjenje pschindzechu, dokelž woda bróžnju powali, a ſedmy bu wot njeje ſobu wſath a na kraj won cijenjeny. Won bě psches to tak woſchłodženy, ſo dyrbjese ſa 5 hodžinow wumriež. Pola majora Zwengerowa jenož psches to, ſo wołko roſrash a na bliſku horku ſkoči, ſe ſwojimi džecžimi pschi ſirjenju wosta. — W zykej oberafferbachskiej dolinje leži wſchelaki domjazy a hospodarski grat na brjohach a pola a ūki ūki wot wody žakoſne roſtorhane.

* Sandženu ſrijedu dyri blysk w Ebersbachu do jeneje bróžnie a sapali ju. Wona je ſo, hac̄ runje ſo deshcž jara ſijesche, wotpališka a ſ njej domſke a druhe twarjenja tuteho ūbka. Něščto poſdžiſho dyri tam blysk ſaſo do jeneho ūbka a pschewobrocji jeho twarjenja do procha a popječa.

* Sandženu ſrijedu je w Neugersdorſje blysk dweju čłowjekow ſarash.

* Tón žamy džen je ſo w Scherachowje jene ūbko wot blyſka ſapališko a tež wotpališko.

* W nožy 31. meje dyri blysk do tórmu jeneje zyrkwe we Würzburgu. Dokelž běſte hžom wjèle nježel žuchó bylo, dha woheň jara ſylnje wołoko ſo pschimasche a zykl tórm bôrshy w pkomjenjach ſtejſehe. Wołoko 1 hodžinu padze wulki želeſny ūbki — wſhón roſzehleny — ſ tórmu dele, bôrshy na to ſaſypny ſo pod satraschnym wřejſtom mjeniſhi horný ūlotař (Kuppel) a wołoko 4 hodžinow ſta ſo to ſ wjetſhím delnym ūlotařom. Tórm je ſo zyłe wupalik, tola bu zykej žama psched wotpalenjom ſwarnowana.

* W nožy 25. meje dyri blysk do zyrkwe w Altenkirchenje pola Altenburgu a pschewobrocji ju do procha a popječa. Wona bě něhdje w lécje 1521 dotwarjenia a je 18 woſow do njeje ſafarowaných.

* Žalo ſo njedalo ko Dortmundu a 25. meje woſmjo

hewjerjo do tamniščih podkrovkov dele puščajich, sta šo, so woni wschitz do hčubin pancyhu. Tijo běchu na městce morwi, cji druh ſu pak mjenje abo bôle wobſchloženi.

* W M n i c h o w i e (München) bu 30. meje najstarschi wojak bayerskeho wojska khowany. Bě to general-leutnant Haren. Won bě 93 let starý a běsche hčom w čažu prěnjeje franzowskeje republiky jako vyski pschečjivo Franzowsam ſobu wojowal.

* Se Smyrnę pišaja, ſo ſu w bliſkoſezi tuteho města turkowſzy rubježnizy 17. meje dweju Jendzelčjanow, wěſteho Vanlennepa a Stenvensa ſajeli a ſo ſa jeju puščenje 20 tyſaz (tawſynt) tolef žadaja, ſ tym hroženjom, ſo jeju ſaraža, ieli tejko pjenes ſa njein njeodſtanu. Dwaj dnaj podžischo je Vanlennepež ſwojba 10,000 tolef tym rubježnikam poſkaka a taſ ſobuſtava ſwojeſe ſamiliye ſ mordarſtich rukow wumohla, ſa Stenvensa pak ſo pjeneyſh hishcje hromadžachu.

* Njedaloko Wjerschza we Wuherſkej mějachu wóndanjo taſ wulki ſlív, ſo je ſo w jenym hajku, hdež něchtu ludži taſ mjenowane mjeſke wjeſele wotdjeržowasche, ſchěſcij cžlowječek ſepiko.

* Sandženu ſobotu je ſo tycer Ŝempeł ſ Novych Porschiz ſe ſwojej ſwojbu a ſ někotrymi druhimi do Australije pſcheždliš.

* W Inowrazlawie rosleža 24. meje w nozý wulka cžweja paſenza, kotař w hčiji doma, pſcheřupzej Rosenbergej ſkuſchazeho, ſtejſe. Na jene dobo ſtejachu domſke a hlamy w plomjenjach. Rosenbergowa, kotař bě halle pſched někotrymi hodžinami ſ Varlinu domoj pſchijela a ſo hishcje do koža lehnyka njebeſche, cžyhſche kažu ſ hlamow wutorhnež, ſhubi pak pſchi tym ſwoje živjenje. Wona bu poſdžischo nimale zjle ſpalena pſchi durjach namakana. Dojla a kuchařka, kotrež pola njeje ſkuſeſtej, ſtej ſtrachnje wopalenej a budže drje přenſha wumrjež dyrbjež.

Pod morjom bjes Jendzelſkej a Fransowſkej hčom naradſho tunnel (podzemski puc) ſe želesnižu natwarili a je jedyn jendzelſki twarz wulicík, ſo by to něhdze 70 millionow tolef khotſtowalo a tajki puc ſa 10 let hotowy byl. (Pod městom Londonom maja tež hčom wſchelake podzemiske želesnižy.)

* W Rovoredu a woſlovnosczi mějachu 22. meje wječor ſemjerženje, tak ſo ſo twarjenja tſchaſeču. We wſu Trambilenje bě ſemjerženje tak ſylné, ſo dwě hči ſ panjeniom hroſtej, dokež ſtej jara roſpulanaj.

* W Memelu běchu wondanjo jenu žonu kranjenja dla do jaſtwa wotwiedli. Jeje muž pſchindže teho dla ſ statnemu ryczniku Laweſej, kotrež po prawym ſ tej wězu ničo cžinicž nječeſche, a žadaſche wot njeho, ſo by won tu žonu ſ jaſtwa puščejicž dač. Iako tón wotmowi, ſo to jeho wěz njeje, wuejeſe tón muž nož a kdo Laweſej taſ ſtrachnje, ſo dyrbjeſche tón ſa někotre hodžiny wumrječi.

* S nowſcheho pſchidawka ſ ſapižu kralovſtich ſakſtich wýſhkom je widječi, ſo ſtaj tež dwaj předawſkej mezi-kanſkaj leutnantaj, dwaj baronaj ſ Münchhausen, jato effizieraj do ſakſkeho wójska ſaſtupikoj.

* Wondanjo dwaj hólzaj na jenej ſužy pſchi brjohu rěki Žilj pola Brauſwiga wudžeſtaj a wuhladac̄taj, ſo wobſedjež tuteje ſuži wěſty Brauſa, ſe ſwarjeniom na njeju dje. Wobaj cžekaſtaj. Tón jedyn hólzjež, 13letny ſyn dželac̄erja Mohla, kotrež widjeſche, ſo jeho Brauſa bóřſy doſezhnije, ſtocž ſe ſtracha do rěki a dyrbjeſche ſo tam ſepicž, dokež jemu Brauſa ſ wody njeponhac̄e.

* W Launje (w Čechach) je býſt druhí djeň ſwiatkow do wěže (tórma) tamniſcheje zhrkwje dyrič a ju ſapalič. Ale dokež ſebi měſečenjo ſa haſchenjom wſu móžnu prózu dawachu, dha ſo jim radži, wohu poduſhac̄.

Poſchitkomna aſſekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali),

ſawěſcjuje pſchi rulowanſlim fondsu wot:

25 millionow 930 tyſaz 831 ſchěſnakow 44 frajzarjow

Poſchitkomna Aſſekuranza ſawěſcjuje:

- a) tworh, mobilije, žnjenſke plody a t. d., kaž tež, hdyž to krajowe ſalonu dowoluja, twarjenja wſahēch druzinow pſche wohnjowu ſchodu;
- b) ſužka na drohach pſche transportnu ſchodu;
- c) poſlicjuje ſawěſczenja na živjenje cžlowjeſow na najwſchelaffſche waschnje ſa najtunishe twjerde prāmje a wuſtaja polich po pruſkim kouranze

Towarſtvo wuplaži w lécje 1866 ſa 12,448 ſchekowowanjow ſummu wot 4 millionow 351 tyſaz 497 ſchěſnakow a 3 frajzarjow.

¶ ſoždemu wukafanju a ſ wobſtaranju ſawěſczenjow poruczeſja ſo jako agentojo:

w Budžchinje: Julius Altmann,

we Wóſporku: G. A. Killian.

we Wielecžinje: Moriz Wenzel.

Kak

to zom

Hans Depla

wótritaj

a

a

Mots Tunka

ludži pódla

* * *

škréjetaj.

* * *

Mots Tunka. W Pranjach su drje štajne hubjene wjedro měli?

Hans Depla. To bých njiwjedít, wjese wjazh možu tebi prajicž, so je tam tójskto časa jenož dobre wjedro bylo.

M. T. Hm, to drje po jutrah, pschetož do jutrom bě hubjenje dosč.

H. D. Ale čoho dla ho ty tak sa wjedrom prasches?

M. T. Hlaj, ja tam njiđelu Palmarum psches tu wjesku džeh, dha tam hróbj kryjach, a ja ſebi pomyslich, so tež na ſwiatym dnju dželaja, dokelž je ſtajne hubjene wjedro bylo.

H. D. To ho ſkejſhecz hodi.

M. T. Alle jalo tam njiđelu Cantate ſažo pschiňdzech, dha wuhladach, so brójeni pschikrywaſa, a dokež bě jara rjane wjedro, dha ſebi pomyslich, so to njiđelu činja, dokež su dželacjerjo žadni.

H. D. Čeži tam tež žadniſhi njeſzu, dyžli druhože.

M. T. A cjeho dla jim tón hōspodař njiđelu dželacj da?

H. D. Dokelž su njiđelu najtunischi.

M. T. A fa cjo dha tam dželaja?

H. D. Hm, fa ſchleńčku ſchzipaka.

Cyrkwińskie powjeſce.

Weroiani:

Michałska chrkij: Jan August Wiczas, zyhlekyjet na Židowje, s Mariju Madlenu Kschijanez tam. — **Jan Broda,** kubler w Dženikezach, s Hanu Augustu Wiczasez se Šcijez.

Krčenii:

Pětrowska chrkij: Korla Angust, Jana Kapacja, wo-

býlerja w Budyschinje, ž. — Ida Bertha, Handrija Wuschita, wobýlerja w Budyschinje, dž. — Ernst Kurt, Korle Augusta Bieschanga, měščjanina, ſkejžera a reňuſteho miſchtra, ž.

Zemrječi:

Džen 22. meje: Gustav Adolf, n. ž. na Židowje, 12 d. — 23., Jan Tokuſch, měščjan, ſkejžer a drzewokupz, 74 l. — 26., Maria Madlena Kubzelič we Wulkim Wielkowje, 40 l.

Jenu sprawnu, býčci lubowazu džowku, najradſcho fe wšow, pytam t 1. juliu t. m.

Ernst Kern,
hoſcježar na ſerbſtich hrjebjach.

Dvaj krawſkaj vostanjetaj pschi dobrej ſožě trajaze dželo pola podpišaneho.

E. Purſcha
na Židowje cjo. 145.

Ambalema wusběrkowe cigarry
žněhoběleho popjela poručja

25 ſchtuk po 6 nžl.

Ad. Rämsch
na ſerbſkej haſh pódla kaferny.

tež tažiſ ſe ſlemkami, zyle starymi, namakaja nimale kždý ras doſpolne wuhojenie pschás Gottlieb a Sturzenegger ſlemkou žalbu. Wobſcherne roſwuczenje ſ wulej mnohoſčju pomnjecja hódnich, ſtajnich wobtwerbzenych wopízmow móže ho pschedbězneho pschebvwědzenja dla darmo dostacj. Na pschedan w horuyciſtach po 1 tl. 20 nžl. ma ju tak derje wunamkar Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Kanton Appenzell, Schweiz, kaž tež ſf. Spalteholz & Blech, Drogisten in Dresden a ſ. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Magdeburgske wohén sawěsczaze towarzstwo se sakkadnym kapitalom wot pięciż millionow toleč prusk. Couranta

w 5000 akzijach po 1000 tl., kotrež sú do spolnije wudate, pschijima po tunich, twierdyh prämijach sawěsczenja psche wohnjowu schodu tak derje w městach kaž na wzech' na hibite pschedmjeth.

W tunjosczi swojich prämijowych postajenjow wone niže żaneho druheho sprawneho towarzstwa nifestej, tež posticja wone pschi sawěsczenju na dlešchi ezaž hodny dobity.

Pschi ratarſkich sawěsczenjach sú sawěsczenym tójschtu k lepschemu pichiswoli.

Schłodowanje psches wuraženie gasa sú tak faruna, kaž wohnjowe schłodowanje.

Sawěsczenſſe formulary, kaž tež exemplarz powschifomnych sawěsczenſſich wuměnjenjow móža sú pola podpišanego agenta každy ezaž darmo dostacz, kotryž budze pschi napíšanju sawěsczenja stajne k pomozh hotowh a budze wschitke požadane wułożenia dawacj.

B Budyschinje, na horncjerskej haſy.

Ryczerfublo na pschedan.

Jene ryczerfublo w Ruzhovskiej (Polskej) w lipnowskim wokrjesu njeđalsko Włockawka leżaze, 250 sakkich akrow abo 541 magdeburgskej jutrow leżomnoscze, sa zokorowu rępu kmaneje, je pod jara spodobnimi wuměnjenjemi na pschedan. Wone je hijom dlešchi ezaž w ruzh jeneho wobħedzera f Němzow. Rosfestajenje s burami je zyle skonczone a je sú tam wjese porjedzenjow stało. Rycze dla by sú wobħebje sa Sserbow hodzilo.

Wschodne wułaje

W Budyschinje. H. Meisel, ök. inspektor.

Woprawdžity homöopathiſſi ſtruwotny thoſej porucza najtunischo

August Lehmann na herbskej haſy.

NB. Saſhopiſchedawario dostanu pschimierjeny rabatt.

Dzeczaze wosy sú pola podpišanego tunjo wuporjeđaja a stare tajke wosyčki sú pschi ūpjenju nowych soubu horje bjeru.

Na Židowje.

M. A. Bartusch,
ſ napschecja k. kollektura Henniga.

W Bonjezach je žiwosć ($\frac{1}{4}$ -Husengut) čjo. 2, 12 akrow 149 kwadratnych prutow leżomnoscjom wopschijaza a se 188,07 dawkslimi jenosczem napołożena, se zwobodneje rufi na pschedan a je wschodne pola wobħedzera tam shonicz. Jan Lehmann.

Wosjewjenje.

Dziwocžanske herbske luth. misjonske towarzstwo směje, dali Boh, jutſje — 7. junija — jako na ſwjedzeni ſwj. Trojizy swoju lětnu hłownu šromadzisnu, na kotrejž budze wone swój džewiatnath lětny džen ſwjeczicž. A dokelž dýrbi sú w tutej šromadzisne, kaž kožde lěto, nowe wuſwolenje ſastojnſta, kaž tež ſliczbowanie dohodom a wudawkow stacj, dha sú w tutym wschitzu vſcheczeljo a pschedzelnizh misjonskwa, wobħebje pak wschitke ſobustawh towarzstwa lubje proscha, sú na postajenym dniu, po nyshpore, popołdnju w tſjoch w dziwocžanskej ſchuli bohacje nutſnamykač a hñydom pschi nutſtuſjenju zwioje wuſwolenijska liſcziki wotedacj.

Petr Mlonk, piſmawiebjer.

Heur. Meisel, ök. inspektor,

agent magdeburgskeho wohén sawěsczazeho towarzstwa.

Sa thch, tiz sú na woczi bědni!

S najwyšszej konzeſji wuhotowana
kwetosnata woprawdžita

Dr. Whitowa wodžicžka sa woczi

wo kotrejž weſebnym ſlukowanju sú sú hžom wot lěta 1822 pschedzili, sú a ſlaco 10 nſl. stajne cjerſta ſcjele psches jenického fabrikanta Traug. Chrhardta w Grobbreitenbachu w Thüringskej a sým ja knjesej Em. Menznerej w hrodowskej haptyni w Budyschinje poruczili, ju sú mnje pschedawacj.

Tyžozh kwalbu dawazých listow a wopismon se wschitlich stronow ſweta pschipowieduju jeje wobħebje ſbožomne ſlukowanje.

Wosjewjenje etabližementa.

Ežeczenym wobħdlerjam Wosporka a wokolnoscze s tutym nojpodwołnischu k nowiedzenju dawam, sú sým sú tutu jako klempnor ſaſydlis a sú ſa wschitke, do klempnatswa ſluschače džela, kaž zinkowe, blachowe, moħasowe a czornoblaſhowe dželo, najlepje poruczam. Moje stajne prözowanje budze, wschitlich, tiz mi dowěrjenje spožca, psches sprawne a tunje požlujenje ſpoložicj.

W Wosporku, 11. meje 1868.

S poczeczowanjom
Bernhard Weber na niſčanskej haſy.

Woprawdžite rigaſte lane ſymjo w tunach, kaž tež ſchleſynſte lane ſymjo w měchach, tiz je najlepscheje dobroſcze, po wſchomžno najtunischej placzisnej pschedawa

H. Meisel na horncjerskej haſy.

Pola J. Kulmana we Wosjewzach wuđe a móže sú w podpišanej knihařni dostacz:

Stary Boh je hiscje žiw!

Wobħsčeřne wopisanje wuryčza ſudnje na farſkim dworje w Ponikawje a kaſki džin je sú pschi tym podak s Božim dopuſczenjom, kaž tež
predowranje

na džaňnym ſwjedzenju 4. njedželu adventa 1866 džeržone wot

O. Th. Auerswalda,
duch. w Ponikawje.
Placisna $2\frac{1}{2}$ nſl.

W Budyschinje.

Smoler a Pjech.

Dobrowolna subhastazia.

Bliższemu średniu jako 10. junija t. l. budże żo po wuměnjeniach przedy wosjewiomnych

- a) burske restublo czo. 3 w Lemischowje pola Hucinę,
- b) jena khęza s 2 körzomaj pola a kuśi,
- c) jena dżelba wykoleho khōjnowego lęsa wet 5 körzow,
- d) jena kuća w hucinjanskich leżomnoścach wot 4 körzow tak derje po jenotliwym, kaž też w hromadze rano wot 10 hodzinow na pschedzowanie pschedawacż.

Na kupjenje smyżleni chyli żo na spomnienym dniu na tym kuble shromadzicż.

Wosjewjenje.

W jenej tu wiedznej privatnej skorżbje Michała Zbja, ryhtarja w Niewszach, skorżbnika, pschedzjwo burej Michalej Scholce we Wudmorus, wobskorzenemu, je ton pożlemi na żadanie tego přenčeho dla jeneho sianije sczinenego wobskorżenia na czesci do pienięznej schrafy wot dwajzyci toler woskudzeni, schtoż żo po kudżenju wosjnoscie, fotreż je móz prawa dostało, s tutym wosjewjuje.

W Kamieńzu, 22. meje 1868.

Kralowski kudniſki hamt.

Oertel.

Wosjewjenje aufzije hrabinskeho Einsiedelskeho hajniſkeho sarjadniſtwo w Minakale.

We kujanskim lęzowym reviru we wotdżenju w gwinzowych jamach budże żo bliższemu średniu dopoknia wot 9 hodzinow jako 10. junija t. l. 21 hromadow khōjnowych pienistow, 24 hromadow tajich halosow a 4 kloſtry częſliſkich tchęſkow pod wuměnjeniami, w termiji wosjewiomnymi sa hotowe pieniesy na pschedzowanie pschedawacż.
„Lęzowy pienies żo njeplacj.”

W Drobach, 3. junija 1868.

Hugo Siegert, wyski hajnik.

Drzewowa aukzia

Piatk 12. junija t. l. budże żo w demjanskim rycjerzubleriskim lęzu a to w lęzowych městnach na liszczej horje a w dżeczelowych kerkach

$2\frac{1}{2}$ kloſtra $\frac{5}{4}$ kohęz. mjehlich schęzepow

$4\frac{1}{4}$ kloſtra $\frac{1}{2}$ kohęz. kliplow a

44 kop $\frac{1}{2}$ kohęz mjehlich walczlow
pod wuměnjeniom na kudżenja sa hotowe pieniesy na pschedzowanie pschedawacż.

Aukzia sapoczeńje żo dopoknia w 9 hodzinach w drzewniczej w dżeczelowych kerkach.

Grabinske Schall-Riaucourske hajniſke sarjadniſtwo
w Husz, 4. junija 1868.

Hugo Opelt.

We Łahowje czo. 28 je jene wobydlenje s pschenajeczu.

Wszé družiny molerskich a murjerskich barbow huchich a we wosiju rybowanych, rjane, derje skhnejate lanochmjennowe firniſki, bernsteinowe, łopalowe, damaſcove a drugie laki, franzowſki a němſki terpentinowych wosij, rynkowe, lakiſkie, wosijobarbne a běle pinsle we wſchelakich czisłach porucza po najtunischiach placisnach

J. G. F. Niecksch.

Sahrodniska žiwnoſej czo. 15 w Sowrjezach je se swobodneje ruki na pschedan a može żo w wſcho dalsche pola woskudzerja tam shonicz.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodzjerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcwigle wotwodzująca wschtiko, schtoż wicz salożuje, s khoreho czela won, a ſluža jako wěſti hojazh ſredk psche wicz a rheumatismu wschtikich družinow, jako psche wobliczo, ſchiju, bröſi a ſubhydrobenje, psche kłowiązu, rucznu a nohowu wicz, psche kałanje w boku, psche drjenje w stawach, w kribječe a w bředrach, psche drjenje we woschomaj a t. d. a ma je na pschedan w paſežikach s wukasanjom, kaž maja żo trjebacż,

po 15 nžl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyšinie.

Tunje a derje ſto džaze

hofſeje

punt po 66, 70, 80, 90 a 100 np.,
pschi wotkupjenju 5 puntow hiscje tunſho
porucza

Carl Roack
na swonkej lawſkej haſh.

Kedžbu!

Zutje njedzeln kuleńje wo kotaſh w Trjebiensach, kaž też w Boshezach.

Katholiki Poſok czo. 11 je woschoł.

Delnołužiske knihy.

W knihařni Smolerja a Pjecha je dostacj:
Sserſki ſajbel sa němſko-herske ſchule, s jadnym předgronom,
kaž we tomhamem ſe dej huzhſch.

Tónle „ſajbel“ je na pschilaſnju kr. wyschnoscie w Frankfurcie n. O. wobdzekany a wudath. Won je nětko ſ dostacj.

Sserſki arije sa naſchu lubu mkozinu. Sesberane a wendane wot Chr. Schwela. 1. ſeschyw. 2 nžl.

Bramborſki herski zahniſ 1868. Kózdy thđen 1 czislo.
Schtwörtlētna placisna $7\frac{1}{2}$ nžl.

My ſ nowa ſ nawjedzenju dawamy,
ſo żo aufzije, fotrež maja żo nje-
dzelu abo ſwiaty džen wotwodzecz,
w Nowinach wosjewiecž njeſmiedza.

Nedakcia.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawań

J. E. Smoleń.

Kóžde čísto płaci
6 np. Štwórlétña předpła-
ta pola wudawańia 66 np.
a na kral. saks. pósće
7½ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swętne podawki. — Swjeděń w Prash. — Ze Serbow: S Budyschina. S Ros-
wobez. S stareho Lubija. S Wicadow. S Wołsporta. Se Žarkow. — Psičilopk. — Hanž Depla a Mots Tunla.
— Chr̄twinśke powjeſce. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.
6. junija 1868.

Dowoz: 7640 korecow.	Płacizna w přerezku na wikach, na bursy,			
	wysza.	niższa.	najwyssza	najniż
Pscheniza . .	tl. 11 1/2 np.	tl. 11 1/2 np.	tl. 11 1/2 np.	tl. 11 1/2 np.
Rožka . .	7 20 —	7 —	8 —	7 15 —
Feejmien . .	4 20 —	4 10 —	4 22 5	4 15 —
Wołsz . .	4 — 5	3 25 —	4 5 —	2 —
Hroch . .	2 17 —	2 10 —	2 17 5	2 15 —
Woła . .	6 —	—	—	—
Klaps . .	—	—	—	—
Tahly . .	7 20 —	7 15 —	—	—
Hejduschla . .	5 20 —	5 15 —	—	—
Kana butry . .	16 —	14 —	—	—
Kopaszkow . .	—	—	—	—
Zent. syyna . .	25 —	— 17 5	—	—
Zane syymo . .	—	—	—	—

Spiritus płaczesche wejera w Barlinje.

18 tl. — nsl. a 18 tl. 5 nsl.

pscheniza 72—92 tl., rožla 50—53 tl.,

(to je: ja 25 grunich forzow.)

čepikowy wosik (nijecziszczeny) 9 tl. 25 nsl. —
(Cziszczeny, kaž ho w Budyschinie pschedawa-
stajnie nähde 1 1/8 tl. drôžschi.)

Czabi saſſtoschlesynskeje želeſnicy
ſ Budyschina.

Do Dražđan: Nano 7 hodjinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pschi połdnju 1 h. 3 m.*; popołdnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nozy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: ranec 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołdnju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w nozy 1 h. 2 m.

*) Pschišanknenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)
†) Pschišanknenje do Žitawy.

Pjenježna płaczisna.

W Lipſcu, 4. junija, 1 Louisb'or 5 toler 17 nsl
2 1/2 np., 1 połnomazazy czerwieny skoth abo dukat 3 tl.
6 nsl. 8 1/2 np.; winiste bankowi 87 1/2 (17 nsl. 5 np.)

Najnowsche.

Belgrad, 10. jun. Sserbski wjerch Michał bu dženža popoldnju w 5 hodz-
nach, jako što w parku psičekhadzowasche,
wot tjszych czlowiekow nadpanjeny a s
revolverom satſeleny.

Belgrad, 11. junija. So je wjerch Michał
satſeleny, to je wérno. Wysche teho bu wjerchowa
czeta Hana Konstantinowicžowa zmijertueje ranjena
a je wumrjela. Ranjeni su dale jejna džowka
Katharina, adjutant Garashanin a wjerchowy žlu-
žobnik. Sa mordarjow što tjsjo bratsja Radowano-
wiczojo džerža; jedyn wot nich je sajaty, taj druhaj
stač czeſkoj. Mesto je s wojskom wobdate.

(Michał Obrenowicž III. je što 4. septembra 1823
w Krajujevzu narodzik a nastupi serbski thrón přeni
ras po zmijerczi swojego bratra wjercha Milana
26. junija 1839, kotrž do 25. augusta 1842 knje-
žesche a druhí ras po zmijerczi swojego nana Milo-
šcho w lécze 1860. Won je što w lécze 1853
woženil, njeje pak žane džeczi sawostajit.)

Barlin, 10. junija. Kral čže ho na nowy
tydžen na někotre dny do Schlesynskeje podače.
Do kupjel won najskerje psiči sapoczątku julija
póniże. — Dženža popoldnju je won hrabju Bis-
marka wopytał, s kotrymž je što hōdnie polepschiło.
Bismarck što s posyljenju swojeje strowoscze na
dlęski čaż na swoje kubla w Pomorskej poda.

Peſcht, 9. junija. Wuherſke nowinę prynza
Napoleona poſtrawuju, poruczejo swjasf Franzow-
skeje, Pruskeje a Awstrije pschedzivo Ruskej.

S a k s a. Awstrijska arzhywójwodka Sofia a pruska swudowjena kralowa stej Billniš, hdzej běshtej pschi kralowskej kwojibje na wophtanju, sažo wopuschczejek a je so prěnshá do Wina, poslenshá pak do Varlina wróciela. W Draždjanach je so 7. junija rano w 2 hodzinomaj tak mjenowaný walkowy mlyn pschi rězy Hystriž (Weisstrich), w kotrymž so w tu khwilu barbite drjewo mlejše, wotpališ a je so pschi tym mlynski Paul khetro wopalik.

W Lipsku padže wóndanje syn jeneho fabrikanta do rěki a so hnydom podnuri a svasche so, so je shubjeny. Tola, dokež na měsce jedyni metodh čłowjek do wody scioči a so sa nim podnuri, dha sta so to sbože, so jeho tež bóřsh namaška a na wodu horje pschinješe, swotkal jeho potom druhy na brjoh wuczahnychu. Zato teho metodheho čłowjeka prashchachu, tak won reča, dha won to prajicž nochyzsche, ale džesche, tak mořky hacž tež běsche, w swoju stronu.

Pschi njewjedrje, kotrež 3. junija w hornich wžach, w tu stronu k Žitawej ležazých mějachu, bě tež wulka slienža, tak so bě wschudžom wulka woda. We wulkim Schunowje wjeli khežow we wodze stejeshé a je so tam tkaž Linka tepicž dyrbjal. — W Altebersbachu dyri blyſt do Rößlerez bróžnje a so ta ſama s domſsimi wotpali. Něhdje 15 minutow posdžischo ſapali tam blyſt domſke kublerja Röthiga a pschewobroczi je s hródzemi do procha a popjela. — W Oberleutersdorfje dyri blyſt pschi tym ſamym njewjedrje do domſkich dželaczerja Kühnela, hdzej wschelake wžyj ſasch a Kühnelowu ſarasy. Schthri druhe žónske buchu tak poħluſhene, so ſu hishcze khore.

Rajjhörje běsche pak w Seiffhennersdorfje pschi njewjedrje, kotrež tam 2. djeni kwojatkow mějachu. Wot tam so w tajkim nastupanju piſche: „W ſchestej hodzinje so mróčeze w hromadu czechnech a hrožesche cježke njewjedro, dolho tež njetrajesche, dha ſtejeshé wone wožebje nad nashej wžu. Blyſt ſa blyſkom a ras ſa rasom padže. W hornej wžyj dyri blyſt do Kunčez kubka a ſarasy tam jenu kruwu, njenacžini pak dale žaneje ſchłodh; dale dele roſrashy jedyn ſchom a je naſſkerje hishcze tu a tam dyrik. Deshez so jenož tak lijesche a běsche tež trochu s krupami naměšchaný, kotrež nam někotre ſchlenžy roſbichu. Bóřsh so naſcha rěčka Mandawa tak roswodži a se wschěch stronow so težko wodh do wžyj cjeřeſche, so bě to ſtrachnje hladacž. Na jene dobo wuhladachny, so so s polow, kotrež na krótko-wječornej stronje leža, woda, něhdje 2 kohceji wžyska, pschiblizuje a wžho, na čož trjechi, podtorhuje a ſobu bjerje. Wona wali so do Rothez dwora, hdzej kublerja Rothu, kij bě runje s hródje ſtupíš, so by jenu ſara nits ſcjhahnyk, ſobu hrabny. Zeho cježko bu posdžischo pola ſrénjeho mlyna namašane. S Rothez dwora pschinješe woda wjeli walczlow, ſpomala plót pschi ſchuli, woklama wschě ſchomiki a storži potom na Hempelez khežu, kotrež wořjedža pschelama a wsch-

laku domjazu nadobu, jako khamory, blida a ſtolžy ſobu wſa. Dokelž kheža ſe ſahyprinenjom hrožesche, dha ludžo jeje wobhdylerjam k pomožy khwatachu a buchu tež tjo won wuczehnjeni. Wěsta Wenzella pač, kotrež tam býdlesche, běsche ſtu wotewrka, jako woda pschiběža a duž bě ju ta ſobu hrabnyka. Jeje cježko potom ſa jenym plótom wižajo namašachu. — Hewak pschipkowa tež jene zuſe cježko do wžy a bě to, kaž ſo poſdžischo wupokaſa, cježko jeneho wotrocžka s Rumburga. — So je woda na khežach, pola a kulač, pucžach a mostach ſakložnje wulku ſchłodu načžnika, to móž ſebi kóždy lohko myſlícž.“

W Neuhausenje pola Waldheima dyri blyſt 2. junija do bróžnje kublerja Möbiusa a pschewobroczi jeho wschitke twarjenja do procha a popjela. Won ſarasy tež jenu ſkúžobnu džomku a poħluſchi Möbiusze syna. — Hewak běchu s Waldheima w tym ſamym času ſchthri druhe wóhnie wižecž, kotrež bě blyſt tež naſſkerje ſakložik.

P r u ſ y. Ministerpschedbýda hrabja Bismark je hishcze khore a měňa ſekarjo, ſo budže dolho tracž, předyb hacž ſměje ſwoju ſtrowoſež ſažo w prawym pořadku. Psches jeho psche wschu měru napjatu dželawocž je tak daloka pschischtlo, ſo ſu možy jeho nervovu jara wažlabnyk, a budže hrabi Bismarck tojschtto čaža trjeba, předyb hacž budže ſažo tak ſylnje dželacž móž.

W radze počnoznonémiskeho ſwajaſta a w radze žkonſkeho parlamenta je hrabja Bismark pschedbýdſtwo ſakſkemu ministru Frieseney wotſtupiš a wobſtara tutón někto wschitke ſem ſkuſhaze džela.

Kyč, ſ kotrež je kral Jan ſakſki ſejm wobsanknyk, je w Varlinje dobre ſpodbabanje namašaka. Někotre nowiny powiedaja, ſo budžetaj kral Jan a ſakſki krónprhyn ſa cježneju kommandantow dweju pruskeju regimentow pomjenowanaj.

W tu khwilu ſu ſchthri ſakſh ſyšchi offizierojo w Varlinje, kotsiž tamniſku kavalleriju wobhlaďuja a w mjenje počnoznonémiskeho ſwajaſta ſa tym hladaja, hacž je wschitko w dobrym pořadku.

A w ſtria. Na wiſkim ſejmje je so ſkónečnje wucžinilo, ſo ma ſo kóždemu, kotrež awſtriske dolžne papjery wobſedži, pjatih džel danje wotčahnycž. — Dale bu wobsanknjene, ſo dyrbi ſo wot tajlich awſtriskich papjeroſ, kotrež wjetſchu, dyžli 5prozentku daň njeſhu, daň na 5 prozentow ponizicž. A dokež to wſho pschego hishcze k wotſtronjenju awſtriskeho pjenježneho hubjenſtwa njeđoſahá, dha je ſebi wiſti ſejm wuměník, ſo ſmě pschichodne lěto tajku daň dale pomjeniſhicž a poddanam wýſche teho nowe dawki naſkaſcž.

Prym Napoleon je w ſapocžatku tuteho thdzenja do Wina pschijet. Won čhysche tam pječa zhlý thdzen wotſacž, bjes tym pak tež Prahu wophtacž a ſo poſdžischo s Wina do Wiherſkeje podacž, ſwotkal naſſkerje do Konſtantinopla pojedže.

Franz o w s k a. Nowy russki pożłanz, hrabja Stadlerberg, měsječne 8. junaudiu pola khjóra Napoleona. Wón rjetný pschi tutej skladnoſci, so budže wchwu swoju prózu na to wažię, so by pschezelna myſl a mér bjes Franzowskej a Ruskej knježik, na čož Napoleon bjes druhim wotmowlwi: „Ja bym wěſti, so budzeče ſa ſdzerzenje teje pschezelnoſci, ſotraž w tu khwilu bjes Ruskej a Franzowskej knježi, ſtukowacj a Wy mózecje pschezwědzeny byc, so ja na nju wulku wažnoſć kladu.“

Franzowske nowiny poczynaja pač ſažo mér predo-wacj, hač runje wóndanjo jara do wójnskeje trubn trubjachu. — Minister wójny je porucík, so maya ho wchše wojske ſonje, kotryž može wójſto někak parowacj, na čiaſ ſujoſ burom do džeka a do piž dacj. (To ſda ho ſnamjo byc, so w Franzowskej w bližším čaſu žanu wójnu njewotčakuja.)

R u ſ o w s k a. Se hrěnjeje Uſije piſaja, so je russki general Kaufmann ſ wójſkom na bucharſkeho emira (wojčha) jeho njewěrnoſci a njeměrnoſci dla wučahnyk, jeho ſbil a emirove lehwo ſ 21 kanonami, kaž tež bucharſke hlowne město Samarkand dobyle. Samarkandzjy měſčenjeno ſu ſ tym derje ſpokojni, dokelž ho nadžijeja, so budža ſo netko w měre a poſoju žiwič móz, ſchtož pod ſwojim bucharſkim knjeſtwom njemóžachu.

Khjóz Alexander je pschi ſklađnoſci kſečenja ſwojeho wnuka wſhitzkých politických pscheſtuňnikow ſkoru bjes wuměnjenja wobhnadžil. Wſhitzky wukrajenjo, kij ſu w Sibiri, ſo do ſwojeho kraja domoj vociſku a czi Poſazh, kotsj ſu jenož 20 lét ſtari, ſmědža ſo do Poſkeje wróciej, druhy Poſazh maya ſebi pač bydlenje něhdje w Ružovskéj wuſwolici a moža ſo halle poſdžiſho do Poſkeje podacj.

Swiedžen położenia ſakladneho ſamjenja ſa nowe čeſke vžiwadlo w Praſy.

Dokelž je ſo wo ſwiedženju, w napřimje tuteho naſtaſka pomjenowanym, w němſkých nowinach wjele wopaczneho ryczało, dha dowolam ſebi, čeſčenym čitarjam Serb. Nowinow tu wž tač wopisacj, kaž je ſo wo prawdze měka.

Snate je, ſo bu čeſki kraj w tſizyciſlētej wójnje tač wupuſčenj, ſo tam ſkoru žana wjazy njeběſche. Šteho je to pschiſtowo naſtało: „To je žadne, kaž čeſka wjeſ“, kotrež ſo hiſeče dženbiſki džen naſožuje, hdyž že něchtón na někajlu žadnoſci poſkaſacj. Kaž běchu nimale wſhē čeſke wž ſahubjene, tač bě tež nimale wſhón čeſki lud wutupjeny. Němſke wójſka běchu Čechow wjele lét ſa ſobu ſabijale a ſchtož bě jich wysche woſtało, to dyrbjescje potom ſ wjetſha ſ kraja čeſkacj. Khjóz dawasche ſubka wuhnathch abo ſabitých čeſkých ſemjanow

Němzam, Wlocham, Šchpaniſkim a t. d. a khudy němſki lud pschezahowasche ſo ſ neplodnych němſkich krajinow do kraſneje a plodneje čeſkeje ſemje. Němzam ſo ſbaſche, ſo fu Čechijo zyle wukorjenjeni, a woni ſo nad tym wjeſelachu, pschetož čeſki lud běſche jím nufy a prózy doſc̄ ejińk, dokelž ſo dobrovolnje němſkej moža podciſhnyej nočyſtſe.

A Čechijo běchu tež nimale zyle wukorjenjeni. Jenož něchtó čeſkých ſemjanických ſwójbow bě w kraju woſtač možko, dokelž běchu katholskeho wěruwusnacj, čeſkeho burſtwa bě mało wjihce woſtało, dokelž běchu wž, kaž hijom ſpomnichu, ſkoru wſchitke wutupjene, a w měſtach a měſtaſchach bě w naſtupanju čeſkeho wobydletſtwa mało ſlepje. Ledy někotre ſtothžazh Čechow běchu ſbytne. Hdyž bě předh Čech knježik, tam někto zuſnil roſkaſowasche; žane čeſke knihi ſo wjazy njeczíſhczachu a hdyž měsječne žadny Čech staré čeſke knihi, te buchu jemu wſate. Kominiſtre po kraju woſko ſyahachu a ſa čeſkimi knihami ſlědžachu, kotrež potom ſ hromadami ſpalichu. Na tajſe waſhne ſo ſta, ſo wot bohatého čeſkeho knihowſtwa mało wjihce woſta a ſo móžachu ſo nowe čeſke knihi jenož hiſeče we wukraju wudawacj.

Schtóz čeſkých wysche wědomnoſci nadobyc, tón dyrbjescje ſo Němzowſtu do ruky dacj a ſo na tajſe waſhne huſto doſc̄ pschenemczi, tač ſo bě ſa čeſki lud ſhubjeny. Mały kuf ſož mož ſdzerja ſebi čeſka rycz jenož jenicžn w zyrtwiných naſežnoſciach, hdyž drje woſebje ſacjanſta rycz knježesche, hdyž dyrbjachu pač pódla tuteje tola tež čeſku rycz naſožec, ſo buchu lud w kſheſtijanſtvo roſwucziej móhli. W tajſim naſtupanju ma woſebje nižthe čeſke duchownſtvo ſwoje ſaſkužby, kotrež na rycz ſwojich wózow twjerde wiſasche a kotrež ſo tež wo to ſtarasche, ſo čeſke džecži tola někajlu ſchulſku wučbu doſtachu.

Po čaſu, jačo běchu najzurowſhi njepſcheſzeljo Čechow wotemrjeli a zyrtwine muczenja wocziech, bu tu čeſke katechismus, tam čeſka modleřka knižka wudata, haj poſdžiſho ſo we wjeſných a měſčanſkých ſchulach, hdyž žane běchu, ſažo ſ pomozu čeſkeje rycze wučesche, ale wote wſhých wyskich ſchulow woſta wona wuſanknjenia a wot krajnych ſaſtojnikow, wot ſudnikow a hamtow ſo wona njewužiwasche.

Tak trajecje něhdje hacj do čaſa khjóra Josefa II. Čeſki lud bě ſo bjes thym ſpodiſtvenje pschiſporik, čeſke wž běchu ſažo natwarjene, a hdyž běchu po tſizyciſlētej wójnje jenož někotre ſtothžazh Čechow, tam ſo woni někto po millionach licžachu. Ale němſka rycz a Němzowſtvo nad nimi knježesche a dokelž čeſki jaſyk w krajnych naſežnoſciach a bjes woſebnými ſudžimi žaneho města njenamaka, dha wotmyſli ſebi khjóz Josef, čeſku rycz zyle ſahnacj a Čechow do Němzow pschewobročicj. Wón wuda teho dla w lěcje 1781 wulas, ſo ſmě ſo w ſchulach jenož němſky wučieſe. Němž jubilirowachu a měnjaču, ſo ſa

50 let w Czechach žaneho českého říkova vjazyň říkyskej njebudže.

Ale kaf ſu ſo woni molili. Čeſky burja a měſčecy njo dyrbjachu ſebi drje ſubicž dacž, ſo buchu jich džecži w ſchulach jenož němſki roſwucžene, ale woni pak tež bóry ſpóſnachu, ſo jich ſynojo a džowki na tajſe waſchinje ničo ſmaneho njenawuknu. Woni ſwoje džecži teho dla doma ſ pomozu čeſkej rycze roſwucžowadhu, a hdyž knies wucžer w ſchuli jenož němſki wucžeshe, dha bě knies duchowny tak roſomny, ſo ſchulerjow pola ſebje čeſki roſwucžowashe. Na gymnaſijach a universitetaſh čeſky mlođenzy ſebi bjes ſobu wucžbu w čeſkej ryczi dawadhu a někotryžkuliž Čezech, kotrež ſo hacž dotal wo ſwoju rycz ſtarak njebe, pocža ſa nju dželacž a ſtrkovacž. Tež ſamemu ſemjanitwu ſo ſurowosć Josephoveho wukafa ſpodbacž nočyſche a čeſke krajne ſtawu w lécze 1791 na khejorſkim dworje ſ najmjeiſka tejko wudobýchu, ſo ſmeđezhe ſo we wjeſných ſchulach pódla němſkeje rycze tež čeſka natožowacž.

Čeſki lud bě ſo, kaž runje ſpomničny, pſches Josephovych wukas ſe ſpanja wubudžil a wucženi Čechojo, kotrež běchu hacž dotal jenož němſki rycželi, pocžachu bjes ſobu čeſky rycžecž a čeſte knihi wudawacž. So čeſkikh knihi ſa lěto wjele wudatych njebu, to drje je wěſte, ale tak wjele bě tola dobyte, ſo móžeshe někto kóždý někajke čeſte knihi čitacž, jelí ſo jemu to čyžsche. A dokelž wudawarjo čeſkikh knihi ſa ſwoju prózu žanu ſdu nježadachu, dha běchu čeſte knihi tunje, ſhtož k jich roſpřeſczeranju wjele pomhaſche. Němžy mějachu ſ thmi małymi čeſkimi knihami ſwoj ſměch a někotryžkuliž nje-dohladných Čezech njenžeshe wopſchięcž, k čiomu dyrbja tajſe knihi bycz, woſebje dokelž je w nich tejko nowych ſkowow, pſchetož po jeho měnjenju ma čeſki lud knihow doſej, hdyž ma čeſki ſatechiſmus a čeſki ſpěwarſke ſ modlerſkej knížku. Ale pſchi wſchém wužměſchenju ſe ſtronu Němzow a pſchi wſchém mudrowanju a huntorejenju ſe ſtronu nje-dohladných Čezechow pſchibywaſche ſ kóždym lětom vjazyň čeſkikh knihi a vjazyň lubowarjom čeſkeho čítanja.

Duž pocžachu tež čeſte nowinų wudawacž a tute mějachu pěkný wotbjerk bjes ludom, hacž runje žane „ſwětne podatovi“ a žane pſchedawanske „woſjewjenja“ podawacž nježmjeđizchu.

A dokelž bu žadanje po čeſkikh kniham — tak derje ſabatnych (unterhaltend), kaž wucžených — pſchego wjetſche, dha wobſanknychu někotri čeſky wucženi a pſcheczeljo čeſkeho luda, towarſtvo k wudawaniu dobrých čeſkikh ſabatnych a wucžených knihi ſaložicž. Tuto towarſtvo bu wot wyschnoſce w lécze 1831 pod mjenom „Mlačiža“ dovolene. Kóždý ſobuſtam ſapkaſi na jedyn ras 30 toleč abo lětnje dwaj ſchěſnakaj a wot tajſich nawdatnych pjenjes je ſo wot lěta 1835 wjele ſtorybzaz čeſkikh knihi bjes čeſki lud roſchérilo, pſchetož čeſka Mlačiža ma

někto pſches 3000 ſobuſtawow a něhdže 100,000 ſchěſnakow ſamóženja.

Čeſka Mlačiža je pſches ſwoje knihi woſebje k temu pomhaſta, ſo je ſdekanosć (Bildung) bjes čeſkим ludom wýboki ſchodzenk doſahyňka. Wona mějeshé w prěnſkých lětach tež ſwojich njeſcheczelow, kotrež na nju ſwarjachu, ſo ſwětne wědomnoſcie roſchérja a burow mudrych čini, kotrež buchu tola dyrbjeli pěknje hlupi wofstacž, ſo buchu ſo ſeprje regirowacž a muſlukacž hodžili. Někto ſu pak tajſe nječmane rycze bjes Čezechami zbole wocžichke. — Pſchispomnič ćzemny tudý hiſceje, ſo ſu poſdžiſho po pſchikladze Mlačiža tež někotre towarſtwa naſtale, kotrež jenož dobre nabožne knihi wudawaja. Tute towarſtwa maja tež wjele tħaż (tauſhny) ſobuſtawow.

Na tajſe waſchinje ſo čeſte knihi pſchego bôle bjes čeſkим ludom roſpřeſczerachu a ſ nimi luboſcž k čeſkej ryczi a wýbokowazjenje čeſkej narodnoſceje. Čeſti lud, tak prajizy, ſ cízimí kročelemi k lepſcej pſchichodnoſceji kracžeshe a hacž runje běchu jeho nohi hiſceje ſe wſchelkimi putami wobdate, dha wón, hdyž tež druhdy jara ſadžewany, tola w naſtupanju ſwojeje narodnoſceje ſ kóždym lětom mózniſho do předka džeshe.

Tak pſchiblizi ſo lěto 1848, kotrež, kaž wě my, doſcž njevorjadka ſe ſobu pſchinjeſe, ale ludam tež wſchelate puta roſswjasa a wjele wobčeznoſcior ſe ſchije wali. Tak je pola naš bylo a hiſceje ſto kroč bôle w Čezech. (Pokraczowanje.)

Ze Serbow.

S Buduſchina. My tuđomni Šerbijsko ſo wjeſlimy, naſchim čeſczenym čitarjam tu powjeſcž dacž máz, ſo ſmějemy po pječálnej pſchestawž lětsa naſymu ſažo wulki herbski ſpěwanſki ſwiedžen. Spěvacž budža ſo „Žně. Chrifka pěřen wot H. Seilerja, do hudžby ſestajana wot R. A. Kozora“. Daj Boh ſbožel!

S Roswodez. W Scherachowje je ſo 2. junija tuđomny ſahrodniski žiwnoſceř J. G. Pjetasch ſam wobwěžnyk. Wina tajſeho ſlufka běchu čeſke myſle. — Wón ſawoſtají žonu a pječ džecži.

S starého Lubija. Pſchi njevjedrje, kotrež tudý 3. junija mějachmy, dyri blyſk do domſkých ſublerja Liebý, ſo ſo tute, kaž tež bróžen a drjewenjz wotpalichu.

S Vičowow. Tudý dyri 3. junija njevjedro do Schusterez kléwa a ſaray we nim ſwinjo.

S Woporka. Tež pola naš mějachmy 3. junija njevjedro, pſchi kotrež blyſk do jeneje ſiph dyri a wot tam do domu knihovjasarja Uhnera ſlecži, hdyž Uhnera 18létne domjazu džowku pohluschi, žaneho dalsceho ſleda njeſawoſtajſchi.

S Zarlow. Tudý dyri 3. junija blyſk do bróžnje ſublerja Schrybarja a ſapali ju. Dokelž pak to hny-

dom pytnychu, dha šo radži, wohen boryš ſahaſnyčę, předy hac̄ bē wón wulku ſchodu načinił.

Příopk.

* Nada počnóznonémſkeho ſwiaſta je tſjoch wučených hwěſdarjow pſchepróbyka, ſo bychú ſo do Oſtindiskeje podali a tam počne ſac̄mice ſlónza, kotrež ſo 18. augusta t. l. stanje, wjedžený ſobledžbowali. Tam budje ſo mijenujžy tajte ſobledžboware ſajlepje ſežinicz hodžic̄, dokelž je tam w ſežu njebo ſtajne jaſne. Či tſio hwěſdarjo pak ſu: profeſor Engelmann ſ Lipska, profeſor Spörer ſ Anklama a profeſor Lietjen w Barlinje. Pućiomanske hóſty doſtanu woni ſarunane.

* W Gubinje je wojaſ Kaiser, kiz bē dobrowolnje do wójska ſtuſik, 28. meje ſ tórmu tamniſcheje wulkeje zyrkoje deſe ſločiſ a ſo pſches to tak wobſchodziſ, ſo dyrbjefche boryš wumrječ. Wón bē nekotre dny bjes dowolnoſcie přejeku wostał a ſo naſſlerje ſchraſy bojeſche.

* W Praſy mejaču 3. junija ſylnye ſjewjedro ſ wulkim ſliwkom a krupami, kiz ſu tam tójſkto ſchody načiniſti.

Sſerbſki bramborſki zaſník pſche ſ Delnych Lujžiž:

* W Pižnju dyri w nozu 27. meje ſjewjedro do Tuchsweho wétrnika, kotrež ſo pſches to wotpali. Tež jena hródž bu wot wohnja dožahnjena a wotpali ſo. To ſamo ſjewjedro dyri w Šekopizach do wowečeńje a ſabi 300 wonzow. — W Kleſhovje pola Lubnijowa wotpaliču ſo tſi bróžnje. — W běločach (Spreewald) dyri blyſt do bróžnje tak mijenowaneje „Čerweneje kheze“, kotrež ſo wotpali. Dokelž bē wona jara wulka a wot stareho jadrejtého drjewa, dha paleſche ſo wona hac̄ na druhé ranje.

* W hr o d o w ſ k e j holi wundje 21. wohen a wotpali ſo na 35 jutrow starých hójnow.

* S Rehmela pola Frankfurta piſhaja wot 2. junija: Wejera dyri blyſt w bliſkej wóz Huppertu do jeneho burkého domu a bura, taž tež jeho žonu na mějſce ſarash; džec̄o, kotrež wona na ſlinje džeržeſche a dyrbjefche ſo naſajtra kſchcziež, padže drje na ſemju, wosta pak zlye ſjewobſchodziſene.

* Žendželska kódž „Wallace“ bē na ſwojim puczu wot Chinchasa do Corka wulku džeru doſtaka, na čož kapitan a ludžo kódž na čołmach wopuſchzejichu. Woni mějaču to ſbože, ſo jich italska kódž „Elvira Gienello“ na ſo wſa. Ale tež tuta ſo 15. měrza roſtama a wot wſchěch ludži, kiz na njej běchu, mijenujžy 50 mužow, je-nož 10 pſchi živjenju wosta.

* Ruske knježerſtwo je generalej Kaufmannej 1 million rublow poſzkoſto, ſo by jemu pjenjeſ ſjepobrachowalo, hdyž Bucharsku pod ruske knjeſtvo pſchivjedze.

* Wot mordarſkeje ruky ſatſeleny ſerbſki wjerch Michał,

kotrež je 26. junija 1839 ſerbſki thron naſtupiſ, dyrbjefche jón w ſežu 1840 ſaſo wopuſchzejic̄, dokelž běſche mózna ſtrona bjes ſſerbami, kotrež čyžiſche Alexandra Karađordžewic̄a, t. j. syna Čorneho Jurja, něhdž ſa ſerbſtu ſwobodou wojowarzheho, ſa ſerbſkeho wjerchá měcz. Wón cjeſný i ſwojemu nanej Mikloſhej, kotrež bē předy ſerbſki wjerch był a kotrehož běchu ſſerbi 1837 wotkadiſili. Wonaj pſchebýdliſtaj ſo potom do Walachſkej na ſwoje tamniſche ſubka, hac̄ w ſſerbiji w ſežu 1858 revoluzia wudýri, pſches kotrež bu wjerch Alexander Karađordžewic̄, dokelž běſche kſlabuſt, ſ kraja wuhnati a w ſapočatku leta 1859 ſtarý Mikloſh wot ſſerbów ſ nowa na ſerbſki thron powokaný. Po jeho ſmierci w ſežu 1860 wuſwolichu ſebi ſſerbi jeho syna Michała ſa wjerchá a tuteho ſu, taž ſmy w předu wojewili, tſjo bratſja Radowanowic̄zojo 10. junija ſatſeliſi. Hac̄ ſu woni to ſnadž někaſkeho wjeczenja dla ſežinili abo hac̄ ſnadž přiedawſki ſerbſki wjerch Alexander abo někaſta druha politiſka ſtrona ſa tym teži, to njeje hiſhce ſnate. So pak mōže w ſſerbiji pſches tutón podawki wulka měſhnenza naſtač to je wěſte a to cjiim bōle, dokelž M. Janich džec̄i ſawostajik njeje.

Teſho ſawostajena wudawa je Julia rodžena hrabinka Hunyadowa ſ Wuherskeje.

* W Praſy a po wſchěch Čechach budje jutſje 14. junija 70. narodny džen ſlavoneho čeſkeho wučenego a patriota Palazkeho na jara ſwjedženſke waschnje ſwjeczeny. Palazki je mijenujžy tón muž, kotrež je wohrebje i temu dopomhač, ſo je čeſki lud ſ čeſkej ryžu ſaſo i čeſcej pſchijſhōč.

* W bliſkoſci Dünaberga na ſteſniſy čzah 5. junija ſ kolije wuſkoczi a je pſches to 10 člowjekow žiwjenje ſhubilo.

* Na ſhuſeju pola Gnjewkova džesche 9 člowjekow, jako blyſt do nich dyri a tſjoch wot nich ſaraſn.

Sa pruske ſchule!

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje ſu ſa 7½ nſl. doſtač:

Bibliſke ſta wiſny abo biblijſke hiſtorije stareho a noweho testameta, po ſchulſkih regulativach ſprawjene, mijenujžy: ſe ſlowami ſhwjateho píſma powjetane a ſe ſchypruchimi a ſe kſerluſchowymi ſchtuečkami wukladzene, ſa ſaule a ſa domh w hornioluziſkej ſerbſkej ryczi wudate ſ wjazy hac̄ ſto bibliſkih wobraſam. — Saložk wupperthalſkeho towarſtwa i roſpſcheczeranju nabóžnych píſmow.

Tute biblijſke ſta wiſny ſu wot kralowſkeho knježerſtwo w Liegnizh ſa pruske ſchule, do kotrechž ſerbiſke džec̄i hodiž, poruczene a maja ſo ſchulerjo a ſchulerki tajkich ſchulow ſ nimi ſkerje a ſeprje ſaſtarac̄. Ta kniha je pěknje ſwasana a ſi wulkej ſyku rjaných wobraſow (bilbow) ſwasne wuphſchena.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

* * *

rozom

wótritaj

a

ludži pódla

škřetaj.

* * *

Hans Depla. Ssy dha, Motszo, twoju wołmu pschedat?

Mots Tunka. Kajku wołmu?

H. D. Nô, wschak ſu węzera w Budyschinje wołmjaže wili byke.

M. T. Ach tak ty ménisch. Hdy budzich wołmu mél, dha budzich tež wjedząć, hdy mam ju pschedać. — Ale praj wschak mi, tak dha ſu wołmjaže wili wupanęć?

H. D. Ja ſo jeneho woczerja ſa tym praſchach a

wón mi wotmolwi: „Ja ſzym zyke lěto prózu ſ wozgami mél a najwojazy, hdyž je tſihac̄ dach, a něko ſu ſtönežnje tež hiſhce mje w Budyschinje potſihali.“

M. T. Ščto dha wón ſ tajkimi ſłowami méniesche?

H. D. Wón to méniesche, ſo je jeho dobytk mjeniſchi, dyžli ſoni, dokelž ſupowarjo ſa wołmu mjenje da-wačni, hač ſonsche lěto.

M. T. To pak tež je mjerſaze. Hm!

Cyrkwinske powjesće.

Werowanie:

Pětrowska chrkej: Ernst Reinhold Hilsberg, wobydleč w Budyschinje, ſ Hanu Madlenu Paulinu Wjenczez. — Jan Ernst Hobral, měſčejan a wójnař, ſ Ottiliu Idu Mukez.

Michałska chrkej: Jakub Krawz, wobydleč na Židowje, ſ Chrystianu Rituschez ſ Ratarjez.

Ratholska chrkej: Pomajböh Pawoł Beckert, wobydleč w Račhowje, ſ Hanu Amaliju Mariju Meheršmidtez ſ Židowa.

Křečenje:

Pětrowska chrkej: Jenu Hilžbjeta, Jana Khejnila, měſčejana a kublerja w Budyschinje, dž.

Michałska chrkej: Jan August, Jana Frödy, živnoſcerja w Libochowje, ſ. — Hana Theresa, Juria Renčza, khejerja na Židowje, dž. — Oskar Emil, Jana Měta, khejerja w Dobrušći, ſ. — Hana Madlena, Handrija Augusta

Urbana, khejerja w Delnej Linje, dž. — Marja Theresa Berta, Korle Bohuměra Wendlerja, ſkonoma we Wurizach, dž. — Helena Augusta, Korle Bohuměra Wieczęka, kublerja w Pschiszechach, dž.

Ratholska chrkej: Max Michal Jakub, Michala Horjenta murjerja na Židowje, ſ.

Zemřečí:

Djen 22. meje: Korle August Rohac̄, wotročík na Židowje, 28 l. — 27., Chrystiana rodž. Stollz, Hadama Hale, murjerja na Židowje, wudowa, 78 l. — Handrij Lorž, wobydleč, 50 l. — 28., Jan Schokta, měſčejan, 58 l. — 29., Marja rodž. Michalek, něbo Handrija Šnowki, khejerja a polerja na Židowje, wudowa, 77 l. — Madlena rodž. Heinrich, Durja Wawrika, khejerja w Čejmerizach, wudowa, 76 l. — Emma Augusta Josefiná, Jakuba Bředicha Wylema ſ Heyden, rycerkuſblerja nad Wulslim Wjelkowom, dž., 6 m. 7 d. — 2. junija: Hana Krawzowa w Hownjowje, 81 l. 9 m. — Jan Krawz, wumjentat w Bošankezach, 65 l. 8 m.

Jenu sprawnu, džecji lubowazu džowku, nojradſcho ſe wšow, pýtam ſ 1. juliu t. m.

Ernst Kern,
hoſczenízat na ſerbſkých hrjebjach.

Hölčež, kotrž chze krawſto naukuňc̄, móže pola podpiſaneho do wuczych ſtipic̄. Tež móže tam jedyn krawſki wobſtajne dželo dostac̄.

Ernst Zuschka we Lufy.

Mojemu lubemn wujej
Janej Sendje w Maleshezach
 jeho czeſnej niewjesce
Mariji Chrystianie Nedžicj i Pomerez
 i jeje kwaſnemu wjekelu
 16. junija 1868.

Boh luby ſenjes tón žohnuj Waj,
 Wój lubaj nowaj mandželskaj,
 Tu na ežele a na duschi
 We domach a tež na poli.
 Kak budje Waju nan a macz
 Sso wjekelicz a ſradowacj,
 Hdžž Boh tón ſenjes Wam po hnadjie
 Wscho žohnuje we mandželswje.
 Duž wachujtaj a modlaj ho,
 So njed'že Waju mandželswo —
 Kaž netk taka husto je, —
 Swjaſt hoły, bjeſwſej luboſeſe.
 Tam wěſeſe mér a ſbože kſeje,
 Hdžž Bože ſłowo w ežeczi je,
 Hdžž ſtara ſhwjata Biblija
 We domje ežecz a prawo ma.
 Waj' dom Boh ſtajnie wobarmuj,
 Waj' rukow dželo požohnuj,
 Waj' ſdjerž pſci dobrej ſtrwoſeſi,
 Waj' troſchtuj we wscheſej ſrudobi.
 Pſci wjekelu ho dopomitaj,
 So hſchęje na tym ſwěcze ſtaj,
 Hdžž wjeſele a ſrudoba
 Sso jara husto pſheměnja.
 A pſchidžje kſiž a njeſbože,
 Dha ſnjeſtaj wschitko ſczerpliwje,
 Sso ſ božim ſłowom troſchtujtaj,
 Boh wopuſteſcij wſchak nočze Waj'.
 Hdžž trechja tež Waj khorſeſe,
 Kaž ſ wjeſtcha wschitkach na ſwěcze,
 Dha měſtaj rjanu nadžiju,
 So lepie budje we njeſbu.
 A hdžž tež jumu na ſwěcze
 Waj' čzaſ ſo zyłe minyť je,
 Njeſ ſbóžna ſmjerč wſchak pſhemewodža
 Waj' woběju tam do njeſba.

Pět'r M̄kōn̄.

Wosjewjenje etabliſementa.

Ežeczym wobydlerjam Wosporka a woſkoſeſe ſ tutym najpodwoſniſho k naſwiedzenju dawam, ſo ſhyt ſo tuty jako klempnar ſaſhylſk a ſo ſa wschitke, do klempnarſta ſluſhaze džela, kaž zinkowe, blachowe, mořaſowe a czornoblachowe dželo, najlepje poruczam. Moje ſtajne prožowanje budje, wschitkach, kiz mi doměrjenje ſpožeſa, pſches sprawne a tunje poſluženje ſpoſoſicj.

W Wosporku, 11. meje 1868.

S poczeſcjovaljom

Bernhard Weber na niſčanskej haſſ.

Pschedawanie traw.

Łetuſchi trawný wujitk na ſuſejich ſuſach w czerniſchach pola Minakala budje ſo bližſchu
 ponoželu 15. junija rano wot 9 hodzinow
 po ſoſach ſa hotowe pjeniesy na pschedawanie pschedawacj.

W Minakale, 10. junija 1868.

Grabinſka Ginfiedelska inspečzia.

O. Liebusch.

Drjewowa aukcia.

Piatk 19. junija dopołnja w 8 hodzinach budje ſo na ličańſkim reviru 20 floſtrow duboweho ſchczępo- weho, kuleczkoweho a pierikoweho drjewa ſa hotowe pjeniesy na pschedawanie pschedawacj.

Chromadzisna pſci ličańſki zyhelniczi.

H. Dietrich.

Wsche družiny molerskich a murjerskich barbow ſuchich a we woliu rybowanych, rjane, verje ſhnejate lanochymjenjowe firniſh, bernsteinowe, ſopalowe, dama- rowe a druhé laki, franzowſki a němſki terpentinowſi woliſi, rynkowe, laſkowe, woliſobarbne a běle pinsle we wſchelakich cžiſlach poruczaj po najtunisich placzisnach

J. G. F. Nieckſch.

Wiczowe a rheumatiſmuſowe wot- wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcziwiſle wotwodžuju wschitko, ſchtož wicz ſaložuje, ſ thoreho ežela won, a ſluža jako wěſty hojazhy ſredk pſche wicz, a rheumatiſm wſchitich družinow, pſche woblicz-, ſchij-, brist- a ſubhydro- lenje, pſche hlowjazu, rucznu a nohowu wicz, pſche falanje w boku, pſche drjenje w ſtawach, w kribjecze a w bjeſdrach, pſche drjenje we wuſchomaj a t. d. a ma je na pſchedan w paſekach ſ wuſafanjom, kak maja ſo trjebacj,

po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Woprawdžity homöopathſki ſtrawotny thoſej

poruczaj najtunischo

August Lehmann na ſerbſlej haſſ.

NB. Saſopſchedawarjo doſtanu pſchiměrjeny rabatt.

Lužičan čo. 6 je wuſchok

- a wopſhija: 1) Potajne horjo. Spěw wot Hiedlerja.
- 2) Žeſda po poſcze. Powiedanczko wot Čeſkile. 3) Čerkeſta pěſen. Spěw, ſ ruſkeho pſchelozeny wot Warla.
- 4) Žeſhn jubilej, ſerbow naſtupež. Wota R. A. Jenča. 5) Šwjetzen czeſkeho naroda. Wopſhak M. Hórnik. 6) Žadna luboſc. Spěw wot Čeſkile. 7) Polakam. Spíšak W. ſ ſlepjanſki. 8) Něſhto ſ chemije. Wot M. Roſtoča. (Poſtracjowanje.) 9) ſ Budyschyna a ſ Lužiſh. 10) Šklowjanſki roſhlad. 11) Liſtowanje.

Swoj skład

schlesyńskego fruchateho, rózgateho a drobnego kamienitego wułka, tajkeho myteho
wójeschateho kowarskiego wułka I a II,
czesku brunizu,
chamoty, třeschna a murierske zbyle,
cement a lapidarski mas,
wszystkie družiny hnojnych präparatow
nanajlepje porucza

Najlepšemu papieru k pišanju, zjehnowaniu a
bausowanju, po 10, 20, 30, a 50 np.;
wubjerny syglak, czorny, čerwony a stocjan, po 10
hač 50 np.;
szylne troški a koſny,.
najlepši platinaschwamp, zynkowe kloby a schwamp
porucza **Chr. Holtsch Nachfolger**
na mjałowym torhosceniu.

H. Grieshammer

se składom na dwórnischę i napszeczą lubłobubie,
i comptoirom tež tam a na swoiknej lawskiej habsy čo. 819.

Mět w Nowej Wsy pola Klukša ma pschedan
zadu tunjo na pschedan.

Kboſej

dobry a szylnejſtłodżazy, punt po 66 a
72 np., wožebniſche a najwožebniſche
družiny punt po 8 hač 12 nžl. porucza

David Berger.

Na pschedan.

Dwaſ i sawostajeniu instrumentydzělaria Neu-
manna we Wosporku klusčaj domaj i wulkej žadowej
ſahrodzu a ſe 4 forzami bliſtoležazhego pola ſtej na pschedan,
teho runja wſchon thscherſki grat, jena ſchatowa rola,
jedyn cello, jedyn býrglowy poſitiv, ſa ſchulu abo modler-
niu ſo hodžazh, tež ležitej tam 2 kopje ſkomh na pschedan.
Wſcho dalshe je ſhonicz pola wudowym Neumann no-
we je tam.

Štehniſta žiwnoscj čo. 3 w Blužnikach, i 5 forzami
pola a ūki, je hnydom ſe ſwobodneje ruki na pschedan
a može ſo wſcho dalshe pola wobžedjerja tam ſhonicz.

Kedžbu!

Jutſje njedželu ūljenje wo ſolbaſh w Mjeſchizach.

Jako mandželskaj poručataj so:

Heinrich Urban,
diakonus w Klukšu,

Fanny Urbanowa rodž. Schöne
z Lichanja.

W Klukšu, 1. junija 1868.

My ſ nowa i nawiedzenju dawamy,
ſo ſo aufzije, fotrež maja ſo nje-
dželu abo ſwiaty džen wotdžerzecz,
w Nowinach wosjewjecz njeſmiedža.

Redakcia.

Plaćisna: ½ bl. 1 fl. ½ bl. 15 nžl. ½ bl. 7 ½ nžl.	bely	Plaćisna: ½ bl. 1 fl. ½ bl. 15 nžl. ½ bl. 7 ½ nžl.
selowny bróſtſyrop wot		
Dr. med. Hoffmann.		
Na pschedan maja ſo ſtajne prawdziwy Wilhelm Jacob w Budyschinie, Ernst Postel w Klukšu, Ferd. Pech w Scherachowje, G. H. Dobritz w Rakezach, G. H. Mücke w Lubiju, J. G. Poetſchka we Wosporku, Hermann Käſtner w Kamieniu.		

Miſionſka ſhromadžiſna we Wulkim Wjellowje.

Džiwocžanske herbke ev. luth. miſ. towarſtvo chze,
dali Boh, jutſje ſa tybžen, 21. junija, miſionſku hodžinu
we wulkwjellowskiej ſchuli wotdžerzecz, na fotruž ſo wſchitz
pschedzeljo miſionſtwa a wožebje ſobuſtawh towarſtwa
naležnie proſcha, ſo chyli ſo tam popołnju w tſjoch
nutſnamakac̄. **Pſched ſhido w o.**

Prénju njedželu po Swojatej Trojicy budże pola
rychtarja Alberta w Mjeſchizach miſionſka hodžina wot-
džerzana, na fotruž ſo wſchitz pschedzeljo miſionſtwa naj-
pschedzelniſcho pschedproſchuja.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawań
J. E. Smoleń.

Kóžde číšlo płaci
6 np. Štvortlētna předpłata
pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřije ēe: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěvy. — Swjedzeni w Brashy. — Ze Serbow: Ge Šemjebazeje. S Budyščina. Se Židowa. S Łahowa. S Lipin. — Psihiopl. — Hanß Depla a Mots Tunfa. — Čyrkwinie powjeſce. — Nawěstnik.

¶ nawiedzenju.

Ezi ſami čeſcjeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, fotſiz chzedža
ſa nje na tſecze ſchtwórtlēto 1868 do předka płaczic, njech nětko 66 np. w
wudawari Serbskich Nowinow wotedadža. Ezi, fotſiz ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkaſacz. Na pruſſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacz $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pschinjeſenje do domu płaczi ſo ſakkim poſtam ſchtwórtlētnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płaćizna žitow a produktow w Budyšinje.
13. junija 1868.

Dowoz: 7640 kórcow.	Płaćizna w pŕerézku na wikach, na bursy,			
	wysza.	nižsa.	najwyšsa	najniż
Pscheinza . .	11. nſl. np.	7 27 5	7 5 —	8 10 —
Rožta . .	5 — —	4 17 5	5 5 —	4 25 —
Deczmién . .	4 — —	3 25 —	4 5 —	4 — —
Bowž . .	2 20 —	2 15 —	2 16 —	— —
Šróch . .	6 — —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahł . .	7 20 —	7 15 —	— — —	— — —
Hejdusčla . .	5 20 —	5 15 —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 15 —	— 14 —	— — —	— — —
Kopačkomy . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. syna . .	— 22 5 —	— 20 —	— — —	— — —
Lane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Pjenježna płacisna.

W Lipſtu, 18. junija, 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazy czerwieni ſloty abo dukat 3 il.
6 nſl. 8 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 87 $\frac{1}{2}$ (17 nſl. 5 np.)

Gzabi ſakſkoſchlesyňſkeje želeſnicy ſ Budyščina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; psihiotkin 1 h. 3 m.*; popołnja 3 h.
33 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnja 3 h. 25 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

*) Psihiotknenje wot a ſe Žitawę a Liberzą (Reichenberga)
†) Psihiotknenje do Žitawę.

Najnowsche.

Belgrad, 16. junija. Vjes tymi, ſiž buchu
ſ nowa ſajeczi, je wěſty Spaſic, pola kotrehož
wſchelake papierz namakachu, ſi kotrychž je widzecz,
ſo ſo pscheinzo wjehče Michalej revoluzija psihi-
hotowasche, ſo by předadawski wjehč Alexander
Karadjordjewicz ſaſo na ſerbski thrón psihiſchol.

Ruski khězor je ſerbskemu ludu ſwoje ſobuze-
lenje nad ſmjerču wjehča Michala wupraſit.

Spiritus płaczescze wczera w Barlinje.

18 tl. — nſl. a 18 tl. 5 nſl.

pscheinza 72—90 tl., rožta 50—55 tl.,
(to je: ſa 25 pruſſich kórcow.)

rēpikowy wolič (nječiſczeny) 10 tl. 5 nſl. —
(Egiſczeny, faž ſo w Budyščinje pschedawa-
ſtajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžſki.)

S a k s k a. Na požlenje budyske wołmjaze wili běsche ho wšcho do hromady 10,331 kamienjow wołmij pschiwiesko. Wot tuteje wołmy je šo 8302 kamienjow pschedalo a placzescze kamien 1 hac̄ 2 tl. mjenje, dyžli končhe lěto. Kamien najlēpscze wołmy placzescze 14—15 toleč, žrénjeje 12—13 tl. a schpatnisczeje 11—12 tl. Tak wjele wołmy, taž lěška, so hiscze ženje do Budyschyna na pschedan pschiwiesko njeje a trajesche zyke pschedawanie jenož někotre hodžiny.

Knies krajski direktor baron Gudschmid poda šo na dwaj měšazaj do kupjel a ma jeho sa tutón čas řínes tajny radiczel s Beust sastupowac̄.

Pohonč Heinrich w Niederrennersdorfsje pola Herrnhuta je 50 lět na tamniščim kniežim dworje žkužil. Tafo wón teho dla 7. meje šwój 50letny žkužbný jubileum žwyczesce, bu wón wot šwojeho kniežstwa wschelako wobdarjeny a jemu prajene, so wot njeho hac̄ do kónza šwojeho živjenja jědž, wobhdlenje a t. d. dōstanje, hdž tež njemohl wjazy dželac̄. Kral Jan bě jemu řežbornu, t albrechitskemu rjadej žkužazu medaillu požkal.

W Draždjanach je šo 12. junija w nož wojak Winkler wot 8 kompanije 2. grenadierregimenta, jako pschi schanž čzo. 10 na straži stejesche, ſam ſatſelit. Wón je pječza ſ Budyschyna a je ſebi najſterje teho dla živjenje waſa, dokež ſo někajkeho lohkeho pschesupjenja dla schtraſy bojesche.

Wot budyskeho wołrjeſneho ſuda bu wóndanjo pječarſti Knoch ſ Delsniža t 18 njedželskej dželarni wotbūdzeny, dokež běsche 4. měrza ſ jenym druhim towarzchom korezmarja Mitascha w řekezach wobkraný.

P r u ſ y. Kral, kotrž bě ſo na někotre dny do Schlesynſteje podač, je ſo wot tam ſažo do Varlina wrózil. Wón pječza 25. junija do Wormsa pojedže, so by ſo na požwyczenju tamniščeho wulſtneho Lutheroweho pomnika wobdzeliſt. — Dale powjeda ſo, so ſo kral na tsi dny do Hannovra poda.

Pruske kniežerſtwo je pschiwoliko, so ſmě fabrikant Krupp w Czernje ſa ruske kniežerſtwo čehnjene worzelowe kanony wschelakeje wulſtoscze dželac̄. Rukowſta čze ſwoju artilleriju zyke po pruskim waſchnju ſrjadowac̄.

K dopomjenjenju na kralowejhradzku bitwu budje w Varlinje wulſta wojerſka parada wotdjeržana a tutón džen hewak wot wójska ſwiedženszy wobjendzeny.

Na połnožnoněmſkim parlamente w tchle dnjach nowu wahn a měru wurađowac̄, kotrž ma ſo we wšichčeh krajač połnožnoněmſkeho ſwiaſta wot lěta 1872 trjebačz.

Hrabja Bismarck je ſo t polepſchenju ſwojeje hubje neje ſtrowoscze na ſwoje kubka w Pomorſtej podač, ſo by tam ſhwilu w měrje a počku žity bjež mohk. Bjes tym jeho, taž ſm̄ hizom thdzenja na to ſpomniſi, ſakſti minister baron ſ Friesen w parlamente ſastupuje. Bismarck je pječza jara na nervy woſtabil a duž ſu jemu

ſakſarijo wſchitko duchowne napinanje ſa dleſchi čas ſakſali. Hac̄ pač budje wón pschi wſchej dobrej woli tajku ſakaſnju dopjelnic̄ a na tajte waſchnje ſwoju ſtrowoscze ſažo doſtač ſaž, to ſo praſha, dokež tola jara wjele wažnych wězow w jeho ružy leži.

A w ſ r i a. Někto je něhdje poſdra lěta, ſo awſtriske novinu wo jenej ryczi powjedac̄u, kotrž je jedny wožebny řínes ſ ministrom Beuſtom měk, w kotrej je tón wulſadowač, ſo čze w jenej poſožy ſhězorſta Madžaram a w druhéj Němzam wſchu mōž do ruky dac̄. A jaſlo je potom tón wožebny řínes pschiwomnič, ſo ſo to awſtriskim ſklowjanam lubič ſiebužde, dha je Beuſt wotmořik: „Tych ſ ſczenje pschitloczimy.“ — Tute ſklowa možesche jedny hac̄ dotal ſkoro kóždy thdzenj pač w tych pač w druhich awſtriskich novinach čitac̄ a mějſeſche je kóždy ſa wěſte a wěne. Wóndanjo rjekný pač baron Beuſt w druhéj komorje minſteho ſejma, ſo wón tajte ſklowa prajek njeje. Wſchitz ſo na tym wulſu jara džiwaču a to cžim bôle, dokež je baron Beuſt nimale poſdra lěta w tajkim naſtuwanju mijelčač, a nichlón jemu tak prawje wěrič ſočze, ale ludžo praja, ſo je wón ſkonečnje ſ ſtemu pschitwědzenju pschiſhok, ſo ſo ſklowjenje, hdž jich tež najhóřſho pschesczéha, tola ſ ſczenje pschitloczic̄ njeſadža. Duž je wón nuſowaný, tež ſe ſklowjanami ſepe wobkadhac̄, dokež mohli jemu tucži hewak ſkonečnje jeho zyke dželo ſkayc̄.

Džen 13. a 14. junija bu 70letny narodny džen čeſkeho ſtawiſnopiſarja Palazkeho w Prahy jara ſwiedženszy wobjendzeny. Měſčenje a ſtudentojo ſ jeho čeſczi wulſti faktowý cžah wotdjeržachu a na druhí džen bu jeho dla vyskona hofčina wuhotowana. Palazki je tón najwožebniſhi wubudzowac̄ čeſkeho ſuda a wón je wožebje ſ ſtemu pomhač, ſo je čeſka narodnoſeſ ſažo ſ ſwieschej možy pschiſhka. Řeſku ſuboſc a čeſcž wón teho dla bjes Čechami wužiwa, je ſ teho widžec̄, ſo je wón na ſpomnjenymaj dnjomaj psches 700 ſbožopſchejacych telegramow a pišmorow doſtač.

Saňdzena ſobotu je prynz Napoleon, kotrž někotre dny we Winje pschiwymaſche, do Prahi pschiſiél a w hofčenju ſ čornemu konjcu wotſtupiſt. Wón pschiſladowac̄ ſ temu wulſtemu faktowemu cžahem, na kotrž runje ſpomnichny, a pscheproſu naſajtra Palazkeho a Riegra ſ ſebi, ſ kotržmajž ſo doļho wo čeſkich a awſtriskich naſežnosćach roſvyczowac̄. Tafo wonaj bjes druhim powjedac̄taj, tač ſo čeſky redaktorjo wot awſtriskeho kniežerſta pschesczéha a ſo ſkoro žadný měšaz njeſandže, hdžej ſo tón čeſki redaktor ſ ſměbačnemu jaſtu a ſ 1000 ſchěznačow ſchtraſy, tamón ſ ūkemu lětu čeſkeho jaſtu a ſ wulſej pjenjeſnej ſchtraſje wotkudži a ſo tajkich redaktorow do najhubjeſniſich džerow a bjes mordarjow a rubježníkow tykaja, dha njemóžſeſ ſo prynz Napoleon nad tajkim ſatrashnym ſakħadženjom doſež nadžiwač a

wón wjele ras sa hobi to kłowo „żakończe, żakończe” wupraji. — Sprajskich Němzow wón żaneho k źebi pſchepronostk njeje. Hewał je źebi wón wscho, schtož je w Prahy pomnječja hódne, wobhladował a ho wot progskeho měščjanost Klaudyja (kij je tež Čech) po měscie wokolo wodzicž dał. — Prinz Napoleon je ho pónđzelu sažo do Wina podał a čzysče wot tam do Peštua (wuherskeho hlavného města) jecž.

Franzofská. Khejor Napoleon je ho s Parísa na hród Fontainebleau podał. Wón je pječza khetro khorowathy.

Pruſki pôžkanz na franzofskim dworje, hrabja Golsz, je ho do Emja do kupjel podał.

Milan Obrenowicz, 16lémny wuj skónzowanego herbskeho wjercha Michala, hacž dotal w Parísu wužby dla pſchebywaz, kotrehož je njebo Michal pječza sa swojeho herbu poſtaſik, wostanie hacž na dalshe w Parísu, dokelž čze wotczakacž, hacž jeho herbsti lud sa swojeho noweho wjercha wuswoli.

Serbia. Na skónzowanju herbskeho wjercha Michala je, kaž to wscho pokazuje, politika wina a je ho to wot teje strony stało, kotaž čze, so by wuhnaty herbsti wjerch Alexander Karadjordjewicz abo jeho syn na herbsti hrón pſchischtok. To sda ho zyle ſiawne bycž a je hacž dotal pſches 30 ludzi do jaſtwa žadjenych, kotsiž ſu do teje węzy ſapleczeni.

S p ě w y.

N a r ó ž u.

S dyhom žwiatoh' Jana
Kcjeje lubosna
Wołna róža rjana,
Róžow kralowa;
Uj, th róža najrjenicha,
Kož ta moja holicža.

Makojza ho scheri
Wołna s hordosću,
Sklabje pał ho méri
K twojom' runjeczu.
Uj, th róža nairjenicha,
Kož ta moja holicža.

Malika ho puła
S hliočku scherokej,
Podarmo pał ūka,
Hacž czi runa njež.

Ssomotki drje móža
Wychu dawacž ſej,
Ale kož th, róža,
Nihdze žana njež.

Wołna malva phta
Twoja ūtra bycž,
Podarmo pał ūpta
Tebje doſežahnuć.

* * *

Swjedžen

położenia sakladnego lamjenja sa nowe czeske dziwadlo w Prahy.

(Poſtracžowanje.)

Łeto 1848 pſchinječe awstrijskim krajam konſtituziju, to rěka tajku krajnu wuſtawu, po kotrejž mōžesche ho nětko tež lud pſches ſwojich ſapožkanzom na knježenju wobdzelicž. K temu hžiom tojskto ſwobody ſkuſcha a tu běſche awstrijski khejor ſwojim ludam wudzicž dyrbjał. Šromadny awstrijski ſejm bu do Wina powokaný, kotrejž mějachu wschitke awstrijske kraja wobpožlač, s wuſacjom Wuherskeje, Szedmihródskeje, Schrowatskeje a Šeklawonskeje, dokelž mějachu tam hžiom ſwoju staru konſtituziju, kaž tež s wuſacjom Lombardskeje a Venezianskeje.

Duž ho na ſhromadny awstrijski ſejm tež w Čechach požachu ſapožkanz wuſtowecz a tamniſki Němzy ho nje-malo poſtróžichu, fo je jim tam nowa ſwoboda mōž s ruki wſaka. Mjenujz w Čechach je wjele mjenje Němzow, dyžli Čechow, ale němſta mjeniſhina bě czesku wjetſchinu wobknježika, dokelž bě dotalne awstrijske absolutne knježeſtvo wschitku mōž Němzam do ruki dał, tak ſo ho žadyn Šeklowian ani hibnzej njezmiedzisze. Nowa konſtituzia pał wschitke awstrijske ludy runoprawne a ru-nožwobodne wupraji a duž Čechojo khetsie rucže němſke puta roſtorhnychu a pſchi woſbach jenož czeskich mužow na ſejm wuſwolichu. To ſo czeskim Němzam mako lu-biſche a druži Němzy s wonka Awstrije tež ſe ſmorschje-nym čžokom na to hladachu, pſchetož woni běchu měnili, ſo je ho Čechowſtvo hžiom zyle do Němzowſtwa pod-nurito a ſo je czeska ſemja hžiom zyle němſki kraj.

Czeski lud bě drje hacž dotal zuſniſtu ſkužicž dyrbjał, ale wón bě pſchi tñm ſ wjetſcha ſwocjej ryczi a ſwojej narodnoſci ſwérny wostał. Nětko mějſche pał wón na politiske polo wuſtupicž a bě ſtrach, ſo móhle wón po ſwojej politiskej njenashonjenosczi do ruki někajſich revo-luzionarow panjež a ſo wot nich k ſbežkaſtwu ſawjeſcž dał. Ale wón bě mudry doſež, ſo tajlich ludzi ſminiež a woſbanku po radze tych mužow činiež, kotsiž běchu w časzu podczishežowanja ſ nim džerželi, jón wučzili a roſ-hwétlowali a ſo w ſrudnych dñiach pſchetož jako prawi, horſliwi Čechojo wopokaſali.

Jedyn tajſi, po zhlým kraju derje ſnaty, muž bě pał Palazki, wot krajnych stanow ſa ſtanisnypiſharja (histo-riografa) czeskeho kraja poſtajeny. Wón, syn jeneho evangelskeho wuczerja w Morawje, mějſche połne dowě-rjenje czeskeho luda, dokelž bě wschē ſwoje žiwe dny ſa czeski lud ſkuſlował. Podla njeho bě wužokowazeny muž jeho džowki, doktor prawa Rieger, syn jeneho bohateho czeskeho mlynka, mózny ryczeř a njeſtawazych ſakitorař ſwojich czeskich ſobuſrajanow. Jako tſeſzejho muža, kotrejž bě źebi — hacž runje w krótkim časzu — powſchitkomne

dowěrjenje čěšského luda dobył, bě Hawliczék, redaktor tak mjenovaných Narodnych Nowinow, kotrej bě wón hnydom wudawacj poczał, jako bě nowa čiščejowa swoboda sastupila. Wón swoje nowinu tak wustojnje redigowasche, so běchu wone bórsh po wszech Čechach roszczerjene a so lud po tym činjesche, shtož jemu Hawliczék abo druhý sprawni Čechyjo w nich radzachu.

My nochzemý prajec, so njebudzíchu tež druhý Čechyjo sa swój lud po wszech móžnosći skutkowali, ale tak wjese je pschezo wěste, so tehdy čěški lud wořebje na tuthy třjoch muzom hladasche a swěru po jich řekowach činjesche. My dowolamy ſebi k temu někotre pschikkadly dacž.

Jako běchu mjenujz Vladičarjo we Wuherskej a Němcy we Winje a t. d. revoluziju pschezjivo khězorej ſapocželi, běchu tež ludžo do Čech pschickli, kiz Čechow napominachu, so bychu ſo tež na taſtej rovoluziji wobdzělili. Či paž na taſtich rypakow njepoželachahu, ale dječku k Palazkemu, ſo jeho wo radu prashecz. A tón jim rjecku: „Moji lubi, wostańce ſwojemu khězorej ſwěrni a jeli trjeba, wojuicze ſa njeho pschezjivo ſběžkarjam a ſa wobſtacze Awstrije; pschetož hdj by hischče žana Awstrija ujebyka, dha bychym ju ſtvořic dyrbjeli.

A čěški lud činjesche po jeho řekowach.

Dale. Po dohólečnym podkóčenju pschindže člo-
wiekej, hdjz nahle počnu ſwobodu dostanje, lohko doſež
do hlowy, ſo by najradſho wschitko pschemeník, w čimž
je hacž dotal živý byk. Tak běchu w Čechach k politi-
ſkim pscheměnjenjam hotowi, hdj budžiſche je Palazki ſa
dobre ſpoſnał, a tak chydu tež ſwoju dotalnu wěru wo-
puščejic (w Čechach je nimale wscho katholske), hdj by
Hawliczék k temu pschikložowal. Se wszech stronow
běchu ſo na njeho ſ praschenjom wobročili, ſhto maya
w naſtupanju wěry činieć, na čož jim wón w ſwojich
nowinach wotmolwi, ſo dyrbja jemu khwilu k rozmýlenju
tuteje wěz̄y wostajic. Duž, móhł rjez, zyky kraj na to
čakasche, ſhto wón rjeckne. A po krótkim čaſku wotmolwi
wón w ſwojich nowinach: „Wostańce pschi ſwoje dotalnej
wěrje; pschetož pschi kóždym wěruwusnaczu móže člowieč
politiku ſwobodu dobyč. My mamý hizom Němca na
ſchiji a njeye trjeba, ſebi hischče bamža a třch kiz ſ nim
djerža, na ſchiju ſčahnyč. Maſhi wótzojo ſu ſwoju
narodnu ſwobodu psches to ſhubili, ſo mějachu w jenym
čaſku ſ Němzami a ſ bamžom wojowacj, duž chzemý
my mudriſki byz a bamža na počoj wostajic, a t. d.

Najprěnſche, ſhtož čěſz̄y ſapožlanzy na ſhromadnym
winckim ſejmje wuſtukowachu, bě ſakon, po koſtrymž kóždym
awstriſki lud w naſtupanju ſwojeje rycze počne prawo
dosta. Duž móžachu Čechyjo ſwojeje džeczi tež na wszech
ſchulach, jako w gynnasiach a t. d., ſ pomožu čěſkeje
rycze wuečic dacž, ſ Čechami dyrbjescje ſo na wszech
ſhulach a druhich ſaſtojnſtwach čěški ryczeč a na čěſke ſhulach
ſkřibj a piſma dyrbjachu ſaſtojnizy čěški wotmolwicę.

W nižších ſchulach a w zyrkwi Čechyjo hizom ſwoju
čěſlu rycz mějachu a někto wona tež psched ſastejn-
ſtwami ſwoje prawo doſta. A jako bě čgaž pschickol, ſo
ſo by ſo w Prahy nowa měščjanſka rada wuſtoliča,
kotrej bě hacž dotal němſka byka, dha ſo ſta, ſo buchu
jenož Čechyjo ſa radnich knjeſow wuſtoleni. Nowa
prajſka rada wobſankny, ſo ma ſo na radnej khězi wořebje
jenož čěſki ryczeč a piſacj, ſo pak, hdjz tam žadyn
Němz pschindže, tež tutón ſwoje počne prawo doſtanje,
tak ſo ma ſo ſ nim němſki ryczeč a jednacj.

Po pschikkadje Prahi činjachu tež wschitke druhé
čěſke města a bě to ſ spodžiwanju ſa třch, kotsiž mějachu,
ſo w Čechach jenož hischče někotſi burja čěſz̄y rycza.

Bjes tym bě wuherska revoluzia wudyríča a Čechyjo
khězorej ſe ſkowom a ſtukom na wsche waſchnje psche-
zjivo ſběžkarjam pomhachu a wona bu ſkónczne ſ pomožu
ruskeho wořiſka porażena.

Ale awstriſka khězorska ſwójba njeje ſo pschezjivo
Sekowjanam ſenje djakomna wopokaſala, pschetož kóždym
ras, hdjz bu wona ſ jich pomožu ſ někakleho njeſboža
wutorhñjenia, dha ſo ſažo k ſwojemu ſwuezenemu thran-
ſtu wroczi a Sekowjanow ſ nowa podkóčowasche.

Awstriſkim Sekowjanam bě mjenujz do myſle pschicko,
ſo by jara derje bylo, hdj bychu ſo wſchitke ſkow-
janské ludy w Awstriji bliże ſeſnali a wurađili, ſak
a ſhto bychu w naſtupanju politiki činieć měli. Duž
bu wobſanknene, ſo bychu ſo najnahladniſchi mužojo ſe
wszech awstriſkych Sekowjanow w Prahy ſhromadzili a
tam radu ſkadowali. Se wszech stronow tam pschind-
ječku a bu bjes druhim wurađene, ſo móže Awstrija
jenož pod tym wuměnjenjom ſbožomnje wobſtacz, hdjz
maja tam wschitke ludy počne prawo, tak ſo by tež w
ministerſtwje kóždym lud ſaſtupjeny byk.

Taſte wobſanknjenie je wěz̄e wscheje česceje hōdne,
ale wone Němzow, kiz běchu hacž dotal w Awstriji nade
wschitkimi druhimi ludami knježili, žakoſnje miersaſche.
Woni mějachu na khězorskim dworje hischče pschezo naj-
wjetſchu móž a wjedžachu ju k ſwojemu wužitkje derje wužicj.

Woni mjenujz bórsh pytnychu, ſo drje je ſwoboda
(frejota) krafna wěz̄, ale ſo je wona jich knjeſtſtu w
Awstriji ſkódná, dokež tam woni druhé ludy wjazh
wobknječic njeſoža, pschetož „naž je mjenje, dyžli Seko-
wjanow“, prajachu woni, „a ſhto nam ſwoboda pomha,
hdjz naſchu móž ſ njej ſhubimy“.

Taſte ſebiſhne myſle njeſhu kſchecijanske, ale w
politič wſchal ſo, Bohu žel, čaſto ſa kſchecijanstwom
njeprash, ale jenož ſa tym, ſhtož wužitk pschindjeſe. A
taſteho wužitka dla ſo husto prawda na bot ſtoreči a
najwjetſcha njeprawda na kožuje.

Tak bě tež w Awstriji. Sekowjenjo běchu ſebi wſchu
prógu dawali a wuherska revoluziju poraſh, pomhali,
tak ſo ſmědžachu ſebi myſlil, ſo ſo jim khězor někak

džakomny wopolaže. Tehdy bě pak Ferdinand s austrijskym khejzorom, dobrociwym, ale řekly cílowej, kiz so naryczecz da, awjtrisku khejzorsku krónu swójemu módemu wujec, nětějšiemu khejzorej Franzej Josefie wotstupic.

To bu hubjenje sa swobodu a wožebje hubjenje sa austrijskich Šekowjanow. Němzostwo sažo počnu móz dosta a ju s wulkej surowoscju nakoži. Nowy khejzor so nikoho wjazý bojetz njetrjebasche, pschetož tuherffa a wińska revoluzia bě podkočzena. Duž wón rjekny, so nowa konstituzia nicio wjazý njeplaczi a pušczej sapoškancow austrijského ſejma domoj, prajizy, so jich radn njetrjeba, dokež ma sažo mož došcz. A na Prahu pošla wón swójego generała, němiskeho wjercha Windischgráza, kiz Šekowjanow, tam wuradzowazh, s kanonami roſehna.

Nětko ſaſtupi žałožnje hubjen čaſ. Nowe zyle němiske, pschecjivo wschej swobodze njeſchecjelszy ſmyſlone miniſterſto ſe Šekowjanami ſle ſakhadzēſe a wožebje na Čechow swój hñew wužypa. Palazki dyrbjescze Prahu wopuſčic, a ſo do Italijs poda a Rieger dyrbjescze do Franzowskeje czeknyc. Hawliczkowe Narodne Nowiny buchu ſakſane, Hawliczek ſam do jaſtwa ſadžen. A hacž runje ſud žaneje winy na nim namakac nježesche, dha jeho tola s Čech wužyſechu a do throlſkeho města Brzrena pschecadžiku, ſotrehož wrotow won nježmiedzíſche. Młodých duchomných a wužerjow, kotsiz běchu ſa čeſku narodnoſez ſ horliwoſcju ſtukovali, ſ hromadami do jaſtwa thlaču, a ſtotož někak možesche, tón do wukraja czekn. Wſchitzy dotalni wodžero czekleho luda běchu roſehnaczi a stare němiske thranſtwo ſažo nad Čechami wotpoczowasche. Čeſku ryc ſ nomu wſchudzom podczíſhczowachu a wužiſhczowachu, ale cíim ſurowosho pschecjivo njej ſakhadzachu, cíim ſylniſho Čeſchojo na njej wižachu.

(Poſtežowanje.)

Ze Serbow.

Se Šsmjerdžazeje. Póndželu thdzenja 8. junija ſta ſo tudy to njeſbože, ſo poſtežaleny ſyn žiwnosczerja Duežmana pomjenowanego Sarjeňka do ſtudnie panu a ſo tam ſatepi.

S Budyschina. Šandženu ſrijedu popołdnju je ſo tudy pschi ſupanju 11létnej ſyn wokrjeſneho dawko-weho inspektorja Brücknera tepik. Jego czelo bu haſle po někotrych hodinach namakane.

Se Židowa. Tamón thdzeni 11. junija padze tudomny murjer Rječzka, kotrež na jenym wóhnju pschi budyskie ſukeluskie walzy džekasche, něhdje 25 kohci wypoſto ſi ſtěchi deſe a to do mlynſkeje reki. Šwontowne wobſchloženje ſo jemu žane ſtaſko njeje.

Se Ahowa. Tudy je ſo 8. junija džekaczej Faſku Žižak, kotrež w gmejnſkej kheji bydlefſe, wobwěſnyk. Wón je w poſteženym čaſu wjazý króz prajik, ſo chze

ſo wobwěſnyk, ſe stracha, ſo paduſtwa dla ſažo do dželańje w Zwickawje pſchiindze. Wón bě wudowz a ſawostaji 4 džeczi.

S Lipin. Tudomnemu hajnilej Schmidtej, kotrež ma ſwój ſamotny dom w ſamym ležu, běchu pſched někotrym čaſom ſapalny liſt poſkali, w kotrejž jemu někotſi „rzbjaz pſcheczeljo“ (taž bě tam podpiſane) hrožtu, ſo budze jeho dom ſapalen. A wo prawdze, tał je ſo ſtaſko, pſchetož w nožy wot 8.—9. junija je nechtón hajnikow dom ſapaliſ a woheń tał ſpěſhne wokoło ſo hrabasche, ſo móžachu wobydlerjo ſedý ſe žiwijenjom wuczeknyc.

S Budyschina. Nasch wjhoſoczeczeny herbski krajan, ſlepjanſki ſ. duchowny Welan, je wóndanjo na dalszym puežowanju tež w Belgradze pobyl, tola ſo wot tam předy domoj wroczik, hacž ſo tam tón ſnaty njeſbozomny podawſ ſ wjerchom Michałom ſta. Wopiszanje puežowanja budze w „Luzičanu“ wofewjene.

Přílopk.

* Taſo 31. meje ſitokuſ vux ſ Hennersdorfa w Schlesyſkej domoj jědžesche, hdyž bě ſwoje žito we Wrótſta-wju pſchedal, pſchimda ſo zuſu muž ſi njemu a proſhceſche jeho, ſo by jeho kruh ſobu wſak. Dokež bě ſrijedž běkeho dnja, dha jeho Lux do wosa puſčci, kotrež bě ſ plonu pſchikryt. Ale po krótkim čaſu bu wón wot teho zuſnika mordarſzy nadpanjeny a ſ nožom ſmijertne ranjen. Majſkerje tón mordař Luxa ſpěſhne ſkonzowacj a jemu potom jeho pjeniſh rubicj. Ale to poſleniſche ſo jemu njeradži; pſchetož někotre woſy ſa Luxom jědžechu a Lux mějſche hiſhče teſko mož, ſo možesche wo pomoz wokaž. Tón zuſnik dyrbjescze teho dla kheſje ruče czekacj a njeſku jeho hacž dotal doſahnyli, Lux paſ je bóřy wumrjet.

* W Barlinje wumrje wóndanjo jena ſtará žona, kotrež bě wjele lět pjeniſnu podpjeru ſ khejzinskeje ūažy žadača a tež doſtaka. Wona bu tež na khosty město hręebana. Taſo paſ jeje ſmachi, kotrež bě město herbowalo, pſchepytachu, namakachu pod starymi ſapami pačit papierjaných pjenies (1100 tl.) a 4000 tl. w akzijach.

* W Koſtnicach (Konstanz) budze 6. julija 400-létnie wopomnjenje ſpalenia czekleho reformatora Jana Huſa ſwojeſene a podadža ſo tam ſe wſhých wjerſwych czekleſkých měſtow deputazije. Tež poſtežeku tam wſchitly czekle evangelske woſady wotpoſkanych, teho runje tež Čeſchojo w Barlinje, Draždjanach a w druhich měſtach. Š Prahi hacž do Koſtnic a wot tam ſažo do Prahi ſo na železniz poſkozu mjenje placzi, dyžli heval, mjenujay 25 ſchěznaſow.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

LOZOM

wótritaj

a

ludzi pódla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Kak dha po prawym se scherjeniemi je?

Mots Tunka. Někotři ludžo do nich wérja.

H. D. To nje njeprishebwédcji. Ja chzu wjedzeč, hacj je schtó žane scherjenje widzik.

M. T. Wondanjo jedyn něčto tajše wudawasche.

H. D. Schto dha to?

M. T. Nô, dwaj žužodaj řeči wondanjo takle powjedaschtaj. Tón jedyn rjelny: „Wzera wjeczor poſdže, jako měšací krafzne zwéczesche, džeh ja s města domoi. Iako na hórkú pschindzech, wuhladač scherjenje,

kotřež nje zytn kruch pschewodžesche a předy njetwochny hacj do kerku pschindzech. — Tón druhí žužodaj so na to woprascha: „Kak dha to scherjenje wonhladašche?“ „Kak wulk wišoł“, wotmolwi tón prěni. „Ach, luby bratse“, praji tón druhí kměkolato, „tajšeho scherjenja so bojež njetrjebasch; to džě dale nicžo bylo njeje, hacj twój wotſežen“.

H. D. Hm, čłowjek pak tola žadny wišoł njeje!

M. T. Haj wschał haj, ale ludžo měnja, so bjes čłowjekami tež wóžkow namakaš, hdž masch dobřej wocži.

Cyrkwienske powjesce.

Weroowanaj:

Michałska chrkij: Heinrich Wylem Steglich, restaurateur w Dražżanach, s Hanu Mariju Förstarzej pomjenowanej Frenzelez se Židowa.

Krčeni:

Katholska chrkij: Maria Martha, Jana Korle Augusta

Delnołužiske knihy.

W knihařni Smolerja a Piecha je dostacj: Serski fajbel sa němcko-žerske šchule, s jadnym předgronom, tač we tomžamem ſe dej huzžsch.

Tónle „fajbel“ je na pschiftaſnu kr. wyschnosče w Frankfurze n. O. wobdzělanh a wudath. Won je nětko l dostacju.

Serske arije sa naschu lubu mložinu. Gesbérane a wendane wot Chr. Schwela. 1. seschywl. 2 nbl.

Bramborksi žerski zažnik 1868. Koždy thđzen 1 cžiblo. Schtwórlsétna placzisna 7½ nbl.

Laraža, měšcianá a lhězera, ſ. — Pětr Handrij, Jana Piwarza, wobydlerja w Małych Borszczí, ſ.

Pětrowska chrkij: Maria Martha, Jakuba Kudjele, pohoneža w Budyschinje, dž.

Michałska chrkij: Jan August n. ſ. w Małkiszach. — Bohuwér Ernst, Michała Benadý, lhězkarja w Nowych Bobolzach, ſ.

Pola J. Kulmana we Wojerezach wuńde a móže ſo w podpižanej knihařni dostacj:

Stary Bóh je hischcje žiw!

Wobſchérne wopisžanie wurycza studnje na faršlim dworje w Ponikawje a kaſki džiw je ſo pschi tym podał s Božim dopuſteženjom, tač tež

prědowanje na džalnym ſwiedženju 4. nježelu adventa 1866 džeržane wot

O. Th. Auerswalda,
duch. w Ponikawje.

Placzisna 2½ nbl.

Katholski wiſoł čjo. 12 je wuschoł.

W Budyschinje.

Smoler a Piech.

Na wožebnemu wobkredžbowanju sa tajlich, kiz na slemk (Bruch) cjerpja.

Sławni slemki w halsam, kotrehož wýšoka
hodnosć bu w hamym Parisu pschipojsnata, a kiz bu wot
mnich medicinskich autoritatow pruhowan, kotrež tež
wjele tykač kroč sbožomne wuhoji, može ho kóždy čjaš
direktnie psches list wot podpišaneho tyka po 2 tl. dostacj.
Sa niz starz slemk jena tyka dožaha.

J. J. Kr. Eisenhut in Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Praktiski resultat, kotrež wožebnoscj Dr. med. Hoffmannoweho veleho seloweho brostsyropa

dopokaſuje.

Dlešti čjaš cjerpjač tak na dobawoſc, so skoro
rhejcz njemožach. Zane nałożene ſredki ničo nje-
pomachu, hac̄ na rabu jeneho pschedela Dr. med.
Hoffmannoweho ſeloweho ſhop trjebach a hižom po wu-
trjebanju prenjeje bě moje cjerpjenje ſohnate.

To je po prawdze.

Weizenfels.

Komisionar Starka.

Na pschedanu maja jón stajne prawdziwy
Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klusku,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobrik w Rakezach,
F. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poettschla we Wosporku,
Hermann Kästner w Kamienzu.

Wiczowe a rheumatismusowe wot- wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwiſle wotwodžuju
wſchitko, ſhtož wicž ſaložuje, ſtorehož cjeła won, a ſluža
jako wěſty hojazh ſrek psche wicž a rheumatismu wſchitkich
družinow, jako psche wobliczo-, ſciu-, brōſt- a ſubhbo-
lenje, psche hlowojazu, rucznu a nohownu wicž, psche kaſanje
w boku, psche drjenje w stawach, w kribjeczce a w bledrach,
psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedanu
w paſekach ſ wukasanjom, ſak maja ho trjebacž,
po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Khosej

dobry a ſylnjeſłodžazy, punt po 66 a
72 np., wožebniſche a najwožebniſche
družiny punt po 8 hacž 12 nſl. porucza

David Berger.

Trawowa aufzia.

Srzedu 24. junija budža ho w Toronzech lětusche
trawne žně po parzellač dopočnia wot 8 hodzinow na
pschedowanje pschedowacž.

J. A. Scholte.

Woſſewjenje etabliſementa.

Cjerzonym wobydlerjam Wosporka a wočolnoſcje ſ
tutym noſpodwoſniſcho ſtawym dawam, ſo ſhim ſo
tudy jako klempnar ſafydlil a ho ſa wſchitke, do klempnar-
ſta ſluſchaze džela, ſak zinkowe, blackowe, moſasowe a
czornoblachowe dželo, najlepje poruczam. Moje stajne
przowowanje budže, wſchitkich, kiz mi dowěrjenje ſpožęja,
psches sprawne a tunje poſkuženje ſpoſoſicž.

W Wosporku, 11. meje 1868.

S poczeczowanjom

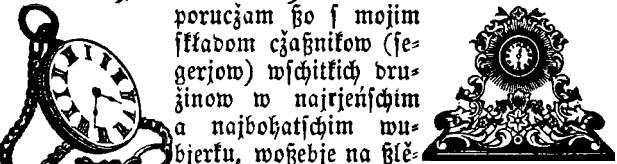
Bernhard Weber na niscjanskiej haſh.

Khěža na pschedan.

W Delnym Wujesđe je jena khěža ſ polom, hoſu,
ſe ſadowej a trawnej ſahrodū na pschedan a je wſchō
dalsche pola podpišaneho wobkredžerja tam ſhonicž.

Theodor Mesch.

Mojim lubym Šerbam

poruczam ho ſ mojim
ſkladom čaſnikow (ſe-
gerjow) wſchitkich dru-
žinow w najrjemſkim
a najbohatskim wu-
bjerku, wožebje na ſle-
borne cylindrowe a ankrowe čaſnikli ſedźne
cjinju a ſhim je runy pucž ſe Schwajcarſeje doſtał.
Tež ho wſchitke móžne porjedzenja čaſnikow a hudźbnych
hrajidlow wožebje derje a tunjo pod 11ēnym rukowa-
njom wobstaraja.

Tež pschedipominam hiſchę, ſo ſhim ja ſerb-
ſe je rycze runje tak móžny, ſak němſkeje.

W Budyschinje J. G. Schneider,
na bohatej haſy njeſaloſko poſta. čaſnikar.

W Hornym Hunowje cjo. 7 je jene wobydlenje ſa
enu dželacjersku ſwójbū na pschedenacze. Wſchō dalsche
je ſhonicž pola gmejnſkoho prijedſtejerja tam.

Jena liſtowanya (Brieftasche), we kotrejž ſu wſchelake,
piwo naſtupež ſapiſki, je ſo ſhubila a čzył ju namakar
ſa pschediprawne myto w korejmje w ſchwacjizach wotedacž.

W kniharni Smolerja a Pjecha je njeſasanth
ſa 4 tl., ſwjasanth pak ſa 4 tl. 20 nſl. doſtač:

Lužiski serbski słownik. Spisał a pod sobu-
ſkutkowanjom fararja Seilerja a vikara Hórnika
wudał professor Dr. Pfül w Draždānach.

Pschedowat je tež wobkredžny poſkaſi němſkich ſłowow,
ſo može jedny ſ jeho pomozu ſloko namakač, ſak potřebne
ſerbske ſłowo reſa.

My ſ nowa ſtawym dawam, ſo ſo aufziſe, kotrež maja ho nje-
dželu abo ſwiaty džen wotwodžerječ, w Nowinach woſſewjecz neſmiedža.

R e d a c t i o n

Tunje a čísečeßlodžaze khoſeje,

punt po 66, 70, 80, 90, 100 np. a t. d.
pschi wotkuſjenju 5 puntow tunſcho;

němſki khoſej,
ſa 1 tl. 33 punt abo 66 pačejikow,
wulkoſornath

Łamany rajß

punt po 20 np.

wulke turkowske ſuſchene ſlowki, 30—36 np.,
najlěpsche nowe matjesierele,

dobre potnojereje, kopl po 1 tl. 5 nſl.
wotlezane java cigarry, 100 ſa 19—20 nſl.

= pfalzſke cigarry, = = 14—15 =
orientalſki khoſejowſki ſchrót, punt po 30 np.,

candissyrop punt po 18 np.,
wſchitke družiny čiſtých a ſłodkich valenzow

po ejmarjach a chanach najtunischo
porucza k dobrocziwemu wobledžbowaniu

Carl Noack

na ſwonknej lawſkej haſh w Budyschinje.

Drjewowa aukzia.

Wutoru 23. junija budže ſo w leſhowej, k hufcjan-
ſkemu rycerkublerſkemu leſu ſluſchazej parzelli „Ziczenſki
haj” pschi ſaffkoſchleſhneſki jeleſniſy, na jenym drjewniſczeju
a na ſrjadowanym ſuchim drjewie a ſlemjenyſk ſchomow
29 kloſtrow $\frac{1}{4}$ lohcž. mjeſtličkliſiplow

7 mjeſtličkliſiplow, a

59 klop $\frac{1}{4}$ lohcž. mjeſtličkliſiplow

pod wuměnjeniom naſabženja ſa hotowe pjeniſh na psche-
ſadžowanje pschedawacj.

Aukzia ſapocžnje ſo rano we 8 hodžinach w drjewni-
ſchaju w ziczenſkim haju.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadniſtvo
w Huzſy, 18. junija 1868.

Hugo Opelt.

Lottoria.

Bližſchu pónđelu ſa thdženj jako 29. junija ſapocžnje
ho czechnje prenjeſe klapy 74. kral. ſakſk. krajneſe lotte-
rije, kotrejž nowy plan je jara wužitnje pschemenjeny a
ja ſo k nej ſi loſami w $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ najpodwołniſcho
porucžam.

Tych ſamych pschedzelow, kotrymž ſym k tutej klapy
jedyn loſ pschedzkaſt a kotriž pschedzjiwo moſemu wotča-
kowanju tuton loſ hrac̄ nochzedža, proſcha wutrobiſe,
mi tón ſamh hifcheje psched ſapocženjom tuteje klapy na
moje kloſty dobrocziwje ſaſo poſklacz, ſo byh jón ja dale
pschedacj mohl.

W Budyschinje, 19. junija 1868.

C. F. Jäger sen.
na ſwonknej lawſkej haſh čo. 801.

Psichobnu ſrejeru jako 24. junija popołnju w 4
hodžinach budže gmejnſke ſyno w Něwſezach na psche-
ſadžowanje pschedate.

Pola Smolerja a Pjecha móže ſo doſtač:

Cotta, Cubiftafeln, 1 tl. 15 nſl. — Kieſewetter,
Briefſteller, 15 nſl. — Sächſ. Rechenknecht, 12 nſl. —
Schäfer Thomas, Bieharzneibuch, 1 tl. — Vogel, homöo-
path. Hausarzt, 1 tl. — Berthelt, Rechenschule. — Wloſer,
Rechenschule. — Iſleib, Volksgeographie, 5 nſl. —
Schiller's ſämmtl. Werke, 12 ſwiaſtow' derje ſwiaſaných
1 tl. 24 nſl. — Karte von Deutschland po $1\frac{1}{2}$, 5, 10,
15 a t. d. nſl. — Karte von Sachſen po 1, $1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$, 5,
10 a t. d. nſl. — Schulatlas (to ſu knihi, w kotrýž
ſu khardt wſchěch krajom ſwěta) po 5, $7\frac{1}{2}$, 10 a t. d. nſl.

Serbſka biblia, 1 tl., bjes apolypiphow 10 nſl. —
Serbſki nowy testament, 6 nſl. — Jakubowh Katechismus
(ſerbſki a němſki) po $7\frac{1}{2}$ nſl. — Vorſtowh Kate-
chismus, 7 nſl. — Wajſowe modleriske knihi, $7\frac{1}{2}$ nſl. —
Bogatzſkeho ſchazkaſhcyjſ, 25 nſl. — Arndtowa paradiſ-
ſahrodka, 1 toler. — Domascha tempeſſkeho kboženje ſa
Khrystuſom, 15 nſl. — Nikodemusowe knižki, $7\frac{1}{2}$ nſl.,
wiaſane 10 nſl. — Khwalcze knizezowe mjeno po 6 a
10 nſl. —

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je
ſa 6 nſl. doſtač:

Wo ſlowjanskich měſtnych mjenach w
Hornej Lužicy a wo jich wuznamje. Swjedženske
pismo k tristalétnemu jubileju budyskeho gymnasija.
Spisal J. E. Smoleř.

(Tuto piſmo je w ſerbſkej a němſkej ryczi piſane
a rěka jeho němſke napiſmo: „Die ſlavischen Ortsnamen
in der Oberlausitz und ihre Bedeutung.”)

W loni je ſlědowaza knižka ſ naſlalom Macziž ſ
Serbſkeje wuſchla a w kniharni Smolerja a Pjecha
ſa 6 nſl. doſtač:

Najwuzitniſchi pschedzieljo ratařiſwa a hajniſwa bjes
ſwěratami, jako wot pschiroy postajeni ſakhowarjo
a wojowarjo pschedzjiwo wobſchloženju psches njerodž
a myſche. A powucženju ſa wjeſných a jich wucžerjow.
Wot Dr. Glogera. Do ſerbſkeje rycze pschedožil
M. Rostok.

NB. Tuta kniha je ſa ſobuſtawu Macziž ſ Serbſkeje
pola k. maczicjneho knihiſkladnika d a r m o doſtač.

Dutsje njedželu

wiſchniowu ſwiedžen

na Vělej ſorje
na kotrýž kózdeho, kij wo dobre tſchecňje a wiſchnje rodži,
najpodwołniſcho pschedroſhuju. Godan.

Kedžbu!

Jutsje njedželu kulenje wo ſolbaſh w Vetonju, kaž tež
w Kubſchizach.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawani
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kóžde čislo płaci
6 np. Stwórlétna předpła-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Majnowsche. — Swětne podawki. — Spěw. — Swiedzeni w Prahy. — Ze Serbow: S michał-
steje wořadý. S Hnafčez. S Bambrucha. — Psichilopk. — Hanf Depla a Mots Tunka. — Cyrtwiniske powjescze.
— Nawěstnik.

R nawiedżenju.

Egi ſami czesczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, fotſiz chzedža
ſa nje na tſecze ſchtwórléto 1868 do předka płaczic, njech netko 66 np. w
wudawani Serbskich Nowinow wotedadža. Egi, fotſiz ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſtasacz. Na pruskich poſtach Serbske Nowiny tež wjazdy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pschinjesczenje do domu płaczi ſo ſakkim poſtam ſchtwórlétnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.

20. junija 1868.

Dowoz: 7795 kórcow.	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,			
	wyša. nižsa. najwyšsa najniž	tl. np. tl. np. tl. np. tl. np.		
Pšeniza . .	8 — — —	7 5 — —	8 5 — —	8 — — —
Rožla . .	5 10 — —	5 — — —	5 10 — —	5 5 — —
Ječmien . .	4 — — —	3 25 — —	4 5 — —	— — — —
Wosz . .	3 — — —	2 25 — —	3 — — —	— — — —
Hroč . .	6 — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Wola . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Naps . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Zahy . .	7 20 — —	7 15 — —	— — — —	— — — —
Hejdusčka . .	5 20 — —	5 15 — —	— — — —	— — — —
Kana butry . .	— 18 — —	— 16 — —	— — — —	— — — —
Kopasłomu . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Zent. ſyna . .	— 25 — —	— — — —	— — — —	— — — —
Lane ſymjo . .	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —

Spiritus płaczescze weżera w Barlinje.

18 tl. — nſl. a 18 tl. 5 nſl.

pscheńza 72 — 98 tl., rožka 50 — 60 tl.,
(to je: ſa 25 vruſtis torzow.)

rēpikowy wolij (nječiſczeny) 10 tl. 5 nſl. —
(Egiſczeny, kaž ſo w Budyschinje pschedawa
ſtajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drožſhi.)

Pjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 25. junija, 1 Louisd'or 5 reſer 17 nſl
2 $\frac{1}{4}$ np., 1 połnowažazy czerwenn skoth abo dukat 3 tl.
6 nſl. 8 $\frac{5}{8}$ np.; winſte bankowki $88\frac{1}{2}$ (17 nſl. 6 np.)

Egabi ſakkofschlesynſkeje želeſnizy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 22 m.; w noz̄y 1 h. 2 m.

* Pschisankjenje wot a ſe Žitawy a Žiberza(Reichenberga)
† Pschisankjenje do Žitawy.

Majnowsche.

Worms, 25. junija. Pruski kral a pruski
krónprynz, kaž tež heſenski a weimarski wjelwoj-
wodze, teho runja württembergski kral a badenski
prynz Wylem ſu ſ wulkim pschewodzeſtwwom ſem
pschijeli. Něhdže 10,000 zuſych je ſo tu ſeſčlo.
Wjedro je jara rjane.

Peterburg, 23. junija. Wjehch Alexander
Wolkonſki najſterje jako ruski poſtanž do Wina pónuze.

S a l s k a. Tajzy, kotsiz su wotmęyseni, w bliższych czasu jało jenolétni dobrowolniż w sakškim wojsku swoju wojsku szlúzbu wotklujej, maja so najposdžisjho hacj do 3. juliya na krajskej direkciji w Budyschinje prjódźstajicj a wschē trebne wopisnia žobu pschinjescj.

W Chemnizu su so 17. juniija wjedzor starshe twarjenja tamniſkie Žimmermannsze maschinoweje fabriki wotpaliſte. Schłoda je wulka, tola njeje żadny czlowiek l' njesboju pschischof.

Sakſke hornokujske krajnostawſke direktoriuſtvo wosjewjuje, so móža so nětko khudzi na wocžomaj bědni tež w Gustowej wocžihojerki w Žitawje na khóſty krajno-wokrjeſneje kaſy hojicj dacj, tak daloko hacj tam města sa nich doſahaja. (Tudy su tajzy na wocžomaj bědni měnjeni, kij su wobhlerjo tak mjenowaneho krajneho wokrjeſa — Landkreis — a móža so tajzy hewak tež we wocžihojerki, pod generalmajorom Aſterom w Draždjanach ſtejazej, na khóſty spomnjeneje kaſy hojicj dacj. Kaf ma so pschi wschém tym ſtukowacj, to pokazuje regulativ wot 28. měrza 1862, wot sakſkich hornokujskich krajnych ſlawow wudath.)

My dowolamy ſebi rybkojerjow na to dopomniej, so w rěkach a rěčkach sakſkich hornokujskich wšow rybkojenje jenož rycerklublerjam, jako předadſkim knieſtwam tajkich wšow, ſluscha. Tak nětko wschitke sakſke ſudy ſudža a je to tež we wěſtym nastupanju wot poſleniſcheho sakſkeho ſeima ſa dobre ſpōſnate. Duž chýk ſo kójdy rybkojenja w tajkich rěkach a rěčkach wostajicj a na tajke waschnje ſchraſy a khóſtow ſminhcej. — Kaf ſo ta wěz w pruſtich Hornych Lužicach ma, to je nam w tu khwili hiſhce njeſnate.

W Biskopizach bě ſo wón danjo ſtokupz Niſscha pjanu na konja ſyňk, so by domoj jehaſ. Ale dokho njetrajeſche, dha wón ſ konja panu a ſo tak wobſchlođi, ſo dyrbjeſche po někotrych dnjach wumrjecj.

W Ohornje bu 17. juniija 32létny khějer Kunath pschi ſupanju wot Božeje ruciſti ſajoth, tak ſo ſo na měſce ſatepi. Wón ſawostaji mandzelſtu a dwě džějeſci.

W poſhwyczenju Lutheroweho pomnika we Wormſu je ſo tež baron Dr. ſ Falkenstein, minifter kultuſa a ſjowneho wuczeńſtwa podaſ. Wón bě wot tajneho zyrſwinſkeho radžicela Dr. Fellaſa pschewodžany.

Njedaloko Maxena je ſo 17. juniija Peſchelcz mlyn wotpolik a je ſo pschi tym 8kétny mlyneſ ſyn ſaduſhyl.

Wot budyskeho wokrjeſneho ſuda bu 19. juniija džělaczec Michal Döring ſ Noweje Wsy pola Hufci kranjenja dla k 11létnej khotařni wotkudženj. Teho runja bu ſchtrypat C. Berger ſe Scherachowje wot lubijskeho wokrjeſneho ſuda k 10měſacnej džělarni wotkudženj.

Po wschē Sakſkej ſu tamón a tutón thđzen ſaſkoſne wulku horzotu měli. Na wěži ſchijneje zyrkwe w Draždjanach měſeſche tamniſki tórmář 23. juniija popołdnju

na ſkónečnej stronje 49 grabow czopkoty po Réaumuru. Gschoda je tu a tam wjele ſchłody načinita; wóſebje je rožka do cjaſa ſraka a naſtne ſyňh ſu male a niſke woflate.

P r u ſ y. Kral je ſańdženu ſobotu počnouznoněmſti parlament wobſankuſt. W ſwojej ryci wón bjes druhim praji, ſo ſu ſapohſtanu wjele wužitnych ſalonow wurađili, kotrež budža, dokež po jeho nadžiji ſtoly měr wostanje, bóry do ſiwiſenja ſtupicj móz.

Njedželu je kral Varlin wofushejſit a ſo do Hannovera podaſ, ſo by tutón nowy pruſki kral jedyn ras ſam wophtak a widział. Wón pschijedje pónđzelu rano do města Hannovera a bu tam wot najwoſebniſich wojerſkich a měſchcjanſkich ſaſtojnítow witanu. We ſwojim wotmęwlenju rycny wón l' tamniſhemu měſchcjanoscze: „Ja nicžo pschecjivo temu nimam, hdvž tudy na ſwoju předaduſku kralowſku ſwójbu ſ pschecjeliwoſcju a luboſeju ſpominaja a ja to wjely wjazy ſa ſdobne džeržu, ale hdvž pak ludžo dale du a chzedža ſnadž Hannoversku wot Pruskeje wotkorhycj, dha ja hinal njemóžu, džiſli tajkemu počzinanju kruče napſchecjivo ſtupicj.“

K tamniſhemu lutherskemu duchomuſtu rycny wón: „Ja drje uniju,*) kotrež ſym wot ſwojeho nana a bratra doſtač, lubuju, tola pak njeſmje nictóni myſlič, ſo budu ja, hdvž tež uniju wýhoko wažu, na to czisħczecj, ſo by wona tež tudy město namaſka. Jeſi ſo po cjaſu tež tudy wo žohnowanju a pědonosčazej mož ſunje pschewědečja, dha budu ſo nad tym jenož wjeſelicj móz. Ja wospjetuju Wam pak, jo tajke wjeſele jenož wot pschewědečenja wotčakuju a ſo je wscho nufowanje w zyrkwiných naležnoſczech mojemu myſlenju a ſačzwanju napschecjivo.“

Pónđzelu do połdnja wotdžerža potom kral wulku wojerſtu parádu, pschi kotrež běſhe wjely pschihladowejow, kij krala ſe ſławuwołanjom a na druhé waschnje poſtronjachu. Wutoru wobhladowaſche wón město a wschelake ſchule a poda ſo na dalschi pucj do Wormſa, ſo by tam pschi poſhwyczenju Lutheroweho pomnika podla był. Ma tutym puczu chýſche tež Raſel a Mainz wophtacj a tamniſche wójsko wobhladač.

A u ſ t r i a. Khějor Franz Josef pschijedje ſańdženu njedželu do Prahi, ſo by pschi poſhwyczenju tamniſcheho noweho rycerſtva moſta pschitomu był. K temu bě ſo tóischtſto ſuſa ſhromadžilo, ſ czeské ſtrony bě pak mało

*) Unia mjenuje ſo w Pruskej to wot krala Vjedricha Wylem III. ſčinjene poſtajenie, po kotrejž ſu ſo tam lutherſky a reformirtshy do jeneje zyrkwe unirowali, to je, ſjeniočili. Prjedy ludži do tajkej ſunje nufowanu, poſdžidlo bu jím pak dowolene, ſo ſmeđazhu pschi ſwojim starym wěru-wuſnacju wotacj a ſebi zyrkwe twaricj. Tajke nje-unirowane abo, tak rjez, staroluherſke zyrkwečki mamu tež w Gſerbach; faž, na pschikkab w Klémnom, Wulkancjach a t. d.

psychischko, so by khejor widzak, so su Czechojo s jeho ministerstwom, jich podcijeszejowozym, njespokojni. Po kswjescenje hamo so tez ani wot rajaisteho kardinala-arzbiskopa wjetcha Schwarzenberga, ani wot biskopa-sufragana kreseczego njesto, ale dyrbjachu tam sa lubo wscz, so skonczenje jedyn kanonikus most po kswjesci. Tako khejor psychijedje, bu won wot meschczanosty Dr. Klaudha s czechek a nemiskej ryczu witany, na czoj won tez s czechek a nemiskej ryczu wotmolwi.

Po po kswjescenju dawasche zebi khejor duchownych, semjanow a prijodkstejerow wschelalich sjenoczenistwom prijodkstajecz a wjetzor poda so won se kwojimaj arzbiswodomaj a s wulkim a psychnym pschewodzenistwom do czechego dziwadla (theatra), hdez bu se klawuwojanom powitanym. Tako so won po skonczenju hry s theatre poda, wunjeze jemu Dr. Rieger zrawu, kotrejz Czechojo bylne psychikoszachu.

Nastajtra dopoldnja be wojerska parada a popoldnju hocezina na kralowskim hrodze, na ktoruji bescze khejor tez czechego stawisnara Palazkego pscheprofyl, s kotorym won tez nehdje $\frac{1}{4}$ hodziny ryczesche a na to do Wina telegrafirowacz da, so by kanzler-minister baron Beust do Prahi psychijet. To je so tez wutoru rano skalo a borsy po jeho psychijedje bushtaj kniesaj Palazki a Rieger s njemu pscheproschenaj, so by won s nimaj, jako fastupjerjomaj czechego luda, wo to jednak, na kotle waschnie bychu so zadanja Czechow dopjelniz moghe. Ale hacz runje nimale dwie hodziny w hromadze jednachu, dha tola niczo wujednali njejsku, dokelz Palazki a Rieger sa czeski kraj jeho stare pokne prawo zadashtaj, baron Beust pak Czecham nekotre maliczkoscze s knady dacz chzysche. Na tym hamym dniu je so khejor do twierdzishn Theresienstadt (Theresienstadt) a wot tam do Bloschkowiz podak, so by tam prijedawoszeho khejora Ferdinanda wopntak a poszde wjetzor je so won do Wina wrózil. Psched kwojim wotjeddom spozejti won prazskemu meschczanscze Dr. Klaudiej franzioseski rjad tsejze rjadomnje.

Jendzeliska. Nekotre wotdjelenja jendzeliskeho wojiska, kotrej w Abozyniji wojnu wjedzesche, su hizom do Jendzeliskej domoi psychijete.

Serbia. Wolby sa herbstu skupshczeniu (Landtag) su nimo a su so najbole tajzy mužojo sa sapoškazow wuswolisi, tiz budja sa to hlosowacj, so by njebo wjetzow wuj Milan psychichodny herbsti wjetch byl. Duz w tajkim nastupanju žana wulka njejednota kniežic njebudze; dokelz pak je Milan malosetny, dha dyrbi so rada wuswolicz, ktoraz w jeho mjenje kniežitvo tak dolho powiedze, hacz budze won počnoletyl. Psihi wolsje tych mužow, tiz maja do tajkeje radu skushecz, knadz hlosy rōsno póndu, a budze psihi tym najskerje kufk njejednoty, ktoraz budze pak lohko s pschewinjenju.

Czeho dla bu herbsti wjetch Michal po prawym

skoncowany, to hiscze pschego tak prawje sutowe njeje. Najpriyed rēkashe, so je so to wot pscheczelow wuhnateho prijedawoszeho herbsteho wjetcha Alexandra Karadjordziewicza skalo, so by wón abo jeho syn Petr na herbsti thrón psychischko. Ale hacz runje su w Belgradze wschéch tam bydlazych krejnych pscheczelow Karadjordziewicza do jasiva žadzili a hacz runje so ſda, so su někotsi wot nich do teje žadkawej węzly sapleczeni, dha herbsti ministerstwo w tajkim nastupanju tola hiscze niczo węste wosjewiko njeje.

Wysche teho je Alexander a Petr Karadjordziewicz w nowinach wosjewik, so je to luta skóez a toksa tza, hdyz kmjercz wjetcha Michała imaj psychipija, a so je so tajke wudawanje jenož s obrenowiczskeje stronu wunješto, s tym wotmyšlenjom, jezu czech psched Serbami poczornicz a jezu na tajke waschnie wot wolby wusankuej.

Hewak pišaja nowin, so je w Belgradze wojerski wjsci Marsajlo s kmjerczi wotkudzony, dokelz je tu prucznoscz na so wsał, ministra wojny skoncowacj a wójsko i pschedstupieniu na stronu sbékjarow namabiez. Tez psihe so, so stoj dwaj, se Serbije wustupjenaj a w Nowym Szadu (we Wuheriskej) bydlazaj Serbaj, s mjenom Jawanowicz a Janowicz, do teje węzly sameschanej. Hacz pak je jezu awstrijske kniežitwo žadzic dako, to nam snate njeje.

Prynz Milan Obrenovicz je se herbstim ministrom Risticjom s Parisa do Belgrada psychijet a bu wot luda pschedzelnje witany. Milan je w Parisu hacz dotal na wjzolkich schulach byl.

Turkowška. S kupy Krety su powiescje psychische, so su tamnišchi kheszcijenjo turkowškemu wójsku s nowa wjele schody nacžiniti.

S p ě w y.

Dželenje kwažnych hoſči po kwažnym wježelu.

(Na žadanje mlynsteho.)

Sachodne je wsho na kwěczi
Ssamo tez to wježele,
Sso tak ruce, — lubo džeczi —
Kaj wsho druhe pominje.

Sachodna je semska krasnoscz,
Thrón a króny kralowske,
Zunu tez toh' njebla jažnoscz,
Haj tez kwět so pominje.

Tak je so tez dokonjalno
Nasche kwažne wježele,
Hacz je runje tsi dnu tračo,
Hisceze sahe s konzej dje.

Prjedy pak hacj nětko chzemh
Domoj s teho kwaža hicj,
Chzemh, hduž ſo injenujemh,
Hifchcze juſkrocž woſok picj.

Horka hnjdrom napiſanž
Steji Wicjaš, burſki knjes,
Dokelž wos a ſkot ma ranh,
Je naſh k werowanju wjes.

Jeho wuſhiknoſcž je wſchubjom,
Kiz won ma we jēſdzenju,
Derje ſnata wſchitkim ludjom,
Duž jom' „ſlawu“ wunjeſhu.

Jeli wſhak bjes nami tudi
Nechton, kiz ma staroscje,
Dokelž jemu ſnano druhdy
To a tamne pobrachnje:

Dha je naſh brat Panach jara
Dobrocžinjih čłowiekam,
Kiz ſo ſa thich khudych ſtara
A wſcho trébne požczi nam.

Sbožomnij je bje-wſchitkimi
Runklij wuj ton hoſpodar,
Won ma w lécje a tež w ſyml
Wſchednyh khléb, ton Boži dar.

Boh tež Petſchz̄ požohnuje
Kruhy, konje, koſlata;
Sſuſhodej ſkot s hłodom ruje,
Jeho pak ſo najeſc̄ ma.

Na thich žitach na joh' poli,
Kotrež derje wobdžela,
Na joh' ſichtomach w jeho holi
Wſhak ſo kóždy ſpodžiwa.

Wſchitkim, koſiž tudi nětko
S nami ſiednocženi ſu,
Jenežej, Petſchej, daj Boh wſchitko,
Kaž tež wujej Delnemu:

Pomhaj Boh po ſwojej hnadle,
Hlaj joh' sprawna wutroba
Je tu podkločenym k radze,
Wepuſhčenych podpiera.

Dójj je Čjoruak, młoda duscha —
Taſka sprawna wutroba,
Teho dla tež jemu ſluscha
Młoda knjeni lubofna.

Nětko pſchiindu, — lubi džecži, —
K naſhom' lubom' Michalej
Kotrom' na tym zpłym ſwecži,
Zana żonſta prawa njeſi.

Duž thze jemu Hanđrik k woli —
Kiz w thich wězach hluhy njeſi, —
Kaž je prajik wjeſe moli, —
Jenu pſchiwjeſcž ſ Jendželſtej.

Temu pak ſo jara ſměje
Scholcžicž wuj tam naſvala,
Dokelž jemu wo wſh keſeje
Rjana róža herbowſka.

Tola ja ſhm lacžnyh nětko,
Hdze naſh piwarz Bžbla je?
Niech won, jeli piwo wſchitko,
Wjazn piwa waricž dže.

Grudnje hłada tamle ſadž
Jencžez kmot ton Draždžanski,
Won ſo nočze dželicž radž,
Wopuſhčicž kraj kuziſti.

Tola ſowar ſ Budhichina
A knjes Nak ton najmłodſci
Mjeni, ſo to njeje hina
A fu pſchi thm wjeſeli.

Hifchcze tam naſh pſhczel ſtarh
Kocžek ſa Jan ſ tej Nowej Wſh,
Kiz je rjane Bože darh
Napjek ſam te tykanž.

Jemu džak nětko wſchitzh damh,
Kaž tež naſhej warjerz̄
A tež rěſnikej, ſo mamh
Rjane mjaſo, — koſbaſh.

Tež Wſh bratsjo! wſchitzh druſh,
Kiz Waf njeſhym mjenowaſ,
Niech ſeje ſnacži aby zufh,
Schtož ſa ſ nami kwažowak:

Kwažna macži! kwažny nano!
Nawojenja! Nieſiesta!

Šſlónka, družka! a kaž ſnano
Hewak bženſ ſchtož mjeno ma:
Naſche kwažne ſwieſhelenje
Nětko k ſwojom ſonzej dže;

Budžcze nětko we Božim mjenje,
Boh budž ſ Wami wobſtajnje.

Napoſhledk Boh žohnui nětko
Naſchob krala ſakſkeho,
Žohnui Jeho a tež wſchitko,
Schtož we Jeho domje jo.

Jemu budž nětko hifchcze „ſławu“
„Šſlawa“ wot wſchęch ſhromadnje,
Boža hnada niech tež dawa
Jemu dolke žiwjenje.

Dale žohnui tež po nadži
Naſche ſer bſke ſu ſižh,
So ſo jara derje radži
Wſchitko, ſchtož my cžinimy.

Žohnui tež, o luby Božo
Tutej' nowej mandželskej,
Daj jim k wſchemu ſwoje ſbožo,
Schtož tu wonej cžinitej.

Daj jim ſtrowoſcž na tym ſwecži,
A hdzj Žej' cžaſh wuſhok je,
Wjedz Žej' tam, hdzj Bože džecži,
Hdzej naſh ſbóžnik Jefus je.

Prjedy pak hacj róſno džemy,
Koždy k ſwojim lubym dom'
A Božej cžecži ſpěwacž chzemh
Rjany kherliſh ſ wjeſelom:

„Niech Bohu džakuje“ a t. d.

Petr Mloníč.

Swjedžen
położenia sakadneho kamjenja sa nowe česke džiwadlo
w Brash.
(Počrakovanie.)

Wat lěta 1850 hač něhdje do lěta 1861 bu česka rycz s nowa wschudjom podcizskejowaná a Čecham klubu činjachu, hačez mójachu. Ale pschi wjském pícheszhanju Čechojo to njepuskejichu, schtož běchu 1848—49 dobyli, a hač runje bu jim to jara skepzane, dha je tola twierdze džeržachu, prajizh: hubjena džerata khežu, hdyz je moja, je tola lepscha, hač rjany hród, hdyz je zuf. A pódla teho woni wutrobu nješhubichu, pschetož w lèce 1860 pod nawiedowaniem Palazkého a Riegera tójskto nahladnych Čechow w hromadu stupi a petiziju wuradži, w kotrejz woni khežorej wshu kschidu a wsho pícheszhanje, kiz dyrbí cíjekli lud cíerpicj, psched wocji stajichu. To tak wjele pomhasche, so změdžachu bo sažo česke nowiny wudawacj, a so němzhy fastojnizy cíjekli rycz trochu mjenje podcizskejowanu.

Skončnje bě w Austriji tak daloto píchischo, so dyrbíesche khežor wschelakeje nush a wschelakhu njevorjadka dla ſwojim krajam sažo konstituziju dačz a ludej dowolicz, so kme bo tón psches ſwojich ſapozlanzow na kniženju wobdzelicz. Ale tuta konstituzia bě tak píchihotowaná, so wona Němzam najwjetshu móz do ruk; pschetož hač runje je w českomoravskim kraju psches 1 million Čechow wiaz, dyžli Němzow, dha běchu wolbne wokrjesy tola tak ležnje ſrijadowane, so Němzhy wjele wiaz ſapozlanzow dostachu, dyžli Čechojo.

Ale hač runje běsche na hejmje Čechow mjenje, dha bu woni psches ſwoju mudroſez a ſrycniwoſci tola wschelaki dobylik sa číjekli rycz a narodnoſez wusłukowali, tak so móžesche bo prajicj, so je číjekli rycz w zyrfi, ſchuli a psched ſastojnictwami — hdyz tež niz počne — dha tola nimale počne prawo dobyka.

Duž bychu Čechojo, kaž znadž někotrožkuž myžli, tola nětko ſpokojni bycz dyrbjeli. Ně, woni njemžachu ſpolojni, bycz; pschetož jim pobrachowajsche hiſhce číjekli theater (džiwadlo) a číjekli universitet.

(Počrakovanie.)

Ze Serbow.

S mičaſke je wožadý. Na dnju ſwjetateho Jana křeženika bu w mičaſkej zyrfi ſerbiski ſwjedžen gustav-adolfskeho wustawa wotdžerjanu a běſtaj teho dla tež dwaj ſobuſtawaj wubjerku budyskeho pobocžneho gustav-adolfskeho towarzitwa, mjenujz l. pschekupz Jakub a l. rycznik Jakub, le mžki píchischo. Knies diaconus Mrós, Lotrž predowanje džeržesche, ſpomni we nim tež na to, so je na thym ſamym dnju tež požwyczenje Lütheroweho

pomnika we Wormsu, a wulkadowaſche herat, kaſte wotpohladanje gustav-adolfski wustaw ma. Kollekt, kotaž bo sa njón psched zyrfwinymi durjemi ſhromadžesche, je 9 tl. 5 nžl. 6 np. naſdaka.

S H n a ſ ch e z. Šandženu wutoru 23. junija po polednu w 4 hodžinach je jena pólverowa khežla, k kpolver-nicej F. H. Richtera w Freibergu ſlusčoza, roſterzaka. Psches to bo w tſioch druhich taſkach khežlach, haj na Lehmannz mlynje, něhdje 2000 kohcji wot tam ſdalenym wjele ſchody na zyhlach a wolnach načini. Pschi tym je nježenjeny džeracjer Štiebiš ſ Faſonzy wo živjenje píchischo. Dokelž druſu džeracjerjo runje ſwacžachu, dha bu bjes wobſkodženja wostali. — Schto je wina tuteho njeſboža, njeje ſnate, a je to cíim džiwniſcho, dokelž bo w tutym čaſu nježekasche.

S V a m b r u č a. Šsobotu 30. junija wječor w 12. hodžinje wudhri tudy w drjemjenzu kublerja Wobſy wohen, kiz bo ſpěchunje po zylym kuble roſchéri, tak so dyrbjachu bo dwě ſwini, wjazore kury a huſy ſpalicz. Nano w 3 hodžinach bo domske kublerja Hauff, ſ napſchecja ſtejaze, ſ lětazym wóhnjom ſapalichu a buču tež tute do procha a popjela píchewobroczené.

Přílopk.

* W kſchijnej zyrfi w Draždjanach bu ſandženu nježelu druhá lētuſha ſerbſka Boža ſlužba wotdžerjaná. Předowanje mějſche l. farař Ženež ſ Palowa a wobej ſpovědnej ryczi l. farař Žmíš ſ Hodžijsa. Špovědných ludži bě 159.

* W Prjavoſu (Führ) w Delnich Lužizach je ſandženu wutoru wulki wohen byt. Wjetschi džel wjny je bo wotpalik, tež zyrfi a ſchula. Wohen je pječja psches to wuscho, so je bo jenej žonje, kotaž tucino (počej) ſkřeſeſche, tuto ſapali a ſ wohnjicm woň ſapny. (Bramb. ſerb. zaſnif.)

* W Radojesu pola Šródku pocža bo wo polednu 18. junija knježi dwór na wſchech ſchyrjoch róžach ſpalicz. Dokelž běchu wſchitke twarjenja stare a wysche teho ſe ſkomu kryte, dha ſtejſe ſe zyly dwór na jedyn ras we wóhnju a ſ doboru tež hród. Kudjo dyrbjachu w koſchlach ſ kožow cíelacj a wostachu tak pschi živjenju, ale wſchón wbohi ſkót je bo hač do dweju konjow ſpalik.

* W Bremenje mějachu 22. a 23. junija jara wulki wohen a je bo tam 48 domow a tójskto podlanskich twarjenjow wotpaliko. Šchoda bo na poledra miliona tolež woblicži a je teho dla tak wulka, dokelž je bo wjele magazinow wotpaliko, kotaž běchu ſ píchekupſkimi tworam napjelnjene. Kaž je wohen wuscho, njeje ſnate, tola je bo w jenym magazinu, hačez bě konopej, najprjedy ſpalicz pocžalo.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

to zom

wótiitaj

ludzi pódla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Kak móže jedyn sakſich wobndlejow roſdželicz.

Mots Tunka. Do Sſerbow a do Němzow.

H. D. Nô, haj; ale kak hiſheje hewak?

M. T. Hm, to bych khetſje ruce niewiedzil.

H. D. Dha chzu cji ja prajic: do tajſich, kiz ryby koja, a do tajſich, kiz ryby njekoja.

M. T. Štoto ty s tajſim roſdželenjom ménisch?

H. D. To je lohko ſpoſnacj. W sakſich herbſich krajaſch smé kódy we wodach, kiz psches jeho lejomnoſcie běza, ryby kojic, w sakſej Luiſy pak maja jenož rycerſtublerjo prawo rybykolenje we wokrjeſu ſwojeho předaw-

ſcheho knieſtwa a druhý ludjo nimaja w rěkach a rěčkach nicžo pytacj.

M. T. Ale hdyž chze ſo mi ryby kojic?

H. D. Dha bych cji radžil, ſo by do Hnaſchez abo ieneje druheje miſchonſkeje wžy ſchoč.

M. T. Hm, — haj, — ale wěſh ſtoto: najlepje drje budje, hdyž doma wostanu; pſchetoz ſtotož rybykolenjo wunjeſe, to móže hróka na wopuschi wotnjeſej.

H. D. Prawje masch; wostan pětnje pſchi ſwojim wſchědnym džele a wostaj ryby a rati na poloj, ſi nimi toſa ani pjenjes oni ſhwalby njeſaſtužiſh, hdyž ſebi wſchu prózu a ſkomdu wobliczish.

Cyrkwiſiske powjeſče.

Křečni:

Pětrowſla chrkje: Margaretha Hilgħjeta, Jana Augustia Lehmannia, pſchelupza a měſchciana w Budyschinje, dž.

Michałska chrkje: Gustav Max, Heinricha Wylema Steglicha, restaurateura w Dražbjanach, ſ. — Amalia Martha, Körle Wylema Poſtela, tublerja a landrychtarja na Židowje, dž. — Ida Ottilia, n. dž. na Židowje. — Gustav Hermann, n. ſ. w Brēſowje.

Zemrječi:

Djeň 10. junija: Hana Chrystiana Emma, Jana Han-

tuscha, želesniczneho wobledžbowarja, dž., 8 l. 6 m. 20 d. — 11., Karolina Rosetta, njebo Dr. Vjedricha Adolfa Klina, měſchcianiskeho radžicela w Budyschinje, ſawostajena dž., 43 l. 4 m. 14 d. — 12., Amalia Laura, Hanrija Peſchela, khejerja na Židowje, dž., 2 m. — 14., Marja Chrystiana Bjarowa, hospoſa w Čemrjerizach, 46 l. 8 m. 19 d. — 15., Jan Ernst, Jurja Kolpy, wobydlerja, ſ., 1 l. 10 m. 1 d. — Jan August, Hanrija Herczika, wobydlerja w Budyschinje, ſ., 16½ l. — Hana Concordia rodž. Baldaufz, Körle Augusta Mühlle, wobydlerja na Židowje, mandželska, 53 l. 7 m. 1 dž.

Dicowa konceſſionirowana daloko wuwolana ſvodžiwnje hojaza žalba, kotrąž je ſo najbóle kódy ras jako dobra wopokaſala porucju ſo w žerdach po 3 nſl. a po 12 np.,

wot hrođowiskeje haptysi
w Budyschinje.

Jeneho kowářiskeho wta
Miklawſch Lukas w Radvoriu.

Srōch a woku k ſhyczu mam ja kóždu ſobotu w Budyschinje na wikach a hewak wſchědnje pola k. korežmarja Lehmannia na žitných wikach, kóž tež pola mje doma stajnje na pſchedaň.

J. A. Lelanz we Wadezach.

Wicżowe a rheumatismuſowe wotwodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcjiwiſle wotwodžuju wiſčitko, ſchtož wicž ſaložuje, ſi khoręo čeſla won, a ſluža jako wěſtih bojazh brēd̄k psche wicž a rheumatismuſow wſchitich družinow, jako psche wobličio-, ſciu-, brōſt, a ſubybo- lenje, psche hłowjazu, rucžnu a nohovu wicž, psche kaſanje w boku, psche drjenje w ſtaſach, w křibječe a w bjeđrach, psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedan w paſeſiſach ſi wukafanjom, kaž moja ſo trjebacž, po 15 nſl.

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje.

Na delnožiwotnih ſlemk čerpjazh,

tež taizh ſe ſlemkami, zyle starymi, namakaja nimale kóždý ras doſpolne wuhojenje pſchás Gottlieba Sturzeneggera ſlemkowu žabu. Wobſchrerne roſwuczenie ſi wulkej minohosću pomnjecza hódnich, ſaſtojn- ſzy wobtwerdzenych wopiskow može ſo pſchedebzneho pſcheſhwedčenja dla darmo doſtač. Na pſchedan w hor- nyciſlach po 1 tl. 20 nſl. ma ju tak derje wunamkar Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Kanton Appenzell, Schweiſ, kaž tež ff. Spalteholz & Bleh, Drogisten in Dresden a k. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Lottoria.

Bližšchu pónđelu jaſo 29. junija ſapocžnje ſo cze- njenje prěnjeje klasz 74. kral. ſakſ. kraineje lotterije, kotrejž nowy plan je jara wužitne pſheměnjenj a ja ſo i njei ſi ložami w $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ najpodwołniſcho porucžam.

Tych ſamych pſcheczelow, kotrejž ſym k tutej klasz jedyn lož pſchipoklaſ a kofsiž pſchecjiwo mojemu wotča- ſowanju tuton lož hracž nochzeda, proſcha wutrobiſe, mi tón ſamh hifcze pſched ſapocženjom tuteje klasz na moje khosty dobrociſiwe ſaſo poſlacz, ſo bých jón ja dale pſchedacž moſl.

W Budyschinje, 19. junija 1868.

C. F. Jäger sen.
na ſwontnej lawſkej haſy čzo. 801

Jena žiwnoſcz ſi $\frac{1}{2}8$ morgena pola je we Wukran- cizach na pſchedan a može ſo wſcho dalsche pola wob- ſedžerja čzo. 64 tam ſhonicz.

W jenej wſhy, 1 hodžinu wot Budyschina, je jena ſhěža ſe ſolotowej ſahrodu na pſchenajecze. Wſcho dalsche je we wudawarni Serb. Nowinow ſhonicz.

Jena žiwnoſcz, něchtu pſches 8 akrow ležomuoſče wopschiſaza, je ſe žnijemi ſe ſwobodneje ruki na pſchedan. Wſcho dalsche je ſhonicz pola Jakuba Ducžmana w Króñzhy.

Sahrodnitska žiwnoſcz čzo. 3 w Hlinje ſe 7 akrami 149 kwadratnyimi prutami pola a ūki je ſi złyhmi žnijemi ſe ſwobodneje ruki na pſchedan a je wſcho dalsche tam ſhonicz.

Jena ſhěžniſka žiwnoſcz ſe 4 körzami pola, ſi dwěmaj ſahrodomaj je na pſchedan pola krawza Robla w Žitku.

W Barčeje je dwajſchoſowa ſhěža ſe ſahrodu a ſi poſt körzom pola na pſchedan a je wſcho dalsche ſhonicz w mlynje w Budyschinu.

Sobotu 13. junija je ſo w Budyschinje jena knižla ſi napiſmom „Forderungsbüchlein“ ſhubila. Sprawny namakar čzył ju ſa 15 nſl. myta we wudawarni Serb. Nowinow wotedacž.

Zeneho 17 njeđelj stareho ſrěbza, hengsta bruneje barby, ma na pſchedan **Jan Freudenberg** w Łachowje.

Młody čłowiek, kotrejž chce kowarſtwo nauknicz, može pola kowarskeho miſčtra Schneidera w Měrkowje do wucžbų ſtipicž.

Kmana džowka ſa ſkót može pſchi dobrey ſvjež hnydom do ſlužby ſtipicž na ryczeńkuſle w Bręsynje.

F. A. Böhm

rěſbar

na ſwontnej lawſkej haſy čzo. 754

porucža ſo i wudželjanu rowowych pomnikow ſi marmora a pěſkowza, kaž tež i porjedzenju a wob- nowjenju starých pomnikow.

Khofej

dobry a ſylnjeſtłodžazy, punt po 66 a 72 np., woſebniſche a najwoſebniſche družiny punt po 8 hacž 12 nſl. porucža

David Berger.

W kniharni Smolerja a Pjecha je wuſhla a je tam ſa 20 nſl. doſtač.

Laut- und Formenlehre der oberl. wendischen Sprache.

Mit besonderer Rücksicht auf das Altslavische verfaßt von Professor Dr. C. E. Pſuhl, Tertius am Vižthumſchen Gymnasium in Dresden, Ritter des königl. preuſiſchen Kronen-Ordens 4. Klasse.

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je doſtač:

Přenja čítaunka za serbske katholische ſchule w Hornjej Luzzih. Bibel und erſtes Leſebuch für wendisch-katholische Schulen in der Oberlausitz. — 4 nſl.

Žiwenja Swjath. Po rjeđe cyrkwiſkih ſtaſižow spisał Handrij Dučman. Zeſiwick V. — 6 nſl.

Predpisma. Serbske a němske pismiki. 6 np.

Žežus naſch wucek, ſchlit a troſt w ſmjerči. Pre- dowanjo džeržane piatu njeđelu poſta w ſečje 1778 za bratrow a ſotry bratrstwa „wot Chrystuſhoveje ſmjer- neje ſtyskoſeje za mřežach a wotemrjetých“ w Rad- worju wot P. Pětra Ducžmana. — 1½ nſl.

Powščitomna ažekuranza (Assicurazioni Generali) w Trieſeze.

Rukowaz̄ fond: 22 millionow 2 sc̄i tyšaz schēšnakow.

Ziwiſenje ſawěſcjaſe wotdželenje.

Štromadna ſawěſcjenia ſumma kōn: 1864 Schēšnakow: 33,398,422 14 fr.

Nawdatych prāmijow w lēcje 1864 : 1,279,303 70 fr.

Wosiewjenych ſchłodowanjow w lēcje 1864 : 657,086 77 fr.

Powščitomna ažekuranza w Trieſeze bjerje ſawěſcjenja horje na ſiwiſenje c̄lowejſow na najwſchelakſche waschnje ſa noſtunischa a iwerde prāmije a to: w kapitalowych ſawěſcjeniach ſ dobyſtom a bjes dobyſka ſa ſawěſcjeneho; wotdželenje ſ dobyſtom poſkcia ſawěſcjenym woſebny wujik; potom we wſhilich družinach rentowych, wěnownych a tantiemowych ſawěſcjeniow.

K wſchitemu wukasowanju a ſ mobstaranju ſawěſcjeniom porucjeſia ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altman,

we Wosportku: Bernh. Hilbenz,

we Wjeleczinje: Moriz Wenzel.

Bely ſelowy broſtsyrop wot

Dr. med. Hoffmann

je najlepſchi domjaz̄ ſredk pschi: kaſchelu wſchēch družinow, pschi ſchiju- a broſtboleñju.

Na pschedan maja jón ſtajnje prawdziwych
Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukſcu,
Ferd. Pech w Schērachowje,
G. H. Dobriš w Kafezach,
G. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poetſchla we Wosportku,
Hermann Käſtner w Kamienzu.

Lētusche trawupschedawanje w starym
hacze w Hermanezach ſmje ſo po parzellach,
ſjawnje a na pschedadžowanje

schtwórk 2. julijsa dopolnja wot 8 hodžinow.

Štromadžisna w starym hacze. Scheſty džel kupnych
pjenies ma ſo na dnju autzje ſaplačic̄.

Dalsche wuměnjenja budža psched ſapocžatkom psched
awanja ſjawnje prijodkečitane.

Sastupjerſtwo knjeſtwa.

Drjewowa aukzia.

Schtwórk jako 2. julijsa dopolnja wot 10 hodžinow
budža ſo na ſichanskim reviru 90 kloſtrów duboweho hal-
ſoweho a pienkoweho drjewa, tež rjane wožitkowe kruchi
ſjawnje na pschedadžowanje pschedawac̄.

Štromadžisna pola koſcmarja Domaſchki w Salhowje.

V. Nowak.

We wudawarni Serb. Nowinow ſo čiſlo 14
Serbskich Nowinow ſaſo ſupi.

Nakładnikaj: Smoler a Pjech. Cíte L. A. Donnerhaka we Budyschinje.

Pola Smolerja a Pjecha može ſo dostac̄:

Cotta, Cubitafeln, 1 tl. 6 nžl. — Kiesewetter,
Briefsteller, 15 nžl. — Säch. Rechenknecht, 12 nžl. —
Schäfer Thomas, Bieharzneibuch, 1 tl. — Vogel, homöo-
path Hausarzt, 1 tl. — Berthelt, Rechenschule. — Mooser,
Rechenschule. — Iſleib, Volksgeographie, 5 nžl. —
Schiller's ſämmtl. Werke. 12 ſwiaſkow derje ſwiasaných
1 tl. 24 nžl. — Karte von Deutschland po 1½, 5, 10,
15 a t. d. nžl. — Karte von Sachsen po 1, 1½, 2½, 5,
10 a t. d. nžl. — Schulatlas (to ſu knihi, w kotrych
ſu karty wſchēch krajom ſwēta) po 5, 7½, 10 a t. d. nžl.

Serbska biblij, 1 tl., bjes apolohphow 10 nžl. —
Serbski nowy testament, 6 nžl. — Jakubowý Katechismus
(herbſki a němſki) po 7½ nžl. — Vorſtowý Kate-
chismus, 7 nžl. — Waiſowe modlerske knihi, 7½ nžl. —
Bogaziſke ſchwakſačcik, 25 nžl. — Vindtowa paradies-
ſahrodka, 1 toler. — Domascha kempenskeho khotženje ſa
Krytiſom, 15 nžl. — Nikodemusowe knižki, 7½ nžl.,
wjasane 10 nžl. — Khwalce knjezowe mjeno po 6 a
10 nžl. —

W kniharni Smolerja a Pjecha je nětko ſaſo dostac̄.

Sahrodka kwětkoſta, I. a II. po 1 nžl.

Ejorný ſob a drôſna, I., II. a III po 1 nžl.

Ejmjelk a woſk, I., II. po 1 nžl.

Bohumil, 2½ fl.

Gustav Adolf, 6 nžl.

Edyn mlohy, ſylny c̄lowejſ ſo 18—19 ſt može
w jenych pschedupſkich klamach w Draždjanach jako
dželac̄er (Markthelfer) město dostac̄. Wſcho dalsche je
ſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Zutſje njedželu 28. junija reje a ſehelekuſenje wo
dybſac̄nih čaſnik (Taschenuhr) we Čeſelchowje.

Wilhelm Kloß.

Kedžbu!

Zutſje njedželu kuſenje wo koſbaſh w Račlowje,
kaž tež w Koprzach.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwortlētna předpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opłacie: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěw. — Swjedzeni w Prash. — Ze Serbow: S Mala-
jsze. S Ramjeńza. S Lubija. S Budyschina. — Hanß Depla a Mots Tunfa. — Czarkwinske powjeſcie. —
Nawěštnik.

R uawiedżenju.

Eži žami czesczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, fotšíž chzedža
sa nje na tsecže schtwortlēto 1868 do předka płaczicž, njech nětko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, fotšíž ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam sa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkaſacž. Na prusſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſenje do domu płaci ſo ſakkim poſtam schtwortlētnje jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budyschinje.

27. junija 1868.

D owoz:	Płacizna w přerézku			
	na wikach,	na bursy,	wysša.	nízša.
7181			tl. nſl. np.	tl. nſl. np.
kórcow.				
Wysheńza . .	8 — —	7 20 —	8 5 —	8 — —
drožka . .	5 5 —	5 — —	5 7 5	5 — —
Decjmjen . .	4 5 —	4 — —	4 10 —	4 — —
Bowž . .	2 27 5	2 25 —	3 — —	— — —
Hroč . .	6 — —	— — —	— — —	— — —
Woka . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	6 — —	— — —
Jahň . .	7 20 —	7 15 —	— — —	— — —
Hejduschka . .	5 20 —	5 15 —	— — —	— — —
Kana butry . .	20 — —	18 — —	— — —	— — —
Kopatłomy . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. ſyna . .	25 — —	— — —	— — —	— — —
Uane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus płaczesche wejera w Barlinje.

18 tl. 25 nſl. a 18 tl. 20 nſl.

Wysheńza 72 — 100 tl., rožta 50 — 58 tl.,
(to je: ſo 25 vrujic̄h kórcow.)

repiłkowy woli (nječiſczeny) 10 tl. — nſl. —
(Ežiſeženy, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſtajnie něhdże $1\frac{1}{8}$ tl. drožſki.)

Pjenježna płaczisna.

W Lipſku, 2. julija, 1 Louisd'or 5 toler 17 nſl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažny cierwieny ſloty abo dułui 3 tl.
6 nſl. 8 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 87 $\frac{7}{8}$ (17 nſl. 5 $\frac{3}{4}$ np.)

Ežabi ſakkofschlesyńskeje želeſniſy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; pſchipotku 1 h. 3 m.*; popołnku 3 h.
33 m.*; wjecžor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Schorjelža: rano 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnku 3 h. 25 m.*; wjecžor 6 h. 52 m.*; wjecžor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

*) Wſchisanknenje wot a ſe Žitawę a Liberzą (Reichenberga)
†) Wſchisanknenje do Žitawy.

Najnowsche.

Se Belgrada, 1. julija. Se wſhčekh stronow
wjeſne gmejných poſelſtwa f Milanej Obreroniečeje
do Belgrada ſčetu, ſo bychu jeho powitali. — We
Winię ſo nětko nowe ſerbske pjenjeſy bija, kotrež
je ſebi tam ſerbske knježerſtwo ſkaſalo. (Hacž do-
tal njeniužy ſultan ſerbskim wjerčam pjenjeſy bije
uſedasche.)

Sakska. Na knježim dworje w Türcawje 24. junija někotsi ludžo rěpik wjasachu, jako s njewjedra, kotrež bě pschiczáhnylo, blyst do nich dyri a jenu škužobnu džowku na měsće surash.

Kral Jan je rěbarjam Donndorfej, Kiekej a Schillingej (kotrehož požlenšcheho nan je direktar na krajnostawskim banku w Budyschinje) rycerstsi kſchij albrechtskeho rjada spožčit a to teho dla, dokelž ſu woni Lutherowý pomnik, we Wormsu wóndanjo poſtajen, tak kraſnije dohotowali. Rěbar Nietschel, kotrež je tutón pomnik po prawym wumflik a s džela tež wudžekal, njeje jón ſam dokonječ móhł, dokelž je předy wumrjet.

Minister Nostitz-Wallwitz je ſo wolschewjenja dla na Jana do Schwajzarskeje podal a ſo mot tam něhdje ſředž julija ſažo wróci.

Wot wyschego appellazionskeho ſuda w Draždanzač bu 26. junija wotrocž Bay, kotrež bě 17. septembra 1867 ſwoju předawſchu lubku, jenu sprawou 19lētnu holčku ſkonzował, w drugim wuſudženju k ſmjerći wotkuždženy.

W nožy k ſandženej nježeli 28. junija wuندže w Grož-Naundorfje, hjes Počeknizu a Kinsborku ležazym, woheň a wotpalichu ſo tam tſi ſubka a jena piwarnia. Víti tym ſta ſo to njeſvože, ſo ſo tež 2 kruwoje, 1 tón a 7 wozow ſobu ſpalichu. — Wot wotpalených žadhn ſawěſcheny njeje.

Ministerſtwo finanzow je wosjewiko, ſo ſo ſa tajke konje, kotrež maja jich wobſedžerjo ſa potrebu wójska na pschedan pschivjescz, žadyn ſchužejowý a mostowý pjenjes dacž njetrjeba, tola dyrbja tajke konje ſ wopíšmem gmejnſkej radý ſatkarane byzej.

Wot 15. juliya maja ſo wſchitke wechſle a dolžne ſapišy (Schuldverschreibungen) pschekurzow a fabrikantow ſchtempłowacž a to ſe ſchtemplowymi markami, kotrež ſu tam doſtač, hdež ſo ſchtempelpapjera pschedawa.

Minister kultuſa a ſławneho wuczeńſta baron Dr. ſ Falkenstein je ſo 28. junija ſ Wormſa do Draždjan wrócičil.

Franzowski požlanz na kralowſkim ſakſkim dworje, baron Forth-Rouen, je ſo na někotry čož do Franzowſkeje podal.

W Seiffenje mějachu tamón tħdżeń dwójzy woheň. Preňi ras wotkali ſo jedyn mħn a druhí ras jene domiſte w kotrejħi jenož jena ſwójba bħdlesche. Požlenſki woheň wuñdže ſředž nožy a ſta ſo pschi tym, ſo ſo macž ſ pječlētnym hólzom ſpali, nana pak tola, hacž runje jara wopaleneho, ſ plomjenjom wutorhnyħu. Woheň bě, kaž ſo ſda, wot ſkofnikowje ruki ſakoženj, pschetoz k ſwiblám bě jedyn rēb pschikoženj.

W Ober-Sohlandze je ſo 26. junija Hölzelez kheža wotpalika. Woheň je bħafna Wilhelmina Hölzelez ſakožika.

W Nowym Měſeče pola Stokpna bu w nožy mot

28. k 29. junija wěſtij Heža w ſwojim domje nadpanijeny a ſaraženy. Heža je pječja wječor karty hrak a wjele pjenjes dobył, kotrež je ſobu domoj wſak. To je ūnadž něchtón widži k jeho teho dla ſkonzował a wurubik.

W Sakskej je ſo w lēcze 1866 w 176 podkopach 598,546 centnarjow ſlēborowweje a ſkotoweje mjeđe w płatčiſnie ſa 1 million 267,052 tolerjow nadobhylo.

W Schlettawje je ſo 28. junija 26 bróžnijow wotpaliko a dyrbjesch ſo wjele próžy a kędžnoſcje nałožicž, ſo ſo město ūamo njeſapali.

Pruſti požlanz na kralowſkim ſakſkim dworje w Draždanzač, knies ſ Eichmann, je ſo na někotry čož do kuppel we Wiesbadenje podal.

Wot 1. juliya maja na ſakſko-ſchlesyńskaſtej, kaž tež na lubijsko-žitawſtej a žitawſko-libercziskej ſeleſniſy taž mjenowane dženſke billety (Tagesbillete) hacž k preñemu čahej na druhí džen placiči. Dženſke billety, kij ſo ſobotu abo džen do jeneho ſwiateho dnja kuppja, placiča hacž do požlenſkoho čaha pónđzelu abo na bliżſkim dnju po ſwiatym dnju. Jeli žadhn ſwiaty džen na ſobotu abo pónđzelu panje, dha placiča dženſke billety w preñšim padje wot pjatka hacž do požlenſkoho čaha pónđzelu, w požlenſkim padje wot ſoboty hacž do požlenſkoho čaha wutoru. Utro a hody placiča dženſke billety wote dnja psched ſwiedženjom hacž do požlenſkoho čaha druhého dnja po ſwiedženju.

Prusky. Poknóznonémſti ſwiaſt ma w tu kħwiſu lētnje 6 millionow 47,746 tolef wojerskeje penſije na wuſkužených, bědných a braſčnych wyskow a wojałow placiči.

W Bosnianju (Boſen) bu 27. junija wěſtij Wittmann k ſmjerći wotkuždženy, dokelž bě ſchēcž čiſomjetow ſ jědom morik a hjes nimi ſwojej dwě mandželskej žonje, kotrež bě ſa ſobu mēl.

Pruski kral a kónprynz ſtaj ſo 27. junija ſ Wormſa do Barlina wrócičkoj. — Kral ſo najſkerje na někotre nježele do kuppel w Emju poda.

Poknóznonémſke wójsko trjeba lētnje 1 million 272,681 centnarjow roži, 2 millionaj 426,159 centnarjow wotwja, 1 million 348,989 centnarjow ſyna a 1 million 863,851 centnarjow ſlomu, ſtož ſo wſho nimale na 11 millionow tolef wobſicža.

Sa čož pschedbhywanja ministrapschedbhyd hrabje Bismarck ma minister ſ Roon naležnoſcje poknóznonémſkeho wójska wobſtaracž. W pjenježných naležnoſcjeach ma ſo wón pschedbhyd poknóznonémſkej radý knjeſa Delbrücka prasħecž.

Kral je tħix Hannoverskich, kotsiž buču teho dla wotkuždženi, dokelž bēku na wottorhniſenje Hannoverileje wot Pruskeje wotmyħsleni a w tym někak dželawi byli, zyle wobħnadži.

W ſtriſja. W tutym kħeżorſtwje je w tu kħwiſu wſha kędžbliwoſcje na Čechow wobrocjenja, dokelž je baron

Beust spôsnał, so w Austriji k žanemu prawemu porjadkowi njeplihindu, jeli so kniežestwo s Čechami někak njeplihindu. Wón je teho dla, kaž smy hízom tydzenja powiedali, po skasaniu khézora wóndanju do Prahi pschijel a tam s Palazkem a Riegerom, kotrejuz je češki lud sa swojeju wodżerjom wuswolik, radu składował. Ale niczo wěste so hízheze wujednako njeje, dokelž baron Beust to pschiswolic nočzysche, schtož Palazki a Rieger w mjenje češkeho luda žadaschtaj. Wonaj žadaschtaj mjenujz, so bychú Čechojo w Čechach wschudże rune prawo s Němzami měli a so by so češki kralestwo jako žamostatny kraj wot khézora pschipósnak a so by so khézor teho dla tež w Brashy jako češki kral krónowacž dał. To sdaše so baronej Beustej pschewiele žadane a duž so niczo wěste wuzimko njeje; tola budža so po naschim sdaču tajke jednanje bórsy dale wjeszcz dyrbjecž, pschetož kaž w tu khwilu pschecžiwo Čecham sakhadzeja, to tola dołho wobstacz njemóže a zyla Europa s ujelubosnoscju na to hłada. Mjenujz hacž runje je sakon, so smedaž so ludowe shromadžiñy dżerzecž, dha so te jenož Němzam domola, sa Čechow pak sakon njeplaczi; němiske nominu hanja a wusmieshuja Čechow na najhroñiñche a najhanibniñche waschnie a njestanje so jim niczo, ale hdyz so Čechojo w češkikh nowinach wobaraja, dha je statny rycznik hnydom wobforži a jeneho redaktora po druhim do jaſtwa žadzeja a jim wyshe teho hízheze wulke pjeniñne schtrazy naakladaļa. Tak bu w tychle dnjach jedyn češki redaktor k sydommęsacznemu čežkemu jaſtu a k 2000 schégnakow schtrazy wotkudżen, a to, hdyz jedyn zyla prozeb wobhlada, psche niczo a sa niczo.

Khézor, kiz wóndanju w Brashy běſte, je so wot tam njespołojny domoj wrócił, dokelž jemu Čechojo doscž mako lubosceze wopokaſachu a ministrow, kotrejž sochu mjeſeche, skoro zyle ſedžbu njenějachu, tak so so tež czi na Čechow mjeſsaja. Ale sak dha móžeja ſebi luboscez a wyskowazjenje wot Čechow žadacž, hdyz jich hóře pschecžehacž dawaja, hacž je so to hdz prjedy ſtało. A hdyz su po wotjeſdze khézora a ministrow ſastojnižy w Čechach porucznoscž doſtali, Čechow na wsche móžne waschnie vodtłoczowacž, je dha to tón prawy vucž, na kotrejž ſebi khézor a ministerstwo luboscez Čechow dobudze? Wěſcze niz. A Čechojo praja: „Masz su wjele ſlow lét pschecžehali a podežiſhczowali a my smy pschi wschem tym pschibjerali a s kóždym lětſiotetkom wjazg prawa nadobyl, duž chzemy někto tež hízheze ſzczerpilowje dalshe pschecžehanje a podežiſhczowanie ſnięscž, so bychmy ſkonečnje swoje połne krajne prawo doſtali.“ A tajſeho mjenjenja su měščenjenjo a burjo a njeadža so wot swojego wotmyſlenja na žane waschnie wotwobrocziež.

We Wuherſkej, hdzej Madzario nad tamniſhimi ſkłowaniami krieža, hacž runje su tež mjeſchima, kaž Němzy w Čechach, poczinaja so ſekowjenjo tež dale bole taj-

femu knieſtwu pschecžiwiecž a madzarskemu ministerſtwu so hízheze pschego radziło njeje, prawy mér a pokoj s Khrowatami wujednacž.

Franzowſka. Druha komora je pojeſionku wot 400 millionow frankow (nórtow) k wojskſtim potrjebnoſcam pschiswolika. (Nó, pjeniñsh někto khézor Napoleon doſtanje, ale hacž wójnu ſapocžnje, to je pschi wschęt thó wulkih pjeniſach njerwěſte, dokelž žaneho pomoznika nje-namaka, a ſam ſe ſwojeje možy wón žanu wójnu wjeſež njemóže.)

Khézor je někotre dni w chalonſkim lěhwje pobyl a tam wschelake wojskſte ſkutkowania czinicž dał. Potom je so ſaſo na hród Fontainebleau wrócił.

Italia. Romski bamž Pius IX. je piſmo (bullu) wosſewilek, po kotrejž wón powſchitkomu zirkwinu ſhromadžiñu k 8. decembrej 1869 do ſwojego vatikanſkeho hrodu w Romje powoła. Wschitzy duchowni, kiz maja prawo, ſo na tajke ſhromadžiñne wobdzelicž, ſu žadani, tehdź do Roma pschincž abo tam ſwojich ſastupjerow poſłacž. Jednacž budże ſo wo cijſtotu wery a wo cjeſezenje wern a zirkwinich ſakonjow, wo ſdzerzenje bamžoweho ſwētneho knieſtwa, wo ſwiatoszej mandzelſtwa, wo nabožne wotczehnienje džeczi a t. d.

Serbia. Sjawný procesz pschecžiwo mordarjam ſerbſkeho wjercha Michala a pschecžiwo tym, kotsiž ſi nimi džerzachu, je ſo wóndanju ſapocžał a je tež najſterje hízom ſkonečny, hdyz tole piſam. Wobſkorženym je 13. Wot nich ſu ſo tſjo na ſkonzowanju wjercha wobdzili a tym druhim ſo wina dawa, ſo ſu ſi nimi psches jene byli, dokelž ſu chzli Pětrej Karadžordžewiczej na ſerbſki thrón pomhacž abo, jeli by wón po jich woli njezinič, ſerbſku republiku ſakozicž. Wobſkorženym ſo tež wina dawa, ſo ſu chzli nětčiſhich ministrow ſlónzowacž, — a teho wschęt dla je statny rycznik tón namjet ſtajil, ſo bychú ſo wschitzy k ſmierci wotkudžili.

Serbski wyskih Mtarzialowicz, kotrejž je belgradski wojskſti ſud teho dla k ſmierci wotkudžil, dokelž je wón wojskow k ſběžarſtwu wabil a ministra wójny ſkonzowacž chzly, bu wóndanju ſjawnje w Belgradze ſatseleny.

Wolba Milana Obrenowicja ſa ſerbſkeho wjercha, ſo, kaž ſo ſda, w dobrym mjeſe stanje.

Turkowſka. Prynz Napoleon je 27. junija do Konstantinopla pschijel a bu wot sultana pschecžniwje powitaný. — W Rusſezku (w Rumuniji) je jemu rumunſki wjerch Korla pschini hóſčinu wuhotował.

Egiptowski měſtoſral ſo do kupjel w Emsu poda a dže wot tam tež Barlin a druhe wulke města wopytacž.

Na kupje Krecze pschego hízheze žadny prawy mér njeje; pschetož tamniſki kſheszczijenjo maja ſ turkowſkim wójskom ſtajnje wjetſche abo mjeniſche bitwy. Pschi tym Turkojo najbóle pscheczrawaja.

S p ě w y.

H a n k a - ſ y r o t k a.

Hanka, budi vjeſela,
Holicjo rjane,
Runjež by njeſyla
Gornjeſčko žane.

Hanka, budi vjeſela,
Hladke maſči wloſki,
Maklajui do knopa
Štočzane kloſti.

Hanka, budi vjeſela,
Lubje ſo ſmjeſch;
Ssy-li tež hrotka,
Kleſba th ſmjeſch.

Hanka, budi vjeſela,
Rjana th rôža;
Blidko cji pſchitkwa
Wožriedl a wloža.

* * *

Swjedžen

położenja ſakkadneho lamjenja ſa nowe čjeſke džiwadlo
w Brash.

(Pokraczowanje.)

My prajachmy w ſandženym čiſle, ſo Čegejo ſ tym, ſhtož běchu ſa ſwoju ryež a narodnoſc̄ dobyli, hiſčeže ſpolojni byc̄ njemóžachu, dokelž jím hiſčeže čeſki theater a čeſki universitet pobrachowaſche.

Nekotryhkuž budže prajic̄, narodny universitet — tón ſebi ja hiſčeže lubic̄ dam, ale theater abo džiwadlo w ſwojej ryeži, — to drje tola trjeba njeje.

Tajkim mamy wotmolic̄, ſo žadny lud ſwoju ryež prawje pſchisporjec̄ a ſo w njej w kóždym naſtupanju wuprajic̄ njemóže, hdyž jn na wſche ſtrony wudekonjec̄ njepryta.

Wſnimy, na pſchikkad, ſerbſku ryež. My wěmy, ſo ſo w čaſu naſkich wókow a prawókow někoſi knježa duchowni k temu ſjenocžihu, ſo bych ſibliju do ſerbskeje ryeže pſcheložili. Woni ſu to ſ Boha krahnje dokonjeli, ale jich džélo njeje tak lohke bylo, kaž ſo nam to nětko ſda. Pſchetoz, kaž moje to kóždy ſ přijedhyreže ſtareho wudawka biblije ſpóſnac̄, dha je jím pſcheloženje teho abo druheho němſkeho ſkowa do ſerbskeje ryeže wjeſe hlewutamanja činičko, dokelž tehdy w ſerbskej ryeži wſchelake biblijske ſkowa hiſčeže njebechu a cji pſcheložerjo teho dla w ſwojich ſchadžowanjach druhyd dohko radu ſkadowachu, haž to pſchisprawne nowe ſkowa wudželachu.

Pſches pilne čitanje biblije ſo tajte nowe ſkowa ſkoro w ludu ſakorjenichu a dohko njetrajeſche, dha ničton wjaz̄ njevjeđaſche, ſhto je ſtare abo ſhto je nowe ſerbske ſkowa.

Pſchi pſcheloženju katedhiſmuža dyrbjachu ſo ſaſo

někotre nowe ſkowa nadželac̄, ale tež te hóřsy do ludo- weje ryeže pſchendžechu.

Nimale tak bě tež ſe ſpěwarſkimi knihami, haž runje běſče pſchi tyč w tajkim naſtupanju džélo lóžiche, dokež biblia, katedhiſmus a njedželske pređowanje w zyrki ſtora wſchitke te ſkowa poſticeſche, kotrež běchu ſa ſpěwarſke knihy trébne.

Na tajke waſchinje je ſo ſtačo, ſo mójeſche ſſerb we wězach wěrh a nabožinu (religije) bjes ſadžewka ryeče, dokež nětko wſchitke ſkowa mějeſche, kotrež w tajkim naſtupanju trjebasche.

Hinat bě pſchi druhich potrijebnoſc̄ach. To ſu najlepje wiđeli, jako w ſerbiſkych Nowinach wo politiſkych a druhich ſwětnych naſežnoſc̄ach piſac̄ počatačmy. Na tuthym polu hiſčeže wjeſe, jara wjeſe ſkowow pobrachowaſche, dokež ſo w tajkim naſtupanju w ſſerbach hiſčeže ničjo piſac̄o njebeſche. Duž mějeſche redaktor husto doſež ſwoju lubu nuſu. Němiske ſkowa wón do Nowinow ſtajic̄ njezmjeđeſche a ſerbske žane njemějeſche. Po tajkim rěkaſche: „Rowaj, redaktoro, ſowaj nowe ſkowa!“ To bě lohko prajene, ale niz tak lohko wuwyjeđene. Pſchetoz haž runje běchu ſerbiſke Nowiny tajkeho redaktora doſtali, liž wſchitke ſkowanske ryeže — liž ſu na ſerbsku ryež jara ſpodoſne, — ſnajeſche a mójeſche ſebi tak ſe ſkowami ſ tutých ryežow pomhač, dha wſchak to tež tak hladko njevjeđeſche, dokež dyrbjeſche je najprjódžy dučej ſerbskeje ryeže pſchipravici.

To bě nuſa ſa redaktora, ale potom pſchiindže halle nuſa ſa čitarjow ſerbiſkych Nowinow.

Šſerb je ſo ſ teho, dokež mějeſche haž dotal jenož nabožniſke (religioſne) knihy, kotrež, móh ſtež, nimale ſ hlowy mójeſche a w nich kóžde ſkowo roſymljeſche, k temu pſchitwciſit, ſo čhe tež rad ſkowa we wſchěch hinaſtich knihach a piſmatich počnje roſymlje. Hdyž nětko w ſerbiſkych Nowinach rjad na čitanje politiſkych podaſkow a druhich ſwětnych naſežnoſc̄ow pſchiindže, ach! kajke mor-kotanje a žwarjenje dyrbjachym to druhyd ſkyſčec̄. „Lubu Božo“, řekny jedyn, „ſerbiſke ſkowa drje to ſu, ale ſhto je ſ nimi wuprajene, to ja dowuhudac̄ njemožu. Kak móže jenož redaktor takle njeroymlivoje piſac̄.“ Drugi, bole njeſejerpliwy a miersažy praji: „To diabol wě, ſhto pak redaktor tudy měni. ſſerbiſki je, to ja wiđu, ale ſhto dyrbji rěkaſ, dha wunamačac̄ njemožu, haž runje tola tež nojhubejſchi ſſerb njeſtym. Ach, na te čepliske nowe ſkowa!“

Te nowe ſkowa wſchak po prawym na njedoroſymenju zyle wina njebechu, ale najwjetſha wina bě ta, ſo ſſerbiſko haž dotal žane politiſke nowinu měli njebechu. Ale tajke njedoroſymenje je w běchu čaſha tež ſwój kóž ſaſo a čitarjo ſſerb. Nowinow něk lědy hdy praja, ſo hdyku to abo druhe ſkowo njeroymlili; haj wjeſe ludži, kotsiž na tu nowu ſerbsku ryež pſchi kóždej

skladnoſci ſwarja, ſami wjazy njevjeđa, ſto ſu stare abo nowe ſerbske ſkowa, kaž ſu ho to wjese króč a to w ſamej zyrtwi pscheſwédcili.

My widžimy, kaž je ſerbska ryez pſches to wobohacjka, ſo možemy ju něko na politiſkim volu na kožezi; — kaž pſchisporja ho wona pak, hdvž ho wona w kóždym naſtrupanju na kožuje! W tajte wobohacjenje ryeze pſchisporja woſebje tež theater (džiwadko). Kufy, kif ſo w džiwadle hraja, ſkuſcheja do tak imenowanych rjaných wědomnoſcziow, a pſches nje ſu husto najkratniſche ſkowa, kotrež ryez ſnaje, hakle tak prawje do luda pſchischo. A hacž runje jedny přež njemóže, ſo theater wſchak tež wſchelake wěžy podawa, kotrež Bože kraleſtvo niepſchisporja, dha ſu tola ſami najpobožniſchi kralojo a wjerchojo džiwadka jeho druheho wulſkeho wujitka dla podpjerali, kaž možemy to tež dženbiſchi djen widžecž.

Tajti wujitk džiwadka běchu Čechy tež hžom dawno ſpōnali a ſo ſa to starali, ſo někajke towarzſta w Praſy a w mjeñſich čeſkikh měſtach w theatre hrajaču. To pak bě po jich ſdaczu wſchho hiſhce mačo. Duz wotmyſlihu ſebi, ſo by ſo wulſe čeſke džiwadko w Praſy natwarilo, w kotrež bych u ſo wſchě kufy a hdvž bych u tež najwjetſche byke, hračz móhke. A dokež žaneho krala doma w Čechach nimaja, kif by jím pſchi tym ſ pjeniſami pomhač, dha proſhachu najwysche krajne knieſtvo, ſo by jím k pomozh byko, woſebje dokež je w Praſy němſki theater ſ krajnych pjenies natwarjeny a hewal kóžde léto wjeli tyžaz ſchěznakow ſ krajneje kažy doſtanje.

Ale krajne knieſtvo Čecham njež njeđa, hacž runje bě ſa němſki theater najwjaszy čeſkikh pjenies pſchischo, dokež je w Čechach wjeli wjaz Čechow dyžli Němzow a teho dla Čechow wjeli wjaz pjenies do krajneje kažy naſdadža.

Woni ſebi teho dla na druhé waſhniſe pomhač pytachu.
(Poſtracjowanje.)

Ze Serbow.

S M a l e ſ c h e z. Nasch Boži dom je po časzu na mnohich njehodach a braſhnoſczech jara čerpicž poczał ſ nutſka a ſ wonka. Tež jeho wěža nima tón napohlad, kotrež by jón djebič, wón je khetro wobſledník. Boži dom pak ſamý je we wſchelakim njehodnym a braſhny. Duz je naſcha woſada pſches kwojich ſaſtupjerow w poſedzenju, 5. meje wot wſchinoſeje a kollaturſkeho knieſtwa wot-dježanym, wobſanknuła, Boži dom we wſchém, hdzej tu njeđostatki a brački ſu, kylne wovorjedzecž a wěžu pono-wigcz. Woboje ma ſo lětža ſtacj. Boži dom doſtanje nowy zyhelowy kryw, nowy wjerch, nowe zyhelowe resp. ſamjentne dno, nowy twierdy pſchitwark, pſchepočoženje kapalnje abo draſtneje komory a w nutſkach a wonkach wſchelake ponowjenje; poſledniſche tež wěža, kotaž budže

ſ nowoho woſarbjena, a jeje čjažnič. Tole zyke džěčko a jeho wuwjedzenje je woſada woſebiteinu, k temu wuſwolenemu wubjerkej (rycjerſublerjej Scheffelej nad Blužnikzami a gmejnſkim prijódſtejerjom w Maleschzechach, Dobrachzechach, Delnej Hórzy, Brēhynzh a Schvacjizach) do rukow data a porucžka. Hewal pak je wobjamlnyka, ſo ma ſo tole zyke twarſte džěčko mot murjerſkeho miſhtra Indingera we Wóſporku po planje a wobliezenju, kotrež je wón woſadje pſchedpoložit, wobſtaracž a wuwjescž. Po jeho wobliženju budže ſebi tónle zyky porjedzenski a wobnowny twar ſ najmjensha 3000 toleč žadacž, kotrež chze woſada, ſkadowanje wupižawſhi, w hromadu ſwjeſcž.

S R a m e ū ū z a. Na tudomnym ſudniſkim hameje je ſo to pſheměnjenje ſtalo, ſo je 1. meje 1. referendar ſ Manntefel ſ Kolidž na město k. Voxberga, kotrež bu druhdje pſchepadžen, ſem pſchischoł.

S V u b i j a. W tudomnym měſcje, kaž tež w Buſezach a w Nožacjizach ſu jétra wudýrile a je w Buſezach jedny muž na nje wumrjeł.

S Budýſchin a. Po dokež ſuchoſeje tudy a we wotknoſci deshež ſaňdženu njeđelu trochu poproſhi, wutoru pſched wjecžorom poča ſo pak kylniſchi hčiž a naſajtra a khlwili tež ſchtwórk pſchipočdnju ſ deshežom poſtracjowaſche. Na tajte waſhniſe je kufam a polam jara pomhane a je něko tola ſažo nadžija, ſo ſo naletne ſhyw něſak ſhabaja a woſebje běrný ſažo roſči móža.

Tunje a čiſczeſtloždžaze khoſeje,

punt po 66, 70, 80, 90, 100 np. a t. d.
pſchi wotkupjenju 5 puntow tunſcho;

němſki khoſej,
ſa 1 tl. 33 punt abo 66 pakſiſow,
wulſoratnath

Łamany rajž

punt po 20 np.,
wulſke turkowſke ſuſchene ſlowki, 30—36 np.,
najſlepſche nowe matjeſjereje,
dobre polnojereje, ſopu 1 tl. 4 nſl.
wotležane java cigarry, 100 ſa 19—20 nſl.,
— pfalzſke cigarry, = = 14—15 =
orientalſki khoſejowý ſchrót, punt po 30 np.,
candisyrup punt po 19 np.,
wſchitke družiny čiſtých a ſłodkich palenzow
po ejmarjach a khanach najtuniſchi
porucža k dobročiwenmu wobſedžbowanju

Carl Noack

na ſwonknej lawíkej haſh w Budýſchinje.

W kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſa 8 nſl. doſtacj:
Ruske pſchedpižy (Vorſchriften). 1. ſeſtiwěl.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

* * *

LOZOM

w ořitaj

u

ludži pódla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Pónđesč dha, Možo, jutsje tež na „schieblejchju?”

Mots Tunka. To ſo mě; pſchetož ja čyňk rad ſerbſkých herzow ſtýſhceč.

H. D. Dha ja tež ſobu póndu; pſchetož mje tež ſerbſka hudžba ſwježeli.

M. T. Druhím ludžom wſchak ſo wona tež lubi; pſchetož jako běchu pſched někotrymi létami ſerbſkých herzow wuczishečeli, dha napožledku nichtón wjazy na reje njeſpříndje a dyrbiaču teho dla ſažo ſerbſkých hudžbni-kow powołacj.

H. D. Wſcho dobre; ale ſerbſke reje ja tež rad widju.

M. T. To ja wérju; ale hdy bychu jenož tak czežke njebyke.

H. D. Schto? czežke? Wſchak jenož rejmarjo a rejwarli pak wokolo khodža a ſo potom wjereča; to je tola lohko.

M. T. To ſo jenož lohko ſda; ale ſchtóž čze derje ſerbſki rejwacj, tón dyrbi wuſchilnu byc̄.

H. D. Nō, dha pak čazu tež jutſišči džen k rej-warlemu miſchtrej w měſeče hic̄.

M. T. Ach, bratsko, tón tež ſerbſki rejwacj nje-móže, to bych či radscho do Khróscziz radžit.

H. D. Dobre, bratsko, dobre!

Cyrkwińskie powjesče.

Wérowani:

Michałska chrkej: Kořla Bohuwér Moriz Ultmann, wobydle pod běrklinom, s Madlenou rodž. Pětſchez ſwudo-wjenej Kalichowej tam. — Jan Bohuwér Ludwig, ſubleť w Sztonkezech, s Mariju Augustu Rychtarjez ſe Sczijez.

Křečení:

Michałska chrkej: Jan Augusti, Mateja Michalka, žiwnoſcerja w Delnej Šinje, ſ. — Amalia Augusta, Kořle

W Bréſhynje pola Huczin je khěza čzo. 35 s 2 körzomaj dobreho pola a ſ rjanej ſabrowej ſabrodu ſe ſwobodneje ruky na pſchedan.

W Schčeńz̄y pola Rakęz je jena žiwnoſcz s 25 körzami dobrých polow a ſukow, kaž tež ſ dobrými twa-rjenjemи tunjo na pſchedan, a je wſcho dalsche ſhonicz pola hoſczenzaria Dr. Schmidta w Komorowje pola Klufcha.

W Barcje je dwajſchowá khěza ſe ſabrodu a ſ poſ körzom pola na pſchedan a je wſcho dalsche ſhonicz w mlynje w Budyschinu.

Bohumila Rychtarja, žiwnoſcerja w Sajdowje, dž. — Maria Helena, Jana Žura, khězkarja w Sztoncej Borechci, dž.

Zemrje ēi:

Džen 20. junija: Jan Biſold, ſubleť-wumjeňkar w Tſelanach, 60 l. 2 m. 25 d. — Maria Ernestina, Jana Kocha, wulfsofahrodnika w Bréſowje, dž., 1 l. 1 m. 9 d. — Augusta, Jana Wicža, žiwnoſcerja w Dobranegach, dž., 18 l. — Kořle Pětr Oſtar, Augusta Žura, czežle w Budyschinje, ſ., 3 m.

Dobry ſtrony hroč k ſyčju mam ja ſtajnje doma, kaž tež w Budyschinje pola pjekariskeho miſchtra Köglera na ſamjentej haſh na pſchedan. Kóždu ſobotu ſyム ja ſam w měſeče.

J. Nedv w Jenfezech.

Sroč a woku k ſyčju kaž tež dolhi a krótki koſwrot mam ja kóždu ſobotu w Budyschinje na wiſach a hewak wiſchěnije pola k. körzmarja Lehmanna na žitných wiſach, kaž tež pola mje doma ſtajnje na pſchedan.

J. A. Velanž we Wadzech.

Ratholſki Poſoł čzo. 13 je wuſhoł.

Na woſebnemu wobfedzbowanju ſa tch, tiz na ſlemk cjerjpa.

Eſtaruny ſlemkowych balsam, kotrehož wyšoka woſebnosc̄ bu w ſamym Parizu doposnath a wot wjele woſebnych lekarjow pruhowaný, kotrež je tež we wjele týždžach padach ſbožomnie ſahojík, može ho ſoždy cjaž liſtnie wot podpiſaneho tyſka po 2 tl. pſchi pſchipoloženju thole pienies doſtač. Sa ſlemk (Bruch), tiz jara starý ujeje, jena tyſka doſzaha.

J. J. Kr. Eisenhut in Gais, bei St. Gallen (Schweiz).
Wot wjele 1000 wopisimow ſleduje tudy jenož jene ſ nowſcheho cjaža.

Anjeſej **J. J. Kr. Eisenhut w Gaisu pola St. Gallena** woſebnědžam ſ tuthym, ſo ſym ſlemkowych balsam, wot ujeho dželany, wjazore rash nałożit a stajnię po jeho nałożenju tež pſchi starſich ludzoch a ſastarjenych cjerjenjach jeho dobre ſlukowanje wobfedzbował.

Woſebje pak porucja ſo ſpomnjenyh balsam ſa małe džeczi, hdzež ſym ja w někotrych padach w krótkim cjažu ſahojenie ledzbowych ſlemkow widział.

Starý Berun, 1. junija 1868.

Reg. Bez. Opole.

(L. S.) Dr. Stark,
kral. ſtabſlēkar,
Medic., chirurg a babjenz.

Wiežowe a rheumatismowe wot- wodžerje

wot arkanista Sonntaga w Uſcjiwile wotwodžuju wſchitko, ſtož wiež ſaložuje, ſ khoreho cjeſla won, a ſluža jako wěſty hojazy ſredk pſche wiež a rheumatismu wſchitkich družinow, jako pſche wobliežo-, ſchij-, brōj-, a ſubhybolenje, pſche hlowjazu, rucznu a nohowu wiež, pſche kalanje w boku, pſche drjenje w ſtawach, w khribrecze a w bjeđrach, pſche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pſchedan w paſcejikach ſ wuſhanjem, tak maja ſo trjebac̄, **po 15 nři.**

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Sa tych, tiz ſu na woči bědn!

Š najwoſchej konzeſiju wuhotowana
ſwetoſnata woprawdžita

Dr. Whitowa wodžic̄ka ſa woči
wo kotrejž woſebnym ſlukowanju ſu ſo hižom wot ſéta 1822 pſchewdžili, ſo à flacon 10 nři. stajnię cjerſtwa ſcjele pſches ſeničkeho fabrikanta Traug. Ehhardta w Großbreitenbachu w Thüringskej a ſym ja knieſej
Em. Menzner w hrodowskej haptyni w Budyschinje porucil, ju ſa maje pſchedawac̄.

Týždžah kvalbu dawazých liſtom a wopisimow ſe wſchitkich ſtronow ſwěta pſchipoweduja ſeje woſebje ſbožomne ſlukowanje.

Khufej
dobry a ſylnjefłodžazy, punt po 66 a
72 nři., woſebnische a najwoſebnische
družiny punt po 8 hac̄ 12 nři. porucja
David Berger.

Skótne wiki.

Podpiſane wjeſne grychtv ſ tutym
ſ nawjedzenju dawaja, ſo budža tudom-
ne 3. ſkótne wiki uſ 3. julijs t. l.,
tak je wopaki wosſewjene, ale

7. julijs t. l.

wotdžeržane.

We Wulfich Šdžarach, 19. junija 1868.

Wjeſne grychtv.
Turk. Tausch. Wucha.

Jena derje rentirowaza, tudy na žitnych wilach
ležaza

forčzmarſta ležomnoſc̄

je pſches podpiſaneho hnydom po pſchihódnej pła-
cziſnje na pſchedau.

W Budyschinje, 26. junija 1868.

Wobkhodny agent **Tranzy.**

C z ě ſ i e

a to wulka ſicžba tych ſamych — pola podpiſaneho
w ſcjeze a w ſymje traſaze dželo doſtanu.

Hobjan,
cjeſliſki miſtr w Budyschinje.

Šamana džowka ſa ſkót može pſchi dobrej ſdžę
hnydom do ſlužby ſtupeč na rycerſkble w Bréſynje.

We Wadzach cjo. 13 ſteji jedyn kruwjaſy wōs
na pſchedau.

Jena ſiwnoſc̄ ſ 28 morgenā pola je we Wuſkan-
cjezach na pſchedau a može ſo wſcho dalsche pola wob-
ſedžerja cjo. 64 tam ſhonicz.

W Tranzy wola Delneho Wujesda je běrlifkublo
cjo. 28 ſe 17 jutrami (morgenami) pola, ſ 3 jutrami
luki a ſ 21 jutrami hole ſe ſwobodneje ruci na pſchedau
a je wſcho dalsche ſhonicz pola Jana Vlažija tam.

We Wajizach je jena dwajſhōſowa khěža ſ rjanymi
ſadowymi ſchomami na pſchedau a može ſo wſcho dalsche
ſhonicz pola Handrija Regmana tam.

Dolhi kolkrot (folij), pomjenowaný „Riesenknörich“
ma na pſchedau **Wehla ſen.** w Schekezach.

„Dr. Friedricha Wernera prawy a wjeſty nebeski puc̄
jeneho Kſchésziana. 2. džel 1785.“ podpiſana kniharnja
pyta, ſo by jón kupila.

Kniharnja Smolerja a Pjecha.

We wudawatni Serb. Nowinow ſo cjeſto 14
Serbskich Nowinow ſaſo kupi.

W měsíčnástej na luto warni a požerni ſo dla wobliczenja danje wot pónđele, 20. julijsa, hacž ſobu pjetk, 7. augusta 1868, ſ wutwac̄om hermanowých dnjow 1. a 2. augusta, ſtukowac̄ nje budže.

W Buduſčinje, 2. julijsa 1868.

Nalutowarnja a požernja.
D o m ſ ch.

Snata ſwieſelaza kapella ſ Roßweina

budže pſchi ſetuſkim budyskim wulkim tſelenju w mojim restauracionſkim zeležje ſwoje ſměchne kufsi, taž druhé ſe, wuſhiuje pſchednoſchowac̄; t cžemuž čeſćene ſſerbitvo ſ města a ſe wgoru najpſche-čelnischo pſcheproſchuju.

Sa dobre jědze a picža ſe ſpěſhnym požluženjom budže kóždy čaš starane.

C. G. Schwiebs.

Obscurationes corneaे

(cicatrices, exsudata, leucomata),

to je; běle blečki na najswjerſhnej kožy mocžow wujasni ſažo zhe.

Dr. Kanig we Wóspóru.

Wone ſo stanje, ſo ludžo, kij ſu na taſkele waſchnje jako džecži wo widženje pſchischi, w pôſdnich létach widženje ſažo doſtachu.

Rhoſejowny ſchrót!

ſ jeneho luta 15 ſchafkow ſpobnneho picža pſchihotowac̄ a placži 6 lut jenož 8 np.

Prawdziwy

homöop. ſtrowotny ſhoſej,

ſwêru po porucznoſći Dr. Arthurua Luhu w Cöthenje, punt po 24 np., po zhlým tunſcho,

porucža David Berger na žitnej haſy.

Jedyn wotrocžk, jedyn poſoneč a jena džowka móža hnydom do ſlužby ſtupič na kuble czo. 32 w Kławac̄zach.

Jedyn hóležez, kotryž chze ſchewſtwo naukuňce, móže pola podpiſaneho město doſtac̄.

H. Schrama w Bolborzach.

Wuežomnik pytanj.

Ša jene materialtwarowe khlamy ſo k bližſhemu Michałej ſyn ſprawnych starſchich ſi potrjebných ſchulſtum wědomnoſciami a herbſkeje rycze móznh, jako wuežomnik pyta.

Wſho dalsche je we wudawarni Serb. Now. ſhonicz.

W knihařni Smolerja a Pjecha je njewoſaný ſa 4 tl., ſwijasň pak ſa 4 tl. 20 nřl. deſtac̄:

Luziski serbski ſlovnik. Spisał a pod sobu-ſkutkowanjom fararja Seilerja a vikara Hórnika wudał professor Dr. Pfül w Draždānach. — Pſchiwdath je tež wobſcherny poſaſat němſkich ſłówow, ſo móže jedyn ſ jeho pomozu ſohko namakac̄, kaf potrjebne herbſke ſłowo reſka.

Paſma měra

wupſchestrjenia na row

dobreho ſuſoda a ſpravnego pſchecžela:

kuſlerja Větra Fiedlerja ſ Njeſdaſhcz,

† 13. junija t. l.,

a jeho ſubeje mandželskeje, rodž. Zahodžiz ſ Khanez,
† 28. meje t. l.

Něk po cjerpujenju, wojowanju
A wjele tyſčnych ſončnjeniečkach
Staj hížom dôſhloji t cžichom' ſpanju —
Duch pak je w rjeſnich ſahenach,
Hdzej roſtu paſmy dobyčza
Tym, kij tu ſ Bohom doczerpja.

Duž ſpitaj derje, wumóženaj,
Nječ ſemja Wamaj lóžka je;
Kaž we ſimjenju ſlowařſhenaj
Woj běſtaj pſches ſwiaſk luboſcje,
Taž ſtaj tež ſwoſei we ſmjerči,
Tež ſmjerč ta Waju njedželi.

Hacž runje čaſnoſcž wopuſtciſtaj
Woj hížom w ſeſnej mlodoſci,
Dha tola ničo njeſhubiſtaj,
Hdzej ſtaj něk w ſbóznej wěčnoſci,
Hdzej njeſachobne rádoſcje
Šu Waju džel we Šalemje.

Tam, hdzej ſo ſbózne duſhe wodža
We njewuprajnym wjeſzelu,
Hdzej wone ſi jandželemi khodža
A hallelujah ſpěwaju:
Tam Boh Knies Waju woblek je
Tu bělu draſtu ſbóznoſcie.

Haj, pola Zehnjecžowoh' tróna,
Hdzej pſalmu klinča jandželske,
Bu data Wamaj ſkota tróna
Sa hnadne myto njeſjeſte;
Tam palmu měra noſytaj.
O ſak ſtaj Woj něk ſbožownaj!

Jan Jérđan.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kik maja so w wudawarni
Serb. Nowin, při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoleř.

Kózde číslo płaci
6 np. Stwórlenna przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěvý. — Ze Serbow: S wojerowskeho wořijeha. S Ryh-
walda. S Wojerej. — Psicholop. — Hanß Depla a Mots Tunka. — Cyrlinske powjesze. — Nawěšnik.

Plaćizna žitow a produktow w Budysinje.
4. julija 1868.

D o w o z:	P laćizna w p ř e z k u					
	na w i k a c h ,	na b u r s y ,	w y s ū s a .	n i ū s a .		
				n a j w y s ū s a .	n a j n i ū s a .	
Psichenzja	7 25	—	5 25	—	8 10	—
Rožla	4 22	5	4 10	—	5	—
Ječmjen	4 5	—	4	—	4 10	4
Bowž	2 22	5	2 15	—	2 27	5
Dróč	5 25	—	5 10	—	—	—
Wola	—	—	—	4 6	—	—
Raps	6	—	—	6 2	5	6
Jahy	7 25	—	7 20	—	—	—
Hedvitska	6	—	5 25	—	—	—
Kana butry	19	—	18	—	—	—
Kopasłomny	—	—	—	—	—	—
Zent. hyna	22	5	—	—	—	—
Lane hynjo	—	—	—	—	—	—

Spiritus placzesche wcżera w Barlinje.

19 tl. 25 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

psichenza 72—103 tl., rožla 50—59 tl.,

(to je: sa 25 prusicki körzow.)

répikowy woli (nječiſčeny) 10 tl. — ngl. —
(C jiſčen y, kaž so w Budyschinje psichedawa
stajnie něhdže 1 1/8 tl. dróžſhi.)

Gzahi sakſkoschlesyňskeje želeſnizy
ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 11 m.; psichipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w nožy 1 h. 2 m.

* Psichantljenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)
† Psichantljenje do Žitawy.

Pjenježna płaczisna.

W Lipſtu, 9. julija, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2 1/2 np., 1 połnoważazý czerwienj šloth abo dukat 3 tl.
6 ngl. 8 5/8 np.; wienske bankowi 89 3/8 (17 ngl. 8 3/4 np.)

Najnowsche.

Barlin, 9. julija. Pruski kral do Emſa 11.
julija wotjedże a tam najskerje hacž do ſrjedž mě-
řaja augusta wostanie. Kralowa Augusta ſo do
Koblenza poda.

Paris, 8. julija. Khežor ſo 19. julija do
Plombières poda a tam hacž do 10. augusta wostanie.
— Prinz Napoleon ſo najskerje wokoło 20. julija
ſ Konstantinopla do Parisa wróci.

Paris, 8. julija. Minister Kouher rječny w
ſejmije: Wola khežora, wola franzowskeho ſejma a
wola franzowskeho luda je, ſo by ſo mér ſdzeržał.
Franzowska ſo bojež njetrjeba, ſo něchtón nětko
mér kafzej chyžt, hdyz je wona wobronjena.

London, 8. julija. Jendželska kralowa pječza
po krótkim času psiches Paris do Schwajcarieje
pojedże, ſo by tam w Luzernu dleſhi čaž wostała.

Paris, 8. julija. Někotre nowiny piſaja, ſo
je w Valenciji a Barcelonje (w Španijskej) ſběž
wudyril. Drobnishe powjesze hisčeje psichishe
njejſu.

Madrid, 8. julija. Kralowa žada wot wój-
wody Montpensiéra, ſo by wón kraj wopusičejil,
dokelž ſo ſda, ſo chzeđa jeho ſhpanijszy ſběžkarjo
ſa krala wuwołac̄. (— Wójwoda Montpensier je
jedyn ſyn předadovskeho franzowskeho krala Louis-
Filippa a ma jenu ſhpaniſku přynzeſhnu ſa man-
dželsku.)

Beſcht, 9. julija. Sekretarja wotſadženeho
ſerbskeho wjercha Karadžordžewicž ſu ſadžili, dokelž
ſo jemu ſapleczenje do belgradſkeje wěžy winu dawa.

S a k s k a. Tamón tydženj hrjedu 1. julijsa dželachu ludžo w pěškowzowej skale pola Postelwicza, jako so wulka pěškowzowa (Sandstein) sečena předvý dele žumy, hacž ſebi dželaczerjo myſlačku, tak so buchu tſio mužojo ſaſhypnjeni. Hacž runje bě njewěſte, hacž ſu woni živi wostali, dha tola druhý dželaczerjo wo dnjo a w nozý dželachu, so bychú jich wudobylí. Nasajtra dopočdňa hifchče žaneho ſaſhypnjeneho namakali njeběchú, tola ſta ſo popočdnu w tſioch hodžinach, ſo hčo ſaſhypnjených muſkýchachu, kiz wołachu, ſo ſu wſchitzh tſio hifchče živi, a ſa pot hodžinu bě tak daloko, ſo jich ſ tamjenjow wuczahnhch. Dwoj běſtaj zgle ſtrowaj a tſecži bě jenož tročku na jenej nosy wobſchloženj. Wjèle ludži bě ſo ſeſchko a bě tež knjes duchowny pſchischoł, kotryž džaknu modlitwu wotbjerža a ſe ſhromadženym kherluſch „Njech Bohu džakuje“ wuspěwa.

W Schneebergu ſta ſo, ſo 29. junija wjecžor něchtón do jſtwh khežerja Břetſchneidera tſeli a to do jeho žony, kotař bu pſches to tak ſhlnje ranjena, ſo dyrbjeſche po někotrych dnjach wumrječ.

Hjžom 13. junija je ſo jedyn 10lětny hólczeš, kotryž bu ſ porom ſchłörnjow, kajž tež ſ jenej koſchlu a tſiomu rubiſchkami ſ Budýſchina na jenu wjeh poſkany, ſhubit, ani blédu po ſebi wostaſchi. Duž ſebi ludžo myſla, ſo je někāl k njeſbožu pſchischoł; tola tež to je njewěſte, dokež jeho cželo nihdže namakali njejſbu.

Krónprynz Albert a minister wójny general Fabrice ſtaj ſo 3. julijsa do Chluma w Čechach podaloj, ſo býſtaj ſo na poſhwyczenju pomnika ſa wojałow, pſched dwémaj lětomaj tam panjenych, wobđelikoj.

Budýſke hamtske hetmanſtwo wosiemjuje, ſo maja gmejnſke wýſchnoſe ſe lětuscheho rekrutirowanja dla wſchē nufne pízma pſchi pječtolerskej ſchrafje hacž do 15. augusta t. l. na hamtskim hetmanſtwo wotedacz.

Kral Jan chze na nowy tydženj tak mjenowany Voigtland wophtacž a tam žudniſtwo, fabriti, wulke ſchule a t. d. wobhladowacž.

Tydženja po němſkich nominach piſačhym, ſo je wěſteho Hežu w Nowym Měſcze pola Stołpna něchtón ſarashk. Někto piſaſa, ſo je Heža živý. Teho člowjeka, kiz je jeho ſtrachnje ſbič a wurubit, ſu na měſcze doža-hyli a do jaſtwa wotwiedli.

Wot wokrjeſneho žudniſtwo w Chemniču bu wón-dano ſchtryparski Vorwerk nadpanjenja a rubježniſtwo dla k cjaſzjiwenskej khostarni wotbjudzenj.

Schtrypar Wettermann ſ Langenbacha pola Mühl-troffa běſche wulkeje nuſy a khubodý dla w lětuschiim naſčaju ſe ſwojej dwělētnej džowęſicžku do wody ſloczik, ſo by ſo ſ njej tepik a tak wſchemu ſwětnemu hubjenſtu wuſchol. Ale předy hacž bě wón morwy, dha jeho wuczahnhch, ta džowęſicžka paſ bě ſo ſtepič a teho dla je jeho někto ſud k džewječzleſnej khostarni wotbjudzik.

P r u ſ y. Hrabja Limburg-Stirum je ministerpſched-hydzje hrabi Bismarck na ſwojim kuble Grospeterwiczu w Schlesyjskej marmorowý pomnik ſtaſik, do kotrehož je Bismarkowý wobras wudýpaný. Nije tuteho wobraſa je piſmo, kotrež Bismarkowe dotalne ſlukowanje kvali.

Hrabja Bismarck ſo wot 20. julijsa na tſi njedzele do mórfickich kupiel w Rügenwaldermünde poda.

Kral je, kajž ſimy hijom na to ſpomnili, 25. junija w heženſkim měſcze Wormsu pobyle, dokež bu tam tehdy Lutherowý pomnik poſhwyczený. S nim bě tam tež pruski krónprynz, württembergſki kral, darmstadtſki a weimarski wjelwójwoda, badenski prynz Wylem a wſchelazy woſebni a wýſozý ſtnejza. Šwujedžen ſam ſapocža ſo w tamniſkiej zyrkti, hdzej běchu ſpomnjeni wjehojo pſchitomni a generalſuperintendent Hoffmann ſ Barlina predo-wanje džerjeſche. Po Božej ſkúžbje podachu ſo wjehojo k fabrikantej Pfannenbecker, ſo bychú tam druhé ſkúždanie wužili. Něhdže $\frac{1}{2}$ l hodžinu bližesche ſo ſwujedženſki cžah k pomnikoj. Majpriódzy džehu wſchelake ſpěwanſke towar-ſtwa ſ khorhojemi, ſa nimi běloſwoblekane krajnežczi ſ wěnzami, potom ſchulſke džecži, wulka licžba duchownych a wjèle poſhelskow městow a universitetow. Na pomniko-wym měſtinje bě něhdže 15,000 ludži a w měſcze hewak hifchče wjèle wophtovarjow. Wołko 1 hodžinu pſchitomni eži wjehojo na ſwujedženſke město. Heženſki wjel-wójwoda ſedžesche pola pruskeho krała, wajmarski wjel-wójwoda pola württembergſkeho krała a pruski krónprynz polda badenskeho prynza.

Sawodnu rnež džerjeſche rječnik A. Oppermann ſe Žitarwy, kiz powjedaſche, kaf je pſchischoł, ſo je dražžanſki rěbarť Rietſchel — jeho wuj — Lutherowý pomnik wu-myſlik a kaf je ſo tón ſamý wot njeho dželacž ſapocžač a po jeho ſmjerči pſches druhich rěbarjow dokonjač. Wormſti defan Keim poſtronwi pſchitomnyh wjehow a rječny bjes druhim, ſo je pruski kral evangelskej zyrkwe ſalitowar. W 2 hodžinomaj buchu ſarěſtſki pomnika ſpuſhczene a ſpěwaſche ſo pſchi tym kherluſch: „Jeden twjerdy hród je naſch Boh ſam.“ Potom bu pomnik pſches prälata Zimmermanna na města Worms pſchepo-dath, po cžimž tamniſki měſchczanosta Bruck (wón je katolicki) Lutherowe ſaſtužby wo člowjeftwo a jeho po-cžinku wuſběhowaſche; wón mjenowaſche Luther a čeſkého měſchczana města Wormsa. S wuspěwanjom druhoho kherluſcha ſo ſwujedžen ſlončji. Wjehojo potom do Mainza wotjedžechu, hdzej bě jim heſendarmstadtſki wjelwójwoda hoſežinu wuhotowač.

Zendjeſka kralowa je pſchi tutej ſkádnoscži pruskemu kralej telegramm ſlědowazeho wopſchijecža poſkaka: „Ja proſhu, přjodſtejerſtwu towarſtwa ſa Lutherowý pomnik moje najwutrobnishe ſbožopſchecze wupraječ i ſbožomnemu dokonjenju wulkeho džeka. W protestantskej Zendjeſkej

spomina ho se kwěrnym dželbranjom na wormski kwějděn, kotrejž protestantských vjerchow a ludy sjenozuje.“

Wopisanje Lutheroweho pomnila posdžischo podam.

A w s t r i a. Češkim redaktoram ho jara hubjenje dže; saňdžený tydžen bushtaj sažo dwaj wotkudženaj, wěstn Nedoma ē 15měsacznemu czežkemu jaſtu a ē schtraſje wot 2000 schěznakow a Rödym ē 2lētnemu czežkemu jaſtu a ē schtraſje wot 1500 schěznakow. Nekotre dny předy bě redaktor Barak swoju 10měsacznou schtraſu w jaſtuve nastupil a tež 700 schěznakow schtraſy saplačil. A hewak žadný džen njesaňdže, hdzejz pſchecživo redaktoram czežkých novinow skrzbu njesapocžnu. Baron Becht čhe jich na tajke waſchnie ē temu nusowacž, so bychu jaſtali, wěrnoſcž rycęcž, ale nam ho ſda, so Čechow tež najkurowoshe ſathadženje wot jich sprawných žadanjow wottraſhicij njemöže.

Czežki wučený duchowný Jan Huš bu w lécje 1415 w měsce Koſtinicach (w Badenskej) ſa kaſarja wotkudžen a tam 6. julijsa ſpalen. Wón pak pola Čechow, hacž runje ſu cji kwěrni katholikojo, hishcze dženſniſchi džen we wulké cjeſci ſteji. To bě tež wječor 5. julijsa w Prahy widžecž. Na tamníchim tak mjenowanym betlehemſlim torhoſchču, hdzejz bě něhdj ta zyrkwička ſtača, w kotrejž bě Huš cjaſto předował, bě ho mjenujž spomnjený wječor wjele tybzaz ludzi ſeſčko. Na pomjenowanym torhoſchču je tež dom, w kotrejž je Huš bydlil. Do tuteho domu je ſamjenitna taſla ſ Huzovym mjenom ſaňdžena a pod nju bě spomnjený wječor Huzova ſtatua ſtajena, ſ pletwami a wěnzami wupyschena. Wysche njeje běſche ſkoth huſitski kheſch a huſitske khorhoje. Wſchitke wokolne domy běchu rjenje poſwětleny. Posdžischo pſchecžahny wulki cjaħ ſudzi ſ tjiomi huſitskimi khorhojemi, kotrejž hacž ē Huzovej ſtatiui džesche, pſched kotrejž rjaný wěnž ſe ſkowjanskej ſeklu počoži. Lud wokaſhe „Sława Huſej“ a potom wuſpěwa ho staročeſki kheſlus: „Hoſpōdine pomiluj my! (Knieje, ſmil ho nad nami!) Potom wobhadowachu ſebi druhu Huzowu ſtatuu, kotrejž bě tam w bliſkoſći wěſt Napříkter wuſtajil, hdzejz bu tón ſamý kheſlus wuſpěwany. Se ſkowami: „Sława Huſej!“ ſo lud roſendže.

Džen předy 4. julijsa je ſ Prahi něhdje 250 Čechow do Koſtiniz wotjelo, so bychu pſchi Huzovym pomniku jeho ſmjerz ſwiedženým wopominali. Wjele tybzaz ludzi jich na dwórních pſchecžesche. K spomnjenym pucžowarjam je ſo na pucžu tójskto druhich Čechow pſchisankto. Woni bučn, jako do Koſtiniz pſchijedžechu, wot tamníchich wobhaderjow pſchecželniwe witani, hacž runje běchu ſebi ſ Wina wſchu móžnu prózu dawali, koſtinických Němzow pſchecživo nim naſchęzuvacž.

Swiedžen ſamý ſo nanajlepje dokonja a buču pſchi pomniku někotre ſpěwy ſpěwane, kaž tež cjeſke, franzowske a němiske rycęe džeržane. Čechovo běchu wſchitzh w ſwo-

jej pětnej narodnej drasče a mějachu wulku židžanu khoroj ſobu, na kotrejž jenym boču běſche cjeſki ſaw a na druhim huſitski khalich.

Po ſwiedženju pſchi pomniku podachu ſo wſchitzh dželbjierjerjo do teje ſamſneje ſale, hdzejz běſche pwoſchitkovna zyrkwinia ſhromadžiūna pſched 453 lětami Huſa ē ſmjerz na ſchęzepowzu wotkudžila. Tam běſche pſchyna hoſćina wuhotowana, na kotrejž ſo tež někotři koſtinický radni knježa a druhý wobebni mužojo wobdželiču.

Wječor jědžechu Čechojo do Züricha, hdzejz je ſo naſkterje tež hishcze někajſi ſwiedžen ſo tajſum naſtupanju wotdžeržak.

W Awstriji maja nětko tež civilne mandželſtvo; mjenujž hdzejz ſnadj dachowny někoho ſ teje abo druhéje wimy wěrowacž nočze, dha může ſo tón wot ſwojeje wýſhnoſeje ſwěrowacž dacž. Duchowni maja potom tajke wěrowanje do zyrkwiných knihow ſapišacž a kotrejž to nječzini, tón dýrbi 100 schěznakow ſchtraſy dacž. — Aj, aj! w Awstriji počjina pſchego krajinickho byč.

Franzowſka. W franzowſkim ſejmje w tychle dnjach jara na to ſkoržachu, ſo dýrbja na wójſko tak jara wjele pjenjes wažicž, ale napožledku je tola pſchiswolichu, prajíž, ſo hinač nječdže, dokejž dýrbi tež franzowske wójſko w dobrém porjadku byč, hdzejz ſu Němzy a wobebje Pruszy derje wojszry wuhotowani.

Schpaniſka. W tutym kraju pak ſo ſažo něčto wari, kaž kruch ſběžka; pſchetož ministerſtvo je někotřich generalow ſadžicž dako, druhý pak cječných.

Serbia. Sſerbska ſlupſchčina (ſejm, landtag) je mlodeho Milana Obrenowicža ſa ſerbſkého wjerčha wuſwolika. Tačo bě jemu to wofiemjene, pſchitidje wón do ſlupſchčiny a rjekn: „Pomhaj Boh, bratsja!“ (po tamnej ſerbſkej ryci: Pomosi Bog, braczo! na cjož jemu ſlupſchčinarjo wotmoſtwicu „Boh cji pomhaj!“) a wón dale praji: „Va ſym hishcze měody a ſym hžiom ſerbſti wjerč. Ale ja čzu wſho naukuňcej, ſhtož je ſ temu trjeba, ſo byč ſerbſki lud ſbožomny ſežinik, kaž je ſa to tež mój njebo wuj ſprózniwe džekal. Va ſym tež ſ tymi ſpolojny, kotsiž ſeže ſa naměſtnikow wuſwolili!“

Mjenujž tak dočho, hacž wón počnolétny njebudže, maja tſio naměſtniz knjeſtvo wječ, a tych je ſlupſchčina wuſwolika, kaž tež nowych ministrów, ſhtož ſu po naſchim ſdabžu wſchě tajž ſudžo, wot kotrejž ſmě ſo iedyn nadzecž, ſo ſwoju wěz derje powjedu.

Ruſo wſka. Khežor Alexander II. ſo w tychle dnjach do Kipingſkých kupjel ſoda. Težo ſlužobniſtvo je wondanjo hžiom pſches Varlin do Kipingenā jěro. — Wone ſo powjeda, ſo čhe ſo khežor Napoleon něhdje ſ ruſskim khežoram ſeñč, ſo pak tón žada, ſo by pruſſki kral tež pôdla byč.

S p ē w y.

Ž nje ū z y.

Mý žnje ū z y, mý ludžo šmý prami,
Rad čescze duž kóždy nam daj;
Njeh pjata a ruka tež krawi,
Mý džělamy sa žylý kraj.

Akhłodk sešených hajow a holow
Něk njemóže wokschewicž naš,
Se kerjom a s kožu do polow
Sso počožicž wulki je čjaš.

Se sloteho tróna šam hladá
Kral na naš tu spodobajz,
Akhłeb s naſcheje ruki ſej žada,
Kíž njeſe klob žohnowanah.

Mý žnje ū z y, haj ludžo šmý prami,
Rad čescze duž kóždy nam daj;
Njeh pjata a ruka tež krawi,
Mý žnje ū z y sa žylý kraj.

H. S.

Ze Serbow.

S wojerowskeho wotrjeſa. Džen 6. julijsa je ſo na konferenz we Łazu wot kl. duchownych a wuczeſtrow wucžiniko, ſo ma ſo létuſhu naſhymu, naſkerje w měhazu oktobru, dla jeneho dobreho wotpohladanja ſerbſto-němſki ſpěwanſki konzert we Wojerez pod pſchedkydſtwom wypokodostojneho k. superintendenta Karacha a pod ſoubuſtukowanjom wſchitk kl. wucžerjow a ſ džela tež wot kl. duchownych wotdžerječ. Spěwacž budje ſo 20 ſpěwov w dwěmaj wotdželenjomaj, bjes kotrejmiž budje 8 němſkich. Wſcho dalshe, kaž zykl programm, budje poſdjiſho wosjeweny.

S Ryčawla. W nožy wot 22. k 23. juniju wudhri tudy w hródzi khežnička a fantora Schuster a woheň, kotrejž tak wokoło ſebje hrabashe, ſo ſo 9 domſkich, 10 hródžow a 9 bróžnjow wotpali. Woheň bě tak wulki, ſo mějachu tež wo zyrlę ſtrach.

S Wojerez. Niedzelu 28. junija wumrje tudy po krótkej khoroczi tudomny wucžer (collaborator) Babik w 68. lécze ſwojeje staroby a w 50. lécze ſwojeho ſbožomneho ſtukowanja. Najpriedy wucžer w Bělém Kholmzu a w Börkhamorje je wón potom 45 let we Wojerezach ſwěru wucžil a wjele thřaz ſchulerjow ma jeho mjeno w dobrém wopomnjenju.

Přílopk.

* Se Schönbek a pola Magdeburga piſaja: „Zykl rjad ſhorjenjow, kotrej běchu wſchitk jenajleho wafchnja, dashe lekarjam na to myſlicž, ſo ſnadž ſu ſhorjeni ludžo wot trichinow nařaženi. A jako bě jena žona wumrjeła, dha ſu jeje čečko mikroſkopisž (ſ drobnowidom) pſchep-

tane a bu w nim njevuprajinje wjele trichinow namaka-nych. W kruchu mjaſa, niž wjetſhim dželi hejla hejkoje teje jehly, bě 26 trichinow a móžesche kóždy pſchés drobnowid widžecž, tak ſo tam hibaja a wjercza. Pſchep-tenje je dopokaſalo, ſo ſu wſchitk khoru pſchi jenym a tym ſamym rěſniku a to nježelu tydženja ſwiniaze mjaſo kupili a ſe ſ džela njevarjene, ſ džela jenož trochu ſpječene ſjedli. Wſchitk khoru, kotsž ſu lekarſtu po-moz phtali, je wſcho do hromady 40 člowiekow, a ně-kotſi wot nich ſu ſtraſhne khoru.

* W Steinbachu bu jedyn 5letny hólczej, kotrej ſwojimaj dwěmaj bratromaj, wot pčejkow nadpanjenymaj, k pomož pſchiběža; tak ſtraſhne roſtaſany, ſo dyrbjeſte wumrječ. Tej druhzej džěczi ſtej ſe wſchego ſtracha.

* Pſchi wóhnju w Brjawosu je ſo, kaž „zaſnít“ powjeda, 5 wołow, 4 mlodnych howiadow, 14 ſwin, 48 wowozow, 19 kočzow ſ pčejkami, wjele pjerin a 230 tolet pjenjes ſpaliko, a wysje teho wſcha domjaza nadoba a ratarſki grat, kaž tež wſchitko ſhno. Tajte njeſbože je ſa thři wotpaleñich čim čežiſche, dokež woni njevjedža hde mohli žito ſhovacž.

* Kaž ſurowje wiſte němske ministerſtwo pſchecziwo Čecham ſakhadža, wot teho mamy ſažo nowe wopokaſmo. Wjennuž w thchle dnjach je minister prawdy Dr. Herbst do Prahi pſchijel, wſchich ſtatnih řyčníkow a wſchich ſudu w hromadu powołał a jím poručil, na to džěczi, ſo bychu wſchitk čežke nowinu hacz do ſapocžatka bližſeheho měhaza ſahnate byk a po tajſim wjazy wulhadžecž nje-ſměte. Tajte poručenje je won teho dla dač, dokež budja po někotrym čaſu nowe woſby ſa čežki ſejm, a ministerſtwo ſebi myſli, ſo Čežhojo potom, hdyž žane čežke nowinu wjazy njeſtu, tajſich ludži ſa ſapoňkanow wuſwola, kaſlich ſebi jich ministerſtwo žada. Ale Če-žhojo ſo tajſej myſli jenož ſměja, pſchetož woni dawno wjedža, koho maja wuſwolicž a koho niz. — A lajki je to minister prawdy, kotrej ſebi žada, ſo bychu ſudu po jeho woli ſudzili, niž pak po ſakonu a prawdze. — Aj, aj, w Awstriji prawda dale bôle ſwoje prawo ſhubuje.

* W Varlinje je někto jedyn člowiek, kiz ma brodu, kotrej je poſkeda ſoheža dočka.

* We Winje je ſo po wosjewenju noweho na-boženskeho ſakonja tójskto ludži pola wyschnoſceje priódleſtajiko, kotsž čhežda wěru pſchepupicž. Vjes nimi je tſinacie katholick hóležkow, kotrej čhežda k židowſtroje pſchepupicž a ſebi židow ſa mandželskich bracž.

* Se Frankfurt a nad Majnom piſaja, ſo ſu tam w jenej ſahrodze hždom ſrake wiſne kicje namakali.

* W měſeце Auguſtbaču w Hornej Pſalzy ſu 27. julijsa wulke wohnjowe njeſbože měli. Woheň wudhri wokoło pokodnja a ſo ſ wulek ſpěchnoſceju roſchérjeſche, tak ſo je ſo 104 domſkich a 111 pódlaſtich twarjenjow wotpali.

* Nowy żelezny kulek (Kuppel) zrywkoje Chrystusowego rowa w Jerozalemie budże skoro hotowy. Pieczętę i temu stej Ruzowsta a Franzowsta nadalakę.

* W Reggiu (w Italii) sta so, so jedyn wojskowi wyschi pschi exerzierowanju wojskow jenemu podwyschlej niktakiego pschestupjenja dla pliszu wotkoji. Przedn hacj mōjescze to żadny sadżewacj, bēsce dyrjeny teho wyschka a na to ſebje ſameho fachelit.

* Blisko Ponte Solaro, nēhdze wozkom italskich mil wot Roma, pschindze ſylna banda rubieżnikow i wobledżbowarzej żelezniz a nusowasce jeho, tajke ſnamjo wuthlynej, so ma czah na mēscze ſastacj. Czah, kiž so bliżesce, tež teho dla ſasta a hizom bēchu rubieżniz poczeli puczowarjow pschimacj, so bychu jich wurubili, jako so dohlaſachu, so je tež ſyke wotdželenje wojskow w jenym wosu.

Wojskow wuhladacz a prjedz czelacj, to bē dzēlo jeneho a teho ſameho wołomitnenja. Wojažy so drje ſa nimi dachu, ale woni żaneho rubieżnika wojaz dožahnyej ujemóžachu.

* Wuherske nowin powiedaja, ſo buchu w dadaſlim wokrjezu tſio proſcherjo ſajeczi, kotsiž bēchu w borsodſkim komitacie dwē dzēsczi kranysi a jimaž nohi a ruzy ſlamali, ſo bychu potom ſ nimi po proſchenju wołoko czahacj a w ludzoch wjetſhu ſmilnoſc a ſobuželnoſc wubudzicj mōhli. Egi ſkofnižy ſu muž, žona a syn, kiž netko na ſwoju derje ſaſtuženu ſchraſu wotčalaſu.

* Pschi budyskim lētuskim tſelenju bu w preñnej tarci cigarrfabrikant Klausch ſ kralom a restaurateur Thiermann ſ marſchalom, w druhej tarci pak pschelupz Grieshammer ſ kralom a mydlakſki miſchtr Adam ſ marſhalom.

Kak

rozom

Hans Depla

w ořítaj

a

Mots Tunka

a

ludži pôdla

škréjetaj.

* * *

* * *

Hans Depla. Haj, ſchtóž dyrbi njesbože mēc, tón mōže do Wojerez po powrjetka hicj a woni tola njedžera.

Mots Tunka. Štoto dha val ſaſo bajesch, Hancho.

H. D. To žana bajka njeje, ale ſuta wēroſcę.

M. T. Nō, dha powiedaj!

H. D. Haj, w Krjeñy ſtaj kocžmar a ryħtar

dobraj pschečeſej a duž ſtaj tež w hromadje rožku ſyłkoj. Ale jako džyſtaj ju wjasacj, dha žanh powrjetkow nje-mjeſtaj; a ſebi jich 200 kop ſ Wojerez wobstaraschtaj. Ale jako ſ nimi wjasacjtaj, džechu na kruchi.

M. T. Miersate dzēlo tola!

H. D. Haj, to ja tež praju.

Cyrkwinske powjesće.

Werowanie:

Michałska chrkej: Michał Scholka, wobħdler pod hrom, ſ Marju rodz. Piwarzez roswér. Renčowej tam.

Krčenje:

Petrowska chrkej: Ida Marja, Jurja Nowaka, wobħdlerja w Budyschinje, bż.

Michałska chrkej: Emma Ernestina, Augusta Husaka,

franja na Židowje, bż. — Jan Bohuwer, Jana Łowki, ſahrovnila w Matfeszach, ū.

Zemrje ēi:

Djen 25. junija: Amalia Martha, Koralie Wylera Postela, kublerja a landriħtaria na Židowje, bż., 16 d. — 27., Jurij Budat, živnoſciej-wunjenat w Matym Wjelkowje, 64 l. 12 d. — 28., Jan Jurij, Jana Kschijanfa, wrotmila-polizaja w Budyschinje, ū, 1 l. 8 m. — 1. julija: Maria Paulina Bertha, Jana Jurja Wjelki, wobħdlerja w Budyschinje, bż., 2 m. 5 d.

Psches njesbožomnu, hubjemu spekulaziju do krajow swonka złotskeho swjaſta je ſo naſch ſkład

hotowych muſkich drasćenjow

ſ hromadami nakopili, a ſimy my wſchak nufowanii, ſo býhniſ ſwoju cęſcz wobarnowali a ſwoje wechſlowe doſ-
noſcie w prawym czaſu dopjelnili, tutón ſa export poſtajený ſkład tak rucze hac̄ mójno roſpoſchedac̄.

Myl ſimy teho dla w Budyschinje

na žitnych wifach w ſtocej hwesdze
wſchę ſkładu jenož dobrých, zyle sprawnych, derje pſchitejazbch a pěknje ſchithch hotowych

muſkich drasćenjow

I doſpolnej, ſpěchnej wupſchedani wuſtajili a ſu placzisny tak baſſab tunje, kaž to w Budyschinje drje hiſćcje
ženje bylo njeſe.

Sſledowaze pſchedmijeth wopſchija naſch magazin:

lētnje nawoblekarje a paletots,
woſebne ſukniane ſwjerſche ſuknje na wołmjanym atlaſu a ſerge,
jaquetſuknje w velouru, diagonalu, satinu, meltonu, Friesenu a Bismarku,
jaqueth a piqaqueth we wſchę modernſkich barbach a wutkach,
jaquetſuknje a jaquets w Nigger-Baggeru, grosgrin a wſchelakich wołwołmjanich wutkach,
bayerske joppę a hontſke joppę,
ſuknje w płacie a drellu,
drastu ſa dželō, fiž njeje k ſkonzowanju,
kholowh a laž ſ buſkina a satin, ſ najlepſich fabrikow a najnowſich deſeinow,
kholowh w drellu a w połwołmjanich wutkach,
domjaze a ſpanſte ſuknje,
hölczazu a turnſtu drastu a t. d.

Wupſchedawanje traſe jenož jara frótki czaſ. Placzisny hoſrſy tunjo. Jenož
w ſtocej hwesdze na žitnych wifach pola knjesa Kießlinga, po i ſchodziſe.

Bołnoznonemſke ſjenoczeńſtwo.

Powſchitkomna aſſekuranza w Trieſcje

(Assicurazioni Generali),

ſawěſcjuje pſchi rulowanym ſändsu wot:

25 millionow 939 tyſaz 831 ſchěſnakow 44 krajzarjow

Powſchitkomna Aſſekuranza ſawěſcjuje:

- a) tworh, mobilije, ſznele płydy a t. d., kaž tež, hdž to krajowe ſakonh dowoluja, twarjenja wſchę druzinow pſche wohnjowu ſchodu;
- b) lubka na drogach pſche transportnu ſchodu;
- c) poſſicjuje ſawěſczenia na žiwiſenie cęlowjelow na najwſchelakſche waschnje ſa najtunishe twjerde prämije a wuſtaja polich po pruſkim touranze

Towarſtvo wuplaſzi w lécze 1866 ſa 12,448 ſchłodowanjow ſummu wot 4 millionow 351 tyſaz 497 ſchěſnakow a 3 krajzarjow.

Na ſoždemu wukasanju a k wobstaranju ſawěſczenjow porucjeja ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,
we Wöſporku: C. A. Kilian.
we Wielecžinje: Moriz Wenzel.

W oſjewjenje.

Š nowa pſchischedſchi porucžam mojim lubym pſcheczelam-wokupowarjam
wołmiane a bawmiane rubiſhla na hlowu a wołoko ſchije, piſane a karriowane popelinu k ſchorzu-
cham a ſuſnjam, ſi a ſi ſcheroſu wołmianu, ſidjanu a poſzidjanu ciorunu tworu w nowych muſtrach
k jeczkam, kaž tež ſa muſkich mój doſpolnie wuhotowaný ſkład tworow ſa ſuknje, laž a kholowh,
w sprawnej tworje po najtunischiſhich placzisnach.

W Kamjencu w měſazu juſiju 1868.

Carl Fiedler na torhoſćcju.

Na delnoživotnyj slemk čerpjažy,

też taž se slemkami, zyle starymi, namakaja nimale
koždý ras dospolne wuhojenje psches Gottlieba
Sturzeneggera slemkowu žalbu. Wobchérne ro-
wuczenje s wulkej mnogościu pomnycza hódnich, fasto-
szych wobtwarzanych wopisow može so pschedebézneho
pscheszwedczenia dla darmo dostacž. Na pschedanu w hor-
nyczach po 1 tl. 20 nžl. ma ju tak derje wunamkar
Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Kanton Appenzell,
Schweiz, kaž tež k. Spalteholz & Bleh, Drogisten in
Dresden a l. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Obscurationes corneaæ

(cicatrices, exsudata, leucomata),

to je; běle blečki na najswieršnej koždý wocjow wujasni
soho zyle

Dr. Kanig we Wospórku.

Wone so stanje, so ludžo, kij ſu na tajkele waschnje
jako džeczi wo widženje pschischli, w pôsničich létach
widženje ſaho doſtachu.

Wiczowe a rheumatismusowe wot- modžerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwile wotwodžuja
wschitko, schtož wicz ſaložuje, s khoreho cjeła won, a ſluža
jako wěst̄ hojaz̄ ſredk psche wicz a rheumatismu wschitkých
držinow, jako psche wobliczo-, ſchiju-, bröſt- a ſubypo-
lenje, psche hlowjazu, rucznu a nohou wicz, psche falanje
w buku, psche drjenje w stawach, w khribječe a w bředrach,
psche drjenje we wuskomaj a t. d. a ma je na pschedanu
w pakzíkach s wukasanjom, kaf maja so trjebacž,
po 15 nžl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Khosejowy schrot!

ſ jeneho luta 15 schalkow spodobnego picza pschihotowacž
a plací 6 lut jenož 8 np.

Brawdziwy

homöop. ſtrowotny khosej,
hwěru po porucznoſci Dr. Arthurha Luh ſu Cöthenje,
punkt po 24 np., po zlyh tunſcho,
porucza

David Berger na žitnej haſh.

Czëſle

a to wulka licžba thych žamnych — pola podpižaneho
w leče a w ſymje trajaze dželo doſtanu.

Hobjan,
częſliſki miſchtr w Budyschinje.

Emana džowka ſa ſkot može pschi dobrej ſvđ
hnydom do ſlužby ſtipicž na ryczerſkble w Bréſynje.

Zena derje rentirowaza, tudy na žitnych wikaſ
ležaza

korčmarska ležomnoſež

je psches podpižaneho hnydom po pschihodnej pla-
ceniſe na pschedanu.

W Budyschinje, 26. junija 1868.

Wobkhodny agent Franz.

Maleńy

J. G. F. Niedsch.

Jedyn hetman, wſho jene hacž je woženjeny abo
niz, može hnydom město doſtacž.

Jenož taž, kij maja dobre poruczenja, moža wſho
dalſche pola podpižaneho ſhonicž.

Na hornicžerskej haſh. S. Meisel.

Sroč a woku ſ hyczu kaž tež doſki a krótki koſwrot
mam ja ſkdu ſobotu w Budyschinje na wikaſ a
herak wſchědne pola k. korčmaria Lehmanna na žitnych
wikaſ, kaž tež pola mje doma ſtajne na pschedanu.

J. A. Velanz we Wadezach.

Młody człowiek, kij chze piwarſto naukuńcž, može
do wuczby ſtipicž pola F. Richtera, piwarſkeho miſchtra
w Pozłowach.

Dziwočaſne herbſte ev. luth. towarſtvo ſměje jutſe
po nhſhporje popołdnju w tſjoch ſhromadzisnu.

Petr Mlonk.

„Dr. Friedricha Werneria prawy a wiesły nebeski puçj
jeneho Kſchésziana. 2. džiel 1785.“ podpižana kniharnja
pyta, ſo by jón kupila.

Kniharnja Smolerja a Pjecha.

W kniharni Smolerja a Pjecha je ſa 5 nžl. doſtacž:

Snadowny wopły ſwiateſe Marje
we Philippſdorſſe.

Spisak J. K.

We wudawańi Serb. Nowinow ſo čižko 14
Serbskich Nowinow ſaho kupi.

Sa pruske ſchule!

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje ſu
ſa 7½ nžl. doſtacž:

Bibliſke ſtawiſny abo bibliſke historije stareho
a noweho testamenta, po ſchulſkých regulativach ſpra-
wjenie, imenujzy: ſe ſłówami ſwiateſego piſmá powje-
dane a ſe ſchruchami a ſ hěrluſchowymi ſchtuczakmi
wuklažene, ſa ſchule a ſa domu w hornioſužiskej
herbſte ryczi wudate ſ wjazh hacž ſlo bibliſkim
wobraſami. — Šałož ſupperthalſkeho towarſtwa ſ
roſpocherjanju nabojných piſimow.

Tute bibliſke ſtawiſny ſu wot kraloſkeho kniežet-
ſtwa w Liegnizh ſa pruske ſchule, do kotrychž herbſte
džeczi khodža, poruczene a maja ſo ſchulerko a ſchulerki
taſkich ſchulow ſ nimi ſkerje a lepie ſastaracž. Ta kniha
je pěknje ſwasana a ſ wulke ſyku rjanych wobraſow
(bildow) kraſnje wupřichena.

Magdeburgske wóhen sawěscjaze towarzstwo se sakkadnym kapitalom wot pięciu millionow toler pruski. fouranta

w 5000 akcijach po 1000 tl., kotrež su dospołnje wudate,
pschijima po tunich, twierdzych prämijach sawěscjenja psche wohnjowu schodu tak derje w městach kaž na wzech,
na hibite pschedmiejth.

W tunioszej swoich prämijowych postojenjow wone niže żaneho drugiego sprawnego towarzstwa nifestej, tež posicja wone pschi sawěscjenju na dlešhi eżak hōdnih dobytki.

Pschi ratarſkich sawěscjenach so sawěscjenym tōjschtu i lēpschemu pschiwoli.

Schłodowanje psches wurażenie gosa so tak saruna, kaž wohnjowe schłodowanje.

Sawěscjeniske formularzy, kaž tež exemplary powiśkownych sawěscjeniskich wuměnjenjow móža so pola podpişaneho agenta kózdy eżak darmo dostacj, kotryž budże pschi napişanju sawěscjenja stajnie i pomož hotoły a budże wschitke požądane wuloženia dawacj.

W Budyschinje, na horniczeskej haſhy.

Heinr. Meisel, öf. inspektor,
agent magdeburgskiego wóhen sawěscjazego towarzstwa.

Schlesyńskie wóhen sawěscjaze towarzstwo we Wrótſławiu.

Rukowazh kapital wot 3 millionow toler pruski. fouranta.

Tuto towarzstwo sawěscjenja psche wohnjowe schłodowanje w městach a na wzech na hibite wězhy horjebjerje a to po wschomozno tunich prämijach, hōdzež so żane dopłaczowanje nifestanie. Pschi sawěscjenju na wjazore lěta so wulke dobytki sličia.

Prospekt a sawěscjeniske formularzy so pola podpişaneho agenta kózdy eżak darmo dostacj a budże wón kózdemu wscho wukasowacj, schtož je pschi sawěscjenju trjeba.

W Male ſchězach 1868.

Jan Webla, agent.

Ahoſej,

punt po 60, 66, 70, 80, 90, 100 np a t. d.;

zofor,

punt po 50, 54, 56, 60 np. a t. d.;

syrop,

punt po 14, 16, 18, 20, 36 np. a t. d.;

wschitke družin

palenja

najtunisjho

porucja

Rudolph Hölzer
na róžku herbskej a schulerſkej haſhy.

Ambalemu-wubjerkko-cigarry

25 schtuk po 58 np. porucza Rudolph Hölzer.

Aufzja

sawostajenstwa njebo fn. Jana Jokuscha
na haſhiz haſhy čjo. 726.

Ssobotu 18. juliya, wot 1 hodžinu budža so tam wulka dželba twierdzych a mjeſkich drjewow, zhe ſuſe wuzjukowe drjewa, ratarſki grat, wosy, konjaze graty a t. d. sa hotove pjenjesh na pschewadžodžowanje pschewadacj, a móža so dopołnja teho žameho dnja wobhladowacj.

Beyer, aukcionatař.

Jena ſlužobna džowka móže hnydom do ſlužby stupicj na fotolskej haſhy čjo. $\frac{1}{4} \frac{1}{2}$.

Lužičan čo. 7 je wuschoł

a wopschija: 1) Tuczel. Spěw wot Warka. 2) Žeſda po pōſeje. Powiedancjko wot Čeſkla. (Poſracyzowanje.) 3) Šewjedzen czeſteho naroda. Wopisal Hornik. (Šewjedzen.) 4) Na Šnečzzy (Schnepkoppe). Spišal Jordán. 5) Něſcht s chemije. Wot Noſtofa. (Poſracyzowanje.) 6) Drobnosika. Podał Petr Albert w Nachlowje. 7) Drufy wo naſ. Wot J. Krala. 8) S Budyschinia a ř Lužiz. 9) Šlōvjanſki roſħlad. 10) Ljistowanja.

Delno lužiſke knihy.

W kniharni Smolerja a Piech a je dostacj: Šserski ſajbel ſa němſko-herſke ſchule, ſ jadnym předgronom, tak we tomkamem ſe dej huzhſch.

Tónle „ſajbel“ je na pschilaſnju kr. wyschnoscje w Frankfurcie n. O. wobbjělanj a wudath. Wón je nětko i dostacj.

Šserske arije ſa naſchu lubu mložinu. Šserske arije ſa wendane wot Chr. Schwela. 1. ſeſchýw. 2 nſl.

Bramborſki herſki žahnič 1868. Kózdy thđen 1 čjiglo. Schtwortſetna placzisna $7\frac{1}{2}$ nſl.

Wiſchnjowy ſwjedzen
jutſje njeboſelu 12. juliya w Poſchizach.

Richter.

Redžbu!

Njeboſelu 12. juliya wiſchnjowy ſwjedzen a ſkulenie wo ſchtržle w Poſorezach. Seifert a Böhma.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kózde číslo płaci
6 np. Štvortlētna předpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opříjeće: Najnowjshe. — Swětne podawki. — Spěw. — Ze Serbow: S Mužakowa. S Trjechowow. S Brémjenja. S Komorowa. S Lufa. S Voranez. S Hnashęz. — Hanž Depla a Mots Lunka. — Čyrwinste powjescze. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinie.
11. julija 1868.

Dowoz: 7826 kórcow.	Płacizna w přerezku ua wikach, na bursy,			
	wysša.	nižša.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	tl. np.	tl. np.	tl. np.	tl. np.
Rožla . .	8 —	7 5 —	8 10 —	6 27 5
Decimien . .	4 22 5	4 10 —	4 27 5	4 25 —
Bowž . .	4 5 —	4 —	4 10 —	— —
Bróch . .	2 22 5	2 15 —	2 25 —	2 20 —
Bola . .	5 25 —	5 —	5 —	— —
Haps . .	6 —	— —	6 2 5	6 —
Tahy . .	7 25 —	7 20 —	— —	— —
Hejsbuschla . .	6 —	5 25 —	— —	— —
Kana butry . .	19 —	18 —	— —	— —
Kopaszkow . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	— —	25 —	— —	— —
Lane hymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaczescze wejera w Barlinje.

19 tl. 25 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheniza 72—100 tl., rožla 50—57 tl.,
(to je: za 25 pruskih kórcow.)

čepikowy woli (nječiſćený) 10 tl. — nsl. —
(Ežiſćený, kaž zo w Budyschinje pschedawa
stajne něhdje $1\frac{1}{8}$ tl. drožši.)

Ezabi saſſkoſchleſyſkeje želeſnicy
ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschiopelnu 1 h. 3 m.*; popołnja 3 h.
33 m.*; wjeżor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.*; wjeżor 6 h. 52 m.*; wjeżor
9 h. 22 m.; w noz̄y 1 h. 2 m.

*) Pschisanknenje wot a se Žitawy a Viberza (Reichenberga)

†) Pschisanknenje do Žitawy.

Pjenježna płacisna.

W Lipſku, 16. julija, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
 $2\frac{1}{4}$ np., 1 połnowažany čierwieni stoty abo dufat 3 tl.
6 nsl. $8\frac{5}{8}$ np.; winske bankowi 89 $\frac{3}{8}$ (17 nsl. $8\frac{3}{4}$ np.)

Najnowjshe.

Draždjan, 15. julija. Dženža rano w 5
hodzinach je ružowska khězorka, s extracjachom s
Warichawy psches Wrótsław a Budyschin puczuwaza,
žem pschejela a bjes dlicza psches Nieu a Chemnič
do Kissingena jěla. (Ruski khězor tež borsy do
tannischich kupjel pschijedže. Po skončenju kupjel
podataj zo wonaj na ingenheimski hród w Heſen-
darmstadtsej, — khězorka je heſendarmstadtſka pryn-
zechyna, — a konz septembra chzetaj na ſwojim
dompučzu pruski kralowſki dwór w Barlinje wophtacj.)

Draždjan, 16. julija. Minister s Nostitz-
Wallwitz je zo ſańdženu nōz ſažo ſzem wróćil a
džela ſwojeho ministerſtwa s nowa na zo wſał.

Kopenhagen, 16. julija. Wejera bu ſlub
daňſkeho krónprynza ſe ſchwedſkej prynzechynu Lovisu
woſjewjeny.

Triest, 14. julija. Tudy bě zo wejera tōj-
ſchto ludzi ſechto, kiž po měsće wokoło čjahaču —
woní běchu wſchitzh italskeje narodnoſcze — a haru
čjeračhu. To čjinačhu woni psched biskopſkim do-
mom, dale psched domom, w kotrymž hamžowý kon-
ſul bydli, hdžez woni hamžowý wopon dele storhny-
čhu a ſkonečnje harowachu tež psched wobydlenjom
khězoroweho naměstnika Bacha, hacž polizistojo pschiū-
džechu a někotrych ſajachu, druhich pak roſehnachu.
Luci ludžo taſku haru teho dla čjeračhu, ſo bydhu
hamžej ſwojū njeſpoložnoſcz ſ jeho ſtukowanjom
pschedzivo nowym awstriſkim mandželskim a ſchulſkim
ſalonam ſ navjedzenju dali.

Sakška. Kral Jan tón tydžen po voigtslandskich mestach a wjetšich wbach puežuje a tam wóho wobhladuje a pschehladuje, schtož so jemu wobhladowanja a pschehladowanja nusne bycz ſda. Wschudze jeho najpschezelniſcho a najwutrobnischo witaja.

Prinz Jurij je ſo do mórskich kupjel w Scheveningenu w Hollandskej podaſ.

Chemniča pižaja, ſo bu tam wóndanjo jedyn draschler do jaſtwa ſadženy, dokelž bě ſwoju žonu w februaru t. l. pola jeneho towarſtwa w Lipſku ja 1000 tl. ſawěſcik. Teho dla paſ nikoho do jaſtwa niesadža, ale tón čłowjek bě pſchi tym jebanžy ſtukowaſ, kaž je ſo to někto wunamkaſo. Jego žona je mjenujžy pſched tſjomi njedzelemi wumrjeka a to na khorosči, kotaž jej wěſtu ſmjerč wěſchczęſe. Žane towarſtvo paſ tajkich ludži njesawěſcjuje a da teho dla kóždeho, kij čhe ſo ſawěſcicž, wot lekarja pscheptacž. Duž ſo ta wěz temu towarſtwu džiwna ſdashe, jako tón draschler ſa tak krótki čaſ ſchindže, prajizb, ſo je jeho žona wumrjeka a ſo ſebi wón teho dla 1000 tl. žada. Towarſtvo dashe po tajšim ſa tej wězu ſlědžicž a duž wunamka ſo, ſo bě tón draschler jenu druhu a to zyle ſtrouž ſónsku k agencie a lekarzej pſchiwiedl a ju tam ſa ſwoju žonu wudawał.

Johanngeorgenstadt, kij bě ſo ſoni nimale zylo wotpaliſ, pižaja, ſo je 61 nowych domow hízom ſaſo wobčeñjenych, 114 ſběhnjenych a 46 w ſapocžatku twarby. Šmilných darow ſa wotpalenych je ſo na 200,000 tl. nahromadžiko a ſ nich doſtanje na kóždu nowonatwarjeny dom jeho wobžedzeř 275 toleř, podrožníz ſu tež tejk doſtali, ſo je nětremužkuſiž jeho ſchoda nimale zyle ſarunana.

Prijedawſki heſenſki khorwjerch je wóndanjo ſ Prahi do Draždjan pſchijel.

W Iaſoňy dyri 10. julijsa blyſſ do domskich ſkalza Niedla a ſapali je, dokelž paſ běchu ludžo bórſy k pomožy, dha je ſo jenož tſchá wotpaliſ. — Tón ſamý džen je ſo w Niedersriedersdorfje bróžen wojnarija Schönbacha ſ blyſkom wotpaliſ.

W Furthu poła Chemniča wotpaliſu je 6. julijsa wſchē twarjenja tamniſcheho Ahnertez ſubka, 18. julijsa w Pilsedorfje poła Freiberga domské fórmana Herſloža, 9. julijsa w Dřeßhemniču Reuterez hamory a 10. julijsa w Pethawje Klettez domski. Tež we Wildenawje poła Schwarzenberga ſu je ſchula a dwě Zweiglerez ſuble wotpaliſe.

Direktorium ſakſkeho pčokarskeho hłowneho towarſtwa je wobſanknyk, ſo ma ſo ſetuſha pčokarska generalna ſhromadžiſna 14., 15. a 16. ſeptembra w Oschatzu wotdžeržecž.

Pſched někotrym čaſom bě minister prawdy poſtaſiſ, ſo dyrbja na ſudniſtwach ſpýtač, ſwoje džeka na hamatach wot 8 hodžinow rano hač do 3 hodžinow popołdnju

wobſtaracž. Wón je ſo poſdžiſho wobhoniaſ, kaž ſo to ſubi, a ſu jemu jenož ſ 38 ſudniſtich hamtoſ wotmoſili, ſo chzedža pſci tutym čaſu woftacž, ſo druhich ſudniſtich hamtoſ a ſe wóžen wolkjeſznych ſudow paſ k wiedzenju dachu, ſo chzedža po prijedawſkim waschnju ſtukowacž, mjenujžy wot 8 hač do 12 hodžinow dopołdnju a wot 2 hač do 6 hodžinow popołdnju. K tym ſudniſtich hamtam w ſakſtich Lužizach, kotrež chzedža ſa ſobu wot 8 hodžinow rano hač do 3 hodžinow popołdnju ſtukowacž, ſkuſhetaj tež budyski a lubijski, wſchē Lužiske wolkjeſne ſudu, kaž tež ſudniſte hamty w Ramjenzu, Ralezech, Scherachowje a Wóſporku (hdyž dže Sſerbja tež kchodža) budža wot 1. augusta ſaſo wot 8—12 hodžinow dopołdnja a wot 2—6 hodžinow popołdnju ſtukowacž.

Pruth. Kral je ſo 11. julijsa do Ema ſa wužiwanju tamniſtich kupjel podaſ a wofstanje tam najſkerje 5 njeđel, pſchetož wón čhe ſo halle k manovrom kavallerije do Barlina wróćiſ.

Nowy rjemjeſniſki ſalon ſa kraje połnožnoněmſkeho ſwiaſka je ſtöneſnje wote wſchitkich němſkikh knježefſtrow, kotrež to naſtupa, ſa dobrý ſpoſnaty a někto wofſiemjeny. Wón ſměje ſa wſchelake kraje, hdyž rjemjeſko (Gewerbe) hiſcheze w tych a druhich putach težesche, ſwoj dobrý wujiſk a to tež w ſamej Sakſkej, hdyž maja po prawym ſwobodniſti rjemjeſny ſalon, hač tón nowy połnožno-němſki je. Ale wón je ſa Sakſku ſaſo teho dla dobrý, dokelž je w nim ſa někotre naležnoſcje wjazh ſwobody date, hač ju ſa nje ſakſki ſalon wopſchijesche.

Hdy ſo hrabja Bismarck ſaſo do Barlina wróći, njeje ſnate; najſkerje paſ to hiſcheze bórſy njebudže, pſchetož jeho khorowatoſež ſa njeho mér žada a ſ zyka budža wſchitzny ministrjo a wſchē ſaſtojnižy wot tych ſtaſiñch ſejmow a parlamentow trochu wotpočińczej čyjeſ.

Austria. Šuruwe ſathadženje wiſiskeho ministerſtwa pſchecjivo Čecham dale bóle pſchibjera a podklcožwanje čeſkeje narodnoſcje a prawiſnow cjeſkeho kraleſtwa ſ kóždym dnjom pſchibywa, tak ſo tež ſame němſke nowinu na tajše njehanibite pſchecjehanje morłotacž pocžinaja.

Sandžen a tón tydžen ſu ſaſo ſkoro wſchědnie redaktorow cjeſtich nowinow wotbudželi a do jaſtrow wotwodželi, wſchē teho paſ jim wulke pjenjeſne ſchraſy naſkadowali, tak ſo je wo prawdze džim, hdyž hízom wſchitke čeſke nowinu ſahinyk njejſu. Tak je, na pſchikkad, wudawaſ nowinow „Politiki“ ſa krótki čaſ 6000 ſchěſnakow ſchraſy dač dyrbjaſ a druhim cjeſkim nowinam ſo lepje ſeſčko njeje, tak ſo ſu wone wſchē w hromadže ſa někotry čaſ na 25,000 ſchěſnakow ſchraſy ſaplačiſli. — A cjebo dla to? Dokelž prawdu, počnu p rawdu rycja.

Hdyž ſo w nich piſche, ſo je w Čechach a w krajac̄ ſa Čecham ſkuſhaoſy, 5 millionow ludži cjeſkeje narodnoſcje a jenož 2 millionaj Němžow a židow, a hdyž ſo

dale praji, so je po tajkim jara njeprawje, so maja Němžy a židzi wjazy prawa, džili Čechy, a hdny so w nowinach skłonczenie žada, so by sa kraj najlepje bylo, hdny bych u Čechy a Němžy rune prawo měli: dha maja takie nowinu wěscje sa někotre dny skoržbu na schii. A hdny so potom psched ſudom s redaktorem ſudniſke jednanje džerži, dha dyrbja pſtwinacj, so w nowinach wěrnoſci ſteji, ale pſchi wschej wěrnoſci woni redaktora ſazubža, a jeli so tón prascha; czeho dla? dha rjeknu, dokelž je wón krajny mér a pokoj laſyk.

To pak ani najmjeñſhi czeſki ratač njevěri a na poſledku to tež ſami ſudniſy njevěra, pſchetož woni po prawdze njeſudža, ale po tym, kaž jim baron Beust a jeho němžy ministrjo pſchitlaſuſa.

Hdze je kraj, kiz je s njeprawdoſcu doho wobſtał? a hdze ſu ministrjo, kiz ſu s njeprawdoſcu doho ministrovali. — Kraj, hdzej njeprawda knježi, roſpanje, a ministrjo a ſudniſy, kotsiž pſchecjivo prawdze ſkutkuja, doho njeſtrjeza. To czeſti lud wě a duž wón we wschech pſchecjehanjach twjerdze ſteji; to wjedža czeſhy nowinarjo a duž woni to na ſo bjeru, hdny jich tež hacj ſ 5lētnemu jaſtuwu wotſudža; to wjedža tež wodžerjo czeſkeho ſuda, prajizh: „Němžy njeſju naš Čechow wutupicj moħli, jako my po 30 lēnej wójnje lebdy 500,000 ludži běchmy, a ſak džedža naš w tu khwilu pſchewinicj, hdny na 5 millionow člowejekow licžium) a wsche teho wschein ſtowjanſki ſwět ſ nam ſteji!

A hdzej lud pſchi dobřej nadžiji na lepschu pſchichodnoſci wostanje, tam njemöže jón na khwilne ſurowjenje a ſe ſakhadženje pſchewinycj, — a w Awstriji pak nětčiſhi ministrjo ſ temu doho khwile nimaja — a tač tež, kaž ſo nam ſda, podezjehozwanje Čechow doho trač njebudže.

Hacj runje ſu ludowe ſhromadžisny w Awstriji ſakonſy dowolene, dha ſo tola w Čechach ſakafua. Čebo dla? Haj! to czi, kiz je ſakafacj pſchindu, ſami njevědža. (— Džiwnje, Němžy ſmedža ſo w Awstriji wschudžom ſwobodnje ſhromadžowacj!)

S Peſčta piſaj, so je wurunanie bjes Wuherſkej a Khrowatſkej nimale hotowe. Jeli to wěrno, dha budže pak to tež kraſne wurunanie; pſchetož po nim ſo, po naſchim ſdaczu, město doczkałaneho mera hakle prawy nje-mér ſapocžnie. Tola, wo tym džemý ſa tydžen wobſcherniſko porychcęz.

Pſched někotrym čaſom ſu na wuherſkim ſejmje nowy wuherſki wojerſki ſalon wuhabdili a to tajki, ſ kontrehož je widzeč, ſo džedža Wuherſy ſwoje ſamkne wójſko měč. To ſo baronej Beustej tač prawje njeſlubi, ale wón drje budže do teho ſwoliciž dyrbječ, hdny tež pſches to awstriſki wosheč ſaſo ſruch dale do běota ſajedze.

S Züricha piſaj, ſo ſu Čechy, kiz běchu tam ſ kostniczſkeho Huſkoweho ſwjedženja pſchijeli, jara derje

ſpodobali a ſo ſu Schwaſzarszy ſpóſnali, ſo awstriſke němſke nowinn wo Čechach jenož ſamu ſu a late pſchiſkodženje piſaj. Wſche ſchwajzarske nowinu teho dla něko na Čechow ſ dobrymi ſkowami ſpominaja.

Franz o wſka. Druha komora frauſowſkeho ſejma ſo na wsche waſchne pſchecjivo wulſim wojerſkim dawlam wobara, ale wscho wobaranje ničo njeponha, pſchetož wona skłonczenie, kaž ſu to tež w drugich krajach cjinili, wsche wot ministerſtwa wójny požadane pjenjeſh pſchiswoli.

Prynz Napoleon ſo hiſceče ſ Konſtantinopla wróćik njeje.

Italia. Bamž Pius IX. ie, kaž je ſnate, pſched někotrym čaſom, nowe awstriſke mandželske a ſchulſke ſakony, kaž tež nowu awstriſku konſtituziju ſ kruthmi ſkowami ſaniczar a awstriſke katholſke duchownſtwo napominał, ſo by ſo tajkim ſakonam po móžnoſci pſchecjivito. To wscho je wón w nowinach wosſiewicj doł, tač ſo baron Beust hinal móħl njeje, hacj ſo je někajte ſamolwjenje ſwojego ſkutkowanja do Roma poſkacz dyrbjak. Tuto piſmo je awstriſki poſkacz najwyschemu hamžowemu ministrjo přjódkežitał, ale tón ani kaw ani miaw ſ temu prajík njeje, a je poſkacz bje-wſcheho ſtowa wot ſo puſchecjil.

Minister finanžow italskeho kraja ſze hubjene krajne pjenježne naležnoſcie ſ nowym tobakowym dawkom porjeđicj a duž na italskim ſejmje netko wo njón jednaſa.

Italski krónpryñz je ſe ſwojej mlodej knjeni mandželskej (wnuježku ſakſkeho kraja ſana) pſched někotrymi dnjami do Frankfurta nad Majnom pſchijel a džyſchtaj ſo wobaj wot tam do Emsa podacj, ſo býſchtaj tam pruskeho kraja wophtakoj. Potom do Draždjan pſchijedžetaj.

Jendželska. Kralowa Viktoria je w jendželskej druhej komorje pſches ſwoje ministerſtwo tón namjet ſtajicj dala, ſo by komora generalej Napierej, pſchewinjerzej abežyniſkeho kraja Theodora, lētne czeſne myto wot 13,000 tolet pſchiswoli. Po Napierowej ſmjerſzi doſtanje tuto myto jeho ſawostajene najstarſhe džecjo.

Ssebiā. W tutym kraju je w politiſkim a krajnym naſtupanju netko wscho tač naſrawjene, ſo móže ſo jedny dobreho poſractowanja nadzeč.

S ſudniſke jednanje ſ tymi, kotsiž ſu předawſcheho ſerbſkeho wjeha Michała ſkonzowali, ſo drje tón tydžen ſkönči a budže potom wuſhudženje nad nimi wuprajene.

A dokelž ſu tucži mordarjo tež ſ wěſtym Triflowicjom, ſekretarom wuhabateho ſerbſkeho wjeha Karadžor-džewicja, w někajtim ſwiaſku byli, dha je tón něko w Peſčce, hdzej wón pſchebjwacj, tež do pſchepytanje wath.

Turkowſki ſultan, kortsj ma pſchego hiſcieče někajte prawo na Sſerbiji, nježada ſebi, ſo by nowowuſwoleny wjeh Milan do Konſtantinopla pſchijel, ale je jemu jeho wobtwjerdzenje hijom poſkacz.

S p ē w y.

Žnjeuſki c̄jaſ.

Koža na njebiu ſo h̄wēcji,
Myſličku žnjenz jažnu ma,
Sažo ſpjerchnje nožka w lečji,
Sažo ſtaſaj do džela.

Kaž po njebiu h̄wēdž ſteja,
Tač maſch po ph po volu;
Hdž dom ranko h̄wēkli džeja,
Žnjenz do pola won du.

Šekončlo h̄wēcji ſamo ſloto,
Měkacjč ma rôžk blébornh,
Njeſhwar prôzu, — ſchtó je wo to,
Wſchak tež klož je ſlototy!

* * *

Ze Serbow.

S M u ž a k o w a. Džen 2. julijs, na ſwiedzeñ domapytanja ſwiateje Mlarje, měachmy tuđy kražny ſwiedzeñ ſnitskomneho miſionſkeho towarzitwa. A dokelž bě ſo to h̄izom njedželu priedy niž jenož w naſhei ſerbskej zyrkwi, ale tež w Fablonzu a Šlepom pſchipowjeđiko, ſo budje ſo tojki ſwiedzeñ pola naš h̄wecjic, dha běſhe ſo tu fe wſchēch ſtronow wjele ſerbskich ſemſcherjow ſhromadžiko.

Boža ſlužba ſo rano w 10 hodžinach ſapočja. Po wuspěwanju ranisčeho kherluſcha, ſtupi tuđomny ſerbski t. duchowny Räda na wołtar, džerjeſche krótku liturgiju a čitasche ſw. ſezenje, kaž tež lefziju na ſwiedzeñ domapytanja ſw. Mlarje. Potom ſpěvaſche ſo ſažo kherluſch. Na to ſtupi t. farač Imiſch ſ Hodžija na kletku, kothž najprjódž ſrótke roſwuczenje w naſtupanju ſnitskomneho miſionſta da a poſkučarjam na jara ſroshmlive waſchne wulkadowasche, ſchtó ſnitskomne miſionſtro je a ſchtó wone dže. Potom džerjeſche wón kražne pređowanje po ſezenju wo wulſkej wječjeri (na 2. njedželu po ſw. Trojiz) Vut. 14, 16—24. Sa podkožl bě wón wſak: Šnitskomne miſionſtro je proſchenje na Božu wulku wječjer, — a roſeſtaja: 1) kaž wulka tutu wječjer je, — wopomni; 2) ſchtó ma na tu ſamnu proſhyc, — a roſpomni; 3) na tych, kotsiž ſo dadža proſhyc.

Pređowanje běſhe jara ſajimaze a wulka ſedžbliwoſcji a nutrnoſcji po zyklum Božim domje hač do konza knježesche, hač runje t. Imiſch pſches poſkra hodžiny pređowasche, a wjele poſkučarjow běſhe tak hnuthč, ſo jim wocži ſyloſowaſcje. Potom wuspěwa t. Imiſch na wołtarju koſelku a požohnowanje a tak ſo Boža ſlužba na poč jenej hodžinu ſkónči. — Pſchi zyrlwiných durjach koſporteuraj Milana ſ Budyschina a Domla ſ Hole tój ſchtó ſerbskich knihi roſpſchedaschtaj.

W tym ſamym čaſu běſhe ſo tež w tuđomnej němſkej zyrkwi Boža ſlužba w naſežnoſczech ſnitskomneho

miſionſta džeržaka a běſhe tam t. duchowny Abel ſo Šhorjelza pređowanje a t. duchowny Weikert ſo Siegersdorfa roſprawu mæ. Běſhe pak tam, kaž ſo pomjeſtasche, jenož mało poſkučarjow bylo.

Po połdnju mějeſche ſo hiſeče ſhromadžisna w naſtupanju ſnitskomneho miſionſta wotdžeržec a to w ſoli měſtežanskeje ſchule. Ale tam běſhe ſo tak wjele luda, ſi wjetſha ſažo ſerbskeho naroda, ſhromadžiko, ſo bě wſcho pſchipeljnene; duž bu wobſankujene, ſo do bliſteje němſkeje zyrlwie podacž. Tam džerjeſche najprjódž t. ſuperintendent Rect krótku modlitwu w němſkej ryči. Potom roſkadowasche t. farač Imiſch w ſerbskej ryči, kaž je luboſež t. Jeſuſej ſa kōždeho kſhеſcijana najważniſha naſežnoſcž, a wón ryčeſche ſi tajkej horliwoſcju a wutrobnoscju, ſo bu tež wjele Němzow, kiz pôdla bědu, tak ſapſhijatych, ſo ſo nad jeho horliwej ryčniwoſcju ſwjeſzelichu.

Na to napominasche t. duchowny Abel i wotcjeħnenju džezi w Jeſuſowym duchu, na to poſkuſju, kaž to žakoſne paſenpiče ſa tak wjele ta wina je, ſo ſu do jaſtwa pſchifchli, a warnowasche kōždeho pſched tutym ſkym njepočinkom. — Napožledk ryčeſche t. duchowny Weikert wo wotzvjeczenju njedžele, a wobſanku ſyke jednanje ſi wotzvenaſchom a požohnowanjom.

Tak běſhe tutón ſwiaty džen džen bohateho duchowneho wuſhywa ſa wſchitlich, kotsiž pſchiproſchenje na ſwiedzeñ njeběchu ſazpili. Boh daj žohnowanje, ſo bu wſcho ſymjo jeho ſwiateho ſkowa na dobru rolu panžko a plođy pſchinjeſte ſi węčnemu ſiwojenju.

Boh žohnuj wſchitlich tych lubyh wuſhywarjow!

S T r e c h o w o w. Vjat 10. julijs po połdnju dyri blyſt do jeneho twarjenja tuđomneho kublerja Steglicha a pſchewobrocji tole, kaž tež wſchitke druhe jeho twarjenja do proča a popjela. Hač runje woheń jara ſpěſhniye wołoko ſo hrabasche, dha ſo tola radži, wſchón ſlot ploſmienjam wutorhnyč.

S Brēmjenja. Schtôrkt 9. julijs po połdnju ſta ſo tuđy, ſo bu 13létnej žyn khežnika Wiežasa, pomjeſnowaneho Škopa, pſchi ſkótpaſenju na khróſčanskih ſeſownoſczech wot blyſka ſaraženy.

S Komorowa pola Rakę. Tuđy wuñđe ſanđenu ſobotu na ranje na Kôhlerez kuble woheń a ſo wſchitke twarjenja teho ſameho wotpalichu. Dokelž bě ſo woheń jara khežije roſſchérk, dha ſu tež tſi ſwinje a ſchtvi kotsiž w nim kónz woſež dyrbeli. Woheń je najſkerje pſches pułnjeny woheń wuſchoł. Kôhler běſhe to kubko haſle pſched krótkim čaſom ſupile.

S G u ſka. Šsobotu 11. julijs wječor w 11 hodžinach ſu ſo domſte tuđomneho khežkarja Handrija Kerkla wotpalike. Kaž je woheń wuſchoł, njeje ſnate.

S Boranęz. Schtôrkt thđenja 9. julijs po połdnju w piatej hodžinje wudhri w maſivnej a ſ zyhlemi krytej

bróžni tudomneho žiwnosczerja Delana wóhen a w krótkim časzu tuta, kaž tež domske w plemienach stęzach. Wot Delanę niktón doma njebě, ale ſuſhodam ſo tola radži, wſchón ſkót a něchtó smachow wohnjej wutorhnež. Delan ma ſo čim bole wobżarowac̄, dokelž mějſeſte hžiom něchtó žnjoſ dom a ſ zyka ničo ſawěſczené nima.

Kaž ſo powjeda, ſtaj dwaj ſchulſtaſi hólzai tutón wóhen ſe ſchyrchowaneczkami ſamischtrikoſ a buſhtaj ſobotu na ſud w Budyschinie wotwiedzenaj. Na pomož běhu pſchiſele ſyławh ſ Radworja, ſ Schelna, ſ Lutobča a ſ Schwac̄iz.

Najſajtra popołdnju dyri býſk do jeneje, na tudomnym ſnejzim polu ſtejazeje póph róžki a ſpalí tu ſamu. Spodživono je, ſo je loni nimale w tym ſamym časzu a na tym ſamym polu býſk do jeneje póph dyriſ. To je krute napominanie na kózdroho, ſo ſo njeby pſchi nje-wejdrje pſched deſchczom w popjach khowaſ.

S H n a ſ c h e z. Pſchi njejedrje kotrež tudy pjal 10. juliia popołdnju w 5 hodžinach měſachuy, je býſk na tudomnych ležomnoſczech dwě póph róžki ſpalik, jenu njeſdaloſto mýhna na polu kowarja Mařa, druhu paſ ſ Vělky Noſlizam na polu žiwnosczerja Pjetraſcha.

Kak

1020 m

Hans Depla

w o t r i t a j

a

Mots Tunka

a

ludži pódla

škréjetaj.

H anš Depla. Mótho! Schtoha dha paſ ſy ſan-
dzeny thđenj bžekal?

Mots Tunka. Měhnuſku walu ſym czeſkal.

H. D. Tola niz něhdje tu tam pola rěki Čjornicy?

M. T. Haj, tu ſym.

H. D. Nô, ſ tei ſebi žaneje khowalb a czeſcze na-

dobylk njeſhy. Ty najſlerje žanu walu njeſhy hiſčeže czeſcacz wiđał, hacž ty runje husto doſčej wjele wot ſe čjinich a mudrje ryciſich, dha tola tónle ſkutk žanu wuſchiknoſcji njeſopkoſe, to paſ tež hinał býč njeſože, hdyž paſenzowu bleſchu k viſitrowanju načožowac̄ czeſch. Duž wostaj pſchichodnje twoje mudrowanie a wopokaſ radscho pſches ſkutk, ſhco ſamožech.

Cyrkwiſke powjesće.

Werowanı:

Pětrowska chrlej: Korla August Schrama, murjer, ſ Mariju Augustu Leſchawic̄. — Jan Korla Eduard Hensel, ſeldwebel 9. kompanijie 4. infanterieregimenta, ſ Hanu Augustu Pjetraschę.

Michaelska chrlej: Jan Bohuwer Wicjas, wobydler pod hrodom, ſ Hanu Hawſchez ſ Worzyha. — Korla August Leberecht Bär, khežnik w Delnej ſkinje, ſ Mariju Janez ſ Nadjanę.

Katholiska chrlej: Jakub Kuba, pohonc̄, ſ Mariju ſwudowjenę Wawrikez ſ Korſymja.

Křečni:

Michaelska chrlej: Emma Margaretha, Handr. Michała Bartuscha, khežnerja a korbjerja na Židowje, dž. — Hana Ernestina, Jana Augusta Hornapa, wobydlerja w Hrubel-čižach, dž.

Katholiska chrlej: Petr Pawoł, Michał Čezech, murjerja pod hrodom, ſ. — Marija, Milkawicha Nobla, žiwnosczerja we Wulkim Wjelkowje, dž.

Zemrjeći:

Džen 28. junija: Michał Čezech, wilowar w Budyschinje, 67 l. — 2. juliia: Korla Theodor, Korla Augusta Sobra, murjerja na Židowje, ſ., 10 m. 3 n. — 4., Marija Madlena, n. dž. we Wulkim Wjelkowje, 3 m. 7 d.

Eslischenje.

Po wutriebanju dweju bleskow wuchowego woliu psche czejsze blyshenje, schumjenje we wuchomaj a t. d. cajuju ho hnuto. Wam wo jeho woszcznym skutkowanju pola mje pomjescz poftacz. Tutej bleskzy stej moje blyshenje storo zyle w 4 niedzelach saho wuchrowitej. Dotelz mi jenoz trófsku we wuchu schumi, dha proftu hiszce mi sa 1 schéfniat poftacz. Dankowy bérka Döchhorn, Gräfenthal b. Mannsfield. — Adresa: Apothek Neugersdorf, Sachsen, hdejz jedyn wjele dzaknych písmow s tym woliom dostanie. $\frac{1}{2}$ fl. je 10 a $\frac{1}{2}$ fl. je 20 nñl.

Sa jene kolonialtworowe khamy w Budyschiujo so byn sprawnych starskich na Michalu jako wuchomnik pyta. Snajomosej zerbiskej e ryze je nusna a wopytowanje pschekupkeje schule potrebnne.

Wschodalsche je shonicz we wudawarni Serb. Now. a mòja so tam adresy pod snamienjom Z. I. wotedacz.

Rajnowsche wunamakanje.

Wot austriackego hñzora psches reskript Nr. 18024/1908 i patentom wuhotowanu

wurjadne priv.

politur-fomposizia

je jara ledzby hodna tycslerjam, drascherjam, drjewodzelerjam i dpolirowaniu owojch móblow a kózdym i nowa polirowaniu starzych a wotestatycz abo taikich móblow, hdejz woli wступuje. — Psches tule kompozicji so dohotrajne a drohe dpolirowanie nowych móblow psches spirituñ zyle wotstroni, do kelz je psches natózenje nèkotrych krepkom blido a bo kachczej hotowy polirowany. Natózenje je jara jednore, resultat spodny. — Starc a wiestate móble moža so psches jednore rybowanie s namoczeniem plutowej laxy s nowa w polirowacj a dostanu taiki krafny blychci, kiz so s polirowaniem se spirituñm zeny dozycz nijemöze. — Nekotry mi bleskami tuteje kompozicji moža so bjes pomocy tycslerja w nèkotrych hódzinach zbyta domaja nadoba jeneje swy ponowicz.

Slowny rosczelazy depot en gros et en detail

Friedrich Müller,

Kaisr. Königl. Privilegium-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
hdejz maja so písnje poruczenja s pschipołożenjmi placzisnym
(dokelz so w Austriji do wukrja „postnachnahme“ nijehodzi)
poftacz, na czoj so kompozicja hñdom poſczele.

Placzisna: 1 flacon (s powiezeniom) 15 nñl. —

1 dug. flacon 4 $\frac{1}{2}$ lit.

■■■■■ Wjenje hacj 2 flaconaj so poftacz nijemöze. ■■■■■

Aviso!!! Njeh so tolne naręczej niewobledzowanym njev ostaji. Dokelz pschi prawym natózeniu tuteje kompozicji so tejo dobytku icini, so budzje dotalne waschnje polirowania borsy zyle psches tutym nowym praktiskim wunamakanjom zosacj dyrbiec, dha proftu so kózdy, so by so psches pruhu tycslerwecju, a poftaszem na wopisimo jenož najevozbenischego wuzczenego, kaj tež na resultaty, kiz su so s tutej politur-kompozicji w Austriji dozycie.

S dobom so na nowoponizeny tarif sa píchinjenje ledzbyne živi, psches czoj so fracht jara pomjerschi. Wjenjej njeh so pschi písnym skafanach borsy sobu poſczele, dokelz so poftasz do wukrja tudy s „postnachnahme“ cžnicz nijehodza.

W písmo: Wykłocicielecmy knize! Wiedeň nèkotrymi dniamy bu mi pruba Wascheje politur-kompozicji pschepodata, s próftwom, ju chemisej analysy jeje wukrom podczishnycz. Za bym tutu pruhu znérnej tak derje qualitativeni laž quantitativeni analysy podczishnýl a jeje pschibodne sjenoczenje sa došponje dobre spoinal a t. d.

Wasch najpodwołnischki

Dr. Werner,
direktor politechnickeho instituta we Wroclawju.

¶ woszczennu wobledzbowanju sa

thç, kiz na slemk czerpja.

Sławny slemkowý balsam, kotrehož wysoko woszcznosć bu w szym Parisu dorosnata a wjele woszcznych lekarjow pruhowany, kotrež je tež we wjele thçaz padach sbogomnie sahojil, može so kózdy čas listnie wot podpisaneho tycsa po 2 tl. pschi pschipołożenju thçle pjenies dostacz. Sa slemk (Bruch), kiz jara starc nijes, jena tycsa došaha.

J. J. Kr. Eisenhut in Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Wot wjele 1000 wopisimow śleduje tudy jenož jene s nowscheno časa.

Knjesej J. J. Kr. Eisenhut w Gaisu pola St. Gallena wobledzcam s tutym, so szym slemkowý balsam, wot njeho dzeliany, wiazore rasy nałożit a stajnie po jeho nałożenju tež pschi starskich ludzoch a saſtarjenich czerpjenach jeho dobre skutkowanie wobledzbowal.

Woszczje pak porucza so spomnienj balsam sa małe dzeczi, hdejz szym ja w nèkotrych padach w krótkim časzu sahojenje ledzbowych slemkow widział.

Starc Berun, 1. junija 1868.

Reg. Bez. Opole.

Dr. Stark,
fral. stabslekarz,
Medic., chirurg a babjenz.

Skótny pólver i czerstwych selow,

Korneuburgski skótny pólver,

Pólver psche fólkı,

Pólver psche pripotawu proſzatow,

Lockwizski balsam,

Bischankowy salzowy pólver

porucza

Hrodowska haptika
w Budyschinje.

Ahofej.

punt po 60, 66, 70, 80, 90, 100 np a t. d.;

zofor,

punt po 50, 54, 56, 60 np. a t. d.;

syrop,

punt po 14, 16, 18, 20, 36 np. a t. d.;

wschitke druzin

palenza

naſtunischko

Rudolph Hölder
na róžku zerbiskej a schuleriskej haſy.

Lotteria.

Bliższy pónedzlu jako 20. julija t. l. budże czehnjenje druhéje klasz 74. fral. sakſ. krajneje lotterije, kotrejež nowy plan je jara wujitne pschemenjeni a so ja k njej s losami w $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{16}$ najpodwołnischko poruczam.

W Budyschinje, 18. julija 1868.

C. F. Jäger sen.

na swojnej lawskiej haſy čzo. 801.

Rhosejowy schrot!

ſ jeneho luta 15 schalkow spodobneho picza pschihotowacj
a placji 6 lut jenož 8 np.

Prawdziwy

homöop. strobowny thosej,

ſzwemu po porucznoſci Dr. Arthurua Lushy w Cöthenie,
punkt po 24 np., po zythm tuncho,
porucza

David Berger na ſitnej hazy.

Czereſle

a to wulka liczba tych ſamych — pola podpisaneho
w leczce a w ſymje trajaze dzelo doſtanu.

Hobjan,
czelſliſki miſtr w Budyschinje.

Maly pſyček (dachsel), czorny ſ belym bróſtom,
„puffel” pomjenowaný, je piatki 10. julijsa w Kupoj
abo wokolnoſci wobęžał. Tón, fotremuž je ſo pschiwdał,
dziekto ſa dobre myto we wudaw. Serb. Now. wofſewicj.

✉ Žadyn ſtwyppſcher wjaz!

Jendzelſka lawežuk = blyſchežopasta

ſ trajozemu, najrejſhemu a najtunischemu
hamopomasowanju ſchpundowanjow wſchęh družinow.

Tuto jara wužitne w unamakanje roſdželi ſo wot
mnich ſi pomasaowanju naſožowanych ſałow atd. woſebje pſches
to, „po pſches nai lěp je radžene dhem hromad uſestajenie
a legirowanje ſ lawežukom pasta woſebnu wiſhelnoscj
doſtanje, fotraž trače jaro podpiera, teho dla ſchpundowanje, i
njej namasane, w ſch ſtra pažy w utraje a pſchi ſtejkim
dopomahajom wjele lět rjane woſtanje, a ſo ſ nowa
masacj njetreba. Wyske trajnoscie ſnabž, ſtož blyſchež a
rjanoſc ſ aſi upa, žadyn podobny präparat na kontinenze
nije, a jene ſyntane foždeho wo dobroſci tuteje pasty pſchewedci.

Dzelo je lohko a može je ſožde dzeczo dokonjecj.

Eyſſa ſ powucjenjom 1. tr.

Hłowny depót pola **Friedrich Müller, f. f. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,**
dziek maſa po piſine ſtaſanjo poſtecz a ſo poſytki po doſtatnych
pjenjefach hnydom poſczele. Piſhi piſinych ſtaſanjach njež ſo
piſcijna bory ſobu poſczele, (woſelj ſo pſchi poſytkach do wu-
traja w Awſtrii „poſtovoružuž” brač ſihebni.)

„Dr. Friedricha Werneria prawy a wjestsy nebeſti pucj
jeneho Rſchewiana. 2. džiel 1785.” podpisana knihařna
pyta, ſo by jón kupila.

Knihařna Smolerja a Pjecha.

W knihařni Smolerja a Pjecha je ſa 5 nſl. doſtacz:
**Gnadowny wopyt ſwiateſe Marie
we Philippſdorſſe.**

Spisak J. A.

We wudawatni Serb. Nowinow ſo cziſlo 14
Serbſki Nowinow ſaſo kupi.

Wjedzeuſke roſhudzenje

wo woſebnoſci

Dr. med. Hoffmannoweho

bělcho ſeloweſho bróſtſyropu.

Bělch ſelowy bróſtſyrop knjesa Dr. med. Hoffmanna
ſzym ja w ſwoim poſtechniſto-chemiſkim laboratoriſu
ſwérneſi, taj derje qualitativen tež tež quantitativen
analysy podciſiſnýl, ſo ſym namakał, ſo

„bělch ſelowy bróſtſyrop knjesa Dr. med. Hoff-
manna ſamych tež ani w najmierſkim ſchlebnym
„wutkow we ſebi nima, ale jenož ſi wuwarjenja ſ
„vegetabilijow, ſ zokorom namęſchaneho, wobſteji”,
ſtož ja tudy rad po prawdze, wobſwědczam.

We Wróthla wju, w mierzu 1867.

Dr. Werner,

direktor poſtechniſto-chemiſkeho instituta.

Na pſchedan ma ja jón ſtajne prawdziwych w bleſchach
po 1 tl., po 15 a 7 $\frac{1}{2}$ nſl.

Wilhelm Jacob w Budyschinje,

Ernst Postel w Klufschu,

Ferd. Pej w Scherachowje,

G. H. Dobriž w Nafezach,

F. H. Müde w Lubiju,

D. G. Poetſchla we Wosporku,

Hermann Käſner w Kamieniu.

Žana blada,

ale jenož jako werny a ſwerny hrédk može ſo ſa taſkich, liž
ſu na woſzomaj bědní, Dr. Whitowa wodžicla
ſa woſzi wot Traug. Chrardta (w hrodomskej haptzy
w Budyschinje) wot podpisaneho porucicj.

Schtyri lěta czerpjach na ſtrachnje bolazymaj woſzomaj
a tež po ſamej operaziji njeſožach žaneho ſahojenja
namakacj, hacj napoſledku ſwoj wuczek ſi horka ſpom-
nijenej wodžiczyh wſach a ſ Bozej pomožu dotalnu
boſoſc ſtobych. To dawam wſchitkim na woſzomaj bědnym ſi nawjedzenju.

Hauſler-Peterowa w Geilsdorſſe.

Žedyn kowarski može pola podpisaneho pſchi dobrej
ſožje trajaze dzelo doſtacz.

W ſimočejzach. E. Liebſha, kowarski miſtr.

W Tranjach pola Delneho Wujesda je bětlikublo
čjo. 28 ſe 17 jutrami (morgenami) pola, ſ 3 jutrami
luki a ſ 21 jutrami hole ſe ſwobodneje ruki na pſchedan
a je wſcho dalsche ſhonicz pola Žana Blažija tam.

Žedyn kruwjazh wos ſ reblemi a por brónow je na
pſchedan pola Jurja Palmana w Hornych ſilozech.

Rowodejaza kruwa,

pod fotrejz hiſhceje cjeſlo ſteji, ſo kupi na ſwobodnym
tuble w Feschizach pola Delneje Horſi.

Wiſchnjowy ſwiedzen na Belej Horje

taž tež ſehlekuſenje wo wiſchelake węzy a potom reje jutſje
njeđelu 19. julijsa, na czož najpodwoſniſcho pſcheproſchuje

A. Šodan.

Etablissement.

Czeſcjenym ſſerbam Budyschima a wókolnoſeže dowolam ſebi ſ tutym najpodwolniſcho k najeſzenju dacz, ſo tym tudy dženſa pod firmu:

Ewald Braun,

w domje knjesa Moriha Lehmanna, pôdla poſta, na bohatej haſy 91,

ſchlamy worzelowych a želeſowych tworow

ſe wſhem i nim hluſchazymi pôdlanskimi artiklemi ſaložil. Naležne proſcho, mię ſ dobrociwymi poručenjami poczeſcic, ja ſtajnje najlepſche a naſsprawniſche poſtuženje lubju.

S najwjetſhim poczeſcowanjom

Reinhold Ewald Braun.

W Budyschinje, 15. juliſa 1868.

Pſchi nětčiſkim ſadowym czaſu, hdež ſoldkowe wobcežnoſeže čaſto ſaſtupia, može ſo ſwetoſnaty

Dr. med. G. C. Kochowý
universalny ſoldkowy hórkí palenž

(Universalmagenbitter)

ſ połnym prawom jako najlepſchi a naſsprawniſchi pomozny ſréd k porucic, — Sklad w originalnych bleſach po 10 nſl. ma

w Budyschinje knjes Wilh. Jacob,	
w Lubiju	= H. H. Müſe,
w Sameniu	= Herm. Käſner,
w Žitawie	= Reinh. Werther,
w Nowosalzu	= Mich. Bamberg,
w Biskopizach	= Beruh. Kunza.

Kamany rajſ punt po 18 np., w zlym hiſheze tuniſchi, kheſej punt po 66 np. a drojſho, prawdziwy homöop.

ſtruwotny kheſej wot Dr. Luža punt po 22 np., kheſejowy ſchrót, wotležane cigarry ſo rjenje bělo palaze 100 ſa 12 nſl. a drojſho, wſhitke družinnych dwojných, jednorých a čiſtých palenzow po khanach a čiwizech porucja naſtuniſchi

Aug. Lehmann
na ſerbſkej haſy čjo. 11.

Moj barbowý ſklad ſuchich a rybowanych barbow, ſtrniš, terpentinowych woli, a wſhitke družinnych laſow po naſtuniſchih placiſinach porucja

Aug. Lehmann.

Dobre a čiſcje ſlodjoze kheſeje punt po 66, 70 a 80 np., 9 nſl., 10 nſl., 11 nſl., 12 nſl., w zlym hiſheze tuniſchi!

g o f o r , punt po 48 np., 50 np., 52 np., 54 np., 56 np., 60 np.

rlane poſnojereje,

jedznu ſol naſtuniſchi

kamany rajſ, rjaný a wulkosornatý, punt po 18 np. porucja

Carl Roach
na ſtronknej lawſkej haſy.

20 tl. myta.

Podpiſanemu ſu ſo w nozy wot 7.—8. juliſa jene drohe italske huſle, kaž tež dwaj ſmykai krauyle.

Barba huſlow je jaſnobruna, trochu na žolę. Lek je czeinko masanh a to tak, ſo može ſo pſches njón drjewowý ſrost ſpoſinacj.

Na dnje nutſka je papjerka ſ mjenom Andreas Guarneri fec. Cremona 16 ., wſcho horne je wot ebe- noweho drjewa. Pôdla trunoweho džeržela na ſewej ſtronje na wjerchu je 3—4 zole dohli roſtorf, kaž pak je ſaſo verje ſaklijeny. Tež je na wſchej wutorje ſ boka ſchije kulojth ſacijic, kotrež je verje porjedzeny, ale tola hiſheze widzec. Na huſlach je pſchi prěním poſladañju widzec, ſo ſu ſtaré, ale verje džerzane. Format može ſo ſkerje malý, džilí wulki mjenowacj. Dno je poměrnje wjelbo- wane, wutorž kheſtro wýſoke, wjerch mało wjelbowany, bôle plonny. Drjewo k dnu a wutoram je wulzy a rjenje plomjenjate.

Prěni ſmyk je Depot w Paris'u dželat. Wobej mjenje ſtej pod ſawitkom, kotrež je wot ſlěborneho grotu, k widzenu. Pſchi tak mjenowanej žabje je dróha, ſpink, kaž tež plonina, kaž je k ſchrubej pſchiwobroczena, kaž tež plonina, kaž je k ſchrubej pſchiwobroczena, kaž tež ſwon- kowne wuphiſenje ſchruba wot ſlotu, kotrež je trochu czer- wjeneje barby.

Druhi ſmyk je na prěni podobny, ſawitk je wot prawdziweho ſlěborneho grotu, mjež pak běleje barby.

Wobaj ſmykai mataj běle wložanzh.

Štož mi tele huſle ſaſo wobſtara, doſtanje horne myto.

Adolph Fischer

w Hornej Horži pola Budyschima (w papjerniku) w Šatkej.

Maleny,

liſake wiſhne bjes wopuskow (lijeſchlow) kupuje po ſoždej wulkoſci

J. A. Liebusch Wtwe.

na bohatej haſy w Budyschinje.

Kedžbu!

Bližſhu nježelju (jutſie 19. juliſa) ſulenje wo ſol- haſy w Błozanach.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
ktiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płacić
6 np. Štvorlétta předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W oprijeće: Najnowsche. — Swétnie podawki. — Swjedzeni w Praž. — Spěvy. — Ze Serbow: S Budyschina. S Bréšy. S Varta. S Małejie Borscze. — Hans Depla à Mots Lunka. — Čyrwinske powjescze. — Nawěstnik.

Płaćizna žitowa produktow w Budysinje.
18. julija 1868.

Dwoz:	Płaćizna w pferēzku			
7633 kórcow.	na wikach,	na bursy,	wysza.	nizša.
	tl. np.	tl. np.	tl. np.	tl. np.
Pscheniza . .	7 27	5	7 10	—
Rožka . .	4 22	5	4 15	—
Ječmien . .	4	—	3 25	—
Borók . .	2 22	5	2 17	5
Hróč . .	5 25	—	5	—
Wola . .	—	—	—	—
Raps . .	6	—	—	—
Jahň . .	7 20	—	7 15	—
Hejduschka . .	6	—	5 25	—
Kana butry . .	—	19	—	18
Kopatzkomý . .	—	—	—	—
Zent. žyna . .	1	—	—	25
Vane žymjo . .	—	—	—	—

Spiritus placzesche wczera w Barlinje.

19 tl. 15 nsl. a 19 tl. 10 nsl.

pscheniza 72—100 tl., rožka 50—57 tl.,

(to je: za 25 prusick farzow.)

čepikowy wolič (nječiſčenn) 10 tl. — nsl. —
(Čiſčen, kaž so w Budyschinje pschedawa
staňuje nědže 1 1/8 tl. drožschi.)

Gzabi sakſkoſchlesyńskieje želeſnicy
ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 11 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 3 h.
33 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 26 m.

Do Horjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 11 h.
40 m.*; popołnju 3 h. 25 m.*; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 22 m.; w noz̄y 1 h. 2 m.

*) Pschanknenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)

t) Pschanknenje do Žitawy.

Pjenjezna płaczisna.

W Lipsku, 22. julija, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
2 1/2 np., 1 połnoważazg czerwieni stoty abo dukat 3 tl.
6 nsl. 8 5/8 np.; winske bankowi 89 1/2 (17 nsl. 9 np.)

Najnowsche.

Praha, 20. julija. Hac̄z runje bě sakasante,
dha bě so tola na horje Lewinje pola Noweje Vaři
na 4000 ludzi shromadžilo. Wsché wokolne wysz-
nośce napominachu jich, so bychu so roſeschli. Boni
wuproshčchu ſebi wěsty čjas a jako běchu ſo ſ jědžu
a ſ piczom wolſchewili a rjane čeſke móćzniſte
(patriotske) spěvy wuspěvali, podaču ſo ſaſo domoj.

W Strakonizach bě wczera fermuscha a bě ſo
tam teho dla wjeli ſtoł ludzi w jenym hoſczenzu
shromadžilo, kiz tam wſchelake ſławę na stare čeſke
prawo, na Palazkeho a Riegera wunjeſzechu. Duž
tam borsy wot wysznoſce jedyn ſaſtojniki pschi-
dze, kiz ludzi k temu nufowaſche, ſo dyrbjach ſo
roſenicz. — Wyszce teho bu wosjewjene, ſo wſchitzę,
kiz ſu tam ryczeli, do pschedytanja pschiidu. (— No,
tač daločo hiſčče tola w žanym kraju pschiidko
nijeje, ſo ludzo fermusku do korečmých hiž njeſzme-
dža. Najskeřje němske ministerſtvo we Winje Čecham
tež hiſčče ſakaje, „Boh daj ſtrowje“ prajic̄, hdž
něchtón porſtujie.)

London, 22. julija. Kralowa Viktoria psches
Paris do Schwajcarſteje pojědže a na ſwojim puczu
franzowſku khezorku Eugeniju wopyta.

Mužakow, 20. julija. Sańdzenu ſobotu
ſchwedſki kral a jeho knjeni mandželska ſ kónpry-
zefyну Lovisu ſem pschedjeſtejtaj a buſhtaj na
jara pschne waschnje powitanaj. W blijskim časzu
budže ſ klub tudomneje prynzeſvyn Marje ſ pruskim
pryzom Albrechtom (mlodſhim) ſwjeczeny.

Sakška. Král Jan je so se swojeho puczowanju po tak mjenovanym voigtslandskim kraju sažo do Pillniča wrócił.

W Delsnitzu běchu k česceji krála Jana domy se wschelalimi wěnzami a pletwami wupyschili a běchu bjes nimi tež pletwa s dživjeho wina, kiz mějescze čerwjené jahody. Wot tajich jahodow bě jedyn kletný hólcejz jědť a won dyrbjejče, dokelž bu wonie jědojte, na nje wumrjecz, hacž runjež bu wſcha možna lěkarjska pomoc nakozena.

Sa wohnjopolizajského kommižara sa Mieklezy, Bulkí a Maty Pschesdrén, Zahow, Saryč, Luh, Khašow, Wbohow a Krónizu je kowar-wobkredžer Handrij Zimmermann we Luh a sa jeho naměstnika ryktar Mlynk w Saryču postajeny. — Teho runja je jako wohnjopolizajski kommižar sa Hrodžishejo, Wuježk, Wichowym, Njechorň, Věln Horu, Worzyn, Skanež a Kotyž pschekupz Kastner w Hrodžishejo a sa jeho naměstnika tneži najenk Günther tam postajeny.

Pryñezhyna Jurjowa je so 17. juliya popołdnju do Sigmaringen podala.

Létusche rekrutirowanie směje so halle něhdje vřejdž měšaza novembra. Pschepowědženje rekrutow pola hamšteho hetmanshwa ma so wot gmeinskeje wychnuoscje město 1. augusta) halle 1. oktobra stac̄ a wſchē papierz, sa rekrutirowanie nusne, maja so wot wychnuoscjow najpozdjisho hacž do 15. oktobra wotedacz.

S Dederana pišaja, so je 16. juliya jedyn jědojty had jenu 15létneho holzu ūžnyk a so je wona potom sa 3 hodžiny wumrjeta.

Wot lubijského wotrjezného žuda bu wondanjo lokomotiwu wobkredžer Schaarshmidt k dwuelténej khostarší wotžudženj, dokelž bě s njekežbnoſcze a lohkoſmyšlenoſcze se ſwojej lokomotivu na jedyn železniczny czaž ſajek a psches 32 cžlowiekow wobſchodžil.

Sandželu njedželu bu so pschi wulstom njewjedrje w stołpnjanskich stronach jene domske w Rückersdorfje a wſchē twarjenja jeneho kubka w Ruggiswaldze s blyskom wotpališe.

W Miešchnu je so 18. juliya jedyn wojał, žyn jeneho pschekupza w Schönenku, pschi ūpanju we Žobju tepik.

Na dworniszech pola Kieritzscha bu 19. juliya kantor B. s Bräunsdorfa pola Bórnym wot jeneho czaža, kotrehož pschijesd phtnyk njebě, podtorhnjeny, tak so bu jemu jena noha pschejedžena, kotrež dyrbjachu jemu potom wotřeſac̄.

W Krakowje pola Kinsbórkia wumrje w tyčle dnjac̄ mandželska tamniſcheho wucžerja, 71 lét stará, kotrež bě w meji t. l. jedyn zufz pož do ruky ūžnyk. Ruka bě jej potom ſajila, ale pozdjisho pschiindže tajka khorosz na nju, s kotrejž bě widžec̄, so bě tón pož ſtažený był. Wonie dyrbjeſche pod wulstmi boleszemi wumrjecz.

Prusy. Wſchō wójsko w krajach połnóznoněm-

ſkého ſwiaſka budže w lécje 1869 psches 66 millionow tolef trjebac̄.

Pschi hrodze we Wiesbadenje je rjany park, a ſmě so tam kódy pschekadžowac̄, tola je tobak kürjenje ſakaſane. Wóndanjo so tam turkowſki poſlanz Aristarchi pschekadžowasche a pschi tym cigarru kürjeſche. Duž pschiindže jedyn ſtražnik k njemu a jeho na tajku ſakaſnu ſedžbneho ſzini. „Njeſnajecze dha mje?“ rjekn Aristarchi. „To trjeba njeje; pschetož ta ſakaſna kóždeho naſtupa“, wotmolwi won. Po krótkim čažu so wobaj ſažo ſetkaſtaj a tón ſtražnik Aristarchia kruče napominasche, so by küric̄ ſastak. Duž turkowſki poſlanz rosmjersany paſazu cigarru ſtražnikoj do woblecža cžižny, na čož jemu tón dwě plisze wotkoji a jeho s parka wumjedže. Aristarchi je so potom wobcejzował.

Kralej w Emu ūpjele derje thja a s Pomorskeje pišaja, so je hrabja Bismark nimale zyle ſtrony.

Sa kanony a khorhoje, w lécje 1866 wot pruskeho wójska dobnte, je so w tyčle dnjac̄ po kralowej porucžnosći 8920 dukatow (čerwjených ſlotych) čežneho myta wupłacilko. Najwiažy, mjenujaz 1320 dukatow, doſta 4. delnoschlesyński infanterieregiment No. 51 a po nim 1200 dukatow 3. pschi gardyregiment. Wot jědnyh je kuraſierregiment No. 5 najwiažy doſtał, mjenujaz 1020 dukatow. Tute pjenesy na węczne čažy pola regimentow woſtanu a doſtanu s jich danje tak derje woſazy, kaž tež wſchyz kóžde lěto ſwój džel.

Austria. Wuherſke ministerſtwo je tak daloko dohnało, so maja so kraje dotalneho awstrijskeho khejorſtwa pschichodnje „awstrijsko-wuherſka monarchia“ mjenowac̄. — Wone je tež to dozpiło, so Wuherſka ſwoju woſebnou krajnu woboru (landwehru) doſtanje a so maja so wjchē wuherſke regimenty po čažu s druhich awstrijskich krajow do Wuherſkeje pschepoſožic̄. Tež to je pschiſwolene, so so pschi wuherſkim wójsku niz wjazaz němazh njekommandiruje, ale w so so to w madžarszny stanje.

Na tajke waschnje je awstrijske wójsko do dwieju wójskow dželene, a mōže so jara lohko ſtaž, so wuherſke ministerſtwo, hdźż jemu khejor dale wolu cžinicz nochze, wuherſtemu wójsku pschekajnu da, khejora k temu s mječom nufowac̄, kaž ſm̄y to hijom w lécje 1849 wibđeli. — (Mój wuj wondanjo mějjeſche: „Awstrijski khejor ma tola žakoſnje m u d r y h ministrów, so jemu woni wot Madžarow takle ružy ſwiaſac̄ dabja.“)

W Cžechach so po porucžnoſci němſteho ministerſtwo we Winje pschiho hřečeje pschecziwo cžeskim redaktoram a pschecziwo cžeskemu ludej ſatrafchnje a njeſakonſu ſakħadža. Redaktorjo so dale k cžeskemu jaſtu a wulstom pjenjeſnym ſchrafam wotžudžuju, ludej so ſhromadžiſny njeđowoluja a ſamných cžeskich studentow na wſchelake waschnje pschecžehaja. Ale to wſchō nježo njeponha; burjo tola na te měſtna, hdźż bu ſhromadžiſna wupi-

šana, s hromadami pschitħadjeja a hdijż też ho tam żane s̶awne rycze dżerċej njeħmiedja, dha ŋebi pschi tajsej skladnoscji na druhe waſħnje rospomuja, štoż je trjeba.

Ton tydżeju ho we Winje wulke powiśliskomu tse-lejki ħwnejen wotdjerzi a pschiñdu tam tħelx se wiċċeħ némistħi krajow. (S Budjashina je ho jidu tam też nesħto podako.) Wiċċeħ w hromadje jidu we Winje pjeċċa nēħħde 25,000 budżej.

W tkieġle dnjaħ je mandżelska russko wulfolnja ja Konstantin we Winje pobħla a wot tam prijedawwu hannoveriku kralou wophla ka. (Wobej stej ħotnej - mjennejżi sakko-altenburgskie pruhnejshu.)

W Austriaji maja netkoo psches 300 pensionirowanu generalow.

Franzofika. Druha komora je pschezo hissejje shromadżena a waradżuje w tu kħwili wojeristi budżet. Haċċ runje nekotxi sapoħkanżi pschezjew temu a pschezjew dруhemu warje rycja, so ho njeħbi pschitħoliko, dha to tola skoro żenje niċċo njeħomha; pschetōj wjiesħina sa-poħkanżow na khējorowej stronnej stejja a cini wċċo, štoż ŋebi ministerstwo żada.

Italia. Bamž bësħe w tkieġle dnjaħ trochu kħorowath. Wón bē ho mjennejżi fassymnik, jafo bësħe ħwoje wojissko wondano w l-ħebda wophla ka pschi tħalli do mulkeño desħejja trjeħi.

Rusofika. Khējor je saġo twarjenje někotrynh nowvih jelejnizow pschitħolik. S zykka ho w Ružowskej netkoo wjiegħi jelejnizow twari.

Khējor je ho w tkieġle dnjaħ na pucż do Kitzingena podak, hdież jeho īnġeni mandżelska tamniżże kipjele wużiwa.

Serbia. Gastupjerjo nowowuswoleneho wjerha idadja ho mužojo bhejż, liż-żgħedja ħwdomniwje k-lep-schemu kraja siuttowach, s najmieniha wiċċitko, štoż fu haċċ dotali cżinili, na to poħasju.

Swiedżej położenia salakdneho kamjenja sa nowe cęsże dżiwadlo w Braxi. (Połtarzowanie.)

Miex-Bechmy t-ċi. 27 Serb. Now. prajili, so cęsże krajne īnġejjtu, haċċ runje bē némiski theater w Braxi s krajnha pjenjes natwarjen, k twarjenju cęsże theatera niċċo daeż nochżijshe a so ŋebi Czechojo teħo dia na druhe waſħnje pomhaċċi pħataku. Woni mjennejżi hami pjenjes skladawha u bē ho wistħi wubjerk wuswolik, liż-tajke pjenjesi shromadżawashe. Najbóla wċċeħ cęsże gmejnha wobsanknha, wisti summu sa cęsże theater s gmejnsejha każi daeż. Jafo pat krajna wiċċħo pjenjesi sa tħalli pschiindje, dha wona to na mēsżej sefa, ale gmejnsejha radu dachu ħwoje wobsanknjenje do gmejnsejha protokolla sapiżacż,

so bhejju potom, hdijż ħnadj nēħħi l-epshi czaż sa cęsże narodnoċċe sa stutka sta-jież i-mohli.

U tuton lepjshi czaż reż pschiindje a wobħbie tu kħwili, jafo bē Velcredi ministerpschedha we Winje, ho Ğeċċam radji, pjenjeżne naledgejje sa ħwoje dżiwadlo do dobreho porjada ka stajiż. Też pschitħoliki jidu krajne īnġejjtu, sa-stupjene psches ta' mjenovanu semski wubjerk, nelażju pjenjeżnu pomoż a wotpusħċejji jidu, ŋebi mjeniski naħwiwilij cęsże theater natwaricż. Tonle mjeniski theater bu jidu teħo dla ta' rucże pschitħolik, dokk ɻebi we Winje minnha, so Ĝeċċojo, hdijż tonle maja, potom żadha wiċċi twaricż njeħudja. Ale eżi na kħwili s tħim mjeniskiha fa lubo waſħa, njeħu pħażiha pak wulki s myħle.

Wjiegħi pomhaše jidu pschi tejjż zyķi nēħħi, so je w Braxi rada zygħi cęska a so fu sa-stupjjerju města też nimale wiċċiżi cęsże narodnoċċe; pschetōj psches to ho sta, so Braxi ta' derje sa naħwiwilne mjeniskiha a też sa pschitħodnewiżiżi cęsże dżiwadlo theatrowemu wubjerk jara rjane městno darmo da.

Jako bē theatrowu wubjerk nēħħde pschi sapożżatku tuteħo l-leta wiċċeħ, sa nowe wulke dżiwadlo nawdattu a fl-imbieni pjenjeti pschitħolik, dha namaka wón, so je tkid nimale 200,000 schekkanak. To sħaċċha jemu doċċi bhejż, so bhejż ho twarha sapożżej mohha, a bōrxi bu też wobsanknjen, so bhejż ho to sterje l-epja stakò.

U dokk ɻebi waſħnje, so bhejż jafo jaqożju wulki a wiċċebniżi twarjenjow sapożżej salakdneho kamjenja s wistħi pjanu a wiċċebniżi twarjenja stanje, dha bu postajenne, so bhejż ho tole też pschi sapożżatku twarby tuteħu theatre stakò. Bréni programm, kaf bhejż ho ta wex wiċċej mħekka, bē jara jednor. Mjennejżi po pschepro-sħenju theatrowemu wubjerkha qażiha ho prazzli mēsħċen-anosta (burgemeistr) a někotxi mēsħċenansha sa-stupjjerju se hobustawmi theatrowemu wubjerkha na twarniċċejju nowvho dżiwadka sejči; tam bhejż ho wot jeneħha spewar-fseħħo tovar-istwa cęsże spew wusperwa, někotre krōtse rycże bhejju so dżerżiak, do salakdneho kamjenja bhejż ho, kajj ho to wiċċudżom stanje, wiċċelake wexi samurjowale; pschitħomni īnjeżja bhejju porjadu na njon kieni, a s wusperwanjom druhego cęsżej spew bhejż ta wex skonċenja bhej.

Jako bu tuton programm abu vorjad w nominach wotċijsiċċejji, mienja kieni někotxi, so ħxedja tu wexx jara sħpatnej wotbhejż; drusji pschi pominu, so dyrbjejti tola wiċċelazy ważni mužojo, liż-żu ŋebi se shromadżowanjom pjenjesi wjiegħi prōzzi dawali, też pödlia bhejż a s kōżdyni dnjiem bu wjazż pożadjanjow wupraket.

Theatrowu wubjerk dyrbjejha teħo dia sħivji vorjad někotri krōt poviċċiċċi a bōle rossħheriċċi, ale żane po-wiċċenje njeħoħħashe; pschetōj dżelbranje na tej wexi po wiċċiżi Ğeċċah a po Morawie ta' roċċejżeha a města a wixi dachu s kōżdyni dnjiem bōle spōsnacż, so też s

wonka Prahi wjedža, kajtu ważnoscž wulki češki theater sa zyku češku narodnoscž ma, a so bychú ſo teho dla ſnadž tež ſ wonkowſkich mětow a ſe wžow ludzo na tutym ſwiedzenju wobdželiſi.

Wubjerk bě ſ tajſimi woſjewjenjemi derje ſpojojeny a woſjewi ſtójczniſje, ſo budže kóždy rad a lubje witam, kotryž džze ſo na ſpomnjenym ſwiedzenju wobdželicž, tola ſ tym wuměnjenjom, ſo by kóždy, kij džzyk pſčinči, to tež wubjerk ſahe doſcž k nawjedzenju dat. Tak bě ſe ſwiedzenja, kotryž džzyku jenož někotři pražſi knieža ſwjeczicž, ſwiedzeni žyčeho čeſteho luda noroſík. A hdyž bě tak daloko doſčlo, dha wubjerk na to ſpomni, ſo je čeſtehu lud ſobuſtam wulkeho ſkowjanského naroda a ſo by pěknje bylo, hdy bychú tež mužojo ſe wſchěch druhich ſkowjanskich ſplahow na radoſci a wjeſelu čeſteho luda džel brali.

Wón poſzela teho dla pſchepróſchenja do wſchěch ſkowjanskich krajow. Š naſich ſujiſtich ſſerbow běchu k. Hórnik, k. Dr. Ducejman a redaktor thále nowinow pſchepróſcheni, na město k. doktora pak jedyn druhi ſſerb ſtupi, dokež wón ſwojeho lekarſkeho powołanja dla ſapucjowacž njemóžeshe. (Poſtracjowanje.)

S p ě w y.

Ž u ē.

Wjedro hoji, rjenje ſkhyje
Luby kraſny Boži dar;
Rěble na wós twari, ſpnhyje
Wotrocž, ródný wobſtarac̄.

A nětko w ſkoku
Wón bže na mroku
Po žnjovo bohatſivo;
A ſpěſhni žnjeñž
Wot rožti, pſchenyž
Wós pſelnja wýboło.

A ſnopy Hanká
Na wosu ſanka
A prawje ſklađuje;
Bole ſo hréje,
Cjim rjenſcho fcjeje,
A ſobu wotjedže.

* * *

Ze Serbow.

Š Budýſhina. Wot ſańdženeje wutoru, 21. julijsa, ſu ſo na wſchitich ſudach a ſudniſtich hamtač ſerije abo proſnính ſapocžake. Te ſame trajeja hajz do konza augusta a ſo w tym čaſu jenož najnuſniſhe wěž na ſudach a hamtač wobſtaraja.

Š Brěſh. Šańdženu njedželu 19. julijsa mějachmy tudy žadny ſwiedzen. Mjenujž ſudomny 74lētny wuměn-

kař Jan Vjar a jeho 70lētna mandželska Marja rodž. Stojschez ſwyczeſchtaj na tutym dnju w ejichosći w ſwojim domje ſwoj 50lētny mandželski jubiläum. Řenjes diafonus Voigt ſ Hodžija jeju pſchi tym ſ rjanej rycju poſtrowi a jimaž požohnowanje wudželi. Pſchitomni běchu jeju džecži a džecžidžecži, kaž tež wjele bližſich a dalsich pſcheczelow a ſnatych a wonaj buſhtaj wot nich bohacze wobdarjenaj.

Š Barata. Šańdženu njedželu popołdnju w pjatej hodzinje dyri blyſt do tórmę naſcheje zytkwie, njeje pak tola ſapalik. Pſchi tym bu tójskto zyklow ſ tórmę ſraženych a ſkaženych a w zytkwi ſamej je blyſt ſ někotrych ſtokpov truchi wudrēt a wječh kniežeje lože, kaž tež dwě ſhorhoji, tam ſtejazej, wobſkodžit.

Š Małeje Vorſeče. W tudomnej gmejnſtej kheži hrajkashe 18. julijsa popołdnju 5lētny Schmidtowej hólczej ſe ſchrychowaneckami w jenej komorje, tak ſo ſo tam ležazh len ſapali a ſo komora wupali.

Š Budýſhina. Wot tudomneho woſkrieſneho ſuda bu 10. julijsa džekaczej Jan August Zař ſ Kliſliž ſ 5měřaczejnej dželarni wotſudzeny. — W nož ſ 24. haperleje t. I. wotpali ſo w Klētnom Taubez kheža. Džen 24. meje pſchiindje Zař do Klētnoho a mějeho w tamniſtice korečmje tajſe rycje, po kotryž ſo ſdaſche, ſo je wón ſpomnjeneho wóhnja ſaložer a poſdžiſho w pjanosći wón ſiaſnje praji, ſo je tón wohēn ſaložit, čožhož dla jeho czi, kij ſ nim w korečmje běchu, arre-тиromachu.

Najſtra pſchiipołnju ſo wón pſched polizaſſlim ſaſtojnikom a pſched wjeſhymi grýchtami wuſna, ſo je wón na Taubowe požadanie ſ bratomaj Garbarjomaj ſ Kliſliž a ſ wotrocžkom Scherzom wohēn w Klētnom ſaložit a ſo je jim Tauba ſa to předy 18. toleč ſlubik. Wón dale poſjedasche, ſo ſu woni 24. haperleje w hromadze do Klētnoho ſchli, ſo je wón tam bliſto korečmje ſtejo woftat, ſo ſu ſo pak czi družy tſjo k Taubez domej podali, ſo wot tam wrcjivschi ſ nim hnydom ſ Klētnoho ſchli a hýdom w Gakkzej byli, jako je ſo w Klētnom paſiko. Po tajſich ryczach buču wón a bratraj Garbarjej 4. junija do jaſtwa wotſudzenaj, poſlaniſchej pak 8. junija ſaſo domoj puſchcenaj, dokež bě jeju njewinowatoſcž ſiaſnje dopokafana. Scherz, kij tehdh w lazarceje ležesche, móžesche tež dopokafacž, ſo wón na tym dnju, hdyž běſche wohēn w Klētnom był, ſ zyka ſ teho města pſchiſtow njebe, hdyž bě tehdom jako woſak ſtač. Tajſeho čeſkeho pſchiſkodženja dla, pſches kotrež běſhtaj bratraj Garbarjej do jaſtwa pſchiſkoloj, bu na to Zař do pſcheptanja wſath. Wón njewjedžiſche ſo ſ njezom ſamolwicž, khiba ſo rjeňu: „ja ſhym to jenož tak bledžit“. Tajſeho bledženja dla je jeho ſud, kaž hýdom horč ſpominachmy, ſ 5měřaczejnej dželarni (Arbeitshaus) wotſudžit.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

lozom

wotritaj

u

ludzi podla

skrejetaj.

* * *

Hans Depla. Praj wschał, tak su móndanjo
stóne wisi we Wulcich Schparach wupamte.

Mots Tunka. Mi jedyn s Kuczową powjedasche,
so je tam jara wjele skotu było.

H. D. Ssu dha jón wschitkón pschedali?

M. T. Hm, haj, wo dno, ale wjeczor s wito-
wanjom tak prawje hicz nochzhsche.

H. D. Schto? — ale wjeczor tola ani w Njezwa-
cidle ani w Kulowje żadny skot njeprshedawaja.

M. T. To móże hicz, tam su hiszce po starym
waschnju živi, ale we Wulcich Schparach to po nowej
módze dje.

H. D. Ale tak dha to?

M. T. Hlaj, tam bě wjeczor tejko skocjatkow, so
mózesche je jedyn darmo kupojac.

H. D. Czoho dla pak to?

M. T. Nô schcipaka dla!

H. D. Ach tak, aw jaw miaw miaw!

Cyrkwinske powjesće.

Wérowani:

Michałska chrkij: Jan August Niemčka, częšla, s Hanu-
Almaliu Schillingez se Židowa.

Zemrjeći:

Džen 9. julija: Jana Ernsta Smolerja, knihikupza, mor-
wonarodżena dž. — 12., Marja Augusta, Jana Bohuwéra
Girtha, wobydlerja, dž., 9 l. 3 m. 15 d. — 14., Emma
Ernestina, Augusta Husaka, krawza na Židowje, dž., 23 d.
— Jan Pfefer, sahronit w Libochowje, 57 l. 5 m. 11 d.
— 15., Handrij Hänsel, khežkar w Bréšowje, 72 l. 10 m.
— Madlena rodž. Schöfciż, Kortle Augusta Schwoja, khež-
karja w Khełnje, mandżelska, 46 l. — Maria, Miltawscza
Robska, žiwnoścjerja we Wulkim Wyklowje, 11 d.

Wę naštichich čitarjow na politur-kompoziciju wot
F. Müllera we Winje, w džensniškim čišle wosjewjenu,
kędzbnich činiemy.

Je to nowe wunamałanje, kotrež je wożebje sa
dżeklarjow w drjewje, sa tycerjow a t. d. wot wulkeje
ważnosće, dokelž so psches nje to dolhotrajaze a drohe
polirowanie möblów jara polóži, a je do przedka widzecz,
so budže tuta praktiska nowość tež tudy skoro trjevana.

Naspomnjenje.

(S publiki.) Żoldkowy hórki palenz (Magen-
bitter), w Draždjanach wot pschekupza f. C. A. Schöbla
fabricirowany, je tež w Budyschinje na pschedon. Tak
wjele hach kmy shonił, dha je ſebi wón powschitkomne
pschipośnacze nadobycz a su żo nam kħwalaze wuprajenja
wo tutym fabrikacie s wjazorych stronow dostałe. Tutoń
hórki palenz żo w blesach po 4 a 7½ nbl. pschedawawa
a dyrbjal czim wjesczje kēdżboscze hōdnih hicz, dokelž
je plakzisna pschi jeho aromatiskej, wo prawde wożebnej
dobrosczi jara tunja, schioż pola dotalnych tałkich palenzow
město nima. Duż móże żo kózdy sa mały wudawok wo
sprawnosći a dobrosći tuteho liqueura pschewwēdczic
a budże wón někotremużliż, kij ma njespodobnosće w
żolku, witany artiel.

Na pschedon maja jón: w Budyschinje knjes August
Pötschka, w Lubiju knjes C. A. Lehmann, w Žita-
wie knjes C. Maucke, w Biskopizach knjes C. F.
Kauk, w Kumwałdze knjes C. G. Hempel a w
Nadebergu knjes Friedr. Gärtner.

Etablissement.

Česčenym Šserbam Budyschima a wókolnosze dovolam žeby s tutym najpodwolnisczo k navjezenju dacz, so hym tudy džensha pod firmu:

Ewald Braun,

w domje knjesa Lehmanna, pôdla pôsta, na bohatej hâzy 91,

fhlamy worzelowych a železowych tworow

se wshémi k nim fhlschazym pôdlanskimi artiklemi sałożit. Małżuje proszco, miej s dobrzciwymi poruczenjami poczesczic, ja stajne najlpsche a najsprawniche poštużenje lubju.

S najwjetšim poczesczowanjom

Reinhold Ewald Braun.

W Budyschinje, 15. julija 1868.

Ranapeje a loža s towarskeho železa,

schtuku nêhdej 50 puntow czejk, punt po 2 nsl. porucja

maschinowa fabrika T. Jähne w Lubiju.

Wulke wypschedawanie maschinow.

Wschelake družiny mloczach, szklenie ręszach, schrótowach, szwiatych, cziszczazych, tolczazach, lentręzach, wobruče shibowazach, repuszyzach maschinow, wschelake góple, konjaze maschin, transmisiye, rôle, butrowe maschin, piwochlodzjerje, sahrodne lawki, mostowahi a t. d. pschedawa po wschomogno najtunischich placzisnach

maschinowy fabrika T. Jähne w Lubiju.

☞ Žadny stwypniscer wjaz! ☚

Jendželska

lawczuk - blysczopasta

k trajazemu, najrjenishemu a najtunishemu
hamopomasowanju schpundowanju wshich družinow.

Tuto jara w užitne wunamakane roszdżela so wot mnichich k pomasowanju nałożonych lakow atd. woszkeje psches to, so psches najlepje radzene chem hromadu se stajenie a legirowanie s lawczukom pasta woszemu wiszelnosc dostanie, koraż tracie jara podpjera, teho dla schpundowanje, s njej namasane, wshich strapazy wutraje a pschi nelažim dopomhanjom w jelle lét rjane wostanie, a so s nowa mafacj nietrjeka. Wyszysk trajnoscje hnadj, schotk blyscz opasta a rjaność nastupa, žadny podobny präparat na kontinençje njeje, a jene spytanie kózdeho mo dobrosczi tuteje pasty pszechwiedzci.

Dzelo je lohko a móže je kózde dzeczo dokonjecz.

Tyska s poruczenjom 1 lit.

Hłowny depôt pola Friedrich Müller, I. k. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
dzież maja so pišne stanianja połacz a so pozytki po dostatnych
pjeniesach hnydom pozejęte. Pišni pišnych stanianjach njech so
placzisna borys sochu pozejele, (dokelj so pišni pozytkach do w
kraka w Austriji „postvorichus“ bracj njezobzi.)

Czëkle

a to wulka liczba tych žamych — pola podpihanego
w lecze a w symje trajaze dzelo dostanu.

Hohjan,
czehlisti mischt w Budyschinje.

Lubym herbskim bratram
dawam s tutym najpodwolnisczo k navjezenju, so směju
blizschi budyski hermanek na miażdżowym torhoszczęz pschi
domje k. pschekupza Wehle No. 39 wulki wubjerk muzazeje
a hólezazeje drasty po jara poniżenich placzisnach p r e n i
ras na pschedan. Se blubjenjom sprawnie a tunjeje
tworh proszcu ja mojich lubych krajanow, so bých na
moju firmu kózbuwali a miej wopytali.

Drastowy magazin
A. Sodana s Dražđan.

Łamany rajz punt po 18 np., w zytkim hiszceje tunischi,
khozej punt po 66 np. a droższo, prawdziwy homöop.

strowotny khozej wot Dr. Luka punt po 22 np.,
khozejowy schrot, woszczane cigarry so rjenje bělo
palaze 100 ja 12 nsl. a droższo, wschitke družiny
dwójnych, jednorych a czistych palenzow po khanach
a czwizach porucza najtunischi

Aug. Lehmann
na herbskej hâzy čo. 11.

Mój barbowh sklad suchich a rybowanych barbow,
śreniš, terpentinowy woszcz a wschitke družiny lakow po
najtunischich placzisnach porucza

Aug. Lehmann.

Maleny,

lišale wišchnje bjes wopuschlow (kijeschlow) kupuje po
kózdej wulkoszci

J. A. Liebusch Witwe.
na bohatej hâzy w Budyschinje.

Na delnoživotný slemk čerpjazh,

tež taží se slemkami, zyle starymi, namakaja nimale kóždý ras dospolne wuhojenie psches Gottlieba Sturzeneggera slemkou žalbu. Wobchérne rozwuczenie s wulkej minohoszu pomnijecja hódnich, sastojnich wobtwardznych wopisow može ho pschedebznebo pschebzvédzenje dla darmo dostacj. Na pschedan w horuyczach po 1 tl. 20 nsl. ma ju tak derje wunamkar Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Kanton Appenzell, Schweiz, kaž tež kt. Spalteholz & Blech, Drogisten in Dresden a k. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Pschi něcjsim hadowym czašu, hózej žoldkove wobcejnosze czaſto sastupja, može ho swetoſnat

Dr. med. G. C. Kochow
universalny žoldkowy horki paleuz

(Universalmagenbitter)

s polnym prawom jako najlepši a najspawniſhi pomožny ſredk poruczicj. — Sklad w originalnych bleszach po 10 nsl. ma

w Budyschinje knes Wilh. Jacob,	
w Lubiju = J. H. Mücke,	
w Kamienzu = Herm. Käſner,	
w Žitawie = Heinr. Berther,	
w Nowosolzu = Rich. Bamberg,	
w Biskopizach = Bernh. Kunza.	

Abflej,

punt po 60, 66, 70, 80, 90, 100 np a t. d.;

zofor,

punt po 50, 54, 56, 60 np. a t. d.;

syrop,

punt po 14, 16, 18, 20, 36 np. a t. d.;

wſchitke druzinu

paleza

najtunisho

Rudolph Hölder

na róžku herbſeje a schulerſeje haſy.

porucza

poruczam ho s mojim ſkladom czaſnikow (ſegerow) wſchitkich družinow w najrejneſhiem a najbohatschim wubjektu, woſebje na ſleborne cylindrowe a ankwowe czaſnikif ledzne cjienu a hóym je runy pucz ſe Schwaizarskeje doſtaſ. Tež ho wſchitke móžne porjedzenja czaſnikom a hubžnych hrajdów woſebje derje a tunjo pod ilétnym rukowanym wobstaraju.

Tež pschispominam hiſcze, ho hóym ja herbſeje rheže runje tak mózny, kaž nemſkeje.

W Budyschinje J. G. Schneider,
na bohatej haſy njedaloko poſta.

Najnowſche wunamakanje.

Wot austrijskeho thějora psches reſcript Nr. 18024/1908 s patentom wuhotowana

wurjadne prin.

politur-kompoſizia

je igra ſedky hódná tyſchlerjam, drachlerjam, drzewo-želkarjam k dopolirowanju nowych móblov a kóždym k nowa polirowanju starých a wotestatich abo tajich móblov, hózej woliſt w uſtujuje. — Psches tule kompoſiziju ſu dohodtrajne a drohe dopolirowanje nowych móblov psches spiritus zyle wotſtroni, dokež je psches na-kojenje někotrych ſrekow blido abo kaſchę hotowy polirowany. — Natoženie je jara jednore, reſultat spodobny. — Stare a wotestate móbly može ho psches jednore rybowanie ſ namoczeniſi platorwej laſu ſ nowa wopolirowac a doſtanu tajſi kraſny błyſcę, kij ho ſ polirowanjom je spirituſom ſenje dozpiciq němožne. — S někotrymi bleszami tuteje kompoſizije može ho bies pomozý tyſcheria w někotrych hodžinach zyla do-miaza nadoba ſeneje ſtyw ponowicj.

Slowny roſcęlozy depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiſerl. königl. Privilegiums-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
hózej maja ho piſne poruczenia ſ pschipołożeniom placzisnym (dokež ho w Austriji do wukraja „postnachnahme“ něhodži) poſtaſ, na czoſ ſo kompoſizje hóym poſteze.

Plačisna: 1 flacon (ſ poruczeniom) 15 nsl. —
1 duz. flacons 4½ tl.

Wjenje hačz 2 flacony ſo poſkaſc němožne. —

Aviso!!! Riech ſo tuncle nařeſtik něwobledzbowany niew oſtaj. Dokež pschi prawym nařenju tuteje kompoſizije ſo teſto dobytk ſeſini, ſo budze dotalne wachne polirowanja bory ſyle piſed tutym nowym praktiſkim munam a-kaſionem ſo ſeſi, dho proſy ſo kóžd, ſo by ho psches pruhu vſchepoſenje, a poſtaſiem ſa wosjewene wopisno je-nebo najwoſebniſieho wuczenego, kaž tež na reſultat, kij ſu ſo ſ tutej politur-kompoſiziju w Austriji dozpite.

S doboſ ſo na nowoponijen tarif ſa pschimyſenje ledzne ſimi, psches czoſ ſo ſtach jara pomieſtci. Wjeney njet ſo piſni piſnych ſtaſjanach bory ſobu poſtezu, dokež ſo poſyki do wukraja tudy ſ „postnachnahme“ cimicj něhodža.

W opisno: Wyſokochesczeny knieze! Psched někotrymi dñiam bi mi pruba Wajdeje politur-kompoſizije pschepodata, ſ pruſton, ju čemisnej analýſe ſe wukrom podcziſnycz. Za bym tutu pruhu ſwernej tak derje qualitativen kaž quantitativen analýſe podcziſnycz a jeſe pschibodne ſienoczenje ſa doſpołne dobre ſpoſnał a t. d.

Wasch najpodwolniſhi

Dr. Werner,

direktor politechniſkeho instituta we Wroclawiu.

Na pschedan.

Ola pschepołożenja mojich khamow do mojeho, teho runja na torhochſcu ležazeho domu, chzu ja ſ džela w ipſchedawac, ſo býj ſwój ſklad trochu wuromowaſ, a poruczam teho dla dželbu porzellanoowych a ſchlećzianych tworow, biele a piſane barchteny, flanelle, bely, ſchery a módrý plát, wolkjane a bambjane pschadlo k ſchtrukowanju a t. d. po jara ponijenych plačisnach, teho runja ja tež dželbu 66 ſkich psalzſkich cigarrow k dobrocziwemu wobledzbowaniu poruczam. We Wóſvorku. Hugo Schuster.

W Tranjach pola Delneho Wujejda je běrlitkublo cjo. 28 ſe 17 jutrami (morgenami) pola, ſ 3 jutrami ūki a ſ 21 jutrami hole ſe ſwobodneje ruki na pschedan a je wſcho dalshe ſhonicz pola Zana Blažija tam.

Kožda krepka je stota hódna,

tak praji bjes thšazami attestow tónle.

Přes wjele dželov, wocji napinajich, běchtej wonej tak woslablej, so ſebi brylu kupich, tola njebe mi boloſce dla móžno ju dléhe hacj jedyn džen wužicj, po cžimž ſebi 2. a 3. brylu s módréj ſchleñzu kupich, ale tež tutej bo njehodzeftej, dokelž buſchtej mojej wocji přehezo blabschej. Duz iphach s Wachej ſwetoſlavnej prawdziwej Dr. Whitowej wodzicju, kotrūž ja koždy wjecjor před spajom nałozich a wot kotrej je kožda krepka stota hódna, a přehezvědziej ſo, ſo přchi koždym nałożenju poſpilnenje ſacjuch, a mojej wocji ſtej přes dalsche nałożowanje Wascheho kraſneho fabrikata ſaſo tak porjeđenej, ſo ja na zane waschnje brylu trjebacj nochzu.

Tuto wobſwēdziejam po polnej wěrnoſci pod wuprjeniom ſwojego najwutrobnieſkeho džaka, tutu wodzicju niz jenož mojim kollegam, ale tež wſchitkim druhim poruczam, tiž maja blabej wocji a jej ſaſo poſylnicj chedza.

Gehren, w januaru 1868. Knihičiſchejer F. D. Geier.

NB. Dostacz w Budyschinje w hrodowskej haptýzy.

Slyſchenje. Na haptýku w Neu-Gersdorſje w ſakſkej. Pod potracyowym nałożeniem Wachego woszelnego woliu je pola mojego džetca cjeſtej ſtyschenje nimale wotſtronjene a t. d. Překupz F. A. Schneke, Sternberg i. d. Neumark. — Za dawnam Wam i namyđenju, ſo je moja džonka wot ſwojego dolheho cjerjenja na ſtyschenju zple wumóžena, ſa cjož ſwoj najwutrobnieſki džak praju, a t. d. Weternik Fr. Gärtner, Stilz pola Lipsta. — Tón tamy 2 měſazaj poſdziej: "Schtó moju džonku naſtupa, dha ſo hiſceje žadyn ſled cjeſtej ſtyschenja njeje poſkaſat atd. — I bleſte 20 nſl, ½ bl. 10 nſl. — Přes 130 džatkych písmow, tež ſe ſtrony ſtarjow, přjodleži.

Skady jenož přchi 25 g rab. jenož w haptýkach abo přchi ſolidnych firmach.

Dickowa konfeſionirowana daloko wuwołana spodziwanje hoſaza žalba, kotrąž je ſo najbóle koždy ras jako dobra wopokaſala porucza ſo w žerdach po 3 nſl. a po 12 np., wot hrodowskeje haptýki w Budyschinje.

Khěza na předaní.

W Žymplu je khěza čjo. 13 je ſahrod, 1½ körza pola a ſuki ſe ſwobodneje ruti na předaní. Blížiche je tam abo pola ſchemſteho miſchtra F. Ramotha w Budyschinje na ſerbſkej haſh čjo. 23 ſhonicj.

300 toler ſo na druhi hypotheka na jenu khězu w Budyschinje pyta a je wſcho dalsche ſhonicj we wudawarni Serb. Rominow.

W kniharni Smolerja a Pjecha je nětko ſaſo dostacj.

Sahrodka kwětkoſta, I. a II. po 1 nſl.

Čjorný koſ a dróſna, I., II. a III po 1 nſl.

Čjmjelk a woſh, I., II. po 1 nſl.

Bohumil, 2½ : ſl.

Gustav Adolf, 6 nſl.

Dokelž je to město, před tydzenjom pola mje wu-powjedzene, nětko wobſadzene, dha ſ tym wosſewjam, ſo žaneho kowarskeho wjazh nietrjebam.

Kramski, niz kowarski miſchtr
Liebsch w ſsmochcijzach.

Niedzelu (jutſje) kehelekuſenje wo cigaru w ſſowrzejach.
H. Kmoč.

Deffentliche Dankſagung.

Allen denjenigen geehrten Herrſchaften und hiesigen und auswärtigen Menschenfreunden, welche herbeigeeilt waren und ſich bemühten, die bei mir am 11. d. M. angeschbrochene Feuerbrunſt durch Spritzen oder ſonſige Thätigkeit zu dämpfen und von meinem Vermögen, ſo viel als möglich war, zu retten, darunter insbesondere der hiesigen Spritzenmannſchaft, dem Herrn Kammerherr v. Rabenau und ſeiner und der Großerzähner Spritzenmannſchaft, welche lezteren unter den Auswärtigen zuerst mit Spritzen an der Brandſtätte erschienen, ſpreche ich hierdurch für meine Person und im Namen meiner Haushalten den heiligsten Dank aus nebst dem herzlichsten Wunsche, Gott der Herr möge ſie Alle vor ſolchem und ähnlichem Unglück gnädig bewahren und für ihre an mir und den Meinigen bewieſene unermüdeten Thätigkeit christlichbarmherziger Liebe aufs Reichlichste in leiblicher und geiſtlicher Hinsicht ſegnen.

Kammerau b. Königswartha, den 20. Juli 1868.
Hermann Höhler, Bauerghutsbesitzer.

Palma měra

na rów njebo Hanj Scholcijz
ſ Hasslowa.

Schtó ſwony ſakſincjuja
Na wěji njeſwalskej,
Schtó ſrudneje přehewodjuja
Na ſchjeſzzy ſemſchazej?

Hlaj, hlož jich ſychowanja
Tak ſmjerne ſynti da,
Wón wutrobu ſej žada
Majrjenſho holečza.

Tu ſylſa hórklu macža
Kíž tebje přichikywa
Tam paſ eje wobſbožuja
Te ſbožne njeheſza.

Ah, rucže tebje woſa
Tón knjes tu ſe ſwěta,
A kladze cje do rowa,
Tý róža ſ blědnjena.

O wóčjo mitojaſhne,
Spi derje luboſne,
Spi wutroba ty ſwěrna
We ſwjatej cijſchaejinje.

Amalia Handrikec,
Korla Šolta, wučeř,
ſlubjenaj.

Laz a Lipiny, 23. julija 1868.

Gslub naju džonki ſelmy ſ kniſom přehupzom
F. Lehmannom tudy dowolamo ſebi přehzelam a ſnatym
jenož na tutym pucžu najpodwolniſko i namyđenju dacj.

Farski dom w Buděſtezech.

Farař Broſka a mandjelska.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
tak maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kózde číslo płaci
6 np. Štwórlétña předpla-
ta pola wudawařa 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Rajnowsche. — Swétné podawki. — Ze Serbow: S Kłhwacjiz. S Boranez. Se Židowa. S Ma-
ťeho Budyschinka. S Budyschina. S Láhowa. — Spewy. — Psichilopf. — Čyrwinske powjesće. — Hanž Depla
a Mots Lunka. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
25. julijsa 1868.

Dowoz: 8233 kóreow.	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,			
	wysza.	niższa.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	tl. np. 727	np. 5	tl. np. 710	—
Rožka . .	422	5	415	—
Ječmienj . .	4	2	5	327 5
Borow . .	222	5	210	—
Šrot	525	—	5	—
Bola	—	—	—	—
Slaps	62	5	—	—
Zabky	720	—	715	—
Hejbuschka	6	—	525	—
Kana dutry	22	—	—	—
Kopasztom	—	—	20	—
Zent. kyna	1	—	25	—
Lane kymjo	—	—	—	—

Spiritus płaczescze wczera w Barlinje.

19 tl. 15 ngl. a 19 tl. 10 ngl.

pscheniza 72—97 tl., rožka 50—54 tl.,

(to je: sa 25 prustic körzow.)

rēpikowy woli (nječiszczony) 10 tl. — ngl. —
(Ežiſeženy, kaž zo w Budyschinje pschedawa-
stajne něhdje $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Ezahi sakſtoschlesyjskeje želeſnicy
ſ Budyschina.

Do Draždān: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w nozy 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.*; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 38 m.; w nozy 1 h. 17 m.

* Pschisankjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)
† Pschisankjenje do Žitawy.

Vjenježna płaczisna.

W Lipsku, 29. julijsa, 1 Louisb'or 5 toler 17 ngl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowiązny czerwienj skoth abo dukat 3 tl.
6 ngl. $8\frac{5}{8}$ np.; winne bankowi $89\frac{3}{4}$ (17 ngl. $8\frac{3}{4}$ np.)

Rajnowsche.

Kiſingen, 29. julijsa. Ružowſki khežor a
jeho pschewod je węzera wječor w 10 hodzinach
kem pschijel. Khežorka ſ wulkonjaſomaj Sergijom
a Pawołom, kaž tež khežorzyh bratr, heženski prynz
Alexander, běše khežorej hac̄ do Poppenhaufena
napschecjiwo pschijela.

Paris, 28. julijsa. Požčonku, kotrūž dže
ministerſtvo wojerſkich potrjebnoſc̄ow dla ſzinič, ſe
je druha komora ſ 213 pschecjiwo 16 hloſami
pschiswolila. — Ssejm ſo w tychle dnjach ſkonči.

Petersburg, 28. julijsa. S Drenburga
piſaja, ſo je tam kourier pschijel, ſ tej powjesći, ſo
je wojna w Bocharſkej ſkončena a ſ tamniſčimi
wjerchami (emirami) mér wobſankjeny.

Belgrad, 29. julijsa. Iako buchu węzera eži
ſchtyrnaczo ežlowjekojo po wuſudzenju ſuda ſatſeleni,
kotisž běchu pschi ſkončowanju ſerbskeho wjetcha
Michała ſkutkowali, ſta ſe to njeſbože, ſo jena kufka
wot ſtolpa, hdzejz bě jedyn tych ſaſudzenych pschi-
wjasan, wosleža a kommandirovazeho wyschka tak
ſtrachne do ežola trjechi, ſo won na měſeče
mormy wosta.

Win, 28. julijsa. Draždanskeho pschekupza
Wohllebena, kij bě na tudomne wulke tſelenje pschij-
el, ſu ſaraženeho a wurubeneho namakali.

Draždān, 30. julijsa. Nježelu 2. augusta
ſo tudomna „ptacja luka“ ſapocžnje.

Win, 29. julijsa. Bur Michal Feſſler ſ Bre-
genza (w Tyrolskej) je pschi tudomnym wulkim něm-
ſkim tſelenju prěne lepshe čeſne myto dobył.

S a k s k a. W Hirschfeldze je 19. julijsa býst do domslih fabrikanta Geißlera dýrik a tež sapalik, ale wóhen bu býry sažo saduscheny, tak so ho wulka škoda staka njeje.

Wat wobejú komorow satelstva sejma je so w swoim času tón namjet stají, so by so komisija wuswolila, kotaž by sa tym hladala, hac̄ su krajne dawki tak derje na ratarjow, kaž tež na rjemehšnikow w prawej mérje napoložene. Taktu komisiji je něko kral Jan pomjenoval a wona wobsteji s pječzoch kublerjow, scheschoch měschczanow a tjsich wýchich královskich sastojnikow, kotsij maja s dawkami činic. Vjes spominjenym pječzimi kublerjemi je tež L. sapoškierz Fahnauer s Bobolz.

W lipskich sňawných kúpjelach so wóndanjo tójschto ludži kúpasche. Na jene dobo rjely jedyn muž: „Endy na dnje leži jedyn morw.“ Pkowarski mischt na to hnydom swobolekam do wody skocži a radži so jemu tež býry, teho čloujeka namakac a na brjoh won wunješč. Potom pytachu, kaž bychu teho wunješeneho sažo wožili a hraj! po někotrym času tón morw sažo k živjenju wotucži. Ale što bě jeho prénje džélo? Won kaž njemdry wokoło so bijesche a šwarzesche na to, so su jeho se schzétkami tak kruče schzétkowali, prajz, so je to zlye njenusne bylo a so by drje won ſam wot ſebje sažo wotucžit. Tafo so jeho ſkónčnje praschaču, što won je, rjely won, so je murjerski w Lipsku.

Wat wokrježneho žuda w Oschažu bu 19. julijsa 21-létny proscher Stelzner k 15-létnej khostařni (Buchthaus) wotkudženy, dokelž bě 17. junija w Kažabrije sapalik. Stelzner, kotrež džeracj nočje, ale radjho po proschenju kódži, bě na spominjenym dniu tež wo wýh Kažabrije proszył, běsche pak tam jara mało došťak. Rosmiersany na to, bě won potom knježu kónju sapalik a pýchiladovat, kaž so pali. Ale wóhen běchu býry podužyli a jeho do jaſtwa wotwiedli.

Prýnzechyna Jurjowa je so 24. julijsa se swojeho pucjowanja do Dražjan vróčila a so wat tam býry na létnej pýchebyt w Hosterwitzu podala.

Město kavallerije pječza w bližším času artilleria do Pirny pýchindze. — W sakslim wójsku ſtuži něko na 150 předawskich hannoverskich wýchich. Mjenujz wójsku polknžnoněmšteho ſwiaſta kmé kódžy wýchí w kotrymžkulis kraju ſkužic, jeli tam město namaka — a duž je so tejko Hannoverskich do Sakskeje wobrocžito.

S Lipská pišaja, so je tam ſandženu wutoru ruskii khejor Alexander II. s wulkim pýchewodženstwom pýchijek a so je, jako bě so tam krótki čas ſadžeržak, dale do křižskich kúpjel podač, hdzej w tu khostu jeho knjeni mandželska pýchebyt.

W Dederanje tepi so 26. julijsa žukelnik ſelska. Won bě s někotrymi ludžimi wjetowal, so won tamnišči hat ſchějz ras pýchepkova, ale jafo won druh ras pýches hat pýchepkova, dha so podnuri a fatepi.

P r u ſ y. W Varlinje s wulkim ſtelerškim ſwjetzenjom we Winnje tak prawje ſpokojni njejsu, ale woni ménja, so dýrbja cíji Němzy, kiz tam najbóle na počnožnoněmšti ſwiaſt ſwarzia, ſkónčnje tola wýšo to činic, ſhtož ſebi tutón žada.

D a n ſ k i krónprynz pýchijedze 23. julijsa do Varline a je so wat tam do Meuzakowa podač, hdzej w tu khostu jeho njejesta, danska prýnzechyna Lovisa, pýchebyt.

A u ſ t r i a. W tuthm kraju ſtej w tuthm času dwé wýžy, kotrež matej někajku wažnosč, mjenujz čeſta naležnosč a wulke němſke ſtelenje we Winnje. Mjenujz s Čechami, hac̄ runje su jich žadanja we wýšem nastupanju prawe a wýšeje čeſce ſhodne, ministerſtwo s kódžym dnjom hörje ſathadža, ale zufym Němzam, kiz k lepšemu Austríje ženje ničo činili njejsu a tež wěſce činic nočzedža, we Winnje na wýše waschnje holduju. (My ſkónčnje s naſheje ſtrony ničo pýchecjivo temu nimamy, hdzej so Němzy s Němzami ſraduja a ſebi dobre popſeja, ale dha dýrbjeli woni tola tež tak roſomni bycz a ſklowjanow na pokoj wostajic, hdzej so tež cíji nehdje ſendu. Tak pak woni, Bohu žel, nječinja, pýchetož hdzej redaktor tuthm nowinow abo žadýn druhí ſserb nohu pýches mjeſh ſtaji, so by ſwojich ſklowjanſkých bratrow wopytač, dha wýše wulke a male němſke nowiny na to hawtuja, a to jene bóle, dýžli druhe.)

F r a n z o w ſ k a. Parížske nowiny powjedaja, so khejor Napoleon na to džélo, so bychu Belgijska, Hollandska a Schwajcarſka pýchelupſke ſjenoczeńſtwo (Handelsvertrag) s Franzowskej ſcžinile a s tym móz tak mjenovaneho němſkeho zollvereina trochu poſkabike.

S e r b i a. S Belgrada pišaja, so je tamnišči ſud 14 člówiekow, kotsij su na ſkónzowanje ſerbskeho wjetcha Měchala mjenje abo bóle ſobuſtutkowali, k ſmjerici wotkudžit a so buču tucži ſchýrnacjo 28. julijsa ſateleni.

Ze Serbow.

S K h w a c z i z. Šchtwórk 23. julijsa džesche džélačjeř Petr Beher rano w 4 hodžinach do Langez podkopow wodu plumpacj. Tafo bě ta woda $\frac{1}{2}7$ hodžinow won, rjelym won ſwójemu ſobudžiacjerej: „Pój poħlacz, kaž wjele wody hiſheje w ſchachze Jurja Vangi je!“ Na to pýchacj ſo won dele, ale dokelž bě w ſchachze wjele dužateho powětra, dha ſo won ſaduž, a hac̄ runje bu na měſce pomoz nałożena, dha bě to tola podarmo a won morw wosta. Won ſawostají ſonu a dwé džesje ſhōje ſwjetzenje na 34 lét 9 měsazow a 2 dnaj. Wotpocžui měrnje!

S V o r a n e z, 21. julijsa. Kaž je widžecj, dha ma gmejna ſwójeho knjeſa tež ſ čeſeju ſanč: to pokasa nam dženja borancjanſka gmejna. Ludomaj rycerſtubler L. Giesnac měsche mjenujz kwaž a wjetor měsche ſo

młoda knieni psychowiesz. Teho dla bęchu so wschelak psychichy sczinit, so bęchu ju czesczownie powitali.

Na borančianskich pomiesach pola Zimmerez hosceniza w Nowych Boranecach stejachu prenje czekne wrota. Druhe tajke bęchu psychi sapoczątku węgry pola Czornalez, tscze psched kniežim dworom a schiwóre psched hrodom. Wyše teho bęchu delenza a druhé twarjenia s węzami a pletwami wupyschene.

Wjedzor w 9 hodzinach pschijedze t. Giesnar se swojej mokdej mandżelskiej knienju. Wokmjo herzy, roboczenio a knieža czeledz wotczakowachu jeju pola prénich czeknych wrotow a pod synkami hudby czeknjechu s nimaj do węgry. Tako so tej pschiblizowachu, so se węgry s meržlemi sylnie tslešche a wjeh so w bengalskich zwierlach zwęczešche, na czeknych wrotach pola Czornalez psak so spiritušowe falle valachu. Hrod laž tež wscha wołkołnosz czeknych wrotow psychi kniežim dworze bę najrjeñscho illuminowanym a psched durjemi hrodu cžitachmy rjenje wobszwetlene słowa: „Waju nutshód żohnuj Boh!“ Jedyn wot pschitomnych wunjeſe mokdemu knieſej a jeho knieni mandżelskiej sławu, psychi kotrejz so s nowa tslešche a sylny tusz piſkaſhe. Stocznje so po kraſnej hudbje hrędž kniežeho dwora rejwasche, hacž bę so połnož pschiblizika.

Se Židowa. Sandzenu njedżelu, 26. julijsa, po połdnju po tsjoch je tudy $3\frac{1}{4}$ lęta stary Jan Pilop, pschirodny syn dželaczerja Jermuha tudy, njedaloko mosta pola Kaplerzej mlyna do Spremje padnył a so satepił. Hacž runje bu borys wot Buschiz a Janez hólčiatow s wody, w kotrejz na woblicju ležesche, wuczeňajenj a wón hisčeče ras s hubomaj hrébnym, dha jeho tola Boža ružka borys soja a wón psychi wschej nałożenj prózy, jeho do žiwjenja wrózicž, morw wosta.

Se Małeho Budyschinka. Tudy hriebachny sandzenu wutoru, dżen 28. julijsa t. l., swojego derjeſa ſałkužbneho, wjeli-lubowaneho wucjerja, knieža Jana Křeſežana Babila, kij bę dżenja psched thđzenjom, 25. julijsa, rano na poł schtyrjoch hodzin swoje tsazne žiwjenje w tym Kniesu cžisze wobsankny. W lécje 1807 we Wojerezach rodzeny, je wón swoje žiwjenje na semi na 61 lét pschinjeſe. Po skončených schtudijsach nastupi wón wucjerſke ſastojniſto najprjedy w Czistu pola Wojerez, potom w Polkizach pola Klutscha a w lécje 1831 pola naš w Małym Budyschinku, hdzej je po tajsim 37 lét se wschei zwérnosz ſutkowak. Se žyka je wón 45 lét dołho kniesowe jehnatka na luzu Božeho słowa pažę a je wolschewowak s wodou, so do węzneho žiwjenja žorlazej. Runjež bę wón jedyn s najzwerniſtich dželaczeri we swojim powołaniu, muž naisprawniſtchego křeſežanskoſtchego ſmyklenja, połny dobrogiswoſe a luboſe, dha dyrbjescze jeho utroba tola wjeli horja a rudzenja ſmiesz — —; poredko bę dżen jeho žiwjenja jaſny. Haj, tež wjedzor jeho žiwjenja bęſte ſrudny; ſkonco

khowasche so jemu do czornych mróczeli: jeho duh bu s czemnotu ſapschikryt! — Tola borys ſhadjeſche jemu psches Božu mikosz węzne ſwětlo w njebojeſach, hdzej něko ſalemſte dyhi jeho duſchu wolschewjeju. Teho czelo psak bu na horjelach ſpomnjenym dnuſ ſ wulkej čeſežu a powſchitownym dželbraczom k swojemu wotpočinnej donjeſene. A farat Trautman ſ Porschiz džerjeſche psched žarowanskim domom ſerbſke wotproſchenje, t. farat Habela ſ Budyschinka psak němſku rycz pola rowa. Wucjerjo, kotryž bę 25 pschitomnych, wuspěwachu pola rowa dwaj ſmijetnaj ſpewaj. Šawostajk je njebocežicki Babil mandželsku a 5 džeczi, jene ſ prénjeho a 4 ſ drugiego mandželſtwa. — Tak dha ſpi derje w khłodnym rowje, luby ſastojniſki bratſje, hacž na tón džen, hdzej tón Knies tež Twoje czelo pschekraſni k węzne mu žiwjenju!

F.

Se Budyschinka. Męſečanska rada je psched někotrym tsazom jenu khęzu w jerjowej haſy njedaloko stareho seminarja ſupika a ju tón thđzen wottorhač daka, so by so tak pschelhod a puč ſ jerjowej haſy hacž k mihaelskej zyrkti dobył, tak derje lóžscheje kommunikacije dla ſa wobydlerjow pod burklinom, kaž tež ſa pad wóhnjeweje nraſ ſa lěpschemu thę ſamych wobydlerjow ſa lóžsche wurumowanje a t. d. — Dale twari rada w tu khviu na ſamjentnej haſy we wulkej rjanej něhdý Preneſez, poſdžiſho ſtieberez ſahrodje, kotruž je wot knienje wudowym njebo Dr. ſtiebarja ſupika, rjane wulke a dolke twarjenje ſa turnowanje ſa ſchulſke džeczi. — Dale je rada njedawno jenu khęzu pola theatra, w kotrejz ſo dotal hermanske budy khowachu, wottorhač a tamniſche městno wurunacj daka. Dale dawa rada něko tež ſamu theatrowu (kellerstu) khęzu zyłe pschetwaricj a ponowicj, tak ſo budže niz jeno rjeniſho wutwarjenia, ale tež wjeli powjetſhena. Tež na tymle twari ſu njedawno dželacj ſapocželi. — Dale dawa rada stary bohaty tóm wot deſka hacž horje wobmjetowacj, bělicj a ponowicj, dale dwě wodowej ſorcje, jene na torhōſteju psychi ſupiñy, to druhe pod burklinom, podſemſzy twaricj a psched bohatym wrotami nowu dróhu nawožowacj. So je wona tež bjes bohatym a lawſkim wrotami zyłe nowu dróhu do polow won a hacž na tſeſlanski puč ſtaricj daka, na to nočzem ſakle dale ſpominacj: wěſcze psak je to wscho doſcž twarbow na jene lěto ſa tajke město, taſkej naſch Budyschin je.

Se Šahowa. Tak ſahe, kaž lětza, tola nichtón jeczne žně njeponni; pschetož na ležomnoſejach tubomneho rycerkubka mōžachu hízom thđzen do ſakuba jeczne ſchczeniſtchę k rožy moracj.

Se Budyschinka. Raž njedawno ſkyschachny, je t. kantor Bartko w Nožacizach džen 25. junija t. l. w czichosz ſwojego doma ſwoj 25-lětny ſastojniſti jubilej ſwjeczil. Dokelž wo tym žaneje powjeſcze ſ tamni-

schich stron njedostachmy, njemózachmy my tudomni Sserbjo taiku składnoścji k temu wujicj, t. Bartek swoje pocze- seżenie wopolaſacj, schtož cijim bōle wobjarujemy, hdny wopomnimi, so t. Bartko niz jeno jako wožebje wustojny wuczer we ſwojim powołaniu ſe wschej ſwernoscju ſlut- kuje, ale ſo je wón tej literariszy ſa ſhromadne ſbože naſchego lubego ſerbſkego luda dželarow byt. Tak ſu wot njego n. pſch. pſchelozki ſlēdowazych knihi: 1) Dr. M. Luthera džiwne węſczenja na naſchich krajow pſchichodne podendzenja; 2) Domaſčha Kemptenskeho ſchtwore knihi wo khodzenju ſa Khrystuſom; 3) Jana Arndta Paradies- ſahrodka; 4) Spochi trajaza bibliſka protyla ſa wschitke dny na zyke lěto; 5) Biblijke ſtawiſny ſtareho testamenta. Dale bē t. Bartko we ſwojim czaſu tež ſoburedaktor „Sserbſkeho Nowinklarja“, je do wschelakich druhich ſerb- ſkich czaſopisow dobre wudžekli podawał, składnoſtne ſpewy pěñnik, wjehelohru „Nózny ſražni“ w ſchtueſlach wob- džekat a přeni ſefchiw „Oberlina“ ſpišak. — Boh luby ſenjes ſpožej po ſwojej mitoſceji t. Bartek ſa wscho ſlut- kowanje ſa naſch drohi ſerbiſki lud ſwoje naſbohatsche njebiſte žohnowanje ſa wutrobu, dom a powołanie, a daj jemu 25. junii junu tež w ſkothym blyſczej ſihadzeſj!

F.

S Budyschia. Sañdzeny ſchtworti, djen 30. jul. t. l., popołdnju w tſioch hodzinach, khowachmy tudy ſ wilkej cjeſczi a wutrobnym dželbraczom knjeni mandželsku naſchego wjel-subowaneho, wo wschón ſerbiſki lud wulzy ſaſkužbneho ſławneho wótežinza, knjeſa ſomthura Smo- ſerja. Ta ſama po tſinjedželskej khorocſi djen 28. julija rano cjiſche a ſbóžnie w tym ſenjeſu wuſny, jako bē ſwoje czaſne žiwenje halie na 36 lět pſchinjeſla. Mjes bohatymi wupyscheniem ſaſchcja widžachmy tež paſmowu halosu, wot nětorych dobrých pſcheczelow k cjeſczi naſbo- cjiſtej a k troſtcej ſa ſrudženych ſamostajenych darjeniu, na kotrejž ſidžanym banež běchu te ſerbiſke ſkowa wot- cjiſtejane, kotrej na poſlednej ſtronie dženžniſcheho cjiſka Sserbiſkych Nowin ſteja. Tón Boh wscheho troſtca pak po ſwojej mitoſci ſahoj te boſone ranu, kotrej je bléda Smjercz naſhemu t. Smolerzej a jeho lubej ſwojbie nabiła, a ſpožej ſemrjetemu cjeſku knjenje Smolerjowej cjiſki wotpočink w rowje a junu wjehelke horjefacieje k węžnemu žiwenju!

F.

S Budyschia. Pětr Kſchijan ſ Draždžija wuczahný pſched 13 lětami ſe ſwojej mandželskej Maclenu (rodzenej Rynčez ſ Bukez) a jenoſtenej džowcjeſku do A uſtralijs, hdzej bē wón ſwoje wobſtajne hospodařſtwo pola města Hamiltona ſakožik a na nim 12 lět a tsi měšazh hſopodaril. Wot tam je ſo wón djen 21. julija t. l. ſaſo do naſchich lubyh Sserbow wrócił a pſcheywa w tu khwili w Budyschinje. Zeho přenjonarodzena džowcjeſka jemu tsi lěta ſtara w Australiji wumrje, ſa to ſo jemu pak tam dwaj ſynkaj narodžiſtaj, kotrakž ſtaj ſobu do Sserbow pſchichloj (jedny je 10, tón druhi 7 lět starý). Do Australije won měſeſte Kſchijan wot Hamburga 15 njedzel a nělotre dny, pſch ſomojwroćenju pak wot Melbourna hacž do Londona runje 15 njedzel po morju jecz. Wo jeho podendzenjač a naſhonjenjač pſchichodnje wjazy.

F.

S p ě w y.

Na ſkhađiaze ſkónzo.
(Se „Znijow“.)

Budj, kralo, poſtrowieny
We krónie blyſczenja,
Se ſwětkom woblegzeny
A ſ mozu dohycza;
Nóz w twojich pruhach ſhinje,
Scjen ſemrje pſched tobu,
Spar cjeſka, ſón ſo minje,
A hwěſdh woblednu.
Sswet ſe žiwenjom ſkchcjiſe
Blyſt twojoh' woblicža,
A djen ſaz rěku lije
Pſches kraj a pſches morja;
Dol, hora, lež cje hſada
A ſuſi, ſahrodh,
Hdzej Boži deſchcž tež pada
A krijeſti na bróſdh.
Schtož khodži, kaſh, ſeta,
Schtož wodu wobhydi,
Je ſtoh hród, je hěta,
Je ſodž to na žolmi;
Wſcho ſ wjehelom cje wita
A ryci wot tebje,
Hdzej twoja plomjenita
Sſo krocžel pokaze.
Hdzej wobſwěcjiſh th paſmh,
Hdzej lób ſo blyſkota,
Sswój ſyńk a ſwoje paſmh
Tam ſtórba klyſczeſ da,
Tam cjlowiſek, wotroček Boži,
Sſo ſ khwalbu poſběhnje,
Na dželo ruku ſloži
A ranje žohnuje.

* *

Priłopk.

* S Wina piſoja: „Wulke poſtróženie je bjes zufymi tſelzami a hſočemi to načinilo, ſo ſu rubjež- niž tudy jeneho ſakſu, pſchekupza Wohllebena ſ Draž- džan, ſarafyli a wurubili. Mjeniujz pónđzelu bu w tak mjenowanej Freudenawje cjeſko derje ſwoblekaneho cjlowiſeka ſ rěli Donawh wuczehnjene, kotrehož běchu, kaž wschitke ſnamjenja poſkaſowachu, wurubili; wón bē mje- nuijz zyle bjes pjenies, tež poſbračowachu wschitke pjer- ſchegienje, kotrej běſtce, kaž bē ſjawnje widžecž, na poſtač

měk a hewak bě tež čažnik přječ. Vohle ranjenia ejera na to polaſuja, so je ho tón člōwiek wobarač, předy haeč ſu jeho do rěti čižili. Psches wobhonenje a naprachowanje je ho ſlōnčenje naſhoniko, so jedyn draždanskí pschekupz, ſ mjenom Wohlleben, kij mějše wjele pjenes pschi ſebi a porſty ſ pierſchcenjemi wuphchene, ſe Schipplerz hoſčenja, hdež wón bydlſche, wotefchok a ſo tam ſaſo wrócił njeje.

* W Bärnawie (w Pfalz) je ſo 22. julijsa 78 domſtich a 40 pódlanich twarjenjow motpaliko. Pschi ſaſypnienju jeneho wuhnja buſtej jenemu 12letnemu hólzej wobej noſy wotražené a wón dyrbjesch pod wulſimi boſoſcemi wumrječ.

* Blisko Ulverſtona (w Fendelskej) roſleča wóndanjo jedyn polvernik a bu psches to džewecj člowejek ſaražených. Tón ſamý polvernik bě hízom w měſazu decembra ſaňdzeného lěta roſlečak a bětke hallo ſaſo ſ nowa natwjerjeny.

* W Linzu ſu w nožy 22. julijsa paduſhi do wjelba ſtōnika Ernsta Mayera ſaſeli a tam wſchelake drohe wěžy, 12,000 ſchěznakow w hódnoseſi, kranhli.

* W Hali (m Throlſkej), hdež ſol warja, ſta ſo wóndanjo to njebožo, ſo jedyn džekacjer do pónweje pače, w kotrejž ſo ſol wjarjeſche, a tam žakoſnu ſmjerzej namala. Wón ſawostaji ſamodruhu žonu a ſchtyri make džeczi.

* S Rumunſteje (prjedawſcheje Moldawy a Walachije) pižaja, ſo je tam w naſeču tójskto Volharow (Bulgarow) ſ Turkowſteje pschiczanýho a ſo ſu ſo tam jako džekacjerjo pschistajili. Ale wóndanjo ſu ſo woni na jene dobo psches rěku Donawu do Turkowſteje wróciли a to wobronjeni, dokež bě jim nechtón brón pschinjeſt, a ſu tam hnydom ſ Turkami bili. Turkojo powiedaja, ſo ſu woni tutých Volharow (tschecjanow) pschewinylí a cži wot nich, kij panhli njeſzu, ſu do ležow roſcělacz dyrbjeli.

* W Varlinje na 1900 pjeclarſtich w džele ſteji. Čuci ſu nětko na ſwojich miſchtrrom to požadanie ſtajili, ſo bychu pjeclarjo wjazh w nožy njedžekali, ale wo dnjo, kaž wſchitzy druh ludžo, a jeſli miſchtrjo do teho njeſwola, dha pjeclarzy hroža, w bližší tħdžen ſ džeka ſtipicž, tak ſo w Varlinje njebychu na jedyn ras žanhých zaktow a žaneho khleba měli.

* W podkopach St. Barbe w Belgiskej ſo wonanjo ſky powětr ſapali. Wot džemiatracích džekacjerjow, kij w ſchachče běchu, buchu dwanaczo na měſeče ſaraženi a ſedmjo ranjeni, wot kotrejž ſtaj poſdiſho tež hiſcheze dwaj wumrjekoj.

* Létusche žne ſu, kaž ſo ſda, jara wſchelake byke; pschetož ſ někotrych ſtronow pižaja, ſo ſu jara bohate žne měli, ſ druhich pač, ſo ſmeja hiſcheze mjenje ſornow, dyžli konſche lěto. Pschi wiſhem tym je placiſna žita trochu ſpanhla, tola njehodži ſo w tu ſhwilu hiſcheze

prajicž, haeč budže žito hiſcheze tuniſche abo haeč placiſna ſaſo horje poleſe.

W tym pač ſu wſchudžom jeneho a teho ſameho měnjenja, ſo budže ſa ſkót hubjenje; pschetož buchota je ſkoro wſchudże trawu wuhorila, tač ſo žana wotawa njebudže a na polach žane ſymjo njeſthadža, tač ſo derje tež žana naſhniſta piža njebudže. Wone hízom pač tež hízom nětko piža pobrachuje: to je ſjawnje ſ teho widječž, ſo je hízom nětko wjele wjaz howjaſeho ſkotu na ſkótnych wilach na pschedan, dyžli druhe lěta w tym ſamym čažu.

Cyrkwienske powjeſče.

Werowanaj:

Michałska chrlej: Jan Khežnič ſ Kupeje ſ Marju Nekuſčiž ſ Židowa.

Křečenij:

Pětrowſla chrlej: Ernst August, Pětra Brody, wobydlerja w Budyschinje, ſ.

Michałska chrlej: Maria Bertha, Handrija Duežmana, wobydlerja na Židowje, dž. — Jurij Ernst, Handrija Janascha, wobydlerja na Židowje, ſ. — Anna Maria n. dž. na Židowje. — Maria Theresia, n. dž. w Denkezech. — Gustav Adolf, Jana Nowaka, wulkosahrodnika w Hownjowje, ſ. — Maria Martha, Karle Moriza Müllera, wobydlerja na Židowje, dž. — Helena, Jana Bohuměra Eifelta, wobydlerja w Hownjowje, dž.

Ratholska chrlej: Korla August, Michala Robla, wobydlerja, ſ.

Zemrječi:

Džen 12. julijsa: Ernsta Wjentka, wobydlerja na Židowje, njeſchězený ſ., 1 d. — 17., Hanja Schelina, wudoma na Židowje, 86 l. — Jan Bruno, njebo Jana Šektor, měſchězana w Budyschinje, ſawostajeny ſ., 11 l. 2 m. 5 d. — 19., Pařiza, Jurja Grillinga, wumjenkarja w Malešzech, dž., 44 l. — 20., Korla Bruno, Pětra Adolfa Pötziga, wobydlerja na Židowje, ſ., 10 m. 15 d. — 22., Gustav Hermann, n. ſ. w Brēſowje, 1 m. 9 d. — 28., Amalia Chrystiana Wilhelmina, Jana Ernsta Smolerja, měſchězana a knihitupza w Budyschinje, taž tež wobydlerja na Židowje, mandželska, 35 l. 1 m. 16 d.

Pschi nětčiſhím ſadowym čažu, hdež žoldkowe wobčeze noſeſe čaſto ſaſtupja, móže ſo ſwětoſnath

Dr. med. G. C. Kochowy
universalny žoldkowy hórki paleusz
(Universalmagenbitter)

s połnym prawom jako najlepſhi a najsprawniſhi pomozný ſredk poruczicž. — Sklad w originalnym bieſchach po 10 nſl. ma

w Budyschinje knies Wilh. Jacob,	-	
w Lubiju	-	G. H. Müde,
w Kamjenicu	-	Herm. Räſtner,
w Zitawje	-	Reinh. Werther,
w Nowosalzu	-	Rich. Bamberg,
w Biskopizach	-	Bernh. Kunza.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

rozom

w ořítaj

"

ludzi pôdla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Šeū pola Važ rubjejne ptaki?

Mots Tunka. Haj, šroli, kráholzy a teho runja ptacjiska mamý.

H. D. Tajke ptaki ja njeměnju!

M. T. Ach, ty měnište žnadj tajke, kžž maja ružy město kschidkow. Tajke ſu mi njesnate.

H. D. To ſu w Šekonkezach ſbožomniſchi. Tam běchu móndanjo tajke ptaki dwanacie žnopow ſ pola psches wodu wtynieſli, kaž bě ſe ſlēda widzeſ.

M. T. Dha drje ſo tam nad tajkej žadnoſću jara wjehela.

H. D. Nō mało niz!

Etablissement.

Czeſcjenym ſſerbam Budyschin a wókolnoſće dowolam ſebi ſ tutym najpodwołniſchi ſ namjezenju dacž, ſo žym tudy dženža pod firmu:

Ewald Braun,

w domje kujesa Lehmanna, pôdla poſta, na bohatej hazy 91,

ſchlamy worzelowych a želeſowych tworow

ſe wſchěmi ſ nim ſluſčazym ſođlanſſimi artiklemi ſažoſit. Maſeñne proſcho, mje ſ dobrociwym poručenjami pocžeszcjič, ja ſtajne najlepſe a naſprawniſche poſluženje lubju.

S najwjetſhiim pocžeszczoſanjom

Reinhold Ewald Braun.

W Budyschine, 15. juſija 1868.

Na pſchedau.

Dla pſchepołożenia mojich ſchlamow do mojego, teho runja na torhoſčezu ležazeho domu, džu ja ſ džela w upſchedawacž, ſo bých ſwój ſklad trochu wurumowaſ, a porucžam teho dla dželbu porzellanovhch a ſchleſčjanvhch tworow, běle a piſane barthenh, flaſnelle, běly, ſchěry a módry pſkat, wołmjane a bawmjane pſchadlo ſchtrykožanju a t. d. po jara ponížených placiſnach, teho runja ja tež dželbu 66 ſtich pſalz ſtich cigarrov ſ dobrociwemu wobkežbowanju porucžam.

We Wóſporku.

Hugo Schuster.

Subym ſerbſkim bratram

dawam ſ tutym najpodwołniſchi ſ namjezenju, ſo ſměju bližši budyski hermant na mjaſhomym torhoſčezu pſchi domje ſ. pſchekupza Wehle No. 39 wulki wubierk mujazeje a hólczazeje draſh po jara ponížených placiſnach p ſeni ras na pſchedan. Se ſlutjenjom sprawneje a tunjeje tworh proſchu ja mojich lubykh krajanoſ, ſo býchu na moju firmu ſedžbowali a mje wopytali.

Draſtowý magazin
A. Sodana ſ Draždjan.

Ratholſki Poſok čjo. 15 je wuſchoł.

Ranapeje a foža s kowarského železa,

sčtušu něhdje 50 puntov cježu, punt po 2 nřl. porucja

maschinowa fabrika T. Jähne w Lubiju.

Wulke wupschedawanje maschinow.

Vschelake družin mločjatých, hýkanje rěsazých, schrotowých, žvijatých, čísczajch, tolčajch, lentręjazých, vobruče ſhibowazých, repuſhkažch maschinow, vſchelake góple, konjaze maschin, transmifije, róle, butrové maschin, piwohłodzerje, ſahrodne ſawki, moſtowahi a t. d. pſchedawa po wſchomóžno najtunischič placzisnach

maschinowy fabrika T. Jähne w Lubiju.

Nojnowsche wunamakanje.

Wot awstrijského khejora pſches reſkript Nr. 18024 1908 s patentom
wuhotowana

wurjadnie priv.

politur-kompoſizia

je jara ſedzby hođna tyc̄herjam, drachlerjam, drzewo-
dřžkarjam k dopolirowanju nowych móblow a fož-
dym k nowa polirowanju starych a wotestatyck abo
tajich móblow, hdyž woli wuſi upuje. — Pſches
tule kompoſiziju bo dohotrajne a drohe dopolirowanie nowych
móblow pſches spiritus zyle wotſtroni, dofelež je pſches na-
loženje někotrych tyc̄kow blido a bo fožek hotowy
poliwany. — Nałożenie je jara jednowe, rezultat spo-
dobny. — Stare a wotestate móble móža bo pſches
jednore rybowanie s namocenjai platoowej lapu s nowa
wopolirowac a doſtanu tajfl krafny hlyček, tiz bo ſo
poſtrowanjom ſpiritusu ſenje dozpici nemóže. — S něko-
trymi bleskami i tutej kompoſizije móže ſo bjes-
pomozy tyc̄herja w někotrych hođzinač ſyła do-
mija za nadoba ſeneje ſtwy ponowicž.

Hłowny roſczelazy depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiſerl. kónigl. Privilegiums-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
hdyž maja ſo pišnje porucjenja s pſchipotozenjom placzisnym
(dofelž ſo w Awstriji w dufraji „poſtrachnáme“ njeħodži)
poſtač, na cjož ſo kompoſizia hnydom poſcejle.

Placzisna: 1 flacon (s powuženjom) 15 nřl.
1 duž. flacons 4½ tř.

Mjenje hacž 2 flaconaj ſo poſtač njemóže. —

Aviso !!! Nječ ſo tóle naměřit njeħobedzbowany
njeħiostaj. Doſelž pſchi prawym nałożenju tutej kompoſizije
ſo teſlo dobytku ſejini, ſo budze dotalne wafchine polirowanja
bóry zyle pſches tutym nowym praktiſkim wunam-
akanjom zoſacj dyrbječ, dha proſby ſo ſedzby, ſo by ſo pſches
pruhu vſchewnědzieč, a poſtačiem na woſtejwene woſipimo je-
neho najwobruntischičho wuzjeneho, kaž tež na rezultat, tiz ſu ſo
i tutej politur-kompoſizije w Awstriji dozpiti.

S dobom ſo na nowoponizem ſarif ja pſchivjeſenje ſedzne
žimi, pſches cjož ſo ſrach jara pomjeniſti. Vjenjeſy nječ ſo
pſchi pišnje ſtaſanjač bóry ſobi poſciele, doſelž ſo poſtač
do dufraja tudy s „poſtrachnáme“ cjinicž njeħodža.

W opisimo: Wyskočecjetny ſnejze! Pſched někotrymi
dnjami bu mi pruha Wascheje politur-kompoſizije pſchepodata, ſ
proſton, ju chemiſkej analyſe jeje wutkor podcijenyc. Za ſym
tutu pruhu ſwiernej tak derje qualitativeniſi tak quantitativeniſi
analyſe podcijenyl a jeje pſchihodne ſtenocjenje ſa doſpotujue dobre
ſpoſnač a t. d.

Wasch najpodwołniſki

Dr. Werner,

direktor politechniskeho instituta we Brodawju.

✉ Žadyn ſtwypyscher wjaz!

Jendželska faſežuk = blyſchež opaſta

k traſozemu, najrjeſhemu a najtunischemu
hamopomasowanju ſchpundowanju wſchich družinow.

Tuto jara wužitne wunamakanje roſdžela ſo wot
mnich ſo pomasowanju nałożowanych ſakow atd. woſebje pſches
to, „ſo pſches najlepje radžene hem hromadu ſejajenje
a legirowanie ſa faſežukom paſta woſebnu wiſzelnoſci
doſtanje, koſtaž traſe jara podpiera, teho dla ſchpundowanje, ſi
nječ namalane, wſcē ſrapazý w utrāje a pſchi někajim
dopomhanjom wjele lět rjane woflanje, a ſo ſ nowa
maſaci njeſteba. Wyše trajnoſcie ſnabž, ſtož blyſchež a
rjanoscž naſupa, žadyn podobny präparat na kontinenze
njeje, a jene ſpjanje ſkdeho wo dobroſci tutej paſty pſchewnědzieč.

Dželo je lohko a može je kožde džeczo doſonječ.

Eyſla ſ powuženjom 1 tř.

Hłowny depôt pola Friedrich Müller, t. t. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
hdyž maja ſo pišnje ſtaſanja poſtač a ſo poſtač po doſtatnych
pieniesach hnydom poſcejelu. Pſchi pišnyc ſtaſanach nječ ſo
placzisna bóry ſobi poſciele, (dofelž ſo pſchi poſtač do wu-
draja w Awstriji „poſtrachnáme“ bracž njeħodži.)

Wjazý gratdžekarjow (Zeugarbeiter) doſtanje traſaze
dželo pola mlynywarjerja Bžja w Haſlowje.

Njeđelu 19. julija t. l. bu na puczu wot Rodez
do Dubrawki jena bruna kuta ſhubjena. Namalar čyži
ju w ſchuſkejowej běrkowni w Barcze wotebacž.

Drzewowa aukzia.

Pondželu 3. augusta t. l. budże ſo w mjeđojskim
kuježim ležu w drzewiſčju pſchi mjeđojsko-tričhovskim
pučju dopoſlona wot 9 hođzinow

10½ floſtrow ¼ lohcjowſkih mjeħlič ſchcjepow,

28½ " " " ſlipow,

4½ " " " mjeħlič pienkow,

1 " " " twjerdyh teho runja,

43 top ¼ lohcjowſkih mjeħlič walcžkow

pod wuměnjenjom nařadzenja ſa hotove pieniesy na pſche-
žadowanje pſchedawacž.

Grabinſke Schall-Mianeour'sle hajniſſe ſarjadniſtvo
w Husz, 28. julija 1868.

Hugo Opelt.

Ambalema-wubjerk-o-cigarry

25 ſčtuš po 58 np. porucja

Rudolph Hölder.

W fniharni Smolerja a Pjecha je někto sažo doštač. Sahródka kwětkojta, I. a II. po 1 ngl. Číorný kóz a drósná, I., II. a III po 1 ngl. Čímjekh a wožk, I., II. po 1 ngl. Bohumil, 2½ ngl. Gustav Adolf, 6 ngl.

Lamany rajß

punt po 18 np.,

fhofeji

punt po 66, 70, 80, 90, 100 np. a t. d.

rijane nowe matjesjereje,
schůlka po 10 a 12 np.

orientalſki fhofejowý ſchrót,

punt po 30 np.,

němſki fhofej

sa khlamarjow 33 Kč = 66 paczíkow,

wſchitke družiny palenzow

najtunischo porucza

Carl Noack

na swoneknej lawskiej hafší w Budžinje.

Kedžbu!

Jutſje (njeboželu) kuſenje wo koſbaſh w Bonjezač.

Woſjewjenje.

Dokelž bym mój hoſeženž ſ khlamami, ſ niemu bluschožym, mojemu bynej Janej Trangottej Teufelhorej pſchepodał, praju hiſczeje wſchitkim mojim čeſcenym wotebjerajam ſ daloka a ſ bliſka, kaž tež tym ſamym, kotsiž mje ſe ſwojimi wophtami poczeſcowachu, ſa luboſć a dowěru, mi ſpojeſenu, hwoj najwutrobníchi džak a dowolam ſebi, temu tu proſtiwu pſchiankuč, ſo výchu tule luboſć a dowěru tež na mojeho byna pſcheczelniwe pſcheinjeſch chýli.

Wſchitky cji ſami pak, kiž ſu ſ placzenjemi doſadý wostali, najpodwołniſho proſchu, te ſame ſterje a lepie ſeſiniež. **Teutscher w Porschizach.**

Sjawne džafprajenje.

Wſchitkim tym ſamym, kotsiž pſchí wóhnju, pola tudomneho kublerja Höhlerja 11. julija t. l. wuderjenym, ſpěchňje ſ pomozh kchwatachu, woſebje mužtwam bykawý knjeſa komornika ſ Rabenau nad Rakezami a mužtwam wulſosdžarowskeje, rafečjaniskeje, kulfowſeje, ſchejeńčanskeje a bjeđriſčanskeje bykawý, kaž tež wſchitkim tudomnym a dalschim člowěſtym pſcheczelam, kotsiž nam pſches ſwérne ſtukowanju hwoju luboſć wopokaſachu a pſches to daliſhemu roſchěrjenju plojenjow mjeſu ſtajichu, praju w mjenje naſcheje gmejný najhorzyschi džak ſ tym wutrobným požadanjom, Bóh luby knjeg chýl ja to foždeho bohacje zohnowacž.

W Komorowje pola Rakez. **G. Schibač,**
gmejnski prjödkſtejer.

Palma měra,

njebočičkej knjeni

Amalii Smolerjowej,

na Židowje 28. julija 1868,
poswiećene wot

D., H., W., F.

O derje Či, Ty wumožena!

Twój duch so popjet wuslekl je

A zložil tam, hdźež zhromadžena

Je zbóžnych syła w Salemje.

Duž stawy we rowje njech tlaſju,

Pjersć njech so k pjersći towařſa —

Hdyž rjeňše ſlónco w Božim raju

Něk Twojej duſi zeskhadža.

Tam, hdźež so z jandželemi wodžiš,

Hdźež nosyš krónu zbóžnosće,

Hdźež z palmu dobyća něk khodžiš:

Nam kiwa **zasowidženie!**

Lubym přečelam a čeſcenym znatym, kotrychž tajka powjeſć biſe doſla njeje, dowolamy ſebi z tutym k nawiedzenju dać, zo je naſa lubowana džowka, mandželska a mać, knjeni **Amalia Smolerjowa** rodž. Deutſerec zańdženu wutoru rano we 8 hodzinach čiše a zbóžne wumrjela.

W Budžinje a na Židowje, 31. julija 1868.

Hana
zwudowjenia
Deutſerowa.

J. E. Smoler, knihikupc,
zawostajeny mandželski.

Ludmila,
Wladimir,
Olga,
Marko,
Stanisław,
Janko,

zawostajene
džeci.

Z dobom prajimy my horka pomjenowani hļuboko zrudženi zawostajeni ſwoj najwutrobiňi džak wſchitkim tym, kiž naſu lubowanu njebočičku z bohatej ſyłu kwětkow a wěncow pyšic zwolichu, ju hewak na druhe waſnje počeſciechu a jeje zblědnjene čelo zańdženy ſtěrčku k jeho wotpočinkę přewodžachu. Tež ſo knjezej diakonusej Mróznej za jeho změrowacu a ſpokojacu ryč naležne džakujemy. Bóh zaplać wſchitkim jich luboſć z wjeseſoſu a radosc u!

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoleř.

Kóžde číslo plací
6 np. Štvortlétne predpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřiječe: Rajnowsche. — Swétné podawki. — Swjedzeń w Prash. — Ze Serbow: S Budyschina. S Konjez. S Bréšnici. S Korjenja. S Lubiju. — Pschilopf. — Čyrwiniske powjesce. — Hans Depla a Mots Lunfa. — Nawěštnik.

Plaćizna žitow a produktow w Budyschinje.
1. augusta 1868.

D o w o z:	P laćizna w p̄terēzku			
	na wikach,	na bursy,	wyšša.	nižša.
8466			tl. n̄p. np.	tl. n̄p. np.
kórcow.			6 27 5	6 5 —
Pscheniza . .	4 20 —	4 15 —	7 15 —	6 20 —
Rožla . .	4 — —	3 27 5	4 22 5	4 — —
Ječmjen . .	2 17 5	2 5 —	2 27 5	2 20 5
Wóz . .	5 25 —	5 5 —	— — —	— — —
Wóla . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	6 2 5	6 — —	6 6 —	6 2 —
Zaňk . .	7 20 —	7 15 —	— — —	— — —
Hejdusčka . .	6 — —	5 25 —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 22 —	— — —	— — —	— — —
Kopačkomu . .	— — —	— 20 —	— — —	— — —
Zent. hýna . .	— 27 5	— 22 5	— — —	— — —
Vane hýmo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus placzesche wczera w Barlinje.

20 tl. 5 nsl. a 19 tl. 20 nsl.

pscheniza 72—84 tl., rožla 50—56 tl.,
(to je: sa 25 prusick forzow.)

čepikowý wóz (nječiszczeny) 10 tl. — nsl. —
(E j i s c z e n y, faž so w Budyschinje pschedawa
stajnie něhdze $1\frac{1}{8}$ tl. dróžschi.)

Czahi sakſkoſchlesyńskieje železnicy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do połdnia 9 h. 5 m.; pschipotniu 1 h. 3 m.*; popołnu 4 h. 13 m.*; wjecjor 8 h. 21 m.*; w nozy 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnu 10 h. 51 m.*; popołnu 3 h. 22 m.†; wjecjor 6 h. 52 m.*; wjecjor 9 h. 38 m.; w nozy 1 h. 17 m.

* Pschijanknenje wot a se Zitawę a Liberža (Reichenberga)

† Pschijanknenje do Zitawę.

Pjenjezna placzisna.

W Lipsku, 6. augusta, 1 Louisd'or 5 toser 17 nsl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazg čerwienjch stoty abo dufat 3 tl.
6 nsl. $8\frac{5}{8}$ np.; winste bankowki 90 (18 nsl. — np.)

Rajnowsche.

Paris, 5. augusta. Khejorka Eugenia jutuje
do Parisa pschijedze, so by jendželsku kralowu, kiž
ho nasajtra dale poda, powitała.

S Dünkirchena je powjesz pschischka, so žu so
tam krajne magazinu wotpalile. Schkoda so na
1 million 200,000 frankow woblicza.

M a d r i d, 3. augusta. W Aragoniskej žu so
sběžkarſke bandy pokasale. Se Saragošy je wójsko
na nje poškane.

K o n s t a n t i n o p e l, 2. augusta. Mithad-paſcha
je žem k nawiedzenju dał, so žu bolharszhy sběžkarſ
dospoluje sbiczi a roſehnaczi. (— Jeli wérno?)

A t h e n, 3. augusta. Knjeni kralowa je stro-
weho a čerstweho prynza porodžila.

B a r l i n, 5. augusta. Kral wostanje hacž do
12. augusta w Emſu, pojedże potom na někotre
dny do Homburga a so najskerje 20. augusta do
Barlina wróci.

D r a ž d z a n y, 5. augusta. Minister prawdy
Dr. Schneider je so na někotry čjaz do Karlsbad-
skich kúpjel podał.

D r a ž d z a n y, 5. augusta. Minister wójny
je pschikafat, so ma so tak mjenowane jendželske
kowanje, wot hrabje ſ Einsiedel nad Minakalom
a t. d. w Sakſkej sapocžate, pschi wojsklich konjac
naložecz.

C hemnič, 4. augusta. K manövrom, kotrež
so pschi spocžatku septembra w naszej wokolnoſći
směja, kral Jan, krónprynz Albert, prynz Jurij a
pruski kral žem pschiūdu.

S a k s k a. Höntske karty na lěto 1868—69 budža bruneje barby, hewak budža pak po tym waschnju džekane, kaž dotal.

W Reichenawoje pola Žitaroje je šo 29. junija wjedzor w 10 hodžinach Kruschez kozma s dwěmaj hródžomaj a kolnju wotpalisku.

Do Dražđan bě wóndanjo toskanski prynz Jan na wopytanie pschijer a je šo 4. augusta wot tam do Lipska podal.

Pschi njewjedrje, kotrež 30. juliya popołdnju w Neuhausenje pola Waldheima mějachu, dyri býsk do tamnišich Scheibez kubca, sarasy 67lětnu wumjenkarlu Scheibowu, sapali domske a jene druhé twarjenje a pschewobroczi je do procha a popjela.

Ministerstwo prawdy je na požadanie gmejnou postažilo, so ma šo tež na žudniſtich hamtach w Nakazach, Samenizu a Stołpnju dale po nowym waschnju, to je rano wot 8 haž popołdnju do 3 hodžinow skutkowacj.

Wot žitariskeho wokřesneho žuda bu 31. juliya wěstn Morgenstern s Warnsdorfa teho dla k 26lětnej khostarci (Zuchthaus) wotkudžen, dokelž bě jeneho čłowjeka tak straschnje klok, so bě tón wumjecz dyrbjal.

Pschedžydwo němskeho tséléjskeho swjaſta je s Wina do Lipska na tamnišchu radu praschenje poškalo, haž je město Lipsk hotowe, schwórit němski tsélérski žwiedzen na šo wsacz, na czož je rada po dleſčim wuradžowanju jenohlebnejne wotmolwita, so to Lipsk pschi nětzistich wobstejenjach na šo wsacz njemóže a nochze.

Minister s Friesen je šo na někotre njedzele do Wiesbadena podal, so by tamniše kupyjele wužitwał.

Sa nowego universitetskeho rektaria w Lipsku bu 31. juliya profesor duchominstwa Dr. Brückner wuwolony.

P r u ſ y. W Barlinje ſu s ryczem, kotrež šo na wulkim němstiu třelenju we Winje džeržachu, malo spokojni, dokelž bu w tajkich ryczech najbóle na Prusku zwartene a na tnu řečjuwane.

Kral hischeze pschego w Emzu pschebýwa a jemu tamniše kupyjele derje thja. W tyhle dnjach je wón w twjerdžisne Mainzu pobyl.

Ministerschedžyda hrabia Bismark tež hischeze na ſwojim kuble w Pomorskej pschebýwa a jeho strowoscz ſo s kóždym dnjom porjedza, tola njemóže wón hischeze tak spacj, kaž ſo ſtuscha a ſnadž teho dla poſdžischo do jených mórſkych kupyel pónádze.

Universitet w Bonne je 3. augusta 50 lětny jubileum ſwojeho wobstacza na ſwjedženſke waschnje wobeschoł a bě tam teho dla pruski krónprynz pschijer.

Kral je porucík, so dyrbi pola artillerije wſchón konjazg grat pschihodnje bruneje barby býcž.

Schwedski kral a daniki krónprynz staj 30. juliya s Mužakowa do Barlina pschijerkoj, so býschtaj ſo wot tam domoj podakoj.

General Moltke ſo 16. augusta s 25 wyschimi do Salzungena ſoda, ſo by ſi nimi tamnišchu krajinu haž do Kafela wobhladował.

Kral a kralowa ſtaj tež do Bonna na universitetski ſwjedzeni pschijerkoj a býschtaj jara czechomje witanaj, tola dyrbjeſche ſo kral tón ſamy džen ſažo do Emza wróćicž, dokelž lekarjo pschiswolicž nočnychu, ſo by wón ſtwoje ſekowanie pscheterhnyk.

A w ſtria. W Čechach hischeze pschego ſurowe ſchadženie pschecžiwo čěſkim nowinam a pschecžiwo čěſkemu ludę kňeži a žadny džen njeſauđe, haž ſo pschecžiwo tym abo druhim čěſkim nowinam někaſtu ſkóřbu ſaloži. A wysche teho je tež wjèle druhich ludži do pschepytania wſathch, kotrež ſo winu dawa, ſo ſu na ſakasanyh ſhromadžiſnach džel brali abo wěſhto prajili, ſchtož prawe njeje. Prayſti ſud ma teho dla tejko džela, ſo je wjazy dokonječ njeſože a je ſebi něko ſitomiriske žudniſtvo k pomožy wſak. Hewak je winske němske ministerſtvo w Praſy psches 2000 potajnych polizifow (tak mjenovaných „ſchpižlow“) pschiftajko, ſo kotrež kóždý na džen 12 nſl. doſtanje. ſsu to najbóle židži a Němcy a maja woni tu porucjnoscz, w kozemach, na haſach abo hewak wſchuđe, haž je wjazy čłowjekow w hromadze, ſkrađu wuſhi naſtaječ a žudniſtu pscheradžicž, haž je ſo wot žaneho Čechu někaſte kňiwe ſkoro prajiro (Němcy a židži ſměđa rycęcž, ſchtož chzedža). A po druhich čěſkich městach, kaž tež po čěſkich wſach ſu tež taſte ſchpižle roſpoſkane a hewak je ministerſtvo ſjamnych polizajow w Praſy wo wjèle pschisporito, kotsiž wſchitzu jenož na to ſkakaſa, ſak byhu někaſleho Čechu popańcę mohli. Duž dyrbi w Čechach w tu kňiwi ſkazne živjenje ſa Čechow býcž. A temu pschindze wysche teho, ſo budže pječza w bliſkoſci Prahi kóž angusta wóſko, 40,000 muži ſylné, w hromadu ſczechnjene.

Wurunanje bjes Wuherſkej a Khrowatskej je hotowe, ale ſo budže něko měr bjes Madžarami (Wuherſkimi) a Khrowatami, to je cježko měricž; pschetož wurunanje je ſo na taſte waschnje ſtało, ſo buhu Khrowatojo ſ gwaltom nuſowani, to pschiswolicž, ſchtož ſebi Madžarjo žadahu. Taſte nuſowane ſjednanje najbóle doho nje-džerži a duž ſo drje tež Khrowatojo pschi prěnjej lepszej ſkadnosći ſažo wot Wuherſkeje wottorhnu.

Kanzler baron Beust k wulku němskemu třelenju we Winje pschischoł njeje, ale je ſi meroat w gaſteinskich kupyjelach wostał. Wón je najſkerje do předka cžuk, ſo budže ſo na ſpomnjenym ſwjedženju wſchelsake rycęcž, ſchtož možlo awſtriskemu kňežerſtwu psched pruskim nje-luboſcž pschihotowacj. Baron Beust je teho dla tež piſmo do Barlina poſkak, w kotrež praſi, ſo hinač njeje mohlt, dyžli taſte třelenje we Winje dovolicž, ſo pak wón te rycę, kotrež budža ſo tam ſnadž rycęcž, na žane waschnje ſa dobre ſpōſnacž nochze. A ſchtož je ſo we

Winje ryczało, to bě najbóle ſwarjenje na počnoznoněmſki ſwiaſt, na hrabju Bismarcku, na annexirovansle waſchne pruskeho knježerſtwa a teho runja. Awiſtriſki minister ſnūtskomnyh naležnoſćow Gisfra je tam tež ryczał a hac̄ runje wón w ſwojej ryczi tak činjeſte, jako bydu w Awiſtrii jenož ſami Němcy byli, dha bě ſ jeho ſko- wou tola tež ſpōnač, ſo wjetſhina w Awiſtrii němſta njeje a ſo by teho dla najlepje bylo, hdy bydu ſo aw- triſzy Němczy ſ druhimi Němzami ſjenocicž mohli, hdy by pſchi tým tež Awiſtria na kruchi ſchla. (To ſu wěſce džiwne rycze ſa jeneho awtriſkeho ministra!)

Mly mamy hiſhce na to ſpomnič, ſo je khejor nehdze hodžinu na tſelníſhceju pobyl a tež tſi krócz wutſeliš, ſebi hewal wſcho wobhladał a ſ tým a druhim poryczał.

Hewal běhni napoſledku někotſi němſzy demokratojo ſe Stuttgartu, ſ Frankfurtu nad Majnom a t. d. ludowu ſhromadžiſnu we Winje powołali a ryczału w njej wo tým, 1) ſo dyrbí ſo njeſpojnoſc ſ tým wuprajicž, ſo je Awiſtria ſ Němcow won wuczíſhczana a 2) ſo dyrbí ſo po tých prawidłach ſ ſjenoczenju wſchech Němcow ſtukto- wacž, kotrež je demokratiſka ſtrona ſo dobre ſpoſnača. Alle ſ tei ſhromadžiſnu ſo ſpomniſenym demokratam nje- radzi, pſchetož bě tam jara wjelie winskich dželaczerjow pſwifſko a czi prajaču, ſo Win to město a Awiſtria tón ſraj njeje, hdyž ma ſo ſa němzowſtwo radzicž a ſtukto- wacž, dokež w awtriſkim khejorſtvoje tež wjelie druhich ludow bydlí, a ſo woni (dželaczerjo) myſla, ſo jenož pſches revoluziju w ſwěcje ſlepje budže. Duž dyrbjaču demokratojo mjelečez a ta ſhromadžiſna bjes ſukta wosta; a wona je jenož to poſaſalo, ſo ſu winszy dželaczerjo ſ revoluziji hotowi, hdy by ſo ju nětomu ſapoczeſz hodžiſko.

Franzowſka. Krajny ſejm je ſkónczeny a hac̄ runje ſu na nim wjelie pſcheczimo dotalnemu khejorowemu hospodarjenju a ſtuktowanju ryczelí, dha ſu ſkónczenje tola wſchitko pſchiswili, ſtož ſu ieho ministrjo žadali.

Turkowſka. Mly wónbanjo na to ſpomniſhmy, ſo je ſo tóſſhco turkowſkih Volharow (ſkowjanſkih pſche- ſeſzianow) do Rumunije (prjedawſeje Moldawu a Walachije) podało a ſo tam dleſhi čaſ ſ tým abo druhim dželom živiko. Pſched někotrym čaſom ſu ſo paſ wſchitzu tucji Volharo ſhromadžili, ſebi jenu kódz wot- najeli a pſches rěku Donawu derje wobronjeni do Turkowſkeje pſcheczeli a turkowſke wójsko nadpamli. Turkowſke powjescze bórſy powjedaču, ſo ſu jich Turkojo hnydem ſibili a roſechnali, ale tež wěž drje tak bylo njeje, pſchetož někto powjescze pſchihadžea, ſo ſo Volharo pſcheczo hiſhce ſ Turkami bija.

Serbia. Sultanowu poſlanz je do Belgrada pſchijet a pižmo pſchinjeſt, ſ kotrejž ſultan wolbu wjerčha Milana pſchiposnaje.

Šwiedžen

počoženja ſakladneho lamjenja ſa nowe čeſke džiwadlo w Broſy.

(Poſtracžowanje.)

Mly běhny w č. 30 na to ſpomniſi, ſo běhnu do Prahi na tamniſki ſhwiedžen tež tſioch hornokužiſkih Sſerbów pſcheproſyli. Šhwiedžen mjeſte ſti dny tracž, mje- nujizh 15., 16. a 17. meje. Mly Sſerbo ſo tam teho dla na pucz podačmy a ſ. Hornig hžom ſrjedu rano do Prahi pſchijedže, redaktor tychle nowinow paſ a ſ. V. ſ M. ſo tam halle popoždnu tuteho dnia pſchijevjeſchtaj. Na tým czahu, kotrež naju ſ Dražđan do Čech wje- ſeſte, běſte tež tóſſhco Čechow ſ Dražđan, ſ Barlina a ſ druhich městow, kotsiž běhnu wot tamniſkih čeſſiſh towarzſtow*) wotpoſkani. Czim bôle do čeſkeho kraja jěvzechmy, czim wjazh Čechow do wosow pſchihadžeſte a hiſhceje w němſkih Čechach do teho wosa, hdyž mój běhmoj, na jedyn ras tóſſhco wuchomníkow jeneje ratarſkeje ſchuli ſastupi. Mly najprijej njevježachmy, ſhto ſ nich činieč, dokež woni bórſy po ſwojim pſchihadže jedyn němſki ſpěw ſpěwachu, ale dokež njetrajeſte, dha čeſſi ſpěwacz počaču a ſo hewal jako horſiwyh Čechow wopokaſachu. Mly ſhoničmy, ſo ſu woni wſchitzu čeſſy burszy ſhnojo, kotsiž běhnu ſebi pola direktora ratarſkeje ſchule wuproſyli, ſo bydu ſmeli na pražſki ſhwiedžen iēč. Potom ſanjezechmy tež my druhy wſchelake čeſke ſpěw a ſo woſkebje jena čeſka knjeni jara nad tým džiwaſche, ſo jich mój towarzſh tak wjelie ſnajeſte, prajizy, ſo može jich wón wjazh, dyžli něktryžkuliž Čech. Pſchi tež ſkla- noſci ſhonič tež, ſo ſo w Čechach ruſka rycz ſylnie wuknje; pſchetož bjes tými mloženjami ſnajeſte ſkoro kóždu trochu ruſki a ta ſpomniſena knjeni rycz tež, ſo je ruſki čjitač naukta. So bydu ſhonič, hac̄ wona wěrnoſc rycz, podač jej moju viſitku ſhartku, kotrež ma na jenej ſtronje moje mjeno w ſerbſkej, na druhiej paſ w ruſkej rycz, — a jej ruſku ſtronu najprijodžy poſtaſawſhi, mózach ſhyshečz, ſo wona wo prawdze derje ruſki čjita.

Bjes tými barlinſkih Čechami běſte jedyn, kotrež ſo jara wjeſelesče, město Prahu wohladacž. Wón po- wjedaſte mjenujz, ſo je po prawym ſ pruskeje Schlesyn-

*) Mjenujz čeſſy rjemjeſnizy (Hantwerszy) a Čechojo druejho powožania, hdyž jich wjazh abo mjenje w jenym zufym měſeče dželka abo pſchebiywa, ſu ſebi tam čeſſe towarzſtwa ſakozili, kotrejž naſbóle „Bježada“ rěkaja a ſhabdujia ſo paſ wſchědženje, paſ někotry krocž ſa tydžen w jenym a tým ſamym domje, hdyž wſchelake čeſke a druhé ſkowjanſke no- winy, kotrež ſebi dzerža, čjitač a ſo wo čeſſiſh a druhich naležnoſćach roſrycza. — Njemoħli ſebi Sſerbo, kotrejž je w Dražđanach tak wjelie, tam tež taſlu ſerbſku „Bježada“ ſakozicž? To by ſo, po naſčim ſvacju, jara lohko ſežnicž hodžiko.

skeje; pschetoz w tym časzu, jako běchu hufitojo abo tež evangelszy w Čechach pak na katholsku věru pschetsupicj abo Čechi wopuschcicj dyrbjeli, běsche ho tójschio hufitskij a evangelstich Čechow do Schlesynskeje pschetydliko, hdzej běchu khetro wjèle českich wjow salozili, tak so je tam říjedža bjes Němzami a Polakami wot tamniſcheho časka 11—12 čiſce českich — nětko reformirtskich abo lutherickich — wožadov (něhdje 30,000 ludži), kotrejž ſobustawý ſwěru na českú ryc̄ a narodnoſej djerža. Ta wjeh, s kotrejž ſpomnjený Čech běsche, rěkaſte hufinez (t dopomnjenju na wjeh teho ſameho jména w Čechach) a wón pschispomni, so je wón prěni ſe ſwojeſe ſwójbie, kotrejž wot teho časka, hdzej ſu jeho a jeho ſobukrajanow wotzjo čeſki kraj wopuschcili, ſtotu*) Prahu wuhlada. Wón bě w tu khlízu hofczenzař w Varlinje.

Želeſniča, kotař ſ Draždjan do Prahi wjedže, ſo najbóle po brjohu řeky Šobja a potom po brjohu řeky Woltawy (Moldau) čehnje. Šobjo je ſo ſ Čech do Šakskeje psches wjškole horý pschedobycj dyrbjako a bjes nimi wjèle mil dolku hľuboku dolinu wudrělo, tak so jeho pobočne, ſ rjanku lěgom poroſczené, a tam a ſem ſe starhmi hrodami krónowane horý rjany napohlad poſlizuju. Š zyka je widzej, ſo je čeſki kraj kolo wokoło ſ wjškimi horami wopafaný, tola pak tež říjedž Čech wjškole horý wuhladasch a bjes nimi wožebje hora Kip do wožow pada. Wo tutej horje ſo povjeda, ſo je Čech, modžicet čeſkeho lěda, jako běsche ſ nim do tuteho kraja pschicahnyk, na njej ſe wſchěmi staršími ſuda poſtaſak a pohladawski na wſche ſtrony, rjekný: „Kraj, kotrejž widžimy, je rjana a plódny, tudy wostanymy!“ Tudy bě ſ tym tež ſ polojom a dokež bě tehdom wſchón kraj puſtý, dha ſo wón po wſchém kraju, kotrejž ſo nětko Čechi jměnuje, ſaſydi a tam tak pschibjerac̄he, ſo běchu wot nějho po někotrym času wſchě ſtrony wobhadtene a ſo wſchudže jenož Čechojo bydlachu. Poſdjiſho, hdzej mějachu čeſky wójwodý ſwadu w kraju a teho dla pola němstich khezorow pomož pýtachu, je něchtio Němzow do Čech pschiscké a potom, jako čeſky kralojo po tej ſamej drósh dale kraczachu a zuſniſtimo wjšche wažachu, dýjili čeſku narodnoſej, dha ſo ſta, ſo ſkónčenje jich kraju do němſteje ruſi pschindje, kotař je ſtajne čeſko na čeſkém ſudom ležáka a jón wutupicj pýtaka. Ale hac̄ runje ſo to radžiko njeje, dha je ſo tola w časach po třizečiletní wójnje, hdzej bě čeſki lud nimale wukorjenjený, wjèle Němzow do Čech pschetydliko a wožebje te krajiny, kiz ſ Pruskej, Šakskej a Vajerskej jměuju, wobhadtelo. Winstke ministerſtwo je tak daloko pschinjeſko,

*) Połodniſki Šklowjenjo jměnují čeſku Prahu jeje rjanoſeže dla ſlotu Prahu jměuju a duž ſo tajſe premienovanje nětko tež wot druhich Šklowjanow trjeba. Snate je, ſo je tež w Poſtej město a w hornoujifkých Šserbach wjeh, kiz Praha řeká.

ſo ſebi tuči Němzy poczinala na to myſlicj, hac̄ njeby najlepje bylo, hdj by Austria roſpanýla a ſo woni potom po knóznoměnskemu ſwjatſej pschisanſknej mohti. Ale to ſo lohko doſej njebudje ſtač můž; pschetoz čeſky Němzy runje w tajich krajinach bydla, kotrej ſo na žane waſchnje wot Čechkeje wottorhnyeſe njehodža. Čechojo bydu tamniſich Němzow rad wotbyli, ale to ſo po počoženju kraja na žane waſchnje tež njehodža a duž budža w Čechach Čechojo a Němzy pschego w hromadze bydlicj dyrbjecj — a by tač najlepje bylo, ſo bydu pěknje ſ luboſeſu a pscheczelniwoſeſu bjes ſobu wobhadteli. Čechojo ſu t temu ſwolniwi, ale Němzam ſo to hiſčeze nočze, dokež pschego hiſčeze měnja, ſo budža ſebi Čechow ſaſo podzejchnyeſe můž.

Psched wjerozorom moj do Prahi pschijedzechmoj. Knies Hörnik na dworniſcheſu na naju čakac̄he a dowjedže naju na radnu khežu, ſwotkal naju ſ pjeckſkemu miſchtr̄ Andrej do kwartiru poſkachu.

(Pekracžowanje.)

Ze Serbow.

S Buduſchina. Tudy je ſo 29. juliya měnſti miſchtr̄ Bohuměr Eißler wobwěſnyk. Čejeſe myſle, kotrej běchu domjazeho njeboža a khorosče dla we nim naſtale, ſu naſſkerje wina na jeho ſmjerzi. Wón bě 44 lét starý, wudowz a ſarostají dwě džesjeſi.

S Konjez pola Porschiz. Wjerozor w 11 hodžinach 30. juliya tudy w brójni kubleria Husty woheň wudýri a tač ſylnje wokoło ſo hrabasche, ſo ſo, hac̄ runje ludžo ſ pomož ſhwatachu, wſchitke twarjenja Hustez kubla wotpalici. Kac̄ je woheň wuſchoł, njeje ſnate.

S Brēſynki pola Huzimy. Tudy je ſaňdženu wutoru woheň wudýrit a ſu ſo psches njón Frankez a Kronez kheži wotpalilej.

S Korjenja w Delnych Šužizach píſehe „zaſník“ wot 31. juliya: „Wejera dopočdja wobwěſh ſo tudy bur G., hijom 60 lét starý; ludžo vracja, ſo je teho dla ſađewlowak, dokež žadýn deſhcz njeſchindje. Trjeba jemu to njeběſhe, pschetoz jeho ſiwnoſej běsche w dobrém rjedje, twarjenja ſu wſche murjowane a halke psched někotrym lětami natwarjene; wjſche teho mějſeſhe wón někotre týžaz toleč na dani. Dječi wón žanhý njeſawostají; jeho jenicki ſyn je jemu psched někotrym lětami wumrjeſ a wudowu ſ dwěmaj džesjomaj ſawostají.“

S Buduſchina. Młody wuczeny Šserb, knies Šmetomir Nikolajevicj je ſem pschijer, ſo by ſerbskí lud a ſerbsku ryc̄ narjedžil.

S Lubija. Sa tudomneho noweho diakona je ſ. kandidat Guda wuſwoleny. Wón drje naſſkerje na Michała ſem pschicahnye.

Přílopk.

* Zařník psíche: „W Prjawosu, kdež je vultí wohén být, čhydu wóndanjo jenu murju dele torhač, kotaž bě psíhi spomnjenym wohnju stejo wostaka. Na jene dobo so vultí kruch teje řameje wotwali a 16-létneho mko- dzenza se Smogorjowa, kotaž psíhi tym džéle pomhasche, na měsce farasy. Wón čhydce czechyč, padny pak psíhi tym psches jenu faru, tak so jeho ta murja řashypry. Tako jeho potom wuczahydu, bě wón hizom njebohi a běchu jemu wsichtke starý rosbite.“

W Knorawie (w Delnych Luszicach) su so 28. julijs rano w 6 hodzinach Schimjenz domské wotpalište.

* Wot pschibahanského žuda w Schoczebusu bu 17. julijs žukelnik F. A. Bayer, 38 lét starý, k 2létnej řubární wot- ſudžený, dokelž běše ſebi psíhi živjenju ſwojeje přenjeje mandželskeje druhu žonu wſal. Wón bě so mjenujz w Bjalostoku (w Poſtej) w lécje 1851 s wěſtej Julianu Bergerez woženík, w lécje 1853 pak žonu a džecži wopuſhczík a so 9 lét poſdjiſho w Hrótku řahydlík. Tam so wón 1862 hischče ras woženi a to s Amaliu Ma- koňez tam, nikomu nicžo wo ſwojej přenjej žentroje nje- prajiwski. Ale jedny liſt teje přenjeje žony, w kotrymž so wona pola radu w Hrótku ſa ſwojim mužom na- prashowasche, pscheradži Bayera. Wón njeprjeſe a teho dla doſta wón jenož 2 lécje. (Zařník.)

* W Budyschin je so ſylnje powjeda, so dotalny burgstädtski hamtman Vodel ſa ſudniſkého hamtnana do Budyschyna pschindže.

* W Gerlačsheim je wotpaliſtej so 30. julijs tvarjenja dwěju khežnikow. Holicz jeneho podrožníka bě mjenujz kruch cigarry, kotaž bě jeho nan wó jſtvoje na wołnje ležo wostajík, namakáš a čhydce jón ſapalicz. So by to bjes ſadžewka ſčinicz móhł, wsa ſebi wón ſchtrichowanczku a poda so won do wotſtupneje khežki. Tam pschihedſchi ſapali wón tu ſchtrichowanczku a wohén dožahy jenu ſkomiczku, kotaž ſ těchí dele wihaſche, a paleſche so dale horje, tak so ſo ſtönčenje těchá paſicz pocža.

* W Berlin je čhydce ſandžený tydžen wěſty Steinäcker ſaſhweczenu petrolejowu lampu na to waschnje haſhneč, ſo ſukžoh dele wjerczefche, ale psíhi tym ſo gas w lampie ſapali, lampu roſprazhny a Steinäcker bu tak wopaleny, ſo dyrbjeſche po někotrych dnjach pod vultimi boſoſzemí wumrječ. — (Petrolejowa lampa ſmě ſo jenož na to waschnje haſhneč, ſo ſo wudunje; ſchtóž čhe ju psches dele wjerczenje ſukžoha ſaſhnyč, može jara lohko do vulteho njeboja pschinicz a tež hischče druhich do njeboja pschinicfz. — Tež dyrbí po pravym w lampinym woliowym boležku ſ najmjeſtſha psches poſoju petroleja bycž; pschetož hdyž je tam mjenje, dha pocžnje lampa ſmjerdzecz, ſchtóž je ſnamjo, ſo čhe ſo wona puſnycz.)

* W Greifenhagenje pola Šchęcziına je ſo 2. augusta psíhi baňskich wrotach najprijódzy dwanacze, potom psíhi napſhęcziwnych ſchęczińskich wrotach dwazyci, ſe žnemi napſhęcziwnych bróžni wotpaliſte. Hewak ſo w tym ſamym časzu jena kheža ſvjetz města wotpaliſti.

* S Meklenburgſke je pižaja, ſo w lěžu rycerſ- ſubka Woltowa jedny zyle běk jeſen pschetywa. Wo- kolni hajnicy ſu ſebi ſlubili, ſo jeho tſelicz nochzedža.

* W dünkirchenſkim pschiftarje je ſo 29. julijs jena ſodž ſ ſajtikich ſodžow ſtajnje petrolejowý dym wutupuje, dha bě kapitan pschilaſak, ſo na zylém puczu ſ Ameriki do Dünkirchena žadny wohén a žana ſwěza na ſodži bycž nježmē. To bu tež džerzane. Tako pak matroſojo petroleum přejcž wohéz pocžahu, dha kapitanowa žona ſchtrichowanczku ſapali. Ale w tym ſamym wotomik- njenju ſo tež petrolejowý dym ſ vultim prasktom ſapali a kapitanowa žona ſe ſwojimaj džecžomaj we plomje- njach ſtejeſche. Najmjeſtſche džecžo ſo zyle ſpali, ſtarſche a macz, kotaž ſapali a druhý ſ pomožn pschindžechu, ſtej ſtraſhne wopalene.

* Se Schwedſteje pižaja, ſo ſo tam we 8 ſežach na jedny ras vali a ſo na 5000 ludži na tym džela, ſo bych ſajke wohnje podužyli.

* Čzahi ſakſkoſchlesynkeje nětko ſ Budyschyna ſeſenizy hinač jěſda. Pohladaj na 1. ſtronu Serb. Nowinow.

Cyrkwinske poujſeče.

Wěrowani:

Michałska chrkej: Korla Vjedrich Mergner, formar a ſeſolijer, ſ Theresu Rosaliu Antoniju Hennigez na Židowje. — Hanrij August Hobo, khežkar w Delnej Kinje, ſ Hanu Lukaszem tam. — Jan Pětr Pjetſchka, murjet na Židowje, ſ Amaliu Hanžu Berndtez tam.

Křčení:

Pětrowska chrkej: Marja Selma, Hanbrija Libſche, domownika a wobylnerja, dž. — Marja Amalia, Jana Matki, měſčezana a khežerja, dž.

Michałska chrkej: Marja Helena, Jana Khrystinka, khežkarja w Nadzanezech, dž. — Hana Augusta Selma, n. dž. na Židowje. — Korla August, Mateja Šepmanka, wobylnerja na Židowje, ſ.

Zemrječi:

Džen 24. julijs: Korla Ernst, Jakuba Pjetſchki, wobylnerja na Židowje, ſ, 3 l. 2 m. — Max Theodor, Korle Daniela Čeſcziiboha Wolfa, instrumentydzekarja pod hrodom, ſ, 1 l. 6 m. + d. — 25., Marja Hana, Vjedricha Ernsta Boiza, khežerja a pjetarskeho mischtra na Židowje, dž., 4 m. 20 d. — Oſtar Emil, Jana Měia, ſahrednika w Dobruschi, ſ, 9 n. — 26., Jan Pilop, na Židowje, 3 l. 3 m. 19 d., ſo ſo w Sprewi tepik. — 28., Korla August, Pětra Pjetſchki, ſahrovnika we Wulkim Wjelkowje, ſ, 3 m. 28 d.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

* * *

LOZOM

w ořítaj

a

ludži pódla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Maja dha knieža wuczerjo tež na tym roskasowacj, schto schuliske džeczi na puczu do schule a se schule ejinja abo nječinja?

Mots Tunka. To je praschenje, na kotrež ho derje wotmolovicj njeħodži; pschetož někotri ludžo měnja, so kniesam wuczerjam trjeba njeje, ho wo schuliske džeczi s wonka schule staracj; druži pak sažo praja, so ma ho wuczerjowa móz nad schuliskimi džeczimi tež tehdy wopokasacj, hdyz wone w schuli nježju.

H. D. Hm, dha ho mi ta wěz hisčeče dosč roskasnjena byci njeſda, a duž ja na t. mělnjaniskeho wu-

čerja žane požadanie nestaju, ale jenož ho s proštivu na njego wobrocju.

M. T. S kajkej proštivu?

H. D. So bh mi t luboſci ſwojim ſchuliskim džeczom pschikafal, starskim ludžom „pomhaj Boh“ prajicj, hdyz iicj ſetkaja.

M. T. To wſchač moħke wone ūame wot ūebje cjiniež.

H. D. Haj wſchač, ale hdyz nječinja, dha njeħi ho jim praji.

M. T. Saž čħesħ!

→ Žadny ſtwypyscher wjaz! ← Jendželska lawežut-błyſčez opaſta

I tražozemu, najrjeñſhemu a najtunischemu ūamopomaſowanju ſchundowanju wſchēh druzinow.

Tuto jara wužitne wunamakar je rozbjela ho wot mnogich t pomasaſonju načožowanych lačow atd. wofsejbe psches to, „so pičes najlepje radžene ħem hromaduſestajenje a legirowanje ſ lawežut-błyſčezom paſta“ wofsejbe wiżelnoſć doftanje, kotaž traže jara podpjera, teho dla ſchundowanje, i njež namasane, w jehu ſtrapazi w utraje a piči někakim dopomihanjom wjeli lět rjane wostanje, a ho s nowa masacj netreba. Wyshe tražnoſće finaž, schtož błyſčez a rja noſež na ſtup a, žadny podobny präparat na kontinențe njeje, a jene ſptanje tōždeho wo dobroſci tuteje paſty pschewdeči.

Djelo je lohko a može je kóžde džeczo dokonjecj.

Thiſka s powucjenjom 1 tū.

Głowny depôt pola Friedrich Müller, t. t. Priv. Inhaber in Wien, Gumpendorf, Girschengasse Nr. 8, džejz moje ho pižme ſkaſanji poſtači ho poſyħekti po doſtačy pjenjeſach hnydom poſeženi. Piči pižmnych ſkaſanijach njež ho piacjuna borth ſobu poſežele, (dokeli ho piči poſyħekta chdo wu-krata w Austrzji „poſverſchus“ brač njeħodži.)

Piwarnja we Wukranciżach pola Duboho, ſprawisnu wuſčenſowanja a hoscjenizarjenja, je ſe ūwobodneje ruki na pschedan a može ho wſcho dalsche pola wobħedżerja tam ūhonicj.

M. Heuke.

Jena živnoſć s 20–30 lörzami lejommnoſcijow (poli a luki) ho kupyicj pyta a to tač, so bh ho hnħdom abo na Michala wobċażahnejz möħla. Wot koho? to je ūhonicj pola Jana Hobraka pod hrodom čo. 14.

Saňdjenu ūbotu je ho na buduſſo-wojerowſkim ſchuſzej bjes poſthornom a Holeschowom kniha: „Springer's Kunsthistorische Briefe“ w cjemnomiđrym ſwiaſku a „čjo. 31 Deutsche Bauzeitung“ ūhubilo. Sprawnh nama-ħar čħiżi to fa pschihodne pjenježne myto w kniežim hoſcjenzu w Njeħwacjible wotedač.

Jedyni wulki wotroež
namala t nowemu lětu 1869 ūlužbu na ūwobodnym kuble w Jeschizach pola Delneje Hórki.

Džiwočaſiske ſerbſke ev. luth. miſionske towarzis-ſtvo ſmijeje jutſje — 9. augusta — popoſdenju w tſjoch po nijsčporje ūhromadžiſnu. Petr Mlonk, pižma wjedżeč.

**Dr. med. Hoffmannowy běły
selowy brostyp**

poruczeni a approbirowani wot wulich medicinskich autoritátow.

Psches swoje selowe mutki, kotrež kózdemu druhemu syropej pobrachuja, je won tón najwescijschi kredt psche dybowoscj, kaschel, torzazh kaschel, schijubolenje, sajwanje, brostobolenje.

Dla smienienia wszelakich molenjow, proschu ja, zwéru na sygl a etiquettu fedzbowacj.

Dr. med. Hoffmann.

Na pschedan ma ja jón stanje prawdziwych w bleschach po 1 tl., po 15 a $7\frac{1}{2}$ nsl.

Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Kluschnu,
Ferd. Pech w Schérachowje,
G. H. Dobrik w Rakezach,
F. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poetzschka we Wosportku,
Hermann Kästner w Ramjenzu.

Wiczowe a rheumatismowe motwodzerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwicke motwodzująca wschitko, chtož wicz salduje, s thoreho czeła won, a fluzja jako wésthy hojazh kredk psche wicz a rheumatismu wschitkich druzinow, jako psche wobliczo-, schiju-, brost- a subybolene, psche hlowazju, rucznu a nohou wicz, psche falanie w bolu, psche drjenje w stawach, w kribrecze a w bledrach, psche drjenje we wuschromaj a t. d. a ma je na pschedan w pakcikach s wukasanjom, tak maja ho triebacz,

po 15 nsl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Pschi něczisitim ſadowym czaſu, hdzej zoldkowe wobrzejnosci czasto ſastupia, može ho zwetosnath

Dr. med. G. C. Kochow

universalny zoldkowy horki palenj

(Universalmagenbitter)

s polnym prawom jako najlepschi a najsprawnischi pomozny kredk poruczicj. — Sklad w originalnych bleschach po 10 nsl. ma

w Budyschinje knies Wilh. Jacob,	
w Lubiju	= F. H. Müde,
w Ramjenzu	= Herm. Kästner,
w Zitarwe	= Reinh. Werther,
w Newosalzu	= Rich. Bamberg,
w Biskopizach	= Bernh. Kunza.

**Wulki ſkład
drobnje tolczeneje kostziny**

(Knochenmehl)

ma po najtunisich placzisnach

J. Lorenza wudowa
na budyskim dworniszcju.

**Na delnoživotny ſlemk
čerpjazh,**

tež taizh se ſlemkami, zyle starymi, namakaſa nimale kóždý ras doſpolne wuhojenje psches Gottlieba Sturzeneggera ſlemkowu žalbu. Wobſcherne roswużenje s wulkej mnohoſciu pomnjecza hódnich, ſastoiniszv wobtwerdzenich wopizmow može ho pschedbežneho pschewdczenja dla darmo dostacj. Na pschedan w horhyciach po 1 tl. 20 nsl. ma ju tak derje wunamkar Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Kanton Appenzell, Schweiz, kaj tež ff. Spalteholz & Bleh, Drogisten in Dresden a f. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Najnowsche wunamakanje.

Wot austriiskeho khejora psches reſcript Nr. ¹⁸⁰²⁴ ₁₉₀₈ s patentom wuhotowanu

marjadnye pri.

politur-fompoſizja

je jara kredby hobia tycalerjam, draschlerjam, drzewobdzelerjam s dopolirowanju nowych móblov a kóždym i s nowa polirowanju starych a wotestatych abo taſlich móblov, hdzej woli wuſtuſnuje. — Psches tule kompoſiziju ho dołatrjane a drohe dopolirowanje nowych móblov psches spiritus zyle wotstroni, dokelž je psches nařeženje někotrych kredpok blido abo kascie hotowy polirowany. — Nařoženje je jara jednore, rezultat spodobny. — Staré a wotestate moble moja ho psches jednore rybowanie s namoczeni platorowej lapu s nowa wopolirowac a doſtanu taſki krafny blyhce, tiz ho s polirowanjom ſe hirtschaft ſenje dozicej niemože. — S několikmi blesckami tuteje kompoſizije može ho bjes pomozny tycerja w někotrych hodzinach zyla domazza nadoba ſeneje ſwy ponowicj.

Hłowny roſczelazh depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

Kaſſerl. kbnigl. Privilegiums-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Herrengasse Nr. 8,
hdzej maja ho piñne poruczenja s pschipoloženjom placzisnym (dokelž ho w Austria do wukraja „postnachnahme“ njebođi) poſklacz, na czož ho kompoſizja hudson poſceze.

Płaczisna: 1 ſacon (s powozjenjom) 15 nsl. —
1 duž. ſacons $4\frac{1}{2}$ tr.

— Mjenje hacž 2 ſaconaj ho poſklacz niemože. —

Aviso !!! Njech ho tónle narěčit njoſobledzbowany njeſtati. Dokelž pschi prawym nařoženju tuteje kompoſizije ho tež dobytk ſcjeni, ſo budze doſtalne wafchine polirowanja borys zyle psches tutym nowym praktiskim wunmařanjom zofacz dyrbjecz, dha proſy ho kóždý, ſo by ho psches prahu tycerz, a poſluſujem na wojewidze wopizmo jeho najwoſebniſtveho wuzenego, laž tež na rezultaty, tiz ſu ho ſi tutej politur-kompoſiziju w Austria dozice.

S dohom ho na nowoponizjeni tarif ſa pschiwesjenje kredbne ſiwi, psches czož ho fracht jara pomjaci. Pjenely njech ſo pschi piñnych ſtacjanach bory ſobu poſcjetu, dokelž ſo poſkelli do wukraja tudy s „postnachnahme“ cijnicz njebođa.

W opizmo: Wykroczeniem trzeje! Psched někotrymi dniam bi mi pruba Wasdze politur-kompoſizji pschepodata, ſ proſtu, ju chemiskej analýzy jeje wulkow podzibnye. Za tym tutu prahu ſwornej tak derje qualitatívnej ſa quantitatívnej analýzy podzibnyt a jeje pschibne ſcenozjenje ſa doſpotne dobre ſpoſnat a t. d.

Wasdž najpobwoſniſchi

Dr. Werner,
direktor politechniskego instituta we Brotſlawju.

Aukcja skotu w Konjezach pola Borschiz.

Dla wóhnjoweho njesboža, kotrež je t. l. kublerja Hustu w Konjezach potrechilo, ma ſo jemu ſluſhazý woſebný ſkot jako

10 kruwov,
1 był,
3 czelata,
4 ſwinie

śrzedu, 12. augusta t. l. dopoldnia w 9 hodzinach w dworze t. rychtarja Wehle w Konjezach pſches podpihanego na pſchedadzowanie pſchedawac̄, t czemuž chybi ſo na kupjenje ſmyſleni tam ſenč.

W Budyschinje, 7. augusta 1868.

Wobkhodny agent Franz.

Na pſchedaní.

Dla pſchedadzowania mojich khamow do mojego, teho runja na torhochę ležazeho domu, chzu ja ſ džela w upſchedawac̄, ſo bych ſwoj ſkład trochu wurumowałem, a porucząm teho dla dželbu porzellanoých a ſchleńczańych tworow, běly a piſane barchenty, flanelle, běly, ſchery a módrý plášt, wołmjane a bawmjane pſchedadlo t ſchtrikowanju a t. d. po jara ponížených plácisnach, teho runja ja tež dželbu 66 ſkich pſalz ſkich cigarow t dobrociwemu wobkedažbowanju porucząm.

We Wósporku.

Hugo Schuster.

Kublo na pſchedaní.

Hustez burske kublo w Konjezach, kotrehož twarjenja ſu ſo wotpalite, je hnydom na pſchedaní.

Pjenjesh ſ wopalneje khaſy ſo ſobu wotſtupja.

Agent Franz w Budyschinje.

Łužičan čo. 8 je wuschoł

a wopſchija: 1) Wineta. Spěw wot Kiedlerja. 2) Žeſda po pſcze. Powjedanczo, po cžeskim wobdžekane wot J. Čeſkého. (Potraczowanje.) 3) Njesapomniczka. Spěw, ſ nemſeho pſchelozeny wot M. Žyja. 4) Wulét do Belgrada. Wopitak Welan. 5) Koſakſka pěſení pſchi kolebž. Spěw, ſ ruſkeho pſchelozeny wot Warča. 6) Jedyn wopomnjeſiſt wobied w Moskwe. ſ ruſkeho J. B. Pjech. 7) Womčer a holcžta. Narodna pěſení ſe ſberli Buſa Stef. Karadžicza. ſ južnoherbſkeho M. Hörniſt. 8) Něſcht o chemije. Wot M. Rostoka. (Potraczowanje.) 9) Harfa a mječ. Spěw, ſ madzarskeho pſchelozeny wot J. Líška. 10) Na Ssnežzy. Spízał h. Jordan. (Skončenje.) 11) Drush wo naſ. Podal ř. A. Jencž. 12) ſ Budyschina a ſ Lužicž. 13) Čibka a Mudroň. 14) Ssłowjanſki roſhlađ. 15) Liſtowanje.

Kedžbu!

Jutſje njedzelu kulenje wo ſolbaž w Konjezach.

Lotteria.

Blijschu pondželu jako 10. augusta t. l. budje czechnjenje tſeczeje klaſy 74. kral. ſakſt. krajneje lotterije, kotrejž nowy plan je jara wužitnje pſchemenjeny a ſo ja t njeſi ſ ložami w $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{16}$ najpodwołnischho porucząm.

W Budyschinje, 8. augusta 1868.

E. F. Jäger sen.
na ſwonknej lawſej khaſy čo. 801.

Pola Smolerja a Pjecha móže ſo doſtać:

Cotta, Cubitafeln, 1 tl. 6 nſl. — Kiesewetter, Brieffsteller, 15 nſl. — Sächs. Rechenfnecht, 12 nſl. — Schäfer Thomas, Viehzneibuch, 1 tl. — Vogel, homöopath. Hausarzt, 1 tl. — Berthelt, Rechenschule. — Mooser, Rechenschule. — Žkleib, Volksgeographie, 5 nſl. — Schiller's sämmtl. Werke. 12 ſwiaſtow derje ſwiaſaných 1 tl. 24 nſl. — Karte von Deutschland po $1\frac{1}{2}$, 5, 10, 15 a t. d. nſl. — Karte von Sachsen po 1, $1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$, 5, 10 a t. d. nſl. — Schulatlas (to ſu knihi, w kotrejž ſu kharth wſčech krajow ſwěta) po 5, $7\frac{1}{2}$, 10 a t. d. nſl.

Sſerbſſa biblij, 1 tl., bjes apokryphow 10 nſl. — Sſerbſſi nowy testament, 6 nſl. — Jakubowh Katechismus (ſverbſſi a němſſi) po $7\frac{1}{2}$ nſl. — Porſtowh Katechismus, 7 nſl. — Waſſowe modlerſke knihi, $7\frac{1}{2}$ nſl. — Bogatzkeho ſchazkaſtejſk, 25 nſl. — Arndtowa paradiesſahrodka, 1 toler. — Domascha ſempenskeho khodzenje ſa Chrystuſom, 15 nſl. — Nikodemusowe knižki, $7\frac{1}{2}$ nſl., wiaſane 10 nſl. — Khwalcze ſuſezowe mjeno po 6 a 10 nſl. —

W kniharni Smolerja a Pjecha je wusčla a je tam ſa 20 nſl. doſtać:

Saſt- und Formenlehre der oberl. wendischen Sprache.

Mit besonderer Rücksicht auf das Altſlavische verfaſt von Professor Dr. C. E. Pſuhl, Tertius am Viſthumſchen Gymnasium in Dresden, Ritter des königl. preuſſischen Kronen-Ordens 4. Klasse.

Sjawný džak

ſa tu ſpěſhnu a derje ſtukowazu pomož, kotrež ſo nam pſchi wohnju, 30. julija tudy wudhrjenym doſta. Najwutrobnitschi džak praji ſo teho dla w mjenje naſcheje gmejných mužſtwam porschiskeje, jenkecjanſkeje a makobudyschinskeje bykaw, kaž tež wſchitim thym, kotsiž nam ſ pilnej pomožu a t ſwarkowanju pſched wjetſchim njesbožom t ružh běchu, ſ thym naſwutrobnitskim požadanjom, ſo by jich wſchitkých Boh luby kniſes bohacze zohnował a pſched taſkim njesbožom hnadne ſwarkowały.

W Konjezach pola Borschiz, 3. augusta 1868.

J. Halka, gmejnſki prijodkſtejer.

Jako ſlubjenaj porucžataj ſo:

Marja Schwanec,

Jakub Lukasch.

W Budyschinje, 3. augusta 1868.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaći so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaći
6 np. Štvortlétne predpla-
ta pola wudawařja 66 np.
a na kral. saks. pósée
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

Woprijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Něčto s prawa huzodnych ležomnoſzach. — Spěw. — Ze Serbow: S Bręznič. S Kočinič. S Budyschina. S Wjelcina. Se Židowa. S Rachlowa. Se Schyłakow. S Kralcz. — Pschylopł. — Čyrwinkie powjesze. — Hanß Depla a Mots Tunfa. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
8. augusta 1868.

D o w o z :	Płacizna w pŕerézku				wyšsza.	nižsza.	najwyšsza	najniż
	8202	kóreow.	na wikačach,	na bursy,				
Pſchenica . .	6 20		6 5	7 15	6 15			
Rožta . .	4 22	5	4 15	4 22	5			
Ječmien . .	4		3 25	4				
Wóws . .	2 20		2 10	2 20				
Hroč . .	5 25		5					
Wóka . .								
Raps . .	6 2		6	6 7	5			
Zaht . .	7 20		7 15					
Hejduschka . .	6		5 25					
Rana butry . .	— 22							
Kopasłomys . .			20					
Zent. gyna . .	1 10		1					
Lane gyna . .								

Spiritus płaczesche wezera w Barlinje.

19 tl. 15 nsl. a 19 tl. 10 nsl.

pſchenica 72—84 tl., rožta 50—57 tl.,
(to je: sa 25 prusiski torzow.)

repikowý wolič (nječiſčeny) 9 tl. 15 nsl. —
(Cžiſčeny, kaž so w Budyschinje pſchedawa
stańnie něhdże 1 $\frac{1}{8}$ tl. dróžchi.)

**Czabi sakſkoſchlesyňſſeje želeſnizy
ſ Budyschina.**

Do Dražđan: ran 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Šhorjelza: ran 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.*; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

* Pſchisankjenje wot a se Žitawy a Liberja (Reichenberga)
† Pſchisankjenje do Žitawy.

Pjenježna płaczisna.

W Lipſcu, 13. augusta, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý čerwieny štokh abo dukat 3 tl.
6 nsl. 8 $\frac{5}{8}$ np.; wińskie bankowki 89 $\frac{5}{8}$ (17 nsl. 9 $\frac{1}{4}$ np.)

Najnowsche.

S chvalbach, 12. augusta. Pruski kral je
dženja popołnju ſem pſchijet a hnydom rufského
khežora wopytał. Maſajtra bayerski kral ſem pſchij-
ejdže. — Niedželu popołnju pojedże pruski kral
do Hamburga, wostanje tam hacž do 19. augusta
a poda ſo 20. do Düsseldorfſa a 21. do Kólna.

Prag, 11. augusta. Cži cžeszy ſemjenjo, kotsiž
ſ cžeskim ludom džerža, nočzedža na přjódſtejazy
cžeski ſejm hicž.

Pejčt, 11. augusta. Prjedawſki ſerbſki
wjerch Alexander Karadžordžewicž budže najſkerje
tež wot tudomneho ſuda wotſudzeny.

Paris, 11. augusta. Na někotrych tudomnych
wulckich ſchulach studenteo wezera khetru haru cž-
rjachu a khežoroweho prynza, móhl rjez, wuſměſchachu.

Paris, 11. augusta. Nowiny „Latarnju“ ſu
wot wychnosče ſakſane, dokež wěrnoſcę ſ tolſtymi
barbam píſachu. Lud je khetero njemerny a je
ſtrach, ſo ſo ſobotu 15. augusta, hdzejz budže ſo
tač njenowaný Napoleonowý ſwiedžen ſwjeczicž,
někafka hara ſběhne.

Brüſel, 13. augusta. Belgiski krónprynz je
jara ſkhorjet.

Koblenz, 13. augusta. Pruski kral je wezera
wjeczor ſem pſchijet.

Šhorjelz, 12. augusta. Pucžowarjo, kž
wezera ſem pſchijedžechu, powjedachu, ſo je w Žu-
banju wulci woheń.

Peſcht, 14. augusta. Šsyn wjerch Alexandra
Karadžordžewicža je ſem pſchijet.

S a k s i a. W tych dňach so wot sakskeho wójska letuske nasymiske exerzierowanja sapoczną. Najprjódzhy so po regimentach w bliskości tych miestow exerzieruje, hdyż regimentski stab steji a potom kónz mésza augusta budze so po brigadach exerzierowac a stanje so to wot 1. a 2. infanteriebrigady (No. 45 a 46) pola Draždjan a wot 3. infanteriebrigady (No. 47) pola Chemniça. Žesdnia divisia, — mjeniuzhy 4 regimenty a to 1. regiment jésdnych, 1. regiment hulanow (No. 17), 3. regiment jésdnych a 2. regiment hulanow (No. 18) exerzieruje w tuthm časzu s jésdnej artilleriju pola Großenhaina. Wot 3. septembra budzetej wobej infanteriedivisií s regimentom gardjijésdnych a s 2. regimentom jésdnych a s dwemaj pěšimaj wodzelenjomaj artillerije divisioniske manövry wodzjerzowac a to 1. divisia (No. 23) pola Draždjan a 2. divisia (No. 24) bjes Chemničom a Lichtensteinom.

Dokelž w Budyschinje stab 103. infanterieregimenta steji, dha najskerje dženka te bataillonu tuteho regimenta, kotrež w Budyschinje njeleža, hem pšicjazhu a we wžach w bliskości Budyschyna kwartiru dostanu.

S Zwientawa wóndanju pižachu, so je tam cholera wudzyka, ale po nowisich powjesczach temu tak njeje: jenož dwaj čłowjekaj stoj tam na choroszj skhorjekoj, kij je na cholera podobna byla a je tež tón jedyn coumrjek, tola njeje potom nichón wjazh na tajse waschnje skhorjek.

W Döbelnje spłoszczestaj so 3. augusta dwaj konje, kotrąž běchtaj do wosa sapiehnenaj, na kotrymž mlođy 16-létny čłowjek hedzesche. Tutón bu, jako so wós swróci, pšci tym tak wobškodzeny, so dyrbjescze sa dwé hodzinyne wumrječ.

Budyska kralowska krajcka direkcia je wukas s pšci kasnu wudawa, so maja so wosby žyrkwiných prjódstejerstwów tak bórsy hač mójno stacj a so jei do 20. septembra k narodzenju dacj, shtó je do tajkeho prjódstejerstwa wuswołeny.

W Friedersdorfje pola Žitamy su so 7. augusta Bischoffsz domiske, deležni, bróžni a kolnia wotpališe. Jedyn 7-létny holicz je tón wóhen ſaložit a so teho tež wusnat.

W Kremtawje pola Bischopawa su so 7. augusta pšci połdnju wšitke twarjenja wieżeznego ryktarja Röbera wotpališe. Dopołdnja teho sameho dnja bě ſudniſtwu ležomnoſće tuteho kubka sapiszowalo a bětce hiszczje w Kremtawje, jako wóhen wudzy.

S Zwictawa pižaja, so je so tamniſki banquier (pjenięžnik) C. C. Böhma w ręzny Sali tepik, dokelž jeho pjenięžne naležnoſće w prawym porjadku njebedchu. Jego žona bě džen prjedy tež njezapzy wumrječa.

W Neufkirchenje pola Wilsdruffa dyri 10. angusta blyſt do Kleberez bróžni, pšces čož so tuta a wšitke druhe twarjenja Kleberez kubka wotpaliſtu.

W Niederkunnersdorfje 11. augusta wjezior w 11 hodzinach w domsikh tamniſcheho łowarja ſrokeru wóhen wudzy a je s pšciwarcznej łowarnju do procha a popjela pšchwobroczji.

W Klaffenbachu wóndanjo 11-létny Hermann Türk trawu kyczesche a sta so, so jeho 7-létny bratr k njemu tak blisko pšciindže, so jeho spomnjeny Hermann, kij jeho pšciſtup pytnył njeby, tak njeſbožomne do lěweho boka rubny, so dyrbjescze wón sa nětore minutu wumrječ.

W Zwictawje je so 7. augusta jedyn sergeant (seržant) ſam ſatſelik, dokelž mějſcze někajſko pšciſtupjenja dla ſchtrazu dostacj.

Pruſſy. Ružowſki khózor Alexander pšciijedze 11. augusta do Frankfurta nad Majnom a bu wot tamniſkich wýſkich mějſcanskiſ ſafiojnifikow powitanu. Tačo bě tam poč hodziny pſchebh, poda so dale do Schwabsbacha, so by tam ſwoju džowku, wulſtońježnu Marju wopytał.

— Nasajtra pšciijedze tež pruſſi kral do Schwabsbacha, so by ružowſko khlózora wopytał, a je so wot tam do Koblenza podał.

General Vogel s Falkenstein je na ſwoje žadanje ſe ſlužby pšciſtzeny a je na jeho město general s Manteuffel ſa kommandanta 1. armeeorpſa pomjenowanu. General Vogel s Falkenstein bydlí něko na ſwojim kuble Dolſku (Döllig) w němſkich Delnych Lusizach.

Pruske wójsko ma w tu khlózilu 1342 generalow a ſtabſofficerow. Wjes nimi su: 1 general-feldmarſhal (hrabja Wrangel), polni ſbrójmischir (feldzeugmeister) prynz Karla, 51 generalow, 72 general-leutnantow, 92 general-majorow, 278 oberſtow (połkownikow), 237 oberſt-leutnantow a 620 majorow. Po jich narodzenju je bjes nimi: 8 kralowſkiſ pruskiſ prynzow, 5 wjelwójwodow (Großherzöge), 28 zupych prynzow, 12 wójwodow, 12 wjetchow, 45 baronow, 824 ſemjanow a 328 njeſemjanow. Tuči poſlenski ſlužba wožebje w artillerije a pola pionnierow, najwjaž ſemjanow je pak pola kavallerije.

W tych dňach je tójskto awstriſkiſ poſlenski ſafio-nikow do Pruskeje poſlanyh, so bychu pruske poſlenske ſlutfowanje derje narwuli. — Tež rumunſki wjerch Karla chze poſt w Rumuniji po pruskiu waschnju ſriadowacj a je ſebi k temu wot pruskeho ministerſtwa dotalneho poſlenskeho inspektorja Bergemannu wuprožek.

Saňdeny týdžen bě minister finanzow, knies s Heydt, někajſkiſ naļejnoſczow dla k kralej do Emſa pšciijek a bu tam potom wot njeho na wobjed pſcheproſcheny.

Italski kónprynz Humbert je se ſwojej knjeni mandzelſkej a se ſwojim pſchewodzjeniſtrom, ſchtyrnacze wožobow (parſchonow) bylnym, 4. augusta s Haaga (w Hollandskej) do Kölna nad Rheinom pšciijek a so wot tam do Baden-Badena podał.

A w ſtria. Hacj runje winske němſke ministerſtvo hiszczje pſchego na najburowſche waschnje pſcheczivo cze-

skemu ludej a češkim redaktoram sahadtacz dawa, dha ſo tola ſda, ſo ſ najmieniſhemu kanzlerem baronej Beuſtej ta wěrnoſczej ſwitacz poczina, ſo Němzy a Mađarjo ſamí Awstriju ſdžerzecz njemóža, ale jo ſu k temu tež druhé awstrijske ludy trjeba. Baron Beuſt bě mijeniuſy ſlónčenje tež hiſhce do Wina na tamniſche tſēlenje pſchijek a tam k ſahadtowaniu wſchelatich blaſnosćow, wot wſchelatich rycznikow wuprajenych, tež dleſchu rycz džerzak. Na konzu ſwojeje rycze praji wón: „Awstrijska politika ſo wjazg do němſkikh naſejnoſćow nječiſtci, ale ſobuczunſtwo ſ Němzami, to je wěſeje nějchto, ſchtož žana němſka ſtrona a žana narodnoſczej w ſhromadnym awstrijskim móz-narſtwje njevotpoſtaſuje. Ma ſo pak němſki element jako noſcher tajkeje myſkle poſtaſic, dha nježmě ſo wón wot tych druhich ludow dželic, kotsiž ſ runym prawom, ſ runej ſwěrnoſczi, ſ runej ſmužitoſczi a poddatotoſczi k Awstriji ſkuſcheja. Šenočenje a piſcejenieſc wſchitlich pod ſzeptarjom naſchego khežora žiwnych ludow móže jenož ſa dopjelnjenje teje kulturhistoriskeje miſije rukowac̄, ktoraz móže k ſlepſhemu Awstrije a Němzow ſkuſic. Duž placiž moje ſławurowuviſeñenie měrej a ſiednauju jako noſherjomaj praweho počracyowanja, jako ſwarnowarjomaj ſtoweje ſwobody a jako twjerdymaj ſa-ſtañymaj ſtokpomaj wěſteho a trajazeho porjadka!“

S tutych ſłowow je ſpōnac̄, ſo je awstrijski kanzler baron Beuſt w czaſu ſwojeho dwelétnego pſchewywanja ſlónčenje ſpōnał, ſo ſo Awſtria do porjadka ſtajic nje- hodi, jeli ſo tež Čecham jich požadanja njeopjelnja. Ale njech wón něko tež ſwojim ſłowam ſkutki pſchiwda! A hdyž to wo prawdze dže, dha to pſchi nětciſhimi wiñskim ministerſtwje pſchego hiſhce jara čejko pónđe, pſchetož w tutym ſedža luczi ſaſrani njeſpſheeſeljo Čechow a čeſkeho luda a ſo wola barona Beuſta ſnadž njebudze hinač wuſjeſz hodič, hač ſ pomozu teho, ſo wón do- talne wiñskie ministerſtwo někak pſheměni.

W Peſčce ſu w tychle dniach wuhnateho předad- ſchego herbſkeho wjercha Alexandra Karadzordževicza do jaſtwa ſadžili. To je ſo na žadanje nětciſhego herbſkeho ministerſtwa ſtało, dokelž ſu ſo mordarjo herbſkeho wjercha Michała wiñnali, ſo je jím Alexander k temu pjeniſy dał, ſo bydu woni to ſežinili. Serbske ſudniſtvo je jeho teho dla k 20létnej kloſtarni (Buchthaus) wotkuſdžiko a wěſteho Lazareviča do Peſčta poſkalo, ſ tej proſtrowu, ſo by wuherſke ministerſtwo pſcheczivo Ale- xandru ſudniſy ſakrocžito. — Po nowiſtich powjefczach je wjerch Alexander w jaſtwie čejko ſkhorjet.

K jenoczi a doſpołnoſczi woſebneho a ſamostatneho wuherſkeho wójſta je ſo jaſo jena dalsha wažna kročzel ſtała; khežor je mijeniuſy porucžil, ſo ſmědža we wuherſkich regimentach jenož wuſhi město doſtac̄, kiz ſu we Wuherſkej rodzeni.

Franzofſka. Zato běſhe wondanjo jendželſka

ſkalowa Viktoria na ſwojim pucju do Schwajcarſkeje, hdyž dže nekořh czaſ pſchewyč, do Pariza pſchijela, poda ſo franzofſka khežorka Eugenia do jeje wobydlenja, ſo by ju pſcheczelnioje powitala a jako bě wona něhdej poč hodiñy poſla njeje pobyka, wróci ſo do ſwojego hrodu a wotčakowafše, ſo kralowa Viktoria tež k njej pſchijedze. Wona tam jenu hodžinu, dwě hodžinje naſaj- rjeniſho ſwoblekana na nju čaſkaſche, ale žana Viktoria njeſpſijedze — a Eugenia dyrbjeſche ſo ſlónčenje roſ- ſlěkac̄. So je wona taſku niekedybnoſczej Vittoriji jara ſa ſlo wſala, móže hebi kóždny myſlicz. Něko ſo po- wjeda, ſo ju kralowa Viktoria teho dla wophtała njeje, dokelž je Eugenia někak jendželsku krónprynzeſhnu wuſmě- ſchała a hewal ſwoje žorty ſ tym čeríka, jako je Vittorija proſyla, khežora Napoleona k temu wabici, ſo by wón pěknje měr džerzak. Druhý pak měnja, ſo Viktoria teho dla k Eugeniji jěla njeje, dokelž ju ſ zyka ſa ſwo- jeho runjecza nježerži.

Wſchelake nowiny džedža wjedzec̄, ſo je khežor Napoleon ſ Belgiskej a Hollandskej někajſ ſwiaſt ſežinič a to ſ tym wotmyſlenjom, ſo byſtaj tutaj krajej na jeho ſtronje ſtało, hdyž by ſo wón ſnadž ſ Pruskej ſwadžil.

Ruſo wſka. Zato bě powjefcz do Petersburga pſchijela, ſo je grichifta kralowa (dzowka ruſkeho wulſo- fnjasa Konstantina) prynya porodžika, bu w tamniſchej grichifkej zherwi džakna Boža ſkuſžba wotdžeržana, na kotrejž ſo wuſhe Grichow tež wjèle wuſkolic ruſiſh ſaſto- nikow woddželi.

Něſhto ſ prawa ſuſhodnych ležomnoſczech.

Bjes ludžimi (wožebje wjeſnými, kotsiž ležomnoſcze wobſedža) je to měnjenje roſpſhestrjene, ſo ſichtomy a drjewote (lěſne) kertki abo žiwe pſoty zyle bliſko pſchi ſuſhodnej mjeſy abo ležomnoſci ſtejec̄ abo ſo ſadžec̄ nježmědža, ale ſo dyrbja někotre kročzele abo kóhce wot ſuſhodneje mjeſy (abo ležomnoſcze, parcerle) ſdalene byc̄ a jeli niz: ſo ma ſuſhod to prawo, je popuſhcejč abo wotrubac̄. — Tole měnjenje je zyle wopake a njeje na žadny ſalon ſakojene. Štož w tymle naſtupanju ſa taſtich ſuſhodow jako ſalon a prawo kročzi, je w § 362 ſakonſtich knihow, wopſchijate. Tam rěka: „Kóždny je ſprawowany,*“ ſorjenje zuſeho (ſuſhodneho) ſichtoma (kertka) abo zuſeho (ſuſhodneho žimeho) pſota, kaž daloko wone pod jeho ſemju roſtu a ſo čejahnu, teho runja tež ha- koſh zuſeho (ſuſhodneho) ſichtoma (kertka) abo zuſeho (ſu- ſhodneho) pſota, tak daloko, hač wone na jeho ležom- noſczech (pſches mjeſu) pſchewiſuja abo pſchedohabaju, wot- reſac̄ abo, hdyž wón te hačoſh ani ſam wotreſac̄ nje- móže ani nočze, wobſedžera a knjeſa teho ſichtoma (kertka)

*) To rěka: ma to prawo.

abo plota į wotrēsanju tñch þamhch džeržecj dacj. Wotrēsane (wotrubane) hałosy skuscheju wobſedžerjej a kniesej sktoma (kerka) abo plota, dokež je cžeto a sdonk jeho, wotrēsane torjenje pak wobſedžerjej a kniesej teje semje, w kotrež so namakaju [dokež je semja abo pôda^{*)}] jeho].

— To praji ſakon, a ſktóz jón pshci čitanju přeni ras híſcheze dorohymik njeje, tón pshceržitaj jón — horjelchu þadu — dwójzy, trójzy! Drobnischo a froſymiliwischó jemu ju do huby roſmasacj njemóžemy — ani tež nochzemý!

H. W.

S p ě w y.

Myhliczka naſymu.

Ha widžuli ptaczata czahneč,
Hdyž lisčowh žoleži so ſktom,
Chce myhliczka ſobu so kranječ,
We hwěſdach pak phta ſwoj dom.

Ha widžuli mróczelow czahi,
Kaž ſony pucj pod njebjom jecj,
Hdyž ſuka je plowa, haj nohi,
Chce myhliczka kſchidla tež mécj.

Ha widžuli ſemi ſo nižicj,
Spacj kmetku tu poſzlednu hicj,
Chce myhliczka i hwěſdam ſo bližicj,
Tam pokojo žorleſchko picj.

Hdze, myhliczka, ſtatoł ſwoj ſtajisč,
Ty njemerna podrožniza?
Tam horkach, tam ſraboſcju prajisč:
Něk, něk ſym ja ſpojena.

* * *

Ze Serbow.

S Bréſynki. K powięſci wo tudomnym wóhnju wot 4. augulta w č. 32 Serb. Nowinow wotcjiſciejanej, mamy pſchistajicj: Wohen je w Kronez théži wuſchoł, w czasu, hdzež nichč doma njebe a najſkerje pak pſches njekedžblivoscj, pak pſches njerodnoſc w khowanju po- pjeła, pak pſches wobſkodženj, džerawh muhen nastal. Għakaw běchu na pomož pſchijek f-Maleje Vorſcheze, f-Huſki, f-Demjan, f-Hodžija a na poſzledku f-Noweje Wsz. Rħwalobnje ma ſo na gmejniskeho prjódſtejerja Lehnerta f-Zokowa ſpomnicj, pſches kotrehož prózu a džekawoscj bu ſužodna Seilerjez thęža pſched ſapalenjom wukhowana.

^{*)} Pôda je herbſli to, ſhtož Němz „Grund und Boden, Untergrund“ mjenuje. Nawuk ſebi tole ſłowo „pôda“ a ſhto weno rělo, pſchetož my budžemy jo poſzijſto híſcheze cžasto trjebač. Wono żane ruske njeje — pſched cžimž ſo někotri ſkabi a hukpi tak jara strachuja — ale je dobre stare, jeno luſl poſabyte herbſle ſłowo, taž tebi to druhhe wot njeho wotwiedowane a wſchēdne trjebane herbſle ſłowo „spôdnj, spôdna, spodne“ dopelaže a jaſnije pſched woczi ſtaſa.

S Kočinj. Póndželu tydženja w noȝy w 2 ho- bžinomaj dwaj ſi rejow, kotrež běchu w Kulowje byle, domoj džeſtaj a bjes nimaj bě wěſty Kral i Kulowa, liž pola naſ w ſtrubje ſtej. Ma puču wěſty Jurſa ſi Wjħoſeje, liž běſche wotrocj w Salowje, napſchecjivo pſchindże a ſo ſi Kralom do swadž da, lotraž ſo ſi tym ſkónci, ſo jeho wón taž straſhne do ſchiſe klo, ſo tón híſcheze khorj leži. Jurſha fu potom do ūdniſleho pſchephtanja wſali.

S Buduſčina. Naſch dotalny ūdniſki hamman, knies dwórfski radžiczel Hartenstein, jako tajki do Burg- städta pſchindże.

S Buduſčina. Sañdženj ſchitwórk kralowski ſakſki poželan na franzowſkim dworje, knies baron fe Geebač a jeho knieni mandželska tudy pſchewħwaschtaj. Po- pořdnju teho ūameho dnja ſtaſ ſo wonaj do Minakata podaſo.

S Wielečina. Jedyň ſ najwjetſchich dobytkow na wulkim němſkim tſelenju we Winje je ſebi jedyň horn- kuziſli Sſerb wutſeliš, mjenujži naſch wyschi hajnik knies Warwik-Teſorka. Wón doſtanje mjenujži dobytk wot 100 dukatow a wysche teho hodlež ſe ſkotej krónu a ſ rjanum bandelierom.

S Židow. Sañdženj ſchitwórk dopoldnia ſta ſo, ſo bu tudomny théžek a polež Sommer pſhi rje- dzenju pſcheniž wot Božeje rucžki ſajath, taž ſo wón borsy wumrje. Wón bě 83 lét starý.

S Račlowa. Seriedu 5. žnienza ſefħadža ſa naſchn ſchulſku mkoðoſc̄ džen wjeſela, pſchetož na tym ūamym dnju bu tudy po někotrych dwazyczoſtach létach ſaſo ſchulſki ſmiedžiū wotdžeržan. — Hacj runje bě rano njebo ſ cžemini miročjelemi poſzehnjene, dha ſo wone potom tola ſaſo wuſaſni, taž ſo my ſi naſhemu ſwje- dzenju rjane wjedro mjeſačmy.

Schulſke džeczi ſo pſchipoldnu w 1 hodžinje we ſchul ſhromadžiħu a jako bě je l. wucjer Konig ſria- dowat, cžejnejechu wone pod ſpewanjom někotrych ſpěrow na horu Čjornoboh, hdzež ſaſo jedyn ſpěw wuſpewaħu. Ma to bučku wone ſ piwom a ſ zaktu wolkſchewjene, po cžimž wſchelake hry wuſwiedżechu. Hölži tſelachu mjenujži do ptaka a holž ſi duchawu do tarče (ſchajb), biċċu kħapona a t. d.

Bjes tym bě l. wucjer Konig ložh pſchihotowat a je ſchulſtemu prjódſtejerjej l. Zimmerej ſi Bréſowa do ſkobuka ſkak, ſi kotrehož je džeczi potom cžahachu. A kotrež dobyčeřſki lóž wucžahn, dosta jedyn ſ tñch do- bytkow, kotrež bě l. wucjer ſi temu ſa ſtwoje ūamhne pjeniſej natupiſ. So pak tež wot tñch druhich džeczi żane njebi bjes dara wostało, bu wot l. Zimmere ſo ſobu pſchitomnych džeczi pſcheczelow někto pjenies nahroma- dzenych, ſa cžož ſo piera, taſle a t. d. kupiċhi a bjes nje roſdželijhi.

¶ Skończenju świdżenja, kotryž bě tójskto hodžinow trał, buchu džecži sašo s piwom a zaktami wółschewjene a wróćzichu so potom radoscje połne k swojej schuli. Tam wone na dostoje na schinie khylusich: „Ach wostan pschi naš s hnadu“ wuspiewachu, po cžim jich i. schulski prjódłstejer napominasche, swojemu kniesej wucherzej sa to wjeſele, jim psches to prawje džakomne bycz, jo jeho psches piłnosć a poſłuschnoſć sa to sašo swjekelicz pytaja.

Na to so wscitzy wjeſeleho ducha domoj podachu.

Kniesej wucherzej ſtanigej pak w mjenje jich wjele sa wscitku jeho prózu a sa wscie wopory, kotrež je wón pschinieſč, najwutrobnischi džak prajimy, s tym požadanjom, so by so tudy taſki schulski świdżenje hucijſko wotdżeržak a so buchu wscitzy starschi, njech ſu bohaczi abo khudzi, swojim džecžom na nim džel bracz dali.

Se Schpikakow. Sandženu wutoru w přenje hodžinje, jało na polu tudomnego kublerja Halbý jecžmen wjasachu a w hromadu stajaču, sapali wotrocž Jan Vělak dželbu ſuchich wóstow, kotrež njedalo ko jecžmenja ležachu. Ledy so wósty palachu, dha so tež hizom wołonne ſchecznishežo a mjerwa palicž poča a woheń tak spěšnje wołoko so hrabasche, so bórsh jenu hromadu jecžmenja do pkomjenjow staji a so potom bjes ſastacza psches zyke polo rospřeſtrje a w krótkim čaſu 15 kop jecžmenja do procha a popjela pschewobrocji.

Se Krakez. Sandženu njedželu je so na jenej horje, k tudomnemu rycerſkubku blusħazej, trawa ſapalila a ſu so tam dwelētne bręſowe leſki we wobſhernoſci dweju kórzow ležomnoſcie wotpaliſte.

Přílopk.

* W Brüchsgenu běchu wónanjo tsi mało džecži wot 5, 6 a 8 lét se ſchule domoj pschijše. Dokelž starschi doma njeběchu a móžachu džecži teho dla cžinic, ſchtož džachu, dha ſebi w kuchinje woheń ſadžekachu, kotryž spěšnje wołoko so hrabasche a bórsh zyke dom ſapali. Naſtrózane džecži bězachu do hróde, so buchu ſo tam khowali, a tam buchu potom jich ſpalene cžeka pod roſpadankami namakane.

* W bliskoſci Petersburga je wjele kuhow a tórfniſchecjow, kotrež ſu pſchi lětuschej wulkej ſuchocze wołskihyke a ſo někak ſapalike. Te tórfniſchecja, kotrehož ſo blisko zarskeho ſsela a njedalo ko kópina palachu, je wónanjo wulki woheń ſahóshk; bjes tym je ſo pak na druhej stronje Petersburga wulki pargolowſki lěž ſapalik, kiz tejko kura do města cžeri, ſo je lědom ſ jeneje haſhy hač do druheje widžecj.

* W Lubiju pecza ſo 1. augusta na kubi Käſtnerez domu na žitaroſkej haſhy palicž, tola bu woheń hisheče předy haſcheny, hač bě wjele ſchody načinił.

* W měſcze Bohdaneczu (w Czeczech) je ſo 29. juliia 35 domskich a 15 bróžnior wotpaliſte. Pschi tym je ſo wjele ſita a ſyna ſtamniſkich plodnych hatow ſpaliko.

* W San-Lorenzu (w Italii) daſche wónanjo jedyn muž, kiz je ſchwoſty ras ſenjeny a 68 lét starý, swoje 31. džecžo khylusich.

* Se Rogenza w Delnych Ćwijiach piſche zaſknit: „Džen 4. augusta džysche khynikowa Homelowa ſito k mkočzenju ſe žerdzow dele mjetacj. Pschi horjelēſenju ſkama ſo rěbl a wona panj tak njebožomnje dele, ſo hnydom ſwojego ducha ſpusčenj. Wona ſawoftaji tſi mało džecžatka, wot kotryž je najwjetſche halley 8 lét stare. (Schto wě ſwoj kónz? Knadž je wón bliſko.)

* Na ſchufeju bjes Hródkiem a Khoczebusom ſpodoſchecjtaj ſo wónanjo konje jeneho ſchlesynſkeho plato-weho pschekupza a praknyschtaj pschi tym tak do jeneho druhého wosa, ſo bu tón pschekupz tak ranjeny, ſo dyrbiſche bórsh wumrječ.

* W Gorbinje je ſo 31. juliia popołdnju dwaj burſkaj dworaj wotpaliſtej.

Cyrkwinske powjeſće.

Wěrowani:

Michałska chrkej: Hendrich Biedrich Moritz Käſeberg, kowar-wiebiedzter w Schönbrunnje, ſ Marju Wilhelminu Nowakę ſe Židowa. — Hermann Julius Wjenka, tyſcherſki miſchr, ſ Marju Hanžu Schokoz ſe Židowa. — Jan Korla Bohuměr Tschoppa, wobydler pod hrodom, ſ Chrystianu Šedanez tam.

Katholska chrkej: Anton Hendrich Ludwig Klatt, měſcjan a ſchewz, ſ Johanna Karolinu Źerchez ſ Małkisz.

Kréeni:

Pětrowska chrkej: Marja Augusta, Pětra Bohuwěra Schleincžerja, dž.

Michałska chrkej: Jan Ernst, Jana Ernsta Wenzela, wobydlerja na Židowje, ſ. — Bohuwěr, n. ſ. w Jenkezach. — Ernst Ota, Biedricha Augusta Hultscha, kowarskeho miſchtra na ſsokolzy, ſ. — Jan Korla August, Jana Bohumila Hübnera, khylarja w ſtönej Vorſeſci, ſ. — Lida Gustava, Gustava Chrystiana Heymann, wulkolupza ſ Rio de Janeiro, dž., w Nadžanezach. — Emma Klara, Roberta Jana Gebhardta, ſchewza na Židowje, dž. — Amalia Augusta, n. dž. na Židowje. — Hana Chrystiana, Handrija Měla, wobydlerja na Židowje, dž. — Hana, Augusta Rječki, wobydlerja w Dobruſchi, dž.

Katholska chrkej: Jakub, Pětra Delanka, žiwnoſcjerja w ſtönej Vorſeſci, ſ.

Zemrječi:

Džen 23. juliia: Franz Josef, Hendricha Augusta Wenzela, wobydlerja pod hrodom, ſ. 10 m. — 27., Marja Jenkez, blužobna džonka ſ Rakov, 17 l. — 31., Marja Amalia, Jana Matki, měſcjan a khylarja, dž., 15 d. — Jan Ramsch, wobydler, 68 l. — Chrystiana Augusta rodž. Žagerez, njebo Jana Haſmy, wobydlerja na Židowje, wudowa, 64 l. 6 m. 13 d.

Kak

rozum

Hans Depla

wótritaj

a

a

Mots Tunka

ludzi pódla

škřejetaj.

Mots Tunka. Niczo nowego Hanso?

Hans Depla. O haj, krakečanská frénza je so móndanjo khétero jara wopalita.

M. T. Swotkal dha tule nowinku masch?

H. D. Nô, kur bê hacj do Budyschina widżecj.

M. T. Ale c̄łowecze, kaf je to jenož mózno bylo?

H. D. Dokelž so tójskto kwadratnych prutow traw na njej paleſte.

M. T. Kaž ty bledžisč, to je, kaž bñ prawje

mudry njebył abo mje tolscze wobokhacj chyl. Je to hdyn žadyn c̄łowiek blyschak, so ma žana frénza traw na ſebi a to hiscze tójskto kwadratnych prutow??!

H. D. Psihi krakečanskej frénzy pak tak běſhe.

M. T. Njerzec tak džironje!

H. D. Njerzec dha, so jena krakečanská hora „frénza“ rěta?

M. T. Ach tak, to budžiſche ty tež předh prajicž móžt.

¶ woſebnemu wobkežbowanju ſa thch, ſiz na ſlemk c̄erpja.

Šeſlawnh ſlemkowh balsam, kotrehož wýšoka woſebnoscž bu w ſamym Parizu doproſnata a wot wjele woſebnyh lekarjow pruhovaný, kotrež je tež we wjele týhaz padach ſbožomnje ſahojit, móže ſo kóždý čjaſ liſtnje wot podpižaneho týſka po 2 tl. psihi pſchipoloženju tychle pjenies dostacj. Sa ſlemk (Bruch), ſiz jara starh njeje, jena týſka doſhaba.

J. J. Kr. Eiſenhut in Gais, bei St. Gallen (Schweiz).

Wot wjele 1000 wopízmow ſleduje tudy jenož jene ſ nowſchego čjaſa.

Kenjeſej J. J. Kr. Eiſenhut w Gaisu pola St. Gallena woſewwédežam ſ tutym, ſo ſzym ſlemkowh balsam, wot njeho dželaný, wjazore rasy nałożil a ſtajnje po jeho nałożenju tež psihi starskich ludzoch a ſastarznych c̄erpjenjac jeho dobre ſtukowanje wobkežbował.

Woſebieje pak porucja ſo ſpomnjeny balsam ſa male džeczi, hdzej ſym ja w někotrych padach w krótkim čjaſu ſahoſenie lezbowych ſlemkow widoſal.

Starý Berun, 1. junija 1868.

Neg.-Bez. Opole.

(L. S.)

Dr. Starf,
fral. ſtabſlēfar,
Medic., chirurg a babjenz.

Žadyn ſtwyphſcher wjaz!

Endželska kaſežuf = blyſchežo paſta

l trajezemu, najrjeňšemu a najtunischemu ſamopomasowanju ſchpundowanjom wſchēh družinow.

Tuto jara wužitne wnamakanje roſbzela ſo wot mnohich l pomasowanju nałożowanych laſow atd. woſebieje pſches to, „ſo pſches najlepje radžene čem. hromadu ſejajenje a legirowanje l kaſežufem pasta woſebnu wiſelinoſej doſtanje, kotrž trače jara podpiera, tež dla ſchpundowanje, ſi njeſt namafane, wſchē ſrapazý wutraje a psihi nějakim dopomhanjom wjele lét rjane woſtanje, a ſo ſ nowa maſacj njetrieba. Wyske trajnoscje ſinabž, ſtotož blyſchež a rjanoſež na ſupa, žadyn podobny präparat na kontinence njeje, a jene ſyptanje kóždeho wo dobroſci tuteje paſty pſchežwédeži. Dželo je lohko a móže je kóžde džeczo dokonjecz.

Týſla ſ powučzenjom 1 tl.

Hłowny depót pola Friedrīch Müller, l. l. Priv. Inhaber in Wien, Gumpendorf, Girschengasse Nr. 8, džejz mają ſo pižne ſtajnje poſtracj a ſo poſtracj po doſtatych pjeniesach hnydom poſcjetu. Psihi pižnych ſtajnach njeſt poſtracjna bóřsk ſobu poſcjele, (dokelž ſo psihi požy kachdo witraja w Awiſtrji „poſtracjus“ bracj njeſodži.)

Najnowsche wunamakanje.

Wat austriackeho khejora psches restrykt Nr. 18024 1908 s patentom
wuhotowana

wurjadnje priv.

politur-compozija

je jara kedzby hodna tychlerjam, draschlerjam, drzewodzelerjam k dopolirowanju nowych mbblow a koldym f nowy polirowanju starych a wotestatych abo tajkih mbblow, hdzej woli wustupuje. — Psches tule kompozicju so dobrotrajne a drohe dopolirowanie nowych mbblow psches spiritualem zyle wotstroni, dokelz je psches natozenie nekotrych krepkom blido abo kashcz hoto w polirowany. — Nalozenie je jara jednore, resultat spodobny. — Stare a wotestate mbble moza so psches jednore rybowanie s namoczeniem plutowej lapu s nowa w polirowac a dostanu takji krafny blychc, tiz so s polirowanjom se spiritualem jenie dozycz nijemaja. — S nekotrym blesckami tuteje kompozicji moze so bjes pomozy tychlerja w nekotrych hodzinach zyla dolmaja nadoba jeneje swy ponowic.

Hłowny roszczelaz depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiserl. königl. Privilegiums-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Kirchengasse Nr. 8,
hdzej, moja so piyne poruczenja s pschipotoczeniem placisnym
dokelz so w Austriji do wukraja „postnachadme“ nijehodzji
pozlatek, na czoł so kompozicja hnydom pozele.

Płacisna: 1 flacon (s powuczeniem) 15 nsl. —
1 duż. flacons 4½ tl.

■ Mjenje hacz 2 flaconaj so pozlatek nijemaja. ■

Aviso!!! Njech so tunc narodzitsi niewolekzbiorony
njen oficii. Dokelz pschi prawym nalozeniu tuteje kompozicji
so teko dobryka sczini, so budze dotalne woschnie polisrownia
borys zyle psched tutym nowym praktissim wunam a
kanjom dozacz dyrkierz, dha pryski so kijdy, so by so psches
pruhu pschipotoczil, a pozajem na wosiewiene wopisimo je
neho najwozbenischeho wozczenego, taž tez na resultaty, tiz su so
s tutej politur-kompozicji w Austriji dozvite.

S dobom so na nowoponizeny tarif s pschipowesjenie ledzne
zini, psches czoł so fracht jara pomijenshi. Bjeniesy njech so
pschi piynych skasaniach borys hobi pozele, dokelz so pozyki
do wukraja tudi s „postnachadme“ cymicz nijehodzja.

W opis mo: Wyjatkoczeszny krajec! Bledz nekotrymi
dnjami bu mi priha Wachereje politur-kompozicje pschipodata, s
prostrou, ju chemiskej analysy jeje wulkow podczishnycz. Ja bym
tutu pruhu swiernej tak derje qualitativenaj taž quantitativenaj
analysy podczishnycz a jeje pschipodre sienoczenje sa dospotnie dobre
spomnat a t. d.

Wasz najpodbolnijsi

Dr. Werner,

direktor politechniskego instituta we Wroclawiu.

Pschi nectzischim sadowym czaſu, hdzej zoldkowe
wobczeznoscię czasto saſtupja, moze so zwetosnath

Dr. med. G. C. Kochowu
universalny zoldkowy horki palenç

(Universalmagenbitter)

s polnym prawom jako na jlepschi a najsprawnischi
pomoznym frédk poruczic. — Sklad w original-
nych bleschach po 10 nsl. ma

w Budyschinje knies Wilh. Jacob,
w Lubiju = F. H. Müde,
w Kamjenicu = Herm. Kästner,
w Zitawje = Reinh. Werther,
w Newosalzu = Rich. Bamberg,
w Biskopizach = Bernh. Kunza.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodzjerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwisze wotwodzujac
wschitko, schtož wicj salozuje, s khoreho cjeła won, a skuja
jako weshh hojazh frédk psche wicj a rheumatismu wschitlich
druginow, jako psche woblicz, schiju, bróst, a subybole-
lenje, psche hlowazju, rucznu a nohou wicj, psche kaſanje
w boku, psche drjenje w stawach, w kribjeczce a w bledrach,
psche drjenje we wuchomaj a t. d. a ma je na pschedan
w pakcikach s wufasanim, tak maja so trjebac, po 15 nsl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Sa thch, tiz su na woczi bedni!

S najwyschej konzezji wuhotowana
zwetosnata wopravdzita

Dr. Whitowa wodziczka sa woczi

wo kotrejz woszehnym skutkowanju su so hizom wat lata
1822 pschewedczili, so a flacon 10 nsl. stajne czerwia
sczele psches jenickiego fabrikanta Traug. Chrardta w
Großbreitenbachu w Thüringskej a bym ja kniesej
Gm. Menznerej w hrodowskej haptyni w Budyschinje
poruczil, ju sa mnie pschedawac.

Tyżazh khalbu dwazych listow a wopiskow se wschitlich
stronem zweta pschipowieduju jeje woszehje sbozomne skutkowanje.

**Wiazh hacz 6000 sprawnych wopiskow
wobchweđa,** so zebi tuta prawdziwa Dr. Whitowa
wodziczka sa woczi wat Traug. Chrardta niz psches
seharne wukhvalenie wulkotny wobkierk dobyleka nijes,
ale psches zwrozu dobroscz, dokelz stajne sahoſi a zene
njeschfodz.

Wopisko. Nhdje psched 3 njezeleni czerpiach na
sahorjenje woczow a bu mi Dr. Whitowa wodziczka sa
woczi radzena, ja je naložich po tym, jako je pschipasane,
a sa thdzeni běshtej mozej woczi zile sahojenei, schtož
s tutym s podpisom mojego imena wobchweđam.

Parlament pola Schwela, februar 1867.

Fr. W. Vogelgesang.

Piwarnia we Bulkanecizach pola Duboho,
s prawisnu wuschenkowanja a hoscen-
zarjenja, je se zwetodneje ruzi na pschedan a moze so
wscho dalshe pola wobzedzerja tam shonicz.

R. Henke.

Kublo na pschedan.

Hustez burske kublo w Konjezach, kotrehož twa-
rjenja su so wotpalite, je hnydom na pschedan.

Bjeniesy s wopalneje kashy so hobi wotstupja.

Agent Franz w Budyschinje.

Jedyn bruny frébz a jedyn bruny walach, kózdy
2 lécze starý, taž tez jedyn blétny lisichak su na pschedan
w Jenkezach pola Wiczejek.

„Dr. Friedricha Wernerera prawy a wjesty nebeski psuez
jeneho Kschesiana. 2. dízel 1785.“ podpisana kniharnja
pýta, so by ſou kupita.

Kniharnja Smolerja a Piecha.

Powschitkonna ażefuranza (Assicuracioni Generali) w Trieſeſe.

Rukowazy fond: 22 millionow 2 scz i tyſaz ſchēnakow.

Žiwjenje ſawęſčaze wotdželenje.

Shromadna ſawęſčena ſumma konz 1864 ſchēnakow: 33,398,422 14 fr.

Nawdatych prāmijom w lēcje 1864 1,279,303 70 fr.

Wosiewenych ſchłodowanijow w lēcje 1864 657,086 77 fr.

Powschitkonna ažefuranza w Trieſeſe hjerje ſawęſčenja horje na žiwjenje c̄lowiekow na najwſchelakſche waschnie ſa najtunischi a twerde prāmije a to:

w kapitalowych ſawęſčenjach ſ dobytkom a bjes dobytka ſa ſawęſčenego; wotdželenje ſ dobytkom poſticia ſawęſčenym woſebny wuzit;

potom we wſchitkach družinach rentowych, wěnownych a tantiemowych ſawęſčenjow.

W wſchitkemu wukosowanju a ſ wobstaranju ſawęſčenjom poruczeja ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

we Woporku: Bernh. Hilbenz,

we Wjeleczinje: Moriz Wenzel.

Ležomnoſez na pſchedan.

Khějna ležomnoſez čzo. 17 w Hajnizach pola Budyschini, wobſtejaza ſ nowych maſtivych najlepje ſrjadownych domſkih ſe ſahrodu, bróžniu a hródzu, kaž tež něhože ſ 13 körzami najlepſcheho pola a luki, je ſe ſwobodneje ruky na pſchedan.

Knies pſchekupz Geher w Budyschinje budže tak dobrý, ſo na kupjenje ſmyklenym bližſhu roſprawu da.

M. Th. Nága.

W 2. januara pſchichodneho lēta pytam ſe jeneho pilneho, sprawneho, wopilſtu njeppođateho hospodarskeho wotrocza. Zenož tajž, kiz maja dobre wopřima, ujech ſo ſamotwojeja w Grüñnarjez domje w 2. poſthodze na ſmukomnej lawſkej haſy.

Grimm & v. Otto.

Dickowa fonceſionirovana daloko wuwołana ſpodžiwnje hojaza žalba, kotaž je ſo najbóle koždy ras jako dobra wopokaſala poruczeja ſo w žerdlač po 3 nſl. a po 12 np.,

wot hródowskeje haptysi
w Budyschinje.

Skótny pólver ſ čerſtwych ſelow,
Korneuburgski skótny pólver,
Pólver pſche fólkı,
Pólver pſche pripotawu proſzatow,
Lockwizski balsam,
Bischankowy ſałſowy pólver
poruczeja

Hrodowska haptyska
w Budyschinje.

Nakładnikaj: Smoleń a Pjech. Cięć L. A. Donnerhaka we Budyschinje.

Lamany rajß

punt po 18 np.,

ſuſchene turkowske ſlowki

punt po 15 a 20 np., ſo býchu ſo ſpeſčnje wurumowale;

ſh o ſ e j e

punt po 66 np., 70 np., 80 np., 90 np. a 100 np.;
dobre wotležane

pſalzſke c igarry

100 ſchtuk po 14 nſl., 25 ſchtuk po 4 nſl.;
dobre wotležane

java - c igarry

100 ſchtuk po 19 a 20 nſl., 25 ſchtuk 5½ a 6 nſl.;
wſchitke družiny

čiſtých a ſłódkich palenzow

po ejmarjach a khanach
najtunischi poruczeja

Carl Noack

na ſwoneknej lawſkej haſy w Budyschinje.

Kedžbu!

Zutſje njeđelu 16. augusta t. l. fehelekuſenje
wo jedyn por rjaných buſkinowych kholowow a potom
reje.

A. Kmoch w Gſowrzejach.

Kedžbu!

Zutſje njeđelu kuſenje wo kuſbaſh we Wadezach
a tež w Koprzačach.

Domkhowanka w Budestezach.

Njeđelu 16. augusta reje a nowopjeczene tykanzy.
Sapoczątk w 4 hodzinach, k czemuž najpodwoſniſcho pſche-
proſhuje

Gruhl.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
ktiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, pfaći so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo placi
6 np. Štvortletna předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W oprijeće: Najnowsche. — Swētne podawki. — Ze Serbow: S Mílež. S Wutokcžiž. Z Dubrjeňta. S Ka-
mijene. S Voranez. S Krebe. S Marijneje Studnje. S Vrešynti. Se Slaſlowa. S Jaseńzh. S Hufli.
S Kroczebusa. S Glinz. S Noſydełz. Se Židowa. S Budyschyna. — Pschilopk. — Cyrlwinje powieſce. —
Hanž Depla a Mots Tunta. — Nawěstnik.

Płaćizna žitow a produktow w Budyšinje.

15. augusta 1868.

D o w o z:	Płaćizna w pferézku			
	na wikač, na bursy,	wysza. nižsa.	najwyšsa najniż	
Pscheniza . .	fl. np. fl. np.	6 20 — 6 —	7 — 7 —	6 20 —
Kožla . .	4 22 5 4 15 —	— 4 25 —	— 4 20 —	
Iecjmjeni . .	4 5 5 3 25 —	— 4 5 —	— 4 —	
Bowk . .	2 22 5 2 20 —	— 2 25 —	— 2 20 —	
Hrošč . .	5 25 — 5 —	— —	— —	
Wola . .	— — — — — —	— —	— —	
Klaps . .	6 5 — 6 —	6 — 6 7 5	— —	
Jahly . .	7 20 — 7 15 —	— —	— —	
Hejduschla . .	6 — — 5 25 —	— —	— —	
Kana butry . .	— 20 — — 19 —	— —	— —	
Kopaklomu . .	— — — — — —	— —	— —	
Zent. hyna . .	1 20 — — —	— —	— —	
Lane hymjo . .	— — — — — —	— —	— —	

Spiritus placzesche wcżera w Barlinje.

19 tl. 15 nsl. a 19 tl. 10 nsl.

pscheniza 72—84 tl., kožla 50—57 tl.,

(to je: sa 25 prustis farzow.)

repikowý woliç (nječiſćený) 9 tl. 15 nsl. —
(Cžiſeñny, kaž so w Budyschinje pschedawa-
stajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. držiſki.)

Czahi sakſkoschlesyńskeje železnicy ſ Budyschyna.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połonja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wječor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wječor 6 h. 52 m.*; wječor
9 h. 38 m.; w než 1 h. 17 m.

* Pschedankjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)

†) Pschedankjenje do Žitawy.

Pjenježna placzisna.

W Lipſtu, 20. augusta, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowanżazý czerwienj stoty abo duktat 3 tl.
6 nsl. $8\frac{5}{8}$ np.; winske bankowki $88\frac{3}{4}$ (17 nsl. $7\frac{1}{2}$ np.)

Najnowsche.

Washington (w Amerizy), 8. augusta. W
někotrych, k wječoru ležazých krajinach je skótny
mór wudyril a so jara spěšnje rospchěsczera.

Win, 19. augusta. Dokelž w Turkowſkej ſ
njeněrom hroſy, dha je minister wójny wobsankuſ, ſ
pchedawanie a wożenie polvera a bronię do Ser-
bie, Rumunije a Bośniuje wobmijesowacž. Wjetſche
dželby polvera a bronię změdža jenož potom psches
Awstriju do tutych krajow, jeli tamniſche kuejer-
stwa wopiszma dadža, so ſu ſebi je ſkaſali.

Jene winske nowiny powiedaja, so je ſo w
Rumuniji ſaſo něchtio Bolharow ſhromadžilo, kotſiž
czędža rěku Donawu pschekrocžiž a Turkow nad-
panycz.

Dražđany, 20. augusta. Dokelž je skótny
mór w Bułowinje a w Delnych Rakuſzach ſaſo wu-
dyril, dha ſo howjada, koſy a wozky, kotrež wot
tam pschiendu, do Sakſkeje puſchczecž njeſnijedža.

Dražđany, 20. augusta. Po naſymſkich
manövrač budža eži wojažy, kotſiž tsecze lěto ſluža
a na nowe lěto do reservy pschedstupja, najſkerje na
dlěſchi ežaſ domoj puſchczeni.

Budyschin, 20. augusta. Dokelž ma ſo móſt
bjes Polpizu a Kiflizu porjedžecž, dha ſo po nim
wot 23. augusta hacž do 5. septembra jěſdzicž nje-
može a maja wosy ſa tutón ežaſ ſwoj pucž psches
Rowu Wjež abo psches Huczinu wſacž.

S Peſhta, 19. augusta. Tudy čyžchu mi-
niſtra Deaka ſkónzowacž, ale prjedy hacž ſo to ſtač
móžesče, buču winowacži doſzahnjeni.

S a k s k a. Nowy wojerski saken je wjele ūkrowischi, dyżli starz, kotryž hacż dotal w sakslim wójsku mjezdou. Tak bu wóndanjo jedyn wojaz, kiž bē šo něłak spiecził, i 12-létnej schrafie wotbzudżen, po starzim sakenu by wón s 2 létomaj woteszchoł. Duż je ministerstwo wójny na zyłe wójsko wukas wudako, s kotrymž wszech wojakow pśchede wsčitkim spiecżowanjom a pśched družimi pśche-stupjenjemi warnuje, s dobom pał tež wsčitkich offizierow a podwyszczekow napomina, so bħadu wojakam żanu skladnosć i spieczenju njedawali; wożebje sakuje šo, wojakow znadż storkacż abo iżiž šo hrubje dotknęt.

Dla porędżenja mosta bjes Vulkojn u Hlinu šo tam wot 15. augusta jézdżic njeħodzi a maja šo wosy teho dla na Maiku Subrnicżu a Hucijnu wobroġicż.

W Draždjanach bu 11. augusta hlowna shromadžisnu sakskiego bibliſkeho towarzystwa wotdżerżana a 12. augusta kowyczešhe šo tam 49. létnej dżen sakskiego evangelsko-lutherskiego hlownego miżjonskiego towarzystwa, pjski cżimž i. farař Imiš s Hodżija miżjonsku rycż we wċerpōnym a hnuiżżym wasħnju dżerżeshe. Spomnjene towarzystwo je sañżene lěto 12.894 tolet dothodow mělo.

W Kreiſhi pola Draždjan je żona jeneho dżelacżera 11. augusta tſioch strowych a čierstwych hólzow porodžita.

W Awje pola Schneeberga pułny šo 15. augusta parny fotok w Għażnejx maschinowej fabriżi a bu pjsi tħm 50 létnej tepe Unger s Eibenstocka tał wopalen, so durbieshe fa něłotre hodżinu wumrjeċż.

Jako čħażżehe šo schafnat Hennig na sakskobajerskej żeleznizħi wondanjo na żwoje město horla na jenym wosu kħnixx, prahni wón, dokelż cżah runje pod jenym mostom jézdżeshe, s hlowu tak ħylnie do murje, so na měsječe mōraħi wosta.

W lěgu bjes Khróstawu a Kemberkom je šo 13. augusta $\frac{1}{4}$ körza stanja a ferfkor wotpaliż.

Blijsko Hartigswalda staj šo 13. augusta 2 körzaj lěha wotpaliż a mějachu ludżo wjele próży, priedy hacż mőjaħu wohien podużħej.

W Mīschnu šo wot 15. augusta hem frake winowe kicze pśchedawaja a je iżi tam wsħedniye wjele na pśchedau.

Jako fórmān Dähnert 14. augusta w nożi w jédnatej hodżinie po schukeju njedaloko Trachawa jézdżeshe, pocża šo jeho wos palicż a je šo s nim też fa něłotre sta tolet wsħelashich tworow spaliku. Dähnert mőżeshe konje lědy pkomjenjam wutorħnej, pjsi cżimž je šo pał kħetro jara wopaliż. Wohien je pjeċċa pjsches to nastak, so šo na wosu jena blesha petroleja pułny a šo petroleum potom żam spalici.

W Pillniżu je šo 14. augusta na tammiżhim krawiskim kubie jena kolnja wotpaliż.

W Einsiedlu sta šo wóndanjo to njesboże, so w Breitfeldz fabriżi 18-létnej dżonka wobħedżera teje kamejje parnej maschinie tak blijsko pħiñiż, so ju jedyn kruċ-

gratu fa draſtu hrabni a něłotre raſy tak wobċiżiñ, so ta holza hnydom morwa wosta.

W sañżenjih fuqihid dnijah fu wħiċċe thik leż-żewġ wohniż, na kotrej kimi spominili, też hiċċeje wħschelak druhe tajse wohnie bixle. Jedyn wot tyżi najwjetiżi bē 17. augusta njedaloko twjerdiżiżny Königsteina bjes Gorisħhom a Pabststeinom a je šo tam 40 akrow 10 hacż 30-létnej schtomow spaliku. Wojakam, kotriż bësże nēħdże 100 s twjerdiżiżny Königsteina k pomożi pħiċċi klo, a druhim ludżom šo skončnejne radji, palenju mjesħi stajicż.

W Clauzniżu pola Freiberga pocża šo 16. augusta kħeja wudowu Müllerweje palicż. Dokelż ani wona oni jeje 24-létnej kħiñn wiċċej njebe, dha cji, kiż na ha-sħenje pħiċċibż-żaq, wokna wubiqi u wo iż-żiwe Müllerweje tċeż-żu rosrubnnej hlowu namakku. Dokelż jeje kħiñn nihdże njebe, dha nēħħo na to tukfa, so je wón kħwieni macż sarafu kħeġi, so bixxu jeje cżel-ħobu spaliku a šo pjsches to jeho mordarstwo pħiċċi klo.

W Freibergu jaċċeli šo 16. augusta oberleutnant hrabja Holzendorf, pjsi 1. bataillonje tħelżiż stejazzu, a to pjeċċa teho dla, dokelż bësże nēħħi nnejlu nnejlu nħelubosnoċiż se kwojim wħiċċiħi offizierom mēl.

Pola Probsthaidy je šo 17. augusta wétrniż wotpaliż, pjsi cżimž šo też hiċċeje wuski kruċi schċer-riżżeż-żewġ spali.

Prużi. Kral šo 27. abo 28. augusta do Barlina wróċi. Wón je 16. a 17. t. m. w Homburgu pobix.

Něłotre pruske nowinu piżżej, so dha pruske knieżer-stwo bliżżejmu nēmiskemu parlamentej saken i wuwyednanju prijòdkpotoljuż, po kotoriż bi šo w pjenjeżiżnajh należnoċiżiż poknożon-nēmiskiho swijsfa decimalny system pħiċċiak. Decimalny system to bi xebbi nihdże tak wjele rēka kaj „dżebatkwu pporjad“, to je, so dħirbi fl-ħeborni krosi pħiċċiġodniye we wszech spomnjennihs nēmiski krajach 10 nowiżi pjenjes mēcż, kaj je to w Saksej hijom dawno wasħnje.

W Kralowżu (Königsberg) šu wóndanjo wuski wohien melli a wsieħi twarjenja wulħe rycż-żukka Spittelhofa pola Elbinga šu šo wotpaliż. Skoda je jara wulħa.

A u s t r i a. Dokelż ma šo w bliżżejim cżażu cżejjli hejm w Braxi wotdżerżez, dha je tam w tkhix dnijah jedyn minister s Wina pobix a tkhix sapożkanzow, kotsiż s cżejjim ludom dżerja a dotalnh krajnej pporjad fa nje-prawu a nje-sakonti maja, namolva jał, ale wsħiżiż šu šo sarjekki. Woni qidżiż pjeċċa jenoż do xejma pħiċċi, so bħadu pħiċċiżiżo njeħmu protest sapożkili, a potom hnydom sażgo w żwoje stronu hicż a šo na nim na żane wasħnje dale njevobbdżiżiż.

Winie ministerstwo ma strach, so šo fa cjaż cżejjek ho xejma znadż nēħħiha hara stanje, a je teħo dla wuski wójsko — nihdże 80,000 muži, wokolo Braxi w hromadu sejha jnħix. Cżejjek xejm budżet pjeċċa jenoż tħidżen tracż.

Polazn w Galiziji poczynaja tež pschejivo winskemu ministerstwu morkotac; pschetož jich sapožkanzy na shromadnym winskim sejmje su tam stajnje tak hlesowali, kaž baron Beust chyžsche, w nadziji, so galizszy Polazn sa to wjetshce prawa dostanu. Ale nětko, hdzj je Beust s pomožu Polakow Awstriju pod němske a madzarske kniejshtwo dovede, won w Polakach nicžo wjedzecz nochze. (To su jim Češkojo dawno předy prajili, so woni sa pwoje klužby wot Beusta žadny džak njedostanu, a běchu jim teho dla radzili, so njedyrba do Wina hitz, kaž tam Češkojo schli nješku. Ale woni njepožluchachu a su po taikim Polazn wožebje wina na tym, so su Čekowjenjo w Awstriji tak žakoňne podečjischzeni).

We wschelakich stronach češkeho kraja běchu so wot wschelakich ludzi (najbole wot gmejnſkich přjódſtejerjow a měščjanostow) wulke ludowe shromadzisny wupižake, na kotrejch chyžchu Češkojo wo wschelakich naležnosćach radu skladowacj. Haž runje je wjehnosć tafse shromadzisny kóždy ras sakasaka, dha je so na postajenych mestach tola pschezo wjèle thbzaz ludzi — haj hacž do 10 a 15,000 — shromadziko, kij su ſebi tam spěwali, to a wono powjedali a prawam čeſkeje króny ſlawu wunoſheli. Wjehnosć je nětko s kóždeje tafseje shromadzisny někotrych do pschepytanja waſka, so by jich pochoſtała. So tym pak nožnebža druhy, kotsjž su tež na taflich shromadzisnach byli, spokojni bycž, ale khodža s hromadami na ſudniſke haſtne, prajizi, so su woni runje tak winowacj, kaž czi, kotrejch je wjehnosć do pschepytanja waſka. — So wjehnosć wschitich khostacj njemóže, to je wěſte, a so by tyh, kij su ſhami wobſkoržowacj pschiñdu, cžim ſkerje wotbyka, dha ſebi nětko na to waſhne pomhacj pyta, so wudawa, kaž by jich ſlowom njewěrila. Ale to wjèle njepomha, ſkoro wschědnie ſaſo druhe hromady burow s tej ſamej naležnosću na haſt pschiñdu.

Bajerska. Někotre bajerske nowiny pižaja, so ma bajerski kral wotmyſlenje, so s ružovskej wulkoſnejnu Mariju (džowku nětčiſkeho khězora) ſlubicj.

Fransoſka. Napoleoniſki džen, kij so 15. aug. ſƿoječeſche, je so směrnje ſkonečlik a njeje na nim žana hara byla, kotrejž so předy bojachu.

Serbija. Sserbja su s nowymi ministrami a se ſastupjerjemi wjercha Milana hacž dotal derje ſpokjeni, dokelž ſebi czi wschu prózu dawaja, ſa to ſlukowacj, ſtož ſ zwobodje luda a ſ lepschemu kraja tyje.

W tamniſkich herbskich nowinach, kotrej naſha redakcia tež doſtawa, bě ſa czaž předawſcheho wjercha wulka ſuchota, a móžesche jedyn ſe wschěch druhich krajow něcht ſhonicj, ale ſe Sserbije niz, — pschetož ministro ſo zwobodneho cziſčca bojachu. Ale w tu ſhwilu je to zdale hinal a so tam wožebje wo herbskich naležnosćach ryci a je widzecj, ſo so tam wěrnoſć wjazy njepodečjischzuije.

Turkoſka. Boharske ſběžkarſtwo hſchěje poduſhene njeje, kaž wondanjo turkomſke nowiny wudawachu, pschetož boharszy hſchězjenjo hſchěje pschezo s Turkami wojuja. — Turkojo su so tež s Mitiditami — katholſtmi Albaneſami — někak pschekorili a ſu s tymi tež hijom někotre bitwicžki měli.

Ze Serbow.

*. S Miklež. Tudy bu njedželu džen 9. augusta bies hatami niže naſcheje wžy ſpody jeneho duba morwym muž namakany. Poſdžischo ſo ſpóſna, ſo bě to Handrij Blum s Panjez pola Horneho Wujesda, kotrehož dwaj muzej hijom pytaſchtaj.

Blum běſche hewak khorowat a je jeho tam najſkerje Boža rucžka ſajala.

*. S Wutolcžiz. Schwörtl pschipołdnju džen 13. augusta ſo tudy ſtanje w kęſčach, naſhemu rycerſtubkej kluſhazých, w tak mjenovanym Wjetkez leſku paleſche.

Dokelž běſche bórſy pomož bliſko, dha ſo dale žana wulka ſchoda ſtaka njeje.

Z Dubrjenka pola Kulowa. Džen 15. augusta popołdnju po přejzich wudhri we naſchej wžy na Čeſkolicem dworje wulki žadkawý woheń a ſpali ſo za poč hodzinu 9 burſkich ſubrow ze wschěmi pôdlanskim twarjenjemi a kloſterske hajniftwo. Dokelž běſche wulki cyrkwiſki ſwiaty džen, njeběchu ludžo doma, hale běchu hakle na dompučju z wjehvora; wot swojoho wobſeženſtra ſkoro ničejo wjac wjehvora; ſchoda a nuza je pschewulka: cyle žně, wjèle ſkotu, drasty, pjenies, ratařſkeho gratu ſu do popjela pschewobrčene. Powjeda ſo, zo je woheń wschół we ſtanju, kij je ſo pschez ſlónčne pruhi ſamo zapaliko; hacž to wěrno je, njemóžemy prajicj. To je we tutym ležje druhe wobhnjowe njezbožo we kulowskej woſadze a tole njezbožo je wjèle wjetshce hacž te prěnje we Sulschecach 12. meje, hdzj ſo žane žně ſobu njespaliſhu. Boh tón kniez chék ſo ſmilicj a nam ſi pomoc ſtacj!

Woheń je ſnadž psches to wschół, za je ſebi něchtón tobakowu trubku na dworje wulkepač a zo je popjet, kotrejž běſche lohlo doſež hſchěje žehličy, potom ſtanje zapaliſ. Dwaj člowejkaj ſtaj teho dla do pschepytanja wzataj.

Hewak powjeda ſo, zo ſtej ſo dwě wosobje jara wopalitej, ale zo buſhcej tola plomjenjam wutorhnjenej.

Ze ſkotu je ſo ſpaliko: 9 ranzow, wjèle ſwini, běhařow a proſatow, kaž tež jedyn byk, kotrehož pak ſu doſkoli.

Nazajtra popołdnju pocža ſo ſuſedna kralowska pruſka hola paſicj a je ſo jeje tójskto wotpaſliko.

S Kameneje pola Radworja, 16. augusta. Dženža dopołdnja wokolo 9 hodzinow, jako běchu wschitzy wjetshce w Radworju ſe mſchach, wudhri w dworje živnoſcerja Rencža traſčny wohēn a bórſy ſtejachu wschitſe jeho

twarzjenja w pkomjenjach. Pschi tej wulkej szuchocje a horzocje so tež borsy twarzenia kublerja Khilana sapopadzechu, hac̄ runje bēchu wschitke s zyhleimi kryte a nimale zyle maſivne. Wot tutych sapalichu so hisczeje tež twarzenia Rječkez kubla, tiz bēchu, s wuwsczom hrōdze, tež maſivne a s zyhleimi kryte. Zyle žnē a wscha domjaza nadba je so tym wobohim wotpalemym spalita, a kajzjž wote mſche domoj pschibezachu, tajzj s proſnymaj rukomaj steja.

Pola Khilanez su tež 4 formne ſwinje a pola Rječkez někotre prokata we wohnju wostake, Rencjez ſwinjo pak bu hnydom faktote, dokelž bē jara wopalene.

Khilanez kubko je so hižom tsi krócz a Rječkez dwaj krócz sa krótkie lēta wotpali.

Wot tych wotpalemych nichtón ſawesczene nima; Khi lanez a Rencjez su prjedy doſhe lēta ſawesczeni byli, ale ſawesczenje loni wotedali.

Wot ſykawow bēchu na pomoz pschijek: radworska, lutobęžanska, khejnianska, komſežanska, kujpanska, minakalska, kchwacjanska, kuhowjska a malomjelskowska. Psches prózowanje jich mužstwów so radzi, wohnjej mjesu ſtajicj.

K.

S Voranez. Wutoru 11. augusta bēchu ſebi na tudomnej tak mjenowanej Krawez horeje paſthyržy holsy wohen ſadžekali, kotryž pak tak wokoło so hrabasche, so ſo trawa na ſpomnjenej horeje a na njej ſtejaze ſekli wotpalicu. Wot tam ſo wohen po jenym pucjiku — a to hisczeje napſtecziwo wetsfilej — dale palesche, tak ſo ſo tež kruh Ćzornakez ſeklow wotpali. Njebudžiſche ſo ludjom poradžiko, wohen ſlonečnje podužycz, dha budžiſche ſo lohko doſci ſtači mohko, ſo budžiſche knježi dwór do wohnjoweho stracha pschijec mohk.

S Krebie. Niedželu 19. juliya bu w tudomnej woſadze wot towarzista ſa ſmuckomne mižionftwo woſebity mižionſki ſwodžen (ton tsecz, kotryž je towarzisto w Hornych Luižach pruskeje dželby wuhotowako) ſweczeny. Nasch pscheczelny Boži dom běſche ſ kwtami a wěziami rjenje wudebjeny a napjelni ſo najprjedy ſ bohatej ſyku němſkic a po njej ſ hisczeje wo wjele bohatschej ſyku herbſkic woſadnych a kemscherjow; bēchu tola ſe wſchēch ſuſodnych woſadow pschi wſchej dalotſcji a hubje noſcji pucjow w holi knježa duchovní ſ mnohimi ſwojimi woſadnymi ſem pschijchli, njekežborowazjy na pschesmernje wulku horzotu, kotryž mějachy. Němſkej woſadze ſtají ſ. duchovný Meifnar ſ Měrjowa, na podkožku ſczenika Lukascha 15 „dobreho paſthyrja ſmilazu luboſej“ psched woči, proſho a napominajo, ſo by tola ſmileneje naš, kotrymž je ſo tak wjele ſmilnoſcje doſtaſo, czerilo, ſa tymi ſhubjenymi a ſaſkudženymi khodžicj a jich pytacj, pschi ejimž te pucje poſafowasche, na kotryž ſmuckomne mižionftwo pomoz pschijecj phata. Šnjes farač Imiſh ſ Hodžije pak ſwēdžesche ſ móznej wohniwej ryczu Eſer-

ham wo tym ſchymu, kotryž ſam prawje woſwobodži, a wutroby hukolo hnujo a ſajimajo proſchesche a napominaſche wón, ſ Ieho mozu puta a ſwiaſki hrēcha roſtoracj a potom tež druhim pomhacj, iich ſe ſtužby hrēcha woſwobodžicj. — Po kemschach ſendzechu ſo woſadni pod hukodnymi ſchomami ſarskeho dwora ſ nowa w hromadu, ſo bychu po wuſpewaniu kherluſcha a modlitwy hisczeje tak wſchelake ſe ſmuckomneho mižionftwa, kotrež ſebi hisczeje wjele dzěla žada, ſkyscheli a hdyž tež Boži deſchc, dohko žadany a rano hisczeje woſeſje wuſproſheny, ſylnje dele ſchuczesche, dha njemožesche tola woſadnych roſecžericj, kotryž hakle wjedzorne ſměrki roſhownowachu a do wſchēch ſtron roſwjeſdzechu. — Psches 17 toleč bu ſa mižionftwo ſkładowanych, bjes tym ſo běſtaj dwaj kolporteuraj, kotrajz tu běſtaj, (jedyn ſ njeju ſ. Mikana ſ Budyschina) ſa nimale 14 toleč herbſkic a němſkic knihy roſpředaloj; ſhtož woboje je ſawescze ejim bohatsche roſhownanje, ejim bōle je naſcha malo plódna krajina psches lētuſchu dohko trajazu ſuſhotu jara cjerpika.

(Ssobudželeny ſ „Kirchliches Woſchenblatt für Schlesien und die Oberlausitz No. 32.“)

S Marine ſtudne pola ſsmječkez. Věžha je hac̄ do 15. augusta 251 woſobow ſem pschijek, ſo bychu w tudomnych kujpelach pomoz psche wſchelaku khorſej phatali.

S Brēſhni ſola Deltneje Horki. Sañdženu wutoru 18. augusta rano w 1 hodžinje wuñdze w domſkic tudomneho ſahrodnika Müßigganga wohen a hac̄ runje borsy ludžo ſ pomoz pschindzechu, dha ſo tola niž jenož tele domſke ſ bróžnu, ale tež domſke, hrōdze a wumjent kublerja Wiežasa (Lehmanna) wotpalicu.

S Skaskowa. Wot 12. augusta palesche ſo na tudomnych knježich brunizowych podkopach hromada drobneje brunizy a njemóžachu wohen podužycz. Hac̄ je jón poſleni wohen ſahafnyk, njeje nam ſnate.

S Jaſenž ſ pod horami. Na tudomnym ſteudtež rycerkuſle wudhri ſrjedu 18. augusta w jeney koſni wohen a ſo ta ſama laž tež pôdlanska bróžen ſ zyhlymi žnjetimi wotpali.

S Huſki. Sañdženu niedželu je tudomny Zletny Bjeđich Ernst Berndt najſkerje psches to ſwoje žiwenje ſhubit, ſo bē ſkrađu ſ jenemu wódnemu kótliskej njedaſoko woſydenja ſwojeju ſtarſcheju ſchoł, tam pschi czerpanju do njeho panek a ſo ſaduſhle.

S Kroczebusa, 18. augusta. Sañdženu nôz na poč jednej hodžinj pocja ſo tudy na starých horničerſkic vilach palicj. Wohen wuñdze pola pschekupza ſuhna ſady w destilloziji a pschesmernje kherlige dale, tak ſo tež kheje jeho dweju ſuſhodow, Augusta Duha a Eduarda Duha borsy we wohnju ſtejachu. Dokelž pak běſche hnydom rukow, wody a ſykawow doſci, dha wotpalicu ſo

Kuñej jenož sadnje twarjenja, kheja Augusta Ducha, hacž runje ju woheń ičthyri rasy sapopany, bu tež sfjeržana, ale kheja Eduarda Ducha bu skajena. (Bažnif.)

S Glinz. Wutoru 4. augusta pocza so pola Nowikę phř (póč) ham wot ſebje valicj. Psches Vože wiedżenie ſta so to runje w čaſu, jaſo tam w brožni mkočzy běchu. Čiž tón dym phtnyhu a woheń ſahaſkyhu, předn hacž móžesche tutón hródz sapopadnycz, pschi lotrejz wón ležesche. — Druhim paſ njech je to k warnowali, so bychu poſkuči phř pschi twarjenjach na hromadu njeſmetali. (Bažnif.)

S Noſy dlež pola Barſchę. Póndzelu 10. augusta wotpaliſtej so tudy dwé bróžni ſe wſchém, ſtož we nimaj běſche. Woheń je, kaž so ſda, ſaloženy. (Bažnif.)

Se Židowa. Sañdzeny ſchwörtk rano w druhej hodzinje počaču tudy woheń wołacj a wiðžachmy hydrom, so kheja murjerja Pjecha w plemjenjach ſteji. Hacž runje bě wona ſ wjetſha maſivna a ſ zyhlemi kryta, dha je so tſeča a horni džel zyle wotpaliſt a delni wupalik. Psches to je ſpomnjeny wobſedžer wulſtu ſchodus wſak a je so jeho podrožnikam nimale wſchitko ſpaliko. Tuči paſ ſu: dželacjer Deutschmann, dželacjer Pjekat a ktaž Illig.

Dokelž běſche naſha ſykawa, kaž tež wjèle ſykawow ſ města Budyschina bórſy k pomožy, dha radzi so, woheń jenož na tule kheju wobmiesowacj.

S Budyschia. Něhdze psched tydzenjom je naſh herbiſli krajjan kandidat duchownſtwa Šalich (ſ Luthjez) ſwoje pruhowanje pro venia concionandi jara kchwobne wobſtał. Wón hacž na dalishe jako domiazy wuejer w Lipsku wostanje.

S Budyschia. Wyſołe ministerſtwo kultuſa a ſławneho wueženſtwa je dotalneho duchowneho w Kořenje pola Grimmu injeſa Heinricha Adolfa Ženticha ſa zykevinskeho a ſchulſkeho radžicela pschi budyskej krajſkej direkziji pomjenowało. Wón je ſo w lécje 1818 w Žitawje narodžil a ma ſo jeho ſapočanje 1. ſeptembra t. l. ſtaž.

S Budyschia. Sañdzenu ſobotu 15. augusta popołdnju w 4 hodzinach ſapaliču ſo na tudomnym exerzirowanſhcu a niže jeho njeſaloſko dohaje Blejchi w tu ſtronu k Hrubjelcizam ſklanie a kerki. Dokelž bě wſcho jara ſučhe, dha woheń ſpěchne woſko ſo hrabashe a ſu ſo něhdze na 6 kerzach ležomnoſcie ſklanie a kerki ſpalike, kerki paſ jenož 1 abo $1\frac{1}{2}$ kohcia wyſoko, tak ſo budza drje dale roſči móz.

S Budyschia. Jako 14. augusta někotre ſobuſtawu tudomneho a lubijskeho rjemjeñiſkeho towarzſtwa Mörbižez wulke mkyh wobhadowachu, ſta ſo, ſo ſo paſ tak mjenowanego wjetſneho ſtoča, na kotrymž ſo tſio do horneho poſhoda čaſhnycz daſhu, we wyſokoſci 15

kohcزو roſtorhny, tak ſo ſpomnjeni tſio dele panhch. Pschi tym ſebi techniſtar Smiths dwě rjeble ſkama a ſo hewal hiſhce wobſchloži, cigarown fabrikant Klaufi ſebi nohu a jene rjeble ſlemi a ihſherski miſhtr Wallniž jun. ſo lohko wobſchloži.

S Budyschia. Po dohhotrajazej ſtajnej ſuchoſe, ſotrejz bě ſo ſlónčinje tež hiſhce ſylny wěr pschiwdał, mějachmy ſaňdzenu ſrijedu hōdny deſhcz, kiz ſo ſlēdowazu nōz někotre rasy wofpietowashe.

S Budyschia. Sañdzenu ſrijedu jědžesche prýnž Jurij do Žitawy a ryežesche tak dohko hacž czech na tudomnym dwórníſhcu ſtejſe, ſ někotrymi ſaſkimi wſchimi, kotsiž běchu jeho poſtrowicz pschiſhli. Šim běſche pruſki general Tranſeſti, ſ kotrymž ſo wón ſchwörtk wječor do Budyschina mróči, w hoſczenzu k ſkotej ſicji pſchenozowashe a piatku tudomne wójsko pschi exerzirowanju inſpiρirowashe.

S Budyschia. Budyske wokrjeſne ſudniſtvo je 14. augusta mkyneho Wagnera ſ Katharinenberga k tſilénej khostatni (Zuchthaus) wotſudžilo, dokelž bě ſo wón w nozhy wot 6. k 7. januara t. l. w Mörbižez domiſlich a w jich wulſich mkyhach tudy tóſſichto ſchatow a mkyneſmu Augustej Müllerej 30 toleč pjenjes a něchtto draſtu kranj.

Přílopk.

* Něhduskeho ſerbſkeho wjercha Karadžordjeviča teho dla ſa ſobuwinowateho na ſmjerceji wjercha Michała džerža, dokelž ſu pola ieho ſekretarja Triflowiča kwittonki namakali, w kotrymž wſchelazj wot tch, kotsiž běchu do ſkončowanja Michała ſapleczeni, wobſwedeža, ſo ſu tak a tak wjèle pjenjes wot Karadžordjeviča dostali.

* W Libſchizach w Schlesyjskej wondanjo ſydom člomjekow pod jenym topołom ſedžesche, jaſo blyſk do njeho dyri a jich wſhſtich mjenje abo bole wobſchloži.

Cyrkwińskie powjescie.

Křečení:

Michałska chrlej: Jan Jurij Mař, Jana Dubſkeho, wobhdylerja na Židowje, ſ.

Katholicka chrlej: Eduard Michał, Jana Leſchawę, měščezana a khejerja, ſ. — Michał Jurij, Jakuba Kiebižanta, khejerja pod hrodom, ſ. — Kryſtiana Hedwiga, Korne Augusta Klingerja, wobhdylerja, dž.

Zemrječí:

Djeń 6. augusta: Ernst Moritz, Jana Kencža, wobhdylerja w Bręſowje, ſ., 1 l. 7 m. — Maria Małdlena, Franca Gäblera, žiwnoſczerja w Sajdowje, dž., 1 l. 10 n. — Jakub, Petra Delenka, žiwnoſczerja w Šekonej Barſchę, ſ., 1 d. — 10., Hanža rodž. Jurkez, Michała Augustina Bräuera, emeritirowaneho wuejerja, mandželska 69 l. 10 m.

Kak
Hans Depla

a

Mots Tunka

* * *

rozom

wótritaj

a

ludzi pódla

škréjetaj.

* * *

Mots Tunka. Sęh dha pak něhdje na domkhowanzy pobyt, mój luby Hanzo?

Hanz Depla. To so wę, ja bym hiżom něotre wopytał.

M. T. A hdje dha je so czi najlepje lubito.

H. D. Wschudżom běsche rjenje, ale w Kręženzy bē najdušnitscho.

M. T. Ale, cžoho dla to?

H. D. Cžoho dla? Hm, hosczenzar bē pělne reje srjadował, pschi lotrzych so temu přjódłstejerzej, kž bē

jemu we wſchelakich naležnośczech tak jara pomocny był, wulka čeſcz doſta.

M. T. No, — a kajfa to?

H. D. Hosczenzar přjódłstejerzej s rjanym ſłowami kręženčanski ſaſkužbny rjad pschedopa.

M. T. Kajki dha tutón orden je, — ſkoczany abo ſleborony?

H. D. Kožany.

M. T. Szaprlisikla tola! Brerr!!

— Žadny ſtwyphscher wjaz!

Jendželska fawczuk - błyſtcežopasta

ł trajazemu, najrjeúhemu a najtunischemu
ſamopomasowanju ſchpundowanju wſchęh družinow.

Tuto jara w užitne wunamakanje roszkeda so wot mnichich ł pomasowanju natożowanych ſakow atd. woſebje psches to, so psches najlepje radžene chem, hromaduſtejeneje legirowanju ł fawczukom pastu woſebnu wſzelnoſci doſtanje, kotaž tracze jara podpiera, teho dla ſchpundowanje, i njej namasane, wſchę ſrapazy wutraje a pschi něcaſum dopomhanjom wjele ſet rjane woſtanje, a so ł nowa maſac njerjeba. Wyske trajnoſce ſnabi, idož błyſtcež a rjanoſcež na ſtup, žadny pobrońcy präparat na kontinence ſujeje, a jene ſpytanje kóždeho wo dobroſci tuteje pasty pschedwedeſi.

Dželo je lohko a móže je kóžde džeczo dokonjeſi.

Dyska s powieženjom 1 tl.

Hłowny depót pola Friedrich Müller, t. t. Priv. Inhaber in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8, býzej maja so pišne ſtaſanja poſkacz a so požyſti po doſtatich pjemefach hnydom poſczeju. Pschi pišnych ſtaſaniach mjech so placzisna bóſky ſobu poſczele, (dokelž so pschi poſykachdo wutraja w Awiſtrii „poſtoriſchuz” bracž njeſhodzi.)

Ležomnoſež na pschedaní.

Ležomnoſež č. 17 w Hajnizach pola Budyschyna, wobſtejaza s nowych maſiwnych najlepje ſradowanych domſkich se ſahrodu, bróžniu a hróžniu, kaj tež něhdje s 13 kózami najlepſchego pola a ūki, je ſe ſwobodneje ruſti na pschedaní.

Knies pschedupz Geher w Budyschinje budje tak dobrý, ſo na kupjenje ſmyblenym bližſchu roſprawu da.

M. Th. Ráza.

Na delnoživotny ſlemek čerpiazh,

tež tajzh ſe ſlemkami, zyle ſtarymi, namakaja nimale kóždý ras doſpolne woſhojenje psches Gottlieb Sturzeneggera ſlemkowu žalbu. Wobſchérne roſwuczenje ſi wulkej mnohoſežu pomnječza hódných, ſaſtojnifz wobtwierdzených woſižmom móže ſo pschedbězneho pschedwedeſenja dla darmo doſtacj. Na pschedaní w horňeckach po 1 tl. 20 nžl. ma ju tak derje wunamakař Gottlieb Sturzenegger in Härison, Kanton Appenzell, Schweiſ, kaj tež ft. Spaltehoř & Bleh, Drogiſten in Dresden a ſ. W. Kieschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Najnowsche wunamakane.

Bot austrijskoga thjora psches rescript Nr. 1908¹⁸⁰²⁴ s patentom
wuhotowana

wurjadoje priv.

politur = kompozija

je jara lebzbyh bohna tycerjam, drascherjam, drjewo-
bgelerjam i dopolirovanju nowych mbblow a koz-
bym i nowa polirovanju starich a wosfestich abo
tajki mbblow, hdej woli wusitwuje. — Psches
tule kompoziju ho dohotrajne a drohe dopolirowanje nowych
mbblow psches spiritus zyle wotstroni, dokelj je psches na-
rojenje nekotrych treciek bledo abo kachet hotow
polirowan. — Naistenje je jara jednore, rezultat spo-
dobny. — Stare a wosfate mble moza ho psches
jednore rybowanie s namoczeniem platowej lapu s nowa-
wopolirowac i dostanu tajki krasny bychec, tiz ho s
polirowanem se spiritushom zeny dozycz nemoze. — S neko-
trymi blesckami i tutej kompoziji moze ho bies-
pomozy tycerja w nekotrych hodzinaach zyla do-
maja nadoba jeneje swy ponowic.

Hlowny roszczerzy depot en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiseral. konigl. Privilegiatum-Inhaber,

in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
hdej moza ho psche poruczenia i pschipozjeniom placzisnym
(dokelj ho w Austriji do wukraju „postnachnahme“ njezobzi)
pozlatz, na czoj ho kompozija hnydom pozecele.

Ptacjina: 1 flacon (i powiecenjem) 15 nsl. —
1 duz. flacons 4½ tlr.

Wijenie hacj 2 flacony ho pozbacz nemoze. —

Aviso!!! Njeho s mojim skladom czasnikow (se-
gerjow) wschtikich dru-
zinow w nojrjenskim a najbohatshim wu-
bierku, woszbezje na file-
pruhu vsechnezelj, dho proshy ho lebzby, siby ho psches
pruhu vsechnezelj, dho pozbacz je nemoze. —
S dobom ho na nowywponizem tarif je pschimiesje lebzbyne
zimi, psches czoj ho frach jara pomjenosti. Pscheny njez ho
pschi pszych slasianach borsy hony pozicien, dokelj ho pozbacz
do wukraju tudy i „postnachnahme“ cymic njezobzi.

W opisimo: Wysokoczeljemu knije! Psched nekotrymi
dniamy bu mi pruba Waszheje politur-kompoziji pschepodata, i
pristw, ju chemiske analisy jeje wuktor podczisnycz. Za tym
tutu pruhu swinej tak derje qualitativene kaž quantitativen
analisy podczisnycz a jeje pschihodne sjenoczenie sa dospotne dobre
spoznac a t. d.

Wasz najpodwolnissi

Dr. Werner,

direktor politechniskeho instituta we Wroclawiu.

Pschi nectzisnim sadowym czašu, hdej zoldkowe
wobeznoseze czasto fastupja, moze ho zwetoſnaty

Dr. med. G. C. Kochow

universalny zoldkowy horki palenz

(Universalmagenbitter)

s polnym prawom jako najlepshi a najsprawnischi
pomozy brédk poruczic. — Sklad w original-
nych bleschach po 10 nsl. ma

w Budyschinje	knjes Wilh. Jacob,
w Lubiju	= J. H. Müde,
w Kamienzu	= Herm. Kästner,
w Zitarwe	= Reinh. Werther,
w Nowosalzu	= Rich. Bamberg,
w Biskopizach	= Bernh. Kunza.

Druhe dalsche wosjewjenje.

Bo wosanknjenu kralowskego wokrjezneho sudnistwa
w Budyschinje w privatnowobstoržnych tudy saloznych
naležnosćach prijedarskego wjezneho rchtarja Michala
Bjaza w Newbezach, w tu chwilu w Budyschinje s wob-
dlenjom, pscheszivo netczischemu kublerje-wuziwarije
Michala Scholka we Budvorju, wobkorženemu, ho
s wukladowanju wosjewjenja, w czo. 23 Serb. Nowinow
t. l. na stronje 184 wotczischezaneho, s navjedzenju dawa,
so je wobkorženih Scholka dla nastawka, w czo. 16
Serbskich Nowinow wot leta 1866 wotczischezaneho a
rosyczowanje hjes Hanžom Deylu a Motžom Tunku
wopschijazeho, w kotrym je ho kschimba sa teho privat-
nego wobkoržnika a ieho dzownku, Madlenu netko ženjenu
Welsowu w Hrubiešiczych psches pismo spósnaka, po
postajenjach w artiklu 239 a 241 sub e kriminalnosakon-
skich knih i pjenjeznej schrafje wot dwazhcezi tolerjow
a s apłacjenju sudniškich a swonkažudniškich skóstow, w
tych privatnowobstoržnych naležnosćach nastatych, wot-
sudženj.

W Kamienzu, 27. julija 1868.

Kralowski sudniški hamt.

Dertel.

Mojim lubym Serbam

porucjam ho s mojim skladom czasnikow (seggerjow) wschtikich dru-
zinow w nojrjenskim a najbohatshim wu-
bierku, woszbezje na file-
borne cylindrowe a ankrowe czasniki ledzne
cjinju a tym je runy pucz se Schwajzarskeje dostal.
Tez ho wschtike možne porjedzenja czasnikow a hujznych
hrajidlow woszbezje derje a tunjo pod lletnym rulowa-
njom wobstaraja.

Tez pschispominam hiscje, ho tym ja serb-
ske je rheze runje tak možny, kaž nemiskeje.

W Budyschinje **J. G. Schneider**,
na bohatej hazy njezobzko pošta. czasnikar.

Wiczowe a rheumatismusowe wot- wodżerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwiele wotwodžuju
wschtiko, schtož wicz salozuje, s khoreho czeła won, a kluža
jato westsy hojazh brédk psche wicz a rheumatismu wschtikich
druzinow, jato psche wobliczo-, schiju-, bróst- a subhyd-
lenje, psche hłotwazu, rucznu a nohowu wicz, psche lakanje
w boku, psche drjenje w stawach, w kribjecze a w biedrach,
psche drjenje we wuskomaj a t. d. a ma je na pschedau
w paſczikach s wukasanjom, kaž maja ho trjebacj,
po 15 nsl.

Heinr. Jul. Lineka w Budyschinje.

W kniharni Smolerja a Pjecha je sa 5 nsl. dostacj:

Gnadowny woyjt swjateje Marje
we Philippssdorffje.

Spišak J. R.

Magazin polstrowych möblow a skład stolzow wot Ernsta Mühlpforta, tapetierarja

porucja ho se wschēmi hotowymi polstrowanymi möblami, rouleauzami a pružnymi matrazami a bierje horje kōđe
ho sa njon hodżaze dżelo w domie a swonka doma pschi sprawnym a dobrym pošlużenju.

Wobydlenje na snutskomnej lawskiej haſy pola knjesa Eduarda Hartmanna; kłlamy su pschi nowej
męschejanskiej schuli.

Wotewrjenje etabliſementa.

Czesciennym Sserbam Budyschinu a wokolnosci naj-
podwolnischko k namjedzenju dawam, so kym ho ja pod-
piszam w tudomnym měsće (na schulersej haſy čzo. $\frac{2}{3} \frac{2}{3}$)
jako mydlar jaſydsit. Za dowolam kobi na kledowaze
artile, jako: jadromydko, eschwegske žakte woſkowe,
brune žiwizowe a elainowe mydko, lotuſzowe mydla
wschitkich druzinow, (tanninowe, balsamowe) selowe,
semikwajchowoskijowe, windsorske, miedowe, schwab-
ske, žaktejowe a blakowe mydko a t. d., dale bohaty
wubjerk pomadow a woſkowych woſlijoſ, koz tež na
mój bohacze ſrijadowany skład koſiowych, woſkowych a
ſtearinowych kwezow woſebje kędzblive czinic a ho ja
pschi woſebnej dobroſci tworow a pschi najtunisichich pła-
cziñach nanajlepje poruczam.

W Budyschinje, 20. augusta.

Heinr. Kunſchmann.

Woſſewjenje aufzije hrabinskeho Einsiedelskeho hajniſkeho ſarijanistwo w Minakale.

We kujanskim lęgowym rebitu we wobdżenju: w
ſchwinejich jamach budże ho pschichodny ſchwarti dopołnia
wot 9 hodzinow, jato 27. augusta t. l. 11 hromadow
khojnowych pjenkow, 8 hromadow khojnowych haſosow
a 12 hromadow kufcizow a nałamanego drzewa pod
wumienieniem, w termiſi woſſewjoniſimi, sa hotowe pje-
niesh na pschichadzowanje pschedawac̄. „Lębowy pjenies
ho njeplaczi.”

W Drobach, 21. augusta 1868.

Wyschi hajnit Hugo Siegert.

100 ſchiuk tuczneho woſczeho ſtotu je na pschedan na rycerſtuble w Bréſynje.

K 2. januara pschichodneho lęta pytamy jeneho
pilneho, sprawneho, woſilstwu njeppođateho hospo-
darſkeho wotroczka. Jenož tajzy, kiz maja dobre
woſizma, njech ho ſamowjeja w Grüznarjez domje
w 2. poſkhodze na snutskomnej lawskiej haſy.

Grimm & v. Otto.

Jena ſtrowa kylna dójka, kotaž može ſapoczątk
septembra ſastupic̄, ho pyta. Wscho dalsche je ſho-
nicz w Budyschinje na wulkej bratrowskej haſy
čzo. 204 w 2. poſkhodze wſchedniſe wot 1 hac̄ do
2 hodzinow pschipođnju.

Jena dobra džęza je na pschedan pschi židowczañskim
moſeje čzo. 9.

Sa pruske ſchule!

W knihařni Smolerja a Pjecha w Budyschinje su
fa $7\frac{1}{2}$ nbl. doſtač:

Bibliſke ſtawiſny abo bibliſke historije stareho
a noweho testamenta, po ſchulſtich regulativach spra-
wjenie, mjenujz: fe ſłowam kwyjateho piſma powje-
dane a fe ſchyručhami a ſtherluſchowymi ſchtuczkami
wukladzene, ſa ſchule a ſa domu w horniukujſkej
herbskej ryczi wudate ſi wjazy hac̄ ſto bibliſkimi
wobrasami. — Saložk wupperthalſkeho towarzſwa k
roſpochesceranju nabóžnych piſimow.

Tute bibliſke ſtawiſny ſu wot kraloſteho knižec-
ſta w Liegnizy ſa pruske ſchule, do kotrychž herbſke
džeczi kħodža, poruczene a maja ho ſchulerjo a ſchulerki
tajkich ſchulow ſ nimi ſkerje a ſlepje ſaſtarac̄. Ta kniha
je pěkne ſwasana a ſi wulkej kylu rjaných wobrasow
(bilbow) kraſnje wuphſchena.

Delnołužiske knihy.

W knihařni Smolerja a Pjecha je doſtač:
Serski ſajbel ſa němſko-herbske ſchule, ſ jadnym predgronom,
kak we tomzarem ſe dej huzbſch.

Tónle „ſajbel” je na pschikasnu kr. woſchnosci w
Frankfurze n. O. wobdželanh a wudath. Won je nětko
k doſtaču.

Serske arije ſa naſchu lubu mložinu. Sesbérane a
wendane wot Chr. Schwela. 1. ſeſchýw. 2 nbl.

Bramborſki herſki zaſknit 1868. Kóždý thdzeń 1 čižbło.
Šchtwörtſtne placzina $7\frac{1}{2}$ nbl.

W knihařni Smolerja a Pjecha je njeſiaſan
ſa 4 tl., ſwiaſan ſak ſa 4 tl. 20 nbl. doſtač:

Lužiski serbski ſłownik. Spisał a pod sobu-
ſkutkowanjom fararja Seilerja a vikara Hórnika
wudal professor Dr. Pfül w Draždānach. —
Pschiwath je tež wobſcherny poſkaſt němſkich ſłowow,
ſo može jedyn ſi jeho pomožu lohko namakac̄, kak potrjebne
herbske ſłowo rěka.

Giawny džaf.

Wſchitkim tym ſamym, kotsiž pschi kylnym wobnju,
18. t. m. tudy wobrjenym, nam k pomozh pschiindzechu,
woſebje mužtrowam wobeju delnohórczañſkeju ſykawow,
khwaczanskeje a klukschanskeje ſykawow ſa jich ſwérne ſku-
lowanie naſch najwutrobnischi džaf prajimy.

Gmeina w Bréſyny.

Serbske Nowiny.

Za nawěški,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawań

J. E. Smoleŕ.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétla předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swētne podawki. — Wot redakciora. — Spěw. — List na redakciora. — Ze Serbow
S Budyschina. S Borku. — Hanß Depla a Mots Tunfa. — Nawěšnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
22. augusta 1868.

Dowoz: 8146 kórcow.	Płacizna w p̄ererezku na wikach, na bursy,			
	wysza.	niżsa.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	6 10 —	6 — —	6 20 —	6 15 —
Rožka . .	4 22 5	4 15 —	4 22 5	4 20 —
Ječmjenia . .	4 5 —	3 25 —	4 5 —	4 2 5
Borók . .	2 22 5	2 15 —	2 25 —	2 20 —
Drók . .	5 25 —	5 — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	6 — —	6 — —	6 7 5	— — —
Taħly . .	7 20 —	7 15 —	— — —	— — —
Hejbuschka . .	6 — —	5 25 —	— — —	— — —
Rana butry . .	— 23 —	— 20 —	— — —	— — —
Ropasztom . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. syra . .	1 25 —	1 20 —	— — —	— — —
Vane syrno . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus płaczesche weżera w Barlinje.

19 tl. 25 ngl. a 19 tl. 10 ngl.

pscheniza 72—83 tl., rožka 50—57 tl.,
(to je: za 25 prusich torzow.)

repiłowy woli (nječiſczeny) 9 tl. 15 ngl. —
(Ežiſczeny, taž so w Budyschinje pschedowa-
stajnie něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. dróždži.)

Ežahi saſſforschlesyňskeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 h. 35 minutow*; do-
połdnja 9 h. 5 m.; pschi połnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połdnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

*) Pschiſanknjenje wot a se Žitawę a Liberzą (Reichenberga)
†) Pschiſanknjenje do Žitawę.

Pjenježna płaczisna.

W Lipsku, 27. augusta, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý čerwiony štok abo dufat 3 tl.
6 ngl. 8 $\frac{1}{2}$ np.; winiske bankowi 88 $\frac{3}{4}$ (17 ngl. 7 $\frac{1}{2}$ np.)

Najnowsche.

W wo w (Lemberg) w Galizji, 24. augusta.
Sapoſłanz Dr. Smolki na tudomnym ſejmje wu-
kładowaſche, so je to kſchódze galizyſkeho kraja bylo,
so ſu galizyſzy apoſłanzu na wienski ſejm ſchli a
so tam woni teho dla wjazdy hicž nječmijedža. Ga-
poſłanz Zybliſkiewicz staji ton namjet, so by ſo ſ
galizyſkeho ſejma deputazia wuſwoliła, katraž by
pruhowała, hacž ſu te nowe, we Wińje wuradžene
ſakony tajke, so bydu ſo tež ſa Galiziju ſa dobre
ſpójnali. Wobaj namjetaj buſhtaj pschiſataj.

Pescht, 25. augusta. Chrowatſki ſejm ſo
12. septembra w Šahrjebe (Agram) ſhromadži.

Weimar, 26. augusta. Pruski kral je dženja
hem pschiſiel a ſ tudomnym wjelwojwodru 94. regi-
ment wobhadował.

Dražđany, 27. august. Hdyž pruski kral
hem pschiſijedże, so by pschi wjetſich manövrach ſak-
ſkeho wójska pschiſtomny był, budże won w kralow-
ſkim ſakſkim hrodze tudy bydlicž a ſo ſa njeho hi-
žom wobydlenje pschiſhotuje.

W wo w, 26. augusta. Weżera ſu tudy petiziju
podpiſowacj poczeli, katraž chcedža k podpiſeranju
namjeta Dr. Smolki na ſejmje wotedacz. Tuta
petizija ma hižom wjelaz podpiſmow. A czeſczi
Dr. Smolki bu wulki ſaklowy ežah wotdžeržany.

Pjatk budże ſejmnej petizia pschiſodata, ſa to ſkut-
kowacj, so by Galizia ſamostatne kraleſtwo bylo.
Duž žadaja Polazy nimale to ſamo, ſchtož Čezechy.

Satka. We Wendischlunnersdorfsie pola Lubija su ho 19. augusta w 10 hodzinach twarjenja tamnischeho rycerkubka wotpalike. Wohen je, taž so sda, wot jeho proshherja sałożenj, kotrež njeje s tym s poštom był, schtož su jemu dara dali.

Kral Jan a knjeni kralowa staj so 24. augusta do Ischla podało, so byschtaj tam austrijskeho khězora a khězorku wophtaloj.

Njedaloko Naschiz wudhri w tamnischem kralowskim lěžu 18. augusta wohen a je so tam psches něhdje 300 akrow 10—18-lětnich khójnow spaliko. Tež spali so tam 100 kop walčkow, 90 kloftrow pjenkow a 20 kloftrow schězepow.

W Žöpenje pola Borny mějachu 16. augusta reje a bě na nje tež jedyn jědny wot teho wójska pschijsko, kotrež w Bornje steji. Wón bě pak jara pjaný a cijenesche taklu haru, so jeho psched durje žadžichu. Jedyn schewski, kiz jemu pomhaſche, pschi tym padze a ſebi prawu nohu dwójzy ſlemi. Tón jědny džesche potom do Kahnsdorfa, swotkal wón po prawym je, do domu ſwojeje macjerje a pocza tule, taž tež ſwojeho bratra tak bicž, so wonaj wo pomož wokashtaj. Jedyn pěſčk, kiz bě ſa polněho ſtražnika do Kahnsdorfa kommandirowaný, poda so tajkeho wokanja dla se ſwojej třelbu do teho domu, so by tymaj bitymaj pomhaſ. Ale jako wón do khěze stupi, dha tón pjaný jědny na njeho pschiběža a pschi tym taž njesbožomne do natyljneneho bajonetta ſaběža, so ho ſtraschnje klo a so dyrbjeſche we wojerskim lazarecie w Bornje, hdež běchu jeho dowiesli, po některych hodzinach wumrječ.

Bliko Delsniža džysche so 14. augusta jedyn mlody dželacjer ſupacž a wón teho dla do rěki ſtoczi; dokelž pak ho předy doſč wothkódzik njeběſche, dha bu wot Božeje ruciſ ſojath a su jeho cíklo hakle ſa někotre hodziny namakali.

W Žitawje běſche 21. augusta wucžomnik klempnjar Schmidta ſ latarnju, w kotrež běſche ſaſhwěczena ſwěčka, do pinžy po petroleum ſchol. Maſſerje bě pak ſ tých petrolejowych cízivizow, kotrež w pinžy ležachu, petrolejowy gas wступil a bě ſo ſapalik, jako tón wucžomnik ſe ſmězu do pinžy stupi. Tón mlody člowej, kotrehož zhlá draſta bě ſo tež hnydom paſicž počaſka, je potom ſ pinžy wuſkoczik a druhý wobydlerjo teje khěze, kotaž bě bórſy ſ duſchathym ſurom napjelnjena, móžachu w prawym čaſu cíeknyc, Schmidtež ſwójba dyrbjeſche pak po rěblach ſ přenjeho poſkhoda dele leſcž. Dokelž ſo woda ſ sahaſchenju tajkeho wohnja njehodžesche, dha buchu tak mjenowane Buchnercz wohenhafšaze vysli do pinžy cízivizene, wſchitke džerh ſ pěſkom a hnojom ſatfkane a wohen na tajke waſčenje ſa někotre hodziny ſaduſcheny.

Tako 18. augusta jedyn cíah na želesníz do Zwic̄awa jědžesche, wuhlada lokomotivu mějzer njedaloko psched ſobu

džeszo na ſoliſi. Wón džysche cíah teho dla hnydom ſaſtajicž, ale to njebě tak rucze mžno. Ale tuto džeszo, poſpjata lěta ſtara holza ſublerja Junghansa w Kultenje, mějše wulke ſbože. Maſchina bě drje ju podtorhnyča, ale wona, taž tež 10 druhich wosow, bě bjes dalského dotknjenja psches nju jela a jako po ſaſtaſu cíaha džeszo ſběhnyču, njebě jemu dale nicžo, hacž ſo bě na nožu a pschi hubje trochu ſdrapanu.

Tón člowej ſ Klausniža, mo kotrejž tydženja poſjedachmy, ſo je ſwoju macž ſarayk a potom khězu ſapalik, je doſahnjeny a do jaſtwa wotwiedzeny.

Sa noweho universitetneho ſudnika w Lipsku je dotalny kralowski statny ryčník F. A. Heßler (rodjeny ſ Budžchina) pomienowany.

Wot kralowskeho wokrjeſneho ſuda w Lipsku bu 21. augusta 25lētna ženjena Koſowa ſ 15 lětam khostarnje wotwiedzena, dokelž bě ſwojemu třiměſačnemu džesuju ſ jědoſtej wodu ſawdaka.

W Bornje ſu ſo 21. augusta wječor brójne měſčanosty Heinricha wotpalike. Wón bě je wójsku pschedajak a je ſo w nich 359 centnarjow ſyna, 258 körzow wosha a 5 kop ſtomy spaliko.

Se Schneeberga piſaſa, ſo je tam hauptmann Eberwein, kotrež běſche ſ konjom panek, 23. augusta wumrječ.

Pružn. Hrabja Bismark, kotrež wondanjo ſ někotrymi knježimi psches jenu plóninu na konju jěhaſche, je pschi tym ſkoro wo žiwenje pschijsko. Teho tón stupi mjenujzy ſ jenej nohu do njewidomneje džerh, cíehož dla ſo ſta, ſo ſo wón psches hlewou pschecžiſny a to tak, ſo na hrabju Bismarcka panek. Tudem ſo wot wulkeje bolesci ſezny, tola wón bórſy ſažo ſ ſebi pschindze. Věkar, kotrež jeho potom pschephta, rjeſny, ſo ani nutſla ani wonka na cíele nicžo na kruchi njije, a to je ſo poſdžiſho tež dopokafato; pschetoz hrabi Bismarkej něklo dale nicžo njije, hacž ſo ma hiſtice w mjaſku tých ſtarow, na kotrež je kón panek, tójskto bolenja.

Kral je 25. augusta w Koblenzu manöver wotdjeržak, tón ſamý džen Hanau wophtal a ſo potom do Frankfurta nad Majnom podač. Bud jeho wſchudze pschecželne witasche. S Frankfurtu je wón potom do Gothy wotjēt.

So je kral ſ ružowſkim khězoram ſrótke roſryhežowanje měk, na to franzowſke nowiny wulku wažnosci kladža a je ſ jich ſlowow wiđecž, ſo ſu ſ tajkej pschedzelnosci bjes Pruskej a Ružowſkej jara njeſpoložne.

Austria. Šeſtym jenotliwych austrijskich krajow ſu ſo ſandženu ſobotu ſapocžate. Tich je 17, ale najwažniſhi ſejm je cíekli a morawski, dokelž w tuthmai krajomaj na 5 millionow Čechow bydlí, kotsiž ſ nowym austrijskim krajnym porjadkom na žane waſčenje ſpokojni njeſtu. Teho dla je tež pschijsko, ſo ſapocžany, kiz lud cíekſeje narodnosće ſtupuju, na ſejm ſchlí njeſtu, ale

so ſu tam piſmo poſkali, w kotrymž roſeſtaſeja, czechu dla na ſejm pſchińcū njemóža. W tutym piſmje ſteji: 1) ſo po dotalnym prawu bjes czechim kraleſtwom a czechim kralom (kotryž je w tu ſhwilu awſtrifſti khejz) tajſi ſwiaſt wobſteſi, po kotrymž ma czechſti kral węſte pſchiſluſhnoſcze pſchecziwo czechemu kraleſtu dopjelnicz, kotrej dopjelnicz ſu kralowi prijedomnizh ſ pſchiſku gluſili; 2) ſo drje czechſte kraleſtu k awſtrifſim krajam ſeuſha, ale jenož tak dolho, hač ſhwójba nětciſcheho czechego krala njewotemrje. Po jeje wotemrjeczu móža ſebi wo- bndlerjo czechego kraleſtu ſa nomeho czechego krala wuſwolicz, koſož czechdza; 3) duž njemóže žane pſheménjenje w tajſim ſwiaſtu bjes czechim kralom a czechim kraleſtu ſenje žanu móž dobycz, jeli kral tajſe pſheménjenje ſe ſapoſkhanzami czechego luda a kraja na prijodkiſhane waſhnie njewujedna; 4) teho dla wſchitko to niež pſacizh njemóže, ſchtóž je ſo we Winje bjes tajſich czechich ſapoſkhanzow ſa czechſte kraleſtu poſtaſiko; 5) pſches to, ſo je ſo awſtrifſke khejzrſtu do dweju dželów dželiko, ſu czechemu kraleſtu jeho woſebite prawa ſ gwaltom wſate, a 6) duž dyrbja czechy ſapoſkhanz ſadacz, ſo je ſo jemu tajſe prawa hnydom ſaſo wróčza, 7) a 8) dokež je tak mje- nowany „reichsrath“ we Winje czechſte kraleſtu na awſtrifſku provinzu ponizk, dha ſapoſkhanz na nětciſchi ſejm pſchińcū njemóža, kiz nieje ſejm ſławneho czechego, ſ wo- ſebnzymi prawiſnami wuhotowanego kraleſtu, ale jenož hubjeneje provinzy ſejm, kiz ma jeno do hubjenych malicž- koſczoſ rycęcz; 9) wſchitko tajſi njeporjadk k lepſhemu krala a kraja wotſtronicz hodži ſo jenož jeniczy pſches wujednanje bjes czechim kralom a bjes prawymi ſaſtupje- rjemi czechego luda; 10) prawi ſaſtupjerjo czechego luda móža pał jenož tajſy ſapoſkhanz bycz, kiz ſo po tajſim wſlbnym ſalonju wuſwola, kaž ſebi to runoprawnoſcž žado. (Mjeniujž nětko bydli w Czechach a na Morawje 5 millionow Czechow a 2 millionoj Němzow, ale po nět- ciſhim wſlbnym ſalonju maja Němzy tola wjazh ſapoſkhanzow, dyžli Czechoojo, hač runje je thchle 3 milli- ony wjaz.)

Tuto piſmo je 81 czechich ſapoſkhanzow podpiſalo. Tuczi po tajſim na ſejm pſchiſhli njeſku. Heward to tež cjinili njeſku 3 druzh czechy ludowi ſapoſkhanz a 26 biſkopow a ſaſtupjerjow wychokoſ ſemjanſtu, po tajſim wſcho do hromadny 120. Bjes tutym ſu tež Němzy. Na ſejm bě pſchiſhlo 122 němſkich ſapoſkhanzow, ſchtóž je runje doſež, ſo móža tam jednacj; pſchetoz hdy bydžtaj dwaj pobrachowatkoj, dha njebychu na ſejmje niež cjinicž moſli, ale bychu ſaſo domoj hicž dyrbjeli.

Na tajſe waſhnie pał mjeſche ſo czechſti ſejm wotewrież a dwaj k temu wot khejzora pomjenowanaj ſaſtoj- nilaj wotewriscztaj jón, kaž je prijodkiſhane, ſ czechſte a němſkej ryciu. Pſchi ſkončenju tajſich rycow ſo tež na khejzora ſlawwa w czechſtej ryci wunjeſe, ale dokež tam

žanh Czechow njemějaču, dha dyrbjaču Němzy „ſlawwa“ woſkacj, cjemuž ſo pſchiſladowarjo njemalo ſmějaču.

Kač ta węž nětko dale pónđe, njemóžem prajicž; tola czechdza nětore nowiny wjedzecj, ſo je kanzler baron Beust k wujednawaniu ſ Czechami hotowý a ſo wón teho dla, hač runje je wot němſkeho města Liberza w Czechach ſa ſapoſkhanz wuſwoleny, na czechſti ſejm ſchoč njeje, ſo by ſebi Czechow ſ tym hſchęze bôle njerohněwač.

Morawſki ſejm jedyn džen njež cjinicž njemóžeshe, dokež tam po wuſtupjenju tamniſhich Czechow, biſkopow a wychokoſ ſemjanow doſež ſapoſkhanzow njemějaču.

Galiziski ſejm czech, kaž ſo ſda, tež tak ſlukowacj, kaž ſapoſkhanz czechego luda, a nočze po tajſim nowy awſtrifſki poriad ſa dobrý ſpōſnacj. Te druhe ſejmy ſu ſejmym malych krajow a nimaja po tajſim wulkeje wažnoſcze.

Wot redaktora.

Hijom pſched někotrymi njedželemi je redaktor Serb- ſkich Nowinow wotpiſk teho hanjazeho piſma doſtał, pod kotrej kowarski miſchr Stosch ſ Droždžija podpiſma koji a ſlabnych člowiekow kaž hubjenych Sſerbów k temu na- wabicz phta, ſo bychu ſ nim pſchecziwo tym mužom wu- ſtupili, koſiž ſu wot dleſhich lét ſem k lepſhemu Sſerb- bowſtu na ſwérne a ſjawne waſhnie ſlukowali. Do- kež mjeſeſhe pał redaktor tehdh, jako tajſi wotpiſk doſta, khorofej w ſwózej ſhwójbe a wulku ſrudobu, dha je wón to piſmo na čaſ ſa ſtronu počožit a czech je haſte nětko tudy trochu roſpoſomnicj.

Uſeſzik bjes podpiſma, kotryž pódla lejeſhe, rěka taſle:
S. l. e. a.

Wysokoſeſczeny knieje!

Kowarski miſchr Stosch ſ Droždžija dawa tudy je- nemu piſmu zirkulirowacj, kotrej je pſchecziwo tym mužom ſložene, kiz ſu wot dleſhich lét ſem k lepſhemu Sſerb- bowſtu na ſwérne a ſjawne waſhnie ſlukowali. Dokež je w tutym piſmje ſuta tole ſta a ſamo cžertowſte pſchiſkodjenje, dha kym je wotpiſał a Wam je pódla ſeſku, ſ tej proſtowu, ſo byſčeje ludži tola ſjawne pſched podpiſowanjom warnowali; pſchetoz ſchtóž tole piſmo ſobu podpiſhe, tón wulki hréč wobjetdze pſched Bohom a pſched zyklum ſerbſkim ludom. To je moje wutrobne měnjenje.

To hanjaze piſmo je wot — — —*) w Budhſchinje

*) So je tutón knies, kotrejhož imeno pał bjenſha imeno- wacj nočzu, tole piſmo wubděkał, ſo ſo mi tola ſkoro wěrič nödze; pſhetoz jaſo wučený muž dyrbj wón tola wjedzecj, ſo we wězach wědomnoſce ſta a pſchiſkodjenje ſenje njebudje. Wonej možetej, hdyž ſtej tak prawje toſtej a mje- hanbicžiwej, kaž w tym hanjazym piſmje, drje někotre hijom prijedn njeſazne hkojczli na ſhwilu hſchęze bôle ſacžnicž, kaž tež nětore njewuſućene roſomczli na čaſ ſepicj, ale ro- hladny a namježith muž ſo borsy dohlada, ſchtio je prawo abo njeprawo.

wudžekane, ale podpišak je wón njeje a dyrbi ho spomnjenij Stosch k temu wutriebacj dacj, so by bjes škabym a nježwědomym Sserbami něčto podpišmow sehnal.

Wasch najpodwolnišči

Redaktorej nětko, hdyž je to hanjaže pišmo druhim počasak, kotrejž wonie tež nastupa, žel čini, so wo nim njeje předy w Serbskich Nowinach ryczał, dokelž ſu ho bjes tym tola něčto nařabicj dali, so ſu je podpišali. Redaktorej to mjenujz̄ teho dla žel čini, dokelž budža wſchitza, kotsjž ſu to pišmo podpišali, dla pſchižlodženja a kſhiwodžinjenja pſchečzjivo čeſczi druhich ludži wobſkorzeni a čzakam̄ nenož na to, hacj budže to pišmo pola wſchitce wotestate, so marny potom wſchitke mjenia wobwěczene.

Hdyž to hanjaže pišmo čzitam, dha wo prawdze wopſchierej njemóžu, so ſu hiſčeje ludža na ſwěče, kiz ſu tak ſlabi, so tež najwjetſcej kzi wěria, haj, na tym niz dozej, ně, so ju potom hiſčeje podpišmu.

K ſamolwjenju tajtich ludži móhle drje jedyn prajicj, ſo ſnadž žadyn tuto němžž pišane pišmo, kotrej je podpišak, ſam pſchečzitak njeje, a hdyž je to ſamo pſchečzitak, ſo jemu rošymil njeje: ale hdyž ta wěž pſched ſud pſchiždu, dha nikomu tajfa wuryž pomhacj njebudze.

So pak by ſo něčton na mije njevobčezował, čeho dla ja předy w Serbskich Nowinach nježnym ludži na to ſedžbnych čzini, ſo pſches ſwoje podpišmo do wulkeje njeļuboſnosće pſchiždu, dha čzu jím tudy pomožnu wěž prajicj, mjenujz̄: ja kózdemu radžu, ſo by wón ſchoł a ſwoje podpišmo ſažo wumasał. To jemu něčton wobaracj njemóžu, wón pak ſo pſches to wobſkorzenja ſmijne.

Te mjenia, kotrej hiſčeje podpišane wostanu, ſo potom w Serbskich Nowinach wotčiſčeja, ſo by kózdy tych ſejnał, kotsjž ſu ho ſawjeſc̄ dali, pſchečzjivo prawdosc̄ ſuktoracj. Hdyž potom džecži ſorſtam̄ na nich poſuſa, dha njež ſo nad tym nježiwaſa; pſchetož my ſmy jich warnowali.

Pſchiſpomnicj čzu dženža hiſčeje, ſo je w tym hanjažym pišmje tež pišane, jako by ſo wědomnosće a wěra njeſnejſčka. O th ſaſlepjena duſcha! Hdyž by wěra bjes wědomnosće wobſtarę móhla, dha nam žanžh duchownych knježich njeby trjeba bylo. Duchowni, dokelž ſu wjele ſel studowali, ſu pſches to tu wědomnosć dobyli, ſo wěru ſ pomožu tajſeje wědomnosće ſažo wučiſča, hdyž je někajka nječiſtoſć do njeje pſchižčka. A hdyž je ſo w běhu čzaza do ſerbskich wěrnych knihi pſches njeđokonjoni ſnajomnosć ſerbskeje rycze někajka wopacjnosć ſabkudžika, dha ma ſo ſ pomožy wědomnosće ſažo ſ nich wotſtronicj.

Teho dla ja wěrič njemóžu, ſo je ſebi tón knjeg, kotrejž mjenio ſym tudy wuwostajt, ſwojei ružy ſ tajkim njeřadom, kiz je w tym ſekjanym pišmje nařepjeny, womaſaf a jón ſam w hromadu noſył.

Red.

To je wěroſć, kotrej móže kózdy wopſchierej, kiz ma jenož kuf ſtróweho roſoma. Ale w tym hanjažym pišmje je to hinał. Tam zeter a mordjo na thā wokaſa, kotsjž ſu jim ſ pomožu wědomnosće ſwěčku ſaſwěčili, ſo móže ſwět wopacjnosć ſpōsnacj, a dokelž tajtu ſwěčku ſe ſwojej nježwědomnosć ſaſaſnyc̄ njemóža, dha čzedža ju nětko ſe kzi a pſchižlodženjom poduſyč̄.

Zi a hańba na tajki we wědomnosćach ſhnič pjetk, kotrej ſam žanu ſelenu haſkoſtu wědomnosće ſe ſebje wupuſtečzic̄ njemóže, a ſo teho dla puſa, ſo by ſe ſwojeje prochnawejſe ſnutſkomnoſće wokolnoſć ſe ſmjerdženjom kzi a pſchižlodženja napjelnit.

A ſ zyka, ſhto dha ma kowat Stosch do ſerbskeho piſanja ryczej, hdyž wón tola ani w nowym ani w starym ſerbskim piſanju tež ani jedyn rynček pſrawje piſacj njemóže, haj wysche teho zyle nječiſče ſerbski ryczi, kaž je to redaktor wjele kročz naſhonit. — A ſhto dha macje Wy druzh do teho ryczej, kiz ſcje to hanjaže pišmo podpišali, Wy ratarjo a dželacjero? Kaž kowat Stosch wo ſerbskim piſanju ničjo njerohym, tak tež Wy druzh ničjo njerohymic̄ a Wy dyrbijeli ſo do ſchije hanbowacj, ſo ſo do tajtich wězow tykacje, wo kotrejž tola runje tak wjele rošymic̄, kaž pož wo mřdčenju.

Redaktor je hižom wot ſwojeho ſchtyrnateho lěta ſem ſerbski wučiſk a potom po ſkónčených duchownych ſtudijsach hiſčeje nimale ſchtyri lěta ſa kralovſke pjenesy ſkowjanske rycze ſtudował, to je tajſe rycze, kotrej ſu nimale tajſe, kaž naſha ſerbska rycz. Pſches to je redaktor prawidla a twarbu ſerbskeje rycze, móhle riez, hacj do jesej najſlubſich potajniſtow naſhonit a ſpōnał, tak ſo móže ſ počtnym prawom roſkudžic̄, ſhto je w žanžh ſerbskich knihaſ prawo abo njeprawo.

Wy pak, kotsjž ſcje to hanjaže pišmo podpišali, ſcje ſ nuſu a hořjom jenož ſerbski čzitacj nařukli a to ſ wjetſcha tak hubjenje, ſo ſo boju, ſo thmle mojim rynčekom njeđorohymic̄, hacj runje ſu tak nařpane, ſo móže je kózde džecžo wopſchierej. A ſhto ſnajecje Wy ſe ſerbskeje grammatici abo ryczniž? Nicžo, ſ zyka nicžo! A tola čzecje Wy ſuđniž nad wučenouſcu byc̄, Wy, kiz Wy prawidla ani jeneje ſerbskeje ſažy wučiſča nježiſče. Njeje to hreč a hańba??

Kózdy redaktor dyrbi wjele ſcjerpliwoſće měc̄, to jeho powołanie ſobu pſchižneſe. Teho dla ſym kowarja Stoscha a hewak kózdeho, kotrehož to nastupa, w lětſtym nařežu pſches Nowim dobrocjiwje warnował, a wón je ſebi to tež khwili k wutrobje wſał. Ale wón je ſo wſchak ſažo nařežiwaſa dał a koji ſ nowa ludži, ſo bych ſo to hanjaže pišmo podpišali. Duž tež žadyn džiw njeje, ſo redaktorej Serbskich Nowinow, na kotrehož ſo w tym hanjažym pišmje tež ſwari, ſo ſkónčnje tež ſcjerpliwoſć ſominje. Duž hjerze ſo pſched nim na ſedžbu!

Nekotryžkulic budje prajic: Kak dha može redaktor teko šhonicj? Moji lubi čitarjo! Hac̄ runje dyrbi wón zyke leto w měsće pschebywac̄, dha ma tola na wšchēch wšach snatych a pschezelom došč, kiz jemu wšho, schtož je trjeba, powiedaja, haj, ſham zuj ludjo pschiindu a wu-powiedaja jemu to a wono, wo kotrymž ſebi myſla, ſo móhlo redaktor wo nje rodžie. Tak je ſo tež w nastupanju teho hanjazeho piſma mělo a ſu redaktorej niz jenož to powiedac̄ pschischi, kak je ſo pschi podpiſowanju ſtukowalo, ale tež to, schtož je ſo pschi tym mudreho abo hlupeho ryežalo.

S zyta ſym naſhonili, ſo je kowar Stosch ſe wšhei ſwojej prózou doſč mało ludzi k podpiſanju naſabik; pschetož tón pscheměrnje mulki džel herbského wobydleſtwa njeje ſo wot njeho do bluda ſatwesc̄ dat.

Ale redaktorej je tež tutych mało ludzi žel, kiz ſu do kowarskich paſlow panhli a duž radzi jim, ſo bñdu ſo na to waſchnje, ſo ſwoje podpiſma wumafaja, ſkerje lěpje ſ taſkých ſlechc̄ow woſhwobodžili. Tola njech to kóždy bórsh ſejini.

Njech je dženka doſč. W Boje mje! Redaktor.

List na redaktora.*)

Wysoko česczený knjeze! Majprjedy praju Wam wjele dobreho a mój wutrobný džak ſa Wasche njewuſtawaze prózowanje ſa herbsku ryež a narodnoſc̄. Dale wſmicze tež moje ſobuſrudženje na ſmjerici Wascheje lubuje man-dželskeje. Boh čhyž po ſwojej hnadle te hluboke raný, kiz je nabík, ſkerje a lěpje ſahojic̄ a Wam pomhac̄, ſo tež dale hjes ſadženka ſo ſa Serbow a iich ſboje ſtarac̄ móhli.

Ja ſym ſphtal, hac̄ je mi móhno, jedyn herbski ſpěw w hromadu ſestajec̄, najwjažn k mojemu wudokonjenju w herbské ryeži. Wón horka ſteji. Móžec̄eſti jón ſa Serbske Rownin trjebac̄, dha wotcjiſcheje jón.

*) Článok, ktrý na ſjawnoc̄i muſupi, dyrbi ſebi lubic̄ dace, ſo jeho ſjawné ſhwala a ſjawnje hanja. To redaktor Serbskich Rowninov derje wě a je wón na to hliem dawno ſwueženy. Duž tež wón pscheziwo temu ničo nepraji. Hdyž pak ſo herbské wědomnoſci wot ſahibatých abo hlupeh ludzi hšiwač̄i, tak ſo Serbja na ſwoju ſamžnu čeſez hanbu ſidaja, dha to redaktor jako ſprawny Serb čerjeje njeſhmje, ale dyrbi taſkim ludžem prawdu do wocžow prajic̄. Teho dla je jím na ſtronje 276 Serb. Rowninom předowanje džeržat, a čze jím wýſte teho ſ wotcjiſchezenjom tuteho liſta poſtačac̄, tak ma ſo ſwérny Serb w herbských naležnoſc̄ach ſadžeržec̄. — Knjeg Nyc̄ka, hac̄ runje je hždem 22 let ſ wonka Serbow živ, čjuje tola pschezo hſiheče jara derje, ſchto Serbowſtu k lěpſhemu ſluži, a hewak može kóždy we wudawarni Serbskich Rownin ſ poſladaňa na jeho liſt tež to namjedzic̄, ſo je wón nowy analogiſti a psches njón starý prawopis w zufje ſham dojpočnje naſuſný.

Redaktor.

Ja njejžym w mědōſci to ſboje měl, wuc̄bu w herbské ryeži a w herbském prawopisu doſtač. Schtož we tym wém, ſym ſham w zufje naſuſný. Ale pschi tym wšchem ſta ſo mi tola psched ſchtyrimi letami ta džiwna wěz, ſo ſ mojimi pschezelami wjazh herbski ryežec̄ njeſmžach. Duž naſuſných weric̄, ſo je člowjekej móhno, ſwoju narodnu ryež ſahac̄. Wot teho čaſa njeſtarach ſo wjazh wo herbski jaſyk, pschetož ja ſebi myſlach: Schto čti herbska ryež pomha, ty tola hjes Němzami wumrjesh. Ale psched hodami wotzueži ſubocej k herbské ryeži ſ novej mozu we mni a ja ſkaſach ſebi teho dla na pôſce „Serbske Rowniny“ a „Bažnit“. Woboje čitam ſ wul-tim ſpodobanjom a tak ſym ſo ſak ſtrochu do herbského ſkowa nute naſnakat.

Psched krótkim čaſom ſym ſebi tež „Serbske biblike ſtaſiſný“, w Barmenie čiſtac̄ane, wobstarak a nětko či-tam ſebi kóždu historiju herbski a němſki, prjedy dyžli ju w ſchuli powiedam.

Ja ſym ſebi tež wotmyſlik, mojeho ſyna, kiz je gymnaſiaſt, herbsku ryež naſuſnici a proſchu Waſh teho dla, Wy čhyžli mi k temu hódne knihy pschipóžlač. Tež poſcjeleže mi „Serbsku ryežnizu“ wot Dr. Pſula a te herbske ſpěw ſ pschewodom wot Kozora, kotrež je Macziza wudačka, a t. d.

Postroweže mi wſchitkých ſwérných Serbow! Boh žohnui Waſh a Waſchu ſwojbu!

W Essenje nad Rheinom. Wach ſrajan
J. B. Nyc̄ka, wuc̄er.

Ze Serbow.

S Buduſchin a. Čudý ſu ſo ſpěwanske pruhi ſa lětſchi wulki herbski ſpěwanski ſwiedžen, kiz ſo w prěních dnjach měšoza oſtobra w Buduſchinje ſměje, wondonjo ſapocžale. Sa tħðzen wofſewimy džen ſpěwanskeho ſwiedženja.

F.

S Buduſchin a. Šsobotu 3. oktobra budje nowy kudniſki hamtman k. Vodel, dotal ſ hamtmanom w Burgstadze, do ſwojeho tudomneho ſaſtojnſtwa ſapofasany.

S Bórk u, 21. augusta. Knjeg Jan Bóřsch, derje ſaſtojnſný tudomny wuc̄er, wěrny, ſwérny a ſprawny muž, ſwječeſehe dženka ſwoj 25letny wuc̄erjki jubileum. Wón doſta k temu ſe wſchelakich ſtronow najwutrobnishe ſbožo-pschezia a potom popołdnju jeho bližſchi ſaſtojnſh bratsja, knjega wuc̄erjo michaelskeje woſady k njemu pschiindjechu, poſtrowic̄u jeho ſ jenym herbskим ſpěwom, wot k. wýſteho wuc̄erja Wehle na Židowje wudželanhym a psche-podačhu jemu wſchelake dary, ſa čjož ſo wón ſ hnuteje wotrobný džakowasche.

Bož ſpožej jemu to wjeſele, ſo by hisčeje doſlo plody ſwojeho ſkuttowanja a ſboje ſwojeho domu wi-džec̄ móhle.

Kak

lozom

Hans Depla

wótritaj

a

a

Mots Tunka

ludzi pódla

škréjetaj.

Hans Depla. Nicžo nowego, Motsjo?
Mots Tunka. Mało dosz, ale pszezo něsho.

H. D. Dha powiedaj!

M. T. Hlaj, ja běch ſo wóndanjo na jedyn brjož
ſyňk a to bě tam teſto mrowjow na minje ſaleſko, ſo

dyrbjach domoj cjeknyc. Iako ſo ja potom požach
ſchrýmpu ſumac, ſchtoha myſlisch, ſo w njech mějach?

H. D. Nō, ſchto dha hewač, hacj mrowje.

M. T. Nē, moju nohu.

H. D. Ach ty tajſi a hinaſki!!

Derje wobfedzbowacj!

Hižom wjazh lět cjerpiſe moje žona na ſahorjenje ſchijje, pschi cžimž wena husto krej wukaschlowsche. Wona běſhe wjele psche to nalojowala, tola nicžo nochyſche pomhacj. Tola je ſo ta ſhorosć psches njeſchěſta waziwane Dr. med. Hoffmanno- weho běleho ſelowej bróſhyropu zyle ſhubila a možu ja tutón wubjernh ſrěd wo prawdze kózdemu poruczicj, kiz je na tajſe waschnje khory. To je po wěrnoſci.

Aufzig nad Lubjom, 2. februara 1864.

(L. S.) Aug. Beher (w ſložnym jandželu).

Na pschedan ma ja jón ſtajnje prawdziwih w bleſchach po 1 tl., po 15 a 7½ nbl.

Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klitschu,
Ferd. Pech w Schräckowje,
G. H. Dobrik w Rakezach,
F. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poetſchlu we Wosportku,
Hermann Käſner w Kamjenzu.

Pschi nětečiſchim ſadowym cžaſu, hajež ſoldkowe
wobſežnoſcie čaſto ſaſtupja, može ſo ſwětoſnath

Dr. med. G. C. Kochow
universalny ſoldkowy hórkí palenj

(Universalmagenbitter)

ſ połnemu prawom jako na jlepſhi a na jſprawniſhi
pomožny ſrěd ſ poruczicj. — Sklad w original-
ných bleſchach po 10 nbl. ma

w Budyschinje	knies Wilh. Jacob,
w Lubiju	= F. H. Müde,
w Kamjenzu	= Herm. Käſner,
w Zitarwe	= Reinh. Berther,
w Nowosalzu	= Rich. Bamberg,
w Bifkopizach	= Bernh. Kunza.

Wiczowe a rheumatismusowe wot- vodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcžwile wotwodžuja
wſchitko, ſchtož wicz ſaložuje, ſ khoreho cžela won, a ſluža
jako wěſty hojazh ſrěd psche wicz a rheumatismu wſchitkých
držinow, jako psche wobliczo-, ſchiju-, bróſt- a ſubýbo-
lenje, psche hlowjazu, ruznou a nohowu wicz, psche kaſanje
w buku, psche drjenje w ſtawach, w khribjecje a w bjedrach,
psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pschedan
w pakſzikach ſ wukasjanom, ſak maja ſo trjebač, po 15 nbl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Jedyn ſchewſki doſtanje trajaze dželo pola
Meyera w Porschizach.

100 ſchuf tuczneho wovczebo ſkotu
je na pschedan na rycerkuble w Bréſhnje.

Zene khachle ſe ſelesnym kaſchejom a ſ khachlizowym
naſtawkom ſu tunjo na pschedan na bohatej haſy cžo. 86
po 1 ſkodje.

Magazin polstrowych möblow a skład stolzow wot Ernstta Wühlpforta, tapezierarja

porucza so se wschemi hotowymi polstrowanymi möblami, rouleauxami a pruznimi matrazami a bjerje hore kóde so sa njón hodzaze dżelo w domie a swonka doma pschi sprawnym a dobrzym posłuzenju.
Wobydlenje na snutskomej lawskiej hasz pola kniesa Eduarda Hartmanna; chlamy su pschi nowej meschczanskiej schuli.

Rajnowsche wunamakanje.

Wot austriackego khézora psches restrykt N^t 18024 1908 s patentom
wuhodowanu

wurjadnje priv.

politur-compozitia

je jara kódeby hodno tysielerjam, draschlerjam, drzewo-
będkarjam i dopolirowanju nowych möblow a ta-
kym i nowa polirowanju starych a wotestatych abo
tajki ch mëblow, hdej woli wustupuje. — Psches
tule kompozitum so dołpotraine a drohe dopolirowanje nowych
möblow psches spiritualem zyle wostrowi, dokej je psches na-
tożenie nöktrych treflow blido aho kashet hoto w
polironany. — Nałożenie je jara jednore, resultat spo-
dobny. — Staro a wotestate möble moja so psches
jednore rybwanie i namoczeni platowej lapu i nowa
w upolirowac a dołtanu taki krafny hlyc, kiž so i
polirowanem se spiritualem żenie dozpicz nemoje. — Sufko-
trych i bleskami tuteje kompozitum može so hies
pomozy tysielerja w nöktrych hodzinach zyla do-
maja nadoba jeneje swy ponowicz.

Hłowny roszczelazy depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaisersl. königl. Privilegiuum-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Hirschgasse Nr. 8,
hdej moja so psich poruczenia i psich poruczeniom placziny
(dokelj so w Austriji do wutraja „postnachnahme“ njechodzi)
poßlacz, na czoj so kompozitum hnydom poßczele.

Płacznina: 1 flacon (i poruczeniom) 15 nñl. —
1 duz. flacons 4½ tñ.

Mjenje hacj 2 flaconaj so poßlacz njezne. —

Aviso !!! Njech so tóle nawyckim njewołkledzbowany
niew ostań. Dokelj pschi tezje nałożeniu tuteje kompozitum
so tejko dobytku sczini, so budez dotalne woszne polirowanja
borych zle psched tutym nowym praktiskim wunamaka-
nijom zosacj dyrbiec, dha proßy so kódy, so by so psches
pruhu pschewniedzic, a poßlaczem na woszne woszne je-
neje njeznebnišczeho woszneho, kaj tez na resultatu, kiž su so
i tutej politur-kompozitum w Austriji dozpicz.

So dobom so na nowoponiznym taris so pschivjenje lebzne
żiwi, psches czoj so frach jara pomientchi. Bjeniech njech so
pschi piñnych sczianach bory su poßczeli, dokelj so poßylki
do wutraja tudy i „postnachnahme“ cjinicz njechodzi.

W opisimo: Wyskoczenień knieje! Psched nöktrymi
dniam bi mi pruha Wascheje politur-kompozitum pschedowata, i
proßtu, ju chemisej analyzy jeje wutrow podczynycz. Za tym
tutu pruhu zwornej tak derje qualitativej kaj quantitativej
analyzy podczyniły a jeje pschihodne sjenoczenie sa dołponje dobre
spusat a t. d.

Wasch najpodwolnišci

Dr. Werner,

direktor politechniskego instituta we Wroclawju.

W kniharni Smolerja a Piecha je někto saho dostacj.

Sahrodka kwetkojta, I. a II. po 1 nñl.

Czorny kóz a drósnia, I., II. a III po 1 nñl.

Czmyek a woß, I., II. po 1 nñl.

Bohumil, 2½ i ñl.

Gustav Adolf, 6 nñl.

Leżomnoſć na pschedan.

Khézna leżomnoſć čo. 17 w Hajnizach pola Budys-
china, wobstejaza s nowych maszynych naſlepje śriadzo-
wanych domstich se fabrodu, bróznu a hródzu, kaj tez
něhdje s 13 kózami naſlepschego pola a luki, je se swo-
vodneje ruci na pschedan.

Knies pschedupz Geher w Budyschinie budje tak
dobry, so na kupjenje smyślenym bližich rosprawu da.

Mr. Th. Röha.

Drzewowa aukzia.

Pondzjelu 31. augusta t. l. dopolnja wet 9 hodzinow
budje so na majoratiskim reviru w Njezwacjidle dżelba
brésowych a khójnowych dolkich hromadow, khójnowych
pienlowych kloftrow, khójnowych klozow a żerdzow na psched-
wadzanie pschedawacj. Schromadzisna 29 hodzinow na
budyskim schubaju pschi dolhim hacze.

Wutoru 1. septembra t. l. dopolnja wet 9 hodzinow
budja so khójnowe dolke hromady w koczmariskich buszcin-
ach na pschedwadzanie pschedawacj. Schromadzisna 29
hodzinow na scherzicjansko-budyskej drósh pschi puſtej
koczmyje. Pschedawanje wuměnjenja budja psched sapo-
czatkom aufzije wosziewene.

W Njezwacjidle, 24. augusta 1868.

B. Unger, wyski hajnik.

Żadyn stwypyscher wiaz!

Tendzelska

fawczuk-hlyschczopasta

i trajazemu, najrejenschemu a najtunischemu
hamopomasowanju schpundowanju wšich drugzinow.

Tuto jara wuzitne wunamakanje roszcza so wot
mnichim i pomasowanju naładowanych lakow atb. woszbeje psches
to, „o psches naſlepie radźene chem hromad uſestajenie
a legirowanje i fawczukom pasto woszbenu wiſelnoſci
dostanie, kóraž tracie jara podpjera, teho dla schpundowanje, i
njej namasane, wscie strapazy wutraje a pschi někſtym
dopomjanjom wjele lertane wostanje, a ho s nowa
mascz njezneba. Wyske trajnosće knabz, schtož hlyschcz a
rjanoſcž nastupa, żadyn podobny präparat na kontinencie
njeje, a jene spytanie kódeho wo dobrzeſci tuteje pasti pschewniedzic.

Dżelo je lohko a može je kódebo džeczo dokonjecz.

Psched s powozienjom 1 tñ.

Hłowny depôt pola Friedrich Müller, i f. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Hirschgasse Nr. 8.
hdej moja so piñnych sczianach poßlacz a so poßylki po dostatych
pieniesach hnydom poßczeli. Pschi piñnych sczianach njech so
piacznina bory su poßczeli, (dokelj so pschi poßylkachdo wu-
traja w Austriji „postvorſchuſ“ bracj njechodzi).

Ciži žami w bukečanskej a hrodžiščanskej wožadže, kiz žu to hanjaze pižmo podpižali, kotrež droždžijski kowar Stosch rožnoschuje abo rožnoschowacj dawa, móza tole czižlo Serbskich Nowinow pola poželnika f. Niemški w Bukečach a pola knjesa hosczenzarja w Hrodžišču darmo dostacj, tak daloko hacj wotčišče dožahaja.

Nedaktor.

Krajnostański bank.

W

krajnostańskim banku

so dla woblieženja danje

wot 14. hacj do 30. septembra t. l.

njeſtukuje.

Druhe dzěla banka pſches to žane pſheměnjenja njeſměja.

Wupłaczenie nalutowańſkieje danje stanje so wot 1. hacj žobu 30. oktobra t. l.

W Budyschinje, 27. augusta 1868.

Krajnostański bank kralowskeho ſakſkeho hornolužiſkeho markhrabinstwa.

Chrig.

Khosej

punt po 60, 66, 70, 80, 90, 95, 100 np. a t. d.,

zofor

punt po 50, 52, 54, 56, 60 np.,

syrop

punt po 36, 20, 18, 16, 14 np.,

lamany rajz punt po 18 np.,

cigarry

25 ſchtuf po 28, 40, 45, 50, 58, 60 np.,

wſchitke družin polenzow

porucza najtunischo **Rudolph Hölzer**
na róžku ſerbſteje a ſchulerſteje haſhy.

Suňche droždje

wſchidne čerſtwe porucza **Rudolph Hölzer.**

Khosej, punt po 6. 6½. 7. 7½. 8. 9. 10. 11 a 12 nſl.,

zofor, punt po 38. 40. 44. 48. 50. 52. 56 a 60 np.,

syrop, rajz, petroleum, ſwěcenje, cigarry, tobak, ſol,

mýdlo, ſodu porucza najtunischo

J. T. Schulze

na ſnutſtomnej lawſtej haſhy w Budyschinje.

Šymjentne pſchenične a žane býmjo

najlēpscheje dobroſeže a wſchelakich družinow mam
biſtceze někotre dželby na pſchedan.

Wot majža (tukuruza), najlēpscheje „banatſkeje“
twery mam ſtojuje ſklad k palenzpalenju kaž tež
k pizy ſa ſlot po najtunischiſtich placzisnach.

Otto Wollmann,
žitowe a wupłodowe kſlamy.

Khěža na pſchedan.

Jena khěža ſ 2 körzomaj pola a ſe ſadowej ſahrodu
je w Bréſynje pola Hucjiny na pſchedan. Wſchó dalsiche
je ſhonicz pola hosczenzarja Erknera tam.

Kedžbu!

Rehelekuſenje wo koſbaſh jutſie w Boshezach.

Kedžbu!

Jutſie njerželu kuſenje wo čerſtwe koſbaſh w
Mjeſciſzach. Kortia Broda.

Podwólne pſcheproſchenje.

W Budyschinje ſmeje ſo w prěních dnjach měſaza
oktobra t. l. wulki ſerbſki ſpěwanſki ſwiedženj ſ
hosczeniu a pſchym balom. Spěvacj budža ſo „Žně“
wot H. Seilerja, ſ hubžbu wot Kožora. Duž teho
dla po poruczoſeji wubjerka wſchitke čeſcijowne ſerbſke
knježnih ſpěwarſki, wſchitkých k. wuczerjow ſakſkeho a pru-
ſkeho ſerbſkeho kraja, kaž tež druhich ſerbow, ſo na
ſpěv derje wuſtejazch, k dobrocižiweniu ſobuſtukowanju
pſchi naſpomnjenym ſwiedženju ſ tutym hacj najeſtce-
niſcho pſcheproſham, ſ tej podwólnej proſtu, ſo čhyli
ſo tak rucze hacj móžno, liſtine abo ertejie, k temu ſamok-
wjeſz a mi woſebje woſjewicž njeſapomniſi, k ažki hlož
ſpěwaju.

K. A. Fiedler.

Proſtu.

Lětsa maju ſo „Žně“ ſ nowa ſpěvacj. Duž wſchit-
kých tych ſamych, kiz žu w lěže 1860 žobu ſtukovali,
ſ tutym na ležnje proſtu, ſo býchu tola ſwoje muſika-
lije ſwěru pſchephtali a mi wſchě ſpěwne hlož ſ po-
mjenowaneho čjaža, kotrež ſnanou namakaju, ſterje a
lepje njeſrankowané dobrocižiwe pſchipoſkali.

K. A. Fiedler.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétňa předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7 $\frac{1}{2}$ nsl.

W oprijeće: Rajnowjše. — Swětne podawki. — Spěvh. — S civilnega prawa. — Ze Serbow: S njezwacil-
ske wosady. S Njechornja. S Kluscha. S Droždžija. S Kotez. S Budyschina. — Pschylop. — Hans Depla
a Mots Lunka. — Čyrwinske powjeſcie. — Nawěſtnik.

Plaćizna žitew a produktow w Budyšinje.
29. augusta 1868.

D o w o z:	P laćizna w p ř e r e z k u			
	na wikač, na bursy,	wyšša. nižsa.	najwyšša najniż	
Pscheńza . .	II. 15 np.	II. 6 —	II. 7 2 5 6 5 —	
Rožka . .	4 20 —	4 15 —	4 22 5 4 20 —	
Feechmjen . .	4 5 —	4 —	4 5 — 4 —	
Wosz . .	2 20 —	2 15 —	2 25 — 2 20 —	
Hrčk . .	5 25 —	5 5 —	— — — — — —	
Wola . .	— — —	— — —	— — — — — —	
Naps . .	— — —	— — —	6 7 5 6 5 —	
Zahly . .	7 20 —	7 15 —	— — — — — —	
Hejdusčka . .	6 — —	5 25 —	— — — — — —	
Kana butry . .	— 23 —	— 22 —	— — — — — —	
Kopatšom . .	— — —	— — —	— — — — — —	
Zent. žyna . .	1 25 —	1 15 —	— — — — — —	
Dane žymo . .	— — —	— — —	— — — — — —	

Spiritus placzescze wczera w Barlinje.

20 tl. 20 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

pscheńza 72—83 tl., rožka 50—57 tl.,

(to je: sa 25 prusich körzow.)

repikowy wosz (njeziszczeny) 9 tl. 15 ngl. —
(Ežiſen y, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajnie něhdže 1 $\frac{1}{8}$ tl. drožski.)

Ezahi sakſkoſchlesyňſkeje želeſnicy
ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

*) Pschiančenje wot a je Žitawy a Liberza (Reichenberga)

†) Pschiančenje do Žitawy.

Bjenježna placzisna.

W Lipſku, 27. augusta, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý čermwieny štok abo dukat 3 tl.
6 ngl. 8 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 89 $\frac{1}{2}$ (17 ngl. 8 $\frac{1}{4}$ np.)

Rajnowjše.

Athen, 1. septembra. Dwě grichiskej lodi, kotrejž běſtej kretskim křesčijanam brón a zbrobu pschywieſtej, trzechisctej na turkowsku wojnsku lodi „Izzedin“ a roſtſeſtej ju tak, so ſo wona po krotkim čaſzu podnuri.

Brüſel, 1. septembra. Khorofež ſralowſſeho krónprynza je poczata ſaſo ſtrachniſcha bycz.

Krakow, 1. septembra. Wroſtriski khęzor 11. septembra do Galizije pschyjedze. (To ſo najſkerje teho dla stanje, so by galizyſki ſejm na ſtronu wienskeho minifterſtwia ſwiedl.)

Praga, 1. septembra. Wulke manövry w bliſkoſci naſcheho města budža něhdže pječ abo ſchēſč dñjow tracz.

Hamburg, 1. septembra. Prynz Napoleon je dženža popoldnu ſaſo do Franzowskeje wotjet.

Barlin, 2. septembra. Rekruczji budža ſetža tſi měhažy poſdžiſcho k wójsku powołani. To ſda ſo někotrym ludžom ſnamjo bycz, ſo w bližſhim čaſzu měr wostanje.

Dražđan, 2. septembra. Ludý budže 8. septembra wot pruskeho krala jako najwyšſeho wojerſteho knjesa połnōznonemſkeho ſwjassa revüa wot ſchtrjoch regimentow infanterie, dweju bataillonow tſelzow, dweju regimentow jěſdných a jeneho regi-
menta hulanow wotbjeržana.

Dr. Stieber, direktar pruskeje potajneje polizije, njeđelu 6. septembra ſe wſchelakini polizistatni ſem pschyjedze.

Saksa. W jenej stale pola Bethawa by 26. augusta slakar A. Tanzmann wot jeneje slakoveje scjeny, kij so na njego dele szypny, na mēsce saraženy. Wón sawostají žonu a schthri džerji.

W Reichenbachu, hdyž so nowa schula twari, mēsceje czéhla H. Krausa s Ziegentrücka, 27 lét starý, to njesbože, so s tsečeho poškoda dele padze a so tak wobškodži, so dýrbjescze sa krótki čas wumrječ. Wón je předý wojał byl a hacz runje ie w požlenjej wójni 10 ras we wóhnujtu stak, dha je so tola zyle njeranjeny domoj wróciť.

Budyski žudniſki hamitman wosjewjuje, so je rejwanski regulativ na wzech budyskeho žudniſkeho hamta tak dasloko pschemenjeny, so su 1) prénje njedzela kóždeho měřaza, tak dohho hacz do sanknjeneho čaza nješkuschaja, 2) póstna njedzela a póndzela abo wutora, taž tež 3) lemuſčna njedzela a póndzela jato žwohodne rejwansle dny spósnate, na kotrychž žaneho pschiswolenja a tež dawka wot 20 nžl., do wjeźnje kudsonskeje poškodnizy trjeba njeje.

Jako móndanjo w Lipsku pschi twarbie jeneho hospczenza kamien, někotre centnarje czekli, horje czehnjechu, so schthrik roštorhny a tón kamien na dzělaczera Rieſchela padze. Wón jemu hlowu rošraſy a jemu hewak stavu tak slemi, so bě Rieſchel hnydom morwy. Někotre dny předý bě jeho wuj, murjer Rieſchel s Gashwiž, s rěbla dele panh a dla wobškodzenja, pschi tym dostateho, wumrječ dýrbjal.

Kral Jan je so s Iſchlu domoj wróciť a so 2. septembra k manövram jěsneje divisiſe pola Großenhajna podał. Zeho wýsoka knjeni mandželska hischče někotre dny w Iſchlu wostanje.

W Stünzu pola Lipska bě so 30. augusta wěſty Haufa se ſwojim hospdarjom, pola kotrehož bydlesche, swadžik a so pschi tym tak roshněwał, so flintu hrabny a teho hospdarja na mēsce satſeli. Haufu su na to do jaſtwa wotwiedli.

Pruſy. Kral so 7. septembra do Draždjan poda, so by tam wójsko wobhladował; 10. septembra pojedze do Schwerina (w Meklenburgskej) a wot tam do Schleswig-Holsteinskeje, 20. septembra so wón do Barline wróci, dokelž tam tehdyn ružowſki khžor pschijedže a najſterje někotre dny wostanje.

Ministrjo budža s wjetſcha wſchitzu hacz do 15. septembra ſaſo w Barlinje a budže so jich ſkutkowanje tehdyn ſaſo ſapocžinac̄. — Hdyž so hrabja Bismarck s Pomorskeje wróci, njeje hischče ſnate.

Prinz Bernhard Solms-Braunfels je 23. augusta pola Oberbiela njezapž wumrječ. Kon, na kotrymž wón jehasche, so psched jenym želeſnicznym czahom ſproſha a jeho tak ſtraſhne na ſemju czizny, so wón na mēsce morwy woſta.

Po poruczenju ministra wójni moja so wojozy po ſlónčených manövrah, jeli někak mōžno, někto po želeſnizy

do ſwojich ſtajných kwartitow wrócić a to teho dla, dokelž je to tunſho, hacz hdyž woni marschwiruja, a tež teho dla, dokelž eji muſitwa, kij su wuſtejili, někotre dny předy domoj pschimbu.

Schtož politiku franzowſkeho khžora nastupa, dha měnja w Barlinje, so by wón někto, hdyž je ſwoje wójsko do rjady ſtají a ſebi pjenes napočzík, ſterje a ſubſho s Pruslej wójni ſapocžak, hdyž by jenož hischče jeneho pomoznika namakał. Awstriſki khžor a dantski kral byſhtaj jemu drje pomhakoi, ale to so jemu hischče doſez byc̄ njeſda. — Pruski kral to pječa wſcho derje wě a teho dla wón w tu khwilu ſam ſwěru ſa tym hlaſa, so by počnōznoněmjske wójsko wſchudže w najlepſchim porjadku bylo.

Někotre barlinſte nowiny móndanjo powjedachu, so sakſki krónpryz Albert, kij je wýschi kommandant sakſkeho wojska, tež hischče wýsche kommando nad jenym pruskim armeekorpsom doſtanje.

Dokelž so wojažn druheje klasu někto wjazh ſ pumami ſchrafowac̄ njeſmiedža, dha je poſtajene, so moja ſo woni, hdyž druhe ſchrafy pola nich njeponhaja, k tak mjenowanym dzělarskim wotdželenjam pschipokafac̄.

Awstria. W tutym kraju ſo w běhu tuteho tñdženja ničjo k lepſhemu wobročito njeje; pschetož wiſte ministerſtwo dawa pschecžiwo Škowjanam dale tak kruže ſkutkowanac̄, taž je ſo to hacz dotal-stak. Na czechim ſejmje jenož Němcy wuſadžuju a to jara ſchpatne a njevažne wězy, ale teje naležnosće, kotaž by po pravym někajku wajnosći měta, ſo woni dotknyc̄ boja. Mjenujz wiſte ſhromadny ſejm je poſtajík, ſo ma ſo nowa awstriſka konſtituzia wſchitkem 17 jenotliwym krajnym ſejmam prjódkołožic̄, ſo bydu ju tele ſa dobru ſpojnali. Dale je wiſte ſhromadny ſejm poſtajík, ſo ta nowa konſtituzia halle potom w tych jenotliwych krajach placi, hdyž ſu $\frac{3}{4}$ wſchitkich ſapoſkhanow na jenotliwych krajnych ſejmach ſa nju hkožowali. To pak na czechim ſejmje ženje mōžno njeje, dokelž by ju na tutym 161 ſapoſkhanow ſa dobru ſpoſnac̄ dýrbjal, ale nětčiſki czech ſejm mōže jich nanajwysko jenož 126 w hromadu ſnjeſc̄, dokelž jich 120 na ſejm pschischko njeje. Duž žadnū džiw njeje, ſo na czechim ſejmje tu wěz po mōžnosći wotſtorkuja.

W ſkutkowanju galizyskeho ſejma hacz dotal dale ničjo njevěmy, hacz ſo je ſo kommiſia wuſwolika, kotaž ma tón namjet, kotaž je Dr. Smołka piſhcežiwo pschipoſnac̄ noweje awstriſkeje konſtituzije ſtajík, pschepylac̄ a jón potom ſejmje k roſbudzenju prjódkołožic̄. — Wiſtemu ministerſtrowi je Smołkowym namjet jara njeſtubý a je wone teho dla hrabi Gołuchowſkemu, kij je najwyski ſaſtojniki w Galizji, do Wina pschilac̄ dato, ſo by ſ nim radu ſkadowalo.

Franzowſka. Franzowſke nowiny pak jedny džen ſt wójni trubja, pak druhí džen mér preduja, tak ſo ſebi

jedyn nicio węste s nich wsacz njemöze. Duż tež s węsto-
ſeju prajicj njemözem, hacj mér dlehe hacj do nowego
leta wostanie, taž někotfi mēnja.

Wojniški marſhal Niel wondanjo jara hordje w mēscze
Toulousy ryczesche. Wón mjenijzy bjes druhim rjetny:
„Nashe wojsko je s najlepšim duchom napjelnjene,
nashe bronjeſtne ſu połne brdnje a nashe pjenjeſte žorta
ſo wuczeſpacj njehodža. Hdyž ja Franzowſtu s druhimi
krasemi pschirunam, dha ſmēm s prawej hordosęju pra-
jicj, ſo móže w tu khwili jenož Franzowſka wojnu abo
mér džekacj.”

S Hamburga pišaja, ſo je tam prynz Napoleon na
ſwojej kōdi „Jerome Napoleon“ pschijet a ſo wot tam
do Lübecka podał, ſwotkal ſo ſažo wróci a potom do
rēki Weser wojedze. — **Shto** ma to na ſebi, to ſebi
nichto wukojicj njemöze.

Shpaniſka. W tutym kraſteſtwe drje žana revo-
luzia možy dobyc̄j njemöze, ale žana prawa ſpoloſnoſć
tam tola tež njeje a kralowa ma ſtajnje ſtrach, ſo ju
wucjerju.

Jendželſka. Kralowa Viktorija hiſhceje w Schwaj-
zarskej pschewywa a ſo jej tam derje ſpodoba.

Ruſowſka. S Petersburga pišaja wot 31. aug.: „Dženja bu khejorſti wukas wosjeweny, liž wſchitkim
wojakam, liž ſu hacj do 1. januara 1868 tſinacze lēt
ſkužili, njewobmjesowaný „urlaub“ da, tym paſ, liž ſu
jenož 10 lēt ſkužili, urlaub na węſty čaſ ſpođci, to
reka, tak doſko, hacj ſo ſnadž wojny dla ſažo k wój-
ſtu žadaja.

Serbija. W Belgradje bu 31. augusta ſalkadny
ſamien k nowemu ſerbskemu džiwadku (theatrej) na jara
wujedzenſte waſchnje położenj. Wjeſt Milan a ministrjo
bēhu pschitomni a arzbiskop k temu Božu ſkužbu džeržesche.

Turkowſka. Na kupje ſereče hiſhceje pschego mér
njeje a tam kſcheschijenjo ſ čaſami ſ Turkami wojuja.

S p ē w y.

Domoſſpominanje.

Sshym w zufje psches dwazecj lēt,
Sshym widział rēki, horę, dolę;
We rjanym kraju bydlu nēt,
Sso živju ſ pokojom, ſhy ſtrowy:
A tola ſabhc̄j njemözu
Tu lubu ſemju narodnu.

Běch w mějach jara khwalenych,
Jich kraſnosć wurjez možno njeje;
Tež na wſach pschijne twarjenych,
Raž ſaron ſo jich wjeſe ſmēje:
A tola ſabhc̄j njemözu
Tu lubu wjeſku narodnu.

Sshym ſetkaſ ſubhych člowjekow,
Ssu dobreho mi wujicj dali;

Mam žonu, džec̄ji, pscheczelow,
Sa wſchitko mój duch Boha khwali:
A tola ſabhc̄j njemözu
Tu lubu ſwójbu narodnu.

Sshym ſkyschal hžom wſchelku ryc̄d,
Mje zuſy jaſyl ſwieſelesche;
Mi ſerbske pocja cježke byc̄j,
Mój kherluſch i druhim hkožom ſniesche:*)
A tola ſabhc̄j njemözu
Tu lubu ryc̄ tu narodnu.

Ač wostancje mi w pomjatku
Wy ſerbske býdla, ſerbske ſtronj;
Ja wypož waz cjeſcicj čzu,
Wy ſerbske ſynti, ſerbske ludy!
O ſmilný Božo, ſwarnuj ju
Tu lubu ſerbsku krajinu!

J. B. Ryežla, wucjer
w Ezenje njevalolo Rheina.

S civilneho prawa.

Kaž ma ſo po ſakonju ſe ſadow (ſ kruſh-
wami, jablkami, ſkowkami a t. d.) kotrejž psches
mjesu na ſuſhodowu ſemju abo ležomnoſć ſe
ſchoma padnje abo hiſhceje na ſchomje
psches mjesu na ſuſhodne pschewiſju?

W tymle nastupanju dawa nam 363. ſtawczk (§)
ſakonſkich knih ſjawne wotmolwjenje. Tam reka a je
poſtajene tak: „Na ležomnoſć ſuſoda pschewi-
ſowaze plody ſkuſhceju wobſedzerjej a
knjesej (ſchomoweho) ſdonka (cječka), liž pak dla
jich wotewſacja (ſchepipanja) na ležomnoſć ſu-
ſoda pschecziwo jeho woli ſtupicj njeſmē.
Pſches mjesu (wot-) padnjenie plody ſu ſwój-
ſtwo**) teho, kotrejuž pôda*** ſkuſcha na
kotruž ſu padnyke.“ — To ſu ſakonowe ſkowa!

Ze Serbow.

*) To je: klinčesche.
**) Šwójſtwo — ſhto to je? — Ty budžesč prajicj
a ſwaricj: ſažo jene nowe ſkowo, to ja njerofymju! Nō,
dha wuk ſe pěknje a njebudž na kuf ſuſnenja tak leni! —
Slaj, ty tola węſh, ſhto to je, ſhtož „ſwoje“ mjenueſč, ſhtož tebi knjes reka. Po taſkim wſchitko, ſhtož „ſwoje“
mjenueſč, je twoje, „ſwójſtwo“. Němz mjenuje to, „Eigenthum“.

***) Šy ſebi naukuňk, ſhto ſkowo: „pôda“ reka?
Jeli niz, dha wobkowaj ſebi někto w pomjatku: „Pôda“ je
ſerbski, ſhtož němske: „Grund und Boden“, taž to ſe ſkowa:
„ſpôdny“ ſpôsnajesč.

Wuswolenje mějeshé pak zo dženja džen 23. augusta po němstej Bozej klužbje na hrujatocjne waschnje w zyrkti, kaž to sakon prjodkpiše. K wuswolenju sapisacj běchu zo dali 353, ale k wuswolenju samym běchu pak pschiſli jenož 290. Wuswoleni pak buchu:

W 1. wotdželenju: Nješwacjido, wot 35 wuswolejow s 23 hložami gmejnisti prjodkstejer Schokta w w Nješwacjidle. W 2. wotdželenju Scheschow a Niža Wiež, wot 18 wuswolerjow s 11 hložami gmejnisti prj. Kröschk w Scheschow je. W 3. wotdž.: Vanež, Wutolčizy a Haſlow wot 10 wuswolerjow se 6 hložami živnostičer Sahrodnik w Vanezach. W 4. wotdž.: Nowa Wiež, Holeschow a Holeschowska Dubrawka wot 42 wusw. s 19 hlož. g. p. Bergan w Holeschowje. W 5. wotdž.: Luh a Khaſlow, wot 55 wusw. s 48 hlož. gm. pr. a ryčtař Zimmermann we Lusy. W 6. wotdž.: Zahov, Mirkov, Wulki a Małki Pschessdrjen wot 17 wusw. s 10 hlož. g. p. Čeček w Pschessdrjenju. W 7. wotdž.: Bohow, Krónza a Sarčej wot 28 wusw. mějeshťaj g. p. Leschawa w Bohowje a ryčtař Měnuk w Sarčeju kóždy 12 hložow, dyrbjeſtaj tehodla po sakonju ložowacj a lóž padze na r. Měnuka w Sarčeju. W 8. wotdž.: Lomsk, Lischka Hora, Dobraschezy a Koſlow wot 13 wusw. s 8 hlož. g. p. Schieber s Lomſka. W 9. wotdž.: Komorow a Zitk wot 28 wusw. s 19 hlož. g. p. Schibak s Komorowa. W 10. wotdž.: Zaſonza, Nowa Zaſonza, Lusč, Nowy Lusč a Hora wot 16 wusw. mějeshťaj Mütterlein 5 a g. p. Förster w Nowej Zaſonzy 5 hložow, psches ložowanje bu ſörſter s Nowej Zaſonzy wuswolenj. W 11. wotdž.: Wětrow, Böſchizy a Nowe Böſchizy wot 18 wusw. s 9 hložami gmejnisti prjodkstejer Höhna w Böſchizach.

Wot ryčerkublerjow su wuswoleni: ryčerkubler komorník a kralowſti směrž knjaz baron je Schönberg-Vibrans nad Luhom a ryčerkubler ř. Lindnář nad Horu.

Pschiſpo mnenje redakcije. My najpodwolniſho proſhym, so buchu zo nam tež s druhich herbskich wosadow powjeſce wo tajlich wolbach dobrociwje pschiſpoſkale.

S Njejhornja. Na tudomnej ležomnosći sahrodnika Šymanka je w tuthy dnjach jena jablon rjenje ſakczeřa.

S Klukſcha. Tudy je zo 28. augusta rano $\frac{1}{2}$ 4 hodžinow jena fajma, tudomnemu ryčerkublerkemu njeně ře Möbiusej kluſchaze a nědže 180 kročel wot knjeho řvora ſtejaza, čiſcje wotpaliča. Wona njebeſthe ſawesczena a ma ř. Möbius psches jeje wotpalenje na 400 toleč ſčkody.

S Droždžija. Tudy zo powjeda, so na tym ſnatim hanjozim piſmje, kotrež tudomneho kowar Štosch roſnoſtjuje abo roſnoſtcej dawa, tež mijena tajlich ludzi ſteja, kotrež je tola podpiſali njeſhu. Tak je wěſty Brint we Woržynje mijeno kramza Kſchijana pschiſciwo

jeho woli podpiſač. Tež su hólzy podpiſovali, kij hřečeje počnolétni njeſhu, kaž, na pschiltad, Bartuschez w Droždžiju a druſy, teho runja tež Němzy, kaž wěſty Wittenberg. Džiwne kugy!

Dale zo powjeda, so je spomnjeny kowar woſebje wobſtoržne piſmo pschiſciwo redaktořej Serb. Nowinow wudžetak (Njež jenož s nim pschiſnđe. Ned.) a potom Sserbam a Němzam na ſchiju kaſyk a jich c̄jwiličak, so buchu je podpiſali.

S Kotez. Saňdženu njeđelu 30. augusta po Bozej klužbje buchu zyrwinſy prjodkstejerjo naſheje woſadu wuswoleni a to: ř. zyrwinſli wucjer Jan Bohuwér Michałk, khejer Jan Pětsch a khejer Hadam Wicjas tudy, sahrodnik Jan Schuster a sahrodnik Jan Dub w Žarkach. Hewal tež ř. ryčerkubler A. H. Richter nad Žarkami i titemu prjodkstejerstwu kluſcha.

S Budyschin. Tudy zo powjeda, so něčjich hornoukujſki krajny starschi knjaz s Thiela u ſwoje ſastojoſtſto ſloži a zo potom do Draždjan pschiſnđli.

S Budyschin. Řetuſchi wulki ſerbſki ſpěwanski ſwiedžen ſ hoscžinu a balom ſměje zo džen 1. říjobra w tudomném hoscženju k tříhom ſipam.

F.

Přílopk.

* Austrijski khejor je zo wóndanjo do Gorratshausen a w Bajerskej podač, kdež w tu khwilu jeho knjeni mandelska pola ſwojeho pschiſciſtma pschiſbywa.

* Pjenjeny ſa wulke němſke ſtělenje we Winje do ſahake njeſhu a je pječja nědže 36,000 ſchěſnakow dolha wýſche woftačo.

* Wot kralowſti wýſcheho appellacionskeho ſuda w Draždjanach bu 19. augusta wotſudzenje, po kotrejž bě wěſty Schmieder ſ Kämmerewaldy k ſmijereži wusudzeny, wobtwjerdjene. Schmieder bě mijenujž w jenej a tež ſamej wýž w jenym a tym ſamym čaſu na wſchelakich ſončakich woheli ſakozowač.

* Š Lipſka piſaja wot 19. augusta: „Pschiſti wežerawſkim exerzitowanju tudomneho wójſka njedaloko Ehrenberga ſta zo, so jenolétny dobrowolník ſtudent Kloš wot 11. kompanije 3. bataillona, ſyn tudomneho profesora Dr. Kloša, wot ſlónza kloty, njezapž ſemi panž a ſa někotre minutu pod widliſčzami wumrje.

* W jenych pruſſich nowinach powjeda něčto, kotrež je wóndanjo w Pomorskej byl a tam hrabju Bismarck widžak a zo date ſa nim wobhoničak, so Bismarck na ſane waschnje khoty njeje, ale ſo je tak ſtrouh, kaž móže ſebi to jenož ſadacj. Nejlépsche wopokaſtvo je to, ſo wón kóždy džen nědže 7 hodžinow wokoło jeho.

* Še wýšečk stronow wo wulčich wohnjach powjeſce pschiſthadzeja, tak je zo w Podejduhu pola Schęzecina 21

dworow spalito a su 4 czlowiekojo poldla swoje zivjenje shibili, w Miedzygodze wotpali so 18 domskich a 22 brzynow, w jenej koloniji pola Petersburga 800 domskich, 2 zytki, někotre kaserny a t. d.

* W Brerowie w Morawskiej (Mähren) je 17. augusta rano wohen wudyril a haj do wieciora na 200 twarjeniow do procha a popjela pschewobrocil. — W Budzowizach (Budweis) w Czechach je so 14. augusta 34 domskich, se budom a postom wotpalo.

* W někotrych sironach Franzowskeje su w sapocjatku augusta jara wulce desheje meli, kotrež su tam wiele schody načinili!

Sapoſlane.

W tym hanjazym pišmije, kotrež i. kowar Stosch rosnoschuje abo rosnoschowac dawa, je bjes druhim tež prajene, so so „šerbiske spewanske knihy“ někto na tajke waschnje cijischca, kotrež budje ludzi molic. To je kja. Pišetoz so bych shonik, tak so s tej węgu po prawym ma, bym skladnosz pytał, ton nowy cijischca wohladacz. To je so mi tež radziko a ja bym widział,

so su te khelusche zyle te ſame, kaž w dotalnych spewarskich knihach, a so su ſlowa: ſchtunda, troſt — — hai, zyle nemiske ſlowa, kaž: zwar, ſchab, zu a t. d. we nich woblikowane a so po tajkim Jane ſlowa pschemenjene njeſzu.

Shtož je hinaſ ſchinjene — a to žadny czlowiek jene ſchemenjenje imenowac njemöže, dokelž je to jenož roſtajenie někotrych pišmilow — je najwahnische to, so su kaž dotal niz jenož präpoſizije: wot, pſch i, pſches, na a t. d., ale tež präpoſiziji: ſ, w wot substantiva wotestajene, to reka, so so wjazh po ſidowſkim a turkowſkim waschnju njeſiche, imenujz: sprawdu (mit Wahrheit), w nadziji (in Hoffnung), swocjow (ausdenaugen), — ale so so tak piſche, kaž je Dr. M. Luther piſak, a kaž po nim wſchitzu Němcy piſaja, imenujz: ſ prawdu (mit Wahrheit), w nadziji (in Hoffnung), ſ wocjow (aus den Augen). Shtož može w tuthym někto molaze namalać, ton je w swojich wopſhijecjach hijom samoleny, tak so wo tej węgħ pak ničjo nerostmi, pak je ſey pſchisłodzec a ſchlerjedzak.

Sedyn, liž wſchēm bladam njewéri.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

rozum

wotritaj

a

ludzi poldla

skrejetaj.

* * *

Hans Depla. Wondanjo bym so tola nijemako ſmjal.

Mots Tunka. Cjeho dla to?

H. D. Hlaj, ja bēch po kraju wokolo khodzik a duž ſastupic do hoscjenza „i czornemu boranej“ w Kulezach, so bych so tam trochu wolschewil. Tam bēchu nělotni, liž khartu hrajaču. Dočho nietrajeſche, dha so i nim czlowiek pſchiwda, kotrež mējeſche ſtraſchnje dočhi

nōš a wón so tak byže, so jenemu hraczej pſches ramjo do khartow hlađasche. To teho po časzu ſamjersa; wón wuczeje teho dla rubisčko a hrabny teho czlowieka ſa nōš. Iako ton pſchisładowat poſkoči a něčto bōrčeſche, rjekny ton hraczk: „Ah wodajcze mi, ja ſebi myſlach, ſo je to moj noš.“

M. T. A ſáto potom be?

H. D. Nō, ton pſchisładowat wjaz bliſko njenđjeſche.

Cyrkwienske powjesce.

Wero wani:

Petrowska chrelj: Ernst Robert Adam, měščjan, thězjer a mydlarski měšťan, s Mariju Hedwigou Renčejz.

Michalska chrelj: Kora August Kranz, wobydler na Židowje, s Madlenu Buschiz tam. — Theodor Clemens Gruvert, wobydler pod hrodom, s Mariju Madlenu Hauferez se Židowa. — Jan August Wicjas, wobydler na Židowje, s Mariju Madlenu Žurez tam.

Křečen:

Petrowska chrelj: Kora Pawoł, Koral Jana Liszki, měščjana w Budyschinje, s. — Richard Jurij Pawoł, Jana Augusta Batzarja, měščjana, thězjerja a murjerja, s.

Michalska chrelj: Maria Theresia Martha, Ernsta Hobra, murjerja pod hrodom, d. — Kora Emil Ewald, Koral Ernsta Pjekarja, kantora pschi michalskej wobadze, s. — Vojtěch Hermann, Koral Wicjas, thězjerja na Židowje, s. — Hendrich Pawoł, Koral Rožka, wobydlerja w Delnej Kinje, s. — Kora August, Jana Kummera, wobydlerja na Židowje, s.

Zemrječi:

Djen 13. augusta: Jan Bohmwer Sommer, wobydler ležomnoseje na Židowje, 82 l. 10 m. — August Jan Pjetška, wumjenkar w Čichonzech, 72 l. 8 m. 23 d. — 14., Maria Theresia, Augusta Salma, schrymparja na Židowje, dž., 10 m. — 17., Jan August, Jana Bjenscha, thězjerja na Židowje, s., 1 l. 10 m. — 19., Kora Robert, Jana Schotky, kowarja-najenka w Čichonzech, s., 3 m. 17 d. — Jan Handrij Bohmwer, Jurja Augusta Förstarja, thězjerja w Sajdowje, s., 11 m. 19 d. — Jan August, Jana Lomki, sahrodnika w Mathezach, s., 2 m. — 19., Vojtěch Wylem Budar, wobydler pod hrodom, 27 l. 6 m. — Juliana Karolina Martha, Hermanna Adolfa Reutera, schrymparja na Židowje, dž., 9 m. — 20., Paulina, Jana Ernsta Wenzela, wobydlerja na Židowje, dž., 2 l. 28 d. — 22., Maria Helena, n. dž. w Delnej Kinje, 3 m. 16 d. — 23., Handrij Rohac, thězjer na Židowje, 66 l. — 26., Jurij August, Jurja Augusta Förstarja, thězjerja w Sajdowje, s., 3 l. 6 m. 17 d.

**Koszín (Knochenmehl),
prawdziwý peruski guana,
superphosphat se spodijs a bakerskeho guano
pod rukowanjom dobroseje porucza najtunischo**

J. G. Klingst Nachfolger

na bohatej hafy čzo. 86/24.

✉ Žadny stwypyscher wjaz! ✉
Jendželska
kawczuk = błyśczeż opasta

l trajazemu, najrjeńschemu a najtunischemu
hamopomasowanju schyundowanjo wšichc̄h držinow.

Tuto jara w užitne wunamakanie rozbjela so wot
mnichc̄h k pomasowanju nałożonych lakow atd. wobějbe píšeš
to, „so píšeš na jälje reženje hem. hr. madusestajenje
a legirowanje s kawczukom pastia wobějne wišelnoſci
doſtanje, kótaž trače jara podpiera, teho dla schyundowanje, s
njej namasane, w ſchē ſtrapazy w utraje a píšeš nějakim
dopomohaniem w jele lét rjane wostanje, a so s nowa
maſac̄ njetřeba. Wyske trajnosće knadž, ſtož błyśczež a
rja noſc̄ na ſtup a, žadny podobny přeparat na kontinencje
njeje, a jene ſpýtanie ſoždeho w dobroſci tutej pasty píšeſmědci.

Dželo je lohko a móže je kóžde džec̄o dokonjec̄.

Tylska s powuczenjom 1 tl.

Hłowny depôt pola Friedrich Müller, l. l. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Girschengasse Nr. 8,
džez meja so pízne ſtaſania poſtač a so poſytki po doſtathych
pjenjeſach hýdom poſeſetu. Pízni píznych ſtaſanach njež so
přac̄zna bory ſobu poſeſetu, (bokež so pízni poſytkachdo wu-
traja w Austríji „poſtovorſchuß“ brac̄ njeſtřebí.)

Ssuehe droždze
wschēdne czerstwe porucza Rudolph Hölder.

Katholicki Poſol čzo. 17 je wschoł.

Skofei

punt po 60, 66, 70, 80, 90, 95, 100 np. a t. d.,

zofor

punt po 50, 52, 54, 56, 60 np.,

syrop

punt po 36, 20, 18, 16, 14 np.,

camauh rajß

punt po 18 np.,

cigarry

25 ſchtuk po 28, 40, 45, 50, 58, 60 np.,

wſchitke družiny palenžow

porucza najtunischo Rudolph Hölder
na róžku herbsleje a schulerſleje hafy.

Proſtwa.

Bo wotbžerženju ſpěwanskeho ſwiedzenja w lécie 1860
mi dołho wſchitzh cji ſami czesczowni knježa, kotymž věch
dla ſobusluſtowanja ſpěwne hloſy roſpōſtał, te ſame
ſažo wróczili njeiſu. Lětsa maju so „Zně“ ſi nowa
ſpěwacz, a ſam ſeho dla we wulfich wulfosc̄zach, dokež
nam wobějte thětra licžba mužſkih hloſow pobrachuje.
Duz wſchitkých ſamich, ſiž ſu w naſpomnjenym lécje
ſobi ſluklowali, ſi tutym naleyſi je proſchu, ſo bytlu tola
ſwoje muſikaliſe ſwěrnu pſcheptali a mi wſchē ſpěwne
hloſy ſ pomjenowaneho čoſka, kotrež knano namafaju,
ſterje a lěpje njeſtanlowane dobroſciu pſchipoſtaſi.

R. A. Fiedler.

Krajnostawski bank.

W

krajnostawskim banku

żo dla wobliczenja danje

wot 14. hacz do 30. septembra t. l.

njestutkuje.

Druhe dżela banka psches to żane pschemenjenja njesmęja.

Wupłaczenie nalutowarnejsze danje stanje żo wot 1. hacz żobu 30. oktobra t. l.

W Budyschinje, 27. augusta 1868.

Krajnostawski bank kralowskeho saskiego hornolužiskeho markhrabinstwa.

Chrig.

Na delnoživotnyj flemk čerpjazh,

też taizh se flemkami, zyle starymi, namakała nimale kōjdy ras dospokne wuhogenje pschas Gottlieba Sturzeneggera flemkowu žatku. Wobscérne rozwuczenje s wulsej mnogościu pomnječja hódnich, fassoiniszj wobtwierdzenich wopisimow može żo pschedbęzneho pscheswiedzenja dla darmo dostacj. Na pschedan w hornyczach po 1 tl. 20 nſl. ma ju tak derje wunamak Gottlieb Sturzenegger in Harsau, Kanton Appenzell, Schweiz, kaž tež ff. Spalteholz & Blech, Drogisten in Dresden a t. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Pschi něcožjskim żadowym czaſu, kdežž żoldkowe wobeżejnoscze czasto saſtupia, može żo zwetoſnaty

Dr. med. G. C. Kochow

universalny żoldkown hórk palenz

(Universalmagenbitter)

s polnym prawom jako na jlepschi a najsprawnischi pomožny ſredk poruczicj. — Sklad w originalnych bleschach po 10 nſl. ma

w Budyschinje	knies Wilh. Jacob,
w Lubiju	- F. H. Müde,
w Kamieniu	- Herm. Kästner,
w Zittawie	- Reinh. Berther,
w Nowosolzu	- Rich. Bamberg,
w Biskopizach	- Bernh. Kunza.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodzerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwissle wotwodžuju wochitko, schtož wicz saſozuje, s khoreho cęsla won, a źluža jako węsth hoſazh ſredk psche wicz a rheumatismu wochitkich druzinow, jako psche wobliczo-, ſchij-, bröst- a ſubhybolenje, psche hlowjazu, rucznu a nohowu wicz, psche kaſanje w boku, psche drjenje w stawach, w kribjeczce a w bjeſdrach, psche drjenje we wuchomaj a t. d. a ma je na pschedan w paketach s wutafaniem, ſak maja żo triebacj. po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

100 schuf tuczneho wowczeho ſkotu
je na pschedan na rycerſkble w Bréſhnu.

Rajnowsche wunamakanje.

Wot awstriiskeho khejora psches rescript Nr. 18024 1908 s patentom wuhotowana

wurjadne priv.

politur=kompoſitia

je jara fedžby hodna tyſcherjam, braſcherjam, drjewodželerjam i dopolirowanju nowych mōblow a kōjdywym i nowa polirowanju starich a wotestatyck obotajich mōblow, kdežž woli wступuje. — Psches mōbl kompoſicju ſo dohōtrajne a drohe dopolirowanje nowych mōblow pschitku zyle wofitroni, dofež ſe psches nažoženje někotrych ſtepłow blido abo laſtich hotowy polirowany. — Natoženje je jara jednore, resultat sposobny. — Staré a wotestate mōble može ſo psches jednore rybowanie s namoczeniem płatowej lapu s nowa wupolirowanck a doſtanu tajki krasiñy blyfie, kiž ſo polirowanjom ſe spirituſom ſenje dozpicj nemože. — S někotrymi bleschami tuteje kompoſicije može ſo bjeſ pomožny tyſcherja w někotrych hožinach zyla domaja nadoba jenež wypowidzie.

Hówny roſczelazy depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiſerl. königl. Privilegiums-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
kdežž maja ſo pišne poruczenja s pišipotokojenjom płatſiſuw (dofelž ſo w Awstriji do wutraja „poſtrachnajme“ njeboži) poſtacj, na czož ſo kompoſicja hwydom poſczele.

Praczina: 1 flacon (i poruczeniom) 15 nſl. —
1 but. flacons 4½ tl.

— Mjenje hacz ſo poſkacj njebožje. —

Aviso!!! Njech ſo tónle nařežek njevožebzowany njen oſtaj. Doſelž pschi prawym natoženju tuteje kompoſicije ſo tež dobytki ſejni, ſo kubž dotalne waschni polirowanja hórk zyle psched tutym nowym praktiskim wunamakanjom zotacj dyrbječ, dba prozy ſo kōjdy, ſo by ſo psches pruhu pscheswiedcji, a poſkacj ſo poſkacj, doſelž ſo poſkacj do wutraja tudy i „poſtrachnajme“ cincic njeboži.

W opisku: Wyskoczeſczeni knize! Przed někotrymi dnjami bi mi priha Wajdeje politur-kompoſicje pschedodata, ſo proſto, ju čemiszej analýs jeje wutkow podziſhnicj. Za tym tutu pruhu ſwornej tak derje qualitativej ſak quantitativnej analýs podziſhnicj a jeje pschihode ſienoczenje ſa doſpolnie dobre ſpoſnał a t. d.

Wasch najpodwołniſki

Dr. Werner,
direktor politechniskego instituta we Broſlawju.

Pschiblizowanje nashmisseho časa dawa mi składnoscj, pschi potrjebje moj
super phosphat wot Galle a Co. (wopschijazy 18—20% puščczneho phosphora),
kosejnu, studzenu, prodrobnemu, wopsk. 19—20% puščczneho phosphora a
Pod ruko-
wanjom
wopschi-
jecza a
prawdzi-
woscze.
 3,8—4% duszyka,

prawdziwy peruski guano,

gogoliniski a drugi **Kalk**, kij so na kózdu staziju poſczele,

schlesynske kamjente (kruchate, hranite, kowarske a drobne) **wuhlo**,
ežesku brunizu (kruchatu, frénju a hypnu)

ſ tym pschispomjenjom najlepje poruczic, so ſo kalla a wuhla kózdy quantum, po tajkim niž jeno zhe, ale tež
 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ lowryje pod pschihodnej pomjeniſchenej placisnu, kaž tež jenotliwe kózhy pschedawaja a pschiwozuja.

Moje zettelowe kafčeciki ſu kaž dotal pschi hosczenu i skotemu hodlerzej,

pola knjesa pschelupza Jacoba, na kamjentej haſh,
 pola knjesa Tiebiger sen., na ſerbskej haſh.

H. Grieshammer

ſe składom na dwornischcu ſ napschecja kublotubje,
 ſ komptoirom tež tam a na ſwonknej lawſkej haſh cjo. 819.

A wobfedzbowanju!

Wſchitzh eji ſami, kotsig ſu hiſhce do worzynskeje
 a rodowiskeje hajniſkeje haſh ſa drjewa pjeniesh winojezi,
 njech je hacj do 1. oktobra pola podpiſaneho ſapłacza,
 dokelz dyrbja ſo hewak potom wobſoržic.

Na Vélej Horje, 4. septembra 1868.

Budowenz.

Shtož ma hiſhce pola Jurscha w Małym Wiel-
 kowie čaſzniki (ſegerje), ſo ſ tutym proſy, ſo by hacj do
 14. septembra po nje pschischoł; tež budze ſo tam 21.
 septembra auſzia čaſznikow (ſegerjow) wotdzerječ.

Jan Jursch.

Ambalema-wubjerkowe-cigarry

1000 ſchtuk 6 tl., 25 ſchtuk 5 nſl.

porucza **J. T. Schulze**
 na ſnutsknej lawſkej haſh.

Tuni candis-syrop,

rjanu ſtödku tworu,
 punt po 20 a 24 np.,

komany rajſ

punt po 18 np.

porucza **Carl Noack**

na ſwonknej lawſkej haſh w Budyschinje.

Wosjewjenje.

Wſchitzh eji ſami, kotsig mi hiſhce ſapłacjili njejſu,
 ſhtož mi winojezi, ſo ſ tutym napominaſa, mje w
 běhu tuteho měſaza ſapłacjic; poſdzieſho pak budža wſchitke
 dolhy psches ſudniſtwo wuſkoržene.

Teutscher w Porschizach.

Zutſje njedželu 6. septembra kulenje wo myta a žnjeſte reje w Droždžiju, na cjož najpodwołniſcho psche-
 proſchuje

Mros.

Jeneho wuzjonička pyta wójnac **Klix** w Rje-
 ſwacjidle.

Ahoſej, punt po 6. 6½. 7. 7½. 8. 9. 10. 11 a 12 nſl.,
 zokor, punt po 38. 40. 44. 48. 50. 52. 56 a 60 np.,
 ſyrop, rajſ, petroleum, ſwēczenje, cigarry, tobak, ſol,
 mydlo, ſodu porucza najtunischo

J. T. Schulze

na ſnutsknej lawſkej haſh w Budyschinje.

Zutſje jako 13. njedželu po ſwiatej Troiſzy budje
 miſionaska hodžina pola ryčtarja Alberta w Mjeſčizach
 wotdzeržana.

Sjonne praschenje
 na knjesa kowarja Stoscha w Droždžiju.

Kak ſo to ſ licheskej ſprawnoſcju a ſ
 lutherſkej wěroſeſci ſnjeſe, hdyž Wy wſchubzem
 wudawacze, ſo ſeje Wy to hanjaze piſmo wudže-
 ſali, kotrež roſnoschujecze abo roſnoschowacze dawacze,
 a to tola wěro nojeje? — Budže tak dobry a
 wotmoſwie mi na to.

Jedyn lutherſki, kij prawdu lubuje.

Kedžbu!

Njedželu 6. septembra leheleſulenje wo cigarry,
 potom reje, w Sowrjezach. **A. Kmoch.**

Zutſje njedželu 6. septembra reje w Ženkezach ſ
 budžbu wot tſelzow ſ Wopakeje, i cjemuž najpo-
 wolniſcho psche-proſchuje **Rostor.**

Kedžbu!

Zutſje njedželu kulenje wo ſolbaſh w Rachlowie,
 kaž tež w Blózanach.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawańi

J. E. Smoleń.

Kóžde čísto płaci
6 np. Štvortlétne předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swęte podawki. — Schłocj wocji widzitej, to wutroba wěry. — Ze Serbow: S Miejszwacjibka. S Dziewocicj. S Hunajowow. S Kulowa. S Horneje Hörki, S hodžijskeje wosady. S Budęsz. We Wielikich Dobrýnjač. S Budyschina. — Dopisy. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Čyrkwińskie powjescze. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.

5. septembra 1868.

D o w o z:	Płacizna w přerézku			
	na wikač, na bursy,	wysza. niżsa.	najwyšsa najniż	
Pscheniza . .	tl. nbl. nr.	tl. nbl. nr.	tl. nbl. nr.	tl. nbl. nr.
Róża . .	6 17 5	6 — —	6 20 —	6 5 —
Ječmien . .	4 25 —	4 17 5	4 27 5	4 25 —
Wosk . .	4 5 —	4 — —	4 10 —	4 5 —
Hróš . .	2 22 5	2 15 —	2 25 —	2 20 —
Wola . .	5 20 —	5 5 —	— — —	— — —
Đaps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zahy . .	7 20 —	7 15 —	— — —	— — —
Hejduschka . .	6 — —	5 25 —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 23 —	— 20 —	— — —	— — —
Kopackomij . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. syna . .	1 25 —	1 15 —	— — —	— — —
Lane synimo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus placzesche wczeria w Barlinje.

20 tl. 20 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

pscheniza 72—82 tl., rožla 50—57 tl.,

(to je: sa 25 prusick torzow.)

repikowy wosk (nječijszny) 9 tl. 15 ngl. —
(Cziszeny, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajnie něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžschi.)

Gzabi sakskoschlesyńskeje železnicy s Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do połdnja 9 h. 5 m.; pschedipotku 1 h. 3 m.*; popołnu 4 h. 13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołna 10 h. 51 m.*; popołnu 3 h. 22 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor 9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

*) Pschedipotknenje wot a se žitawy a Liberza (Reichenberga)
†) Pschedipotknenje do žitawy.

Wjenježna płaczisna.

W Lipsku, 10. septembra, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl 2 1/2 np., 1 połnowažazny čerwieny štokt abo dukat 3 tl. 6 ngl. 8 5/8 np.; wienske bankowki 89 1/8 (17 ngl. 8 1/4 np.)

Najnowsche.

Washington, 29. augusta. Skótny mór w połodniškim a nawječornym kraju amerikanskeje unije pschibhywa.

London, 9. septembra. Jefferson Davis, w swoim časzu pschedzyda thch krajow, kotrež běhū wot amerikanskeje unije wotpanhli, je do Kendzelskeje pschijet.

Paris, 9. septembra. Kendzelska kralowa jutsje ſeni pschijedzie; hacž budže s khězorom ryczecž, je njevěste.

Pešcht, 8. septembra. W Sziedmihródskej ſu ſo tamnišchi Rumunojo w jenej ſhromadžisnje pschedziwo ſlutkowanju něčijszheho wuherskeho ministerſtwa a ſejmja wuprajili.

Darmstadt, 9. septembra. Rusowſka khězorſka ſhwójba jenož hacž do 20. septembra na hrodze Heiligenbergu wostanje.

Dražđany, 9. septembra, wjeczor. Po ſkončenju dženjišzheho manövra pola Moritzburga je kral Jan pruskiemu kralej Wylemu druhí kralowſki sakſki grenadierregiment No. 101 spožčit (jeho ſa čježněho obersta tuteho regimenta pomjenowal). Kral Wylem ſo potom na cžole teho regimenta kralej Janej ſa tajke pocžeczowanje džakowashe a pódla tež jako wyschi roškaſowat połnóznoněmskeho wójska ſwoju ſpokojnoſež ſe ſlutkowanjom sakſkeho wójska wuprají.

Dražđany, 9. septembra. Pruski kral je prajit, ſo kralowa Augusta, kaž tež krónprynz a krónprynzeſhna do Dražđan na wopytanje pschedijedu.

S a l f a. Jako měsječne wóndanjo wobžedzic̄ jeneje pěškowzowej ſtały, gmejnski starschi Hühnchen, w tutej ſtale něchtco czinic̄, dha ſo ruje jena pěškowzo va ſczena wotwali a Hühnchena ſarafy.

Nowy móst ps̄ches Bobja poſla Myschna je nětko taſ daloko hotowy, ſo ſu w tuſych dnjach ps̄ches njón jeſdžic̄ poczeli. (Prjedawski móst bu w lécze 1866 wot ſakſkeho wójska roſtſeleny.)

Hamtske hetmanſtwo w Budyschinje woſjewuje, ſo ſměje ſo létuſche rekrutirowanje hžom w měſazu oſtobru, taſ ſo maja ſo po taſtim c̄i, kij do rekrutirowanja póndu, 21. ſeptembra ps̄chipowjedzic̄ a wſchitke nufne ſapiſh a piſma wot gmejnſtich wýjchnoſc̄ow 1. oktobra na hamtskim hetmanſtwo wotwac̄.

Kral Jan je 2. a 3. ſeptembra ps̄chi manövrah jeſdneje diuiſije poſla Großenhaina ps̄chitomny był a ſo potom do Dražđan a wot tam do Pilnič podał. Nejdželu mjeſečne ſo wón do Chemniča, ſo by vónđzelu ps̄chi manövrah 3. a 4. infanteriebrigady bjes Chemničom a Lichtensteinom ps̄chitomny był, a popołdnju teho ſameho dnja ſo wón do Dražđan wrócił.

Lubijſke hamtske hetmanſtwo woſjewuje, ſo budže 23. oktobra we Woporku rekrutirowanje ſe wſchēch, do woporského ſudniſkeho hamta ſluſhac̄y wſow wotdžeržane. Tón ſamý džen a 24., taž 26. oktobra stanje ſo rekrutirowanje bjes mužtswami ſe wſow lubijſkeho ſudniſkeho hamta. Reklamazije maja ſo najpoſdžiſho 29. oktobra do połdnja ps̄chepodac̄.

Šenjeni kralowa je ſo 4. ſeptembra ſi ſichla do Pilnič wróciła.

Thđenja běchmy po wudawanju dražđanskih nowinow powjedali, ſo ps̄ched ps̄chijédom pruskeho krala pruski polizajſki direktar Dr. Stieber ſe wſchelakimi polizistami do Dražđan ps̄chijéde. Poſdžiſko te ſame dražđanske nowiny powjedačku, ſo na tym žane ſlowo wérno njeje.

Dražđanske nowiny piſaja: „Sobotu wječor w 7 hodžinach pruski kral ſem ps̄chijéde a na lipſko-dražđanskim dwórníſčju, kotrež bě ſe ſakſimi a połnózno-němſkimi khorhojemi wuphſchem, ſi woſa wuftupi. Tam jeho wýgozy ſakſzy offizierojo, taž tež pruski poſčlanz a wjele ſluda wotčakowachu, a wón bu wot krala Jana a prynza Zurja ps̄checzelniwoje powitanym. Wobaj kralej ſtuſiſtaj potom do jeneho dwórkſkeho woſa a wjeſchtaj ſo pod ſławuwołanjom ludzi do kralowſkeho hrodu, hžez pruski kral potom ſi kralowſkej ſakſej ſwóſbu wječzerjeſche. W dworje kralowſkeho hrodu bjes tym wojerſka hudžba piſtaſche.

Najſtrajta bě wonka ps̄ched Dražđanami wulka revúa nad wójskom, něhdje 10,000 muži ſkulnym. Wobaj kralej ſo najprjódžy w hromadze w jenyym woſu hac̄ ſi wójsku dowjedſchtaj tam ſo kóždy na ſwojeho konja ſyňhſchtaj a potom, ps̄chewodžanaj wot ps̄chueho ps̄chewodženſtwa, po frontze wójsko jehaſchtaj. To něhdje hodžinu traſeſhe.

Na to daſchtaj wonai zykemu wójsku ps̄ched ſobu defilirowac̄, k čemuž běſte tež hodžinu čaſha trjeba. Skónčnje bu hiſhceje manöver wotdžeržany. Žyla wěz traſeſhe wot 9 hac̄ do 12 hodžinow. Ps̄chijladowac̄jom bě něhdje 60,000 ludzi.

Wjetſche manövry ſakſkeho wójska poſla Dražđan ſu ſo 10. ſeptembra ſapocžake a ſo něhdje 12. t. m. ſkónčja, po c̄imž ſo woſazy ſaſo do tych měſtow wróci, hžez hewak ſteja.

Anhaltbernburgske papjerjane pjenjeſh wot lěta 1846, 1852, 1856 a 1859 jenož hiſhceje hac̄ do kónza tuteho lěta placža.

P r u ſ y. Wjele jeſdnych, kij bydhu po wuſkužených tſiſoch lětach ſi wójska wuftupic̄ mohli, dže hiſhceje ſchtw órte lěto ſlužic̄ a to teho dla, dokelž je taſtim dowolene, dwě lécze předy do krajneje wobory (landwehr) ps̄cheturpic̄ a dokelž potom jako landwehriftojo k žanemu exerſierowanju wjazy ps̄chuec̄ njetrjabaja.

Prujzy rekruc̄ji maja lětza w ſlědowazym čaſzu do wójska ſtupic̄: 1) ps̄chi kavalerije a artilleriji 15. oktobra; 2) ps̄chi pejčej gardze 3. novembra; 3) ps̄chi zhej druhzej infanteriji 2. januara 1869; 4) ps̄chi trainu jena po kojoza mužtswom 3. novbra. 1868 a druhje po kojoza 1. meje 1869.

Ps̄ches to, ſo rekruc̄ji poſla infanterije tſi měſazh poſdžiſko ſaſtupja, džzli hewak, a ps̄ches to, ſo budže po ſkónčených manövrah wjele wojakow na „urlaub“ ps̄checzených, ſo pruske wójsko na někotry čaſz wo tſeči džel pomjeniſhi.

Krónprynz w tu khwilu w naranskich Pružach wójsko wobhlađuje. — Hrabja Bismarck hiſhceje na ſwojim ſtuble w Pomorskej ps̄chebýwa.

A w ſ t r i a. Ps̄checziwo Čecham ſte ſalhadtjenje minſkeho ministerſtwa hiſhceje dale traſe. — W c̄ejſkim ſejmje abo wjele wjazy w ſhromadžisne němſkých ſapoſčlanzow je ſo ſaſidženj thđen maklo ſluktowalo. — Čeſzg burja džyčku wóndanjo ſaſo na jenej horje ſhromadžisnu džeržec̄, ale jako tam ps̄chindžechu, běchu wſchē ſucze, na horu horje wjedžaze, wot žandarmow wobžadžene, kij ſi nikož horje njepruſhac̄i. Burja njebečku paſ ſeni, ale czechnečku do bližjeho leža a ſo tam po možnoſći ſe ſpěwom a ryčemi ſabawachu. Tich bě něhdje 6000.

Na galizyſkim ſejmje ſu wobſanknysi, ſo tym ſaſoſčlanzam, kotsiž ſu ſo na ſhromadným awstrijskim ſejmje we Winje wobdzěliſi, trjeba njeje, ſwoj mandat ſkožic̄, ſo paſ ma galizyſki ſejm tola w tym naſtupanju radu ſkładowac̄, hac̄ ſhromadný awstrijski ſejm pravo a prawiſny Galizyje ps̄chikrotſchik njeje.

Khějorſta je ſo ſi Vajerſkeje do Wina wróciſka a něhdje 21. ſeptembra ſi khějoram do Krakowa wotjedže. Khějor dže mjenujz ſi njej Galiziju a Bukowinu wophac̄. Khějor budže ps̄chi tutej ſkładnoſci wójsko, tam ſtejaze, wobhlađowac̄.

Franzowski. Franzowske nowiny powiedaja, so je španielska królowa piśmo na khejora poślaka, w którym prawi, so by rad s nim porząkała, a jeho teho dla proshy, so by so móń s njej w jenym mieście bliżej španielskich mjesow seńcę chył.

W tu kwielu franzowskie nowiny jenoż mér przedują a tej ministerio a drugi wojskowi sąstoiniż powiedaja, so chze khejor, shtoż na nim leży, po móżnoſci sa mér skutkować.

Belgijski. Krónpryzowa khorosz dale a bole pshibjera a boja so, so budże borsy wumrjeez dyrbjez. Wón je so teho dla tej woprajez dał.

Jendzelska. Nekotre nowiny chedža wjedziez, so królowa Wiktoria na swoim puczu se Schwajcarskie do Jendzelskie Paris wopulta, so by tam s khejoram Napoleonom porząkała.

Jendzelszanam so nzelubi, so Ružojo w Afiji jedyn kraj po drugim wobządzeja a so na tajse waſchnie jendzelskie Indiji pshibiliżują. Woni so mjenujzy boja, so by potom pshelupska droga pshes ruzhowske kraje do Europы shčka a pshes to Jendzelszenjo wjele dobytka shubili.

Turkowśka. S tuteho kraja pišaja, so so w krajinach w bliskoſci balkaniskich horow někotre czrijodý bolharskich sběžlarow sadzerują a pak tu pak tam nadpady na turkowske wójsko činja. So ſu tajse czrijodý khetro ſylnie a so tež derje dōscz wojuja, je s teho spōſnacz, so Turkojo wondanjo 20 wosow se swojimi ſamźnymi ranjenemi s jeneho tajstego nadpada do jeneho tamniſcheho města ſobu pshiwieschu, jako so domoj wróczajchu.

Amerika. S Meksikanteje pišaja, so je so pak tam ſaſo někakše ſběžlaſtvo ſapocząko a so ſběžlaro s wójskem pshedzhyd Yuareza wojuja a ſu je hizom jedyn frócz ſbili.

W połnōzno-amerikanskej uniji ma so po někotrych mēbaſach nowy pshedzhyda wuſwolicez a so na to hizom w tamniſkich krajinach hotuja. Dotalneho pshedzhydu Johnsona ſaſo wuſwolicez nochzedža, koho pak ſlónčenje wuſwola, to so netko hiſhceje prajicz njeſhodzi.

Schtoż woczi widzitej, to wutroba wēry.

W tym ſnatym hanjazym pišmje, kaž tež w tej „Erklärunzy“, kotruž Jan Stosch s Drozdjiem po Sserbach roſnoschuje, so wudawa, so so herbske evangelske ſpěwarſke knihi w psheměnjenym, na częſte pišanie podobnym waſchnju czishezja. Tajse wudawanje je ſza, toſta, njehańbita ſza. A so by so kózdy wo tajkej częſti ſam pshewdzcit, dha chzem ſudy někotre ſchtuczli wotczishezecz, kaž ſu w nowych herbſkich ſpěwarſkich knihiach wotczishezane, a borsy tež podla pshistajicz, kaž bych u tajke ſchtuczli wonhlaſake, hdy bych u po częſkim waſchnju czishezane byče.

Waſchnie, kaž je w nowych herbſkich ſpěwarſkich knihiach czishezane:

Kaž by to wonhlaſalo, byb by to nechtón po częſkim waſchnju wotczishezecz chył.

229.

8. Božo wyſe wſchitkich Bohow, o ty swjata Trojiza, ſwjet je podnožk twojich nohow, budź mi ſa pomocniaka, hdyż me satan pshemoz chze, moju ſlaboſci ſchpotuje, hdyż chze mi rad wſchon trojicht krañcę a me do zwyfela ciahanycę.

207.

1. Neſtratuj me ſurowie, ſhonuj, Božo ſylny, njeplací mi po ſaſtužbje, ale budź mi ſmilny, je tón hręch mi był ſmiec, nech twoj hniew ſo mine, pshes Khrysta wſchon ſhine.

244.

7. Ta čwila tamnych ſaklatych čin wſchitkich k ſtemu bojaſnych, ſo bychmy radſho na ſwjeſci, hač tam, beſ troſtka płakali.

238.

1. To częſte nej', ſo křeſćan sym a činju, ſhotož tón čisty Duch ſej žada, natura ſpokojom zwar neje ſ tym, ſo křeſćian w Khrystuſhu do ſimercze hlada, ta hnada pak to częſte bjeđenje tu wuwedże.

Ja ſebi myſlu, ſo dyrbí ſo kózdy, liž tele ſchtuczli čjita, ſjaronje wuſnacj, ſo ſo w kherluſchach nowych ſpěwarſkich knihi žane molaze psheměnjenje ſtało njeje, a ſo tež te ſlowa po częſkim waſchnju czishezane njeſhu.

Kózdy budże teho dla tež pshiwadacz dyrbjez, ſo je to, ſhotož je w tym hanjazym pišmje a w tej Erklärunzy w naſtupanju tajſkego czishezjenja prajene, jenož toſta ſza abo ſurowa njeſdomnoſcz, kotraž herbske pišmo wot częſteho roſehnacj njeſdže. Tola neſchtó tſecje može tež hiſhceje byc, mjenujzy, ſo je ſo Jan Stosch wot drugich ludzi, koſiſ ſaja zyle druhe wotpohlaſanja pſhi tutej węzy (mjenujzy, woni chedža ſo wjeczic), ſawieſcz dał a budże ſlónčenje tu juſčku wutunkacj dyrbjez.

S zku to wo żanym czeszenju herbskeje rneče njeſwēdzcí, hdyž ſo Sserbam němſke „Erklärungi“ podtykuja, ſo Němzy potom ſ tym ſwoj ſmiec częſcia.

M.

Ze Serbow.

S*. W Nješwacjidle, djen 6. septembra. Dženja buchu pschi dopoldničich herbskich Božich šlužbach našci w 36. čjigle Serb. Now. pomjenowani zyrkwiniszy prijödstejerjo šwjedženjszy do swojego sastojinstwa sapokasani.

Po němſkih temſchach běſche w tudomnyh hoſćenju knjies baron se Schönberg-Vibran zyrkwiniskim prijödstejerjam hoſćinu wuhotowacj dał a tež k. k. duhomnej, dweju k. k. wucjerjow a k. hrabju k Lippe nad Debrkezami na nju pschepróshl. Dapišowať tuthy rynckow praji teho dla w mjenje tych druhich zyrkwinischi prijödstejerjow knjesej baronej sa tajtu nam wopokasanu čjeſej naſch najwutrobnischi džak.

S Džiwocjiz. S naſcheho wólbneho wokrjeſa, k kotremuž Džehorez, Horna Vorschez, Džiwocjiz, Mała Vorschez a Braskow šlužbeja, běſche ſo 56 wuſwolerjow na wuſwolenju zyrkwinishego prijödſtejerjeſa wobdzilito. Wot tych dostaču Pětr Mělonk s Džiwocjiz 24 hloſow, Chrig s Braskowa 18 hloſow, Hróbl s Małej Vorscheze 9 hloſow, Urban s Horneje Vorscheze 4 hloſow a Hofman s Džehorez, kij nočnýſche wuſwoleny býc, 1 hloſ. Tak bu psches wjetſchinu hloſow naſch gmejniſki prijödſtejer P. Mělonk ſa zyrkwinishego prijödſtejerja wuſwoleny; Boh tón knjies čhžk jeho tež w tuhym nowym powokanju hnadnje žohnowacj!

S Hunjowow. Po žadanju čjeſczenego k. redaktoра, dženj thđjenja wuprajenym, wosjewjam, ſo je ſo w wobimaj Hunjowomaj, w Hornym a Delnym, w Smochcizach a Leschawje 48 mužow ſa wuſwolerjow ſapiſacj dało, a ſo pschi wuſwolenju ſamym žadny jenicžki wonkach wostał ujeje. Wot tuthy 48 wuſwolerjow dosta Pětr Smoła s Leschaw 29 hloſow a Jan Hala, gmejniſki prijödſtejer w Hornym Hunjowje, 17 hloſow. Dwaj hloſaj buſhtaj druhimaj dataj.

Z Kulowa. Póndželu, 7. septembra, wjeczor po ſchecjich wudhyri tu w budýſkim pschedměſeje we Möllerect domskich Boži woheň a ſpalichu ſo 8 twarjeni, bróžnje a kólne. Khejter Dubaw njebe doma, ale we Krupej w Czechač, a jeho na ſmjerč khora mandželska dyrbjeſe ſo we kožu z plemjenjow wunjeſč. Powjeda ſo, zo ſu na ihm woheńowym njezbožu bězci wina, kotrež ze ſchabliczkami hrajkachu. Nuza pola wotpaleñych je wulka, woni ſu nimale wcho zhubili.

S Horneje Hórkı. Te huſle, kotrež buchu psched někotrym čjaſom k. A. Fischeru tudy kranjene, buchu pschi ſhčenju w jenym woskhnym ſahonje namakane. Ale taj dwaj ſtataj pjerſhčenjej, katraž je paduch tehdom tež kranek, hiſhčeje pobrakujetaj a je k. A. Fischer temu, kij jemu k nimaj pomha, 10 resp. 20 tl. wuſtajk.

S hodžijskeje woſađy. Wſchitzu naſci wondanjo wuſwoleni zyrkwiniszy prijödſtejerjo ſu ſledowazh: Hrabja k Lippe nad Debrkezami, ſměrž Džernal nad

Džehorezami, Dr. jur. Geiſler nad Wulkim Žičenkom, pschelupz Mrós w Hodžiju, kublet P. Smoła w Leschawje, kublet Nowak w Khanezach, kublet Radza w Pręczezach, kublet Klahra w Praſh, ſahrodnik Beyer we Wulkim Žičenku, ſahrodnik Znž w Počaplizach, živnoſejer Wiczas w Janezach a živnoſejer-wumjenkař Pětr Mělonk w Džiwocjizach.

S Bud eſtez. Šandženu njedželu 6. septembra buchu w naſchim Božim domje k zyrkwinym ſaſtuwoſarjam po ſalonju wuſwoleni:

- 1) Michal Wiczas, khejberat ſ Bud eſtez,
- 2) Michal Schmid, ſahrodnik ſ Bud eſtez,
- 3) Jan Simon, mlynk ſ Wulkih Debzez,
- 4) Jan Věbrač, ſahrodnik ſ Lejna,
- 5) Jan Valentin, ſahrodnik ſ Čjornych Nišliz,
- 6) Ernst Maehling, mlynk ſ Horneje Hórkı,
- 7) Jan Kschijan, bur ſ Raſchowa,
- 8) Jan Lukash, ſahrodnik ſ Bonjez,
- 9) Jan Deo, bur ſ Sahorja,
- 10) Kora Trompler, ſahrodnik ſ Vjedruſla,
- 11) Handrij Gruhl, ſahrodnik ſ Roswodez,
- 12) Jan Wiczas, bur ſ Delnych Žiloz a
- 13) Handrij Soba, ſahrodnik ſ Kóſlow.

Pschichodnu njedželu 13. septembra budjeja, dali Boh, tucji ſaſtuwoſario zyrkwinich ralejnoscjow do ſwojeje ſlužby ſwjedženjszy sapokasani pschi herbskej Božej ſlužbje, kij ſo dopočnia w 10 hodzinach ſapocječ budje. —

We Wjelikich Dobrnyjač (w Delnych Žuži-zech) bu 31. augusta dželacjē Šeník w tamniſcej zyhelnici wot hliny ſaſhyňjeny a morjeny.

S Bud hſch ina. Minjenu pónđelu 7. septembra, ſu tudomny starý gymnosif a ſ nim ſwizowaze twarjenja (prjedawſki rektorat, prima, aula, ſarcer, inquilineum a t. d.) po porucznocjí měſtečjanſkeje radu podtorhovacj ſapocječeli, ſo by měſtno, na kotrymž ſteji, pschichodnje ſobu jalo torhochę ſlužiko. Tale powjeſč wěſceje někotrehožkuli, kij je jako mlođenz w tamnyh ſwicjennych murjach kujpel wědomnoſcjom a dobrych naukowom dostał, hukboko ſrudzi a ſe želniwymi ſacjuečjami napjelni; tola ſtož čjaſ ſobu pschinjeſe a nječmilnje pschikafa, to ſo njeđa wotpokasacj. Duž prajimy tym ſpomnjenym lubym twarjenjam poſlednje Božemje a wutrobny džak ſa wſchu luboſcę a hospodliwoſcę, kotruž ſu nam a zylkym narodam letſtotti doſko wopokasale. Božemje, na wěźne Božemje! — Tule powjeſč do naſchim Nowinow jako do herbskich annalow registrowacj abo ſapiſacj, kmy ſa ſwoju pschikkusnoſc džerječeli a njeſkym ju teho dla ſe ſapiſanjom ſakomđicj čhžli.

H. W.

S Bud hſch ina. Tudomny nowy zyrkwiniski a ſchulski radžiczel k. Žencž budje vječja 15. oktobra do ſwojego ſaſtoſtwa sapokasanu.

S Bud hſch ina. Knjies diakon Michal Róla ſ Raſbz dosta ſandžen ſchtwórk w tudomnej tačantskej zyrkwi měſtečniſku ſwicjensnu.

Dopisy.

H Po wobsanienju wschodnich saksonisch pejokarskich towarzstw, kotrej su pod wiedzeniom k. duchownego Nädyn i Varta i hlowemu towarzstwu sjenoczene, dyrbiesche ho létuscha generalna shromadzisna 17. a 18. septembra w Oschatzu woldzerzecz a dyrbiesche tež pschi tej samej wustajenza sa pejohy, pejokarske pschiprawy a t. d. biecz. Tola je tutej lětsa tak wiele sadżewkow napszećzivo stupiko, so je ho wobsanku, so ma ho wona lětsa wostajicz a hale w psichodnym lěce do rjada stajicz. W tu chwilu skuscha 42 pej. towarzstw i hlownimu pej. towarzstwu we Saksej. —

Wokrzesne pejokarske towarzstwo we Lubanju (Lauban) w Pruskej, kotrehož pschedzyda je k. wokrzesny žudniški radziczel Stelzer, je nascheho žławoneho knjesa duchomneho Nädnu w Barcze i gwojemu cjeznemu żobustawu wuszwolito. To je ho stało teho dla, dokelž ma k. d. R. wulke saſkujzby wo zyke pejokarstwo a dokelž je jako pschedzyda sakskeho hlowoneho pej. towarzstwa sa posběhnenje pejokarstha derje skutkował. —

Cyrkwińskie powjesće.

Werowanie:

Michaelsa chrkej: Kora August Liebscher, wobydler pod hrodem, i Chrystianu Eleonoru Jeremiasz tam. — Jan August Kreczmar, wobydler w Něwžezach, i Hanžu Büttnarzej tam. — Peter Bohuwér Beer, ratarzki pomognik w Hnaszezach, i Mariu Madlenu Lipkej w Hornej Kinje.

Křečení:

Michaelsa chrkej: Gustav Marx, Kora Biedricha Nau-manna, pjetarja pod hrodem, ž. — Amalia Augusta, Hen-dricha Wesera, kowarskeho mischitra w Makhezach, dž. — Jan Bohuwér, Handrija Gruhla, mulsahrodnika w Bobol-zach, ž. — Jan Bohuwér, Jurja Wicjasa, tublerja w Bo-santezach, ž. — Hana Sidonia, Jana Manjowki, wobydlerja w Czichonžach, dž.

Zemrjeta:

Dzień 31. augusta: Madlena rodžena Wobstez, njebo Petera Domscha, žinnoščerja we Wulkim Wielkowje, sawosta-jena wudowa, 70 l. 8 m.

Kak

Iozom

Hans Depla

wótřitaj

a

a

Mots Tunka

ludži pódla

* * *

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Na tu dundyrsku politiku tola!

Mots Tunka. Čjoho dla dha na nju ſwarisch?

H. D. Dokelž ho politika nětko do wschodnego měscha a skončnje tež hifčicje kwaſne wjeſele ſtaſh.

M. T. Ale, tak je to tola mózno?

H. D. Hlaj, wóndanjo bě w Czeczowje kwaſ a běchu na njón hoscjo se Saksej a Pruskej pschiproſcheni. Na kwaſu bě jara pěknje a bě wscho wjeſelo a dobreje

mýſle, hacj na poſledku do poliſti ſajedzechu a na poſlenju wójnu ſpominachu.

M. T. A ſchto i teho bu?

H. D. Nô, tež wójna. Majprjódzhy ho Sakſy a Pruszy ſwadžichu a potom ho pjerjechu.

M. T. Ale ale tola! To drje budže ho jedyn skončnje boječ dyrbjecz, ſebi sakſkich a pruskich kwaſarjom abo kmotrow w hromadze wuproþyzej.

H. D. Prawje maſh!

Powschitomna aszefuranza w Trieceje

(Assicurazioni Generali),

sawescjuje pschi rukowanym fondsu wot:

25 millionow 93) th̄az 831 schēznakow 44 frajzarjow

Powschitomna Aszefuranza sawescjuje:

- a) tworž, mobilije, žinjenske płodž a t. d., kaž tež, hdž to krajowe salony powoluja, twarjenja wszech družinow psche wohnjowu schodu;
- b) kubla na drogach psche transportnu schodu;
- c) poſticijuje sawescjenja na živjenje čłowjelov na najwschelascze waschnje sa najtunisze twjerde pramije a wustaja polich po pruskim kourancze

Towarstwo wuplačzi w lęcze 1866 sa 12,448 schodowanjow summu wot 4 millionow 351 th̄az 497 schēznakow a 3 frajzarjow.

A soždemu wukasjanu a k wobstaranju sawescjenjow poruczeja ſo jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

we Wösporku: C. A. Kilian.

we Wjelczinje: Moritz Wenzel.

Pschiblizowanje nashimskeho czaka dawa mi składnoſć, pschi potriebje mój

superphosphat wot Galle a Co. (wopschijazy 18—20% puſčczneho phosphora),

kosezinu, studzemu, prochdrobnemu, wopsch. 19—20% puſčczneho phosphora a

3,8—4% dusyka,

Pod ruko-
wanjom
wopschi-
jecza a
prawej-
woscze.

prawdziwy peruski guano,

gogolinſki a drugi **kalf**, kiž ſo na kóždu ſtaziju poſciele,

ſchlesynſke kamjente (kruchate, hranite, kowarske a drobne) **wuhlo**,

częſku brunizu (kruchatu, hrénju a ſhypnu)

ſ tym pschiblizowanjem nahlépje porucicž, ſo ſo kalfa a wuhla kóždy quantum, po taſkim niž jeno zyke, ale tež $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ lowryje pod pschihodnej pomieszczeni placiſnu, kaž tež jenotliwe kóžy pschedawaja a pschiwožuju.

Moje zettelowe kachciki ſu kaž dotal pschi hōſejenzu k ſtoku hodlerzej,

poła knjeſa pschekupza Jacoba, na kamjentej haſy,
poła knjeſa Siebiger ſen., na ſerbſkej haſy.

H. Grieshammer

ſe składom na dworniſcheju ſ napſchecza kublotubje,
ſ komptoirom tež tam a na ſwontnej lawſtej haſy čzo. 819.

Kosezinu (Knochenmehl),

prawdziwy peruski guana,

superphosphat ſe ſpodiſa a backerſteho guano

pod rukowanjom dobroſeje porucza najtunischo

J. G. Klinger Nachfolger

na bohatej haſy čzo. 86²⁴.

Tón derje ſnaty butrupschedawar, kóžy je ſatidžený
tydženjenej ſouje, město na pječtolerstu papjeru jenož
na ſenutolersku papjeru te druze pjenjeſy wou dal, njech
tute jemu njeſtaſchaze ſchtyri tolerje hacž do pschihodneje
ſoboty we wudawarni Serb. Nowinow woteda, hewal
budze hinač pschedzivo njemu ſatroczenie.

We Lush je žinjencz čzo. 25 ſe 4 akrami a
8 prutami ležominoſcje, ſ 90 dawſlimi jenofczenimi
napołożena, ſ rjanej ſadowej ſabrodū, ſ maſiwnymi twa-
rjenjemi, ſ wojnarskej dželanskej iſtu, ſe ſzwobodnej rufi
na pschedan, a wscho daliſche ſhonicz poła wobſedzerja tam.

Wosſewjenje aufzije.

Pschedzlenja dla budža ſo w hajnlowym bydlenju
w Drobach poła Minakata piatki 18. septembra t. l.
dopoldnia wot 9 hodžinow, dobre, kmane mōble, jako:
ſophy, woſebne a ordinärne khamory, blida, ſtolzy, koža
a t. d. a wschelaka druga domjaza a hospodarska nadoba,
kaž tež jena młoda wýzkoſcženna kruwa a jedyn njeſtryh
jenopſczenych hontſki wos na dwójnych pružnych pjerach
ſa hotowe pjenjeſy ſjawnje na pschedzowanje psched-
dawacj.

Najnowsche Wunsmakanie.

Bot austrijskeho khejora psches rescript Nr. 18024
1908 s patentom
wuhotowanu

wurjadne priv.

politur-compositia

je jara ledzby hodna tycslerjam, drachlerjam, drjewodzkarjam i dopolirowanju nowych miblow a ledzbym i nowa polirowanu starich a wotestatich abo tajich miblow, hdez woli w ustupuje. — Psches tule kompozicja ho dohotraine a drohe dopoliranje nowych miblow psches spiritus zyle wofstroni, dofels je psches natuzenie nerkotrych krepow blido a bo kaschez hotowy polirowany. — Natuzenie je jara jednore, resultat spodny. — Starc a wotestate mibble moza ho psches jednore rybowanie i namoczeni plutowej lapy i nowa w upolirowac a dostanu tajki krajsny blycze, ki so i polirowanjom se spiritusom zeny dozpiec nijemoge. — Nerkotrymi bleskami i tutej kompozicji moza ho bies pomozt tycslerja w nerkotrych hodzina chyta domaja nadoba jeneje swy ponowicz.

Slowny rosczelazy depot en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiscr. knigl. Privilegiums-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
hdez maja ho psche poruczenia i pichtipozieniom placisnym
(dofels ho w Austriji do wukraja „postnachnahme“ nijehodzji)
postacl, na czoj ho kompozicja hnydom poczete.

Placisna: 1 flacon (i powuejeniom) 15 ngl.
1 duz flacon 4 $\frac{1}{2}$ lit.

Mjenje hacj 2 flaconaj ho poeklacz nijemoge. —
Aviso!!! Njeho pschi prawym natuzeniu tutej kompozicji je teko dobytko sczini, so budze dotalne waschnie polirowanja borsy zyle psched tutym nowym praktiskim wunam a kanjom zofaz dyrbiec, dha prosh ho ledzby, so by psches pruhu pschegweczit, a poeklaczem na wosjewene wopiskmo jeho najwoebniszeho wuzczenego, tak tez na resultath, tiz su ho i tutej politur-kompozicji w Austriji dozpite.

S dobom ho nowopoznem tarif sa pschewjenje ledzby zivi, psches czoj so fracht jara pomjensti. Mjenje njeho pschi pszych slasaniach bortschku poeklazu, dofels ho poeklazu do wukraja tudy i „postnachnahme“ czinicz nijehodzji.

W opisimo: Wysokoczeszny knjeze! Psched nerkotrymi dniam bi mi pruha Wascheje politur-kompozicje pschedobata, i prosten, ju chemiske analizy jeje wuklow podejzinyce. Za tym tutu pruhu zwerniej tak derje qualitativen lajz quantitativej analizy podejzinyce a jeje pschihadne sjenoczenje ja dospolnje dobre sposnai a t. d.

Wasch najpodwolnijki

Dr. Werner,

direktor politechniskeho instituta we Wroclawiu.

Kozane fujenjaze tosche, kozane pastry

pschedawa jara tunjo, so by je wurumowat,

E. G. Leuner, rjemjenjer
na bohatej haszy.

Dwaj poraj fuczoweho gratu,
jedyn por dzelanskeho gratu
ma na pschedanu

E. G. Leuner, rjemjenjer
na bohatej haszy.

100 schtuk tuczneho wozczeho skotu
je na pschedanu na rycerstwie w Breslui.

Sa thch, tiz su na wozci bedni!

S najwyjszej konzezji wuhotowanu
kwetosnata woprawdzita

Dr. Whitowa wodzicza sa wozci

wo fotrejz wozebnym skutkowanju su ho hijom wot leta 1822 pschegweczili, so a slacon 10 ngl. stajnie cjerstwa sczeli psches jeniczkeho fabrikanta Traug. Chrrhardta w Grossbreitenbachu w Thuringskiej a tym ja knjesej Em. Menznerej w hrodowskej haptzy w Budyschinje poruczil, ju sa mije pschedawac.

Tybzay kwalbu dwazych listow a wopisow se wschitlich stronew kweta pschipowiedzia jeje woszbie sbozomne skutkowanje.

Po 20 latach psche bedne wozci pomoz.

Olehe hacj 20 lat cjerpach na strojulojne sahorjenje wozcow, tak so bch pschi wschem lekowanju tola wjele wot mozh widzienia shubis, ale netko po wutriebanju jeneje bleskli kwetoslawneje Dr. Whithoweje wodziczi sa wozci mozu soho pschi kwetzy cztacz a najdrobnische dzelo wobstaracj.

N. Grenzebach. WojnarSKI mischt R. Knauf.

Wiczowe a rheumatismowe wotwodzjerje

wot arkanista Sonntagha w Uczwiskle wotwodzjuja wschitko, scztoz wiez saloznje, s khoreho cjebla won, a slija jafo westh hojazh bresz psche wiez a rheumatismy wschitlich drujinow, jako psche wobliczo-, schiju-, brost- a subyblenie, psche hlowiazu, rucznu a nohou wiez, psche falanje w boku, psche drjenje w stawach, w kribjerce a w bledrach, psche drjenje we wschomaj a t. d. a ma je na pschedan w pakcikach s wukasaniem, tak maja ho trzebacj, po 15 ngl.

Heinr. Jul. Lincke w Budyschinje.

Prumirowanu w Parisu 1867.

Psche ledzdy faschel,

dybawosez, sazwanje, holosc na broseje a wobejzenje w schieje je psches swoje wutki najlepschi kredt

G. A. W. Mayerowu
brostsyrop*)
s Wroclawia.

Psched faschowanjom ho warnuje.

*) Bot tuteho shropa ma jenoj sklad a pschedawa jen w Budyschinje Heinr. Jul. Lincke, we Wotrowie B. Scholta, w Budestezach H. Lehmann.

Jedyn thscherksi dostanje trajaze dzelo pola thscherja Kuhna w Rjezwaczie.

Poldra kop njetrjeneho lena je na pschedanu w Haschiz haszy czo. 740 w Budyschinje.

Mišionski šwiedženj w Huczinje.

Lětuschi šwiedženj sa wobročenje w bohich pôhanow budže ho po wobsanknjenju ſerbſkeje hłowneje konferençy, da-li Böh, na Michałka popoldnuj wot dweju ſe ſerbſkim pređowanjom psches k. fararja Imiſch ſ. Hodžija a wot napol ſchtyrjoch ſ. němſkim pređowanjom psches k. fararja Rychtarja ſ. Kotez ſwjeczic. Po temſchenju budže ho ſ. pschećelniwej dowolnoſczi ſyrkwinieho knjeſtwa w hrabinskej ſahrodze psched hrodom hiſhce, da-li Böh, miſionske roſtryčowanje dzerječ.

Knjeſewe žohnowanje ho pscheſtaňu nad tutym naſchim ſwiedženjom!

Sommer,
farar w Huczinje.

Wažne ſa kóždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſkeje draſty po ſpodziwne tunjej placzisne na ſitnych wifach w hoſčenzu k ſlotej hwesdze po 1 ſchode.

Tuton ſklad wopschiſa jara rjane a duschne ſhmiske nadſuknje a paletoty, jaquety a jaquetske ſuknje ſa naſhymſki a ſhmiski cžaſ, pělne ſukniane a croisejowe horne ſuknje, jaquety a jaquetske ſuknje ſ. bukſkina, veloura, bismarka a friesena, jaquety wot najmoderñiſkih jendželskich a němſkih fabrikatow; dale:

tholowych a lažy ſ. bukſkina a ſatin a naſlepſkih tukrajinych a wukrajinych fabrikatow;

havelockſke mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſtroki, džecjaze draſty, bayerske a hońſke jopph a t. d., wſhiklo po ſpodziwne tunich placzisnach.

☞ Ženož w ſlotej hwesdze na ſitnych wifach po 1 ſchode. ☞

Połnožnoněmſke ſjenoczeńſtwo.

☞ Žadny ſtwyppyscher wjaz!

Jendželska

Kawczuk = blyſtcej opasta

k trajezemu, najrjeñſhemu a naſtunischemu ſamopomaſowanju ſchpundowanjom wſchēh družinow.

Tuto jara wužine wuſtakane je roſtežela ho wot mnohich k pomowaſowanju načožowaných lakow atd. woſhebe psches to, ſo psches naſlepje radežne hem hromaduſe ſtajenje a legirowanje ſ. kawczukom pasto woſebnu wiſelnoſc doſtanje, koraž traže jara podpjera, teho dla ſchpundowanje, ſ. njeſ namajane, w ſchē ſtrapožy wuitraje a pschi netaktim dopomhañiom wjele lět rjane wo ſtanje, a ho ſ. nowa maſacj njetreba. Wysche trajnoſcie knadž, ſtož blyſtcej a rjanoſc ſ. naſtup a, žadny podobny präparat na kontinençe njeje, a jene ſpylanje kóždeho wo dobroſeži tuteje pasty pscheſwedeži.

Dželo je lohko a može je kóžde džecjo dokonječi.

Wyſla ſ. poruczenjom 1 tl.

Hłowny depôt pola Friedrich Müller, k. k. Priv. Inhaber in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8, džej ſ. maja ho piſne ſtaſanja poſtač a ho pozykli po doſtatych pienięſach hnydom poſcięle. Pschi piſnich ſtaſanjac njeſ ſo placzisna bory ſobu poſcięle, (dokelž ſo pschi poſytkachdo wuſtraja w Awiſtrji „poſtoriſchus“ bracj njeſhodži.)

Runklizowy syrop

pschedawam, ſo bých jón wurumował, punt po 6 np.
A. B. Pannač.

Jutſje (njeđelu) popoldnuj budže ſkalarska ſhromadzisna pola ſkalurubarskeho miſchtra Viehle we Wadezach.

Jan Nandich.

Ambalema-wubjerkowe-cigarry

1000 ſchuk 7 tl., 25 ſchuk 5 ½ nſl.

porucza

J. T. Schulze

na ſnutſkej lawſkej hoſy.

Dwojzy cziszczeny wodojaſny petroleum,

punt po 3 nſl.

najlepſchi ſolarwolij, wodojaſny,

punt po 2 nſl.

porucza

Th. Schulze, klempnař.

Wotu psche wiez a ſmolowymdlo ſnateje dobroſeži porucza

hrodomska haptika.

Kedžbu!

Jutſje (njeđelu) kulenje wo koſkash w Bónjezach a tež w Koſkash. W Koſkash budže tež tſelenje do hwesdhy wotdjeržane.

Lužičan čo. 9 je wuſchoł.

Šerbſke ſemſchenje w Drežđanach

ſměje ho, da-li Böh, 20. ſeptembra, to je, 15. njeđelu po ſw. Trojizy, pschi čimž ſměje k. farar Imiſch ſ. Hodžija ſpoviednu wuſčbu a k. farar Jäkel a ſ. Horneho Wujesda pređowanje.

Knjeſej Lehmannej w Serbinje w Amerizh!

Pjenjeſy (6. 17.), korež ſeje k nam wotpoſtali, ſmy w tyčle dnjach doſtali.

Redakcia.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoleř.

Kózde číslu placi
6 np. Štandardna předplata
ta pola wudawařa 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ np.

W opřijeće: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Spěw. — Ze Serbow: Se Semiz. Se Semilnej. S Kuluwa. S Róškow. S Jamnoho. S Budyschina. — Chrłwinske powjescze. — Hans Depla a Mots Tunka. — Nawěstnik.

Plaćizna žitow a produktow w Budysinje.
12. septembra 1868.

Dowoz:	Plaćizna w pŕerezku na wikach, na bursy,			
8433 kórcow.	wysza.	nizsa.	najwyša	najniż
Pscheniza . .	6 20 —	6 5 —	6 20 —	6 5 —
Rožla . .	4 25 —	4 17 5	4 25 —	4 22 5
Decimien . .	4 5 —	4 —	4 5 —	4 —
Wosz . .	2 20 —	2 15 —	2 25 —	— —
Proch . .	— —	— —	— —	— —
Wola . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	6 7 5	— —
Tały . .	7 25 —	7 15 —	— —	— —
Hejduschka . .	6 15 —	6 10 —	— —	— —
Kana butry . .	— 22 —	— 20 —	— —	— —
Kopasztomý . .	— —	— —	— —	— —
Zent. syyna . .	2 —	1 20 —	— —	— —
Lane syymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus placzesche wejera w Barlinje.

20 tl. 20 ngl. a 19 tl. 20 ngl.

pscheniza 72—82 tl., rožla 50—57 tl.,

(to je: sa 25 prusick forzow.)

rěpikowý wosz (nječiſczeny) 9 tl. 15 ngl. —
(Ežiſen y, kaž so w Budyschinje pschedawa
stańnie něhdze $1\frac{1}{8}$ tl. drožschi.)

Ezabi sakſkoſchlesyjskeje želeſnicy
ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do połdnia 9 h. 5 m.; pschedipotnu 1 h. 3 m.*; popołnu 4 h. 13 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połdnia 10 h. 51 m.*; popołnu 3 h. 22 m.*; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor 9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

*) Pschedipotnenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)
†) Pschedipotnenje do Žitawy.

Vjenježna placzisna.

W Lipštu, 17. septembra, 1 Louis'or 5 toler 17 ngl. 2½ np., 1 połnowažny čerwieny skot abo dułat 3 tl. 6 ngl. 8½ np.; winke bankowli 87¾ (17 ngl. 5½ np.)

Rajnowsche.

Konstantinopol, 15. septembra. Ssynaj egiptowskeho městokrala, ktrajž tudy pschedywac̄taj, staj so na puc̄ do Wina podaloj.

Belgrad, 15. septembra. Tsi sjenocžene ežirjody bolharskich ſběžkarjow buchu bjes Filippopelem a Popaschikom wot turkowskeho wójſka nadpanjeni, ale woni so tak derje bijaču, so výrbjaču jim Turkojo do balkanskich horow čzahnućz dac̄. — W jenej druhéj bitwic̄zy je psches 200 Turkow panýlo.

Paris, 15. septembra. Schézor je so wcžera do kupyel Biarriazu podal. — Franzowski poſłanec na kralowskim dworze w Barlinje je dženja ſem pschijet. — Schézor wopyta jutſje wojskſte lehwo w Lannemezanje.

Paris, 16. septembra. Franzowske ministerſtwo je teho měnjenja, so rycz pruskeho krala w Kielu džeržana na žane waschnje na nowu wojnu njeponaſuje, ale so so w njej jenož na wojnu lěta 1866 spomina.

Fleſenburg, 15. septembra. Bruski kral je dženja wjeczor we 8 hodžinach ſem pschijet a bu wot luda jara pschedzelny witany. Město bě poſwěcžene.

Fleſenburg, 16. septembra. Dženja dopołdnja bě kral pschi exerzierowanju 18. divisiye a poda so potom k třelenju fleſenburgskich měſčczańskich tsělzon, hdež dwójz derje třeli. Potom jědžesche wón do Glücksburga, swotkal so k wobjedej ſem wróci.

S a l s k a. Przedły hacj je pruski król 9. septembra to polo wopusczejik, hdzej bē wotdżelenje sakskiego wójska psched nim manövirovalo, wobroczi ho wón t pryngej Turcji, generalleutnantej a kommandantej 23. (1. sakskiej) divisijs, a je jemu swoju spokojnoscz se skutkowanjom spomnijeneje divisijs psczi paradze a manövru wuprajik. Wón rēkn: „S radoscju szym ja po wospjetowanym pscheprōshenju mojego wjzkoego szużoda a towarscha, sakskiego kraja Jana, szem psczischoł, so bych ho jako wjzci roskasowat nad połnóżnoniemisskim wójskiem psczewśedzjik, hacj je wscitko tak dokonjane, kaž szbi to poriad połnóżnoniemisskiego wójska żada. Wobaj dniaj staj mi dopołasakoj, so szu wojozy 23. divisijs w tydle, jim nowych formach jara dobry saklad dobyle a na tym samym potrocziili. Dżenżinschi polny manöver dyrbju iu, tak derje po jeho sałożenju, kaž tež po jeho wuwiedzenju jako taki pomjenowacj, tiz je ho jara derje radzik.“

Tón sakski regiment, kotrejuž je król Jan pruskiego kraja sa čęsznego pułkownika (obersta) pomjenowal, budże pječja rēlačj: leibgrenadierregiment kraja Wylema, a na tak mjenowane ramjenjowe lapki (lapy) budże pišmik „W“ wuszhity. Tak draždżanske nowinż pižaja.

Te konje, kotrež ho dale sa wójsko njehodža, budża sjanowje na pschedadżowanje pschedawone, a to 19. septembra w Oschažu, 21. w Kočlitzu, 22. w Bornje, 23. w Grimme, 24. w Großenhainje, 25. w Draždjanach, w dworje nowoměšczanskieje jézdneje kaserny, konje wot regimienta gardyjskich, a 26. w Draždjanach, w dworje nowoměšczanskieje jézdneje kaserny, konje wot artillerije a wot traina. Kupny pjenjes ma ho hnydom sapłacjic a ho hewak sa kózdeho kupjeneho konja 20 nſl. wusdneho pjenjesa dacj.

W Nieder-Leubu pola Ostriža szu je 9. septembra domske krawza Scholty wotpaliče.

Manövru 1. sakskie divisijsz su je 11. a 2. divisijs (polo Chemniča) 12. septembra skončile. Wojozy su je potom 13. a 14. septembra do swojich starzych kwartirów wróciли, s wotkal bu jich w bližszych dniach wjele na „urlaub“ puszczenych.

Minister kultuřa a sjanoweho wuczeństwa, baron Dr. s Falkenstein, je je 12. septembra se swojego puczowanja do Draždjan wrócił a hnydom sažo wjedzenje dželów swojego ministerstwa na je wotkal.

W Chemniču je wóndanjo jedyn tkalssi swoju lubku a potom szbje szameho s pistoliū satſelit. Wonaž bě ſchtaſ mjenujz hýzem pječj lét dobray býloj a bě jeho ta holcza w nowschim časzu na požadanie starszeho wopusczejka a s jenym družim thodzicj począka. Na to bě zo tón tkalssi tak roshněwał, so bě na nju ſałak a ju moril.

Schwörth ſetuzhi hermanek se skónnymi wilami w Szkanckowje (w Czecach) budże pónđelu 21. septembra wotdżeržany.

Sańdzenu pónđelu psczijedze na żeleznizy jedyn extra-czah s reservistami (350 muži) 1. heksenſkeho infanterie-regimenta čzo. 81 na budyske dwórnischczo a jédzesche potom dale do Shorjelza, hdzej mějachu ho tute mužstwa domoj puszczejic.

W Poniku pola Glauchawa sta je 11. septembra ſledowaze njeſbože. Mjenujz dworski preddar Schmeiſer se Stünzheimia, kotrež běſte se swojej mandželskej na puezu do Chemniča, bě psczehoſte ſtejnom w Poniku ſastak, so by konjej pižu dał. Tako dže jemu wusdu szczahnež, spłoschi so kón a běži dale. Preddar Schmeiſer (75létnej muž) psczimnie konja sa hrivu, so by jeho ſastajik. Tón pak jeho někotre ſta kročel ſobu wleče, hacj ho wós zwroczi a to tak, so knjeni preddaru, kotrež we nim ſedzi, na měsće ſarash. Jeje mandželski je s někotrymi wjetſchimi wobſchloženjemi wotſchol.

W Jasenžu wudhyri 14. septembra popołdnju woheň w tamniſkim hornym mlynje, bu pak bóřu ſažo poduſčen.

W Herwigsdorfje pola Lubiu ſu je 14. septembra wječor Geherez domske, brožen a hródź wotpaliče. Tak je woheň wuschoł, njeje ſnate.

Tako 14. septembra pincznič Carl w Lipsku domoj psczindze, ani swoju žonu ani żane swojich 5 džeczi njenamała. Wón njeda ho pak psczes to molicj, dokež wě, so jeho žona druhý s džeczimi t psczeczelſtu do blijskich Rone-witz wuندze. Ale naſajtra rano dopomni ho wón, so je jeho žona džen předy khétero džiwneho waschnja byla a duž běži ju a džeczi pycacj. Tako wón do swojeſe ſahrody w janskim dole psczindze, ſtupi jemu ſatraſchne džiwadko psczeh wočzi: s krawnym wobležom ſteji jeho žona psczeh nim a 5 džeczi po ſdaržu wsczhe morwe wokolo njeje we krwi leži. Wona bě je s hamorom pobila. Žene tutych džeczi bě hýzem morwe, te ſchýtri druhe běchu pak hýſce ſiwe; tola prajachu lekarjo, so ſebi jene pscz ſiwnjenju woſtanje. Na Carlowej bě widzecj, so bě wona woblaſnika a bě wona nimale bje-wsczeho ſacžu. Wona s twierdej wutrobu powjedasche, so to jene džeczo w jeje rukomaj bóřu wumrjelo njeje; so je wona ſiwnjenja ſyta byla a so je ſebi myſlika, so budże najlepje te džeczi skoncowacj, dokež je jeje mandželski druhý na nje ſwarik, hdzej ſu njepoſkuſhne byle.

Pruſy. Král, kotrež je je 9. septembra ſe Sakskiej do Barlina wrócił, běſte 10. septembra hacj do 12 hodžinow psczipołdnju psczi manövrach gardykorpsa, tiz je we wółnosći Altslandsberga wotdżeržachu a wotjedzie w 4 hodžinach do Schwérina (w Mellemburgſkej), do kotrehož města wón po železnizy wječor w 9 hodžinach psczijedze. Naſajtra 11. septembra, hdzej je ſe 34. infanteriebrigadu (s mellemburgskim wójskiem) manöver wotdżerža, mellemburgsko-schwérinski wjelwojwoda kommandowacze. Král wuproji swoju spokojnoscz tak derje ſe ſkutkowanjom starzych, kaž tež nowych regimentow, a

wukhwasi wysche teho magdeburgsli füselierregiment čzo. 36
sa jeho sadżerženje w požlenjej wójnje.

Sobotu 12. septembra pschijedže kral Wysem do swobodneho města Lübecka, hdyž běsche jemu měščjanstwo nasařtra. 13. septembra pschne (druhe) hnědanje wuhotowacj dało. Pschi tutej skladnostci jemu měščjanosta Röck džak sa wopratje wuprati, na čzož kral wotmowlowi: „Wotpusczeje, so ja na Wasch džak s mojim džakom wotmowlju. Ja jón praju sa to waschnje, na kotrež je mje tu starošławone město powitako. Wone bě tak wutrobne, so tajku wutrobnoscj stajnje we wopomnjenju wobkhowanam. Ja piju na swoje město Lübecka!“

S Lübecka poda ho kral ton žamý džen na hród Bunker w Lauenburgskej a pschijedže nasařtra 14. septembra do města Plöna (w Holsteinskei), hdyž jeho wobydlerjo jara pscheczelniwje witačhu. W tuthym měsće món tamnišči kadetsti körps wobhadowasche a běchu minister wójny s Roon, general s Peuker a general s Wartenberg pschitomni. Wokolo 4 hodžinow ho wón dale poda a w 6 hodžinach do Kielia pschijedže, hdyž offizierojo wójska a kódjstwa, měščanszj a kralowszjastojnizj, universität a semjanstwo, kaž tež wjese ludži na njeho čzakachu. Na rycz universitetskeho rektarja, kotrež na sdžerženje měra džiwasche, wotmowlvi kral: „Ja žadam tež sdžerženje měra; ja w zykej Europje nicžo njewidžu, schtož by měr skazyč mohlo, a praju to k Waschemu směrowanju. Schtož može Wasch hisčeje bôle směrowacj, je to, hdyž na sastupjerjow mojeho wójska a kódjstwa pohladace, kotsiz su wopolasali, so ho njebaja, pschimisowanej wójnje napšcezivo hitz a ju kwalobnje dobycž.“

Tako ho kralej wjesczje hisčeje wschelazj wysozjastojnizj a duchomistwo prijódsktajichu, džeržesche wón tež hisčeje wschelake rycze, kotrež ho derje spodobačhu.

Nasařtra 15. septembra wjesczje ho kral na jenej wójnskej kódzi do Friedrichsorta, hdyž tamnišche magazinu wobhadowasche. Wot tam poda ho wón, wot jěsňných ratarjow pschewodžan, we wosu na hród Bellevue, hdyž bě sa njeho druhe hnědanje pschihotowane. Na puczu jeho wobydlerjo wschudžom pscheczelniwje strowjačhu. Popoldnu w 5 hodžinach je zo kral po železnizj do Glensburga podač.

Schtož hrabju Bismarck nastupa, dha někotre nowiny powiedaja, so ma wot swojeho panjenja s konja hisčeje tajku bolesč we wschěch stavach, so može lědom khodžicj; druhe nowiny čzedaža pač wjedžecj, so je hrabja Bismarck sažo zyle strowy a wschědnje wjese hodžinow sa žobu na konju wokolo jeha.

A w s t i a. Sadžerženje winského ministerstwa pscheczivo Škowjanam je s kódym dnjom řurowische. Ale to nicžo njepomha, pschetoz Škowjenje czim bôle pschi tej myšli wostawaja, so je tón nowy austrijski porjad sa

nich schédnj a so dyrbja ho teho dla prózowacj, kaf býchu jón skerje lepje wotbyli.

Rhēzor a khězorka w tyčle dnjach do Galizije a Bukowinu pojedžetaj a tam něhdje dwě nědjeli wostanjetaj. To ho winskemu němskemu ministerstwu mało lubi a wone je wošebe s tym njespolojne, so rhēzor ani kanzlerja Beusta ani žaneho němskeho ministra žobu nje-wósmje, ale jenož ministra ratarstwa hrabju Potožeho, kiz je Polak. — Dotalne winske ministerstwo mjenujz wě, so wone tak njewěsje ředži, so móže je někafka hnadna wěz powalicz. Duzh rhēzora radn s moczow njepusczej, w strachu, so može něchtón pschinez a rhēzorej wocži tak wotewricz, so by ho wón dohladač, kaf njelepje žu jeho němzjy ministrjo krajne naležnosće srjadowiali.

Franzowſka. Jendzelska kraloma je psches Paris pschejěka, njeje pač ani rhēzora ani rhēzorku wopratata.

Tako bě Napoleon wondanjo w chaloniskim lěhyje a wójsko psched nim defilitrowasche, dha wojazh žylne wokačhu: na Rhein, na Rhein! — to rěka, pscheczivo Pruskej čzahnyč a Němcam kraj hacž do rěki Rheina wotdobycz. Rhēzor na tajke žkowa nicžo rjetnyk njeje, ale psched žwojim wotjëdom wón k wysčkam praji, so je tón krotz s wójskom tak spokojny, kaž ženje předh byl njeje. — S teho čzedaža někko franzowske nowiny žudžicj, so je ho Napoleonej tajke wołanje wojakow derje spodobalo a to tehs dla, dokelž wón skradžu na wójnu pscheczivo Pruskej myšli.

S zyka je w Franzowskej jara to měnjenje rosschereje, so Napoleon, jeli žo jemu jenož někak hodži, pschihodne lěto wójnu ſapocžuje. Tego dla, praja Franzowſojo, wón někko tež se ſchpaniskej kralowej wo to jedna, so by wona potom, hdyž hnadž wón noweje wójny dla ſwoje wójsko s Roma domoj powoła, 30,000 muži do Roma poškala, kiz býchu tam hamža psched italskim kralom ſalitowali; mjenujz italske wójsko Napoleon do Roma pscheczicj nočze.

Turkowſka. Wschelake nowiny powiedaja, so žu bočharizh řecheczijenjo w nowiščim časzu ſažo někotre bitwicžti s Turkami měli. Nicžo wěste žo w tajkim nastupanju ſhonicz njehodži, jenož to kójdy wě, so je w Turkowſkej tak hubjenje, so tam po prawym něchtón wjazy s polojom njeje.

S p ě w y.

Misionski khěrlusch.

(Ma požadanie s nowa wotčiščenam.)

Wěšh ty, schto je Khrystus prajit
Jemu ſwojim pscheczelam?
Rajsku wucžbu prjód je stajik
S wopomnjenju řecheczanam?

Wón jim praji: Lubo džecji,
Džicje troščnje po wschém kćewcji,
Wucjče wschétkich pohanow,
Swaleje woktarí pschibohow.

Snajesch glubjenja te ſwjate,
Kotrž psches profetow ſu
Bohacze a fjaownje date
Jumu ſynej Bržemu?
Tak my w piſimje naſhonimy
A ho nad tym ſwjeſelimi?
„Ja chzu cji“ — Boh njenje kacj —
„Pohanow ſa herbſtu dacj.
Ale to ho hiſcheze cjiſeze
Tudž dopjelniko njeſ.
Jow na tym a tamnym mjeſeze
Mjewě duscha radjicj ſej,
Kak by pschischa l' węcznom' ſbožu,
Dokelž tamnu hnadu Božu,
Kij psches Khrysta pschischa je,
Hiſcheze pschezo njeſnaje.

Teho dla něk ſhwéru wopomni,
Shto jow kћeſejan cjinicj ma,
A ho na to ſklowo dopomni,
Kij ho w piſimje namaka:
Ja ſhim jath byl a khudj,
(Gladaj jow na zufe ludu)
A wy njedžakni, wy mi
Njeſcje w miſy pomhali.

A ſhto cjiemy l' temu prajicj,
Kajka je to haniba!
Na ſtronu che kћeſejan ſtajicj
Tamne ſklowa ſbóžnika:
Džicje l' pohanſtemu ludu,
Ja tam wſchudje ſ wami budu!
Wón pak, wón che radſcho ſpacj
Hacj po duču wojovacj.

Liwki byc̄ we ſwojej wérje,
Kajka je to haniba!
Kћeſejan, kij do Boža wéri,
Che tón ſapreč Žefuža?
Che wón pohanam dacj trabacj?
Che wón na nich hroſnje hladacj,
Hdyž ſei luboſc̄ žabaja
A na pomož cžataſa?

Ně, mój Božo, ja chzu ſhwéru
Na to myſlicz ſogđu cžak,
Kak tež pohan prawu wero
Može doſtacj wſchak psches naſ.
Ale ty mi poſylu wolū,
So ja wjeſle l' wſhemu ſwolu,
Štož je jim wot wužitka
Po tei wucjbe Šbóžnila.

K.—r.

Ze Serbow.

H Se Semiz, 7. septembra. Wcžera popołdnju wokolo 2 hodžinow ſhromadži ho psches 110 džecji w najrjeſiſciej pyſche a w rukach wénzy djeržo psched ſchulu;

pyſhetož dnrbiſeſche ho hižom dołko požadanuſ ſchulſki ſwjeſdjeni na ſahrodje korečmy wotdžerjeſc. Taſo heržy pschilidžechu, poda ho cžah ſe ſmahowatym khorhojem i ſe wſchekim pschihotom l' tſelenju na ſpomnenu ſahrodu, hdyž wjetſhi holži do hwédy, mjeñſhi do dweju taręſow tſelachu a holži na wſchelke waschnje hrajaču. A wofſhewenju doſtaču wſchě džecji začtu, poprijanž a piwo a potom ho tež hiſcheze wſchelake prämiye wudželachu, bjes nimi něſhco nowych teſtamentow, 20 knižkow: Dužowe žiwjenje, tōſhco piſankow, někotre ſta pierow a ſchiferow; tež dachu nělotſi pschitomni*) hiſcheze wofſhje dary tym, kotsiž naſlepje tſelachu a běhachu. Pschi tym wſchém ho wſchelke ſławy wunjeſyhu a někotre arije ſpěwachu. Wječor wokolo ſedmi czechnicu wſchek džecji psched ſchulu, wotdachu tam khorhoje, tarče a t. d. a potom ho ſi napominanjom roſpuſhčizhu, ho byču ho pschitomniye na dompuču ſadžeržač. So by ho tuſon ſhwedžen wotdžerjeſc móhł, běchu džecji bjes ſobu pjeniſy na hromadžile a běchu mjeñſhu poſožy thich ſamnych hromadu ſwiedke. Wjetſhu poſožu bě pječ ſwójbow darilo: mjeniſyu knjeni präſidentowa ſ Eriegern nad Tumizach, knjes Bohlanek a jeho knjeni mandželska w Semizach, knjes farař Škvara a jeho knjeni mandželska, nojenk (ryječeklubka) Bruchholz w Tumizach a knjes ſlamat a wobſhedeſ ſchleſcjerne Harnap w Semizach. Tuſym wunjeſyhu tež džecji wječku ſławu, kož tež wotznenmu ſrajeſ a jeho knježerjeſ, ſchulſtim prijödkſtejerjam a wſchitſim tym, kotsiž běchu pschi wuſwiedzenju ſhwedženja poſnozn byli. Boh žohnui wſchěch dobroczelow naſheje mlodoſeje ſa hotowane wjeſele. Taſte wjeſele, hdyž njeje hřeſhne, dawa nowy lóſhči l' wuſtjenju. —

H. Se Sſmilnej, 7. septembra. Wcžera po němſkej Božej ſlužbje ſta ho tudž pod wjedženjom knjesa farařa Škvary wólba zyrkwinſkeho prijödkſtejerſtwa. Sa Sſmilnu buču wuſwoleni: gmejnſki prijödkſtejer a khejbětač Schram a, mlynk Ryhtač a ſahrodnik Lehmann; ſa Semizy gmejnſki a ſchulſki prijödkſtejer mlynk Ženež a ſlamat a wobſhedeſ ſchleſcjerne Harnap; ſa Tumizy gmejnſki a ſchulſki prijödkſtejer Mischnar, a ſa Trjechowý gmejnſki prijödkſtejer Müller. Harnap, Ženež a Mischnar ſu ſcerbjo. Boh daſ, ſo byču tuči wuſwoleni mužojo dołko a w žohnowanju ſa naſchu evangeliu zyrkej ſtutlowacj móhli. — Psched thdženjom bě pschi ſhwedženju domkhowanki Boži dom rjenje wuſwischeny, poſawniſtojo pschi ſpěwanju duſachu a l. dučowny djeržesche krafne hnujaze a ſapſhijoze vredowanje. Popołdnju wotdžerža l. zyrkwinſki wucjek Žyblu ſe ſwojej ſchulſkej mlodžinu rjanu ſchulſki ſhwedžen na knježich polach njedaloſko faru. Na 180 rjenje wuhotowaných džecji czechniſeſche ſ herzam

*) Widžidimy miſhtra Ženež ſe Semiz a nojenka Bruchholza ſ Tumiz.

na spomnjene pola, hdjež so wschelke, pschi tajkej sklad-noszach pschisprawne hry hrajaču, so do hodlerja, tarczow a t. d. třelesche a so džecjom začtu, pôprjanzy, piwo a t. d. wudželasche. Knjeni faračka běsche sa wschitke džeczi khefeja nawařika a po wotdželenjach pijaču džeczi s radoſcu w farškej bróžni wolkewojaž war, kotryž bě jim čim lubšči, dotež běsche wonla trochu mokrojto a khetro jara ſyma. Swjedžen ſo jara derje wuwjedze a dokonja.

— Psched někotrymi njezdělemi džeržesche k. farač Šykorá prěni króz missionu hodžinu, a běsche pschi tej ſamej tójschtu ludži ke mſchach. —

S K u l o w a. Niz 5. oktobra, koz je w žarowſkej protýzny wopac̄nje wotc̄jischézane, ale hakle 12. oktobra budže tudomny termuſhny hermanek wotdžeržan.

S K ó ſ k o w. W ležu tudomneho kublerja Lipki bu 11. septembra čjelo hospodarskeho pomoznika J. W. E. Zachmannu, na jenej ſchmečkovej hačoſy wiſaze, namakane. Zachmann bě 31. augusta w noz̄ dom ſwojich starſich wopuſchežík a njebečnu jeho wot tuteho čjaza wjazhy widželi.

S J a m n o h o. Tudomna kowarnja je na pschedan abo tež na pschenajecze.

S B u d y ſ c h i n a. Nascha luba, droha Horna Lužiza pruskeje a ſakſkeje dželby, (kotraž, njech tež na runje podótknjene ſrudne waschnje politiſzny dželena, nam pschezo tola jako jedyn wózowſki kraj je a wostanje) je njezadno rjany, patriotski doſtatk nadobyla. Knjes hrabja E. ſ Roeben nad Delnym Rudelsdorfom pola Šhorjelza, předadwski pruski hornotužiſki kainostarſhi, je mijenujzy Hornej Lužizy 60,000 toleč wotkaſat a jako wuſtar w tym wotpoſladanju poſtaſit, ſo byču ſo tele pjenyſh (to rěka: jich daň) ſa kſchecijanske, ſmilne ſlutki a jako podpiera ſa mandželszny rodzenych muſtich a žónſke ſemjanſkeho rodu w Hornym Lužizach na kojovalce a trjebake. Wón je tónle ſwoj wuſtar, kotryž je wot (pruskeho) knježerſtwia hužom wobtwerdzeny a ſa dobrý ſpōnath, jako prawy Lužiczan k jich ſhromadremu ſarjadowanju krajnym ſtarbam pruskeje a ſakſkeje Hornej Lužizy poručík. — Tónle podaſek ſwědeži ſ nowa, ſo luboſej a wotc̄inska myſl wérneho Lužicžana ſa ſwoju lužicžansku wotc̄inu žanhch nowiſtiſkých ſoſtiſtich mjeſetow kž byču Hornju Lužizu dželite, njeſnaje, ale ſo ju, njech je pruskeje abo ſakſkeje dželby, pschezo jako jenu Lužizu wohladuje a ſroshmi. Boh ſbudž a wobradž jej wjazhy tajlich lužicžanskich ſynow a wotc̄inskich dobročzelow!

H. W.

S B u d y ſ c h i n a. Nowy zyrkwiński a ſchulski radžiczel, knjes Heinrich Adolph Žentz, bu 15. septembra wot k. krajskeho direktora barona ſ Gutschmid w pschitomnoſci wſchelakich ſaſtojnikow do ſwojeho ſaſtojſtwa ſapokaſan.

S B u d y ſ c h i n a. Létuſche rekrutirowanje w tudom-

nym hamſkim hetmanstrje ſměje ſo 10. oktobra w Nowoſalzu, 12. oktobra w Biſkopizach, 13. a 14. oktobra w Počejnizu, 15., 16. a 17. oktobra w Řamjenzu, 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26. a 27. oktobra w Budyschinje. Reklamazije maja ſo hacž do 29. abo 30. oktobra pschedopodac̄.

S B u d y ſ c h i n a. Sa tudomnu němſku pětrowſtu wožadu buchu ſaňdženu njeđelu jako zyrfwiñszh prjódleſtejerjo wuſwoleni: gynlijski miſchtr Wahrmann ſ 317, ſtatný ryežnik Petri ſ 262, direktor pschedupſkeje ſchule Arras ſ 234, pschedupz Geyer ſ 221, tkaſti miſchtr E. Hartmann ſ 218, měſčjanſki radžiczel Hezler ſ 213, ryežnik Jakub ſ 210, medicinalski radžiczel Dr. Weinlig ſ 209, měſčjanſki wučer dir. Seeliger ſ 203, wobhedež ciſtceženje Monsa ſe 195, hamſli ſkotolekár Walther ſe 190, gynmaſialny wučer a kantor Šchaarſmidt ſe 177, pschedupz Schanža ſe 169, wobhedež kopornika Reinhardt ſe 157, tkaſti miſchtr Jul. Hartmann ſe 153 a seminarSKI wučer Burkhardt ſe 146 hložami.

S B u d y ſ c h i n a. Sa wulſti ſerbſki ſpěwanſki ſwiedžen, kž ſo ſchtwórik ſa tydžen, džen 1. oktobra, ſe ſwiedženſkej hofc̄inu a pschijnym balom w tudomnym hofc̄enzu k tſjom lipam ſměje, ſo někto wſchelake pschihoty činja. Špěwac̄ budž ſo „Žně“ wot Seilerja, ſ hujbu wot Řeozora. My dowolamy ſebi hžom někto ſedžblisoc̄ wſchēch ſerbow a ſerbowkow na tónle kraſný ſwiedžen ſkoſowac̄, a nadžijam ſo ſe wſchēch ſtronow prawje ſylneho wophta. Wſhō bližſe Serbske Nowiny ſa tydžen wojſewja. —č.

Cyrkwińska powieſć.

Wěrowani:

Michałska chrlej: Jan August Šcholka, knježi pohonc w Ratarjezach, ſ Augustu Rischke na Židowje.

Křečení:

Michałska chrlej: Kora August, Michał Šchmidta, murjerja na Židowje, ſ. — Jan Erust, n. ſ. we Wulkim Bělkoſwie.

Katholska chrlej: Hana Marja, Jana Pomhajboha Žarafa, wobydlerja w Budyschinje, dž. — Hana Madlena, Miklawška Biedricha, wobydlerja pod hrodom, dž. — Kora August, Handrija Gudy, wobydlerja na Židowje, ſ. — Hana Marja, Jurja Augusta Kolle, žiwnoſcerja w Sajdowje, dž.

Zemrječí:

Džen 30. augusta: Jan Jurij, Pětra Augusta Lukáša, rěniſleho miſchtra a khežerja pod hrodom, ſ., 1 l. 1 m. — 2. ſeptembra: Augusta Martha, Jana Augusta Penicha, ſaſtrymparja na Židowje, dž., 4 l. 10 m. 6 d. — 4., Maria, n. dž. w Rabezech, 8 d. — 5., Hana Khrystiana rodž. Boigez, Jana Kłunarja, wobydlerja w Budyschinje, mandžela, 52 l. — 6., Hana Theresia, Augusta Měřscha, žiwnoſcerja na jenka w Delnej Řinje, dž., 2 l. 10 m. 12 d.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

100.000

wótritaj

a

ludzi pódla

škřejetaj.

* * *

Hans Depla. Dženža gžu Tebe na něčto jara wužitne ledžbliveho scžiniež.

Mots Tunka. Na čo dha?

H. D. Svy dha ty hžom sc̄to wo tej nowej plózarmi muſkeje drafty klyščal?

M. T. Ach, tu ja snaju a kym ju tež hžom ē mojej spoločnosti wužit.

H. D. Ludžo powiedaja, so može tón muž ſuknju, kholowy abo druhe drascjenje ſa 24, haj, hdž dyrbi býež, ſa 12 hodžinow, wucžiſciež a kaž nowe psichotowac̄. Kak je to jenož móžno?

M. T. To je psches parowu móz lohko móžno.

To drascjenje móže blalate býež woſ wolija, firniža, fołmaſa, tucžna a t. d., to ſo wſcho ſ paru wuploka a blaki ſo wucžiſcia; potom ſo to drascjenje appretiruje, wubigluje a tež hishče, jeli trjeba, rěnje wuporjedji — a to wſcho ſa jara tuni pjenjeſ.

H. D. Hdž dha tajfa pločarnja je?

M. T. W Budžtchinje na kſchidarskej haſu (Siebergasse) čo. 210 po 1 ſchodže, ſady ſkoteho hodlerej a na firmie ſnajomna. Tam móžesč widžecž, kaž rjana tajfa drafta, kotaž ſo předn wiazy trjebac̄ njeħodžesche, ſo ſafo wuploka, ſo je, mohk rjez, kaž nowa. Wjele týžaz woſizmow tajfeho dobreho džéla móžesč tam nawiedžiež.

Važne ſa kóždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſkeje drafty po ſpodžiwnje tunjeſ placžiſnje na žitnych wikach w hoſczenzu ſ slotnej hwěſdze po 1 ſchodže.

Tutón ſklad wopſchija jara rjane a dufone ſymske nadžuknje a paletoth, jaqueth a jaquettke ſuknje ſa naſhmiſki a ſymski čož, pěkne ſuknjane a croifeejeve horne ſuknje, jaqueth a jaquettke ſuknje ſ bukſtina, veloura, bismarka a friſena, jaqueth woſ najmoderniſtich jendželſtich a němſtich fabrikatow; dale:

kholowy a laž ſ bukſtina a ſatina ſ najlepſich tukrajných a wukrajných fabrikatow;

havelockſke mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſtroki, džęzaze drafty, bayerske a hóniske joppý a t. d., wſchitko po ſpodžiwnje tunich placžiſnach.

↔ Jenož w slotnej hwěſdze na žitnych wikach po 1 ſchodže. ↔

Połnóznoněmſke ſjenocženſtvo.

Kožane knjenjaze toſche,

kožane paſhy

pschedawa jara tunjo, ſo by je wurumowat,

G. G. Lenner, rjemjenjer
na bohatej haſy.

Dvaj poraj kucžoweho gratu,

jedyn por dželaňskeho gratu

ma na pschedan

G. G. Lenner, rjemjenjer
na bohatej haſy.

Misionski šwiedżeń w Hucinje.

Łetuschi šwiedżeń sa wobroczjenie w bohich pôhanow budze ho po wobsanknienju herbskeje kłowneje konferenzy, da-li Boh, na Mihala popoldniu wot dweju se herbskim przedowanjom psches l. fararja Imisca a s Hodzija a wot napok schtyrjoch s némiskim przedowanjom psches l. fararja Ryghtarja s Kotez šwiecicjz. Po konszenju budze ho s pscheczelniewej dowolnoścju zyrtwineho kniejswa w hrabinskej sahrodze psched hromom hiszcke, da-li Boh, misionskie rosyrczowanje dżerzecj.

Kniesowe żochnowanje ho pschekrašnij nad tutym naschim šwiedżeńom!

Sommer,
farar w Hucinje.

Rajnowsche wunamakanje.

Bot austriackego khezora psches restrikt Nr. 18024
1908 s patentom
wuhotowana

wurjadne pris.

politur-fomposizia

je jara ledzby hodna tylscherjam, drascherjam, drzewo-
dżekarjam s dopolirowanju nowych mōblow a kōz-
bym s nowa polirowanju starzych a wotestatich abo
taklich mōblow, hōzż woli wustupuje. — Psches
tule kompozicju so dochotajne a drohe dopolirowanje nowych
mōblow psches spiritus zyle wotstroni, dokelz je psches na-
kōjenje někotrych kreplow blido abo kashcz hot w
polirowanym. — Nakōjenje je jara jednore, resultat spo-
dobny. — Stare a wotestate mōble moja ho psches
jednore rybowanje s namoczenaj płatowej ląpu s nowa
w polirowacj a dostani taiki fraszny hōzż, kij, ho s
polirowanjom se spiritusom żene dozpicj němoe. — S něko-
trymi bleskami tuteje kompozicje može ho bies
pomozy tylscherja w někotrych hodzinach zyla do-
maja z nadoba jeneje siwy ponowicz.

Kłowny rosczelazy depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

fässerl. Königl. Privilegium-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Sitzengasse Nr. 8,
hōzż maja ho piśne poruczenja s pschitpołożenjom płaczisnu
(dofels) ho w Austriji do wukraja „postnachnahme“ něhodži)
poftacj, na czoj s kompozicja hñdom poſczele.

Płaczisna: 1 flacon (s powraczeniem) 15 nsl. —
1 dzb. flacons 4½ tl.

■■■ Mjenje hacj 2 flaconaj ho poftaczj němoe. ■■■
Aviso!!! Njeh ho tónle nawěscht niewoſkebžbowany
njew oſtai. Dokelz pschi prawym natożenju tuteje kompozicje
ho tejo dobyta ſciemi, ho budze dołalne waschnie polirowanja
börzy zyle psched tutym nowym praktiskim w u n a m a-
l a n i o m zofacj dyrbječ, dha proſy ho kōzby, ho by ho psches
pruhu hyschewocj, a poftacjemy na wosierwene wopisjmo
jeho najwoſebniſczeho wuzjeneho, kaž tej na resultaty, kij su ho
s tutej polir-kompozicji w Austriji dozpte.

S dobom ho na nowoponizjeny tarif sa pschitwiesenje ledzbyne
žimi, piſches czoj ho fracht jara pomierschi. Mjeniely njeh ho
pschi piſnych ſkaſanach börzy hoſu poſczele, dokelz ho poftacj
do wukraja tudy s „postnachname“ czińcje njeboža.

W opisno: Wyſkoczeſceny knieje! Psched někotrymi
dnjami bu mi pruba Waschenie politur-kompozicje pschedepodata, s
proſtou, ju chemiskej analysie jeje wukrom podcijenycj. Ja bym
tutu pruhu kłownej tal derje qualitativen kaž quantitativen
analysj podcijenycj a jeje piſtihobne ſcenoczenje sa doſpotnie dobre
ſpoſnać a t. d.

Wasch najpodoſwiſniſci

Dr. Werner,
direktor politechniskego instituta we Wroclawiu.

Bjes ſewinjarnju a Tſchakezami bu psched někotrymi
njeboželemi jene brēmjeſckho ſhubjene, w kotrymž bętce
por nowych ſchtympow a t. d. Sprawni namakar chęt
to poła f. pschedupza Hórnika w Khróſcijach wotebacj.

Kowarska leżomnoſć na pschedan.

Njedaloſko Wósporska je kowarnja hñdom se ſwobo-
dneje ruki na pschedan, koſraž ma něhdje 8 kozow leżom-
noſćow, nowe twarjenja a kowarjenju bliſko kniejeſho dwora
a lětne jenož 1 tl. 8 np. renty. Wſcho dalshe je ſbonicj
we wudawarni Serb. Nowinow.

Mojim Lubym Serbam

porucząm ho s mojim
ſkładom czajnikow (ſe-
gerow) wſchilkich dru-
žinow w najrjeſiſkim
a najbohatskim wu-
bjerku, woſebje na ſlę-
borne chlindrowe a antrowe czajnikli ledzbyne
cjinju a ſzym je runy pucj ſe Schwajcarſkeje doſtał.
Tež ho wſchilke mōđne porjedzenja czajnikow a hubznych
hrajdow woſebje derje a tunjo pod lětnym rukowa-
nem wobstaraja.

Tež pschispominam hiszceje, ho ſzym ja herb-
ſkeje rycze runje tak mōđny, kaž němkeje.

W Budyschinje **J. G. Schneider,**
na bohatej haſy njedaloſko poſta. czajnikar.

Pschi nětciſcim ſa do wym czaſu, hōzż joſkowe
wobzežnoſće czasto ſaſtupja, mōđe ho ſwetoſnaty

Dr. med. G. C. Kochow
universalny joſkowy hórkí palenz
(Universalmagenbitter)

s poſkym prawom jako najlepſchi a najsprawniſchi
pomožny hrédk poruczicj. — Sklad w original-
nym bleschach po 10 nsl. ma

w Budyschinje knes Wilh. Jacob,
w Lubiju = J. H. Müde,
w Kamjencu = Herm. Käſner,
w Zitawje = Rein. Berther,
w Nowofalzu = Rich. Bamberg,
w Biskopizach = Bernh. Kunze.

Dwojzy czisczeny wodojaſny petroleum,
punkt po 3 nsl.

najlepſchi solarwolij, wodojaſny,
punkt po 2 nsl.

porucja **Th. Schulze, Kämpnac.**

Ambalema-wubjerkowe-cigary

1000 ſchuf 7 tl., 25 ſchuf 5½ nsl.
porucja **J. E. Schulze**
na ſmucknej lawſkej haſy.

Paris à Paris.

Podpisany dawa pschi bližazym nashimskim a symskim časzu česczenym Sserbam najpodwolnischó i nawiedzenju, so je won nowu, i parowej mozi čerjenu plokarnju mufkeje drafty wschitlich družinow satožit a ju wschitkim, kotsiž chzedža ſebi blakatu abo maſam muſku draftu wuczſcicac, najpodwolnischó porucza.

S poczeczowanjom

Jan Senda,

franz a draftowy appreteur
na kſchidarskej haſy czo. 210
ſady ſkotego hodlerja.

Najlepschi roſſ. petroleum punt po 30 np.,
najlepschi solarwolij = 20 np.,
lamany raiſſ = 18 np.,
ſłodki candiflyrop = 20 a 24 np.,
ſhoſej a to jara derje ſłodjoze družin
punt po 66, 70, 80, 90 a 100 np.
porucza i dobrogizemu wobledzowaniu

Carl Noack
na ſwojnkej lawſkej haſy w Budyschinje.

→ Žadny ſtwpyscher wjaz!

Jendželska

ſawczuk = blyſčo paſta

i tražozemu, najrejneſhemu a najtunischemu
hamopomasowanju ſchpundowanju wſchich družinow.

Tuto jara wužitne w namanianje roſdžela so wot
mnohiach i pomasowanju nałożowanych laſow atd. woſebje psches
to, „ſo psches najlepje radžene hem hrom abu eſtejanie
i legirowanje ſawczuka paſta woſebnu wiſelnoſci
doſtanje, kotsiž traže jara podpiera, teho dla ſchpundowanje, ſi
neſtamane, w ſchek ſtrapazit w utrage a pschi uſlajtim
dopomjanjom wjeli ſet rjane woſtanie, a ho ſi nowa
masacj nietrjeba. Wysche trajnoscie ſnabji, ſtož blyſčo i
rjanoſci na ſtupu, žadny podobny präparat na kontinenze
neje, a jene ſtwtanje ſoždeho wo dobroſci tuteje paſtu pschevredci.

Dželo je lohko a može je ſožde džečo doſoujecž.

Ejſta i powuczenjom 1 tr.

Štowny depôt pola **Friedrich Müller**, i. k. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
džiez moja ſo piſne ſtasanja poſkaz a ſo poſypli po doſtatych
piſniesach hnydom poſtejba. Piſni piſnych ſtasanjach neſt ſo
piſcijna vörh ſobi poſciele, (dofelž ſo pschi poſyplachdo wu-
kraja w Awiſtrii „poſtvoſtuh“ bracj nejehodži.)

Pschedbežne woſjewjenje.

Njedželu 27. septembra budje na ſchuli w Małym
Budyschinu aufzia wotdjeržana. Wſcho drobnische w
blizichim čiſle. Swudowjena **Babikova.**

Žujiuſki ſhwiedjen a ſhelekuſenje jutſje njedželu
w Rachlowje pod Czornobohom. P. Dejka.

Nakladnikaj: Smoler a Pjech. Ciſe L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Dicowa fonceſzjonirovana daloko
wuwołana ſpodziwne hoſaza žalba,
kotraž je ſo najbóle ſoždy ras jako dobra wopokaſala
porucza ſo w ſerdkach po 3 nſl. a po 12 np.,
wot **hrodowſkeje haptyle**
w Budyſchinje.

Łužičan čo. 9 je wuſchol

a wopſchija: 1) Na hrodziſhcu. Spěw wot Čeſke. 2) Žeſda po poſeje. Powiedanečko wot Čeſke. (Poſtracjowanje.) 3) Miſſiony bratrow nam. Spěw wot J. L. ſa. 4) Wuleł do Belgrada. (Skončenje.) Wot Welana. 5) Jedyn wopomijenski wobjed w Moſtroje. (Poſtracjowanje.) Wot Vječa. 6) Rěčko ſchemije. (Poſtracjowanje.) Wot Roſtofa. 7) Holciž hat. Poſwieſc ſ ludu. Podak J. Hawſch. 8) S Budyschina a ſ Łužizh. 9) Šklowjanski roſhlad. 10) Liſtowanje.

Katholſki Poſok czo. 18 je wuſchol.

Pola Smolerja a Pjecha može ſo doſtač:

Cotta, Cubitafeln, 1 tl. 6 nſl. — Kieſewetter, Briefteller, 15 nſl. — Sächſ. Rechenknecht, 12 nſl. — Schäfer Thomas, Bieharzneibuch, 1 tl. — Vogel, homöopath. Hausarzt, 1 tl. — Berthelt, Rechenschule. — Mooser, Rechenschule. — Zbleib, Volksgeographie, 5 nſl. — Schiller's ſämmtl. Werke. 12 ſwiaſtow derje ſwiaſaných 1 tl. 24 nſl. — Karte von Deutschland po 1½, 5, 10, 15 a t. d. nſl. — Karte von Sachſen po 1, 1½, 2½, 5, 10 a t. d. nſl. — Schulatlas (to ſu knihi, w ſotrychž ſu ſhartu wſchich krajow ſweta) po 5, 7½, 10 a t. d. nſl.

Sſerbska biblija, 1 tl., bjes apokryphow 10 nſl. — Sſerbski nowy testament, 6 nſl. — Jakubowý Katechismus (ſerbski a němſki) po 7½ nſl. — Porſtowý Katechismus, 7 nſl. — Waſſowe modlerſke knihi, 7½ nſl. — Bogatzke ſchazkaſchajſ, 25 nſl. — Arndtowa paradiesſahrodka, 1 toler. — Domascha kempenskeho kħodženje ſa Chrystuſom, 15 nſl. — Nikodemusowe knižki, 7½ nſl. — ſchwalcze knižewe mjeno po 6 a 10 nſl. —

Podwolne pschedproſchenje.

W Budyschinje ſmjeje ſo džen 1. oktobra t. l. wulki ſerbski ſpěwanski ſwiedžen ſ ſhoſčinu a pschednym balom. Špedwacj bndža ſo „Zně“ wot H. Seilerja, ſ hudžbu wot Kožora. Duž teho dla po porucznoſeſi wubjerku wſchitke čeſczenje ſerbske kniženj ſpěwarki, wſchitlich ff. wuczjerjow ſakſkeho a pruſkeho ſerbskeho kraja, kaž tež drugich ſerbow, ſo na ſpěw derje wuſtejazich, i dobrogizemu ſobuſtukowanju pschi naſpomijenym ſwiedženju ſ tutym hacj naipschedzelnim pschedproſham, ſ tei podwolnej proſtwu, ſo čyžli ſo tak ruce ſa eč mōžno, liſtne abo ertne, i temu ſamolwjeſz a mi pôdla woſjewicj njeſapomili, kažli hloſ ſpěvaju. Woſebje ſu nam baſiſtojo jara witani, dofelž tych w doſahazej mērje hiſtce nimamh.

R. M. Fiedler.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaći so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaći
6 np. Štvortlétne predpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřij e ēe: Najnowishe. — Swětne podawki. — Spěwy. — Ze Serbow: S Jenštez. S Ralez. S Bułez.
S Wjeliežina. S Eusta. S Bułom. S Bobož. S Wojerež. S michałskeje wožadž. — Dopis. — Na wjehēch
Serbow Hornjeje a Delneje Eužizy. — Čyrwinske powjeſcie. — Nawěstnik.

R uawjedženju.

Eži žami czecheni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedža
sa nje na schtwarzte schtwörtlēto 1868 do předka placzic, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Eži, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
ſkaſacz. Na pruſſich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacž $7\frac{1}{2}$ nſl.
— Sa pſchinjeſenje do domu placzi ſo ſakſkim poſtam schtwörtlētne jenož
1 nſl.

Redakcia.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
19. septembra 1868.

D owoz: 8867 kórcow.	Płacizna w přerézku na wikač, na bursy,			
	wyša. niža. najwyšša najniż			
Ps̄cheniza . .	tl. 6 15 —	6 —	6 20 —	6 10 —
Rožla . .	4 25 —	4 20 —	4 25 —	— —
Vecjmjeñ . .	4 5 —	4 —	4 10 —	— —
Bowž . .	2 20 —	2 15 —	2 25 —	— —
Hróčh . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	6 7 5 —	— — —
Jahéh . .	7 25 —	7 20 —	— — —	— — —
Hejbuschla . .	6 15 —	6 10 —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 22 —	— 20 —	— — —	— — —
Kropasłomy . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. hyna . .	1 25 —	1 15 —	— — —	— — —
Zane ſymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Pjenježna placzisna.

W Lipsku, 24. septembra, 1 Couis'd'or 5 toler 17 nſl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowožazý čerwieny ſloty abo dukat 3 tl.
6 nſl. $8\frac{5}{8}$ np.; wienske bankowki $87\frac{3}{4}$ (17 nſl. $5\frac{1}{2}$ np.)

Ežabi ſakſtoschlesynſkeje želeſnizy ſ Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połonja 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w nožy 2 h. 40 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 38 m.; w nožy 1 h. 17 m.

*) Pſchipanjenje wot a se Žitawę a Liberža(Reichenberga)
†) Pſchipanjenje do Žitawy.

Najnowishe.

London, 23. septembra: Schpaniſka kralowa
je ſo do San-Sebastiana wróćicz dyrbjała. Tež
w twierdzisnje Santonje njeſaloſko San-Sebastiana
je ſběžl wudyrít.

Paris, 24. septembra. Kommandant ſchpani-
ſkeho kralowskeho wójſka marschiruje ſ Cordovę na
město Sevilliu.

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

20 tl. 20 nſl. a 19 tl. 20 nſl.

ps̄cheniza 72—82 tl., rožla 50—57 tl.,
(to je: ſa 25 pruſſick forzow.)

rēpikowh woli (nječiſczeny) 9 tl. 15 nſl. —
(Ežiſežen y, kaž ſo w Budyschinje pſchedawa
ſtajnje něhdže $1\frac{1}{2}$ tl. dróžſki.)

S a f s k a. S Mischna pišaja, so žu tam 16. septembra pření ras psches nowy, k želesnizy řešušazny móst jeli.

W börnichenškim ležu pola Hubertusburga je žo wónano džiwne wohensaloženje ſtačo. Tam ſtejeſche mijenujzj jena jědla, kotraž běſche, hac̄ runje bě jej wjerſak wolkamony, tola vjetſcha, džili vſchitke druhe tamniſche ſchtomu. Duž husto ludjo k njej pſchihadžachu, so vñchu iu wobhadowali. Šdóñk tuteje jědle bě pak ſ džela vróſny a prochnawu a to je někajki člowiek k wuwjedzenju ſwojeje ſkóſce wuzík, a ſnitskomnoſc teho ſchtoma ſapalik. Psches cjož bu wón tak wobſchloženj, so dyrbjachu jón puſchcic. Zako jón potom mérjačhu, naředžišu, so je ſdóñk tuteje jědle 68 kočzi dočhi, a po wotſtronjenju ſhničeho a prochnaweho drjewa ſ njej hiſchcze pſchego nimale 10 floſtrow naſtajachu.

Zako bě wónano w Lengenfeldje tſelenje, bě jedyn 13létnej hólcež, kotryž ménjeſche, so je ſ tſelenjom kónz, ſady tarče ſaleſk, so by tam ſuſki pytał. Ale tſelenje njebě hiſchcze ſkončene a jako jedyn tſeler wutſeli, ſta ſo to njeſbože, so wón temu hólcej hlowu pſchetseli, tak ſo tón na měſče morw wosta.

W Léwałdze ſu ſo 19. septembra Graſez domſke ſ wumjeliom wotpaliſte. Wohen je pječza ſakvženy.

Kaž ſo ſda, dha budja drje w ſapocžatku tak mjerowane pſchibažne ſudy (Geschwornengerichte) tež w Sakskej ſawjedzene, dokelž je wónano w tajkim naſtupanju wot ministerſtwa nowy ſakon wosjewjeny.

Druhi grenadierregiment cjo. 101, kotrehož cježny poſkowniſ (oberſt) je pruski kral, doſtanje na naramjeniſti piſmikaj W. R. (Wilhelmus Rex t. j. Wylem kral) a hewač žočte ližy na khornar a wuhorki. Tajku nowu uniformu ſo wojazy ſpomnjeneho regimenta na narodnym dnju kraja Jana (12. decembra) wobleku.

W Oberweigsdorfje pola Reichenawa ſu ſo 18. septembra rano w 3 hodžinach pödlanske twarjenja Decwetherz burskeho kubka wotpaliſte. Kaf je wohen wuſhōk njeje ſnate.

Minister finanžow baron ſ Friesen je ſo 21. septembra wot ſwojeho puczowanja ſažo do Dražđan wrócił.

W Mischnje ſu jeneho cježliſkeho do jaſtwa ſadžili, dokelž je wón ſwoju žonu tak bič, ſo je wona na to wumrjeka.

Pruſy. Kral je w poſklenſkich dnjach hiſchcze pſchego w Schleswigu a Holsteinskej puczowak. Na jenej wójniſkej parolódži pſchijedže wón 17. septembra do Apenradu, hdžej nehdžje jemu hodžinu wosta a ſo potom do Canderua poda. Š nim bě meklenburgsko-ſchwærinſki wjelwójwoda. Naſajtra pſchijedže wón do města Schleswiga, hdžej jeho měſčenjo pſcheczelne witachu. Wječor bě město pſchijnje poſhwecjene.

Ssobotu 19. septembra pſchijedže pruski kral do Altony,

hdžej jeho tež rjenje witachu, a poda ſo na to do žužodneho Hamburga. Tam wón tež hac̄ do tseczeho dnja wosta a ſo naſajtra na jenej parolódži po ſobju dele wjeſeſche. Pſchi tým ſta ſo ta njeļuboſc, ſo ta parolódž na jene nikle město trjechi a tam tak twjerdże tczaza wosta, ſo dyrbjesche kral ſ njeje wuſtupic a ſo na jenej mjeniſchej parolódži do Hamburga wrócił. Wječor bě Hamburg jara kražnje poſhwecjene a bě tam bjes druhim jedyn bohaty pſchelupz na poſhwecjene ſwojeho domu psches 10,000 toſet wažit.

Zako wón 21. septembra ſ wulſkim pſchewodženſtviom hamburgſku ſupnižu wobhadowaſche, rjekn wón k pſchekupzam, tam ſhromadženym: „Štož Wy, moji knježa, trjebačje, to trjebam vſchitz, mijenujzj měr, a ſo ſo tón njeſlaſh, k temu mam nojwěſčiſhu nadžiju.“

Tón žam ſe džen popoſdnju w 6 hodžinach wotjedže kral ſ Hamburga do Varlina a je tam wječor pſchijet.

Hdy ſo hrabja Bismark do Varlina wrócił, wo tým hiſchcze ničo ſnate njeje.

Iutſje (njeđelu) rano pſchijedže ruſowſki khězor do Varlina a poda ſo pöndželu wječor wot tam do Warschawu.

Pruski ſejm (Landtag) budje, kaž někotre barlinske nowiny powjedaja, najſkerje 8. novembra wotewreny.

S narancſich Pruskom pišaja, ſo ſu tam lětſche žně tež doſcž hubjene byla a ſo ſo tam ludjo njebudža bjes zuſyč ſudži pomož ſeſiwič móz.

A w ſt r i a. Naiwžniſche praschenje je nětko tudy to, hac̄ budje khězor na prjstwych galizjſkych Polakow poſklučac̄, pſchetož tuciž ſu po dočhim politiſkim tam a ſembudženju ſlonečnje tež na tu žamu dróhu pſchischi, po kotrejž w tu khwilu Čechyjo ſhodža. Woni chzedža mijenujzj te prawa a prawiſny, kotrež je Galizyja měla a kotrež ſu tutemu krajej pſches wiſti ſhromadžn ſejm jara pſchirótschene, ſažo měč a chzedža ſo teho dla na khězora žameho wobročic. Wiſte němſke ministerſtvo je teho dla we wulſkim strachu, pſchetož jeli khězor Polakam jenož poſkožu teho pſchiswoli, wo cjož woni proſča, dha wón potom najſkerje tež Čecham da, ſhcož chzedža woni měč.

Khězor je najſkerje dženža ſe ſwojej knjenju mandželſtej do Galizyje wotjek a to najprijodžy do města Krakowa.

Franzowſka. Khězor Napoleon w tu khwilu w biarričſkych ſupjelach njeđaloko ſhpaniſkych mjeſow pſchibywa. Wón bě ſo tam ſe ſhpaniſkej kralowej ſkaſal, ſo by w politiſkim naſtupanju něčto ſ njej wujednač. Ale ſ wophta ſhpaniſkeje kralowej je ſo ſeſčko, pſchetož wona je ſo na ſwojim puczu domoj wróciłka, předy hac̄ je do Biarriča dojēla, dokelž je w ſhpaniſkej revoluzia wudyrila.

Španiſka. Tudy maja, kaž runje ſpomniſhy, pak ſažo nowu revoluziju a wona ſda ſo po dotalniſich powjeſeſzach jara ſtrachna byč. Mjenujzj wſchizy

generalojo, kotrejchž běsche španiška kralowa, dolež jím njevěrjesche, na kanarijske kupy — móhk rjez, kaž do jasiva — poškala, ſu wot tam cekli a ſo do Schpaniſkeje wrózili. Iako bu to ſnate, ſu jím wſchē wojnske ſodje a wjèle wójſka pſchipanyk, teho runja tež wſchelake měſta. K tuthm generalam ſu ſo tež wſchelazy předawſki ſběſkarjo pſchipantyli, kofiz běchu pſched dležhim abo krótskim czaſom Schpaniſku wopuſčejcž dyrbjeli. Woni ſu ſo po zylém krajom roſleli a na wſchēch stronach Schpaniſkeje ſběſt a ropot ſapſhadli.

We hłownym měſce Madridze je pječa hischče měr a pokoj a wojazy tam hischče na kralowej stronje ſteja. Dotalne ministerſtwo je wotſtupilo. Nowy minister pſchedyha je marquis Havane a tón je ſwojeho bratra ſa wſchego kommandeura zykleho ſchpaniſkeho wójſka pojmenował.

Hacž do ſaňdzeneho ſchtwórtka franzowske nowiny hischče nicžo wěſteho njevědzaču, hacž je ſo ſchpaniſkej kralowej radžilo, do Madrida dojēz. Wone rělaſche, ſo wona hischče w měſce San-Sebastianje pſchewywa.

S Paríſa wot 21. ſeptembra piſaja: General Contreas je w Kordovje dželbu kavallerije k wotpanjenju na wabik a ſu tuczi wojaž i ſběſkarjam pſchistupili. Šběſkarjam w krajinie Andaluſiji roſlaſuje poſtownik Lagunero. W Hornej Arragonſkej je tójſtvo bandow, kij ſu derje wobronjene.

Dale piſche ſo ſ Paríſa w nastupanju Schpaniſkeje: Město Cadiz je 20. ſeptembra do ruky ſběſkarjow panhlo. Města Malaga, Cartagena, Ferrol ſu teho runja poſtaňk. W Sevilli naſhwilne kniejerſtwo ſlutkuje a zyču krajinu Galliciu maja ſběſkarjo w ſwojej možy.

Jendželske nowiny piſaja wot 22. ſeptembra: Generalej Prim a Roda marschirujetaj ſe ſwojim ſběſkarſkim wójſkom na Madrid. — Požadanie ſběſkarjom je pječa to, ſo dyrbi ſo nětčiſha kralowa Isabella thronej wotrjez a ſo maja ſo mužojo ſe wſchēch stronow Schpaniſkeje do Madrida powołacž, kij ſmeja poſtajicž, ſhto ma pſchichodnje kniejerſtwo w Schpaniſkej wieszej abo hacž ſnadž njeby najlepje bylo, hdj by ſo ſchpaniſki kraj do republiki pſchewobrocžit.

S p ě w y.

Gjeſliſſka ryež.

(Na požadanie ſe ſernički wotčiſčejana.)

K nuternosći nětko ſhwjatok woka,
Poſkuharjo ſkyſhceje tele ſkowa:
Bohabojaſnoſć je k wſchitkum wězam wužitna
A ma ſluženje tež nět cžiſ cheho žiwiſtenia.
Iwarimyli hěže w Božim mjeni,
Dha tak ſe ſbožom ſmý wobdarjeni,
So tež pod prutom ſo wěra ſ Boha ſeleni
A do wjeſela ſo ſtyk a horjo pſheměni.

Duz tež dženž na Boha ſpominamý,
Kij my dom tu ſeſběhaný mamý,
S Boha pſchipiſtlo je, ſo cžiti tudž ſtejimý,
Schromadžili něk ſo k Božej kwalibje ſmý.
Bjeřimy dha ſej dobre k wopomnjenju,

Prajmý ſebi něſto k natwarjenju!
Ludžo budža dženž tu w *) pſchipoſkučacž džyči,
Kak po cželjekim ſo waſchnju radžicž budža ryež.

Šrudnje je, hdjž noži
Njeſbožomne ſu,
Ale ſ Božej' moži
Serja ſſhabdeju.

Šrudnje je, hdjž ludži
Stróži wołańza,
Ale Boh naſ ſbudži
Pſches to ſ woheňja.

Šrudnje je, hdjž leži
Dom we popjeli,
Ale Boh pak knieži
A naſ poſylni.

Šrudnje je, hdjž mamý
Staroſež ſ twarjenjom,
S tym pač dobywamý
S Boha nowy dom.

Šrudnje je, ſo wěſta
Khěža njeje tu,
Ale Božoh' měſta
Khěže njepanu.

Šrudnje je, ſo na te
Mafko ſpomnimý,
Ale ſkoro ſwjate
Woka i njerodž.

O dha wubudžujmy ſhwěru ſo
S Božim ſkonom we wſchej nuſy,
Cžinili ſo Boh nam zuſy,
Dha roſhak twařimy tola na njeho.

Shto pomha nam, ſo jara staracž,
Shto pomha, ſtyskne ſlotženje,
Shto pomha, ſe tak w ſwětnym paracž
A wopfakowacž njeſbože:
My wobcežimy wutrobu
Cžim bole pſches tu ſrudobu.
My džemý jenož khwilu cžakacž
A wostacž ſ dobrým pokojom,
Na Božu hnadnu pomoz ūkacž,
Ta cžini derje ſ cžlowjekom,
Bož, kij naſ ſara lubo ma,
Tón wě, ſhto kóždy potřeba.
Pſchewydej ſaň ſ Boh tón knies,
A hdjž dženž je njevědrowy,
Dha nam ſwěcji do njebjěž.

Mročzele cžahnu,
Twjerdiſnu žanu
Duz hěj na pucžu njetwarja,
Talle ſo druhdy
Buſomník tudž
W wichorach ſtorčanu dale ma;

*) Mjeno wſy.

Njesteji wjazy,
Wobstańne schazy
S wutrobu swěrniščo pojada,
Khwila je kuscha,
Njekomdž ho duscha,
Khwataj th k pschichodej Bođeho dnia.

Njebjeſa te sañdu s wulkim repotom,
Helementy roſekschreja ho wot hčy,
Semja spali ho a na njej wschitke wčy:
Derje tehdom temu, kiz ma njelachodny dom.

Tehdom ludjo, kiz tu k prutej su
Wutriebam, so bčja horič w pkomjenju,
Bođe džeči pač, kiz su ho cahmec dake,
Budža wjeſete, so mēr su namałake.

Ssmilnoscj Wotza jow nař pschewodja,
Pusćimy nam saſo twariež da,
Pod kryw saſo pomha wotpalemym,
Troscht a ſvože dawa ponizvym.

Zohauj Bôh dha N. Nez*) twarjenje:
So by mēk wot pruta dobre žne,
Schibž ton dom tu smjež k wobhdlenju.
Sbbóžny je, schibž pschiudže k wobhnadženju,
Boha ma ton w semskej hospodžje,
Živjenje wón wjedje w modlitwie,
Njeh je tež tu w zjnym kraju bith,
S Boha je na węczne samozity.

Sa tym čzemy wschitzy ſiacž,
So ho moħli ſradowacž,
Czéšle a tež murjerjo,
Wjeſelmy we Bosy ho:
Wuwjedli ſamy tutiń twar,
Wschón naſch ſluk je Boži dar;
Duž njech ſtajnje naſcha noha
Khodži Božich kaſnjow khod,
Njeſmy wjchitzy węczay plód.

Božo, ſmilny Wotzje, dawaj
Sbozo naſchej Saksunſtej,**)
S naſchim kralom ſawoftawaj,
Wysch. Boh' s hnadi njebeſtej,
Pschikrywaj te ſerbſke hona,
Požohnui tež tute hrone,
So by pschichko do tež wžy
Zohnowanje modlitwy.
Wlischthram a wſhem, kiz twarja
A tež domej hospodarja,
Božo, twoje ſvože daj,
Zohnuj nař a zjny kraj! Hamen.

J. K.

*) Mjeno hospodarja.

**) Abo mjeno jeneho druhého kraja.

Ze Serbow.

S Jenſhez. Tudy widzachmy ton thđen jedyn ſadowy ſchtom rjenje kčecž.

S Rakez. W tudomnej woſolnoſci woſebje pola Noweje Wsy, widzachmy ton thđen na polach tu a tam ſaſo běry (kulki, neplje) w ſelinje kčecž. Šu to naj-

ſkerje pjetni, kotrež su poſdžiſčo ſaſo roſč a hnacj, a delta psche korenju nowe, mkode kulki naſhadžowacj počake.

S Bukez. Sañdženu njedželu 20. septembra ſta ſo w tudomniſčim Božim domje wuſwolowanje zyrkwinſkeho prjódſtejerſtwia. Woſada bē ho k tutemu wotpoſladanju do wózom wotdželenjow roſdželiča a buču w tych ſamych ſlēdowaze woſobn psches wjetſchinu hloſow wuſwolene. 1. wotdželenje: Bukez, kublet a gmejnſki prjódſtejer Michal Redo. 2. wotdželenje: Blózam, Lejno a Žornoſyli, kublet Jan Wicjas (Lehmann) s Blózan. 3. wotdželenje: Wujež a Mjeſchiz, gmejnſki prjódſtejer a žiwnoſcjer Karl Berghold s Wuježla. 4. wotdželenje: Račlow, Delany, Wyžota, Gsowrjez a Schefez, wjeſny ryčtar a žiwnoſcjer Jan Albert s Račlowa. 5. wotdželenje: Wadez, Trjebijenž a Pomorž, kublet a gmejnſki prjódſtejer Handrij Schlemmer s Trjebijenž. 6. wotdželenje: Wajiz, Rodež a Njezin, žiwnoſcjer Pětr Dallwitz s Wajiz. 7. wotdželenje: Koperž a Kołwas, kublet Jan Kowarł s Kołwas. 8. wotdželenje: Čzornow a Luf, khežtar a krawz Jan Ritter s Lufa.

Wot knieſtrow naſcheje woſady buču ſlēdowazj ſaſtuſperjo tych ſamych do zyrkwinſkeho prjódſtejerſtwa wuſwoleni: k. Schenk nad Žornoſyłami a k. s Rex-Thiela u nad Rodežami.

S Wjeležina. Do tudomneho zyrkwinſkeho prjódſtejerſtwa ſu wuſwoleni: ſa Wjeležin: khežtar a gmejnſki starſhi, kublet Eiſler, gmejnſki ryčtar czasničtar Wenzel a kublet Hantusch; ſa Koršin: ſměrž a gmejnſki prjódſtejer, kublet Heergut; ſa Luczizh: kublet a khežtar Eiſler; ſa Roswodez, Woſtaschey, Sđiat a hornjohóržansku đželbu: kublet Ryčer w Roswodezach. — Bôh ſpožč iich ſlutkowanju ſwoje žohnowanje!

S Lufa. Sañdženu njedželu wjeczor we 8 hodžiuach ſu ho tudy domsle H andrija Rittera wotpaliſe.

S Bukojny pola Varta. Tudy je ſrijedu 16. ſeptembra rano woheň wudyrík a twarjenja jeneje žiwnoſcje do pročha a popjela pschewobrōčil.

S Bobolz. Sañdženy ſchtwórk rano w 4 hodžiach wuñdze tudy woheň a ſu ho twarjenja jeneho kubka, k. kublerzej Fañnauerzej ſlusħaze wotpaliſe. Pschi tutym njeſbožu je tež 6 žwini, rječaſnik a něſhto fur a huž w pkomjenjach kónz wſako.

S Wojeřez. Tudy wotdžeržuju ho wot ſerbſkeho němſkeho mučerſtwa wjelektózne a pilne pruhi ſo ſerbſtonemſki ſpěwanſki ſwiedžen, kiz ma ſo we Woſerezach djen 30. ſeptembra wot wjeczornych 5—7½ hodzin wotdžeržecj. Wunoſck konzerta pschiudže ſmilnemu wuſtawej k lepschemu. Wo bohaty wopht ſo ſ tym ſwětoſczenjom proſy, ſo budże kóždy ſpoſojny, hdyž telko ſerbſkich a němſkich rjanych ſpěwów tak tunjo ſkyschi! —

* * *

S mi gak se je wo šadu. Do našegho zytkwinstkogo prijodkstejerstwa buchu sañđenu njedzeliu wujsmoleni a to sa Bréšow, Gréšchin a Toronž: kubler Petr Vöhm ač s Bréšowa, sa Ženkež, Žyžeg a Nadžanež: kubler, gmejnski prijodkstejer a hejbétař Redo s Ženkež, sa Delnu Šinu, Kralowý Mlyn, Bosankež a Bork: kubler Jan Ponich w Borku, sa Němkež, Małkež a Horňnjow: kubler a gmejnski prijodkstejer Handrij Föristař w Němkežach, sa Lubochow, Číchonž a Nowe Číchonž: gmejnski prijodkstejer Fröda w Lubochowje, sa Wulki a Mały Wielkow, Sajdow a Čemiceriz: gmejnski prijodkstejer Petr Peterska we Wulkim Wielkowie, ja Ratařež a Sczijezh: kubler Jan Kschizanek w Sczijezach, sa Dobrusku, Pischkež, Hornu Šinu a Bobolzy: kubler a sapošlanc Fahnauer w Bobolzach; sa Číslan, Wurž, Važeniu, Seoloszu a Nabozh: kubler a gmejnski prijodkstejer Petr Wicžas w Číslanach, sa hamitskohetmanski Židow: gmejnski prijodkstejer Adolf Wiazka a sa krajnobohotski Židow: gmejnski prijodkstejer Petras a gmejnski starski Valten.

Dopisy.

S Dražđan, 21. septembra. K Božim ſlužbam, fotrež ſo wejera jako 15. njedzeliu po ſwj. Trojizh w tudomnej křižnej zytkwi ſa evangelskoho-lutherskich Šserbow w Dražđanach a wokolnosći wotdzeržachu, bě ſo wejele nuternych temscherjow ſ daloka a ſ bliſta ſechlo. Vjes nimi bě runje 300 spowjednych ludži. Tuthym deržeske ſ farař Imich ſ Hodžija dwě spowjednej ryci a předowanje mějeske ſ farař Fákel a Hornjeho Wujesda.

Na wſchēch Šserbow Hornjeje a Delneje Luižizy.

W Budyschinje ſmje ſo pschichodny ſchtwórk, džen 1. oktobra wulki ſerbski ſpěwanſki ſwiedžen. Tón ſamý budze w hosczenzu ſ tſiom lipam wotdzeržany a ſapocnje ſo wejazor w 7 hodžinach. Spěwac̄ budze ſo wot nehdze 100 ſpěwarkow a ſpěwarjow ſerbſki ſpěw „Žně“, wot l. farařa Seilerja wudželany a wot l. kantora Kožora do hudžby ſtejany. W tymle ſpěwie je luby žnjenſki čas na wubjernie waſhne wopiszanu a ſerbſkich žnjenzarjow a žnjenzartow dželo ſ luboſnymi ſłówami a wofſchewojazhmi ſyntami pschekražnjeny. Štož dže ſpěwanje ſkylcež, trjeba pschi ſastupjenju do ſala jeno 5 nſl. ſaplačiž. Tež doftanjeſk pschi tym ſpěwanſke knižki, ſerbſke abo němſke, ſa 1 nſl. ſala budze wot 6 hodžinow wctewrjena. Po ſpěwanju budze ſhwiedženska hoscžina, na fotrež možesč ſo tež wobdželicž, hdyž 15 nſl. ſaplačiž, tola dyrbisč te neſhto

prijeđy hosczenzarej wofſiemicž. Pschi tajkej hoscžinje je pschezo jara rjenje: kraſna hudžba hraje, wſchelake rycě ſo džerža, horliwe ſlawy ſo munoshuja, rjane ſpěw ſo ſpěwaju. Po ſtoučenej hoscžinje ſapocnje ſo potom hifcje h al abo rejwanje, na kotrymž možesč tež džel brac̄; trjebasč jeno 10 nſl. ſaplačiž, ſa cžož možesč potom hač do ranja rejwac̄.

Duž, ſubi Šerboj ſ bliſta a ſ dala, pschindjeze prawje bohacze na našch kraſných ſerbſki ſhwiedžen! Do předka možem ſ ſlubicž, ſo ſo weſeje pucza a wudawka kaž njebudže, dokelž budža jemu tudy najrjeſiſche róže radoſče a ſbožownoſče ſakzewac̄.

Krejokamjen (Blutstein) w rjanych kruchach, doſta a porucza

J. G. F. Niedl.

Najlepſchi amerikanski petroleum,
najlepſchi thüringſki ſemſki wolij,
ſalon-solarwolij,
ligroine

porucza naſtunischo

C. A. Wehle
na mjaſowym torhoſčenju.

A prijodkstejazej ſymje
porucžam moje ſwěcenja naſtunischo:
najlepſchi ſchlesynſke raff. rěpikoph wolij punt po 36 np.
amerikanski dwójz haff. petroleum = 30 =
běly ſolarwolij = 18 =
parafinowe ſwězhy, žolte 6 ſchtuk = 5½ nſl.
běle = 6 =
najlepſche ſtearinoſe ſwězhy, 5, 6 a 8 ſchtuk = 7 =
dale:
najrjeſiſchu pschienecnu parnu muku, měru (hachl) 16 =
čamah rojž punt po 18 a 20 np.
najlepſchi candiſhrop punt pa 18, 20 a 24 np.
dobre psalzky cigarr, 100 ſchtuk 14 a 15 nſl.
java-cigarr = 19 a 20 =
prawdziwy ſtruwotny ſhofej punt po 24 np.
porucza Carl Noack
na ſtronknej lawſkej haſhy.

Aufzja ſlanja.

Wutoru 29. ſeptembra t. l. budze ſo na drěwczanskim reviru dželba stareho ſlanja po ložach na pschedzadžowanje pschedawac̄.

Štromabđiſna: dopołnja w 10 hodžinach na drěwczanskо-lipicžanskim puežu pschi hermancžanskich mjeſac̄.

Rycerkuſlo Drěwžy, 23. ſeptembra 1868.

Wutrobný džak praju mojej lubej macjeri Mariji Butjankowej w Žymplu ſa pschedzelnive wothſladanje mojeſe njebočicje ſe žonh na ſmjerſtym kožu.

Jan Butjanka
na knjezej ſhězi w Nadžanežach.

Cyrkwińskie powiesće.

Werowanaj:

Michałska chrlej: Jan Ernst Marx, kubler w Dobra-
nebach, s Berthę Marię Augustę Lohse na Židowje.

Krčeni:

Piotrowska chrlej: Jan Marx, Piotra Petchki, wobydlerja w Budyschinje, s. — Anna Bertha, Handrija Fer-
micha, wobydlerja w Budyschinje, dž. — Maria Hedwiga,
Michałka Bohuwiera Brody, żitkupza w Budyschinje, dž.

Michałska chrlej: Ernst Hermann, Jana Korle Bohu-
wera Tschopp, wobydlerja pod hrodom, s. — Maria
Johanna, Korle Bohuwera Wacker, kublerja-najemka w Borku,
dž. — Gustav Otto, Jana Chrystiana Lengefelda, wobydlerja
w Delnej Linje, s. — Emma Augusta, Chrystiana Biedricha
Weigela, wobydlerja na Židowje, dž. — Bertha Maria,
Jana Mieczki, skarżka w Hornowje, dž. — Helena Sidonia,

Jana Bohuwera Kudżele, sahrodnika w Nowych Czichon-
zach, dž.

Zemrjeći:

Dzień 6. septembra: Anna Chrystiana rodż. Scholcijz
roświerowana Klingestowa, baba w Estońskiej Worszceji, 65 l.
9 m. 15 d. — Hanża Maria swadowjena Kranzowa s Por-
schi, 70 l. — 7., Jan Bohumil König, khezer na Židowje,
48 l. 3 m. 9 d. — Gustav Marx, Korle Biedricha Raumanna,
pietlarja pod hrodom, s. 16 d. — Handrij Müller, wobyd-
ler s Huczym, 38 l. — Maria Chrystiana Böhmarjez,
szkołownia dżewka s Lietonja, 26 l. — 9., Ernst Herrmann,
Korle Kożka, wobydlerja w Delnej Linje, s. 2 l. 11 m.
15 d. — 12., Jakub Żur, wobydler w Budyschinje, 60 l.
9 m. — 13., Handrij Ponich, kubler w Bosankebach, 80 l.
1 m. — 16., Anna Wilhelmina, Jana Kubanje, sahrodnika
w Nowych Czichonzach, dž. 3 l. 3 m. 4 d. — 17., Madlena
rodż. Krawez, Jana Butsjanki, wobydlerja w Radżanebach,
mandżelska, 38 l. 8 m. 14 d.

Wažne sa kózdeho.

**Wulki wubjerk elegantneje muſkeje drasty po spodžiwnje tunjeſ placzisnje na
žitnych wikach w hosczenzu s slotej hwesdze po 1 ſchodje.**

Tutón ſkład wopſchija jara rjane a dufcne ſymske nadzuknje a paletoty, jaqueth a jaquetske ſuknje ſa
naſymski a ſymski čaſz, pěkne ſukniane a croisejowe horne ſuknje, jaqueth a jaquetske ſuknje ſ bukſkina, veloura,
biſmarka a friesena, jaqueth mot najmoderniſtich jendzelskich a němſkich fabrikatow; dale:

kholowy a lažy ſ bukſkina a satina ſ najlepſich tukrajných a wukrajných fabrikatow;
havelockſke mantle, domjaze ſuknje, ſchafroki, džeczaze drasty, bayerske a hořiske ſoppa a t. d., wſchitko po
spodžiwnje tunich placzisnach.

☞ **Tenož w slotej hwesdze na žitnych wikach po 1 ſchodje.** ☚

Połnóżnoniemſte ſjenoczeńſtwo.

☞ **Żadny ſwypnyscher wjaz!** ☚

Jendzelska

fa w c̄ u ſ - h y ſ ch e ſ o p a ſ t a

I traſazemu, najrjeñſhemu a nojtunischemu
ſamopomasowanju ſchundowanjom wſchech družinow.

Tuto jara w užitne wunamakanie roſdžela ſo wot
mnohich ſ pomasaowanju nałożowanych latow atd. wobydrie pſches
to, ſo pſches najlepje radeſne čem hromadne ſtaſenje
a legirowanje ſ kawęku ſo pafia woſebnu wiſelnoſci
doſtanje, ktoraj tracie jara podpiero, teho dla ſchundowanje, ſ
njej namasane, wſchę ſtrapazy w utrare a pſchi niktakim
dopomahom w jeli lét rjane moſtanje, a ſo i nowa
maſac njetriebla. Wysche traſoſce ſnadž, ſtotož b y ſ ch e ſ z a
rja noſc ſ na ſtup a, żadny podobny wprapar na kontinen-
cje, a jene ſpytanie kózdeho wo dobroſci ztutejte pasty pſcheswedeſci.

Dželo je lohlo a može je kózde džeczo dokonjecz.

Etyka ſ powučenjom 1 lit.

Hłowny depôt pola Friedrich Müller, I. f. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Hirchengasse Nr. 8,
džez maja ſo piſne ſlaſanja poſkacz a ſo poſkylki po doſtatych
pjenjeſach hnydom poſczeſu. Piſci piſných ſlaſanach nich ſo
placzisna bory ſobu poſczeſe, (doſtež ſo piſci poſkylkachdo wu-
braja w Awiſtii „poſtvoſchuh“ brac̄z njeſhobži.)

300 toler zyrfwiueho kapitala ſu po ſprozentſkej
dani nā ſylo dobru wěſtoſc hnydom ſ wupo-
częſju pſches zyrfwiinske prijedſtejerſtwo w Minakale.

Na delnoživotny ſlemif czerpiazy.

tež taizh ſe ſlemkami, zyle starymi, namakaja nimale
kózdy ras doſpolne wuhojenje pſchás Gottlieba
Sturzeneggera ſlemkowu žalbu. Wobſchérne roſ-
wuczenje ſ wulkej mnohoſcju pomnječja hódných, ſastoj-
ſzych wobtwjerdzenych wopſimow može ſo pſchedbězneho
pſcheswedeſczenja dla darmo doſtacž. Na pſchedan w ho-
nyczach po 1 lit. 20 nſl. ma ju tak derje wunamkar
Gottlieb Sturzenegger in Haribau, Kanton Appenzell,
Schweiz, kaž tež k. Spalteholz & Bleh, Drogiſten in
Dresden a k. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Dwojzy czisczeny wodojaſny petroleum,
punkt po 3 nſl.

najlepſchi ſolarwolij, wodojaſny,
punkt po 2 nſl.

porucza Th. Schulze, Kemptnač.

Wěſtých wobſtejenjow dla njemóže ſo aufzia, pſched-
bězneje wosjewjena, na poſtajenym duju wotberzecž, ale
ſo poſdžiſho ſměje.

W Małym Budyschinu, 23. septembra 1868.
Swudowjena Babilowa.

Miżjonski świdżenje w Huczinie.

Letuschi świdżenje sa w obrożenje w bōhich pōhanow budże ho po wobšankjenju herbskeje hlowneje konferenzji, da-li Bōh, na Miżjona popołnju wot dwieu se herbskim przedowanjom psches k. fararja Imischa a s Hodžja a wet napol schtyrjoch s nēmiskim przedowanjom psches k. fararja Rykta raja s Kotez śwječicę. Po kemischenju budże ho s pschečelniewej dowolnoſcju zyrlwineho knieſtwa w hrabinskej sahrodze psched hromom hisčeje, da-li Bōh, mižjonske roſryčowanje djerzecę.

Kniesowe żohuwanje ho pschečkaſnij nad tutym naschim świdżenjom!

Sommer,
farar w Huczinie.

Rejnowsche wunamakanje.

Wot austriackego khezora psches restript Nr. 18024 1908 s patentom wuhotowanu

wurjadne priu.

politur-kompoſizia

je jara kēbzby hodna tyc̄herjam, drachlerjam, drjewo-dżekarjam k dopolirowanju nowych mōblow a kōdym k nowa polirowanju starzych a wotestatich abo tajlich mōblow, hōdżej woli wustupuje. — Psches tule kompoſiziju ho dothotrajne a drohe dopolirowanje nowych mōblow psches spiritus zyle wotstroni, dōkelj je psches nałożenie nēkotrych krepkow blido abo kāfchę hotowy polirowany. — Małożenie je jara jednore, rezultat spodny. — Stare a wotestate mōble moža ho psches jednore rybowanie s namoczeniem platorowej lapy s nowa w upolirowac a dostanu taiki kraſny błyčč, tiz ho s polirowanjom se spiritusom żenie dozpicz nēmōže. — S nēfotrymi bleskami tuteje kompoſizije može ho bies pomozý tyc̄herja w nēkotrych hodžinach zyka domijaza nadoba jeneje swy ponowicę.

Hlowny roſcęlaſy depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiserk. königl. Privilegium-Inhaber,
in Wien, Gumpendorf, Kirchengasse Nr. 8,
hōdżej maja ho pişne poruczenje s pschipołożeniom płaciſiemy dōkelj ho w Austriji do wutraja „postnachnahme“ nēhodži) poſłac, na čož ho kompoſizja hnydom poſczele.

Płaciſiuna: 1 flacon (s powuženjem) 15 n̄sl. —
1 duž. flacons 42 tñ.

Mjenje hac̄ 2 flaconaj ho poſłac̄ nēmōže. —

Aviso!!! Njeh ho tōle naujeſtik nēwohodžbowany nēm ostaji. Dōkelj pschi prawym nałożeniu tuteje kompoſizije ho teiko dobytki ſeſini, ho budże dotalne waschnie polirowanja bory zyle psches tutym nowym praktiskim wunamakanju zofacj dyrbiec, dha proſy ho kōdym, ho ho psches pruhu pschewedčit, a poſkazujemy na woſjewjenie woſki je neho najwoſebniſčego wuzczenego, taž tež na rezultat, tiz ſu ho s tutej politur-kompoſiziju w Austriji dozpicz.

S doboru ho mi nowoponizjeni tarif sa pschewjenje kēbzne žiwi, psches cjož ho frach jara pomjetiſti. Wjemyſtj njeſt ho pschi piſnich ſtanjanich bory ſobu poſczele, dōkelj ho poſkazi do wutraja tudy s „postnachnahme“ cžnicz nēhodža.

W o p i ſ h o : Wschodzeczyńcny tñjeſe! Psched nēkotrymi dnjami bu mi pruhu Wachter politur-kompoſizje pschedopodata, s proumo, ju chemiskej analysy jeje wutlow podczijmęc. Za tym tutu pruhu ſhwerej taž derje qualitativej taž quantitativej analysy podczijmęt a jeje pschiſtobne ſienoczenie ſa doſpołnje dobre ſpoſnial a t. d.

Wasch najpodwołniſki

Dr. Werner,

direktor politechniſkego instituta we Wrotkawju.

Pondzeli 28. septembra budże ho hatue ſlanje w ſchwarzskim hacze, k ryc̄erkuſle w Radworju ſluschaſym, po loſach na pschedadzowanje pschedawac̄. Sapocząt rano w 9 hodžinach.

Prämierowanh w Parisu 1867.

Psche kōdym kāfchel,

dybawosć, ſažwanje, hoſeſz na broſeje a wobęženje w ſchije je psches ſwoje wutki noſlepschi kredl

G. A. W. Mauerowym
broſiſyrop*)

s Wrotkawja.

Psched falſhowanjom ho warnuje.

*) Wot tuteho ſhropa ma jenož ſkład a pichedawa jón w Budyschinje Heinr. Jul. Lincke, we Wotrowje B. Scholta, w Budestezach H. Lehmann.

Torf

woſebneje dobroſeje a zyle ſuchi, je ſažo na ryc̄erkuſle w Nowej Węſy nad Sprenju na pschedau. 1000 płaciſi 28 n̄sl. a njetrjeba ho żadyn ſodowanski pjenjes płaciſi.

Aufzia ſtanja.

Wutoru 29. septembra t. l. dopołnja w 10 hodžinach budże ho w bartskej holi leſzowe ſtanje w hromadach ſa hotowe pjeniesy na pschedadzowanje pschedawac̄.

Šchromadzina w drjewniſčju pschi puczu s Borschje do ſriebje.

W Barcze, 21. septembra 1868.

Grabinſke Lippſke hajniſke ſarjadniſtwo.

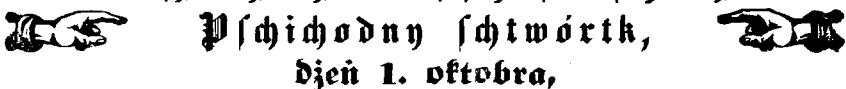
Wiedemann.

Woſjewjenje.

Wschitkim wonkowskim czechowym kniežnam ſpewar-кам a kniesam ſpewarjam budž ſ tutym pschedelniſje k naſwiedżenju date, ſo ſmęjetej ho generalnej prush ſa letuschi herbski ſpewanski ſwidżenju 30. sept. wjeczor wot 6 hodz. w tudomnym hoſcjeniu ſtoje ſtron, a džen 1. oſt. dopołnja wot 9 hodz. w ſali tudomnego hoſcjenia k tñjom lipam. Duž cžyli wſchitzy cži ſami, koſiž chzedža pschi ſpewanju ſobu ſtukowac̄, ſo k pomieno-wnymaj pruhomaj prawje bohacze ſenč.

Spewanski wubjerk w Budyschinje.

Wosjewjenje a pschepröschjenje.

 Pschichodny schitwórtk,
dzen 1. oktobra,

směje so tudy w Budyschinje w hoscjenzu k tjsjom lipam

wulski herbski spěwanski zwiedzen

s hoscjinu a balom.

Tón tamy sapocžne so na spomnjenym měscze w jeczor w 7mīc. Spěwaný budže herbski spěw „Zně“ wot něhdze 100 spěwarkow a spěwarow. Po spěwanju směje so najprjedh hoscjin a potom bal (rejwanje). Sa spěwanje ma kózdy, tij čze pschipokluchaci, 5 nřl., sa hoscjinu 15 nřl., a schtož čze so na rejwanju wobdzelic, 10 nřl. placicji. Kózdy može vo swojim spodobanju na tym wschem, pak jeno tež na tym jenym abo tmy druhim džel bracj.

Duz proškym luhých Sserbow a lube Sserbowki se wschem stronow herbskeho kraja, so bychu so prawje bohace na nascim zwiedzenju wobdzeli a jen wophtali. Knízki sa spěwanje, herbske abo němske, dostanje kózdy po swojej woli sa 1 nřl.

Misionski zwiedzen we Wulskich Sdžarach.

Wutoru 29. septembra popoldnu wot 1 hodziny směje misioniske towarzstwo wojerowskeje diöcesy swój lětuschi misionski zwiedzen we Wulskich Sdžarach a dowola ſebi, na tón tamy wschitlích pscheczelow misionstwa najpodwolniſcho pschepröshcz.

Bergan, duchowny.

Szwiedzen snutskomneho misionstwa w Nošaczizach

budže so, da-li Boh, nedzeln 4. oktobra popoldnu wot dweju se herbskej a wot napoł schtyrjoch s němskej Bozej blžbu zwiezcic. Sserbſte prđowanje je k. farar Imlisch s Hodzija a němske k. Dr. Meusel, gymnasialny wuczer w Budyschinje, pscheczelniwo na so wſał. K dželbranju na tutym zwiedzenju so wschitzh pscheczeljo tuteje naležnosće s bliski a s daloka, wožebje tež lubi fastojnzh bratsja pscheczelne pschepröschuju a čzyli so poſleni na farje shromadzic. Po Božimaj blžbomaj džrbi hiszce natwarzaze roštrčzowanje, budže-li možno, pod hołymi niebježami so stacj. Tón knjies pak pschekraži nam tón zwiedzen se swojej hnadi a se swojim żohnowaniem!

Domaschka, farar w Nošaczizach.

Ssiche droždze

derje snateje dobroſeje a wschednje czerſtwe porucja
J. G. F. Niedsch na herbskej haſy.

Džak.

Wschitkim tym, kotsiž nam pschi wohnju, 16. septembra tudy wudhrenym, k pomožy pschindzechu, wožebje mužtwam bartskeje, huczinianskeje, maleschanskije, hródziszcjaniskeje a pschivoczanskeje ſykawh, s tutym swoj najwutrobnischi džak wuprajamy.

Najprijedz Bohu a potom Mam wschitkim mamym so džakowacj, so so wohen dale rospchěſcerak njeje.

W Butojnje, 18. septembra 1868.

Gmeinska rada
psches J. Wejsarja, gm. prijodkstejerja.

W kniharni Smolerja a Pjecha budže po někotrych dnjach sa 2½ nřl. sledowazza němska knižka k dostacju: Die Schmähchrift des Schmiedemeister Stosch gegen die sprachwissenschaftlichen Wenden, beleuchtet vom Standpunkte der Wissenschaft u. Wahrheit von J. E. Schmaler.

W tutej knižzy je sjanije a drobne dopofasane, so w tym haniažym pišmje, kotrež towar Stosch rošnoschuje abo rošnoschowac dawa, jenož lute īże, pschisłodženja a hłuposće ſteja.

Kedžbu!

Jutsje (niedzelu) kulenje wo kołbašy w Trjebjeńzach a tež w Splóſku.

K. sem. wuč. W. w R. Bohužel běchu spěwanske hlosy za 2. bas hižom rozebrane, jako Waš lisćik dostach. Na zasowidzenie při rjeniſej skladnosći! F.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoler.

Kóžde čísto płaci
6 np. Stwórtletna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W oprijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Hanjaze pišmo. — Spewy. — Ze Serbow: S Drobow. S Brēsowa. S Bulez. S Dotheje Blejchi. S Varta. S Budyschinje. S michalskeje wožadu. — Pschilopf. — Spewy. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Nawěštnik.

R nowiedżenju.

Gzi žami česzczeni wotebjerarjo Serbskich Nowinow, kotsiž chzedża
sa nje na schtвorte schtwortleto 1868 do předka płaczic, njech netko 66 np. w
wudawarni Serbskich Nowinow wotedadža. Gzi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny
psches poſt pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam sa $7\frac{1}{2}$ nsl.
ſkaſacz. Na pruskich poſtach Serbske Nowiny tež wjazy njeplacza hacj $7\frac{1}{2}$ nsl.
— Sa pschinjeſzenje do domu płaci ſo ſakſkim poſtam schtwortleſnje jenož
1 nsl.

Redakcia.

Płaciezna žitow a produktow w Budyschinje.
26. septembra 1868.

Dwoz:	Płaciezna w pferēzku na wikach, na bursy,									
	wysza. nižša. najwyšsa najniż	tł. nfg. np. tñ. nfg. np. tñ. nfg. np.								
pscheniza . .	6 12 5	6	—	6 13 8	6	2	5			
Rožla . .	4 27 5	4	20	4 27 5	4	22	5			
Iecimjen . .	4 5 —	4	—	4 5 —	4	—	—			
Wowl . .	2 22 5	2	20	2 22 5	2	20	—			
Dróh . .	—	—	—	—	—	—	—			
Wola . .	—	—	—	—	—	—	—			
Raps . .	—	—	—	—	—	—	—			
Vahly . .	7 25 —	7	20	—	—	—	—			
Hejduschla . .	6 15 —	6	10	—	—	—	—			
Kana butry . .	— 23 —	—	21	—	—	—	—			
Kopaszkowhy . .	—	—	—	—	—	—	—			
Zent. hyna . .	1 22 5	1	15	—	—	—	—			
Lane ſymjo . .	—	—	—	—	—	—	—			

Spiritus płaczescze wcżera w Barlinje.

10 tl. 20 nsl. a 19 tl. — nsl.

pscheniza 72—82 tl., rožla 50—58 tl.,

(to je: ſa 25 prusich forzow.)

repikowhy woli (injecziszeny) 9 tl. 15 nsl. —
(Ežiſezeny, faž ſo w Budyschinje pschedawa
staſnje něhdże $1\frac{1}{8}$ tl. dróžſhi.)

Pjenjezna płaczisna.

W Lipſku, 1. oktobra, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazy czerwieny ſłoty abo dukat 3 tl.
6 nsl. 8 $\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowki 88 $\frac{1}{2}$ (17 nsl. 6 $\frac{1}{4}$ np.)

Ežabi ſakſkoschlesyſſkeje želeſnizy ſ Budyschina.

Do Drąždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 5 m.; pschipełniu 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wječior 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 40 m.

Do Šchorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wječior 6 h. 52 m.*; wječior
9 h. 38 m.; w noz̄y 1 h. 17 m.

*) Pschisanſenjenje wot a ſe Žitawy a Liberza (Reichenberga)
†) Pschisanſenjenje do Žitawy.

Najnowsche.

Paris, 30. septembra. Wójsko ſchpaniskeje
kraloneſe je ſo roſběžalo abo ſo ſběžlarjam pschedalo,
tač ſo je revoluzia pschedzimo kraloneſej nimale
ſkönčena.

London, 30. septembra. S Madrida ſu
telegraſirovali, ſo je tam naſhwilne kniejerſtvo w
hromadu ſtuſilo a kralonu ſa wožadženu wuprajilo.

S a k s k a. Budyske hamtske hetmanstwo wosjewuje, so je jeho expedizja wot 28. septembra w prénim poslhdzje domu pschekupza Clemensa na swonkomnej lacmskej habsy.

Wot nowego léta dostanu saksy pôsobzy fastochnizy kaž tež postillonovo vostisku uniformu (drastu) teje sameje barby, kaž ju w Pruskej maja.

W Košweinje je so 22. septembra 6 khézow wotpaličo. Wohen je psches to wuschok, so jedyn 13létnej hólczez se schtrychowanczami hrajcasche.

W noz̄y 22. septembra su so hródze rycerſkubla Schloßcheniça wotpaličo. Psihi tym sta so to njesbože, so 61létnej wosazh Pónisch kaž tež palenzaler Wend w plomjenjach frudnu hmjerz namakaschtaj. Pónisch mějeshce na kubi swoju sparnu komorku a w tej běsche wohen najferje wuschok. Hewak je so psihi tym wohnju spalito psches 200 kop žita a 500 centnarjow zhyna.

Budyski pôst sa lišy je nětko wotewrjeny: na wjednych dñjach wot 8 hodžinow rano hac̄ do 1 hodžinu popołdnju a wot 2 hodžinow zopołdnju hac̄ do 8 hodžinow wjeczor; njejdu pâk wot 8 hodžinow rano hac̄ do 12 hodžinow pschopolođnu a wot 2 hodžinow popołdnju hac̄ do 7 hodžinow wjeczor.

W Striegniku pola Kommažscha su so 27. septembra tři kubla a jene pôdlaňské ſarže wobydlenje wotpaličo.

Do sakskeho wójska trjeba so psihi bližším rekrutowanju 7084 rekrutow.

S Chemniça pišsaja, so je w tamnišej Hartmannez maschinowej fabrizy wot ružovskich železnizow jara wjeli lokomotivow a druhich maschinow ſkasaných a buſkatej tam w tyhle dñjach hízom dwě nowej lokomotivje wotpóškanej.

P r u š y. Oberleutnant Krenski je po požadovanju rumunskeho wjeha Korle wot pruskeho krala domolnosć dostal, so do Rumunskeje podac̄ a tamnišhe wójsko po pruskim woschnju ſriadowac̄.

Ružowſki khézor je 27. septembra rano w 9 hodžinach do Potsdama pschijel a bu wot krala a prynzow pscheczelniwe witanym. Wón tam hac̄ do 29. septembra rano wosta a poda so potom na puc̄ do Warszawy. Tón žamý džen je tež pruski kral wotjel a to do Baden-Badena, hdjez pruska kralowa w tu khwilu pschebywa.

W nastupanju hrabje Bismarcka barlinske nowiny powiedaja, so so wón, jeli niz předny, dha tola kónz oktobra do Barlina wróci a swoju klužbu ſaſo nastupi.

A u s t r i a. Najwaznitscha powjesz je ta, so je pschedzhyda němskeho ministerſtwa we Winje se klužby stupil, dokelz je so dohladał, so njeſpolojnosć pschecziwo ministerſtwu dale bôle pschibjera. Wón běsche hewak jara horliw pscheczel nowego awstrijskeho porjadka a je fa jeho roſschérjenje a pschisporjenje w awstrijskich krajac̄ ſe wſche mozu džekat. Stónczne je pak tola ſpôsnac̄ dyrbjal, so so tutón nowy porjad wjetšemu dželj awstrijskemu luda njeſlubi a so so tón na wſche waschnje psche-

czivo njemu ſapjera. Taſo sprawný člowjek je ſebi potom prajic̄ dyrbjal, so po taſkim wjazh w tym ministerſtwe nowego porjadka byz njeſlubi a je teho dla khézora prophyk, so by jeho tón ſe klužby pschecziel, ſchtož je tón tež čzinik. Teho město ſaſtujuje w tu khwilu hrabja Taafe a dokelz tón po prawym tón nowy awstrijski porjadk njeſlubiue, dha ſda ſo, so drje ministroj Herbst a Haſner tež ſkoro wotleczitaj. Minister Gisfra chze pječza njeſhwérneho hrac̄, to rěka, wón chze ſebi kózdy porjadk ſubic̄ dac̄, jenož so ſmě dale minister wostac̄.

Druha wazna nowinka je ta, so so khézor ſe ſwojej knjenju mandželskej do Galizije njeſpoda, dokelz su ministroj tak dołho do njeho ryczeli, hac̄ je wón ſwoje puc̄zowanje hac̄ na dalsche wotſorezik. Wina teho, so su ministroj tak ſtukowali, je to, dokelz su Polozh na galizjikim ſejmje we Lwowie wobſanknili, ſebi wot khézora žadac̄, so by galizjifemu kralestwu ſwoje ſtare prawa a prawisný ſaſo dał, — a so ſo ministroj bojachu, so by ſebi khézor taſte požadanie ſubic̄ dał. Polozh val ſebi ſkónczne wjaz žadaja, dyžli Čechy. — Ale ſ tym, so so khézor do Galizije podał njeje, je ſebi wón Polozh halle tak prawje roſnjemdril. Tak je město Krakow něhdze 10,000 ſchěznakow na wſchelake czechne wrota a druhe wupřiſchenja waziko a hewak su měſtciſenjo ſwoje domy ſ wulkimi khóstami wupřiſhili. To je so tež we wſchěch druhich městach ſtało, hdjez khézor pschindže, a ſu te pjeniſh ſa tajku phchu kaž do wody cijſhujene. Wysche teho čzysche ſo zyke galizjifki poljske ſemjanſtvo psched khézorom w staropolskej draseje pokasacz a je ſa tajku drastu pječza psches 1 million ſchěznakow pschekupilo — a nětko je to pscho podarmo. Duž žadyn džiw njeje, so w Galiziji nětko někotryžkuli hkonu pojſcha a na khézora bórči.

W Čechach dama wiſske ministerſtvo hiſhceje pschego po dotalnym waschnju pschecziwo Čecham ſahadzec̄.

F r a n z o w ſ k a. Franzowskemu khézorej ſo, taž ſo ſda, ſchpaniſka revoluzija mało ſubi, k prěnemu, dokelz wón psches to ſchpaniſku kralowu jako pomoznizu pschecziwo Pruskej a Italskej ſhubi, a k druhemu, dokelz dyrbjal ſo bojecz, so po wotehnac̄u ſchpaniſkeje kralowje Isabelle ſnadž wójwoda Montpenſier ſchpaniſki thrón dostanje. Tutón Montpenſier je mjenujz ſ jenej ſchpaniſkej prynzeſhnu woženjeny a ſyn předawſcheho franzowskeho krala Louis-Philippe. Montpenſierej a ſ zyka zyke ſwójbje runje ſpomnjeneho předawſcheho franzowskeho krala je khézor Napoleon wſchitke jich wulke kubla, kotrež woni w Franzowskej mějachu wſał, a jim njeđowoli do Franzowskeje pschic̄. Duž je Montpenſier jeho wulki njeſcheczel a by po taſkim Napoleonej jara njeſlubo bylo, hdjy by ſchpaniſki Ind wjeteha Montpenſiera ſa krala wuſwolil.

S ch p a n i ſ k a. Po nowiſtich powjesczach, jeli ſu we wſchém werne, ſa kralowu Isabellu hubjenje wonhlađa, pschetož tež wobydlerſtvo hkorowneho města Madrida je

pschecziwo njej poštanym a tam stejaze wojsko je k ludej pschestrupita. W Madridze ie zo nakhwilne kniežestwo jačožko, kotrež je kralowu Isabellu wotšadžiko a tón namjet stajko, so maja zo se wýchod schpaniſtich krajinow mužojo do Madrida powołacj, kiz bychu wucziniſi, ſchtó dyrbi pschichodnje w Schpaniſkej kniežicj.

General Novaliches, kotrehož běše kralowa Isabella napſchecziwo ſbezkarjam, wot předawoſchego generała Serrana kommandirowaných, poſkala njej nicio dokonczej móhł. Najprjedy ſta zo jemu, so jeho avantgarda (prédne wojsko) k ſbezkarjam pschendje, jako ſich muhlada, a jako Novaliches ham potom ſe ſwojim druhim wojskom bliſko města Cordovy ſe Serranom w hromadu prahny, bu wón wot Serranoweho wojska tak ſbit, ſo dyrbjeſche khěſſie rucze czechacj.

Hewak powiedaja nowsche powjescje, so je zo revoſuzia nětko po wýchod Schpaniſkej tež hies ludem hamym roſchěrila, tak ſo drje hinač njebudže, hacj ſo budje Isabella ſwoju ſtronu hiz̄ dyrbjeſ. Wona zo val tež do Madrida njejre wróćila, ale je w San-Sebastianje moſtała, dokelž je tale twjerdzíjna bliſko franzowſkich mjeſow, tak ſo wona njeby daloto czechacj trjebaka.

Hanjaze piſmo,

kotrež kowar Štoſh po Šerbach roſnoſchuje abo roſnoſchowacj dawa, je nětko w jenej němžy piſanej knižy ſwoje derje ſaſkužene wukladowanje doſtało. W tutej knižy, kotrež zo w kniharni Smolerja a Pjeha w Budyschinje pschedawa, zo na drobne dopokaſuje, ſo to hanjaze piſmo jenož ſe hzow, pschihlodzenjow a tornosejow wobſteji. Gnadz pschichodnje někotre tajke dopokaſma w Šerb. Nowinach woſjewimy, dženž čhemž jenož konz teje ſpomnjenje němſkej knižli ſobudželicj. Wón w ſerbſkim výcheložku takle rěka:

„Skončnje je to tola jara džiwnje, hdyž kowarſki miſhtr Štoſh pschecziwo wchemu porjedzenju ſerbſich nabožných knihi horſiwje ryci a tola ham ſa tym nječini, pschetož w titlu Porſtoweho ſerbſkeho Katechisma, kotrež je rachlowſke, pod nim ſtejaze miſioniske towarſtwo wudalo, je ſjawnje wotčiſhczane: Sedmy porjedzeny dawt“. Štoſh njech tola do ſwojeje wutroby pschimnje a njech pschi tym te jara wérne ſkowa wopomni:

Widno stare panje, čaž zo po pscheměni
A ſ respondam ſe ſeje nowe živjenje.

A tuto nowe živjenje budje tež we wjedzniſkim naſtupanju bjes Šerbami kózde ſeto mózniſho ſakržewacj, hdyž by ſebi tež kowarſki miſhtr Štoſh najwjetſhu prozu dawał, je ſ hamorom hz a ſ kleshežemi pschihlodzenja w jeho pschibywanju ſadžewacj.

Wopomnjenja hédne pak je, ſo ſu to druhdy runjeſwon kowarſo, kotsiž zo horſebranju lepſchego napſchecziwo

ſtajeja. To je hizom japoſchtož Pawoł ſhonik, pschetož wón viſhe w ſwojim 2. liscje na Timotheja w 4. ſtawje a 14. a 15. ſchtucz: „Alexander, tón kowar je mi wjele ſicho wopokajal; njech jemu tón knjeg ſaplačji po jeho ſtukach. Kotrehož zo ty tež hladaj.“ A ſmjath Pawoł praji hewak tež w napohladanju na njeho (1. Tim. 1, 20), ſo je jeho ſatanej podał, ſo by powučený był a dale njehanil.

Mn̄ to wſchitkim dobrym kſcheczijanam k wopomnjenju dawamy a proſzymy pódla Boha, ſo by wón na kowarja Stosha jeneho wýchod miſhtra, dobreho kowarja, poſkala, tak ſo by jemu tutón rohi hz a pschihlodzenja woſtorežit (Sacharja, 1, 20) a jemu ſe Sirachom k wutrobie wjedk, ſchtó po prawym kowarské powołanie je a ſchtó wone njeje. Pschetož Sirach praji 38, 29 a t. d.: Kowar, tón dyrbi pola ſwojeje naſowy ſtacj a ſwojeho kowania pytacj. . . . Bjes nich měſio (wieb) bycž njemóže; woni pak nihdze njemóža bycž poſkani. . . . Woni njemoža roſoma měč, to piſimo wuczicj, tež niz prawo a prawdu předowacj. Woni njemoža to ſkovo (prawje) ſaſowacj.

Šlempjanski rjoſhowy ſpěw.

poſluchajcie něut wý ſudjo,
Dokelž je wſchak něnt tak ſucho
Sa rjoſom jeſdžimy, o jej! :::

To čzini ta luba muſa,
Kotraž wſchelaſko zo huſa,
Hdyž piſy maſo je, o jej! :::

So bychu jej wotpomhali,
Do Zerneje ſu woni hnali,
Tam wo rjoſ proſyli, o jej! :::

A hdyž ſu jón tam krydnuli,
Gsu tam zarta wubudžili,
Ta ſawicej čhopi*) lěſč, o jej! :::

A ſo bychu ju ſkludžili,
Dha ſu druhe tež tam jeli
A to bjes zedule, o jej! :::

Hdyž přenjſche to widželi,
Pſcheradžec ſu tam veželi:
To luboſež njecžni, o jej! :::

Duz jenž ta jena ſora
Ta je wjele kheſtowala,
Schoda pječ toleri, o jej! :::

A hdyž ſu jón tam wužnijeli
A nahramnoſej wubudžili,
Sa wěz ſim piſali.

Duz na lelkowſkim revirje
Sem my we khepatę měrje
Tam rjoſha krydnuli, o jej! :::

Kaž pežočky měd pytaju
A nihdh deſej nimaju,
Tak my tež čziniſmy, o jej! :::

*) počza

Hdyž jena někto řečuje,
Dha druhá hýzom řaruje,
Tej popřecíz němôže, o jej! ::;
Všechnožlo žo někto rádža,
Mér tón hýs žobu řej kaža,
A to wo kuf řeža, o jej! ::;

Ta lubočí je něnt wuznuka
A spravnosć tež nam sđremnuka,
Saviseče polny ſwét, o jej! ::;

H.

Ze Serbow.

S Drobow. Poſla tudomneho kořímarja Zawnila w tu khlízu jedyn wiſčnjowý ſchom ſažo zule w keženju ſteji.

S Bréſowa. Na tudomnych poſach běrny ſažo kežej a je tež jena kruſhwina, kotrež bě liſce ſotpa-
dačo, ſ nowa kežej pocžala.

S Bułez. Ře poviſejci w cjo. 39 ma žo hiſčeje pſchiſpomniči, ſo bu wot rycerſtublerjow naſheje woſady tež knjes ſ Kindt nad Bułezami a Koperzami do zyrt-
winskiho prijódkſtejerſta wuſwoleny. Njedželu 4. oktobra stanje žo w naſchim Božim domje ſwjetđenſke ſapolaſanje wuſwolenych zyrtwinskih prijódkſtejerjow do jich noweho ſaſtojnſtwa w naſchim Božim domje.

S Dolheje Blejchi poſla Budyschina. Tež poſla tudomneho reſtauratore ſ. Kokele někto jena kruſhwina w počném keženju ſteji.

S Barto. W tudomnej Heinrichu ſahrodje je jedyn lětža ſaženy ſadový ſchomik, ſiž w tu khlízu ſ 50 pupkov ſakčevac̄ pocžina.

S Budyschin a. Do wudawaćnie Serb. Nowinow pſchinjeſechu w thchle dnjach ja bkufo, kotrež je pſches 25 lutow cjeſke. Ze to tak mjenowaný winowy kíſlak (Weinfäuerling) a je wone na jenej jablucinje narostko, kotrež knjeſtſtu w Małym Budyschinku ſluſha. Widzej je tuto jabluka poſta ſterna (ſ vydleniom poſta pſhelupza Magera na delnej garbarské hažy) a je wón to ſamo wot ſ. Balzera, ſadoveho najenka, doſtač.

S Budyschin a. W naſchej bliſkoſci widžachm̄ tón thđen na jenym polu někotre pjenki běrnow ſažo kežej. Wobſedjer poſta chze je ſtejo wostajic̄, ſo by woſladak, kajke poſvđiſho běrny (kulki) jačo plody pod nim budža.

S michaſkeje woſa bý. Knjes ſubler ſa h-
nauer ſ Bobolz, kotrež ſaſtojnſtvo zyrtwinskiho prijódk-
ſtejerja njebe na žo wſak, je pſchi druhé woſbje ſ nowa
wuſwoleny a někto tajke ſaſtojnſtvo horje woſmije.

S Budyschin a. Kaž nam ſaženy ſchwořit ſowje-
dachu, je žo ſerbſkoněmſki konzert, we Wojerezach
30. septembra wotdžeržany, jara derje radžil.

S Budyschin a. Šerbski ſpěwanſki ſwjetđen,

lotryž ſo tudh ſaženy ſchwořit mjeſeče, je ſo jara derje radžil. Spěwanje woſebje derje džesche, poſkuha-
řiow bě tak wjele, ſo jich wiaz trjebaž němōžachm̄ a a teho runja bě tež pſchi hoſčinje, hdyž města jenož tak někak doſahachu. Val je potom khetro doſho traſ.

Priopk.

* Že Schwajcarſteje piſaja, ſo ſu tam ſaženy
tydžen wulke deſče meli, tak ſo ſu ludjo pſched po-
djenjom cjeſac̄ dyrbjeli.

Na row ſubeje cjeſet

njebo

Marije Augusty Kwaic̄ej ſ Hnachez

wumrje 21. septembra 1868.

Tak je twoj běh žno dopjelnjeny,
Ty luba cjeſta hnachęzanska,
Kíž bě cji krótki wotměřený
Wot knjeſa teho živjenja,
Kíž ſam jo wě hacž naſlepje,
Hdyž naſch cjaž ſbóžnje wumrjec̄ je.

Duž je twoj ſbóžnik woſak tebje
Žno něk, th jeho njeviſta,
So by wón cje měk woſak ſebje,
Kaž bě ſo th jom' ſlubika
Žno ſahe w ſwojej mlodofcji,
Hdyž kſeſeñſki ſlub ſ nim woſnowi.

A tak ſy, luba cjeſta, wuſhka
Toh' ſweta ležnym ſoſydkam
A k ſwojom' nawoženi doſčka,
Kíž je we njebiu horkach tam
A kroth'ž lubočí pſchetrječi
Tu naſzwěrniſhu na ſwěcji.

Maſch cjeſhny wěnž na ſwojej hłomje,
We rukach palmy dobycze —
Kíž rjeſche ſu hacž w kaſčezu — rowje, —
Tam ſtejſid cjeſhne njeviſta;
Twoj nawoženja Jeſus je,
Kíž ſa tebje tež cjeſpjeſche.

Hlaſ hdyž ty běſche naſtupiſta
To lěto pječ a dwazhyte
Sewoſi narodny džen ſtrowa, cjiča,
Kíž přenjeho Augusta je,
Dha njenadžuiž ſaſtojnſtvo
Ta twoja ſimjertna khorofcje.

Hdyž tež na ſimjertnym ſoju tebje
Twoj luby nan a luba mač —
Kíž by rad měla woſak ſebje, —
Tu njemožachu troſčtowac̄,
Dha luby ſwak a ſotra cji
Thy ſtarſtih město ſaſtupi.

Cji ſ luboču cje wo dnjo — w nožy,
We khorofcji ſu hladali
A njebiu lutowali prózy
Šsu k ſekarej tež poſkali,

Tež je ta džowka hkužobna
Nad tobū wjele činička.
A luby brat, kak husto džesche
Wón s Bosankez cje wopystacj,
Kij w gwěcje nicžo njemějescbe
Shtož by mohkbole lubowacj,
Hacj tebję fotru najnłodschu:
Kak placiež ton se frudobu.

Kak scjerpliwa ty pschezo běšče,
Tež hdyž bě khorosz̄ holoſna,
Wot tebję nichčon njeſkyschesche
Tu žane ſkowacjko ſwarjenja.
Nje! czidha, mērna, scjerpliwa
Bě ty ſo Bohu poddaka.

Te twoje czěko wukhorjene —
Ssy ſo kaj draſtu wujſleſka
Te budže junu pschekrafjnena,
So přenſchu rjanosz̄ faſo ma,
Haj rjanosz̄ fotraž pschekrafjnena
Tu ſachodnu jow na gwěcji.

A hdyž to wſchitlo radý tebi
A ſ wutrobu tež pschejemh,
Dha tola njemožemh ſebi
Tón ſtysk wſaci zpyle ſ wutroby,
Haj, twoje ſnamjo luboſne
Nam ſtajnje psched wočomaj je.
Twój nan a macj, kij předb tebję
Staj psches ſmjerč ſ teho ſweta ſchlaſ'
Cje něklo mataj pola ſebje
A ſ tobū Boha kwalitai,
So ſy tež ty psches Khrysta krej
Dom pschischa ſ ſwojom' ſbōžničej.
Dha ſpi něk derje w twojim rowje
Ty luba czeta Marija
Hacj junu cje po ſwojim ſkowje
Twoj ſbožnik ſ njeho ſawoła,
Hdžez po tym czasnym dželenju
Ssy ſ hnady ſbožni we njehju.

Twoja luba czeta
Marija Schneiderez ſ Bosankez.

Kak

Hans Depla

a

Mots Tunka

LUDZI

wotitaj

H

ludzi polda'

zkréjetaj.

* * *

Hans Depla. Ssy dha hizom na hontwje pobyl,
Motko?

Mots Tunka. Ně, ale jako běh wondanjo jenu
njedzeli w Tuczowje, dha ſyntam hontwarjam pschisladował.

H. D. Kajž dha tam hontwarjo ſu?

M. T. Hlaj, tam ſu ſebi młodži hólži hontwu
wotnajeli a czi tſelachu, ſo ſo wſcho kurjesche.

H. D. Šeu wjele ſwérinu ſatsélili.

M. T. Ně, džewjecz ſajazow ſu wibželi, ale žaneho
njeſku trjeſili.

H. D. To by jim tola wjele lepje bylo, njedzeli
popołdnju poſtilu do ruki wſaci, džili flintu.

M. T. Prawje maſč, Hanžo.

H. D. Snajesch ty ſsuchu Něčžku?

M. T. Pschi lětushej horzocje jedyn doſč ſučich
rěčkow nadendže. Kotruž dha měniſch?

H. D. Wona je khetro daloko wot Budyschina a
wot tam džiwni ludžo do města na wisi khodža.

M. T. Kajž dha to?

H. D. Nô, hdyž je tam ſchtó lane ſymjo ſupiſ,
dha je woni bjeru, a hdyž dýrbja potom na radnu
khěžu, dha pjenjeſh ſa khamor a do hnoja cziſnu!

M. T. To ſu wo prawdze džiwni ludžo!

H. D. Tak je, ale placiež tola dýrbjachu.

M. T. Haj haj, a potom, kajku hanibú ſebi předb
nacžinja.

Važne sa kóždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muškeje draſthy po spodžiwnje tunjeſ vlačiſnje na žitnych wikaſ w hoſčenzu f ſloṭej hwéſdze po 1 ſkodze.

Tutón ſklađ wopſchija jara rjane a duſčne ſymſke nadžkuſne a paletoty, jaqueth a jaquetſke ſuknje ſa naſymſki a ſymſki čjaſ, pěkne ſuknje a croiſejove horne ſuknje, jaqueth a jaquetſke ſuknje ſ bukſkina, veloura, biſmarka a friſena, jaqueth wot najmoderňiſtich jendželſtich a němſkych fabrikatow; dale:

koſlowy a lažy ſ bukſkina a ſatinu ſ najlepſich tukrajinych a wukrajinych fabrikatow;

havelockſke mantle, domiſaze ſuknje, ſchlaſroki, džeczaže draſthy, bayerske a hontſke joppy a t. d., wſchitko po spodžiwnje tunich vlačiſnach.

■ Jenož w ſloṭej hwéſdze na žitnych wikaſ po 1 ſkodze. ■

Połnozuonemſke ſjenoczeſtvo.

Rajnowſche wunamafanje.

Wot austriskeho thézora psches reſkript Nr. ¹⁸⁰²⁴₁₉₀₈ ſ patentom
wuhotowana

wurjadnje priv.

politur-compoſizia

je jara ſedžby hočna tyſcherjam, draſhlerjam, drjewo-
dželarſam ſ dopolirowanju nowych mōblow a kož-
dy m ſ nowa polirowanju ſtarich a wotestatich abo
tajich mōblow, hōdžež moli wuſtujuje. — Psches
tule kompoſiziju ſo dohotaſraine a drohe dopolirowanje nowych
mōblow pičes ſpiritu ſyle moſtri, dokež je psches na-
toženje učekrych krepkow bliđa abo kaſchę hotowym
polirowanym. ■ Naſoženje je jara jednove, reſultat ſpo-
dobny. ■ Starę a wotestate mōble moja ſo psches
jednove rybowanie ſ namočenaj platoowej ſapu ſ nowa
wopolirowac a doſtanu taſti kraſny býhčej, kij ſo ſ
polirowanjom ſe ſpiritu ſenje dozpoči nimože. — S něko-
trymi běſtſkami tuteje kompoſizije može ſo býe ſ
pomožy tyſcherja w učekrych hočzinach zyla do-
maja uadba jene je ſwy ponowic.

Šlowny roſcętoſzy depôt en gros et en detail

Friedrich Müller,

kaiſerl. königl. Privilegiunt-Inthaber,

in Wien, Gumpendorf, Hirschengass Nr. 8,
hōdžež maja ſo piſne poruczenja ſ ſtipotuženjom vlačiſnuy
(dokež ſo w Austriji do witraja „poſinachuame“ ujeboži)
poſtači, na ejož ſo kompoſiziu, hýdrem poſteče.

Vlačiſna: 1 flacon (i poſuženjom) 15 nřl. —
1 dñz. flacons $4\frac{1}{2}$ tr.

■ Mjenje hač 2 flaconaj ſo poſtač ſimože. ■

Aviso!!! Riech ſo tule narěſtik ujewobekdžowanu
ujew oſtaj. Dokež piči prawym naſoženju tuteje kompoſizije
ſo teſto dobytka ſeſini, ſo budje detalne wačne ſpolirowanja
bých ſyle pičed tutym nowym praktiſkim wunam a-
fanjom ſeſati dyrečz, dha prophy ſo koždy, ſo by ſo psches
pruhu učekrywac, a poſtaſujemy na wosjewene wopſimmo je-
neho najwohelnitskeho wuzenelou, kaf tež na reſultaty, kij ſu ſo
i tutej politur-kompoſizij w Austriji dozpte.

S doben ſo na nowoponizennu ſa pičimyſenje ſedžbne
žini, pičes ejož ſo frach jara ponimjenſki. Rjenjein riech ſo
piči piſných ſtaſanach bých ſobu poſeſetu, dokež ſo poſyti
do witraja tudy i „poſinachuame“ cimic ujeboži.

W opisimo: Wyſhokočeſzemy ſtuce! Pſched učekrymi
dnjami bu mi pruhu Wsicheje politur-kompoſizije pičepodata, ſ
preſtrwu, ju demiskej analýz ſeſi wukſow podczijmacy. Ja ſym
tutu pruhu ſwornej tak derje qualitativen ſaž quantitativen
analýz podczijmacy a jeje pičihodne ſjenoczeſtvo ſa dozpoſte dobre
ſpoſuňa a t. d.

Waſch najpodwołniſki

Dr. Werner,

direktor politechniſkeho instituta we Wroclawiu.

Wiczowe a rheumatismowe wot-
vodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcjiwiſle wotwodžuja
wſchitko, ſtožož wicj ſaložuje, ſ thoreho cjeſla won, a ſluža
jako wěſt højazy ſredk psche wicj a rheumatismu wſchitkich
držinow, jako psche wobliežo-, ſchiju-, brōſt- a ſubhbo-
lenje, psche hlowazju, rucžnu a nohewu wicj, psche kaſanje
w boku, psche drjenje w ſtaſach, w khribſeſcie a w bjeſrach,
psche drjenje we wuſhomaj a t. d. a ma je na pičedan
w pakſiſtach ſ ukaſaujem, kaf maja ſo trjebač,
po 15 nřl.

Heinr. Jul. Lineka w Budyschinje.

Wobnowjene dopofaſmo

ſpeſhneho a dobreho ſlutkowanja Dr. med.
Hoffmannoweho

běleho ſeloweho brōſtſyropa.

Hjodom dleſchi cjeſ ſeſach ja ſatraſčny taſhel ſ
frakami, kij ſo ſo učekry ſeſach a ſkoro žaneho ſpanja nje-
jenož malo jěſcž možach a ſkoro žaneho ſpanja nje-
mějach a ſo več ſeſi wſchitkych mi peruczenych lekar-
ſtivach a ſredkach tola wſchitkje ſlabiſchi, ſo zhe
wjazy dželac ſimože. Tola po wutrijebanju wja-
zorých bleſtow Dr. med. Hoffmannoweho běleho
ſeloweho brōſtſyropa, kotryž ſym ſebi w ſklađe
tuteſa pičekupza Arnolda w Laufigku kupil, mam
bo nětko ſaſo tak derje a je mi ſaſo tak lohko, ſo
možu ſaſo jěſcž a měruje ſpacž, cjohež dla ſa ſwoju
pičiſluſhnoſci džeržu, koždemu, tak thoremu tuton
frakſny ſredk peruczic.

Tuto rad po prawde wobnoweſča
W Reichersderſje pola Laufigka, 8. měra 1867.

Johann Gottfried Schuster.

Na pičedan ma ja ſo ſtaſne prawdoživu w
bleſtach po 1 tl., po 15 a $7\frac{1}{2}$ nřl.

Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukſchu,
Ferd. Peſch w Scherachowje,
G. H. Dobrž w Raſezach,
J. H. Müke w Lubiju,
J. G. Poepſchka we Woſporku,
Hermann Käſtner w Kamjenžu.

Powschitkoma asekuranza w Trieście

(Assicurazioni Generali),

sawesczjuje pschi rukowaniskim fôndsu wot:

25 millionow 93' tyaz 831 schesnakow 44 frajzarjow

Powschitkoma Asekuranza sawesczjuje:

- a) tworj, mobilije, zujenske bôdy a t. d., kaž tež, hdz to krajowe salony dowoluja, twarjenja wszech druzinow psche wohnjowu schlodu;
- b) kubla na drogach psche transportnu schlodu;
- c) posciczuje sawesczenja na zivjenje czlowiekow na najwschelakse waschnje sa najtunische twjerde prâmije a wustaja polich po pruskim kourancie

Towarstwo wypłaczi w lècze 1866 sa 12,448 schodowanjow summu wot 4 millionow 351 tyaz 497 schesnakow a 3 frajzarjow.

A kózdemn wukasanju a k wobstaranju sawesczenjow poruczeja so jako agentojo:

w Budyschinje: Julius Altmann,

we Wosporku: G. A. Kilian.

we Wjelecinje: Moriz Wenzel.

Szwiedzeni snutskomneho misjonstwa w Rosacizach

budze so, da-li Boh, nedjelu 4. oktobra popoldnuj wot dweju se herbskej a wot napol schyrjoch s nemiskej Bozej bâzbu hwejczic. Serwisske predowanje je k. farar Imisch s Hodzija a nemiske k. Dr. Meusel, gymnasialny wuczer w Budyschinje, pschezelniye na so wsał. A dzelsbranju na tutym hwejdzienju so wschitz pschezeljso tuteje naleznoscze s bliska a s daloka, woszehje tež lubi fastojnizy bratsha pschezelniye pschepruschaja a chzli so pożleni na farje shromadzic. Po Bozimai bâzbowej dyrbi hiszce natwarzaje roszyczowanje, budze-li možno, pod hokmi njebejzami so stac. Ton ñenes pak pschekražu nam ton hwejdzien se hwojey hnudu a se hwojim zohnowaniem!

Domaška, farar w Rosacizach.

Najlepschi amerikanski petroleum,
najlepschi thüringiski semiski wosil,
salon-solarwolij,
ligroine

porucza najtunischo

G. A. Wehle
na mjašowym torhoszczu.

— Žadny stwypyscher wjaz!

Tendželska

lawczuk = blyschet opasta

k trajezemu, nozreñshemu a najtunishemu
samopomasowanju schundowanjow wszech druzinow.

Tuto jara wuzitne wunamakanje rosdzela so wot mnogich k pomasowanju nałożowanych lakow atd. woszehje psches to, „so psches nai lepje radzene chem hromadu iestajenie a legirowanje s lawczukom pasta woskebnu wizelnoſci dostanie, totaż tracie jara podpjera, teho dla schundowanje, i njej namasane, wscie strapazy wutraje a pschi někakim dopomihom wjese lét rjane wostanje, a so s nowa maſac njerjeba. Wyske trajnosce finabz, schotz blyschet a rjanosc s nastupa, žadny podobny präparat na kontinenecje njeje, a jene spytanie kózdeho wo dobrosczi tuteje pasty pscheswæczi.

Dzelo je lohko a može je kózde dzeczo dokonjecz.

Tylka s powuczenjom 1 tlr.

Hłowny depôt pola Friedrich Müller, k. k. Priv. Inhaber
in Wien, Gumpendorf, Hirschengasse Nr. 8,
dhzec maja so pišne skasjno poštarz a so poštyki po dostatych
preniesach hnydom poſczeniu. Pschi pišnych skasjach njej so
placjizna bôry hobi poſciele, (boſel s pschi poſkylachdo wu-
traja w Awstriji „postvorſchus“ bracj njeboži).

Czepjaza na hrošnu khorosz w džaznach, namaſach po wchelskich spytanjach, ju wothycz, dospołne sahojenje psches antharinisku wodziczkmu knjeſa Dr. Poppa, subolekarja we Winje. Dzakownoscze pscheziwo njemu a se hobuczeza k drugim, kiz južnajec tež tak khor, widzu so nječenu, dla wotstronejna mojeje khorosze tuto wopyšmo dac. Moje džazna buchu njezapzh tak mjeħke a khorosz, so niz jenož predne suby hacj do položy pschifrywasche, ale so tež bjes nimi poſbehowaſche a sadne zhye pschifrywasche, tak so mi kózde roskasowanje jēdze wulku bolesz ejenjescze, so džaznu psches kubanje subow kózdy ras trawicz poczachu. Jako bēch wjele mjeħzaw na tajke waschnje jara cžwilowana a wschelaku pomož, ale pschezo podarmo, ptach, spytach antharinisku wodziczklu nałożecz a cžujach hnydom polepschenje, tak so bēch po někotrych njeđelsach tež zhye sahojena, schotz tudy s mojim podpišmom wobħwædcjam.

Win. Grabinika Henrietta Gaudow a.

Na pschedanu ma taſku wodziczkę

w Budyschinje: Heinr. Jul. Linck
pidi hrodwiski hoby čj. 338;

w Žitawje: Clemenz Beher, coiffeur.

Rheza na pschedan.

Rheza s 2 kózomaj pola a se żadowej sahrodu je w Bréshnje pola Hucziny na pschedan. Wscho dalsche je štonicz pola hospicjatarja Erknera tam.

Pochliblizowanje našimského časa dava mi skladnosć, pschi potrebe moj
superphosphat wot Galle a Co. (wopschijazy 18—20% puščzneho phosphora),
foszenu, studženu, pročdrubnu, wopsch. 19 - 20% puščzneho phosphora a
Pod ruko-
wanjom
wopschi-
jecza a
prawdzi-
wości.
 3,8—4% duszyka,

prawdziwý perussi guano,
gogoliniski a druhí kalk, kiz so na kóždu staziu počezele,
schlesyńskie kamjentne (kruchate, hranite, kowarske a drobne) **wuhlo,**
czesku brunizu (kruchatu, hrénju a hýpnú)

ſ tým pschijsom najlepše poruczic, ſo ſo kalk a wuhlo kóždy quantum, po takim niz jeno zyje, ale tež
 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ lowryje pod pschijsom najotliwe kóžhy pchledawaſa a pschiwožuſa.

Moje zettelowe kaſczejki ſu kaž dotal pschijsom kóždu ſkotemu hodlerzej,

poła knjesa pschelupza Jacoba, na kamjentnej hásy,
 poła knjesa Ziediger ſen., na herbskej hásy.

H. Grieshammer

ſe ſkladom na dwórnischem ſu napschecja kubkolubje,
 ſ komptoirom tež tam a na ſwótnnej lawſtej hásy cjo. 819.

S tuthm dowolam ſebi, česczenym ſerbam naj-
 podwołniſho k naředzenju dacj, ſo kym ſo w ſtolon-
 zach jako rěnik ſachydlil. Ja proſchu teho dla, ſo pschi
 potrebe mjaſa na mniej dobročinje wobročic, ſ tým
 ſlužbenjom, ſo budu kóždemu wotebjerarzej k jeho ſpoko-
 noſci ſlužic.

NB. Najbóle budu ja kóždy piatki najwjažy rěſacj.

W ſtolonzech 1. oktobra 1868.

Eraſt Wilhelm Aloß.

Wokowe pluwy — tloczeny měch po norce
 (7½ nſl.) kupuje **Ręſak w Bělejzech.**

Saňdženu ſobotu bu ſ bohateje hásy hác do haptly
 w Budyschinje portemonnaie ſhubjeny, w kotrymž bě nejchto
 psches 3 toler pjenjes. Sprawný namakar čhyt to ſa
 pschijsne myto we wudawarni ſerb. Nowinow wotedacj.

Jedyn hólczeſ wot sprawných ſtarſich, kotryž čhe
 myſtvo nařuſných, može hnydom město doſtać w mlynje
 w Škodzinje poła Vafa.

Wosjewjenje.

Djiwočanske herbske ev. Lutherske miſjonske towarzſtvo
 ſmjeje — dali Boh — jutſie ſa tydžen 11. oktobra popo-
 lnu w dwemaj ſhromadžiſnu.

Petr Mlónk, piſmawjedzjer.

Kedžbu!

Njedželu 4. septembra t. I. ſehelekuſenje wo cigarh
 a potom reje w ſtowrzejach. **A. Amoh.**

Kedžbu!

Kulenje wo ſolbaſh w Jenfezach a tež w bělém
 ſchwonje poła Bulez jutſie (njedželu).

Poła Smolerja a Pjecha može ſo doſtać:
 Cotta, Cubitafeln, 1 tl. 6 nſl. — Kiesewetter,
 Briefsteller, 15 nſl. — Sächs. Rechenknecht, 12 nſl. —
 Schäfer Thomas, Vieharzneibuch, 1 tl. — Vogel, homöo-
 path. Hausarzt, 1 tl. — Berthelt, Rechenschule. — Mooser,
 Rechenschule. — Jäble, Volksgeographie, 5 nſl. —
 Schiller's fämltl. Werke. 12 ſwiaſkow derje ſwiaſaných
 1 tl. 24 nſl. — Karte von Deutschland po 1½, 5, 10,
 15 a t. d. nſl. — Karte von Sachsen po 1, 1½, 2½, 5,
 10 a t. d. nſl. — Schulatlas (to ſu knihi, w kotrych
 ſu ſharty wſchěch krajow ſwěta) po 5, 7½, 10 a t. d. nſl.

Šerbska biblija, 1 tl., bjes apokryphow 10 nſl. —
 Šerbski nowy testament, 6 nſl. — Jakubowý Katechis-
 mus (herbski a němski) po 7½ nſl. — Vorſtowý Kate-
 chismus, 7 nſl. — Wojskowe modeleſte knihi, 7½ nſl. —
 Bogazskeho ſchazkaſhczik, 25 nſl. — Arndtowa paradiſ-
 ſahrodka, 1 toler. — Domacha kempenskeho khorženje ſa
 Chrystufom, 15 nſl. — Nikodemusowé knižki, 7½ nſl.,
 wjasane 10 nſl. — Šhwalcze knižezove mieno po 6 a
 10 nſl. —

W knihařni Smolerja a Pjecha je njewjasany
 ſa 4 tl., ſwiaſaný pak ſa 4 tl. 20 nſl. doſtać:

Luziski serbski ſłownik. Spisał a pod sobu-
 ſkutkowanjom fararja Seilerja a vikara Hórnika
 wudal professor Dr. Pfül w Draždānach. —
 Pschiwdath je tež wobſchérny poſatař němskich ſłówow,
 ſo može jedyn ſ jeho pomožu ſohlo namakacj, kaf potrebe
 herbske ſłowo řeſa.

W knihařni Smolerja a Pjecha je netko ſaſo doſtać.
 Šahrodka ſwětkaſta, I. a II. po 1 nſl.
 Čorný kóš a dróſna, I., II. a III po 1 nſl.
 Čimjelk a woſh, I., II. po 1 nſl.
 Bohumil, 2½ . ſl.
 Gustav Adolf, 6 nſl.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
ktiž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortiľna předpla-
ta pola wudawaria 66 up.
a na kral. saks. pósce
 $\frac{7}{2}$ nsl.

Wopřiječe: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S Wulfich Svjar. S Hucziny. S Wojerez. S Budyschina. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Čyrwinske powjeſcje. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.

3. októbra 1868.

Dowoz: 8691 kóreow.	Płacizna w pferézku na wikach, na bursy,			
	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniž
Pszenica . .	tl. np. 6 10	—	6 15 —	6 11 —
Rýžka . .	4 25 —	4 20 —	5 —	4 25 —
Ječmenj . .	4 5 —	4 —	4 7 5	4 5 —
Bowž . .	2 25 —	2 20 —	2 25 —	2 20 5
Hroš . .	— —	— —	— —	— —
Wóka . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	— —	— —
Jahň . .	7 25 —	7 20 —	— —	— —
Hejduschla . .	6 15 —	6 10 —	— —	— —
Rana butry . .	— 26 —	— 22 —	— —	— —
Kopaszkowy . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	1 20 —	1 10 —	— —	— —
Pane žymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

18 tl. 20 nsl. a 18 tl. — nsl.

pszeniza 72—80 tl., rýžka 50—58 tl.,

(to je: ja 25 pruitus fortow.)

čípikowy twoli (nječísczeny) 9 tl. 15 nsl. —
(Čiſeženy, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžschi.)

Czahi saffskoschlesynskeje železnizy ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połknja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 40 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnju 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 38 m.; w nož 1 h. 17 m.

*) Pschisankjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)

†) Pschisankjenje do Žitawy.

Pjenjezna płaczisna.

W Lipſtu, 8. októbra, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý čerwieni skotu abo dušat 3 tl.
6 nsl. 8 $\frac{5}{8}$ np.; wińskie bankowki 87 $\frac{1}{2}$ (17 nsl. 5 $\frac{1}{4}$ np.).

Rajnowsche.

Konstantinopel 5. októbra. Tudy žu wjèle
wožebnych kniežich a druhich ludzi do jaſtwa ſabzili,
dokelž ho jím wina dava, ho čħedža nječísczenego
ſultana ſ thróna storčicž.

Win, 7. októbra. Tudomne nowiny pižaja:
Sa pschedsydu němskeho ministerſta we Winje je
wjeh Štefan Adolf Auersperg, wýšci marschal na češtém
Bezimje desiguirovany. Won ſwoje ſaſtojnſtvo boryſ
naſtupi. (Tutón nowý minister je tež wulki nje-
pscheczel Čechow a duž ho jím pod jeho ministrivo-
wanju dale hubjenje pónďze.)

Barlin, 7. októbra. Kral hacž ſ kónzryzo-
wemu narodnemu dnju (18. októbru) w Badenbadenje
woſtanje a ho potom hnydom do Barlina wróči.

Kamjenz, 5. októbra. Wczera bu tudomna
nowa katholicka ſchula poſhwyczena. Kloſchtrſki probſt
Dr. Eiselt ju poſhwyczi a džeržesche ſwjetdzenſku
ryč. Kamjenski měſchczanosta knies Eichel běſche
tež pschitomny.

Budyschin, 5. októbra. Žeju kralovſtej
wýškoſeži prynz Jurij a prynzeſhna Jurjowa ſtaj
wczera ſem pschijekoj a w hotelu ſ winowej ſicji
wotſtupiloj. Dženja ſtaj ſebi wonaj město wob-
hladowaloj a pschipołnju běſchtaj najwožebniſich
kniežich města Budyschina ſ ſebi na wobjed psche-
proſkyloj. Dokelž ho hubjeneho wjedra dla njebo-
džesche, horu Czornoboh wopptacz, dha ho wonaj
ſ popołdnischiem czahom po železnizy ſaſho do Draž-
đan wróčiſtaj.

Sakſka. W Neustädtele pola Schneeberga ſu ſo 29. ſeptembra w noz̄y domſke hewjerjow Mehlhorna a Schellera wotpalike. Psiſti tym ſta ſo to njeſbož, ſo ſu w Mehlhornez domje, hđez bě woheň wuiſhōk, 42lētna wudowa Mehlhornowa, jeje dwē džefczi, 15 a 8 lēt starej, kaž tež jejna 4 lētna wonucią (Enkelin), kiž wſchitzy w twjerdym ſpanju ležachu, w plemjenach ſrudnu ſmjerčz namakali. Hewak ſtej ſo dwē druhej Mehlhornez holičz̄y ſtraſhniſe wopalek.

W tu khwili ſo po wſhei Sakſkej cji ſapiſuju, kotsiž ſmiedza pſchiſažnyh (Geschworne) wuſwolicz, kaž tež cji ſami, kotsiž maja prawo, ſo wuſwolicz dac̄. Mjeñenijz̄ jenož tón, kotrýz̄ lētnje 10 tolej krajneho dawka da, ſmē ſo ſa pſchiſažneho wuſwolicz.

W Bretnigu pola Počejniz̄ ſu ſo 29. ſeptembra Grohmannę domſke wotpalike. — W Kloſki pola Dražđan je ſo 1. oktobra 23 wobſedzeniſtrow, bjes kotrým iž je 11 burských ſubkow do czista wotpaliko. Woheň pſchiſołdnju w brózni ſublerja Naumanna wudhri a paſaze kruhi w krótkim čaſzu wſchitkle twarjenja ſapalichu, koſrež k ranju wot ſpomnjenje brózniſe běchu. Po někotrym čaſzu ſu wětr wobroči a czérjeſteh plemjenja na poſodniſhu dželbu wž. Spalik je ſo wſho do hromadhy něhdze 50 twarjenjow. Wo haſchenju njemöžeshe žana ryc̄z bycz, hač runje bě tam wjele ſylamow a wjele ludzi k pomožu pſchiſhlo, dokelz̄ je w Kloſki tak mało wodh, ſo je w požleñšim čaſzu ſedý někak ſa lud a iſtō doſzahala. Cji, kiž běchu k pomožu ſhwatali, dyrbjaču ſo po tajſim, ničo njedokonjawſki, ſaſo domoj wróćieſ. Krónprynz Albert bě ſo tam tež ſodač. — Zyrkej a ſchula ſtej ſtejo wostalej.

Se Schérachowa pižaja, ſo je ſo tam wóndanjo wulki ſwón puſky, jako ſ nim poļnjo ſwonjaču.

Kral a kralowa, kaž tež prynzeſyna Amalia ſu ſwoj lētni pſchebyt w Billnižu wupuſchczili a je ſo kral Jan ſe ſwojej wjžkoczeſzomnej knjeni mandželskej na hród Weſenſtein pſchebydlik, prynzeſyna Amalia je pač ſo do Dražđan wróćita.

Sakſkowimarski herbſki wjelwójwoda je 3. oktobra do Dražđan pſchiſek. — Dražđanske nowiny powiedaja, ſo pruski krónprynz ſe ſwojej knjeni mandželskej 10. oktobra (dženža) do Dražđan pſchiſebže, ſo by kralowſku sakſku ſwójbū wophtač. Wonaj budžetaj pjeſza w kralowſkim hrodje bydlicz a sakſka kralowſka ſwójbā budže ſa čaſz tuteho wophta w Dražđanach pſchebywac̄ a ſo potom ſaſo do Weſenſteina poda.

Se Lipſka pižaja, ſo je maſa ſa pſchedawarjow ſože jara dobra, ſa pſchedawarjow ſukna pač ſrénja byla; pač ſ druhimi pſchebuſkimi tworami dje, hiſčeje njewěmn.

W Chemnižu běſtaj ſo wóndanjo dwaj tkalſkaj ſwadžikoj, pſchi cjiž jedyn druhemu ſchlenzu piwa wo

hlowu rěſny, tutón pač prěnſhemu khetry kruh leweho wucha wotkuſny.

Teho majestoscy kral Jan je kantorej Gastej w Mügel-nje ſkotu, k ſaſlužbennemu rjadej ſkuſhazu medailu ſpožjil.

W Kamjenizu budže 16. oktobra telegraſiſka ſtazia wotewrjena.

Pruſh. Pruski ſejm budže pjeſza 8. novembra w Barlinje wotewrjeny. — Ministerpſchedbyda hrabja Bismark ſo, kaž džedža barlinſke nowiny wjedžecj, 18. abo 19. oktobra do Barlina wróći.

Kral Wylem a jeho knjeni mandželska w tu khwili w Baden-Badenje pſchebywataj.

A wſtria. W Čechach poczina ſ kóždym dnjom njeluboſniſho bycz; we wſchēch čejſkih woſkrieſbach je wjele ludzi w pſchebytanju abo je hižom wotkuždzenych, dokelz̄ ſu njedowolene ludowe ſhromadžiſh wophtali, hewal ſu nimale wſchitke gmejnife rady do pſchebytanja wſate, dokelz̄ ſu ſwoju ſpokojoſcž ſ tym wuprajili, ſo čejſzy ſapoſkhanzy na pražski ſejm ſchli njeſhu, a wýſhe teho je nižšiſti lud ſandženu njedželu pſched Prahu a w Praſh ſamej taſtu haru hnáč, ſo je wójsko ſakroczieſ dyrbjato. Winske nowiny měnja, ſo budže w Čechach najſkerje wobleženioſz (Belagerungszustand) proklamowanej, jeli ſo w Praſh hiſčeje jedyn ras taſta hara stanje.

Šwinſkeho němſkeho ministerſtwa hac̄ dotal dale nichotó wuſtupik njeje a ſda ſo, ſo wone na dležſchi čaſz w hromadze wotſtanje, i najmjeñſha tak dočho, hač ſhromadny awſtriſki ſejm trac̄ budže, kotrýz̄ ſo pjeſza we Winje w bližšim čaſzu ſhromadži.

Š Galizyje pižaja, ſo drje je tamniſchi ſejm ſapoſkhanzy ſa awſtriſki ſhromadny ſejm wuſwolik, ale ſo cji jenož teho dla do do Wina póndu, ſo bychu němſkim ſapoſkhanzam napſcheſzivo ryc̄zeli.

Kanzler baron Beust běſche někotre dny na ſacjelle woblečjo khor, dokelz̄ bě ſo někak ſaſymnik.

W Stanisławju (w Galizyji) je ſo wóndanjo 260 twarjenjow wotpaliko, bjes nini woſkrieſny ſud, radna ſhěza, armeniſka zyrkej a tſi židowske ſynagogi. Pſches 8000 ludzi ſwoje mobydljenje ſhubi; haſchenje ſo na žane waſchnje njeradži, dokelz̄ jara ſylny wětr dujeſche.

Pražski arzbifkop a wſchitzy čejſzy biskopojo budža do pſchebytanja wſac̄i, dokelz̄ ſu ſo w ſwojim požlenim paſtryſkim liſcje jara wótrje pſcheſzivo zivilnemu mandželſtu a t. d. wuprajili.

Galizyjski naměſnik (najwyschi ſaſtojnik), hrabja Go-kuhowski je wot khezora ſe ſkuſby pſchebyzeny, dokelz̄ njeje wjedžał galizyjski ſejm wot wobſanknjenjow, pſcheſzivo nětčiſhemu politiſkemu porjadkej wotměrjenym, wotdžerjeſ.

W Throlu ſu ſandženу třdžen ſulke ſlimki byli a je ſo tam pſches wulki wody jara wjele ſchłodny ſtalo.

Franzowſka. Někotre franzowſke nowiny wuda-

wachu, so ničtón druhi na španijskej revoluziji wina njeje, dyžli hrabja Bismark, na čož jim druhe franzowske nowiny wotmolwicu, so je won naisskerje tež na létuskej kuchocze wina byt.

Schpanišla. Revoluzia je s lohkej prózu po zykej Španijskej dobycze dostala a kralowa Isabella je teho dla swój kraj wopuschcicj dyrbjaka. Wona je 1. oktobra franzowske mjesu psichelročka a khezor Napoleon je jej hród Pau jako wobydlenje pschipokasal, swotkal hze so wona posdžischo do Roma pschehydlicj. Wona je do Madrida pišmo poškala, w kotrymž pschećiwo temu, so ſu ju s hróna a kraja wuhnali, protestiruje.

Se Španijskej kralowej s dobom do Franzowskej pscheftupich jeje mandjelski a jeje ſchýri džeczi, kaž tež jeje tukhwilny luby, wěsty Marfori, kotryž je jej skončnje lubſhi byt, dyžli zyke Španijske kraleſtwo. Pschetoz jako wona w San-Sebastianu pschebnywasche, dha jej jeje ministerpschedzyda Concha s Madrida telegrafirowasche, so ſo znadž hischeze wšchitko ſaſo k lepſhemu wobroczi, jeli ſo wona do Madrida wróci, — ale bies Marforija. Wot teho ſo paſt wona dželicj nočyzsche, a duž je ſnej pschischo, — kaž ſu my powjedali.

W Madridze je našhwilne (provisoriske) kniejerſtwo w hromadu stupilo a porucziko, ſo bychu ſo tam s zyko kraja ſapohlanzy poškali, liž ſmeja wobsanknycz, ſchtó ſmje pschichodnje w Španijskej kniežicž.

Ze Serbow.

S Wulkih Sdžar. Wutoru 29. džen septembra jako na ſwiedzeni ſw. Michala mejachym w naszej wo- ſhadzi kraſny a žadny ſwiedzen. Na tuthym dniu bu mijenujzy tudž misionski ſwiedzen wotdžeržam. Hizom dawno bě ſo w naszej woſhadzie žadanje wuprakito, ſo by ſo pola naž tola tež junfróč misionski ſwiedzen ſwjeczik; cžim wjetſche bě teho dla wjeſele, jako lětka tuto žadanje ſo dopjelni. Tón ſwiedzeni tak kraſnje hacž móžno wuhotowacj bě wšchitkých žadanje. Teho dla buchu hizom tydžen do ſwiedzenja wſchelake pschihoth cžinjene: cžezne wrota ſo twarjachu, wěnzy a pletwy k wudebjenju zytkwe buchu wite a ſchmirklowe aleje psches lečhovu hacž k zytkwinym durjam ſestajane, tak ſo na ſwiedzenju ſamym Boži dom kaž tež jeho woſolnost ſwiedzenſki napohlad poſtici. Šswiedzen ſam ſapocza ſo popočnju w jenej. Schulske džeczi a wotroſežena mloždžina, wſchitz w najrjeſtnej psche, běchu ſo w bliſkoſci ſchule a zytkwe ſhromadžili, hdžez ſo k pschihemu cžahem ſradowachu. Majvredny bu pod pschewodom hdžby, kotryž bě mloždy lud wobstarak, ſchtuzka kherluſcha wuspěvana, a potom cžehnjeſche ſwiedzenſki cžah, kotremuž ſo hischeze wjele woſhadnych ludzi pschisanku, wiedzeny wot ſchulskej a zytkwinſkej prjódſtejerow pod ſwonjenjom ſwonow a pod

pschewodom hdžby jedyn misionski kherluſch spěwajo psches wjeſ na faru, hdžez běchu ſo k. duchowni a druhy ſwiedzenſky hofczo ſhromadžili. Po wuspěwanju ſchtuzka kherluſcha ſo tucži cžahem pschisankychu, kotryž netk do Božeho doma cžehnjeſche, hdžez jón možne ſynti naſchich nowych byrglow mitachu. Vjes tym běſche ſo hizom Boži dom tak ſ ludjimi napjelník, ſo wjele žaneho města dostacj njemžachu a wona wostacj dyrbjachu. Zako ſo k. duchowni a cži druhy knježa, bies kotrymž my k. barona ſe Schönberg-Bibran nad Luhom, k. barona ſ Löbenstein nad Lásom, k. barona ſ Bredow nad Wujesdom, knjeg ſ Eriegern ſ Vékeho Aholma ſwidžachym, woſoko woſtarja ſekydal běchu, ſapocza ſo ſerbſta Boža ſkužba. Po wuspěwanju přenjeho kherluſcha ſtupi naſch k. duchomny Vergan, ſo by ſwiedzenſku liturgiu dzeržač, psched woſtar, ſ woběnej pschu wudebjeny. K. baron ſ Löbenstein nad Lásom, kotryž ſo ſ zyka ſa roſpcheſceranje kraleſtwo Božeho jara ſtara, bě mijenujzy naſch woſtar ſ kraſnymi bělymi rubami wobdarit. Po liturgiji ſpěwachu wucjerjo, kotryž běſche psches 20 pschischo, 23. psalm wot Kleina. Šerbske předowanje džeržeſche k. duchomny Ryček ſ Wujesda, kotryž nam ſe ſapchajzymi ſkowami po ſkowach ſw. Mark. 8, 1—9 na to prashenje wotmolwi, kaž ſu to ludjo, liž ſo na misionſtwje njewobdžela: to ſu tajži ludjo, liž k wutrobje njewoſmu 1) pohanow žaſoſnu nuſu, 2) pohanow horze žadanje a 3) knjeſewe bohate žohnowanje. Kollektu džeržeſche k. superintendent Carras ſ Wojerez. Němske ſemſche mějachu ſo na te ſamo wachne kaž ſerbſte. Hacž runje naſcha woſada mało Němzow ma, dha bě tola tež pschi němſtej Božej ſkužbje zyřej jara počna, pschetoz tež wjele Šerbow, kotřiž pschi ſerbſtich ſemſchach města dostali njebechu abo kotrymž bě ſo na ſerbſtich ſemſchach jara lubiko, běſche do němſkeje Božej ſkužby pschischo. Wucjerjo ſpěwachu ſtantu wot Bergta. Němske předowanje džeržeſche k. duch. Liebau ſ Bukowa, kotryž nam ſ hnuijazymi ſkowami po Luk. 10, 25—37, psched woſci ſtajo, ſak my misionſtwo hajicž naſułnjeny: hdžez my wopomnimy 1) pohanow wulku nuſu, 2) knjeſewe ſmiljenje a 3) naſchu pschisusknoſcž. So teju předarjow ſkowa hukhim wucham ryczane njebechu, ſo tež w naszej woſhadze ludjo ſu, kotrež ſmiljenje maja ſ thmi wbohimi pohanami, ſa to je wopokaſmo ta bohata kollekt, kotraž ſo po ſkončenju wobeju ſemſchow naſromadži: pschetoz ſa misionſtwo bu naſdate 102 tl. 21 nřl. 6 np.

Po ſtončenej Božej ſkužbje ſhromadžichu ſo k. duchomni a horča ſpomnjeni knježa na farje, ſo bychu ſo wo misionſtich naležnoſczech hischeze dale hromadje wurdžili. Pschi tym ſtaji ſo namět, ſo by ſo we wojerowſkim woſrjeſu tež towarſtvo ſa ſnutſtomne misionſtwo ſalžiſto. Tuto namět bu jenohloſnje pschijat, a wubjerk k wuradženju wustawkow wuſwoleny.

Wjedzor pscheaproky l. baron se Schönberg-Bibran wschitkikh semjanskikh kniesow, kl. duchownych, kl. wuczerjow, wschitkikh gmeinstkich, schulskich a zyrtwinskih prijodstejerjow do hosczenza na wjedzor, pschi kotrejz ho wschelake sklawy we herbskej a nemstek ryczi wunjezechu.

Tak skoncji ho ton rjany swjedzen. Wescze budze won sa kogdeho njesapomnity, tiz je ho na nim wobdzeli; wescze je ho tez psches njon w naszej wojsadze luboscz l misjonistwu pschisporila. Boh spojcz, so by tez to nowe towarzstwo, kotaż ho sa snutskomne misjonistwo skožic ma, bohate plody njeſko!

S H u c j i n y. Sandzeneho Michala 29. septembra bu w naszej wojsadze pod živym, wjelestronskim wobdzelenju rjany a natwarjazh misjonski swjedzen swjeczen. S wutrobnym požadanjom běhu na njon wotčakovali a wschelake pschihoth l njemu činili. Církozne sponjenje starých a mlođich, tudomnyh a zjuzh swjatoczne wokasche na spomnjenym, wot najtrafnischemo wjedra wusnamjenenym dnju a popoldniu w 2 hodzinomaj poda ho dokhi swjedzeniſti čjah psches jene rjane čezne wrota wot schule psches knieži dwór najprjódzy l farje. Tutton čjah wotewrichu schulské džeczi wschich tjočh rjadowinow, po nich džechu běloswoblekane mkode holzy, s wenzami a pletwami pschene, mlođi holzy se swojimi khorhojemi, swjedzenju pošwjeczenymi, zyrtwinsky, gmeinszy a schulzy prijodstejerjo, kotrejz ho wobaj swjedzeniskaj predarjej a 9 druhich duchownych pschisanku.

Jako bē čjah do nascheho pělneho, s kwětkami a pletwami najrjenscho wuspscheneho Božeho domu nastupil, sapocja ho se spěwanjom kherluscha „Hlaj, hwěda řendje s Jakuba“ herbska Boža skuzba. Vorsy bē zyrkej s nuternymi pošlucharjemi napjelnena, haj kerchow pschedměni ho do pscheddwora a jenož s pomozu kylneho hkoža přenjeho predarja móžesche ho dozpicz, so móžesche tez shromadžisna, tiz wonka stejesche někajke natwarjenje namakac. Po prémum kherluschu wuspěva tudomny l. duch. Sommer intonaciju a kolletu a čitala 100. psalm. Potom sanješe wojsada kherlus „Ty, tiz se wschitkikh ludow kej“ a na to džerzesche l. farař Imisch s Hodzija swjedzeniske pređowanje po Zaposcht. Sk. 4, 20, kotrejz polne evangelske mož wutroby wo prawdze natvari a najnuternishu fedžbnoſc namaka. Wulhadzejo wot michalskeho swjedzenja, kotrejz na jandzelow a jich swjate powolanje w Božim kraestwie spomina, polasowasche ton pređar na rune powołanie misjonarow, kaž tez wschich živych křesćijianow, sbožo w Chrystu rospchěſcerac, a pokasa na skladze wuswoleneho texta, tak prawa a živa věra ho misjonistwa wostajic njemóže, dokelž ju snutskomne čerjenje l temu wabi a Bože spodžiwne a bohate žohnowanje ju w tym posylnia. S kherluskom „Djak, Božo, Duch swjaty, či“ a s wuspěwanjom

kolletu a pozohnowania psches l. duchowneho Nádu s Varta bu herbska Boža skuzba skonczena.

Hnydom po njej sapocja ho w 4 hodzinach nemtska Boža skuzba. Jako bē ho jedyn kherlusich wuspěwal wступi pilny a wjzozyskaczomu redaktor misjonskeho pôsła l. duchowny Ryhtař s Kotez a wukladowasche w duchapołnej ryczi po Jan. 10, 12–16 joſnje, dokladnie a wutrobnje snutskomne hnucja l wobdzelenju na misjonistwe, poſafaj, so ſu to 1) živa věra do Chrystu, teho dobreho pastyrja, 2) prawa, křesćijiansla ſmilnoſc a 3) snutskomne sbóžne naſhonjenje, kotrejz pschi misjonistwu dostanemy. Woltarnu ſkuzbu wobstaraschaj l. duchowny Šykorra se Šsmilneje a l. duchowny Domaschka s Noſacjiz.

Potom měſeče ho w kniežej sahrodze pělne misjonske roſryčowanje a wutrobu poſběhowaſo ſalincja w tym kraſnym, wot mleho měſaczkoweho ſwětla poſwělenym templu Božej ſtórby ſpěw jara wulkeje ſwjeđeniske ſhromadžisný „Ach, wostan pschi nař ſ hradu“ a roſpchěſcerasche ho psches wothlož tutych lubosnych ſyntow tez na wokolne my. Po modlitvje, wot l. d. Sommera wuspěwanej, ho s wulkej horliwoſci wot l. duchownych: Kaniga s Kluksha, Domaschka s Noſacjiz, Eberta s Hrodžiſčja a Imischka s Hodzija jara natwarjaze misjonske roſprawę nuternym poſlucharjam prijodknjezechu a hake wjedzor poſdje po ſpěwje „Kech Bohu džakuje“ a po wotčenaj ſu, wot zykleje ſhromadžisný wotsje wuspěwanym, ho pređarjo a poſlucharjo roſjohnowacu a to wescze s wusnacjom, so ſu žohnowanym swjedzeni ſwjeczili a bohate natwarjenje s Božeho ſkowa čerpali. Pschi misjonskim roſryčowanju bu wſho herbszy ryczane, s wusnacjom rycze kniesa duchowneho Eberta. Wunošk kolletu, ſa misjonistwo psched zyrtwinsky durjemi nahromadženy, je 32 toleć. Hervak bē psches ſberku dobrowolnych pschinostkow, hižom do swjedzenja ſčinjenu, kaž tez psches nadobnu darniwoſc ſascheho kollaturſkeho knieſtwa zyrtwinemu prijodstejerſtwo móžnoſc poſtřicena, l trajazemu dopomjenju na ton rjany swjedzeni ſa naschu zyrkej dwaj kraſnaj woltarnaj ſwěcznikaj ſe ſwězami, jedyn poſlěbornym karan ſa Božu wjedzor a čornu woltarnu rub kupic. Tón knies pak, tiz je nam ton rjany džen pschihotowak, daj pruham ſwjedzeniske radoscze hac̄ do dalskich čažow jich ſwětlo roſpchěſcerac.

S W o j e r e z. Srjedu 30. septembra wjedzor mějachmy tudy herbsko-nemtski spewanski konzert, kotrejz bē l. superintendent Karras l lepſchemu ſyrotneje poſladviz ſa wudowym a ſyrotym ſemjetych wuczerjow ſriadomak. K tajfemu konzertej běhu ſo jara wjele poſlucharjow a tez wſchitzy bližsji ryczeſkublerjo ſeschli. Na 30 l. wuczerjow, 1 l. duchowny a 1 l. kandidat ſu pschi tym rjenje ſtowarali a je jich ſtukowanje pomjenowanej poſladviz

43 tolet dobryka wunješka. Čenjes rycerčkubler s Bredow nad Delnym Wujesdom bě tež se ſwojegi knjenju mandželskej na koncercje a je ſa dwoj ſaſtupnaj lisczikaj 7 tolet ſaplačzik; hewak bě placisna ſa tajki lisczik jenož 5 nzl.

Pſchednoschowalo je ſo w I. dzěle: 1) Ouvertura: Die Zigeunerin v. Walſe; ſchyriruczne hrati na piano-forze. 2) Abendlied von Hoffmann v. Fallersleben, ſa 5 hloſow wot Adama. 3) Nadziju njeſpuſhejmy rjanu. Husitski hloſ. 4) Die Kapelle von C. Kreuzer. 5) Hanka, th ſerbka. Wot Sejlerja. Hloſ wot Silchena. 6) Rjana Lujiza. Wot Sejlerja, hloſ wot Kozora. 7) Gondellied von Kücke. 8) S horzej ſylsu rjana Hanka. Wot Sejlerja, hloſ. w. Kozora. 9) In der Laufſt grünen Auen. Wot J. Otto. 10) Kwečka jow, kwečka tam. Wot Sejlerja, hloſ. w. Kozora. — Tuthym ſpěvam doſta ſo pak mjenje pak wjazh kwalby wot poſkularjow. — W tuthym čiaſu dôndze naš telegramm lubnyh ſerbſkih bratrow ſ Budyschina, kij bu bóřsh ſhromadzisne woſjevjeny a wulke wjeſele načini.

Po krótkim wotdychnjenju ſapocja ſo II. dzěl a mějeſche ſo tak: 1) Schyriruczny marsh wot Schuberta. 2) Wer hat dich du ſchöner Wald. Wubjernye pſchednjeſene wot wſchitich ſpěvarjow; ſkawa bě teho dla jara ſylna. 3) S dyhom ſwiatoh' Jana. Škowa wot Sejlerja, hloſ. wot Kozora: wubjernye ſpěvane wot kandidata Mróſala. „Škawa“ a „da capo“ tak ſylné a ſo předy njeſkónči, hecž bu hiſhce junu ſpěvane. Pſchi woſantnjenju dyrbjeſche ſo tutón ſpěw na poſkifkomne žadanje tſecji ras ſpěvacj. 4) Lubka ſiliſa. Škowa a hloſ wot Sejlerja, hloſnje wuſtajene wot Ottý. — „Škawa“ a „da capo“ ſo předy njeſkónči, hecž tón ſpěw woſpietowachu. Pſchi woſantnjenju konzerta dyrbjeſche ſo hiſhce ras ſpěvacj. 5) Duett ſ opery: Tanked. Tež ſkawa. 6) Hanka budž wjeſko. Hloſ wot Kozora. Šylna ſkawa. 7) Maja. Hloſ. w. Kozora. 8) Den Schönen Heil. Wot Neidhardta. Sažo ſylné ſkawuwołanje.

Po koncercje bě wjeſer ſa thch, kij čhyhku jěſcji, a bal ſa thch, kij čhyhku rejwacj, a mějachu hudybnu k temu na pianoforze a trajesche tajſe wjeſele hecž do poſnožy.

Tak ſo tutón rjany ſwjetdzeni ſkónči a módn je wotčaſowanje a nadziju wſchitich pſchetrjechik, kotsiž běchu ſo ſa njón starali a jón do živjenja ſawokali. Njech někto dale ſo ſeleni a ſtejeli!! — Wujefdz an.

F S Budyschina. Hdyž ſo lubodrohi pſcheczel, hecž běſche nam na dléšti čazh boſone w Bože mje prajik, ſažo ſbožownje wróci, naš ſo předawſtej wutrobnosceju a luboſcju poſtrawuju, dha wulinwa ſo nam wotkiewoza radoſez do čuzciweje wutroby. A hlejče, lubowani ſſerbia w městach a na wžach, naš lubodrohi pſcheczel, naš ſerbſti ſpěwauſki ſwjetdzeni, kij bě naš na piecz ſet doſho wopuſtčiſt, je ſo nam wóndanjo ſažo

wróciſt; pſchetož jako bě njeſapomnity 1. oktober ſchtwórtk ſwjetdzenja mile ſeſkhađač, bližesche ſo nam naſch kražny ſwjetdzeni ſ ſowa ſ róžowathmi kročeſtemi. Duž tež hinač hecž njeſožesche, hecž ſo tehdy ſerbſke wutroby wotkiewoza ſwjetzinske radoſeje w naipočniſkej měrje pjeſniachu, a ſo na mlédonkražnyh honach ſpěwanſkeho ſwjetdzenja naſrijeniſke róže ſbožownoſeje ſtejelachu. Haj wopraſož, to bě dzěn, wobleczeny ſ zunjej radoſeju, ſ luboſnej miloſeſtu; to bě ſelena oasa w ſerbſkim ſwjetzinſtwje! Tola wopisajmy po možnoſći naſchim lubnym ſſerbam wſchón kražny ſwjetdzeni, kotrež je ſerbſke mjeno ſ ſowa rjenje wěnzoval a ſerbſku ſławu roſnjeſt daloko a ſcheročo.

Iako bě ſchtwórtk ſwjetdzenja njeſapomnity 1. oktober w róžowym ſwěle mile ſeſkhađač, mějeſche ſo po wſchelaſich pſchihotach wječor w 7 hodžinach we wulkej ſali tudomneho hofezeniza k tſiom ſipam ſerbſke ſpěwanje ſapocžinacj. Kaža pſched ſalu bě hýzom wot 6 hodž. wotkewrjena, a móžachu ſo pſchi njej ſaſtupne billety po 5 nzl., kaž tež ſerbſke abo němske textowe knižki po 1 nzl. doſtač. Doſho njetrajeſche, dha bě wulzy rumowna ſala ſ poſkularjemi do čiſta napjelnjena. Čzi ſamo pak běchu ſe wſchěch ſtronow naſcheho lubeho ſakſeho a pruskeho ſerbſkeho kraja. Tež widžachmy mjes nimi wſchelaſich druhoſkorjanskich bratrow, kotsiž běchu na naſch ſwjetdzeni pſchihigli, ſo býchu ſo ſ nami ſobu wjeſelili. Teho runja bě tež wjele naſladnič Němzow wſchelaſeho powołania pſchitomnyh. K ſpěwanju běchu „Zně“, lyriſla pěſen wot k. fararia Sejlerja, do hudybny ſestajana wot k. kantora Kozora, wuſwolene, a bu to ſamo wot něhdze 100 knježnow ſpěwaſtow a knježow ſpěvarjow, kij běchu ſe wſchěch ſtron naſcheho ſerbſkeho kraja, pod muſtojnym wjedženjom k. kantora Kozora ſ Ketziz jara kwalobnje wuſwiedżene. Špěwanje trajesche něhdze poſkla hodžinu a běſche ſſerbam k wulkej čiſcji a wſchém poſkularjam k dobremu ſpodobanju. Mjenia čiſcjiownych knježnow ſpěwaſtow, kotrež ſu ſe ſwojim luboſnym ſpěwom ſerbſke mjeno kražniſe, domoſlamy ſebi tudy ſjawnje woſjewicj.

(Pſchichodnje dale.)

Čeſejenym ſſerbam ſ tuthym woſjewjam, ſo moje pſchedawanie wotmianyh ſuknijow wjazh w hufazej haſh njeje, ale ſo je moje woſydenje někto pola mjaſowych hělkow a proſhu ja teho dla mojich čiſcjiownych ſuknijow, nje tež tudy ſ dowerjenjom wopystacj.

J. Gotthelf Diža
ſuknijowý tkalz.

Do jeneho hospodařtwa w Budyschinje ſo jena dobra, kmania džowka k 2 kruwomaj pyta a može bližesche nowe ſeto do hlužby ſtupicj. Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni ſſerb. Nowinow.

Kak
Hans Depla

Mots Tunka

a

* * *

to z om

w ótřitaj

a

ludži pódla

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Kak dha njedželu na kermuschi bě?
Mots Tunka. Mi je ho lubilo.

H. D. Mějachu dha škto hódnje k jědži a k picžu?

M. T. To ho wě, mi je s Boha wšcho jara derje
ßlodžeko.

Cyrkwienske poujesće.

Weroiani:

Michałska chrkëj: Korla Bohuwërt Helm, khějer na Židowje, s Hanu Chrystianu Eleonoru Donathez s Wjeleczina. — Gustav Adolf Schier, czechla, s Chrystianu Augustu Schumannem se Židowa. — Jan August Peteschla s Bžez, s Mariju Ssykoriz se Židowa. — Jan Korla Hobland s Djehorez, s Hanu Chrystianu Ramuschowej, korchmarku-wobžedžeku w Khełnje.

Krčenij:

Michałska chrkëj: Vjedrich Ernst, Juliusz Mitela, schewza a khějlarja w Dobruschi, s. — Hermann Julius,

H. D. Ale dha ho knadž tola pschejedt njejšy, kąž wondanjo tón protokolwiedżeř w K., kž bě tak wjese jědže a picža wužit, so je ho wróćzej dýrbjak.

M. T. Ach, njerzej tak hroşnje, Motsko, ale wobhon ho radsho, hacž je jemu wondanjo na kwaſu tež tak derje ßlodžeko.

Vjedricha Wylema Tassela, krawza na Židowje, s. — Vjedrich August, n. s. s Bréšowa.

Zemrje ēi:

Džen 23. septembra: August Michał Kapler, měščjan, khějer a wójnarski mischr w Budyschinje, 38 l. 6 m. 16 d. — 24., Helena Sidonia, Jana Bohuwéra Kudzele, sahrodnika w Nowych Czichonjach, dž., 3 n. — 25., Korla Emil Osvald, Korle Ernsta Pjekarja, kantora pschi michałskiej zyrki, s. 1 m. 19 d. — 27., Jan August Helm, kubler we Wurizach, 33 l. 6 m. 6 d. — 28., Anna Maria, Handrija Gsworj, wobydlerja w Dobruschi, dž., 2 l. 10 m. 2 d.

Na delnoživotnyj lemf čerpjazh,

tež taizh se slemkami, zyle starymi, namakaja nimale kóždy ras dospolne wuhojenje pschás Gottlieba Sturzeneggera slemkownu žalbu. Wobšcherne rozwuczenie s wulkej mnogoſcju pomnječja hódných, fastojných wobtwieržených wopiskow móže ho pschedběžneho pschewwiedczenia dla darmo dostac̄. Na pschedan w hornczakach po 1 tl. 20 nžl. ma ju tak derje wunamkar Gottlieb Sturzenegger in Harison, Kanton Appenzell, Schweiz, kž tež s. Spalteholz & Blej, Drogiſten in Dresden a s. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Kóždemu mandželskemu porucžene.

Kein unerwünschter Kindersegen.

Bon Dr. D. Wilde.

Doſtacju psches O. Gundlaſhu w Barlinje, Mittelstr. 17.
Placjjsna 1 tl.

Kóždy čítaj a potom rošhudž.

Natarske towarzstwo
w Matym Wjelkowje
wutoru 13. oktobra 1868.

Magdeburgste wohén sawěscjaze towarzstwo se satkadnym kapitalom wot pječž millionow toleč prusk. kouranta

w 5000 akcijach po 1000 tl., kotrež sú dospołknje wudate,
pschijima po tunich, twierdych prämijach sawěscjenja psche wohnjowu schodu tak derje w městach kaž na wzech,
na hibite pschedmjet.

W tunioſci ſwojich prämijowych poſtajenjow wone niže žaneho druhého sprawneho towarzſta nijesteji,
tež poſticia wone pschi sawěscjenju na dlejši čas hódný dobyt.

Pschi ratarſtich sawěscjenjach ſo sawěscjenym tójschtu k lepschemu pchiswoli.

Schłodowanje psches wuraženie gosa ſo tak faruna, kaž wohnjowe ſchłodowanje.

Sawěscjenſke formulary, kaž tež exemplary powſchitkomnych sawěscjeniſkich wuměnjenjow móža ſo pola
podpiſanego agenta koždy čas darmo dostacj, kotrež budze pschi napíſanju sawěscjenja ſtajne k pomozh hotovh a
budze wſchitke požadane wułożenia dawacj.

W Budyschinje, na hornczerskej haſy.

Heinr. Meisel, öf. inspektor,
agent magdeburgſtchego wohén sawěscjazeho towarzſta.

Wažne ſa kóždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſkeje draſty po ſpodziwnje tunjej placzisnje na
žitnych wikach w hosczenzu k ſtoej hwesdze po 1 ſchodze.

Tutón ſkla wopſchija jara rjane a duchne ſhmiske nadzkuſnie a paletoth, jaqueth a jaquetske ſuknje ſa
naſhniſki a ſhmiki čas, pěkne ſuktajane a croisejowe horne ſuknje, jaqueth a jaquetske ſuknje ſi bukſkina, veloura,
biſmarka a friſena, jaqueth wot najmoderniſtich jendzeliſtich a němſtich fabrikatow; dale:

Cholowh a laž ſi bukſkina a ſatin ſi najlepſich tukrajiných a wukrajiných fabrikatow;
havelockſke mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſtroki, džecjaze draſty, bayerske a hontske ſoppa a t. d., wſchitko po
ſpodiwnje tunich placzisnach.

 Jenož w ſtoej hwesdze na žitnych wikach po 1 ſchodze.

Połnóznoněmſke ſjenoczeñſtwo.

Lékarske wopisno

wo woſebnoscji antherinſteje hubneje wodziežli
psche wſche hubowe a ſubowe khoroſeze.

Ja wobſwědečjam, ſo ſym někotre hižom někotre
léta antherinſku hubnu wodziežku ſubneho lékarja
Dr. J. G. Poppa ſ Wina ſ dobrým wužitkem psche
ſkorbutiſke-rheumatiſke hubne boležce, khoroſte džabno,
kaž tež psche hubbolejenje naſožaſ a hiſceje někto
wſchudze wukaſuju, dofelž ſym ſo wo jeje hojazym
ſtukowanju w mojej praxi wſele króčž pscheſwědečil.

Groß-Milſoſ.

Dr. J. Fetter, m. p.

Na pschedan ma tajſu wodziežku

w Budyschinje: Heinr. Jul. Linck
pschi hrodomſkej haſy čzo. 338;

w Žitawje: Clementz Beher, coiffeur.

Epileptiſke midliſcheza (padazu khoroſi)

ſpecialny lěkar ſa epileptiju Dr. O. Kiliſch
w Barlinje, Jägerstr. 75/76. Wonkowſtich psches
liſt hou. — Hižom psches 100 ſahojených.

Rajnowſche brunopiwowe droždze
ſu doſtacj na ſchlerskej haſy čzo. 1.

Koſczinu (Knochenmehl) prochdrobnu,
peruſki guano, prachdrobnu,
superphosphat

porucza

J. G. Klinigſt Nachfolger.

Psche koždñ ſastarjenh laſchel, dybawoſci, ſaž-
wanje, broſibolenje, ſchijubolenje a duchath laſchel
je psches ſwoje wutli, kotrež žadyn druhi syrop
nimá najlepſi ſred

Plaćisna:
½ bl. 1 tl.
½ bl. 15nfl.
½ bl. 7½nfl.

 bely
ſelowy bróſſsyrop

Plaćisna:
½ bl. 1 tl.
½ bl. 15nfl.
½ bl. 7½nfl.

wot Dr. med. Hoffmannia.

Na pschedan ma ja jón ſtajne prawodziwih w
bleschach po 1 tl., po 15 a 7½ nſl.

Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klufſchu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobriš w Rakezach,
F. H. Müde w Lubiju,
J. G. Poetſchka we Wosportku,
Hermann Künſner w Kamienzu.

Bóndželu, wutoru a ſrijedu 12., 13. a 14. oſtobra wulke wupſchedawanje

ſtarſich deſinow naſchego ſkłada, kaž tež wulkeje dželby nowych tworow, na lipſkej maſy fhētro jara wjeli pod płacziſnu kupjenych, po jara tunich ale twjerdych płacziſnach.

W Budvſchinje.

Koch & Preu.

Khlamy płatowych a wureſnhch tworow Reinholda Hartmanna jun.

23 na ſerbſkej haſy 23

ſo pſchi potrjebje dobrociwemu wobkedažowanju poruczeja. Sprawne poſluženje. Tunje płacziſny.

Aukzia.

Niedželu, džen 11. oſtobra, dyrbi ſo popołdnju w 1nej ſawoſtajniſtwo zyrfwinſkoſchulſteho wuežerja Babika w Małym Budvſchinku ſa hotowe pjeniſh pſcheſbadzowacj, jako: wſchelake hofpodarſte graty a móbele, kaž tež dratby, ſchaty, poſleſhčza, knihi, pizome wuſhytki (Futtervorräthe) a wſchelake druhe wujitne węžy.

Swudowjena Babikowa.

Aukzia pjenkoweho drjewa.

Sſriedu, 14. t. m. budje ſo w kocjanſkim rycerſtublerſkim ležu w drjewniſčaju w ſicjetniſkim haju a w druzkečjanſkim rycerſtublerſkim ležu w drjewniſčaju w kocjanſkim haju:

87 floſtrow ſuchich mjehkich pjenkow dopołnja wot 10 hodižinow pod wuměnjenjom naſadzenja a ſa hotowe pjeniſh na pſcheſbadzowanje pſchedawacj.

Aukzia ſapocžne ſo w kocjanſkim haju pſchi hofcjanſto-bělonohanski puczu.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadniſtwo w Huſz̄y, 6. oſtobra 1868.

Hugo Opelt.

Wosjewjenje.

Š tuthm k nawiedzenju dawam, ſo ſhim ſo ſ Bukez do Budvſchyna pſcheſhylk a ſo tuby lekarſte, ranlekarſte a babjeniſke ſtutkowanje dale powjedbu.

W Budvſchinje 9. oſtobra 1868.

Dr. med. Huth.

NB. Moje wobydlenje je na ſnutſkomnej lawſkej haſy pola pjetarskeho miſchtra Klingſta po 1 ſkodze.

Kulenje wo Folbaſy w Mefižach (jutſje) niedželu 11 oſtobra 1868.

Prämiirowaný w Parizu 1867.

Pſche kóždy faſhel,

dybawoſć, ſažwanje, bołosz na bróſce a wobceženje w ſchije je pſches ſwoje wutki najlepſhi ſredk

G. A. W. Mayerowy
bróſtſhrop*)
i Wrótslawja.

Pſched falſchowanjom ſo warnuje.

*) Wot tuteho ſhropu ma jenož ſkład a pſchedawa jón w Budvſchinje Heinr. Jul. Linde, we Wotrowje B. Scholta, w Budweſzech H. Lehmann.

Wjelekróčj pruhowaná a poruczena delnožiwoſtne ſlemkoſalba wot Gottlieba Sturzenegger w Herisau, w Schwajcarſej, móde w hornylach po 1 $\frac{1}{2}$ tl. tak derje pola wunamkarja direktnje doſtačj, kaž tež pola ff. Spalteholz & Bleh, droguistow w Draždjanach a f. W. Kirschbaum, Peterstraße 1 w Lipſku.

Pola deſkoweho ręſaka w Hamorje ſteji hiſhče 70 kop ſuchich jenožoſlkich deſkow 1. a 2. družinu na pſchedan.

„Lužičan“ ſa thđeū wuādje.

Zańdženu sobotu 3. oſtobra wječor $\frac{1}{2}$ 11 hodzinow wobradži namaj Bób luby kniež strowu a čerſtu džowčičku.

Duchowny K. Jenč w Palowje
a mandželska.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wet rynčka 9 np.

Zamówity redaktor a wudawań

J. E. Smoleń.

Kózde číslo płaci
6 ap. Štwórlétne předpłata
ta pola wudawaria 66 ap.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W o p r i j e c ē: Najnowsche. — Swētne podawki. — Spewy. — Ze Serbow: S Budyschina. S Dubrawow. S Czorneho Scholmza. S wojerowskeho wokrježa. S Njechornja. — Hanž Depla a Mots Tunka. — Cyrkwinne powječe. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyschinje.

10. oktobra 1868.

D owoz:	Płacizna w pŕerezku			
	na wikach,		na bursy,	
	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.	tl. ngl. np.
Rozžla . .	6 10 —	6 —	6 15 —	6 —
Iecimjen . .	4 25 —	4 20 —	4 27 5	4 22 5
Womž . .	4 5 —	4 —	4 7 5	4 5 —
Drók	2 25 —	2 20 —	2 25 —	— —
Woda	— —	— —	— —	— —
Kaps	— —	— —	— —	— —
Jahky . .	7 25 —	7 20 —	— —	— —
Hejduscha . .	6 15 —	6 10 —	— —	— —
Kana butry . .	— 26 —	— 24 —	— —	— —
Kopaszkony . .	— —	— —	— —	— —
Zent. hyna . .	1 20 —	1 10 —	— —	— —
Zane hynje . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus płaczesche wczera w Berlinje.

18 tl. 20 ngl. a 18 tl. — ngl.

pscheniza 72 — 80 tl., rožla 50 — 60 tl.,

(to je: ja 25 prusick forzow.)

rēpikowy wolij (nječiſćený) 9 tl. 15 ngl. —
(Cz i sezeny, kaž so w Budyschinje pschedawa
stajne něhdže 1½ tl. drôžski.)

Czabi saſſoschlesyńskeje železnicy ſ Budyschina.

Do Draždān: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 5 m.; pschipotnu 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 38 m.; w nož 1 h. 17 m.

*) Pschianjenje wot a se Žitawę a Liberzą (Reichenberga)
†) Pschianjenje do Žitawy.

Pjenjezna płaczisna.

W Lipſcu, 15. oktobra, 1 Louis'or 5 toler 17 ngl.
2½ np., 1 połnowažazý čerwenn štolu abe duſat 3 tl.
6 ngl. 8½ np.; wińſte bankowki 88 (17 ngl. 6 np.)

Najnowsche.

Paris, 13. oktobra. Grabsja Girsenti, pſchi-
chodny žyn wotehnateje schpaniskeje kraloweje Isab-
elle, je do Parisa pſchijet. (Wón běſche se swoim
regimentom, w Madridze stejazym, na schpaniskich
ſběžkarjow czahujez chyt, ale wojaž jeho žanřueho
regimenta běchu jeho jatkeho wſali a na khlwilnemu
kujjeřestwu pſchepodali, fotrež jeho pak borsy puſčci
a ſ kraja wupolasa).

Kralowa Isabella hýčce pſchego w francowſkeho
khezora hrodze Pan bydlí a ſda ſo, ſo ſo wona
do Roma njeſchepydlí.

Win, 13. oktobra. Tudomne nowiny powje-
daja, ſo je jednanje ſ vjerchom Adolſom Auersper-
gom ſkonczené a ſo wón nochze ministerpschedsyda bycz.

Draždān, 14. oktora. Tudý běchu hac̄
dotal wſchelake ſjenoczeńſtwa tak imenovaných ſluž-
barjow (Dienstmäuner), dokelž pak někotre tuthy
ſjenoczeńſtwow ſo temu porjadkej podzíšnycz noch-
zycz, fotryž bě wylchnoscz poſtaſila a pſchikala, a
dha je wona tute ſjenoczeńſtwa rozpuſčciła a jich
ludžom ſlužbaſſu draſtu ſakala. Teho wſchego dla
ſu tajzy rozpuſčceni ſlužbaſko ſrjedu a ſchtwórt
taſku harn hinali, ſo je ſkoncziſe wójsko ſakrocžic
dyrbjalo.

Wot redakejje „Lužičana“.

Dokelž ſtaj w knihicjilcerni dwaj pomozniſaj ſchorje-
toj, dha móže 10. cijfro „Lužičan“ halie ſa thđen wuacj.

S a f s k a. Póstowoszy listynoscherjo, kotrež listy na wózny rosnoschuja, su nětko tež brón — mjeniujzý težař — dostaši.

Pjatky thdzenja popoldnju w pjatej hodzinje je pruski krónprynz se swojej knjenju mandželskej do Draždjan pshijel. Na lipskodraždžanskim dwórniščevu jeju kral Jan, krónprynz Albert a prynz Jurij, kaž tež tuteju knjeni mandželskej wotčakowachu, so bychú teju wózboleku hosców powitali. Taiké witanje sta so tež na naj-pshcerzelnivsche waschnje a potom wjedzejše kral Jan pruski krónprynzebzynu, pruski krónprynz sasku krónprynzebzynu a krónprynz Albert prynzebzynu Jurjowu do sale, s kotrejz wustupiwschi so do wosa kyňichu a potom do kralowſkeho hrodu wotjedzechu. — Wjeczor běchu wschitzý w hromadze w theatrje.

Nasajtra rano wobhladowaschtaj pruski krónprynz a jeho knjeni mandželska město Draždžany a potom s kralom Janem a krónprynzem Albertem kralowſki museum, posdžischo pak wopytaschtaj kralowſku sasku familiu, s kotrejz tež na to w hromadze wobjedowaſtaj a wjeczor sažo w theatrje běſchtaj. — Njedželu běſchtaj dopoldnju w evangelskej dwórskej zyrkvi ke mischi, s wobjedej a wjeczor pak pola kralowſkeje swózby. — Wondželu jēdzechu s nimaj kral a kraloma, kaž tež krónprynz a prynz Jurij a jeju knjeni mandželskej do Míšchna a mot tam na hród Moritzburg, hđež bu tež wobjed wotdžerzan. Mot tam so wschitzý do Draždjan wrózichu a wobaj wýškaj hosczej wotjedžeschtaj wjeczor do Darmstadta a po jeje wotjedzde kral Jan a jeho knjeni mandželska do Weesensteinia.

Knies s Nostitz-Wallwitz, minister snuškomnych naſznoſců je so 11. oktobra mot swojego puczowanja do Draždjan wrózil.

Na puczu s Łahowa do Saryčza so w tu khwiliu jēdžicj njejhodži, dotež so tam haczenja twarja a maja teho dla wosy s Łahowa pshes Vanežy do Saryčza jēcz.

P r u ſ y. Pola Speremberga su hžom pshed lětom w semi ſol a to kamentu ſol (Steinsalz) namakali a da ministerſtvo džeru pshes nju wjercicj, so by ſhonilo, kaž tolsto wona leži. Hacž dotal je něhdje 463 kohcji hukoboko wjerczene a tolſtoč ſele je 337 kohcjom a njeje wona hifcje pshewjerczena. Šsolv je jara dobra.

A w ſ t r i a. My thdzenja prajachmy, so budje w Prashy najkerje bóryš woblezenoscj (Belagerungszustand) proklamowanu a naſche ſłowa su so tež bóryš na druhu džen dopjelnike. Polna woblezenoscj — to je počne wojerske knjeſtvo — drje hifcje w Prashy njekneži, tola pak je tam něštoto jara podobne; pshetož ludžo so ani wonka ani nutſka wjazh ſhromadžowacj njejmiedža, nowinu njejmiedža pižacj ſchtož čħedža, a jeli žadžn knihitupz někajſe, knjeſtrowu so njeſubjaze knihi wuda, dha móže ſo jemu ſtacj, so jeho kħlamy na cjaž ſacžinja. Hewak

pak ma měſčjanſka rada w Prashy w tu khwiliu male roſkaſowacj, dotež je ministerſtvo khežorowemu kommiſarej wulku móz do ruki dako.

Sańdženu njedželu bě wjèle ludži s Prahi pshed město won wuczahnylo a so tam pshelhadjowasche a wschelake ſpěvoh ſpěvaſche. Duž bu wójsko na njón poſkane — huſarojo a pěſčli —, kotrež ludži zyke po poſkodnje roſhonjowasche, hacž cji ſkónečnje so do města podachu a to naibole po jenej haſhy, tak so so wózho haczeſche; wójsko pak pnytaſche, ludži s mozu roſehnacj, pshci cžimž bu pječ cžlowjekow ranjenych. Hewak hacž dotal žadžn nowy holk vñk njeje.

Dotalny khežorowý naměſtnik w Czechach, hrabja Kelleresperg, je mot khežora ſe ſkuzbý pufčený a na jeho město je generalleutnant Koller pshischof. W pižmje, kotrež je na cžeski lud wudak, praji wón, so budje kruče po khežorowých pshikasnjach ſkukowacj, ale so so tež nadžija, pucz wunamakacj, na kotrejž budje so cžeski lud ſ knježerſtrom ſjednacj móz.

Awstrijski ſhromadny ſejm je so po khežorowym po-ručenju 15. oktobra we Winje ſhromadžil a je po taj-likim najkerje dženža wuradžowacj pocžak. Najprěnsche, ſchtož jemu ministerſtvo prjódlopoži, budje to, so směje ſejm projiež, hacž je ſe ſkukowanjom ministerſtwa w cžestich naſznoſczech ſpokojny abo niz. So pak ſejm wschitko ſa dobre ſpojnaje, to je hžom do prědka wěste, pshetož ſ wuſacjom Polakow ſapoſlanzy wschitko cžinja, ſchtož ſebi ministerſtvo žadaja.

Něhduschi ſerbſki wjerch Karadžordžewicj, kotrejuž winu dawaja, so je wón thđ ludži naſchtykał, kotsjž ſu lěža ſerbſkeho wjercha Michała ſkonzowali, bydlefše hacž dotal we wuherskim kłowonym měſce Peſčcze. Šſerbske ministerſtvo žadasche ſebi teho dla mot wuherskeho ministerſtwa, so by wone jeho winu abo njewinu ſud-nižy pſchepnacj dako a ſda so, so so wón tola njeje we wschém naſtupanju wucziszejz möhl. Njejenujzý wuherske ministerſtvo je jeho wondanjo na kódž ſadžiko a po Donawje do Semlina poſkalo, so bychú jeho ſ tymi ſserbami, kothrž tam ſpomnjeneho ſkonzowanja dla ja-tých džerža, w hromadze pſchekyſheli a na taiké waſchnje nělaſtu wěſtoſcji w tež wěž dobyli. Šſerbio, kotsjž ſu swojego wjercha Michała jara ſubowali, ſu nětko jara njembri na Karadžordžewicja a čħħu jeho ſ kamjenjem ſowitacj, hdyž wón do Semlina pshijedže. Woni teho dla zyku nōz cžakachu, hacž wón ſ kódže wustupi, ale to ſo njeſta, a woni dyrbjachu wostajſchi wschěho domoſ hicj. A tak je tež ſlepje; pshetož hđež mamu ſud a ſudníkow, tam maja ludžo tutym ſudzenje ſawoſtajicj. — Hacž a ſchto je Karadžordžewicj w Semlinje — abo wjèle wjazh na kódži pola Semlina — wuſnał, to ſo hifcje ſ wěſtoſcju prajicj njejhodži.

Winnſte ministerſtvo je wukas do Galizjje poſkalo,

po kotrychž ma ſo we wſchēch ſchulach ſ pomozu polſkeje rycze wuc̄ic̄ a ma universitetomaj we Lvovje a Kraſowje polſka rycz město němſkeje na kozeč̄.

Franzowſka. Dokelž lětka dobre wjedro dléhe wudžerži, dyžli druhe lěta, dha čze tež khejor Napoleon lětka dléhe w biarričskich kypielach wostac̄. Wón je pječza wobſonkuł, ſo ſo na žane waſchnie do ſchpaniſkich naležnoſc̄ow měſčec̄ njebudze.

Schpaniſke. Hac̄ dotal ſo njehodzi prajic̄, kaž chzedža ſebi Schpaniſhy po wotehnacju kralowej Isabelle ſwoj kraj ſrijadowac̄ a hac̄ tajke nowosrijadowanie bjes njemera a krejpscheleczja wotendze. W tu khwilu mataj generalej Prim a Serrano najwjetſhu móz w rukomaj, tola wonaj njedawataj ſpōnac̄, ſhoto je jeju wutrobne měnenje, ale ſtaj wuprajiko, ſo ſaſtuverjoram kraja, wot luda k temu wuſwolenym, ſawofſtajtaj, naležnoſc̄e Schpaniſkeje do tajkeho rjada ſtajic̄, kaž ſo jim ſamym lubi. W tu khwilu je pak na khwilne knježerſtwo ſwobodny cziſhcz a ſwobodne wěruwusnac̄e proklamirovalo, to rěka, ſo ſmědža ſo knihy a nowiny bjes cenzury cziſhczec̄ a ſo dyrbja kheſciſiuejo wſchitkich wěruwusnac̄ow w Schpaniſke rune prawo měč̄. Hewak je na khwilne knježerſtwo poſtajiko, ſo jesuitki rjad dale w Schpaniſkej bycz njeſmje a ſo maja ſo ſukla a wobſedzenſtwa tuteho rjada k ſlepſhemu luda konfiſcirowac̄ a t. d.

S p ě w y.

Mojemu lubemu pſchec̄jelej
Matijet Matizy w Lubuſchu
polo Wojerez.

Ja praju ſuđi džak wutrobny
Sa dar tak jara bohaty,
Kilž ty, moj luby Matiza
Mi nowa ſaſo pſchipoſla.

Kak je mje tón dar ſweſzelik
U ſ nowa ſaſo pſchepwědcžil,
So twoja sprawna wutroba
Schęce pſchego na moje ſpomina.

Boh zohnuj ſa to bohacie,
Moj luby werybratsje, cže
Na polach, lukač, w ſahrobi
U wſchitke ſchtomy we holi;

Twoj dom tež hnadnje požohnui
Jón pſched njeſbožom wobarnui
Nječek khorosč, kſchiz a ſrudoba
Je pſchego wot Waſ ſdalena.

Ja dženſ ſo hiſhceje dopomnju:
Hdyž pſchindzech k Wam na fermuſchu,
Kak Ty a twoja mandželska
Tak ſ ſuboſc̄u mje horjewſa.

Duž wſchaf, moj luby Šbožniko,
Šožerž dale jeho ſtroweho —
A jeli ſchoče pſchi ſiwenju —
Tež jeho lubu mandželsku.

A hdyž, kaž wſchitkich na ſwěcje,
Tež junu Waj' czaſ ſuſchoſ ſe,
Nječ ſbožna ſmjerč Waj' pſchewodža,
Do wječnoh' domu, do njebjia.

Petr Mlonk.

Ze Serbow.

Φ S Budyschina. (Sloučenje roſprawý wo ſerbſkim ſpěwanſkim ſwiedzenju.) Iako ſoliſti wuſtupiſtu knježny: Ida Reinc̄ez a Helena Kſchijanez ſ Budyschina, kaž tež Mathilda Stangez ſ Czorneho Kholmza. W chorje wuſtupiſtu val knježny: Bertha Baldemegez, Ida Bläjiz, Hedwiga Flanderkez a Eliſa Försterjez ſ Budyschina, Klara Garbarjez ſ Minakała, Johanna Gudžiz ſe Židowa, Hana Güttlerjez a Theona Hellerjez ſ Budyschina, Helena Horakez ſ Wuriz, Hilžbjeta Jäkelez ſ Wujesda nad Luchorjom, Klara Jeremiaskez ſ Ratarez, Jenny Kanigez ſ Wosporka, Marja Klingſtez, Marja a Martha Körnigez, Amalia a Bertha Kſchijanez, Helena Lubjeńſta, Marja Mihailez a Marja Piruſez ſ Budyschina, Marja a Hana Pječez ſ Maleskez, Liddy a Hedwiga Pjekarjez a Olga Reicheluz ſ Budyschina, Bertha Nychtarjez ſ Njeſhwacžidka, Hanja Säuberlichez ſ Kasja, Hana a Molly Schönez ſ Eichanja, Helena Schusterez, Antonia Stoschez a Marja Trautmanez ſ Budyschina, Marja Wehliz ſe Židowa, Khrystina a Helena Wendlerez ſ Budyschina. — W mužſkych chorach wuſtupiſtu jako ſoliſto: k. wuc̄er Kral ſ Czornez, k. wuc̄er Šchołta ſ Ebersdorfa a k. kantor Zybla ſe Smilneje.

Štož něko našch ſerbſki konzert ſamón naſtupa, dha mamy wuſnac̄, ſo je ſo tón ſamý tež lětſa wubjernje derje radžik a tak ſerbſke mjeno ſ nowa rjenje debil. Bohate pokeſti a horliwe ſlawy běchu jaſne dopokaſma, ſo bě ſpěwanje wſchemu poſkuchařſtwu jara ſpodobne a wokſhemjaze. A to njemóžſe hinač bycz. Pſchetož w „Žnijach“ je nam našch ſlawny baſniček, k. farař Seiler, tajke ſuboſne, mlódníwe wobraſy ſ lubeho žnjenſkeho čaſa pſched woc̄i ſtajík, kotrež je našch ſlawny komponiſta, k. kantor Kožor, do tak pſchisprawnych, zunjoſtnych ſhukow ſeftajak, ſo wſchaf kóždy dyrbjeſche duchownje wokſhemjeny bycz, hdyž ſo jemu tajke duchapolene myſlīcžki a tajke ſ hľuboſeho ſacžuwanja wuſhadtaze ſhuk. pſches diſchu žoſmijachu! Tola ſtož ſtaj baſniček a komponiſta rjenje hromadu ſpletka, to bu tež wot knježnow ſpěwařkow a k. ſpěvarjow wubjernje derje wuwjedžene. Wſchē chorý ſo ſ wulſej žiwoſc̄u a prūciſju pſchednoſchachu a dopokaſowachu kóždemu jaſnije, ſo

našiž herbski spěvanski chor píšti na wučkujenju tuteje kražneje kompasizije žaneje prózy lutował njebe. Tola tež wýchitke s ola že s wožebitej korrectnoſciu píchednoschowachu, ſchtož ſo doczakowac̄ datavſche, dokež běchu dobrym spěvanskim možom píchedodata. Młoda sopranoſiſka, kniežna Id a Renężez, kteřaž jako taſta přeni króć na ſjawnosc̄ wuſtupi, píchednoschesche ſtwoje partije ſ hukobikm wuraſom a jačjuwanjom, a běſche to požlucharjam kózdy ras ſ wožebitemu spodobanju, hdnž wona ſtwoje mīle, jažne młodostne ſynki píšti wýchém ſwojim ponížnym wuſtu- pjenju tola ſ taſtej lóſktn̄ej radoſtneſciu ſnoſchowasche. Duž tež hinač vyc̄ njeſeſche, hač ſo bě wona ſ horli- wym ſławami poczeſc̄owaná. Tež młodu altiſoliſtu, kniežnu H̄elenu Kſchijanez, kteřaž jako taſta teho runja přeni króć ſ luboſnej ponížnoſciu ſjawnje wuſtupi, dyr- bimy džakownje wuſběhnyč; píshetož wona ſtwoje altiſola ſ wuſtnoſciu a ſ pěknym ſrošmjeniom ſ powschitkownemu ſpodbabanju píchednoschesche a woſchewi požlucharſtvo ſe ſwojimi mīlymi, zunimi ſynkami. Tež wona bu ſ horliwym ſławami poſtrawiana. So tenoroliſta, ſ. wuc̄er Šchołta, a baſſoliſta, ſ. kantor Zybla, ſtwoje dželby ſ taſtej miſchtrſej wuſtnoſciu píchednoschowaschtaj, kai- kuž ſebi text a hudžba žadaſchtaj, móže ſebi kózdy my- ſplic̄. My mam̄ jeju hiſhče ſ předawſich ſwjedzenjow w živym wopomnjeſciu. Wožebje poſticeſuemy vaf ſ. kantorej Zybli tež tudy hiſhče džalnu ruku, kotrež je, hač ſunjež ſhorowath, naš ſe ſwojim wuraſa počným ſpěwom tež t o ſróć ſak ſpěceſtliwie podpierał. Horliwa ſlawa, kteřaž ſo jemu doſta, bě derje ſaſkužena. Tež komponiſt a baſnjeř „Žnjoř“ buſtaj píšti wo- ſankujenju ſpěwania ſ hrimotaj ſlawu krónowaną. W ſaſtawzy mjes přenim a druhim dželom „Žnjoř“ bu- ſhemi požlucharſtva wožebite woſchewenje wuhotowane píshes wuſtup ſlawne ſuateje sopranoſiſti, cjeſc̄oře neje kniežn̄y Mathild̄ Stangez, kotrež mam̄ wot pře- daſich ſpěvanskich ſwjedzenjow ſem hiſhče w luboſnym dopomnjeſciu. Wona najprjedy horniſkužiſko-herbski na- rodny ſpěw: „Pſchadka je Marja ſudzeličku“ atd. a delnjo- ſujiſko-herbski narodny ſpěw: „Pſlakała Haniza atd.“ ſ najhukobikm wuraſom a ſ počným ſrošmjeniom ſpěwasche a wuſtupi na to hiſhče ſ. ſ. wuc̄erjom ſralom w kraž- nyム dueče ſ „Małečjo“: „Hdy bych ja byla róžička“ atd. Wutrobn̄ ſo do najuniſtich ſacžužow nurjachu, jako wožebje in ſpomnjenym dueče jejne mīle, ſlěbro- klinc̄ne ſynki, kotrež ſ najhukobikho ſacžuwanja wulha- džachu, ſo píše wýchě rumy ſwjedzenſkého měſtua mózneje žołniſjachu! Wona bu njeſchtaſtajne ſe ſylním ſlawu- wočkarjom poczeſc̄owaná, ičtož bě jažny dopokas ſa to, ſo ſejny zunjoſkražny ſpěw hukobik ſacžiſtce do duſchow požlucharjow cjeſc̄oře. Tež ſ. wuc̄er ſral poſkaſa, ſo wě ſpěw ſak ſpěchednoschec̄, kai ſebi to text a hudžba žada, a žnjeſeſche teho dla derje ſaſkuženu ſhwalbu. ſ.

jenym ſlowom, wſho ſolne a chorne ſpěwanje bě wo- bjernje radžene a ſlužeſche naſhemu lubemu ſſerbowſtwu ſ nowa ſ wulkej cjeſc̄i. Džak, wutrobn̄ džak budž teho dla tudy ſjawnje wſhikim tym daty, kofis̄ ſu ſa našiž ſwjedzeni ſak ſhwalbne ſobuſkutkowali! —

Po ſhwalbne ſkónečným ſpěwanju mjeſeſche ſo ſwje- dzeniſka hoſc̄ina, na kotrež wýchě ſpěwarſtow a ſpě- warjow tež wulka mnohoc̄ požlucharjow džel bjeriſche, tak ſo by blidovych hoſc̄i nějto píches 200. Iako bě ſo wſho ſa blida ſeſydało, ſaklinča hudžba ſ orchestra a najluboſniſka hoſežiſka radoſtneſci ſo roſviſec̄ poczi- naſche. Hudžba wočiſhny, a rjad rjanym ſlawami wunjeſena, píac̄eſche Jeho majestociji kralj Janěž a zyku ſratowſkemu domej. Wſha ſhromadžiſna tu- tej ſlawe hrimotaj ſpíchloſhovasche a ſaspěwa po njei ſpěw: „Toh' krala žohnuj Boh atd.“, ſ cjeuuiž ſhudžba ſobu piſkaſche. Na to poſtaže ſ. komithur ſ ſmoleř a wunjeſhy ſlawu na pruſkih ſſerbow (ſ kotrež bě tu ſara wjele píchitomnych) a jich krala Wylema I. Po- tom wunjeſhy ſ. kaplan Hórník ſylnu ſlawu na ſube ſſerbowſtwu, na cjož ſhromadžiſna ſpěw: „Hiſhče ſſerbstwo njeſhubjene atd.“ horliwe ſpěwasche. Po wu- ſpěwanju tuteho ſpěwa ſlawe ſpěwasche ſ. wyschſci wuc̄er Fiedler ſaſhcheho „herbskeho Schillera“, ſ. fararja Sei- lerja, a naſhcheho „herbskeho Mozarta“, ſ. kantora Kožora, a wunjeſhy ſimaj móznu ſlawu, ſ tym píche- cjom, „ſo byſtaj tutaj ſynaj Apollowaj — woſchewenaj ſ Hippokreninym jažnay žorleſchkom — ſ nowa herbski Parnažus naſtupiloj a tež píchihodnje dale ſpě- waſkoj najkražniſche pěſnje, wožiſwene píches ſlěbroklinki Euterpine.“ Po wuſpěwanju ſpěwa: „Hdže ſtatoł mój?“ wunjeſhy ſ. Dr. Dužman ſlawu na zyke ſpěwarſtvo, ſ. kantor Kožor pak na ſ. Fiedlerja, kotrež bě wo- ſhbjie wſhě nufne píchihoth ſ ſpěvanskemu ſwjedzenjeſ cjeňiſ. Něko ſpěwasche ſo ſpěw: „Naſhe ſſerbstwo ſ procha ſtawa atd.“, na cjož ſo ſlawy dale žorlaſchu. Nam neje móžno, je wſhítke tudy wožebje pomjenowac̄, dokež nam wjazh w pomjatku njeſhu; jeno na ſlawu horliwej ſſerbowki, kniežn̄y Maře Wehliz ſe Židowa, hiſhče ſpomný; wona taſle ūkaſe:

Hoj, bjes knieſa Fiedlerja
Naſhā wěž by ſlazaſa.
Kak je ſo wón prožowat,
Běhat, proſkyt, roſivuežat!
Moje hrónc̄lo dokež njej:
Šlawa ſuſeſi Fiedlerje!

Š wožebitej radoſeſti tež to ſlužeſche, ſo ſo naſhemu narodnemu ſwjedzenjeſ ſi ſlawy telegrafiszi poſtje- cjiſpu. Prěni taſki telegramm bě ſ Wojerez wot ſpěwarjow tamniſtich ſeherbskeho konzerta, druhí wot jeneho Čezech ſ Prahi, a tseezi wot jenoho Volharja ſ Macedonije. —

Hosejzina ſo hakte wokoło 1 hodzinu ſkonczi, a po njej wobſanku naſch rjann ſerbſki ſpiewański ſwiedżeniu pſichy b a l, kotrž mějeſche ſo pod wjedzeniom k. Flanderski a kotrž ſo, kaž pſiezo, ſ luboſnej Koſorowej polonaiſu „Meju” pod radoſciwym ſpiewanju wotewri a pſchi kotrymž běſtej hač do ſkonczenia ſbožowna radoſtneſeſ a wolschweroja towarſhnoſeſ ſ kralowymaj. Wſchitko wopuſteſi ſwiedženiuſe měſtno i tym wuſnacjom: To bě krafny ſwiedženiu!” —

S wieczorneje ſtronu Dubrawow. S naſcheje krajinu ſu wjazori, tiz ſu (njenolu ſo) pſched 12 lětami Sſerbin w Texazu ſobu ſaložili. Větſa je jich tam ſažo něſto, pječa pſches 30 woskowow, czahnylo. ſsu ſo 11. augusta w Rěčiſzach na železnizu ſydalí a měnjaču, ſo ſa 8 nježel w Americy na kraj wuſtupja, duž ſu hiſhce na morju, tola wjèle bliže k ſwojej novej domowisnje, hač k tej starej. S tych lěta wuczeñných ſu mi ſnaczi: Koral Förſtař, khežkar ſ Duboho, ſ mandželskej Hanu Koralinu, rodž. Frundez ſ Komorowa pola Klukſha a ſ 5 džeczimi, ſ kotrýž je najſtarſche lěta kſchceniſti klub wobnowiło, najmłodſha paſ je 5 lětne; — Handrij Schubert, mjenowaný Schönthor, rodž. ſ Turjoho, khežkar ſ Duboho, khejbětar w Vorschje, ſ mandželskej, Mariju, rodž. Wünschez ſe Schpikalow ſe 4 džeczimi, najſtarſche je tež lěta kſch. klub wobnowiło, najmłodſche paſ je lěto stare; — Handrij Nowak, rodž. ſ Malecziz, khežnik ſ Duboho ſe ſwojej mandželskai Hanu, rodž. Ryktarjez ſ Wuježka pola Bukez, ſ 2 džeczomaj: to starſche je 4, to młodže paſ je lěto stare; — Handrij Větnař khežkar ſ Duboho, ſ mandželskej, Madlenu, rodž. Mrólez ſ Věteře wody, ſ 3 džeczimi, najſtarſche je w 3., najmłodſche paſ w 1. lěcze; — Maria Bogelez (Hogelez) ſ 2 džeczomaj, starſche je 13 lět, młodſche paſ lěto; — młodženž Baręž ſ Duboho, — někotri dželeni luthersky, bjes nimi khežnik Bobak ſ Duboho, ſ mandželskej a džeczomaj, jendželski ſtaczan, ale ſſerb ſtareho rasa. Věta dohlo je w Australiſkej pſchebywař, niz paſ ſo ſa ſkotom ryc, ale njepróznie ratarik, derje hospodarik, tak ſebi čzrjódku tříaz toleri na hospodarik a pſches tónle pſchebytk tam jandželske ſtaczanstwo doſtał. S Duboho bě a do Duboho běſte ſo pſched něhdze 4 lětami wróćil a ſebi tu khežniſtwo ſupil. Dow paſ ſo jemu njeſubjeſche, duž je ſo tež na pucz do Sſerbin ſodał. Smějeja dha tež tam boka. — Wójta i tymi ſwojimi ſ Černka a Badař ſ ſrebje ſe ſwójbu ſtaj tež ſ tamnymi na morju do Texaza.

Někotři ſ tychle maju w Sſerbinje bratrow, kotrý, pſhezelow, ſnatych, tiz běchu jim Sſerbin pſchitħwaleli pſches liſty: ſo tam derje niz ſ proſneho leženja njenomaž ſiwi byc, tola paſ wjèle lepje, hač we Europje. Dawki tam njevobežeuja. W najhoržszych 3 hodzinach ſo nježela. Těž je tunja a dobra: těždy ſydeň ſarže-

tej ſo 2 ſkonczeſi, duž maju dwójzy ſa ſydeň czerſtwe mjažo. Tedy po druhim poſtaji rěſne ſkoczo, mjažo ſo roſdželi, ſchtóz paſ ujemóže, hdyž je rjad na nim, ſkoczo k rěfu ſtajic, tón placi ſiažo, tiz njeje drohe. Nějnik berje ſa ſwoju prózu kožu a kój. Džekawý ſud je jara phtaný a ma dobru mſdu. Knjeſ Kilian je duchowny. Murjowanu zyrkej ſam twarja, ſnanou je dotwarjenia. Tajſe a druhé wabjaze powěſce běchu ſe Sſerbinu pſchitħadžowale. So ſu wobčeñnoſeſe a njeſubofnoſeſe tam, wot teho njevěm, ſo je pižane. Do bliſkoſeſe Wósporka je ſo paſ jedyn ſ Texaza wróćil k ſwojemu ſtaremu domu w starej Europje a tón pječa powieda to a wono, ſchtóz tam njevabi. — Šoni je khežkar Jurij Pólnik ſ Vorščje do Sſerbinu czahnył. Větſa budžiſche jich radž hiſhce wjazy ſobu czahnylo, ale czi jeni njenomažu ſwoje wobſedženiuſta ſa hotowh pjenjes wotbhez a czi druži nimaju ničjo k pſchedadžu. — W Bremenje ſu czi lětuſhi wuczahowarjo ſo 16. angusta na kódž Texas ſydalí. Boh daj jim dobrý pucz! Wo tón je ſo ſa nich X. po ſw. Trojiz w w Vorschje ſ Vožeho města ſwiedženiuſy dobroproſchenje ſtało we wobemaj Vožimaj ſlužbomaj. Nečrž.

S Čzorneho Khołmza. Nježelu 4. oktobra po poledniu w piatce hodzinje je ſo tudomný tak mjenowaný Bréſynkez měhn, kotrž mlynkai Kubſchek ſluscha, wotvalik a ſ nim tež wſchitke jeho druhé twarjenja hač do bróžuje. Pſchi tym je ſo tež 5 kruworow, 1 jaſoza, 6 młodých hoſjadow a 2 ranž ſpaliko. Paſ je woheň wuſchoł, njeje ſnate.

S wojerowſkeho wotrieža. Konſistorium we Wróćławiu je wobſanku, ſo moja czi ſtudentojo duchowniſta, kotsiž chzedža něhdhy bjes Sſerbinami jako duchowni ſtutkowac, pſchi kandidatſkich pruhowanjach depokac, ſo mója předowanje w dobrej ſerbſkej ryci napiſac. Prěni, kotrž je tajke pruhowanje w ſerbſkej ryci napiſac a prěni, kotrž je tajke pruhowanje w ſerbſkej ryci wobſtac měl, je k. kandidat Kubiza ſe Spal, a bu jeho ſerbſke předowanje wot ſpomnjeného konſistorija k. ſuperintendentej Carraskej, jako dobremu ſnajerjej ſerbſkej ryci, pſchipožlane, ſo by wón jeho hodnoſej roſhudžiſ.

S Nječornja. Poſa tudomneho ſtwnoſcjerja Herzoga w tu ſhwilu wino ſ nowa kjeſe a to wěſce 15 kicžow, jeli niz wjazy.

100 körzow mydłarskeho ſalka ma dla njeđostatka rumnoſeſe tunjo na pſchedan

C. A. Lehmann, mydlař
na hornečerskej haſž.

Sſučhe dróždze

wſchidnje czerſtwe a po kotrymž ſo derje hiba, porucža
J. G. F. Niedlach.

Kak

rozom

Hans Depla

wótrítaj

a

a

Mots Tunka

ludži pódla

* * *

škřejataj.

* * *

Hans Depla. W Budyschinje mějachu psched ně-
kotrym časom rjany schulski žwiedzen.

Mots Tunka. Nô, na wžach su tež schuliske
žwiedzenje měli.

H. D. Ssyn dha ty na žanym býk?

M. T. Haj, jenož tak psdi skladnosći. Mjenuiž
jako wondanjo psches jenu wješ džéch, wuhladach, so je
na jenej sahrodze wulka žyka džézji shromadžených. Duž
ja khwisku itejo wostach, so býk pschihladovał a rjekných

potom k jenemu muzej, so bo mi to wjeżele sda jara
pěkne býcž.

H. D. A ščto dha tón muž k temu prajesche?

M. T. Haj wšak haj, pěkne wone je, ale něščto
tola pobrachuje.

H. D. Ščto pak pobrachowasche; hnadj hudžba?

M. T. Ščto je pobrachowalo!, to njemžach sho-
niež; ale hudžbu tam mějachu, a tón muž pschistaji: je-
nož so dla tuteje hudžbn kufi řudžby njenastanie.

Cyrkwienske powjeſće.

Wěrowanaj:

Michałska chrkej: Jan August Amoch, pěhoncž w
Sęmolizach, i Hanu Amaliju Augustu rodž. Wicdasez swu-
dowjenej Vilakowej se Židowa.

Křečení:

Pětrowska chrkej: Gustav Hermann, Pětra Šy-
manska, měschčana a khězera w Budyschinje, ž. — Madlena
Hanža, Iana Kschijanka, polizaž we wrotach, dž.

Michałska chrkej: Marja Theresia, Ernsta Priebla,
khězkarja w Jenkezach, dž. — Jurij Gustav, Korse Augusta

Haschki, wobydlerja na Židowje, ž. — Jan August, Jana
Augusta Kudjele, žiwosćerja w Czichowicach, ž.

Katholiska chrkej: Jan Hermann, Michała Wagnera,
kublerja w Sęmolizach, ž.

Zemrječí:

Djeń 29. septembra: Hana, Korse Pěterki, žiwosćerja
w Hrubjelčicach, dž., 20 l. 5 m. — 2. oktobra: Marja
Madlena, Handrija Schustera, sahrodnika w Hownjowje, dž.,
6 l. 5 m. — 5., Amalia Augusta, Michała Scholty, khě-
zera a eptikuž na Židowje, dž., 23 l. 9 m. 20 d. —
Jan Broda, wumjenskar w Sajdowje, 56 l. 5 m.

Jutſje 19. njedzelu po ſt. Trojizh budže pola rychtarja
Alberta w Mještwicach mišionska shromadžisna wotdžer-
žana, na kotrúž so pscheczeljo mišionstwa s tutym psche-
proſchuju.

Khěža čzo. 36 w Mještwicidle, kotrāž so sa jeneho
tisčerja abo druhého dřjewového rjemjeſníka hodži, je se
žwobodneje ruki na pschedan a je wšcho dalishe pola
wobžedzerja tam shonicž.

Khěža čzo. 33 w Lipicžu s 1 körzom pola a se žado-
wej sahrodu je se žwobodneje ruki na pschedan.

Drastowý magazin

A. Godana i Dražđan.

Važne sa foždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſkeje drasty po spodziwneſtunjej placisnje na
žitnych wifach w hosczenzu k ſłotej hwesdze po 1 ſkhodze.

Intón skład wopscija jara rjane a duschnie symfie nadzuknje a paletoth, jaqueth a jaquetske žuknje sa nasymski a symski čzař, pěkne žuknjane a croisejowe horne žuknje, jaqueth a jaquetske žuknje s bukskina, veloura, bismarka a friesena, jaqueth wot najmodernisckich jendzelskich a němskich fabrikatorow; dale:

kholewych a lazich s buksiną a satiną s najślępszych tukrajnych a wukrajnych fabrikatów; havelockse mantle, domjaze szuknie, schlafrski, dżęczaze drasły, bayerske a hontske joppy a t. d., wsčitko po skodźiwnie tunich placisnach.

☞ Zenož w słojej hwězdze na žitnych wikach po jenym schodje. **☞**

Połnoznonemskie sjenoczeństwo.

Æthlamb

platowych a wurejsnych tworow

Reinholda Hartmann jun.

23 na ſejerſtej haſſy 23

żo pschi potrebię dobrocziwemu wobledżowaniu poruczeja. Sprawne pożłóżenie. Tunje płacząjny.

Kóždemu mandželskemu poručjené.

Kein unerwünschter **Kindersegen.**

von Dr. O. Wilde.

Ke dostacijsu psches D. Gundlachu w Barlinje, Mittelstr. 17.

Placisna 1 tl.

Kóždý cítaj a potom rozhudž.

Ężeczeńym Sserbam i tuthym wosjewjam, so moje
pschedawanie wokłmianych kufniow wjazy w huſazej haſh
nieje, ale so je moje wobydlenje uſtka pola mjaſiowych
hętkow a proſchu ja teho dla moich ężeczeńych kufzow,
mje też tudy i dow̄erjeniom wopytać.

F. Gotthelf Diza
kufnijowy tkalz.

W j e l e k r o c z p r u h o w a n a a p o r u c z e n a d e l n o j i w t o n o-
f l e m k o z a t k a w o t G o t t l i e b a S t u r z e n e g g e r w H e r i s a u ,
w S c h w a j z a r s k ej , m o ż e w h o r n y f a c h p o 1 $\frac{1}{2}$ t l . t a k d e r j e
p o l a w u n a m k a r j a d i r e k t n y e d o s t a c z , k a ź t e ź p o l a f f .
S p a l t e h o l z & B l e h , d r o g u i s t o w w D r a ź d z a n a c h a
t . W . R i c h s b a u m , P e t e r s t r a ß e 1 w L i p s k u .

Swojim pszczyżelam a snatym ja s tutym i
nawiedzenju dawam, so ja na budyski hermanek s
dobrym wobuczom pschiżedu a je s dobrocziwemu
wobledzbowaniu porucząm.

Aug. Hummel pomijenowany **Schmidt**
i **Akwacizj.** nětko w **Biskopizach.**

Pola desłkoweho ręsaka w Hamorje steji hiszczęce
70 kop sukich jenozolskich desłów 1. a 2. drużyny
na pśzedan.

Knjisej J. G. Poppej,

praktiskemu subolefariju,
inie, měste, Bogneragge № 2.

Gieseien fneče!

Hijom 8 lét na Waschu antherinskú hubowodziczkú
swuzena, kofraž tak derje na džakna kaž tež na
suby žame wošebje wuzitnje skutkuje, tež suby-
boslenje wschelakeho waschnja pomjenschi a sacjeri
a s žylka imjeno wošebneje hubowodziczkí dospotnje
saňtui, njemožu ſebi žadyn druhi taſki nowy ſredk
wuwolicž a proſchu, ſo byſſeče mi ſa pschipoložene
pjeniſej Wascheje antherinſkeſe ſubowodziczká poſlali.

**Theresa Šemjanka ſ Mandlstein, rođ. Jellačićov
de Bueim.**

Na pschedon ma tajku wobyczku
w Budyschinje: Heinr. Jul. Linck
psychi hrodowlesk hafzy čzo. 338;
w Žitawje: Clemenz Behler, coiffeur.

Epileptiske widlischeza (padazu choroscj)
sahojit
specjalny lekar sa epilepsiju Dr. D. Killisch
w Barline, Jägerstr. 75/76. Wonkowskich psyches
listy hoju. — Hizom psyches 100 sahojenych.

Do jeneho hospodařstwa w Budyschinje ho jena
dobra, kmiana džowka k 2 kruwomaj pyta a může
blízsche nowe léto do služby stupicž. Wšcho dalsche
je šhonicž we wudawarni Serb. Nowinow.

Katholicki Posok čo. 20 je wuschoł.

Psches tunje nakupowanje na mały w Lipsku je nětko mój skład wszechlaikich drasczeniszejow i nowa najbohatšho wuhotowaný a ja jón wschitkim na spodwolnischó poruczam.

August Grützner.

Psche położenie thlamow.

Czesczenym Sserbam Budyschina a wokolnoścje dowolam ſebi i nawiedzenju dacz, ſo ſym ja ſwoje

żeleſotworne thlany

do mojego domu na róžku ſerbſkeje a žitneje hafci psche położit. Po možnoſći tunje placzisny lubjo, podpiſuju ſo
i poczeſcowaniem

w Budyschinje, 17. oktobra 1868.

A. Fischer.

Aukcia pjenkowego drjewa.

Wutoru, 20. oktobra, budże ſo w huczanskim ryczerſtſkim ležu w drzewniſčezu pschi fléborowej horje a w demjanſkim ryczerſtſkim ležu w drzewniſčezu w dzečelowych kerlach
něhdze $1\frac{1}{2}$ kloſtra ſuchich twjerdyh pjenkow a
80 mjehlích

pod wuměnjeniom uſadženja a ſa hotowe pjenyſh na pscheſadžowanje pschedawacj.

Aukcia ſapoczeńje ſo dopolniſa w 9 hodžinach w drzewniſčezu pschi fléborowej horje.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadniſtwo w Hufzy, 15. oktobra 1868.

Hugo Opelt.

Aukcia palneho drjewa.

W ležowym reviru ryczerſtſka Zimpla budže ſo wutoru 27. oktobra dopolniſa w 10 hodžinach
100 kloſtrów ſucheho khojnoweho ſchęzepoweho drjewa,
35 kuleczkoweho drjewa ſa hotowe pjenyſh na pscheſadžowanje pschedawacj.

Chromadžisna pola turjowſkeho ſobarka.

W Turjom 15. oktobra 1868.

A. Preißler, hajnit.

Wosiewjenje.

S tutym i nawiedzenju dawam, ſo ſym ſo i Bulez do Budyschina pscheſkblit a ſo tudy lekarſe, ranlekarſe a babjenske ſkutkowanje dale powjedu.

W Budyschinje 9. oktobra 1868.

Dr. med. Huth.

NB. Moje wobydlenje je na ſnitskomnej lawſkej hufy pola pjeſarskeho miſchtra Klingſta po 1 ſchodze.

Knjeſa B. w Svjazach napomina podviſaný, ſwoj dołh hufy ſaplačicj, hewak, i warnowanju druhich, jažniſcho. A. Lehmann ſen. w Budyschinje.

Tutſje njedželu 18. oktobra kulenie wo koſbaſy w Wajzach.

Jena dželacjerska familia ſo i nowemu lětu 1869 na ryczerſtſko w Gownjowje pyta.

Restauraziā Čornebōh.

Tutſje njedželu 18. oktobra ſermuſcha, pschi kotrejz ſo tež reje ſmeja. Na to, kaž tež na nowopieczone tykanzy, dobre ſedze a pieža najpodeſtſtejne ſcheproſchuſe

Wilh. Mefiorſky,
Restaurateur.

Dwojzy cziszczeny pensylwanski petroleum
wodojaſyah a ujebmierdzazy,
najlepschi dwojzy raffinirowany
ſalon-solarwolij

porucza najtunischo

C. A. Lehmann, mydlar
na hornečerſkej a žitnej hufy.

Prämirowany w Parizu 1867.

Psche foždy faſchel,

dybawoſej, ſazwanje, boſoſej na broſeje a
wobceženje w ſchile je psches ſwoje wutki
najlepschi ſredk

G. A. W. Mayerowý
bróſtſyrop*)

i Wrótsławia.

Psched falſhowanjom ſo warnuje.

*) Wot tuteho ſyropa ma jenož ſkład a picheſawa jón w Budyschinje Heinr. Jul. Lincke,
we Wotrowje B. Scholka,
w Budeſtezech H. Lehmann.

Zańdženu póndželu 12. oktobra rano w 6 hodžinach wobradzi namaj Bóh luby knjez stroweho a čerſtweho syna.

Duchowny H. Mrózak we Wulkim Radſowje
a mandželska.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawarňi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétne předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósće
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opriječe: Rajnowsche. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S. Rofacijz. S. Lubochowa. Se Židowa.
— Spěw. — Psichilopł. — Spominenje. — Hanß Depla a Mots Tunka. — Nawěštnik.

Płaćizna žitow a produktow w Budysinie.

17. oktobra 1868.

D owoz: 9499 kórcow.	Płaćizna w přerézku na wikač, na bursy,				
	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniż	
Pscheniza . .	tl. 6 5	np. 5 20	tl. 6 12	5	6
Rožla . .	4 25	—	4 20	—	4 20
Ječmienj . .	4 5	—	4	7 5	4
Wowž . .	2 25	—	2 20	2 25	—
Gróch . .	—	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—	—
Naps . .	—	—	—	—	—
Jahly . .	7 25	—	7 20	—	—
Hejdusčka . .	6 15	—	6 10	—	—
Kana butry . .	— 26	—	— 24	—	—
Kopasłomj . .	—	—	—	—	—
Zent. hýna . .	1 20	—	1 10	—	—
Lane hýmo . .	—	—	—	—	—

Spiritus placzesche wejera w Barlinje.

18 tl. 5 nsl. a 17 tl. 20 nsl.

pscheniza 72—78 tl., rožla 50—58 tl.,
(to je: za 25 pruskich torgow.)

repikowý woli (njezisczeny) 9 tl. 15 nsl. —
(Czísejeny, taž so w Budyschinje pschedawa
stańnie něhdje $1\frac{1}{8}$ tl. drožschi.)

Czahi sakskoschlesynskeje železnicy ſ Budyschina.

Do Dráždjan: rano 7 h. 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 38 m.; w noz̄y 1 h. 17 m.

* Pschisanknenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)

† Pschisanknenje do Žitawy.

Vjenjezna placzisna.

W Lipšku, 22. oktobra, 1 Louis'dor 5 toler 17 nsl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnowazazy czerwienj stotn abo dukat 3 tl.
6 nsl. 8 $\frac{5}{8}$ np.; winske bankowki 88 $\frac{1}{4}$ (17 nsl. 6 $\frac{1}{2}$ np.)

Rajnowsche.

London, 22. oktobra. Pruska królprynzeſyna
je dženja strova a czerstwa hem pschijela a so
hujdom k kralowej Viktoriji, swojej maczteri podała.

Rom, 19. oktobra. Dželba bamžowych a
dželba italskich wojskow stej so sjenoczitej, so by-
schtej na rubježnikow czahujoj a je so jimaž
radžiloj, ienu zyku rubježništu bandu popanycz,
pschi czimž bu pjecež rubježnikow satſelenych. —
(Hacž dotal bě mjeniujy taf, so rubježniž, so
bamžowi wojskž sa nimi honjachu, do kraja ital-
skeho krala czekliychu, abo hdyž italskž wojskž sa
nimi cjerjachu, so do bamžowego kraja podachu.
Na tajke waschnie weni kóždy ras wuežeknichu,
dokelž spomjeni wojskž mjesy swojego kraja psche-
stupicž njeſmiedžachu. Nětko je pak hinač, dokelž
bamžowi a kralowi wojskž hromadže skutkuja.)

Madríd, 21. oktobra. Małhwilne kuježerstwo
je wukas wudato, so ma schulske wuczenje w Schpa-
niskej nětko swobodne bycz, a je k temu wěsty po-
rijad hromadu stajicž dało.

Paris, 21. oktobra. Wotehnata schpaniška
kralowa čhe s nowa jene ſławne pišmo na schpa-
niški lud wudacž.

Paris, 21. oktobra. W krajinje, kotrež na
woběmaj stronamaj reki Loire leži, su wulke wody
wjesele schlodby načzinile.

Se Barlina, 22. oktobra. Kral so najſkerje
žobotu do Barlina wróci a pruski ſejm w běſej
ſali kralowskeho hrudu 4. novembra ſam wotewri.

S a k s k a. W Draždjanach je sažo dobry měr, hacž runje budže drje někotryžkulíz s tym nješpokojny, hdň budže dla njeputova, kotrž je šobu činič, řeřafu dawacž abo šnadž jaſivo woptacž dyrbjecž. Mějenujž ta wéz, kotrejž dla bě w Draždjanach někotre dny sa šobu hara a ropot, je ta, so je tajskim řlužbarjam (Dienstmänner), kotsijž wěste požadanja dopjelnicž njemóžachu abo nočnydu, draždjanſka polizia ſakafaka, w řlužbarskej drasze řhodžicž. Najwožebniſche žadanje polizije je mjenujž to, so dyrbí direktat jeného řlužbarskeho ſjenocženſta wšchu řekodu ſarunacž, jeli ho žana všches njerodnoſć teho abo druheho řlužbarja někomu stanje, abo so zylo ſjenocženſto tajku řekodu njeſaruna. Někotre řlužbarske ſjenocženſta pak tajke žadanje dopjelnicž nočnydu abo njemóžachu, ale jich ſobuſtaný tež řlužbarsku drastu wotpožicž njechaču. A jako čnydu jich poliziſtojo k temu nufowacž, dha ho woni ſarjekných a ho tež pſhercjiwo wotwiedzenju do jaſtwa ſpječicžu.

A dolež ho to najbóle na haſhy ſta, dha bě pſchi tajkim ſadžeranju — kaž ho to we wſchich wulſich měſtach ſtava — hmydom wjele ludži w hromadže a czi pomhachu harn povietschicž. Dokelž pak běſche tych řlužbarjow wjele ſtow a poliziſtom jara mało, dha dyrbjacchu poſleniſchi zoſacž, a njebež žana druha pomož, hacž ſo dyrbjacchu ho wojaž na tych řlužbarjow poſlacz, kotržmž bě ho bjes tym wjele dželacjerow s draždjanſlích fabrikow pſchitvalo. Wjehikón tutón ſud a potom wjele druhich ludži, kiz běchu wčípnoſće a pſchihladowanja dla pſchischi, tež wojałam klubu činjachu a nočnydu jum poſluhacž, jako czi žadachu, ſo bytñ ſwoju ſtronu řekli. Duž dyrbjacchu jěſdni tajlich, kiz rumowacž nočnydu, s mječjom mjenje abo bole praſkacž, a na tajke woſchnuje bu ſkónečne ſud roſehnaty.

Tajka hara je ho něhdje řeſhri dny abo wjele wjazy řeſhri wječorž wopjetowala, hacž je ſkónečne ſauženu ſobotu zyle wočichla, dokelž mějeſche wójko porucžnoſć, w tym padze, jeli njemérnyj ſ harowanjom ſaſacž nočedža, ſe wſhei krutoſeju pſhercjiwo nim ſkukowacž. To bě w Draždjanach ſnate a pſched ſatſelenjom mějeſche tola kóždy strach. — Něhdje ſto ludži bu pſchi tym harowanju wot poliziſtom a wojałom jatých a czi něko w jaſtroje ſedža a czejkę řeſtraſje napschecjiwo hladaja. Tež dyrbja woni wſchu řekodu, kotrž je ho pſchi tym harowanju ſtač, ſaplačicž.

Na lindenauſtich ležominoſezech wónano dželacjerja Martina ſatſelenego namakachu a wojska Buchmanna w jeho wobydlenju woſhieſnjenego. Buchmann, kotrž bě do Lindenauwa kommandirowané, ſo by tamniſche pola ſakitač, bě liſčik ſawostajíč, w kotržmž ſtejeſche, ſo je jemu Martin ſe žortom praſil, ſo dyrbí na njeho tſelicž, a ſo je woni to tež ſe žorta tač ſežnič, ale ho pſchi tym pſhemafuňk, dokelž je jeho dwójna tſelba jenu ročku

lodowanu a družu njeſodowanu měča, — a won je na tu prěnštu trjechik a na tajke woſchnje Martina ſatſeliš. To je jemu tač k wutrobiſ řeklo, ſo je ho hmydom do hwojeho wobydlenja podač, ſ tym wotmyſlenjom, ſebi tam živjenje wſacž; — ſchtož je ho tež potom ſtač.

Wot 1. januara 1869 w ſakſtim wójſtu žani fourierojo wjazh njebudža a budža jich džela wot podwyskow a feldweblow ſobu wobstarane, a tač mjenowani „feuerwerkarjo“ pola artillerije, budža wot ſpomnjeneho czaſa „ſeržantovo“ rěfač.

W Döbelnje je ho 14. oktobra w nožu pječ bróžnijow wotpaličo a w Töhstadtū je woheň 17. oktobra 15 domiſlích a 10 pödlanskich twarjenjow do procha a po-pjela pſherewobročiž.

P r u ſ y. Pruski ſejm (Landtag) ma ho po kralo-wej pſchitafni 4. novembra ſapocžecž, ministerpſchedžyda pak ho na jeho wurađowanach pſchi ſpecjalku njewo-bdjeli, dokelž je pſchego hiſčče njeveſte, hdň ſo won do Barlina wróči. Jeſo tež na ſejmje runje trjeba njeje, dokelž budže ho na nim najbóle wo dawki a wudawki jednacž.

Pruska krónprynzeſyna je ho do Zendželskeje podača. Ma ſwojim pucju pſches Franzowſku je wona franzowſkeho khežora a jeho knjeni mandželsku wophtača. Poſ-džiſho ſo tež krónprynz do Zendželskeje poda.

Snath Dr. Strousberg je wulku Egertorſſez maschi-nom fabritu w Hannoverje ſa 750,000 toleč kupiš, tež povieda ſo, ſo ſu wot njeho w Čechach wſchelake ſubka ſa 3 milionow ſchěznakow kupjene. W Rumunſkej won jenu ſtejnu twari.

W Barlinje wudawaja ſo nětko tež jene czeſke no-winy. Tich mjeno je „Branit“ a redaktor tych ſamých je wěſti Fricž ſ Prahi, kotrž je hižom pſchec ſe wjele ſe-tami ſwojeho politiskeho ſkukowanja dla czeſki kraju wo-puſhcejicž dyrbjaſ a potom woſhebje w Schwajzarskej a a Franzowskej ſiži byl. Won ſo k demokratiskej stronje džerži a ſteji hewak ſ Polakami w dobrym pſhercjeſtwje.

W ſtri a Amſtridski ſhromadny ſejm je ho ſa-nženy tydženj we Winje ſefhol, ale jenož němſzy ſapóž-kanž ſu w połnej liczbje pſchischi, ſ Čechow w Čeſkej a Morawſkej žadhn, ſe ſklowenow Schtajermarskej atd. žadhn, a ſ Polakow jenož pječzo a ſ Tyrola tež jenož nětotsi. Hacž dotal ſo hiſčče wjele wažneho wurađiko njeje; najwažniſche budže to, ſo ſměja ſapóžkanž ſkukowanje ministerſtwa pſhercjiwo Čeſhant ſa dobre ſpoſnacž. So je woni ſa dobre ſpoſnaju, na tym ničtón dwělo-wacž (zwoſlowacž) njeſtrjeba, pſchetož tucži němſzy ſapóžkanž ſu ſuči njeſpſhercjeſlio czeſkeho luda.

W Čechach je w poſleniſtich czaſu zyle ſměrno a czecho bylo, ale pſchi wſhem tym je khežorowý naměſtnik general Koller tſi czeſte, w Prahy wukhabžaze nowin ſakafak.

Khežor a khežorka w tu khwili we Wuherſkej na ſwojim hrodze Göddöſ ſpſherhwataj.

Ministerstwo je ſejmiej nowy wojskſki ſalon prjódko położito. Po tuthym nowym ſalonie traje wojskſka fluižba kſi leta a potom wotſtanje lózdy muž hiſhce ſydom lét w reſerve. Byke awſtriske wojsko budze 800,000 muži ſylnie.

Ministerſtwo město wotſtupjeneho wjercha Auersperga hiſhce žaneho pſchedydu nima a minister Taafa jeho ſaſtupuje. Wjerch Adolf Auersperg budze naſſkerje ſa naměſtnika w Čechach pomjenowaný, tak bórſh hac̄ budze tam ſaſo mér a poſo. Hac̄ budze taſti mér traſazy, to je jara njewěſte; pſchetož Čecham budze ſo tutón Auersperg mało lubic̄, dokelž je wón jich wulki njepiſhceſeſe.

Franzowſka. Khézor a khézorka ſtaj ſo ſ Viarriſha na hrod Saint Cloud pſcheydylkoj.

Franzowske nowiny wudawaja, ſo byke khézor Napoleon ſa to ſkutkowac̄, ſo by ſo ſtarſhi prynz kraloweje Isabelle ſa noweho ſchpaniſkeho krala wuſwolik, ale wone tež ménje, ſo ſchpaniſzy tuteho prynya ſ czeſka wuſwola, dokelž byku na taſke waſchnje bourbonſku, wot nich taſ jara hidženu ſwójbu ſaſo na ſchiji měli. — Hewak powjeda ſo, ſo budže khézor Napoleon ſe wſchej mozu napſhceſiwo temu dželac̄, byk byku ſchpaniſzy republiku ſaložit̄ abo jeho wuja Napoleona ſa krala wuſwolic̄ chyli.

Do Franzowskeje je ſo w thchle dnjach wjazh dyžli 300 ſchpaniſkich duchownych a mnichow pſcheydylito. Na jich pucju běchu jimi ſchpaniſzy pjenjeny wſali, kotrež pſchi ſebi mějachu, taž franzowſke nowiny piſhaja. — Te ſame nowiny piſhaja tež, ſo je tež do portugifſkeho hlowneho města Líſabona něhdze 500 ſchpaniſkich jesuitow pſchijelo.

Schpaniſka. Dotalne ſchpaniſke naſhwilne knježerſtwo ſwéru ſa tym hlađa, ſo by ſo po zylym kraju porjadk ſdžeržaſ, pſchi tym je ſo pač tola ſtako, ſo je ſebi lud tu a tam dowolisik, bjes pſchiswolenja wyschnosče to a wono ſčinicz.

Eži generalojo, kotsiž běchu revoluziju pſhceſiwo kraslowej Isabelli ſaložili, ſu nětko jedyn po druhim do ſchpaniſkeho hlowneho města Madrida pſchijeli a buču pſchi ſwjetzeniſtim mutſchěnjenju wot luda jara khwlobniye witani.

Tež dženža ſo hiſhce praſic̄ njeſodži, hac̄ ſchpaniſka kraleftwo wotſtanje abo hac̄ ſo do republiky pſcheměni, dokelž ſu ſo halle 15. oktobra ſapoſkhanzy ſa ſhromadny ſchpaniſki ſejm wuſwoleli. Woni ſo naſſkerje bórſh w Madridze ſhromadža a jim budze do ruky date, w taſkim naſtupanju ludowu wolu wupraſic̄ a pſches to pſchichodnu formu ſchpaniſkeho knježerſtwo poſtajic̄.

Ružowſka. W někotrych krajinach Ružowſkeje, kotrež ſi Polſkej mjesuja, je wobleženost̄ (Belagerungs- zuſtand) ſkončenje tež horjeběhnjeny.

Turkowſka. Š Konſtantinopla piſhaja, ſo je ſultan wſchěch ſynewo prjedawſcheho ſultana hadžic̄ dał, dokelž ſo ſda, ſo ſu woni ſe wſchelatimi ludžimi na to hotowali, nětčiſcheho ſultana ſ thróna ſtořežic̄.

Ze Serbow.

Nožac̄i z. Lubemu bratrowskemu ſwjetzenje w Huczinje pſchisanym ſo naſch ſwjetzeni, ſwjetzen ſa ſnuteſkomne miſionſtwo, druhi taſki ſwjetzen we Žuži, ſlēdowazu nježelu jako 4. oktobra. Naſch hewak hižom tak pſcheczelny a luboſny Boži dom ſo w njewjeſčinskej pſchce bkhcjeſeſe, požadana hodžina biſeſe a ſ farh czah wot duchownych, zyrfwiných a gmeinſkich prjódkeſtejerjow pſchic̄eje do Božeho domu, hodži jich hižom bohata nutrna ſhromadžiſna czaſaſe. Šapocžat̄ ſerbſka Voža fluižba cziňeſe, a, jako běchuny temu Knjeſej hromadje ſpěvali, duž ſ. farař Imiš ſ Hodžija ſwjetzeniſtu ſhromadžiſnu wotewri a po ſlovje bibliſkeho pucznika na tón džen dathym, mjenujz̄ po ſčenje ſwj. Jana 4, 35 roſteſta, kaf ſebi ſnuteſkomne miſionſtwo wot teho Knjeſa praſic̄ dawa: poſběhūče ſwoje woči a pohladaſe do pola, pſchetož wone ſo hižom běli ſ žnjam. Polo, kotrež ſo ſ žnjam běli, dželac̄erjo, kiz maju na tym polu dželac̄, a džeko, kotrež je jím na tym polu poručene, běchu te tsi džele jeho wopomnjeſza. To bě woprawdze žalbowane ſwjetzenſke předowanje ſnuteſkomneho miſionſwa, kotrež kſheſciſjanſtu bludh a padh na hnijaze waſchnje wotkry a poſlucharjam hukobko do wutroby pſchimac̄e. Šserbſkej Vožej fluižbe, mjenujz̄ $3\frac{1}{2}$, ſlēdowac̄e hnijdom němſka Voža fluižba, a ſ nowa ſo ſawki, woſebeje pač hukbe naſcheho hakle njeđawuo poſvjetſchazho Božeho domu pěnjaču, tak ſo tež němſki ſwjetzenſki prědař, wučer ſchecſciſjanſkeje wučebh na wulkej ſchuli w Budhſchinje, knjeg Dr. Mlenſel bohate poſlucharſtwo pſched ſobu wiđiſeſe. Tón hamy po ſut. 15, 1—10 předowanac̄e a naſ ſaſo hukobko do wěžh nutſwjetzenje. Luboſcz ſ hřeſhnikam, kotrež 1) jich pyta, 2) jich wutorhne a 3) tež dale ſa nimi khodi a jich ſdžeržec̄ ſo prózuje, tule luboſcz po waſchnju teho Knjeſa ſamcho wón nam jako to, ſchtož je ſnuteſkomne miſionſtu poručene, prjódkaſtaj. To bě předowanje, kiz nam wjèle podawac̄e, naſ pač tež niz mjenje natwari. Tón Knjeſe wſcheje hnadih chyli nam wobej předowaní ujeſapomnité ſčinicz! Na konzu wobeju Vožeu fluižbow bu pſched zyrfwinymi durjemi kollecta ſa ſnuteſkomne miſionſtwo ſhromadžowana, kotrež ſ Boha 55 toleř — nřl. 3 np. je wunjeſku, žiwe ſwědčenje wot wutrobneho dželbranja na wěžh. Pſchetož hac̄ tež jedyn čeſcenjy knjeg, kiz ſadžewany bě ſam ſem pſchimac̄, ſwoju Inboſcz pſches pſchipoſtlanje wulkeho dara je wopokaſaſ, kotremuž ſo tež tudh ſjawnje džalujem, dha tola wjèle ſ temu ſlužbeſe, ſo bu ſ pſchimac̄om jeho dara w tej

malej wožadže tajſa bohata kollecta nawdate. Na to buchu blisko pschi Božim domje na ſkafdny měſeze natwarjaze rycze f nutrnemu ludej dzerzane. Tež tuta nutrnoſcz bu ſe ſpěwanjom jeneho kherluſcha motewrjenia, na czož knies farač Imiſch f Hodžija herbſki, knies professor rektor Dr. Paſm f Budyschina němſki, knies farač Rychtař f Kotez herbſki, knies Dr. Meuſel f měſta němſki a na poſledku hiſhceze wožadny duchomny f. farač Domaſchka herbſki ryczachu, doňz cžemna nōz njeſchičidze, a tola běchu poſlucharjo hac̄ do kónza wudžerzeli, runjež ſo mějſhe jich wjese hiſhceze daloko domoj, jako do Wadez, do Buſez, do Wujesda, do Kotez, do Wóſportka a t. d. We woſomilnjeniu bě ſo zhlá ſyromadžisna roſeschka, jenož hortſka duſchow hiſhceze hromadže ſtejo ſebi wot tých ſacžučow ſwědczefche, kotrež je tón ſwiedžen w jich wutrobach ſawostajík. Zako ja ſi boka tuteje horſki džech, katraž mje cžm̄ dla widzec̄ aby pójnac̄ njemöžefche, runje jedny f tým druhim te ſłowa Kleofasowe praſeſche: „Njehorjeſche ſo namaj naju wutrobu a t. d.?“ Druhe ſtadleſchka pak mi dužy pschiwoſachu: ach hd̄y by tajſi ſwiedžen tola bóry ſažo pschiſcho! Haj khwaleñ budž tón knies ſa tón rjan̄ wjšoko natwarjazy ſwiedžen, kotrež wón nam je pschihotowal! We tutej khwalbje ſu drje wſchitke wutrobh, kij ſu pódla byk, psches jene!

Se Židow a. Tudy je ſo 8. oktobra 36letny wetrničař a ležomnoſcjer Eduard Berthold wožehnyk. Wón bě w poſlenſkim čaſku do cžejſkich myſlow ſapanýk a ſawostají wudowu a dwě džefcji.

Se Židow a. Sañdzenu wutoru je krawz Nikol, kotrež w tudomnej gmejnſkej kheži bydli, wěſteho Lehmanna faraſyl, kij je tež wožydlér tuteje kheže. Ta wěz je ſo pječza tak měla, ſo je Lehmann, hewak tež Wicžasez Bank pomjenowany, do Nikolowej ſtow pschiſcho!, hd̄ež je ſi Nikolom něſhto palenza wupiš a ſo potom na ſchpundowanije cžiſhnyk a ſpál. Nikol je tole wužiš, ſo by ſo na nim wjecžil. Wón je mjenujž hižom dawno na Lehmanna ſký byk, doſelž je jeho tón na wſchelake woſchnje hněwař a pſhesczhař, haj jemu tež pječza jědž ſjedl a picze wupiš, a je ſebi teho dla Nikol, dokeſl to njeje wjazn ſnjecž mohk, wotmyſlik, ſam do wody ſkočic̄ abo Lehmanna faraſyč. Zako je nětſo tutón ſañdzenu wutoru pola njeho na ſchpundowanju ležař, je ſo jemu to dobra ſkafdnoſcz ſdaka, a wón je teho dla ſekeru hrabnyk a Lehmanna dwójz do ſchije rubnyk. Potom je wón dele f domowniſkej ſchoł a temu prajik, ſo je Lehmanna faraſyl a ſo tón horſka na jeho ſtě morwy leži.

Pſchi ſudniſkim pſchepytanju Lehmannoweho cžela je ſo leſtarjam pječza ſdako, ſo je Lehmanna najskeſje předy Boža ruczka ſajača, hac̄ je jeho Nikol rubnyk a ſo wón tehdy wjazn wjese živjenja we ſebi njeje měz mohk.

Bo woženjowej nuſy.

Dženž ſ horžym džakom pſchibližju
Sso f Božom' thronej ponížne,
Hd̄y ſ Božej hnadu wobežahuju
Moři nowonatwarjeny dom,
Hd̄y ſtarch dom, — o ſrudoba!
Ssu požrjeke te ploſjenja.

Hlaj, dokeſl bě te ſrudne cžaſh
Ty, Božo, pſchi mni ſ pomožu,
Dha možu nětſko ſwjeczic̄ ſažh
We nowym domje fermuſchu,
O! ſ tajkim džaknym wjefelom
Nětſko wobežahnu mój nowy dom.

Duž pódla Boha wſchitkim rjenje
Swoj horž džak nětſko wupraju
Tym, kotsiž wjazh abo mjenje
Mje njeſbožomu wudowu
Pſchi woſnui a pſchi twarjenju
Ssu podpjerali ſ luboſču.

Haj horž džak budž wſchitkim rjenje
Najprjodžy Wam ſa býhlenje,
Boh njeſchidaj to tola ženje,
So Waſch dom tajſe njeſbož
A ſchiz a ſrudiba potriechi,
Boh ſwarnuj Waſch wſchěch hromadži.

A dokeſl mi po ſwojej hnadje
Boh dobrých ludži woſradži,
Kij mi tu pſchezo běchu f radže
A ſu ſo ſa mnje starali
Haj ſ troſtton, ſ radu, ſ pomožu
Mi pſchezo bliſſo byli ſu.

Dha pſchede wſchěm, mój Božo, tebi
Budž nětſ mój džak najhoržyſhi,
Ja njebyh mohla radziež ſebi
We mozej wulkej ſrudobi,
Hd̄y njebyh mi byk, Božo, th
Pſches dobrých ludži ſ pomožy.

A ſ tutym džakom luby Božo
Ja tež tu proſtu ſiednočju,
Ach daj mi ſ wſchemu ſwoje ſbožo
Štož w nowym domi ſapocžnu
A ſo byk pſches ſmjerč ſ njeho ſchla
Do wjecžnoh' domu — do njebla.

Ach ſohnuj tola luby Božo
Wſchěch dobrocyelov a jich dom
A daj jím ſ ſchemu ſwoje ſbožo
Jich ſwarnuj pſched wſchěm njeſbožom
Njech khorosči, ſchiz a ſrudoba
Je wot nich ſtajnje ſdalena.

Hd̄y cžlowiske ruzh na tým ſwěczi
Tak rjan̄ dom žno natwarja,
Rak rjan̄ — hd̄y ſo wo tým ryczi —
Božje Boži dom, te njebla ſa.
A hlaj, do tutoh' domu my
Pſches hnadu junu pónžemh.

Tam chzemy jenu wschitzy renje
Cze Bozo khalicj wjezele
Hdzejz żadny kscijz a horjo ženje
Naž wjazn wscicj njebudze,
Hdzejz sa tón kscijz a seudobu
Smh węcznje sbozni we njebju.

*Marja swudowjena Frankowa
w Brzynzy pola Huski.*

Prihopk.

* W Niżnim Nowgorodze je šo 6. oktobra w noz̄ dom węstego Iefremowa wotpalil. Psihi tym sta šo to njesbože, so Iefremow, jeho schyri dżeczi, jeho czeta a jena szkozobna dżowka w pkomjenjach swoje žiwjenje shubichu. Venoz jeho mandzesska a jene male dżeczo stej psihi žiwjenju wostalej.

Spomnjenje.

Hdzejz: Mje nicžo wiaz tak njestara.

Hdzejz je, hdzejz je ta klawna mhy
Thch stanow jednoth?

Hdzejz je, hdzejz je to pacholo
Kiz ma rhcj jednoru?

Won do pola my chzemy hicj,
Hdzejz pscheczel s pscheczelom
Sso hetfa towarich s towarzchom,
Tež wita s wjezelom.

Tam chzemy krón'wacj towarzstwo
A nowe snajownstwo,
Tam chzemy czeſcicj spewarstwo,
Poczesicj bratrowstwo.

Haj Budyschin to město je,
Hdzejz moja mysl dje,
Tam namakach Serbstwa wjezele,
Tam moja radoſej kcze.

Hdzejz je, hdzejz je ta luba noz̄,
Kiz sabycj njemogu,
Hdzejz je, hdzejz je ta myßliczka,
Kotraž mje wobsboža.

Hdzejz ſu, hdzejz ſu te knježniczki?
Jich spew njesabudu.
Hdzejz je, hdzejz je ta hodžinka,
Hdzejz prajach: „Domoj du.”

Jedyn haſ II.

Kak

lozom

Hans Depla

w ořitaj

a

n

Mots Tunka

ludzi polda

* * *

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Hdzejz dha th twoje cigarr bjeresch?

Mots Tunka. Ja žane cigarr njeſheru, ja je ſupuju.

H. D. Nō, to ſo ſamo wě, ſo ſ mojimi ſlowami hinal mienjene njeje.

M. T. Ale cžoho dla ſo takle praschesch?

H. D. Ja chzich cži powjedacj, ſak ſo ludzom druhdy

dje, hdyz cigarr ſupuja; pſhetož ſandženu njedželu po kenschach běſchtaj dwaj pacholoi ſ jenemu khalamarjej na wžy pſhishkoj cigarr ſupowacj a pſhi tym bě ſo jenemu ſtačo, ſo bě jemu wiňowa kicj ſa pſaszu wiňaja wostala — a bě teho dla potom wulka hara.

M. T. Hm, dha njech tajki člowejek pięknie wočzi roſdżera, ſo by ſpoſnał, ſchto je cigarra a ſchto je wiňowa kicj.

Važne sa foždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſteje drasty po spodžiwnje tunjej placzisnje na žitnych wifach w hofczenzu f stotej hwesdze po 1 skhodze.

Tuton skład wopſchija jara rjane a duschne ſymſte nadžukne a paletoty, jaqueth a jaquetske ſuknje ſa nashymski a ſymſki čož, pěkne ſuknjane a croisejowe horne ſuknje, jaqueth a jaquetske ſuknje ſa bukſkina, veloura, bismarka a friſena, jaqueth wot najmoderñich jendzelskich a nemſtich fabrikatow; dale:

ſkolovy a lažy ſa bukſkina a ſatinu ſa najlepſich tukrajnich a wukrajnich fabrikatow;

havelockſe mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſtroki, džeczaze drasty, bojerske a hontſke joppy a t. d., wſchitko po placzisnje tunich placzisnach.

☞ Denož w stotej hwesdze na žitnych wifach po jenym skhodze. ☞

Połnoznonemſke ſjenoczeńſtwo.

Khlamy

platowych a wureſnich tworow

Reinholda Hartmannu iiii.

23 na ſerbſkej haſy 23

ſo pſchi potrjebje dobrociwemu wobkežbowanju poruczeja. Sprawne poſtuženje. Tunje placzisny.

Pſche położenie khlamow.

Czeſczenym Sſerbam Budyschina a wokloſcze dowolam ſebi ſa nawiedzenju dacj, ſo ſym ja ſwoje

żeleſotworowe khlamy

do mojego domu na róžku ſerbſkeje a žitneje haſki pſche położil. Po možnoſći tunje placzisny lubjo, podpiſuju ſo
ſi poczeſcowaniem.

W Budyschinje, 17. oktobra 1868.

A. Viſcher.

Aukcia palneho drjewa.

W leſowym reuiru ryzejekubla Žympla budje ſo wutoru 27. oktobra dopočnia w 10 hodžiach

100 kloſtrow ſuchoſeho klojnoweho ſchępoſeho drjewa,
35 kuleczkoweho drjewa
ſa hotowe pjeniſey na pſchedadzowanje pſchedadwej.

Šromadzisna pola turjowſeho ſorbarka.

W Turjom 15. oktobra 1868.

A. Preiſler, hajnik.

Lubym ſerbſkim frajanam

dawam ſ tutym ſ nawiedzenju, ſo tež na tuton budyski hermanek pſchitnu a proſchu lubykh ſſerbów, ſo býchu mje tež tón ras wophtali, woſebje teho dla, dokelž ſym mój drastowych ſkład ſ dobrymi ſymſtymi drastami nanajlepſje wuhotowaſ. Dobra a tunja twora ſo ſarueža. Mój ſkład je pódla knjeſa pſchelupza Wehle na miążowym torhosheju a na ſirmje ſ poſnacju.

Drastowy magazin

A. Šodana ſ Draždau.

100 kózow mydlarskeho kalka ma dla ujedostatka rumnoscze tunjo na pſchedan

C. A. Lehmanu, mydlar
na horniczerſkej haſy.

Mojim lubym ſſerbam

porucžam ſo ſ mojim ſkładom čiažnikow (ſegerjow) wſchitlích družinow w najriēnſchim a najbohatschim wbjerku, woſebje na ſlēborne cylindrowe a anſtrowe čiažnikni kedžne cijenju a ſym je runy pucž ſe Schwajzarskeje doſtaſ. Tež ſo wſchitke možne porſedzenja čiažnikow a hudžbnych hraſidlow woſebje derje a tunjo pod 11etnym rukowanym wobstaraja.

☞ Tež pſchispominam hiſčeje, ſo ſym ja ſerbſke je ryče runje tak mózny, kaž uémſkeje.

W Budyschinje J. G. Schneider.
na bohatej haſy njeſaloſo poſta. čiažnikar.

Wſchitke družiny rjaneje pſcheniczeje muki, ržaneje muki, czorueje muki a woſtrubow ſu ſtajnije po jara tunich placzisnach na pſchedan w mlynje w Bréſyuzy pola Delneje Hörli.

Jan Wanž w Drobach.

Wſchitke družiny rjaneje pſcheniczeje muki, ržaneje muki, czorueje muki a woſtrubow ſu ſtajnije po jara tunich placzisnach na pſchedan w mlynje w Bréſyuzy pola Delneje Hörli.

W. Ackermann.

Sa tých, kíž žu na wocži bědni!

S najwyszej konzezjiu wuhotowanu
kwětosnata woprawdita

Dr. Whitowa wodžicžka sa wocži

wo kotrejž woszehným skutkowanju ſu ſo hžom wot lěta 1822 pschehwědcžili, ſo à flacon 10 nřl. ſtajne čerſtwa ſeže psches jenicekho fabrikanta Traug. Ehrhardta w Grossbreitenbachu w Thüringskej a ſym ja knieſej Em. Menznerej w hrodowskej haptlyž w Budyschinje porucil, ju ſa mne pſchedawacž.

Tyžazh thwalbu dawazyh listow a wopisnom se wſchitkých ſtronow žwěta pſchipoweduja jeje woſzbe ſbožomne ſkutkowanje.

Samhne naſhonenje dawa ſtajne najlepſhe wopolaſmo.

Wam k džacej a mi k wjeſelu ſa pjerom pſchimam, Wam wofſewicz, ſo moja žona, zdele lěto na ſatrafchnu egiptowſku wokolu khorocž czerpjeſche, wſchitke naložene brédky ničo njepomhachu a běch ja teho dla wſchu nadžiū ſpuſcheſil, ſo wona ſwoje widzenje hdy ſaſo doſtanje: wona bě ſlepa.

Wot wſchelakich ſtronow mi tež Dr. Whitowu wodžicžku ſa wocži radžachu a po wutrijebanju přenye bleſchi běchtej wocži, džakovano Bohu, hžom wjele ſépschej, a po wutrijebanju druheje bleſche ſtej woně ſtrewej. To ſo radoſce dla njemožu ſylſow ſdžerječ a praju Wam, kaž tež jeje dželarjej knieſej Traug. Ehrhardtę, ſwoj najwutrobiuſki džak a ſbožoſcheče.

Oberſtoppel w Kurheſenſtej, w meji 1867.
Johannes Henning.

Aufzia.

Srjedu 28. oktobra t. l., dopołnja wot 9 hodžinow budže ſo w Trupinje pola Rakez

28 floſtrow tſchěſkow

na pſchedadžowanje pſchedawacž, na cjož pſcheproſchuje G. Säuberlich.

Aufzia drjewa a Ɍanja.

Srjedu 28. oktobra t. l. dopołnja wot 10 hodžinow budže ſo w huczinjanské holi pola Lěſkeje

88 hromadow ležoweho Ɍanja

a po dobroſdacžu

30 floſtrow ſuſchizowych ſliplow ſa hotowe pjeniſey na pſchedadžowanje pſchedawacž.

Grabinſke Schall-Miaucourſke hajniſke ſarjadniſtwo w Maleszechach.

Sachſa.

C. G. Grohmann sen.

na jerſowej haſy čo. 263

porucza pôdla ſwojeho ſuknoweho ſklađa tež wulki wubjek buſkina k holoſam a ſuſnjam we wſchelakich barbach a muſtrach a lubi pſchi najlepſchim poſluženju najtunishe placiſin.

Prämiirowany w Parisu 1867.

Pſche kóždy faſchel,

dybawoſcz, ſazwanje, boſoſz na bróſce a wobčezenje w ſchije je pſches ſwoje wulki najlepſki brédk

G. A. W. Mayerowy bróſtſyrop *)

ſ Brótſlawja.

Pſched falschowanjom ſo warnuje.

*) Wot tuteho ſhropa ma jenož ſklađ a pſchedawa jón w Budyschinje Heinr. Jul. Lincke, we Wotrowje B. Scholte, w Budotezach H. Lehmann.

Epileptiſke widliſcheža (padazu khorocž) ſahojí

ſpecialny lěkar ſa epileptiju Dr. O. Kiliſch w Barlinje, Jägerstr. 75/76. Wonkowſkih pſches liſty hoju. — Hžom pſches 100 ſahojených.

Dwójzy cjiſczeny pensylvanski petroleum wedojaku a niejmjerdžazh, najlepſchi dwójzy raffinirowany ſalon - ſolarwolij

porucza najtunischo

C. A. Lehmann, mydlar
na hornejerſfej a žitnej haſy.

Šeſtowaze piſma kniharnja Smolerja a Pječa ſupi:

Miſionske powesje, wudawane wot H. Seilerja, wot lěta 1847—49.

Sernicila, wudawana wot B. Smiſha wot lěta 1851—1852.

Powjeftwo Tichtoweje a Kunžy ſ Ramenawa hlowyrubanja 1818.

W kniharni Smolerja a Pječa ſu ſleſdowaze protyki na lěto 1869 doſtač:

Pſchedženak. Protyka ſa Serbow. — $2\frac{1}{2}$ nřl.

Ameiſenkalender. — 5 nřl.

Auerbach's Volkskalender. — $12\frac{1}{2}$ nřl.

Ilſtrirter Familienkalender (ſ pſchidawkom: Schiller's Gedichte). — 5 nřl.

Ilſtrirter deutscher Familienkalender. — 4 nřl.

Löbe's landwirthſchaftlicher Kalender po 18 a $22\frac{1}{2}$ nřl.

Menzel und Fengerke's landwirthſchaftlicher Kalender.

2 dželej. po $22\frac{1}{2}$, 30 a 35 nřl.

Norddeutscher Hans- und Historienkalender (ſtolpjanſki).

— 5 nřl.

Wirth's Deutscher Gewerbeſkalender. — 10 nřl.

Datumzeiger (to je protyka w papierkach k poſznenju na ſeženu. Kóždy džen ſo jena papierka wottorhnje). — 8 nřl.

Wot podpisanych je knjeg mydłofabrikant

Moritz Lehmann w Budyschinje

głowny depot naszych fabrykatorow sa Budyschin a wokolnoścę dostal a porucząm te same dobrociżwemu wobledżbowaniu.
W Berlinie w oktobru 1868.

Fabryka stearinowych świezow

A. Motard & Co.

Na przodkstejaze dźiwajo porucząm ślebowaze śwęzhy po tunich fabrykach placzisnach:

prima qualité żółteho winskeho pakowania	4.	5.	6.	8.	pr.	fl	po 11 ngl.
" " miodreho	=	=	=	=	4.	5.	6.
" " do.	=	=	=	=	4.	5.	6.
secunda "	do.	=	=	=	4.	5.	6.
tertia "	do.	=	=	=	6.	=	6.

S poczęszczowanjem

Moritz Lehmann na bohatej haſy.

Restaurazia Volksgarten

ſ napſhęca ſteatra a noweje měchęzaſteje ſchule
porucza ſo cęſczenym ſerbam Budyschina a
wokolnoſcę ſ najlepſchim piwom wſchelakich druži-
now, ſ drugimi ſymnymi a czoplymi pićzemi, kaž
też dobrej czoplej a ſymnej jēdzu po uajtunischiſ
placzisnach.

Herrmann.

Žiwność na pschedaní.

Za ſym wotmyſlenh, ſwoju w ſteglowje pola Nje-
hwacziela ležazu, wumjenka a renty ſwobodni žiwności,
16 kózow pola a ſuki, kaž tež 4 kózhy leža wotſhijazu,
pod ſpodochnymi wuměnjeniami pschedaní. Wſcho dalshe
je pola wobſedžerja ſhonicz a w Budyschinje na ſwon-
kownej lawſtej haſy čzo. 755 po 1 ſtobdze.

Michał Ćzornak.

Hórke palenzy a liqueury.

Boonecamp of Maagbitter, blescha po 5, 10 a 20 ngl.
Kölnski magenbitter, bl. po 6, 12 a 20 ngl.
Daubikowh liqueur, bl. po 10 ngl. a 1 tl.
Drajdžanski ſtrowotny magenbitter, bl. po 10 ngl.
Eisenmagenbitter wot Freyganga, bl. po 10 ngl.
Franziskanski ſelowy magenbitter, bl. po 15 ngl.
Malakow, rufski magenbitter, bl. po 5 a 10 ngl.
Birnański ſtrowotny magenbitter, bl. po 4, 7 a 12 ngl.
porucza Heinr. Jul. Lincka.

Šwój ſkład dobreho stareho mięjneho a płokarskeho
mydła, kaž tež
ff. němiske, jendželske a franzowske
parfümerije a toilettne mydła,
ff. wolijs a pomady ſa wloſy,
ff. halsku pschenicznu ſchterku,
fryst. a falcinirowanu ſodu,
prima belgiski ſolomas a t. d. a t. d.
porucza ſ dobrociżwemu wobledžbowaniu
m y d l a r n j a
Moritz Lehmann na bohatej haſy.

Nakładnikaj: Smoleń a Pjech. Cię L. A. Donnerhaka w Budyschinje.

Wjazy centuarjow dobreje stareje aktoweje papierh,
ſa klamerjow ſo hobiazeje, w zyltm a po kniħach naj-
tunischi porucząm, ſo bħi ju wurumował.

Mydłarnia Moritza Lehmannna na bohatej haſy.

Wjazorh ſory stareje jara dobreje ſolh (Aescher)
ſ hnojenju ma hisčče najtunischi na pschedaní
Moritz Lehmann na bohatej haſy.

Parafinowe śwęzhy

we wſchelakich družinach porucza
Moritz Lehmann na bohatej haſy.

Murjerjo móža pola podpihanego trajaze dželo dostacj.
August Marcha, murjerski miſchr.

Jena dželaczeriſka familia ſo ſ nowemu lěta 1868
na rycerku w ſownjowje pyta.

Serbska protyka Pschedzenaf je wuschała.

Lužican čo. 10 je wuschoł.

Bóh luby knjeg wohradzi namaj džensa rano $\frac{1}{2}$ hodziny ſtrowu džowčičku.

W Nowej Wsy, 22. oktobra 1868.

J. A. Pohonč, wučer a
Emma Pohončowa
rodz. Fahnaurec.

Jako ſluhjenaj porucataj ſo:

Louisa Bertramec,
Bohusław Wańko,
wučer.

Pakosnica, Běla Woda
18. oktobra 1868.

Listownja.

Knjezej wučerzej Nyčcy w Essenje: Pjenjezy do-
ſtachmy a pósłachmy Wam k wurunaju někotre malič-
kosće. — Tón serbski knjeg, kiž w Kölnje přebywaše,
je ſo wondano zaso do Budysina wrócił.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař
J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwortlētna předpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swęte podawki. — Spewy. — Ze Serbow: S Wulfrancijz. S Worlej. S Cierwjenjch Nohliż. S Budyschina. — Hanß Depla a Mots Tunla. — Cyrkwinśke powięscze. — Nawěštnik.

Płaćizna žitow a produktow w Budyšinie.

24. oktobra 1868.

D o w o z :	Płaćizna w pŕerezku na wikach, na bursy,			
	wyšsza.	nižsza.	najwyšsa	najnižsza
Pscheńza . .	6 5 —	5 25 —	6 7 5	6 —
Rožla . .	4 25 —	4 20 —	4 25 —	4 20 —
Ječmjeń . .	4 5 —	4 —	4 7 5	4 —
Wóz . .	2 25 —	2 15 —	2 25 —	2 22 5
Hróč . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Wóla . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Raps . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Jahy . .	7 5 —	— — —	— — —	— — —
Hejdusčka . .	6 20 —	— — —	— — —	— — —
Kana butry . .	— 25 —	— 23 —	— — —	— — —
Kopasłomny . .	— — —	— — —	— — —	— — —
Zent. žyna . .	1 20 —	1 15 —	— — —	— — —
Lane žymjo . .	— — —	— — —	— — —	— — —

Spiritus placzesche wczera w Barlinie.

18 tl. 15 nsl. a 17 tl. 20 nsl.

pscheńza 72—76 tl., rožla 50—59 tl.,

(toje: sa 25 pruskih tórow.)

rēpikowy woli (nječiſćený) 9 tl. 15 nsl. —
(Cziſćený, kaž so w Budyſchinje pschedawa-
stajnie něhdže 1 ½ tl. drôžski.)

Czahi saſſkoſchlesyńskeje želeſnicy ſ Budyſchina.

Do Dražđan: Rano 7 h. 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 5 m.; pschi połnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 38 m.; w nož 1 h. 17 m.

* Pschiſanknenje wot a se Žitawy a Žiberza (Reichenberga)
† Pschiſanknenje do Žitawy.

Pjenježna placzisna.

W Lipſtu, 28. oktobra, 1 Louise'or 5 toler 17 nsl.
2 ½ np., 1 połnowažazý čierwieny stoty abo dułat 3 tl.
6 nsl. 8 ½ np.; winiške bankowki 88 ¼ (17 nsl. 6 ½ np.)

Najnowsche.

San Francisco, 24. oktobra. Semjerzenje,
kotrež je tu wódanjo było, je poł milliona dolla-
row schkodu načiniło. Nekotre wózky buču wot
njego zhyte wutupjene.

Southampton, 27. okt. W kraju Ecuador
(w połoniſkiej Americy) je psches požlenje semjerzenje
54,000 čłowjekow wo žiwenje pschiſchło. — Kraj
Peru, hdzej je semjerzenje tež žałoznu schkodu na-
činiło a psches 10,000 ludzi morilo, chze ſebi k
nowotwarbam 10 millionow požecic. — W Luisy
bu wot semjerzenja 167,000 centuarjow falpetera
ſkazanych.

London, 28. oktobra. Wóndanjo je w New-
Orleans'u (w amerikanskej uniji) ropot wudyril a
je pschi tym 10 čłowjekow wo žiwenje pschiſchło.
Wina tuteho ropota je pječza wosba nowego psched-
zydy amerikanskeje muije, czejež dla běchtej ſo dwě
stronje swadžilej.

Madrid, 28. oktobra. Minister finanzow,
knjes Figuerola, je wulicíž, ſo dyrbi Schpaniſka,
ježi chze něčiſchi čaž ſ cjeſcžu pschětracj, 600
millionom frankow požecic.

Barlin, 28. oktobra. Hrabja Biemark, kotre-
hož kipra strowoſcž ſebi hishcze dale měr a połoj
žada, hishcze někotre ujedžele na ſwojim kuble w
Pomorskej wostanje a njemože teho dla pschi wote-
wienju krajneho ſejma pschitomny być.

Barlin, 28. oktobra. Wulke hamory a želeſo-
lijernje Königshütte w Schlesyńskej je kralowſki
ſiflus ſa 626,000 toler pschedał.

Sakška. Sañdżeneho 25. oktobra je šo sažo kruch noweje lipskodraždžanscje železničy — mjenuižy wot Döbelna hac̄ do Rožena — wotewrili a šo někto po nim jēdži.

Bórsy po nowym lęże pschižajne žudy (Geschwornen-gerichte) do žiwjenja stupja, kaž draždžanske nowinu po-wjedaja. Tute pschižajne žudy směja tajke pschëstupjenja wužudžic̄, na kotrež je 6 lét khostarnje (Zuchthaus) abo wjožy postajene. Pschi tajkim žudženju je statny rježnif, kij pschëstupnika sjaownje wobskoržuje a namjet staji, kaſtu schtrafu ma wón dostac̄. Tón pschëstupnik ſo potom sjaownje pschëžtyschuje, ſwédy maja ſwoje ſwédczenje wotpožožic̄, a pschedzyda pschižajneho žuda, kij je naj-bóle direktar wokrejsneho žudniſta, tu zyku węz wjedže. Po ſkónčenym pschëžtyschenju a ſwédczenju ſo pschëstup-nik ſam abo psches ſwojeho rježniku ſarhežuje. Temu wſhemu dwanac̄o pschižajni (Geschworne) ſ mérrom pschi-požlužhaju a pschedzyda žuda jím ſkónčnje praschenje abo někotre praschenja prjódkožoži, w nastupanju teho, hac̄ je pschëstupnik winowath abo njerwinowath. Pschi-žajni na to do podlanskeje ſiwy stupja a tam radu ſkładuji. Hdyž ſu ſ tym hotowi, wróčza ſo do ſale a wupraja ſwoje ménjenje. Proja woni, ſo je wob-skorženy njerwinowath, dha ſo tutón hnydom na ſwobodu pschëži, proja pak pschižajni, ſo je wón winowath, dha egi žudničy, kij ſu tež pschitomni, hnydom schtrafu wob-skorženeho postaja.

Pschižajno wužudženju pschižajneho žuda nježodži ſo appellirowac̄, khiba ſo je pschi žudženju něšto wažne pschehladane, a teho dla tajkemu, kij je wožudženy, je-nož hisčeje kralowske wobhnadženie wysche wostanje.

Pschižajny dyrb̄i kóždy býc̄, kotrež létne 10 toleř krajnych dawkow da abo je pschi ſwoim ſtudowanju na gymnasiju ſ najmjenjscha tak mjenowanym maturitatne pruhowanje wobſtał. Tajlich, kij dyrb̄ia po tajkim pschižajni býc̄, gmeinstki prjódkeſtejer abo mějchczanska rada napishe a jich ſapiš potom psches žudniſki hamt do wokrejsneho žudniſta pschiždže. Tuto wubjerje na prjódkeſteaze lěto ſ tých napisaných tak wjele, ſo na kóž-dyh 1000 duschow jedyn pschižajny pschiždže. A hdyž pschižajny žud w hromadu ſtupi, dha wokrejsny žud ſ tutych wubranych ſ nowa 36 wuswoli a tucži maja pschi wužudženju pschëstupnikow ſpomnjeneho lěta ſobuskuſkowac̄, ale w kóždym jenotliwym padze jenož dwanac̄o.

Pschižajni žanu ſdu a žane pjenjezne abo druhe ſarunanie njeđostanu, ale dyrb̄ia zyky čaž, w kotrež ſo pschižajny žud wotdžerži, w tym abo tamním měscze ſa ſwoje pjenižsh živi býc̄. Teho dla ſebi ſalon žada, ſo móže jenož tón pschižajny býc̄, kij ſa lěto ſ naj-mjenjscha 10 toleř krajnych dawkow da, pschetož wo tajkim ſmě ſebi jedyn myſlic̄, ſo wón tejk wobžedji, ſo budze ſo něšto čaža w měscze na ſwoje khóſty ſdžer-žec̄ móz. Khudy abo mjenje ſamóžny po tajkim pschi-

žajny bytž nježmož; pschetož wón te khóſty, kotrež ſu ſ tym ſwjasane, njeby wudžeržec̄ mož. A hewal tamny hisčeje pschižajnic̄, ſo ſo Jadyn, kij je ſa pschižajneho wužwoleny, ſarjez nježmě na ſudženje pschižec̄, khiba ſo je 60 lét starý abo czežko khory. Schtóž jako pschižajny njerſchiždže, ma hac̄ do 200 toleř ſchraſy ſaplačec̄ a wſchē khóſty ſarunač, kij ſu psches jeho njerſchitomnoſc̄ nastake.

Wulki wětr, kij ſaňdženu nježelju tež w Sakſkej mě-jachmy, je tu a tam ſchody načinik, woſebje we wje-tſchich městach, hdzej je wjele wuhnjow ſpawalač.

W Bohrje pola Kingborka ſu ſo 24. oktobra bró-žen a drjemienž kublerja Donatha, bró-žen a ſwiniažy khlew kublerja Ettricha a bró-žen a kolnia kublerja Nie-mera wotpalike.

W Riesh je 25. oktobra wěsta Henrietta Grobzerez, kotaž tam pola inspektorja dwórníſcheža w ſkuźbje ſteji, k njeſbožu pschižtka. Mjenuižy jako wona bjes tym, ſo ſo jedyn čaž rjadomashe, hac̄ runje bě jej to ſakasane, psches ſoliu džeske, panž wona a bu jej jena ruka pschë-žedženy. — W Alteibawje ſu ſo 22. oktobra domske ſtaſza Schneiba wotpalike. Kāk je wohen wuſhol, njeje ſnate.

Teho majestoscz kral Jan je ſa tých, kij ſu w Schwajzarskej psches powodženje ſchłodowali, 300 toleř darił.

W bliskoſci Lipſka bu wóndanjo tamníſhi mějchczan ſindler ſaraženj namakany. Snate bě, ſo bě wón 300 toleř pschi ſebi měk a dokež te pschi nim njenamaſkaču, dha je ſindlera wěſeje někaiſ ſkóſnič nadpamk a jemu po jeho ſaraženju tute pjenjeſy rubil. Wyſchnosc̄ je 100 toleř myta ſa teho wuſtajka, kotrež teho mordaria wunamaka.

W Lipſku bu wóndanjo jenemu rježnikej w tym čaſku, jako bě wón k wobjedej wuſhol, 1000 toleř krai-nených, kotrež bě wón někotre hodžinu prjedy ſa někoho wuplačene doſtał. Paduſchi běku dwoje durje pschela-mali a potom hisčeje jenu kommodu, ſo běku k tym pjenjeſam pschižtli.

Pružy. W połnóznonemſkim wójsku licji někto jedyn infanterieregiment 57 wyskich a 1613 wojałow; kóždy starý regiment pruskeje gardy 69 wyskich a 2107 wojałow; jedyn bataillon tſelzow 32 wyskich a 534 wojałow; jedyn kavallerieregiment 28 wyskich a 712 wojałow; jedyn regiment polneje artillerije 88 wyskich a 1664 wojałow; jedyn regiment artillerije ſa twjer-džisn 45 wyskich a 873 wojałow; jedyn pionnierbataillon 18 wyskich a 503 wojałow a jedyn trainbataillon 12 wyskich a 227 mužow.

W dleſchim wuradžowanju, hac̄ ma ſo Rendsburg do twjerdžisn pschewobročic̄, je ministerſtwo ſkónčnje roſrižnylo, ſa dyrb̄i tuto město njerwobtwjerdžene wostac̄.

Kral Wylem je šo 24. oktobra rano we 8 hodžinach do Potsdama wróćil.

Pruski poſkanz na awstrijskim dworje, baron Werther, a pruski poſkanz na jendželskim dworje, hrabja Bernstorff, staj w tyčle dnjach do Varlina pſchijeko. — Pruski poſkanz na franzowskim dworje, hrabja Goltz, je jara khor.

Kral je ministerpschedſydu hrabju Bismarcku, kij bě hac̄ dotal czechny oberſt (polkovnik) 7. czechkeho regimenta landwehrskich jehodnych, sa czechneho obersta 1. magdeburgſleho landwehrregimenta No. 26 pomjenoval a jeho ſ dobom à la suite magdeburgſleho kürasierregimenta No. 7 ſtaſil.

Ministrjo ſu wulicjili, ſo budze jim na pſchichodne ſeto něhdze 5 millionow tolef ſa krajne naležnosće po brachowac̄; ale žadny nowy daw̄k teho dla poddanam napokozeny njebudze, kaž barlinske nowiny pifchu, pſchetož ministerſtwo budze ſebi ſ papjerjanym pjenjesami, kij „Schätz-Anweisungen“ rěkaja ſ pomhac̄, a ſwoj doch ſ dohodow bližszych lēt ſarunac̄ piftac̄, dokelž budze te po jeho wotčakowanju potom wjetſche. — Niedostatk spomnjenych 5 millionow je pſches to naſtał, ſo je pōſtske porto ſa liſtu 2 millionaj tolef mjenje wunjeſlo a dokelž je w naranskich Prusach wulka nusa byla a tam njeſzu dawki wotwieszej moſli.

W ſtria. We wubjerku ſhromadneho awstrijskeho ſejma we Winje ſo wondanje wo wojerske naležnosće awstrijskeho khejorſta jednaſche. Ministerſtwo žadasche, ſo by awstrijske wójsko 800,000 muži ſylné byle a dokelž ſo to wubjerkel trochu wjèle ſdasche a wón teho dla ſ wſhemu ſwolic̄ nočzysche, dha wuftupi kanzler baron Beust a dzerzesche dleſchu ryc̄. W tutej ryc̄i ſpomni wón na to, ſo Awſtria ſ Franzowskej a Jendželskej w dobrzym pſcheczelſtvo ſteji a ſo je Italſka pſchecziwo Awſtriji tež pſcheczelne ſmyſlenu, ale ſo jenož kóždy króč cžinic̄ njemöže, ſtož by čhyka. Schtož Prusku naſtupa, dha nima Awſtria pſchecziwo njež žane myſle na wječenje a ſ Ruzowskej pifta wona po móžnosći pſcheczelſtwo dzerzec̄. Pſchi tajlich wobſtejenjach njeby drje Awſtriji žaneho wulkeho wójska trjeba bylo, ale dokelž ſo ſda, ſo moſla w ſwojim čaſhu wójna bjes Franzowskej a Pruskej wudhyic̄ a ſo ſnadž njeſkoj a hara w Rumunſkej a Turkowskej wudhyri, dha dyrbi awstrijske ministerſtwo ſylné wójsko mēc̄, ſo ſo w padze wójny njeby žaneho njeſchecela bojec̄ trjebalo, ale wjèle wjazy pſchi kóždej ſkładnosći ſwoje mózne ſkłowo prajic̄ moſlo.

— Po tajlich ſłowac̄ je wubjerk wſho pſchiswolik, ſtož ſebi ministerſtwo w naſtupanju wójska žadasche.

Wyschnosć je olomuzſkemu arzbiskopej 20,000 ſchēnakow ſchtraz̄ napokožiela, dokelž wón te alty, kotrež roſwérowanje žentworow naſtupaja, ſudniſtu wudac̄ nočze. Hac̄ dotal bu w Awſtriji mijenjzy roſwérowanje wot

duchovnſleho ſuda wujednane, po nowiſkim ſalonju dyrbi paſ ſo wot ſwětnych ſudníkow ſtac̄, pſchecziwo cžemuž ſo ſpomnjeny arzbiskop teho dla ſapjera, dokelž, kaž wón praji, konfordanat a po tajſim duchovnſle ſudniſtwo hſchecze horjeſběhnjene njeje.

S Prahi je w tu ſhwilu mało ſkyschec̄, dokelž tam krute wojerske knieſtvo knježi a ſu wſchitke czechle nowiny ſakasane, tak ſo je czechemu ludej wſcha ſkładnoſc̄ wſata, ſwoje měnjenje wuprajic̄.

W elgiſka. Čudomny krónprynz poſzina w ſwojej ſtrouſci pſchego hubjenſchi byc̄ a je strach, ſo wón bory ſumrje. Wón je na wódnizu wutroby khor a ta ſo, kaž je ſnate, jara czechko ſahnac̄ da. Dokelž belgiſki kral žaneho druheho prynza nima, dha by to dla pſchichodneho wobſadženja belgiſka thróna ſwoju wobcežnosć mēlo, hdýž nětčiſchi kral wumrje, dokelž ma wón jenož hſchecze dwē prynzeſhnye. W Belgiſkej paž žana žonska kralowac̄ njeſmje.

Franzowſka. Khejor Napoleon je tym, kij ſu pſches powodženje w Schwajcarſtej ſchłodowali, 20,000 frankow (nortow) poſklaſ.

Franzowski ſejm budze najſkerje ſrijedž měſaza decembra hromadu powokany.

S Parisu piſaja, ſo je tam předawſcha italska kralowa Isabellu pſchijeta a někotre dny pſchebhywala.

Schpaniſka. Hac̄ dotal je w tutym kraju wſho w dobrym porjadku wostało a njeje nihdze žadny nowy njemér wudhyr. Nětotsi zufy poſkanzu, jako amerikanſki, jendželski, italski a pruski, ſu ſe ſchpaniſkim naſhwilnym knieſtivom hžom do wěſteho ſwiaſka ſtupili, a ſamón bamžowý nuntius (poſkanz) ſo pſchecziwo njeju pſcheczelniwie ſadžerži.

Na to praschenje, ſhoto ſchpaniſka budze, hac̄ krafeliwo, kaž dotal, abo hac̄ ſo ſnadž do republiki pſchewobroczi, ſo hſchecze pſchego wotmoſtowicz njeſodži.

Hac̄ dotal je jena ſtrona ludži w ſchpaniſkej, koſiž by ſchpaniſku najradſho ſe ſuſeđnej Portugiſyſkej ſjenoczili, druhý ſu ſa republiku. Hewak ſo ſa pſchichodneho krala podthkuje wójwoda Montpensier, jedyn ſyu předawſcheho franzowskeho krala Louis-Filippa, dokelž je ſe ſotru kraloweje Isabelle ženjeny, dale Don Carlos, ſyu předawſcheho ſchpaniſkeho prynza teho ſameho mjenia, kij mějſche po prawym wjazy prawa na ſchpaniſki thrón, džyžli Isabella. Wysche teho měnja nětotsi, ſo ſnadž ſo jedyn ſ tych ſchpaniſkich generalow ſa krala wuſwolic̄ da, dokelž maja tam někole wojazn wſchu móz w rukomaj. Duž budze drje najſkerje hſchecze wjèle ſchparanja, předy hac̄ w ſchpaniſkej wěſty a wěry porjadku doſtanu, wobſebe dokelž knieſtivu tež jara na pjenjesach pobrachuje.

Schwajcarſka. Škoda, kotrūž ſu tudy wulke wody načzinile, ſo na wjèle millionow woblicža, a ſchwaj-

zarjo žami pytaja, kak výchu wobščkodženju někak pom-
hac̄ mohli. Tak je so hac̄ dotal w Baselu 170,000
frankow, w Bernje 54,737, w Zürichu 41,283 frankow
(nórtow) nařadao a pruski kral je tež 20,000 nótow
požlał.

R u s o w s k a. Namž je rušovskej synodze w Peters-
burgu pízmo píšiposłak, píšes kotrež won rušovskich
biskopow na zyrlinski konzil 1869 píše prošhuje a jich
pódla namówia, so by so grichistokatholicka zyrlkej s
romskokatholicka sjenocžka.

S p e w y.

Prěnje wopytanje rowa starýchich.

Spis̄h tu droha macžerka,
Spis̄h tu, luby nano;
Waju kłodna komorka
Nima horja žanoh'.

Staj bjes tym mi wumrjeło,
Jako w dusbje kłodzach;
Dobru nož mi njedaloj;
Ach! — duž žylsy ronjach.

Něk po lětach sieju tu
Srudny tréju lizy,
Ruzy w duchu poſkiezu
Wamaj — w mérnej hětzę.

Wsmiataj híšcze junfrócz džuk
Sa výchu horzu luboſcz!
Sarunacz njej' možno wſchaf
Waju prózu, scžerpnoſcz.

Mějtaj dale wotpocžink! —
Junu lónz ma ſpanje,
Vandželskeje truby ſyuk
Šbudži wěczne rauje.

Ach, něk saſo cžahnyči mam
Wot toh' žwiatoh' města;
Nadžiū pak njepuschežam:
Šbožnoſcz je nam wěsta!

Nyc̄ka.

Ze Serbow.

S W u k r a n c i z. Tudomna tak mjenowana staro-
lutherska šhula, kotaž běſehe dotal privatna, je něko
wot wýshnoſcze ſa ſjawnu wuprajena. Duž dyrbja něko
czi, kotsiž ſwoje džecži do njeje ſeſetu, wuežerzej tež
wjetsche myto dac̄ a w ſhulſtum nařupanju wſcho w
taikim rjedže džeržecž, kaž ſebi to krajne ſakonj žadaja.

S W o r k e z. Dopoldnia 21. oktobra wudhyri pola
tudomneho ſahrodnika Handrika woheň, kotrež w krót-
kim čaſu jeho tvarjenja, kaž tež tvarjenja ſublerja
Lipicža a khěžkarja Pana do procha a popjela píše-
wobrocži.

S Č e r w e n y č N o ž l i z je nam wóndanjo

Hartſtein truſhwu rědkie ežeſkoſcze píšinjeſč, píšetož
wona waži $\frac{3}{4}$ punta a je někto we wudawařni Serb.
Nominoř wiđeč.

S B u d y ſ c h i n a. W nož wot ſaňdženeje ſoboth
k njedželi, něhdje w 12. hodžinje, je na tudomnym
dwórnischem na ſubi teho tvarjenja, w kotrymž ſo direk-
zia a restaurozia namaka, woheň naſtał, kotrež, wot
žylneho wětra podpjerany, jara ſtrachny bycz pocžinasche.
Ale dokelž bě ſ města bóřh doſč pomožy píšiſhko, dha
bu woheň jenož na ſrijedžnu ſubju wobmjeſowanu.
Štož, kotrež ſu pod njej, njejžu wot wóhnja ničo
cžerpicž měte, ale cžim bôle wot wody, ſ kotrejž běchu
zyle ſavkawjene a kotaž je tež na wjerchu teje ſale,
hdež ſo na čaž čaka, ſwoje ſleďu ſawostajika. —
Woheň je píecja někak píšes gas wuſhok, ſ kotreymž ſo
čaſnik (ſeger) na tutym tvarjenju wobžmecžuje, a je
teho dla tak ſpěchne píšibjeraſ, dokelž tam jara wjele
papery ležesche; druhý ſaſo měnja, so je woheň ſ nje-
rodnoscze naſtał: ničo wěste pak ničion njeew.

S B u d y ſ c h i n a. Tudomne němske nowiny pi-
žaja: „Katholický Šserbja w Hornej Lužicy ſu ſwoju
píšiwiſnosce k romskemu ſtoku na jara ſjawnne waschnje
wopokaſali: woni ſu mjenujž bjes ſobu ſvérku k ſdžer-
ženju dweju wojaſow bamžoweho wójſka ſčinili. Hížom
na ſavorjenza t. I. bě ſo ſhromadžiſna k tajkemu wot-
pohladanju do Khróſcžiz powołała, na kotrejž ſo wýſhe
druhich ludži tež nimale wſchitzy katholický ſerbíž duchowni
wobdzěliču. Na tutej ſhromadžiſnie ſo wobſanku, na-
pominanje na katholicka Šserbow Hornej Lužicy wosje-
wicž, ſo byču ſwojeho ſhromadneho duchowneho wjercha,
romskeho bamža, ſ pjenježnimi píšinosaſkami podpjerali.
Tuto napominanje bu w „Katholickim Poſle“ wotcjiſtežane.
Na Michałka t. I. bě ſaſo ſhromadžiſna w Khróſcžizach
a bu wjeſkoh wunoſhle teje ſvérku wojſemjen. Šserbja
běchu 1016 tolež k podpjeranju ſwojeho zyrlinoh wjercha
nařadili. Tute pjenjež ſu hížom na bamža wotpožlane.
Píšivočožena bě na bamža jena ſerbíſta adreſa ſ kacžan-
ſkim píšeſložkom, w kotrejž bě prajene, ſo podpižani Šserbjo
ſ budnyſteje, kluowſteje, khróſcžanskeje, njebečžanskeje, ra-
dworſteje, ralbičžanskeje a wotroſteje wožadu te „wot
ních dobrowolnje a rad ſhromadžowane dary“ k bamžo-
wymaj nohomaj jako „pomož k motraženju njeſprawnych
nadpadow a nadběhow“ požoža. Tuta adreſa je w
Budyſchinje wotcjiſtežana a do rjaneho běložidžaneho
swjaſka ſapotožena. — Píšipomnič ma ſo, ſo w
Hornej Lužicy jenož něhdje 12,000 katholickich Šserbow bydlí.

S B u d y ſ c h i n a. Píšeſed někotrymi dnjami bě ſ
Dražđan pomjeſč ſem píšiſhka, ſo ſa zytu ſakfu Lu-
žizu píšižazym ſud do Budyſchini píšiindje a 27. oktobra
píšeindje kňes generalny statuy rječnik Dr. Schwarza
žem, ſo by ſ měščanskej radu wujednał, hdež by píši-
ſažny ſud ſwoje požedženja džeržał. A temu běſehe

měščanská rada hžom předavštu měščanské schulu poslala, kouz bě kniežerstvo tež sa dobru a kmanu spošnalo a t. generalny statny rychník je na spomnjenym dnu měščanské schulu wobhladovał a postají, źto ma ho tam hřečeje pſcheturicž.

Tudý ſu jara ſpokojni, ſo pſchibažny ſud ſem pſchindže, pſchetož pſchibažni ſ města wjèle tuniſho wotenu a město ſamo ſměje wěsty wuzitk, doſelž dyrbi kóždolétnje tójskto zuſtch pſchibažnych w měſcze tójskto čaſha živých bycž.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Na ſwěcze ſu tola dživni ludžo a ſa Trjebinom najdžiwniſhi.

Mots Tunka. Čžoho dla dha to?

H. D. Hlaj, tam paducham, kž ſu jich wobkramli, hřečeje paſenž ſa myto lubja.

M. T. Ale ſkto je tutu dobra duſcha?

H. D. Wěsty Euro, kž bě lětža jako malý khežkar ſydomnacje ſkopow wowna domoj khował a ſ tyž běchu jemu ſchthri najlepše kranýli. Nětko je móu woſjewit, hdy by tón, kž je te ſkopu kranýk, k njemu pſchiskoł a jemu to prají, dha by jeho bjes ſchraſy wostají a jemu hřečeje wysche teho někotre khaný paſenza dał.

M. T. Hm, to je wo prawdže dživony člowej!

Kheža čjo. 258 na Hornym Židowje je ſe ſwobodne ruti na pſchedan a je wſto dalsche pola wobžedzerja tnm ſhonicž.

Luzičan čo. 10 je wuschoł

a wopſchija: 1) Šprénjemu oktobru. Špěw wot Čžěſle. 2) Žeſda po pſcze. Poſvedanczo wot Čžěſle. (Sloněczenje.) 3) Moj bratſje, luby Micžo, na draſtu njedaj niežo. Špěw wot Seilerja. 4) Jedyň wopomněnſi wobjed w Moskwie. Špruſkeho pſchelozil Pjech. (Poſtracžowanje.) 5) Pſchi měřaczu na morju. Špěw wot Žorданa. 6) Po riapje Škytonochow. Špížal Žordan. (Poſtracžowanje.) 7) Někto ſ chemiſe. Wot Roſtoka. (Ekoneženje.) 8) Budyschina a ſ Lužiz. 9) Šeklowjanſki roſhlađ.

Ša

Žyrkwinskich přjódſtejerjow!

Pola Smolerja a Pjecha je ſa $7\frac{1}{2}$ nžl. dōſtač: Handbuch zur Kirchenvorstands- und Synodalordnung für die evangel. luther. Kirche des Königr. Sachjen. Eine Stimme aus dem Volke von K. F. Stelzer.

W tejle knižy ſu te ſakonſke poſtajenia, fotrež woſbeje žyrkwinskich přjódſtejerjow naſtuſuj, tak jaſnje roſtajane, ſo móže je kóždž lóžy ſroſhnicž. Wysche teho je doſpolny ſakon ſ wuwjedzenskej pſchifaſnju pſchidath.

Cyrkwinske poujſeče.

Wěrowani:

Michałska chrkej: Heinrich Julius Alwin Haſjen, baretždětar, ſ Amaliju Augustu Hennigeſ ſe Židowa. — Vjedrich Wylem Dieža, khežer a garbarski miſtr w Budyschinje, ſ Hanu Amaliju Poſtelez ſe Židowa.

Pětrowska chrkej: Jurij Racžka, wobhdeł w Budyschinje, ſ Hanu Schneiderez.

Křečení:

Michałska chrkej: Martha Augusta Ida, Jana Augusta Penicha, ſchtryparja na Židowje, dž. — Hana Amalia, Jana Bohumila Schumannna, wobhdełra na Židowje, dž. — Korla Ernst, Korla Hendricha Kloſa, herbſkeho mlynka w Brěſowje, ſ. — Helena Hedwigia, Pětra Adolfa Pötzinga, cigarroždětarja na Židowje, dž. — Emilia Hedwigia, Korla Augusta Nowaka, cigarroždětarja pod hrodom, dž. — Hana Marja, Jurja Handrija Wovocerja, žiwnoſcerja w Saſdomje, dž. — Hana Augusta, Jana Pietschki, kamjenjerubarja na Židowje, dž. — Marja Selma Camilla, Korla Hermanna Moritzha Haſka, wobhdełra w Rabezech, dž. — Hana Amalia, Jana Augusta Mitascha, krawza a khežerja pod hrodom, dž. — **Pětrowska chrkej:** Gustav Hermann, Jana Renęza, poſonča, ſ.

Zemrječí:

Džen 8. říjobra: Jurij Schäfer, murjer w Maſeſkezach, 47 l. 1 m. — 9., Handrij Domajsk Scholka, ſublet w Delnej Linje, 69 l. 10 m. 23 d. — 10., Jan Ernst, Handrij Schuster, ſahrodnika w Horniowje, ſ. 2 l. 8 m. 1 d.

Sledowaze piſhma kniharnja Smolerja a Pjecha ſupi:

Miſionske pouveſſje, wudawane wot H. Seilerja, wot ſeta 1847—49.

Sernicžka, wudawana wot B. Žmiſcha wot ſeta 1851—1852.

Povjedwo ſichtoweje a Kunžy ſ Ramenawa hlowyrubanja 1818.

W kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſledowaze prothki na ſetlo 1869 doſtač:

Pſchedzenak. Prothka ſa Serbow. — $2\frac{1}{2}$ nžl. Amerikenkalender. — 5 nžl.

Auerbach's Volkſkalender. — $12\frac{1}{2}$ nžl.

Illustrirter Familienkalender (ſ pſchidawkom: Schiller's Gedichte). — 5 nžl.

Illustrirter deutscher Familienkalender. — 4 nžl.

Göbe's landwirthſchaftlicher Kalender po 18 a $22\frac{1}{2}$ nžl.

Mentzel und Lengerke's landwirthſchaftlicher Kalender. 2 dželej. po $22\frac{1}{2}$, 30 a 35 nžl.

Norddeutscher Hans- und Historienkalender (ſtolpjanſti). — 5 nžl.

Wirth's Deutscher Gewerbekalender. — 10 nžl.

Patumzeiger (to je prothka w papierkach k poſjnenju na ſčenu. Kóždž džen ſo jena papierka wottorhne.) — 8 nžl.

Wotu pſche wiež a ſmolomýdko ſnateje dobroſeje poruča

hrodowska haptýka.

C. G. Grohmann sen.

na jerjowej haſy č. 263

porucja pôda ſwojego ſuknoweho ſtada tež wulki wubjerf bukſtina k holoſam a ſukniam we wſchelakich
barbach a muſtrach a labi pschi najlepſchim poſluženju naſtunishe placzisn.

Khlamy platowych a wureſnych tworow Reinholla Hartmanna jun.

23 na ſerbskej haſy 23

ſo pschi potriebje dobrociwemu wobledzbowanju poruczeja. Sprawne poſluženje. Tunje placzisn.

Wažne ſa koždeho.

Wulki wubjerf elegantneje muſkeje draſty po ſpodziwne tunje placzisnje na
žitnych wifach w hosczeńzu k ſtoej hwesdze po 1 ſchodze.

Tuton ſtad wopſchija jara rjane a duschne ſymiske nadſuknie a paletoty, jaqueth a jaquetſke ſuknie ſa
naſymiski a ſymiski cjož, pēne ſukniane a croifeſeſe horne ſuknie, jaqueth a jaquetſke ſuknie ſa bukſtina, veloura,
biſmarka a friſena, jaqueth wot najmoderniſkih jendzelskich a němſkih fabrikatow; dale:
holowych a lažy ſa bukſtina a ſatina ſa najlepſchich tukrajinych a wukrajinych fabrikatow;
habeloſke mantle, domjaze ſuknie, ſchlaſtroki, džecjaze draſty, bajeſke ſa hontske joppy a t. d., wſchitko po
ſpodziwne tunich placzisnach.

■ Tenož w ſtoej hwesdze na žitnych wifach po jenym ſchodze. ■

Połnožnonemſke ſjenoczeſtvo.

Wot podpiſanych je knies mydlafabrikant

Moritz Lehmann w Budyschinje

hlowy depot naſchich fabrikatow ſa Budyschin a wokolnoſci dostal a poruczam te ſame dobrociwemu wobledzbowanju.

W Barlinje w oktobru 1868.

Fabrika ſtearino w ych ſwézow

A. Miotard & Co.

Na prijedkſtejaze džiwojo poruczam hlebovaze ſwéz ſo tunich fabrikatich placzisnach:

prima qualité žolteho wiſkeho pakowanja 4. 5. 6. 8. pr. ſt. po 11 nſl.

„ „ módrého = = = 4. 5. 6. 8. „ = = 10 =

„ „ do. = = = 4. 5. 6. 8. na paket 8 =

secunda „ do. = = = 4. 5. 6. 8. = = 7 =

tertia „ do. = = = 6. = = = 6 =

S poczeczowanjom

Moritz Lehmann na bohatej haſy.

Epileptiske widliſcheza (padazu hloſceſa)
ſahoſi ſpecialny lekar ſa epilepsiju Dr. O. Killiſch
w Barlinje, Jägerſtr. 75/76. Wokowſkih psches
liſty hoju. — Hizom psches 100 ſahojenych.

Wjazh centnarjow dobreje ſtareje aktoweje papjery,
ſa khlamarjow ſo hodzazeje, w zlym a po knihach naſtuſiſko poruczam, ſo vych ju wurumowal.

Mydlarnja Moriza Lehmannua na bohatej haſy.

Wjazory ſóry ſtareje jara dobreje ſóly (Aescher)
k hnovenju ma hiſcze naſtuſiſko na pſchedan
Moritz Lehmann na bohatej haſy.

Dwojzy czisczeny pensylwanski petroleum
wodojaſny a nieſmierdzazy,
najlepſchi dwojzy raffinirowany
ſalon-solarwolij
porucza naſtuſiſko

C. A. Lehmann, mydlar
na horniczerſkej a žitnej haſy.

Varaſſiuſe ſwéz
we wſchelakich družinach porucza
Moritz Lehmann na bohatej haſy.

Murjerjo moža pola podpiſaneho trajaze dželo dostacj.
August Marča, murjerski miſčitr.

Swoj slab dobreho stareho myjneho a plekarskeho mydla, kaz tez
 ff. nemiske, jendzelske a franzowske
 parfumerije a toilettne mydla,
 ff. volije a pomady sa vlosy,
 ff. halsku pschenicznu schterku,
 kryst. a kalciniowanu sodu,
 prima belgiski kolomas a t. d. a t. d.
 porucza k dobrociwemu wobekzbowaniu
 mydlnia

Moritz Lehmann na bohatej hasz.

100 korzow mydarskeho talka ma dla njedostatka
 rumnosce tunjo na pschedan

C. A. Lehmann, mydlar
 na hornczerskej hasz.

Wiczowe a rheumatismowe wot- wodzerje

wot arkanista Sonntagha w Usczwiile wotwodzaja
 wscitko, sztoz wicz salozuje, s khoreho czepla won, a kluza
 jako westy hojazh kredek psche wicz a rheumatismu wscitkich
 druzinow, jako psche wobliczo, schiju, brust, a subybo-
 lenje, psche hlowazu, rucznu a nohowu wicz, psche kalanje
 w boku, psche drjenje w stawach, w khribcze a w bledrach,
 spche drjenje we wusjomaj a t. d. a ma je na pschedan
 w pakzjach s wukasenjom, kaf maja so trzeba, z
 po 15 nsl.

Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Dickowa foncezionirovana daloko
 wuwołana spodziwnje hojaza żalba,
 kotaż je so najbole kózdy ras jako dobra wopokasała
 porucza so w żerkach po 3 nsl. a po 12 nsl.,
 wot **hradowskie baptysi**
 w Budyschinje.

Pschedenak

abo

Brothka sa Šerbom

na lěto 1869

je w kniharni

Smolerja a Pjeha

sa 2½ nsl. dostacj.

Dwózny cijeczeny petroleum punt po 28 nsl.
 wodojasny solarwolij, punt po 18 nsl.,
 centnat po 5½ tl. porucza

Th. Schulz
 klempnarski mischr.

Chrop

jara rjaneje słodkoscje punt po 12 nsl. porucza
Ad. Rämsch
 na herczej hasz.

Aufzia flanja.

Schtwórk 5. novembra t. l. dopolnja w 9 hodzinach
 budje so na sderjanskim reviru 500 hromadow mocho-
 weho a jehlineho flanja, kaz tez khoinowe żerdze, po
 loszach sa hotowe pjenesy na pschedadzowanje pschedawacj.
 Shromadzisna dopolnja w 9 hodzinach na schuseju
 w khoinach bjes Čzelchowom a Sderjom.
 Hajnistwo w Sderju, 24. oktobra 1868.

G. Petrenz.

Aufzia drjewa a flanja.

Schtwórk 5. novembra dopolnja w 9 hodzinach budje
 so na hermancjaniskim reviru dželba khoinowych dol-
 hich hromadow, kaz tez flanowe losz na pschedadzowanje
 pschedawacj.

Shromadzisna na budysko-scheidenjskej drosh na
 trajnych mjesach pschi tak mjenowanej khaponizh.

Wuměnenja so psched sapoczątkom aufzije wosiewja.
 W Nješwacidle 27. oktobra 1868.

B. Unger,
 wyschi hajnik.

Na pucju s Bukez do Rodez je so 24. oktobra wie-
 czer jedyn dybsaczny czajnik (Taschenuhr) namkał a je
 po sarunaju wudawkow pola podpisaneje sało dostacj.
 We Worzynje. Wudowa Benshowa.

Sandzeny hermanek 24. oktobra ju so na sadnej
 bohatej hasz abo na hužazej hasz 4 tolerje w jenej
 schrykowanej zwornjanej moszni shubile. Schtoz je we
 wudawarni Serb. Now. woteda, dōstanje tam dobre myto.

Palmowe hakoš, bouqueth (wonjescka abo richle),
 kaz tez jablucziny, fruszhwiny a sloweziny po-
 rucza knieži sahrodnik w Smocheczjach.

Pežolarske towarzstwo w delnym dole Sprewie

směje shromadzisnu
 wutoru 3. novembra
 t. l. popoldnju w
 3 hodzinach w ho-
 czenzu w Nowych
 Porschizach.

Pschedkyd two.

Wotewrjenje pješčarne.

S tuthym dowolam ſebi najpodwolniſchho k nowjedzenju dačz, ſo ſzym na djeniſniſchim dnu pôdla mojeho mlynſtwa tež khlebpjekarnju ſaložil, a budu tež ſ doboru rožku ſa khleb po ſwuczenym waſchenju wuměnječ, na čož knjefow ratariow woſebje ſedzliwych cíniſtu.

Mojim cíjeſenym wotebjerarjam ſa dowěrjenje, mi hacž dotal w tak bohatej mérje woſokasane, najwutrobiſchho džalujo, proſchu ſ doboru, mi to ſamo w runej mérje tež pſchiwobrocjič chýbeč.

W Kořymiu, 29. oktobra 1868.

Jan Broda.

Najwjetsche ſbožo khoreho je doſtacze traſazeje ſtrowoſcze.

Oleſchi čož círpiach ja na woſeježných kaſchel a ſupich mi pola knjefa Eduarda Baumanu tuhdy wuwoſany Dr. med. Hoffmannow hělch ſelovh broſthrop, kotrež mi jara dobru hlužbu woſokasa a chzu jón ja wſchitkim thorym, koſiſz na broſtowu boſcž, na kaſarrh, kaſchel a ſažwanje círpija, nanajlepje poruczici.

W Bolesławiu, 9. řaperteje 1868.

Herrmann Hübner, rěniſki miſchir.

Na pſchedan ma ja jón ſtajnje prawdziwych w bleſchach po 1 tl., po 15 a $7\frac{1}{2}$ nſl.

Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukſchu,
Ferd. Pech w Scherachowje,
G. H. Dobrič w Rakezach,
F. H. Mücke w Lubiju,
J. G. Poehſchla we Woſporku,
Hermann Käſtner w Kamjenzu.

Kuſeſej Dr. J. G. Poppej

p r a k t. ſub o ſk arzej we Winje.

R. l. woſebje privil. nowoporjedzenu anatherinſku hubowu wodziežku ſym w mojim chemiſkim laboratoriju ſwěrnemu chemiſkemu pſchephtanju podcīſiňl a je ſo dopofaſalo:

ſo l. l. woſebje privil. nowoporjedzena anatherinſka hubowa wodziežka jenož ſ wutkow najlepſeheje dobroſeče wobſteji, kotrež ſwojim hojazym priodiſkiſanym ſtukowanjam w koždym naſtupanju doſč cíniſta, haj je pſchetrechuj, a kíž ſu po naukowych naſhojeniach w prawej mérje hromadu ſteſtane, tak ſo može ſo jeje naſložowanja pſchi wſchěch hubowych a ſubowych khoroſeſzat w poſchitlomnym po prawdje koždemu najlepje poruczicž.

W Wroclawiu, w decembru 1866.

Dr. Werner,
direktor polytechniſkeho bureau, haptikar 1. klasy
a pſchihahany chemikar.

Na pſchedan ma taſku wodziežku
w Budyschinje: Heinr. Jul. Linda
pſchi hrodowſkej haſy čzo. 338;
w Žitavje: Clement Beher, coiffeur.

Jedyn lajerkasten (Drehorgel), hifcje zhe dobrý, ſ dwemaj walzomaj, 18 rjanych rejom hrajaž, je ſwojbowych wobſtejenjow dla tunio na pſchedan. — Wſchovalſche pola kořzmarja knjefa Meje na taſchbarka.

Wosſewjenje.

Na hermancjanſkim reviru ſo wſchēdne rano wot 9 hodzinow dobrý ſuchi

ſtrypchowaný tórf
1000 po 1 tl. $2\frac{1}{2}$ nſl. w torfowych bróžnach pſchi nowym hacze na njeradežanskich mjeſach ſa hotowe pjeney pſchedawa.

Teho runja na kobičjanſkej holi pola Wulſich ſvđar w tamniſkich torfowych bróžnach 1000 ſa 1 tl. 5 nſl.

W Njeſhwacžidle 27. oktobra 1868.

B. Unger,
wſchi hajnik.

Drjewowa aukzia.

Pjat 6. novembra dopoldnia w 10 hodzinach budže ſo na kobičjanſkim reviru dželba ſuchich khéjnopenſkowych kleſtrow pod wuměnjeniami, w termiji wosſewjomnymi, na pſchedažowanje pſchedawacž.

Šhromadžiſna $\frac{1}{10}$ hodzinow w pečolnej ſahrodze.
W Njeſhwacžidle 27. oktobra 1868.

B. Unger,
wſchi hajnik.

Serbска predařska konferencia.

Po wysokej poručnosći wot 23./27. t. m. so serbſcy knjega zastójnocy braſtra na 4. novembra dopoldnia 10 k konferency do złoteje króny w Budyſinje z tym naležniſho přeprouſuja.

Z bratrowskim poſtrowjenjom
W Hodži 27. okt. 1868. II. Imaš.

Wutrobiſny džaf

proju wſchitkim tým, koſiſz ſu mje a moju ſwójbu po wohnjowym njeſbožu ſ darami ſubecze, ſ ſoram, ſ ručenym dželom abo hewak na kajtežkuliž waſchenje podpjeſrali, tak ſo ſym ſwój nowenatwarjený dom nětko ſ Božej pomožu woſejažuhyč mehč.

Voh luby knes cízyl to wſchitlim bohacze ſarunacž a jich pſchede wſchitlim njeſbožom miloſćivje woſarnowacž.

Jan Mitasch
mlynk w Kořymiu.

Porjedienje.

W Serbſlich Novinach čzo. 42 ſtr. 333 rycieč 13 dyrbí rěkač Günther niz pak Schönthor a w 3. ryciečku wot delta dyrbí rěkač bobaka, niz pak bobka.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawár
J. E. Smoler.

Kózde číslo płaci
6 np. Stwórlétña předpla-
ta pola wudawańia 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsł.

Wopřijeće: Majnowsche. — Swētne podawki. — Dopis. — Ze Serbow: Se Semiz. S Budyschina. —
Nowy wudawák herbskich spjewarskich. — Nawěštnik.

Płaćizna žitow a produktow w Budysinje.
30. oktobra 1868.

Dowoz:	Płaćizna w pŕerézku											
	na wikach,	na bursy,	wyšsa.	nizša.	tl.	np.	tl.	np.	tl.	np.	tl.	np.
			tl.	np.	tl.	np.	tl.	np.	tl.	np.	tl.	np.
Vſchenja . .	6	5	5	20	6	7	5	6				
Rožla . .	4	25	4	20	4	25	—	4	22	5		
Ieczmień . .	4	5	4	—	4	7	5	4	5	—		
Wosz . .	2	25	2	20	2	25	—	2	22	5		
Hrók	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Wola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Raps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Zahly	7	5	—	—	—	—	—	—	—	—		
Hejdusčla . .	6	20	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kana butry	—	26	—	24	—	—	—	—	—	—		
Kopačtomý	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Zent. hyna . .	1	25	—	—	—	—	—	—	—	—		
Lane hymjo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Spiritus placzesche weżera w Barlinje.

18 tl. 15 nßl. a 17 tl. 20 nßl.

pſcheńza 72—76 tl., rožla 50—59 tl.,

(to je: sa 25 pruslích törzow.)

rēpikowy wolij (njeczisczeny) 9 tl. 15 nßl. —
(Ežiſczeny, kaž so w Budyschinje pſchedawa-
stajnie něhdže 1½ tl. drôžschi.)

Ezabi saffboschlesynskeje železnicy s Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 5 m.; pſchipotku 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wečor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 40 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.*; wečor 6 h. 52 m.*; wečor
9 h. 38 m.; w nož 1 h. 17 m.

* Pſchisančenjenje wot a se Žitawę a Liberza (Reichenberga)

† Pſchisančenjenje do Žitawy.

Pjenježna płaczisna.

W Lipsku, 5. novembra, 1 Louisb'or 5 toler 17 nßl.
2½ np., 1 połnomarzący czerwieni skoty abo dušat 3 tl.
6 nßl. 8½ np.; winie bankowi 88⅓ (17 nßl. 6⅓ np.)

Majnowsche.

Washington, 4. novembra. S dotalnych
wołbow je spōsnacž, so budże najškerje Grant sa
nowego pſchedzydu amerikanskeje unije wuſwoleny.

Peterburg, 4. novembra. Tudomne no-
winh piſaja: „Rufowska nochze ani Bulgarſku abo
Konstantinopel, ani Galiziju abo Čeſku měcz, ale
žada jenož, so bychu so tam Słowjenjo bjes fa-
dzewka roswijecž mogli. Rufowska podcziszczenje
Słowjanow wot turkowskeho a awstrijskeho knježer-
stwo jara wobżaruje.“

Madrid, 4. novembra. Tudomne naſhwilne
knježerstwo je pſchedawanje biblijow pſchiswolito.

Paris, 3. novembra. Rumunske knježerstwo je
pižmo ſhem poſłala, w kotrymž ſo praji, so w Ru-
munskej žadyn revolucionarſki wubjerf ujeje, a ſo
ſebi rumunske knježerstwo wjele wjazh wſchu progu-
dawa, wſchitke ſtukowanje ſa bulgarske ſběžkarſtwo
nijemózne ſczinicž.

Rotterdam, 3. novembra. Dokelž ſu tu-
domni dželacjerjo ſe wſchelakim ſtukowanjom tu-
domneje polizije nijespokojni, dha poczachu weżera
harn hnacž a nječe mōžno, jich předy roſehnacž,
hacž běchu jich 108 jathch wſali.

Win, 3. novembra. Brénja komora je wojskſki
ſalon ſa lěto 1869 ſa dobrý ſpoſnała. — Džewječ
ſobuſtaſow wrenjeje komory, kiz ſu do tak mjenow-
aneje delegaziije wuſwolene, je ſwój mandat ſlo-
žilo, dokelž nochzedža do Beskta hicž, hdžez budža
wuradžowanja delegaziije wotdžeržane.

Saksa. Kralowska krajiska direkcia w Budyschinje je pschikalsnu wosjewika, so maja wsjitzu k wojskemu pschikalskemu mleodzi schulzhu wuczerjo a kandidatojo, kotsiz pschi rekrutirowanju sa wojskstra swobodnych wuprajeni njejsu, hnydom na krajiskej direkciij k namjedzenju dac, tak rukaja, tak stari su, hdze a schto su a do fajkego wojskowego wotdzelenja zkuscheja. To ma ho teho dla stac, so by krajiska direkcia stajnje wjedzeka, kajzy muczerjo so pschi mobilisirowanju w swoim sastojinstwie sastupic njejodza a teho dla tez k wojstu powokac nima.

Po nowej freibergsko-chemnijskej zeleznicy je 3. novembra jena lokomotiva preni krocz wot Freiberga do Chemniza jela.

Tak mjenowana albertska zeleznica je netko do wobiedzenstwa kraja pscheska. Teje akzionarjo dostachu sa kozdu akzji 165 toler wuplaczonych.

Bliko Dehniiza pola Wurzena je jedyn jesor, wo kotrejz powiedachu, so su Franzowsojo wojnsku kažu s wulkej summu pjenies do njeho cijigli a so je w nim jara wjeli rybow. Duz pschindzechu netotsi ludzo na tu myšliczku, s tuteho jesora wodu wupumpac, so bychu tu kažu won wuczahnyz a sa tamne ryby peln pjenies dobryz mohli. Woni tez skončzne na dno jesora pschindzechu, jako běchu nehdze 300 toler pschindzili, tola žana kaža tam njebe, ale jenož netotre polshnike schtomu a nehdze poldra centnarja rybow: to bě zly dobryk.

Pruska swudowojena kralowa Hilžbjeta je 1. novembra na wopytanje sakseje kralowskeje swojby na hród Weesenstein pschijela.

W Libertwolswiku sta so wondanjo sredne njezbože. Tam wuhladachu mjenujz huzodzjo, so ho s wobydlenja wudowy Lehmannowej khetro zylnje kuri: woni teho dla durje rossashchu, so bychu nulis mohli a namakachu swu kura potnu a dwé Lehmannez dzejcji morwej a s djebla spalenej. Lehmannowa bě na polo wusckla a tej dzejcji doma wostajka, kotrejz stej najskerje potom se schrychowanczami hrajkajo wohen někak samischrikej. Swia je ho nimale zyle wupalita a je so w njej s wjetsha wscho spalito, schotz tam běše.

Na lipšiczanjskim universitecje je w tu lhwilu 1357 studentow a su 535 s wukraja. Rektor je profesor Dr. Brückner, kiz je tez universitetski predac.

We Wurzenje je so 29. oktobra seržant Ernst Jurij Bär satšelil. Won bě priedy hizom netotry čas na cjezke myšle czerpit.

Kral a kralowa staj so 4. novembra s hrodu Weesenstein na kralowski hród w Dražjanach pscheydlijo. — Tez prynz Jurij a jeho knjeni mandzelska staj so se swojego lētnjego pscheyhka sažo do swojego hrodu w Dražjanach pscheydlijo.

Szwjatojanske schpitalnje w Lipsku dyrbja tola jara wulke samóženje méc; pschetož dokelz stare schpitalnje

wjazy kmane njejsu, dha čzeda tam nowe twaric a budje k temu se schpitalniskeho samóženja 373,000 toler wiatych. W tych nowych schpitalnich budje 216 siwo.

Prusy. Kral je sāndženu frjedu pruski hejm w Barlinje s dlešcej ryczu wotewrile. W tej samej spomni won na to, so budje k sarunaniu krajnych wudawkom netotsi nowych dochodow (nutspschindzenjom) trjeba. Heval rjekny won, so knježestwo na to dzěla, so bychu pruske krajiny a gmejn pšhezo wjazy hamostatnosće dobyle, a spomni na to, so njeje trjeba, so noweje nufy w naranskich Prusach bojecz, dokelz su tam jne tajke byke, so budje žito dožahac. Skončzne praji won: „Wotmyžlenja wjekhow a žadanja ludow po mérje a poloku dawaja nadžiju, so pschibjeranje krajneho lepschego žadny sadžewk njejmēje a so budja pschekupstwo a wisi wot teje žlaboscje wuhojene, kotrūj jej njejscherzeljo mera pschiholowacz pytaja.“

Szejm smjeje w swojich poředzenjach wujednac: wokrejsny porjad (Kreisordnung), srjadowanie gmejnskich naležnosćow w Schleswigu a Holsteinje, schulstvi salon, poředzenje hypothekskeho a subhastazionskeho porjada, polizajstvo w nastupanju hořtwy a t. d.

Shtoz ministerpschedhydu hrabju Bismarka nastupa, dha njebe tutón pschi wotewrjenju pruskeho hejma pödla a powjeda so, so won halle 2. decembra do Barlina pschijedze.

Zela summa, kotrāj po měnjenju ministerstwa na letuschich krajnych dochodach pobraduje, powjestschi so dla wschelalich nujnych wudawkom pschichodnega lēta na 5,904,400 tl., a tutón njeostatki ma so pak psches nowe dárki abo heval někak wurunacj.

Hrabja Usedom, pruski požlanz na kralowskim italskim dworje, je do Barlina pschijel.

Zako pruski major hrabja Hennel Donnersmark w juliju t. l. w Mailande (Mailand) pscheywasche, sta so jemu to njezbože, so jedyn mlody cijlowej, kiz bě saraženja dla ham s jeneho torma scoczik, na njeho padze a jeho khetro jara wobchodzi. Won je teho dla dolhi čas khory ležak, je pak neto sažo siwo.

Ministerstwo njeje s tej summu, kotrūj su jemu sa wulke hamor a železolijernje „Königshütte“ w Schlesynskej žadzili, s pokojom a čuze je teho dla w krajowym wobředzenistwie wobchowacz.

Austria. Kanzler baron Beust je s tej ryczu, kotrūj wondanjo w tak mjenowanym wojskstim wubjerku awstrijskemu hejma dzejcze, možebje pola pruskeho knježestwa s nowa tu wero wubdzik, so je franzowksi khedor wotmyžleny, pschi prénzej lepschej skladnosći wojnu pscheczivo Pruskej savocjez. Won bě mjenujz w swojej ryczi bjes druhim prajik, so dyrbi Austria, hdny wojna bjes franzowskej a Pruskej wudry, derje wobronjena byz.

Nětko w Barlinje praja, jeli by baron Beust nje-wiedział, kajke wotmyšlenje Napoleon ma, dha wón njebył tak ryczał, a Barlinszhy ménja teho dla, so drje staj Napoleon a Beust tajtejèle pschichodneje franzowsko-pruskeje wójny dla bjes ſobu wěscje něčto wuziniloj, a duž s pruskeje stronę nětko na Beusta jara ſchowje hladaja, prajizy, so wón Pruskej stajnje ſtarowje měr lubi, ale skradzu pſčeczivo njei wójnu hotuje.

Baron Beust je teho dla na awstrijskich poſtañzow w Barlinje a druhđe pišmo poſkał, kotrež maja woni na pschihodne waschnie zuſym kniežeſtwaſt wosſewicž, a wón w tymle pišmje praji, so wón wo žanej prijodſtejazej franzowsko-pruskej wójnie ani proſčka njevě a jo je na mōžnoſći tajkeje wójny jenož teho dla ſpomniš, so by wojerſki wubjerk awstrijskeho ſejma ežim ſkerje ſ pſčiswoſenju wojerſkih wudawlow ſamohł. Hacž budža jemu tajte ſahkadkowaze ſkowa w Barlinje wěrič, to ſo jara prascha a to ežim bôle, dokež dže ſo wón awstrijske wójsko hacž na 800,000 muži powjetſchicž.

Wot tych jesuitow, kotsiž ſu ſe Schpaniskeje woteſchli, je jich tež něčto do Awstrije pſchischko.

Polazý ſu ſ tym njeſpolojni, ſo je ministerſtwo Galiziju do 8 wjetſchich wokrejow dželiko a kójdemu wokrejſei jeneho wyscheho ſaſtojnika prijodſtajiko, kij ſ wjetſcha njepoſrednje (unmittelbar) pod ministerſtrom ſteji. Hacž dotal mjenujž w Galiziji wſchitzy krajni ſaſtojnizh pod tamniſchim naměſtnikom (Stathalter) ſtejachu a tón jenož ſ ministerſtrom jednaſche. Tajž naměſtnizh věchu hacž dotal najbôle Polazý a tucži teho dla tež pſchezo ſ Polakami džeržachu a jich podpjerachu. Nětko je pak pſches to nowe roſdželenje Galizije naměſtnicwa móz jara wobrēſowana a duž ſu Polazý ſ tej nowej wězu njeſpolojni, dokež wona we wěſtym naſtupanju polsku nôz w Galiziji pomjeniſhi.

We Wuherskej je w tu ſhwili wjeli rubježnikow a woni tam tak khroble rubja a na ludzi nadpadu ežinja, ſo je tamniſhe kniežeſtvo wojałow pſčeczivo nim poſkač dyrbiako.

Franzowſka. Khějorowý wuj, prynz Napoleon, je ſo do Žendželskej podał a tam něhdje dwě njedzeli woſtanje.

Franzowſki khějor je w tychle dnjach ſchyrri kharch Europę wudał, ſ kotrejmiž dže wón doloſaſacž, ſo je Franzowſka po prawym w tu ſhwili móžniſcha a ſylniſcha, dyžli hdj předy. Přihetož na tej ſchwartzej kharche je poſkaſane, ſo bě tak mjenowaný němſki ſwjaſt (deutscher Bund) wjeli ſtrachniſchi ſa Franzowſku, dyžli nětciſcha Pruska ſe ſwojim połnóznoněmſkim ſwojſkom. Mjenujž tehdj móžesche Franzowſkej 80 millionow ežlowejek napscheczivo ſtupicž, nětko pak, hdj je Awſtria ſ Němzowſtwu won wupoſkaſana, móže ſo Franzowſkej pod wjedzenjom Pruskeje jenož 40 millionow Němzow

napscheczivo ſtajicž. — Ale, prascheja ſo ludžo, cjo ho dha je Napoleon ſwoje wójsko tak jara powjetſchil?

Prijedawſka ſchpaniſka kralowa Isabella je ſebi w Franzowſkej jedny hród kipiła a dže tam, kaž ſo ſda, bydlicž.

Schpaniſka. Mužojo, kotsiž ſud wuſwoli, ſo bydu poſtaſili, kajke kniežeſtvo dyrbi Schpaniſka pſchihodneje měcž, ſo najſkerje halle wokoło hōd w ſchpaniſkim kłowonym měſcie Madridze ſhromadža.

Ruſowſka. Sruſowſkich offiſzialnych nowinow je widzecž, ſo dže ruſki khějor prusſemu kralej pomhačž, jeli Napoleon wójnu ſ nim ſapocznje. Wone mjenujž bjes druhim praja: „Ruſam drje trjeba njeje, Němzow jara ſubowacž, tola w tym padže, hdjž Franzowſojo na Němzow pſchiczhau, ruſke wójsko mjesy pſchecroči a Němzam na pomož pónidže.“

D o p i s y .

S Dražđan nam piſaja: „Wóndanjo ſjenocžiſu ſo někotſi dražđanszhy ſſerbia tudj ſ herbſkemu klubej, kotrež ſo kójdy ſchwartzej po ſcheczich pola „Luherta, Frauengaſe No. 2“ ſhadžuje.

To my naſchim lubym herbſkim bratram ſ nawjeđenju dawamy, ſ tym pſchiswomjenenjom, ſo woni, hdjž do Dražđan pſchindu, ſſerbów w ſpomjenym ſokalu potrjechja.“

Serbin w Texaku (w Amerizy), 30 augusta 1868. — Kubi ſerbſzhy bratſia. Po nimale 14 lětach, jak ſ Europa ſem wuzjahnym, my tola hiſčeze ſerbſzhy ryčecž ſabyl ſjeſtym; hlaſ, jow macjerje a žony tak derje ſerbſzhy ſwarja, runje kaž pola Waſ; tež mamy kóždu njedzelu a wſchě zpěk, kaž tež poč ſwiate dny ſerbſku Božu ſlužbu, a duž ſo ſerbſta ryč ſak ložy njeſabudže, kaž ſebi Němzy pſchi predku wot naž myſlachu.

Něhdje pſched ſchyrjomi njedzeliemi doſtachmy ras ſerbſke Nowiny, nad ežimž ſo wulzy ſwjeſelichym. My ſo nadzjiamy, je kójdy měħoz doſtacž, a džemym te jow wot naž wotpoſkane, kaž tež ſ Europa doſtate liſt w ſerb. Nowinach wosſewicž. Dokež něko hiſčeze wſcho ſradowane nimamy, dha džemym tudj jenož to wosſewicž, ſtož je nam runje ſnate.

W poſlenim čjaſu ſu doſtali: Handrij Kapler liſt ſ Bohowa; Kora Wicjas L. ſ Duboho Zoch (njeſnaty). Wotpoſkane liſt! na ſ. W. Mathe w Budyschinje a ſ doboru na M. Koraka w Budyschinje; na ē. Smolerja w Budyschinje.

Czitarjo Nowinow ſu: C. Wicjas (Lehmann), Jurij Merthyn pomjenowaný Bartel, M. Domaſhla, M. Schelnik, Kora Stephan, J. Wicž, Handrij Matijeg, Handrij Šymank, Samuel Šymank a Ernst Winkler.

Džen 30. augusta bu ī. Leibner, rodjenih Šakja, pola naš sa školskeho wuczerja sapokajan.

(Psičichodne dale.)

Psiči spominjenje redakcije. Čenješi R. Wicza sej w Serbinje. My Wam nětko wschitko, schtož wot naš žadacje, tak sczlemy, kaž ſebi Wy žadacje, mjenujzy měšacza je a to poſlenju ſobotu kóždeho měřaza, a nadíjamy ſo, ſo ſeje Wy kóždu poſhyku derje doſtali. — Schtož pak to naſtupa, schtož byſteče ſnadž Wy w ſerbských Nowinach moſjewic̄ch ſhylí, dha budje nam a Waschim ſnathym a njeſnatym bjes ſerbam cíim lubſho, cíim huſčiſho Wy viſacie, a my ſhemy Wam wiſho ſhveru wobstaracz, ſchtož čzecje wot naš wobstarane měřaz. Wy naſtupanju khotom, kotrež žeňe wulce bjež njeſoža, Wam wiſho nusne w liſcje roſefajimy, kotrež Wam w bližším čažu pōſczelemy.

S mutrobnym poſtrömjenjom

redakcia Šerb. Nowinow.

Ze Šerbów.

H. Se Semiz, 31. oktobra. Tudy ſteji w jenej ſahrodze pſchi kheži winowym pjenk, kotrež ma ī najmjeñſchemu poſkophy zple wuroſczenych winowym kieſow, tiz ſo rjenje módrja a jeli wjedro jenož thđen abo dwē njeđeli wudjerži, tež zple doſrawja. To ſu pak potom druhé žně wot jeneho a teho ſameho pjenka, pſchetož klowne žně djeržachu ſo jara bohate woſkredža ſeptembra. Tež namakaja ſo na tym ſamym pjenku někotre ſitti, kotrež ſu hakle pſched někotrymi njeđelemi walczeje. To je woprawdžite žadne bohafſtwo, tola njechamy ſi tutym něhdže winzarja khwalicž, pſchetož tón njeje po prawym ſwój winowym pjenk prawje woſhladač; budžeshe to cíinit, njeby žana nowa ſitka naſtač možla. Te druhé naſoſene ſitti, kotrež w makoczoplych lětach tež naſtanu, ale njeđosrawja, njeſmiedža ſo po prawym círopicž, pſchetož wone bjeru přenšim kieſam móz a tycze. Hnedom hdyž ſu poſkanſtwa přenich kieſow naſtale, maja ſo hakložki po winzarskich prawidłach woſlamacz. Worn po tom hdyž ma pjenk dobrý ſrost, naſtanu pſchi woſlanku nowe hakložki, kotrež dyrbjia ſo po čažu ſažo woſlamacz. Jeli ſo njewoſlamaja, naſtanu te ſitki, kotrež ſu těſta toſku dokonjanoscž doſtale, kaž pſches dohli ryni tětow niz, a kotrež, hacž ſu runje wopočaſmo plódneho lěta, tola tež wot njerodneho winzarja ſwědčenje woſpočoža. (Heijo čyžek něchtón tuto moje wérne woprajenje ja ſlo wſacž, temu čzu do wucha zple ſtradžu iſhepuncž, ſo ton horka ſpomjeny winowym pjenk w mojí ſahrodze ſuji a ſo ſym jón ſam wobledžowač.) — †

W tej ſamej ſahrodze ktežje ſwětka reſeda lětia hiſteče w tajſej poſknoscži a dokonjanoscži a tak roſichereua, kaž hewač, hdyž, je ſo derje radžila, w luitu a w

auguſtu porědko ktežje. Pſched kóžkim hiſteče, jako pčožek lětachu, dobywachu tyžacž tych ſamych na nej ſwój wužitk a lětachu ſ počnimi čzervojenymi wobnožkami do ſwojich domow.

W naſtej woloſnoſci ſu cíi pčožkarjo, kotsiž naſnym ſwoje pčožky wukrajuja, ſ zyka rjane žně měli.

S Budhſina. S miſionſkeho poſbla čzo. 11 t. I. widžimy, ſo je tudomny ī. diač. Mróš jaſo miſionſki poſkadnik ſa ev. lutherske miſionſtvo na miſionſke lěto 1867 — 1868 ſe ſerbských woſzadov doſtak wiſho do hromady: 513 toſer 2 nſl. 6 np., bjes kotrejmiž pjenjeſami je 115 tl. 15 nſl. 2 np. ſ hodžijskeje a 79 tl. 21 nſl. 9 np. ſ budhſteje miſiaſkeje woſzadu.

Nowy wudawf ſerbskich ſpjemarskich.

W naſtej weſerawſkej ſerbskej prjedarskej konferençy ſhonich pſches ſprawne wuprajenja lubnych ſastójniſkich bratrow, kajſe w opacžne myſle ſu tam a ſem bes ſudom wo nowym wudawku ſerbskich ſpjemarskich roſſhjerene, tiz ſi džiela me ſam e ho, ſi džiela te no we ſpiewarske po jich wopſchijecž a prawopiszu naſtupanju.

W prjennim naſtupanju je ſo ta newjeronoſcž a žja roſneſka, ſo je tón pſchimany nowy wudawf mój ſkutk. Na to ſe wiſtej miernoscžu wotmolvjam: Nje, to ne je mój ſkutk. Za wo tym nowym wudawku, wo jeho prawopisnym pſhemjenenju a zlykym napravenju nejšym predy žane ſkowcžlo wedžit, hacž bje hžom ſchwořte liſtno w čiſtejerni hotewe. Taſo tehdy w napiſimach, tiz wóſche kherluſhownych ſteja, njeſkotre pſhemjenenja wuſlach, dha, hacž runjež do teho čiſtejera ničjo prajicž nimam, tola ſe wiſtej roſkudženoscžu wuprajach, ſo ma ſo twerdze na starym teſte ſjerzej, ſo ſo w kherluſhownych ſteſtach žane jenicek ſkowo nežmje ſe žanym druhim ſkowom pſhemjenicž, dotelž by ſo kóžde tajſe pſhemjenenje jako neprawe ſažo woſtronicž dyrbjalo. W tych mi tehdy poſkanſtwa liſtnach tón ſamón prawopis namakach, tiz ſo ſi džiela w nebo Jakubowym ſchulſkim katedliſmužu hžom wot ljeta 1846 ſem a wot teho čaža w druhich dobrých ſerbskich knihach namaka. Korrekturu nježiſkeho wudawka ſerbskich ſpjemarskich wobstaruje ī. Doerna, kaž je ī. M. nja korrekturu pſchedpoſlennego wudawka pſches ī. kantora Pekarja wobstaracz dač. Schtož ī. kantora Pekarjowym wudawf ſ predawſhimi wudawkami kedžblivje pſchi-runia, tón, ſo jenož na jene jeho prawopisnych pſhemjenenjow ſpomniu, hóry widži, ſo ī. kantor Pekar wſhikte te ſkowa, kotrež ſo wot korenskeho ſkowa „pred“ woſmodžuju, je ſi mehlik „d“ čiſtejecž dač, bes tym ſo bjechu we wiſtej predawſhich wudawkach wopač ſ tewordym „t“ čiſtejczane. Teho runja je ī. kantor Pekar tak menowanu interpunkziju, w kotrež žana pſchesjenoscž ne-

bjeſte, počnje pſhemjeniſt a ſporedjał. — Schtož ſyka wſchelake wudawki herbiſkih ſpiewarſkih, tij ſo nimale ſa kózde pecz ſjet nuſne činja, wot ſjeta 1710 hač do njetziſcheho čaſha pičiruna, tón nadendže wſchelake meñſche abo wetsche pſhemjenenja a poredzenja njeſotrehožkuliz korrektora, kotrejuž bje korrektura pſchepodata byla. To ſame pſhemjeniſowanje je tež w niemſkih ſpiewarſkih jeneho a teho ſameho wopſchijecza. Dospołnu pſchesjeniſcę nenamakaň wſchak w ničim, ſchtož pſches cžlowiske ruzy pſhemdze. Tak ſu wſchitke tak menowane ſubſtantiva, jako „nan, macz, dom, jbože” w bibliji ſ wulkim piſmitom ſapocžane, bes tym ſo maju w naſchich ſpiewarſkih małych piſmik pſchi ſapocžatku. — Korrektora poſtrajicę je po wuſbjeſnenju tak menowaneje cenzury ſtajnje teho wjez byla, tij ma hjerluſhowny privilegium, to je w njetziſhim čaſu į. Monſa. I a paſ nejſy mženje ſe žanym wudawkom naſchich lubyč herbiſkih ſpiewarſkih ničjo ežiniež mjeł a tež ſ njetziſhim wudawkom ničjo ežinicę nimam. Ženož wopacžne ludanje abo ſradžna, pſcheklepana, w potajnym kožaza neſphecželniwoſć a ſawiſć je moje meno do teho wóhnja hnjeva a ſwadly ſczahnyč pytała, kotrež ſu po dohlič ſradžnych pſchihotowanjacach ſ wotpohlađanjom pſches leſč a ludanje, pſches newjernoscę a kžu bes ludom ſapalili. Dženſa ſo jedyn mojich lubyč woſhadnych wo tym poſla me takle wupraſi: „Luby į. fararjo, ſły neſphecžel je ſo hižom dawno hnjeval na to žohnowanje, ſ kotrež ſo tón knes Jeſuš ſ waſchim prjedowanjam a piſmam poſnawa. Teho dla je čert hižom wſchelko ſpytał, tak by wam ludowe dowjerenje tranzel a ſ tym tamne žohnowanje nam Gſerbam ſtaſyl. Wón je hižom wſchelaku ſawiſć pſchecžiwo wam ſbudzik a njetko je, jako wóz kow, na to ſapanik, ſo by wam na ſchiju ſwalik to hidzenje, kotrež je ſo pſchecžiwo nowym ſpiewarſkim bes ludom načiniſko a roſſcheriko. Satan je ſo do jandžela ſmojetka pſchewobrocžik, ſo by tež bes ſamymi wjerjazymi ſwadu a roſtorhi načiniſk.”

Schtož njetko į drugemu te wopacžne myſle naſtupa, kotrež ſu tam a ſem bes ludom wo nowym wudawku herbiſkih ſpiewarſkih po jich wopſchijeczu roſſcherene, dha neje wjerno, ſo ſu ſ noweho wudawka te rjane hjerluſhe: „Ia ſ nebeſ dele pſhindu ſ wam”, abo: „O hlowa ſkwawne ſbita,” a t. r. w uſtorcžene. — Hdy by to wjerno bylo, dha budžich ja bes naſprjenimi był, tij budžich pſchecžiwo temu proteſtował. Njetko móžu ſebi wuklaſcę tón nemjer, tij je ſo bes ludom ſbjehnyk, hdyž ſu ſo jemu tajke besbózne ſzje narhežale. Po naſher wcerarſchej konferenzy ſym bórſy hiſhčeje ſ knejſi Monſy ſcho a móžu tu njetko ſ jeho rta ſameho ſ połnemu ſmjerowanju wupraſicę, ſo neje ani jemu, ani nikomu jeho ludzi, tij maju ſchto do teho ežiſhčeja prajicę, ženje do myſle

pſchisħko, jedyn abo druhi hjerluſh wuſtorcžicę; nje, wſchitke te hjerluſhe, tij ſu hač dotal w ſpiewarſkih byke, budža tež w tutym nowym wudawku; żadny jeniečki hjerluſh nebuđe pobrachowacž, tak ſo budža ſo te nowe ſpiewarske pódla starých ſpiewarſkih pſchi wſchjeh ſemſheniach jenak trebacž móz — W naſtupanju prawopiſa je ſo ta kža a newjernoscę roſneſla, ſo ſo te nowe ſpiewarſke ſ laczanskimi piſmikami ežiſhčeja. Iako wežera w naſher konferenzy njeſotre hotowe liſtna teho nowego wudawka ſo wobhadowachu, dha ſo njeſotry luby ſaſtōjnski bratr nemóžeſte dodziwacž, tak je tola móžno bylo, ſo je pſche ničjo a ſa ničjo tajka hara bes ludom naſtała! Tón nowy wudawek ſo wſchak, kaž hižom horkach ſpomnič, w tym ſamym ſnatym, poſje- pſchenym prawopiſu ežiſhčeji, tij ſ džjela w ſchulſki m katechismu ſu hižom wot ſjeta 1846 žem, (kotrež je wýſožy doſtojný a nimale po wſchjeh Gſerbach derje ſnatym a wulzy lubowanych nebo į. duchomny Jakub hiſhčeje ſam ſe ſwojej ruku wobſtarak,) a wot teho čaſha ſem w drugich dobrých herbiſkih knihač ſo namaka. Tutón prawopiſ, kotrež ſu bes ludom ſa nowu wjez wuwołali, je paſ we wjernoscji starý, haj naſtarſci, dokoł ſo ſ wulſteho džjela hižom w prienim wudawku naſchich naj- ſwecžiſhih knihač, w zykej bibliji wot ſjeta 1728 na- maka. Je-ſi ſo ſu ſo hdy pſchi žanym herbiſkim wudawku biblije proſchaze ruzy ſ nebju poſbjehowale, dha je ſo to tola wjescje pſchi wrenim herbiſkim wudawku biblije ſtało. A tutón tak ſwecžený prawopiſ chzedža ludzo, chzedža ſhami wjerjazn njetko hanic? Woni woprawdze nevedža, koſtu neprawdu činja. Ničton nemóže ſ wjernoscji prajicę, ſo by tónle ſaſo na ſwjetko pſchineny prawopiſ wopacžny abo bes ludom nejnaty był. — Hdy by paſ nejchtón we ſwoich ſpiewarſkih radžio tak meno- wanym neparedzenym prawopiſ mjeł, tón móže kózdy čaſh po ſpodobanju wudawek dotalnego, neparedzenego prawo- piſa doſtač; pſchetož į. Monſia je mi wežera wupraſit, ſo je to wot ſpočaſka jeho wola byla, pſchi kotrež wo- ſtane, ſo chze pſchezo w oboci wudawek wobſta- ratacž, jedyn ſa ihu, kotrež ſo neparedzenym prawopiſ ſjepi ſubi, a druhi ja i di, kotrež ſo neparedzenym prawo- piſ ſjepi ſpoda, tak ſo ſo ničton nebuđe móz wob- czežowacž, ſo dyrbti pſchecžiwo ſwojej woli ſ tajſich ſpiewarſkih ſpiewacž, koreńi prawopiſ ſo jemu netubi. — Takle ma ſo po wjernoscji ſ tutej zykej nalež- noſcju.

Tute moje ſmjerowaze roſprajenje wobſankam, moji w Chrystuſu wuir-buſe lubowani herbiſzy bratſja a żotry, ſ Jeſužowym ſłowem: „Wjer budž ſ wam!”

W Hodžiju, 5. novembra 1868

G. Imišč, farar.

C. G. Grohmann sen.

na jenjowej haſhy č. 263

porucza podla swojego ſuknoweho ſkładu tež wulki wubjerk bukſkina i kholowam a ſuknjam we wſchelakich
barbach a muſtrach a lubi pſchi najlepſhim poſtużenju naſtunisze placzisn̄.

Wažne ſa kroždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſteje draſty po ſpodziwneje tunjej placzisn̄ na
žitnych wifach w hofezenzu i ſtoſej hwesdze po i ſkodze.

Tuton ſkład wopſchiſa jara rjane a duschne ſymſke nadſuknje a paletoth, jaqueth a jaquetske ſuknje ſa
naſymſki a ſymſki czoſ, pěkne ſukniane a croisejowe horne ſuknje, jaqueth a jaquetske ſuknje ſ bukſkina, veloura,
biſmarka a friſena, jaquety wot najmoderniſtich jendzelskich a němſtich fabrikatow; dale:

kholow a laž ſ bukſkina a ſatin a najlepſich tukrajných a wukrajných fabrikatow;
havelockſe mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſtroki, džecjaze draſty, bayerske a hontſke joppy a t. d., wſchitko po
ſpodziwneje tunich placzisnach.

■ Jenož w ſtoſej hwesdze na žitnych wifach po jenym ſkodze. ■

Połnožnonemſte ſjenoczeniſtwo.

Wot podpiſanych je knies mydkofabrikant

Moritz Lehmann w Budyschinje

hlowny depot naſich fabrikatow ſa Budyschin a woſolnoſci dostal a poruczam ſe ſame dobrociwemu wobkežbowanju.

W Barlinje w oktobru 1868.

Fabrika ſtearino wych ſwēzow

A. Motard & Co.

Na prjedkſtejaze džiwojo poruczam ſledowaze ſwēzhy po tunich fabriſtich placzisnach:

prima qualité žolteho wiſteho pakowanja	4.	5.	6.	8.	pr. th	po 11 nſl.
" " módreho	=	=	=	=	=	10 "
" " do.	=	=	=	=	na paket	8 =
secunda "	do.	=	=	=	4. 5. 6. 8.	7 =
tertia "	do.	=	=	=	6.	6 =

Š poczecjowanjom

Moritz Lehmann na bohatej haſhy.

Prämierowanhy w Parizu 1867.

Pſche kroždy faſchel,

dýbawoſć, ſažwanje, hoſoč na broſeje a
wobezezenje w ſhiſe je pſches ſwoje wulki
najlepſchi ſredki

**G. A. W. Mauerowy
bróſtſyrop***)

ſ Wrótſlawja.

Pſched ſaſchowanjom ſo warnuje.

Derejſkodzay.

Št. ſtearino ſwēzow.

Na delnoživotny ſlemk čerpiazy,

tež tajz ſe ſlemkami, zyle ſtarymi, namakaſa nimale
kroždy raſe doſpolne wuhojenje pſches Gottlieba
Sturzeneggera ſlemkown ſalbu. Wobſcherne roſ-
wuczenje ſ wulki mnohoſežu pomnječja hōdných, ſaſtojn-
ſzych wobtwerdzenych wopſikow može ſo pſchedbězneho
pſcheswědczenja dla darmo doſtač. Na pſchedan w hor-
nyczlaſtach po 1 tl. 20 nſl. ma ju tak derje wunamkar
Gottlieb Sturzenegger in Harisau, Kanton Appenzell,
Schweiz, kaž tež kt. Spalteholz & Bleh, Drogisten in
Dresden a t. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

Epileptiske widliſcheza (padazu khorſci)
ſaboji ſpecialny lekar ſa epilepsiju Dr. O. Killisch,
w Barlinje, Jägerstr. 75/76. Wonkowſtich pſches
liſty hojn. — Hjom pſches 100 ſabojenych.

*) Wot tuteho ſyropa ma jenož ſkład a pſchedawa jón
w Budyschinje Heinr. Jul. Linck,
we Wotrowje B. Scholka,
w Budetezech H. Lehmann.

100 körzow mydkarskeho kalka ma dla njedostatka
rumnoſeſe tunjo na pſchedan

C. A. Lehmann, mydkar
na hornejcerſkej haſhy.

Palmowe haſhy, bouqueth (wonjeſchka abo richelle),
kaž tež jablucziny, kruchwinhy a ſlowečziny po-
rucza knieži ſahrodnik w ſemochcziſzach.

Hórke palenzy a liqueury.

Boonecamp of Moagbitter, bleicha po 5, 10 a 20 nřl.
 Kálski magenbitter, bl. po 6, 12 a 20 nřl.
 Daubizowý liqueur, bl. po 10 nřl. a 1 tl.
 Draždanský strovotný magenbitter, bl. po 10 nřl.
 Eisenmagenbitter wot Frehganga, bl. po 10 nřl.
 Franziskancky selowy magenbitter, bl. po 15 nřl.
 Malakow, russki magenbitter, bl. po 5 a 10 nřl.
 Birnański strovotný magenbitter, bl. po 4, 7 a 12 nřl.
 porucza **Kleinr. Jul. Lincka.**

Aufzia ležoweho članja.

Na schězenčjanskim reviru budže žo dželba ležoweho kopneho članja wuteru 10. novembra t. l. dopolňja w 9 hodžinach pschi hermančanskim puczu po ložach sa hotowe pjenjesy na pschedzowanje pschedawacž.

W Schězenž, 1. novembra 1868.

Lebja, hajnik.

Drjewowa aukcia.

Na hotowe pjenjesy budže žo pschedawacž:

- 1) Šsredu 11. novembra t. l. dopolňja wot 10 hodžinow na bartsko-dubrawskim reviru
 25 klofrow ihjnoweho schězepoweho drjewa
 50 " " pjenkoweho drjewa
 25 kop " walczkow.
 Chromadžisna w Hornych Brusach.
- 2) Čtvrtek 12. novembra t. l. dopolňja wot 10 hodžinow na bartskim reviru
 30 klofrow dubowých kneblow.
 Chromadžisna w Dubrawž.
- 3) Piątk 13. novembra t. l. dopolňja wot 10 hodžinow na nowschanskim reviru
 35 klofrow duboweho schězepoweho a pjenkoweho drjewa
 a
 khjowne a schmēkowe buščizh.
 Chromadžisna na hajnistwie w Nowej Wiesž.
 W Barcze, 3. novembra 1868.

Wiedemann, wyski hajnik.

Swoj sklad dobreho stareho myjneho a plokarskeho mydla, kaž tež
 ff. němiske, jendželske a franzowske
 parfümerije a toilettne mydla,
 ff. woliše a pomady sa wložy,
 ff. haliku pschedenčznu schterku,
 kryst. a faleinirowanu sodu,
 prima belgisski folomas a t. d. a t. d.
 porucza k dobrociwemu wobkodzbowaniu
 mydłarnja

Moriča Lehmannna na bohatzej hajnik.

Wieży centnarjow dobreje stareje aktoweje papjery, sa chlamarjow žo hodžazeje, w zjnym a po knihach najunischo porucžam, so vých ju wurumowal.

Mydłarnja Moriča Lehmannna na bohatzej hajnik.

Dwojzy ejsczem petroleum punt po 28 np.
 wodojašny solarwolj, punt po 18 np.,
 centnar po 5½ tl. porucža

Th. Schulz
 klempnarski mischr.

Wieżory žorž stareje jara dobreje solk (Aescher)
 k hnojenju ma hřeče najunischo na pschedan
 Moritz Lehmann na bohatzej hajnik.

Murjerjo móža pola podpižaneho trajaze dželo dostacž.
 August Marcha, murjerski mischr.

Džiwocžanske žerbske ev. luth. misjonske towarzstwo
 směje jutſje 8. novembra popołdnju w dwémaj shroma-
 džisnu.

Petr Mionk.

Na zhřtwinskich prijödkstejerjow!

Pola Smolerja a Pjecha je sa 7½ nřl. dostačž:
 Handbuch zur Kirchenvorstands- und Synodal-
 ordnung für die evangel. luther. Kirche des Königr.
 Sachsen. Eine Stimme aus dem Volle von
 R. F. Stelzer.

W tejle knížž su te sakoniske postojenja, kotrež wo-
 sibje zhřtwinskich prijödkstejerjow nastupaja, tak jažne
 rofestajane, so móže je kóždy ložž froshnicž. Wyšče
 teho je dospolný sakon s wuwiedzenství pschedawacž.

Na katholickich.

W kniharni Smolerja a Pjecha je dostačž
 Kreuzzug und Rüstung oder das allgemeine
 Concil, eine Angelegenheit aller kathol. Christen;
 nebst einer Sammlung von Gebeten für die Zwecke
 derselben. Von W. Cramer. — 2½ nřl.

Tež wschelake druhe modlerske a natwarjace knih
 su na skladze.

K dobrociwemu wobledzbowaniu.

Ężeczenym Serbam Budyschinia a wokłosie ja s tutym k nowiedzenju dawam, so ja pôdla mojego rje-miesla tež plumphtwarjenje a porjedzenje wszech druzinow naissprawnischo a najtunischo wobstaran.

W Budyschinje, 6. novembra 1868.

August Voigt, graty a plumphtwarjer na hrodowſej haſy čo. 169.

K prjodkstejazej ſymje porucžam
ſchlesyuske ſchtrympy a ſoli
we wszech numerach po najtunischiach placzisnach.

P. Mickel w Ketslizach.

Paraffinowe gwêzy
we wszech druzinach porucža
Moris Lehmann na bohatej haſy.

Sandženu wutoru bu hjes Lemischowom a Kluschem jedyn ſleborny cylindrowy dykacjny czosznik (Dachenuhr) ſhubieny. Sprawný namakar chyl jón w hoſczeniu w Huczinje abo we wudawarni Serb. Powinow ſa dobre myto wotedacz.

Go bhju ho myſche a wulke myſche, hdy by ſich něhdze tež najwjaſ bylo, hnydom do cijsta wutupile, porucžam = moje jědaproſne ſredki w tylach po 15 nſl., kotrež wſchitkim, w tajkim naſtupanju ſwuczenym jeban-ſtwam nětko „na wſchon čaſ“ wěſth konz cjinja.

E. Sonntagh,

arkanist a chemikar w Uſcživile.

NB. Ga Budyschin a wokłosie ma ſkład jenož
Heinr. Jul. Linck.

Wone ho ſda, so ſ wěſteje ſtrony wſchitke tak mjeno-wane tajne ſredki ſe ſawiſce hanicj pblaſja. — Wſchitko ho wot tuteje ſtrony do jeneho a teho ſameho thgla cijſnje a ſa jebanstwo wudawa. Naſczeſniſchi ludžo, tak derje lekarjo kaž druhý wobſoby, kotsiž ſ psychopſnacza abo džakominoſce ſhwój výjak ſſawne wupruja, ho ſa psichelvých jebakow wuwołaja — ſ jenym ſłowem, najlepſche ho ſatama a wěrnoſc̄ ho na hroſne waſchnje do njewěr-noſeje pschewobrocza. — Runje tak dže ho tež tej wjele-ſławnej delnoživotnej ſlemkowej žalbje knjela Gottlieba Sturzeneggera w Herisau, kanton Appenzell, Schweiz, hacž runje ſu tutemu wunamakarzej tawſynt wopíſmow we wszech stronow a klasow wo jeje woſebnym ſkuto-wniju k ruzh.

Werno drje je, so je hjes tajkim ſredkami porucženja hódný cježko wot ſchpatneho roſenacž. — My paſ ſměmy pschi tak hystym namakanju delnoživotnych ſlemkow, kotrež kaž je ſnate hysto jara boſoný a ſtrachny konz dobuđu, tuton woſebny, zhe ujeſtraſchuj ſredk wſchitkim na ſlemk cjerpjazym na naſlēpje poruczicž. — Tuta žalba može ho w horzach po 1 tl. 20 nſl. tak derje poſla wunamakarja kaž tež w ſnathych ſkładach doſtač.

Knjes Buhl

je najſkerischo moje pomianje pschewidžil, — na ſjawnosczi njedyrbí ſalowacž. Bóry w jazy. Lehmann w Budyschinje.

W loni je ſledowaza knižka ſ naſkladom Maczizh Serbskeje wuſchla a w kniharni Smolerja a Pjecha ſa 6 nſl. doſtač:

Najwžitniſchi pscheczeljo rataſtwa a hojnistiwa hjes ſwérjatami, jaſo wot pschirob̄ postajeni ſakhowarjo a wojowarzjo pschecjivo wobſchorzenju psches njerodž a myſche. K powuczenju ſa wjeſnich a ich wuczerjow. Wot Dr. Glogera. Do herbſkeje rycze pschekojit M. Rostok.

NB. Tuta kniha je ſa ſobustawh Maczizh Serbskeje poſla k. maczicznego knihiskladnika darim o doſtač.

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je doſtač:

Preňja cijtanika za serbske katholske ſchule w Hornjej Lujizh. Fibel und erſtes Leſebuch für wendisch-katholische Schulen in der Oberlausitz. — 4 nſl.

Zivjenja Swjatych. Po rjeđe cyrkwinſkich ſtaſižnow ſpiſal Handrij Dućman. Zeſiwick V. — 6 nſl.

Predpisma. Serbske a němske pismiki. 6 up. Ježus naſch wuczel, ſchlit a troſt w ſmijercji. Pre-đowanjo djeržane piatu njedželu poſta w ſečje 1778 za bratrow a ſotry bratrstwa „wot Chrystuſowje ſmijerteſne ſtysknoscze za mrějachch a wotemrjetich“ w Rad-warju wot P. Pětra Dućmana. — 1½ nſl.

Katholſki Poſok čo. 21 je wuſchol.

K pschichodnej njedželi na Fermiſchne reje a dobre tylanž najpodwolniſcho pscheproſchuje ſ. Gnaul w Špolſku.

Kedžbu!

Njedželu 8. novembra a pónedželu 9. novembra reje w ſowrjezach. A. Kmočh.

Šawny džaf

praju wſchitkim gmejnam a pscheczelam ſ daloka a ſ bliſka, kotsiž ſu mi po wohenjowym njeſbožu ſ pjenježnimi a drugimi darami, ſ ſoram abo hewak na druhe waſchnje ſ pomož ſtali, tak ſo bym ſ Bozej pomožu ſaſo nowonatwarjeny dom wobčahyč mohł. Woſebje paſ džafkuju ho k. kublerzej Janej Šperlingej a jeho mandželskej, kaž tež k. kublerzej Augustej Miehej a jeho mandželskej, kotsiž ſu mi a mojej cjeleždi dobrociwje hoſpodu ſpožčili, a potom tež wſchém druhim ſužodam ſa wſchitku mi wopofaſanu luboſez a pschecelnioſcž.

Bóh luby knjes chyl to wſchitkim bohacje ſarunacž a kóždeho psched tajkim njeſbožom ſwarnowacž.

Jar Hoſbian w Šetonju.

Wot redakejje.

Knjezej Nyčy w Essenje: Wopisanje, kotrež nam poski-ćeče, budže nam jara lubo a je po doſtaču bórzy wotčiſćimy.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kik maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynčka 9 np.

Zamówity redaktor a wudawař

J. E. Smoleř.

Kózde číslo płaci
6 np. Štvortletna předpila-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
7½ nsl.

W opfječe: Najnowsche. — Swētne podawki. — Dopisy. — Spawy. — Ze Serbow: S khwacjic. Se
židowa. S Wysokie. S Budyschina. — Hans Depla a Mots Tunka. — Cyrtwinske powjesće. — Nawěstnik

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
7. novembra 1868.

Dowoz:	Płacizna w pŕerézku					
	na wikač, na hursy,	wysza. niżsa. najwyšša najniż				
	tl. np. np. tl. np. np. tl. np.					
Pscheniza . .	6 — —	5 25 —	6 5 —	6 — —		
Rožta . .	4 22 5	4 20 —	4 25 —	4 22 5		
Ječmien . .	4 2 5	4 — —	4 5 —	4 2 5		
Bowk . .	2 25 —	2 20 —	2 25 —	2 20 —		
Hroch . .	— — —	— — —	— — —	— — —		
Wola . .	— — —	— — —	— — —	— — —		
Naps . .	— — —	— — —	— — —	— — —		
Zabky . .	7 5 —	— — —	— — —	— — —		
Hejdusčka . .	6 20 —	— — —	— — —	— — —		
Kana butry . .	— 24 —	— 22 —	— — —	— — —		
Kopačtomy . .	— — —	— — —	— — —	— — —		
Zent. žyna . .	1 25 —	1 20 —	— — —	— — —		
Šane žymio . .	— — —	— — —	— — —	— — —		

Spiritus płaczesche wezera w Barlinje.

16 tl. 20 nsl. a 16 tl. 10 nsl.

pscheniza 72—75 tl., rožta 50—56 tl.,

(to je: za 25 prusick hřivow.)

čepikowy wolič (nječiščeny) 9 tl. 15 nsl. —
(C i s c ě n y, taž so w Budyschinje pschedawa
stajnje něhdze 1 ½ tl. drôžschi.)

Gzabi sakskoschlesyńskeje železnicy
ſ Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połonja 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Šhorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 2 h. 22 m.*; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

* Pschijanknjenje wot a se Žitawę a Liberzą (Reichenberga)

†) Pschijanknjenje do Žitawy.

Pjenježna płaczisna.

W Lipſcu, 12. novembra, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
2 ½ np., 1 połnowojazny čerwieny štol obu dulat 3 tl.
6 nsl. 8 ½ np.; wienske bankowki 87 (17 nsl. 4 np.)

Najnowsche.

Veracruz w Mexikanskej, 15. oktobra. Psche-
cziwo Guarezej, pschedzhdže mexikanskeje republiky,
poczinaja sbežki pschibjerac̄.

Londón, 11. novembra. Prusski krónprynz je
wezera hem pschijel a hollandsku królowu na hród
Windsor k jendželskej królowej pschedwodžit.

Paris, 11. novembra. Sa wěsteho Baudina,
kotryž 2. decembra 1852 na barrikadach pschi wojo-
wanju pschedzhiwo něčiščemu franzowskemu khězorej
padže, dokelž s druhimi Franzowsami nočvysčhe,
jo by Napoleon s khězorom był, nětko redaktorjo
někotrych franzowskich nowinow pjeniesy hromadža,
so by zo sa Baudina pomnik stajil. Wyschnoscz
pak to czerpicz nochze.

Becht, 11. novembra. Te žobustawu lěweje
strony wuherskeho ſejma, kotrež ſu tež žobustawu
tač mjenowaneje delegazije, ſu ſwój mandat ſložili.
Wjetſchina wuherskeho ſejma je teho měnjenja, ſo
mają ſo na jich město nowe žobustawu wuhwolicz.

W tym žamym poszedzenju bu tón namjet sta-
jeny, ſo by ſo wurunauje, kotrež je ſo bjes Wuh-
erskej a Kroatskej wujednało, khězorej k wobtwarz-
dzenju pschedpodało.

Win, 10. novembra. Wojerſki ſalon budže w
ſejmje najſkerje ſa dobry pschipoſnaty. — Bjes
wienskim ministrom Dr. Brestlom a bjes wuherskim
ministrom baronom Konajom je wulka swada wu-
dyrla, dokelž poſleniſchi ſ pschedawanja krajnych
kukow 13 millionow ſchěſnakow žada a Dr. Brestl
niežo dac̄ nochze.

Saksa. Po wobsanknjenju ministerstwa budžet w měsíci Döbelnje nowa realna škula s ratařskim wodženjem řešena. Wona budžet najskerje jutry 1869 wotewrjena. —

Nowy mischonkski móst, psches kótrýž železniza wiedże, ſu wón danjo na to waschnje pruhowali, ſo ſe ſchýrjomi ſokomotivami a tenderami, wſcho do hromady 5000 centnarjow czejkimi, na njón pſchijedzehu a je tam dwé hodžinje ſtejo woftajichu. Móst je to bjes ſchody wudžeržał.

Dokelž budžet ſwoj budžetſkého ſudniſkého hamta 16. a 17. novembra cíſcezene, dha budžet tam na tuthmaj dnjomaj jenož w taſkých naležnoſčach ſtuſkowane, kótrež ſu jara nufne.

Kral Jan je ſo 8. novembra do Altenburga podaš, ſo by tam wójwodu (Herzog) Joſefa, kótrýž je czejkó iſhorjeſt, wophtał a je ſo naſajtra ſaſo do Draždjan wróćil.

Wokolo Draždjan a dale k wjeczoru je ſo w nozý wot njedzeli k pónđzeli wjèle ſněha naſhlo, kótrýž je woſebje w ležach wjèle ſchody načinil a to na to waschnje, ſo bě ſo na khójny, jědle a ſchrátki ſpoſhak a je psches ſwoju czejkóſej podklamał abo jim tola wjazh abo mjenje haſoſom woſlemiſt. Na nekotrych dróhach, kótrež psches taſke ležy wjedu, njehodžesche ſo poł dnja jědžic̄, dokelž měſachu ſo nojprjedy te ſchotomu woſtronicz, kótrež běchu na dróhu ſpodali. — Bjes ſchlehyňskim a lipſchyczanskim dwórnischemu w Draždjanach bě ſněh jenu telegraſowu žerdž powalał, tak ſo telegraſowu grot khétero jara dele wihaſche. Psches to ſo ſta, ſo bu jedyn poſtillon, ſiž ſo na to dohlaďał njebě a ſe ſwojim woſom pſchihna, wot teho grota ſe ſwojeho ſydku dele cíſhneny a wosej ſamemu třeha mottorhnjená. Poſtillonej pač jeho pad dale ničjo ſchłodžit najeſt.

W Bulerizach pola Ramjenza je ſo 7. novembra dwór, kublerzej Friedriče ſluschazy a ſe ſcheczoch twarjenjow wobſtejazy, do cíſta wotpaliſt. Wohen je najskerje psches ſanjerodženje wuſholt.

S jeneje hródze w Draždjanach bě wón danjo jedyn byk do dwora cíeknyk a ſakhadzcsche w nim na taſke waschnje, ſo dyrbiachu jeho ſatſelicz, dokelž ſo na žanu waschnje popanycz a do ſwojeye hródze domjescz njedasche.

S Delenitza piſhaja: Žadyn cílowej ſo dopomnicz njemóže, ſo bychmy tudy teſko ſněha měli, taž je nam ſańdženu njedzelu a pónđzelu napadał. Omnibus, kótrýž do Blauena jědži a do Kotrehož běchu ſchýrji konje ſa-pſchehnjeny, ſrjedž torhoſcheja nímale teſazy woſta. Na železniz hýzhi dale jěcz njemóžachu a dyrbiachu woſazh won, ſo bychu ſněh wumjetali. — Wicžny džen bě jara mało wophtaný a butra a druha zyroba běſche teho dla jara droha. Wjèle zuſykh pužowarjom dyrbiſche tudy woftacz, dokelž dale njemóžachu, líſt a nowiny njedostachmy, tak ſo dwaj dnjaj njehonichmy, ſhoto je ſo

w ſwěcze ſtało. — S Chemnitza na rune waschnje piſhaja a ſo tež tam nekotry čzaſ najeſt na železniz hýzhi hodylo.

Hkowne tamavſtvo gustav-adolſíkého towarzſtwa w Draždjanach je w ſańdženym lěcze 29 woſadow, bjes nimi 15 w Čechach, ſe pjeniežnym darom podpjeralo a bjes nje 4541 toleř rozdželilo.

W Žitawje je ſo 9. novembra jedyn drjewjeny wotpaliſt. Jencho mleodeho člówjeſa, ſiž je pječa tutón wohen ſaſožik, ſu ſadžili.

Pruſy. S roſprawą, wot ministerſtwa pruſkomu ſejmej přiódpołożenije, je widžic̄, ſo pruſki krajny poſkad (Staatsſchätz) fónz lěta 1867 neſtoho psches 28 millionow toleř woſchija. — Pruſka ma 2807 mil ſchuſejoſow a je w tu khwilu 6270 kwadratnych mil wulku. Wona ma po požlenim ſudſiczenju 23 millionow 908,710 wobhdylerjow.

Ministerſtvo je woblicziko, ſo budžet na lěto 1869 ſa krajne naležnoſče 167, 597, 469 toleř trjeba a wone měni, ſo drje dotalne darwi na ſpomnjenje lěto nehdže 7 millionow toleř mjenje munjeſe, a ſo budžet po taſkim teſko pobrachowacz a ſo psches powoſhchenje dotalnych dawów abo na druhe waschnje wuſunacz dyrbięcę.

Sa pſchedsydu druheje komory je ſapoſklañz Fortenbeck wuſwoleny a ſa měſtopſchedsydom ſapoſklañzaj Bennigſen a Kölleſ. Wjchitzu tſjo ſu tuto ſaſtójnſtvo tež na požlenim ſejmje ſaſtejeli.

Kral je k wutwarjenju wulkeje zyrfwoje w Transfurze nad Majnom, kótraž bu psched dleſchim čaſhom wot wohnja khétero jara woſchłodžena, na 10 lét lětny pſchinoſk wot 20,000 ſchěpnakow pſchipoſkaſ.

Němſti pěſnjer Geibel, kótrýž bu w ſwojim čaſhu wot bayerského kraja do Münchowa (München) powołaný a tam wot njeho kózde lěto 1500 ſchěpnakow cíeſnije ſdý dosta, je tutu ſdu pſched krótkim čaſhom wotbył. Geibel je mjenujzy w Lübeku rodžený a jako bě pruſki kral wón danjo do tuteho města pſchijek, dha bě Geibel k jeho poſtanju dleſchí ſpěw wudžeržał a jón w nowinach wotcīſhēcę daſ. A w tuthm ſpěwie bě pruſki kral jara khwaleny, ſhoto ſo ſu ſe Geibeley k naředženju date, ſo wón wot bayerského kraja žanu cíſhnu ſdu wjazh njedostanje. Taſo pač to w Barlinje ſhoničku, je jemu pruſki kral lětnu cíſhnu ſdu wot 1000 toleř wuftajil.

Auſtria. Druha komora awſtriskeho ſhromadneho ſejma je to waschnje, tak ministerſtvo w tu khwilu pſcheczilo Čecham w Prahy ſakhadzcsche dawa, ſa dobre ſpōſnaka, hacz runje buchu ministerſtwu pſchi ſamym jednaju wo tutej naležnoſći doſez wótre ſkowa prajene. Něko tam wo nowy wojerſki ſalon jednaja, ſiž je tak pſchi-prawjeny, ſo jeho poſtajenja hnydom na 10 lét placzja a ſo po taſkim ſapoſklañz ſylych dježacz lét niečo do

wojerskich należnosćow rycerz njeśmiedza. To pał żo někotremužuliż sapošlanzej njełubi a wjetshina tych ſamych by tón nowy wojerski ſalon najradſho ſacjifita, ale, dokoł je jím ministerſtwo prajicž dało, ſo wonie potom ſe ſlužby ſtupi, dha budža ſapoſlanzy pał pſchezo ſaſo haj prajicž a taſ činiež, taž ſebi ministrjo žadaja.

Wyschnoſc w Praſy ſebi myſleſche, ſo 8. oktobra jako na tym dniu, hdež buchu 1620 čjeſy protestantojo wot Ferdinanda II. taſ ſbiči, ſo bu ſamostatnoſcji čjeſkeho kraleſtwia a wobſtaču evangelskeje wety w Čechach nimale kónz ſeſinjeny, — ſnadž na bitwischco na Bělej Horje pola Prahi wjele ludzi poczehnje, ſo buchu tam na předawſhu ſamostatnoſcji čjeſkeho kraleſtwia ſpominali. Taſte ſpominanje ſo pał němſtemu ministerſtu we Winię njeſpodoba, dokoł ſu ſebi Čeſchojo ſwoju ſtaru ſamostatnoſcji w nowiſhim čaſu ſylnje ſaſo žadacž poczeſli, a duž ſo w Čechach lud něko nihdze ſhromadzowacž njeſhm̄. Teho dla běchu 8. novembra koło woſoko Běleje Horje wſchitke pucze a ſchęjeſki wot wojakow wobſadzene, ſo by ſo ničtón na tju podač njeſmoh̄. Ale tam tež ničtón njeſchiidže, tola pał tutón džen ſa Čeſchow bjes njeļuboſnoſcje wotefchoł njeje; pſchetož dokoł bē tutón džen wjele ludzi w žarowanſkej drascje ſe mſhi, dha ſdaſhe ſo to wyschnoſci ſnamio bncz, ſi kotrymž džedža Čeſchovo ſwoje želaze ſpominanje na bělohóřſku bitwu woſokasacž. Duž na jene dobo wojazh a polizijojo pſchiczaňhču a pſchi wſchecžyacž durię wobſadzicžu, a ſchtóz potom w žarowanſkej drascje ſi zyrkwoje ſtupi, tón bu arretirowany, njech bē muſki abo žonſka, a na poliziju wotwiedzenr. Thch. ſotſiž mójazchu dopokasacž, ſo wo prawdze wo někoho žela, ſu puſčejili, thch druhich pał wotſchtraſowali abo jich wotſchtraſowanja dla napiſali.

Khejor Franz Josef je ſo ſ Wuherskeje na někotre dn̄ do Wina podał. Spodziwne je, ſo Khejor a Khejorka něko najbole we Wuherskej bydlitaj a Khejro rědko a jenož na krótki čaſ do Wina pſchijedžetaj.

Na želesnižy, kotraž ſ Prahi do Vajerskeje wjedze, je ſo 10. novembra wulke njeſbože ſtało. Mjennujy bliſko Hořowic bē jedyn čaſ, na kotrymž ſo i wjetſha jenož wojazh wjeſechu, we wulkim ſuſtu težazg woſtaſ, taſ ſo wojazh ani do prědka ani do ſad njeſožesche. Na tutej želesnižy je pał jenož jena kolija a haj runje běchu wſchecžy latarnje ſaſhwecžili, ſo by čaſ na wſchecžy stronach widzecž był, dha taſte latarnje tola njeſju w tym wulkim mjeczelu daloko doſcž ſwecžile; pſchetož po někotrym čaſu pſchijedże jedyn druhí čaſ, kotryž do teho ſtejazeho ſi tajkej mozu ſtořeži, ſo buchu ſchyri woſy ſi ludžimi a 12 woſow ſi tworami w jenym woſomknenju roſtolzane. Pſches to bu 29 wojakow morjených a 61 čeſko ranjemých.

Franzowſka. Khejor a Khejorka ſtaj ſo na hród

Compiegne pſcheſydiłko, hdež wonaj hewaſ ſóždu naſhmu pſchebywataj.

Rycerz pruskejo kraſa, kotruž won pſchi wotewirjenju pruskeho ſejma džerjeſche, ſo franzowſkim nowinam derje lubi a wona ſo Franzowſam jako tajka ſda, ſi kotrejž pruski kral ſwetej dobrý mér lubi

Předawſha ſchpaniſka kraſowa něko w Parizu bydlí. Jeje luby intendant Marfori pał pſchi njej njeje, ale ma ſwoje wobydlenje w pôdlaſtej kheji.

Spaniſka. Hacž runje ſo prajicž njeſhodji, taſ ſo w ſchpaniſkej wſho ſraduje, dha poczina ſo tam něko tola tež ſylnje doſcž wo to rycerz, hajc ſo ſchpaniſka njeby do republiki pſchewobrocicž dała. Wſchelake nowiny ſara ſa to rycerz.

Ruſow ſka. Ruſow ſka. W němſkich nowinach ſo powjeda, ſo je ſo bayerski kral ſi ruſowſkej wulkoňahinju Mariju — džowku něčijskeho khejora — ſlubil. Kwaž budje pał poſdžiſho, dokoł je narodenja halie 23 lét starý, njeſhesta pał 15 lét.

D o p i s y .

H ſiſkopiz, 30. oktobra 1868. Tudy ſwjetſeſche ſo bženža krafym a žabanh ſwjetđen: mjennujy ſwjetđen dopomnjeſcia na poſvycenje noweje zyrkwoje, kotraž bē ſo pſched poſ ſia lětami po traſchnej wójnskej a woſenjowej nuſy w lécze 1818 natwariku. Snate je ſo w napoleonskej wójni w l. 1813 Russojo a Franzowſojo pola Viſkopiz w hromadu trjechicu a pſchecžiwo ſebi woſowacu; 12. meje wudyri woſen w měſce a ſanicži 330 wobydlenjow, 2 zyrkwi, wucžernju, radnu kheju a wſchitke druhe ſjawne twarjenja; jenož tſi wobydlenja woſacu ſtejo. S Božej a dobrýh ludzi pomozu — pjenježne podpjeranja ſi daloſi a bliſčich ſtronow bohacze pſchiidžechu — natvari ſo najprjedy poſrjebna zyrkwička a potom klowna zyrkej a dotvari ſo w lécze 1818 taſ, ſo mójesche ſo 30. oktobra poſvycenj, ſchtóz ſo tež w jara rjanym, krafym a wulkoſtnym waſhym ſta. K dopomnjenju na tutón ſwjetđen bu lěſta pſchihot ſi poſtaſlěnemu jubileju pſches to ſeſinjeny, ſo ſo Boži dom rjenje ſi wěnzanami a pletwami wudebi, ſwjetđen ſamym ſo pał na reformažionſki džen ſobu poſtaji. Nano ſanjeſe muſke ſpěwanſke towarſtwa rjane ſpěwony na torhoſečju, ſe kotrymž ſo ſwonejſche, tež poſawny ſi tórmu Božu khejorſu pſchijowjedachu.

Woſoko $\frac{1}{2}9$ ſhromadzicžu ſo pſched nowej wucžernju měſchecžaný ſeſlzy w paradyñm wudraſenju, wucžerjo ſe ſchulſtmi džecžimi, mlode hoſzy, najbole w bělej drascje, a ymłodzenzojo, ſpěwanſke towarſtwa a někotſi druſy. Pod ſnkami pſchisprawneje hudžby čeſhniſche čaſh krotko. do džewječi pſched radnu kheju, ſo by tam do čaſha horje wſaſ buchomſtwo, kralowſke a měſchecžanske knieſtvo,

zýrkwińskie prjódstejerstwo a píšeprosčených hósczow. Bjes požlenimi bě 16 mužow, kotsíž běchu píshed 50 létami híjom jako hamostatni píšci tamnišchim požwoczenju zýrkwoje píštitomni byli, tež murjerstsi mischr Frenzel sen., kotsíž je tehdom jako murjerstki zýku zýrkwej pomahał twaricž. Bot tam poda ho rjany čzah do jara połneje zýrkwej, hízejz ho swjedzeniſta Boža ſkúžba ſapocja. Knies diał. M. Otto wobstara wołtarnu Božu ſkúžbu; pod wjedzenjom l. kantoru Fritsche (Sserba) ſpewasche ho s měšanym chorom kraſna kantata wot Frimchera, píšci čzimž junja hudyba hrajeſche a ho wot jeneje kniežniczki dleſche rjane solo ſpewasche. Poſběhowaza běſhe tuta hudyba a mózne ſapſhijaze ſylnie a połne ſynti ſpewanych kherluſchow.

Knies superintendent M. Zschucka džerjeſche potom prědowanje po Ps. 138, 2 3 a wulkadowaſche: Kac ma zýrkwińska wožada dwójny ſwjedzen dopomijecža na ſaloženie naſheje zýrkwoje kaž požwoczenje tuteho Božego doma wobenęz? Won wotmoſtri na to: 1) s wutrobnym džaka-wjeſelom; 2) s fruthmi ſlubjeniem i 3) s nutrnyymi próſtwami. Prědowanje bě w duchu a po ſłowach woprawdžite jubelprědowanje, kotrež ho najbóle w tym dželu do wutroby ſacjíſche, kiz na tamne ſrudne čzahy ſpominasche, hízejz bě wšcho ruzkamajo na roſpadankach zýrkwoje a města plakalo. — Píšci wustupje s Božego doma dujachu poſawniſtojo s wěze: Jedn' twerdny hród je naſch Bóh žam. —

S p ě w y.

P ſ ch a ſ a.

Nawij ſej kudžeku, holicža,
Kudžeku ſlěbornu;
Nimo je ſwiatoh' Měrczina,
Na pſchaſu pſchelcze du.

Sprawuj ſej bórczate koſeko
S bětej tej píſhczelu;
Do pſchaſy kaže ſchepťanko
Ssneh běty pſched khežu.

Tepeže a ſwěczeje muts Schotczizy,
Tym pſchelczam — — ſkim,
Po čzmiſje a w ſymje my píſhčiūzemny
Po pucju dalokim.

Wobwite naſhe ſu kudžele
S czerwonym hancžilom!
To je ta barba radoſcie,
S tej džemny won a dom.

Khopate pſchedzemy piſhczele,
Ritku, kaž židžanu,
Piat budje bělicž ho kaž ſněh,
Ležo na trawniku.

Píſhczemny radostnje w jažnej ſwi,
Píšci čzoplych khaſliczach;
Wjelk wuje bes tym po holi,
Wět horvi w haſosach!

G. 2.

Ze Serbow.

S Kherwaczič 3. novembra. Denka popołdnju w 3 hodzinach wudhri w jenej brožni tak imenowanych Kniežekz bez brunizowych podkopow woheń a bóry ſtejsche wona w plomjenjach. Tola ho radzi, něčto woźnej wutorhycz Kac je woheń naſtał, njeje hiſheze ſnate.

Se Židow a. Tudy mějachmy 9. novembra nowowolbu ſastupnikow gmejnſkeje rady. Wuswoleni buchu: hóſczeniſta August Petrasch sa gmejnſkeho prjódſtejerja, Bohuměr Balten, August Jurſch a August Miſzgang sa gmejnſkich starſchich. Sa ſastupjerow wobſydnich buchu kubler Händrij Rencz, khežer August Pech a Hermann Salm, sa ſastupjerow njewobſydnich pał faktor Menzel, čzélka Bohuměr Jurſch a rěſbar Petſch wuswoleni.

S W y ſ o k e j e pola Ramjeñza. Píšci naſchich wyžozn czeſczenych kniežich ſtejtaj Handrij Petrasch jako rybak a hatník 54 lét a K h r y ſ t o f W o b ſ a jako knieži ſahrodnik híjom 51 lét sa ſobu w ſkúžbie. Dokelž ſwoju dohloſtnu ſkúžbu ſwěrnje ſtejtaj, je jimaſi wot Jebo majestosče naſcheho hnadnego krala dekorazia 5. rjadowmje albrechtſkeho rjodu hnadnje ſpožejena. Sandženu wutoru 10. novembra do połnja bu jimaſi píšces jeju kniesa rycer-kublera a ſměrza kniesa s Zehmen nad Wyžozkou tón rjad píſhcepodath s tym kherwobnym wopíſmom a czeſczenym wuprajeniom džaka sa ſwěrnoſcz w ſkúžbie a píšci iym běchu wſchitke ſtawu s Zehmowej ſwōjiby, knieži ſaſtojnizy a ſkúžomnizy, wježni a gmejnſzy prjódſtejerju píštitomni. Škubotim hmczom wutroby píščiſtaj taj tak czeſczenaj ſchēdžiwaj tón hnadnje ſpožejen ſiad a wuprajiſtaj ſe yhlami ſwōj ponížny džat. Potom bě wulka hóſczenina, píšces dobrocziwoſcz k. s Zehmen píščihoto-wana, k kotrejz běchu tež předn ſpomnjeni knieži ſaſtojnizy, ſkúžomni, w ježni starſchi a prjódſtejerjo, duchowmny a wuežer proſcheni. — Bóh kiz ma ſpodobanje na ſwěrnoſci, ſbudz a poſylu jeneho kóždeho we wſchém ſaſtojnſtvoje píšces wěru k prawej ſwěrnoſći a wobſtejnoscji!

* Delnoſužiſki „zaſník“ píſche: Sandženu njedželu rano wuñdze w Žandowje pola Henocha woheń. Pod těchu ležesche jene horjewſate džeczo, kotrež ho ſpalí; naſajtra namakaňu jeho koſeje w popiele.

S Budysčina. Knies kandidat duchowmſta Kalič s Lutjiez, w tu kherwili w Lipsku, je teho dla, dokelž je nadawek lipskeho duchowmſkeho faktulteta nanajlepje wužožicž wjedžał, wot tamniſcheho universiteta czeſne myto doſtał.

Hans Depla

Mots Tunka

a

Kak

z o z o m

w o t r i t a j

l u d z i p o d l a

š k r ě j e t a j .

Hans Depla. Hdyž ho kschirých pucjow swinjesch
Dha tež twojej schtrafje wuñdzeſch.

Mots Tunka. Koho dha pak měnisch?

H. D. Jeneho mlodeho čłowjeka. Teho běhu na
kschirym pucju dozahnyli a duž dyrbjesche schtrafu pła-
cijcz. Dokelž pak žanhch pjenjes njemějesch, dha dyr-
bjesche požgowacj.

M. T. Je dha te vjenjesh sažo dak?

H. D. To ja njewěm; pschetož ta parſchona, kij
bě je jemu daka, nicžo wjazh do njeho njedzerži.

M. T. Czoho dla dha wón do B. pschischoł njeje?

H. D. Naissterje drje teho dla, dokelž ho hanibuje.

Cyrkwińskie powjesče.

Wěrowani:

Pětrowska chrkej: Jurij Mulič, wobydler w Budyschinje, s Mariju swudowjenej Nachlizowej rodž. Stangez. — Korla Hermann Fahnauer, tubler w Bobolzach, s Ernestinu Amaliju swudowjenej Müllerowej rodž. Helmez.

Michałska chrkej: Jan August Sterzel, wobydler pod hrodom, s Hanu Preiszlez s Bręzowa. — Miklawš Lehmann, sahrodnik w Hornej Hörzy, s Mariju Ssowlez s Židowa.

Křečeni:

Pětrowska chrkej: Maria Martha, Handrija Kubizn, pohonča w Budyschinje, dž.

Michałska chrkej: Jan Ernst, Augusta Měrscha, žiw-
noſejerja w Delnej Kinię, ſ. — Jan August, Jana Augusta Schotky, wobydlerja na Židowje, ſ. — Hedwiga Hilžoveta, Korle Bernharda Rosticha, tublerja na Židowje, dž. — Korla August, Jana Muli, khežlarja w Jenkezach, ſ. — Hana Maria Helena, Jana Nyctarja, tublerja w Borku, dž. — Jan Ernst, n. ſ. w Gřečchinje. — Wilhelmina Hedwiga, Jana Augustina Nowaka, khežlarja a bětnarja na Ssobolzch, dž. — Johanna Ernestina, Bředricha Augusta Schotky, khež-
jerja a pietfarja pod hrodom, dž. — Ernst Hermann, Korle Augusta Břenscha, khežlarja w Jenkezach, ſ. — Jan Ernst, Korle Augusta Neumannna, schuszejoweho wobledžbowarja w Jenkezach, ſ. — Korla August, L. Hendricha Träzera, wobydlerja w Hrubjelczizach, ſ.

Zemrjeći:

Džen 14. oktobra: Jan Hendrich, Jana Dubského, khež-
karja we Wulkim Bjelkowje, ſ., 8 m. 9 d. — Jurij Walten,
wumjentkař we Wulkim Bjelkowje, 73 l. 7 m. 17 d. —
Marja rodž. Rjekez, Jana Bohuwéra kudżele, sahrodnika w Nowych Ćjichonzach, mandželska, 32 l. 5 m. 12 d. — Hana
Khrystiana, Handrija Schustera, sahrodnika w Hownjewje,
dž., 4 l. 6 m. 14 d. — 15., Jan Bolant s Kalojd, na-
pošledku w Ćjichonzach, 49 l. 1 m. — 16., Marja Madlena
rodž. Doschez, njebo Pětra Pjetški, měščejana a khežerja w Budyschinje, sawostajena wudowa, 61½ l. — 24., Erne-
stina rodž. Müllerez, njebo Jurja Psýta, piwariskeho mischtra,
sawostajena wudowa, 48 l. — Pětr Leberecht Kapler,
měščejan, khežer a mlynksi mischtr, 71 l. 8 m. — 26.,
Khrystian Behunik Böhma, džekacjer w Gężejczach, 52 l.
6 m. — 27., Korla August, Michałka Šokufa, wobydlerja w Budyschinje, ſ. 1 l. 8 m. 6 d. — Hana Madlena rodž.
Pawluschez, 62 l. 9 m. — 28., Jurja Augusta Jurza, rěsni-
stkeho mischtra na Židowje, dž., 4 d. — Jan August, Korle
Augusta Fermiža, pohonča, ſ., 1 l. 4 m. — Handrij
Mužik, wobydler, 68 l. 7 m. — 29., Bředrich August, n.
ſ. w Bręzowje, 1 m. 3 d. — 31., Jan Ernst, n. ſ. w
Gřečchinje, 11 d. — 1. novembra: Johanna rodž. Pešchelez,
njebo Jana Nyctarja, khežerja w Nadworju, sawostajena
wudowa, 84 l. 7 m.

Powschitkonna asekuranza w Triece

(Assicurazioni Generali),

sawesczjuje pschi rukowanckim fondsu wot:

25 millionow 939 thaz 831 schesnakow 44 frajzarjow

Powschitkonna Asekuranza sawesczjuje:

- a) twory, mobilije, zinejske plody a t. d., kaž tež, hdvž to krajowe zakony dowoluja, twarjenja wszech druzinow psche wohnjowu schodu;
- b) kubla na drogach psche transportnu schodu;
- c) posliczjuje sawesczenja na živjenje czlowiekow na najwschelacke waschnje sa najtunische twerde pramiye a wustaja polich po prusskim kourancie

Towarstwo wuplaczji w lęce 1866 sa 12,448 schekodowanjow summu wot 4 millionow 351 thaz 497 schesnakow a 3 krajzarjow.

Ke kogdemu wukasjanu a k wobstaranju sawesczenjow poruczeja so jako agentojo:
w Budyschinje: Julius Altmann,
we Wosporku: C. A. Kilian.
we Wjelczinje: Moritz Wenzel.

C. G. Grohmann sen.

na jerjowej haſy čo. 263

porucza pödla swojego huknoweho skladu tež wulki wubjerk bułskina k chłowiam a huknjam we wschelakich barbach a mustrach a lubi pschi najlepshim poślużenju najtunische placzisny.

Wažne sa foždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muskeje drasty po spodziwnje tuniej placzisnie na žitnych wifach w hosczenzu k slotej hwesdze po 1 skhodze.

Tuton sklad wopschisa jara rjane a duszne symste nadhuknje a paletoty, jaqueth a jaquetske huknje sa nashmisi a symsi czaž, pełne hukniane a croisejowe horne huknje, jaqueth a jaquetske huknje s bułskina, veloura, bismarka a friesena, jaquety wot najmodernistickich jendzelskich a nemskich fabrikatorow; dale:

kholewy a lazys s bułskina a satina s najlepshich tukrajnich a wukrajnich fabrikatorow;
havelocke mantle, domjaze huknje, schlaſroki, dzęczaze drasty, bajerske a horniske joppys a t. d., wschitko po skodziwnje tunich placzisnach.

■ Denož w slotej hwesdze na žitnych wifach po jenym skhodze. ■

Połnoznonemiske sjenoczeństwo.

Wot poopisanych je knies mydlofabrikant

Moritz Lehmann w Budyschinje

hłowny depot najchich fabrikatorow sa Budyschin a woloſnosć dostal a poruczamy te same dobrociwemu wobkedybowaniu.

W Berlinje w oktobru 1868.

Fabrika steerinowych pwezow

A. Motard & Co.

Na prijedstejaze džiwajo poruczam hładowaze swęžy po tunich fabrikiskich placzisnach:

prima qualité żółteho winskiego pakowania	4.	5.	6.	8.	pr.	tb	po 11 uſl.
" " módreho	=	=	=	4.	5.	6.	8. " = = 10 "
" " do.	=	=	=	4.	5.	6.	8. na paket 8 "
secunda " do.	=	=	=	4.	5.	6.	8. = = 7 "
tertia " do.	=	=	=	6.	=	=	6 "

S poczęſcjonowaniem

Moritz Lehmann na bohatzej haſy.

Epileptiske widliſcheza (padazu kherosę)
specialny lekar ja epilepsiju Dr. O. Kiliſch
w Berlinje, Jägerstr. 75/76. Wokłowskich psches
listy hoju. — Hizom psches 100 sahōjenych.

Parafiuowe swęžy
we wschelakich druzinach porucza

Moritz Lehmann na bohatzej haſy.

Sa tých, kíž žu na wočzi bědni!

S najvýschej konzefíji wohotowaná
kvetosnata woprawdzita

Dr. Whitowa wodžicza sa wočzi

wo kotrejž wožebným skutkowanju žu ho hžom wot léta 1822 pschewwědczili, ho a flacon 10 nřl. stajne czerstwa scjele psches jeniczkeho fabrikanta Traug. Chärhardta w Großbreitenbachu w Thüringské a žym ja knjezej Em. Menznerej w hrodowskej haptýz w Budyschinje poruczil, ju sa mne pschedawacj.

Tyžaz žhwabu dawazch listow a wopisow se wšichtlich stronow žweta pschipoweduja jeje wožebje sbóžomne skutkowanje.

Jedyn wotebjerar w Zürichu písce pod

1. augusta 1867

hlédowaze rynčki na naš, kotrež ſebi dowolamý tudy woſſewicž:

Wo dobrým skutkowanju, kotrež Wascha Dr. Whi-
thowa wodžicza wopokaſuje, žhu Wam i krótka jenož jedyn pad žobudželjč:

Zena žona w Mänedorfe dosta ſaintene lěto nje-
zapži ſahorjenje wočzow s kloczom a to kž ſo ſda psches natylnjenje wot jeneje na taſku khorofej čerpjazeje žony, kotrež bě wona hacž do ſmijereže wothladała.

Tuto čerpjenje ju žyle lěto jara pschesczechasche a mſčě ſrědi nicžo njeponhachu.

Jako wona nětko tuto lěto Dr. Whitowu wodžiczu ſejna, bu wona po ſenothdžejskim nałożenju teje ſameje ſahojena.

Woſſewjenje pschedawania.

Kuhmannez ſahrodnissa živnoſež čo. 26 w Buke-
zach, k kotrejž 10 körzow ſahrody, pola a ſuki ſtuscha,
budze ſo pschemenjenja dla

þredu, 18. novembra t. I.

dopołnja w 10 hodžinach
psches podpižancho pod wuměnjeniem, tehdy woſſewjom-
nymi, pschedawacj.

Na kupjenje ſmyžleni čhyli ſo w ſpomnjenym čaſzu w Kuhmannez domskej w Bukezach ſhromadžicž.

Twarzjenia žu nowe a maſkivne natwarzene, wſchudze w dobrým rjeđe a we wopalnej khaſy s 2400 tolerjemi ſawěſczenie. Te pola a ſuki ſtuscheja k najplónuſkym.

W Budyschinje, 10. novembra 1868.

Wobhodny agent Trauz.

Šwój ſklad dobreho stareho myjneho a pkoſarskeho mydla, kaž tež

ff. němske, jendželske a franzowske parfümerije a toilettne mydla,

ff. woliye a pomady ſa wloſhy,

ff. halsku pscheničnu ſchterku,

frýſt. a falcinirowanu ſodu,

prima belgiski folomas a t. d. a t. d.

porucza k dobročinemu wobkžbowanju

mýdlarňa

Moriša Lehmanna na bohatej haſy.

Wyżołocjeſcenemu knjeſej

Dr. J. G. Poppej,
huboſkarjej, Wien, Vognergasse No. 2.
W Lipsku, 2. novembra 1868.

Cjeſczeny knjeſe!

Mój na Vaſz požlanu list ma to wotpoſladanie, Wam mój džak wuprajicž ſa Waschu krásne ſkutko-
wazu „Anatherinskú hnbwodžiczu“. Psches kotrež ja, kotrehož džaſna pschi wſchej lekarſkim a ran-
lekarſkim lekowaniu pschezo krawjachu a mi žaložnu boſoſcz činjachu, po někotrych nježelach wſchitke bo-
loſeče zbyle ſhubich. Wſmicze ſa to mój najnaležniſchi džak a woſſeweče tutón list k lepschemu člowjekow, dokołž ich tola tak wjele na krawjaze džaſna cjerpi a ſo jim tola žadyn lepſci ſrědk porucicž nježodi, jako washa ſubowodžicza. Ja ſawoſtanu Wasch najpodwołniſchi

L. Mori, knihwiedžer,

Brühl 26.

Na pschedan ma taſku wodžiczu
w Budyschinje: Heinr. Inſ. Linča
pschi hrodowskej haſy čo. 338;
w Žitawje: Clementz Beyer, coiffeur.

Kóždemu mandželskemu poruczeniu.

Kein unerwünschter **Kinderſegen**.

Bon Dr. O. Wilde.

A doſtacju psches O. Gundlaſcu w Berlinje, Mittelstr. 17.

Placjenna 1 tl.

Kóždý cžitaj a potom roſhudž.

Mojim lubym ſſerbam

porucjam ſo ſ mojim ſkladom čaſnikow (ſe-
gerjow) wſchitkich dru-
zinow w najrijeſkim a najbohatskim wu-
bjerku, wožebje na žle-
borne čhindrowe a antrowe čaſnikſki ſedžne
čžinju a žym je runy pucz ſe Schwajcarſkeje doſtat.
Tež ſo wſchitke móžne porjedzenja čaſnikow a hujžbnych
braſidlow wožebje derje a tunje pod 11ětnym rukowa-
njem wobstaraj.

Tež pschispominam hiſčje, ſo žym ja ſer b-
ſteje rycze runje tak móžny, kaž němſkeje.

W Budyschinje **J. G. Schneider**,
na bohatej haſy njeſaloſto poſta. čaſnikar.

Dickowa konceſzionalirowana daloko
wuwolana ſpodžiwnje hojaza žalba,
kotrež je ſo najbóle kóždý ras jako dobra wopokaſala
porucza ſo w žerdkaſ po 3 nřl. a po 12 np.,

wot hrodowskeje haptýři
w Budyschinje.

23. Na ſerbſkej haſy. 23.

Pjeſzowe počebnjenja

najſchpatniſche kaž tež najwoſebniſche, ſchere, czornobrunne, blukoselene a drugich barbow porucja pſchi potrebieje po jara tunich placzisnach

Reinhold Hartmann jun.

23. Na ſerbſkej haſy. 23.

ſchoſej punt po 60, 70, 80, 90, 100 np. a t. d.,
zofor ſyły, punt po 50, 54, 56 a 60 np.,
w ſehelach hſicę tuniſho;

zofor drobny, punt po 50, 54, 56 a 60 np.,

ſprop punt po 14, 16, 18, 20, 36 np.,

ſtamany raiſ ſunt po 18 np.

paſen;

w ſchitkich družinow

porucja najtuniſho **Rudolph Hölzer**
na róžku ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſy.

Poſtne prazle a paſpuchi

wſchednje nowopječene

porucja piekarnia E. Herzoga na mjaſowym torhoschcu.

Mly podpiſani dawamy ſi tutym ſi nawiedzenju,
ſo budzennym tych ſamych, kotsiz bjes naſcheje dowol-
noſcze do naſcheho leſza po drjewo a ſlanje hſodza,
czafac̄ a wotſchraſowac̄ dac̄.

W Sahorju 10. novembra 1868.

Korla Riehſchel,
Jan Deo,
Jan Schmeiß.

Jeneho krawſkeho a jeneho wučomneho holsza
pyta Liſnat w Khaſowje.

Hraja dla

ſe 4 haſę 48 ſužami, bjes nimi krafne węzki ſe ſwo-
nienjom ſwoneczkow, ſi bubonem a ſwoneczkami, ſi njebe-
ſkim hleſhamy, ſi mandolinami, ſi expreſiju a t. d.

Hrajate thſſi

ſ 2 haſę 12 ſužami, dale neceſaires, cigarraki,
ſchwajzarſke hleſki, fotografijew albumy, piſadka,
cigarrowe etuis'y, tabakowe a ſchrychowancikowe thſſi,
rejwate klanki, blinka, wſcho i huzku, dale ſtolsz, kij
hraja, hdyž ſo jedyň na nje ſhyne, porucja

J. G. Heller w Bernje.

ſe hodoſwym daram ſo ničjo ſlepje njebođi.
Wone nieſmeli w žanym ſalonje a pſchi žanym thorym
kožu pobrachowac̄. Wulki ſkład hotowych tworow.
Porjedzenja ſo wobſtaraja.

Ratarſke towarzſtwo w Małym Wjelfowje

wutoru 17. novembra 1868

wjeczor w 6 hodzinaſ.

Pſchednoschi: Młocjenje ſi lokomobilami. — Ratar-
ſtwo we wjelwojwodſtwie Poſnańskim w pſchirunaju ſi
ratarſtu w Hornych Lužizach.

Kwětkowe kſlamy

Pauliny Feigi w Budysinje
na mjaſowym torhoschcu w domje k. reſniſteho miſchtra

T h i e m a n n a

porucja po najnowſkim waschnju džekane klobułowe a
baſiske kwětki, kaž tež wuphſchenja ſa wotemrjeth, jako
wěnzy, anky, palmowe haſoly, ſrudne wjerby, Bože
maty, wonjeschka ſa knoty, kwazne wěnzy a guirlandy
ſi dobrocijemu wobledzbowaniu po najtuniſkich placzisnach.

Drjewowa auķzia.

Wutoru jako 19. novembra t. l. buſje ſo w Spalach
na předaschim Schuster e z kuble dželba ſtejazych kloj-
nowych klozom a twarſteho drjewa, kaž tež wolschowé palne
drjewo na pſchedawac̄.

Šhromadžiſna w forczmje w Spalach.

Handrij Müller
we Komorowje.

Lužičan čo. 11 je wuſchoł.

Sjawný džaf.

Wſchitkim tych ſamym, kotsiz ſu mi po woheňowym
njeſbožu, kij je mje potrebiſlo, ſi darami, ſoram, ſi ruc-
nym dželom abo na druhe waschnje pomožni byli, praju
ja nětko pſchi wobčeñienju mojego noweho domu ſwoj
najwutrobnischi džaf; možebje džakuju knieſej duchownemu
Trautmannu e a knieſej kantorej Rothenburgue w
Poſchizach ſa wſchu wopolaſanu luboſcž a tym lubym
buſhodam w Lětonju, kaž tež knieſej rycerſtublerzej Menz-
nerej nad Krakezami a knieſej rycerſtublerzej ſ Döring
nad Poſchizami ſa dobrocízne hospodowanje mojego
ſwojby, czeledze a mojego ſkotu.

Boh luby knies cžyſ ſo ſózdemu ſ cjaſnymi a wę-
zynymi kublami ſarunac̄ a wſchitkich pſchede wſchitkim nje-
ſbožom hnadnje ſwarnowac̄.

W Lětonju, 10. novembra 1868.

Petr Ponich.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawani
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kózde číslo płacić
6 np. Štvortlétta předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřjeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Spěvy. — Ze Serbow: S vjezorneje strony Dubrawow.
S Rafez. S Lubija. Se Šulcshez. S Kamjeńza. S Bręczez. S Budyschina. — Hanž Depla a Mots Lunka.
— Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinje.
14. novembra 1868.

Dowoz: 7834 kórcow.	Płacizna w přerězku na wikach, na bursy,			
	wyšsa.	nižša.	najwyšsa	najniż
Pscheńza . .	tl. [n]p.	tl. [n]p.	tl. [n]p.	tl. [n]p.
Rožla . .	6 —	5 25 —	6 2 5	6 —
Ječmjen . .	4 —	3 25 —	4 5 —	4 —
Wowž . .	2 25 —	2 20 —	2 25 —	2 20 —
Proch . .	— —	— —	— —	— —
Wola . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	— —	— —
Jahly . .	7 5 —	— —	— —	— —
Hejduschla . .	6 20 —	— —	— —	— —
Kana butry . .	— 23 —	— 21 —	— —	— —
Kopacklom . .	— —	— —	— —	— —
Zent. syra . .	1 20 —	1 15 —	— —	— —
Lane žymjo . .	— —	— —	— —	— —

Spiritus placzesche wczeřa w Barlinje.

16 tl. 20 ngl. a 16 tl. 10 ngl.

pscheńza 72 — 75 tl., rožla 50 — 56 tl.,
(to je: ja 25 prusick kórcow.)

repikowý wolič (njeczisczeny) 9 tl. 15 ngl. —
(Cžiſeženy, faž ſo w Budyschinje pschedawa
staňnie něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Gzahi ſakſkoſchleſyňſkeje želeſnicy i Budyschina.

Do Dražbjan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połonja 9 h. 5 m.; pschiolnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjezior 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnju 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wjezior 6 h. 52 m.*; wjezior
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

*) Pschisanknjenje wot a ſe Žitawę a Liberža (Reichenberga)

†) Pschisanknjenje do Žitawy.

Bjenjezna placzisna.

W Lipſcu, 19. novembra, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý czerwiený ſlotn abo dukat 3 tl.
6 ngl. $8\frac{1}{2}$ np.; wienske bankowi 86 $\frac{7}{8}$ (17 ngl. $3\frac{3}{4}$ np.)

Najnowsche.

London, 18. novembra. Hacž dotal ſu mijena
300 nowowiswołených ſapohlanzow ſuate. Vjes
nimí ſluſcheja 210 k liberalnej a 90 pak k konfe-
rativnej stronje.

Bukareſt, 17. novembra. Wjerich Kora je
prusku wójnsku ſóz „Delphi“ wopytal. Turkowſki
generalgonverneur bě k jeho poſtroujenju píchijet.

Petersburg, 17. novembra. Pschistaw w
Kronstadtu je ſ džela hžom ſ lodom pschikryt;
wjele ſodžow je w lodze ſamjerſto.

Paris, 17. novembra. Žendželski krónprynz
a jeho kujeni maudželska po wudawanju franzowſkých
nowinow na hród Compiegne pschijedžetaj, ſo byſchtaj
khežora Napoleona a khežorku Eugeniju wopytaloj.

Münichow, 18. novembra. Kral je psches
wukafnju wot 14. novembra bayerski ſejm k 7. de-
cembra hromadu powołał.

Praha, 17. novembra. Wczera popołdnju je
ſo blisko Chrudima přenja lopacž pjerſhceje k nowej
awſtriskej ſhwjernonawjeczornej želeſnicy wuryła.

Barlin, 18. novembra. So by ſo njedostatk
ſrajnych dochodow ſarunat, k temu džerži minister
finanžow tobakowy dawk ſa najlepſchi ſredk.

Barlin, 18. novembra. Bruski poſhlanz na
khežorskim franzowſkim dworje, hrabja Golz, je
ſwojeſe khorhoſce dla ſem pschijet.

Draždžany, 18. novembra. Jego kralowſta
wyšokosz krónprynz Albert je ſo dženža rano $1\frac{1}{2}$ 1
hodžinu ſ Lehligena ſem wrócił.

Sakſka. Po nowym lęcze dostanu wojszy po měšzach ſwoju ſdu a ſo pſchi tym na to nje- hlaſa, hac̄ ma jedyn měšz wjazd dnjow, dželi druhi. Spomnjenia ſda ſo tózdy měšz po tſjoch dželbach wupłaczſi.

Draždanske nowym piſaja, ſo w rjemiejskiej kom- pagniji ſakſkeho wojska † 1. januara 1869 kramſke wot- dzelenje ſanbze, dokež wona lętne pſches 30,000 tolej wjetſich hloſtow načinik.

W Draždanzach ſo jena nowa jendzelska zyrkej twari a to na tak mjenowanej winskej haſzy.

Š Boigſlanda piſaja, ſo ſu tam wóndanjo tež wulki ſněh měli, fotrē je niz jenož w ſebach, ale tež w ſahrodach na ſchomach jara wjazdy ſchody načinik.

W Steinje pola Waldheimu je ſo w nozg wot 14. † 15. novembra jena piſaſna fabrika wotpaliſka a 8. novembra buchu w Rodewitſku twarjenja dweju kublow do procha a popiela pſcherwobroczeni. — W Priestewitzu je w nozg 12. novembra něchtón na jenym kuble wohē ſakſit, fotrē ſu pak wot wajdtarja pytnjeny, předny hac̄ wjetſki naſta, a wot njeho poduſcheny.

Jako na rycerſkuble Frſersgrünje wóndanjo jena džowka do hródej pſchiindze, nadpany ju jedyn woł a roſtorhny jej život tak ſtraichni, ſo něhdze ſchtyri hóheje črjewow won wuleſechu, fotrē mějeſche lekarj jenož i wulkej prózu do brjucha nuts ſyñkac̄. Ta džowka po wuprajenju lekarja pſchi živjenju woſtanje.

Wot tych, fotrē buchu pſchi harje, tiž 14., 15. a 16. oktobra w Draždanzach mějachu, jeczi a do jaſtwa wotwiedzeni, je statný rycznik hac̄ dotal 97 i jaſtwa puſtcejic̄ dał, 13 pak hiſtce ſedja. Won je pječza tón namjet ſtajik, ſo by ſo wjetſki džel tych ſamych ſběžka a ſpječenja dla hloſtał.

W Lipſcu ſta ſo 12. novembra pſchi wottorhovanju jeneje hóhe to njeſbože, ſo ſo jedyn kruch předy powali, hac̄ ſebi myſlachu, a 9 dželac̄jerow ſaſypny. Zeneho częſle morweho i roſpadankow wucjahnyc̄, jedyn druhi bě częſko ranjeny a tſjo mějachu ložſche wobſchłodzenja.

W domje eibenſtockeho wyschego hajnika Göka ſaſky- ſchachu ludjo wutſelenje a jako ſa tym hladachu, ſhoto je ſo ſtał, dha spomnjeneho Göka na ſchode ſatſeleneho namakachu. Won bě najſkerje pſchi delehiciu i flintu něhdze tak ſtorejik, ſo běſte ſo ta ſama wutſeliſka a jeho ſatſelika.

Jako w Limbachu hóhej Pester 9. novembra na ſwojim dworje ſněh wumjetowasche, ſtorej ſo do něczeho twjerdeho a wuhlada i dobom jenu džeczązu ruku. Jako bliże ſa tym hladachu, wuczeſe won ſwoju 7létne džowku. Jako bě ta mjenujy ſrótka předy pſches dwór ſchla, bě ſo na jedyn ras tejk ſněha i tſečti na nju ſyñko, ſo bě ju ſaſypnyko. Hdyž ju jeje nan namaka, bě wona hiſtce ſiwa a po ſrótka czaſu zyłe i ſebi pſchiindze.

W Lipſcu je wóndanjo jena pſokarničza na džiwne waſchnje njeſbože měla. Wona mjenujy i czeſkim ſorbow ſchatow na hribječe i tſečeho poſkhoda dele bžejche a ſtaji w drugim poſkhodze korb na wobloženje ſchodu, ſo by trochu wotpoczyňka. Korb pak ſo na drugu ſtronu wobloženja wobzum a ſczeze ju pſches ſwoju czeſkofſi ſa ſobu, tak ſo wona do hóhe dele padže. Tam ju bjes myſlow ležo namakachu a wona mějeſche wulku džeru do hlowy. Duž ſu ju bóry do hojeſtne donjeſli.

Na lipſkoheinickiej ſeleſnizy bě wóndanjo jedyn wob- ſedžbowar wuſnyk a pſched čahom, i kotrymž mějeſche lokomotiva pſches ſtoſbergsku dróhu jecž, tutu dróhu nje- ſaſchlahowanu wotſtajk. Duž jedyn poſhonič pſches nju jědzeſche, ale w tym ſamym wokominkenju tež čah pſchi- lečja, lokomotiva wós hrabny a jón i poſhoničom zyły kruch ſobu wſa. Wós bě na male ſuſy roſtorhaný a poſhonič czeſko doſez ranjeny, kón pak, kotremuž běſte ſlokotova wós wottorhnyk, dyrkotajo a ſmorčo, ale heſak zyłe ſtronu a czerſtwy na dróſy ſtejeſche.

Do Draždanz pſchijedzehu 16. novembra na ſwojim puczu i Italijske ruſowſkaj wulkonjeſai Sergij a Pawoł, kaž tež ju ſotra wulkonježna Mارja a wotſtupiſku w hofſcenizu „Velle Vue“. Maſaſtra woni do Varlinu wotjedzehu.

Pružny. Na pruſkim ſejmje w Varlinje ſu hac̄ dotal woſzelje wo to jednali, kaž bydu dotalne dolhody (nutspſchiindzenja) bjes dalschego powyſchenja dawkov a bjes poječowanja doſahac̄ mohle, a ſkócnje tózdy wot tych, tiž w tajkim naſtupanju ryczachu, k temu wobſankenju pſchiindze, ſo žana druha pomoz njeje, hac̄ ſo ſo wojſko pomjeniſci. Ale do teho ministerſtwo pſchi dotalnych wobſtejeniach ſwoliz nochze, dokež je teho měnjenja, ſo móhka tola hiſtce ſaſo abo poſzjiſko wójna i ſran- zowſkim hózorom wudhric̄.

Minister Heydt wóndanjo ſapoſlanzam k nawiedzenju da, ſo ſo hrabja Bismarck w ſapoſzatku měſzaza decem- bra do Varlinu wrózgi a ſo potom tež bóry na dželach ſejma wobdzeli.

Ruſowſka hózorka je i Italijske pſches Mnichow, Darm- ſtadt a t. d. do Varlinu pſchijek a ſo wot tam ſe ſwo- jimi džeczimi do Petersburga na pucž podaka.

Sakſki krónprynz a meklenburgsko-ſchwerinſki wjelwoj- woda ſtaj 15. novembra dopołdnja do Varlinu pſchijek a w kralowſkim hrodze wotſtupiſko. Popołdnju wonaj do Lezlingena jědzeſchtaj, hdyž běſte ju ſo kral na hońtu pſcheproſhyl.

Kraje poknóznonemſkeho ſwiaſta maja w tu ſhwili 29 millionow 960,873 wobhdylerow.

Ola wójny lěta 1866 ſu pruſzy wyschzy, podwyschzy a wojszy wſho do hromadu 10,958 rjadow (ordenow) a czeſkych ſnamienjow doſtali.

A w ſtria. Dokež nětko tak mjenowanej delegaziji

winskeho a wuheriskeho sejma w Peszceje wo wschelake naleznoscze jednatej, dha so tak docho, hacj to traje, zane wurdzowanja wot winskeho sejma dzerzejz nijemoga. Kanzler baron Beust tez w Peszceje pschewywa.

Awstriiski khzor je swoje dotalne pomjenowanje khetro jara pschirkotschik; pschetoż prjedy mjenowasche so wón po wschach swojich krajach, něcko rěka pak takle: Franz Josef, khzor awstriiski, kral czeksi a t. d. a japoschtołski kral wuherksi. Takte pschemenjenje khzoroweho pomjenowanja je so najbole na požadanie wuheriskeho sejma stało, so by hnydom s khzoroweho titla widzecz bylo, so je Wuherka hamostatny, wot Awstrije niewotwiżozh kraj. Tola je pschi tym sało džiwne, so so khzor tez hiszceje czeksi kral mjenuje a czekemu kralestwu so pschego hiszceje hamostatnosć dostala njeje. Abo dýrbi takte pomjenowanje na to pokasowac, so wone tola tez hiszceje wstiu hamostatnosć dostanje.

W někotrych czekskich lězach je wondanski hněh tez wjèle schkodny načinik, nihdze pak wjazh, hacj w jenym lězu, kotrež wjerej Lichtensteinej hľuscha, pschetoż tam je hněh něhdze 9000 schtomow podlemik.

Jendželska. Minister Stanley wondanjo psched zwojimi wuswolerjeni dléchu ryc džerzescze, w kotrež tez na to spomni, so ludzo žaneho praweho dowěrjenja do wobstacza mera nimaja, dokelž dwaj wulkaj wojerskaj kraje — Franzowska a Pruska — njeprzeczelsgy na so hladataj. Tola je wěste, so Pruska Franzowskej wójnu njeprzeczelsgy, ale wójna móže jenož wot Franzowskeje wurię, so po tajkim jenož Franzowska dowěrjenje do wobstacza mera kašy a je teho dla jenož Franzowska na tym wina, so s wifikowanjom a pschekupstwom hubjenje dže. A skto dha je Pruska Franzowskej czinička, so ta na nju něcko njeprzeczelsgy hłada. Pruska jej po prawym ničjo czinička njeje a Franzowska so jenož na to hněwa, so je Pruska w lěcje 1866 tak na mozach pschibylka, so s teho něhdz sjenoczenje zyłego Němzowstwa nastanie. Na to pak so hněwac, to Franzowsam njeprzeczelsgy, pschetoż franzowszky kralojo ſebi tez njejšu do teho ryczecz dali, jako franzowske kraje do jeneho kralestwa sjenoczemu.

Duz radzi jendželski minister Stanley franzowskemu kniežestwu, so by wot swojeje satwicze a miersatoscze puszczyiko a ſterje lěpje franzowske wójsko pomjenischi. Hdyž so to stanje, potom wěcze w Němzach tez swoje wójsko pomjenischa a pjenieshy, kotrež so něcko wojerstwa dla na njezwitne wězny nałożuju, budža so potom we wifikowanju a pschekupstwje nałożecz abo w moschni wobydlerjow wostajicz móz.

Dotalne jendželske ministerstwo budże drje wostupicž dyrbječz, hdyž jendželski parlament hromadu stupi, pschetoż po tym hacj ſu dotalne wolby ſejmickich ſapožlanzow wupamye, so ſda, so budże wjetshina na liberalnej stronje.

Nětčisze jendželske ministerstwo steji pak na konservativnej stronje.

Franz o w ſka. Wjetſhi džel tych redaktorow, kotriž pjenieshy ſa pomnik wěsteho Baudina ſhromadzowacu, dokelž bu tutón wot Napoleonowych wojakow ſatſeleny, ſu ſchtrafu dacj dyrbjeli; pschetoż jim so wina dawa, ſo ſu woni s tajkim ſhromadzowanjom ludzi pscheczivo khzorej Napoleonej ſcheczuwacz džyli a na to pokasali, jako by wón s njeprawdu na franzowskim thronje ſedzał.

Schpaniška. Lud poczyna ſebi dale a hole rosyflecž, kafku politisku formu by dotalnemu ſchpaniſkemu kraleſtwu dał. Kaj ſo po měnjenju wobydlerjow hlowneho města Madrida ſda, dha by ludej hnadij najlubſho bylo, hdy by Schpaniſka konſtituſionalne, politiſzny ſwobodne kraleſtwo bylo. Ale koho ſa krala wuswolici? to je hiszceje to praschenje. Kandidator je ſ temu doſč, tola žadny ſo Schpaniſkim tak prawje njeſubi.

Ruž o w ſka. S Turkowſteje je ſo hacj dotal tójschto kſhesczijanskich ſwójbow do Kawkasa pschekydliko a wjazh tych hamych čze ſo hiszceje pschekydlicz, hacj runje jim turkowſte kniežestwo ſadžewki do pucza kladze. W požlenščim časzu je tam 1100 turkowſkich kſhesczjanow pschiczhmyko.

S p ě w y.

Holanžy burja w ſymje.

To lěcio je nětk wusčko ſpacž,
A ſyma kniežtivo doby;
Te ſchmizy njechadža wjaz' hracž,
Skót wjež ſo ſa žloby.

S tym weranjom ſo ſtało je,
Mly rumujeniy bróžnju,
Pak jerdemž tez do hole,
Pak rubamž pod kólnju.

A wjeczor ſiwa czopla ſiwa,
Duz witamž ſej helu.
Na pschau ſchindže ſuſodka,
A druzh ſolbaſ ſczelu.

Tam pola Scholcijz wuſmijewka
Sso pačoł ſkradžu holcžje,
Spěm lubosny ſej ſanoſča
Te rjane piſne pschelcze.

Tak jara doſho njetraje,
Dha pschinježu te hdy
Nam starym, młodym wjeſele; —
Na ūfach džerža wody.

Tež kwaſ ſo druhdy hotuje,
Duz jenož ſkupi ſwarzia
Lud młodý džerži poſtnize
Hdzejz czebzne holzny darja.

U pschi bliza so na lecjo,
Duž našte žony tkaju.
Pschi kruje ſlaka cjeſatko
U na wžy džecji hraju.

Njech nictón ſhmu njehani,
Doscj radoſe nam dawa;
Njech kójdý rad ju pochwali:
Sa ſnehom pſchinje trawa!

Ze Serbow.

Swiecžorne je ſtronj Dubrawow. Borsčanjska woſada je ſhuda; zykej nima ſamōženja a woſadni ſu na najbole ſhudzi ludžo, ſu pak tola ſetſa pſches 100 toleř na Boži dom wažili. Węże horni džel je drjewjaný, delni pak murjowaný. Sa barbjenje hornego džela węże dyrbjaſhu woſadni 85 tolerjow hromadu ſnijecj. Zako bě to hctowe, chydu tež delni džel a zyrtwne murje ſwonkach wobkalkowacj, patronatſke knjeſtvo pak do teho njeſwoli, hacj runje běſte Boži dom člownejki podobny, hortach rjenje ſwoblefanemu, delkach pak na drasce maſanemu a wobodrjenemu. Dokho ſebi woſada njeſhemylowaſche, ale borsčanjski khejbetař Kórdas (Nemz) a wolschanski ryhtar Nowak (Sſerb) ſberaſchtaj dobrowolne dary po woſadze a naſberaſchtaj neſhto pſches 40 tolerjow ſ tymi 5 tolerjemi, kiz je ſrebjanske knjeſtvo Mikowa dla a ſ tymi 5 tolerjemi, kotaž je t. K. i Mlagnus w Delnjej Wolschinje darił. Patronatſke knjeſtvo njeda ſwoju (ſ zyrfwi pſchitwarjenu) ſabju wuporjedzecj a wobelicj, aie ta je we ſwojej nejhodze woſtala a woſidza Boži dom, ſhtož može kójdý widzecj, kiz po wžy dže. — Tež woſada XV. p. Tr. mloženzej, w woſadze rodzenemu a hiſcheje bohawuczeńſe ſtudorazemu, kiz běſte tu dwaj rafaj prēdowak, dobrowolne wopor pſchinjeſe.

S Rakez. Džen 9. novembra jako termuſchu ſwoječeſte naſcha woſada ſ džakapołnej wutrobu wjeſoły ſwiedzeń, džakný ſwiedzeń ſa dofonjane porjedzenja na zyrfwi a w zyrlwi. Štož tudomne wobſtejenja w zyrtwinym naſtupanju ſnaje, tón węſeze wę, ſ taſkim ſađjewkami dyrbjeſche ſo předy bědzieci, dokelž woſada po poſojz ſ kraloſkih pruſkih woſow wobſteji. Kójdý czuſtečne a praeſte, ſo dyrbti ſo na Božim domje neſhto czinicj, dokelž je wón drje we Lužiſu najbole porjedzenja potriebny.

Wot wjeſe ſtronow ſo to horze požadanje wupraji, temu městu doſtojniſku ſwonkownoſeſ pſchitwaracj, hdjež ſo Boža čeſci pſchipowjeda. Tola hiſom wopredka pſtachu někotři, hacj runje běſte jich jenož mało, njeponkoj a wadženje do bratrowſkeje luboſeje a pſchejenosće na měſcheež. Ale vjchi tutym ſjewi woſada ſ nowa ſwoje twjerde ſjednočeſtenje. Wona protestirowaſche pſchi wuſch-

noſeſi pſchecžiwo pſchinuſowanemu roſtorhnenju dotalneho ſwjaska luboſeje a pſchejenosće, kotryž ju hiſom wjeſe leſiotetkow woſdawa. Najbohatschi, kaž najhudschi da- wasche, hacj runje bě pſches njeradžene žně nuſa jara wulka, ſ wjeſekosću ſ domej teho knjesa. Běchu ſi tež woſory wulke, dha woſada tola dawacj njeſtaſta. Wſchak bě woſanknjene, knjewown dom, luby Boži dom wuſh- ſhici, do kotrehož kójdý njeđelu khwatamy, ſo bydmy ſo pſches ſkolo teho ſiwojenja poſylnili, a hdjež ſo ſrudžene wutroby podadža, ſo bydu wěrný troſt a měr namakali. Teho dla zyka woſada a kójdý woſebje wysche požadaneho hiſcheje dobrowolne po ſwojej možn rad ſ wuhotowanju zyrfwe dawacſe.

S kletki bu nam na ſwiedzeńſkim dnju ſ wulkej radoſeſi pſchipowjedze, ſo je najprjódži knjew kollator nowe plachty ſa woſtař a kletku ſluší, kaž tež, ſo je jeho knjew ſyn hiſom ſnamjenitu ſummu ſ ſnutſkomennu wuſhchenju zyrfwe darił. Wot žonſkih naſcheje woſady buchu nowe čjorne plachty ſ prawdziwymi ſlěbornymi treſzami, w hodnoſeſi 42 toleri, dargene a wot tſjoch knježnow ſeſhite. Woſada pak bě ſ dobrowolnych darow nowy, jara rjann woſtař natwarila. Hewak dari jedyn mloženj pſchekraſny karan, kiz ma ſo pſchi wudželenju Božeho woſkaſanja triebacj, teho runja ſta ſo tež wot jeneje knjeni, a wot ſchyrjoch knježnow buchu ſchýri rjane wonjeſčka na woſtař date. Štož pak ſ wulkemu ſwjeſelenju naſcheje woſady ſluži, ie to, ſo je nam tež jena ſuſodna woſada hōdnú ſummu hotowych pjenjes jako dar luboſeje poſzkaſta.

Štož, ſo ſo wulkih khóſtow dla naſch Boži dom ſ doborom powjetſkih nejhodjeſche. To by tudy runje trieba bylo, dokelž je zyrtwinſke ſmyſlenje a wopratje Božeho domu jara khwalobne, a ſo ſda, ſo ſ kójdym lětom hiſcheje pſchibjera.

Na ſwiedzeńſkim dnju ſhromadžiſu ſo wſchiz ſyrtwinſky pſjodkſtejerjo, gmejnſky ſaſtupjerjo a rjemjeſniſy wſchitlič ſhōw, ſo bydu pod ſyñkami poſarowom a ſwonow, kaž tež pod ſpěwanjom jeneho ſerbſkeho džalneho kherluſha rano w 9 hodzinach bjes natwarjenymi pyramidami ſ farh do zyrfwe čjahnly, kotaž bě nětto tak rjana a kraſna a ſ ſwiedzeńſkemu dnju ſ ſwětſkami bohacje wuſhchena. W předu džesche prěnja ſchulſka rjadownia ſ dwěmaj khorhovjomaj a ſ hujžbu, potom k. farař a kantor, a na to wſchē druſh ſlědowacu.

Hacj runje jara deſteč džesche a puče jara hubjene běchu, dha bě zyrfje tola poļna wěrjažyč dufchow, ſo bydu ſo na tutym ſwiedzeńſkim poſwyczenju woſbzeliſe a Bohu temu knjefi ſwoj džak pſchinjeſli. Sſerbska Boža ſlužba ſapocja ſo ſ woſtarnym ſpěwom „Džak budž Bohu we wypkoſci“ a ſe ſwiedzeńſkeho pſchibjera tež naſhonichmy, ſo je naſcha zykej drje jena ſ tých naſtarſich w Hornych Lužiſach a ſo je wona hiſom w 13.

śięstotku staka; tola je lęto ieje natwarjenja njeſnate. Prēni evangelski duchowny bu w lęcze 1600 ſiem powołany a w ihm ſamym lęcze bu zyrkej ponowjenia a wjelb k ranju pſchitwarjeny. W lęcze 1603 je pſchuna flętka natwarjena a w tuthm lęcze wot jeneho tudomneho ryscherja ſaſo ponowjenia, tak ſo móže ſo, kaž někto je, wo prawdzie prawa pycha naſteho Božego domu njenowac̄. W ſpomnjenym lęcze buchu tež flęborne a bohacze poſkoczane kheſuchi ſi džela wot tehdomeho kollatora, ſi džela wot gmejnuy darcene. Pſches wójnsku puſu, wuſubjenje a wulki woheń, wot kotrehož pak zyrkej potrjeſhena njebu, w 30lętnej wójnje a to w lęcze 1634 ſo mięto Rakezy, dokelž bęchu mobydlerjo mora dla ſi wjetſha roſczekali, do węgry pſchewobrocji a ujeje ſo tehdyn jaſthri njeđzele žana Boja flęuba džeržata.

W lęcze 1682 bu naſcha zyrkej jaſho ponowjenia a je ſo wot teho čaſza mało na njej twariko. W lęcze 1730 buchu ſawki natwarjene, kaž tež chor a w lęcze 1825 ſe nowe byrgle kupiſu. W nowšim čaſzu je Jakub Klimant nowu dupu ſa 110 toleř darik, něcejſhi tñies kollator pak drohi crucifix a woſada dwaj rjanaj woltarnaj ſwecznikaj. Woſada je tež lęba nowy tormowy čaſznik kupiſa.

Pſched ſtončenjom ſwiedzeňſkeho pređowanja ſo hiſteče

wo Bože žohnowanje ſa miętch dawarjow proſchesche a wo Bože ſakitanje naſcheje ponowjenie ſyrlwie, na czož buchu wona a te dary poſkoczene. — Po ſerbſkej Bożej ſkrožbie flędowaſche němſka po tym ſamym waschniu.

Wſchehomózny Bóh njeſt tež pſchichodnie ſwoju hnadnu ruku nad naſhim Božim domom džerži, prawy mér we woſadze ſdjerzi a naž dale je ſwojim cziſtym flętom a ſakramentom woſchewi, hacž my ſi tuteje hęth Božeje pſchiūdżemny do hętow węczoneho mera! P.

S Lubiſa. Sańdzenu njeđelu bu naſch nowy knjes diafonus Guda do ſwojego ſaſtoinſta ſwiedzeňſzy ſapokaſanu.

Se Sſulſhez pola Budyschina. Sańdzenu ſrjedu tudy na knježim dworje woheń wudhri a woſpalichu ſo knježe hrodze a woſceńja, wyshe teho pak tež twarjenja ſiwoſczerjow Lawkuſa a Syndy.

S Kamjenza. Šerjedu w nožy je ſo tudy jena buſtrowa fabrika woſpalika.

S Prećez. Sańdzeny ſchtwórk rano w 2 hodžinomaj woſpalichu ſo twarjenja tudomneho kublerja Jordana a jene podlanſte twarjenje jeho ſužoda.

S Budyschina. Pſchi ſkadnoſci narodneho dnja Jeje majestosće knjeni kralowej bu 13. novembra wot tudomneje wojerſkeje hudžby rano reveilla woſdjeržana.

Kak

Iozom

Hans Depla

wotritaj

a

a

Mots Tunka:

ludzi pódla

* * *

škréjetaj.

* * *

Hans Depla. Što dha ſo tak ſchrejſch, Motsko?

Mots Tunka. Mi aže ſo dwemaj mužomaj ſmiecž, kotrejuž rycze wońdanjo ſkyschač.

H. D. Kajke dha to rycze bęchu?

M. T. Žedyn na druheho ſawoka: „Hdže džesč, Handrijo?“ na czož tón druhi wotmoſwi: „Do haptysi, pſchetož moja žona ſo mi dženſa prawje njeſlubi.“ — „Ach“, rjekný tón preñſchi, „dha wſmi mje tež ſobu, pſchetož moja ſo mi hiſom dawno njeſlubi.“

Wažne sa Koždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſteje drasty po spodziwne tunjeſ placzisnje na žitnych wikach w hosczenzu k fletej hwesdze po i ſkhodze.

Tuton ſkład wopſhija jara rjane a duschne ſymſke nadkuſnje a paletoty, jaqueth a jaquetske kuſnje ſa naſymſki a ſymſki cęſz, pěkne kuſniane a croisejowe horne kuſnje, jaqueth a jaquetske kuſnje ſ bukſkina, veloura, biſmarka a friſena, jaqueth wot najmodernejſkich jendzelskich a němſkich fabrikatow; dale:

tholowh a lažh ſ bukſkina a ſatina ſ najlepſich tukrajnych a wukrajnych fabrikatow;

havelockſe mantle, domjaze kuſnje, ſchlaſtroki, džecjaze drasty, bayerske a heintſke jepph a t. d., wſchitko po ſkodziwne tunich placzisnach.

■ Denož w fletej hwesdze na žitnych wikach po jenym ſkhodze. ■

Połnoznonemſke ſjenoczeſtvo.

C. G. Grohmann ſen.

na jerjowej haſhy č. 263

porucža podla ſwojego kuſnoweho ſklada tež wulki wubjerk bukſkina k tholowam a kuſnjam we wſchelakich barbach a muſtrach a labi pschi najlepſich poſtuſenju najtunishe placzisny.

Wot podpiſanych je knes mydlofabrikant

Moritz Lehmann w Budyschinje

htowny depot naſich fabrikatow ſa Budyschin a wokoloſce dostał a porucžamy te ſame dobrociwemu wobledzbowanju.

W Berlinje w oktobru 1868.

Fabrika ſtearinoowych pwezow

A. Motard & Co.

Na prjödkſtejaze džiwojo porucžam ſledowaze ſwēzhy po tunich fabrikskich placzisnach:

prima qualité žolteho wiſteho pakowanja	4.	5.	6.	8.	pr.	lb	po 11 nſl.
" " mōdreho	=	=	=	=	=	=	10 =
" " do.	=	=	=	=	na paket	8	=
secunda "	do.	=	=	=	4.	5.	7 =
tertia "	do.	=	=	=	6.	=	6 =

S poczejczowaniem

Moritz Lehmann na bohatej haſhy.

Wiczowe a rheumatismusowe wotwodzerje

wot arkanista Sonntagha w Uſcjiwile wotwodzuja wſchitko, ſhtož wicz ſaložne, ſ thoreho cęſla won, a ſluža jako wěſtih hejazy ſredk psche wicz a rheumatismu wſchitličh družinow, jato psche wobliczo, ſciuju, bróſt, a ſubyboleſne, psche hlewajazu, rucznu a uohowu wicz, psche kaſanje w boſu, psche drjenje w ſtaſach, w kribjecze a w bjeđacu, psche drjenje we wuſchomaj a t. d. a ma je na pschedanu w pakſifach ſ wulſanjom, tak maja ſo trſebac, po 15 nſl.

Heinr. Jul. Lineka w Budyschinje.

Hraja dla

ſe 4 hacž 48 kuſiami, bjes nimi kraſne węzki ſe ſwo-
njenjom ſwonečkow, ſ bubonom a ſwonečkami, ſ njebe-
ſkimi hloſam, ſ mandolinami, ſ expreſiju a t. d.

Hrajate thſſi

ſ 2 hacž 12 kuſiami, dale necežaires, cigarraſi, ſchwajzarſke thſſi, fotografiſke albumy, piſadla, cigarrove etuiſy, tabakowe a ſchtrychowanczlowe thſſi, rejwate ſlanki, bliſka, wſcho ſ budzbu, dale ſtoli, ſiž hraja, hdž ſo jedyn na nje ſyňie, porucža

J. G. Heller w Bernije.

ſ hodownym daram ſo nicžo ſepje njehodži.
Wone njeſměle w žanym ſalonje a pschi žanym thorym
ložu pobrachowac. Wulki ſkład hotowych tworow. —
Porędzenja ſo wobſtaraja.

Jedyn portemonnaie ſ pjenjefami bu namakany a je
we wudawarni Serb. Nowinow ſažo dostač.

Hórke palenzy a liqueury.

Boonecamp of Maagbitter, bleſcha po 5, 10 a 20 nſl.
Kölnti magenbitter, bl. po 6, 12 a 20 nſl.
Daubikowſky liqueur, bl. po 10 nſl. a 1 tl.
Drajdžanski ſtrowotny magenbitter, bl. po 10 nſl.
Eisenmagenbitter wot Freyganga, bl. po 10 nſl.
Franziskanski ſelowy magenbitter, bl. po 15 nſl.
Malakov, ruski magenbitter, bl. po 5 a 10 nſl.
Pirnaifski ſtrowotny magenbitter, bl. po 4, 7 a 12 nſl.
porucža **Heinr. Jul. Lineka.**

Prämiirowany w Parizu 1867.

Drukarnia Dr. J. W. Mauerow

Pſche kóždy faschel,

dýbawosć, sajwanje, bolesć na bróscze a
wobezjezenje w schijsie je pſches swoje wutki
najlepschi ſredź

G. A. W. Mauerowy
bróſtſyrop *)
i Wrótsławja.

Pſched falschowanjom ſo warnuje.

*) Wot tuteho ſhropa ma jenož ſkład a pſchedawa jen
w Budyschinje Heinr. Jul. Lincke,
we Wotrowie B. Scholka,
w Budęszach H. Lehmann.

Warnowanje!

Wote myje wunamakane, we wſchich němſtich kra-
jinach pſches najczesczomniſche wopisna jako najwo-
ſebniſchi poſožazh ſredź pſche bolesće na ſchijsi a w
bróscze pſchipoſnaty

běly ſelowy bróſtſyrop

njetrjeba po prawym žaneho dalszeho wuſhwalenja.
Tola czuju ſo k lepſchemu thorych ham nuczeny, pſched
falschowanjom warnowacj, woſebje pſched jenym taj-
kim czinkom, kotryž w frótkim czaju wokliznie! To
je ſchłodne a pſched wě ſo mój sprawny elixir wobaw-
nowacj. Njech ſo teho dla publica na ſedzbu bjerje!

Dr. med. Hoffmann.

Na pſchedan ma ja jen ſtajnje prawdžiwy w
bleſchach po 1 tl., po 15 a $7\frac{1}{2}$ nſl.

Wilhelm Jacob w Budyschinje,
Ernst Postel w Klukſchu,
Ferd. Pečh w Scherachowje,
G. H. Dobrič w Rakezach,
F. H. Müke w Lubiju,
J. G. Počekška we Woſportu,
Hermann Käſner w Kamieniu.

Khofej punt po 60, 70, 80, 90, 100 np. a t. d.,
zofor zły, punt po 50, 54, 56 a 60 np.,
w teſtelach hifcze tuniſcho;
zofor drobny, punt po 50, 54, 56 a 60 np.,
ſyrop punt po 14, 16, 18, 20, 36 np.,
lamany rajz punt po 18 np.

palen;

w ſchitkich družinow

porucza najtunischo **Rudolph Hölder**
na rožku herbſſeje a ſchulerſſeje haſy.

500 toler ſo k nowemu ſetu na dobru wěſtoſcę phta.
Wot koho? to je ſhonicz we wudawařni Serb.
Rowinow.

10 toler

tón jako myto wote minje doſtanje, kotryž mi teho, kio mi
w mojej ſkali pola Scijez ſchodu czini, tak pomjenuje,
ſo móhl ja teho ſameho ſudniſtwu k wotschtraſowanju
pſchepodacj. — Hewak tež ſ tutym wosſewjam, ſo budu
kózdeho, kotryž ſo w ſpomnjenej ſkali nadendže, hdž ſo
tam njezela, k ſamolwjenju žabacj.

Friedr. August Queifer,
famjenjorubarski miſchr.

Dobrowolna ſubhaſtazia.

Pondželu 30. novembra dopolnja w 11 hodžinach
buđe ſo w Barcje kheža čzo. 21 ſ polkörzom pola na
pſchepadzowanje pſchedawacj. Poſoža kupnych pjenjes
može na niej ſtejo wostacj.

Katholicki Poſož čzo. 22 je wuſchol.

Lužičan čo. 11 je wuſchol

a wopſchija: 1) Na hrodžiſhceju. Spěw wot Čežile.
2) Džen ſe ſiwienna jeneho wuczerja. Powiedanczko wot
H. Schalh. 3) Buczowar pola rěſaka. Spěw, ſ něm-
ſteho pſcheloženj wot H. Seilerja. 4) Jedyn wopom-
njeniſki wobjed w Moſtwe. S rufkeho pſcheložil J. B.
Pjech. (Skonczenje.) 5) Moja wina. Spěw wot J.
Liſza. 6) Po rjapje Kyklonoſchow. Spíšal H. Jordana.
(Skonczenje.) 7) Hobrkeho mužowh ſamieni. S ludu.
Podat Mička, ſem. 8) S Budyschina a ſ Lužic̄. 9)
S ſtowianſki roſhlađ.

W kniharni Smolerja a Pjeha ſu ſledowaze
protyka na ſeto 1869 doſtač:

pſchedzenak.	Protyka ſa Serbow.	— $2\frac{1}{2}$ nſl.
Ameisenkalender.		— 5 nſl.
Auerbach's Volkskalender.		— $12\frac{1}{2}$ nſl.
Ilustrirter Familienkalender (ſ pſchidawkom: Schiller's Gedichte).		— 5 nſl.
Ilustrirter deutscher Familienkalender.		— 4 nſl.
Löbe's landwirthſchaftlicher Kalender po 18 a $22\frac{1}{2}$ nſl.		
Menzel und Lengerke's landwirthſchaftlicher Kalender.		
2 dželei.	po $22\frac{1}{2}$, 30 a 35 nſl.	
Norddeutscher Hans- und Historientkalender (ſtolpjanſki).		— 5 nſl.
Wirth's Deutscher Gewerbekalender.		— 10 nſl.
Landwirthſchaftlicher Kalender für den kleinern Land- wirth.		— 5 nſl.
Fahrer hinfender Bote.		— 3 nſl.
Datumzeiger (to je protyka w papierkach k poſhujenju na ſeženu. Kóždý džen ſo jena papierka wottorhne).		— 8 nſl.

W kniharni Smolerja a Pjeha je nětko ſaſo doſtač.
Šahrodká kweſkojta, I. a II. po 1 nſl.
Čzorný kóž a dróſna, I., II. a III po 1 nſl.
Čzmjely a woſy, I., II. po 1 nſl.
Bohumil, $2\frac{1}{2}$ nſl.
Guſtav Adolf, 6 nſl.

Nowe rheinske włoske worjechi,

jenož dobru tworu s lěta 1868 porucžam we wałach a wotwazene.

J. G. F. Niecksch.

Magdeburgske wohni sawěscjaze towarzstwo se satkadnym kapitalom wot pięciu millionow tolerów pruski. fouranta

w 5000 aktijskich po 1000 tl., kotrež su dospołuje wudate, pschijima po tunich, twierdyh pramijsach sawěscjenja psche wohnjowu schodu tak derje w městach kaž na wžach na hibite pschedmijet.

W tunjosezji swojich pramijskich postajenjow wone niže żaneho druhego sprawnego towarzstwa nijestej, tež posicja wone pschi sawěscjenju na dlešchi czaš hodných dobyle.

Pschi ratarstich sawěscjenjach so sawěscjenym tějszto i lepszemu pichiswoli.

Schłodowanje psches wurażenie gasa so tak faruna, kaž wohnjowe schłodowanje.

Sawěscjenske formulary, kaž tež exemplary powschitkowych sawěscjenskich wuměnjenjow móža so pella podpižaneho agenta kiedyž czaš darmo dostac, kotrež budże pschi napíšanju sawěscjenja stajnje i pomožy hotowh a budże wschitke požadane wułożenia dawac.

W Budysinje, na hornczerskej haſy.

Heinr. Meisel, öf. inspektor,
agent magdeburgskiego wohni sawěscjazego towarzstwa.

Schlesynske wohni sawěscjaze towarzstwo we Wróźławju.

Rukowazy kapital wot 3 millionow tolerów pruski. fouranta.

Tuto towarzstwo sawěscjenja psche wohnjowe schłodowanje w městach a na wžach na hibite wžych horjebjerje a to po wschomōzno tunich pramijsach, hdež so żane dopłaczewanie nijestanje. Pschi sawěscjenju na wžazore lěta so wulke dobyleki skicja.

Prospekty a sawěscjenske formulary su pola podpižaneho agenta kiedyž czaš darmo dostac a budże wón kogdemu wšcho wukasowac, ktež je pschi sawěscjenju trjeba.

W Maleschach 1868.

Jan Webla, agent.

F. Gotthelf Dietza

pola miażdzych hētkow

porucza czeſcjenym Serbam wulki wubjerk rjanych weli-
mianych žułnjow, teho runja ſkobankowe, połwotmiane a
bawmiane žułnje, lama, strovetný flanel, selene a brune
ſchorzuchi, — wſchitko jara tunjo.

Drzewowa aukzia.

Pſčichodny schwórtk jako 26. novembra t. l. budże
so na Łupjanskim reviru

8½ kloſtra khójnowych czeſliskich tchěſtow,

20 khójnowych žuſchizowych dolhich hromadow
sa hotowe pjenesy na pschedadżowanje pschedawac. Sapo-
ćatka do połnja w 10 hodzinach pschi schwinczich jamach.

W Bukowzy, 19. novembra 1868.

Hirsch.

Aukzia ſtanja.

Schwórtk 26. novembra do połnja wot 10 hodzinow
budże so na holeſchowskim reviru wulka dželba natopanych
hromadow ſtanja na pschedadżowanje pschedawac.

Shromadzijna směje so ½10 hodzinow tam, hdež
puež wot Holeſchowskej Dubrawki do Hermanez psches
rafeczanisko-łupjanski puež dže.

W Njeſhwacidle, 19. novembra 1868.

B. Unger, wñſchi hajnik.

50 centnarow czeſcje mufi a 100 centnarow ržanhých
wetrubow ma tunjo na pschedan
pſekarſti mischr J. Kögler
na kamjentej haſy.

Sa zhr̄winskih prijordſtejerjow!

Pola Smolerja a Pjecha je sa 7½ nſl. doſtac:
Handbuch zur Kirchenvorstands- und Synodal-
ordnung für die evang. luther. Kirche des Königl.
Sachsen. Eine Stimme aus dem Volke von
K. F. Stelzer.

W teſle knižy su te ſakouſke poſtajenia, kotrež wo-
bjež zhr̄winskih prijordſtejerjow naſtupej, tak jažne
roſestajane, se móže je kiedyž lebz̄ ſroſymic. Wysche
tehe je doſpetw ſakon s wñwiedzenſkej pschitafnu pſchidatv.

Sa katholſkich.

W kniharni Smolerja a Pjecha je doſtac:
Kreuzzug und Rüstung oder das allgemeine
Concil, eine Angelegenheit aller kathol. Christen;
nebst einer Sammlung von Gebeten für die Zwecke
dieselben. Von W. Cramer. — 2½ nſl.

Tež wſchelake druhe modlerske a natwarjace knižy
su na ſſladze.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štvortlétne předpła-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósće
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W oprijeće: Majnowsche. — Swetne podawki. — List na herbste dżęzli. — Ze Serbow: Se Ssulshcz. W Semizach. S Kamienza. S Préczez. S Rzechornja. S Delan. Se Ssemichowa. Se Spytez. S Budyschina. Nowa mera a waha. — Hanß Depla a Mots Tunka. — Cyrlinske powjesce. — Nawěštnik.

Płacizna žitow a produktow w Budysinie.

21. novembra 1868.

Dowoz:	Płacizna w píererek u ua wikach, na bursy,			
	wyšsa.	nizša.	najwyšsa	najniž
Widemja . .	tl. 6 np.	tl. 5 np.	tl. 6 np.	tl. 5 np.
Roska . .	4 20	4 15	4 22	4 17 5
Decimien . .	4	3 20	4 2 5	4
Bowz . .	2 25	2 20	2 25	2 22 5
Hroch . .	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—
Naps . .	—	—	—	—
Zahly . .	7 5	—	—	—
Hejduščka . .	6 20	—	—	—
Rana butry . .	— 24	— 22	—	—
Kopaszkow . .	—	—	—	—
Zent. žyna . .	1 25	—	—	—
Lane žymjo . .	—	—	—	—

Spiritus płaczesche wczera w Barlinje.

15 tl. 20 nsl. a 15 tl. 10 nsl.

pšenica 72—74 tl., róžka 50—56 tl.,
(to je: ja 25 vrujic̄h forzow.)

rēpitowh woli (nječiſčeny) 9 tl. 20 nsl. —
(Cžiſčeny, kaž ho w Budyschinje pſchedawa
stańnie něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. dróžſhi.)

Gzabi sakſkoſchlesyjskeje želeſnicy ſ Budyschina.

Do Drážđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 5 m.; pſchipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

* Pſchipankjenje wot a se Žitawę a Žiberzą (Reichenberga)
† Pſchipankjenje de Žitawę.

Pjenježna płaczisna.

W Lipsku, 26. novembra, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl.
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazh czerwieni šlotu abo dukat 3 tl.
6 nsl. $8\frac{5}{8}$ np.; winste bankowi 86 $\frac{1}{4}$ (17 nsl. $2\frac{1}{2}$ np.)

Majnowsche.

London, 25. novembra. Po tym, shtož je
hacž dotal suate, je 364 liberalnych a 247 konserwativ-
nych wuswoleñych. Ministerstwo, kotrež na konser-
watyvej stronje steji, nochze paž předv wotstupicž,
hacž ſejm w hromadu stupi a jemu praji, ſo móže
ſwoju stronu hicz.

Rom, 24. novembra. Monti a Tognetti, ko-
trajž buſhtaj teho dla ſi ſmijerci wotſudzenaj, do-
keliž ſtaj jemu laſernu roſſelicž čzyłej, w kotrejž
wojazh bydlachu, buſhtaj wot živjenja ſi ſmijerci
wotprawjenaj. Bamž jeju wobhnadzicž nochzysche.

Beſcht, 24. novembra. W poſedzenju dele-
gacijow běchu dženja hizom khowatshy ſapoflanzy
pſchitomni. — Zfedeniž ſo kanzlera Beusta pra-
ſchesche, ſhto je kniježerſtwo pſchecžiwo Rumunſkej
dla idžerjenja mera czinito abo ſhto chze wone w
tajkim nastupanju czinicž. Kanzler na to w jentym
pſchichodnym poſedzenju wotmolwi. — (Rumunſkemu
wjerchcu Karli w Amſtriji mjenujzhu winu dawaja,
ſo chze ſo won wot turkowskeho wýſhieho knijeſtwa
zyle wuſhwobodzicž a tež tych Rumunow ſi kwojemu
krajej pſchidželicž, kotsiž we Buherſkej a Bułowinje
bydla.)

Win, 25. rovembra. W nastupanju teho, ſo
chze ſo kniježerſtwo ſ Czechami někak wurunacž a
ſjednacž, hifchce nječ ſjawne njeje. Tola dyrbi
někto na tej wěz̄y być, dokeliž ministerſke nowinow
pſchecžiwo tajkemu wudawanju družich nowinow
nječ njepraja.

Sa Łska. W Hartmannsdorfje pola Burgstäde spytasche hewjer Grubel swoju prjedawshu lubku falkocz, dokelz wona wo nim ničjo wjozy wjedycz nozhysche. Hacż runje ho jemu to njeradzi, dokelz bē jej wón jenoż hnadnu ranu do schijsa saħadżiż, dha wucieże wón tola pištoliu a tħeli ho do hubu. Wón na mēcje morwū wosta.

Tego majestoscz kral Jan je wjehnemu rħċitarjei Boigtej we Weißbachu medaillu, i saħlużbñemu rjadej pħażżeżem, hnadnje spożiżiż. — Kral Jan je też pschi-svoliż, so kmē ministerialny radzieżel, tajn dworski radzieżel Vär, krónski rjad druhje rjadowne, mot prusseho krala jemu spożiżen, pschiżej a noħiżej.

Pśched někotrymi dnjami fu ho nowe faksje pjet-tolerijske papierjane pjeniesy wudawacż pocżakę. Wone fu drje na jenetolerijske po cżijsheżu podobne, ale jidu pređnja strona je wot nažoċċerwnejene barbū a fu wone też wjetſche, dħalli jenotolerijske.

W Kinsbóru njeħeġħe 16. novembra 60lētna wu-mjenkarla Rħyħtarka f'Luużniżha mutu f'verrniża, pschiżiż wona jeho wokħidlik tak blisko pschiindże, so bu wot jeneħo do hlowi trjeħxjena a na mēcje sarajena.

Pruß. Hrabia Bismarck, kotrjż hisħeże pħeżezo na sħwojim窟le w Pomorskej pħeżebywa, kōżdżi bżżeq żgħi kromadu prošveriski listow dostanje. Wondanjo je wón kromadu licjeż dał, ta' wjiegħi pjenjes fu ludżo sa eż-żgħi jeho pħeżebywanja w Pomorskej wot njeħo poż-ċiż, abu jafo kmilu dar mēc ħażi, a je ho wuliciżlo, so je to wjazz, dħalli pokdra milliona tolet. Wón je teħo dla někko w pruskiх nowinach wossejjeż dał, so na żane tajke prošveriske listi wjazz kiedżbowacż niemόże, wossejje dokelz ma ta' hijom dawanja dosči na ludži, kotsiż fu jemu wot jeho snatħiż k podpjeranju porucja.

W Prussej dostachu hacż dotal tajżi, kotrjim bieħu kruji sħbiek abo kotsiż bieħu fu wotpali, na jene l-eto wěstī dżel dawkow spużżeżiem. To pak fu pschiħodnejne wjazz stacż nima, dokelz je kōżdemu skladnoċċi data, fu pħse kruprobje abo pħse wohi sarwejjeż.

Prusse nowiny pak f'nowa jara na awstriskeho kanzlera barona Beusta sħwarja a to wossejje teħo dla, dokelz wón na to cżijsheżi, so by ho tōn paragraf prajeż-keho mera wot l-éta 1866 dopjelniż, kotrjż schleswig-holsteinsku należnoċċi nastupa. Mjenużiż tam je postajene, so ma Pruska kruċ Schleswigħskeje danskemu kralej saħo wotstupiż, hacż dotal fu pak to stačċi njeje, dokelz Bismarck praji, so na tutu kruċha kraja, każ je fu wón haxxi posdżiżiż doħħada, też tōjjsko Nēmżow bħdi, kotrjih wón Danjskim do możi dacż niemόże. To mōże bieżi, so je to jeho mēnjenje; najwaġnissha wina pak, so wón spominnejen kruċ wotstupiż noħże, je to, so tam dūppelske schanxi a Alsen leżza a te fu Pruszy ta' schwarnje wobtwjerdżili, so je jipi schoda, je saħo wotstupiż. U wjihha teħo dyrbi kōżdżi pħiċċiwa, so bixi Danjsi

abo też drużi njeħsħecżeljo kōżdżi eż-żgħi wotewrjene durje do prusseho Schleswiga mëli, hdy by Düppel a Alsen w danskej rużi bieżi.

Duż ho pruski nowinam na żane waqtnejne njeħlubi, hdyż Beust na pomjenowanu paragraf spomina. U hewaq praja woni, so mōże Awstriji tola wħi jene bieżi, komu Schleswig ġħiexha, dokelz wona wjazzu do Nēmżow nje-ħiexha, a duż drje to hinak bieżi niemόże, hacż ho Beust po vorużnoċċi franzowskeho khējora Napoleona, tuteħo najvjetisħe njeħsħecżela Prussej, mēr muzej a so tgħże fu wón f'Napoleonowej pomożu na Brussej wjiecċiż. — Wjihha teħo praja jene prusse nowiny, so Beust, hacż runje pħeżezo wo mērje pređu, tola jenoż kōżdu sklad-noċċi nakożi, so by fuwet w někaklim njemmerje fidżerja.

Pschi jednanju, kotreż druhha komora w tkieħle dnjach w nastupanju tkieb vjenies dżerjeżże, kotreż te wħchelak ministerristwa żadu, někotri sapoħlanzu minnistrnej wuċċen-niħi należnoċċiow wulke porotti ċiniexha, prajżiż, so wón w schuliskim a duchowniskim nastupanju ħwobodu wuċċenja wiċċom bżżejne podċijsħejże. Minister ho derje dosči wob-arras, tola pak jemu wħchelak summij, kifżi wón żadashe, njeħiżiżwoliku.

Kral bē sandżenji tħdien někotre dnji w Schwerinje a je fu jedyn bżżeq na wulkej hoħi tiegħi w tamnej bliskofsiż wobdżiell. Ma tutej hoħi tiegħi bu fu 153 džiwiċċi żwini, 2 jelennej a 1 lisħka.

Għrabju Goħhom, pruski poħkhanom, na franzowski dworje, kotrjż je ħwo jeż-żhor sejje dla do Barlina pschiżiż, so by fu ħnadj tam wuhojiet dał, je hisħeże pħeżezo jara hubjenje. Wón ma mjeniżiż rak w jaħpu, sktoż jeho w reżiżjenu jara sadżewa a jemu wulku bolosżiż cżini.

Prusse poħkhanz na kralowskiem italiskim dworje, hrabja Il-Isdom, kotrjż bē na někotri eż-żgħi do Barlina pschiżiż, je fu wot tam saħo do Florenza (italijskego klowneħha města) podak.

Barlinse nowiny powjedaja, so w mēsazu februariu někotre ġobustaw jendżiżże kralowskiem familije do Barlina na wopptanje pschiżiżu.

Żyek pruski krajny dolu wuċċinja w tu kħwili 410 millionow 259,121 tolet a wot tutu pjenies je 183 millionow 312,428 tolet na twarjenje ġe-leħenizziw nakożenji. Teħo dla je tutu bżżeq krajnho dolu też na ġe-leħenizzi sapiħiżi a tele dyrbja jidu też sabaniż a wotplakċiż. Wjihha teħo ma Prusja 18 millionow, 250,000 tolet papierjanji pjenies. — Pruski krajny dolu je teħo dla ta' kħtiej pħiċċi, dokelz je Prusja f'timi nowin krajni, w l-éta 1866 dobhytmi, też tammis krajne dolu fu bixi dosta, mjeniżiż hammoverski dolu wot 22 millionow 146,058 tolet, kħurhekkisti wot 15 millionow, 406,500 tolet, naħxaisti wot 20 millionow 340,628 tolerjow, hamburgisti wot 131,427 tolet a schleswig-holsteinski wot 377,092 tolet.

Austria. Winske nowiny pišaja, so je minister Dr. Berger tón namjet stajik, so by ho ministerstwo nějak s Čechami sjednako a so je wěsty Dr. Fischhof wot rjeho porucznoscž dostał, s někotrymi wažnymi Čechami wo někajke wurunanje jednacj. Ton pak chze to halle potom činacj, hdnj je spósnak, shto ſebi čeſka strona po prawym žada. — Kac wjele je na tej wězy wěrno, to dyrbi ho w bližszych dňach pokasacj.

Wjes tym, so kanzler baron Beust někto we wuherškim hłownym měscie Peščce pſchewywa, so by tam pſchi muradzowanjach tak mjenowaneje delegazije pódla był, ſu jemu w jeho winskim wohydlenju wſchitke jeho woſebne rjady (ordeny) kramyli. Dokelž ſu bjes nimi někotre, fotrej ſu s dejmantami a drohimi kamjenjemi wuſadzane, dha bě ta ſchłoda, fotruž běchu paduschi načinili, někotre tybzazh tolet wyżoka. Sa teho, kiz by tute ordeny wuſledzík, je baron Beust bórsh 200 ſchěnnakow myta wuſtajík a to w nowinach wosjewicj dał. Duž tež hnydom naſajtra jednū tak mjenowanu požejowat pſchinidze, a rjeknū, so je jednū člowiek te rjady k njemu pſchinieběk a je ſa 320 tolet pola njego ſastajik. Shto je tón člowiek był, to pak ho hiſhce wukopalo nijeje.

Deputacija s hromotskeho ſejma je w thchle dňach do wuherſkeho ſejma ſastupila. To je ho teho dla ſtało, dokelž je Khrewatska ſwoje ſwady, fotrej s Wuherſkej ma, někak wurunaka abo je wjele wjaz na nuczenje Mađarow wurunacj dyrbjata.

Franzowſka. W Algieru njeſzu tež lětusche žnē rjane byle a duž boja ho, so drje bjes tamniſhimi Arabantemi poſdžiſho ſažo nuſa wudhyri.

Najbohatſchi člowiek w Europie, vjenježnik James Rothschild je wondanjo w Parizu wumrjek. — Tam je tež ſławny komponist Rossini pſched krótkim čaſkom ſwiojeho ducha ſpuszcził. (Tež powieda ho, so je starý italski revolucionar a ſbezkar Mazzini w Schwajzarskej wumrjek.) James Rothschild je s najmjeniſha 2000 millionow frankow ſamóženja ſawostajik. Žemu hluſhesche w Parizu 51 wulkich domow, jednū hród w Bois de Boulogne, kraſne ſubko w Laſerrières'u, kaž tež wjele ležomnoſcjom w najwjetſhich europskich mestach.

Franzowſojo ſu w tu hmlu teho mějenja, so je khezor Napoleon wſchē pſchihory k temu ſcžinik, so by, hdj by ho někak hodžilo, s Pruskej w naſeču wójnu ſapoczeſz móh. (Zenodzelzenjo ſu tež teho mějenja, a duž žadnū džiw nijeje, so někto pſchekupſtwo a wili hubjenje du. Tola po naſchim ſdaczu hiſhce wójna tak wěsta bycz njemóže, kaž ſebi ludjo myšla; pſchetož Napoleon hiſhce žaneho dobreho pomožnika namakał nijeje a bjes teho wón wěſeže žanu wójnu njeſapoczeſnje. A wjſehe teho jednū wjedzeſz njemóže, shto ho hiſhce w Schpaniſkej wutwori.)

Endželfa. Tež dalshe wólbh ſa jendzeſki ſejm

abo parlament ſu tajke, so je wjetſhina na liberalnej stronje.

Schpaniſka. Strona tych ſamych, kotsiž chzedža dotalne ſchpaniſke kraleſtwo do republiki pſchewobrocziež, wo wudawanju variſkich nowinow dale bole pſchibjera. Po naſchim ſdaczu budże pak ho halle potom wěrnoſcž ſpósnacj dačz, hdnj ſchpaniſki ſejm hromadu ſtupi. To ſo pak naſſterje ſrijedž decembra stanje.

Lift na ſchreſte džeczi.

Wot J. V. Nyčki.

Ube džeczi! Žalo ja domach ſchulu wopytach, ſkót paſzech a ſe ſuſhodowymi hólzami na pſchazu hodiſach, dha mje pſchego jara ſwjeſzeli, hdnj něchtó zufy k nam pſchinidze a nam wo dalokich krajach a mestach pomjedasche; abo hdnj moja macz wot ſwojeju reſzow do Draždjan a do Frankforta n. O. ryczej pocza; abo hdnj jednū ſe wžy ſ wojakow ho domoj wróci a wjele noweho ſobu pſchinieſe. — Ja ho nadžiju, ſo ho wam tež tak dže, a duž ſu wam něchtó ſ dalokoscze pižacj.

Město, w kotrymž bydlu, leži w pruſkim rheinſkim kraju a rěka Eſſen. Hdnj je jednū ſe ſſerbow wohladacz chze, dyrbi wón runy pucz k wjeczoru hicj. Wuzujuje wón kóždý džen wóžom hodzinow daloko, dha móže něhdze ſa tsi njedzele mje poſtrowicj. Po želesníz trjeba jenož džen a nōž. Hdj by jednū ſe umi pſchijer, tač chyz ſo ja ſwjeſzelič a blido a kožo ſ nim dželicj! — Polakow a Čechow ſym tu hžom naſeſho, ale žann̄ ſſerbow niz.

Město Eſſen ma ſrijednju wulkoscž a dawa něhdje 40.000 ludžom bydlo, kotsiž ho naſbóle wot pſchekupſtwo a wot džela w fabrikach a wuhlovyh podkopkach živja. Spody města a wjele hodzinow koło wołoko je mjenujn ſamjentne wuhlo, kiz ſo jara derje pali, a tač rubaju je wjele ſtom kóhczow hukobko a czahaju je ſ wulkimi maschinami won. Pſchi tajſim džele wobědnje někotrykulj wbohi člowiek abo ſhubi ſwoje živjenje. W jańdzeſej ſumje wumrje iich njedaloko naž na 100 pſches palaze wětry, a to na jednū ras. Kajke žaſoſcenje tam teho dla běſhe, móžeče ſebi lóhko myžlicj.

Tež naſche město je hžom pſches tajke podſemſte dželo ſchłodu mělo. Loniſche léto, runje na czichim pjatku, pułný ſo pſches ſio ſahow daloko ſemja, a twarjenja, kiz tam ſtejachu, doſtachu ryczinh a dyrbjachu ſo wottoracj. Něchtó poſdžiſho ſapanu w jenej ſahrodze wulki truch ſumje, tač ſo jednū ſchom ſedý ſ wjerſchkom won hladasche. Lěša njeſhym wjazj wot tajkeho puſtanja ſkyſhacj. —

Wuhlo, tač dobyte, ſejele ſo daloko a ſcheroč a pſchinjeſe wulke bohatſtwo, czehož dla je tež czorne ſkoto mjenujn. Wulki džel teho ſameho pſchetrjeba ſo w wolkowych fabrikach, w kotrymž ſo najwjaſz w želesu

džeka. Najwjetša fabrika w zykiej wołowności, haj drje we zykiej Europje, steji pschi měsce a žluscza kniejej Vjedrichzej Kruppej. Hjgom s daloka su jeje kaž tormy wyżole wuhnje, s kotrychž so stajnie pač czorný pač bělý dym wała, t widzenju. Wulicicž jich jedyn njemóže, pschetoz jich je wjèle stow. Najwyšhi bjes nimi méri 270 stopnjow (duš) a je tak tokst, so dyrbiala žerdz, kotruž bychmy blisko pschi semi psches njón tyknac̄ chyli, 30 stopnjow (15 kohc̄) dolha byc̄. Won steji bjes tymi druhimi kaž nan bjes dzęc̄zini. Wjec̄zor kapo s nekotrych plomjio, tak so so drugdy njebio čerwojeni. Dale bliże stupja jenemu tež te dolke a scherołe twarjenja s jich wulcim wóknami do woc̄ow. Po czymie māju woni psches to żwielko wot 9000 lampow, tiz tam su, jara rjany, haj, móhle prajic̄, majestetski napohlad. Za so na nich ženje dośćz nahladac̄ njemóžu. — Kruc̄ semje, na kotrymž zyla fabrika steji, je nehdze 920 pruskich jutrow (morgenow) wulci. A jeho wobenđzenju trjeba so wjazg, dyžli hodžina. Taisko pucza pač so nichtō smyńc̄z njemóže, tiz jeno nechtó wot tych wulcich tamnich džiwow widzec̄z chze. Pschetoz t. Krupp je hjom dawno wschitkim zuzym, kotisž w fabrizy njedželaju, nutshod kruc̄e salasat. Genož najwyšhi knieja su wułsac̄i. Tak su hjom pruski kral a krónprynz, prynz Napoleon, wuj franzowskeho khžora a rusowksi khžor se žwojimi generalemi tudh byli a ſebi wscho wobhladali. Ale kaž hym žlysc̄ač, dha ſame teklej wjerki wschitko njewidža. Krupp wodži jich přek i po dlu a schtož chze w potajnosći s džerzec̄, jim tola njepokaze. Drusy ludžo móža wokoło fabrik i po drósh, tiz psches nju wjedze, khodžic̄ a psches plót abo wotewrjene wróta kułac̄ kaž paduschi. Psches wólna niež wjewidža, pschetoz te su wot rjapjatych (gerippt) ſchlenzow. Wschudze steja wajtarjo kaž jandželjo psched paradisom a wobarazu nutsh. Za hym skoro jēdnac̄ze lét tudh a snaju wjèle ſastoñnikow w fabrizy, ale pschistup njedostanu. Za hym w Romje, ale bamja widzec̄z njemožu, kaž pschitkowo praji. Schtož wam tu pschu, ſhonich wot drugich abo widžu je ſam. Ale wscho jedyn njeshoni, pschetoz dželac̄zerjo a ſastojniz tež wschudze njepchindu.

(Pschiwodnje dale.)

Ze Serbow.

§*. Se Sulſch ež. (Druhi porjedzeny dopis.)
Svjedu wjec̄zor w 7 hodzinach džen 18. novembra wudhyri na tudomnymi kniejim dworje w starých wowczernjach straschny wohen a pschewobroc̄i tute, kaž tež pôdla ſtejaze a s wowczernju hromadze wižaze kruwaze hródze hac̄ do wołownych murjow do prócha a popjela. Wetr jara žlysc̄ne dujeſche a psches lětaz wohen wotpaliku so tež domske žiwnoscerjerja a ryhtaria Jana Žura pomjenowanego Lawkuša, wschitke twarjenja žiwnoscerjerja Schüky

pomjenowanego Syndy, kaž tež twarjenja Pētra Žura. Wotpaleni su wysche ſkotu jara mało plomjenjam wutorhyc̄ móhli. Sykawow běše 13 na pomoz pschijelo, bjes kotrymž běše přečjowſka najprénischa.

Kak je wohēn wuſhol, so hac̄ dotal niež s městoſcu prajic̄ njehodži.

H. W Semiz a d, 19. novembra 1868. Saňdzenu njedželu popołdnju ſaloži so tudh w forezmje ratarſke towarzſto ſa Semizy a wołownosći. Majprjódzy wuradžorachu so statuty wot wučerja Muczinika ſeſtajane, potom buchu te ſame wot 16 pschitomnych podpiſane a tak bě nowe towarzſto ſaložene. Sa psched ſydu wuſwoli so wučer Muczinik, ſa jeho naměſtnika najeñk tumicžanskeho ryhtarkubka Bruchholz, ſa 1. ſekretarja ryhtar Frenzel ſe Semiz, ſa jeho naměſtnika mlónk Köckriž mlódſki ſe Tumiz a ſa pokladnika bur Raza ſe Semiz. (Su tež něotſi Sserbia pschi towarzſtoje.)

Po wólbje ſaplačzic̄ ſa podpiſani ſaſtupne pjeniesy, kotrež so 5 nžl. poſtajichu. Tež lětny pschinostk, kotryž pač budze so halle wot lěta 1869 placzic̄, je na 5 nžl. poſtajeny, a to teho dla tak niſki, ſo by nichtō pjeniesy neje placzisny dla ſo wottraſhic̄ dac̄ njetrjebač. Pschetoz towarzſto chze tež najmjenšhemu wobſedžerjej, a koždemu, kotryž ſo ſa ratarſto intreſuje, ſklađnosć i poſwuzenju poſkic̄ic̄. Potom čitasche ſo nastaw ſr. Birnbaum, kotryž w 46. č. lětuscheje „Gartenlauby“ ſteji a wó kafiju ryc̄i. Na to ſo wobſcherniſho wofaliju ryc̄esche a dopofaka, hdze a kač tón ſamym we burſtwje nuſný a pschi totrnch ratarſkich roſlinach najbole ſkutkuje a kač ma ſo na roli, na ūlach a w ſahrodach nakožowac̄. —

Psched nekotrymi lětami ſaloži tudh knieni Bohlanfowa a jeje t. mandželski, i dopomnjeſcu na žwoju ſahe ſemrjetu ſenicku džowku Klaru Razez, ſotraž psched 10 lětami 17 lét ſtara we Wožku pola Šhorjelza wumrie, wuſtaſ ſa khude njewěſty w Semizach. 22. njeđelu po ſhwatej Trojizy bu w Gsmilnej wěrowana Khrystiana Wilhelmina Hulczez ſe Semiz a wona dosta ſ tuteho wuſtawa jako čeſzna njewěſta 25 tolerjow. —

S Kamjenza. Hjom thdzenja bě w Serb. Novinach na to ſpomnjenie, ſo je ſo tudh 18. novembra wjec̄zor w 11 hodzinach jena ſułkowa fabrika wotpalika. Pschispomnic̄ mamý nětko, ſo je to fabrika T. Müller a a Comp. byla, ſotraž bu nimale zyla wot wóhnja wupſczena, dokelž torhazy wetr wschu pomoz kniežomnu ſčini.

S Prečjez. A porojeſci wó wóhnju, tiz tudh 19. novembra rano w 2 hodzinomaj wudhyri, mamý hiſticeje pschispomnic̄, ſo su ſo tehdh ſkublerjej Michalej Jordanej brózna, domſke, hródze a ſolnje wotpalike, wulkoſahrodnikej Janej Králej pač ſolnja. Jordanej ſpalichu ſo wysche teho 3 žwinje, 2 jakojz, nehdze 12 fur a 1 hufnya. — Wohēn je najſkerje ſaſoženy.

S Njechorija. Tudy bu hrjedu thđjenja hońtwa wothžeržana a bu 33 fasanow, 1 lisčka a 1 sająz tjeleny.

S Delan. Jako wóndanju tudy kważarjo i wero-wanju jědžechu, zo po starym waschnju tſelesche. Wot teho zo konje jeneho wosa spłoschaču a tak skakachu, so druhemu wosej schleńczane wótna wudhrychu, tak so buchu eji, kiz we wosu ſedžachu, wot wołoko lětažych schleńczek trochu ranjeni. Konje potom dale běžachu a wós, do kotrehož běchu ſapschephjene, na kruchi rošlamachu. Egi, kotsiž we nim ſedžichu, pał, džakowano Bohu, nje-wobſchłodženi wostachu.

Se Semicowa. Tudy wudhri ſańdżenu wutoru wječor woheń a ſu zo twarjenja Noblez a Langez žiwnoſcjom wotpaliſe.

Se Spytet. Tudy je ſańdżenu ſobotu wječor woheń woſhók a ſu zo wſchitke twarjenja tudomneho kublerja Kozora wotpaliſe. Woheń pſchi ſylnym wětrje tak ſylnje wołoko zo hrabasche, so je zo 6 jałojzow ſobu ſpalito, kaž tež 2 ſwinjecji a něſhto pjerinh. Konje móžachu jenož na to waschnje wumóz, so murju pſcherashchu.

S Budyschina. **S Minakala pſchiwjeſechu** jan-đeny ſchtrótk rano čeřeo njebo knjeſa hrabje Haubolda ſ Einsiedel, jenickeho knyna a jenickeho džěſcza ſwojej starſcheinu, do města a wjeſechu je wot jow do Reibers-dorſa, so bych u je tam khowali.

S Budyschina. Nasch krajan ſ. Róla ſ Ralbíz je ſa druheho kaplana do Oſtriha pſchishók a tam hžom ſwoje ſaſtojnſtvo naſtupil. (R. P.)

S Budyschina. Hžom tójsjto čaſha paduſchi tudomnu wołonoſc w strachu džeržachu, dokelž ſo pał tu, pał tam nutſlamachu a wſchelaku zyrobu kraných. Šańdženu hrjedu wječor ſu pał dweju w jenej kheži na rybajej haſh popanhli a to wěſteho Kudželu a Sauera.

Nowa měra a waha.

W kniharni Smolerja a Pjeha je ſa 4 nſl. vſtacj:

Der sächſische Ausrechner des Größen- und Werth-verhältnisses zwischen dem alten und neuen Maß und Gewicht. In Tabellen von F. A. Auerbach.

Kaž je ſnate, je leſča ſakon woſhók, kiz ſa počnozno-němſki ſwjask a teho dla tež ſa naſ w ſakſkej nowu měra a wahu poſtaj. Tale nowa měra a waha ſo khežtro jara wot teje haž dotal pſaciezeje roſdželuje a to niz jeno we wulkosci měrjerskich jenoſcjom, ale tež we pomjenowanach tych ſamých. Tak ſu 10 nowych zolow abo centimeter tak wjele kaž něhdže $4\frac{1}{4}$ dotalnych zolow, nowa khana abo liter je wjetſha haž ſtara khana, nowy punt ma $\frac{1}{2}$ kilogramma rěkacj a t. d. Tuta nowo-

poſtajena měra a waha směje zo hžom wot 1. jan. 1870 wot 1. jan. 1872 pał zo wſchidžom na kožowacj dyrbí. Teho dla je nusne, ſo zo kóždy na nowe wobſtejeniſtwa tak derje a tak ſahe, hacj jeno móžno pſchihotuje, ſo by hžom do nich trochu ſwuczeny był, hdyž hinač wjazh měricz a wajicz njeſme. W tajkim naſtupanju ſu horka ſpomnjene knižki jara pſchihódne. Tam ſo 26 wſchelačich tabellow namaka, na kotrych na měſcie bjes wſchego ſicjenja wiđicj móžes, tak wjele je wěſta ſicžba nowych zolow po starých zolach, nowych khana w starých khanač, nowych lutow po starých lutach a t. d. Žara wužitne ſu tež někotre pſchidate tabele, kotrež poſkaſuja, tak budże ſo w nowych wobſtejeniach tež pſacieſna pſheměnycz n. pſch., hdyž kóhež plata po starej měrje 50 np. pſacieſi, dha pſacieſi po nowej 44 np., hdyž ſtara khana droždzi 43 np. pſacieſi, dha pſacieſi nowa 46 np., hdyž starý lut zhynta 30 np. pſacieſi, dha pſacieſi nowy 18 np. a t. d. — Knížka njeje wulka a móže zo ſtajnje pſchi ſebi nožycz, duž njech je jako praktiſka wěz kóždemu poručena.

P.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Směm ſo cje něſhto wopraſhacj? **Mots Tunka.** Prashej ſe, ſchtóž cheſch.

H. D. Štoto je cježke?

M. T. Holzy paſč.

H. D. A ſtoto je krafne?

M. T. Židu pſchacj.

Cyrkwinske powjesce.

Werowaní:

Michałska chrkej: Ernst Albert Kreuz, Kubuła pod hromom, ſ Hanu Amaliju Eichlerem tam. — Jan Korla Kſchi-žank, cježla na Židowje, ſ Hanu Domſchez ſ Voranez. — Jan Wiczas ſ Kubochowa ſ Hanu Kryſtianu Keilinge ſe Židowá.

Křečení:

Michałska chrkej: Jan Ernst, Jana Augusta Pjekarja, khežkarja w Gſlonnej Borscze, ſ. — Wilhelmina Klara, Pomhajboha Handrija Ziegenbalga, khežkarja we Wulfim Wjelkowje, dž. — Maria Martha, Korla Wylema Jakuba, kublerja na Židowje, dž. — Minna Paulina, njebo Jana Bohumila Königa, khežkarja na Židowje, dž. — Maria The-reſia, Jana Augusta Donatha, khežkarja w Nowych Čichon-zech, dž.

Zemrjeći:

Djeń 10. novembra: Petr Miežbach, murič w Něwžezach, 53 l. — 13., Johanna Khrystiana rodž. Sommerez, Jana Khrystiana Merſovſkeho, wobylserja w Budyschinje, mandjelska, 52½ l. — 14., Jan Benjamin Keller, murič na Židowje, 59 l. 1 m. 13 d. — 17., Khrystian Bjenada, ſahrodnik w Małhezach, 75 l. 2 m. mjenje 10 dnjew.

Nowe rheinske włoskie worjedki,

Lenož dobru tworu s lěta 1868 porucžam we wałach a wotwazene.

J. G. F. Niecksch.

Wažne sa kōždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſkeje drafty po spodžiwnje tunjej placzisnje na žitnych wifach w hosczenzu k slotej hwesdze po i ſkhodze.

Tuton iſkad wopſchija jara rjane a duchne ſymſke nadžuknje a paletoth, jaqueth a jaquetske ſuknje ſa nashmiski a ſymſki čjož, pěkne ſuknjané a croisejowe horne ſuknje, jaqueth a jaquetske ſuknje ſ bukſkina, veloura, bismarka a friſena, jaqueth wot najmoderniſtich jendželskich a němſtich fabrikatorow; dale:

kholowy a lažy ſ bukſkina a ſatina ſ najlepſtich tukrajnich a wukrajnich fabrikatorow;

havelockſe mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſroki, džęzaze drafty, bayerske a hoňtske joppy a t. d., wſchitko po ſkodžiwnje tunich placzisnach.

Lenož w slotej hwesdze na žitnych wifach po jenym ſkhodze.

Połnožnonemſke ſjenoczeńſtwo.

C. G. Grohmann ſen.

na jerjowej haſy čjo. 263

porucža pôdla ſwojeho ſuknoweho ſkla ſtež wulki wubjerk bukſkina k kholowam a ſuknjam we wſchelakich barbach a muſtrach a ſubi pschi najlepſtih poſluženju najtunishe placzisny.

F. Gotthelf Dietza poła mjaſzowych hētkow

Porucža čjeſczenym ſſerbam wulki wubjerk rjanych wołmianych ſuknijow, teho runja ſkobankowe, połwokmiane a bawmiane ſuknje, lama, ſtruwotn ſlanell, ſelene a brune ſchorzuchi, — wſchitko jara tuujo.

Khofej punt po 60, 70, 80, 90, 100 np. a t. d.,
zofor zýky, punt po 50, 54, 56 a 60 np.,
w ſehelach hiſcieje tuniſcho;
zofor drobny, punt po 50, 54, 56 a 60 np.,
ſyrop punt po 14, 16, 18, 20, 36 np.,
łamany rajz punt po 18 np.

Dobrowolna ſubhaſtazia.

Pondželu 30. novembra dopokna w 11 hodzinach budže ſo w Barcze khěža čjo. 21 ſ poſkózom poła na poſehadžowanje poſchedawacj. Połoža kupnich vjenjes može na njej ſtejo woftacj.

poſen;

w ſchitkich družinow

porucža najtunischo Rudolph Hölzer
na róžku ſerbſkeje a ſchulerskeje haſy.

Epileptiſke widljicheža

(padazu khoroſej)

ſpecialny lekar ſa epilepsiju Dr. O. Kiliſch
w Barlinje, Jägerstr. 75/76. Wonkowskich poſches
liſty hoju. — Hizom poſches 100 ſahojených.

Hraja dła

ſe 4 hacž 48 kuſzami, bjes nimi kraſne wězki ſe ſwo-
njenjom ſwonczkow, ſ bubonom a ſwonczkami, ſ njebo-
ſkim hloſhamy, ſ mandolinami, ſ expreſji a t. d.

Hrajate thſki

ſ 2 hacž 12 kuſzami, dale neceſaires, cigarraki,
ſchwajzarſke khěžki, fotografiowe albumy, piſadlo,
cigarrowe etuis'y, tabakowe a ſchtrichowanczowe thſki,
rejwate klanki, blidka, wſcho ſ budžku, dale ſtolsz, tiž
hraja, hryž ſo jedyn na nje ſhynje, porucža

J. G. Heller w Bernje.

A hodownym daram ſo nicžo lépje njeſhodži.
Wone nieſměle w žanym ſalonje a pschi žanym khorym
ložu pobrachowacj. Wulki ſkla hotowych tworow.
Porježenja ſo wobſtaraja.

K dobrzeſtiemu wobſedžbowanju.

Čjeſczenym ſſerbam Budyschina a wokolnoſeje ja ſ tutym k naſvedzenju dawam, ſo ja pôdla mojeho rje-
mjeſla tež plumpytwarzjenje a porježenje wſchelich družinow
naſsprawniſcho a najtunischo wobſtaram.

W Budyschinje, 6. novembra 1868.

August Boigt, grath a plumpytwarzjer
na hrodowſkej haſy čjo. 169.

Šubjeny bu 21. novembra jedyn cylindrowy dyb-
ſacznih čaſznik (Taschenühr) ſe ſekundowym poſkaſowarjom
na droſh ſ Rakez do Běleho Kholmza. Sprawniſ ſa-
mar ſo proſhy, jón ſa dobre myto w hosczenzu

k ſakſfemiu domej

w Rakezach wotedacj.

Wosjewjenje.

Pondželu a, jeli trjeba, tež wutoru t. j. 7. a 8. decembra t. l. budže šo samostajenstwo semrjeteho wýchodneho hajnika Kändlera w Lěskej, wobstejaze i tříebow, instrumentow, móblow, gratu, knih i t. d. sa hotove pjenesh na pschedzowanje pschedawacj.

w Lěskej, 25. novembra 1868

Wjekny schotka Lohda.

Thěža na pschedan.

w lèze 1862 nowonatwarjene, na tudomnej garbarskej hachy pod čzo. 371 ležaze domské s 5 stwami, kiz šo tepicz hodža, s jenym pschekupskim wjelbom, s rěšarnju, s wulkej wjelbowanej hrodžu, s dworischczom a satwarjenej studnu a pschitorkazej sahrodu; hrožež šo rěsňstwo we wobščernej méri čžeri, kotrež pak šo tež sa kóžde druhe rjemješko derje hodži, je wot wobšedzjerja se swobodneje ruky tunjo na pschedan.

Kenjes oekonom Förrster směje tu dobročiwość, na supjenje smýšlenym všcho dalshe šobudželicj.

Czerstwe

Žwinjaze pleza a howjase jasyki

inpnje W. Heinisch, restaurateur na dwornischzu.

Zutje (nijedzlu) popołnju budže w Mjescižach pola rychtarja Alberta misjonska shromadžisna wotbjeržana, na čžož šo wschitzy pscheczeljo misjonstwa najpodwolniščo pscheproschuja.

Saždzenu šobotu bu wot jeneho dželacjerja moschnicžka šubnjena, w kotrež bě něhdze 1 tl. pjenes. Sprawný namakar čžyl je sa pschihodne myto we wudawarni Serb. Nowinow wotedacz.

Jeneho schewskeho pyta

Lehmann w Němčezach.

Wone šo sba, so s městeje stroný wschitse tak mjenowane tajne šredki se sawiseže hanicž pytaja. — Wschitko šo wot intelej stroný do jeneho a teho sameho thyla cízjne a sa jebanstwo wudawa. Najczęstnišchi Indžo, tak derje leštarjo kaž druhý wožobv, kotsiz i pschipoſnacza abo džakomosče ſwoj džal ſjawnje wupraja, šo sa pscheklóthc jebakov wnuvolaja — s jenym ſlowom, najlepše šo ſatama a wěrność šo na hrošne wafchine do njewernoſće pschewobrocza. — Runje tak dje šo tež tej wjeleſławnej delnoživotnej ſlemkowej žalbje knjeſa Gottlieba Sturzeneggera w Herisau, kanton Appenzell, Schweiz, hacz runje ſu tutemu wunamakarzej tawſynth wopřimow ſe wschich stronow a klasow wo jeje wožebným ſtukowanju ſe ružy.

Wěrno drje je, so je bjes tajkim šredkami poruczenja hódný čejko wot ſchpatneho roſenacj. — My pak ſměny pschi tak hustym namakanju delnoživotnych ſlemkow, kotrež, kaž je ſnate husto jara hoſný a ſraschný konz dobudu, tutón wožebný, zhlé njeſtraſchný ſredk wschitkim na ſlemk čerpjazym na najlepše poruczicž. — Tuta žalba može šo w hornzach po 1 tl. 20 nžl. tak derje pola wunamakarja kaž tež w ſnatych ſkladach dostacj.

Pondželu jalo 23. novembra t. l. šhm moje wchłowe ſoluje wotewrik, w kotrejž je wubjernje ſuché lètnje wuhlo na pschedan. Körz hrubeho wuhla placzi 5 nžl., ſrenjeho wuhla I. družin 4 nžl., ſrenjeho wuhla II. družin 3 nžl., knorploweho wuhla $2\frac{1}{2}$ a 2 nžl., pschemjetaneho ſypneho wuhla $1\frac{1}{2}$ nžl.

R. A. Schumann w Schwazizach.

Jedyn commis, kiz ſerbſki rycži, može poła podpiſaneho hnydom město dostacj.

II. Lehmann w Budětezach.

w kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſledowaze protyki na lèto 1869 dostacj:

Pschedzenak. Protyka ſa Serbow.	$2\frac{1}{2}$ nžl.
Ameisenkalender.	— 5 nžl.
Auerbach's Volkskalender.	$12\frac{1}{2}$ nžl.
Illustrierter Familienkalender (s pschidawkom: Schiller's Gedichte).	— 5 nžl.
Illustrierter deutscher Familienkalender.	— 4 nžl.
Köbe's landwirthſchaftlicher Kalender po 18 a $22\frac{1}{2}$ nžl.	
Menzel und Lengerke's landwirthſchaftlicher Kalender. 2 džilej.	po $22\frac{1}{2}$, 30 a 35 nžl.
Norddeutscher Haus- und Historienkalender (ſtolpjanſti).	— 5 nžl.
Wirth's Deutscher Gewerbekalender.	— 10 nžl.
Landwirthſchaftlicher Kalender für den kleinen Landwirth.	— 5 nžl.
Gäher hinkender Bote.	— 3 nžl.
Datumziger (to je protyka w papierkach ſe požnjenju na ſeženu. Kždy džen ſo jena papiera wottorhnie).	— 8 nžl.

w kniharni Smolerja a Pjecha je nětko ſažo dostacj. Sahroka kwětkoſta, I. a II. po 1 nžl. Čgorny kóž a dróſna, I. II. a III po 1 nžl. Čmjelk a wožk, I. II. po 1 nžl. Bohumil, $2\frac{1}{2}$ nžl. Gustav Adolf, 6 nžl.

Eduard Hartmann,

niz w budże, ale w kłamach na lawskiej hažy,

porucza:

8/4	széroki szmiske dwójny stoff, czarny 15 nñl. a droższo,	5/4	széroki modry cíjischcz 3 nñl.,
9/4	teho runja széry 20 nñl. a droższo,	5/4	turino 22 np.,
9/4	cíjischewołmjanu lamu, śmuhatu 12 nñl.,	4/4	nowa 25 np.,
6/4	szwerte lustres, 4 1/2 nñl.,	4/4	velvet czarny 9 nñl.,
5/4	dwojne lustres 4 1/2 nñl.,	5/4	lamu k podszitwej 3 nñl.,
6/4	kattuny prawdziweje barby 3 nñl.,	6/4	bék shirting 2 1/2 nñl. a t. d.

wolmjane rubiszczeja a lazy, kaž tež płatowe rubiszczeja biele a piżane po jara tunich płaczisnach.

Dřewowa aukcia.

Piat 4. decembra t. l. budże so na lužowskim reviru psches 160 lošow bréšoweho a wolschoweho stejazeho dřewa na pſchedzowanje pſchedawac̄. Kupowarjo njech so na pomjenowanym dniu rano w 9 hodzinach w nowym hacze na lužowskim reviru šromadža.

W Kąkowje, 26. novembra 1868.

Böhrens.

Na pſchedan

su wjazore dobre poſleszczeja pod borklinom čzo. 286.

Roteria.

Bližšemu póndzelu sa thýzeni jako 7. decembra sapocžnie so czechenje I. klasz 75. lotterie; k temu porucza so czechenym Sserbam Budyschina a wokolnoscze s rjanzym wubjerkom najrjenskich lošow

C. F. Jäger sen.
na swonkej lawskiej hažy čzo. 801.

W kniharni Smolerja a Pjecha je dostac̄:
Marija Scholth., nutrne k Jeſu ſej ſdýchowanja na ranja a mječorę i wſchelatimi modlitwami na ſwiate dny, kaž tež ſ jenej modlitwu wo wotewobroczenje wo- henjoweho njesboža. Budyschin, 1806; ſwiasane 5 nñl.

W wulkich mlynach w Budyschinje leža wulke dželby piwoweho grieſa, ržanych a pſcheniczych wotrubow na pſchedau.

W kniharni Smolerja a Pjecha w Budyschinje je dostac̄:

Prečja čitanka za serbske katholske ſchule w Hornjej Luzijz. Fibel und erstes Leſebuch für wendisch-katholische Schulen in der Oberlausitz. — 4 nñl.

Živjenja Šwjatoh. Po rjeđe chrkwiſkih ſtawiznow spisał Handrij Dućman. Žeſiwick V. — 6 nñl.

Predpisma. Serbske a němske pismiki. 6 np.

Jezus noši wuezel, ſchit a troſht w ſmjerći. Prédowano džeržane pjatu niedzielu poſta w ſele 1778 za bratrow a sotry bratrstwa „wot Chrystuſhoveje ſmjerneje ſtyſknoscze za mrežach a wotemrjethch“ w Radworju wot P. Pētra Dućmana. — 1 1/2 nñl.

Prima kołomas

w originalnych čwizach po 1, 1/2, 1/4 zentuarjin a w kashczach po 2 puntomaj porucza E. G. Leuner na bohatej hažy.

Zedny krawski može dželo dostac̄ pola krawza Leňša na Horje (Guhra).

Wodunje pſchedawic̄e žinjazn

rufci w obuczowym mas dostach w nowej poſyłkach a po- ruczam jako wubjerny E. G. Leuner na bohatej hažy.

Luba michałska woſzada!

My ſebi dowolam, Wam tudy k wiedzenju dac̄, ſo naſch herbſti bibliſti poſhot Jan Schneider w pſchi- chodnych thýzenjach do Waschich domow pſchiidze, mje- nujzy biblije pſchedawac̄ a tež ſmilne darh ſa naſche bi- bliſte towarzſto ſhromadzec̄, dokoł herbſte biblije po pra- wym jedny kročz wjazh thoſchtua, hac̄ ſo pſchedawaja.

Wſchitke ſtaſh michałskej woſzadu ſo tež wutrobnje proſcda wo pſchedzelnive horjewſac̄z tuteho naſcheho poſbla, kiz pſchiidze k Wam w mjenje teho Krjetesa a proſh wo darh teje ſubosce k twarjenju Božeho kraleſtwa; pſchedetž Bož tón krjes, kotremuž tež ſlěboro a ſloto ſluscha, won chze, won može a tež budže kóždh dar, kiz je radh a ſ ſubosce darjeny, kóždemu ſaſo bohac̄e ſarunac̄.

Kłowne bibliſte towarzſto.

Sjawný džaf.

S tutym prajim wſchitkim tym ſamym, kotsiz ſo pſchi wohnjowym njesbožu, kiz 18. novembra naſchu wjež potrjechi, pomožni wopokaſowachu, woſebeje pak muſtwam wſchitkich ſykawow ſa ich sprózniwe dželanje, jim a dru- him ſa pilne wuromowanje a hewal kóždemu, kiz je nam někak k pomož ſtaſh, ſwój wutrobný džaf, ſ tej proſtwwu k Bohu, won chžk to wſchitkim bohac̄e ſ cjaſnymi a węžnymi ſuklami ſarunac̄ a kóždeho pſchede wſchitkim njesbožom hnadije ſwarnowac̄.

W ſeſuſcezach, 21. novembra 1868.

W mjenje gmeinskeje radv Michał Nowak, gmejn. prjodſtejer.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kiž maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot rynka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwórlétña przedpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $\frac{7}{4}$ nsl.

W oprijeće: Najnowsche. — Swétnie podawki. — List na serbske bječji. — Ze Serbow: Se Semiz. S Male-
ſch. S Wuježka. S Budyschina. — Čyrwinske powjescje. — Nawěšnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinje.

28. novembra 1868.

Dwoz:	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,			
	wysza.	niższa.	najwyšsa	najniż
Wšenja	tl. ngl.	tl. ngl.	tl. ngl.	tl. ngl.
Rožta	5 25	5	5 25	5 10
Ječimjen	4 20	4 10	4 20	4 15
Wowš	4	3 25	4	3 25
Hróč	2 25	2 20	2 25	—
Wola	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Jahy	7 5	—	—	—
Hejduschla	6 20	—	—	—
Kana butry	— 24	— 22	—	—
Kopasłomy	—	—	—	—
Zent. hyna	1 20	—	—	—
Lane hynjo	—	—	—	—

Spiritus placzesche wczera w Barlinje.

15 tl. 10 ngl. a 15 tl. 5 ngl.

pszeniza 72—74 tl., rožta 50—54 tl.,

(to je: ja 25 pruskih forzow.)

rępiowy woli (nječišćeny) 9 tl. 20 ngl. —
(Cžiſeženy, kaž so w Budyschinje pschedawa-
stajnie něhdze $1\frac{1}{8}$ tl. dróžši.)

Czabi iaffkoschlesynskeje železnicy i Budyschina.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połnja 9 h. 5 m.; pschioplnju 1 h. 3 m.*; popołnja 4 h.
13 m.*; wieczor 8 h. 21 m.*; w nož 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wieczor 6 h. 52 m.*; wieczor
9 h. 38 m.; w nož 1 h. 17 m.

*) Pschisankjenje wot a se Žitawy a Žiberza (Reichenberga)
†) Pschisankjenje do Žitawy.

Bjenježna płaczisna.

W Lipsku, 3. decembra, 1 Louisd'or 5 toler 17 ngl
2 $\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazy čerwienj šlot abo dukat 3 tl.
6 ngl. 8 $\frac{5}{8}$ np.; winske bankowki 85 $\frac{7}{8}$ (17 ngl. 1 $\frac{1}{4}$ np.)

Najnowsche.

Londón, 2. decembra. Byłe ministerstwo naj-
szerje w tychle dňach wostupi, dokelž su wosby
hejmiskich sapošlancow po wulkej wjetšinje psche-
cziwo njemu wapanyle.

Paris, 2. decembra. Njepokoj, kotrehož so
dženja bojaču, żadny był njeje. (Mjenujzy 2. dec.
1851 dasche něčiščhi franzowski khezor Napoleon
tých ludzi, kotsiž čzychu, so by franzowski kraj repu-
blika wostała, se žwojimi wojskami pschimacž. Wjele
republikanarjow bu satseleñych a hiščeze wiazy ſ kraja wuhnathch abo na daloke njestrowe kupu po-
ßlanych. A dokelž nětkole Franzowsojo na tu nje-
prawdu, kotrūž je Napoleon tehdv wobeschol, khetro
jara spominaja, dha so won bojesche, so mohli w
Parisu 2. decembra harn hnacž poczecž.)

Brüsel, 2. decembra. Khorosć belgijskeho
krónprynza je wotebjeracž poczała a lekarjo měnja,
so by ja njeho dobre było, hdź by so do czopli-
scheho kraja na khwiliu pscheydlicž mohł.

Madríd, 2. decembra. Dokelž so powjedasche,
so budža na město měščeanow, pichichodne wojažy
w ministerstwie na straži stejecž, nastą dženž hara.
Nětko je sažo wšcho ſ měrom.

Win, 2. decembra. Wojskowe knijeſtvo w
Praszy a jeje pschedměstach budže w bližim časzu
skončene. — Ministerjo pječza žylne na wurunanie
i Czechami myšla, tola maja woni w tajkim nastu-
panju wschelake napohlady. W poſzedzenju, kotrež
won w bližším časzu směja, budže ta węz wuczinjena.

Sakſka. Ministerſtwu kultuža a ſjawnego wučenjewa je wobſantnuko, wſchitkim wučerjam, kij maja mjenje, dňiši 300 toleř syd a ſu ženjem, nětčiſkheho droheho čoža dla 20 toleř ſe ſwojeje poſtaſnižy daricí.

Dokelž knjes rycerſkubler a ſmérz ſ Magnus nad Droždžiom dleſki čaſt we wukraju pſchebuđe, dha je ſa tón čaſt knjes rycerſkublerſki najeñk Rychtar w Možacizach jako jeho ſmérz-ſaſtupnik poſtajeny.

Pſchi hořtrwe, kotruž krónprynz Albert, prynz Jurij a druhý woſebni knježa 24. novembra pola Wermſdorfa wotdžeržachu, ſta ſo to njeſvože, ſo adjutantej prynza Jurja, rytmiſktrę ſ Helfdorf, jene ſornjatko ſchróta do jeneho wočka trjechi. Lekario mjenja, ſo wón pſchi živjenju woſtanje, ale wočko je ſhubjene.

Dokelž je ſakſkoaltenburgſki prynz Joſef 25. novembra wumrjeł, dha je na kralowſkim ſakſkim dworje dworske želenje hač do 9. decembra pſchikafane. Pſches to, ſo je ſpomnjeny prynz wumrjeł, je něko kral Jan najstarski ſtam ſakſke ſwójby.

Wot noweho lěta budže pječa w ſakſkim wojsku „Oberleutnant“ pſchichodnje „Premierleutnant“ a „Leutnant“ potom „Secondeleutnant“ rěkač. Tak je mjenujený tež w pruſkim wojsku woſchne.

Wondanje je jena holza bjes Memmendorfom a Oberschönawom (niedaloko Dederana) ſmjerſea.

W Thiemendorfje pola Dederana je ſo 25. novembra ſklugez fabrika, w ſotrejž ſo barma pſchedžesche, wotpalika. Tuta fabrika hifchče dohlo njeſtejſeſhe, dokelž bě ju pſched někotrymi lětami blyſk ſapaliſt a do procha a popjela pſchewobročík.

W Ottenhainje je 24. novembra wjeczor a 25. novembra wjeczor na tamniſkim rycerſkuble wohén wuſchoł. Prěni ras wotpaliku ſo dwe brózni a jene pódlaſke twarjenje, druhi ras pak wowčeſteńja a koſnja, kózdy króč pak bu wjele žita, pízy a t. d. ſanicžene. — Wohén je najſterje ſaložen.

W Delnižu pſchinidže wondanje jedyn wojak k ſwojemu feldweblej a trjechi tam jeneho druheho wojaka, ſ fotrymž ſo wo jenej hořtskej tſelbje roſryčowasche, kotraž na ſcjenje wiſasche. Bjes tym wón k njej pſchiftupi a ſpyta honač nacžahmječ a pſchi tym ſo stanje, ſo tſelba dželbu ſchróta do delneho žiwota wuſeli. Hač ſo ranjeny pſchi živjenju woſtanje, je njeveſte.

Dokelž je kraj tharandtu želeſnizu kupiť, dha je wona něko ſ freibergſkej ſjenocžena a rěka teho dla „draždžansko-freibergska želeſniza“.

Se Žitawu pižaja, ſo je tamniſki ſenator Juſt, kij je pſched krótkim čaſtom wumrjeł, městu Žitawje něhdze 200,000 toleř a ſwojim ſawostajenym jenož 21,000 tl. wotkaſt.

W Grimmje je ſo 30. novembra jedyn ſeminariſt, kij na lode wokoło jefdžesche, pſchekamał a tepil.

S Lipſka pižaja, ſo je ſo miſionisti direktar Hardeſland wot ſwojeho puezowanja po Indiſkej pſched někotrymi dňami ſaſto ſbožomnie do Lipſta wróćik.

Na dwórníſhczu w Chemniſu ſta ſo 30. novembra pſchi ſrijadowanju jeneho čjaha, ſo dželaczeř Bergner ſ jeneho woſa dele paný a to tak njeſbožomny, ſo bu wot jeneho druheho woſa pſchejebženy. Wón bě tak straſčne ranjeny, ſo dyrbjeſte ſa dwe hodžinje wumrječ.

Pru ſy. Hač dotal běſhe pruſki minister prawdy, knjes Leonhardt, doſez thwalb̄ wot druheje komory pruſkeho ſejma w Berlinje doſtał, dokelž je wón w naležnoſczech ſwojeho ministerſtwa dobrý porjad džeržač a ſo pſchecžiwo ſudníkam njeſtroniszy wopofaſak. Alle wondanje, jako ſebi wot druheje komory žadaſche, ſo by jemu wona ſo jeneho noweho woſcheho ſtatneho rycznika, kotrehož čjyſche wón poſtajec, pjenjeſy pſchiswolka, je ſebi wón ſwoje dobre mjeno pola ſapoſklaſzom druheje komory thetro ſkaſh. Žako mjenujený někotſi pſchecžiwo tajſemu pſchiswolenju ryczachu, dha ſo jemu ſkowa wuſunychu, ſotrymž ſo teſlo wſacž hdyzejſe, jako budžiſche won prajík, ſo budže wón tola čjinicž, kaž budže ſam čjycz. Duž někotſi ſapoſklaſz ſ wótrymi ſłowami pſchecžiwo njemu wuſtupiſu o jedyn ſ mjenom Twisten měnjeſche, ſo minister Leonhardt tež tajſa ſprawna duſha njeje, ſa ſakuž ſo wudawa; pſchetož w lěce 1866, hdyzej je w hannoverſkej ſlužbje był, je hannoverſkemu kralej k temu radži, ſo by ſo tón ſ arvistrifkem thězorom pſchecžiwo pruſkemu kralej ſjenocži, a potom, hdyž je wón (Leonhardt) do pruſkej ſlužby ſtupiſ, dha je wotžadženie hannoverſkeho krale ſobu podpiſak. — Minister Leonhardt čjyſche potom ſwoje ſkowa někak ſahkadkowac, ale to ničo njeponhaſche, druha komora jemu žadyn toleř wjazy njeſchiswoli.

Ministerpſchedbýda hrabja Bismarck je ſo ſańdženu ſrjedu wjeczor ſtrowy a čerſtwy do Barlina wróćik.

W Eſenje džeržaču dželaczeřjo 29. novembra ſhromadžiſnu a dokelž bu ta ſama wſchelatich njeſpodobných ſłowow dla wot poliziſe roſpuschčena, dha ſo dželaczeřjo do poliziſtow a žandarmow dachu, tak ſo ſebi čji hinač pomhacž njeſtožachu, hač ſo ſwój teſak wučjeſechu a wokoło ſo rubachu. Pſchi ſhromadžiſnie, kotraž ſo džen poſdžiſko wotdžerža, bě hara hifchče wjetſha a buču wſchelazh njeſměnizy ranjeni a ſajecži.

Bliſto Hildesheimu ſu někotſi wojažy 69. regimenta, kotsiž tam kruh ležomnoſeže runachu, pſchi ryczu w ſemi na staru romku kraſnu domjazu nadobu, ſe ſlěbora dželau, trjechili. Woni ſu ſa to 10 procentow prawdziweje ſlěboroweje hodnoſeže, mjenujený 2000 toleř, jako namakaniske myto doſtali. Spomnjená nadoba je do Barlina poſzana a do tamniſkeho muſeja ſtarozitnoſcůw data.

Dvaj ſapoſklaſz druheje komory, ſotrejž ſu w Schleswigſkej wuſwolili, nočyntaj pruſkemu kralej pſchi-

žahacj, dokelž staj danskeje narodnoſće. Duž je druha komora wuſudjika, ſo ſapoſtanai bycž nijemóžetai, a wo-naj ſtaj wo prawdze radjho domoj ſchtoj, dožli pſchižačkoj.

Dokelž je zyroba pſchezo hiſcheze jara droha, dha je wobſanknjenie, ſo wot nowego lěta 1869 kóždny wojač na džen 3 np. ſdy wjazhy doſtanje.

A u ſ t r i a. Pod městom Wjeliczku njedaloko Kra-lova ſu wulke ſelowe podkopki, w kotrychž wjele ſtow ludži džela a hdež ſu zyke haſhy do ſamjeiteje ſele wu-rubane. Pſched někotrymi dnjami bě tam w jenym kucze žörko ſkodleje (to je: njeſeleneje) wodh hnacj pocjalo a hemjerjo běchu nad tym ſwjeſeleni. Ale po krótkim čaſhu to žorlo tak ſhlinje czerjeſche, ſo woda kaž rěka bějeſche a ſu wjele ludži ſchthri dnj a ſchthri noz̄ ſa houbu dželacj dyrbjeli, předy hacz je ſo jím radžilo, wodu pſches nowe murje ſahacjic̄. — Strach bě hižom tak wulki, ſo na to myſlachu, ſo budža tute podkopki zyke ſaniczene. To pak by wulka ſchkoda byla, dokelž kriejerſtwo ſ nich kóžde lěto wjele millionow ſchēnaſkow cžehni.

Tak mjenované delegaziji hiſcheze pſchezo w Pechcze pſchebywatej a tam w tu khwili wſchelake pjenježne naležnoſće wurađujetej.

Wuherski hejm je nekaſti narodnoſtny ſakon wurađik, ale dokelž je w nim madžarskej rycji wulke prawo date, dha ſklowjenjo, Rumunojo a Němzh ſ nim ſpokojni njeſku

Hacz che ministerſtwo w naſtrupanju wurunania ſ Čezechami něſhto cžinic̄, to ſo prajic̄ njeſodži, dokelž awſtriske nowin w tu khwili wo tutej naležnoſći malo doſc̄ powiedaja. Tola tak wjele je widžic̄, ſo ſu tež Němzh ſtōčenje ſpóſnali, ſo budže najlepje, hdyž ſo Čezecham jich požadanja dopjelnja, dokelž potom Madžarjo w Awſtriji wjazhy ſami ſ krijeſami bycž nijemóža.

F r a n z o w ſ k a. Khezor a khezorka hiſcheze pſchezo na hrodze Compiegne pſchebywataj. Iako běſche tam wondanjo w ležu hońtrwa, ſta ſo, ſo jedyn jelein jendželskeho kónprynza powali a budžiſche ſo jemu hubjenje ſeic̄ mohlo, njebuđišu-li jemu druzh hońtrwarjo bórsh ſpomož pſchižli.

S ch p a n i ſ k a. Tudy pocjinaſa ſo ludžo dale bole ſjawnje wuprajec̄, taſte krijejerſtwo bhchu pſchichodnie w Schpaniſkej měcz džyli: ale taſte to budže, to ſo w tu khwili no žane waſchnje prajic̄ nieda.

R u m u n ſ k a. Wjeric̄ ſorla je dotalne ministerſtwo ſe ſlužby puſčejil, dokelž ministerpſchedbýdže Bratianej zuſh wjerchojo winu dawachu, ſo wón nekaſti wójnu pſcheziwo Turkowſkej hotuje. Nowe ministerſtwo wobſtejji pječza ſe ſměrnych ludži — Ale ſo je Bratiano muž po myſli rumuňskeho ludu, to je ſi teho widžec̄, ſo je jeho rumuňski hejm ſa ſwojeho pſchedbýdu wuſwoliš.

Lift na ſerbſke džec̄zi.

Wat J. B. Nježki.

(Poſtarčowanje.)

Wy, lube džec̄zi budžecze drje prajiež, nō, tón knjes Krupp je tola džiwna, ſwita hlowa, cžeho dla ludži nutes njepuſčci, ſo bych ſebi wſho pětne wobhlaſacj móhli? U ſchtoha jeho niſuje, tež pſched ſwojimi ſaſtojnikiами a dželacjerjemi tak ſkrađu cžinic̄? — Na to chzu wam tolle wotmoſtric̄. Najprijeđ budžichu wophtarjo fabriki dželacjerjow jara ſadžewali a jich komđili. Dale budžichu mudre hlowy ſe węzipnymaj wocžomaj t. Kruppej hlobje hacz dobre je do hornykow ſukale a jemu jeho khumſkth wothlaſale.

A taſte khumſkth roſemi wón a ſchto warl w ſwojich hornykach? — Wy ſnaječe worzel a węſeze drje tež, ſo wón pſches wobſebne wobdželanje kowarſkeho želesa naſtanje. Krupp paſ ſo hižom dawno wunamakał, ſchto ſo hromadu měſhcež ma a kaſ ſo to ſchkręc̄ dyrbj, ſo móhli ſo worzel ſi dobom lež. Veho fabrika rěka teho dla němſki: Guſtahlfabrik. Taſti laty worzel je wjele tuniſhi, jako kowarſki. S njeho lija koteža, wóſki a wſchelake druhā džele ſokomotivow a želesnízowych wosow, koliſe a t. d. To najwažniſche paſ ſu kanony.

Pſches nje je Krupp ſebi ſkoro w zylym ſwěcze ſkawu dobył. Veho kanony ſu lěpshe jako jendželske; a Jendželzenjo ſu tola tež jara mudri ludžo. Wón ſczele je po Pruskej, do Sakſkeje, Ružowſkeje a t. d. Pſchi jich wudželanju, wobſebje pſchi wuwojerczenju džeryh načožuje Krupp tež wſchelake džiwnie njeboſacj, kotrychž nikomu počaſac̄ nježmijedža. Hdyž by wón wſho tak njetajil, dha bych ſo druzh fabrikantojo bórsh tež wſho ſa nim dželali a jemu wjele dobycja ſ rukow wuwinigli. Zyle ſkrađu tola wſho wostało njeje, pſchetoz tſi hodžin wot naž, pſchi weſtſalskim měſcze Bochumje, ſu tež taſtu fabriku natwarili a cžinja Kruppej hižom wjele ſchlokdy. Pſchi tym pomhaſche jedyn muž, tři Kruppove zyke do-werjenje wužival běſche.

Hdyž ſu kanony zyke hotowe, ſporaju je do jara wulkej pinzy a tam tſeleja ſ nich ſ zykej mozu, ſo bych ſe ſpatali. Druhdh stanje ſo to ſ taſkim hrimotom, ſo ſo twarjenja tſchafu a wokna ſchjerčza. Wóndano ſu wot taſteho ſčelenju w Mülheimje, dwě hodžinje daloko, kheſejowé ſchalti w khamoracj klepotali.

Najwjetſchu, kanonu ſu kónſke ſe lěto do Paríſa pôžkali. Wona waži 1000 ſentuarjow. Krupp dyrbjeli ſa nju ſamžnū wós twarič, dokelž žadyn druhí wós ju njeſež nijemóžeshe. Tam a ſem ſo tež starachu, hacz moſth krute doſc̄ ſu, ſo bych ſu ju wudžerjeli. Wona je tak wýšoka, taž muž a ſchtyrnacj ſtopnijow doſha. Jeje kule ſu 1000 puntow cžezke a placiži kožde wutſelenje 250 tolet!

Ke wudżekanju tych wschelałich węzow ma Krupp 160 maschinow, 35 hamorow, 2 sierki, jenu kowańju sa blachy (Blech) a t. d. Tón najwjetshi hamor je tež, kaž praja, 1000 zentnarjow czežki. Tak wulki njeje nihdze wjazh i namařanju. Pschi kóždym prařinjenju s nim tsche-pože semja. Ja bydlu wot njego něhde wožym minutow, ale my tola jeho biežce čujemy. Wón te wulke kruchi, s kotrychž ho kanony džekaju, tak prawje hromadu sbije, so w nich nihdze žana džerka a rycinka niewostanje, hewak njeſzu i trjebanju. Tutón wulki hamor a tón najwjetshi wuhén skuschataj hromadu. — Wy drje ho prasheče: ale i czeemu dha ſu te wuhnię tak jara wykoke? To džu wam krótko prajicž. Czeje wy hižom na to myslili, czeho dla washa pěz dwě džerje ma, jenu přednju a jenu jađnu? Teho dla, so by powětr psches nju czahučez móhł, hdžy ho vyri. Alle hdý by wasch nan na pěz, runje na sadnu džeru, wulki wuhén stajicž dał, dha by wohén hischeče lepje bobotał a tepil. Haj, plómje drje by do wuhnię ſtaſalo s thym wětrom, kiz psches njón czechnie. Czim wyšhi wuhén je, czim kylnički wětr duje a czim bole ho wohén sahor. Tak wykoli wuhén wjeſe pomha. A Krupp dawa do swojich wulkich piezow abo khalow kruchi wozela walež, kiz w někotrej ſtwe rumu měli njebhcu, so bhcu ho tam prawje pschezechli předy dželi pod hamor pschindu. — Kajki satraschny wohén i temu skuscha! — Někto widzieče, i czeemu je tón wulki wuhén nusny. — Hdý by Nebucadnezar hischeče žiwý był, tón drje by ho tola se swojej zehliwej piezu psched Kruppm skhowacž dyrbjał.

— Kajki wulki ropot te maschinu a hamory czinja, drje wam prajicž njetrjebam.

W jenym dokhim twarjenju ho we 130 wulkich fotkach bjes pscheſtacza woda s kropom wari. Tón kropowy dym, ja džu jón kropz mjenowacž (hewak rěka wón para, ale to ho mi njeſubi, dokelž delni Šerbojekotu para praja) tón czechnie s tych fotkow po tolstych rokach psches zylku fabriku kaž krej po zlakach człowského czežka. A runje kaž krej czežku živjenje a hibanie dawa, tak tež kropz tej fabrizy. Wón je, móhł rjez, ieje duscha. Wón ſeňha te hamory, wón wjerci te maschinu. Bjes njego njebh něchtó nicžo ſapoczeč móhł. Wón je, hdžy kotoł s wodu na wós ſtaja a wschitko pěknje pschihotuja, tón dobrý ſkužobník kiz s wosami tam a ſem czeri, wózho trébne pschihová a wotwoža, pschetož wschudze psches fabriku du jeleſnizh. Hdý by je něchtó hromadu ſestajał, dha bhcu nimale tři mile daloko doſzahale.

So bhcu ſaſtojnizh rucež ſe ſobu powiedacz móhli, ſu na pyatnacze městach telegrafy. Gas, kiz ho w tych 9000 lampach kylčci, pschihotuje ho we woſebnej fabrizy fotrož tež Kruppej skuscha. Ke wobſtaranju wschego ſwojego džela ma Krupp woſoko 10,000 ludzi, kiz psches lěto tři milliony toleč ſy doſtanu. Cži ſam ſu ſe wschech

konzow ſhweta; teho dla može jedyn tudy wschelałe rycze ſkyschecž. Pschipołniu može to kóždym tak prawje woſladacž, pschitož tehdh ſo woni ſe wschech wrotom jenož tak waleja, kaž woda ſ wulkeha hata. Pječ ſwonow kóždym we druhej stronje, wokaju ich na dželo a wot njeho. To ho ſamo roſemi, ſo bjes tał wiele ludom ſei a dobrí ſu. Něbitržkuſiž je doma wot tych ſkothch horow, kiz tudy bjež dyrbja, ſkyschacž, je połny dobreje nadžije jow pschischoł, ale ſkoro dyrbiesche ſhonicž, ſo tu tež tón paradise njeje, a ſo dyrbja ludžo tu džekacž chedzaſi khléb jescz. A je to wjeſele, tón zylczi džen w tych horzyc̄, kurjatyc̄ a teho dla njestrowych khežach bjež? — A na tał wschelałe waſchinje kata ſmierzcz a njeſvože na tych wbohich ludži! — A kajke bydlo woni a jich džeczi husto maju? Tajke, ſo móhli ſo ſamjenje ſmilicž! Maſche město mjeſte ſchid jednačimi lětami, jako ja ſem pschitnzech, jenož 17000 wožylerjom a někto 40,000; tał bě možno, ſa tał wiele ludži hnydom pschistojne pschebytki doſtačz.

Duž, lube džeczi, džakuſcze ho Bohu, ſo w ſerbſkich wschach bydlicze, a wostanicze tam w měrje a poſoju. Tam kylčci wam lube Bože ſkónczko, tam wobdawa waž czeſtym ſtrony powětr, tam ſpěvaju wam ptacžki, tam ſměja ſo wam pola, kuli, sahrody a hole. — Štoho Kruppmo ludžo wot teho wužiwaju? — Wopomnicze teho dla tu ſchutciſu ſ zykej wutrobu:

Duž cži praju:
Woſtan w kraju,
Djež ſte ſ dobrým rumu ſo;
Czepicž, dawacž,
K džeku ſlawacž —
Wſchubzem dyrbischi ſawěſeze.

Budžecze wſchě poſtrowjene wot waschego krajana a pscheſtacza

J. B. Nycžki.

NB. Spodobaſi ſo wam tutón liſt, dha džu wam hischeče wjazh pižacž.

N.

Ze ſerbow.

H. Se ſemiz, 3. novembra 1868. Čedom hdý drje ho stanje, ſo jandžel ſmercze ſchtyri króž w czaſu 11 měsíców jenu jenicku ſwójbu doma pyta, kaž ſo pola naſchich Žurez ſta. Sandženu wutoru w nožy wumrje naſch bur Žur. Won běſche džen předy hischeče we wózho pobyl a je popołdnja do swojeje ſmierzce ſwój testament ſčinicz dał. Prjedy njego a to w tutym lecje wumrjechu w tutym domje jeho doroszemu ſyn, jeho doroszemu džowka a jeje džeczalko.

S Maſeſhe. Sandženu njeđzelu bu naſha poſtrowjena zykej poſtrowjena. Drobnischn roſprawu ſa tydzeni podam.

S Wuježka pod Čornobohom. Sandženu wutoru 1. decembra ſu ſo tudy domiske piwarza Žosela wotpalike. Kaj je wohén wuſchoł, njeje ſmate.

S Budyschina. W tuthch dñach je šo na tudomnym wokrješnym žudze poštajiko, štoto ma w pschi-hodnym lēcze pschižazn y a štoto schöffa bhez. Pschižazni maja žobuslukowacj, hdyz šo pschižazny žud (Geschwornengericht) wotdzerži, schöffojo pak, hdyz maja tjo žudnizy na wokrješnym žudze mijensche pscheitupjenja wotkudžicj. Na kóždy 1000 wobydlerjom ma šo s tyč, liž lētnje 10 toleč krajnych dawkom pkača abo šu stadowali, 1 wubracj. A dokelž je we wokrješu budyskeho wokrješnego žuda 89,358 wobydlerjow, dha mēješče šo s tyč 330 mužow, kofisj běchu k temu čmanci, s zyka 98 sa pschižazných wuswolici. Wuswoleni buchu: s Kinsborka a wokolnosce 7, s Poličních a wokolnosce 18, s Kamjencza a wokolnosce 24, s Rakez a wokolnosce 7, s Budyschina a wokolnosce 41. Iako pomožni pschižazni buchu wuswoleni 28 s Budyschina a 22 se Židowa, a jato schöffojo 20 s Budyschina a 4 s bliščich wšow.

Cyrk winske powjesće.

Werowanie:

Michalska chrkej: Vjedrich August Burckhardt, maschinowy samkar, s Mariju Emiliju Budarjez s podhroda. —

W kniharni Smolerja a Pječha šu hledowaze protyki na lēto 1869 dostacj:

Pschedzenak. Brotyka sa Serbow.	— 2½ nřl.
Ameisenkalender.	— 5 nřl.
Auerbach's Volkskalender.	— 12½ nřl.
Illustrierter Familienkalender (s pschedawkom: Schiller's Gedichte).	— 5 nřl.
Illustrierter deutscher Familienkalender.	— 4 nřl.
Gäbe's landwirthschaftlicher Kalender po 18 a 22½ nřl.	
Menzel und Lengerke's landwirthschaftlicher Kalender. 2 dželej. po 22½, 30 a 35 nřl.	
Norddeutscher Haus- und Historienkalender (stolpjanſsi).	— 5 nřl.
Wirth's Deutscher Gewerbekalender.	— 10 nřl.
Landwirthschaftlicher Kalender für den kleinen Landwirth.	— 5 nřl.
Lahrer hinkender Bote.	— 3 nřl.
Datumzeiger (to je protyka w papierkach k pojšnjenju na sečenu. Koždy džen je jena papierka wotkorhne). — 8 nřl.	

Drjewowa aukzia.

Pjatki 11. decembra t. l. dopolnja w 10 hodžinach, budje šo w Jenščezach pola Rakez wulka dželba žerdjow a palneho drjewa po lošach na pschedzowanje pschedawacj. — Shromadžisna pola Schwuraka w Jenščezach.

G. Säuberlich.

Dobry žuchi torf je na pschedau na ryczeřstvle w Pšovjach, 1000 po 1 tl. s wuswacjom podowanskeho pjenjesa.

M. Pötko.

Franz Mrdaček, maschinowy samkar w Radebergu, s Mariju Augustu Dutschmanez se Židowa.

Křečení:

Pětrowska chrkej: Max Rudolf, Jana Kobanje, wito-warja s viktualem w Budyschinje, ſ.

Michalska chrkej: Jan Bohuměr, Jan Bohuměra Nyctaria, živnoščerja we Wurizach, ſ. — Jan Oskar, Jana Bohuměra Schneidera, živnoščerja w Hownjowje, ſ. — Maria Helena, n. dž. w Něvžezach. — Maria Amalia, Jana Bohuměra Garbaria, ležomnoščerja na Židowje, dž.

Zemrječí:

Džen 16. novembra: Hanřij Schiman s Brěšniki, 44 let. — 17., Hanřij Kočler, murič na Židowje, 41 l. — 19., Jakub August, Michala Nowotneho, tublerja w Štaknej Borschci, ſ., 2 l. 7 m. — Korla Wylem, Korle Bohuměra Pöthiga, wobydlerja w Nadžanezach, ſ., 4 l. 4 m. 22 d. — 21., Jan Bohuměr, Jana Bohuměra Nyctaria, živnoščerja we Wurizach, ſ., 1 tydžen 5 d. — 23., Gustav Adolf, Jana Nowaka, živnoščerja w Hownjowje, ſ., 4 m. 11 d.

W křižnej zyrkwi w Draždānach budje jutije 2. njeđelu adventa herbska Boža žlužba sa evangeliskich Šerbow wotdzerjana. Prédowanje smjeje k. farat Šykor a Šmilnej a spovednu rycj k. farat Imisch s Hodži.

W kniharni Smolerja a Pječha je dostacj: Maczija Scholth, nutrne k Jeſu ſej ſdychowanja na ranja a wječzorh ſwchelatimi modlitwami na ſwjate dny, kaž tež s jenej modlitwu wo wotewobrocjenje wohenjeweho njeſvoža. Budyschin, 1806; ſwjasane 5 nřl.

W wulkich mlynach w Budyschinje leža wulke dželby pizoweho griesa, ržaných a pscheničných wotrubow na pschedau.

Drjewowa aukzia.

Ssobotu 5. decembra budje ša na dubrawskim re-viru we wulkich hufcjinach nědže 100 dolhich hromadow ſkójnowych žufcizow sa hotowe pjenjesy na pschedzowanje pschedawacj. — Shromadžisna dopolnja ½ 10 hodžin.

Hajniſtvo w Drobach, 2. decembra 1868.
R. Maika, hajniſt.

We kniharni Smolerja a Pječha je něko ſa 3 nřl. dostacj:

Des Lahrer hinkenden Boten
Illustrierter Familienkalender
auf das Jahr 1869.

Teho runja:

Katholska protyka
sa Hornu Lužicu
na l. 1869.
Placíšna 3 nřl.

Katholſſi Posok čzo. 23 je wuschoł.

Eduard Hartmann,

niz w budze, ale w kłamach na lawskiej haſy,

porucza:

$\frac{8}{4}$	ſcheroſki ſymſke dwójny ſtoſſ, czorný 15 nſl. a drožſho,	$\frac{5}{4}$	ſcheroſki modry ejiſtej 3 nſl.,
$\frac{9}{4}$	= teho runja ſchery 20 nſl. a drožſho,	$\frac{5}{4}$	> turino 22 np.,
$\frac{9}{4}$	= ejiſcewołknijanu lamu, ſmuhatu 12 nſl.,	$\frac{4}{4}$	= nowa 25 np.,
$\frac{6}{4}$	= ſzwetle luſtres, $4\frac{1}{2}$ nſl.,	$\frac{4}{4}$	= velvet czorný 9 nſl.,
$\frac{5}{4}$	= dwójne luſtres $4\frac{1}{2}$ nſl.,	$\frac{5}{4}$	= lamu k podſchiwkej 3 nſl.
$\frac{6}{4}$	= kattuny prawdziweje barby 3 nſl.,	$\frac{6}{4}$	= bely ſhirting $2\frac{1}{2}$ nſl. a t. d.

wolniſane rubiſcheja a laſy, kaž tež platoſe rubiſcheja biele a piſane po jara tunich placiſinach.

C. G. Grohmann sen.

na jerjowej haſy čjo. 263

porucza pôdla ſwojego ſuknoweho ſtada tež wulki wubjerf bukſkina k holoſam a ſuknjam we wſchelakich barbach a muſtrach a ſubi pſci najlepſich poſluženju najtunishe placiſin.

Važne ſa koždeho.

Wulki wubjerf elegantneje muſkeje draſty po ſpodziwnje tunjej placiſinje na žitnych wifach w hoſčenzu k ſtotej hweſdze po i ſchodze.

Tuton ſtad wopſchja jara rjone a diſyne ſymſke nadkuſtne a paletoty, jaqueth a jaquetske kuſtne ſa naſymſki a ſymſki ejaſ, pēne ſukniane a croiſeejowe horne ſuknje, jaqueth a jaquetske ſuknje ſ bukſkina, veloura, biſmarka a friſena, jaqueth wot najmoderniſkih jendželfiſkih a němſkih fabrikatorow; dale:

holowý a laſy ſ bukſkina a ſatina ſ najlepſich tuſrajiných a tuſrajiných fabrikatorow;

havelockſe mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſtroki, džecjaze draſty, bajeſke a hoſtke jopph a t. d., wſchitko po ſkodziwnie tunich placiſinach.

■ Jenož w ſtotej hweſdze na žitnych wifach po jenym ſchodze. ■

Połnožnonemſke ſjenoczeńſtwo.

Nowe rheinske wloſte worjechi,

jenož dobru tworu ſ léta 1868 porucžam we waſach a woſwažene.

J. G. F. Nieckſch.

Hórke palenzy a liqueury.

Booneramp of Maagbitter, blescha po 5, 10 a 20 nſl.
Kölnski magenbitter, bl. po 6, 12 a 20 nſl.
Daubikowý liqueur, bl. po 10 nſl. a 1 tl.
Draždanski ſtrowotny magenbitter, bl. po 10 nſl.
Eisenmagenbitter wot Freyganga, bl. po 10 nſl.
Franziskanski ſelowy magenbitter, bl. po 15 nſl.
Malakov, ruſki magenbitter, bl. po 5 a 10 nſl.
Pirnaſki ſtrowotny magenbitter, bl. po 4, 7 a 12 nſl.
porucza Heinr. Jul. Lincka.

Kóždemu mandželskemu poruczeniu.

Kein unerwünschter Kinderſegen.

Bon Dr. D. Wilde.

W dostacju pſches D. Gundlaſhu w Barlinje, Mittelstr. 17.

Placiſina 1 tl.

Kóždy eſitaj a potom roſhudž.

Epileptiſfe widliſcheza (padazu khorofci)

sahojí ſpecialny lekar ſa epilepsiju Dr. D. Killischa w Barlinje, Jägerstr. 75/76. W onkovſkih pſches liſty hoju. — Hizom pſches 100 sahojenych.

Na delnoživotny ſtemk czerpiazh.

tež taizh ſe ſtemkami, zyle ſtarymi, namakaja nimale kóždý ras doſpolne muhojenje pſches Gottlieba Sturzeneggera ſtemkowu jaſbu. Wohicherne roſwuczenje ſ milkej mochoſciu pomijecja hódnich, ſtaſtoinſzych wobtwerdzenych wopizmow móže ſo pſchedbězneho pſcheſhwědcenja dla darmo doſtač. Na pſchedan w horuyczach po 1 tl. 20 nſl. ma ju tak derje wunamkar Gottlieb Sturzenegger in Harisan, Kanton Appenzell, Schweiz, kaž tež k. Spaltehoiz & Bleh, Drogiſten in Dresden a k. W. Kirschbaum, Petersstraße 1 Leipzig.

F. Gotthelf Dietza

pola mjašowých ložów

porucza česčenym Sserbam wulki wubjerk rjaných wołmianych ſuknjow, teho runja ſkobankowe, połwolmiane a bawmiane ſuknje, lama, ſtrwotny flanel, ſelene a brune ſchorzuchi, — wſchitko jara tunjo.

Lotteria.

Bliżſchu pónđelu jako 7. decembra ſapocžnje ſo cjeħnjenje I. klasz 75. lotterije; k temu porucza ſo česčenym Sserbam Budyschina a wołnosće ſ rjanym wubjerkom najrejſich ložow

C. F. Jäger sen.
na ſwonej lawſej haſy čzo. 801.

Rhezerkuſto Drěwžy

pschedawa w drjewiſčju pola Nowych Drěwžow palne drjewo a to kloſtr ſchjépoveho drjewa po 4 tl. 5 nſl., kloſtr kliploweho drjewa po 2 tl. a kloſtr pjenkow po 2 tl.

Drjewowa aukzia.

Pjatki 11. decembra budże ſo na ſarycžanskej wětrnikowej horej dželba brēſowých ložow ſ pjenkami na ležomnoſći, 8 körzow wulkej, na pschedadžowanje pschedawacž. Šromadžina dopolnja w 9 hodzinach na wětrnikowej horej pola Wětrowa.

We Wětrowje, 28. novembra 1868.

A. Skop.

Aukzia drjewowych ložow.

W Khróſcze pola Minakata budże ſo 10. decembra 1868 pschi wopalnym hacze wulka dželba khónowych ſchitomow rano wot 10 hodzinow po ložach na pschedadžowanje pschedawacž.

Teho runja budża ſo 17. decembra tež tajke khónowe ſchitomu pschi ſhibjencžnym hacze po ložach na pschedadžowanje pschedawacž. Wuměnjenja budża psched aukziju wosjewene.

Grunert, hajnit.

Lečarske wopisimo

wo wožebnoſci antherinskej hubneje wodžicži psche wſche hubowe a ſubowe khorosče.

Ja wobſwědčjam, ſo hym někotre hížom někotre lěta antherinskú hubnu wodžicžku ſubneho lekarja Dr. J. G. Poppa ſ Wina ſ dobrým wujitkom psche ſkorbutſe-rheumatiske hubne bolaze, khorosje džafna, kož tež psche ſhubyboleje nałożał a híſcze někto wſchudze wukaſuju, dokež hym ſo wo jeje hojazym ſkutkowanju w mojej prazi wjèle króž pschedwědčil.

Groß-Milkoš.

Dr. J. Fetter, m. p.

Na pschedan ma tajku wodžicžku

w Budyschinje: Heinr. Jul. Linck
pschi hrobowskej haſy čzo. 338;

w Žitawje: Clemenz Beher, coiffeur.

Prämiirowanž w Parisu 1867.

Psche fózdy faschel,

dýbawoſci, ſažwanje, bołosę ſa broſeje a wobezezenje w ſchiſe je psches ſwoje wutki najlepſchi frēd

G. A. W. Mayerowny
brōſtſyrop*)

ſ Wrótkaſwja.

Psched falschowanjom ſo warnuje.

*) Wot tuteho ſyropa ma jenož ſklađ a pschedawa jón w Budyschinje Heinr. Jul. Linck,
we Wotrowje B. Scholte,
w Budetezech H. Lehmann.

Wone ſo ſda, ſo ſ wěſteje ſtronh wſchitke tak mjenowane tajne frēdko ſe ſawiſeje hanicž pyta. — Wſchitko ſo wot tuteje ſtronh do jeneho a teho ſameho thgla cíſznie a ſa jebanſto wudawa. Majczeſniſchi ludžo, tak derje lekarjo kaž druhy woſkob, kotsiz ſ pschipóſnaczab abo džakomnoſce ſwój džaf ſjawneje wupraſa, ſo ſa pscheklótych jebakow wuwolaja — ſ jenym ſłowom, najlepſche ſo ſatama a wěrnoſć ſo na hroſne waschnje do njewerenoſce pschewobrocža. — Runje tak dže ſo tež tej wjeleniſtwe delnožiwoſtej ſlemkowej žalbje knjeſa Gottlieba Sturzeneggera w Herisau, kanton Appenzell, Schweiſ, hacž runje ſu tutemu wunamakarzej tawſhnyt wopisimow ſe wſchěch ſtronow a klaſow wo jeje wožebnym ſkutkowanju kružy.

Wěrno drje je, ſo je bjes tajkim frēdkami poruczenja hódn̄ cježſo wot ſchpatneho roſenacž. — My pak ſiměm̄ pschi tak hystym namakanju delnožiwoſtnej ſlemkow, kotrež, kaž je ſnate hysto jara bołosu a ſraschny kónz dobuđu, tutón woſkebn̄, zhe nejſtrashn̄ frēd wſchitkim na ſlemk cjerpijazhym na najlepſie poruczicž. — Tuta žalba móže ſo w horizach po 1 tl. 20 nſl. tak derje pola wunamakarja kaž tež w ſnatkach ſklađach doſtačž.

Nowodejaza kruwa,

pod kotrež cjeło ſteji, ſo kropicž pyta wot ſwobodneho ſubla w Jeſchizach pola Delneje Hórfi.

Taj dwaj knjeſai, kiž ſtaj nježelu w nozy 29./30. novembra tón njeſtukt wuwſedloj a mi pola mojego twařenja kamienitnu ſawku roſbiłoj, kiž tam 66 lět ſtejeſche, ſtaj ſ tutym proſchenaj, ſo bórſy pola mie nutſnamakacž, předv̄ hacž k wýſchnoſci pschińdu a jeju mjenu wosjewju.

Simon,
mlhyn we Wulich Debkezech.

Zena pěkna pschitojna holza ſe wſh móže ſa dobru ſdu hnydom w Budyschinje ſlužbu doſtačž. Pola koho? ſo je ſhonicž we wudawarni Serb. Nowinow.

Jedyn plonwós ſteji w hofcženju „klawej“ w Budyschinje na pschedan a je wſh dalsche pola dwórnika (Hausknecht) tam ſhonicž.

ft. Pschenicznu parnu mufu,

rosynki, corinthy, mandie, taž tež wschitke forjenje a materialne twoř porucža pod lubjenjom najlepšeje twoř po wschomiožno tunich ptačiſnach a proſh wo wobkežbowanie

David Berger na žitnej haſhy.

Petroleum. fotogen a solarwolij

porucža najtunischo

Ke prijodkstejazemu pječenju hodownych ſchryzlow porucžam ja ſwoj ſklad jara rjaneje wuherskeje

pschenicznje parneje mufi

najlepšeje dobroſeje w 3 družinach dobročiweniu wobkežbowanju.

Preis - Courant:

Kaiserauszug No. O. měrza (haſhtl) po 11 nſl.

No. I. = 9 =

No. II. = 8 =

w zylych centnarjach hſchčeje tunischo; ju tež mufu ſa pscheniczu wuměnjam.

W Budyschinje na ſamjenitej haſhy.

J. Högler,
pjekarnja a mukowe ſklamy.

Cismé-rosynki

konſchi plód, punt po 32 np. porucža

Herrmann Seibt na jerjowej haſhy.

Jara rjany žolty woſkowz na hodowne ſchotmiki, jara rjane male ſtearinowe ſwězy na hodowne ſchotmiki, dobre běle woſkowe ſwězy, wschitke družin woltarnych ſwězow, najlepſhe ſtearinowe ſwězki, parafinowe a lojowe ſwězki, najlepſhi jažnje ſhwězzež petroleūm a ſolarwolij, ſemski wolij a ſchterku, ſtaré ſuché iadroſte mydlo, žolte mydlo, čorne mydlo porucža w najwjetšim wubjerku a dawa ſažopſchedawarjam jara dobrý rabat

mydłowa fabrika
Herrmann Puy
na ſerbſkej haſhy čo. 28.

Rosynki, wulfe a male,
citrony,
zofor, zyly a drubny,
ſyrop,
forjenje,
najlepſchi ſafran

porucža najtunischo Rudolph Hölzer
na rožtu ſerbſkeje a ſchulerſkeje haſhy.

Suđe droždje,

wschědnje cjerſtwe, porucža

Rudolph Hölzer.

Cigarry

25 ſchuk po: 30. 40. 50. 58. 60. 70. 75 np. a t. d.
polenz

we wschěch družinach porucža najtunischo

Rudolph Hölzer.

Ke prijodkstejazym hodom porucža
najlepſhu pschenicznu parnu mufu,
wulfe rheinske wloſke worjechi,
cjerſtwe ſuche droždje,
nowe najlepſhe Cismé-rosynki,
Cismé-rosynki,
nowe zantske rosynki,
drobny zofor, bělu tworu
po 44 np. a drožchi,
zyly pječny zofor po 48 np. a t. d.

Carl Noack

na ſtronkne ſlawſkej haſhy w Budyschinje.

Kolebaze, wožaze a kijate konje
i kože we wschěch wulkoſčach porucža
E. G. Leuner na bohatej haſhy.

Sjawni džaf.

Dokež ſmy nětko ſ Božej a dobrých ſudži pomožu po wohjenowym njeſbožu, kž je naš loni 25. augusta potrejchilo, naſch nowonatwarjeny dom ſaſho wobčahnyli, prajimy najwutrobnisci džaf k. kublerzej Janaschej a jeho pſchirodnemu nanej k. Halmje tudy, katraž ſtaj naš a thych naſchich ſ luboſcu a pſcheczelne horjewſaloj a wobhdenje ſpožciſloj; dale ſo wutrobuje džafujem k. rycer-kublerzej Lōſerej nad Małhezami ſa tón nam pſchiswolenyrum a prajimy wutrobny džaf thym wjeſnym ſuſhodam a dobročerjam, kž ſu naſch ſkót ſ luboſcu horjewſali a ſ pižu ſaſtarali, tež džafujem ſo naležnje thym pſcheczelam a dobročerjam ſ bliſka a ſ daloka, kž ſu nam žito k ſymjenju a k thlēbej a pjeneyſ ſu ſlomu a ſhno darili, a ſkonczenje prajimy ſwoj wutrobny džaf wschitkim thym pſcheczelam a dobročerjam, kž ſu nam ſ ſoram i rucžnym dželom k pomozh byli.

Boh luby knjes chylk to wschitkim bohacze ſarunacj a kždeho pſched tajkim njeſbožom ſwarnowacj.

W Něw ſezach, 4. decembra 1868.

Michał Wels, Madlena Wessowa,
Michał Zb̄, Marja Zb̄owa.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kič maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaći so
wot rynčka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawař

J. E. Smolerí.

Kózde číslo płaći
6 np. Štwórlétna předpla-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opřijeće: Najnowsche. — Swětne podawki. — Ze Serbow: S Bulež. S Wyższeje: S Hermanęz. S Rad-
worja. S Budyschina. S Rakez. S Dražđan. — Nawěstnik.

Płaćizna žitow a produktow w Budyschinje.
5. decembra 1868.

Dwoz:	Płaćizna w pŕerézku			
7896 kórcow.	na wikach,	na bursy,	wysza.	nižsa.
	tl.	np.	tl.	np.
Pšenica . .	5 15	—	5 —	5 20 —
Rožla . .	4 12	5	4 5 —	4 15 —
Ječmjen . .	3 20 —	—	3 15 —	3 25 —
Wowa . .	2 22	5	2 17	5
Hroch . .	—	—	—	—
Wola . .	—	—	—	—
Raps . .	—	—	—	6 20 —
Jahł . .	7 5 —	—	—	—
Hejbuschla . .	6 20 —	—	—	—
Kana butch . .	— 24 —	—	22 —	—
Kopasłomch . .	—	—	—	—
Zent. hyna . .	1 15 —	—	1 10 —	—
Kane gzymjo . .	—	—	—	—

Bjenježna placzisna.

W Lipſtu, 10. decembra, 1 Louisd'or 5 toler 17 nsl
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 wołnawajazh czerwieny štok abo dukat 3 tl.
6 nsl. $8\frac{5}{8}$ np.; winske bankowki $85\frac{1}{4}$ (17 nsl. $1\frac{1}{2}$ np.)

Najnowsche.

London, 8. decembra. Wczerańsche wuske
wetry su na morju wjèle schodby naczinili a wjèle
lódzow rošlamali.

London, 9. decembra. Lord Clarendon ma
nowe ministerstwo hotowe a je nowych ministrow
wuswolit.

London, 9. decembra. S Ameriki je powjescz
pschischla, so čze minister finanzow amerikanskeje
uniye wot noweho lata sažo se šlebornymi a štokmi
pjenjesami placzicz a papjrate nutsczahncz.

Paris, 8. decembra. Grichiske knježerstwo je
szlibilo, na to hladacz, so by zo kóždy kretski czę-
łanek po swojej woli na kupu Krete wrózicz mołt.

Paris, 9. decembra. S Schpaniskeje su po-
wjescze pschischla, so je we wschelakich mestach njemér
a njepoloj był, tak so je wyschnosz wojskam do
székjarow tsélécz dala.

Każ so sda, dha ta strona, kotaž čze Schpa-
nielu do republiki pschewobroziecz, szluje pschibjera.

Pescht, 8. decembra. Khjor je khrowatskeho
sapožlanza Bedekowicza sa ministra sa Khrowatsku
a Szlawonsku pomjenował.

Konstantinopel, 9. decembra. Sultan požla
pižmo na grichiskeho krala s tym požlenim wum-
njenjom, so budze Grichiskej wójna pschipow jedzena
jeli kral Jurij tak nječini, kaž szeli turkowske knje-
žerstwo žada. Kendželski a franzowski požlanz ful-
tana podpjerataj.

Spiritus placzische wczera w Barlinje.

15 tl. 20 nsl. a 15 tl. 10 nsl.

pšenica 62—68 tl., rožla 50—52 tl.,

(to je: sa 25 prusitsk šekrow.)

repikowy woli (nječisczeny) 9 tl. 15 nsl. —
(Ejsczeny, kaž so w Budyschinje pschedawa-
stajnje něhdze $1\frac{1}{8}$ tl. drózschi.)

Gzabi saffboschlesynskeje želesnizy s Budyschina.

Do Dražđan: Rano 7 hodžinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 5 m.; pschipotku 1 h. 3 m.*; popołnu 4 h.
13 m.*; wjeżdż 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Shorjela: rano 7 h. 51 m.*; dopołnu 10 h.
51 m.*; popołnu 3 h. 22 m.*; wjeżdż 6 h. 52 m.*; wjeżdż
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

*) Pschisanknenje wot a je Zitawy a Liberza (Reichenberga)

†) Pschisanknenje do Zitawy.

Saksa. W jenjch podkopkach pola Počapla so wóndanjo powetr sapali a buchu wot njeho śednjo hewjerjo tak wopalen, so dyrbiachu so do swojich domow donjeszcz dacj. — W Schneeburu sałtyschachu 5. decembra wjeżor na jedyn ras wulki ropot a posdžischo našonihu, so bě so truch sahrody a pucza do hlubin pſhepanke.

Prusy. Druha komora hiszczęce pſhezo wo budżet jedna, a hdz̄ tej ministram iich zaradowanja dla druždż hörke ſłowa praji, dha tola najbóle wschę pjenieszy pſchiwoli, kotrej ſebi ministrjo žadaja. — Ministerpſchedźda hrabja Bismarck je po swoim wrócenja do Varlina někotry krócz i jednanjam druheje komory pſchiwol, ale ryczał tam hacj dotal nicž njeje. Kral je Bismarka jara pſchezelniwo powitał a někotre raszy dleśche rosyżcowania a wuradżowanja s nim mēk.

Austria. Schęzor je fanzlera barona Beusta ja hrabju powyszik. Wón je jemu pſchi tutej ſkładnoſci ſłedowazh liſt poſzkał: „Luby barono s Beuſt. Sañdżene lěto je Wam nowe prawo na moje pſhipoſnacze dobyło. Njech je Wam moje dowrějenje stajne napominanie, kwerne a njebojaſnie wutracz we Waschim powołaniu. A dopoſanju mojego woſebninho ſpodobania powyscham Was jaſo herbſtego hrabju. W Budimje 5. decembra 1868. Franz Josef.

Schtož powodzenie w ſelowych podkopkach pod městom Wjeliczku njeſalo ko ſtakowa naſtupa, dha ſda so, so budža je po čzaju pſhemisz móz, hdz̄ ſměja tam te maſchinę, kotrej ſu i temu trjeba. W tu khrwilu czeri żórkę hiszczęce jara ſylnie a njeſzu je ani s murjami ſchacjicž mohli, dokelž so woda pódla nich ſało pſhezerje a nowe džery wudžella. Mjenujzhy ſyłte te wulke podkopki ſe ſameje ſele wobſteja.

Němſko-madzarske tak mjenowane delegazije, kotsj wſchelake krajne naležnoſcie w Peſchęce wuradżowachu, ſu swoje jednanje ſkoncził a nimale wschitko tak pſchiwolile, kaž ſebi to ministrjo žadach. Najwoſebnische, schtož ſu ſa dobre ſpoſnali, je nowy wojerſki ſalon, po kotrymž ſměje so w Awstriji i wojerſkej ſlužbu nimale tak, kaž w Pruskej, a budže awstriſke wojsko něhdże 800,000 muži ſylnie.

Franzowſka. W Parizu so 3. decembra revoluzije bojaču a njeſmiedžachu teho dla wojažy swoje kaserny wojuſhczicž, so buchu kódyž čaſh hotovi byli, na njeměrnikow czahnyč. Tež běchu wschitzhy ſławni a tajni poliſiſtojo na nohach, ale w zhlým Parizu so nicž ſtało njeje, schtož by někajtu podobnoſez na revoluziju mēlo. — Schtož je paſ widžecz, so Napoleon Franzowſow w tu khrwilu ſa tajſich ludzi djerži, kotsj buchu jeho lubjerad wotehnali, hdz̄ buchu jenož mohli — a to ſa njeſho wo prawdze žane pěkne ſažucze bycž njeſmōže.

Endjeſſka. Dokelž ſu nowe ſejmske wolebny tak

wupanke, so je konſervativna strona, i kotrej dotalne ministerſtwò ſkuſhęſche, we wulkej mjeniſchinje wostała, dha ſu wschitzhy nětčiſhi ministrjo ſe ſkužby ſtipili, a je Gladſtone, wodžer liberalneje strony, wot kralowej Viktorije porucžnoſez doſtał, nowe ministerſtwò ſakužicž.

Gričiſka. W tyhle dňach ſo ſdashe, ſo wójna bjes Turkowſej a Gričiſkej wudžri; pſhetoz turkowſki ſultan wjazy czerpiez nočze, ſo ſo w Gričiſkej ludžo ſhromadžuju, kiz ſo wot tam na kupu Kretu podadža a tamniſkim ſchęſejianam pomhaja. Wón chyžsze teho dla Gričiſkej wójnu pſhipowiedźicž, ale na radu družich europiſtich wjetchow to ſkoncijnje czinił njeje.

Ze Serbow.

S Vuſez. Tudy ſakhadzſche ſańdženu pónđelu, 7. decembra, ſatraschny wětr, kiz na twarjeniach, w ſahrodach a hewak mjenje abo wjazy ſchody načzini. Tak wotkryt wón tež bjes družhim džel cyrkwe, powali jenu pſchi ſchuli ſtejazu kólnju a na kethowje tójſhoto ſchidžow. Wějowym (tormowym) wjerſchku ſo móznie ſhibowashe, a kóžde wokomiknenje ſo wotčakowashe, hacj ſo njeſotlemi a dele njeſchileczi.

Pola ſchule bu jena ſchulſka hoſza wot jencho, ſe ſchulſkeho wuhnja pſchileczaſeho murjerſkeho zyhela tak njeſbožomnje do hlowy trjehena, ſo na wěſeſe padže a něk na ſatſhaſnjenju moſow twjerdze dele leži. Wſchudžom ſ wokolnoſeſe ſo pōweda, kaž je tutón wichor wjele ſchody wučzinil. **V.**

S Wyſokeje pola Rafez. Sañdženu pónđelu pſhipoſdnju w 12 hodžinach powali ſtraſchny wichor na tudomnym rycerſtuble wulkej brózni, w kotrejmaž běſhe wjele ſkomy, žita a maſchina i mloczenju. Wot teju dweju rjaneju ſipow pſched knježim dworom bu jena wroćzena, druha paſ podkamana.

S Hermanež. Tež pola naſ ſe wulki wětr ſańdženu pondželu wjele ſchody načzini, woſebje na tſchach a w ležu; hródz bura B... bu powalena, tola wosta ſkot w njej njewoſchodziſen. Wjele ſadowych ſchtomow, wjele ſtow kħojnow a ſchmrijofow bu wuwořczenych abo podkamanych.

S Radworja, 7. decembra. Traſchny wětr, kiz dženſha pſhipoſdnju naſta, je tudy wjele ſchody načzini. W mlyniſtich khežach je wón knježi mlyniſk nimale zyłe roſtorhač, tola Pjetaschez ſwójba, kiz w nim bydlefše, bjes ſchody wotendže. — W knježej ſahrodze je jene twarjeničko, hdz̄ ſo ſahrodniski grat kħoma, powalene a bu tójſhoto ſadowych ſchtomow ſlamanych; tež w tak mjenowanej ſwérinari bu wulka ſicžba ſchmrékor a družich ſchtomow ſaniczena. Wo wžy ſkama wětr jenu wulku ſipu a někotre ſadowe ſchomy. Hevak ſu tórm, zykej, knježi hród a druhe twarjenja wjaz a mjenje woſchodziſene.

W Bronju je Krawczik bróžen powołek. Też bu hródz jara wobschodzienna, tak so dyrbješche zo skót s njeje wuwiejsz. Hewak je wetr na tsechach nimale zykeje wzh wjèle schody načinik.

W Kelenje bu Wjerabec hródz a Wiazke kolnia powalena a bu hewak wjèle schody na drugich twarejnach načinjeneje.

W Libochowje je wetr Michalkez bróžen podtorhał a w Czornym Hodlerju je wón Schpitanez bróžen zyple wotkrył.

W Mierkowje bu Müllerez zyhleniska kolnia, w kotrejż 60,000 zyhlów leżesche, rostorphana a zytle buchu rosbite, też někotre wulke schomu wetr powali. — W Kamjenej (pola Radworja) je wón też wjèle schody na twarejnach načinik, wožebje buchu Pražez twarejenja jara wobschodzienna a bróžen himale wotkryta. W Haju wotkama wetr pola Hajeraja jenu wulku kruszwinu a też wjèle drugich schomow. Też powieda so, so je wón w Minakale Freundez bróžen, w Drobach jenu khézku a we Lushy jenu bróžen powali.

R.

S Budyschina. Sandženu njedželu rano po tsoch hodžinach mějachm tudź niewjedro se zylnym blystanjom a hrimanjom, kotrež pak dale žaneje schody načinilo njeje. Dęschcz s khwilemi khézku jara džesche.

S Budyschina. Sandženu pónđzeln rano bě so wjedro tak woczopliko, so mějachm nimale 13 gradow czołkow.

Nehdze wot wožmeje hodžim pocza barometer tak zylnje padacj, so zo někotri ludžo semjerzenja bojecz poczach. Ale to tola wumosta, sa to pak w džehacjach zylny wetr fastupi, kotrež s kózdej schtowórzchodžinu tak satraschnje pschibieraſche, so bě to ſrudnje zyhschez a widzecz. Dokho tež njetrajesche, dha poczachu zytle s twarejenjow dele lětocz, schtož dale abole tak pschibieraſche, so bě straschnje po hažy hicž. Na bohatej hažy je wetr zyku tsech u jeneho mjeñscheho domu zyple wotkrył, pschi snutskomnych lawskich wrotach wón s jeneho wulkeho domu nimale po kožu tsech na hažu dele czizny a pschi tym zytle a kamjenje tak daloko lětachu, so bu w domach, na druhiej stronje hažy stejazzych, wjèle woknow rošraženych. S kolonady Thiermannez restaurazije wsa wetr papowu tsech, njeſesche ju wjeho schomow psches fahrodou a czizny je pschi pkoče dele, w podlanskim dworje jenu kolniu porazo. Pschi tym slesja jena kata do fuchnie podla stejazeho doma a nadžela tam wschelaku schodu, tola wosta jena holežka, kij w njej běſche, zyple njewobschodzienna. Hewak je wetr na wulkej, koz tež na ſerbſkej katholskej zyrlwi wjèle zyhlów dele smjetak a tsech jara wjèle drugich twarejenjow mjenje abole wobschodziak, tak so na wschelach hažach zytle druhy s hromadami delka ležachu.

W pschedměſtach je wetr tež założnje ſakhadžak, pschedtož wón je wjeho wuhu pschi gasowej fabrizy powali,

teho runja tež tajki wuhu pschi Bekoldtowej ſelesoliſteńi a pschi Göttenjowej fabrik i psches to wobſedžerjam jara wulku schodu načinik, kotrež je ja nich ejm wjetſcha, dokoł zo tajke wuhu w symje natwaricj njeſhodža.

Pschi wſhem tutym njeſbožu běſche pak tola to ſbože, so nichtón pschi padanju zyhlów a wuhnu wo žirojenje pschiſhōk njeje. A hacj runje bu wjèle ludži, wožebje pschi snutskomnych lawskich wrotach, powalennych a někotražkuliž zyly kruch kulana, dha tola zyhscheli njeſzmy, so je ſchtó wot teho wobschodzienn był.

So je wetr w ſahrodach, koz tež psched mestow wjèle ſadownych a drugich ſchomow podkamał a wſchelake pkočy spowalał, može ſebi kózdy myžlicz.

Na wſach je wetr runje tak ſurowiš, a tu a tam hiſhceje hörje, džili w měscze. Šekomjane a zyhlowe tsechi buchu jara rostorphane a wot wſchelakich twarejenjow zyple wotkryte. W Budyschinu je wetr wjeho wuhu na knježim dworje powali a teho runja na knježim dworje w Pschiwczizach.

W Bręſowje je wón jenu hródz powali a wſchelku ſchodu na tsechach a ſchomach načinik. To ſame je wón s bróženju Pētra Duzjmana w Džiwocžizach a s Helfarjez bróženju w Braskowje ſežnik. Dwě druhé možeschté so jenož na to waſchnje ſdzeržecz, so běſche twareſte drjewo k ružy, kotrež jimaj jako ſepjemu a podpjeru naſtajachu.

W Hodžiju je bróžen Dr. Geißlera psches wetr panyka a pječza tež jena bróžen na Klarez kuble tam.

Hewak je wetr w Koſlach jenu khézku a w Lěſkej nad Sprjewju jenu bróžen cziznyk a w Jamnom a Kletnom wſchelake tsechi wotkrył. Wožebje ſu ezi wjèle ſchodomowali, kotsj ſu so tam loni wotpali a ſwoje nowe twarejenja po žadanju ſafona s zyhlemi kryli.

W lězach je wetr założnje wulku ſchodu načinik a, na pschikkad, we wjelcjaniskim knježim lězu psches 4000 ſchomow podkamał a wuwroczał. Tak je wón tež w drugich lězach runu abo hiſhceje wjetſchu ſchodu načinik, njech je to w horach abo w delanach bylo. — Na jaſončjaniskej drósh njeſaloſto Budyschina wožom topołow ſtejeschce: te je wetr jedyn po druhim k ſemi po kožik, tak je wón tež w Czichonzach a w Czelchowje s topołami a drugimi ſchomami czinik a w Njeſhwacziidle w knježej fahrodze wjèle ſchomow podkamał, na knježim drorje w Katarjezach tójskto topołow powali a w parku w Husz̄y najstarſche a najwjetſche ſchomu wuwroczał.

S kaſkej zylnosežu je wetr duł, može so tež s teho poſnacj, so je wón w Hrubieſzizach jenu zylnu ſelesmu matru na kruchi roſkamał a we Wosporku na kerche wje wſchelake kſchize a pomniki spowalał.

Tež powieda so, so ſtej dwě džesje ſi Raſchow a do fabriki w Hajnizach ſwojemu nanej, kij iam džela,

wobjed nježkoj a jo je jeju wetr se jchezežki, hdzej je wona blisko rěki, do wody cijenyl, tak so ſtej ſo wobej tepekej. Hac̄ pak ſo ta węz wo prawdie iak ma, to my hiſcheze nježkym i węſioſežu ſhonicz mohli.

Hewak ſuny hiſcheze ſhonili, ſo je wetr jemu brójen w Prawocizach, teho runja w Lejnje a tež wulku brójen na kniežim dworje w Bolborzach powalił.

S Rałez. Tiz tudy je póndżelu wetr ſatraschnje ſtukowal. Wołoko pschipołdnja cijenyl wón tsi jara wulke ſchtomu i kniežeje ſahrody psches murju a psches ſchuſej na maſinu dom rjemjenjerja Nowaka a roſraſy tam tſehu a wuhen. Poſdžiſho pschilecza i zyrwineho tórmę ſejeſno i khorhoježku a kuſu dele a je ſo to pječja tež w Rałizach ſtało. Hewak je wetr tež tudomnych Miershez brójen powalił.

S Draždān. Druhu njedželu adventa bu w tudomnej kſižnej zyrkti lětuſcha ſchtwórt Boža głuſba ſa evangeliſkih Sserbow wotdžeržana a mějeſche k. farař Imiſh i Hodžija předowanje, k. farař Sskykora je Smilneje pak dwě ſpowiednej ryeži. Spowiednych běſche 204 a je jich w tutym lěcze i zheca 1037 k ſpowiedzi bylo.

S Budžhina. Ministerſtwo kultuſha a ſławneho wučeñſtwa je tudomneho gymnaſialneho wučeřja k. Kocha ſa profeſzora pomjenowało.

S Budžhina. Po nowym ſakonu budža w Šakſtej pſchēſtupjenja na troje waſhniue ſudžene a to 1)

knadne pſchēſtupjenja wot jenotliwego ſudnika; 2) ſrénje pſchēſtupjenja wot ſchtrjoch pſchisajnyh, kotsiž „ſchöffijo“ rěkaſ a pôdla wot tſioch ſudnikow, a 3) wjetſche pſchēſtupjenja wot 12 pſchisajnyh a tſioch ſudnikow.

Schöffijo ſa ſudniſke jednanja na budystim wotkrajennym ſudze ſu nětko wuſwoleñi a ſu to ſlēdowazhy knieža: a. i Budžhina: 1) pſchekupz Arnold, 2) ſakirat Feiga, 3) partitulier Fontaine, 4) rentier Heino, 5) hoſczenzat Jähna, 6) knihiwiaſat Kliemant, 7) tubler Khežnič, 8) pſchekupz Koch, 9) mydlar Lehmann ſen., 10) pôdernikar Mäck, 11) pſchekupz Miežnat, 12) ſchtrypat Müller, 13) rentier Neumerkel, 14) pſchekupz Pötſchka, 15) tubler Renč, 16) rentier Rudolph, 17) ſchlenzat Scholka, 18) pſchekupz Wehla, 19) mlynk Wezlich, 20) tubler August Kſchizant; b) i bližſich wſow: 21) tubler a ryčtař Lücta na Židowje, 22) tubler Jan Skop w Kſchiwej Borschezi, 23) tubler Wagner w Šmolizach a 24) mlynk a gmejnſti prjodſtejer ſusko w Hrubjelczech — 13 Němzow a 11 Sserbow.

S Budžhina, 10. decembra. Šandženu wutoru je ſo čopkota ſaſe do ſymy pſchewobroczka a manu ſněži a mjerujenje. Dženſa ſaſo ſylny wetr duje.

Wot redakcije. Kaf ſu wulke wetry i wonka Sserbow w bližſich a dalsich trajach ſathadželi, buďem ſa týdžen ſowiedaſz.

Cigarren,

dobra wotležana twora, k Božemu džeježu ſo woſebje hodžaze, miſchonſke, rheinſke a franzoſke wina, rumy, bléſchu po 10 nřl. hac̄ 1 tl., arac, punſchowu a groggowu eſenzu, wſchelake družinu chocoladow a thejow, vanillu, kheſej punt po 64 np. hac̄ 12 nřl., ſtrowotnu kheſej wot Dr. Lutz w Kethenje, kheſejowu ſchrót, ſtearinowe, paraſinowe a piſkane ſwězki ſa ſchtomik porucza po najtunischiſtch placzisnach

Aug. Lehmann na ſerbſkej haſy čzo. 11.

Sſuče droždje,

po kotrejch ſo lohko hiba, zokor, zylk a dobrý, Elemené a Cismé-roſynki, korinthy, citronat, mandle, ſłodke a hóře, a wſchitke forjenje, halle runje mléte, porucza k prjodſtejazym hodam w najlepſchej dobroſci po najtunischiſtch placzisnach

Aug. Lehmann na ſerbſkej haſy čzo. 11.

K prjodſtejazym hodam poruczam ſwoj materialtworowy ſkład, woſebje zokor zylk a drobný k pječzenju, wulke roſynki wot 32 hac̄ 45 np., male roſynki, forjenje, citronat, citrony a forjenſki woli, ſafran najlepſcheje dobroſeže, warjenje, ſyrop a t. d. k dobročiweniu wobfedžbowanju.

C. A. Wehla na mjaſowym torhoſchcu čzo. 40.

Moj bohacze ſrjadowanym ſkład
materialnych tworow, chocoladow, thejow a vanillow, wſchelakich delikateſzow
a polodniſchiſtch plodow, ſtare wiherſke a rheinſke wina, franz. liqueury,
ff. jamaica-rum, cognac, arac de Goa, punſchowy extract, wotležane cigarrы
i tutym k dobročiweniu wobfedžbowanju najlepje poruczam.

J. G. F. Niecksch.

Skład cząšnikow (segerjow).

Moj bohaty, serje fradowany cząšnikow skład s tutym k dobrociowemu wołkodżbowaniu porucząm.
Wołebje ja lezbne czyniu na te nowe mustry jłoth miskich i żartich cząšników. Dale
porucząm remontoirske cząšniki, (któz so bjes kłuciąta s wuszkom naczątu) i esenbeinowymi węczkami;
wulki wubjerk regulatorow we wschelakich drzewach s bijadkom a bjes bijadka, w pierach abo s wichtami;
fukate cząšniki w rjenie wurczanych twarzeczkach; ferijo ogle badzice cząšniki; hrajadka i 2 abo 8
fukami; suamjenith wubjerk serje woteghajenih biżerów h ałtrowych a chlindrowych cząšnikow; wulki
wubjerk schwartzwaldszych sezenowych cząšnikow s bijadkom a bjes bijadki, datunycząsniki, budżerjo, fiz 1
hacj 8 dnjow du, wubjerny skład pendelow, nozne, nippse, chantisze cząšniki a t. d., talmijowe rje-
czaſki a t. d.

Placisny bžm najtunischo postajik a rukuju ja sa dobrosej tworew.

J. G. Schneider, cząšnikar na bohaty haſyne daloko ɔ̄t̄i.

Szuche droždże

snateje dobroſeje porucza

Róshynki, punt po 30—35 np.,
ff. melis-zofor, punt po 50 np. a droždho,
szuhe droždże, snateje najlepſeje dobroſeje
porucza k prjódkstejazym hodam

We Wosporku.

J. G. Pöyschka.

Jedyn toler mnta

dostanie ton hamy, kotryž mi teho abo thich hamych tak
mjenuje, so móžu jich budniſzy khostacj dacj: kotsz ſu tu
kžu wumyſlii a roſniesli, jako byd ja tudomnej gmejnje
te khosty nacžniit, kotrež ſu pſchi ſkoržbie, bjes dwemaj
tudomnymaj, dla samoznaja teje duchathoreje Marje Wün-
schoweje wjedzenej, naroste.

We Łahowje, 5. decembra 1868.

Zurij Löffau.

Wosjewjenje.

W Schczenzy je khęza i rjanej żadowej sahodu
ſi 275 toler na pſchedan. Wſchitko dalszje je ſhouic
pola k. wuczerja Birnicha tam.

Wosjewjenje.

Dwocjaniske žervske eo. luth. mižionske towarzſtwo
juje jutſje 13. decembra popołonju w dwemaj ſhromazisnu.
Petr Mlonk, piſmarjedzjer.

Skłod hodowym daram

poruczuję kniharnja Smolerja a Pjeha w Budyschinje:
Leczazh list ewangelickich ſłowow na młodzinu wo ſbo-
żomnoſci tajſich džeczi a ludzi, fir ſo ſahe wobrocja.
Wjasam 10 nžl.

Woltersdorſowy wobras 5 nžl.
Domjazh woltař. Modlitbiske knigi. Sistajek H. Imisch
farai. Wjasam 8 nžl.

Swjaty advent I. Wopominanja najwoſebniſich rje-
ſiczeniom starcho ſakonia na Chrystusa, wołebje k na-
twarjenje we adventiskim czazu. II. Adveniſta harfa.
10 nžl.

J. G. F. Niedsch.

Kóždemu mandjelskemu poruczeniu.

Kein unerwünschter Kindersegens.

Bon Dr. D. Wilde.

W dostacju pſches D. Gundlachu w Berlinje, Mittelstr. 17.

Placisna 1 tl.

Kóždy czitaj a potom roſhudź.

Ratarſke towarzſtwo w Małym Wjelkowje

wutoru 15. decembra wjeczor w 6 hodzinach.
Pſchednosk wot k. Dr. Heidena s Pomerez.

K prjódkstejazym hodom porucza
najlepſchu pſchenicznu parnu muku,
wulke rheinske wloſſe worjewi,
czerſtwe szuhe droždże,
nowe najlepſche Clemé-roſyńki,

Clemé-roſyńki,

nowe zantske roſyńki,

drobny zofor, bělu tworu

po 44 np. a droždhi,

zły pſeczny zofor po 48 np. a t. d.

najtunischo Carl Noack

na ſwonej lawſkej haſy w Budyschinje.

Pſchibrézne jereje, dwiſ ſa 5 np.,

Brieslingi, punt po 12 np.,

Maletne jereje, punt po 4 hacj 6 np.,

Luzzne jereje po 5 hacj 8 np.

porucza C. A. Wehla

na miastowym torhofsceju czo. 40.

Lamany rajz po 18 a 20 np.

porucza C. A. Wehla na miast. torhofsceju czo. 40.

ff. Pscheńczni parnu muſu,

rosynki, corinth, mandle, ſož tež wſchitke körjenje a materialne twory porucja pod lubjenjom najlepſeje twory po wſhomózno tunich placzisnach a proſhy wo wobledzbowanie
David Berger na žitnej haſy.

Petroleum, fotogen a solarwolij

porucja najtunischo

David Berger.

Nowe rheinske wlosse worjechi,

jenož dobru tworu ſ lěta 1868 perucjam we valach a wotwazene.

J. G. F. Niecksch.

Wažne ſa krodehu.

Wulki wubjerf elegantneje muſfeje draſhy po ſpodžiwnje tunjeſ placzisnje na žitnych wifach w hofezenzu k ſlotej hwesdze po i ſkodze.

Tutón ſklad wopſhija jera rjane a duschne ſymfe nadkuſinje a paletoh, jaqueth a jaquetske ſuknje ſa naſymſki a ſymſki čeſk, pělne ſuknjane a croiſeejowe herne ſuknje, jaqueth a jaquetske ſuknje ſ bukſina, veloura, bismarfa a friſena, jaqueth wot najmoderñiſtičkých jendželſkič a němſkič fabrikatorow; dale: kholowý a laž ſ bukſina a ſatina ſ najlepſičkých tukrajinych a wukrajinych fabrikatorow; havelockſe mantle, domjaze ſuknje, ſchlaſtrok, džecjaze draſhy, bajeſke a hoúſke joppy a t. d., wſchitko po ſlodžiwnie tunich placzisnach.

■ Jenož w ſlotej hwesdze na žitnych wifach po jenym ſkodze. ■

Połnoznonemſke ſienoczeńſtwo.

C. G. Grohmann ſen.

na jerjowej haſy člo. 263

porucja podla ſwojeho ſuknoweho ſkla ſož wulki wubjerf bukſina k kholowam a ſuknjam we wſchelakich barbach a muſtrach a ſubi pſchi nojlépſchim poſkuženju najtunishe placzisny.

Eduard Hartmann,

níz w budže, ale w khlamach na lawſfej haſy,

porucja:

$\frac{8}{4}$ ſcheroč ſymſke dwójny ſtoff, čorný 15 nřl. a drožſho,	$\frac{5}{4}$ ſcheroč modry čiſiſtež 3 nřl.,
$\frac{9}{4}$ = teho runja ſchern 20 nřl. a drožſho,	$\frac{5}{4}$ = turino 22 nřl.,
$\frac{9}{4}$ = čiſczejewoſkumjanu lamu, ſmuhatu 12 nřl.,	$\frac{4}{4}$ = nowa 25 nřl.,
$\frac{6}{4}$ = khetke luſtres, $4\frac{1}{2}$ nřl.,	$\frac{4}{4}$ = velvet čorný 9 nřl.,
$\frac{5}{4}$ = dwójne luſtres $4\frac{1}{2}$ nřl.,	$\frac{5}{4}$ = lamu k podſhiwkej 3 nřl.,
$\frac{6}{4}$ = fattuny wrađziweje barby 3 nřl.,	$\frac{6}{4}$ = bely ſhirting $2\frac{1}{2}$ nřl. a t. d.

wolmjanje rubiſcheža a laž, kaž tež platoſe rubiſcheža běle a piſane po jara tunich placzisnach.

Wupſchedawanie.

So bých ſwój ſklad wot delka pomjenowaných wureſných tworow zile wurumowaſ, pſchedawam wot býenſniſcheho dnja po ſpodžiwnje tunich placzisnach:

něhdž 200 lohezow wolmjaneho flonella k ſukujam, lohez po 6 nřl. a drožſho;

500 - wſchelakich dragezeniſchežow, jako orleans, mohair, luſtre a t. d., lohez po 3 nřl.
a drožſho:

někotre duzenty ff. rubiſchekow na kholou ſ franzami, jene po 22 nřl. a drožſho.

Š dobom porucjam tež moj ſklad ſchtrhimpow a wolmjaných tworow k dobročiwiemu wobledzbowanju.

W Hođiju, 5. decembra 1868.

Robert Maulſch, klempnář.

Ssuehe droždže,

wschodnie czerstwe, porucza

Rudolph Hölzer.

Cigarrn

25 sztuk po: 30. 40. 50. 58. 60. 70. 75 np. a t. d.

paleuz

we wszech druzinach porucza najtunischo

Rudolph Hölzer.

Rósynki, wulke a małe,
citrony,
zofor, zły a drubny,
syrop,
korzenje,
najlepschi safran

porucza najtunischo Rudolph Hölzer
na rożku herbskiej a schulerstejce hašy.

Na przydzielejku pyczenju hodownych schirzlow
poruczam ja swój skład jara rjaneje wuherskieje

pscheinieżneje parueje muki

najlepscheje dobroscie w 3 druzinach dobrociwemu wob-
ledzbowaniu.

Preis-Courant:

Kaiserauszug No. O. märza (hačtl) po 11 nsl.

No. I. = = = 9 =

No. II. = = = 8 =

w zlych centnarjach hiszczje tunischo; ju też muku sa
pscheinu wumienjam.

W Budyschinje na kamienitej hašy.

J. Kögler,

piekarnia a mukowe kłamki.

Jara rjany żolty wołkowz na hodowne schto-
miki, jara rjane małe stearinowe żwęzy na hodowne
schomiki, dobre biale wołkowe żwęzy, wschitke druziny
wołkarnych żwęzow, najlepsze stearinowe żwęczki,
parafinowe a żołowe żwęczki, najlepschi jaśnje
żwęczek petroleum a solarwolij, semski wołij a
schterku, stare ssuehe jadroste mydlo, żolte
mydlo, czorne mydlo porucza w najwjetshim wnbjerku
a dawa sałopshedawarjam jara dobry rabat

mydlowa fabrika

Herrmann Puy

na herbskiej hašy čo. 28.

F. Gotthelf Dietza

pola miastowych hettow

porucza cześciennym Eserbam wulki wnbjerk rjanych wo-
lnianych skutnjow, tego runja skobankowe, polwołmiane a
bawmiane skutnje, lama, strojowotny flaneli, selene a brune
schorzuchi, — wschitko jara innjo.

Drzewowa aukzia.

Ssredni 16. decembra t. l. budże ſo na kuble čo. 2
w Brémjeniu 120 loſow ſtejazeho khójnowego schtomowego
drzewa, kaž tež na ſderjanſkim rekvru něhdje 20 hromadow
khójnowych žerdzow a dželba dubowych pjenikow ſa hotowe
pjeniſy na pscheinadzowanje pschedawacj.

Shromadzisna dopolnja w 9 hodzinach w piwarni
w Brémjeniu.

Hajnſtvo w Sverju, 5. decembra 1868.

G. Petrenz.

Drzewowa aukzia.

Pondzeli 14. decembra t. l. dopolnja wot 10 hodzi-
new budże ſo na bartskim rekvru

75 khójnowych dolkich hromadow

ſa hotowe pjeniſy na pscheinadzowanje pschedawacj.

Shromadzisna pschi pucz ſ Dubrawki do Wukrancij.

NB. W tych dolkich hromadach ſu tež třechne koſky a
ſatowe ſchomky, kaž tež drzewo ſa plotowe rħele.

W Barcje, 5. decembra 1868.

Wiedemann, wysze hajnit.

Drzewowa aukzia.

Na njeſtwacjiskim rekvru budże ſo pjat 18. decem-
bra dopolnja w 9 hodzinach we wtodzelenju 22, w drzew-
niſczej pschi dolkim hače, dželba khójnowych klozow a
tajkeho wujitkowego drzewa, khójnowe ſchczępowe a pjeni-
kowe klostry, kaž tež ſbytkowe hromadę na pscheinadzowanje
pschedawacj.

Shromadzisna 29 hodzinow pschi drzewniſczej, hdjež
pucz ſe Scheschowa do Dubrawki staru drogu dželi.

W Njeſtwacjide, 6. decembra 1868.

B. Unger, wyshi hajnit.

W wulkich mlynach w Budyschinje leža wulke
dželby pizoweho griesha, ržanych a pscheiniczych wo-
trubow na pschedau.

Tamnu ssredni 2. decembra bu w ſchuſejowym pschē-
rowje bjes Ženkezami a ſubſchizami jena ſara namakana.
Tón, fotremuž ſkluscha, može ju w Ženkezach čo. 35
ſaſo dostacj.

Torf

ſteji na rħċerku w Nowej Wŷi nad Sprewju, 1000
po 28 nsl. ſ lodowanſkim pjeniſom ſobu, na pschedan.

Carl Vogel,

rukajzowy fabrikant

pschi nowej mięſciejanskiej ſchuli
pdrucza kožane a bukskinowe rukajzy,
ſle, pschedkoſchliki a ſchlipy po jara
tunich placisnach.

Manufakturowe a módotworowe khlamy Jana Jurja Pahna

poruczeja jako f hodownym daram po hodzaze wschelake wołmjenijschcza, $\frac{1}{4}$ scheroke wot 3 nžl., $\frac{1}{4}$ scheroke wot 4 nžl., $\frac{1}{4}$ fattuny wot 5 nžl., czorne szukno wożebneje dobroscze wot $27\frac{1}{2}$ nžl. a drozscho.

Möblowy magazin

Augusta Janascha, tycberského mischtra w Budyschinje, na ſerbſkej haſy čzo. 20

porucza swój doſpolnie ſzadowany ſkład po nowszej módze a derjedzelných węzow, jako: piżne ſekretarje, khamory ſa fléborne węzły w ſchlenčaných a ſchpihelowych płatach, ſchleńczane khamory ſ komodami, piżne blida ſa tñjenje, kuloje blida ſe ſtokpom, wuzahewanske blida, ſofablida, hrajne, injne, ſchijne a nippesblida, ſemody, etazery, draft-khamory, draftſekretarje, loža, toiletth, ſchpihele, ſefy a wschelake družin ſiolzom — f dobrociwemu wobledzbowaniu pod lubjenjom najtuniszych placzisnow.

Rnihwjasarnja M. Weiser na žitnej haſy

porucza f hodam: fotografiske albumy po 5—90 nžl., piżanskie mappy, wureſowanſte liſtna, knigi ſ wobrasami, portemonnaije, cigarowe etuis'e, liſtniz, notizknizli, fotografije, pſchedložki ſ piżanju a zejchowanju, ff. wołojniſi a ſygelaki, pariske raiżzajſi a stereoskopowe wobrash, liſtowu papieru ſ Budyschinom, ſ kwětkami, krajinami a t. d., papierjane latarnie, rjane a ſchpatne pižanki, budyske, draždžanske, iaoūčzanske, kumwaldske ſpěwarſke knigi, worzlowe vjera, zejchowanſte, hujzne a knižne mappy, wschelake wobrasowe liſtna, ſalonwohnjoſtoj, cotillonske wuproſhenja, protyki ſ wottorhowanju, fotografijowe medailiony a t. d., poſtekt a fléboro na worzech.

Nowoletnych ſhartkow najwjetſchi ſkład.

Amerikanski mlyn w Klufſchu

porucza f prjoddſtejazym hodam ſwoje pschenicne muki w ſchtyrjoch wſchelakich družinach, teho runja ržani muki w dwemaj družinomaj po najtuniszych placzisnach.

Julius Rachlitz

flempnar čzo. 547 ſ napschecza faſerny

porucza wulki wubjerk blidowych, wižazh, rucznych a ſejenowych lampow, kaž tež lakiowane blachowe, zynkowe, nowoſleborowe, možasne a britania-mjedzowe twory f dobrociwemu wobledzbowaniu.

!!Wupschedawauje !!

So bych mój wulki

Hobukowy a filzotworowy ſkład

pschi ſwojim pſcheczebnjenju do mojego ſamſneho domu w jerjowej haſy trochu wurumował, pſchedawam po ſara tunich, ale twjerdyh placzisnach.

Ed. Unger, hobukowy fabrikant.

Epileptiske widliſcheza (padazu khorocj)
fahoji
ſpecialny lekar ſa epilepsiju Dr. D. Kiliſch
w Berlinje, Jägerstr. 75/76. Wonkowskich pſches
liſty hoju. — Hizom pſches 100 fahojených.

Maćica Serbska.

Časopis towarzſta M. S., lětnik 1868, zeſiwick I.
wuñdze přichodnu ſrjedu. **M. Hórník**, sekretar.

Knjizej Maćice ſerbskej w Serbinje w Texasu. Za hym 9. dec.
fe Serbina piſimo doſtat, ale jako ſouvert wotewrich, dba w nim
jadyn liſt njež, a proſhu teho dla wo jeho pſchipoſtljenje.

J. E. Smoler.

Lužičan čo. 12 je wuschoł.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki,
kik maja so w wudawańi
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płacić so
wot rynčka 9 np.

Zamówity redaktor a wudawař

J. E. Smoleń.

Kózde číslo płaci
6 np. Štvortlétne předpla-
ta pola wudawaria 66 np.
a na kral. saks. pósce
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W oprijeće: Najnowsche. — Swęte podawki. — Spiew. — Koj bě do předka widzieć, tak tež je pschischko. — Ze Serbow: S Budyschina. W Rožencze. W Tsjech. Ženach. S Njechoruňa. W Drobach. S Bisłopij. S Ralek. S Łomška. S Panęz. — Pschilosf. — Nawěstnik.

Płacizna žitow a produktow w Budyšinie.
12. decembra 1868.

Dowoz:	Płacizna w přerézku na wikach, na bursy,			
	wysza.	niżsa.	najwyšsa	najniż
Pscheniza . .	tl. 16 np.	tl. 16 np.	tl. 16 np.	tl. 16 np.
Rožla . .	5 5 —	5 —	5 15 —	5 —
Ječmien . .	4 7 5	4 5 —	4 15 —	4 10 —
Wosz . .	3 25 —	3 20 —	3 25 —	3 20 —
Hróch . .	2 22 5	2 17 5	2 24 —	— —
Woła . .	— —	— —	— —	— —
Raps . .	— —	— —	— —	— —
Jahy . .	— —	— —	6 20 —	— —
Hejdusicha . .	7 5 —	— —	— —	— —
Kana butry . .	6 20 —	— —	— —	— —
Kopasłomh . .	— 25 —	— 23 —	— —	— —
Zent. hyna . .	— —	— —	— —	— —
Kane hymjo . .	1 20 —	1 10 —	— —	— —

Spiritus placzesche wczera w Barlinje.

15 tl. 20 nsl. a 15 tl. 10 nsl.

pscheniza 62—70 tl., rožla 50—53 tl.,

(to je: sa 25 prusich forzen.)

rēpikowy wolič (nječišćeny) 9 tl. 15 nsl. —
(Čjiščeny, koz so w Budyschinje pschedawa
stajnje něhdže $1\frac{1}{8}$ tl. drôžski.)

Gzabi saksochlesynskeje železnicy i Budyschina.

Do Drážđan: Rano 7 hodzinow 35 minutow*; do-
połdnia 9 h. 5 m.; pschipołnju 1 h. 3 m.*; popołnju 4 h.
13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄ 2 h. 40 m.

Do Šhorželza: rano 7 h. 51 m.*; dopołnja 10 h.
51 m.*; popołnju 3 h. 22 m.†; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor
9 h. 38 m.; w noz̄ 1 h. 17 m.

*) Pschisanjenje wot a se Žitawy a Liberza (Reichenberga)
†) Pschisanjenje do Žitawy.

Pjenjezna placzisna.

W Lipštu, 17. decembra, 1 Louisd'or 5 tosar 17 nsl
 $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnowažazý czerwienj skoth abo dukat 3 tl.
6 nsl. $8\frac{1}{2}$ np.; winske bankowki $84\frac{1}{2}$ (16 nsl. $9\frac{1}{4}$ np.)

Najnowsche.

S Athena (grichiskeho hlowneho města) pišaja,
so je kral sa sjednanje, ministerstwo pak sa wojnu,
a so by kral teho dla ministrow se žlužby pschczęt,
hdy bychu woni lud na swojej stronę njemeli.

London, 14. decembra. Psches wulke wetry,
ktrež sánđzemý tydzen' mějachmy, je so na morju
85 lódzow rošlamalo.

Paris, 15. decembra. Tudemne nowiny po-
wiedaja, so su Jendželska, Franzowska a Ruszowska
teje myšle, wojnu bjes Grichiskej a Turkowskej
njepschidac̄, hdy bychtaj so turkowſki sultan a gric-
hiski kral někak njesjednałoj.

Athen, 14. decembra. Grichiske knježerstwo
je žadanje turkowskeho sultana faczisznylo. Lud je
wschón sa wojnu. Petropalaki je so s 1000 dobro-
wolnikami na kupu řeku podał.

Madrid, 14. decembra. General Dulce je
so wczera do Kadixa na puć podał, hdyż je sało
wschitko čicho.

Wjetř Montpensier (syn předadyskeho fran-
zowskeho krala Louis-Filippa a swak wotzadzeneje
španiskeje kralowej Isabelle) běše do Špani-
skeje pschischko, je so pak po několrych dnjach do Port-
ugalskaje podał.

Win, 17. decembra. S Konstantinopla je
wczera wjeczor slědowazý telegramm pschischko: „Gr-
ichiski kral je žadanja turkowskeho sultana faczisznyl.
— Grichiski poſłanž Delijannis jutſie Konstantinopel
wopuszczi a wjele Grichow chze s nim wojęcž.

Sakſka. Narodny džen krala Jana bu sastojenu ſobotu po wſchém ſakſkim kraleſtwje pěknje ſwiedzeny, woſebje pak we wjetſtich měſtach, kaž w Draždjanach a w Lipſtu.

Pjatki 11. decembra wjedzor poſdje pſchijedje pruſti ministerpſchedyda hrabja Bismark do Draždjan a wſa ſwoje woſylenje w domje pruſkeho poſkazza. Nasajtra dopołdnja mějſte ſwón najprjódzy audienzu pola Jeſe majestosze kralowej Amalije a potom pola Jeſo majestosze krala Jana, pola fotrehož je ſwón dleſhi czaſ pſchebył a ſ nim, kaž ſo ſda, wažne wězny wujednał. Kajke pak ſu to byłe, to ſnate nijeje a njehodzi ſo w tajkim naſtrupanju tež ničjo wuhudac̄. Wjedzor bē hrabja Bismark najprjódzy pola ministra ſ Friesen na pſchnej hoſcini, na fotruž běchu hrabja Bismark, zuſy poſkazny, druſy ministrio a wſchelazh woſebni wojerſzy a civilni ſaſtojnizh pſcheproſheni. Poſdzisjho bē wjedzorna ſabawa pola ministra ſ Fabrice, na fotruž běſte hrabja Bismark tež pſcheproſheny. Njedzeli běſte jeho kral Jan na hoſcini pſcheproſhył a tón ſamym džen wjedzor ſo ſwón ſ extraczahom ſaſo do Barlina wrózci.

W Berthelsdorfie wotpalichu ſo 7. decembra, jako runje ſatrashny wětr ſahadzelsche, twarjenja gmeinſkeho prjodkſtejerja Winklera a domiſte wěſteho Wagnera. Taſo chyzsche Winkler wſchelazh gmeinſke papierz ſ wóhnja wujecz, bu ſwón tak wopalemy, ſo je na ſwoje ranýnum rycz dyrbjal.

Wot tych, kotriž běchu ſo harh dla, kiž ſo w měſazu oſtobru w Draždjanach mějſte, do jaſtwa wotwiedli, jenož hiſtice dwaj ſedzitai; wſchilz drugy ſu pſchiczeni. Něhdze 70 wot nich ſu ſ krótkotrajazym jaſtowm khostani, 23 pſchindze pak w měſazu januaru 1869 pſched ſjawnym ſud.

W Draždjanach je ſo jena 4létma holczka, kotraž wo jſtwě ſama ſe ſchtrichowanczami hraſkaſche, tak wopaliła, ſo dyrbjelsche po krótkim czaſu wumrjecz.

Po pſcheproſhenju wot pruſkeho krala ſtaſt kroñprynz Albert a prynz Zuri 14. decembra ſ nim njedzeloſto Wüſterhaufena na hońtwe poſyloj.

Pruſy. Pſched krótkim czaſom winske uowiny Bismarck winu dawachu, ſo ſwón rumunſkeho wjerſha pſcheczimo turkowſkemu ſultanej ſhezduwa, a nětko ſaſo barlinske nowiny wudawaja, ſo je turkowſki ſultan wot Veuſta ſ temu naſabjeny, pſcheczimo grichiflku kralej tak kruſje wuſtupic̄. Hac̄ pomjenowane nowiny wěnoſez ryci, to my njewěmy, to pak ſo ſ jich ryczow ſjawnje ſpóſnac̄ da, ſo bjes Bismarkom a Veuſtom ſtaré njeſpſcheczelſtwo hiſtice pſchego krijeſi.

Taſo běſte ſo hrabja Bismark wóndanjo ſ Draždjan do Barlina wrózlik, poda ſo ſwón ſ kralej a mějſte ſ nim dleſte roſtric̄owanje.

W Barlinje, kaž ſo ſda, do wobſtac̄a měra tak prawje njewěrja, pſchetož w tychle dnjach je minister wójny

pſchikafał, ſo maja ſo dūppelſke a ſonderburgſke wobtwarzdzenja tak rucze, hac̄ móžno, hotowe ſcjinicz.

W tychle dnjach jednaſte druhá komora tež wo wſchelazh ſummy pjenies, kotrež minister kultuſa a ſjawneho wuzenſtwa žadaſche. Dokelž jemu dobri njeſzbu, dha jemu tež wſchelazh pjeniesy njeſpſchitwolichu a wylieſteje njeſpodobnosze dyrbjelsche ſwón hiſtice tójskto mótrych ryczow ſkyshecz.

Prynz Salm-Salm, kiž běſte ſe ſatſelenym křežorom Maxom w Mexikanskej, je do pruſkeje wojerſkeje ſkuzby ſtupiſt a bu ſa majora w 4. gardegrenadierregimencze pojmenowanym.

Dokelž je ſo württembergſke ministerſtwo pſcheczimo wſhemu dalschemu bliženju k počnouneſim ſwiaſkej wuprakijo, a wjèle wjazy ſjawnje na to džela, ſo by ſo někajſi poſodniſchoněmſli ſwiaſ ſakoyſk, dha je ſo njeļuboſez bjes Winom a Barlinom křetro jara powjetſhila, pſchetož w Barlinje kruſje do teho wěrja, ſo je württembergſke ministerſtwo k ſwojemu, Bismarck napſcheczitwolichu ſtukowanju wot Veuſta naſtyleſane.

Schpaniſka. Tudy je ſu pſchego hiſtice w njevětoſci ſiwi, tola pſchiblizuje ſo czaſ, hdyž budže tajſej njewětoſci kónz ſciniyen; pſchetož w bližšim měſazu januaru budže poſtajene, hac̄ maja ſebi Schpaniſzy noweho krala wuſwolic̄ abo ſwój kraj do republiki pſchecměnicz. Bjes tym pocinaja tam ludžo haru hnac̄ a běchu ſo w Radizu wóndanjo ſbězkarjo ſjenocžili. Tich běſte tak wjèle, ſo mějachu zlyke město w ſwojej ruzh a dyrbjelsche kniežetſtwo wojaſow pſcheczimo nim poſkacz, kiž dyrbjachu nětore dny wojovalc, přednji hac̄ tych njeměrnitow, kotriž běchu derje wobronjeni, pſchewinychu.

— W Madridze je wjſhnoſez wjèle pjenies a brónje ſajala, fotruž bē iam přjedawſha kralowa Isabella k někotrym ludžom poſkala, ſo běchu ſa nju ſtukowali a někajſi ſběz ſapocželi.

Grichiflka. Dokelž ſo ſpjeczenje kretſkich křeſcijanow pſcheczimo turkowſkemu kniežetwu w Grichiflcej ſe wſhei možu podpjera, tak ſo ſ Grichiflcej kóđe zyrobu a bróni, kaž tež dobromolníkow na ſku ſcretu woža, dha je ſebi turkowſki ſultan wóndanjo wot grichiflku krala žadał, ſo by ſwón ſwojemu ludej tajſe ſtukowanje ſakafat, hewaſ by ſwón (ſultan) Grichiflcej wójnu pſchi-powjedzic̄ dyrbjal. Grichiflki kral je jemu wotmoſvit, ſo drje chze ſwón tajku ſakafnu wudac̄, ale ſo ſwón ſwojich poddanow k wobledžbowanju teje ſameje nufowac̄ njeſmōže, pſchetož zlyk grichiflki ſud na ſtronje kretſkich křeſcijanow ſieji, dokelž ſu czi tež Grichijo. — Na to je turkowſki ſultan ſwojeho poſkazza ſ grichiflku kralowſkeho dworu wotwołak a grichiflki poſkazza na ſultanowym dworze je tež Konſtantinopel wopuszczyl. Hac̄ ſ teho nětko wójna naſtanje, njeda ſo ſ wětoſciu prajic̄, woſebje dokelž ſendzelska a Franzowſka tak derje turkow-

skemu sultanej kaž tež grichiskemu kraju k dobremu wujednanju radžitej. Tak wjele je pak wěste, so sultan na grichiskich mjesach wójsko hromadu czechne.

S p ě w y.

A d v e n t.

Stawaj a so rosszwetluj!
Zion twoje swetlo skhabja,
Pucz tom' kniesej pschihotui,
Zion njeh ſej twoji radža,
Kak joh' mohli powitacj,
So doſtojnoscu horjewacj.

Stawaj a so rosszwetluj!
Zion spewaj boſiana,
Wschitko na bok wotſtronuj,
Njech je pucz a ſchcjezka rjana;
Zion, twoj kral k tebi dze
Wjmi joh' horje wjeſele.

Zion, kraſnoſez Sbožnita
Tebi nětko ſekhabduje,
Shto th ſtejſich naſdala,
Shto dha tebj wotdjerzuje?
Zion, to twoj Sbožniſ je,
Kiz nětk czechne k tebi dze.

Stawaj a so rosszwetluj!
Wumozniſ so bliži k tebi.
Zion dži a poſafuj —
Kaž ſo tola ſluscha ſebi —
Twoju rjanu kraſnoſez tam
Njeſbožomnym pohanam.

Spomn na Bože ſlubenje:
„Bohanjo, kiz po cimje ſedža“
„Budža khodžicj wjeſele“
(Kaž je woni radž czechja)
„W ſwěſle teho Sbožnika“
Kiz ſo k nim tež pschibliza.

Zion, woczi poſběhuj!
A te črjodh džiwic ludži,
K wumozniſe poſafuj
K jehneczu, kiz lawh ſkludži,
A tam móz toh' ſatana
W czechmnych krajach roſkama.

Stawaj a so rosszwetluj!
Bohanſtwo je k žnjam nětk bělo;
Zion, ach! ſo hanibuj!
Hdy by th joh' njeſechylo,
Tam do žnjow toh' kniesa hicj
A jom' ſkopu hromadžicj.

Zion, kak b'dzesch ſ wjeſelom
Borj ſkopu czechke rjane
Swojom' kniesej woſtej dom,
Kiz ſu w hěz̄y naſjasane,
Hacj cze, ſhwernoh' wotrocžka
Twoj knies dowoj ſawočka.

Duž dha ſtan, ſo roſszwetluj!
Zion twoj kral pschitudoje k tebi,
Pucz tom' kniesej pschihotui,
So luboſcu wón žada ſebi
Twój do m twoju wutrobu
Kralowſk e n:ubydlenju.

Petr Mlonk.

Kaž bě do předka wiđecj, tak tež je pschischlo!

Kralowska krajſka direkcia je ſ wukasnu wosſewila, ſo maju ſo woboje ſpewarski czechcez, jene ſ porjedzenym a druhe ſ neporjedzenym prawopisom. Tuto wuſhudzenje je ſdobne a po prawodosezi. Zhe gmejný, haj zhe woſadu ſu, kotrež ſo nejſu dale narhczech ſ podpiſanju tak mjenowaneje Stoschowej petizije. A někotry, kiz je poſdžisho tu njerěvnoſez a wopacnoſez tuteje petizije poſnal, je ſwoje podpiſmo ſažo wróčzo wſač. Tež ſu ſe ſtrony naſwedžithy herbſtich ſtublerjow a gmejnſtich ſaſtojnikow deputacijie pſched wychnoscu ſjewile, ſo nejſu wſchitzy Sſerbio tak ſkabi, ſo njemóhli ſo do porjedzeneho prawopisna namakacj; ſo je tež bjes herbſtikm burſtikm ludom doſez mužow, kiz herbſtu naſwedžitoſez ſluſu a ju ſebi wychoka waža; a ſo ſebi teho dla tež žadaju, ſo ſo porjedzeny wudawku herbſtich ſpewarskich by dale czechcez; kaž tež, ſo bych ſo ſa th, kotři na ſtarym neporjedzenym prawopisu miſau, ſpewarske tuteho prawopisza w doſahazej mérje wobſtarače; kaž tež ſo by na napiſmje hnydom wiđecj bylo, kotry wudawku ma porjedzeny prawopis. — We wotmowjenju na tak mjenowanu Stoschowu petiziju praji kralowska wychoka krajſka direkcia, ſo te prawopisne pſheměnjenja w nowym wudawku ſpewarskich na žane waschnje taſke nejſu, ſo bych ſame na ſebi molaze bylo, kaž tež, ſo žane molenje ſ teho njeſtanje, hdyž budže ſo na ſemſchach ſ noweho wudawku pödla stareho ſpewacj. Duž žadyn wopravdžith ſamóž neje, czechoz dla dyrbjalo ſo pſchecziwo nowemu wudawkej ſakrocžicj, a to cim mjenje, dokelž je ſo tež w přjedawſtich wudawkach prawopis pſheměnjoval. — Dokelž pak maju mnof wulku pſchiwiſliwoſez ſ staremu prawopisem, a dokelž ma ſo pſchi tajlich knihach na to džiwacj, ſo bych ſo ſa najmjenje ſwuczeneho a ſa najmienje naſvedžiteho czechitarja bjes próz ſroſemliwe bylo, dha ſměje Mlonsez knihicjſtchernja ſtajnje tež ſpewarske ſ neporjedzenym prawopisom na ſklađe. — Shtož pak herbſtu wucžbu na ſeminaru naſtupa, dha ma ſo po wukasni kralowskeje wycholeje krajſkeje direkzie to na ſedžbu bracj, ſo dyrbj ſo wot herbſtich wucžerjow ſnatoſez ſ něczechim

stejnisciejom serbskem pismowstwa żadacj, a so maju zo
ieho dla seminaristojo i dobytnymi plodami serbskeje na-
wiedzitoscze snaczi cjinicj, i cjinj zo wukasju wot 10. junija
1864 derje sniježe. — Też sa tuto wuzudżenje dąrbimy
swojej wñskej wñsknosci wutrobnje dżakomni bycž, so
je to njesdobne żadanje wotpołasała, kotrež chyžske naschich
wñskich serbskich wuczerjom wusarñczej wot snatoscze
serbskeje nawiedzitoscze; pschetoz wot wuczerja ma go tola
doczakacj, so tu rycz po jejnych snuskomnych żakonach
a prawidłach snaje, w kotrejż ma wucziež.

Ze Serbow.

S Budyschinje. Wulki wetr, kotrý 7. decembra
satkadżesche, je po powieszcach, kotrež halle posdžischo
dostachym, tež hiszceje w někotrych druhich serbskich wñschach,
hacj w tych wot naš tydženja mjenowanych, wjetšu
szkodu načinik.

Wón je mjenujzy w Nowych Porszitzach Acker-
mannez khęzku powalik, w Porszitzach pak tórm nimale
wotkrył a zhyłe na fariske pôdlanske twarjenja scziskal a
te pîches to jara wobschodził.

W Róžencie bchu wot njego Blažkez hródze
spowalone a w Łasku s jeneje khęzje položa třechi dele
stohnjena. W Klojštrje Marijneje Hwësdh je wón
s kloszterskich twarjenjow wjele zhylow dele smjetak a
w kloszterskich lêpach nähdz 8000 sztomow podlamał
a wuwrózjal.

W Tsjoch Žonach bchu Handrikez twarjenja wot
wétrra jara wobschodziene a s džela spowalone, we Łom-
sku kaž tež w Lipiczu je so jenej bróžni tež tak stało.
S Stanecach bu jena bróženj powalena a Schatelez
domskim třechu po položy wotkryta.

W Njechornej je wetr kniežu bróženj zhyłe cjižnyk
a Handrijej Sworje dwaj koškoj s bróžnje wottorhnyk.
Tež w Mikowje bu jene twarjenje wot njego powalene.

Knieža bróženj w Bolborzach, kotrúž je wetr, kaž
my tydženja powiedachym, 7. decembra cjižnyk, bësche
75 koheži dolha a w njej 300 kop žita ležesche

W Drobach njeje to khęzja byka, kiz je tam po
naschej tydženschej powieszcze wot wétrra panika, ale bësche
to jena tórfowa kolnia.

Pîchispomnicj mamy, so hu w někotrych stronach
serbskem kraju wutoru 8. decembra wjeczor w 9 hodži-
nach někotre minuty podsemiki bobot zhyžseli, kiz bësche
na taki spôdobny, hdjz nähdz pôlvernik rošlecji.

S biskopſkich stronow. Tež w naschej wokol-
ności satkadżesche wichor 7. decembra ſurowje a to wo-
bębie dopołdnja wot 10 hacj do jeneje. W Palowje
je tón žam̄ wulki džel zhyrkwinneho krywa (s kſhindzelom
wobstajzeho) wusbëhnyk a na kóchow schwinkt, tež wjele
rowowých kamjenjow spowalał a ſchulſke twarjenja khetro

rostorhał. W Ledžborezach bu wot žylneho storka jena
bróženj powalena a, kaž zhyžsimej, je so to žamo tež
s jenej bróžnju w Spytezach stało.

S Biskopiz. Tudy bu wutoru 8. decembra L.
žudniſki hamtm̄an Otto s wulki cjeſežu pohrjeban, jaſo
bē ſwoje živjenje pîchinjeſt na 66 lēt. Wón bē prěni
hamtm̄an biskopſkem kralovskem žudniſtria, kotremuž wot
lēta 1855 hem tež wulki džel serbskej wñskow pîchitkusha.
Swojeje sprawnosci a dobroćiwosci dla bē njebočižekli
wñshudze lubowany.

S Rakaz. S naschego žudniſleho hamta bu L.
referendar Schubert na 1. tuteho měſaza do žudniſleho
hamta w Hornym Wiesenthalje pîchepadžen. Na jeho
město je k referendar Dr. Schwarza wot tam jow
pîchitkoł.

S Eomſfa pola Minača. Psched krótkim čaſom
je najenik tudomnich rycerſtubka ſchterkowa fabritu natwa-
ricz dak a hu wóndanje w njej džekacz poczeli.

S Panaz. Tudy je so 10. decembra wobydleſ
gmejnskeje khęzje Michał Scholka, 73 lēt starý, wobjeſnyk.

S Budyschina. Tudy je so 15. decembra jedyn
wojak satſelsk. Wina ticho je pječza někajše pîchepu-
jenje bylo.

S Budyschina. W ſjawnym ſudženju tudomnich
wotkrychnego ſuda bu 4. decembra 15lētny ſlužobny hólz
August Simon s Budczez k 5lētnej džekarňi (Arbeits-
haus) wotkrydzen. Wón bē mjenujzy 12. oktobra, jaſo
w Tselanach ſlužesche, na koliju ſaffſoschlesynskeje železnicy
kamjenje naſkadek a budžishe zo pîches to temu čahej,
kiz bē tam tehdh jecj mēl, wulke njesbože ſtacj mohlo.

Prílopok

* Wulki wetr, kotrý 7. decembra ſlē satkadžesche
je w Nowosalzu Hünlichez 126 koheži dolku kolnju, w
kotrejž so plát ſuſhesche, a w Altgersdorfie tórm tam-
niſcheje zhyrkwe powalik. — W Draždananach je wón 7
wulkih fabrikſkich wuhnjow k ſemi dele cjižnyk. Žena
žona bu wot wuhnja, kotrý bē wetr wottorhnyk, ſaražena
a dwé džesci ſwoju ſmijercz pîches dele padaze kamjenje
namakaſtej.

W Fritzlaru (w Delnej Hesienſtej), hdjz wetr hizom
rano w 7 hodžinach ſurowje, bëchu ludžo rano na
Božej mšchi, jaſo wetr tórm zhyrkwe powali. Tutoń
padze na zhyrkwe, pîcherash ſcheku a wjelb a pîchilezja do
zhyrkwe dele, hdjz bu ſchěknacze čłomjekow wot njego na
měscze ſaražených a 40 mjenje a bôle wobschodzienných.
(Pîchitkunje dale.)

**Gizko 52 Serbskich Nowinow wuñdze bližšu
žrzedu 23. decembra.**

Wot redakcije. Kniežej N. w Ehenje. Budžeje tak dobrý
a poježelče w ſwojim čaſu, iſtož nam poſciežiſčje.

Sučhe droždje,

wschodnje čerstwe, porucja

Rudolph Hölzer.

Róspynki, wulke a male,
citrony,
zofor, zbyly a drobny,
syrop,
korjenje,
najlepšchi safran

porucja najtunischo

Rudolph Hölzer

na rožtu ſerbſteje a ſchulerſteje haſhy.

Zamany rajz po 18 a 20 np.

porucja

G. A. Behla na mjaſ. torhoſčezu čzo. 40.

Prämiirowanž w Parizu 1867.

Pſche kózdy faſchel,

dybawosz, ſazwanje, boleſej na bróſeze a
wobejezenje w ſchije je pſches ſwoje wutki
najlepšchi ſredk

G. A. W. Mayerowny
bróſtmrop*)

f Wrótsławia.

Pſched faſchowanjom ſo warnuje.

*) Wot tuteho ſyropa ma jenož ſkład a pſchedawa jón
w Budyschinje Heinr. Jul. Linke,
we Wotrowie B. Scholta,
w Budeſtezech H. Lehmann.

Hórke palenzy a liqueury.

Boonecamp of Maagbitter, blescha po 5, 10 a 20 nſl.
Kölnski magenbitter, bl. po 6, 12 a 20 nſl.
Danibizom liqueur, bl. po 10 nſl. a 1 tl.
Draždanski ſtrowotný magenbitter, bl. po 10 nſl.
Eisenmagenbitter wot Freyganga, bl. po 10 nſl.
Franziskanski ſelowy magenbitter, bl. po 15 nſl.
Malakov, rufski magenbitter, bl. po 5 a 10 nſl.
Pirnaſki ſtrowotný magenbitter, bl. po 4, 7 a 12 nſl.
porucza Heinr. Jul. Lincka.

Carl Vogel,
rukajzowy fabrikant

pſchi nowej měſchezanſkej ſchuli
porucja kožane a bufskinowe rukajzy,
žle, pſchedkoſchliki a ſchlipsy po jara
tunich placzisnach.

Moja hodowna wustajeniza

wot Jefuſzewego narodzenia haſz k jeho čerpjenju a wu-
mrjeczu, kotrež možu ſózdemu k wobhladowaniu poruczicž,
je wot njedzele 20. decembra haſz k nowemu létu ſózde
popołnje wot 5 hodzinow haſz do 10 hodzinow wjeczor
k dobrociwemu wobhladowaniu pſchistupna.

Ja proſchu teho dla čeſcijenych ſſerbow Rakez a
wokolnoſce wo dobrociwe wophtanje. Saſtupna pla-
cijſna 1 nſl.

W Rakezach, 19. decembra 1868.

D. Dobriš, thſcherski miſčtr.

Schtrymparske khlamy

C. A. Lommatzscha

na žitnej haſhy čzo. 50

pódlę ſelesotworowych khlamow kniſea Fischera
poruczeja jecžki, ſchtrympy, ſpódné kholo-
wy, ſoki, wołmjane pſchedzeno k ſchtrykowanju at d.

Tworn ſu dobre a placzisnu
wſchomóžno tunje.

Jara rjany žolty woſkowz na hodowne ſchto-
miki, jara rjane małe ſtearinowe ſwěžy na hodowne
ſchtomiki, dobre biele woſkowe ſwěžy, wſchitke družin
wołtarnych ſwěžow, najlepſche ſtearinowe ſwěžki,
parafinowe a ſlojowe ſwěžki, najlepšchi jaſnje
ſworeczazy petroleum a ſolarwoſil, ſemski woſil a
ſchterku, stare ſučhe jadroſte mydlo, žolte
mydlo, čorne mydlo porucja w najwjetſkim wubjerku
ſadawa ſaſopſchedarvarjam jara dobrý rabat

mydlowa fabrika

Herrmann Puy

na ſerbſtej haſhy čzo. 28.

F. Gotthelf Dietza

pola mjaſzowych hētkow

porucja čeſcijenym ſſerbam wulki wubjek rjanyh wo-
łmjanych ſuſnijow, teho runja ſtebankowe, poſkwołmjane a
bawmjane ſuſnaje, lama, ſtrowotný flanell, ſelene a brune
ſchörzuchi, — wſchitko jara tunjo.

Jena nowodejaza fruwa
pod kotrejž hiſceze fruwa ſteji, ſo wot ſwobodneho
fubka w Jechizech kupi.

2 hobanzy, 1 kommoda, 4 ſtolzy, 1 ſožo, 1 ſſchinja
a něčto hantwierskego gratu je na pſchedan w ſtar-
ſeminarskej haſhy čzo. 254.

Epileptifſe widliſcheza (padazu khorofej)
ſpecialny lekar ſa epilepsiju Dr. D. Killis
w Berlinje, Jägerstr. 75/76. Wonkowſkih pſches
liſty hoju. — Hjazom pſches 100 ſahojenych.

Cigarey,

dobra wotleżana twora, f. Bożemu dżescju bo wożebje hodżaze, mischonske, rheinske a franzowske wina, rumy, błęschi po 10 nflu. hacż 1 tl., arac, punschowu a groggowu eżenzy, wschelake drużinę chocoladow a thejow, vanillu, kofej punt po 64 np. hacż 12 nflu., strowotny kofej wot Dr. Lutz w Kötthenje, kofejowu schrot, stearinowe, parafinowe a piżane śweżki sa skłonik porucza po najtunisich placzisnach

Aug. Lehmann na herbskiej haſy čo. 11.

Ssuehe droždże,

po kotrychž ſo lohko hiba, zofor, zły a dobry, Elemé- a Cismé-rošunki, korinthy, citronat, mandle, kłodki a hórki, a wschitke forjenje, halle runje mlęte, porucza f. prjódſtejazym hodam w najlepſzej dobroſci po najtunisich placzisnach

Aug. Lehmann na herbskiej haſy čo. 11.

f. prjódſtejazym hodam porucząm ſwoj materialtworowy skład, wożebje z ofor zły a drobny f. pyczenju, wulke rošunki wot 12 hacż 45 np., małe rošunki, forjenje, citronat, citrony a forjenſki wolijs, ſafran najlepſcheje dobroſce, warjenje, syrop a t. d. f. dobrocziwemu wobfedżbowanju.

C. A. Wehla na mjaſowym torhoschę čo. 40.

Mój bohacze ſrijadowany skład materialnych tworow, chocoladow, thejow a vanillow, wschelakich delikateſow a połodniſkich płodow, stare wuherske a rheinske wina, franz. liqueury, ff. jamaica-rum, cognac, arac de Goa, punschowy extract, wotleżane cigarry f. tutym f. dobrocziwemu wobfedżbowanju najlepſje porucząm.

J. G. F. Niecksch.

Ssuehe droždże

Snateje dobroſce porucza

J. G. F. Niecksch.

Manufakturowe a módotworowe khlamij

Jana Jurja Pahna

poruczeja jako f. hodownym daram ſo hodżaze wschelake wołmjeniſcza, $\frac{1}{4}$ ſcheroſe wot 3 nflu., $\frac{1}{4}$ ſcheroſe wot 4 nflu., $\frac{1}{4}$ fattuny wot 5 nflu., czorne ſukno wożebneje dobroſce wot $27\frac{1}{2}$ nflu. a drožſcho.

Möblowy magazin

Augusta Janascha, thſcherskeho mischtra w Budyschinje,
na herbskiej haſy čo. 20

porucza ſwój dospolnie ſrijadowany skład po nowſcej móde a derjedzeliſtach mězow, jako: piżne ſekretarje, khamory ſa klesborne wěžy w ſchleczanych a ſchpihelowych platach, ſchleczanę khamory ſ komodami, piżne blida ſa knjenje, kulosje blida ſ ſtolpom, wuzahowanske blida, ſofablida, hrajne, mhyne, ſchijne a nippesblida, komody, etazery, draftkhamory, draftſekretarje, koža, toiletty, ſchpihele, ſofy a wschelake družiny ſtolzow — f. dobrocziwemu wobledżbowanju pod lubjenjom najtunisich placzisnow.

Julius Rachlitz

porucza wulki wudjerki bliđowych, wižazých, rucznych a ſejenowych lampow, kaž tež lakirowane blachowe, zynkowe, nowoſleborowe, možne a britania-mjedzowe tworž f. dobrocziwemu wobledżbowanju.

Ssuehe droždże,

czerſtwe tworu, porucza

C. A. Wehla na mjaſowych torhoschę.

St. Pscheńczni parnu niuku,

rosynki, corinth, mandle, kaž tež wschitke forjenze a materialne twory porucža pod lubjenjom najlepšeje twory po wchomózno tunich placisnach a prožy wo wobledžbowanju
David Berger na žitnej hažy.

Petroleum, fotogen a solarwolij

porucža najtunischo David Berger.

Nowe rheinske włosse worjehi,

jenož dobru tworu s leta 1868 porucžam we wałach a wotwajene.

J. G. F. Niecksch.

Wažne sa foždeho.

Wulki wubjerk elegantneje muſteje draſty po spodžiwnje tunjej placisnije na žitnych wikach w hosczenzu k stotej hwesdze po r skhodze.

Tutón ſkład wopſchija jara rjane a duschne ſymſke nadkuſnje a paleteth, jaqueth a jaquetske fuſkije ſa naſymſki a ſymſki čož, pětne fuſknane a croſſejowé horne fuſkije, jaqueth a jaquetske fuſkije ſi buſkina, veloura, bismarka a friſena, jaqueth wot najmoderņiſkih jendželskih a němſkih fabrikatorow; dale:

koſlowy a lažy ſi buſkina a ſatina ſi naſlēpſchiſtukrajinych a wukrajinych fabrikatorow;

havelockſe mantle, domjaze fuſkije, ſchlaſtro, džecjaze draſty, bayerske a hoúſke joppy a t. d.; wſchitko po spodžiwnje tunich placisnach.

■ Jenož w stotej hwesdze na žitnych wikach po jenym ſkhodze. ■

Połnóznoněmske ſjenoczeńſtwo.

C. G. Grohmann sen.

na jerjowej hažy čo. 263

porucža pôdla ſwojego fuſknowego ſkla ſta ſtež wulki wubjerk buſkina k koſlowam a fuſknjam we wſchelakich barbach a muſtrach a labi pschi naſlēpſchi poſluženju najtunische placisnay.

Eduard Hartmann,

niz w budže, ale w khlamach na lansſkej hažy,

porucža:

$\frac{8}{4}$	ſcheroſi ſymſke dwójny ſtoſſ, czorný 15 nžl. a drožſho,	$\frac{5}{4}$	ſcheroſi modry cjiſchež 3 nžl.,
$\frac{9}{4}$	= teho runja ſchery 20 nžl. a drožſho,	$\frac{5}{4}$	turino 22 np.,
$\frac{9}{4}$	= cjiſcewołtmjanu lamu, ſmuhatu 12 nžl.,	$\frac{4}{4}$	nowa 25 np.,
$\frac{6}{4}$	= ſwétke lustres, $4\frac{1}{2}$ nžl.,	$\frac{4}{4}$	velvet czorný 9 nžl.,
$\frac{5}{4}$	= dwójne lustres $4\frac{1}{2}$ nžl.,	$\frac{5}{4}$	lamu k podſhiwkej 3 nžl.,
$\frac{6}{4}$	= kattuny prawdziweje barby 3 nžl.,	$\frac{6}{4}$	běly ſhirting $2\frac{1}{2}$ nžl. a t. d.

wolmiane rubiſcheža a lažy, kaž tež platoſe rubiſcheža běle a piſane po jara tunich placisnach.

Wipſchedawanie.

So bych ſwoj ſkla wot delta pomjenovaných wureñnych tworow zhele wurumowaſ, pſchedawam wot vjenſniſcheho dnia po spodžiwnje tunich placisnach:

něhdže 200 koſciorow wolmianeho flanella k fuſknjam, koſcior po 6 nžl. a drožſho;

500 - wſchelakich dragejeniſchežow, jako orleans, mohair, lustre a t. d., koſcior po 3 nžl.
a drožſho:

někotre duženthy ſf. rubiſchow na koſlowu ſi franzami, jene po 22 nžl. a drožſho.

Š dobom porucžam tež moj ſkla ſchrympow a wolmianyh tworow k dobrociwemu wobledžbowanju.

W Hodžiju, 5. decembra 1868.

Robert Wiankſch, klemonar.

Spiewanie we Łasie

szerskich a němickich spiewów k podwierdzeniu schles. wustawa sa wuczeńske wudowy — skóńczenie fabawy powiększenie — smieje so 27. decembra jało 3. święteń hodo w wieczornych 7 hodzin w hościeni zoweje sali tam, k czemuż so k tutym podwolnije pshaproścjuje.

Swój skład

hudźbnych (dujnych a hmykowych) instrumentów

a jich wobstejeniske dżele, czerwowe a grotowe truny wschitskich družinow nanajlepje porucza

Ernst Eschenbach, fabrlant hudźbnych instrumentow na żitnej haſy.

Dujne a hmykowe instrumenty so nanajlepje poriedzeja.

Nowe rósynki, korinthy, mandle, citronat a citrony,
zofor, zylt a drobny,
wuhersku pshenicznu muku w 2 družinomaj
kaž tež **Suche droždże**, wschednie czerstwe,
w najlepszej tworze po najtuniszych płaczisnach porucza

J. G. Klingst Nachfolger

na bohatej haſy čjo. 24.

Suche droždże,

po ktrychž so wobiebie derje hiba, wschednie czerstwe, najtunischo pshedawa

C. A. Mickan.

K hodownemu święceniu

poruczą jara tunjo:

nowe najlepsze Clemé rósynki,	punt po 48 np.
Clemé rósynki,	= 46 =
lonische Clemé rósynki,	= 36 =
nowe małe rósynki (korinthy),	= 48 =

Zokor

w kehelsach punt po 46 np., 47 np., 48 np., 50 np.

drobny zokor

punt po 45 np., 46 np., 48 np., pěknú bělu tworu,

wulfe franzowske worjechi,

Suche droždże

rjanu špłnu czerstwu tworu.

Carl Noack

na swonkni lawskiej haſy w Budyschinje.

Pschibręzne jereje, dwaj sa 5 np.,

Brieslingi, punt po 12 np.,

Małetne jereje, punt po 4 hac̄ 6 np.,

Tuczne jereje po 5 hac̄ 8 np.

porucza **C. A. Wehla**

na mjałowym torhoscie čjo. 40.

Nowe jereje, 4—8 np. jedyn.

= = marinitowane, 10—15 np. jedyn.

= = suszene po 8 np.

brieslingi (sardellojereje), punt po 10 np.

porucza **J. G. Klingst Nachfolger**

na bohatej haſy čjo. 24.

Nakładnikaj: Smoler a Pjech. Ciś L. A. Donnerbaka w Budyšinie.

Czerpaja na hrošnu khorosz w džaznach, namałach po wschitskich spytanjach, ju wotwicz, dospolne sahojenje psches antharinsku wodziciku kniesa Dr. Oppa, subolefarja we Winje. S džakownoscze pshczęciwo njemu a se żobuczącza k drugim, tiž zu žnadž tež tak kheri, widžu so nuczenu, dla wotstronjenja mojeje khorosze tuto wopisimo dac̄. Moje džazna buchu njezapžy tak mjehke a khoroste, so už jenož przedne suby hac̄ do polozjy pshikrywasze, ale so tež bjes nimi postępowasze a sadne zhe pshikrywasze, tak so mi kózde roskusowanje jędże wulku boleszcz ejdijesche, so džazna psches kuszanie subow kózdy ras krawicz poczachi. Jako běch wjèle měšazow na tafce woschnie jara cžwilowana a wschelaku pomož, ale pshęgo podarmo, phtach, spytach antharinsku wodziciku nałozecz a cžujsach hnydem polepschenje, tak so běch po něotrich nježelach tež zhe sahojena, shtož tudy i mojim podpísmom wobzvědczam.

Win. Hrabinka Henrietta Gaudowa.

Na pshedau ma tafku wodziciku

w Budyschinje: Heinr. Jul. Linck

pschi hrodowskej haſy čjo. 338;

w Žitawje: Clemenz Beher, coiffeur.

Cigarry

25 schuf po: 30. 40. 50. 58. 60. 70. 75 np. a t. d.

palenz

we wschich družinach porucza najtunischo

Rudolph Hölder.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki,
kijž maja so w wudawařni
Serb. Nowin. při bohatych
wrotach wotedać, płaci so
wot ryncka 9 np.

Zamolwity redaktor a wudawar

J. E. Smoler.

Kóžde číslo płaci
6 np. Štwórtletna przedpła-
ta pola wudawarja 66 np.
a na kral. saks. pósće
 $7\frac{1}{2}$ nsl.

W opfječe: Hodowny spěw. — Swětne podawki. — Spěw. — Lijt na serbski džecji. — Ze Serbow: S Budyschima
Se Semiz. — Hanž Depla a Mots Dunka. — Čyrwinske powjescie. — Nawěštnik.

Hodowny spěw.

1.

Sswjate hodý, swjedzeni džecji,
Sswjedzeni lóščta, wježela
Žyłeho tu kschesčanstwa,
Sjewcze pschewinjerja swěcji,
Kijž frej, czeło na ho wsa,
Džeczatko bu nasche dla.
Ty žam, Khryste, najvhyscha
Ssy nam radoſcz hodowna.

3.

Mér budž, mér budž nět̄ na semi,
Bohu w wýškosczi czeſcz!
S dobrym spodobanjom njeſcz
Chzem̄ wopor s kherluschemi
Sa skutk džiwny, kijž so sta
Dženž we měsczi Davita.
Haj th, Khryste, najvhyscha
Ssy nam radoſcz hodowna.

2.

Njebjeſtu ma jandžel jaſnoſc̄
W polu pola paſtyrjow,
Iako ſtupi s njebjeſow,
Sekódku pſchipowjeda kraſnoſc̄:
Sbóžnik wam ho narodži!
Dženža Khrystus we cželi!
Haj th, Khryste, najvhyscha
Ssy nam radoſcz hodowna.

4.

Khwalbu ſwiatu Bohu dajim,
Kijž nam hnuje wutroby,
So wſho jemu ſwjeczim. —
S paſtyrjemi pochwatajim
K Bethlehemje, k hródži tam
S jaſnym hložom k njebjeſam.
Haj th, Khryste, najvhyscha
Ssy nam radoſcz hodowna.

5.

S džakom pſched tobu počorja
Sso tej džecji, sbóžničo,
Cžesczim cže ſpěvajo.
Sslyšch naž, Jefu, njech ho horja
S luboſcu nam wutroby,
Spěvacž hkož cži doſtojnij:
Dha naſch ſpěw cži najlubſcha
Budže radoſcz hodowna.

H. S.

Swětne podawki.

Sakſka. Po ſwierschnym ſliczbowanju ſu wulke
wětry, kotrej 7. decembra dujaču, w sakſkich lěžach něhdže
ſa 4 millionow toleř ſichtomow ſpowaleli.

Kronprinz Albert a prynz Jurij, kotrajj běſhtaj ſo
po pſcheproſhenu pruskeho krala do Barlina a Wuster-

hausena podaļoj, ſtaj ſo wot tam ſažo do Dražđan
wročiſko.

Cži reservistojo a landwehristojo, kotsiž ſo na exer-
cirowanju njeſzu w lěčju wobdželiſi, budža to nětko w
ſymje wotčinicž dyrbječ.

Lubijsko-žitawſka želeſniza je wot 1. januara hacj do
požlenjenego novembra 1868 wſho do hromady 190,210 tl.

wunješka, to je: 21,887 toler wjazh, džili loni w tym samym czaſu.

P r n ſ y. Tednanja wo dokhody a wudawki ministerstw je druha komora w thchle dnjach skónečka a wuradzuje někto wszechlaſke nowe, jej wot ministrow prjódlokožene ſakony. To ſamo cžini tež prenja komora a a wobej čhzeſej po nowym leče w ſwojim džele dale pokraczowac̄.

Profeſor Dr. Brückner w Lipſku, třiž je tam tež universitetſki předář, je na jene farſke město w Barlinje powokanje doſtał.

Pruske nowiny pſchi tym wostanu, ſo je awſtriski kanzler hrabja Beuſt na tym wina, hdyž čhe turkowſki ſultan w tu thwilu ſ grichiflím kralom wójnu ſapoczeſ.

So je franzowſki khejor w najwažniſtch wotdželeniach ſwojeho ministerſtwa nowych mužow poſtaſiſ, to je w Barlinje wulku ſedžbnoſc na ſo ſczahnylo a tamniſche nowiny měnja, ſo je to ſnamjo měra; awſtriske nowiny ſu pak teho měnjenja, ſo je to ſnamjo wójny; to rěka, kóždy ſebi tu wěz tak wulkaduje, kaž by ju uaj-radſcho wſak.

W dopominenju na wójnu lěta 1866 budže w Barlinje wulki dobýčeřſki pomnik ſtajeny, fotryž budže 450,000 toler khoschtowac̄.

Sakſki minister wójny, general ſ Fabrice, je 18. decembra do Barlina pſchijel.

Snath fabrikant Krupp w Eženje ma někto wjèle droheho džela dželac̄, pſchetož pola njeho je w tu thwilu ſa jchthri milliony džewjeczloſtch kanonow ſkaſanyh. Vena jenicka tajka kanonowa roka pſaci 23,000 toler.

A v ſ t r i a. Winske nowiny a woſebje tajſe, kotrež wot kanzlerja hrabje Beuſta pjenieſznu podpjeru doſtawaja, někto jara wótrje pſcheczivo Bismarcky piſaſa. Šteho je widzeč, ſo tutaj knieſai wot ſwojeho stareho nje-pſcheczelſtwa hisheče pſchezo pſcheczilko njeſteſt.

Khejor je 17. decembra ſ Peſchta na nětore dny do Wina pſchijel.

Štož ſelowe podkopki pod městem Wjeliczku bliſko Krakowa naſtupa, dha tu podſemſku rěku, kotrež ſwoje wody do njeſe vala, pſchezo hisheče ſahac̄ic̄ njemoža a duž je tón ſtrach, ſo mohla wona te zyke podkopki ſahobic̄, ſi kóždym dnjom wjetſhi. Mjeniſzny tute podkopki maja, taž rjez, tři poſkhodny, kotrež na ſamych ſelowych ſtokpach a wjelbach wotpočzują; a hdyž tele někto pſcheczilko, dha móža ſo lohko ſaſhypnyc̄. Duž ſu we Wjeliczky wszechlaſzy ludjo ſwoje wobhdenja hizom wopuſchczili; pſchetož dokež tamniſche twarjenja wýſhe thch podkopkow ſteja, dha jim, hdyž ſo tute ſpody ſaſhypnu, tež wulki ſtrach hroſhy.

So je ſo tajka woda do ſpominenych podkopkow walika, na tym je pječza generalny inspektor baron Beuſt — bratr abo wuj kanzlerja hrabje Beuſta — wina.

Wón je mjeniſzny w thch podkopkach po ſalju pſtač dale a to na tajkich městach, hdyž hewak ničtón njeje ryež ſměk, dokež ſu ſe starých čaſow wiedželi, ſo na wodu trjechja. Ale baron Beuſt njeje na to džiwat a duž je ſo tajke njeſbože ſtał. A to by tež wo prawodze ſa Awſtriju wulke njeſbože bylo, hdy bychu ſo wjeliczſke podkopki tepili; pſchetož ministerſtvo je na nje nimale 160 millionow ſčěſnakow požciſlo a wone dawachu kóžde lěto nědže 10 millionow ſčěſnakow dobytka.

W Prathy mějachu ſo wóndanjo wolby mějhejanskih ſaſtupjerow. Hac̄ runje ſu tam Čeſchojo w tu thwilu jara podcziſhczowani, dokež wſchó knieſitwo we wojerſkej možy leži, a hac̄ runje móža tam Němcy wſchě ſwoje prawa a ſwobody w polnej mérje wuziwač, dha ſu woni tola jenož 7 Němzow a Židow pſcheczilceſz mohli, bjes tym ſo bu 23 Čeſchow wuſwolenyj.

Awſtriske wójſto ličeſche kóž decembra 561,041 muži. Wot tuthch móžachu jenož 54,530 muži piſac̄, taž ſo ſo jenož kóždy džemjaty muž na piſanje wuſteji. Nejhörje w tajkim naſtupanju ſ tyrolſtimi Němzami wonhlada. Tuc̄i ſteja mjeniſzny nejbole pſchi taž mjenowaných regimientach khejorſkih třelzow, kotrež je 10,000 muži, ale wot tuthch wojakow moža — wýſhe podwyskow — jenož 46 muži piſac̄.

F r a n z o w ſ k a. Khejor je K. Lavalettu ſa miniftra ſwotkownych naležnoſcōw, Foradu de la Roquette ſa miniftra ſwotkownych naležnoſcōw a Greſiera ſa miniftra ratarſiwa pomjenowak. — Franzowſke nowiny wudawaja, ſo budža tuc̄i nowi miniftrijs wſchomóžnje ſa ſdžerjenje měra ſtuklowac̄.

G r i ch i ſ k a. Štutheho kraja jara niemérne powjeſcje pſchilhadeja. Turkowſki ſultan nochze mjeniſzny dale czerpic̄, ſo grichiflí ſral žonam a džezom křeſtich křeſeſzjanow, kotsiž pſcheczivo turkowſtemu wójſku wojuja, wuceſt w ſwojim kraju ſpožeci; wón nochze dale czerpic̄, ſo bychu grichifl ſóžje ſi brjoham kupy Krety jéſdžile a tamniſchim wojowozym křeſeſzjanam zyrobu a brón pſchilhodowale a ſkónečne nochze wón dale czerpic̄, ſo ſo w Grichifl ſudžo ſe wſchě ſtronow ſhromadzuja a pſcheczivo Turkowſkej ſtukluja. Duž je wón na grichifl ſkala ſadanie ſtajſk, ſo by wón we wěſtym čaſu wſchitke tele wěz wotſtronil. Grichifl ſral pak to na žane wafšnje cžinicz njemoža a nochze; wón to njemož, pſcheczito hdy by to cžinik, dha bychu jeho Grichijo wotehnali, a wón to nochze, dokež móža ſo na ruskeho khejora, ſwojeho wuja, ſepjerac̄. Pſchi tajkich wobſtejenjach je ſo někto ſtał, ſo je ſultan ſwojeho poſklaſza ſ Athena wotwokał a grichifl ſkoſkla ſ Konſtantinopla wupoſkaſ. Wón je dale wosjewil, ſo maja wſchitzny Grichijo w krótkim čaſu Turkowſtu wopuſchczic̄ a je pſchilaſał, ſo maja ſo wójnske ſóžje ſi bliſkej wójne pſchipramic̄, a ſa wójſko, kotrež ſo na grichifl mjeſach hromadu

czehnje, je wón Ømera-paschu, to je, swojego najlepšego generała, sa najwyšego roskasowarja pomjenował.

Tego dla moje ho kózdy dzen stacj, so wojna bjes Turkami a Grichami wudhri, hacj runje to w tu khwilu Zendzelska, Franzowska a Ruzhowska sadżewacj pytaja.

Najlepje pak by bylo, hdz so tute do teje węzy mēscheli njebychu, potom bychu kschesčijenjo w Turkowſkej tež swobodnu ruku meli, tak so bychu wyšte Grichow niz jenož Sserbjo a Boškarjo, ale tež Rumanijo pšečjito Turkowſkej postanęc mohli. A hdz by ho tole s jenym dobom stało, dha drje by tež dobycze na ich stronje węste bylo.

S p ē w y.

K ſ c h e c i f n a *)

Schtóz che kschcijnsa wuhotowacj
A ho někaf widzecj dacj:
Hódnih fróch i nim dyrbi khowacj,
Kuchen derje wobstaracj.
Duz mój lubh synko, hy,
Salozjisch na kschcijnsa hdz,
Hotuj ho! to njej žort!
Lawshnt naj! zaprkhort!
Duz mój lubh synko, hy,
Salozjisch na kschcijnsa hdz,
Tehdz sirowej nosy, ruzh ſebi proſch!
A tym fmótram horje nosch!

Sserbčjaz ma pod nožom panycz,
Czefko, ryba, hufcycza,
Wofolz tež, kij njecha czahnyč,
So b'dje tuczna poliwka.
Duz a t. d.

Potom rěka: riedzicj, paricj,
Drjewo dželacj do jadra,
Schkrabacj, truhacj, pjez a waricj,
Ssudobja měj bjes konza.
Duz a t. d.

Takli pschihot da po domi
Dobry thýžen roboth,
Hewak radh něchtó khromi,
Njeradža ho thýlanzy.
Duz a t. d.

Ssydom fmótrów dyrbiſch proſhyč
Po dwu a so pschahaja,
Wjedzecj masch jim pšujič, noſhyč,
Hacj te blida rjapaja.
Duz a t. d.

Blesche, piczolkı a tuny
Njeſimje ſchericj khudoba —
A tež piczwo ſ brunej. buny
Bohacie njech pluſkota.
Duz a t. d.

Tež na nucharjow masch hladacj,
Niemdre wójsko wołodne,
Wokna paſu, pschitdu žabacj
Swoj dzel, wjelki ſchijate.
Duz a t. d.

Chzeschli hisczeje huſle ſkasacj
Młodym fmótram wuſloczniem,
Schiju herzam dyrbiſch masacj,
Bliſko pschihotuj tež thm!
Duz mój lubh synko, hy,
Salozjisch na kschcijnsa hdz,
Hotuj ho! to njej žort!
Lawshnt naj! zaprkhort!
Duz mój lubh synko, hy,
Salozjisch na kschcijnsa hdz,
Tehdz sirowej nosy, ruzh ſebi proſch!
A tež herzam horje nosch!

List na ſerbske džeczi.

Wat J. V. Nyčki.

(Pſchidawf.)

Lube džeczi! Cziszczeć mojego lista na was je ho w 43. ejidle Serbſkich Nowinow smolis. Wón je tam wyšte njoho ſtajit: pokraczowanje; to pak dyrbiſko po prawym rěacz: ſkócenje. Ale dokelž je mi někto hiscze neſchtó do myſłów pschisčko, ſhtož wam piſacj mózu, dha njech ſkolo, „pokraczowanje“ placi, a ſhtož wam dženža ſobudželu, to njech je woprawdžite „ſkócenje“.

Město Essen czerpjeſche dleſhi čaſh nuſu wo wodu. Wiele studnijow ſaprähny, kaž rěkaſche dla wuſlowych podkopków; žorla, kij po rokach wodu do města ſcelechu, bězachu tež pomaku ſkabſho, a wurhwanje nowych hluhovskich studnijow, kij ho tam a ſem ſta, njeponhaſche ničjo. A pschi tym wiſhem roſczechu na wiſhilitich ſtronach nowe twarjenja kaž hriby ſe ſemje a napjelnichu ho husto doſej ſ wobydlerjemi předy, dželi wokna mějachu. Kózda ſwójska pak wodu trjeba. Duz běſhe wiſchudže hara wo nju, haj druhdy ho puſi ronjachu. Wyſchnostz města njeſwedzefche ſej žaneje rady.

Napoſledku wobsanknyhu, ſo dyrbi ſo woda ſ rěki Muhr, kij $\frac{3}{4}$ hodziny daloko nimo běži, ſem pschitwiesz. Ale to njeſndze lóhko, pschetož bjes městom a rěku ſu wyſoke horki; a wó wěſcje, ſo woda ſama horje njebeži. Tola mudre hlowy wěđza ſebi wiſchudże pomhacj. Woni wurhcu na najblízſtej hórzy pschi měſcze mały hatk a wumurjowachu jón ſ najlepſchim cementom ſpody a ſ wjeřha a na wiſhých boſach. Tam dyrbiſche woda ſtaſacj a ſo wužiſcicj. Wat Muhr hacj i hatkej wiſjetachu hluhoke hrjebje a po kožichu do nich tolſte ſelesne roky; tak tež wot hatka i městu a po wiſhých haſzach we nim, haj hacj do Kruppoweje fabriki. Do tolſtych rokow wužiſczechu džerki, tylnychu do tych ſamych czeňek wokowjane rokli a wiſdzechu te pod ſemju do khezow

*) Po němſkim hlo ſjn: Wer will unter die Soldaten a t. d.

nuts a tam do kuchinjow a stwoor byrnje we najwyjszych poslhdach byle. Do reki stajichu maschinu s wulkej plumpu. Byte dzelo placzi wyjsze 80,000 toler; Krupp tam da 20,000 toler.

Hdyż wscho hotowe bęsche, pocza maschina plumpacz a woda bęsche tón pól hodziny dolhi pucz horje do haka, drje sto kóhców wýsoko, a s haka s móznym schumienjom do města a tam po wskich habsach a twarjenjacach tak daloko hač rokti dozahachu. Tak mějachmy s dobom tuteho lubeho Božego dara dosz, a wscha skomda a wójna joho dla wsa bórsh kónz. Něko trjebachu žónske jeno s rokž pshistupicj a honacj wotwiertnycj, so bych u ſej hornyczk natoczili taž wasch nan termusku karanczki piwa s pičeze. Duž bē wschudże wulka wjesełoscj a dżakowanje.

Wot teho časa njetrjebamъ ſo tež tak jara pshed móhnjom bojez, pshetoz na wskich habsach ſu tajke pshiprawh, so móza ſo s tolstym rokam mjeħke ſhibowane roh, taž wñ je psh i móhnjowych għalawach widżieze, pshiwjerċeż; a s pomożni tħix leżi woda bje-wscheje prózja na a pshes najwyjshe twarjenja.

Hlejże, ſhto człowiek dokonja, hdyż rogom trjeba !

Ze Serbow.

S Budyschin. Sa pshiszażnych (Geschworne) na lēto 1869, kotrjedž je ſo 160 we wotreju tuđomneho wotrejznego žuda s mużow, s temu īmanħi, wubrako, ſu s Budyschin a bliższejew wokolnoscje: hrabja Bressler we Lufku; Claus, kubler a ryħtař w Dalizach; Fabian, U. G., fabrikant w Budyschinje; Hartmann, Ed., tkaliki mischtr w Budyschinje; s Heinicj, ryċerġkubler we Wichowach; Heinza, ryċerġkubler w Ssmilnej; Heydemann, E. R., banquier w Budyschinje; s Heyden, ryċerġkubler we Wulkim Wjelkowje; Hüllner, radny knies we Wosporku; Klahra, ryċenik a kubler w Hodziju; Klahra, ryċerġkubler w Paniezach; Kokla, gmejnki prjödkstejer w Ħukowje; Kükler, kubler w Bréshyng; Lindner, ryċerġkubler na Horje; Lorenz, gmejn. prjödkst. w Bēlejzach; Lukas, mħenk-wobħedżer w Rakezach; s Magnus, ryċerġkubler w Drogdžiju; Menzner, ryċerġkubler w Krafiezach; Miczerling, kubler w Pshisħezach; Möschler, kubler w Ħeċċiwej Vorsħej; Oħernal, ryċerġkubler w Dżeborzejach; Pahn, pshelupz w Budyschinje; Petrasch, gmejnki prjödkstejer na Židowje; Pfannenstiel, kubler we Nowej Wŷz n. S.; Raħa, hospičenja w Prečzejach; Reinhardt, inspektor we Njejjwacjidle; Reich, kubler w Bēlej; s Rex-Thielau, ryċerġkubler w Rodezach; Richter, ryċerġkublerski najejk w Ketlizach; Scheffel, ryċerġkubler w Blusnikezach; Schenk, ryċenik w Budyschinje; Schjēpank, pshelupz w Małym Wjelkowje; Schmalz, ryċerġkubler we Hlo-

schinje; Schumann, kubler w Jeschizach; Schumann, ryċerġkubler w Počaplizach; se Seelhorst, ryċerġkubler w Starej Szwónzji; Seifert, wobħedżer żjhelicje, w Dubrawzj; s Udermann, ryċerġkubler w Autobęžu; Walda, wýschi hajnik we Wuježku; Warnacj, kubler w Njebelcijach; Wehla, ryċerġkubler w Bokowzu; Welg, radny knies w Budyschinje; Wilhelmi, ryċerġkubler w Kotezach; s Behmen, ryċerġkubler w Wykofej pola Kasimienja; s Zenker, ryċerġkubler w Darinje; s Zenker, ryċerġkubler w Spitezach; Zimmermanu, gmejn. prjödkstejer w Kħrošcijach.

Sa pomożn yh pshiszażnyh buchu wubrani: Barthedes, hospičenja-wobħedżer w Budyschinje; Bodinuś, pjetkaristi mischtr w Budyschinje; Franz, radny knies w Budyschinje; Hartmann, R. A. J., tkaliki mischtr w Budyschinje; Heżer, ryċerġkubler w Delnej Steinje; Jakub, pshelupz w Budyschinje; Teremias, ryċerġkubler w Ratarjezach; Kohl, pshelupz w Budyschinje; Künzl, pshelupz w Budyschinje; Wicżek, kubler w Pshisħezach; Wiczas, kubler w Tsēlanach; Lohsa, kubler na Židowje; Nostik, kubler na Židowje; Ponick, kubler w Borku; Peč, postħaltař w Budyschinje; Postel, kubler a hamlandħxtař na Židowje; Renč, gmejnki prjödkstejer we Wuriżach; Njħatař, kubler w Scijezach; Schäffer, aħeżor w Budyschinje; Schuster, kubler na Židowje; Wagner, kubler w Ssmolizach; s Wagner, baron, w Budyschinje; Wolf, kantor w Budyschinje a Keschian, kubler a ryħtař w Scijezach.

H. Se Semiz. Tež lētfa je k. partikulier Pohlank, wobħedżer tuđomneje herbseje grħixi, tu kħwilu s bydkom w Draždjanach, se ġwonej knienju mandjejjek 20 toler na kniesa kantora Ħiblu do Ssmilnej pożla, so by ſo tam-nisħej kħudżinje hodomne' wjesele shotowako. Druhe 20 toler ſtaj dobrogżiaw daricżej na schemu vicerightarej Ģrenzej pshepodako, 10 toler dostañu kħudji wobstarri luđo a druhe 10 toler ſu ſo, taž druhe lēta, s temu postajke, so bych xhude schulske dżeczi ſo s nusnimi a potriebnimi knihemi a s druhei schulskej potriebu wobstarake abo pshes pjenjeżne darb swieżelike. — Żohnuj Boh milkeju dariczelow !

Hans Depla a Mots Tunika.

Hans Depla. Nicżo noweho, Motħo ?

Mots Tunika. Wjele niz, ale tola nēħħto. Mjenużi mje ſo wondanjo jena żona pħażżeġ, ſhto je tola wina na tym, so ſo wona fe ġwojim mużom husto swadži, hač runje je s nim zjle jeneje myħże, pshetoz — pshistaji wona — wón tkom il-kniesom byej ja tež.

H. D. Aj, dha qazu eżi ja tež nēħħto powiedacj.

Jena knjeni, kotrež jeneho hólza došloho widžika njebe, praschesche ho jeho, skto jeho nan čini. „Wón dawa Wam wjèle dobreho prajic, wón je wumrjet“, wotmoswi tón hólz jara sđwórlivoje.

Hans Depla. Lětka mamý tola dživone wjedro! Dwaj dnjaj psched hodami a tola taška čopkota.

Mots Tunka. Haj, to je wérno. Ale, w jenej wžy njedaloko Budyschyna je jara syma, kaž ho sda.

H. D. S čeho dha to budžisch?

M. T. Nô, teho dla, dokelž tam w spódnych kholowach a bunzach do koža khodža.

H. D. Hm, to dyrbja tola smjerske duschiciki byc.

M. T. To ho mi tež sda.

Cyrkwinske powjesce.

Křéeni:

Michałska chrkej: August Bruno, n. ř. we Wulkim Bjelkowje. — Almalia Linna, n. dž. na Židowje. — Jurij Ernst, n. ř. na Židowje. — Ernst Wylem August, Jana Wylema Augusta Mehnerta, wobydlerja pod hromom, ř. — Jan August, njebo Jana Augusta Halmy, kublerja we Wurizech, ř. — Emma Almalia, n. dž. na Židowje. — Jan August, Ernsta Halmy, khězjerja na Židowje, ř. — Almalia Angusta Bertha, n. dž. pod hromom. — Minna, Wylema Helbiga, kowarja-najenka w Delnej Linje, dž. — Minna Maria, Ernsta Jana Wiczasa, wobydlerja na Židowje, dž. — Handrij August, Handrija Wiczasa, khězkarja w Khelnje, ř. — Vjedrich August, Jana Bohuwera Preuzki, khězkarja w Rabozach, ř. — Jan Jurij, Korle Augusta Wagnera, wobydlerja na Židowje, ř. — Herrmann August, Augusta Hantuscha, khězkarja w Khelnje, ř.

Katholska chrkej: Jurij Bruno, Jana Natuscha, muřerja w Budyschinje, ř.

Petrowska chrkej: Hana Marja Hanža, Handrija Lukáša, wobydlerja w Budyschinje, dž. — Hana Theresia, Jana Hajny, pohonča w Budyschinje, dž. — Reinhold Oskar, Michała Janaka, měščezana, khězjerja a schewskeho mischtra, ř.

Zemrječí:

Džen 26. novembra: Hanža Hana rodž. Lisček, njebo Jurja Pawla, knježeho palenzalerja we Šafu, sawostajena wudowa (w Štönej Vorščeji) 77 l. 5 m. — 29., Katharina rodž. Dubskich, njebo Jakaba Chža pomjenovaneho Matki, wobydlerja w Budyschinje, sawostajena wudowa, 72 l. — Jan August Schöber, wobydler w Khelnje, 71 l. 9 m. 9 d. — 1. decembra: Jan, Korle Scherza, wobydler w Dobruschi, 4 l. — 2., Hana Hanža, Korle Wylema Fähnricha, wobydlerja na Židowje, dž., 9 l. 5 m. 7 d. — Jan Wjent, wobydler w Nowych Małkuszach, 74 l. — 5., Marja Helena, n. dž. w Nowych Małkuszach, 3 n. — Jan Bohuwér, n. ř. na Židowje, 1 l. 24 d. — Hana Almaliu, Jana Bohumila Schumann, wobydlerja na Židowje, dž. — 19., Jan Hencz, wobydler w Budyschinje, 62 l. — 11., Jan Schleierzer, wobydler w Gręszchinje, 67 l. 3 m. 1 d. — 14., Hana, Handrija Vogela, wobydlerja, dž., 1 l. — Jan Ernst, Jana Rencza, khězkarja w Dobruschi, ř., 3 l. 6 m.

Plaćizna žitow a produktow w Budyschinje.

19. decembra 1868.

D o w o z :	Plaćizna w pŕerezku							
	na wikach,				na bursy,			
7889 kórcow.	wyšsa.	nižsa.	najwyšsa	najniž	wi. ngl. np.	vi. ngl. np.	vi. ngl. np.	
Pscheąża . .	5 15 —	5 5 —	5 20 —	5 15 —				
Rožta . .	4 12 5	4 5 —	4 16 —	4 12 5				
Ieczmień . .	3 25 —	3 20 —	3 25 —	—				
Bowż . .	2 22 5	2 20 —	2 25 —	2 22 5				
Šróch . .	—	—	—	—				
Wola . .	—	—	—	—				
Naps . .	—	—	—	—				
Jahy . .	7 5 —	—	—	—				
Hejduszhla . .	6 20 —	—	—	—				
Kana butry . .	— 25 —	— 23 —	—	—				
Kopaszłomy . .	—	—	—	—				
Zent. žyna . .	1 20 —	1 10 —	—	—				
Lane žymjo . .	—	—	—	—				

Spiritus placzesche wcżera w Barlinje.

15 tl. 20 ngl. a 15 tl. 10 ngl.

pschedza 62 — 70 tl., rožta 50 — 53 tl.,

(to je: sa 25 pruskih kórcow.)

rēpikowh woli (njeczisczeny) 9 tl. 15 ngl. —

(Cziszeny, kaž ho w Budyschinje pschedzawa stajnie něhdze $1\frac{1}{8}$ tl. dróžski.)

Gzabi sakskoschlesyńskeje železnicy w Budyschinje.

Do Draždjan: Rano 7 hodzinow 35 minutow; do połdnia 9 h. 5 m.; pschedzaju 1 h. 3 m.*; popołnu 4 h. 13 m.*; wjeczor 8 h. 21 m.*; w noz̄y 2 h. 40 m.

Do Schorjelza: rano 7 h. 51 m.*; do połdnia 10 h. 51 m.*; popołnu 3 h. 22 m.; wjeczor 6 h. 52 m.*; wjeczor 9 h. 38 m.; w noz̄y 1 h. 17 m. —

*) Pschedzanie wot a se Žitawu a Liberza (Reichenberga)

†) Pschedzanie do Žitawy.

Pjenježna placzisna.

W Lipsku, 21. decembra, 1 Louis'dor 5 toler 17 ngl. $2\frac{1}{2}$ np., 1 połnoważazý czerwieny štok abo dułat 3 tl. 6 ngl. $8\frac{1}{2}$ np.; winske bankowki $84\frac{1}{2}$ (16 ngl. 9 np.)

Hollandski mlókowy pólver.

Tutón, se starodawnych čaſow dopokasany, s najlepszych ſelow a körjenjo w pschedzowanym pólver, po jenej abo po dwómaj kizomaj wschodnje kruwom abo wozjam na přenu piwu našípaný, pschedzony wobżernoscj, plodzi wjèle mloka a sadzewa jeho wolišnenje. Pakżej placz 4 ngl. a je k doštaczu w

hrodowskej haptyni w Budyschinje.

Powschitkoma asekuranza w Trieście

(Assicurazioni Generali),

sawesczjuje pschi rukowaniskim fondsu wot:

25 millionow 939 tħaz 831 schēsnakow 44 frajzarjow

Powschitkoma Asekuranza sawesczjuje:

- a) twoin mobilije, žnejenske plodji a t. d., kaž też, hdvž to krajove saloni dowoluja, twarje nja wsħed dr użoow psche wohnjowu iċċodu;
- b) fu b' na droħach psche transportnu iċċodu;
- c) possejże sawesczenja na žiġjenje eż-żewjelekow na najweschelascie wasħnje sa najtunishe twjerde prämijje a wistaja poliċi po pruksim kouranze.

Towarstwo wuplaczji w lěcje 1866 sa 12,448 sħekodowanjow summa wot 4 millionow 351 tħaz 497 schēsnakow a 3 krajzarjow.

Ke kōgħedu wukasjanu a k-wobstaranju sawesczenjow porucżeja ho jako agentojo:

w Budvšinje: Julius Altmann,

we Wosporku: G. A. Kilian.

we Wjelezzinje: Moriz Wenzel.

Ważne sa koxdeho.

Wulki wubjerk elegantneje muškejje draſti po spodziwnje tunjej placzisnje na žitnich wifach w hosczenzu f'slotej hwesdże po i skhodże.

Tuton iċċad wopsciija jara rjane a duschnie symke uadħuġni jaqueth a jaquetske fuñni sa nashimski a symski čas, pēlne fuñjane a croisejewi horne fuñni, jaqueth a jaquetske fuñni f' bukkina, veloura, bismarka a frixena, jaqueth wot najmodernijskix jenżelskix a nēmiskix fabrikatorow; dale:

ħolowy a laži f' bukkina a fatina f' najlepşixi tukrajnix a wukrajnix fabrikatorow;

havelockse mantle, domjaze fuñni, schlofreti, džecżaze draſti, bajerske a hontiske joppu a t. d., wsħidka po spodziwnje tuniħ placzisnach.

■ Jenoż w slotej hwesdże na žitnich wifach po jenym skhodże. ■

Polnōznonēmiske sjenocżenjstwo.

C. G. Grohmann sen.

na jerjowej haġġi cżo. 263

porucża pödla żwojego fuñnoweho iċċada też wulki wubjerk buċċina k-holowani a fuñjam we wsħelasciħ barbaħi a muistrax a labi pschi najlepşim poġiżu najtunishe placzisn.

Möblowy magazin

Augusta Jana scha, tħschersefko mischtra w Budvšinje,

na ġerbsejha haġġi cżo. 20

porucża swiċċi dospołniż frجادوانi iċċad po nowsħej mōdja a deridżi lanhx wężow, jafo: piżże sekretarje, khamorji fa fl-eblejne wężi w schlēnċiżiñi a schipħieliwix plata, schlēnċiżane khamorji f' komodami, piżże blida sa knienje, kulojt blida se stolpom, wueż-żeboniski blida, sofa blida, hrajne, mħejne, scissinej a nippes blida, komodi, etażeri, draſti-khamorji, draſti sekretarje, loža, toiletti, schipħele, sofa a wsħelak drudiñi stolżi — k-dobroċċiwmu wobkedżbowanju pod lubjenjom najtunisħiħi placzisn.

Esche droždże,

czerstwe tworu, porucża

C. A. Webla na mjażdżi torħosħeqju.

Nowe rheinske wloske worjechi,

jenoż dobru tworu f' lěta 1868 porucżam we waħħi a wotważene.

J. G. F. Niecksch.

Sa tých, kíž sú na wocži bědni!

S najvhýšej konzervácie vuhotovana
kvetosnata wopravdžita

Dr. Whitova wodžicžka sa wocži
wo kotrejž wosobnym skutkovaniu sú so hžom wot leta
1822 pschewwédcili, so à flacon 10 nřl. stajne čerstva
seže psches jenického fabrikanta Traug. Ehrhardta w
Großbreitenbachu w Thüringské a sým ja knieſej
Em. Menzneru w hrodowskej haptzy w Budyschinje
porucžil, ju sa mnie pschedawacž.

Tyžaz hwalnú dawazých liſtov a wopiskow se všichkých
stronow žwéta pschitpoveduja jeje wosobje ſbožomne ſkutkovanje.

Kralovski vysší hajník knies H. Schulze w Kreieru
w ſakſkém kraju praji: Vje-wschitkimi wodžicžkami
sa wocži njeje žana tak derje ſkutkovala, hž horka
pomjenovana.

Bucér knies Nieselmann w Müntru praji, so je
jemu tuta wodžicžka tak derje cžinila, so je tole jake
69letny ſchédživo ſo ſo bjes brýle piňal.

Pſchadny mischt Leimroth w Eſhwegu praji, so
je ſo tuta wodžicžka krafniye wopofasala.

Šehn wudowh Edelhofovej w Schwelmje pſche,
so je jemu tale wodžicžka woſebje pomhala, bolesče
pomjerschila a ſo može won něto jaſniſho widzeč.

Grabia v. d. Neke-Wolmerstein w Grashniku pſche,
so ſo najvnutrobnícho džakuje ſa ſjawnje dobre ſkutko-
wanje tuteje wodžicžki

a t. d., a t. d., a t. d.

Drjewowa aukzia

na delnohórežanskim reviru.

Pónedželu 4. januara a wutoru 5. januara 1869 rano
ž 9 hodžinom budže ſo a to pónedželu 4. pſchi delno-
hórežanskej zyhelnici, bjes Čeſelhovom a Wulkej Dubrawu,
bréſova walczina w dolních hromadach, kaž tež khójnowe
wuléšowane žerdž, a

wutoru 5. januara

na dobroſchžanskich hacženjach wolschowa walczina w ſteja-
žych ložach, pod wuměnenjem, w termíne wojewomním, na
na pſchěžowanje pschedawacž.

Šhromadžina:

4. januara pſchi delnohórežanskej zyhelnici,
5. januara pſchi ſuſejim dworje w Dobroſchžach.

Wulka Dubrawa, 19. decembra 1868.

Schönig. hajník.

Schtrymparske khlamý C. A. Lommatscha

na žitnej ház̄y čjo 5'

pödla želeſotworowych khlamow kniesa Fischa
poruczeja jecžki, schtrympy, spödne kholo-
wy, ſoki, wolumjane pschedzeno k ſchtrykowanju a t. d.

**Zwory ſu dobre a placžisnay
wſchomóžno tunje.**

Moja hodowna wustajenja

wot Jeſuhoſoweho narodženja hž hž ezerpjenju a wu-
mręczu, kotrejž móžu kždemu k wohladowanju porucžicž,
je wot njeđele 20. decembra hž hž nowemu létu kžde
popolne wot 5 hodžinow hž do 10 hodžinow wječor
k dobročinemu wohladowanju pſchitupna.

Ja proſhu teho dla cžeskejich ſſerbów Rakez a
wołnosce ſe wo dobročinwe wopytanje. Gauſtupna plá-
cžisna 1 nřl.

W Rakezach, 19. decembra 1868.

D. Dobriš, thſcherſki miſchr.

Wiczowe a rheumatismowe wot- wodžerje

wot arkanista Sonntagha w Uſczwifle wotwodžuju
wſchitko, ſchtož wicz ſaložuje, ſ horeho cžela won, a ſluža
iako wěſt hoſazh před ſchitko wicz a rheumatismu wſchitkých
držzinow, jaſo pſche wobliczo, ſchijz, bróſi, a ſubýbo-
lenje, pſche hlowazu, rucznu a nohou wicz, pſche kaſanje
w buku, pſche drženie w ſtawach, w ſhribjete a w bjeſrach,
pſche drženie we wuſchomaj a t. d. a ma je na pſchedau
w paſcejikach ſi wukasaniom, ſak maja ſo trjebacž,
po i ſi nřl.

Steinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Epileptiske widliſcheza (padazu kherosz)
ſahoji
ſpecialny lekar ſa epilepsiju Dr. D. Killisch
w Barlinje, Jägerstr. 75/76. Wokowſkich pſches
liſty hoju. — Hžom pſches 100 ſahojentich.

F. Gotthelf Dietza

poła mjaſzowych hětkow

porucža cžeskejim ſſerbam wulki wubjerl rjanych woł-
mianych ſuſnjow, teho runja ſkobankowe, połwołmiane a
bawmiane ſuſnje, lama, ſtrowotny flanel, ſelene a brune
ſchorzuchi, — wſchitko jara tunjo.

Nachlowſke evangeliſkolutherske towarzſtvo ſměje poſleni
džen hodow w ſſowrzejach poła miſchtra miſhuka in i ſi o n-
ſku hodžinu, na kotrejž ſo wſchitzy pſchecželjo miſion-
ſtwa pſchecželniwe pſcheproſchuja.

Wot Bohowu do Zahowa bu 16. decembra jedyn
dybſacžny čaſnik (Taſchenuhr) ſhubjeny. Sprawný na-
makar čhyžl jen poła Hajny w Bohowje ſa dobre myta
wotedacž.

Saúdženu njeđelu bu portomonnaie, w kothym je
něſhto pjenje, namakany a je ſa ſo doſtič w uſdařarni
Serb. Nowinow.

We kniharni Smolerja a Pjecha je doſtaž:

Katholska protyka

ſa Hornu Lužicu

na l. 1869.

Pſla cžisna 3 nřl.

Sklad czašnikow (segerjow).

Mój bohaty, derje srijadowanu czašnitoj sklad s tutym k dobroćizmemu wobkedažbowaniu porucząm.
 Wožebje ja kedažne činju na te nowe muſtrę ſlotnych muſtich a žonſkich czašnikow. Dale
 porucząm remontoirſke czašniki, (kiz ho bjes kluczika ſ wuskom načahuja) i elſenbeinowymi węzłami;
 wulki wubjerk regulatorow we wſchelakich drjewach ſ bijadłom a bjes bijadła, w pjerach abo ſ wichtam; ſukate czašniki w rjenje wurešanckich twarjencikach; franzowſke budżaze czašniki; hrajada ſ 2 abo 8
 ſuſtemi; ſnamjenity wubjerk derje wotczehnjenych ſlebornych ankrowych a cylindrowych czašnikow; wulki
 wubjerk schwärwaldſkich ſczěnomych czašnikow ſ bijadłom a bjes bijadła, datumczašniki, budžerjo, kiz 1
 hac̄ 7 dnjow du, wubjerny sklad pendelow, nóżne, nippſke, chantalske czašniki a t. d., talmijowe rje-
 čaſki a t. d.

Placjizny hym najtunischo poſtaſit a rukuju ja ſa dobroćz tworow.

J. G. Schneider, czašnikař na bohatej haſy njedaloſto poſta.

Wuſtajenza bibliſtich ſcenow. (Bethlehem.)

Czesczenym Serbam Budyschina a wokloſcje najpodwoſniſho k nawiedzeniu dawam, ſo je tež ſetka, taž
 wſche druhe ſēta, wuſtajenza bibliſtich ſcenow na budyskej ſupniſh w drugim poſkodze k dobroćizmemu wobblado-
 wanju wuſtajena. Wona je wot hodewniczki kóždy dzen — njedzelu a ſwiate dny wot 4—10 hodzinow, wſchēdne
 dny paž jenož wot 6—8 hodzinow widzec̄. Saſtup ſa parſchonu 2 nſl., ſa džec̄i 1 nſl.

Wo prawie bohaty wopht najpodwoſniſho proſby

R. Jäger.

W kniharni Smolerja a Pjecha ſu ſledowazę
 prothki na ſēto 1869 doſtač̄:

Pſchedzenach. Prothka ſa Serbow.	— $2\frac{1}{2}$ nſl.
Ameisenkalender.	— 5 nſl.
Auerbach's Volkskalender.	— $12\frac{1}{2}$ nſl.
Illeſtrirter Familienkalender (ſ pſchidawkom: Schiller's Gedichte).	— 5 nſl.
Illeſtrirter deutscher Familienkalender.	— 4 nſl.
Löbe's landwirthſchaftlicher Kalender po 18 a $22\frac{1}{2}$ nſl.	
Menzel und Lengerke's landwirthſchaftlicher Kalender. 2 dželei.	po $22\frac{1}{2}$, 30 a 35 nſl.
Norddeutscher Haus- und Historienkalender (ſtolpjanſki).	— 5 nſl.
Wirth's Deutscher Gewerbeſkalender.	— 10 nſl.
Landwirthſchaftlicher Kalender für den kleineren Land. wirth.	— 5 nſl.
Fahrer hinkender Vote.	— 3 nſl.
Datumzeiger (to je prothka w papierkach k pojſznenju na ſczěnu. Kóždy dzen ſo jena papierka wottorhnje).	— 8 nſl.

Sa zyrſwinſtich prjódſtejerjow!

Pola Smolerja a Pjecha je ſa $7\frac{1}{2}$ nſl. doſtač̄:
 Handbuch zur Kirchenvorstands- und Synodal-
 ordnung für die evang. luther. Kirche des Königr.
 Sachsen. Eine Stimme aus dem Volfe von
 R. F. Stelzer.

W teſte knižy ſu te ſakoňſke poſtajenia, kotrež wo-
 žebje zyrſwinſtich prjódſtejerjow naſtupaja, taž jaſnje
 roſestajane, ſo móže je kóždy lohžy ſroſymic̄. Wyſche
 teho je doſpolný ſakon ſ wuſtajenſkej pſchikauſju pſchidatv.

Dickowa konceſzjonirowana daloko
 wuſolana ſvodžiwnje hoſaza žalba,
 kotrež je ſo najbóle kóždy ras jako dobra wopokaſala
 porucža ſo w ſerdakach po 3 nſl. a po 12 np.,
 wot hródowskeje haptvki

w Budyschinje.

K nawiedzenju.

Egi ſami czesczeni wotebjerarjo Serbſtich Nowinow, kotsiž chzedža
 ſa nje na přenje ſchtwórtſēto 1869 do předka placjic̄, njech nětko 66 np. w
 wudawarni Serbſtich Nowinow wotedadža. Egi, kotsiž ſebi Serbſke Nowiny
 pſches poſt pſchinjeſcz dawaja, njech tola njeſapomnia, ſebi je tam ſa $7\frac{1}{2}$ nſl.
 ſkaſac̄. Na pruſtich poſtach Serbſke Nowiny tež wjazy njeplacža hac̄ $7\frac{1}{2}$ nſl.
 — Sa pſchinjeſzenje do domu placzi ſo ſakſkim poſtam ſchtwórtlētneje jenož
 1 nſl.

Redakcia.